

Økonomiudvalget

Protokol

14-05-2014 kl. 16:00

Udvalgsværelse 1

Medlemmer

Sofia Osmani

Simon Pihl Sørensen

Mette Hoff

Morten Normann Jørgensen

Søren P. Rasmussen

Dorthe la Cour

Jan Kaspersen

Henrik Brade Johansen

Anne Jeremiassen

deltog

deltog

deltog

deltog

deltog

deltog

deltog

deltog

var fraværende

Medlemmerne var til stede undtagen Anne Jeremiassen. Sofia Osmani var fraværende i f. m. behandlingen af sag nr. 31, og Morten Normann Jørgensen var fraværende i f. m. behandlingen af sag nr. 33.

Endvidere deltog Søren Hansen, Birger Kjer Hansen, Pernille Holmgaard, Ulla Agerskov, Bjarne Holm Markussen samt Rene Rasmussen.

I f. m. behandling af sagerne nr. 1 - 6 deltog tillige Kim Lilhammer.

Indholdsfortegnelse

1. [1. anslået regnskab 2014 - overordnet vurdering](#)
  2. [Konkurrenceudsættelse - resterende initiativer i planen for 2010 - 2013](#)
  3. [Indførelse af økologiske fødevarer - udmøntning af budgetaftalen 2014-17](#)
  4. [Wifi-netværk på åbne pladser](#)
  5. [Budgetprocessen for 2015-18 – godkendelse af effektiviserings- og omstillingsforslag - Økonomiudvalgets område](#)
  6. [Budget 2015-18 - fagudvalgenes besluttede effektiviserings- og omstillingsforslag](#)
  7. [VVM-forhøring om letbanen på Ring 3](#)
  8. [Etablering af 30 meter rørmast samt teknikkabine på offentlig parkeringsplads](#)
  9. [DAB - Virumgård - renovering af karnapper](#)
  10. [Lejeaftale Skovbo Skovbørnehave](#)
  11. [Lyngby Stadion - facadebeklædning og beplantning](#)
  12. [Borgerrådgiverens rapporteringskadence](#)
  13. [Anvendelse af uddannelsesklausuler og arbejdsklausuler i kontraktforhold](#)
  14. [Opgradering af Danmarks Rostadion, Bagsværd Sø](#)
  15. [Digital handleplan for 0-18 års området](#)
  16. [Udmøntning af budgetaftalen for 2014-17 - Folkeskolereformen, fysiske rammer \(anlæg\)](#)
  17. [Driftsoverenskomst med DSI Nettet](#)
  18. [Forsøgsgodkendelse af Akuttibuddet](#)
  19. [Prioritering af projekter i Støjhandlingsplan 2013 - 2018](#)
  20. [Vurdering af genopretnings- og moderniseringsbehovet for en række kommunale ejendomme](#)
  21. [Aflæggelse af anlægsregnskab for "Slidlag, retablering af veje 2013"](#)
  22. [Renovering af broer 2012-13 \(tidl. år\) + Renovering af broer 2013](#)
  23. [Årsplan anlægsopgaver Park- og Vejområdet 2014](#)
  24. [Lyngby Torv - Parkering](#)
  25. [Malmhøsevej 131, anvendelse til skovbørnehave Mariehønen](#)
  26. [Udmøntning af midler til samarbejde med eksterne aktører i folkeskolen](#)
  27. [Meddelelser](#)
  28. [LUKKET SAG. Ejendomssag _____](#)
  29. [LUKKET SAG. Ejendomssag _____](#)
  30. [LUKKET SAG. Ejendomssag _____](#)
  31. [Lyngby Idrætsby, lysmaster - alternative løsninger _____](#)
  32. [LUKKET SAG. Ejendomssag _____](#)
  33. [LUKKET SAG. Ejendomssag _____](#)
  34. [LUKKET SAG. Personsag _____](#)
-
-

1. 1. anslået regnskab 2014 - overordnet vurdering

Sagsfremstilling

Denne sag indeholder

- A. Forventet regnskabsskøn 2014 på basis af forbruget pr. 31.3.2014
- B. Skønnede konsekvenser for budgetårene 2015-18
- C. Status for Budgetaftalen 2014-17, notat af 5. maj 2014
- D. Forslag til tilpasninger s.f.a. 1. anslået regnskab 2014.

Økonomistyringen i kommunen er baseret på, at der udarbejdes kvartalsvise budgetopfølgninger til det politiske niveau, og at sagen behandles i såvel Økonomiudvalget som fagudvalgene forinden endelig behandling i kommunalbestyrelsen, jf. nedenstående hovedforløb:

- 1) Samlet redegørelse forelægges for Økonomiudvalget
- 2) Økonomiudvalget sender redegørelsen til fagudvalgene med henblik på behandling af regnskabsskønnet
- 3) Fagudvalgene behandler redegørelsen vedr. eget område og indstiller evt. forslag til tilpasninger
- 4) Økonomiudvalget behandler fagudvalgenes tilbagemeldinger og udarbejder samlet indstilling til kommunalbestyrelsen
- 5) Kommunalbestyrelsen behandler og godkender evt. bevillingsændringer.

A. 1. anslået regnskab 2014

Forvaltningen har udarbejdet skønnet over det forventede årsregnskab 2014 med udgangspunkt i forbruget pr. 31.3.2014.

Hovedtallene i 1. anslået regnskab 2014 viser:

Mio. kr.	2014
Driftsvirksomheden	-7,029
Anlægsvirksomhed	-50,223
Ejendomssalg	-2,120
Renter	-0,100
Tilskud og udligning	7,242
Afdrag på lån	-28,575
I alt	-80,805

(- = forbedring)

Driften

Totalt set forventes der mindredgifter på -7,0 mio. kr.

Dette skøn baseres på en forudsætning om, at der overføres 40 mio. kr. fra 2014 til 2015, svarende til overførslerne fra 2013 til 2014.

Den største del af budgetafvigelsen vedrører skoleområdet og beskæftigelsesområdet, idet forbedringen på disse områder dog delvist modsvares af merudgifter på en række øvrige områder.

På skoleområdet skyldes mindredgiften dels kapacitetstilpasninger (primært bidrag til statslige og private skoler), dels færre udgifter på kommunale specialskoler som følge af

inklusionsindsatsen i kommunens egne skoler og tilbud. For så vidt angår kapacitetstilpasningen på skoleområdet er der ikke taget højde for den af Børne- og Ungdomsudvalgets foreslåede anvendelse af (nogle af) midlerne, da denne sag først behandles i indeværende Økonomiudvalgsmøde. De eventuelle bevillingsmæssige konsekvenser heraf medtages, når sagen om 1. anslået regnskab forelægges igen for Økonomiudvalget i juni.

På beskæftigelsesområdet forventes mindredgifter i 2014 på netto -5,0 mio. kr. Mindreforbruget dækker over en række mindredgifter på kontanthjælpsreformen (-3,0 mio. kr.), førtidspensioner (-4,0 mio. kr.) og seniorjob (-1,0 mio. kr.), men bl.a. modsvares af merudgifter til dagpenge til forsikrede ledige (3,4 mio. kr.). Mindredgiften på kontanthjælpsreformen skal dog ses i sammenhæng med finansieringssiden, idet konsekvenserne af reformen forventes at indgå i den regulering af kommunens økonomi, der foretages ved kommuneforhandlingerne i juni 2014. Denne regulering er skønsmæssigt sat til 7,1 mio. kr.

Sagen om konsekvenserne af kontanthjælpsreformen er behandlet i Erhvervs- og beskæftigelsesudvalget den 11. marts og i Økonomiudvalget den 18. marts.

Inden for trafik anlæg mv. forventes mindredgifter på -0,9 mio. kr., som primært dækker over mindredgifter til vejbelystning, og som delvist modsvares af merudgifter til vandafvandingsbidrag.

Konsekvenser af den nye befolkningsprognose er alene indarbejdet i denne budgetopfølgning med de konsekvenser, der gælder for 2014. F.s.v.a. reguleringen for 2015 og frem vil denne indgå i budgetforslag 2015-18.

Ejendomsdrift, kommunale ejendomme: Ekstraordinært vedligehold af skoler i 2014
I budgetaftalen 2014-17 blev der afsat 5 mio. kr. til ekstraordinær vedligeholdelse af skolerne i 2014. Budgetbeløbet blev placeret under aktivitetsområdet Skoler. Det er Center for Arealer og Ejendomme, der gennemfører både ordinære og ekstraordinære vedligeholdelsesprojekter. Budgettet til ekstraordinær vedligeholdelse af skolerne i 2014 flyttes som en konsekvens heraf fra aktivitetsområdet Skoler til aktivitetsområdet Kommunale Ejendomme.

Anlæg

Den samlede anlægspulje for 2014 udgør 258,7 mio. kr. efter, at der er genbevilliget overførsler fra 2013 til 2014 på 82,2 mio. kr. i forbindelse med 3. anslået regnskab 2013 og ved overførselssagen i marts 2014 samt indarbejdet anlægspulje vedrørende ejendomssalg af Kanalvejsgrunden.

Anvendelsen af sidstnævnte anlægspulje på 37 mio. kr. skal aftales af de partigrupper, der står bag selve ejendomssalget, jfr. tidligere politisk aftale herom.

En gennemgang af den nuværende anlægspulje viser, at der p.t. vil være et behov for anlægsskydninger fra 2014 til 2015 på 50,2 mio. kr., heraf bl.a. Lindegårdsskolen (-10,0 mio. kr.), Idrætsbyen (-14,3 mio. kr.), Kanalvejsgrunden (-8,0 mio. kr.) samt Rådhus (-19,4 mio. kr.).

Det skal bemærkes, at der i denne redegørelse er forudsat, at en igangsættelse af et rådhusbyggeri er forsinket med 1 år som følge af blandt andet fredningssagen. Det afsatte rådighedsbeløb på 19,361 mio. kr. tidsforskydes således fra 2014 til 2015. Der er ligeledes taget højde for forskydningen under driften - aktivitetsområde Administration.

Ejendomssalg

Budgettet for ejendomssalg er på 158 mio. kr., idet forskydning af uafsluttet ejendomssalg i

2013 (-18 mio. kr.) samt kommunalbestyrelsesbeslutning (Kanalvej) er indarbejdet. P.t. forventes det budgetterede ejendomssalg realiseret, idet der dog er en særlig usikkerhed omkring salget af ungdomsskolen.

Der er konstateret en merindtægt som følge af frikøb af tilbagekøbsdeklarationer på 2,1 mio. kr.

Renter og Finansiering

Inden for renter og finansiering forventes en merudgift på 7,1 mio. kr. som hovedsageligt kan henføres til den forventede regulering af kommunernes økonomi som følge af kontanthjælpsreformen, der foretages ved kommuneforhandlingerne i juni 2014.

Finansforskydninger

Et af elementerne i aftale om budgetlægningen 2015-2018 er, at den i budget 2014 vedtagne ekstraordinære gældsafvikling ikke effektueres. Dette medfører en mindreudgift til det ekstraordinære afdrag, der dog delvist modsvares af de oprindelige afdrag på lån.

Likviditetsudviklingen

I dette anslåede regnskab forventes en ultimobeholdning 2013 på 207,5 mio. kr. I forhold til det korrigerede budget 2014 (126,7 mio. kr.) er der tale om en forbedring på 80,8 mio. kr., som følge af de ovennævnte forskydninger på anlæg på 50,2 mio. kr. og den ikke gennemførte ekstraordinære gældsafvikling på 30 mio. kr.

Det skal i øvrigt bemærkes, at kassebeholdningen primo 2014 er usædvanlig høj, hvilket især skyldes de store anlægfsforskydninger på ca. 82 mio. kr. fra 2013 til 2014, samt større driftsoverførsler fra 2013 til 2014 end forudsat.

Serviceudgifter i 2014

Serviceudgifterne - således som de kan udledes af det fremlagte 1. anslåede regnskab 2014 - viser, at kommunen har et råderum i servicerammen på ca. 3 mio. kr. i forhold til den budgetterede serviceramme.

B. Konsekvenser for budgetårene 2015-18

Forvaltningen har endvidere gennemgået de langsigtede konsekvenser af driftsafvigelserne i regnskabsskønnet for 2014, jf. nedenfor.

Det skal dog understreges, at der ikke er foretaget vurderinger på alle områder, det gælder især beskæftigelsesområdet.

Mio. kr.	2015	2016	2017	2018
Driftskonsekvenser (merudgifter)	0,729	-0,464	-2,101	-2,060
Anlægskonsekvenser (merudgifter)	41,292	8,500		
Renter og finansiering	12,274	12,543	12,692	12,692
Balanceforskydninger	2,475	3,300	3,300	3,300
Samlet konsekvens	56,771	23,879	13,891	13,932

C. Budgetaftalen 2014-17 - status

De enkelte punkter i budgetaftalen 2014-17 er fulgt op i det sagen vedlagte notat af 5. maj 2014 (bilag). Det fremgår heraf, at nogle af budgetaftalens initiativer er afsluttet eller forventes indfriet efter planen, og er derfor i "grønt". Et enkelt initiativ er sat i "gult", nemlig salgsbudgettet, da der p.t. er usikkerhed om, hvorvidt hele salgsprovenuet kan indfries i 2014. Der følges op på sagen ved 2. anslået regnskab 2014. Endvidere er et enkelt andet udestående sat i "gult", nemlig voksenelevløn til SOSU-området, idet sagen afventer afklaring i forligskredsen.

Endvidere er der tidsmæssig forsinkelse i forhold til den oprindeligt godkendte plan for budgetimplementeringen af tre initiativer, som ikke har været forelagt som meddelelsessag for udvalget. Disse er derfor også sat i "gult".

Derudover har andre hensigtserklæringer været forsinkede i forhold til den oprindeligt besluttede

plan, men med justeret tidsplan.

Fremdriften i disse sager har ikke været tilfredsstillende, og direktionen har i konsekvens heraf strammet op på opfølgningen.

D. Budgettilpasninger s.f.a. 1. anslået regnskab 2014

I henhold til de netop godkendte Principper for Økonomistyring (ØK-mødet den 18. marts 2014) er det præciseret, at det enkelte fagudvalg skal sikre budgetoverholdelse, og der skal anvises modgående initiativer i tilfælde af merudgifter inden for udvalgets samlede budgetramme.

Forvaltningen har opstillet forslag til en model, der operationaliserer den fremgangsmåde, der anbefales anvendt i forbindelse med fagudvalgenes fremtidige arbejde med budgettilpasninger. Hovedreglen i dette forslag er,

1. merforbrug skal finansieres inden for udvalgets ramme
2. mindreforbrug tilgår kassebeholdningen, idet beløbet dog kan fraregnes ved et evt. merforbrug senere på året.

I begge situationer skal beregningsgrundlaget for det mer-/mindreforbrug, der skal reguleres for, dog renses for en række primært tekniske korrektioner, herunder

- ikke-serviceudgifter (f.eks. store dele af beskæftigelsesområdet)
- konsekvenserne af kapacitetstilpasninger (f.eks. skole- og dagtilbudsområdet)
- konsekvenserne af lov- og cirkulæreændringer.

Herudover er der i denne opfølgning fratrukket konsekvenserne af en række tidligere politiske beslutninger, hvor det har været forudsat, at finansieringen skulle ske ved 1. anslået regnskab (f.eks. kontanthjælpsreformen).

Hvis denne model overføres til resultatet af 1. anslået regnskab 2014, vil det principielt give anledning til flg. budgettilpasninger:

Mio. kr.	Afvigelse	Tekniske korrektioner	Resultat: (-) = lægges i kassen (+) = modgående
Børne- og Ungdomsudvalget	-4,929	-4,687	-0,242
Kultur- og Fritidsudvalget	0		0
Social- og Sundhedsudvalget	1,280		1,280
Teknik- og Miljøudvalget	0,103		0,103
Økonomiudvalget	1,543	1,543	0
Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget	-5,025	-5,025	0
I alt	-7,029	-8,169	1,141

(- = forbedring)

Som det ses af tabellen, vil modelberegningen på indeværende tidspunkt kun give anledning til mindre tilpasninger, nemlig at Social- og Sundhedsudvalget skal finde modgående initiativer for 1,28 mio. kr., og at Teknik- og Miljøudvalget tilsvarende skal finde modgående initiativer for 0,103 mio. kr. For Børne- og Ungdomsudvalgets vedkommende viser tabellen, at der skal lægges 0,242 mio. kr. i kassen.

De tekniske korrektioner er gjort op til -8,169 mio. kr., primært som følge af beskæftigelsesområdet og kapacitetsændringer.

På baggrund heraf foreslås det, at Økonomiudvalget drøfter udmeldingen til fagudvalgene, og ikke mindst "timing" i at igangsætte modgående initiativer.

Det foreslås videre, at der med henblik på at håndtere eventuelle udfordringer som følge af kapacitetsændringer senere i budgetåret, dannes en pulje, der opsamler midlerne fra den kapacitetstilpasning, der er foretaget i indeværende budgetopfølgning på 4,687 mio. kr.. Der anbefales en bred definition af begrebet kapacitetsændringer, således at mer-/mindreudgifter til f.eks. køb og salg af plejehjemspladser og ændringer i betalingen til den kommunale medfinansiering af sundhedsområdet vil kunne komme på tale.

Den konkrete anvendelse i resten af 2014 skal behandles af Økonomiudvalget i forbindelse med budgetopfølgningerne.

Rent teknisk placeres opsamlingspuljen under aktivitetsområdet Puljer.

Det skal understreges, at puljen er holdt uden for opgørelsen af serviceudgifterne, hvor der p.t. er opgjort et råderum på ca. 3 mio. kr., jfr. ovenfor. Det skal dog understreges, at i det omfang puljen anvendes til konkrete merudgifter, vil det reducere råderummet.

E. Bevillingsoverførsler mellem aktivitetsområderne

I henhold til gældende praksis indgår der i de anslåede regnskaber nogle få tekniske bevillingsoverførsler mellem aktivitetsområderne imellem, og disse overførsler skal godkendes af Økonomiudvalget. Beløbene (0-løsninger) vedrører tilbagebetalinger af momsudligningsordningen samt flytning mellem Sundhed og Dagtilbud.

F. Anlægsbevillinger

Som konsekvens af ændringerne i dette anslåede regnskab samt en række tilpasninger, der hovedsageligt er af teknisk karakter, søges en række anlægsbevillinger forhøjet/nedskrevet, jf. den sagen vedlagte specifikation af de søgte anlægsbevillinger (bilag).

Økonomiske konsekvenser

De bevillingsmæssige konsekvenser af 1. anslået regnskab 2014 er flg.:

Mio. kr.	2014
Driftsvirksomheden , i alt	-7,029
Anlægsvirksomhed	-50,223
Ejendomssalg	-2,120
Renter	-0,100
Tilskud og udligning	7,242
Afdrag på lån	-28,575
I alt	-80,805

(- = forbedring)

Beslutningskompetence

Økonomiudvalget.

Indstilling

Forvaltningen foreslår, at

1. redegørelsen vedr. 1. anslået regnskab 2014 tages til efterretning, jfr. afsnit A
2. konsekvenserne for 2015-18 indarbejdes i budgetgrundlaget for Budgetforslag 2015-18, jfr. afsnit B
3. redegørelsen vedr. status for Budgetaftalen 2014-17 tages til efterretning, jfr. afsnit C
4. processen omkring budgettilpasningerne i de enkelte udvalg drøftes med henblik på at fastlægge en fremadrettet model for dette arbejde, jfr. forslaget i afsnit D
5. muligheden for at etablere en opsamlingspulje vedr. kapacitetsændringer afklares, jfr. forslaget i afsnit D
6. redegørelsen oversendes til fagudvalgene med henblik på behandling

7. der forelægges en række tekniske bevillingsoverførsler mellem aktivitetsområderne, jf. afsnit E
8. der forelægges en regulering af anlægsbevillingerne, jf. afsnit F.

Økonomiudvalget den 14. maj 2014

Ad.1 Taget til efterretning.

Ad.2 Godkendt.

Ad.3 Taget til efterretning.

Ad.4 Drøftet. I forbindelse med forventede overskridelser foretager de enkelte udvalg de nødvendige tilpasninger, jf. modellen. For så vist angår en af mindreforbruget på klassesdannelsessagen tilgår 1,4 mio. kr. til ændring af klubstrukturen, jf. Børne- og ungdomsvalgets behandling af emnet den 11. april 2014.

Ad.5 Drøftet. Der etableres opsamlingspulje til håndtering af kapacitetstilpasninger. Besparelser, der er en direkte konsekvens af kapacitetsændring, tilføres automatisk puljen, og besparelser, der er udtryk for en politisk prioritering aftales fra sag til sag.

Ad.6 Godkendt.

Ad.7 Godkendt.

Ad.8 Godkendt.

Endvidere besluttet, at der på udvalgets førstkommande ordinære møde i JUN 2014 forelægges en status m.h.t. ejendomssalg i henhold til de politisk besluttede salgslister fra 2010/2013.

Anne Jeremiassen (LA) var fraværende.

Bilagsfortegnelse

1. Forslag til overførsel af bevillingen Budgettekn. ompl. 1.AR14
2. Justering af anlægsbevillinger ved 1 AR 2014
3. Notat om Status for budgetaftalen 2014-17 - ultimo april
4. 1.ans.2014 2014-05-07 vers.01

2. Konkurrenceudsættelse - resterende initiativer i planen for 2010 - 2013

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen besluttede 20. december 2010 en strategi og plan for konkurrenceudsættelse. De fleste af områderne og de tilhørende besparelser i planen er siden gennemført enten via egentlig konkurrenceudsættelse (fx. af det "grønne og det sorte område") eller via andre modgående budgetinitiativer (fx. genoptræningsområdet, plejecenter og lønområdet). Der udestår imidlertid to områder - intern service (kantinedrift og omstillingen) og IT-drift.

I lyset af indgåelse af aftalen om budgetlægningen for 2015-18, hvoraf det fremgår, at *"konkurrenceudsættelsen af kommunale driftsopgaver sættes i bero i perioden"* har forvaltningen forudsat, at de to udestående konkurrenceudsættelser fra den tidligere plan sættes bero, jf. sag om budgetprocessen 2015-18, behandlet af Økonomiudvalget i februar 2014. Overvejsen om en eventuel sammenflytning i ét rådhus gør endvidere en konkurrenceudsættelse af kantinerne vanskelig at gennemføre.

Det indgik i sagen fra februar 2014, at der skulle forelægges særskilt sag herom, herunder om alternativer til den forudsatte effektiviseringsgevinst. At sætte konkurrenceudsættelsen i bero betyder imidlertid, at der udestår hjemtagelse af en forudsat besparelse på de to områder fra 2014 og frem på 1,1 mio. kr. på intern service (inkl. omstillingen) - og på 0,6 mio. kr. på IT-drift. Den forudsatte gevinst har været (delvist) budgetlagt allerede i 2013, men er her "hentet ind" via besparelser andre steder - bl.a. via mindreforbrug på kantinen.

Forvaltningen har lavet en vurdering af, hvorvidt det er muligt via modgående besparelser på de to områder helt eller delvist at udligne den forudsatte effektiviseringsgevinst.

I forhold til intern service har det oprindeligt været forudsat, at konkurrenceudsættelse skulle gennemføres på kantine-området og i forhold til telefonomstillingen.

Center for Arealer og Ejendomme (CAE) har gennemgået kantineøkonomi og vurderer på den baggrund, at det er muligt nu - på baggrund af kantineøkonomi langt mere stabile økonomi - at dække 0,8 mio. kr. af det forudsatte beløb ved konkurrenceudsættelse. Baggrunden herfor er, at der gennem de sidste par år har været iværksat en række tiltag for at optimere de interne arbejdsgange og indkøb med bl.a. en mere effektiv vikaranvendelse, ingen morgenmadsservering, optimering i anvendelsen råvarer, ændret indkøbsaftale samt en indsats for at vende et tidligere underskud ved salg til i dag et overskud. Denne indsats har også givet effekt i 2013 hvor der har været et mindreforbrug i forbindelse med regnskabsafslutningen. Det foreslås derfor, at de 0,8 mio. kr. går til at modgå den manglende konkurrenceudsættelse.

Center for Borgerservice og Digitalisering (CBD) vurderer imidlertid ikke det er muligt nu at indarbejde en modgående besparelse på telefonomstillingen. Omstillingen - og de borgerrettede telefonservice-funktioner i det hele taget - indgår i overvejselserne om etablering og udvikling af et såkaldt "call-center" som led i at forbedre borgerservicen. Det foreslås i stedet, at eventuelle muligheder for at effektivisere omstillingen indgår i forbindelse med den analyse af "callcenter"-funktionen, der er en af de foreslåede analyser, som indgår i sagen i indeværende møde om

effektiviseringsforslag for den kommende budgetperiode.

I forhold til IT-drift blev Økonomiudvalget i maj 2013 præsenteret for et forslag om, at besparelsen over en årrække blev indhentet via en "multisourcing model", hvor en række mindre delområder blev konkurrenceudsat. Økonomiudvalget udsatte dengang sagen med henblik på en vurdering af mulighed for en "shared service center" med andre kommuner. Forvaltningen har på den baggrund søgt at finde et fælles grundlag for etablering af et fælles servicecenter i regi af 4K-samarbejdet. Dette er ikke muligt nu og her. IT-forholdene i de fire kommuner er vidt forskellige og et forpligtende samarbejde vil kræve massive investeringer.

CBD har på den baggrund overvejet muligheden for en alternativ udmøntning af de 0,6 mio. kr. - og foreslår at besparelsen indhentes successivt via en længere række allerede igangsatte initiativer. Det gælder en stærkere licensstyring, yderligere effekt af gennemgang af eksisterende IT- og servicekontrakter; herunder evt. opsigelse af enkelte systemer, "outsourcing" af drift af de netværk og servere, hvor kommunen p.t. drifter alene samt flere fælles indkøb med andre kommuner. CBD forventer på den baggrund, at der kan indhentes en effektiviseringsgevinst på de 0,6 mio. kr. - dog med en forsinkelse, således at gevinsten i 2014 hentes ind over 2 år.

Alt i alt skønnes det således - med de nævnte initiativer indenfor de pågældende områder - at der kan indhentes 1,4 mio. kr. årligt af de forudsatte 1,7 mio.kr. ved konkurrenceudsættelse af de to områder, dog således at 0,3 mio.kr. af den forventede årlige gevinst sker forskudt og forventes overført fra 2014 til 2015.

Økonomiske konsekvenser

Ændringen betyder et årligt merbevillingsbehov på 0,3 mio. kr., idet den forudsatte gevinst ved konkurrenceudsættelse på 1,7 mio. kr. årligt nulstilles og i stedet imødegås af de nævnte modgående besparelser på i alt 1,4 mio. kr. årligt. Heraf vil 0,3 mio. kr. forventeligt skulle overføres til fra 2014 til 2015 ved regnskabsafslutningen. Ændringen lægges ind i 1 anslået regnskab, når det forelægges på ny ved Økonomiudvalgets juni-møde.

Beslutningskompetence
Kommunalbestyrelsen.

Indstilling

Forvaltningen foreslår, at

1. den udestående konkurrenceudsættelse af intern service og IT-drift og den heraf følgende forudsatte effektiviseringsgevinst på 1,7 mio. kr. årligt nulstilles
2. at de nævnte modgående initiativer i forhold til henholdsvis kantinen og IT-drift - svarende til en effektiviseringsgevinst på 1,4 mio. kr. årligt - gennemføres
3. at de resterende 0,3 mio. kr. årligt 2014-17 indarbejdes i det 1. anslået regnskab, der forelægges for Økonomiudvalget igen i juni efter fagudvalgsrunden.

Økonomiudvalget den 14. maj 2014
Anbefales.

Anne Jeremiassen (LA) var fraværende.

3. Indførelse af økologiske fødevarer - udmøntning af budgetaftalen 2014-17

Sagsfremstilling

I budgetaftalen for 2014-2017 er det som hensigtserklæring aftalt at udarbejde *"en strategi for indførelse af økologiske fødevarer i Lyngby-Taarbæk Kommune. I første omgang med fokus på madvarer i skoler, børneinstitutioner samt i kommunens kantiner og cafeterier."* Der er ikke afsat budget til at gennemføre en sådan strategi.

Denne sag beskriver status for arbejdet med økologi samt muligheder for strategisk at understøtte anvendelsen af økologiske fødevarer i kommunen.

Kommunen tilbyder mad på en række forskellige steder og områder, jf. nærmere beskrivelse heraf i det sagen vedlagte materiale (bilag). Det eneste område, hvor kommunen selvstændigt producerer mad, er via Den Kommunale Madservice på ældreområdet samt i kommunens kantiner. På alle andre områder bruges private leverandører via udbud eller andre former for aftaler.

Kommunen har i dag ikke selvstændige målsætninger for økologi, men vedtog i 2009 en mad- og måltidspolitik for børn og unge. I denne er økologi ikke nævnt; omvendt er der fokus på, at dagtilbud, skoler, SFO'er og klubber i kommunen udarbejder egne sunde måltidspolitikker i samarbejde med forældrene. I Kommunens sundhedsstrategi fra 2012 indgår heller ikke mål vedrørende økologi, men blandt de i forlængelse af strategien udvalgte 10 konkrete indsatser, lyder den ene således: *"Arbejdsgruppen anbefaler at føre en offensiv kostpolitik, hvor det undersøges i samarbejde med de udvalgte forpagtere, om sunde alternativer kan erstatte usunde fødevarer fra idrætsanlæg, cafeterier og kantiner"*.

Økologi er ikke nødvendigvis ensbetydende med sundhed, da der er tale om en produktionsform og ikke en bestemmelse af madens ernæringsmæssige indhold.

I udbudsmaterialer, fx for dagsinstitutioner og mad til hjemmeboende ældre og til ældre på kommunens plejehjem, har økologi tidligere indgået som et parameter. På ældreområdet blev merudgifterne dog så store, at økologi blev fravalgt som parameter. I daginstitutioner indgår økologi som en mulig parameter, men ingen forældrebestyrelser har valgt at benytte sig heraf.

Nationalt har Regeringen en målsætning om 60 pct. økologi i det offentlige inden 2020. Blandt kommunerne er især Albertslund og København foregangskommuner i omstilling til brug af økologiske fødevarer.

Erfaringen fra andre kommuner med økologi er, at hvor kommunerne selv producerer mad, kan produktionsomkostningerne fastholdes, hvis der sker en forandring i den mad, der produceres. Dette sker ved at sænke andelen af kød, bruge flere af sæsonens grøntsager og mindske madspild. Selv om der findes støtteordninger til omlægning, som kommunerne kan søge, vil der altid være udgifter forbundet med omlægningen, jf. det sagen vedlagte notat (bilag).

På områder hvor kommunerne via udbud og aftaler får leveret mad af private aktører, kan de samme omlægningsforanstaltninger finde sted, dog afhængigt af udbuddet blandt de private aktører.

På den baggrund har forvaltningen følgende perspektiv på, hvordan der evt. kan arbejdes strategisk med mere økologi; et langsigtet initiativ og to mere kortsigtede:

Langsigtet kan der fastsættes et mål for, hvor stor en del af den udbudte mad i Kommunen, der skal være udelukkende økologisk produceret eller bestå af økologisk producerede varer. Målsætningen kan opstilles med afsæt i de nationale mål og erfaringer fra andre kommuner.

Målet kunne måske overvejes f.eks. at være at omlægge madproduktionen på ældreområdet og indføre økologi som et mål eller krav, når der indgås nye leverings- og forpagtningsaftaler. Forventeligt vil omlægning og resultatet af udbud som nævnt være udgiftsdrivende, ligesom den udbudte mad vil blive sammensat på en anden måde (fx mindre kød og flere grøntsager). De økonomiske konsekvenser afhænger af, hvor ambitiøs (og formuleringsmæssigt præcis) målsætningen måtte blive opstillet.

Kortsigtet kan der måske f.eks. tænkes udviklet indsatser på kommunens skoler således:

- Flere af skolerne i Kommunen er i dag tilmeldt en ordning, hvor der udbydes skolefrugt på samme måde som skolemælkordningen. Flere skoler udbyder i dag ikke økologisk frugt og bruger ikke en leverandør, der kan tilbyde økologi. En kortlægning af markedet viser, at skolerne på grund af udvidet EU-tilskud kan lave tilsvarende ordninger med udbud af økologisk frugt, uden at prisen bliver højere. Dette vil således kunne effektueres på de skoler, der ønsker det.

- Økologisk Landsforening har med støtte fra Fødevareministeriet udviklet en serie af undervisningsmaterialer for grundskole, mellemtrin og overbygning. Disse kan hentes og anvendes uden beretning på kommunens folkeskoler. Forvaltningen peger på, at der opfordres til, at skolerne i kommunen sætter økologi på skemaet.

Økonomiske konsekvenser

Da der ikke er afsat særskilte midler til investering i eller drift af ordninger, hvori indgår økologiske producerede madvarer, forudsætter sagen, at der opereres inden for den eksisterende ramme.

Beslutningskompetence

Social- og Sundhedsudvalget for så vidt angår ældreområdet, Børne- og Ungdomsudvalget for så vidt angår skoleområdet, Kultur- og Fritidsudvalget for så vidt angår Stadsbiblioteket og Økonomiudvalget for så vidt angår kantinefunktioner.

Indstilling

Forvaltningen foreslår, at sagen drøftes.

Social- og Sundhedsudvalget den 7. maj 2014

Drøftet, idet det i forbindelse med madudbuddet i 2015, undersøges, hvordan økologi kan indgå som kriterie.

Kultur- og Fritidsudvalget den 8. maj 2014

Udvalget opfordrer til øget brug af økologi, der dog fortsat sikrer et cafe-tilbud på Stadsbiblioteket af samme karakter som i dag.

Henrik Bang (Ø) og Søren P. Rasmussen (V) var fraværende.

Børne- og Ungdomsudvalget den 8. maj 2014

Drøftet.

Næste gang der foretages udbud af frokostordning i dagtilbud indgår økologi som et kriterium.

Derudover ønsker udvalget forelagt et pilotprojekt i forhold til, hvordan økologi i højere grad kan indgå på skoleområdet.

Anne Jeremiassen (LA) og Mette Schmidt Olsen (C) var fraværende.

Henriette Breum (V) var fraværende i f. m. behandlingen af sag nr. 7.

Økonomiudvalget den 14. maj 2014

Taget til efterretning.

Anne Jeremiassen (LA) var fraværende.

Bilagsfortegnelse

1. Økologi i Lyngby-Taarbæk Kommune

2. Omlægning til økologi

4. Wifi-netværk på åbne pladser

Sagsfremstilling

I budgetaftalen for 2014 er der en hensigtserklæring om:

"Wifi-netværk på åbne pladser - Der arbejdes videre med muligheden for etablering af gratis wifi-netværk på åbne pladser i LTK."

Tanken er ikke ny i Lyngby-Taarbæk Kommune. I 2012 ledte et tilsvarende forslag til udarbejdelse af vedlagte notat af 12. september 2012 fra forvaltningen. Konklusionen er, at det for nærværende ikke er lovligt for kommunen (under kommunalfuldmagten) at stille åbne og gratis netværk til rådighed for borgere og andre besøgende i kommunen, da det konkurrerer med kommercielle udbydere af samme ydelse til borgerne. Ligeledes vedlagt Statsforvaltningens afgørelse over for Høje-Taastrup Kommune i 2009, som fortsat danner juridisk grundlag på området.

Frederiksberg Kommune undersøgte sagen ultimo 2013 og har telefonisk oplyst, at man også der måtte erkende, at det ikke er lovligt.

Albertslund Kommune afventer p.t. en afgørelse fra Statsforvaltningen på en ansøgning om at lave noget i den stil som et led i at udvikle et såkaldt "Smart City" koncept.

Det vil således være relevant at afvente denne afgørelse. Når den foreligger, vil forvaltningen se på, om der så foreligger et grundlag for at arbejde videre med ideen.

Økonomiudvalget den 14. maj 2014

Taget til efterretning, idet udvalget ikke ønsker, at der arbejdes videre med tanken.

Anne Jeremiassen (LA) var fraværende.

Bilagsfortegnelse

1. Notat om adgang til gratis trådløst internet i kommunen
2. Wifi - Høje-Taastrup afgørelse 2009

5. Budgetprocessen for 2015-18 – godkendelse af effektiviserings- og omstillingsforslag - Økonomiudvalgets område

Sagsfremstilling

I henhold til tidsplanen for budgetprocessen 2015-18 skal udvalget i indeværende møde beslutte effektiviserings- og omstillingsforslag for en ramme på mindst 7,1 mio. kr., jf. udvalgets møde den 27. februar 2014.

Forvaltningen har på baggrund af udvalgets beslutninger på møderne i marts og april udarbejdet nedenstående forslag. Forslagene er nærmere beskrevet i det sagen vedlagte materiale (bilag).

Forslagene har i overensstemmelse med den vedtagne proces været drøftet i MED-systemet, jf. det sagen vedlagte "Log-bog"-smateriale (bilag).

Oversigt over effektiviserings- og omstillingsforslag (Effektiviseringspotentialet i 2015-18 er angivet i 1.000 kr.)

Nr.	Emne	2015	2016	2017	2018	I alt
Beredskab, administration og puljer:						
TVG1	Effektiviseringsramme fordelt på centrenes administrative budgetter	-2.000	-2.000	-2.000	-2.000	-8.000
TVG2	Afskaffelse af flekstidsregistrering i administrationen	-300	-400	-400	-400	-1.500
TVG3	Centrale puljer - Administration	-633	-633	-633	-633	-2.532
TVG4	Centrale puljer - Puljer	-1.442	-100	-600	-600	-2.742
TVG5	Venskabsbyer	-227	-227	-227	-227	-908
TVG6	Indscanning af post	0	-50	-50	-50	-150
TVG7	Reduktion af fundraising	-290	-290	-290	-290	-1.160
TVG8	Reduktion af budget vedrørende kontorartikler	-450	-450	-450	-450	-1.800
Kommunale ejendomme:						
KE1	Synergi ved øget samarbejde mellem Arealdrift, Ejendomsdrift og Distriktskontor (udlejningsboliger)	-600	-650	-650	-650	-2.550
KE2	Øget samarbejde med Beredskabet - internt i LTK	-25	-25	-25	-25	-100
KE3	Fællesindkøb af arbejdsbeklædning og materiel	-25	-25	-25	-25	-100
KE4	Øget fokus på energioptimering af varmestyring og ventilation på de kommunale bygninger	-300	-300	-300	-300	-1.200
KE5	Flytning af de indvendige vedligeholdelsesbudgetter	-500	-500	-500	-500	-2.000
KE6	Forankring af alle lejeaftaler i CAE	-200	-200	-200	-200	-800
KE7	Indførelse af service app i Ejendomsdrift	-400	-400	-400	-400	-1.600
KE8	Inhouse kapacitet på håndværkeropgaver	-75	-150	-150	-150	-525
KE9	Effektiv udnyttelse af m2 (indvendig) og færre m2	500	-500	-500	-1.000	-1.500
I alt		-6.967	-6.900	-7.400	-7.900	-29.167

- = mindreudgift, merindtægt

+ = merudgift, mindreindtægt

I henhold til den besluttede budgetproces skal der i indeværende møde også fremlægges forslag til analyser, der primært kan bringes i spil på sigt med et økonomisk provenu som mål.

Forslagene i det sagen vedlagte materiale (bilag), kræver en mere detaljeret gennemgang og evt. grundinvesteringer, før besparelser evt. vil kunne måles.

Forslagene er flg.:

- ┆ TVG9 Call center - eksternt samarbejde
- ┆ TVG10 ESDH-system
- ┆ TVG11 Indkøb og udbud - kortlægning og handlingsplan
- ┆ TVG12 Beredskab - samarbejde med øvrige 4-K kommuner
- ┆ TVG13 Organisering af administrative opgaver både centralt og decentralt
- ┆ KE10 Risikostyringsstrategi

Sagen om effektiviseringsforslagene behandles af Økonomiudvalget som fagudvalg.

Fagudvalgenes indstilling om effektiviseringsforslag til indarbejdelse i det administrative budgetforslag 2015-18 behandles i særskilt sag i Økonomiudvalget henholdsvis på indeværende

møde og i juni 2014.

Økonomiske konsekvenser

De økonomiske konsekvenser af de forslag, der besluttet af udvalget, indarbejdes i det administrative budgetforslag 2015-18.

Beslutningskompetence

Økonomiudvalget.

Indstilling

Forvaltningen foreslår, at

1. de udarbejdede effektiviserings- og omstillingsforslag anvendes,
2. de udarbejdede forslag til analyser anvendes.

Økonomiudvalget den 14. maj 2014

Ad 1

Godkendt at sende i høring, idet der udestår nærmere stillingtagen til TVG2 (Afskaffelse af flekstidsregistrering i administrationen), TVG5 (Venskabsbyer) og KE5 (Flytning af de indvendige vedligeholdelsesudgifter).

Ad 2

Godkendt.

Anne Jeremiassen (LA) var fraværende.

Bilagsfortegnelse

1. Effektiviseringsforslag 080514
2. Tværgående adm - logbog fra MED 060514
3. CAE - logbog fra MED 060514

6. Budget 2015-18 - fagudvalgenes besluttede effektiviserings- og omstillingsforslag

Sagsfremstilling

I henhold til tidsplanen for budgetprocessen 2015-18 har fagudvalgene i møderne den 6. - 8. maj behandlet forvaltningens forslag til effektiviserings- og omstillingsforslag inden for de udmeldte rammer (bilag), således som besluttet af Økonomiudvalget den 27. februar 2014.

Fagudvalgenes beslutninger er oversendt til Økonomiudvalget med henblik på en første behandling i indeværende møde, og dernæst en endelig beslutning på mødet den 19. juni efter afslutningen af bruger- og borgerprocessen. Forslagene kan herefter godkendes af Kommunalbestyrelsen og indarbejdes i det administrative budgetforslag 2015-18.

En oversigt over de indstillede forslag er vedlagt sagen (bilag). Der er endvidere vedlagt den detaljerede beskrivelse af de enkelte forslag, som er drøftet i fagudvalgene (bilag). De i oversigten viste forslag for Økonomiudvalgets fagområde omfatter alle forslag, som er fremlagt i særskilt sag til udvalgets behandling på indeværende møde.

Samlet er der indstillet effektiviserings- og omstillingsforslag på 21,5 mio. kr. De indstillede forslag opfylder således ikke fuldt ud den udmeldte ramme i 2015 på i alt 23,8 mio. kr. Set over hele budgetperioden 2015-2018 udgør den udmeldte ramme 95,2 mio. kr. Der er for samme periode indstillet forslag for i alt 99,7 mio. kr. Set over hele budgetperioden er den udmeldte ramme således opfyldt. Der skal i den forbindelse bemærkes følgende i forhold til de enkelte udvalg:

- 1 De indstillede forslag fra Social- og Sundhedsudvalget ligger i 2015 under den udmeldte ramme. I perioden 2016-2018 overstiger forslagene imidlertid rammen.
- 1 Det samlede potentiale af de indstillede forslag fra Teknik- og Miljøudvalget er lidt under den udmeldte ramme. Dette skal ses i sammenhæng med, at Lyngby-Taarbæk Kommune har opnået en effektiviseringsgevinst på vejbelysning gennem den modernisering, der er fulgt med nedgravningen af el-kablerne.
- 1 De indstillede forslag fra Børne- og Ungdomsudvalget opfylder den udmeldte ramme i 2015. I 2016 og frem ligger det samlede potentiale af forslagene 2,3 mio. kr. under rammen. Udvalget har på mødet den 8. maj 2014 peget på tiltag inde for tre områder, der skal tilvejebringe det resterende provenu i 2016 og frem.

Forslagene har i overensstemmelse med den vedtagne proces været drøftet i MED-systemet. Der er på sagen vedlagt en "Log-bog", der indeholder en opsamling af de bemærkninger, der er blevet fremført i de respektive møder (bilag). Log-bogen fra Center for Sundhed og Kultur omfatter både Social- og Sundhedsudvalgets område (Sundhed) og Kultur- og Fritidsudvalgets område (Fritid og Kultur). Log-bogen fra Center for Arealer og Ejendomme omfatter både Teknik- og Miljøudvalgets område (Grønne områder og Kirkegårde samt Trafik) og Økonomiudvalgets område (Kommunale Ejendomme).

I henhold til den godkendte budgetproces skal fagudvalgene endvidere fremlægge forslag til

analyser, der primært skal bringes i spil på den længere bane. En oversigt over de indstillede forslag til analyser er vedlagt sagen (bilag). Der er endvidere vedlagt den detaljerede beskrivelse af de enkelte analyseforslag, som er drøftet i fagudvalgene (bilag).

Protokollerne fra de 5 fagudvalgsmøder er gengivet nedenfor:

Børne- og Ungdomsudvalget den 8. maj 2014:

"Ad 1

Anbefales med undtagelse af SK1 og BU1. Det resterende provenu på ca. kr. 2,3 mio. findes gennem følgende tiltag:

- a) justering af tildelingen af ledelse på skolerne*
- b) sammenlægning af/ledelsesstruktur på daginstitutioner*
- c) UB2 og UB3, idet besparelserne hentes fra 2016 efter anvendelse af overskuddet i 2015 som grundinvestering.*

Forvaltningen vender tilbage med en samlet sag vedr. a) - c)., herunder hvorledes provenu fordeler sig på de tre områder.

Ø tager generelt forbehold.

Ad 2

SK4 forelægges for udvalget i en særskilt sag uden for nærværende runde."

Kultur- og Fritidsudvalget den 8. maj 2014:

"Udvalget anbefaler indstillingen dog med den modificering, at besparelsen vedr. Elverhøjcoret reduceres med 50%, svarende til 37.500 kr. PEA-tilskuddet reduceres med tilsvarende beløb så, at den samlede reduktion på PEA-tilskud bliver 202.500 kr. For så vidt angår støtte til Elverhøjcoret ved teater i Ulvedalene kan der evt. indgås aftale herom.

Henrik Bang (Ø) var fraværende."

Social- og Sundhedsudvalget den 7. maj 2014:

"Anbefalet.

V og O tager forbehold for forslag "TO2: Nedlæggelse af 14 somatiske boliger på Mathildegangen på Lystoftebakken med efterfølgende etablering af 7 beskyttede boliger"."

Teknik- og Miljøudvalget den 6. maj 2014:

"Anbefales, idet der suppleres med, at spørgsmålet vedr. en forretningsmodel omkring Krematoriet indgår som analyseforslag.

V tager forbehold for så vidt angår bus-delen i 2016-2018.

Ø tager et generelt forbehold."

Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget den 6. maj 2014:

"Anbefalet.

Henrik Brade Johansen (B) var fraværende."

Økonomiudvalgets beslutning med hensyn til eget fagområde er behandlet i særskilt sag i

indeværende møde.

De godkendte forslag sendes i høring hos de høringsberettigede parter i perioden 15.-28. maj 2014, jf. den bruger- og borgerproces, der blev besluttet af Økonomiudvalget den 10. april 2014. Derudover lægges oversigten over de indstillede forslag, samt de detaljerede beskrivelser af forslagene, på kommunens hjemmeside med henblik på, at de kan indgå i den øvrige del af bruger- og borgerprocessen, der bl.a. indeholder et borgermøde den 20. maj 2014.

Økonomiske konsekvenser

Fremgår af den på sagen vedlagte oversigt over effektiviserings- og omstillingsforslag (bilag).

Beslutningskompetence

Økonomiudvalget.

Indstilling

Forvaltningen foreslår, at udvalget foretager en første drøftelse af forslagene, herunder hvilke forslag der skal sendes i høring, jf. Økonomiudvalgets beslutning 10. april 2014 om bruger- og borgerprocessen, med henblik på endelig beslutning på udvalgets møde den 19. juni 2014, således at forslagene herefter kan behandles af Kommunalbestyrelsen og indarbejdes i det administrative budgetforslag 2015-18.

Økonomiudvalget den 14. maj 2014

Godkendt at sende i høring.

Anne Jeremiassen (LA) var fraværende.

Bilagsfortegnelse

1. Fordeling af 1 pct. ramme - ØK
2. Oversigt over indstillede effektiviseringsforslag - ØK
3. Oversigt over indstillede analyseforslag - ØK
4. TMU - effektiviseringsforslag - 290414
5. EBU - effektiviseringsforslag - 250414
6. SSU - effektiviseringsforslag 280414
7. BUU - effektiviseringsforslag
8. KFU - effektiviseringsforslag - 250414
9. ØK - effektiviseringsforslag 080514
10. Samlet logbog for MED 060514

7. VVM-forhøring om letbanen på Ring 3

Sagsfremstilling

Transportministeriet gennemfører fra den 23. april til den 30. maj 2014 en VVM-forhøring for letbaneprojektet. Her indkaldes ideer, kommentarer og forslag til, hvilke miljømæssige påvirkninger, der er vigtige at undersøge i den videre VVM-proces.

På baggrund af høringen vil der blive udarbejdet en VVM-redegørelse, som indeholder en detaljeret kortlægning og vurdering af de miljømæssige konsekvenser af letbanen. VVM-redegørelsen sendes i offentlig høring i minimum 8 uger. Denne høring ventes gennemført i foråret 2015.

VVM-processen tager udgangspunkt i udredningen om letbanen på Ring 3 fra marts 2013, Principaftalen fra juni 2013 og Lov om letbane på Ring 3 af 6. februar 2014.

Som baggrund for VVM-forhøringen har Transportministeriet udarbejdet en folder med lokalt indstik for den enkelte kommune.

Forvaltningen har udarbejdet det sagen vedlagt udkast til høringssvar fra Lyngby-Taarbæk Kommune. Høringssvaret vedrører bl.a. følgende emner:

- Linjeføring via DTU
- Evt. udskiftning af jernbaneviadukten på Buddingevej
- Trafikale udfordringer i et centrale Lyngby
- Placering af stationerne "Lyngby centrum" og "ved DTU".

Forvaltningen foreslår, at høringssvaret sendes til Transportministeriet inden den 30. maj 2014.

Økonomiske konsekvenser

VVM-forhøringen gennemføres inden for de afsatte rammer.

Beslutningskompetence

Kommunalbestyrelsen.

Indstilling

Det foreslås, at høringssvar afgives.

Økonomiudvalget den 14. maj 2014

Til brug ved sagens behandling forelå justeret udkast til høringsskrivelse på baggrund af indtryk fra borgerorienteringsmødet 13. maj 2014.

Anbefales at afsende skr., idet der indskrives afsnit vedr. ønske om at få belyst en BRT-løsning, og idet det anføres, at det forventes, at særlige udfordrede boligområder belyses ekstra grundigt.

Anne Jeremiassen (LA) var fraværende.

Bilagsfortegnelse

1. Høringssvar fra Lyngby-Taarbæk Kommune
2. Letbane TM-2014 indstik
3. Transportministeriet folder 2014
4. DGO-annonce 24-04-14
5. Høringssvar fra LTK udkast af 14-5-2014 udleveret på mødet

8. Etablering af 30 meter rørmast samt teknikkabine på offentlig parkeringsplads

Sagsfremstilling

Forvaltningen er ansøgt om at give ejerfuldmagt til brug for myndighedsbehandling i forbindelse med ansøgning om etablering af 30 meter rørmast samt teknikkabine på den offentlige parkeringsplads Hummeltoftevej 47.

Ansøger har fremsendt forslag til lejekontrakt på 30.000 kr. årligt til Center for Arealer og Ejendomme, og hvor lejen ikke stiger de første 10 år. Herefter prisreguleres med nettoprisindekset, dog maksimalt 2,5 %.

Af lejekontrakten fremgår, at teleoperatøren er berettiget til at fremleje/udleje sin antenneposition helt eller delvist til samme formål som i kontrakten, ligesom teleoperatøren forudsættes berettiget til helt eller delvis at kunne overdrage lejeaftalen til tredjemand. Aftalen er uopsigelig for udlejer i 20 år og for teleoperatøren i 5 år regnet fra tidspunktet for ibrugtagning. Aftalen kan af begge parter opsiges med 15 måneders varsel til udgangen af en måned.

Den administrative praksis har hidtil været, at Lyngby-Taarbæk Kommune alene givet tilladelser til antenner placeret på tagrygge og skorstene. I de indgåede aftaler reguleres lejen een gang årligt fra indgåelse af aftalen. Aftalerne er uopsigelige de første 10 år, og kan opsiges med 6 måneders varsel til udgangen af en måned.

Økonomiske konsekvenser

Størrelsen af den årlige leje vedrørende antennepositioner fra IT-Netværket på Engelsborgskolen er ca. 45.000 kr. årligt. På Virum Skole er der to positioner, som giver ca. 55.000 kr. og 65.000 kr. i leje årligt. I alt har kommunen i 2013 haft indtægter på 602.387 kr for at leje ud til mobilantennener.

Beslutningskompetence

Økonomiudvalget.

Indstilling

Forvaltningen foreslår, at der i overensstemmelse med gældende administrative praksis ikke meddeles ejerfuldmagt til brug for myndighedsbehandling.

Økonomiudvalget den 14. maj 2014

Godkendt.

Anne Jeremiassen (LA) var fraværende.

Bilagsfortegnelse

1. S0139 - ansøgning med bilag rev 1
2. TI-2013 - Generelle vilkår antenneposition
3. TI-2013 - Lejeaftale for antenneposition

9. DAB - Virumgård - renovering af karnapper

Sagsfremstilling

I brev af 31. marts 2014 har DAB på vegne Lyngby almennyttige Boligselskab, afdeling Virumgård anmodet om godkendelse af ekstern låneoptagelse til finansiering af renovering af 59 karnapper i afdelingen.

Den samlede udgift til renoveringsprojektet vil udgøre 6.709.000 kr., der er tænkt finansieret gennem dels brug af egne henlagte midler kr. 1.000.000, dels et 20-årigt realkreditlån kr. 5.709.000 kr.

Den nuværende leje udgør 968 kr. pr. m² årligt. Huslejen vil som følge af renoveringen stige stige med 4 kr. pr. m² til 972 kr.

Projektet, finansieringen og huslejeforhøjelsen er godkendt på et beboermøde og af boligorganisationens bestyrelse.

Økonomiske konsekvenser

Opgaven løses inden for rammen.

Beslutningskompetence

Kommunalbestyrelsen.

Indstilling

Forvaltningen forslår, at anmodningen imødekommes.

Økonomiudvalget den 14. maj 2014

Anbefales.

Anne Jeremiassen (LA) var fraværende.

10. Lejeaftale Skovbo Skovbørnehave

Sagsfremstilling

Skovbo Skovbørnehave blev godkendt i december 2011 til privatinstitution til 28 børn og med en ugentlig åbningstid på 42 timer. Skovbørnehaven indgik samtidig lejemål i eksisterende bygning (pavillon) og rundareal på ejendommen Strandvejen 607, 2930 Klampenborg. Skovbo Skovbørnehave har fået dispensation til at benytte pavillonen fra 31. december 2015.

Sidens skovbørnehavens virksomhed som privatinstitution blev indledt, har der verseret en uenighed om lejens størrelse. Politisk blev det besluttet, at lejen skulle fastsættes ud fra markedsvilkår, konkret 92.000 kr. årligt for grunden og 24.000 kr. årligt for bygningen, begge dele reguleret årligt efter udviklingen i nettoprisindekset for oktober måned, dog minimum med 3 % årligt.

Skovbo Skovbørnehave anfægtede grundlaget for beregningen af lejen for grunden.

I sommeren 2013 var der forhandlinger mellem kommunen og Skovbo Skovbørnehave om fastsættelse af lejen, og der blev enighed om at fastsætte lejen efter de samme principper, som er gældende for Dyrehavens Skovbørnehave.

Konkret betyder det, at den årlige betaling for bygningen fastholdes på 24.000 kr., bygningens stand taget i betragtning. For grunden opkræves 60 kr. pr. m², og den samlede pris for grunden bliver herefter 52.200 kr. årligt.

Skovbørnehaven havde brug for sikkerhed for, at lejebetalingen for grunden til den tid fortsat beregnes på det samme grundlag, og at lejemålet omdannes til et jordlejekontrakt (med 30 års uopsigelighed). Denne sikkerhed blev opnået med formuleringerne i lejeaftalen.

Børne og Ungdomsudvalget besluttede den 10. oktober 2013 at godkende lejeaftalen vedr. grunden som nyt grundlag for lejebetalingen fra og med 1. januar 2012, og at den skyldige leje for Skovbo Skovbørnehave opkræves på dette grundlag.

Bestyrelsen i Skovbo Skovbørnehave har efter Børne og Ungdomsudvalgets godkendelse anfægtet formuleringen i den nye lejeaftale § 2.

Bestyrelsen ønsker, at det tydeligt fremgår at uopsigeligesperioden skal forlænges til 2042, såfremt Skovbo fremlægger dokumentation for finansiering af et nyt hus.

På baggrund af en misforståelse kom sagen fra oktober 2013 ikke videre til Økonomiudvalget og forelægges derfor igen.

Forvaltningen forelægger samtidig lejekontakten med ændringer i formuleringen lejekontrakten §2.

Økonomiske konsekvenser

Opgaven løses inden for rammen.

Beslutningskompetence

Økonomiudvalget.

Indstilling

Forvaltningen foreslår, at den vedlagte lejeaftale med en uopsigelighedsperiode på 30 år mod

fuld finansiering anvendes.

Økonomiudvalget den 14. maj 2014

Godkendt, idet det forudsættes, at aftalen ikke er forbundet med omkostninger for kommunen i relation til ejendommen.

Anne Jeremiassen (LA) var fraværende.

Bilagsfortegnelse

1. Lejeaftale april 2014

11. Lyngby Stadion - facadebeklædning og beplantning

Sagsfremstilling

I forbindelse med byggeriet af den nye vesttribune og opvisningsbane i Lyngby Idrætsby er der siden 2013 fremkommet nabohenvendelser i forhold til såvel det nye lysanlæg som udseendet af bagsiden (vestsiden) af vesttribunen fra Grundejerforeningen Sorgenfrigårdsvej.

Forvaltningen afholdt på den baggrund et dialogmøde den 26. februar 2014 på Lyngby Stadion med deltagelse af ca. 50 naboer og repræsentanter for grundejerforeningerne, jf. det sagen vedlagte referat (bilag).

Forvaltningen tilbød på dialogmødet at nedsætte en arbejdsgruppe bestående af forvaltningsrepræsentanter og naborepræsentanter. Ved det første møde i arbejdsgruppen besluttedes det at opdele arbejdsgruppen i to; en arbejdsgruppe der skulle arbejde med lysmåling og alternativt lysanlæg, og en arbejdsgruppe, der skulle arbejde med en løsning på facadebeklædning af vesttribunen, fx i form af beplantning.

Nærværende sag omhandler sidstnævnte arbejdsgruppe, benævnt beplantningsgruppen. Det førstnævnte vedrørende lys og lysanlæg er behandlet af Økonomiudvalget den 14. maj 2014 på baggrund af oversendelse fra Kultur- og Fritidsudvalget den 5. maj 2014.

Beplantningsgruppen har gennem fire møder drøftet problemstillingen med indkig til beboernes huse og haver fra stadion og omvendt udsigten fra naboernes huse til bagsiden af tribunen fra beboerne.

I forhold til beplantning er der fra beboernes side fremsat ønske om yderligere såvel større træer og hækplanter, som en grøn lydskærm i seks meters længde tilplantet med vedbend i 2,5 meters højde. Forvaltningen har udarbejdet et overslag over omkostningerne til en sådan yderligere beplantning, som beløber sig til 300.000 kr. jf. det sagen vedlagte notat "Beplantning på Lyngby Stadion" af 8. april 2014 (bilag).

Forvaltningens forslag til løsning af udsigten til og udseende af bagsiden af tribunen har været løbende drøftet og med flere forslag, f.eks.:

- 1 Sedum løsning (ikke gangbar løsning, da væggen er lodret og der vanskeligt kan plantes grundet fundament og sti)
- 1 Stativløsning etableret på modsat side af sti bag tribunen og med klatrende planter op af wire
- 1 Eller en form for sløring af facadepladen ved opsætning af enten stålplader eller træprofiler i felter/mønstre.

Disse forslag skal ses i sammenhæng med forslaget om beplantning med flere større og nye træer.

På det seneste møde i arbejdsgruppen den 2. april 2014 ønskede beboerne de forskellige facadeløsninger tilsendt for at kunne drøfte disse med deres bagland. Forvaltningen fremsendte som aftalt før påsken de aftalte illustrationer af de foreslåede løsninger.

Beboerrepræsentanterne har efterfølgende i en e-mail til forvaltningen anført, at de ikke mener, de kan vurdere forslagene ud fra den præsenterede kvalitet.

Det er forvaltningens vurdering, at beboernes krav om, at man ikke må kunne se byggeriet fra Margretevej, Louisevej og Caroline Amalie Vej, ikke vil kunne opfyldes. Der er efter forvaltningens vurdering, som ovenfor nævnt, flere muligheder for en form for sløring af facadebeklædningen af bagsiden af vesttribunen, men ingen der helt fjerner udsigten til vesttribunen.

Forvaltningen vurderer, at der kan etableres en acceptabel løsning inden for et budget af samlet 500.000 kr. med følgende elementer:

-) De to eksisterende bøgehække mellem vesttribunen og nabobebyggelsen får lov til at vokse sig højere (40-50 cm pr. år)
-) Udskiftning af de nyplantede træer med andre større træer
-) Opsætning af en form for espalier enten på bagsiden af vesttribunen eller som forhøjelse af den eksisterende tribunemur
-) Beplantning i forbindelse med opsætning af espalieret.

Forvaltningen gør opmærksom på, at der udover den beplantning, der var med i totalentreprisen (hækbeplantning) allerede er brugt 52.238 kr. til yderligere beplantning i form af træer på bagsiden af vesttribunen. Der er ikke i byggebudgettet mulighed for yderligere finansiering af beplantning og alternativ facadebeklædning.

Økonomiske konsekvenser

Der er ikke afsat budget til ændringer af beplantning eller facade med deraf følgende merudgifter. I budget 2016 er afsat et puljebeløb til anlæg med 12.843.700 kr., som endnu ikke er disponeret, men som eventuelt vil kunne fremrykkes.

De foreslåede løsninger anslås til ca. 500.000 kr.

Beslutningskompetence

Økonomiudvalget er fagudvalg for kommunale bygninger og anlæg mv. Da sagen involverer en ikke finansieret tillægsbevilling ligger slutkompetencen i sagen i Kommunalbestyrelsen.

Indstilling

Forvaltningen foreslår, at

1. udvalget drøfter, hvorvidt der i givet fald skal iværksættes yderligere beplantning og facadesløring, samt et niveau herfor
2. der såfremt naboernes ønsker skal imødekommes gives en anlægsbevilling på 500.000 kr. finansieret af det afsatte rådighedsbeløb på 12.843.700 kr. fra anlægspuljen i 2016 med fremrykning af beløbet til 2014.

Økonomiudvalget den 14. maj 2014

Anbefales at afsætte 0,5 mio. kr. til beplantning og facadebehandling samt genopretning, idet det forudsættes, at der tillige gøres krav gældende overfor entreprenøren.

Anne Jeremiassen (LA) var fraværende.

Bilagsfortegnelse

1. Referat fra dialogmøde om lysmaster 26.2.2014
2. Beplantning 30042014
3. Bemærkninger til Økonomiudvalgets mødet vedr pkt 11 - udleveret 14-5-2014

12. Borgerrådsgiverens rapporteringskadence

Sagsfremstilling

Borgerrådsgiverens rapporteringskadence er senest behandlet af kommunalbestyrelsen den 27. juni 2013, jf. den sagen vedlagte protokoludskrift (bilag). Det følger heraf, at borgerrådsgiveren tænkes at rapportere til Økonomiudvalget hvert halve år og til kommunalbestyrelsen hvert halve år, idet den egentlige årsberetning i den forbindelse aflægges til kommunalbestyrelsen pr. september. På den baggrund har rådsgiveren senest haft foretræde for kommunalbestyrelsen 31. oktober 2014 (årsberetning 2012/13) og økonomiudvalget den 27. februar 2014 (kvartalsrapport på baggrund af overordnede tendenser).

I forlængelse dels af, at det nu er politisk afklaret, at borgerrådsgiverfunktionen videreføres ud over den oprindeligt besluttede periode, dels af seneste politiske drøftelser peger forvaltningen på, at der frem for en så relativt hyppig rapporteringskadence til økonomiudvalget, hvor der kun levnes begrænset tid til Borgerrådsgiverens foretræde, i stedet for opereres med et foretræde for økonomiudvalget én gang årligt i maj med aflæggelse af mundtlig halvårsrapport, således at udvalgets medlemmer har bedre mulighed for en nærmere dialog med rådsgiveren, og som således kan lede frem til, borgerrådsgiverens rapportering til kommunalbestyrelsen sker én gang årligt med aflæggelse af årsberetning pr. september (foretræde november).

Borgerrådsgiverens halvårsrapport for udvalget sker på baggrund af på forhånd udsendt statistikmateriale, ligesom borgerrådsgiverens årlige foretræde for kommunalbestyrelsen sker på baggrund af forudgående fremsendelse af årsberetningen.

Borgerrådsgiverens førstkommande foretræde for økonomiudvalget vil da være i forbindelse med aflæggelse af halvårsrapport på udvalgets møde den 19. juni 2014 og førstkommande foretræde for kommunalbestyrelsen vil være den 20. november 2014 med aflæggelse af årsberetning.

Økonomiske konsekvenser

Opgaven løses inden for rammen.

Beslutningskompetence

Kommunalbestyrelsen.

Indstilling

Forvaltningen foreslår, at der fremadrettet opereres med ét årligt foretræde for Økonomiudvalget, foruden borgerrådsgiverens rapportering til kommunalbestyrelsen én gang årligt.

Økonomiudvalget den 14. maj 2014

Anbefales.

Anne Jeremiassen (LA) var fraværende.

Bilagsfortegnelse

1. KMB protokollat 27-06-2013 sag 4

13. Anvendelse af uddannelsesklausuler og arbejdsklausuler i kontraktsforhold

Sagsfremstilling

I Regeringsaftalen om kommunernes økonomi for 2014 lægges blandt andet op til, at arbejdsklausuler skal søges udbredt til alle kommunale udbudskontrakter inden for bygge- og anlægsarbejde samt øvrige udbudskontrakter, hvor det er hensigtsmæssigt.

Et resultat af kommunalbestyrelsesmødet den 5. september 2013 var bl.a., at det blev "*... principbesluttet at arbejde videre med at anvende sociale klausuler ...*", jf. den sagen vedlagte protokoludskrift (bilag).

M.h.t. anvendelse af sådanne "sociale klausuler" i kontrakter vedr. leverandører m.v. opereres der konceptuelt med to forskellige former for klausuler -

dels *Uddannelsesklausuler* (der primært anvendes indenfor større bygge- og anlægsopgaver som en del af entreprisen, hvor der stilles krav til et konkret antal elever og/eller lærlinge. Uddannelsesklausuler kan også mere sjældent finde anvendelse i tjenesteydelseskontrakter. Det forudsættes i begge tilfælde, at der er proportionalitet for så vidt angår størrelsen og længden på et projekt og anvendelsen af uddannelsesklausuler),

dels *Arbejdsklausuler* (som er en kortfattet tekst i en kontrakt, som forpligter en leverandør og eventuelle underleverandører af en tjenesteydelse eller bygge- og anlægsopgave til at sikre de ansatte, som leverandøren beskæftiger, de løn- og ansættelsesvilkår, der er gældende på området).

I de sagen vedlagte notater af henholdsvis 11. februar og 16. april 2014 (bilag) er de to klausulformer nærmere beskrevet, ligesom det er foreslået, hvorledes ovennævnte kommunalbestyrelsens beslutning kan omsættes til beslutning om anvendelse af konkrete klausuler og disses anvendelsesområde.

Ligesom det har været tilfældet statslige myndigheder fra 6. februar 2013 er fra 1. januar 2014 nu også regionerne og kommunerne aftalemæssigt (jf. finansloven for 2013 og aftalerne om kommunernes og regionernes økonomi for 2014) omfattet af "*følg-eller-forklar*"-princippet, hvorefter en myndighed enten skal benytte bruge sociale klausuler om uddannelses- og praktikaftaler i *relevante udbud* eller forklare, hvorfor de ikke gør det - fx fordi de anvender partnerskabsaftaler. Desuden er selskaber, som fuldt ud er ejet af offentlige myndigheder og ikke er i konkurrence, tillige omfattet.

Frivillige partnerskabsaftaler kan være i form af aftaler mellem kommuner, regioner, uddannelsesinstitutioner, større bygherrer og relevante interesseorganisationer. Ordningerne er typisk kendetegnet ved, at man gennem dialog, oplysningskampagner og tættere samarbejde mellem kommuner, skoler og virksomheder søger at etablere praktikpladser i relevante virksomheder.

Den konkrete formulering for så vidt angår kommunerne lyder således: "*Kommunerne skal fremover overveje brugen af sociale klausuler/partner-skabsaftaler om uddannelses- og*

praktikaftaler i relevante udbud efter "følg eller forklar"-princippet" - d.v.s. at der ikke lovgives herom som en særskilt pligt.

Ud fra den fleksibilitet, der ligger i at anvende "følg eller forklar"-princippet" - herunder muligheden for at anvende partnerskabsaftaler - peges på, at

) kommunen ibrugtager anvendelse af klausuler/partnerskabsaftaler om uddannelses- og praktikaftaler i relevante udbud efter nævnte princip og ud fra den beskrevne fælles afgrænsning af "relevante udbud" for statslige, regionale og kommunale ordregivere om bygge- og anlægskontrakter, hvor kontrakten udføres i Danmark og har en varighed på minimum 6 måneder og en kontraktværdi på mindst 10 mio. kr. eks. moms og/eller en lønsum på 4 mio. kr. eller tjenesteydelseskontrakter, hvor kontrakten udføres i Danmark, og har et driftselement, en varighed på minimum 6 måneder og en kontraktværdi på mindst 10 mio. kr. eks. moms og/eller en lønsum på 4. mio. kr., og

) der i tilfælde, hvor det efter et samlet skøn vurderes relevant og rimeligt at anvende en klausul, da sker den praktiske udførelse med situationsbestemt anvendelse af de eksempelvis formuleringer af konkrete kontraktbestemmelser anvendt i andre kommuner.

I afsøgningen af eksempler fra kommuner, der fremstår juridisk gennemarbejdede har forvaltningen bl.a. ladet sig inspirere af og særligt undersøgt følgende klausul, som den 6. juni 2013 blev besluttet ibrugtaget af Københavns Kommune i forbindelse med kommunens indgåelse af indkøbskontrakter, og som inden for de i notatet beskrevne rammer m.h.t. kommunalretlige regler og de udbudsretlige regler samt øvrige forudsætninger i almindelighed peges på som egnet til anvendelse i Lyngby-Taarbæk Kommune:

"Leverandøren forpligtiger sig til at sikre at de ansatte, som Leverandøren og eventuelle underleverandører beskæftiger i Danmark med henblik på opgavens udførelse, har løn og ansættelsesforhold der ikke er mindre gunstige løn- og ansættelsesforhold end dem der gælder på den egn, hvor arbejdet udføres. – jf. ILO konvention nr. 94."

Anvendelsen foreslåes nærmere at ske for kontrakter over en beløbsgrænse på 2 mio. kr., dog således, at der situationsbestemt kan afviges herfra som samarbejdet i indkøbs- og udbudssamarbejdet med Gentofte, Frederiksberg, Gladsaxe og Rudersdal kommuner måtte nødvendiggøre.

Økonomiske konsekvenser

Arbejdet med anvendelse af de foreslåede klausuler har ikke i sig selv budgetmæssige konsekvenser ud fra den forudsætning, at der ikke sker etablering af en kontrolenhed eller forudsættes særlige ressourcerævende opfølgning i tillæg til, at det er leverandørerne, der forudsætningsvist er ansvarlige for at overholde de indgåede bestemmelser i kontrakterne.

Regeringen og KL udtrykker i økonomaftalen enighed om, at kommunerne spiller en væsentlig rolle i forhold til at holde hånden under økonomien og beskæftigelsen, og at det kommunalpolitiske fokus på beskæftigelsesindsatsen har betydning for den enkelte kommunes økonomi. Det fastslås samtidig, at der skal være ordentlige arbejdsvilkår samt uddannelses- og praktikpladser til dem, der er under uddannelse.

Det kan dog herved ikke lægges til grund, at anvendelse af en arbejdsklausul eller en uddannelsesklausul ikke i sig selv har indflydelse på prissætningen fra en given tilbudsgiver. Ligeså vil det i den samlede kontraktshåndtering forudsætningsvist indgå, at kontrolforanstaltninger fra kommunens side, jf. herved ovenfor, ikke de facto virker hæmmende for konkurrencen og dermed kommunens ønske om kontrahere "bedst og billigst".

Beslutningskompetence
Økonomiudvalget.

Indstilling

Forvaltningen foreslår, at der anvendes "*følg-eller-forklar*"-princippet, og at der anvendes arbejdsklausul som beskrevet.

Økonomiudvalget den 14. maj 2014
Godkendt.

Anne Jeremiassen (LA) var fraværende.

Bilagsfortegnelse

1. Protokollat KMB 05-09-2013 sag 33
2. N O T A T om indsættelse af arbejdsklausul i leverandørkontrakter
3. N O T A T om uddannelses- og praktikaftaler som kontraktvilkår

14. Opgradering af Danmarks Rostadion, Bagsværd Sø

Sagsfremstilling

På baggrund af en forundersøgelse indledte Gladsaxe og Københavns kommuner et samarbejde om i fællesskab at tilvejebringe et fornyet materiale, der inkluderer bygningerne på Skovallén 40. Materialet er nu i sin form så detaljeret og kvalificeret, at det sammen med det tidligere producerede materiale vedrørende tilpasning og uddybning af robanen og ændringer i start- og målområdet kan danne grundlag for ansøgninger til eksterne fonde.

I det samlede projekt lægges op til at skabe en national træningsfacilitet i verdensklasse, som også kan danne ramme om visse internationale regattaer i Hovedstadsregionen.

I projektet indgår nu også en nyopførelse af Rocenteret på Skovallén 40, svarende til scenarie 3 i det sagen vedlagt foreløbige visionsmateriale fra Mangor & Nagel (bilag). Den nyopførte bygning vil med sin orientering i landskabet og ved et (natur)-materialevalg være bedre indpasset i landskabet på stedet og vil bidrage til at give området et tiltrængt løft.

Der er i de grundlæggende forudsætninger lagt vægt på, at det revitaliserede rostadion skal tilgodese områdets rekreative og naturmæssige værdier.

Projektet indeholder primært en revitalisering af rostadion som idrætsfacilitet, men tænkes ind i forhold til de øvrige strategier og projekter for udvikling af de grønne områder omkring Bagsværd Sø, som et samlet løft af hele området om søen. Projektet skal således koordineres med øvrige kommunale projekter, som omhandler adgangsforhold og generel forbedring af områdets rekreative værdier for de mange brugere af området.

Det indgår i projektet, at robanerne i søen forlænges. Som konsekvens heraf skal der graves i søens vestlige ende, og der skal gennemføres en landskabsbearbejdning med henblik på at skabe et så naturligt udseende landskab som muligt efter udgravningen i målområdet, jf. det sagen vedlagte materiale herom (bilag).

Der er allerede i skitsefasen stillet krav til bl.a., at landskabsbearbejdningen skal medføre forbedringer for de øvrige brugere omkring søen, og eventuelle nye dommertårne skal kunne anvendes til andre formål end afvikling af stævner. Det kunne f.eks. være som fugletårne, shelters eller lignende. Projektet indeholder endvidere en bearbejdning af det nuværende startområde, således at det kommer til at fremstå med langt mere naturlige søbrinker og med færre eller ingen tekniske installationer.

Rostadions nuværende meget sammensatte ejerforhold og driftsforhold kan være en hindring for at sikre en effektiv og smidig drift af hele rostadion. Dette forhold er endvidere et opmærksomhedspunkt, som er blevet aktualiseret af, at også repræsentanter for eksterne fonde har påpeget dette som en svaghed i den nuværende organisation. Derfor er en mere gennemsigtig ejer-, beslutnings- og driftsstruktur en forudsætning for, at projektet til opgradering af rostadion kan forventes at opnå tilsagn om støtte fra eksterne fonde.

Københavns Kommune har foreslået, at den fremtidige organisering sker inden for rammerne af

en fondskonstruktion. Dette valg vil både forenkle organiseringen og driften og sammenlægge ressourcerne med en synergieffekt til følge. Princippet for dannelsen af den nye fond er, at I/S Danmarks Rostadion (Gladsaxe, Lyngby-Taarbæk, og Team Danmark) indskyder sine rofaciliteter, baneudstyr, følgebåde m.v., og Københavns Kommune indskyder sin faste ejendom, Skovalléen 40. På den måde vil fonden fra starten være sikret en egenkapital. Fondens skal have til formål at drive rostadion og vil i alle henseender selv være juridisk og økonomisk ansvarlig for sine dispositioner.

Der er endnu ikke formuleret et endeligt forslag til vedtægter for en ny fond, men vedtægterne vil skulle indeholde en præcisering af formålet med fonden, bestemmelse om bestyrelsens sammensætning m.m. Fonden vil først blive stiftet, når plangrundlaget for anlægsprojektet foreligger. Det konkrete forslag vil forinden blive forelagt til endelig politisk stillingtagen.

Tidsplanen for den kommende proces for realisering af anlægsprojektet vil efter en principbeslutning om igangsætning indeholde følgende aktiviteter:

2014

- | Fondsansøgninger
- | Myndighedsansøgning. Projektet er fundet VVM-pligtigt, og processen tager forventeligt 10-12 måneder
- | Bygningsprojektet forventes at medføre beslutning om ny lokalplan for området, behandlingen er også her ca. 10-12 måneder
- | Ansøgning til øvrige, relevante fonde.

2015

- | Stiftelse af fond
- | Eventuel arkitektkonkurrence på bygningsprojektet
- | Udbud af projekteringsopgaverne for projektet/projekterne samt valg af rådgiver
- | Ansøgning til bygge- og miljømyndighederne for de konkrete projekter.

De konkrete tilladelser fra bygge- og miljømyndighederne kan blive indklaget, hvorfor sagsbehandlingstiden vedrørende de konkrete projekter kan trække ud. Derfor er det ikke på nuværende tidspunkt muligt at fastsætte tidspunktet for det nye rostadions opførelse.

Der ønskes med denne sag en principgodkendelse til at fortsætte arbejdet for at realisere projektet således, at fondsansøgninger og myndighedsbehandling kan igangsættes hurtigst muligt. Der ønskes endvidere en principiel godkendelse af, at Lyngby-Taarbæk Kommune i samarbejde med Gladsaxe og Københavns kommuner samt Team Danmark stifter en ny fond, som skal være den ny fælles organisatoriske enhed, som skal stå for en fremtidig, bæredygtig drift af rostadion. Interessenternes nuværende bidrag til driften af rostadion indgår i driftsbudgettet for den nye fond. Hentes den fulde fondsfinansiering ikke, forudsættes sagen forelagt på ny, idet Lyngby-Taarbæk Kommune i givet fald ikke har taget stilling til endelig medvirken i projektet.

Det bemærkes, at Gladsaxe Kommune og Team Danmark også skal tage principiel stilling til at indgå i stiftelse af den nye fond, herunder også om de vil fastholde deres økonomiske bidrag til den fremtidige drift.

Økonomiske konsekvenser

Det foreliggende skitsemateriale for det samlede projekt viser en samlet anlægsøkonomi på 91,2

mio. kr. inkl. moms:

Uddybning af robaner	3.8 mio. kr.
Terrænreg. i start- og målområde	11.5 mio. kr.
Etab. af nye (multifunktionelle) dommertårne	1.4 mio. kr.
Nybygning af rocenter	69.5 mio. kr.
Etablering af midlertidige foranstaltninger	5.0 mio. kr.
I alt	91.2 mio. kr.

Overslag er angivet inkl. moms, i lighed med de overslag, som er leveret fra rådgiverne på opgaven. Det bemærkes, at den nye fond, som vil være bygherre på anlægsprojektet, skal betale 25 % moms af anlægsudgiften.

Gladsaxe og Københavns kommuner har i projektforløbet været i dialog med en af de store fonde. Fonden har mundtligt tilkendegivet interesse for projektet. Der skal sendes en skriftlig ansøgning til fonden med henblik på at få afklaret, hvorvidt projektet kan opnå et bindende tilsagn om økonomisk støtte – og i så fald i hvilket omfang. Projektet modtog allerede i 2011 en forhåndstilkendegivelse om støtte på 6,5 mio. kr. fra det daværende Elitefacilitetsudvalg (Nu Lokale- og Anlægsfonden). Der skal herudover søges støtte hos en eller flere øvrige fonde, således at projektet opnår størst mulig ekstern støtte.

Det har været en forudsætning for hele projektet, at den fremtidige *driftsøkonomi* - med forbehold for ændret stillingtagen hertil - anvendes ud fra samme niveau som hidtil. Det er således intentionen, at den nydannede fond årligt kan forvente at modtage driftstilskud fra Københavns Kommune, Gladsaxe Kommune, Lyngby-Taarbæk Kommune og Team Danmark, svarende til det niveau som interessenterne på nuværende tidspunkt støtter rostadion med. I dag fordeles driftsudgifterne med 52% til Gladsaxe, 36% til Lyngby-Taarbæk og 12 % til Team Danmark. Lyngby-Taarbæk Kommunes driftstilskud var i 2013 673.650 kr. I det bl.a. at Københavns Kommune ikke bidrager i dag, skal fordelingsnøglen i fremtiden ændres.

Da antallet af m² i den nye bygning forøges med ca. 50 % i forhold til det nuværende areal, kan der blive tale om øgede driftsudgifter, som den nye fond skal afholde. De imødegås dog i nogen grad af, at den nye bygning vil være både energi- og driftsbesparende i forhold til driften i dag. Fondens driftsramme og fordelingsnøglen mellem interessenterne fastlægges i forbindelse med den senere politiske stillingtagen til oprettelse af fonden.

Beslutningskompetence
Kommunalbestyrelsen.

Indstilling
Forvaltningen foreslår, at

1. forvaltningen i samarbejde med de øvrige interessenter søger finansiering hos eksterne fonde til realisering af projektet om Bagsværd Sø,
2. forvaltningen i samarbejde med de øvrige interessenter tilvejebringer en ny organisering af rostadion inden for rammerne af en fondskonstruktion, og
3. driften af rostadion også fremadrettet vil blive støttet af Lyngby-Taarbæk Kommune med et beløb svarende til det engagement, som kommunen p.t. har i I/S Danmarks

Rostadion.

Kultur- og Fritidsudvalget den 8. maj 2014
Ad 1-3. Anbefalet.

Henrik Bang (Ø) var fraværende.

Økonomiudvalget den 14. maj 2014
Anbefales.

Anne Jeremiassen (LA) var fraværende.

Bilagsfortegnelse

1. Scenarie 3 bygninger - Mangor og Nagel
2. Forundersøgelse af træningsanlæg og landskab - Cowi

15. Digital handleplan for 0-18 års området

Sagsfremstilling

IT-strategien for de 0-18 årige bygger, som alle andre indsatser på børne- og ungdomsområdet i Kommunen, på et tydeligt og konstant fokus på børns og unges læreprocesser. Strategien skal sikre et fælles kommunalt niveau i alle kommunens institutioner, som betyder, at alle børn og unge kan drage fordel af de digitale muligheder.

IT-strategien rammesætter fem områder, som vi i Kommunen vil rette fokus mod, når vi arbejder med den digitale udvikling på børne- og ungdomsområdet fremadrettet. Disse fem områder er som følger:

-) Udvikling af børns læringspotentiale
-) Udnyttelse af de digitale muligheder for arbejdet med inklusion
-) Udvikling af børns digitale kompetence
-) Udvidelse og styrkelse af dialogen mellem institution og forældre via digitale platforme for at skabe godt samarbejde om barnets læring
-) Infrastrukturen og adgangen til digitale enheder

IT-strategien udmøntes via vedlagte handleplan (bilag) i konkrete initiativer, som er placeret inden for de ovenstående fem områder. Der er tale om en sammenhængende plan, som understøtter arbejdet hen imod en fælles forståelse og udmøntning af både det pædagogiske arbejde med it og digitalisering, kommunikation med primær brugere, kompetenceudvikling mv.

Handleplanen beskriver endvidere hvordan den nødvendige infrastruktur færdiggøres og den nødvendige forøgelse af antallet af digitale enheder i skolen tilvejebringes.

Initiativerne i handleplanen er, så vidt det er muligt, beskrevet som fælles initiativer for hele organisationen. Nogle initiativer løses dog bedst i den enkelte institution med afsæt i den nuværende praksis, fordi dagtilbud, skole, SFO og klub er forskellige steder i den digitale omstilling og fordi institutioner ikke er reguleret af det samme lovgrundlag. Det betyder, at nogle af initiativerne i handleplanen er beskrevet med udgangspunkt i den type af tilbud, de retter sig mod.

Flere af de forudsætninger, som strategien byggede på, har ændret sig i den forløbne tid.

1. Nye forenklede Fælles Mål for undervisning i grundskolen i dansk og matematik er offentliggjort i foreløbig form. It- og mediekompetencer og digital dannelse er nu en væsentlig del af de forpligtende mål for undervisningen. Det betyder samtidig, at for at kunne leve op til målene, må en markant større del af undervisningen nu foregå digitalt.

2. Som en del af aftalen om folkeskolereformen etableres en national digital portal. En stor del af funktionaliteten i strategiens forslag om en læringsplatform vil blive tilgængelig i den nye nationale portal. Portalen vil omfatte hele 0-16 års området.

3. Strategiens forslag om at basere skolens digitaliserede undervisning på elevernes eget udstyr er nedtonet på baggrund af høringssvarene og de principielle forhold om "vederlagsfri"

undervisning. Handleplanen indeholder derfor forslag om væsentlig forøgelse af skolernes udstyr.

Forvaltningen fremlægger nu, med disse justeringer, en handleplan med 14 initiativer til konkret udmøntning af strategien. IT-strategien konsekvensrettes i forhold til handleplansbeslutningen.

1: Platform til mål og læring	8: Samarbejdsplatform SFO
2: Inklusion – læse/skrivestøtte	9: Kompetenceudvikling
3: Inklusion - udviklingspulje	10: Arbejdsmail /Intranet
4: Mål for pædagogisk arbejde med it	11: Digitale enheder i skolen
5: Digitale kompetencer i skolen	12: Udstyr til underviserne
6: Digitalt arbejde med tekster mv.	13: Forsikring og sikring
7: Samarbejdsplatformen Børnelynet	14: Infrastruktur

Alle initiativer er beskrevet i samme form:

- | Beskrivelse af indsatsen
- | Udmøntning af initiativet i opgaver, som skal løses af forvaltningen og institutionerne.
- | Tidsplan
- | Økonomi
- | Finansiering

Nogle få, centrale initiativer beskrives i det følgende. Alle forslag er udførligt beskrevet i handleplanen.

Initiativ 1: Læringsplatform til at understøtte læring i dagtilbud og skole - og i princippet også SFO og klub.

Det foreslås at afvente udformningen af den nationale folkeskoleportal, der vil komme til at indeholde værktøjer til at understøtte og følge børnenes læreproces fra 0-16 år.

Initiativ 6: Microsoft Office foreslås genindført som grundlæggende digital arbejdsplatform. Med nye licens- og netudgaver af "kontor"pakken vil skolerne kunne tilbyde alle elever et værktøj, som er tilgængelig på alle platforme. Dette initiativ bør iværksættes umiddelbart, så den kan blive tilgængelig på skolerne i eftersommeren 2014.

Initiativ 11: Nye fælles mål forpligter nu skolerne til at inddrage digitale tekster, kommunikation og præsentation i et helt andet omfang end tidligere. Adgangen til digitale enheder på distriktsskolerne modsvarer ikke kravene til at inddrage it i undervisningen. Skolerne råder over mobile enheder (bærbare computere og tablets) i et omfang svarende til en enhed pr. fem elever. Dette er helt utilstrækkeligt. Forvaltningen fremlægger derfor forslag, som indebærer, at antallet af skoleenheder forøges væsentligt.

Initiativ 12: Digitale arbejdspladser til pædagogisk personale på skole og SFO. Medarbejderne vil kunne vælge mellem på den ene side en bærbar Windows computer, supporteret af it-afdelingen, og på den anden side vælge blandt et udvalg af forskellige enheder fra ekstern leverandør og med afdrag af evt. merpris som træk på lønudbetalingen.

Økonomiske konsekvenser

Omkostningerne til gennemførelse af flere af initiativerne (1, 10, 13 og 14) baserer sig på skøn, men er alligevel medtaget i den samlede økonomiske oversigt.

Finansiering tilvejebringes gennem

-) Puljemidler til folkeskolereformen, (50 % af puljen. Puljen er bla. afsat til etablering af lærerarbejdspladser)
-) Opsparing og omkontering inden for området (Center for Uddannelse og Pædagogik's konti)
-) Medfinansiering fra decentrale institutioner, primært skolerne, i en afbalanceret finansieringsmodel i 2014, og en elevtalsbaseret model i 2015 og frem.

Decentral medfinansiering af drift i overslagsårene 2017 og 2018 sker med afsæt i et forventet mindreforbrug til indkøb af boglige materialer / kopieringsudgifter.

Samlet økonomisk oversigt - kendte udgifter og finansieringsforslag:

Omkostninger												
Beløb i 1000 kr./ Initiativer:	2014 Ansk.	2014 Drift	2015 Ansk.	2015 Drift	2016 Ansk.	2016 Drift	2017 Ansk.	2017 Drift	2018 Ansk.	2018 Drift	2019 Ansk.	2019 Drift
1: Læringsplatform				700		700		700		700		700
2: It-rygsæk opgr.			750								750	
3: Inklusion udviklingspulje				300								
4: Mål for pæd. arb. m. it												
5: Digital dannelse i skolen												
6: Digitale tekster mv i skolen		350		350		350		350		350		350
7: Samarbejdsplatformen Børnelynet		120		120		120		120		120		120
8: Samarbejdsplatform SFO												
9: Kompetenceudvikling												
10: Arbejdsmail / intranet				150		150		150		150		150
11: Digitale enheder i skolen	2.500		4.200	300		300		300	1.500	300	3.000	300
12: Udstyr til undervisere	3.800	50	100	50	100	50	3.800	50	100	50	100	50
13: Forsikring og sikring	500		1.500									
14: Udstyr og netværk			2.000		1.000	100		100		100		100
Omkostninger i alt	6.800	520	8.550	1.970	1.100	1.770	3.800	1.770	1.600	1.770	3.850	1.770
Finansiering												
Beløb i 1000 kr.	2014 Ansk.	2014 Drift	2015 Ansk.	2015 Drift	2016 Ansk.	2016 Drift	2017 Ansk.	2017 Drift	2018 Ansk.	2018 Drift	2019 Ansk.	2019 Drift
Pulje Ny folkeskolelov	2.000		2.000									
Opsparing CUP fælleskonti	2.600		1.000				2.200				2.250	
CUP nuværende ramme/omposteringer		400	2.000	700	500	400	100	400	100	400	100	400
CUP inklusionsindsats			1.100	500		500		500		500		500
CUP decentrale	2.200	120	2.500	500	600	500	1.500	500	1.500	500	1.500	500
CBD nuværende ramme				300		400		400		400		400
Budgetønsker												
I alt	6.800	520	8.600	2.000	1.100	1.800	3.800	1.800	1.600	1.800	3.850	1.800

Specifikt om de 2x2 mio. kr's finansiering af puljen til ny folkeskolelov (i alt 2x4 mio. kr.) skal det nævnes, at disse ressourcer også overvejes anvendt til anlægsbevillinger mv. som udløber af rapporterne om funktionalitet og vedligeholdelse af bygningsmassen på bl.a. skoleområdet.

En mere ambitiøs udmøntning af handleplanen kan iøvrigt især være relevant vedrørende punkt 11: Digitale enheder i skolen. Hvis der er politisk ønske herom, kan det tages op under de kommende års budgetforhandlinger.

Beslutningskompetence
Kommunalbestyrelsen.

Indstilling

Forvaltningen foreslår, at

1. initiativ 12 (udstyr til undervisere) og initiativ 6 (digitale tekster mv.) igangsættes umiddelbart.

2. handleplanen, for så vidt angår de øvrige initiativer, sendes i høring i skolebestyrelser og CenterMed-udvalget.
3. IT-strategien konsekvensrettes i forhold til handleplansbeslutningen.

Børne- og Ungdomsudvalget den 8. maj 2014

Ad 1 og 3:

Oversendt til Økonomiudvalget.

Ad 2:

Godkendt.

Anne Jeremiassen (LA) og Mette Schmidt Olsen (C) var fraværende.

Henriette Breum (V) var fraværende i f. m. behandlingen af sag nr. 11.

Økonomiudvalget den 14. maj 2014

Oversendt til budgetforhandlingerne.

Anne Jeremiassen (LA) var fraværende.

Bilagsfortegnelse

1. Forslag til digital handleplan
2. Notat om it-arbejdspladser til undervisere - udleveret 14-5-2014
3. Pædagogisk it handleplan initiativ 12 - udleveret 14-5-2014

16. Udmøntning af budgetaftalen for 2014-17 - Folkeskolereformen, fysiske rammer (anlæg)

Sagsfremstilling

I budgettet for 2014 – 2017 er der afsat i alt 8 mio. kr. til håndtering af anlægsmæssige konsekvenser af folkeskolereformen – fordelt med 4 mio. kr. i hvert af årene 2014 og 2015, jf. budgetudmøntningsplanen for budget 2014-17 (bilag).

Det fremgår af sagerne om opfølgning på lokale- og vedligeholdelsesanalysen, samt sagen om handlingsplan for den pædagogiske IT-anvendelse på 0 – 18 års området, at det foreslås, at de afsatte midler på 2 x 4 mio. kr. i 2014 og 2015 indgår i og kan anvendes til de i sagerne beskrevne formål. Dette uddybes i det følgende:

Da der er tale om forholdsvis små beløb er det forvaltningens vurdering, at de bør indgå i håndteringen af de udfordringer, som dels Bascons lokaleanalyse og dels den interne vedligeholdelsesanalyse har afdækket – samt at anvendelsen sker med afsæt i den vedtagne forretningsstrategi for den kommunale ejendomsportefølje, mulighederne for arealoptimering og fleksible lokale- og inventarløsninger. Dette vil sikre den mest hensigtsmæssige og effektfulde anvendelse af de afsatte midler på baggrund af de konstaterede udfordringer. Forvaltningen planlægger et pilotprojekt på Hummeltofteskolen – som i Bascon analysen er udpeget som en af de skoler, som har en lav moderniseringsgrad - i forhold til arealoptimering og moderniseringsbehov. Formålet er at få indhøstet erfaringer i forhold til det videre arbejde med opfølgning på analyserne på de andre skoler - i forhold til, hvilke nye krav til lokaler den nye folkeskolereform vil medføre, mulighederne for via arealoptimering at håndtere dette, samt mulighederne for håndtering af lokaleudfordringer mv. via fleksible inventarløsninger.

Alternativt kan halvdelen af de afsatte midler – 2 mio. kr. i 2014 og 2 mio. kr. i 2015 – anvendes til at sikre og finansiere den udarbejdede IT-handlingsplan for 0 – 18 års området. I folkeskolereformen er der et øget fokus på den digitale understøttelse af undervisningen og i sagen er der redegjort for, hvilke initiativer på anlægsområdet, der vil kunne understøtte en større digital anvendelse, bl.a. ved satsning på indkøb af lærer og elev PC'ere. Der gøres således opmærksom på, at de 2 x 2 mio. kr. - i alt 4 mio. kr. indgår i denne sag. Såfremt der træffes beslutning om at anvende 4 mio. kr. til dette formål skal de 4 mio. kr. derfor fratrækkes den mulige finansiering i sagen om opfølgning på Bascon analysen og vedligeholdelsesanalysen.

Økonomiske konsekvenser

Der er som en del af budgettet for 2014 – 2017 afsat 2 x 4 mio. kr. til håndtering af de anlægsmæssige konsekvenser som følge af folkeskolereformen. Det er forvaltningens vurdering, at midlerne bør indgå til finansiering af håndteringen af Bascon- og vedligeholdelsesanalyserne, alternativt at der afsættes 2 x 2 mio. kr. i 2014 og 2015 til medfinansiering af IT-handlingsplanen for 0 – 18 års området. Såfremt der træffes beslutning om det sidste, skal finansieringsbidraget til håndtering af Bascon- og vedligeholdelsesanalyserne reduceres med 4 mio. kr.

Beslutningskompetence
Kommunalbestyrelsen.

Indstilling

Forvaltningen foreslår, at

1. der træffes beslutning om, at de afsatte 2 x 4 mio. kr. indgår i håndteringen af Bascon- og vedligeholdelsesanalyserne
2. der træffes beslutning om, hvorvidt der skal afsættes 2 x 2 mio. kr. i 2014 og 2015- i alt 4 mio. kr. – til finansieringen af IT handlingsplanen for 0 – 18 års området til dækning af udgifter til lærer og elev PC'ere.

Børne- og Ungdomsudvalget den 8. maj 2014
Oversendt til Økonomiudvalget.

A, F og V tager forbehold for anvendelsen af de to gange 4 mio. kr.

Anne Jeremiassen (LA) og Mette Schmidt Olsen (C) var fraværende.
Henriette Breum (V) var fraværende i f. m. behandlingen af sag nr. 12.

Økonomiudvalget den 14. maj 2014
Udsat.

Anne Jeremiassen (LA) var fraværende.

Bilagsfortegnelse

1. Opfølgning på budgetaftale 101013

17. Driftsoverenskomst med DSI Nettet

Sagsfremstilling

Det er forudsat i budgetaftalen for 2013-2016, at der sker en tilpasning eller omlægning af pladser i socialpsykiatrien, så de bliver mere målrettede Kommunens borgeres behov. Denne tilpasning skal blandt andet ske gennem en genforhandling af driftsoverenskomsterne med de to selvejende institutioner, Kirsten Marie og DSI Nettet, fordi det gennem årene har vist sig, at der har været overkapacitet og dermed tomme pladser. Genforhandlingen af driftsoverenskomsterne er derudover en del af Helhedsplanen for Socialpsykiatrien.

Social- og Sundhedsudvalget gav den 4. december 2013 mandat til at genforhandle driftsoverenskomsterne inden for den ramme, der er beskrevet i sagsfremstillingen til udvalgets møde i december 2013, jf. vedlagte protokol (bilag). Genforhandlingen med DSI Nettet er nu afsluttet, og forvaltningen vedlægger driftsoverenskomsten til politisk godkendelse (bilag). Genforhandlingen med Kirsten Marie forventes afsluttet inden sommerferien.

I forhold til den tidligere gældende driftsoverenskomst indeholder den nye driftsoverenskomst mde DSI Nettet følgende ændringer:

- 1 Lyngby-Taarbæk Kommune garanterer ifølge driftsoverenskomstens § 6 DSI Nettet minimum 25 procent af det besluttede budget (mod i dag 100 procent).
- 1 Det er præciseret i driftsoverenskomstens § 2, stk. 2, at DSI Nettet som indtægtsdækket virksomhed kan levere socialpædagogisk støtte efter servicelovens § 85 og mentorstøtte efter § 78 i lov om en aktiv beskæftigelsespolitik.
- 1 Det fremgår af driftsoverenskomstens § 4, at DSI Nettet fremadrettet ikke er en del af Lyngby-Taarbæk Kommunes organisation, herunder MED-strukturen.
- 1 Det er præciseret i driftsoverenskomstens § 5, at Socialtilsynet varetager tilsynsforpligtelsen overfor DSI Nettets bo- og dagtilbud, og at Lyngby-Taarbæk Kommune skal have tilsynsrapporter fra Socialtilsynet tilsendt.
- 1 Det fremgår af driftsoverenskomstens § 7, at DSI Nettet har mulighed for at blive tilsluttet Lyngby-Taarbæk Kommunes indkøbsaftaler.
- 1 Det fremgår af driftsoverenskomstens § 13, at overenskomsten kan opsiges af begge parter med 12 måneders varsel (mod i dag 6 måneders varsel). Det fremgår derudover også af driftsoverenskomstens § 13, at begge parter med 3 måneders varsel kan kræve genforhandling af overenskomstens bestemmelser, uden at opsigelse finder sted, og at driftsoverenskomsten er gældende indtil den 30. juni 2016 (i dag har driftsoverenskomsten ingen udløbsdato).

Driftsoverenskomsten træder med Kommunalbestyrelsens godkendelse i kraft den 1. juli 2014, det vil sige i umiddelbar forlængelse af den nugældende (opsagte) driftsoverenskomst.

DSI Nettet har fremført, at de ønsker et minimumsbudget på 80 procent, men jf. den politiske beslutning i Social- og Sundhedsudvalget den 4. december 2013 kan forvaltningen ikke imødekomme dette.

Opgaven er løst inden for rammen.

Beslutningskompetence
Kommunalbestyrelsen.

Indstilling
Forvaltningen foreslår, at driftsoverenskomsten tages i anvendelse.

Social- og Sundhedsudvalget den 7. maj 2014
Anbefalet, idet driften af DSI Nettet følges nøje, og driftsoverenskomsten evalueres efter et år.

Økonomiudvalget den 14. maj 2014
Anbefales som indstillet af Social- og Sundhedsudvalget, og idet der lægges vægt på, at tilbuddet opretholdes.

Anne Jeremiassen (LA) var fraværende.

Bilagsfortegnelse

1. Udkast nr 2 til driftsoverenskomst
2. Protokol december 2013 - genforhandling af driftsoverenskomster

18. Forsøgsgodkendelse af Akuttilbuddet

Sagsfremstilling

Akuttilbuddet under Slotsvænget er oprettet i november 2010 som en del af et større satspuljeinitiativ, hvor der blev oprettet i alt 7 akuttilbud landet over som forsøg på at afprøve nye metoder til at hjælpe sindslidende i akut krise. Efter projektperiodens udløb besluttede Social- og Sundhedsudvalget d. 18. maj 2012 at videreføre Akuttilbuddet, og siden da er der indgået samarbejdsaftaler med Gentofte og Rudersdal, således at borgere fra disse kommuner også kan anvende Akuttilbuddet.

Forvaltningen har 15. april 2014 modtaget henvendelse fra Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold, hvor ministeriet gør opmærksom på, at der ikke er hjemmel i serviceloven til at oprette sociale akuttilbud målrettet mennesker med en psykisk lidelse med mulighed for selvvisitation. Ministeriet beder derfor om, at Lyngby-Taarbæk Kommune indsender en ansøgning om en forsøgsgodkendelse af tilbuddet efter servicelovens § 184, der bemyndiger ministeren til efter indstilling fra en kommunalbestyrelse at kunne godkende, at der for en forsøgsperiode oprettes andre tilbud end dem, der allerede er hjemmel til i serviceloven.

Det skal bemærkes, at Akuttilbuddet altid har været baseret på muligheden for selvvisitation, idet dette var en del af den oprindelige tanke, som ministeriets satspuljeinitiativ skulle støtte. Ministeriet har således heller ikke selv tidligere været opmærksomme på hjemmelsproblematikken.

I forlængelse heraf ønsker forvaltningen bemyndigelse til at indsende ansøgning om forsøgsgodkendelse af Akuttilbuddet i en forsøgsperiode på 3 år.

Økonomiske konsekvenser

Afholdes inden for rammen.

Beslutningskompetence

Kommunalbestyrelsen.

Indstilling

Forvaltningen foreslår, at forvaltningen bemyndiges til at indsende ansøgning om forsøgsgodkendelse af Akuttilbuddet til Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold.

Social- og Sundhedsudvalget den 7. maj 2014

Anbefalet.

Økonomiudvalget den 14. maj 2014

Anbefales.

Anne Jeremiassen (LA) var fraværende.

19. Prioritering af projekter i Støjhandlingsplan 2013 - 2018

Sagsfremstilling

Forligskredsen i Folketinget bag "En grøn transportpolitik" (A, B, F, V, O, LA og C) indgik i november 2014 en transportaftale om 130 mio. kr. til nye initiativer til fremme af energieffektive transportløsninger, støjbekæmpelse og trafiksikkerhed herunder en bevilling på 17,3 mio. kr. til støjskærm ved Eremitageparken (ved Helsingørmotorvejen).

Ifølge kommunens støjhandlingsplan 2013 - 2018 var netop denne lokalitet ved Eremitageparken prioriteret højest, og da Vejdirektoratet nu overtager dette projekt, kan kommunens afsatte midler (6,9 mio. kr.) til formålet således anvendes til andre projekter på prioriteringslisten.

Støjhandlingsplanen bygger på en såkaldt "støjscreening". For at vurdere de foreslåede projekter nærmere, har forvaltningen fået rådgivningsfirmaet Cowi til at analysere en række detaljer for hver enkelt strækning. Derudover er eventuelt fordyrende tekniske udfordringer identificeret og prissat, jf. det sagen vedlagte notat fra Cowi (bilag).

Forvaltningen har desuden drøftet andre af de i støjhandlingsplanen udpegede strækninger langs Helsingørmotorvejen med Vejdirektoratet.

Ud fra Cowi's indledende vurdering og anslåede prissætning er en ny prioritering udarbejdet, inkl. støjdæmpende belægning på Lyngby Omfartsvej/Kongevejen, jf. den sagen vedlagte prioriteringsliste (bilag) – De første opregnede 6 prioriteter er følgende:

Prioritet	Overordnet vej	Lokalitet	tegnings nr. jf. støjhandlingsplan	Foranstaltning	Prioritering afhængig af tiltag
1	Lyngby Omfartsvej - Kongevejen	Kongevejen (Bredevej-Rudersdal)		Støjdæmp. asfalt	449
2	Lyngby Omfartsvej - Kongevejen	Lyngby Omfartsvej		Støjdæmp. asfalt	368
3	Helsingørmotorvej	Lundtofteparken 47-86 & Lundtoftegårdsvej 101-123	3	skærm	15,8 - 19,5
4	Kongevejen	Birkevang syd	12	skærm	5,1
5	Lyngby Omfartsvej - Kongevejen	Kongevejen 116-142	14	skærm	2,3 - 4,4
6	Helsingørmotorvej	Nord for Vejporten mod øst	2	skærm	0,9 - 1,2

Prioriteringen er baseret på at opnå den størst mulige reduktion i antallet af boliger med mere end 68 dB Lden, kombineret med at opnå størst reduktion i genevirkningen (støjbelastningstallet) i forhold til investeringen. Støjbelastningstallet beskriver den samlede genevirkning fra trafikken på boligerne på en vejstrækning og er en vægtet sum af antal støjbelastede boliger i de forskellige støjintervaller.

Ud fra ovenstående prioritering peges på følgende scenarier:

Scenarie 1: Støjdæmpende belægning på Kongevejen/Lyngby Omfartsvej (prioritet 1 og 2)
Den nye prioritering af støjprojekterne viser, at støjdæmpende belægning på Lyngby Omfartsvej/Kongevejen er det tiltag, hvor flest borgere opnår en forbedring af støjforholdene for de afsatte midler. Støjdæmpende belægninger var ikke medtaget i den tidligere

prioritering i støjhandlingsplanen.

Kommunen har den seneste tid fået flere henvendelser om støjforholdene langs Lyngby Omfartsvej/Kongevejen – bl.a. i områderne omkring Mønsvej, Tjørnevej og Mortonsvej, som efter forvaltningens opfattelse understreger behovet for at få støjdæmpet Lyngby Omfartsvej/Kongevejen. De afsatte midler vil dække ny belægning på hele strækningen af Lyngby Omfartsvej/Kongevejen - beliggende i kommunen.

En støjdæmpende tyndasfalt reducerer typisk støjen med 2-3 dB (3 dB er en hørbar ændring, der opleves som en halvering af trafikmængden). Forvaltningen har fået oplyst, at en støjdæmpende belægning har en levetid på 15 – 18 år og at der ikke er nogen videre prisforskel på en støjdæmpende belægning og en traditionel belægning.

Forvaltningen vurderer, at der bør udlægges nyt slidlag på Lyngby Omfartsvej inden for de nærmeste år. Forinden bør Vejdirektoratet dog udføre en tilstandsvurdering af vejen.

Scenarie 2: Helsingørmotorvejen (prioritet 3)

Dette indebærer opsætning af støjskærm langs Helsingørmotorvejen ved Lundtofteparken/Lundtoftegårdsvej. Dette projekt var tidligere en prioritet 2 ifølge støjhandlingsplanen, men er nu (hvor støjdæmpende belægninger er medtaget) rykket til en prioritet 3. Der er afholdt møde med Vejdirektoratet om forslaget. Kommunen kan opsætte en støjskærm langs en statsvej – men det er almindelig procedure, at Vejdirektoratet efterfølgende overtager bygværket og står for fremtidig vedligeholdelse. Kommunen skal i den forbindelse betale et engangsbeløb for fremtidig vedligeholdelse til Vejdirektoratet svarende til ca. 5 % af anlægssummen. (Der bør dog altid ved opsætning af en støjskærm (langs stats- eller kommunevej) afsættes midler til fremtidig vedligeholdelse.) Vejdirektoratet har givet udtryk for helst at se, at der på den omtalte lokalitet opsættes en skærm i stil med Lyngbyvejsskærmen. Prisen for den skærmtypen til projektet er anslået til 7,9 mio. kr., og dertil skal der betales knapt 0,4 mio. kr. for fremtidig vedligeholdelse.

Vejdirektoratet anbefaler en yderligere detaljeret beregning af projektet, før det realiseres. For at kunne gennemføre projektet skal der således bevilges mindst 1,4 mio. kr. yderligere til støjbekæmpelse.

Støjskærmen kan – afhængig af placering, højde og type – dæmpe støjen med op til 8-10 dB.

Scenarie 3: Kongevejen (prioritet 4 og 5)

Endeligt kan de afsatte midler disponeres til de næste projekter på prioriteringslisten. Her kan eksempelvis nævnes prioritet 4 og 5 (Kongevejen ved Birkevang syd og ved Kongevejen 116 – 142). Samlet udgift for disse to projekter er anslået til 4,6 mio. kr. ved valg af en skærm i stil med Absorb Rock Delta skærm. Begge projekter kan således realiseres indenfor de afsatte midler - endda med et uforbrugt anslået restbeløb på 2,3 mio. kr. Restbeløbet kan anvendes til projekter placeret længere nede på prioriteringslisten, f.eks. til prioritet 9 (Kongevejen ved Birkevang Nord og Holmekrogen), hvor udgifterne er anslået til 1,4 mio. kr.

Eventuelle andre uforbrugte midler foreslås overført til slidlagskontoen på ejendomsområdet for på den måde at bidrage til støjdamper gennem nye belægninger.

Flere borgere har i dag låger til Kongevejen på de ovenfor udpegede strækninger - det må i hvert enkelt tilfælde vurderes, hvordan den problemstilling løses.

Idet der ikke er afsat tilstrækkeligt med midler til scenarie 2, som i øvrigt er en statsvej, og der formentligt indenfor de nærmeste år alligevel udlægges støjdæmpende belægning på Lyngby Omfartsvej, peger forvaltningen på, at de afsatte midler bedst anvendes til scenarie 3

- støjskærme ved Kongevejen.

For alle løsninger gælder, at der er tale om prisoverslag, og der er formentligt størst risiko for, at omkostningerne bliver højere. Der vil blive foretaget udbud, hvor der stilles krav om, at skærmene er CE-mærket i henhold til EU's byggevareforordning.

Af bilag fremgår eksempler på støjskærme.

Økonomiske konsekvenser

Der er tidligere frigivet 6,9 mio. kr. til støjdæpende tiltag (behandlet i kommunalbestyrelsen 19. marts 2013).

Beslutningskompetence

Økonomiudvalget.

Indstilling

Forvaltningen foreslår, at

1. de afsatte 6,9 mio. kr. anvendes til støjskærme langs Kongevejen ved Birkevang Syd og Kongevejen 116 - 142. Såfremt der er restmidler til rådighed, foreslås det at udvælge støjskærme fra prioritetslisten i forhold til det konkrete restbeløb. Dette kan f.eks. være til Birkevang Nord og Holmekrogen.
2. eventuelle andre overskydende midler overføres til slidlagskontoen til brug ved støjsvag asfalt.

Teknik- og Miljøudvalget den 6. 2014

Anbefales.

Udvalget anbefaler endvidere, at restmidler fra støjdæmningsområdet samtænkes med bevillingen til slidlag med henblik på udlægning af støjsvag asfalt.

Økonomiudvalget den 14. maj 2014

Godkendt som indstillet af forvaltningen.

Anne Jeremiassen (LA) var fraværende.

Bilagsfortegnelse

1. Støjskærme Lyngby-Taarbæk - Indledende vurdering
2. Ny prioritering af støjprojekter
3. Støjhandlingsplanens kortbilag 3
4. Billeder af støjskærme

20. Vurdering af genopretnings- og moderniseringsbehovet for en række kommunale ejendomme

Sagsfremstilling

Sagen fremlægges til nærmere drøftelse og dialog med de berørte institutioner, skoler og øvrige interessenter jf. Økonomiudvalgets beslutning den 10. april 2014.

Indledning og baggrund

I forbindelse med vedtagelsen af budgettet for 2013 blev det besluttet at gennemføre en analyse af, hvorvidt den kommunale bygningsmasse lever op til moderne funktionskrav, om den udnyttes effektivt og om den har et ordentligt vedligeholdelsesniveau. I budgetaftalen blev der navnlig sat fokus på dagtilbud, skoler, klubber, område- og træningscentre samt de folkeoplysende foreningers lokaler. I samme budgetaftale blev det endvidere besluttet at gennemføre en analyse af effektiviserings-potentialet – både kvalitativt og økonomisk – ved at sammenlægge kommunens tandklinikker. I første omgang var analysen af tandplejen planlagt til at indgå i den samlede analyse, men efterfølgende blev det besluttet at gennemføre denne som en særskilt analyse, som forvaltningen selv har stået for.

På baggrund af godkendt kommissorium og udbud af opgaven blev firmaet Bascon valgt til at stå for analysen af de to første forhold, som blev gennemført hen over forår og sommer 2013. Analysen af vedligeholdelsestilstanden har forvaltningen selv stået for. Kommissoriet (i form af sagsfremstilling af den 22.11.2012) er vedlagt sagen (bilag).

Hen over foråret 2013 blev der parallelt hermed arbejdet med en forretningsstrategi for den kommunale ejendomsportefølje, som indebærer at der skal arbejdes med arealoptimering "Space Management" og styring af ejendomsporteføljen efter "Facility Management"-principper. Det indebærer bl.a. gennemførelse af et systematisk og struktureret bygningsyn, årlige prioriteringer af vedligeholdelsesopgaver og -midler, samt et løbende arbejde med arealoptimering, hvor både eksisterende lokaler og nybyggede lokaler skal kunne bruges effektivt og fleksibelt af flere brugere med respekt for de primære brugere af lokalerne. Forretningsstrategien blev godkendt af kommunalbestyrelsen den 5. september 2013.

Nedenfor gennemgås de enkelte analyser hver for sig og sammenholdes til sidst med forretningsstrategiens principper og målsætninger, samt de økonomiske konsekvenser. Afslutningsvis præsenteres et forslag til håndtering af de tre analyser.

Bascon analysen

Hovedkonklusionerne i Bascons analyse af 17. oktober 2013 var nedenstående, fordelt på de enkelte sektorområder:

Skoler:

-) At gangarealer står ubrugte en stor del af tiden.
-) At flere faglokaler står ledige ca. 2/3 del af tiden.
-) At læringscentret var skolernes mest benyttede rum.
-) At SFO og skole var tænkt sammen, men stadig kun benytter lokalerne ca. halvdelen af tiden.
-) At mange grupperum står ledige ca. 2/3 af tiden.

-) At der er ledig kapacitet til eksterne brugere.
-) At der er plads til indretning af lærerarbejdspladser ved at koble bærbart udstyr med fleksibel indretning.
-) At der er et potentiale i at indtænke klubbens lokaler i højere grad i skolens hverdag.
-) At der er et potentiale i at få taget et kulturelt opgør med et fag – et rum.

Dagtilbud:

-) At der er et potentiale for at eksterne brugere kan anvende bl.a. fællesrum og køkkener i daginstitutionerne.
-) At der er et potentiale for bedre udnyttelse af lokalerne ved at udveksle brug af særlige gode rum og udearealer institutionerne imellem.
-) At der er et potentiale i at personalet uddannes til i højere grad at indrette fleksibelt og kreativt.
-) At investeringer i ældre villaer bør overvejes.
-) At investeringer i bygninger opført i præfabrikerede elementer bør overvejes.

Område- og træningscentre:

-) På områdecentre har fællesarealer, fælles køkkenlokaler samt lokaler til eksterne brugere en forholdsvis lav udnyttelsesgrad.
-) På træningscentre har aktivitetslokaler, fælles køkkenlokaler og lokaler til eksterne brugere en forholdsvis lav udnyttelsesgrad.
-) Der er et potentiale for at eksterne brugere i højere grad kan få adgang til lokalerne.
-) At der er et potentiale i at personalet uddannes til i højere grad at indrette fleksibelt og kreativt.

Klubber:

-) Der er et potentiale for at skoler i højere grad kan benytte klubbens lokaler og omvendt.
-) Der er et potentiale for at eksterne brugere i højere grad kan benyttes klubbens lokaler.
-) Der er et potentiale i at personalet uddannes til i højere grad at indrette fleksibelt og kreativt.

Folkeoplysning:

-) I forhold til spejderforeninger er der ledig kapacitet før kl. 15.00 og derefter er der en lav udnyttelsesgrad af lokalerne
-) Vandsportsforeninger udnytter generelt lokalerne en del og der vil i mindre grad være potentiale for bedre udnyttelse
-) I forhold til idrætsforeninger og idrætsfaciliteter er der ledig kapacitet i dagtimerne, men der er generelt booket i aftentimerne
-) I forhold til øvrige foreninger er der et potentiale for bedre udnyttelse i både dag og aftentimerne - og er et potentiale for at flere foreninger udnytter de samme faciliteter eller at de i højere grad tænkes ind i andre af kommunens ejendomme, så der i højere grad sker en lokaledeling.

Bascon påpeger, at der vil være visse udfordringer i forhold til de folkeoplysende aktiviteter, idet foreninger indretter sig med eget inventar og udstyr, at faciliteterne benyttes uden brug af et bookingsystem, hvilket en fælles anvendelse forudsætter, samt at brugerne er umiddelbart skeptiske overfor tanken om at dele lokaler med andre brugere. Dette er dog udfordringer, der kan løses, bl.a. ved ibrugtagning af et lokalebookingsystem og ved arbejde med kultur og holdninger.

Bascon konkluderer, at kommunen står med en blandet bygningsmasse og at der er stor variation i om bygningerne lever op til funktionsprincipperne. Det påpeges endvidere, at der er et stort potentiale for at udnytte arealerne bedre, men at man samtidig også skal overveje gener eller andre udgifter, det kan pålægge brugerne.

Det præciseres af Bascon, at en afgørende forudsætning for, at det lykkes at udnytte lokalerne bedre og dermed optimere arealanvendelsen er, at brugernes mentale mindset forandres – men at der er mange gevinster at hente på at ændre vaner og kultur og skabe mere fleksible indretninger.

Bascons overordnede anbefalinger er følgende:

-) At man sikrer, at de vedtagne principper i Lyngby-Taarbæk Kommunes forretningsstrategi anvendes i den fremadrettede proces, før der tages stilling til de udbygningsbehov, som er foreslået i lokaleanalysen.
-) At den af forvaltningen gennemførte vedligeholdelsesanalyse sammenholdes med Bascons analyse af moderniseringsbehovene – når de afsatte midler skal prioriteres
-) At der arbejdes med guidelines på indretning og anvendelse af lokalerne for at påvirke brugernes kultur i anvendelse af lokalerne samt uddannelse af brugerne.
-) At der skabes overblik over behovet for ledige lokaler til eksterne brugere og at der skabes en lettilgængelig lokalebooking. (Der er efterfølgende anskaffet et nyt lokalebookingsystem, som vil sikre overblik over ledige lokaler og gøre det nemmere for både forvaltningen).

Bascons analyse omfatter 54 bygninger og har taget afsæt i en kategorisering af moderniseringsgraden og – behovet i tre kategorier – lav, middel og høj grad af modernisering i forhold til de opstillede funktionsprincipper. De 54 bygninger udgør ca. 70 pct. af den samlede ejendomsportefølje på 220.000 m² svarende til ca. 156.000 m².

Analysen af moderniseringsgraden viser et samlet bygnings- og indretningsmæssigt moderniseringsbehov på 109,2 mio. kr., hvoraf hovedparten af udgiften relaterer sig til skoleområdet. Heraf er der dog allerede afsat 30 mio. kr. til udbygning og modernisering af Lindegårdsskolen, således at det samlede moderniseringsbehov er 79,2 mio. kr.

De 109,2 mio. kr./79,2 mio. kr. fordeler sig på nedenstående sektorområder og moderniseringskategorier "*høj, middel og lav*". For en nærmere redegørelse for, hvilke institutioner og skoler det drejer sig om, samt de skønnede moderniserings- og investeringsbehov på de enkelte bygninger, henvises der til den i sagen vedlagte hovedrapport og delrapporter fra Bascon (bilag 2).

Tabel 1: Moderniseringsbehov fordelt på sektorområder

Sektorområde	Høj	Middel	Lav	Skønnet udgift
Dagtilbud	2	15	22	18,2 mio. kr.
Skoler	3	5	3	80,6 mio. kr. *
Klubber	1	4	3	4,75 mio. kr.
Område- og træningscentre	1	2	3	5,65 mio. kr.
I alt	7	26	31	I alt 109,2 mio. kr.
I alt ekskl. Lindegårdsskolen				79,2 mio. kr.

Note*: Lindegårdsskolen er inkluderet heri, men er allerede budgetlagt med 30 mio. kr. og kører som projekt.

Udgiften på de foreslåede tiltag er udregnet som overordnede rammebeløb med afsæt i Bascons erfaringstal fra lignende opgaver, enkelte leverandøroplyste beløbsstørrelser, og beløbsstørrelser hentet direkte fra tidligere projekter indenfor institutions- og skolebyggerier.

De ovennævnte udgifter kan underopdeles i fire hovedkategorier: "*Holdningsmæssige tiltag, arealoptimering, indretningsmæssige tiltag, samt bygningsmæssige tiltag*".

Tabel 2: Moderniseringsbehov fordelt på hovedkategorier (tiltag)

Opgaver	Økonomi
Holdningsmæssige tiltag	Ikke prissat, men indgår som en del af Space Management processen
"Dele med andre". Dele faciliteter mellem kommunale institutioner og mellem foreningerne under folkeoplysningen	Ikke prissat, men indgår som en del af Space Management processen
Indretningsmæssige tiltag:	
Kategori 1	1.150.000 kr.
Kategori 2	6.700.000 kr.
Kategori 3	1.200.000 kr.
I alt	9.050.000 kr.
Bygningsmæssige tiltag:	
Kategori 1	45.650.000 kr.
Kategori 2	50.800.000 kr.
Kategori 3	3.700.000 kr.
I alt	100.150.000 kr.*
Bygnings- og indretningsmæssige tiltag i alt	109.200.000 kr.
Bygnings- og indretningsmæssige tiltag i alt ekskl. Lindegårdsskolen	79.200.000 kr.

Note*: Heraf er der allerede afsat 30 mio. kr. til udbygning og modernisering af Lindegårdsskolen.

Tandplejeanalysen

Overordnet set viser analysen, at den nuværende struktur med små fuldt udstyrede tandklinikker på alle skoler ikke understøtter håndteringen af nutidens tandplejeudfordring. Børnene har i dag sjældent huller og kommer typisk til undersøgelse med 1½ års mellemrum. Desuden er kun halvdelen af tandplejens målgruppe i dag skolebørn. Kliniksammenlægning har derfor en lang række kvalitative potentialer i form af bl.a. øget brugerservice og faglighed. Endvidere vil en sammenlægning kunne frigive ca. 700 m² på skolerne, som kan anvendes til andre formål. På den anden side viser undersøgelsen, at en sammenlægning har store anlægsomkostninger, som - trods driftsbesparelser og mindsket køb af klinikudstyr - har en forholdsvis langsigtet business case.

Tandplejens tekniske udstyr er i dag nedslidt. 61 ud af Tandplejens 88 maskiner er i 2015 15 år eller ældre og er dermed stort set slidt op. Det svarer til, at knap 70 pct. af alt udstyret skal skiftes ud i 2015. Det understreges af, at kun 5 apparater/maskiner er ældre end 20 år. I forhold til de dyre tandlægestole er billedet det samme; her skal 13 ud af 20 udskiftes i 2015. Det svarer til 65 pct. af alle tandlægestole.

En sammenlægning af klinikker vil kunne mindske behovet for nyt udstyr, da alt ikke skal dubleres. Det betyder, at geninvesteringsbehovet kun er 4 mio. kr. over de kommende år, og at de forventede udgifter til nyt udstyr falder med godt 40 pct. (fra 6,7 til 4 mio. kr.).

Udover behovet for udskiftning af meget dyrt udstyr de kommende år, har flere klinikker pt. en række driftsudfordringer. Eksempelvis har Engelsborgskolens og Lindegårdsskolens tandklinikker vedvarende indeklima- og arbejdsmiljøproblemer, og på Lundtofte skoles tandklinik gik der i efteråret ild i en nedslidt sugemotor, som var tæt på at sætte ild til skolens tag. I udbygnings- og moderniseringsprojektet på Lindegårdsskolen er tandklinikken desuden indtil videre ikke indtænkt i projektet.

En sammenlægning vil endelig muliggøre hjemtagelse af specialtandplejen.

Følgende tre modeller er analyseret i undersøgelsen:

Model 1: Samle hele Tandplejen på to tandklinikker, en i Lyngby og en i Virum/Sorgenfri
Model 2: Bevare den nuværende decentrale struktur med tandklinikker på 8 skoler samt tandklinik og tandreguleringsafdeling på Toftebæksvej 8
Model 3: Samle tandklinikker i Lyngby og bevare fire skoletandklinikker i Virum/Sorgenfri

Konkret foreslår forvaltningen følgende mulige placeringer af tandklinikker:

Ad Model 1: Én nybygget klinik i Lyngby enten på Lindegårdsskolen eller i forbindelse med "Nyt rådhus" samt én nybygget klinik i Sorgenfri i forbindelse med Hummeltofteskolen. Anlægsomkostningerne skønnes at blive 21,5 mio. kr. og indkøb af nyt udstyr 4 mio. kr. I model 1 kan specialtandplejen hjemtages med en besparelse på 0,7 mio. kr./år. Desuden kan teknisk i en samlet forretningsmodel kalkuleres med en forventet indtægt på 0,5 mio. kr./år ved fremtidig udlejning af Toftebæksvej 8.

Ad Model 2: Udgangspunktet er her en uændret struktur med tandklinikker på 8 skoler samt en centralklinik, en tandreguleringsklinik og en røntgenklinik beliggende på Toftebæksvej 8. Omkostningerne til udskiftning af udstyr de kommende år skønnes at blive 6,7 mio. kr. De eksisterende rammer giver ikke mulighed for at etablere en specialindrettet klinik og dermed hjemtage specialtandplejen fra Gentofte Kommune.

Ad Model 3: Én nybygget klinik i Lyngby enten på Lindegårdsskolen eller i forbindelse med "Nyt rådhus" samt en bevarelse af klinikker på fire skoler i Virumområdet. Anlægsomkostningerne skønnes at blive 14,3 mio. kr. og indkøb af nyt udstyr 5,1 mio. kr. I model 3 kan specialtandplejen hjemtages med en besparelse på 0,7 mio. kr./år, ligesom der kalkulationsmæssigt kan opereres med en indtægt på 0,5 mio. kr./år ved fremtidig udlejning af Toftebæksvej 8.

Bibeholdes den nuværende tandklinikstruktur (model 2) forventes der i de kommende år udgifter til udskiftning af udstyr for 6,7 mio. kr. De reelle ekstra omkostninger forbundet med kliniksammenlægninger får man derfor ved at trække 6,7 mio. kr. fra anlægsudgifterne til sammenlagte klinikker. Med en sådan beregning vil investeringerne i en sammenlagt tandklinikstruktur balancere efter 10-11 år (model 3) eller 15-16 år (model 1).

Tandplejerapporten er vedlagt sagen som bilag 3.

Analysen af den bygningsmæssige vedligeholdelsestilstand

Forvaltningen har gennemført et bygningsyn på den kommunale bygningsmasse svarende til 150 ejendomme og ca. 220.000 kvadratmeter. De kommunale lejeboliger og almene boliger (ca. 60.000 m²) er ikke indeholdt i bygningssynet. Bygningssynet har omfattet en vurdering af genopretningsbehovet på bygningernes klimaskærm – det vil sige fundament, ydervægge, vinduer, yderdøre, tag, tagrender, false m.m.

Bygningssynet viser et genopretningsbehov på 66 mio. kr. svarende til 299 kr. pr. m². Dertil skal tillægges et skønnet genopretningsbehov på 6 mio. kr. på de tekniske installationer. Det samlede genopretningsbehov udgør således 72 mio. kr. Genopretningsbehovet er baseret på den aktuelle ejendomsportefølje. Ved genopretning forstås de tiltag, der skal gennemføres for at bringe bygningsmassen op på en 'normal' standard, dvs. ikke nybyggeri, men som en stand, der har været underlagt løbende vedligehold. Der er med andre ord tale om et efterslæb i forhold til, hvis bygningerne løbende var blevet vedligeholdt til en given påkrævet standard (se også nedenfor).

Der er ikke foretaget et bygningsyn af den indvendige vedligeholdstilstand på de 150 ejendomme. De indvendige vedligeholdsbudgetter er i dag placeret decentralt på de enkelte

skoler, institutioner m.m. Budgetterne til indvendig bygningsvedligehold udgør årligt samlet 17 mio. kr. svarende til 77 kr./m². Det antages, at et eventuelt efterslæb på den indvendige bygningstilstand kan holdes inden for den samlede årlige decentrale budgetramme til indvendig bygningsvedligehold. der vil hen over 2013 og 2014 blive gennemført bygningsyn på den indvendige vedligeholdelsestilstand, der vil fastlægge det forventede indvendige vedligehold - og som vil fastlægge målene for institutioner og skolars anvendelse af de indvendige vedligeholdelsesmidler.

Notat om genopretningsbehovet på de kommunale ejendomme er vedlagt sagen som bilag 4.

Samlet vurdering og anbefalinger

Det samlede genopretnings- og moderniseringsbehov fordelt på bygningskategorier inkl. tandplejen fremgår af nedenstående tabel 3.

Tabel 3: Samlet genopretnings- og moderniseringsbehov fordelt på bygningskategorier

Kategori	Antal m ²	Genopretning i mio. kr.	Modernisering + tandpleje i mio. kr.	Genopretning, modernisering + tandpleje i mio. kr.
Administration*	10.184	1,0		1,0
Bibliotek, kultur	8.696	3,5		3,5
Dagtilbud	26.831	2,2	18,2	20,4
Klubber	7.059	3,3	4,8	8,1
Idræt	32.582	8,0		8,0
Fritid	7.031	4,6		4,6
Område- og træningscentre m.m.	21.048	5,3	5,7	10,9
Skoler inkl. SFO**	101.226	37,2	50,6	87,8
Kirkegårde, gartner og vej***	6.184	0,9		0,9
Tekniske installationer****		6,0		6,0
Tandplejen v. model 1			25,5	25,5
Tandplejen v. model 2			6,7	6,7
Tandplejen v. model 3			19,4	19,4
Total behov ved model 1	220.841	72,0	104,7	176,7
Total behov ved model 2	220.841	72,0	85,9	157,9
Total behov ved model 3	220.841	72,0	98,6	170,6

Note*: Der er ikke gennemført bygningsyn på Rådhuset, idet en vurdering af Rådhuset er foretaget i Rådhusanalysen.

Note**: Heraf fratrukket 30 mio. kr. til udbygning og modernisering af Lindegårdskolen.

Note ***: Der er ikke gennemført bygningsyn på Materielgården, da denne indgår i en sag om Fælles driftsplads.

Note****: Skønnet efterslæb på tekniske installationer.

Forvaltningen vurderer, at det samlede investeringsbehov til genopretning, modernisering og håndtering af tandplejens udfordringer kan mindskes ved en gennemførelse af den vedtagne forretningsstrategi og ved en systematisk arealoptimering gennem en Space Management tankegang.

Det er forvaltningens anbefaling, at der i forhold til ovennævnte behov prioriteres på følgende måde:) Genopretningsbehov prioriteres før moderniserings- og udbygningsbehov

) Der foretages altid en analyse af mulighederne for arealoptimering før der træffes beslutning om udbygning

) I forbindelse med vurderingen af moderniseringsbehov foretages dels en arealoptimeringsanalyse og en analyse af mulighederne for en ændret anvendelse af lokaler mv.

) Der gennemføres som udgangspunkt altid en helhedsmodernisering, -ombygning og -udbygning af en given bygning, så der kun én gang skal gennemføres større bygningsarbejder.

Forvaltningen kan ikke på baggrund af Bascon's analyse komme med et præcist nøgletal for en

realistisk arealfortætning af den nuværende kommunale bygningsmasse. Forvaltningen er allerede i gang med et arealoptimeringsprojekt (Space Management-projekt) på Lindegårdsskolen og foreslår, at dette suppleres med et arealoptimeringsprojekt på andre udvalgte skoler og dagtilbud samt et arealoptimeringsprojekt på ét geografisk område (en række samplacerede kommunale ejendomme), som skal give viden om mulighederne for at samtænke lokaler på tværs af sektorområder. Projekterne skal vise, hvilke potentialer der kan opnås ved en arealoptimering gennem en Space Management tankegang. Projekterne skal danne grundlag for en realistisk fortætningsprocent af den kommunale bygningsmasse og danne grundlag for udarbejdelse af guidelines og principper for den fremtidige anvendelse og indretning af lokaler. Hvert projekt vil tage afsæt i en bred analyse af interessenter, potentialer (anvendelsesmæssige, indretningsmæssige og bygningsmæssige) fremtidsperspektiver og totaløkonomi.

Forvaltningen foreslår, at der i anlægsrammen for 2015-18 reserveres en årlig pulje på 30-35 mio. kr. til igangsættelse af konkrete genopretnings- og moderniseringsprojekter baseret på ovennævnte bygningsanalyser og modeller. De enkelte genopretnings- og moderniseringsprojekter håndteres individuelt, hvormed der søges finansiering af den nævnte pulje til konkrete projekter.

Forvaltningen foreslår, at der udarbejdes en særskilt sag til Social- og Sundhedsudvalget i maj vedrørende tandplejen.

Økonomiske konsekvenser

Anlægsfinansieringsbehov

Det samlede investeringsbehov baseret på ovenstående analyser udgør mellem 157,9 mio. og 176,7 mio. kr. (ex. moms) afhængig af valg af model for sammenlægning af tandplejen.

Af praktiske og økonomiske årsager vil det ikke være muligt eller hensigtsmæssigt at udføre alle projekter på et enkelt år. Såfremt der igangsættes tiltag over en kortere periode f.eks. 5 år, vil det være muligt at skabe en synergi på tværs af ejendommene og opnå fordele i forhold til udbudsproces, pris og styring. Hvis projekterne, herunder specielt genopretningen, strækkes over en længere periode, for eksempel 10 år, må det påregnes, at de samlede udgifter til genopretning vil stige 15-20 pct. på grund af øget efterslæb og på grund af manglede synergieffekt.

Det samlede investeringsbehov på 157,9 til 176,7 mio. kr. kan delvis finansieres gennem en arealfortætning, lavere drifts- og energiudgifter, salg af ejendomme samt ved at flytte anlægsmidler til genopretnings- og moderniseringsprojekter i de enkelte budgetår, men det forudsætter konkrete bygningsanalyser af de enkelte ejendomme og lokaler. Det er dog vurderingen, at anlægsrammen kommer til at finansiere en stor del af det samlede investeringsbehov, såfremt bygningsmassen ønskes genoprettet, moderniseret og udnyttet optimalt.

I budgetaftalen for 2014-17 er der allerede indarbejdet en række forskellige finansieringsmuligheder. Der er på driftsrammen afsat 5 mio. kr. i 2014 til ekstraordinært vedligehold på skoleområdet. Der er på anlægsrammen afsat 30 mio. kr. i 2016 af den udmøntede anlægsramme til investeringsbehov på skolerne og i forbindelse med almene boliger. Endvidere er der på anlægsrammen afsat 4 mio. kr. i hvert af årene 2014 og 2015 til en opgradering af folkeskolernes fysiske rammer, som følge af de nye krav til folkeskolereformen. Endelig indeholder anlægsbudgettet en ikke udmøntet ramme på 12,8 mio. kr. i 2016 og 73,9 mio. kr. i 2017. I årene 2018 og 2019 er der endnu ikke foretaget en politisk udmøntning af anlægsrammen på ca. 100 mio. kr.

Tabel 4: Finansieringsmuligheder

I mio. kr. kr.	2014	2015	2016	2017	2018	2019	I alt 14-19
Finansieringsmulighed (driftsrammen)							
Ekstraordinært vedligehold på skoleområdet	5,0						5,0
Finansieringsmulighed (anlægsrammen)							
Investeringsbehov på skolerne og alm. boliger			30,0				30,0
Opgradering af folkeskolernes fysiske rammer	4,0	4,0					8,0
Ikke udmøntet anlægsramme			12,8	73,9	100,0	100,0	286,8
Finansieringsmuligheder i alt	9,0	4,0	42,8	73,9	100,0	100,0	329,8

Over en 5-årig periode fra 2015-19 kan investeringsbehovet på 157,9 til 176,7 mio. kr. umiddelbart dækkes af den udmøntede og ikke udmøntede anlægsramme, idet der dog gøres opmærksom på en række andre store anlægsprojekter som f.eks. rådhusudbygning og modernisering, samt ny samlet driftsplads. Udfordringen er primært i 2015, hvor der er et finansieringsunderskud på mellem 45 til 52 mio. kr., såfremt sammenlægning af tandplejen gennemføres i 2015. Udfordringen kan enten håndteres ved en fremrykning af midler fra anlægsrammen fra 2016 og 2017 til 2015, eller ved en forskydning af genopretnings- og moderniseringsarbejdet samt tandplejen fra 2015 til 2016 og 2017, og fra 2014 til 2015.

Forvaltningen anbefaler, at der reserveres en årlig pulje på 30-35 mio. kr. de næste fem år til igangsættelse af konkrete genopretnings- og moderniseringsprojekter.

Driftsudfordring

Der er årligt afsat 24,5 mio. kr. til udvendigt bygningsvedligehold og tekniske installationer. Heraf er der afsat 9,4 mio. kr. til vedligehold af tekniske installationer, 3,8 mio. kr. til faste servicekontrakter og 11,3 mio. kr. til udvendigt bygningsvedligehold.

Genopretningsbehovet på klimaskærmen på 66 mio. kr. og det skønnet efterslæb på 6 mio. kr. til tekniske installationer kan ikke stå alene. Såfremt der ønskes en hensigtsmæssig fremadrettet vedligeholdsstand på de kommunale ejendomme, anbefaler forvaltningen at der anvendes ca. 54 kr./m² til udvendig bygningsvedligehold svarende til et årligt budget 11,8 mio. kr. med 220.000 m². Nøgletallet er baseret på standardnøgletal for en "middel vedligeholdelsesstand", hvor den indvendige og udvendige vedligehold tilsammen bør være 80-120 kr./m². Forvaltningen vurderer fordelingen på ud- og indvendig vedligehold med ca. 2/3 og 1/3. Foretages der ikke en løbende og forebyggende vedligehold af klimaskærmen vil der ske en forringelse af værdien af bygningsmassen. En forringelse der vil resultere i et yderligere efterslæb og et øget genopretningsbehov.

Det årlige budget til udvendigt bygningsvedligehold er lavere i 2014 og 2015 i forhold til normalen på 11,3 mio. kr. Årsagen er, at puljen til udvendigt vedligehold er medtænkt som finansiering af en del af udgifterne til Rådhusprojektet i 2014 og 2015. Sammenholdt med et fremadrettet vedligeholdelsesbehov på 11,8 mio. kr. til udvendigt bygningsvedligehold er der behov for yderligere 1,9 mio. kr. i 2014 og 4,5 mio. kr. i 2015. Såfremt anbefalingen om et årligt vedligeholdelsesbudget på 11,8 mio. kr. følges, skal budgettet øges med 0,5 mio. kr. årligt (11,8 – 11,3 mio. kr.), hvilket forvaltningen anbefaler.

Beslutningskompetence

Økonomiudvalget i nærværende sag.

Kommunalbestyrelsen for så vidt angår den endelige stillingtagen til de gennemførte analyser og de afledte økonomiske konsekvenser.

Forvaltningen foreslår, at

1. de gennemførte analyser af genopretnings- og moderniseringsbehov på den kommunale ejendomsportefølje drøftes
2. delrapporterne fra Bascon for de enkelte sektorområder sendes til de respektive fagudvalg til nærmere drøftelse og dialog med de berørte institutioner, skoler og øvrige interessenter
3. tandplejeanalysen oversendes til Social- og Sundhedsudvalget til drøftelse og prioritering af de beskrevne modeller, jf. anlægsstyringsreglerne
4. finansieringen af det beregnede genopretnings- og moderniseringsbehov på 30-35 mio. kr. årligt de næste fem år oversendes til budgetforhandlingerne for 2015-18
5. det anbefalede vedligeholdsniveau for udvendigt vedligehold på 11,8 mio. kr. indarbejdes i det administrative budgetforslag for 2015-18, svarende til en budgetstigning på 0,5 mio. i budgetårene 2016-18 og 4,5 mio. kr. i 2015.

Økonomiudvalget den 10. april 2014

Ad.1 Drøftet.

Ad.2 Godkendt.

Ad.3 Godkendt.

Ad.4 Godkendt.

Ad.5 Godkendt.

Ad 6. Der planlægges en temadrøftelse i forbindelse med førstkommende møde i Kommunalbestyrelsen.

Morten Normann Jørgensen var fraværende. I stedet deltog Hanne Agersnap. Dorte la Cour var fraværende.

Teknik- og Miljøudvalget den 6. maj 2014

Taget til efterretning.

Social- og Sundhedsudvalget den 7. maj 2014

1. Drøftet.

2. Drøftet, idet sagen drøftes nærmere efter sommerferien efter nyt og mere detaljeret oplæg.

3. Drøftet, idet der arbejdes videre efter model 1.

Kultur- og Fritidsudvalget den 8. maj 2014

Forvaltningen anmodes om at udarbejde notat, der belyser genopretnings-, moderniserings- og vedligeholdelsesbehovet på de faciliteter, der primært anvendes af kultur- og fritidsområdet.

Kultur- og Fritidsudvalget lægger vægt på øget samarbejde mellem foreningerne om lokale anvendelse, øget udnyttelse af eksisterende lokale kapacitet og øget fleksibilitet i lokale anvendelsen på tværs af sektorerne.

Henrik Bang (Ø) og Søren P. Rasmussen (V) var fraværende.

Børne- og Ungdomsudvalget den 8. maj 2014

Taget til efterretning.

A, F og V tager forbehold for anvendelsen af de to gange 4 mio. kr.

Anne Jeremiassen (LA) og Mette Schmidt Olsen (C) var fraværende.

Henriette Breum (V) var fraværende i f. m. behandlingen af sag nr. 10.

Økonomiudvalget den 14. maj 2014

Følgende godkendt:

Der laves et pilotprojekt vedr. Lundtofteområdet idet der indtænkes synergieffekt med tilstødende områder.

Frem til budgetforhandlingerne udarbejdes en plan for håndtering af genopretnings- og moderniseringsbehov.

Der arbejdes videre med model 1 for tandplejen, idet finansieringen tilvejebringes via den mindre gældsafvikling.

Anne Jeremiassen (LA) var fraværende.

Bilagsfortegnelse

1. Analyse af effektiv anvendelse af arealerne på skoleområdet, dagtilbud, klub
2. Alle rapporter samlet
3. Tandplejerapport - sammenlægningsanalysen
4. Notat vedr. vurdering af genopretningsbehov for de kommunale ejendomme 01-04-2014

21. Aflæggelse af anlægsregnskab for "Slidlag, retablering af veje 2013"

Sagsfremstilling

I forbindelse med "Slidlag. Retabl. af veje. Rådighedsbeløb 2013" er der frigivet en anlægsbevilling på kr. 7.836.040. Anlægsarbejdet er nu afsluttet, og af regnskabet fremgår det, at der har været et forbrug på kr. 6.336.783.

Jf. Kommunalbestyrelsens beslutning af den 27. marts 2014 i sag nr. 1 - Regnskab 2013, er mindreforbruget på kr. 1.499.257 medtaget i overførte anlægsmidler fra 2013 til 2014.

De overførte midler anvendes primært til reparation af Jernbaneplassen.

Økonomiske konsekvenser

Opgaverne løses inden for de afsatte rammer.

Beslutningskompetence

Kommunalbestyrelsen.

Indstilling

Forvaltningen foreslår, at anlægsregnskab for "Slidlag. Retabl. af veje. Rådighedsbeløb 2013" lægges til grund, og at mindreforbruget på kr. 1.499.257 overføres til "slidlag, rådighedsbeløb 2014".

Teknik- og Miljøudvalget den 6. maj 2014
Anbefales.

Økonomiudvalget den 14. maj 2014
Anbefales.

Anne Jeremiassen (LA) var fraværende.

22. Renovering af broer 2012-13 (tidl. år) + Renovering af broer 2013

Sagsfremstilling

I forbindelse med "Renovering af broer 2012 - 13" samt "Renovering af broer 2013, rådighedsbeløb" er der frigivet anlægsbevillinger på henholdsvis 1,175 mio. kr og 8 mio. kr., i alt: 9,175 mio. kr.

Forbruget har været 3.432 mio. kr., hvilket resulterer i et samlet mindreforbrug på 5,742 mio. kr.

Jf. Kommunalbestyrelsens beslutning af den 27. marts 2014 i sag nr. 1 - Regnskab 2013, er merforbrug på 2,258 mio. kr. samt mindreforbrug på 8 mio. kr. på de to konti medtaget i overførte anlægsmidler fra 2013 til 2014. Dette giver det samlede mindreforbrug på 5,742 mio. kr.

De overførte midler anvendes primært på reparation af broen Lyngby Omfartsvej over S-banen. Årsagen til mindreforbruget er bl.a., at projekterings- og tilsynsudgifter på i alt 3,5 mio. kr. til reparation af denne bro alle er medtaget i 2013. Anlægsarbejdet strækker sig over 3 år (2014-2016).

Økonomiske konsekvenser

Udgifterne afholdes inden for de afsatte rammer.

Beslutningskompetence

Kommunalbestyrelsen.

Indstilling

Forvaltningen foreslår, at anlægsregnskab for "Renovering af broer 2012-2013" og "Renovering af broer 2013, rådighedsbeløb" lægges til grund, og at mindreforbruget på 5.742 mio. kr. overføres til 2014.

Teknik- og Miljøudvalget den 6. 2014

Anbefales.

Økonomiudvalget den 14. maj 2014

Anbefales.

Anne Jeremiassen (LA) var fraværende.

23. Årsplan anlægsopgaver Park- og Vejområdet 2014

Sagsfremstilling

Forvaltningen har udarbejdet forslag til årsplan for anlægsopgaver på Park- og Vejområdet 2014 ud fra det vedtagne budget for 2014-17 samt ud fra overførte anlægsmidler fra 2013 til 2014, jf. kommunalbestyrelsens beslutning af den 27. marts 2014 i sag nr. 1 - Regnskab 2013.

Af det sagen vedlagte "Forslag til årsplan 2014 for anlægsmidler for grønne områder og kirkegårde" (bilag) fremgår det, at der overføres uforbrugte midler fra 2013. Disse er knyttet til angivne projekter og disponeres i hovedtræk til følgende projekter:

- ┆ Etablering af sti fra Ermelundskilen til Garderhøjfortet forventes etableret i løbet af sommeren 2014. Projektet om revitalisering af København Befæstning ophører med udgangen af 2014. Stien er et medfinansieringsprojekt mellem Naturstyrelsen, Kulturarvsstyrelsen og Realdania samt de implicerede kommuner.
- ┆ Renovering af kirkegårde i forbindelse med tilsagn fra Tilgængelighedspuljen til bedre tilgængelighed for de besøgende på Parkkirkegården til Lille Kapel og Store Kapel.
- ┆ Fortsættelse af arbejdet med bredsikring i Folkeparken mod Lyngby Sø og arbejdet med etablering af sundhedsstier og -pladser. Her arbejdes bl.a. på markering af stisystem ved Mølleåen.

Af det sagen vedlagte "Forslag til årsplan 2014 for anlægsmidler til vejanlæg, stier m.m." (bilag) fremgår det, at der overføres uforbrugte midler fra 2013. Disse disponeres til de angivne projekter, som det fremgår af bilaget. Det foreslås, at der samlet frigives 35.992.050 kr. til vejanlæg m.m. Hermed er alle anlægsmidler til Vej og Trafikanlæg frigivet, da beløb til supercykelstier, parkeringshenviisning, indsats mod vejstøj samt trafiksanering af kryds ved Bredevej er frigivet i særskilte sager.

De overførte midler fra slidlag 2013 anvendes primært til reparation af Jernbanepladsen, herunder erstatning af granitfodgængerfeltet på kørebanerne på Jernbanepladsen med asfalt og afstribning.

Projektet "Iværksættelse af betalt parkering i Kgs. Lyngby" er afsluttet for så vidt angår opsætning af p-automater. Der mangler den endelige iværksættelse af køb af p-licenser via NEM-id.

For så vidt angår midler til "sikring af skoleveje. Mindre tiltag ..." vil der blive udarbejdet sag til Teknik- og Miljøudvalget vedrørende disponering af midlerne.

Kommunalbestyrelsen besluttede den 27.6.2013 at istandsætte broen på Lyngby Omfartsvej over Nordbanen som et sammenhængende arbejde over 3 år, og vedligeholdelsesplanen blev indarbejdet i budget 2014-17. Arbejdet er igangsat den 1.4.2014 for overførte midler fra budget 2013. Da istandsættelsesarbejdet er udbudt over en 3 årig periode, peges på at frigive de afsatte budgetmidler i årene 2014-2015-2016 og disponere dem i forhold til budgettet.

Slidlagsarbejder i 2014 foreslås udbudt efter, at der er afholdt vejbesigtigelse i april/maj måned.

Årets større vejvedligeholdelsesarbejder planlægges udført efter vejbesigtigelsen. Slidlagsarbejderne foreslås udbudt for 1 år og med mulighed for forlængelse med 1 år for anvendelse af de indkomne priser. Den korte udbudsperiode ønskes af hensyn til koordinering med retableringsarbejder i forbindelse med den igangværende fjernvarmeudbygning, det igangsætte samarbejde mellem kommunen og Metroselskabet om kommende anlæg af letbane, samt de store igangværende byggearbejder i kommunen. Det vil ellers kunne være vanskeligt at håndtere udfordringerne i forhold hertil, hvis anlægsmidlerne til slidlag ellers båndlægges i en længere årrække.

Der er et væsentligt pres på at få løst vejopgaverne, bl.a fordi det ikke har været muligt at implementere den oprindeligt planlagte bestillerorganisation som en del af den overordnede styring med drift og anlæg på vejene. For at styrke indsatsen med den overordnede styring og koordinering - herunder vejbesigtigelse, nødvendige udbud, sikring af udlægning af slidlag og de tilhørende følgearbejder inklusiv større fortovsarbejder, samt koordinering i forhold til arealdrift, fjernvarmeprojekt og andre større anlægsprojekter, der har betydning for vejenes belægnings og tilstand, foreslås indsatsen indenfor dette område styrket. Finansiering sker via anlægsmidler på vejområdet gennem at opnormere ressourcerne i en projektbegrænset periode

Oprensning af Fæstningskanalen er udført i marts 2014.

Eventuelle større omdisponeringer ved f.eks. mer/mindre forbrug forelægges for Teknik- og Miljøudvalget til stillingtagen.

Økonomiske konsekvenser
Opgaverne løses inden for de afsatte rammer.

Beslutningskompetence
Kommunalbestyrelsen.

Indstilling

Forvaltningen foreslår, at

1. Årsplan for anlægsarbejder for Park- og Vejområdet 2014 anvendes,
2. der gives anlægsbevillinger på i alt 35.992.050 kr. inden for vejområdet,
3. beløbene finansieres af de afsatte rådighedsbeløb til de anførte anlæg,
4. beløb til renovering af broer disponeres i forhold til budget for årene 2014, 2015 og 2016,
5. anlægsmidler til slidlag udbydes for 1 år med mulighed for anvendelse af indkomne priser i 1 år.

Teknik- og Miljøudvalget den 6. maj 2014
Anbefales.

Økonomiudvalget den 14. maj 2014
Anbefales.

Anne Jeremiassen (LA) var fraværende.

Bilagsfortegnelse

1. Årsplan 2014 - park
2. Årsplan 2014 - vej

24. Lyngby Torv - Parkering

Sagsfremstilling

I forlængelse af Byplanudvalgets møde i februar 2014, jf. den sagen vedlagte protokoludskrift (bilag), forelægges sag om evt. etablering af parkering på Lyngby Torv.

Lyngby Torv er i dag udlagt som fodgængerareal med et stykke vejareal og en række parkeringspladser. Der er, på baggrund af Trafikplan for Lyngby Bymidte fra 1990, udarbejdet en lokalplan fra 1996, "Lokalplan 111, For Lyngby Torv og Lyngby Hovedgade mellem Nørgaardsvej og Toftebæksvej i Lyngby Bymidte".

Det fremgår af lokalplanens punkt 1, at formålet bl.a. er: *"at fastlægge Lyngby Torvs status som fodgængerareal. Dog kan amtsvejen og køremuligheden fra Jernbanepladsen til rådhusets hovedindgang og enkelte p-pladser bevares".*

Endvidere fastslås følgende om området anvendelse i punkt 3.1 i lokalplanens bestemmelser: *"Området skal bevares som offentligt vejareal. Lyngby Hovedgade må kun anvendes som gågade eller sivegade. Lyngby Torv må kun anvendes som fodgængerareal, idet dog amtsvejen og køremuligheden til rådhusets hovedindgang samt enkelte p-pladser kan bevares."*

I baggrunden for lokalplanen står, at: *"...målsætningen med planen er at forbedre bymiljøet og øge trafikikkerheden i bymidten."*

Torvet blev omdannet fra parkeringsareal til fodgængerareal i 2012, og blev primært finansieret af donation fra Magillum/Fog, jf. den sagen vedlagte protokoludskrift vedr. Økonomiudvalgets møde 25. oktober 2011 (bilag).

Teknik- og Miljøudvalget besluttede i december 2013, at der endvidere skulle opføres café mv. på torvet, jf. den sagen vedlagte protokoludskrift (bilag).

Det er muligt at dispensere fra en lokalplan i medfør af planlovens § 19. Denne adgang er dog kun mulig ved mindre afvigelser fra lokalplanen. Bestemmelsen giver ikke adgang til at meddele dispensationer, der strider imod en lokalplans principper, hvilket normalt udgøres af formåls- og anvendelsesbestemmelser. Videregående afvigelser kan kun foretages ved tilvejebringelse af en ny lokalplan, jf. planlovens § 19, stk. 2.

Det er på den baggrund forvaltningens vurdering, at en evt. ændring af arealet til parkering kræver udarbejdelse af ny lokalplan.

I forhold til vurdering af pladsen som parkeringsareal er sagen vedlagt to skitser med indretning af evt. parkering (bilag). I alt kan der etableres mellem 17 og 31 parkeringspladser afhængig af, om der etableres en café. På den baggrund peger forvaltningen på, at der særskilt tages stilling til spørgsmålet om etablering af café.

Udarbejdelse af en lokalplanarbejde tager typisk 12 måneder. Arbejdet indeholder selve udarbejdelse af lokalplan, politisk proces i udvalg, borgermøder og 8 ugers høringsfrist.

Økonomiske konsekvenser

Lokalplanopgaven løses inden for rammen.

Der blev tidligere bevilget ca. 2,5 mio. kr. til etablering af en café finansieret af anlægskontoen for slidlag. Der resterer ca. 2,4 mio. kr., som foreslås tilbageført til anlægskonto for slidlag, såfremt en café ikke skal etableres.

Finansiering af evt. nyindretning til parkering skal findes inden for udvalgets budgetområde.

Beslutningskompetence

Byplanudvalget angående stillingtagen til udarbejdelse af lokalplan og Økonomiudvalget angående spørgsmålet om etablering af en café på Torvet og tilbageføring af midler på ca. 2,4 mio. kr. til slidlagskontoen.

Indstilling

Forvaltningen foreslår, at

1. der tages stilling til, om der ønskes udarbejdet ny lokalplan for Lyngby Torv, således at torvet på ny kan tages i anvendelse til parkeringsformål
2. der tages stilling til om der fortsat skal etableres en café på torvet, og såfremt dette ikke er tilfældet, tilbageføres ca. 2,4 mio. kr. til anlægskontoen for slidlag.

Byplanudvalget den 7. maj 2014

Ad 1. Udvalget ønsker, at der planmæssigt åbnes op for mulighed for parkering i særlige tilfælde i afgrænsede perioder som fx ved større byggearbejder i bymidten. Forvaltningen udarbejder lokalplanforslag, der tilgodeser udvalgets ønsker. Der er hermed ikke taget konkret stilling til parkering, idet spørgsmålet om evt. realisering ligger i Teknik- og Miljøudvalget.

(V) undlod at stemme. (B+F) stemmer imod, da de ikke ønsker parkering på Lyngby Torv.

Et enigt udvalg ønsker endvidere, at der i forbindelse med udarbejdelse af lokalplanforslag ses på torvets fremtidige anvendelsesmuligheder, således at anvendelsen kan støtte op om byens liv med fx skøjtebane, legeplads, mv.

Ad 2. Udvalget anbefaler, at der ikke etableres café, idet at der allerede i bymidten er et rigt caféliv.

(F+V) stemmer imod. (F+B) ønsker sagen forelagt Kommunalbestyrelsen til endelig beslutning.

Økonomiudvalget den 14. maj 2014

Ad 2

Byplanudvalgets indstilling godkendt med 5 stemmer.

Imod stemte 3 (F og V)

F ønsker sagen forelagt for kommunalbestyrelsen før beslutningens udførelse.

Anne Jeremiassen (LA) var fraværende.

Bilagsfortegnelse

1. Protokol fra Byplanudvalgets møde 19-02-2014

2. Ansøgning om etablering af midlertidig parkeringsplads på Lyngby Torv
3. ØK protokol 25-10-2011 Lyngby Torv
4. TMU protokol 03-12-2013 Lyngby Torv
5. Torveskitse
6. Lyngby Torv ansøgte anvendelse 2014

25. Malmlosevej 131, anvendelse til skovbørnehave Mariehønen

Sagsfremstilling

Der søges om tilladelse til ændring af anvendelse af ejendommen Malmlosevej 131 fra helårsbeboelse til institution skovbørnehaven Mariehønen. Det ansøgte kræver dispensation fra lokalplan 232.

Ejendommen er beliggende i kommuneplanens rammeområde 4.2.60. Området er udlagt til åben-lav boligområde med en bebyggelsesprocent på 30.

Ejendommen er omfattet af lokalplan 232 for Furesø kvarteret i Virum.

Lokalplan 232 fastsætter bl.a. følgende:

§ 3.1: Området må kun anvendes til boligformål, parcelhuse til helårsbeboelse, dog kan der inden for området etableres institutioner til børn og unge, hvis kommunalbestyrelsen skønner det nødvendigt.

Ejendommen har tidligere været benyttet som bosted for handicappede (Strandberg). Siden har kommunen modtaget ansøgning om udstykning af ejendommen til helårsbeboelse med en fremtidig grundstørrelse på 900 m².

Ejendommen er registreret med et bygningsareal på 119 m² samt kælder på 119 m² hvoraf ca 73 m² er frilagt. Ejendommen har et etageareal på 192 med en bebyggelsesprocent på 21.

Der er søgt om tilladelse til etablering af skovbørnehave. Børnehaven er i dag placeret midlertidig i den gamle smediebygning på Skovtofte, Hummeltoftevej 139.

Idet børnehaven skal være fraflyttet den nuværende placering 31.6.2014, skal børnehaven have en midlertidig placering på minimum 4 år, indtil en mere endelig løsning er afklaret.

Børnehaven er beregnet til 28 børn i alderen ca. 3 år til 6 år foruden personale.

Der er søgt dispensation fra bygningsreglementet 2010 vedrørende en række tekniske forhold, da der er tale om en midlertidig anvendelse af bygningen, herunder niveaufri med hensyn til adgang og ventilation.

Det ansøgte er sendt ud i høring til omkringboende samt grundejerforening og eventuelle indkomne bemærkninger forelægges udvalget i forbindelse med sagens behandling.

Det er forvaltningens vurdering, at der kan meddeles tilladelse til det ansøgte.

Økonomiske konsekvenser
Opgaven løses indenfor rammen.

Beslutningskompetence
Byplanudvalget.

Indstilling

Forvaltningen foreslår, at der meddeles dispensation fra lokalplanen samt bygningsreglementet til ændret anvendelse til formålet.

Byplanudvalget den 7. maj 2014

Godkendt, idet at udvalget henviser til, at der er tale om en mindre institution og en begrænset periode.

Spørgsmålet om gældende deklaration/ændring af deklaration/salg af ejendom oversendes til Økonomiudvalget.

Økonomiudvalget den 14. maj 2014

Medens sagen afklares endeligt, benyttes Malmlosevej 131 ikke til skovbørnehave Mariehønen.

Forvaltningen arbejder på at tilbyde en alternativ løsning i den mellemliggende periode.

Anne Jeremiassen (LA) var fraværende.

Bilagsfortegnelse

1. Myndighedansøgning
2. Projektbeskrivelse oprettelse af skovbørnehave på Malmlosevej 131
3. Plantegning stueplan fremtidige forhold
4. Underetage fremtidige forhold
5. Facade Malmlosevej 131
6. Eksisterende underetage
7. Ansøgning om dispensation for bestemmelserne i bygningsreglementet
8. Dispensation Ventilation
9. Udleveret på mødet - Indsigelser og bemærkninger til børnehaven Malmlosevej 131

26. Udmøntning af midler til samarbejde med eksterne aktører i folkeskolen

Sagsfremstilling

Børne- og Ungdomsudvalget besluttede på et ekstraordinært møde den 11. april 2014, at der årligt skal tilvejebringes 1 mio. kr. til samarbejdet med eksterne aktører, og at midlerne skal fordeles mellem en tidsbegrænset koordinatorfunktion og en pulje. I denne sag stilles forslag om konkret udmøntning og finansiering af denne beslutning.

I forbindelse med folkeskolereformens implementering er rammer for et samarbejde med eksterne aktører drøftet både i Kultur- og Fritidsudvalget og i Børne- og Ungdomsudvalget. Eksterne aktører kan være både idrætsforeninger og andre foreninger, Musikskolen, eller andre, der kan bidrage til og supplere den øvrige almindelige undervisning.

Idag samarbejder skolerne hver især med eksterne aktører på vidt forskellige måder og i vidt forskellig grad. For at styrke skolernes samarbejde med eksterne aktører peger forvaltningen på at ansætte en koordinator, der kan bistå skolerne i at udvikle både samarbejdsformer og innovative projekter.

Forvaltningen peger på, at koordinatoren ansættes i Center for Uddannelse og Pædagogik, tiltræder hurtigst muligt (i indeværende år), og at stillingen tidsbegrænses til 2 år.

Herudover peger forvaltningen på, i forlængelse af Børne- og Ungdomsudvalgets beslutning i april 2014, at der oprettes en pulje på ca. 0,5 mio. kr., som skolerne til det kommende og næste skoleår kan søge til innovative projekter der kan bruges i udviklingen af andre projekter. Puljen foreslås at ligge centralt og administreres i et samarbejde mellem Center for Uddannelse og Pædagogik (koordinatoren) og det kommende Center for Jura og Kultur. Der foreslås en frist for ansøgninger til 1. oktober 2014.

Økonomiske konsekvenser

Børne- og Ungdomsudvalget indstillede den 11. april 2014, at ressourcerne tilvejebringes via mindreforbruget på klassedannelsen, i alt 2,4 mio. kr., fra og med skoleåret 2014/15. Der skete ved beslutningen om klassedannelse en effektivisering, ved at der dannes større klasser end forudsat i styrelsesvedtægten, og dette er argumentet for, at mindreforbruget på klassedannelsen kan bruges til andre formål inden for udvalgets område.

Børne- og Ungdomsudvalget ønskede ressourcerne fordelt med 0,5 mio. kr. pr. skoleår til finansiering af koordinatorfunktionen og 0,5 mio. kr. til finansiering af puljen.

Beslutningskompetence
Kommunalbestyrelsen.

Indstilling

Forvaltningen foreslår, at

1. der oprettes en koordinatorfunktion og pulje som beskrevet
2. koordinatorfunktionen og puljen finansieres som beskrevet.

Børne- og Ungdomsudvalget den 8. maj 2014

Ad 1

Med 5 stemmer anbefales fra august 2014 at oprette en tidsbegrænset (2 år) decentral funktion forankret på Ungdomsskolen med primær opgave at koordinere foreningers og virksomheders m.v. samvirke med skolerne, idet forvaltningen på det grundlag udarbejder funktionsbeskrivelse, som eftersendes udvalget til orientering. Finansiering af koordinator håndteres som oprindelig foreslået af forvaltningen inden for udvalgets område.

2 (A) stemmer imod under henvisning til de mange forandringer på skolerne i forhold til implementering af skolereformen, og idet skolerne selv har mulighed for som hidtil at sørge for koordination med foreninger og virksomheder m.v.

Ad 2

F foreslog, at det anbefales at oprette en pulje på kr. 0,5 mio. finansieret af mindreforbruget som følge af klassesdannelsessagen.

For forslaget stemte 3 (Ø, F og Henriette Breum)

Imod stemte 3 (A og C).

1 (Birgitte Hannibal) undlod at stemme.

V foreslog herefter, at det anbefales at oprette en pulje på kr. 0,5 mio. for hvert af årene relateret til koordinatorfunktionens funktionsperiode finansieret inden for skolernes ramme.

For forslaget stemte 4.

Imod stemte 2 (A), idet A ikke ønsker, at midler skal tages inden for skolernes ramme.

1 (Ø) undlod at stemme.

Anne Jeremiassen (LA) og Mette Schmidt Olsen (C) var fraværende.

Økonomiudvalget den 14. maj 2014

Ad 1 Anbefalet med 6 stemmer i overensstemmelse med Børne- og ungdomsudvalgets indstilling.

2 (A) stemte imod.

Ad 2

F foreslog, at det anbefales at oprette en pulje på kr. 0,5 mio. finansieret af mindreforbruget som følge af klassesdannelsessagen.

For forslaget stemte 1 (F)

Imod stemte 6.

1 (B) undlod at stemme.

V foreslog herefter, at det anbefales at oprette en pulje på kr. 0,5 mio. for hvert af årene relateret til koordinatorfunktionens funktionsperiode finansieret inden for skolernes ramme.

For forslaget stemte 4 (F, V og B).

Imod stemte 4.

Anne Jeremiassen (LA) var fraværende.

Bilagsfortegnelse

1. Materiale om proces for beslutninger om finansiering af skolereformen - udleveret 14-5-2014

27. Meddelelser

1. Beredskab - evt. forøget samvirke mellem flere kommuner

Som led i de generelle bestræbelser på at skabe forudsætning for effektivisering gennem fælles opgaveløsning er det mellem Lyngby-Taarbæk, Gentofte og Gladsaxe kommuner aftalt følgende kommissorium:

"Det nuværende beredskab i kommunerne Gladsaxe, Gentofte og Lyngby-Taarbæk beskrives og sammenlignes m.h.t. både det administrative og operative niveau, herunder bl.a. opgaver (herunder politisk besluttet serviceniveau), bemanning, tidspunkter for kontraktudløb vedr. brandslukningskontrakter og evt. lignende væsentlige kontraktforhold samt økonomi, således at kommunernes beredskaber kan forstås ud fra samme analytiske tilgang konklusionsmæssig fremstilling m.h.t. ligheder og evt. forskelle. Opgaven løses med udgangspunkt i fremlæggelse af regnskabsmateriale og på baggrund heraf udarbejdede nøgletal, kontrakter og interview med beredskabspersoner i kommunerne.

Opgaven løses inden sommerferien 2014 med henblik på efterfølgende politisk stillingtagen og foretages ved anvendelse af et eksternt firma med henblik på at identificere opgaver til udførelse i et udvidet samarbejde mellem kommunerne.

Mulighederne for et udvidet samarbejde opstilles efter situationen i 2- 3 scenarier differentieret ud fra dels et minimum af yderligere samarbejde, hvor relativt få (specialiserede) opgaver løses på tværs, til en egentlig sammenlægning af beredskaberne med fælles administration og beredskabskapacitet vedr. alle opgaver. I de enkelte scenarier indgår foruden en angivelse af fordele/ulemp(er) (inkl. økonomiske rationaler og evt. behov for justering af serviceniveau) tillige en skitseret implementeringsperiode administrativt og beredskabsmæssigt.

Forud for den politiske behandling af resultatet gennemføres et seminar i MAJ 2014, hvor 2 deltagere fra hver kommune drøfter resultaterne og fastlægger det videre arbejde ud fra foretrukne scenarium. I den samlede tilrettelæggelse af valg af scenarium indgår enten konturerne eller resultatet af strukturkommissionens anbefalinger og tilkendegivelser."

2. Nordisk Venskabsbykonference 19 - 21 AUG 2014 i Lyngby

Den årlige politiske konference i det nordiske venskabsbysarbejde blev senest afholdt i Lyngby i 2008, og i 2014 gennemføres den atter med Lyngby-Taarbæk Kommune som vært.

Forvaltningen har sammen med venskabsbyudvalget udarbejdet det sagen vedlagte program, som vil indgå i invitationen til det politiske niveau i venskabskommunerne Vanda (Finland), Huddinge (Sverige) samt Askim (Norge).

3. KORA analyse

Økonomiudvalget drøftede den 19. september 2013 produktivitetskommissionens rapport og bad i den forbindelse forvaltningen om at udarbejde kommentarer til rapportens omtale af skoleområdet og ældreområdet. I budgetaftalen 2014-2017 indgår en hensigtserklæring om, at det skal afdækkes hvilke tiltag, der bedst kan tages i kommunen for at øge tilfredsheden med den kommunale service. Med udgangspunkt i dette vil forvaltningen i på økonomiudvalgets møde

i august udarbejde et oplæg til, hvordan der kan iværksættes et arbejde med kvalitets- og effektmåling på de store velfærdsområder og i forhold til borgerservice. Tanken er, at der i fagudvalgene skal engageres i at drøfte og fastsætte kvalitetsmål og måleindikatorer for relevante områder af den kommunale service.

4. Orientering til samtlige kommuner om ændringer af almenboligloven m.v. Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter har med den sagen vedlagte skr. af 5. maj 2014 orienteret om, at Folketinget har vedtaget en række forslag til ændringer i almenboligloven m.v.; herunder bl.a. vedr. statsgaranti ved skift af lånetype til finansiering af alment byggeri og vedr. ommærkning af almene ældreboliger og almene familieboliger til almene ungdomsboliger. Ministeriet fastsætter hvilke type lån, der skal anvendes ved finansiering af nyt støttet byggeri, således at der sker en smidig tilpasning til udviklingen på kapitalmarkedet. For at understøtte dette bør en ny lånetype hurtigt kunne anvendes. Efter hidtil gældende regler har en omstilling til en ny lånetype imidlertid i praksis først kunne ske med en relativ lang frist, da nye lånedokumenter skal udfærdiges, underskrives og tinglyses, inden lånet kan udbetales. For at afkorte sagsbehandlingstiden er der med lovændringen derfor etableret en ordning, hvorefter staten garanterer for lån frem til det tidspunkt, hvor der sker tinglysning af det pantebrev, der sikrer et nye lån. Hermed kan en ny lånetype umiddelbart anvendes, og finansieringen af det almene byggeri vil hurtigere kunne tilpasses skiftende markedsforhold. Da der er tale om en lovbestemt garanti, der gælder alle støtteberettigede lån, der kommer til udbetaling, vil der ikke blive meddelt garanti til det enkelte lån.

Ændringerne vedr. ommærkning af almene ældreboliger og almene familieboliger til almene ungdomsboliger m.v. har til formål at imødekomme det stigende behov for ungdomsboliger navnlig i de store uddannelsesbyer og imødekomme en række kommuners ønske om en mere fleksibel udnyttelse af boligmassen. Lovændringen giver mulighed for, at kommunalbestyrelsen og en almen boligorganisation i en periode frem til 2017 kan aftale, at almene ældre- og familieboliger med et bruttoetageareal på mellem 50 og 65 m² kan ommærkes til almene ungdomsboliger. Aftalen om ommærkning kan indgås for en periode af højst 10 år. Efter aftalens udløb mærkes ledige boliger på ny som henholdsvis ældre- og familieboliger. Tilbagemærkningen sker automatisk i takt med, at de pågældende boliger bliver ledige. Herved kan personer, der har indgået en lejeaftale inden periodens udløb, blive boende i deres bolig.

Reglerne rummer mulighed for, at kommunalbestyrelsen og boligorganisationen aftaler en ommærkningsperiode, der er kortere end 10 år. Bestemmelsen er heller ikke til hinder for, at parterne kan aftale, at en aftalt ommærkningsperiode kan bringes til ophør ved opsigelse fra en af parterne. Aftalen skal dog respektere lejernes rettigheder, således at tilbagemærkning som nævnt først finder sted i takt med at de pågældende boliger bliver ledige.

Derudover giver lovændringen mulighed for, at ministeriet kan yde et ommærkningsbidrag til de ommærkede ungdomsboliger. Ommærkningsbidrag, der svarer til det nuværende ungdomsboligbidrag, gives med henblik på at nedbringe huslejen i boliger med høj husleje. Dog kan ommærkningsbidrag højst ydes for en periode af 10 år, ligesom bidraget er rent statsligt (uden kommunal refusion). Der er for hvert af årene 2014, 2015 og 2016 afsat 10 mio. kr. til ommærkningsbidrag.

Sidstnævnte lovjusteringer trådte i kraft den 1. april 2014, og Ministeriet vil i en kommende bekendtgørelse fastsætte nærmere regler om de nærmere betingelser for at opnå tilsagn om ommærkningsbidrag og ansøgningsprocedure samt om størrelse, regulering og udbetaling af ommærkningsbidrag (de nærmere regler om størrelse, regulering og udbetaling vil svare til de nugældende regler om ungdomsboligbidrag).

5. Budget 2014 - hensigtserklæring vedr. almene boliger

Af budgetaftalen for 2014 fremgår under nævnte overskrift følgende tekst: "Der udarbejdes en

redegørelse over mulighederne for at øge den almene boligmasse i LTK med henblik på at hjælpe med at afdække boligbehovet." På gruppeformandsmødet den 28. april blev det nærmere afklaret, at det, der efterlyses, primært kan afgrænses til en listning af, hvor i kommunen der synes at kunne være umiddelbar mulighed for at udvide boligmassen i den almene boligsektor - inkl. bestræbelserne i så henseende m.h.t. kollegiebyggeri. Forvaltningen planlægger på det grundlag at forberede en sådan sag herom til brug ved økonomiudvalgets ordinære møde i juni 2014.

Økonomiudvalget den 14. maj 2014
Taget til efterretning.

Anne Jeremiassen (LA) var fraværende.

Bilagsfortegnelse

1. Bilag til pkt. 2 - Program for Venskabsbykonference i Lyngby
2. Bilag til pkt. 4 - Brev til kommunalbestyrelser og almene boligorganisationer.pdf
3. Bilag til pkt. 5 - Notat om Status for budgetaftalen 2014-17 - ultimo april

31. Lyngby Idrætsby, lysmaster - alternative løsninger

Sagsfremstilling

Kultur- og Fritidsudvalget besluttede den 3. april 2014, at forvaltningen sammen med beboerrepræsentanter i området omkring Lyngby Stadion arbejdede videre med en løsning for lysbelastningen, som lever op til standarder på området og tilgodeser stadion og naboerne. Der er arbejdet i to forskellige arbejdsgrupper med 1) en løsning for beplantning omkring primært vestsiden af stadion og 2) alternative lysanlæg på Lyngby Stadion.

Nærværende sag omhandler sidstnævnte forhold, idet den førstnævnte henhører under Økonomiudvalget og forelægges for dette den 14. maj. Byplanudvalget myndighedsbehandler sagen på ekstraordinært møde den 28. maj.

Forvaltningen har med bistand fra ekstern rådgiver arbejdet videre med de tre oplæg, som blev præsenteret for Kultur- og Fritidsudvalget den 3. april 2014 med henblik på at bearbejde dem og herunder bedst muligt imødekomme de økonomiske usikkerheder og andre usikkerhedsmomenter.

De tre modeller er (bilag):

Model 1 - Flexibel, alle armaturer placeres på armaturgalleri øverst på en tre-delt teleskopmast.

Model 2 - Ombygning, halvdelen af armaturerne placeres på høje master og halvdelen af armaturerne placeres på tribunetagene.

Model 3 - Modificering, udvalgte armaturer forsynes med passende afskærmning, der reducerer "obtrusive light"

Dertil er der (i skitseform) udarbejdet et fjerde oplæg, der tager udgangspunkt i en fuld udbygning af Lyngby Stadion med en ny østtribune og en "lukning" af stadion i syd og nord.

Samtlige oplæg er udarbejdet ud fra kriterier om opfyldelse af Dansk Boldspil Unions (DBU (2013)) krav til lysanlæg på danske fodboldstadions (1.000 lux). Der er ikke i oplæggene taget højde for eventuelle fremtidige krav til HD TV.

Beboerrepræsentanterne i arbejdsgruppen vedr. lysanlæg har udarbejdet kommentar til oplæg til lysanlæg, jf. det sagen vedlagte materiale (bilag).

Som det fremgår af materialet fra rådgiver, er der usikkerhed for alle modellerne, om de vil kunne leve op til normerne i Dansk Standard for lys og belysning (DS/EN12193) omkring lysspild og maksimale lysstyrker.

Vedrørende atletiklyset på Lyngby Stadion arbejder forvaltningen på en løsning med afskærmning af de eksisterende armaturer, alternativt en udskiftning til nye armaturer. Begrundelsen for at arbejde videre med atletiklyset er, at sæsonen er forlænget udendørs, og at nye gulvbelæggninger i hallerne ikke er optimale til løb.

Økonomiske konsekvenser

De økonomiske konsekvenser fremgår af det til sagen vedlagte bilag.

Beslutningskompetence

I henhold til anlægsstyringsreglerne og kommunens styrelsesvedtægt er Kultur- og Fritidsudvalgets rolle og kompetence at formulere de idrætsfaglige krav til idrætsanlæg - herunder lyset, mens spørgsmålet om lysspild hører under Byplanudvalget og spørgsmålet om idrætsfaciliteters indretning hører under Økonomiudvalget.

Da sagen har økonomiske konsekvenser ligger slutkompetencen i Økonomiudvalget/Kommunalbestyrelsen.

Indstilling

Forvaltningen foreslår, at de forskellige modeller drøftes i forhold til de idrætsfaglige krav.

Kultur- og Fritidsudvalget den 5. maj 2014

Kultur- og Fritidsudvalget har behandlet de udarbejdede fire forslag til lys-løsning på Lyngby Stadion og har noteret sig, at de er udarbejdet i samarbejde med naboerne i den nedsatte arbejdsgruppe, således som forudsat af udvalget ved behandling af sagen den 3. april 2014, og idet der skal tilvejebringes en hurtig løsning.

Kultur- og Fritidsudvalget har noteret sig, at alle fire modeller lever op til kommunens og DBU's krav til lys, og at naboerne anbefaler den model, der i Grontmij rapporten betegnes som "ombygningsmodellen" og som af Grontmij vurderes at koste 7,2 mio. kr. excl. udgifter til statiske forstærkninger, der ikke kan finansieres indenfor udvalgets område. Som følge heraf indstiller Kultur- og Fritidsudvalget model 2 "ombygningsmodellen" til Økonomiudvalget den 14. maj og Byplanudvalget den 28. maj.

F tager forbehold, idet F er enig i, at der skal findes en hurtig løsning, men ønsker samtidig, at muligheden for at tilvejebringe den integrerede løsning undersøges nærmere.

Økonomiudvalget den 14. maj 2014

Udsat med 5 stemmer.

Imod stemte 2 (V).

Udvalget tilkendegiver samtidig, at lyset ikke anvendes i strid med bestemmelserne.

Anne Jeremiassen (LA) var fraværende.

Sofia Osmani (C) var fraværende i f. m. behandlingen af sag nr. 31.

Bilagsfortegnelse

1. Lyngby Stadion - belysning
2. Indstilling fra Lysgruppens repræsentanter for beboerne
3. Notat vedrørende økonomi for ombygningsmodel på Lyngby Stadion - udleveret 14-5-2014
4. Lyngby Stadion Økonomi - udleveret 14-5-2014

**Forslag til overførsel af bevillinger inden for diverse
aktivitetsområder i 2014 (budgettekniske omplaceringer)**

	Modtagne tilskud - tilbagebetaling til momsudligningsordningen.....	
	Økonomiudvalget	
086387	Renter/finansforskydning.....	20.681
	Børne- og ungdomsudvalget	
052514	Børn - Dagtilbud.....	-118.178
052514	Børn - Dagtilbud.....	97.497
		0
	Konsekvenser af flytning af beløb mellem Sundhed og Dagtilbud.....	
052510	Børn - Dagtilbud.....	-201.000
046289	Sundhed	201.000
		0

Bevillinger som skal indlæses for 1. AR 2014

Kapital- middel	Bevillings- position Art (6 cifre)	Funktion	Anlægs- bevilling	
40074	459000	053234-3-000	79.600	Bredebo. Montering - årsag prisregulering
40084	409000	053852-3-000	131.700	Caroline Amalievej 118-124
70124	459000	022822-3-005	8.064	Korrektion af slidlag - tidligere år
70124	459000	022822-3-005	-82.122	Korr. Slidlag-tidligere år
40074	459000	002518-3-003	154.300	Korr. Bredebo
40074	769000	002518-3-002	3.000	Bredebo Statstilskud
40084	459000	053850-3-000	500	Slotsvænget. Adm.arealer
70124	459000	022822-3-003	-2.741	Renovering af broer 12/13
70114	459000	002820-3-000	5.500	Bellevue Strandpark/p-l-afstemning
20024	459000	032201-3-000	12.030	IT-i-folkeskolen/p-l-afstemning
30054	799000	032218-3-000	500.000	I.by/superligastadion: Tilbageførsel forkert momsart
30054	797600	032218-3-000	-500.000	I.by/superligastadion: Korrektion af momskonto
30054	797600	032218-3-000	-400.000	I.by/superligastadion: Korr. op til egentligt indtægtsniveau
30054	459000	032218-3-000	242.500	I.by/superligastadion: Udg.forøg.efter fraregn.særl. moms 17,5%
70114	459000	002820-3-000	-18.227	Bellevue Strandpark/regnskabsafslutning R13 inkl. B14
90235	799000	002205-3-080	-2.120.000	Tilbagekøbsdeklarationer, 1.anst.R14
90235	498100	002513-3-015	1.000.000	Puljefrigivelse eksterne salgsfremmende omk. B14, 1.anst.R14
90235	498100	002513-3-015	-16.975	Nordstrandsvej 101, 1.anst.R14 via pulje eksterne salgfr.omk.
90235	459000	002513-3-015	16.975	Nordstrandsvej 101, 1.anst.R14 via pulje eksterne salgfr.omk.
90235	459000	002513-3-015	80.737	Salg af Lindegården Peter Lundsvej /Bevill.just. ang. R10+R11
90235	459000	002513-3-015	107.372	Salg af Nordstrandsvej 101, Nykøb.Sj./Bevill.just. R11+R12
90235	459000	002513-3-010	18.000	Salg af areal I.H. Mundtsvej/Bevill.just. ang. R11
90235	459000	002513-3-015	15.000	Salg af Gyrithe Lemches Vej 20/Bevill.just. ang. R12
90235	459000	002511-3-015	76.902	Salg af Lundtoftevej 228 (Østergaard)/Bevill.just. Ang. R08
90235	459000	002511-1-015	30.908	Salg af Rustenborgvej 15/Bevill.just. ang. R08
90235	459000	002511-3-015	10.000	Salg af Eremitageparken/Bevill.just. ang. R10
90235	459000	002511-3-015	7.500	Salg af Caroline Amalie Vej 160-172/Bevill.just. ang. R11
90235	459000	002511-3-015	22.276	Salg af Sorgenfrivej 4A-B/Boulevarden 1A-C/Bevill. just. ang. R11
90235	459000	002511-3-015	9.500	Salg af S. Willumsens Vej 17-19/Bevill. just. ang. R11
90235	459000	002511-3-015	1.250	Salg af S. Willumsens Vej 14-24/Bevill. just. ang. R11
90235	459000	002512-3-015	24.501	Salg af Lyngby Hovedgade 1C-L/Bevill.just. R11

NOTAT
Om
Status for budgetaftalen 2014-17 – ultimo april

Det fremgår af budgetaftale 2014-17, at der i tilknytning til de 3 årlige centrale budgetopfølgninger i løbet af 2014 (1. kvartal, halvårsregnskab og 3. kvartal) følges op på budgetaftalen.

I dette notat – med tilhørende oversigtsbilag – gives en kort status over implementeringen af budgetaftalen. Notatet indgår som bilag til sagen om anslået regnskab ved det økonomiudvalgs mødet d. 15. maj 2014.

Overordnet status for budgetaftalen

Der er vedlagt skemaer over indholdet i budgetaftalen 2014-17 med kort status for hvert initiativ, og om 1) implementering af initiativet er afsluttet eller forløber efter planen (grøn), 2) fortsat er forsinket i forhold til tidsplanen eller der er usikkerhed i forhold til det økonomiske rationale (gul) eller 3) om budgetbeløbet ikke forventes indfriet (rød).

Implementeringen af stort set alle budgetaftalens initiativer er enten afsluttet forventes indfriet efter planen og er ”i grøn”.

Ultimo april er der dog et enkelt initiativ, hvor der kan være usikkerhed i forhold til om budgettet indfries i 2014. Det gælder salgsbudgettet, som er relativt stort i år, og hvor der først og fremmest omkring ungdomsskolen kan være usikkerhed om indfrielsen sker i år eller i 2015. Salg er derfor i ”gul”. Der følges op herpå igen i forbindelse med 2. anslået regnskab.

Så er der et enkelt andet udestående som kræver endelig afklaring i forligskredsen og som også ”er i gul”. Det handler om reduktion af voksenelevlønnen på SOSU-området under Social- og Sundhedsudvalget, hvor forvaltningen tidligere har fremlagt tre forskellige modeller for udmøntning af en resterende pulje til voksnelever, der ikke har overenskomstsmæssigt krav på den højere aflønning. SSU har udskudt denne sag indtil afklaring i forligskredsen.

Tidsmæssige forsinkelser

Der er endvidere tre initiativer der er forsinkede i forhold til den oprindeligt godkendte plan for budget-implementeringen - og hvor der endnu ikke har været en meddelelsessag om forsinkelse. De er derfor også ”sat i gul”.

Det gælder hensigtserklæringerne under ØK om henholdsvis kommunal serviceudvikling (hvor der skal afdækkes tiltag, der kan tages for at øge tilfredsheden med den kommunale service) og om Wifi-netværk på åbne pladser (hvor det endvidere ikke er lovligt med kommu-

nalt betalt Wifi). Der fremlægges sager herom i henholdvis august og maj. Endvidere gælder det sagen om byudvikling i Virum, Sorgenfri og Lyngby til TMU og BY, hvor sagen først forventes fremlagt i august (i den oprindelige plan fastlagt til foråret). De 9 mio.kr. i budgettet skal først udmøntes i 2015.

Andre hensigtserklæringer har været forsinkede i forhold til den oprindeligt besluttede plan – og tidsplanen er justeret efter meddelelsessager i fagudvalgene. Det skal understreges, at det alle har vedrørt opfølgning på hensigtserklæringer i budgettet og ikke har umiddelbar betydning for budget-overholdelsen. Alle er nu enten afsluttede eller i proces i udvalget – og derfor ”sat i grøn”.

Alt i alt ændrer det ikke ved, at der efter direktionens opfattelse er for mange projekter der er – eller har været – forsinkede i forhold til den oprindeligt besluttede tidsplan. Direktionen har strammet op på opfølgningen, og der vil blive fulgt tæt op i den kommende periode – herunder med rettidig orientering af fagudvalget, såfremt der skulle opstå yderligere forsinkelser.

Emne	Evt. supplerende beskrivelse	Fremdrift (træklyse)	Aktuel status	Pol eller adm projekt?	Oprindelig dato for pol/adm.be handling	Faktisk dato for 1. behandling	Beløb 2014	Beløb 2015	Beløb 2016	Beløb 2017
Børne- og Ungedvalget - Skoler										
Folkeskolereformen	Gennemførelse af folkeskolereform fra 1. august 2014		Midlerne er indarbejdet. Den samlede økonomi er godkendt af KMB i marts 2014. Udestående omkring klubstruktur/-økonomi drøftes af ØK i maj.	Politisk	Okt-13/feb-14	Leveret løbende	5.000	12.000	12.000	12.000
Medfinansiering fra staten		Afsluttet					-1.000	-1.000		
Ekstraordinær vedligeholdelse af skoler (løft)	Der er afsat midler til ekstraordinær vedligeholdelse af skolerne i 2014		Iflg. meddelelsesag fra april fremlægges særskilt sag medio 2014.	Politisk	Primo 2014	Medio 2014 (med.sag 3. april)	5.000			
Folkeskolereformen- fysiske rammer (anlæg)	Der skal foretages en opgradering af folkeskolernes fysiske rammer sfa de nye krav i folkeskolereformen.		Iflg. Meddelelsessag fra april fremlægges særskilt sag medio 2014. Der er fremlagt sag på BUU 8. maj med forslag om, at det medgår til håndtering af moderniserings- og vedligeholdelsesanalyser - og evt. til IT-handlingsplan	Politisk	Primo 2014	Medio 2014. 8. maj (med.sag 3. april)	4.000	4.000		
Hensigtserklæring: Finansiering af inklusionsindsatsen på skoleområdet	Der udarbejdes forslag til tilpasning af finansieringsmodellen for inklusionsindsatsen		Iflg. meddelelsesag fremlægges sagen i maj. Her indstilles, at tilpasning af modellen afventer evaluering af inklusionsindsatsen	Politisk	mar-14	8.maj 2014 (med.sag 3. april)				
Hensigtserklæring: Mere økologi	Der udarbejdes oplæg til strategi for indførelse af økologiske fødevarer i LTK. I første omgang fokus på madvarer i skoler, børneinstitutioner samt i kommunens kantiner og cafeterier. Forankres i både BUU, SSU og ØK		Der nedsættes en arbejdsgruppe med repræsentanter fra CSK, CUP, CTO og CAE. Jf. meddelelsessag i april fremlægges sag i maj om muligheder indenfor eksisterende økonomiske rammer.	Politisk	apr-14	8. maj 2014 (med.sag 3. april)				
Hensigtserklæring: Internationalt spor på skolerne	Der arbejdes videre med muligheden for at få et internationalt spor som grundskoleforløb i LTK.	Afsluttet	Godkendt at et internationalt grundskoleforløb oprettes på Lyngby Private Skole med LTK som "fødselshjælper". Starter pr. august 2015.	Politisk	mar-14	3. april 2014 (med.sag 13. marts)				
I alt							13.000	15.000	12.000	12.000

Emne	Evt. supplerende beskrivelse	Fremdrift (tryklys)	Aktuel status	Pol eller adm projekt?	Oprindelig dato for pol/adm.be handling	Faktisk dato for 1. behandling	Beløb 2014	Beløb 2015	Beløb 2016	Beløb 2017
Børne- og Ungeudvalget - Dagtilbud										
Støtte til børn med særlige behov på småbørnsområdet	Fokus er på den særligt tidlige indsats og omfatter gennemførelse af forældrekurser og anden støtte til børn med særlige behov. Det er på BUU i november aftalt, at der sigtes mod en ordning i regi af sundhedstjenesten. Opgaven forankres i CSK.	Afsluttet	Meddelelsessag i januar og februar om udskydelse. Er udmøntet i 3 indsatser: - forældrekurser til førstegangsfødende - tilbud til sårbare gravide - tilknytning af socialrådgiver	Politisk	nov-13	BUU den 13. marts 2014 (med.sag 9. jan)	500	1.000	1.000	1.000
Hensigtserklæring: Mere økologi	Der udarbejdes oplæg til strategi for indførelse af økologiske fødevarer i LTK. I første omgang fokus på madvarer i skoler, børneinstitutioner samt i kommunens kantiner og cafeteria. Forankres i både BUU, SSU og ØK		Der nedsættes en arbejdsgruppe med repræsentanter fra CSK, CUP, CTO og CAE. Jf. meddelelsessag i april fremlægges sag i maj om muligheder indenfor eksisterende økonomiske rammer.	Politisk	apr.-13	BUU den 8. maj 2014 (med.sag 3. april)				
Hensigtserklæring: Modersmålsundervisning på småbørnsområdet.	Muligheden for at supplere sprogstimuleringsindsatsen på småbørnsområdet med modersmålsundervisning afdækkes nærmere.		Forslag om en forsøgsordning i to dagtilbud til en skønnet udgift på 0,21 mio. kr. BUU besluttede i april mødet at udsætte sagen. Sagen genoptages i juni-mødet	Politisk	mar-14	BUU den 3. april 2014				
I alt							500	1.000	1.000	1.000

Emne	Evt. supplerende beskrivelse	Fremdrift (år/måned)	Aktuel status	Pol eller adm projekt?	Oprindelig dato for pol/adm.behandling	Faktisk dato for 1. behandling	Beløb 2014	Beløb 2015	Beløb 2016	Beløb 2017
Kultur- og Fritidsudvalget										
Mikrobiblioteker og kultur	Der afsættes midler til drift af mikrobiblioteker samt løft af arrangementsrammen i Kulturhuset og Kulturfonden	2014	Etableringsplan og placering godkendt i december 2013. Arbejdet er igangsat.	Politisk	dec-13	5. dec 2013	600	600	600	600
Kvarterløft	Der afsættes en pulje til kvarterløft i Lundtofte. Skal ses i forlængelse af de boligsociale handleplaner.	2014	Midlerne udmøntes ved at ansætte en boligsocial medarbejder i 2014-15. Ansættelse forventet pr. 1. juni.	Politisk	feb-14	20. februar 2014	500	500		
Mikrobiblioteker (anlæg)	Der afsættes anlægsmidler til etablering af mikrobiblioteker i Lundtofte og Virum.	2014	Anlægsbevillingen er frigivet i december 2013. I marts er tidsplan taget til efterretning. Mikrobiblioteket i Virumhallen forventes åbnet i maj 2014, men mikrobiblioteket i Lundtofte Medborgerhus først forventes åbnet efter sommerferien, afhængig af myndighedsgodkendelse	Politisk	dec-13	5. dec. 2013 og 13. marts 2014	1.000	0	0	0
Styrkelse af breddeidræt (anlæg)	Der afsættes anlægsmidler til styrkelse af breddeidrætten, herunder kunstgræsbaner. Muligheden for medfinansiering fra klubber og foreninger afdækkes.	2014	Sag udsat i januar. I februar besluttet at omlægge grusbanen på Lyngby Stadion til kunststofbane. Licitation er sat i gang, herunder optioner på øvrige baner på Lyngby Stadion og i Virum. Resultatet fremlægges i juni 2014.	Politisk	nov-13	9. januar 2014	5.000	0	0	0
Hensigtserklæring: De grønne områder	Det afdækkes, hvordan de grønne områder kan gøres mere attraktive og invitere til ophold og bevægelse. Opgaven forankres i KFU, SSU og TMU.	2014	Der nedsættes en arbejdsgruppe på tværs af CSK, CAE og CMP, der udarbejder et oplæg. Meddelelsessag i maj om at oplæg forventes forelagt: TMU/KFU/SSU efter sommerferien 2014	Politisk	maj-14	Efter sommerferie 2014 (med.sag 8. maj)				
I alt							7.100	1.100	600	600

Emne	Evt. supplerende beskrivelse	Fremdrift (trafiklys)	Aktuel status	Pol eller adm projekt?	Oprindelig dato for pol/adm. behandling	Faktisk dato for 1. behandling	Beløb 2014	Beløb 2015	Beløb 2016	Beløb 2017
Punkt nr. 1 - 1. anslået regnskab 2014 - overordnet vurdering Bilag 3 - Side -6 af 13										
Social- og Sundhedsudvalget - Træning og Omsorg										
Løft af kørsel - ældre og handicappede	Der afsættes midler til at løfte kørselsordningerne på ældre- og handicapområdet.	Afsluttet	Udmøntet på fl. 4 områder: - kørsel til de 4 subakutte pladser (170.000 kr.) - øget kørsel til træningsaktiviteter (180.000 kr.) - udvidet kørsel efter servicelovens § 117 (200.000 kr.) - Flekstur (500.000 kr.) med prøveperiode på 1 år.	Politisk	mar-14	12. marts 2014	1.000	1.000	1.000	1.000
Bedre hjemmehjælp	Der afsættes midler til bedre hjemmehjælp til ældre med særlige behov og borgere, som er psykisk sårbare.	Afsluttet	Udvillingssygeplejerske besluttet i november. Model for udmøntning besluttet i februar og (re)visitation tager udgangspunkt i nye kvalitetsstandarder på frit valg-området. Udvillingssygeplejerske er ansat.	Politisk	nov-13	6. november 2013 og 3. februar 2014	2.000	2.000	2.000	2.000
Pulje til løft af ældreområdet	Midlerne forudsættes anvendt til bla. en gennemgang af hjælpen på plejeområdet, et ledelsesmæssigt løft på plejecentre, aflastning af pårørende med demens og opgradering af madkvaliteten.		Model for pårørende til demente og voucherordning drøftet i december. Model for øvrig udmøntning besluttet i februar. I forhold til ansættelse af diatist pågår ansættelsesproces, som forventes tilendebragt i juni. Herefter tilbagestår introduktion af medarbejder til funktion.	Politisk	dec-13	4. december 2013 og 3. februar 2014	2.500	2.500	2.500	2.500
Voksenelevløn - SOSU reduktion	Der foretages en tilpasning af voksenelevløningerne på social- og sundhedsområdet, dog således at der fortsat er en mindre pulje til voksenelevløn.	Gul	SSU udskudt sag med tre modelforslag. Indtil anden beslutning har SSU besluttet, at der ikke optages elever på voksenelevløn, udover de der er omfattet af de overenskomstmæssige regler. Praksis implementeret efter januar-optag, hvorfor økonomi i 2014 kun holder hvis der ikke optages andre elever end dem der har ret jf. overenskomst. Udmøntning af voksenelevløn til ikke overenskomstmæssigt berettigede udestår til drøftelse i forligskredsen.	Politisk	dec-13	4. december 2013	-1.500	-3.000	-3.000	-3.000
Velfærdsteknologi, tablets og el-cykler.	Indkøb af tablets og anden mobilteknologi samt el-cykler for at effektivisere indsatsen i hjemmeplejen og frigøre tid til samvær med ældre (2,0 mio.kr. i etabl og 0,5 mio.kr. i årlig drift fra 2015). Endvidere videreførelse af eksisterende projekter - herunder "epitaler" (1,5 mio.kr)		Videreførelse af igangværende projekter besluttet i december. Udvalget meddelt i april, at sag om tablets og el-cykler forventes i juni. Der pågår pt. pilotprojekt, som forventes evalueret i maj.	Politisk	dec-13	4. december 2013	3.500	500	500	500

Emne	Evt. supplerende beskrivelse	Fremdrift (trafiklys)	Aktuel status	Pol eller adm projekt?	Oprindelig dato for pol/adm.beh andling	Faktisk dato for 1. behandling	Beløb 2014	Beløb 2015	Beløb 2016	Beløb 2017
Punkt nr. 1 - 1. ansøgning om at sætte regnskab 2014 - overordnet vurdering Bilag 3 - Side -7 af 13										
Social- og Sundhedsudvalget - Sundhed										
Pulje til sundhed og forebyggelse	Der afsættes en pulje til styrkelse af den akutte indsats på ældre området, projekter med kost og motion for udsatte grupper samt forebyggende initiativer.	Afsluttet	Fuldt implementeret jf. beslutninger i december 2013 (rehabiliterende team), februar 2014 (akutteam), samt april 2014 (tilbud til psykiatri og generel sundhedsindsats) i SSU.	Politisk	dec-13	4. december 2013	2.000	2.000	2.000	2.000
Hensigtsserklæring: De grønne områder	Det afdækkes, hvordan de grønne områder kan gøres mere attraktive og invitere til ophold og bevægelse. Opgaven forankres i KFU, SSU og TMU.		Der nedsættes en arbejdsgruppe på tværs af CSK, CAE og CMP, der udarbejder et oplæg. Meddelelsessag i maj om at oplæg forventes forelagt: TMU/KFU/SSU efter sommerferien 2014	Politisk	maj-14	Efter sommerferie 2014 (med.sag 8. maj)				
I alt							2.000	2.000	2.000	2.000

Punkt nr. 1 - 1. anslået regnskab 2014 - overordnet vurdering
 Bilag 3 - Side -8 af 13

Emne	Evt. supplerende beskrivelse	Fremdrift (trafiklys)	Aktuel status	Pol eller adm projekt?	Oprindelig dato for pol/adm.be handling	Faktisk dato for 1. behandling	Beløb 2014	Beløb 2015	Beløb 2016	Beløb 2017
Teknik- og Miljøudvalget - grønne områder og kirkegårde										
Byudvikling i Virum, Sorgenfri og Lyngby (anlæg)	Midlerne skal bl.a. ses i sammenhæng med de verserende byudviklingsprocesser omkring Sorgenfri og Virum Station. Midlerne er pt. uprioriterede, men forvaltningen vil i løbet af for-året 2014 fremlægge sag for hhv. Byplanudvalget og Teknik- og Miljøudvalget vedr. priorite-ring/handlemuligheder.	Gul	Drøftet om der skal fokuseres på andre bydele end Lyngby, herunder Virum, Sorgenfri, Lundtofte, Brede, Hjortekær og Taarbæk (3 stemte for og 3 imod). Forvaltningen forelægger sag om prioritering i august 2014.	Politisk	Forår 2014	aug-14	0	9.000	0	0
Hensigtserklæring: De grønne områder	Det afdækkes, hvordan de grønne områder kan gøres mere attraktive og invitere til ophold og bevægelse. Opgaven forankres i KFU, SSU og TMU.		Der nedsættes en arbejdsgruppe på tværs af CSK, CAE og CMP, der udarbejder et oplæg. Meddelelsessag i maj om at oplæg forventes forelagt: TMU/KFU/SSU efter sommerferien 2014	Politisk	maj-14	Efter sommerferie 2014 (med.sag 8. maj)				
I alt							0	9.000	0	0

Punkt nr. 1 - 1. anslået regnskab 2014 - overordnet vurdering
 Bilag 3 - Side -9 af 13

Emne	Evt. supplerende beskrivelse	Fremdrift (trafiklys)	Aktuel status	Pol eller adm projekt?	Oprindelig dato for pol/adm.be handling	Faktisk dato for 1. behandling	Beløb 2014	Beløb 2015	Beløb 2016	Beløb 2017
Trafik- og Miljøudvalget - Trafikanlæg										
Supercykelstier	Der afsættes midler til afledt drift af supercykelstier. Udmøntes i overensstemmelse med sagen som forelagt TMU og ØK i juni 2013.		Midler afsat - afledt drift udmøntes efter færdiggørelse af anlæg	Politisk	apr-14	KMB 6. marts 2014	0	100	200	200
Supercykelstier (anlæg)	Der afsættes yderligere midler til medfinansiering af 2. etape af Allerød-ruten samt Ring-4-ruten. Udmøntes i overensstemmelse med sagen som forelagt TMU og ØK i juni 2013.		Anlægsbevilling er givet.	Politisk	apr-14	KMB 6. marts 2014	800	1.500	1.600	0
Medfinansiering af cykelkælder ved Lyngby Station (anlæg)	Der er afsættes midler til kommunal medfinansiering af cykelkælder ved Lyngby Station. Udmøntes i overensstemmelse med sagen som forelagt TMU og ØK i juni 2013.		Der gives status for sagen på udvalgets maj-møde. Det er aftalt at kommunen og DSB i fællesskab udbyder. Forventet sag om frigivelse af anlæg i august	Politisk	apr-14	6. maj 2014	400	2.000	2.000	0
I alt							1.200	3.600	3.800	200

Punkt nr. 1 - 1. anslået regnskab 2014 - overordnet vurdering
 Bilag 3 - Side -10 af 13

Emne	Evt. supplerende beskrivelse	Fremdrift (trafiklys)	Aktuel status	Pol eller adm projekt?	Oprindelig dato for pol/adm.behandling	Faktisk dato for 1. behandling	Beløb 2014	Beløb 2015	Beløb 2016	Beløb 2017
Teknik - og Miljøudvalget - Miljø og Natur										
Hensigtserklæring: Vedvarende energi	Det afdækkes, hvordan vi kan øge andelen af vedvarende energi i kommunen som geografisk område.		Der forelægges udmøntningssag i august 2014.	Politisk	Medio 2014	aug-14				
I alt							0	0	0	0

Punkt nr. 1 - 1. anslået regnskab 2014 - overordnet vurdering
Bilag 3 - Side -11 af 13

Emne	Evt. supplerende beskrivelse	Fremdrift (trafiklys)	Aktuel status	Pol eller adm projekt?	Oprindelig dato for pol/adm.be handling	Faktisk dato for 1. behandling	Beløb 2014	Beløb 2015	Beløb 2016	Beløb 2017
Økonomiudvalget - Administration										
Permanentgørelse af borgerrådgiverfunktion	Der afsættes midler til permanentgørelse af borgerrådgivningsfunktionen samt opstart og drift af whistle-blower-ordningen	Afsluttet	Budgettet er permanentgjort. Siden december er ordningen drøftet nogle gange. Whistleblowerordningen er bortfaldet, jf. KMB april 2014.	Politisk	jan-14	12.december 2013	400	700	700	700
It-kontrakter og it-systemer (gennemgang heraf)	Der foretages en gennemgang af it-kontrakter og it-systemer mhp. optimering heraf. Desuden foretages en effektivisering af serviceabonnementer.		CBD har påbegyndt arbejdet med at identificere de systemer, som få anvender og som måske kan opsiges. Et system er p.t. opsagt. Besparelsen forventes indfriet	Administrativt	mar-14	mar-14	-500	-500	-500	-500
Hensigtsserklæring: Wifi-netværk på åbne pladser	Der arbejdes videre med muligheden for etablering af gratis wifi-netværk på åbne pladser i LTK.	Gul	Der forelægges statussag på ØK i maj - bl.a. er det ikke lovligt at etablere kommunalt betalt Wi-Fi på åbne pladser i Lyngby. Det har statsforvaltningen afgjort i en konkret sag.	Politisk	mar-14	14. maj 2014				
Hensigtsserklæring: Kommunal serviceudvikling	Det afdækkes, hvilke tiltag der bedst kan tages i kommunen for at øge tilfredsheden med den kommunale service.	Gul	Forsinket. Der udarbejdes oplæg til ØK-mødet i august omkring kvalitet i borgerservice, kvalitets- og effektmåling - herunder samspil til KORA-analyse.	Politisk	forår 2014	aug-14				
Hensigtsserklæring: Mere økologi	Der udarbejdes oplæg til strategi for indførelse af økologiske fødevarer i LTK. I første omgang fokus på madvarer i skoler, børneinstitutioner samt i kommunens kantiner og cafeteriaer. Forankres i både BUU, SSU og ØK		Der nedsættes en arbejdsgruppe med repræsentanter fra CSK, CUP, CTO og CAE. Jf. meddelelsessag i april fremlægges sag i maj om muligheder indenfor eksisterende økonomiske rammer.	Politisk	apr-14	14. maj 2014 (med.sag april)				
I alt							-100	200	200	200

Punkt nr. 1 - 1. anslået regnskab 2014 - overordnet vurdering
 Bilag 3 - Side -12 af 13

Emne	Evt. supplerende beskrivelse	Fremdrift (trafiklys)	Aktuel status	Pol eller adm projekt?	Oprindelig dato for pol/adm.behandling	Faktisk dato for 1. behandling	Beløb 2014	Beløb 2015	Beløb 2016	Beløb 2017
Økonomiudvalget - Puljebeløb										
Reduktion af udvalgte puljer - reduktion af puljer	Der foretages en reduktion af puljer vedr. konsulentbistand, praktikpladser, priskorrekationer, ledelsesmidler og udbudsstrategi (konsulentydelse)	Afsluttet	Indarbejdet ved teknisk udmøntning af budgettetftalen	Administrativt	Efterår 2013	Efterår 2013	-2.900	-1.500	-1.700	-1.700
Afbureaukratisering	Der indarbejdes en besparelse vedrørende afbureaukratiseringsinitiativer i 2016 og 2017.		I oplægget til effektiviseringsinitiativer for 2015 indgår analyser med henblik udmøntning i budget 2016. Drøftes i ØK i maj og juni	Politisk	jun-14	14. maj	0	0	-3.000	-6.000
Til politisk beslutning i 2015	Der afsættes en pulje til nye initiativer i budget 2015 og frem.		Skal indgå i politiske forhandlinger om Budget 2015-2018	Politisk	B2015-18	B2015-18	0	5.000	5.000	5.000
Investeringsbehov på skoler og ifm almene boliger (anlæg)	Der er reserveret midler i 2016 til investeringsbehov på skoler og ifm almene boliger. Den endelige fordeling besluttet ved budgetforhandlinger om B2015-18.		Indgår som finansieringsforslag i sag til ØK om opfølgning på moderniserings- og vedligeholdelsesanalysen. Videre sendt til fagudvalg i maj.	Politisk	feb-14	10. april 2014	0	0	30.000	0
Udmøntet anlægsramme (anlæg)	Der er enighed om, at anlægsrammen skal udgøre mindst 100 mio. kr. Budgettet indeholder udmøntet anlægsramme til udmøntning i 2016 og 2017.		Indgår som delvis finansieringsforslag i sag til ØK om opfølgning på moderniserings- og vedligeholdelsesanalyse. Videre sendt til fagudvalg i maj. Forhandlinger om fremtidige anlægsaktiviteter indgår i budgetprocessen for 2015-18.	Politisk	Forhandlinger om fremtidige anlægsaktiviteter	10. april 2014	0	0	12.800	43.900
Gældsafvikling (finansiering)	Der afvikles ekstraordinært gæld i 2014 og 2016. Gældsafviklingen i 2016 forudsætter, at salgsbudgettet indfries som planlagt.	Afsluttet	Udgår som følge af aftale for budgetlægningen 2015-18. Indgår i 1. AR 2014	Administrativt	mar-14	jan-14	30.000	0	10.000	0
Gældsafvikling - besparelse på afdrag (finansiering)	Den ekstraordinære gældsafvikling i 2014 og 2016 medfører besparelser som følge af færre afdrag.	Afsluttet	Udgår som følge af aftale for budgetlægningen 2015-18. Indgår i 1. AR 2014	Administrativt	Efterår 2013	Efterår 2013	-1.400	-2.500	-3.300	-3.300
Bufferpulje - betinget bloktilskud	Bufferpuljen til imødegåelse af eventuel reduktion i det betingede bloktilskud bortfalder.	Afsluttet	Indarbejdet ved teknisk udmøntning af budgettetftalen	Administrativt	Efterår 2013	Efterår 2013	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000
I alt							20.700	-4.000	44.800	32.900

Punkt nr. 1 - 1. anslået regnskab 2014 - overordnet vurdering
 Bilag 3 - Side -13 af 13

Emne	Evt. supplerende beskrivelse	Fremdrift (trafiklys)	Aktuel status	Pol eller adm projekt?	Oprindelig dato for pol/adm.be handling	Faktisk dato for 1. behandling	Beløb 2014	Beløb 2015	Beløb 2016	Beløb 2017
Økonomiudvalget - Kommunale ejendomme										
Forventet provenu ved ejendomssalg (anlæg)	Budgettet indebærer dels en nettoforøgelse af ejendomssalget over budgetperioden på 35 mio.kr. – men samtidig en forskydning fra 2014 og ud i overslagsårene i forhold til den salgsp portefølje, der er efter beslutning i sagen om salg af ejendomme i Økonomiudvalget i september 2013 og forsinkelsen i salget af Ungdomsskolen.	Gul	Status indgår i 1. anslået regnskab 2014. Der er et stort salgsbudget i 2014 og p.t. kan der være usikkerhed om Ungdomsskolen nås i indeværende år.	Politisk	1. kvartal 2014	14. maj 2014 (1.AR)	15.000	-10.000	-30.000	-10.000
Hensigtsserklæring: Almene boliger	Der udarbejdes en redegørelse over mulighederne for at øge den almene boligmasse i LTK med henblik på at hjælpe med at dække boligbehovet.		Meddelelsessag på ØK i maj. Der udarbejdes status for allerede igangsatte projekter/analyser med henblik på politisk drøftelse af ønsker til det fremadrettede	Politisk	maj-14	14. maj 2014				
Hensigtsserklæring: Konsekvenser af analyse af moderniserings-/reoveringsbehov i kommunens bygninger	Når den endelige analyse af moderniserings-/reoveringsbehovet i kommunens bygninger (herunder skoleområdet) foreligger, udarbejdes en kort- og langsigtet strategi for, hvordan behovene kan imødekommes. Der lægges i prioriteringen særlig vægt på energireovering.		Sag om opfølgning på analysen forelagt ØK i april. Videre sendt til fagudvalg i maj.	Politisk	feb-14	10. april 2014				
I alt							15.000	-10.000	-30.000	-10.000

1. ANSLÅET REGNSKAB 2014

pr. 31.03.2014

5. maj 2014

J.nr. 20140310253

INDHOLD

	side
Hovedoversigt	3
Bemærkninger til hovedoversigt.....	5
Konsekvenser for årene 2015-18.....	7
Driftsvirksomheden.....	8
Sammendrag af driftsvirksomhed	9
Bemærkninger til aktivitetsområderne (drift).....	10
Anlægsvirksomheden	35
Sammendrag af anlægsvirksomhed	36
Investeringsoversigt 2014 (specificeret anlægsforbrug)	37
Bemærkninger til anlægsvirksomhed og ejendomssalg	43
Renter og finansiering	47
Balanceforskydninger.....	49
Likviditetsafrapportering.....	51

HOVEDOVERSIGT

Hovedoversigten giver et summarisk overblik.

Oversigten er opdelt i:

- A. Driftsvirksomhed
- B. Anlægsvirksomhed
- C. Ejendomssalg
- D. Renter
- E. Finansiering
- F. Finansforskydninger
- G. Afdrag på lån
- H. Optagelse af lån

Indtægter er markeret med minus (-) foran beløbet.

HOVEDOVERSIGT

1.000 kr. netto

	OPR. BUDGET 2014	Overf. 3.AR13 2013/14	Over- førsler 2013/14	KMB- beslutn.	Tekn. omplac.	Tillægs- bevilling 2014	KORR. BUDGET 2014	1. ans. regnskab 2014	AFVIG- ELSE Korr.bud.
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)=(2-5)	(7)=(1+6)	(8)	(9)=(8-7)
A. DRIFTSVIRKSOMHED	3.051.403	709	49.198	1.972	-12.173	39.706	3.091.110	3.084.081	-7.029
Børne- og Ungdomsudvalget	848.895	600	21.583	-144	-9.024	13.015	861.910	856.981	-4.929
Kultur- og Fritidsudvalget	60.541		1.885	-347	-371	1.167	61.708	61.708	
Social- og Sundhedsudvalget	1.033.464	660	398	-29	11.996	13.025	1.046.489	1.047.769	1.280
Teknik- og Miljøudvalget	108.043	413	3.315		-66	3.662	111.704	111.807	103
Økonomiudvalget	540.279	-964	21.900	2.894	-18.557	5.273	545.552	547.094	1.542
Erhvervs- og Beskæftigelsesudv.	460.182		117	-403	3.850	3.565	463.747	458.722	-5.025
Forventede overførsler 14/15							-40.000	-40.000	
B. ANLÆGSVIRKSOMHED	125.173	44.089	38.085	51.442	-82	133.534	258.707	208.484	-50.223
Børne- og Ungdomsudvalget	14.930	9.000	1.201		-0	10.201	25.130	15.130	-10.000
Kultur- og Fritidsudvalget	48.256	19.500	2.882	347	-29	22.700	70.956	56.529	-14.427
Social- og Sundhedsudvalget	15.281	1.000	19.867		-13	20.854	36.134	39.971	3.837
Teknik- og Miljøudvalget	23.149	11.089	12.228	14.095	-30	37.382	60.530	50.258	-10.272
Økonomiudvalget	23.558	3.500	1.907		-10	5.397	28.955	9.594	-19.361
Anlægspulje - ejendomssalg				37.000		37.000	37.000	37.000	
C. EJENDOMSSALG	-81.430	-680	-18.179	-57.544	-1	-76.404	-157.834	-159.954	-2.120
DRIFT OG ANLÆG I ALT	3.095.146	44.118	69.104	-4.130	-12.256	96.836	3.151.982	3.092.610	-59.372
D. RENTER	1.714						1.714	1.614	-100
E. FINANSIERING	-3.169.732			44	21	64	-3.169.668	-3.162.426	7.242
Udligningsordninger	261.600			44	21	64	261.664	268.906	7.242
Skatter	-3.431.332						-3.431.332	-3.431.332	
F. FINANSFORSKYDNINGER	72.699	6.673	200	-869	12.233	18.237	90.935	90.935	
G. AFDRAG PÅ LÅN	60.331						60.331	31.756	-28.575
H. OPTAGELSE AF LÅN	-80.959	-6.196			-0	-6.196	-87.155	-87.155	
BEVÆGELSE I LIKVIDER	-20.802	44.595	69.304	-4.956	-2	108.941	48.139	-32.666	-80.805
Likvide midler primo	57.900					-	174.863	174.863	
Bevægelse i 2014	20.802					-	-48.139	32.666	80.805
Kursregulering									
LIKVIDE MIDLER ULTIMO	78.702					-	126.724	207.529	80.805

Bemærkninger til hovedoversigt

Generelt

Samlet er der tale om et 1. anslået regnskab 2014 der giver en forbedring på 80,8 mio. kr. Denne forbedring skal dog ses i lyset af, at forbedringen dels skyldes annullering af ekstraordinær gældsafvikling (-28,6 mio. kr.), dels tidsforskydninger fra 2014 til 2015 af anlægsprojekter (-49,8 mio. kr.), som modsvares af merudgifter i 2015.

Korrigeres der for disse forhold (78,4 mio. kr.) giver 1. anslået regnskab 2014 samlet en forbedring på 2,4 mio. kr.

I nedennævnte er der nærmere redegjort for afvigelserne inden for de enkelte hovedområder.

Driftsvirksomheden (A)

Totalt set forventes der mindreudgifter på -7,0 mio. kr.

Den største del af budgetafvigelsen vedrører skoleområdet, idet forbedringen på dette område dog delvist modsvares af merudgifter på en række af de øvrige områder.

På skoleområdet skyldes mindreudgifterne dels kapacitetstilpasninger (primært bidrag til statslige og private skoler), dels færre udgifter på kommunale specialskoler som følge af inklusionsindsatsen i LTK's egne skoler og tilbud.

På beskæftigelsesområdet forventes mindreudgifter i 2014 på netto -5,0 mio. kr. Mindreforbruget dækker over en række mindreudgifter på bl.a. kontanthjælpsreformen og førtidspensioner, men modsvares af merudgifter til bl.a. dagpenge til forsikrede ledige og beskæftigelsesordninger.

Mindreudgifterne på kontanthjælpsreformen skal dog ses i sammenhæng med afledte merudgifter på både dagtilbud (0,2 mio. kr.) og administration (1,3 mio. kr.), men ikke mindst på finansierings-siden, idet konsekvenserne af kontanthjælpsreformen forventes at indgå i den regulering af kommunernes økonomi, der foretages ved kommuneforhandlingerne i juni 2014 (7,1 mio. kr.).

Inden for trafikanlæg mv. forventes mindreudgifter på -0,9 mio. kr., som primært dækker over mindreudgifter til vejbelysning, og som delvist modsvares af merudgifter til vandafvandingsbidrag.

F.s.v.a. afvigelser på de øvrige områder henvises til de specificerede bemærkningerne til disse.

Konsekvenser af den nye befolkningsprognose er alene indarbejdet i denne budgetopfølgning med de konsekvenser, der gælder for 2014. F.s.v.a. reguleringen for 2015 og frem vil denne indgå i budgetforslag 2015-18.

Ejendomsdrift, kommunale ejendomme: Ekstraordinært vedligehold af skoler i 2014

I budgetaftalen 2014-17 blev der afsat 5 mio. kr. til ekstraordinær vedligeholdelse af skolerne i 2014. Budgetbeløbet blev placeret under aktivitetsområdet Skoler. Det er Center for Arealer og Ejendomme, der har ansvaret for gennemførelsen af både ordinære og ekstraordinære vedligeholdelsesprojekter. Budgettet til ekstraordinær vedligeholdelse af skolerne i 2014 flyttes som en konsekvens heraf fra aktivitetsområdet Skoler til aktivitetsområdet Kommunale Ejendomme.

Bemærkninger til hovedoversigt

Anlægsvirksomheden (B)

Den samlede anlægsportefølje for 2014 udgør 258,7 mio. kr. efter at der er genbevilliget overførsler fra 2013 til 2014 på 82,2 mio. kr. i forbindelse med 3. anslået regnskab 2013 og ved overførselssagen i marts 2014 samt indarbejde anlægspulje vedrørende ejendomssalg.

Anvendelsen af anlægspuljen vedrørende ejendomssalg skal aftales af de grupper, der står bag selve ejendomssalget, idet evt. nye grupper efter kommunalvalget kan indtræde i aftalen.

En gennemgang af den nuværende anlægsportefølje viser, at der p.t. vil være et behov for anlægsskydninger fra 2014 til 2015 på 49,8 mio. kr., heraf bl.a. Lindegårdsskolen (-10,0 mio. kr.), Idrætsbyen (-14,3 mio. kr.), Kanalvejsgrunden (-8,0 mio. kr.) samt Rådhus (-19,4 mio. kr.).

Ejendomssalg (C)

Budgettet for ejendomssalg er på 158 mio. kr., idet forskydning af uafsluttet ejendomssalg i 2013 (-18 mio.kr.) samt KMB-beslutning (Kanalvej) er indarbejdet. P.t. forventes det budgetterede ejendomssalg realiseret, idet der dog er en vis usikkerhed omkring salget af ungdomsskolen. Der er konstateret en merindtægt som følge af frikøb af tilbagekøbsdeklarationer på 2,1 mio. kr.

Renter og Finansiering (D+E)

Inden for renter og finansiering forventes en merudgift på 7,1 mio. kr. som hovedsageligt kan henføres til den forventede regulering af kommunernes økonomi som følge af kontanthjælpsreformen, der foretages ved kommuneforhandlingerne i juni 2014.

Balanceforskydninger (F+G+H)

Et af elementerne i aftale om budgetlægningen 2015-2018 er, at den i budget 2014 vedtagne ekstraordinære gældsafvikling ikke effektueres. Dette medfører en mindreudgift til det ekstraordinære afdrag, der dog delvist modsvarer af de oprindelige afdrag på lån.

Konsekvenser for budgetårene 2015-18

Forvaltningen har inden for de enkelte hovedområder opgjort konsekvenserne af afvigelserne i budgetårene 2015-18. Resultaterne er vist på side 7.

Likviditetsudviklingen

I dette anslåede regnskab forventes en ultimobeholdning 2013 på 207,5 mio. kr. I forhold til det korrigerede budget 2014 (126,7 mio. kr.) er der tale om en forbedring på 80,8 mio. kr. I sidste afsnit i redegørelsen er vist kommunens likviditetsudvikling i 2014.

Serviceammen

Mio. kr.	
Serviceudgiftsramme 2014	2.394,8
Serviceudgifter budget 2014 (ekskl. "buffer" 12,2 mio. kr.)	2.382,6
Overførsler 2012-13, service	49,9
Forventet overførsel 2013-14 (skønnet)	-40,0
Sager, tekniske korrektioner m.m.	-0,7
1. anslået regnskab 2014	0,0
Serviceudgifter i alt pr. 31.3.2014	2.391,8
Overholdelse af serviceammen	3,0

KONSEKVENSER FOR ÅRENE 2015-18

1.000 kr. netto

Driftsvirksomhed	2015	2016	2017	2018
BØRNE- OG UNGDOMSUDVALGET.....				
Uddannelse og pædagogik.....				
- Dagtilbud.....	286	286	286	286
Udsatte børn.....	1.600	1.600	1.600	1.600
SOCIAL- OG SUNDHEDSUDVALGET.....				
Træning og omsorg.....	-120	-120	-120	-120
Handicappede.....	1.100	1.100	1.100	1.100
TEKNIK- OG MILJØUDVALGET.....				
Grønne områder og kirkegårde samt trafik.....				
- Grønne områder og kirkegårde.....	354	364	324	301
- Trafikanlæg mv.	934	288	2.233	1.941
ØKONOMIUDVALGET.....				
Administration.....	6.497	5.979	1.543	1.899
Puljer.....	-3.050	-3.679	-4.061	-4.061
Kommunale ejendomme.....	-150			
Beskæftigelse.....	-6.722	-6.282	-5.006	-5.006
Nettodriftsområder i alt.....	729	-464	-2.101	-2.060

Anlæg i alt.....	41.293	8.500		
-------------------------	---------------	--------------	--	--

Renter og finansiering.....	12.274	12.543	12.692	12.692
------------------------------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Balanceforskydninger.....	2.475	3.300	3.300	3.300
----------------------------------	--------------	--------------	--------------	--------------

SAMLET KONSEKVENSS.....	56.771	23.879	13.891	13.932
--------------------------------	---------------	---------------	---------------	---------------

DRIFTSVIRKSOMHED

BEMÆRKNINGER

SAMMENDRAG AF DRIFTSVIRKSOMHED

1.000 kr. netto

Driftsvirksomhed	OPR. BUDGET 2014	3.AR 2013	Over- førsler 2013/14	KMB- be- slutn.	Tekn. omplac.	Tillægs- bevilling 2014	Korr. budget 2014	Forbrug 31.3	Forbrug pct.	1. ans. regnskab 2014	Afvig- else korr.bud.
BØRNE- OG UNGDOMSUDV.....											
Uddannelse og pædagogik.....											
- Skoler.....	487.659		19.952	-38	-316	19.599	507.258	103.935	20,5%	500.496	-6.762
- Dagtilbud.....	263.395		994	-106	-8.696	-7.808	255.587	69.356	27,1%	255.820	233
- Klubber.....	16.079		-16		-13	-29	16.050	5.051	31,5%	16.050	
Udsatte børn.....	81.762	600	653			1.253	83.015	19.421	23,4%	84.615	1.600
KULTUR- OG FRITIDSUDV.....											
Fritid og Kultur.....											
- Fritid.....	9.050		315		184	499	9.549	2.206	23,1%	9.549	
- Idræt.....	2.101		137		-178	-41	2.061	618	30,0%	2.061	
- Folkeoplysning.....	14.003		471		-0	471	14.473	5.974	41,3%	14.473	
- Bibliotek.....	31.066		190		103	293	31.359	7.745	24,7%	31.359	
- Kultur.....	4.321		772	-347	-480	-56	4.266	1.014	23,8%	4.266	
SOCIAL- OG SUNDHEDSUDV.....											
Træning og omsorg.....	502.637	560	470		-2.515	-1.485	501.152	121.779	24,3%	501.032	-120
Handicappede.....	223.704	100	-743	-29	6.331	5.660	229.363	58.432	25,5%	230.763	1.400
Sundhed.....	307.124		671		8.179	8.850	315.974	45.013	14,2%	315.974	
TEKNIK- OG MILJØUDV.....											
Grønne områder og kirkegårde samt trafik.....											
- Grønne områder og kirkegårde.....	25.179		-2.100		-34	-2.134	23.046	12.825	55,7%	24.057	1.011
- Trafikanlæg mv.	79.150	-633	2.636			2.003	81.153	20.401	25,1%	80.245	-908
Miljø og natur.....	3.714	1.046	2.779		-33	3.792	7.506	626	8,3%	7.506	
ØKONOMIUDV.....											
Beredskab.....	15.331		400		100	500	15.831	2.680	16,9%	15.831	
Administration.....	343.703	-1.046	5.129	1.694	-7.832	-2.055	341.648	85.790	25,1%	345.750	4.102
Puljebeløb.....	20.562		3.625		-11.723	-8.098	12.464	-639	-5,1%	9.754	-2.710
Kommunale ejendomme.....	160.682	82	12.746	1.200	898	14.926	175.608	41.032	23,4%	175.758	150
ERHVERV- OG BESKÆFTIG.UDV...											
Beskæftigelse.....	293.262			-403	58	-345	292.917	43.168	14,7%	287.892	-5.025
Ydelser og overførsler.....	166.921		117		1.643	1.760	168.681	39.364	23,3%	168.681	
Erhverv.....					2.150	2.150	2.150	1.675	77,9%	2.150	
Nettodriftsområder i alt.....	3.051.403	709	49.198	1.972	-12.173	39.706	3.091.110	687.466	22,2%	3.084.081	-7.029

BØRNE- OG UNGDOMSUDVALGET

DRIFTSVIRKSOMHED

Aktivitetssområde: **Uddannelse og Pædagogik - SKOLER**

AFVIGELSER

1.000 kr. netto	Korr. Budget 2014	Afvigelse ift. korr. Budget 2014 og BF2015-18				
		2014	2015	2016	2017	2018
Folkeskoler	322.627	-1.000				
Fællesudgifter for kommunens samlede skolevæsen	4.142					
Syge- og hjemmeundervisning	639					
Pædagogisk psykologisk rådgivning mv.	8.286					
Skolefritidsordninger	41.777	272				
Befordring af elever i grundskolen	654					
Specialundervisning i regionale tilbud	3.678	-375				
Kommunale specialskoler	70.197	-1.700				
Bidrag til statslige og private skoler	31.574	-2.394				
Efterskoler og ungdomskostskoler	5.848	-686				
Ungdommens Uddannelsesvejledning	4.772	-75				
Produktionsskoler	2.187	-804				
Teatre	81					
Ungdomsskolevirksomhed	7.928					
Motorikhuset	2.869					
I alt	507.258	-6.762	0	0	0	0

+ = merudgift/mindreindtægt

- = mindreudgift/merindtægt

Kapacitetstilpasninger som følge af befolkningsudviklingen er kun indarbejdet i 2014. Demografireguleringen af 2015 og frem vil indgå i det administrative budgetforslag

Kapacitetstilpasning – Skoler

Skoleområdet opretter tre børnehaveklasser færre pr. 1. august 2014 end indarbejdet i kapacitetstilpasningen. - jf. Klassesannelsessag (Model 2B) BUU d. 13 marts 2014 – svarende til en reduktion i 2014 på -1,0 mio. kr. Denne beslutning erstatter kapacitetstilpasningen på området i 2014.

Kapacitetstilpasning – SFO

Der forventes en stigning i pladsbehov svarende til 19 SFO pladser fra 1. august 2014. Der kapacitetstilpasses derfor med 0,272 mio. kr. – heri er indregnet ny omkostning pr. plads som følge af skolereformen.

Kapacitetstilpasning – Privatskoler og privat SFO

Afregning for privatskoler og privat SFO sker forskudt, således at den afregning, der sker i 2014, er betaling for antallet af elever pr. 5. september 2013.

Det reelle optag på privatskoler og privat SFO var lavere i 2013 var end forventet ved befolkningsprognosen 2013. Derfor kapacitetstilpasses området med ca. -2,4 mio. kr. i 2014

Kapacitetstilpasning - Efterskoler

Afregning for elever på efterskoler sker forskudt, således at den afregning der sker i 2014 er betaling for antallet af elever pr. 5. september 2013. Der har været lavere procentandel af de 14 – 16 årige, der valgte efterskole, end forventet ved forrige befolkningsprognose. Området kapacitetstilpasses derfor med -0,686 mio. kr.

BØRNE- OG UNGDOMSUDVALGET

DRIFTSVIRKSOMHED

Aktivitetsområde: **Uddannelse og Pædagogik - SKOLER**

Kapacitetstilpasning UU-Nord

Budgettet til UU-Nord tildeles på baggrund af antal 7-16-årige i kommunen. I 2014 tildeles der 710 kr. pr. barn – udregnet på baggrund af gennemsnitsantal 7-16-årige i kommunen i perioden 2011-2014. Der er lidt færre børn i 2014 end forudsat i befolkningsprognosen 2013. Området kapacitetstilpasses derfor med -0,075 mio. kr.

Kapacitetstilpasning – Produktionsskoler

Afregning for elever på produktionsskoler sker forskudt, således at den afregning, der sker i 2014, er betaling for antallet af elever som har benyttet produktionsskoler i 2013. Søgningen til produktionsskoler har været lavere end forventet – udgiften til produktionsskoler falder derfor med -0,8 mio. kr. i 2014.

Specialundervisning i regionale tilbud

Som følge af inklusionsindsatsen i LTK's egne skoler og tilbud, forventes udgiften til regionale specialtilbud at udvise et mindreforbrug på ca. -0,7 mio. kr.

Budgettet på området udgør ca. 3,7 mio. kr. Gennemsnitsomkostningen pr. tilbud udgør ca. 0,75 mio. kr. Fire elever er pt. visiteret til tilbuddet, hvilket giver et forventet forbrug på ca. 3 mio. kr.

Foreløbigt indarbejdes der dog kun halvdelen af det forventede mindreforbrug - svarende til 0,375 mio. kr. - da få nye visitationer kan ændre regnskabet

Kommunale Specialskoler

Som følge af inklusionsindsatsen i LTK's egne skoler og tilbud, forventes udgiften til kommunale specialtilbud (køb og salg af pladser) - med det nuværende antal visitationer - at udvise et samlet mindreforbrug på ca. -3,4 mio. kr.

Foreløbigt indarbejdes der dog kun halvdelen af det forventede mindreforbrug - svarende til 1,7 mio. kr. - da få nye visitationer kan ændre regnskabet.

Det samlede mindreforbrug dækker følgende afvigelser:

Der forventes et fald i udgiften til køb af pladser vedrørende specialundervisning i andre kommuner på ca. -5,5 mio. kr. Budgettet på området er ca. 19,5 mio. kr.

Gennemsnitsomkostningen pr. tilbud er ca. 0,31 mio. kr. Der er 44 elever visiteret til tilbud i andre kommuner, hvilket giver en forventet udgift på ca. 14,0 mio. kr.

Omvendt forventes der et fald i indtægterne vedrørende salg af kommunalspecialundervisning på ca. 1,0 mio. kr. På området er der en indtægtsforventning på ca. 5,3 mio. kr. Gennemsnitsprisen pr. solgt plads er ca. 0,31 mio. kr. Der sælges 14 pladser hvilket giver en indtægt på ca. 4,3 mio. kr.

På området for køb af døgn og dagtilbud er der en forventet merudgift på ca. 1,1 mio. kr. Budgettet udgør ca. 5,3 mio. kr. Gennemsnitsomkostningen pr. tilbud er ca. 0,24 mio. kr. Der er 27 elever visiteret til tilbud, hvilket giver en forventet udgift på 6,5 mio. kr.

ØVRIGE BEMÆRKNINGER

Nedbringelse af akkumuleret merforbrug på Trongårdsskolen

Der er indgået aftale med ledelsen på Trongårdsskolen om, at skolens akkumulerede merforbrug i 2011 skal afvikles endeligt i 2014. – svarende til ca. 0,8 mio. kr. En gennemgang af skolens regnskabstal pr. 31. marts 2014 viser, at skolen forventes at kunne overholde aftalen.

BØRNE- OG UNDGDOMSUDVALGET

DRIFTSVIRKSOMHED

Aktivitetsområde: **UDDANNELSE OG PÆDAGOGIK - DAGTILBUD**

AFVIGELSER

1.000 kr. netto	Korr. Budget 2014	Afvigelse ift. korr. Budget 2014 og BF2015-18				
		2014	2015	2016	2017	2018
Teatre	422					
Fælles formål	42.500	-767	286	286	286	286
Dagpleje	17.400					
Vuggestuer	18.471					
Børnehaver	26.092					
Integrerede daginstitutioner	129.757					
Særlige dagtilbud og særlige klubber	3.581	1.000				
Tilskud til Puljeordninger og privatinstitutioner	17.365					
I alt	255.587	233	286	286	286	286

+ = merudgift/mindreindtægt
- = mindreudgift/merindtægt

Kontanthjælpsreform

Kontanthjælpsreformen medfører en merudgift til økonomisk friplads på 0,2 mio. kr. i 2014 og 0,3 mio. kr. i 2015 og frem. Merudgiften er finansieret under aktivitetsområdet beskæftigelse.

Mellemkommunale refusioner:

Det korrigerede udgiftsbudget til mellemkommunale refusioner er i 2014 på 1,6 mio. kr. Nettoudgiften var 0,0 mio. kr. i 2013. Det er vigtigt med tæt opfølgning, da den mellemkommunale netto-udgift varierer en del fra år til år.

Det vurderes, pt. at de mellemkommunale refusioner i 2014 kommer ud med en bruttoudgift på 8,7 mio. kr. og en bruttoindtægt på 9,6 mio. kr. samlet set på nuværende tidspunkt en forventet nettoindtægt på 0,9 mio. kr.

Det mellemkommunale udgiftsbudget reduceres med -1,0 mio. kr. Så nettoudgiftsbudgettet er 0,6 mio. kr. udviklingen følges ved 2. og 3. anslået regnskab.

Særlige dagtilbud §32

I 2013 var der et merforbrug på §32 på 1,0 mio. kr. Merforbruget skyldtes hovedsageligt, at der i 4. kvartal 2013 var flere børn end ventet. Det høje udgiftsniveau fra 4. kvartal 2013 ser umiddelbart ud til at fortsætte i 1. kvartal 2014. En simpel fremskrivning viser, at særlige dagtilbud §32 kommer ud af 2014 med et merforbrug på 1,8 mio. kr. (inkl. Overførslen fra 2013 på 1,0 mio. kr.) Særlige dagtilbud tilføres derfor 1,0 mio. kr.

ØVRIGE BEMÆRKNINGER

Fælles formål

Belægningsregnskab

I 2012 og 2013 har der på dagtilbudsområdet været merindskrivning svarende til en bruttoudgift på hhv. 2,5 og 0,5 mio. kr. Merudgiften har kunnet holdes inden for den samlede budgetramme, s.f.a. mindreudgifter til dagplejen og mellemkommunale betalinger.

For 2014 tyder den foreløbige prognose på at presset fortsat er aftagende, hvilket med god tilnærmelse betyder at udgifterne og indtægterne forventes at balancere ved årets afslutning.

Center for Uddannelse og Pædagogik (CUP) har administrativt opnormeret vuggestuerne I.H.Mundtsvej og Villa Furesø begge med 3 vuggestuebørn pr. 1. januar, og effekten af dette er medregnet i ovenstående skøn. Forvaltningen følger løbende op på normeringssituationen i forhold til Børne- og Ungdomsudvalget.

Dagplejen I forbindelse med 3. anslået regnskab 2013 blev det annonceret at: *"Forvaltningen igangsætter en analyse af dagplejens budgetgrundlag, og en eventuelt tilpasning af budgettet fra 2014 og frem vil blive forelagt i forbindelse med 1. anslået regnskab 2014."*

I forbindelse med omstillings- og effektiviseringskataloget 2015-2018 er der, på baggrund af en analyse af de senere års budget og forbrug i dagplejen, stillet forslag om, at dagplejens pulje til dækning af manglende forældrebetaling kan reduceres med 1,0 mio. kr. Dagplejens forbrugsudvikling følges løbende, og i forbindelse med 2. anslået regnskab 2014 vil det blive vurderet, hvorvidt budgettet for 2014 ligeledes kan reduceres.

De decentrale institutioner

De enkelte dagtilbud. Ud fra en simpel fremskrivning har flere dagtilbud på nuværende tidspunkt et for højt eller for lavt forbrug. Hvis dette forbrugsmønster fortsætter året ud, vil de komme ud af 2014 med et hhv. mer- eller mindreforbrug, der overstiger 5 % grænsen. Institutionernes samlede mindreforbrug i 2014 skønnes alt andet lige ved årets afslutning at udgøre 2,5 mio. kr. Det vurderes, at de fleste institutioner vil holde sig inden for grænserne +/- 5%. Der udarbejdes hvert kvartal en oversigt over institutionernes forbrug og en lineær fremskrivning med henblik på at kontakte de institutioner, der afviger med +/- 5%. CUP og Center for Økonomi og Personale (CØP) vil ligesom de foregående år være i løbende kontakt med de institutioner, der ud fra oversigten ser ud til at overskride +/- 5% grænsen. Herudover vil der i samarbejde med de institutioner, der ser ud til at have et merforbrug, der overstiger 5% grænsen, blive udarbejdet en handleplan.

KULTUR- OG FRITIDSUDVALGET

Aktivitetsområde: **KLUBBER**

DRIFTSVIRKSOMHED

AFVIGELSER

1.000 kr. netto	Korr. Budget 2014	Afvigelse ift. korr. Budget 2014 og BF2015-18				
		2014	2015	2016	2017	2018
Klub Lyngby - fællesområdet	-19.807					
Klub Lyngby - klubberne	34.518					
Taarbæk Fritidscenter	1.339					
I alt	16.050	0	0	0	0	0

+ = Merudgift/mindreindtægt

- = mindreudgift/merindtægt

ØVRIGE BEMÆRKNINGER

Mindreindskrivning i klubberne

De foreløbige prognoser for indskrivningen på klubområdet viser, at der kan forventes en væsentlig mindreindskrivning i 2014 i både fritids- og ungdomsklubber. Der er i 2014 en normering på hhv. 1.699 pladser i fritidsklubber og 709 pladser i ungdomsklubber. På baggrund af indmeldelsestallene pr. 1. april 2014 er der prognosticeret en mindreindskrivning på 185 helårspladser i fritidsklubberne og 187 pladser i ungdomsklubberne. Prognosen er baseret på, at der i den resterende del af 2014 vil være samme ind- og udmeldelsesmønster, som det var tilfældet i maj til december 2013. Tallene er forbundet med usikkerhed, idet der på klubområdet traditionelt er en stor indskrivning af børn/unge den 1. maj men efterfølgende en række udmeldelser i løbet af skoleåret. Dette er der i prognosen taget højde for ved at anvende sidste års tal for udviklingen i ind-/udmeldelser. Skønnet fanger imidlertid ikke, hvis adfærden ændres, herunder ved eventuelle adfærdsændringer som følge af skolereformen og den hertil knyttede ændring i klubstrukturen samt indførelse af søskenderabat, jf. Kommunalbestyrelsens beslutning den 24. april 2014.

Det følger af ressourcetildelingsmodellen, at fritidsklubberne ultimo året efterreguleres for mer-/mindreindskrivning svarende til indtægterne fra forældrebetalingen. Ungdomsklubberne reguleres med 50 pct. af enhedsbeløbet. Såfremt indmeldelsestallet følger prognosen vil klubberne således opleve en væsentlig nedregulering af budgettet, mens nettoeffekten for den kommunale økonomi af mer-/mindreindskrivning er mere begrænset. Klubberne er opmærksomme på de økonomiske problemstillinger som følge af den forventede mindreindskrivning og vil allerede nu iværksætte initiativer med henblik på at tilpasse aktiviteten som følge af et lavere indmeldelsestal. Justeringerne i aktiviteten vil ske med en samtidig løbende opfølgning på udviklingen i indskrivningen.

Udviklingen i indskrivningen på klubområdet følges således nøje, og vil indgå i rapporteringen ved 2. anslået regnskab.

BØRNE- OG UNGDOMSUDVALGET

DRIFTSVIRKSOMHED

Aktivitetssområde: **UDSATTE BØRN**

AFVIGELSER

1.000 kr. netto	Korr. Budget 2014	Afvigelse ift. korr. Budget 2014 og BF2015-18				
		2014	2015	2016	2017	2018
Indtægter fra den centrale refusionsordning	-1.950	-800	-800	-800	-800	-800
Særlige klubtilbud	4.798					
Plejefamilier og opholdssteder	27.963					
Forebyggende foranstaltninger	23.621	1.600	1.600	1.600	1.600	1.600
Døgninstitutioner	13.084	800	800	800	800	800
Sikrede døgninstitutioner	2.737					
Rådgivning og rådgivningsinstitutioner	1.753					
Ledsageordninger	46					
Kontantydelse	10.921					
Flygtninge	43					
I alt	83.015	1.600	1.600	1.600	1.600	1.600

+ = merudgift/mindreindtægt
 - = mindreudgift/merindtægt

På baggrund af regnskabsresultatet for 2013 skønnes alt andet lige et merforbrug i størrelsesordenen 1,6 mio. kr. på aktivitetssområdet udsatte børn, hvilket primært skal ses i lyset af, at området ved 3. anslået regnskab 2013 fik tildelt en merbevilling på 4,1 mio. kr., som kun havde virkning i 2013.

Opgørelsen bygger på en sammenligning mellem det korrigerede budget 2014 og regnskabet for 2013 eksklusiv den planlagte besparelse på -1,2 mio. kr. i 2014 som følge af investeringen i bedre forebyggelse, opfølgning og tilsyn i Budget 2012-15.

Skønnet er et foreløbigt udtryk for en budgetafvigelse, der alt andet lige kan forventes i 2014, hvis aktivitet og priser ikke ændres i forhold til niveauet i 2013. I forbindelse med 2. anslåede regnskab 2014 forelægges en prognose byggende på den aktuelle aktivitet og de faktiske priser. Det bemærkes, at det på denne baggrund kan vise sig nødvendigt, at justere områdets budgetramme.

Den centrale refusionsordning

På den centrale refusionsordning skønnes på baggrund af regnskabsresultatet for 2013 alt andet lige en merindtægt i størrelsesordenen -0,8 mio. kr. forhold til det korrigerede budget 2014. Dette begrundes primært med, at indtægterne fra den centrale refusionsordning skønnes at være underbudgetteret i forhold til aktuelle aktivitetsniveau.

Forebyggende foranstaltninger

På forebyggende indsats skønnes på baggrund af regnskabsresultatet for 2013 alt andet lige et merforbrug i størrelsesordenen 1,6 mio. kr. i forhold til det korrigerede buget for 2014. Der er primært tale om en konsekvenstilpasning af regnskab 2013, hvor forbruget lå over det budgetterede niveau i 2014.

Døgninstitutioner

På baggrund af regnskabsresultatet for 2013 skønnes alt andet lige et merforbrug på døgninstitutioner på godt 0,8 mio. kr. Baggrunden skyldes primært estimerede ekstra udgifter til særligt komplicerede sager. Det bemærkes at skønnet forudsætter, at den planlagte besparelse på -1,2 mio. kr. i 2014 som følge af investeringen i bedre forebyggelse, opfølgning og tilsyn i Budget 2012-15, indhentes i indeværende år.

KULTUR- OG FRITIDSUDVALGET

Aktivitetsområde: **FRITID OG KULTUR**

DRIFTSVIRKSOMHED

AFVIGELSER

1.000 kr. netto	Korr. Budget 2014	Afvigelse ift. korr. Budget 2014 og BF2015-18				
		2014	2015	2016	2017	2018
Kulturfonden i alt inkl. kulturkontrakter	778					
Kultur øvrige	1.616					
Sophienholm	677					
Lyngby Stadsarkiv	1.195					
Kultur i alt	4.266	0	0	0	0	0
Idræt	2.061	0	0	0	0	0
Folkeoplysning	14.473	0	0	0	0	0
Øvrig fritid	666					
Templet	397					
Boligsocialt arbejde	1.059					
Musikskolen	7.427					
Fritid i alt	9.549	0	0	0	0	0
Bibliotek	31.359	0	0	0	0	0
I alt	61.708	0	0	0	0	0

+ = merudgift/mindreindtægt

- = mindreudgift/merindtægt

På aktivitetsområde Fritid og Kultur skønnes ingen afvigelser.

ØVRIGE BEMÆRKNINGER

Genopretningsplanen for Sophienholm for 2013 er lykkedes, og Sophienholm forventer at overholde budgettet for 2014. Sophienholms økonomi er dog stadig skrøbelig, da den er indtægtsdækket og afhængig af besøgende, salg af kataloger, fondsindtægter mv. Økonomien skal derfor fortsat følges tæt.

AFVIGELSER

1.000 kr. netto	Korr. Budget 2014	Afvigelse ift. korr. Budget 2014				
		2014	2015	2016	2017	2018
Administration - personalekonti	15.847	-120	-120	-120	-120	-120
Sekretariat	20.192	0	0	0	0	0
Visitation	165.419	0	0	0	0	0
Frit valg-puljen	111.504					
Hjælpe midler	20.505					
Visitation øvrigt	5.854					
Køb og salg	27.556					
Træning	37.512	0	0	0	0	0
Træning fælles	22.503					
Hjemmeplejen Virum/Sol/	879					
Hjemmeplejen Baune/Lundtofte	13.161					
Service-Team/Madservice	969					
Områdecetre	262.181	0	0	0	0	0
Områdecetre fælles	21.476					
Plejehjem Virum/Sol/Lykkens G	104.490					
Plejehjem Brede/Baune/Borre	90.977					
S/I Lystoftebakken	45.238					
Ældre-puljen	0	0	0	0	0	0
I alt	501.151	-120	-120	-120	-120	-120

+ = merudgift/mindreindtægt
 - = mindreudgift/merindtægt

Administration – personalekonti (0-løsning)

Under aktivitetsområdet ligger budget til administrativt personale, som dog aflønnes under aktivitetsområde administration. I overensstemmelse hermed flyttes 0,4 mio. kr. fra aktivitetsområde Træning og omsorg til aktivitetsområde administration.

Der er endvidere centralt under aktivitetsområde Puljer afsat 0,280 mio. kr. til seniorordninger i Center for Træning og Omsorg. Disse midler overføres fra Aktivitetsområdet Puljer til aktivitetsområdet for Træning og Omsorg til endelig udmøntning i 2014 og overslagsårene.

Ældre-puljen

Kommunen er blevet tildelt 12,2 mio. kr. i 2014 fra regeringens "Ældremilliard", hvorfor der budgetteres med denne forventede indtægt på 12,2 mio. kr., såvel som med en forventet udgift på 12,2 mio. kr. Set under ét er der for kommunen tale om en økonomisk neutral foranstaltning.

ØVRIGE BEMÆRKNINGER

Visitation, Køb og salg

Der er igangsat en analyse af køb og salg området, som forventes afsluttet inden sommeren. Analysens fokus er blandt andet, at se på de langsigtede effekter af ombygningen af kommunens plejehjem, hvor de sidste pladser på Bredebo ventes at åbne medio 2014.

Køb og salg budgettet er i 2014 som bekendt udfordret af kraftigt faldende budget, på grund af færdiggørelsen af ombygningerne på plejecentrene, hvorfor området følges nøje i 1. halvår med henblik på at vurdere om udviklingen indenfor området er i tråd med budgettet.

Visitation, Frit valg og Hjemmesygepleje

Ved årsskriftet 2013/ 2014 overgik Center for Træning og Omsorg til et nyt Pleje- og Omsorgssystem. Grundet vanskeligheder med at trække valide data fra det nye fagsystem, er det desværre ikke muligt at følge aktiviteten, i form af visiterede timer, nøje.

Det er forventningen, at der fra juli måned kan trækkes valide data fra pleje- omsorgssystemet. Derfor vil der i forbindelse med 2. anslået regnskab vil blive redegjort for sammenhængen mellem aktivitetsniveauet i 2014 og budgettet for 2014.

En gennemgang af personaleforbruget viser dog, at aktivitetsniveauet i Fritvalgs-puljen formodentligt er nedad gående, hvilket er i overensstemmelse med den udvikling der er forudsat i budget 2014.

Områdecetre, områdecetre fælles, SOSU uddannelsen

I forbindelse med budgetaftalen for 2014-2017 blev der besluttet en besparelse på 1,5 mio.kr. der skulle udmøntes ved at aflønne færre elever med voksenelevløb.

Den politiske beslutning blev dog truffet så sent, at det ikke var muligt at ændre lønningerne for de elever, der var optaget på januar 2014 holdet, men alene for de elever der optages i maj 2014 og september 2014.

For så vidt angår maj holdet, er der optaget færre voksnelever end forudsat. September holdets sammensætning kendes ikke endnu. Her skal det bemærkes, at LTK ikke har mulighed for at påvirker hvor mange voksnelever der modtages fra uddannelsesstederne.

På nuværende tidspunkt forventes de forudsatte budgetbesparelser for 2014 at blive opnået, idet der dog fortsat er usikkerhed om september holdets sammensætning.

Når september holdets sammensætning kendes, rapporteres endeligt om de forventede budgetbesparelser i 2014 vedrørende voksenelevløb kan opnås.

SOCIAL- OG SUNDHEDSUDVALGET

Aktivitetssområde: **HANDICAPPEDE**

DRIFTSVIRKSOMHED

AFVIGELSER

1.000 kr. netto	Korr. Budget 2014	Afvigelse ift. korr. Budget 2014 og BF2015-18				
		2014	2015	2016	2017	2018
Den centrale refusionsordning	-8.049	-900	-900	-900	-900	-900
Voksenspecialundervisning	1.968					
Særlig tilrettelagt ungdomsuddannelse	10.398	-3.700	-3.700	-3.700	-3.700	-3.700
Pleje og Omsorg	19.265					
Forebyggende indsats	22.679					
Botilb. personer m. særlige sociale problemer	875	700				
Alkoholbehandling	1.324	500	500	500	500	500
Stofmisbrugsbehandling	4.978					
Længerevarende botilbud	93.487	-1.500	-1.500	-1.500	-1.500	-1.500
Midlertidige botilbud	19.234	4.500	4.500	4.500	4.500	4.500
Kontakt og Ledsagerpersonordningen	3.930	500	500	500	500	500
Beskyttet beskæftigelse	9.147	800	800	800	800	800
Aktivitets- og samværstilbud	19.210	1.300	1.300	1.300	1.300	1.300
Særligt sociale formål (merudgifter), kontanthj. vedr. visse grupper af flygninge mv.	1.727	-800	-400	-400	-400	-400
Handle- og Strateplan	-2.036					
Udførerøkonomien	31.227					
I alt	229.363	1.400	1.100	1.100	1.100	1.100

Tekniske korrektioner/omplaceringer	1.000 kr. netto	Korrktion ift. korr. Budget 2014 og BF2015-2018				
		2014	2015	2016	2017	2018
Den centrale refusionsordning		-500	-500	-500	-500	-500
Botilb. personer m. særlige sociale problemer		500	500	500	500	500
Alkoholbehandling		600	600	600	600	600
Stofmisbrugsbehandling		-600	-600	-600	-600	-600
Forebyggende indsats		-2.000	-2.000	-2.000	-2.000	-2.000
Handle- og Strategiplan		2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
I alt		0	0	0	0	0

+ = merudgift/mindreindtægt

- = mindreudgift/merindtægt

På handicapområdet skønnes ved udgangen af 1. kvartal 2014 et merforbrug på 1,4 mio. kr. Dette skyldes dels en enkeltstående sag på botilbud til personer med særlige sociale problemer (0,7 mio. kr.) med engangseffekt i 2014, dels et skønsmæssigt højere udgiftsbehov på alkoholbehandlingsområdet, hvor reformerne på beskæftigelsesområdet forventes at medføre en øget efterspørgsel på behandlingsforløb (0,5 mio. kr.), og dels at en kombination af skønnede mer- og mindreforbrug på de øvrige ordninger (0,2 mio. kr.).

Der gøres opmærksom på, at opgørelsen forudsætter, at der vil være forskydning i fremsendelse af re gninger fra området's leverandører svarende til forskydningen fra 2013 til 2014 samt, at de besparelser i medfør af tidligere års budgetinitiativer indhentes i indeværende år (svarende til i alt -1,8 mio. kr.).

Den centrale refusionsordning

Under forudsætning af, at udgifterne til særligt dyre enkeltsager vil være på niveau med udgifterne i 2013, skønnes ved udgangen af 1. kvartal merindtægter på godt -0,9 mio. kr. på den centrale refusionsordning.

SOCIAL- OG SUNDHEDSUDVALGET

Aktivitetssområde: **HANDICAPPEDE**

DRIFTSVIRKSOMHED

Særlig tilrettelagt ungdomsuddannelse

På den særlige tilrettelagte ungdomsuddannelse skønnes ved udgangen af første kvartal 2014 et mindreforbrug på godt -3,7 mio. kr. Dette skyldes primært, at aktivitetsniveauet i 2014 skønnes 10,5 helårsforløb under det budgetterede niveau.

Den estimerede afvigelse skal ses i lyset af, at aktiviteten på ordningen i de seneste år har været nedadgående, og at den tværfaglige indsats vedr. ressourceforløb endnu ikke har medført den tilgang til ordningen, der er budgetteret med.

Botilbud til personer med særlige sociale problemer

På området botilbud til personer med særlige sociale problemer forventes i 2014 et merforbrug på 0,7 mio. kr. Da dette alene skyldes efterbetalinger for en flerårig periode i en konkret sag, er der tale om en engangsudgift i 2014.

Alkoholbehandling

Ved udgangen af første kvartal 2014 skønnes et merforbrug på alkoholbehandling i størrelsesordenen 0,5 mio. kr. Skønnet skal ses i lyset af regnskabsresultatet i 2013, hvor misbrugsområdet udviste et merforbrug som følge af en højere aktivitet end forudsat i budgettet, idet reformerne af beskæftigelsesområdet har øget efterspørgslen på misbrugsbehandling.

Det bemærkes at skønnet forudsætter, at den planlagte besparelse i 2014 som følge af oprettelse af et misbrugscenter i lokalt regi (-0,5 mio. kr.) indhentes i indeværende år.

Længerevarende botilbud

På længerevarende botilbud skønnes et mindreforbrug på omtrent -1,5 mio. kr. Dette skyldes primært, at det nuværende aktivitetsniveau er godt 2,3 helårspersoner under det budgetterede niveau (-2,0 mio. kr.). Omvendt er de faktiske gennemsnitspriser godt 4.600 kr. højere end budgetteret (0,5 mio. kr.).

Midlertidige botilbud

På midlertidige botilbud skønnes ved det nuværende aktivitetsniveau et merforbrug i størrelsesordenen 4,5 mio. kr. Heraf skyldes 1,4 mio. kr., at den nuværende aktivitet er godt 3,2 helårspersoner højere end det budgetterede niveau, mens 2,0 mio. kr. skyldes at det gennemsnitlige prisniveau er ca. 42.000 kr. højere end budgetteret. Endeligt skyldes godt 1,1 mio. kr., at den planlagte besparelse på udgifterne til midlertidige botilbud som følge af oprettelsen af et Akuttilbuddet under SI otvænget ikke skønnes i ndfriet. Ved halvårsregnskabet for 2013 blev budgetrammen justeret for dette i 2013, mens en justering fra 2014 og frem udestår.

Kontakt- og ledsagerpersonordningen

Med afsæt i de seneste to års regnskabsresultater skønnes merforbrug i størrelsesordenen 0,5 mio. kr. på ordningen.

Beskyttet beskæftigelse

På beskyttet beskæftigelse skønnes ved det nuværende aktivitetsniveau et merforbrug på 0,8 mio. kr. Dette dækker primært at det skønnede prisniveau 2014 ved udgangen af 1. kvartal er godt 13.000 kr. over det budgetterede niveau (1,0 mio. kr.), mens aktiviteten omvendt er godt 1,6 helårspersoner lavere end budgetteret (-0,2 mio. kr.).

Aktivitets- og samværstilbud

På aktivitets- og samværstilbud skønnes et merforbrug på 1,3 mio. kr., hvilket primært skyldes at ordningens gennemsnitlige prisniveau skønnes godt 11.000 kr. over det budgetlagte niveau. Det forudsættes at de planlagte besparelser i 2014 i medfør af tidligere års budgetinitiativer (-0,5 mio. kr.) indhentes i indeværende år.

SOCIAL- OG SUNDHEDSUDVALGET

Aktivitetsområde: **HANDICAPPEDE**

DRIFTSVIRKSOMHED

Særligt sociale formål mv.

På særligt sociale formål mv. skønnes et mindreforbrug på -0,8 mio. kr. i 2014. Dette skyldes primært en teknisk korrektion vedr. udbetalingen af merudgiftsydelser i 2013, som medfører et skønsmæssigt mindreforbrug på -0,8 mio. kr. i 2014, og -0,4 mio. kr. fra 2015.

Øvrige bemærkninger og tekniske korrektioner

I forlængelse af opgørelsen foretages en række budgettekniske korrektioner inden for handicap-området ramme.

Dels justeres refusionsindtægterne på botilbud til personer med særlige sociale problemer til det aktuelt skønnede udgiftsniveau, idet indtægtsbudgettet omplaceres til den centrale refusionsordning.

Dels justeres budgettet på misbrugsområdet, hvor budgettet på stofmisbrugsbehandling med udgangspunkt i regnskab 2013 vurderes for højt, mens det på alkoholbehandling vurderes for lavt.

Dels udmøntes Handle og Strategiplanens besparelseskra v i 2014 på godt -2,0 mio. kr. på forebyggende indsats, hvor der ved det nuværende aktivitetsniveau skønnes rum til dette. Det bemærkes dog at dette forudsætter, at en planlagt besparelse i 2014 som følge af tidligere års årsbudgetinitiativer (-0,8 mio. kr.) indhentes i indeværende år.

SOCIAL- OG SUNDHEDSUDVALGET

DRIFTSVIRKSOMHED

Aktivitetssområde: **SUNDHED**

AFVIGELSER

1.000 kr. netto	Korr. Budget 2014	Afvigelse ift. korr. Budget 2014 og BF2015-18				
		2014	2015	2016	2017	2018
Aktivitetsbestemt medfinansiering	196.832					
Specialiseret genoptræning	1.362					
Genoptræning og vedligeholdelsestræning	71.635					
Vederlagsfri fysioterapi	9.247					
Sundhedsfremme og forebyggelse	3.499					
Kommunal tandpleje	18.330					
Andre sundhedsudgifter	13.102					
Frivillighed	1.967					
I alt	315.974	0	0	0	0	0

+ = merudgift/mindreindtægt

- = mindreudgift/merindtægt

På aktivitetssområde Sundhed skønnes ingen afvigelser.

ØVRIGE BEMÆRKNINGER

Aktivitetsbestemt medfinansiering af sundhedsområdet

Forbruget på aktivitetsbestemt medfinansiering ved årets udgang skønnes via en prognosemodel, som baseres på aktuelt forbrug samt historiske tendenser. Prognosemodellen indikerer umiddelbart et merforbrug i størrelsesordenen 5-6 mio. kr. ved årets udgang. Skønnet hænger blandt andet sammen med, at der i forbindelse med tillægsbevillingen på 12,5 mio. kr. ved 2. anslået regnskab i 2013 blev indarbejdet en nedadgående profil, således at tillægsbevillingen i 2014, 2015, 2016 og 2017 er på henholdsvis 8, 6, 4 og 4 mio. kr.

Da prognosen for marts imidlertid kun bygger på tre måneders forbrug, er der stor usikkerhed forbundet med skønnet.

Der skønnes især underskud på "ambulant somatik", som lægger ca. 1,9 mio. kr. højere på nuværende tidspunkt end samme tidspunkt sidste år.

Realiseret forbrug på Ambulant somatik (ikke priskorrigeret) 2013 og 2014 i tkr.:

År	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	Hele året
2013	6.745	5.817	5.625	0	0	0	0	0	0	0	0	0	18.187
2014	7.053	6.121	6.880	0	0	0	0	0	0	0	0	0	20.054
Diff.	308	301	1.255	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1.867

Note: Forbruget i 2013 og 2014 for månederne januar-juni er/var ikke endelige, men stiger efterfølgende som følge af efterregulering i de kommende måneder.

Hvis denne tendens med øget forbrug, sammenholdt med lavere budget i år, fortsætter, så tyder det på, at det senere på året kan blive nødvendigt at søge en merbevilling til aktivitetsbestemt medfinansiering.

Lyngby-Taarbæk Kommune fik i 2013 tilbageført medfinansiering for dialysepatienter på ca. 3 mio.kr., som ikke var afregnet korrekt. En del af den ambulante udgiftsvækst i 1. kvartal 2014 handler om samme type patienter. Forvaltningen og Region Hovedstaden udreder derfor i foråret, hvorvidt der er tale om samme problemstilling som i 2013.

På baggrund af de ovenfor nævnte usikkerheder og eventuelle tilbageførsler, vurderes det på nuværende tidspunkt at være for tidligt på året at søge om merbevilling. Forvaltningen vil vurdere problemstillingen på ny i forbindelse med 2. anslået regnskab, hvor der vil være et mere sikkert grundlag for skønnet.

TEKNIK- OG MILJØUDVALGET

DRIFTSVIRKSOMHED

Aktivitetssområde: **GRØNNE OMRÅDER OG KIRKEGÅRDE SAMT TRAFIK**

AFVIGELSER – Grønne områder og kirkegårde

1000 kr. netto	Korr. budget 2014	Afvigelse ift. korr. budget for 2014 og BF2015-2018				
		2014	2015	2016	2017	2018
Fælles formål	602					
Grønne områder og naturpladser	17.186					
- Storme i 2013		670				
- Arealdrift		140	153	163	123	100
Stadions og idrætsanlæg	250	201	201	201	201	201
Andre fritidsfaciliteter	-					
Kirkegårde	4.200					
Lystbådehavne mv.	287					
Andre kulturelle opgaver	521					
I alt	23.046	1.011	354	364	324	301

+ = Merudgift/mindreindtægt

- = mindreudgift/merindtægt

Grønne områder og naturpladser

Som følge af stormene henholdsvis 28. oktober og 5. december 2013 var der et større oprydningsarbejde, som også medfører ekstraarbejder i 2014 i form af retablering af de berørte grønne områder ved genbeplantning af træer mm. Merudgiften til retablering af de berørte grønne områder er estimeret og forventes at udgøre 670 t.kr.

Grønne områder og naturpladser samt Stadions og idrætsanlæg

I forbindelse med vedtagelse af budget 2013 vedtog kommunalbestyrelsen et øget indtægtskrav fra udlejning af kolonihaver, som dog ikke har kunnet indfries, jf. nedenstående tabel. I december 2013 blev det besluttet, at det resterende sparekrav skulle holdes indenfor den eksisterende ramme. Det er forvaltningens vurdering, at sparekravet ikke kan holdes indenfor Arealdrifts ramme før end i 2020, når eksisterende lejeaftaler er udløbet.

1.000 kr.	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Budgetkrav (2014-priser)	477	639	802	802	802	802	802
Lejeindtægter	337	486	639	679	702	760	802
Difference ift. budget	-140	-153	-163	-123	-100	-42	0

Der er budgetlagt indtægtskrav for forpagtning af Frederiksdal fribad på ca. 392 t.kr. Det har efterfølgende vist sig, at det ikke har været muligt at opnå de forventede indtægter ved forpagtning af fribadet. Desuden er sket en teknisk fejl i forbindelse med budgetlægningen, hvorfor der er en difference mellem budgetkravet og den reelle indtægt på i alt ca. 201 t.kr. p.a.

Der flyttes budgetmidler til Grønne områder og naturpladser fra budgettet for vejbelysning under funktionen Vejvedligeholdelse mv. under Trafikanlæg mv. til dækning af udestående budget, jf. i øvrigt under Trafikanlæg mv.

ØVRIGE BEMÆRKNINGER

Kirkegårde

Arealdrift havde i 2013 en merudgift til varme af kapellet på ca. 0,6 mio. kr. Merudgiften skyldtes ekstraordinære varmeudgifter til kapellet, som følge af efterregulering fra 2012, generelt højere varmekonsum efter nedlukning af krematoriet samt ny anvendelse af kapellet til kulturelle formål. Der foretages en opgørelse over forventede varmeudgifter med henblik på at få budgettet afstemt i forhold til forbruget ved 2. anslået regnskab.

Grønne områder og Kirkegårde

Der er for Arealdrift overført en merudgift samlet set på 1,85 mio. kr. fra 2013. Der er udarbejdet en handleplan for nedbringelse af merudgiften, som vil blive forelagt Teknik- og Miljøudvalget i juni 2014.

TEKNIK- OG MILJØUDVALGET

DRIFTSVIRKSOMHED

Aktivitetssområde: **GRØNNE OMRÅDER OG KIRKEGÅRDE SAMT TRAFIK**

AFVIGELSER – Trafikanlæg mv.

1.000 kr. netto	Korr. budget 2014	Afvigelse ift. korr. budget for 2014 og BF2015-2018				
		2014	2015	2016	2017	2018
Fælles formål	670	-950	2.100	2.100	2.100	2.100
Parkering	-1.267	400	650	650	650	650
Vejvedligeholdelse mv.	475					
Busdrift	31.424					
Delramme for Center for Miljø og Plan i alt	31.302	-550	2.750	2.750	2.750	2.750
Fælles formål	-2.145	-150				
Arbejder for fremmed regning	-590					
Vejvedligeholdelse mv.	39.501					
- Vejbelysning		-5.465	-3.420	-3.420	-3.420	-3.420
- Arealdrift		390	390	390	390	390
- Vejafvandingsbidrag		4.521	1.122	476	2.421	2.129
Belægninger mv.	1.048					
- Pavillon på Lyngby Torv		254				
- Arealdrift		92	92	92	92	92
Vintertjeneste	10.644					
Turisme	1.393					
Delramme for Center for Areal og Ejendomme, i alt	49.851	-358	-1.816	-2.462	-517	-810
I alt	81.153	-908	934	288	2.233	1.941

+ = merudgift/mindreindtægt
 - = mindreudgift/merindtægt

Center for Miljø og Plan

Fælles formål

I forbindelse med beslutningen om at overdrage vejbelysning på private fællesveje er der afsat - 0,95 mio. kr. til implementering i 2014 samt indarbejdet et indtægtskrav på 2,1 mio. kr. fra 2015. Kommunalbestyrelsen besluttede d. 24. april 2014 at udskyde implementeringen indtil der foreligger en beslutning om vejenes fremtidige klassificering. Det blev endvidere besluttet at det årlige indtægtskrav samt budget til implementering udgår. Som følge heraf udgår budget til implementering på 0,95 mio. kr. i 2014 samt indtægtskrav fra 2015 og overslagsårene på 2,1 mio. kr.

Betalt parkering

Betalt parkering udviser et mindreforbrug på 0,4 mio. kr. som primært kan forklares på baggrund af overført mindreforbrug fra 2013 på 0,25 mio. kr. Endvidere kan mindreforbruget forklares ud fra noget lavere driftsudgifter end tidligere antaget. Fra 2015 og fremadrettet forventes mindreforbruget at andrage -0,15 mio. kr.

Afgiftsparkering

Afgiftsparkering udviser derimod et merforbrug på 0,8 mio. kr. i 2014 og fremadrettet, som primært skyldes at størstedelen af parkeringspladsen ved Kanalvej er nedlagt, hvorved grundlaget for at udskrive afgifter er blevet kraftigt reduceret. Omkostningssiden er tilrettet den nye situation med færre opkrævningsmuligheder.

Center for Areal og Ejendomme

Fælles formål samt Belægning mv.

Der er i forbindelse med sagen om etablering af pavillon på Lyngby Torv i budget for 2014 og frem indlagt forventede forpagtningsindtægter på 0,25 mio. kr. samt udgifter til renhold af offentlige toiletter knyttet til pavillonen på 0,15 mio. kr. Projektet er blevet forsinket, hvorfor der ikke vil være budgetpåvirkning i 2014.

TEKNIK- OG MILJØUDVALGET

DRIFTSVIRKSOMHED

Aktivitetssområde: **GRØNNE OMRÅDER OG KIRKEGÅRDE SAMT TRAFIK**

Vejvedligeholdelse mv.

Arbejdet med modernisering af vejbelysning under funktionen Vejvedligeholdelse mv. under Trafik-anlæg mv. blev afsluttet ved udgangen af 2013. Der blev overført en mindredgift på 2,3 mio. kr. fra 2013. I henhold til regnskabet for 2013 skulle der foretages en gennemgang af hele vejbelysningsområdet med henblik på en afdækning af de fremadrettede forventede udgifter til vejbelysning, således at budgetgrundlaget kan tilpasses. Denne opgørelse, baseret på det af DONG til forvaltningen oplyste, viser en overbudgettering på ca. 5,5 mio. kr. i 2014 (inkl. overførslen fra 2013) og 3,4 mio. kr. fra 2015 og frem. Beløbene må tages med forbehold, men vurderes dog retvisende inden for en acceptabel margin.

Arealdrift udfører i dag nogle opgaver, der ikke er indeholdt i budgetrammen for Arealdrift, hvilket udgør ca. 0,482 mio. kr. p.a. og vedrører vedligeholdelse af Lyngby Torv samt weekendrengøring af Lyngby Centrum mm.

Der flyttes budgetmidler for i alt 0,482 mio. kr. p.a. fra budgettet for vejbelysning under Vejvedligeholdelse mv. til dækning af ikke budgetterede ekstraarbejder og ydelser.

Der flyttes desuden budgetmidler fra budgettet for vejbelysning under Vejvedligeholdelse mv. til Arealdrift under Grønne områder og kirkegårde ligeledes til dækning af udestående budget, jf. under Grønne områder og kirkegårde.

Vejvedligeholdelse mv. - Vejafvandingsbidrag

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har afgjort kommunens vejbidrag for 2011 til forsyningsselskabet for afledning af regnvand på de kommunale og private fællesveje. For 2011 er bidraget fastsat til 6,8% af kloakledningsanlæggene, svarende til 1,2 mio. kr.

Der er i budget for 2014 og frem budgetteret med forventede omkostninger på 2,63 mio. kr. (2014-priser). Desuden er der overført en mindredgift på 1,05 mio. kr. fra 2013 til 2014. Afgørelse for 2012 foreligger pt. ikke, og såfremt afgørelsen af bidraget for 2012 følger afgørelsen for 2011, må det forventes, at bidraget vil svare til niveauet for 2011 på 6,8% af kloakledningsanlæggene. Der er for 2012 betalt i 2013 aconto 2,04 mio. kr.

Der indlægges derfor foreløbigt 4,5 mio. kr. i 2014, 1,1 mio. kr. i 2015, 0,5 mio. kr. i 2016, 2,4 mio. kr. i 2017 samt 2,1 mio. kr. i 2018, jf. nedenstående tabel. Beregningerne er foretaget ud fra en skønnet bidragssats på 6,8% og en antagelse om, at betalingerne forfalder ét år bagud dog således, at betalinger for 2012-2013 forfalder i 2014.

Forventede betalinger til forsyningsselskabet

1.000 kr.	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Anlægsudgifter oplyst af LTF	52.400	98.100	55.200	45.700	74.300	70.000	-
Forventet betaling ved bidragssats på 6,8%	3.563	6.671	3.754	3.108	5.052	4.760	
LTK-Budget	-	-	3.673	2.632	2.632	2.632	2.632
Betalt a'conto pr. ultimo 2013	2.040	-	-	-	-	-	-
Forventet løbende betaling ved 6,8%	-	-	8.194	3.754	3.108	5.052	4.760
Difference mellem forventet løbende betaling ved 6,8% og budget	-	-	-4.521	-1.122	-476	-2.421	-2.129

Der er en vis usikkerhed i forhold til den endelige betaling, hvorfor der må forventes en endelig budgetjustering, når de faktiske betalinger foreligger.

ØKONOMIUDVALGET

Aktivitetssområde: **ADMINISTRATION**

DRIFTSVIRKSOMHED

AFVIGELSER

1.000 kr. netto	Korr. Budget 2014	Afvigelse ift. korr. Budget 2014 og BF2015-18				
		2014	2015	2016	2017	2018
Driftssikring af boligbyggeri	421					
Jernbanedrift	15					
Andre kulturelle opgaver	388					
Fælles formål	-2					
Øvrige sociale formål	1.102					
Fælles formål	186					
Kommunalbestyrelsesmedlemmer	5.531	1.114	225	225	225	225
Kommissioner, råd og nævn	656					
Valg m.v.	1.521	300				
Sekretariat og forvaltninger	172.667	1.874	1.674	1.474	1.274	1.674
Udmøntning af besp s.f.a. rådhusbyggeri	0		3.560	3.560		
Fælles IT og telefoni	50.163					
Jobcentre	21.208	1.281	1.038	720	44	
Naturbeskyttelse	2.442					
Miljøbeskyttelse	3.189					
Byggesagsbehandling	-3.785					
Voksen-, ældre- og handicapområdet	-2.712					
Det specialiserede børneområde	3.704					
Administrationsbidrag til Udbetaling DK	8.100	-467				
Tjenestemandspension	76.858					
I alt	341.648	4.102	6.497	5.979	1.543	1.899

+ = Merudgift/mindreindtægt

- = mindreudgift/merindtægt

Kommunalbestyrelsesmedlemmer

Vederlag til borgmester

I forbindelse med sin fratræden, har tidligere borgmester modtaget 0,369 mil. kr. i løn. Budgettet til aflønning af borgmester og viceborgmester forventes således i 2014 at overskride budgetrammen med dette beløb.

Kommunalbestyrelsen

Opstart af ny kommunalbestyrelse med en del nye medlemmer har medført en række initialomkostninger. Det beløber sig til 0,170 mio. kr. Udgifterne vedrører blandt andet introseminar, reception og kurser for nye medlemmer.

Formands-, næstformands- og udvalgsvederlæggelse

Økonomiudvalget godkendte 24. oktober 2013 en sag vedrørende formands-, næstformands- og udvalgsvederlæggelse. Den økonomiske konsekvenser på 0,225 mio. kr. blev besluttet indarbejdet i 1. anslået regnskab 2014.

Borgerrådgiver

Budgettet til Borgerrådgiverene er placeret under Kommunalbestyrelsen, da borgerrådgiveren refererer direkte til hertil. Da det blev besluttet at fastansætte borgerrådgiveren, blev der alene tildelt en ½ budgetsum for 2014, da det forudsattes at der var en overførsel fra tidligere år i forbindelse med tidsforskydning i den initiale ansættelse. Dette er dog ikke tilfældet, da mindreforbruget i 2012 ikke blev overført. Denne konto forventes således at have et merforbrug i 2014 på 0,350 mio. kr.

ØKONOMIUDVALGET

Aktivitetsområde: **ADMINISTRATION**

DRIFTSVIRKSOMHED

Valg - Folkeafstemning

Der skal i 2014 afholdes folkeafstemning, og der er ikke afsat budgetmidler til dette. Det vurderes, at folkeafstemningen vil koste 0,300 mio. kr. i 2014. Det forventes dog, at kommunen kompenseres med 0,100 – 0,200 mio. kr. via DUT-midler.

Sekretariat og Forvaltninger

Trivselsmåling / leder evaluering

Der er afsat midler til gennemførelse af en trivselsmåling og en leder evaluering hvert tredje år. Målingerne blev gennemført som en kombineret måling i 2010, men planlægges fremover udført som to selvstændige målinger. For at differentiere målingerne både indholds- men også tidsmæssigt, udskydes leder evalueringen ét år i forhold til afholdelsen af trivselsmålingen. Beløbet til gennemførelse af leder evaluering (0,2 mio. kr.) tidsforskydes således i forhold til det samlede afsatte budget på i alt 0,5 mio. kr.

Forespørgsler om ejendomsoplysninger

Kommunen skal i løbet af 2014 overgå til et fælles digitalt system vedrørende ejendomsoplysninger. Derfor vil kommunen ikke længere kunne opkræve indtægter ifm. forespørgsler. Dette betyder at den indarbejdede indtægtsforventning på 0,471 mio. kr. ikke kan indfries i 2014 og overslagsårene. Det har på nuværende tidspunkt ikke kunne konstateres, at overgang til anden ordning har medført mindre ressourcetræk.

Lønbudget mellem aktivitetsområde Træning og Omsorg / Administration

Der sker en omflytning af budgetmidler fra aktivitetsområde Træning og Omsorg til Administration på 0,4 mio. kr., idet aflønning sker under Administration mens budget historisk har været placeret under Træning og Omsorg.

Fundraiser

Der er i 2014 og frem afsat en analysepulje (aktivitetsområdet Puljer) til analyser i forbindelse med effektiviseringer. En del af analysepuljens budget anvendes til at få bragt den formelle bevilling til fundraiseren på plads.

Der anvendes 0,603 mio. kr. af analysepuljens budget fra 2014 og frem til aflønning af fundraiseren ud fra den forudsætning, at fundraiseren via sin indsats kan bidrage til effektiviseringer andetsteds i organisationen.

Advokatomkostninger

Der har primo 2014 været ekstraordinært store udgifter til advokatbistand. Det forventes pt. at give et merforbrug på 0,500 mio. kr.

Taxa rabatordning

LTK modtager årligt en indtægt baseret på en rabat der udløses ved brug af taxa. Indtægten er budgetteret med -0,407 mio. kr. I 2013 var indtægten alene på -0,276 mio. kr. og det forventes heller ikke i 2014 at modtage den budgetterede indtægt, da der grundet sparehensyn anvendes mindre taxakørsel i organisationen.

Udmøntning af besparelse som følge af rådhusbyggeri

Igangsætning af rådhusbyggeri er forsinket som følge af blandt andet fredningssag. Derfor tidsforskydes den budgetterede besparelse ligeledes med 1 år. Den budgetterede besparelse på -3,560 mio. kr. i 2015 nulstilles, og den budgetterede besparelse på -7,121 mio. kr. i 2016 halveres.

Jobcentre - Kontanthjælpsreform

I fortsættelse af sag nr. 10 på Økonomiudvalgets møde den 18. marts, indarbejdes hermed reformens konsekvenser i form af merudgift til jobcenterets administration. Dette skal ses i sammenhæng med reformens øvrige konsekvenser på henholdsvis Beskæftigelse, Puljer og Dagtilbud.

ØKONOMIUDVALGET

Aktivitetsområde: **ADMINISTRATION**

DRIFTSVIRKSOMHED

Administrationsbidrag - Udbetaling Danmark

Der er i 2014 afsat 7,994 mio. kr. til afholdelse af udgift til administrationsbidrag til Udbetaling Danmark. I mail af 9. januar 2014 orienterede ATP om at kommunen i 2014 ville blive opkrævet 7,527 mio. kr. Der kan således lægges 0,467 mio. kr. i kassen.

AFVIGELSER

1.000 kr. netto	Korr. Budget 2014	Afvigelse ift. korr. Budget 2014 og BF2015-18				
		2014	2015	2016	2017	2018
Konsulentbistand	366					
Seniorordninger	516	-516	-516	-516	-516	-516
Tilskud til særlige fleks job	189					
Ekstra praktikpladser	1.960					
Trepartsinitiativer - komp. udvikling	290					
Barselspulje	222					
Pulje priskorrektion	1.702					
Velfærdsteknologi besparelse	-539					
Konsulent afgift	-1.047					
Lønpulje til særligt formål	2.719	-500				
Jubilæumsgratiale	409	-200				
Pulje ved. budgetgaranterede områder	1.894	-891	-1.931	-2.560	-2.942	-2.942
Effektiviseringsmål	-2.306					
Udbudsstrategi - konsulentydelse	1.948					
Analysepulje	1.145	-603	-603	-603	-603	-603
Helhedsplan Dyrehavegårds Jorder	1.078					
Grønt Lys	1.579					
Div. plananalyser, helhedsplaner mv.	337					
I alt	12.464	-2.710	-3.050	-3.679	-4.061	-4.061

+ = Merudgift/mindreindtægt

- = mindreudgift/merindtægt

Seniorordninger

CØP har en pulje stående til afholdelse af udgifter i forbindelse med indgåede seniorordninger. Puljen andrager 0,516 mio. kr. Der er aftale om indgåede seniorordninger for 0,280 mio. kr. på området for Træning og Omsorg. Der overføres således 0,280 mio. kr. til CTO i 2014 og i overslagsårene til afholdelse af udgifterne til seniorordninger. De resterende budgetmidler (0,236 mio. kr.) lægges i kassen.

Lønpulje til særligt formål

CØP har en pulje til afholdelse af udgifter i forbindelse med ophør af åremålsansættelser. Der er i 2014 et budget på 2,605 mio. kr. De forventede udgifter i 2014 beløber sig til 2,105 mio. kr. Der kan således lægges 0,500 mio. kr. i kassen.

Jubilæumsgratiale

En beregning viser, at der i 2014 vil være op til 43 personer der skal modtage jubilæumsgratiale på 8.000 kr. Dette medfører et forventet mindreforbrug til gratiale på 0,200 mio. kr.

Analysepulje

Der er i 2014 og frem afsat en analysepulje til analyser i forbindelse med effektiviseringer. En del af analysepuljens budget anvendes til at få bragt den formelle bevilling (på Akt.området Administration) til fundraiseren på plads.

Der anvendes 0,603 mio. kr. af analysepuljens budget fra 2014 og frem til aflønning af fundraiseren ud fra den forudsætning, at fundraiseren via sin indsats kan bidrage til effektiviseringer andetsteds i organisationen.

Pulje vedrørende budgetgaranterede områder

I fortsættelse af sag nr. 10 på Økonomiudvalgets møde den 18. marts, indarbejdes hermed reformens konsekvenser. Dette skal ses i sammenhæng med reformens øvrige konsekvenser på henholdsvis Beskæftigelse, Administration og Dagtilbud.

ØVRIGE BEMÆRKNINGER

Reduktion af konsulentbistand (status)

I budget 2013-16 er det besluttet, at udgifterne til ekstern konsulentbistand skal reduceres.

Der er således indarbejdet et sparekrav på i alt 1,5 mio. kr. som skal hentes ved en pålæggelse af en afgift ved anvendelse af eksterne konsulenter. Afgiften udmøntes som en budgetreduktion på de konti der har bogførte udgifter til eksterne konsulenter.

Følgende budgetreduktioner er udført efter 1. kvartal 2014.

1.000 kr.	Samlet sum forbrugt på ekstern konsulentbistand	Samlet budgetreduktion
1. kvartal - drift	2.010	402
1. kvartal - anlæg	826	83
I alt	2.836	485

ØKONOMIUDVALGET

Aktivitetssområde: **KOMMUNALE EJENDOMME**

DRIFTSVIRKSOMHED

AFVIGELSER

1000 kr. netto	Korr. budget 2014	Afvigelse ift. korr. budget for 2014 og BF2015-2018				
		2014	2015	2016	2017	2018
Ubestemte formål	-55					
Fælles formål	26.205					
Beboelsesejendomme	-17.227					
Erhvervsjendomme	5.974					
Andre faste ejendomme	2.671					
Ejendomsdrift kommunale bygninger	128.997	150	-150			
Adm.bygninger og Intern service	25.547					
Øvrige områder	3.496					
I alt	175.608	150	-150	0	0	0

+ = Merudgift/mindreindtægt
- = mindreudgift/merindtægt

Ejendomsdrift, kommunale ejendomme

ØK har i juni 2013 bevilliget 0,3 mio. kr. i 2014 og 0,15 mio. kr. i 2015 vedrørende Peter Lunds vej 8, Lindegården. Ejendomsdrift har dog indgået aftale om, at driftstilskuddet for 2015 allerede udbetales i 2014.

ØVRIGE BEMÆRKNINGER

Beboelsesejendomme

Lejetab forekommer normalt kun i forbindelse med tomgangsperioder ved gennemførelse af større forbedringsarbejder i forbindelse med genudlejning. Lejetab derudover forekommer typisk i perioden frem til, der træffes afgørelse om ejendommens fremtidige anvendelse, herunder anden anvendelse end den eksisterende eller salg.

Der er i 2014 budgetteret med lejetab for beboelsesejendomme. Der kan blive et lejetab herudover.

Der er igangsat udarbejdelse af en samlet oversigt over mulige lejetab, jf. ØK's anmodning af d. 10. april 2014. Desuden udarbejdes en plan for tiltag, der kan minimere eventuelle lejetab.

Ejendomsdrift, kommunale ejendomme

En række af kommunens ejendomme har adresse på private fællesveje uden vedligeholdelsesaftale med kommunen, og kommunen har som myndighed udstedt en række påbud om istandsættelse af private fællesveje. Dette betyder, at Ejendomsdrift i 2014 får en merudgift til istandsættelse af veje, der ikke er budgetlagt. Ejendomsdrift arbejder på, at få et samlet overblik over de ejendomme, der bliver ramt af et påbud og de samlede økonomiske konsekvenser herfor.

Sparekravet på 4,1 mio. kr. er for 2014 udmøntet. Sparekravet på de 4,1 mio. kr. blev fastlagt i forbindelse med etableringen af en fælles ejendomsdrift for kommunens ejendomme. Sparekravet er i 2014 udmøntet primært ved indgåelse af energiaftale med EON omkring levering af varme til bl.a. Virum skole og en række andre ejendomme i kommunen. Aftalen har medført en samlet engangsbesparelse på 2,9 mio. kr. i 2013/2014. Derudover er der opnået en årlig besparelse på porto på 0,9 mio. kr. og en driftsbesparelse på distrikterne på 0,3 mio. kr. I forhold til overslagsårene 2015-17 udestår et resterende sparekrav på 2,9 mio. kr. Ejendomsdrift arbejder på en række konkrete projekter, der skal realisere det resterende sparekrav. Projekterne vedrører driftsbesparelser ved arealoptimering, etablering af en fælles alarm- og vagtordning, driftsoptimering af administrationen samt energioptimering af de kommunale bygninger.

ERHVERVS- OG BESKÆFTIGELSESUDVALGET

DRIFTSVIRKSOMHED

Aktivitetssområde: **BESKÆFTIGELSE**

AFVIGELSER

1.000 kr. netto	Korr. Budget 2014	Afvigelse ift. korr. Budget 2014 og BF2015-18				
		2014	2015	2016	2017	2018
Erhvervsgrunduddannelse	1.537					
Andre sundhedsudgifter	1.818					
Integrationsprogram/introduktionsforløb	3.175	44				
Kontanthjælp til udlændinge	3.562					
Personlige tillæg mv.	5.456					
Førtidspension	118.194	-4.000				
Sygedagpenge	49.633					
Sociale formål	1.863					
Kontanthjælp	79.083	-7.565	-8.510	-8.481	-8.452	-8.452
Boligydelse	26.594					
Boligsikring	14.698	148	190	190	190	190
Dagpenge til forsikrede ledige	63.872	3.402	512	512	511	511
Særlig uddannelsesordning	1.100	1.000				
Revalidering	4.259	-1.000				
Løn tilskud flekjob mv.	34.294	2.000				
Ressourceforløb	10.579	-1.000				
Driftsudgifter beskæftigelsesindsats	20.164	850	-227	184	1.432	1.432
Beskæftigelsesindsats forsikrede ledige	10.790	-391	-508	-508	-508	-508
Løn forsikrede ledige i kommunen	751					
Servicejob	-24					
Seniorjob	5.416	-1.000				
Beskæftigelsesordninger	4.786	2.487	1.821	1.821	1.821	1.821
Erhverv	2.150					
I alt	463.747	-5.025	-6.722	-6.282	-5.006	-5.006

+ = merudgift/mindreindtægt

- = mindreudgift/merindtægt

I forlængelse af konsekvensberegningerne af kontanthjælpsreformen fremlagt for hhv. Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget og Økonomiudvalget i marts måned er der indarbejdet en mindreudgift på aktivitetssområdet på samlet -3,1 mio. kr. i 2014, -6,7 mio. kr. i 2015, -6,3 mio. kr. i 2016 og -5,0 mio. kr. i 2017 og frem. Det skal bemærkes, at ændringerne skal ses i sammenhæng med en tilpasning af tilskuddet fra staten på hovedkonto 7 (finansiering), som netto for kommunen indebærer et tab på kontanthjælpsreformen. Konsekvensberegningerne og tilpasningen af de enkelte konti er sammenfattet i nedenstående tabel.

Budgetkorrektioner afledt af kontanthjælpsreformen

1.000 kr. netto	Afvigelse ift. korr. Budget 2014 og BF2015-18				
	2014	2015	2016	2017	2018
Kontanthjælp	-6.565	-8.510	-8.481	-8.452	-8.452
Boligsikring	148	190	190	190	190
Dagpenge til forsikrede ledige	402	512	512	511	511
Driftsudgifter beskæftigelsesindsats	850	-227	184	1.432	1.432
Beskæftigelsesindsats forsikrede ledige	-391	-508	-508	-508	-508
Beskæftigelsesordninger	2.487	1.821	1.821	1.821	1.821
I alt	-3.069	-6.722	-6.282	-5.006	-5.006

+ = merudgift/mindreindtægt

- = mindreudgift/merindtægt

Kontanthjælpsreformen medfører herudover en merudgift til daginstitutionsbetaling på 0,2 mio. kr. i 2014 og 0,3 mio. kr. i 2015 og frem, som knytter sig til udgifterne til økonomisk friplads under aktivitetssområde dagtilbud.

Tilsvarende indebærer kontanthjælpsreformen og det i forlængelse af reformen vedtagne modgående initiativ en afledt administrativ merudgift på 1,3 mio. kr. i 2014, 1,0 mio. kr. i 2015, 0,7 mio. kr. i 2016, som knytter sig til jobcentrets ramme under aktivitetsområde administration.

Skønnet for aktivitetsområdet i øvrigt viser en række modgående bevægelser, som samlet set svarer til et skønnet mindreforbrug på -2,0 mio. kr. i 2014 jf. nedenfor. Der er foreløbig ikke lagt korrektioner ind i overslagsårene for andet end kontanthjælpsreformen. Forvaltningen vil vurdere dette nærmere i forbindelse med udarbejdelsen af budgetgrundlaget for 2015 efter kommuneaftalen i juni måned.

Førtidspension og løntilskud (fleksjob mv.)

Der skønnes et samlet mindreforbrug på kontoen for førtidspension på -4,0 mio. kr., som skal ses i sammenhæng med førtidspensions- og fleksjobreformen pr. 1. januar 2013. Reformen har reduceret tilgangen af nye førtidspensionister, som i stedet modtager et ressourceforløb eller tilkendes et fleksjob, og dermed bliver omfattet af reglerne for at kunne modtage ledighedsydelse. En revurdering af konsekvenserne af reformen antyder en lavere aktivitet på kontoen end forudsat i budgettet ligesom en lineær fremskrivning af regnskabstallene for 1. kvartal viser et mindreforbrug på kontoen. Omvendt kan det ikke udelukkes, at en række verserende ankesager vil kunne udløse en merudgift for kommunen senere på året, og på den baggrund nedjusteres budgetrammen i forbindelse med 1. anslået svarende til et mindreforbrug på -4,0 mio. kr.

De afledte konsekvenser for kontoen til løntilskud og ledighedsydelse kan ikke umiddelbart opgøres, idet aktiviteten på området ikke afspejler sig systematisk i afregningen af løntilskud, men alt andet lige vil en nedgang i tilgangen til førtidspension have afledte konsekvenser for udgifterne til løntilskud og ledighedsydelse. Da budgetrammen for 2014 ligger ca. 3,8 mio. kr. under sidste års regnskabsresultat, opjusteres skønnet i forbindelse med 1. anslået regnskab med 2,0 mio. kr. i forventning om afledte merudgifter til løntilskud og ledighedsydelse.

Dagpenge til forsikrede ledige og beskæftigelsesindsats for forsikrede ledige

På baggrund af Økonomisk Redegørelse fra december 2013 skønnes det samlede antal helårspersoner, der modtager dagpenge, midlertidig arbejdsmarkedsydelse eller er i løntilskud til 598 svarende til et samlet merforbrug på 3,0 mio. kr. Beløbet dækker udelukkende over en forventet merudgift til a-dagpenge og midlertidig arbejdsmarkedsydelse, idet skønnet vedr. løntilskud fastholdes svarende til budgettet. For begge konti gælder, at der er tale om et foreløbigt skøn, idet ledighedsudviklingen i resten af 2014 er usikker. I skønnet er indarbejdet en afledt udgift til en ekstra dagpengeuge, idet 2014 regnskabsmæssigt omfatter 53 dagpengeuger.

Merudgiften skal ses i sammenhæng med, at budgettet for 2014 tager udgangspunkt i Økonomisk Redegørelse for maj 2013 og justeringen af beskæftigelsestilskuddet udmeldt juni 2013. Som konsekvens heraf blev rammen nedjusteret med -9,0 mio. kr. i forventning om faldende ledighed og dermed faldende udgifter til a-dagpenge svarende til justeringen i det særlige beskæftigelsestilskud for 2014. På baggrund af de seneste tal for udviklingen i ledigheden herunder den foreløbige melding for midtvejsreguleringen af beskæftigelsestilskuddet skønnes aktiviteten for a-dagpenge og midlertidig arbejdsmarkedsydelse i forbindelse med 1. anslået til 493 helårspersoner svarende til en stigning på 29 sammenholdt med budgettet.

Kontanthjælp

Prognosen for udviklingen i antal modtagere af kontanthjælp viser ifølge en beregning på Effektivindsats.dk en forventet stigning på 13 helårspersoner svarende til et samlet skøn på 851 helårspersoner i 2014. På baggrund af forbruget for 1. kvartal vurderes det imidlertid, at der er behov for at analysere udviklingen i kombination med virkningerne af kontanthjælpsreformen over en længere periode for at kunne vurdere udgiftsbehovet for hele året, idet forbruget på nuværende tidspunkt isoleret set ikke giver anledning til at opjustere budgetrammen for kontanthjælp.

I forbindelse med afkortning af dagpengeperioden blev der indarbejdet en forventet stigning i aktiviteten på kontanthjælp på 11 helårspersoner svarende til en årlig merudgift på 1,0 mio. kr. Med

vedtagelsen af den midlertidige arbejdsmarkedsydelse vil den indarbejdede merudgift på 1,0 mio. kr. derfor umiddelbart bortfalde, og det foreslås på den baggrund, at der indarbejdes en tilsvarende reduktion af budgetrammen på -1,0 mio. kr. i 2014. Grundlaget for en tilsvarende reduktion i overslagsårene vil indgå i det videre arbejde med vurdering af kontanthjælpsreformens konsekvenser frem mod 2. anslået regnskab.

Særlig uddannelsesordning

Ordningen er erstattet af den midlertidige arbejdsmarkedsydelse, og forbruget på kontoen vil derfor aftage løbende hen over året i takt med, at de lediges referenceperiode på 12 måneder udløber. Forbruget på kontoen ligger i 1. kvartal 0,1 mio. kr. over budgetrammen, og på det grundlag foreslås budgetrammen opjusteret med 1,0 mio. kr.

Revalidering

I forlængelse af regnskabsresultatet for 2013 nedjusteres skønnet for kontoen i forbindelse med 1. anslået regnskab med -1,0 mio. kr. Aktiviteten på området ligger i 1. kvartal 2014 på niveau med samme periode året før svarende til 34 helårspersoner under ordningen.

Ressourceforløb

Med en aktivitet i 1. kvartal svarende til 24 helårspersoner skønnes det ikke realistisk at kunne nå at etablere forløb svarende til budgetforudsætningen på 80 helårspersoner. Kontoen foreslås derfor i forbindelse med 1. anslået regnskab nedjusteret med 1,0 mio. kr.

Seniorjob

Med virkning fra 1. januar 2014 er adgangen til seniorjobordningen blev begrænset som konsekvens af aftalen om den midlertidige arbejdsmarkedsydelse. Aktiviteten på kontoen omfatter 23 forløb, som er videreført fra 2013. På den baggrund foreslås kontoen i forbindelse med 1. anslået regnskab nedjusteret med 1,0 mio. kr.

ØVRIGE BEMÆRKNINGER

I forbindelse med regnskabsafslutningen for 2013 blev Integrationsrådets mindreforbrug på 43.533 kr. ved en fejl ikke overført. Der søges derfor i forbindelse med 1. anslået regnskab om tillægsbevilling svarende til mindreforbruget. Beløbet er i 2014 disponeret til projekt mentor, kulturfestivalen og kvindeløb.

ANLÆGSVIRKSOMHED

INVESTERINGSOVERSIGT MED BEMÆRKNINGER

Investeringsoversigten viser rådighedsbeløbene i 2012 i udvalgs- og aktivitetsområdeorden

SAMMENDRAG AF ANLÆGSVIRKSOMHED

1.000 kr. netto

Anlæg	Opr. budget 2014	3.AR 2013	Overførsler 2013/14	KMB-be-slutn.	Tekn. omplac.	Tillægsbevilling 2014	Korr. budget 2014	Forbrug 31.3	Forbrug pct.	1. ans. regnskab 2014	Afvigelse korr.bud.
BØRNE- OG UNGDOMSUDV.....											
Skoler.....	14.930	9.000	632		-1	9.631	24.561			14.561	-10.000
Dagtilbud.....			569		0	569	569	203	35,7%	569	
KULTUR- OG FRITIDSUDV.....											
Idræt.....	47.256	19.500	1.250		-30	20.720	67.976	4.024	5,9%	53.549	-14.427
Kultur.....	1.000		1.632	347	0	1.980	2.980			2.980	
SOCIAL- OG SUNDHEDSUDV.....											
Træning og omsorg.....	9.911	1.000	12.337		-12	13.325	23.236	218	0,9%	27.073	3.837
Handicappede.....	5.370		7.530		-1	7.529	12.898	1.984	15,4%	12.898	
TEKNIK- OG MILJØUDV.....											
Grønne områder og kirkegårde.....	449	134	52	11.000	0	11.186	11.635			3.617	-8.018
Trafikanlæg mv.	22.700	10.755	12.016	2.495	-27	25.239	47.938	784	1,6%	45.684	-2.254
Miljø og natur.....		200	160	600	-3	957	957	26	2,7%	957	
ØKONOMIUDV.....											
Administration.....	20.464	3.500	2.040		-9	5.531	25.995	863	3,3%	6.634	-19.361
Puljebeløb.....	3.094						3.094	18	0,6%	3.094	
Kommunale ejendomme.....			-133		0	-133	-133			-133	
Anlægspulje - ejendomssalg.....				37.000		37.000	37.000			37.000	
Nettoanlægsområder i alt.....	125.173	44.089	38.085	51.442	-82	133.534	258.707	8.120	3,1%	208.484	-50.223
Ejendomssalg.....	-81.430	-680	-18.179	-57.544	-1	-76.404	-157.834	-1.656	1,0%	-159.954	-2.120

INVESTERINGSOVERSIGT 2014

Beløb i 1.000 kr.

= "Borgernære serviceområder" i h.t. afgrænsningen fra Kvalitetsfonden							
Konto	Tekst		Opr. budget 2014	Korr. budget pr. 31.03.14 (rådighedsbeløb)	Nye tidsforskydninger til 2015 m.m.	Øvrige ændringer i denne budgetopfølgning	Forventes afholdt i 2014
ANLÆGSUDGIFTER							
Aktivetsområde: SKOLER							
03 22 FOLKESKOLEN M.M.							
01 Folkeskoler							
	IT folkesk. Forsøg digitale læringsmidl.	U		93			93
Lån	Trongårdsskolen. Varmtvands-beholder, Klimapulje	U		100			100
	Lindegårdsskolen. Udbygning/indskoling	U	10.930	20.368	-10.000		10.368
	Folkeskolereformen	U	4.000	4.000			4.000
SKOLER I ALT			14.930	24.561	-10.000	0	14.561
Aktivetsområde: BØRN							
05 25 DAGTILBUD TIL BØRN OG UNGE							
14 Integreerede daginstitutioner							
	Taarbæk Børnehus. Samling på Taarbæk Strandvej 84	U		569			569
BØRN I ALT			0	569	0	0	569
Aktivetsområde: IDRÆT							
03 22 FOLKESKOLEN M.M.							
18 Idrætsfaciliteter for børn og unge							
Lyngby Idrætsby:							
	- Lyngby Idrætsby	U		391			391
	- Lyngby Idrætsby. Breddeidrætsfaciliteter	U	20.320	31.266	-3.000		28.266
	- Lyngby Idrætsby. Svømmehal	U	6.114	4.819	-2.000		2.819
	- Lyngby Idrætsby. Nedrivning og leje af pavilloner	U	1.031	936	-269		667
	- Lyngby Idrætsby. Opvisnings-/superligastadion	U I		-120 -500		243 -400	122 -900
	- Lyngby Idrætsby. Institutioner	U	14.790	18.819	-9.000		9.819
	- Lyngby Idrætsby. Retablering af atletikfaciliteter	U		826			826
	- Lyngby Stadion. Renov. forhus mv.	U		1.326			1.326
	- Lyngbyhallen	U		4.659			4.659
	- Styrkelse af breddeidræt	U	5.000	5.000			5.000
	Tilskud til kunststofbane i Lundtofte	U	0	555			555
IDRÆT I ALT			47.256	67.976	-14.269	-158	53.550
Aktivetsområde: KULTUR							
03 32 FOLKEBIBLIOTEKER							
50 Folkebiblioteker							
	Mikrobiblioteker	U	1.000	1.347			1.347
03 35 KULTUREL VIRKSOMHED							
64 Andre kulturelle opgaver							
	Udvikling af kulturelle faciliteter	U	0	1.632			1.632
KULTUR I ALT			1.000	2.980	0	0	2.980

INVESTERINGSOVERSIGT 2014

Beløb i 1.000 kr.

= "Borgernære serviceområder" i h.t. afgrænsningen fra Kvalitetsfonden							
Konto	Tekst		Opr. budget 2014	Korr. budget pr. 31.03.14 (rådighedsbeløb)	Nye tidsforskydninger til 2015 m.m.	Øvrige ændringer i denne budgetopfølgning	Forventes afholdt i 2014
	Aktivitetsområde: TRÆNING OG OMSORG						
00 25	FASTE EJENDOMME						
18	Driftssikring af boligbyggeri						
	Baunehøj. 118 boliger. Serviceareal.	U		-393			-393
	Bredebo. Kommunal andel af anlæg af 96 nye boliger. Serviceareal	U	9.796	17.105			17.105
	Bredebo. Serviceareal 96 boliger. Statstilskud	I	-3.837	-3.837	3.837		0
	Solgården III. Nyt aktivitetscenter	U		1.393			1.393
	Solgården III. Øvr. adm. arealer	U		909			909
	Solgården III. Komm. andel af anlæg af 30 nye boliger. Serviceareal	U		1.663			1.663
	Solgården III. Statstilskud til anlæg af 30 nye boliger. Serviceareal	I	-1.103	-1.103			-1.103
	Omsorgsboliger. Helhedsplan	U		1.545			1.545
05 32	TILBUD ÆLDRE OG HANDICAPPEDE						
34	Plejhjem og beskyttede boliger						
	Bredebo. Montering.	U	5.055	5.426			5.426
	Solgården. Montering.	U		529			529
	TRÆNING OM OMSORG I ALT		9.911	23.236	3.837	0	27.073
	Aktivitetsområde: HANDICAPPEDE						
05 38	TILBUD TIL VOKSNE MED SÆRLIGE BEHOV						
50	Botilbud til længerevarende ophold						
Lån	Slotsvænget. Etablering af 32 boliger (uden momsafløftning)	U		6.205			6.205
	Slotsvænget. Montering	U		1.457			1.457
	Slotsvænget. Øvrige administrationsarealer	U		1.848			1.848
	Slotsvænget. Servicearealer	U		492			492
	Slotsvænget. Statstilskud	I	-1.280	-1.280			-1.280
Lån	Strandberg. Boliger (uden momsafløftning)	U		-2.490			-2.490
	Strandberg. Monteringsudgifter	U		-114			-114
	Strandberg. Serviceareal	U		416			416
	Strandberg. Statstilskud	I	-800	-800			-800
	52 Botilbud til midlertidigt ophold (§ 107)						
Lån	Caroline Amalievej 118-124. Ombygning til almene boliger (uden momsafløftning)	U	7.450	7.163			7.163
	HANDICAPPEDE I ALT		5.370	12.898	0	0	12.898

INVESTERINGSOVERSIGT 2014

Beløb i 1.000 kr.

= "Borgernære serviceområder" i h.t. afgrænsningen fra Kvalitetsfonden							
Konto	Tekst		Opr. budget 2014	Korr. budget pr. 31.03.14 (rådighedsbeløb)	Nye tidsforskydninger til 2015 m.m.	Øvrige ændringer i denne budgetopfølgning	Forventes afholdt i 2014
	Aktivitetsområde: GRØNNE OMRÅDER OG KIRKEGÅRDE						
00 28	FRITIDSOMRÅDER						
20	Grønne områder og naturpladser						
	Etablering af sundhedsstier og -pladser	U		134			134
	Etablering af sti og cykeludfordringsbane ved Garderhøj fort	U		200			200
	Bellevue Strandpark - Helhedsplan	U	348	18		-18	0
	Kanalvejsgrunden - byrumsforskøn.	U		11.000	-8.000		3.000
00 35	KIRKEGÅRDE						
40	Kirkegårde						
	Renovering af kirkegårde 2010-15	U		122			122
02 35	HAVNE						
41	Lystbådehavne mv.						
	Lyngby Sø. Bredsikring	U		59			59
	Taarbæk Havn - Istandsættelse 2014 og frem	U	102	102			102
	GRØNNE OMRÅDER OG KIRKEGÅRDE I ALT		449	11.635	-8.000	-18	3.617

INVESTERINGSOVERSIGT 2014

Beløb i 1.000 kr.

= "Borgernære serviceområder" i h.t. afgrænsningen fra Kvalitetsfonden							
Konto	Tekst		Opr. budget 2014	Korr. budget pr. 31.03.14 (rådighedsbeløb)	Nye tidsforskydninger til 2015 m.m.	Øvrige ændringer i denne budgetopfølgning	Forventes afholdt i 2014
	Aktivitetsområde: TRAFIKANLÆG MV.						
00 25	FASTE EJENDOMME						
13	Andre faste ejendomme						
	Etablering af pavillon på Lyngby Torv	U		2.387			2.387
02 28	KOMMUNALE VEJE						
22	Vejanlæg						
	Trafik og infrastruktur i bymidten. P-henvisning. Rådighedsbeløb 2010	U	2.392	3.392			3.392
	Iværksættelse af betalt parkering i Kgs. Lyngby	U		182			182
	Dialogprojekt - byvision langs Ring 3. LTKs andel af projektleder (Ringby-letbane-samarbejdet)	U	142	181			181
	Renovering af broer:						
	- Renovering af broer 2014 og frem (Komm. bygværker). Rådighedsbeløb	U	8.938	8.938	-2.000		[6.938
	Renovering af broer 2014	U		5.720			] 5.720
	Slidlag mv:						
	- Slidlag. Retablering af veje. Rådighedsbeløb	U	10.028	9.834		-254	[9.580
	- Slidlag. Retablering af veje i 2014	U		2.134			] 2.134
	Støj:						
	- Støjhandlingsplan - facadeisolering	U		1.000			1.000
	- Støjhandlingsplan - støjskærme/støjvolde	U		6.857			6.857
	Cykelstier:						
	- Etablering af cykelstier Hovedgaden syd ml. Jernbanepladsen/Jægersborgvej	U		188			188
	- Anl. supercykelstier (siden lukket)	U	800				0
	- Supercykelstier - Allerødruen (ny)	U		4.618			4.618
	- Supercykelstier - Allerødruen (ny)	I		0			0
	- Supercykelstier - Ring 4-ruten (ny)	U		409			409
	- Supercykelstier - Ring 4-ruten (ny)	I		0			0
	- Kommunal andel - Supercykelstisekretariatet (ny)	U		312			312
	Cykelkælder ved Lyngby Station	U	400	400			400
	Skoleveje:						
	- Sikring af skoleveje. Rådighedsbeløb	U		496			496
	- Skoleveje. Skiltning mv. ved inst.	U		702			702
	- Uheldsbekæmpelse. Konsulent og kampagner	U		38			38
	Trafiksanerung af kryds ved Bredevej	U		400			400
		I		-250			-250
	TRAFIKANLÆG MV. I ALT		22.700	47.938	-2.000	-254	45.684

INVESTERINGSOVERSIGT 2014

Beløb i 1.000 kr.

= "Borgernære serviceområder" i h.t. afgrænsningen fra Kvalitetsfonden			Opr. budget 2014	Korr. budget pr. 31.03.14 (rådighedsbeløb)	Nye tidsforskydninger til 2015 m.m.	Øvrige ændringer i denne budgetopfølgning	Forventes afholdt i 2014
Konto	Tekst						
Aktivitetsområde: MILJØ OG NATUR							
00 52	ØVRIGE MILJØFORANSTALTNINGER						
89	Øvrig planlægning, undersøgelser, tilsyn mv.						
	Uddybning af Fæstningskanalen			957			957
01 22	FORSYNINGSVIRKSOMHEDER						
04	Vandforsyning						
Lån	LAR-projekt, Sorgenfrigård Nord	U	7.900	8.200	-6.866		1.334
	LAR-projekt, Sorgenfrigård Nord	U	-7.900	-8.200	6.866		-1.334
Lån	LAR-projekt, Bondebyen	U	1.816	2.116	-1.300		816
	LAR-projekt, Bondebyen	U	-1.816	-2.116	1.300		-816
MILJØ OG NATUR I ALT			0	957	0	0	957
Aktivitetsområde: ADMINISTRATION							
06 45	ADMINISTRATIV ORGANISATION						
50	Administrationsbygninger						
	Samling rådhusfunktioner (nyt rådhus)	U	1.418	3.914	-2.000		1.914
	Rådhuset. Borgerservicefaciliteter	U		968			968
	Renovering af eksisterende rådhus	U	16.561	17.361	-17.361		0
51	Sekretariat og forvaltninger						
	Etablering af fibernet (WAN)	U	2.485	3.752			3.752
ADMINISTRATION I ALT			20.464	25.995	-19.361	0	6.634
Aktivitetsområde: PULJEBELØB (TIL SÆRLIGE FORMÅL)							
00 25	FASTE EJENDOMME						
10	Fælles formål						
Lån	Grøn klimainvesteringspulje	U	3.094	3.094			3.094
	Anlægspulje - ejendomssalg	U		37.000			37.000
PULJEBELØB (TIL SÆRLIGE FORMÅL) I ALT			3.094	40.094	0	0	40.094
Aktivitetsområde: KOMMUNALE EJENDOMME M.M.							
00 25	FASTE EJENDOMME						
13	Andre faste ejendomme						
	Mageskifte af Lyngby Hovedg. 12 m. Pritzels fabrik (Lyngby Hovedg. 10)	U		495			495
	Trongårdsvej 18	U		740			740
15	Byfornyelse						
	Byfornyelse Plovvej og Bauneporten	U I		388 -1.757			388 -1.757
KOMMUNALE EJENDOMME M.M. I ALT			0	-133	0	0	-133
I alt anlægsudgifter (netto)			125.173	258.707	-49.793	-430	208.484
Heraf "borgernære serviceområder"			72.096	116.863	-20.432	0	96.431

INVESTERINGSOVERSIGT 2014

Beløb i 1.000 kr.

= "Borgernære serviceområder" i h.t. afgrænsningen fra Kvalitetsfonden							
Konto	Tekst		Opr. budget 2014	Korr. budget pr. 31.03.14 (rådighedsbeløb)	Nye tidsforskydninger til 2015 m.m.	Øvrige ændringer i denne budgetopfølgning	Forventes afholdt i 2014
<u>EJENDOMSSALG</u>							
Aktivitetsområde: EJENDOMME - EJENDOMSSALG							
00 22	03 Erhvervsformål						
	Pakket nettosum - KMB 19.12.2013	N		-66.728			-66.728
05	Ubestemte formål						
	Frikøb af tilbagekøbsdeklarationer '14	N				-2.120	-2.120
00 25	FASTE EJENDOMME						
11	Beboelse						
	Lundtoftevej 228 (Østergaard)	I		-1.506			-1.506
13	Andre faste ejendomme						
	Salg af diverse ejendomme	U I	1.000 -3.250	1.251 -3.250		-17	1.234 -3.250
	Salg Lindegården Peter Lunds Vej			0			0
	Salg af grunde, hvor Strandberg ligger nu	U I		493 -13.000			493 -13.000
	Salg Nordstrandsv. 101, Nykøbing Sj.	U I				17	17 -680
	Salg af Gyrithe Lemches Vej 20	I	-38.500	-38.500			-38.500
	Salg af Kanalvejsgrunden (nu lukket)	I	-10.000				0
	Salg af areal på Firskovvej 40-44	U					0
	Salg af Gl. Bagsværdvej 51	I		7			7
	Salg af areal på Maglebjergvej						0
	Salg af grund, omsorgsboliger	I	-7.680	-7.680			-7.680
	Salg af ejendom	I	-10.000	-10.000			-10.000
	Salg af ejendom	I		-13.755			-13.755
05 32	PLEJE OG OMSORG FOR ÆLDRE						
34	Plejehjem og beskyttede boliger						
	Solgården III. Salg af boliger	I		-4.486			-4.486
I alt salgsindtægter			-81.430	-157.834	0	-2.120	-159.954

ANLÆGSVIRKSOMHEDEN

ANLÆGSVIRKSOMHEDEN

INVESTERINGSOVERSIGT 2014 MED BEMÆRKNINGER

På baggrund af anlægsopfølgningen pr. 31. marts 2014 er der redegjort for forventet anlægsforbrug i 2014, herunder konklusioner omkring et samlet justeringsbehov (den totale anlægsramme) på -52,343 mio. kr. i 2014, hvoraf -49,793 mio. kr. angår tidsforskydninger til 2015. Restbeløbet på -2,550 mio. kr. vedrører øvrige korrektioner.

Som det fremgår af investeringsoversigten, forventes under den *ordinære anlægsportefølje* et nettoanlægsforbrug på 208,484 mio. kr. Dette anlægsforbrug fremkommer således:

Oprindeligt nettoanlægsbudget 2014 ekskl. ejendomssalg ..... 125,173 mio. kr.

Forskydninger til 2014 i 3. anslået regnskab 2013, der ikke er indarbejdet i Budget 2014-17 ..... 44,089 mio. kr.
 Ordinære anlægsoverførsler fra 2013 til 2014 (excl. ejendomssalg) ..... 38,085 mio. kr.
 Oprensning af fæstningskanalen, KMB 19.12.13 ..... 0,600 mio. kr.
 Mikrobiblioteker – caféområdet Lundtofte Medborgerhus, KMB 19.12.13 ..... 0,347 mio. kr.
 Lukket sag, KMB 19.12.13 ..... 11,000 mio. kr.
 Anlægspulje – ejendomssalg ..... 37,000 mio. kr.
 Supercykelstier – bruttolicering, KMB 6.3.14 ..... 2,539 mio. kr.
 Trafiksanerung T-kryds Bredevej/Teknikerbyen, KMB 6.3.14 ..... -0,043 mio. kr.
 Konsulentafgifter (status pr. 31.3.14). ..... -0,083 mio. kr.
 Forskydninger fra 2014 til senere år (2015 og 2016) i denne opfølgning ..... -49,793 mio. kr.
 Øvrige ændringer i budgetopfølgning pr. 31.3.14 ..... -0,430 mio. kr.

Korrigeret investeringsoversigt ekskl. ejendomssalg ..... 208,484 mio. kr.

Ændringer – ordinær anlægsportefølje, herunder forskydninger fra 2014-2016

Område (mio. kr., 3 dec.)	Justering 2014	2015	2016	2017	Hele perioden
Skoler	-10,000	10,000			-
Idræt	-14,427	6,769	7,500		-0,158
Træning og omsorg	3,837	-3,837			-
Grønne områder og kir- kegårde	-8,018	8,000			-0,018
Trafikanlæg mv.	-2,254	1,000	1,000		-0,254
Miljø og natur	-8,166	-12,109	-20,275		-
	8,166	12,109	20,275		-
Administration	-19.361	19.361			-
I alt	-50,223	41,293	8,500	-	-0,430

(+: Udgifter, -: Indtægter)

Forskydninger fra 2014-2017 – ejendomssalg

Område (mio. kr. – 3 dec.)	Justering 2014	2015	2016	2017	Hele perioden
Tilbagekøbsdeklarationer	-2,120	-	-	-	-2,120
Pulje salgsmom. omk.	-0,017	-	-	-	-0,017
Nordstrandsvej 101	0,017	-	-	-	0,017
I alt	-2,120	-	-	-	-2,120

(+: Udgifter, -: Indtægter)

ANLÆGSVIRKSOMHEDEN

Forskydninger fra 2014-2017 – total anlægsramme

(mio. kr. – 3 dec.)	Justering 2014	2015	2016	2017	Hele perioden
Total	-52,343	41,293	8,500	-	-2,550

(+: Udgifter, -: Indtægter)

Bemærkninger – forskydninger til ordinær anlægsportefølje

SKOLER

Lindegårdsskolen, udbygning/indskoling

Jf. budget 2014-17 udestår periodisering af 10,0 mio. kr., som flyttes fra Budget 2014 til 2015. Således ændres oprindeligt rådighedsbeløb for 2014 til korrigeret 9,930 mio. kr. og for 2015 til korrigerede 20,0 mio. kr. P.t. er intet frigivet til opgaven. Yderligere budgetjusteringer kan blive aktuelle, når indbyrdes tilrettelæggelse og prioritering af nybyggeri og ombygning er på plads i relation til genhusningsbehov. Korrektioner på den baggrund vil blive håndteret som led i budgetlægningen for 2015-18 – specifikt for årene 2015/2016.

IDRÆT

Lyngby Idrætsby – Breddeidrætsfaciliteter

Der flyttes 3,0 mio. kr. fra 2014 til 2015. Således ændres oprindeligt rådighedsbeløb for 2014 til korrigeret 30,320 mio. kr., og for 2015 til korrigeret 13,160 mio. kr.

Lyngby Idrætsby – Svømmehal

Planlagt ibrugtagning er skubbet 3 mdr. til juni 2015. Til afpasning af slutafregninger periodiseres 2,0 mio. kr. fra 2014 til 2015.

Lyngby Idrætsby – Nedrivning og leje af pavilloner

Projektet afsluttes samtidig ibrugtagning af Lyngby Idrætsby – Breddeidrætsfaciliteter (august 2015). Derfor skal dele af budgettet for 2014 flyttes over i 2015. Beløbet udgør 0,269 mio. kr.

Lyngby Idrætsby – Opvisnings- og superligastadion

Projektet medfinansieres af ekstern donation fra boldklub på -0,9 mio. kr. Samtidig afregnes 17,5% i særlig momsafregning. Forlods er der budgetmæssigt indkalkuleret indtægt på -0,5 mio. kr. Budgetjustering på medfinansieringsside og med indregning af særlig momsafgivelse resulterer i, at udgiftsside netto opskrives med 0,243 mio. kr. Korrektion går samlet set "i nul". Bevillingerne frigives samtidig for dette supplement (til nuværende bevilling). Justeringen skaber balance på udgiftssiden jf. overførsler i Regnskab 2013.

Lyngby Idrætsby – Institutioner

I forlængelse af justeret hovedtidsplan med byggestart december 2014 og forventet ibrugtagning foråret 2016 skal rådighedsbeløb i respektive år ajourføres: Således flyttes 9,0 mio. kr. af rådighedsbeløbet fra 2014 til 2015. Derudover flyttes 7,50 mio. kr. af rådighedsbeløbet fra 2015 til 2016.

TRÆNING OG OMSORG

Bredebo – Statstilskud (vedr. serviceareal)

Projektets sidste del påregnes afsluttet sensommeren 2014. Skema C skal derfor som udgangspunkt ligge klar med udgangen af 1. kv. 2015 (max. 6 mdr. efter anlægssagens afslutning). Af samme grund vil der først kunne hjemtages statstilskud vedr. projektet i efteråret 2015, idet der kun 2 gange årligt afregnes herfor. I koordinering hermed overføres forventet indtægtsbudget på -3,837 mio. kr. fra 2014 til 2015.

ANLÆGSVIRKSOMHEDEN

Grundet den verserende voldgiftssag, kan der komme forsinkelser på opgavens afslutning – idet Skema C først udfærdiges, når økonomiske udeståender er helt på plads. I løbet af efteråret 2014/foråret 2015 tages stilling til, om yderligere forskydninger for dette delprojekt er nødvendige.

GRØNNE OMRÅDER OG KIRKEGÅRDE

Kanalvejsgrunden byrumsforskønnelse

Der forventes en forskydning af de i 2014 afsatte midler (11,0 mio. kr.) med 8 mio. kr. til 2015.

TRAFIKANLÆG MV.

Renovering af broer, rådighedsbeløb

En del af de planlagte arbejder blev ikke afviklet som oprindeligt planlagt jf. vedligeholdelsesplan 13-17. Tidsforskydninger medførte, at der blev overført 5,744 mio. kr. fra 2013 til 2014. De aktivtetsmæssige justeringer nødvendiggør, at der flyttes 2,0 mio. kr. fra 2014 (opr. budget 8,938 mio. kr.) til 2015 og 2016 med 1,0 mio. kr. i hvert af disse år (som korrigeret således udgør hhv. 9,258 mio. kr. og 10,074 mio. kr./14-priser).

MILJØ OG NATUR

LAR-projekt vedr. Sorgenfrigård Nord samt Bondebyen:

Sorgenfrigård Nord: Primært grundet forsinkelser på klarmelding fra Forsyningssekretariatet samt indholdsmæssige projektjusteringer forventes projektopstart nu at blive april 2014 med afslutning ca. ultimo 2016 (tidligst medio november). Af samme grund er der behov for at justere i budgetgrundlaget, således at projektets rådighedsbeløb korrigeret vil udgøre 1,334 mio. kr. i 2014, 0,775 mio. kr. i 2015 og 13,625 mio. kr. i 2016.

Bondebyen: Seneste tidsplan afspejler, at aktiviteter nu først påbegyndes april 2014 og tilendbringes omkring udgangen af 2016 (tidligst ultimo oktober). Korrigeret skal projektets rådighedsbeløb derfor udgøre 0,816 mio. kr. i 2014, 0,750 mio. kr. i 2015 og 6,650 mio. kr. i 2016.

Samlet set er kommunens udgifter og indtægter være udgiftsneutrale vedr. disse projekter, idet de alle er koblet på lånoptagelse.

Aktuelt for 2014 vil der skulle flyttes beløb på udgiftsbudgettet på +-6,866 mio. kr. fra 2014 til 2016 og +-6,759 mio. kr. fra 2015 til 2016 under projektet Sorgenfrigård Nord.

For projekt Bondebyen flyttes +-1,30 mio. kr. af udgiftsbudgettet fra 2014 til 2016 og +-5,350 mio. kr. fra 2015 til 2016.

Under balanceforskydninger skubbes budget vedr. byggelån tilsvarende med beløb i 2014 og 2015 til 2016 vedr. respektive to LAR-projekter. Det samme sker for posten ang. langfristet udlån. Langfristet lånoptag (hhv. renter og afdrag) skal tilsvarende justeres med opstart tidligst medio november/primo december 2016 for Sorgenfrigård Nord og primo/medio november 2016 for Bondebyen.

Der er afsat et grundbeløb på +/- 0,088 mio. kr. årligt (begge projekter) i driftsregi til kommunalt afledte udgifter efter projekternes færdiggørelse. I koordinering med forventet projektfærdiggørelse skal disse bevillinger ligeledes justeres i 2014, 2015 og 2016 (med effekt i 2064, 2065 og 2066). Budgetkonstruktionen i driftsregi er også udgiftsneutral, idet Lyngby-Taarbæk Forsyning A/S skal finansiere kommunens afledte forbrug i den aktuelle sammenhæng.

ADMINISTRATION

Igangsætning af rådhusbyggeri er forsinket som følge af blandt andet frednings sag. Af de afsatte rådighedsbeløb tidsforskydes 19,361 mio. kr. fra 2014 til 2015.

ANLÆGSVIRKSOMHEDEN

Bemærkninger til øvrige ændringer – ordinær anlægsportefølje:

GRØNNE OMRÅDER OG KIRKEGÅRDE

Bellevue Strandpark - Helhedsplan:

Anbefalet godkendelse af samlet projektregnskabsrest (efter indregning af bevilling afsat i 2014) på 18.227 kr. Beløbet tilgår kassen. Aflæggelse af "lille anlægsregnskab" blev forlods lagt på sagen for Regnskab 2013, hvor totalbetragtning for også bevilling i 2014 indgik. Der skal tilsvarende ske en bevillingsjustering.

TRAFIKANLÆG MV.

Slidlag – Retablering af veje/rådighedsbeløb

(sammenknyttet projekt "Etablering af pavillon ved Lyngby Torv")

Grundet forsinkelser med anlægsopgaven forventes opstart af forpagteraftale først realistisk tidligst primo 2015. Økonomien for opførelsen af pavillonen (KMB 27.6.13) er bundet sammen med opstart af forpagterindtægter (driftsvirksomhed) og tilsvarende tilbagebetaling til slidlagskonto under anlæg ("anlægsudlån" med 10 års tilbageallokeringsforløb). Oprindeligt påregnede man påbegyndelse af tilbagebetaling primo 2014. Budgetbeløb på 0,254 mio. kr. (rate) i 2014 skal således lægges til slutåret i stedet. 2024 bliver derfor slutåret i stedet for 2023 (0-løsning).

Tilsvarende regulering sker på forpagterindtægt inden for driftsvirksomhed. Se bemærkninger til Grønne områder og kirkegårde samt Trafikanlæg.

Samtidig afstemmes bevillingssiden med budgetsiden for tilfælde med pris- og lønjusteringer, konsulentafgifter mm.

EJENDOMSSALG

KOMMUNALE EJENDOMME M.M. - SALGSINDTÆGTER

Ejendomssalg er oprindeligt budgetlagt med en nettoindtægtsforventning på -81,430 mio. kr.

I 3. anslået regnskab 2013 blev -0,680 mio. kr. tidsforskuet til 2014 vedr. salg af grunde Nordstrandsvej 101, Nykøbing Sjælland, som følge af at det primært grundet konjunkturerne ikke har været gunstigt for salg af boliger og byggearealer.

Jf. lukket sag i KMB 19.12.13 er indtægtsforventningerne i 2014 øget med -66,728 mio. kr. Uafsluttet ejendomssalg mv. i Regnskab 2013 på -18,180 mio. kr. er overført til 2013.

Bemærkninger til øvrige ændringer – ejendomssalg

På baggrund af realiserede nettoindtægter ultimo marts 2014 på ca. -2,120 mio. kr. korrigeres budget 2014. I overensstemmelse hermed meddeles indtægtsanlægsbevilling.

Følgende tekniske justeringer indgår tillige i dette anslåede regnskab:

Anlægsbevilling til rådighedsbeløb på 1,0 mio. kr. i 2014 – tildelt af KMB pr. 26.9.13 til dækning af følgeomkostninger til gennemførelse af salgspakke 2 (2013-2016).

Forvaltningen vil løbende over året flytte delbevillinger ned til de konkrete projekter, der har afholdt udgifter i den forbindelse.

Det fremgår allerede af investeringsoversigten, at 0,0170 mio. kr. vedr. *Salg af Nordstrandsvej 101, Nykøbing Sj.* udlignes på denne vis.

Samtidig afstemmes bevillingssiden med budgetsiden for tilfælde med godkendte overskridelser vedr. foregående år.

RENTER OG FINANSIERING

BEMÆRKNINGER

ØKONOMIUDVALGET

DRIFTSVIRKSOMHED

Aktivitetssområde: **RENTER OG FINANSIERING**

AFVIGELSER

1.000 kr. netto	2014	2015	2016	2017	2018
Renter af likvide aktiver	-100	-100	-100	-100	-100
Renter i alt	-100	-100	-100	-100	-100
Tilskud og udligning	7.084	12.374	12.643	12.792	12.792
Momsordningen	158				
Finansiering i alt	7.242	12.374	12.643	12.792	12.792
Renter og finansiering i alt	7.142	12.274	12.543	12.692	12.692

+ = merudgift/mindreindtægt

- = mindreudgift/merindtægt

RENTER

Renter af likvide aktiver

Som en konsekvens af bankudbuddet indarbejdes en merindtægt på 0,1 mio. kr.

FINANSIERING

Tilskud og udligning - midtvejsregulering

Inden for finansiering forventes en merudgift på 7,1 mio. kr. som følge af en forventede regulering af kommunernes økonomi som følge af kontanthjælpsreformen, der foretages ved kommuneforhandlingerne i juni 2014.

Momsudligning

Merudgift på 0,158 mio. kr. vedrører afregning af 17,5% i særlig momsafregning af donation i forbindelse med Lyngby Idrætsby (se anlægsbemærkninger).

BALANCEFORSKYDNINGER

BEMÆRKNINGER

ØKONOMIUDVALGET

DRIFTSVIRKSOMHED

Aktivitetsområde: **BALANCEFORSKYDNINGER**

AFVIGELSER

1.000 kr. netto	2014	2015	2016	2017	2018
Afdrag - annullering ekstraord.gældsafvikling	-30.000				
Afdrag - yderligere afdrag	1.425	2.475	3.300	3.300	3.300
Balanceforskydninger i alt	-28.575	2.475	3.300	3.300	3.300

+ = merudgift/mindreindtægt

- = mindreudgift/merindtægt

Afdrag – Annullering af ekstraordinære gældsafvikling

Et af elementerne i aftale om budgetlægningen 2015-2018 er, at den i budget 2014 vedtagne ekstraordinære gældsafvikling ikke effektueres. Dette medfører en mindreudgift til det ekstraordinære afdrag, der dog delvist modsvares af de oprindelige afdrag på lån.

LIKVIDITETSAFRAPPORTERING

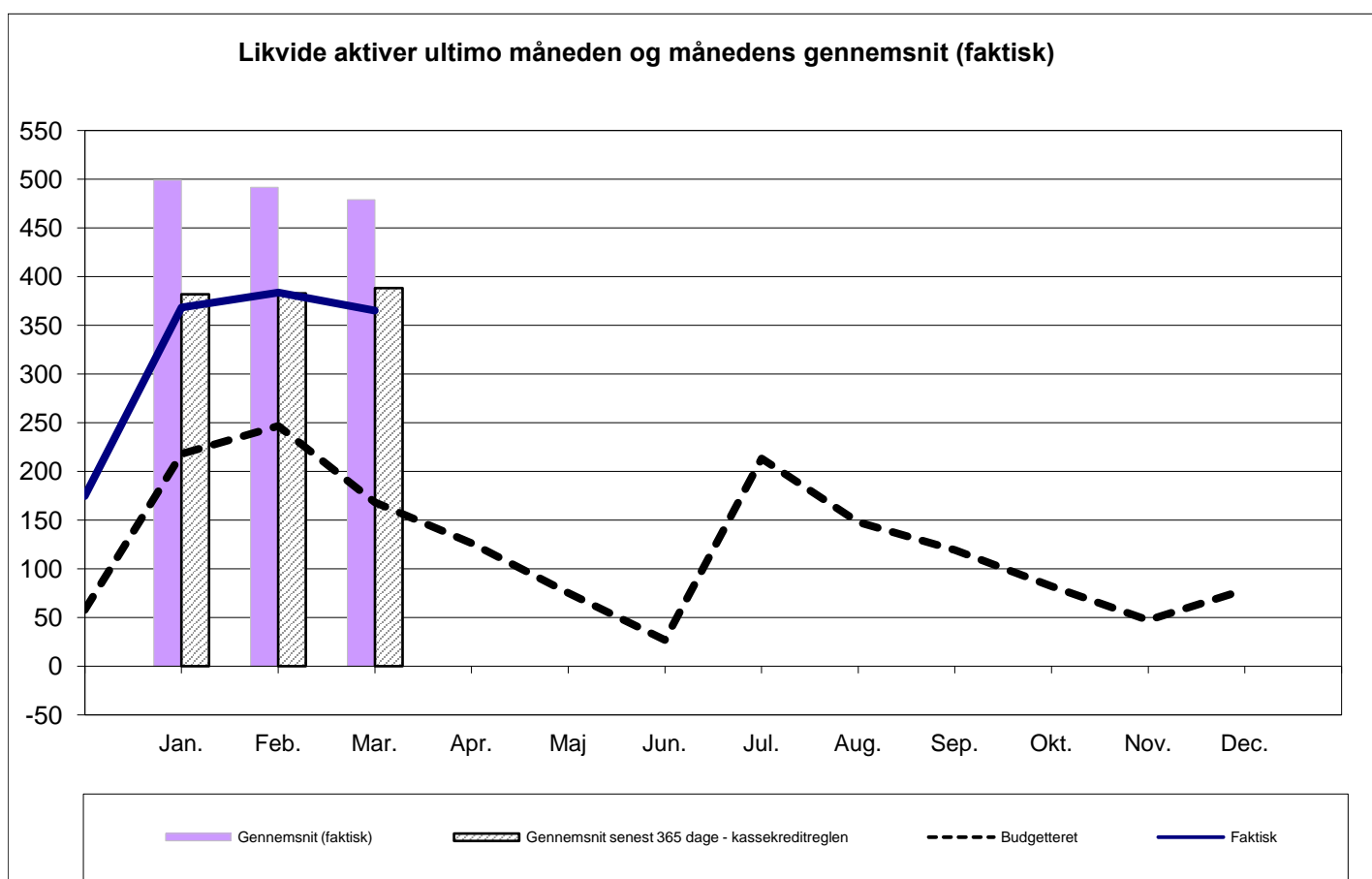
Likviditetsbudget 2014

I Oprindeligt budget 2014

Beløb i mio.kr.	Jan.	Feb.	Mar.	Apr.	Maj	Jun.	Jul.	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.	I alt
Budgetteret (primo 57,9)	218,0	246,6	168,4	126,3	75,4	26,9	213,2	148,0	119,5	82,1	47,5	78,7	

II Faktisk

Beløb i mio.kr.	Jan.	Feb.	Mar.	Apr.	Maj	Jun.	Jul.	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.	I alt
Faktisk (primo 174,9)	368,2	383,5	365,2										
Gennemsnit i måneden (faktisk)	498,9	491,7	479,0										
Gennemsnit senest 12 mdr.	381,9	382,9	388,1										

Kassebeholdningen ligger i starten af året væsentligt over det budgetterede niveau. Dette skal dels ses i lyset af dels en større primobeholdning 2014 på 117 mio. kr., dels konsekvens af ændringer i 2014.

Den større primobeholdning 2014 skyldes primært følgende:

- Større anlægsoverførsler fra 2013 til 2014 (ca. 82 mio. kr.)
- Større driftsoverførsler fra 2013 til 2014 (ca. 12 mio. kr.)
- Mindre ejendomssalg fra 2013 til 2014 (ca. -18 mio. kr.)
- Forbedring regnskab 2013 (engangs) (ca. 25 mio. kr.)

Konsekvens af ændringer i 2014 kan henføres til følgende:

- Annullering af ekstraordinær gældsafvikling (ca. 29 mio. kr.)
- Anlægsoverførsler fra 2014 til 2015 (ca. 50 mio. kr.)

LYNGBY-TAARBÆK KOMMUNE
Center for Sundhed og Kultur
Sekretariat

Journalnr. :
Dato ..... : 26.02.2014
Skrevet af : MARGK /3261

N O T A T
om
Økologi i Lyngby-Taarbæk Kommune

På baggrund af ønsket i budgetaftalen for 2014-17 om at udarbejde oplæg til en økologistrategi, er her et oprids af kommunens tidligere initiativer på børn-, unge- og ældreområdet samt status på kommunens haller og kantiner.

Børn og unge

Lyngby-Taarbæk Kommune vedtog i 2009 en mad- og måltidspolitik for børn og unge. I denne er økologi ikke nævnt, men der er fokus på, at dagtilbud, skoler, SFO'er og klubber i kommunen udarbejder egne sunde måltidspolitikker i samarbejde med forældrene.

Fra 2010 har det været et lovmæssigt krav at udbyde en madordning i daginstitutionerne. Siden da har Børne- og Ungdomsudvalget godkendt to forskellige madordninger, begge involverende en vis procentdel økologi, som forældrebestyrelserne skulle tage stilling til. Begge ordninger er imidlertid blevet fravalgt af forældrebestyrelserne. I efteråret 2014 skal forældrebestyrelserne igen tage stilling til en model for madordning i institutionerne. Her forventes det også, at økologi vil være en del af den tilbudte model.

På trods af at der ikke er en fælles madordning i Lyngby Taarbæk Kommune har flere daginstitutioner en høj grad af økologi i deres indkøb gennem de to kommunale leverandører. En opgørelse fra 2012 over daginstitutionernes¹ indkøb i kilo viser, at 45 pct. af institutionerne køber 90-100 pct. økologiske varer og 32 pct. af institutionerne køber 50-89 pct. økologiske varer.

For skolerne gælder det, at de ligesom på daginstitutionsområdet har egne måltidspolitikker og at der ikke benyttes en fælles madordning. Flere skoler har dog tilmeldt sig madordninger af forskellig art. Det drejer sig bl.a. om mælke, og frugtordninger samt om levering af frokost enten som madpakker eller som varme/lunetter. De færreste af disse ordninger er på nuværende tidspunkt økologiske. Alle ordninger er forældrefinansierede. I forhold til skolefrugt vil man på visse skoler

---

¹ De selvejende institutioner er ikke medregnet, da de ikke foretager indkøb igennem kommunens to leverandører.

kunne tilbyde økologisk frugt og en lavere forældrebetaling på 3 kr. om ugen, såfremt man skifter leverandør.

Der er ligesom for dagsinstitutioner og skoler ingen fællesmadordning for kommunens SFO'er og klubber. En opgørelse fra første halvår af 2013 viser at klubber og SFO'ers indkøb af økologi hos kommunens leverandører ligger på 9,5 pct.

Ældreområdet

Kommunen producerer udelukkende mad til ældre på kommunens fem store og to små plejehjem. Mad til ældre hjemmeboende borgere leveres af to eksterne leverandører, som kommunen har indgået en aftale med.

I øjeblikket produceres maden til plejehjemmene i produktionskøkkenet på Baunehøj og leveres herefter til anretterkøkkener i de andre træningscentre og plejehjem. Siden 2013 har man endvidere lavet "mad fra bunden" på Lystoftebakken – et projekt der i 2014 også skal gennemføres på Solgården og Virumgård.

I 2010 ønskede politikerne at have en vis andel økologi som en option i en udbudsrunde. Efter leverandørerne vendte tilbage med priser på henholdsvis økologisk og konventionel mad med en gennemsnitlig prisdifference på 21 pct. besluttede politikerne at fravælge den økologiske mad. Det betyder, at der ikke bliver tilbudt økologisk mad på kommunens plejehjem i dag.

Andre kommunale steder hvor der allerede er, eller er mulighed for at producere mad.

Kommunen har flere cafeterier i forbindelse med flere kommunale bygninger. Det gælder fx for Lyngby Stadion, Virumhallen, Engelsborghallen og Frederiksdal Søbad. Disse er alle bortforpagtede. På nuværende tidspunkt indgår økologi ikke som et krav i forpagtningsaftalerne. Tidligere undersøgelser af området viser, at det er svært at drive en rentabel forretning på de eksisterende udbudsvilkår. Ønsker kommunen, at der lægges flere krav ind i udbuddene, skal de økonomiske vilkår overvejes.

Kantinerne

Foruden cafeterierne produceres der mad i kommunen til kantinerne på Rådhuset og Toftebæksvej 12. Der findes ikke nogen målsætning for andelen af økologi i kantinerne eller noget samlet overblik over, hvor stor den nuværende andel af økologi er. Dog viser en opgørelse fra december 2013, at de to kantiner har et indkøb af økologiske 'tørvarer' på henholdsvis 15,2 pct. og 14,1 pct. Det dækker over, at brødet samt de fleste mejeriprodukter er økologiske.

LYNGBY-TAARBÆK KOMMUNE
Center for Sundhed og Kultur
Sekretariat

Journalnr. :
Dato ..... : 26.02.2014
Skrevet af : MARGK /3261

N O T A T
om
Økologisk omstillingsordning

Det er en erfaring fra andre kommuner, at man kan drive et offentligt køkken med 75 pct. økologi inden for den eksisterende økonomiske ramme ved at bruge flere af sæsonens grønsager, mindre kød og reducere madspild. Dette er bl.a. gennemført i Københavns Kommune. Den Kommunale Madservice er allerede lykkedes med at sænke mængden af madspild.

En omlægning til økologi vil imidlertid kræve efteruddannelse af køkkenpersonalet. Udgifter til dette vil sandsynligvis kunne finansieres gennem Natur- Erhvervsstyrelsen økologifremmeordning. Fødevareminister, Dan Jørgensen, har i januar 2014 meldt ud, at der som led i regeringens plan om 60 pct. økologi i det offentlige inden 2020 afsættes 28 mio. kr. til puljen i 2014 til omlægning af offentlige køkkener i kommuner, regioner og statslige institutioner.

Ordnningen er imidlertid ikke åbnet for nye ansøgninger på nuværende tidspunkt, da bekendtgørelsen skal skrives om i løbet af 2014. NaturErhvervsstyrelsen ved endnu ikke, hvornår dette vil ske, og om ordningen efterfølgende vil tage sig markant anderledes ud end hidtil.

Som ordningen tidligere tog sig ud, var det muligt at få alle udgifter til efteruddannelse af personale dækket ved omlægning til økologi. Offentlige myndigheder kunne dog ikke søge puljen direkte. Derfor skulle der laves samarbejdsaftaler med en projektpartner, hvis man ønskede, at der blev gennemført en uddannelsesindsats. I forbindelse med ansøgningen skulle det også sandsynliggøres, at projektet og dets formål kunne opretholdes i mindst fem år. Der blev ydet op til 100 % i tilskud til selve omlægningsprocessens indhold og aktiviteter. Der blev der dog ikke givet tilskud til at købe medarbejdere fri til kompetenceudvikling. Ser ordningen i fremtiden ud på samme måde, må Lyngby-Taarbæk Kommune altså forvente selv at skulle afholde udgifter til frikøb af medarbejdere. Det betyder, at dette initiativ, såfremt ordningen fortsætter som hidtil, ikke vil være udgiftsneutralt, før det er fuldt ud implementeret.

NOTAT
om
gratis internet i kommunen

Baggrund

IT Drift og Support har bedt afdelingen for Jura og Udbud undersøge, hvad kommunen må tilbyde af gratis internet på kommunens lokationer.

Kommunen tilbyder i dag gratis trådløs adgang til internettet fra alle kommunale institutioner. Det foregår via det trådløse netværk - LTKAIR. På LTKAIR er der en velkomst side, hvor brugeren skal trykke på en "Accept" knap, hvorefter brugeren har fri og uhindret adgang til internettet. Adgangen er mulig både fra kommunale og private computere samt telefoner. Der er adgang til internettet via LTKAIR i tidsrummet 07.00 - 22.00 alle ugens dage. Samme adgang til internettet tilbydes på bibliotekets kablede publikumscomputere, til aftenskoler og andre foreningsaktiviteter, der afvikles i kommunale ejendomme.

Kommunens internet adgang er af sikkerhedsmæssige årsager begrænset til "almindelig" internet trafik/surf, hvorfor der f.eks. ikke er mulighed for avancerede funktioner som adgang til fildelingstjenester, e-mail/SMTP serveropsætning og lignende.

Er kommunen forpligtet til at levere internetadgang mv. til foreninger og andre non profit aktiviteter i kommunen

Der ses ikke at være udtrykkelig hjemmel for kommunen til at levere internetadgang mv. til foreninger og andre non profit aktiviteter i kommunen. Kommunen er således heller ikke forpligtet til dette.

Et andet spørgsmål er, om kommunen er *berettiget* til at levere internetadgang mv. til foreninger og andre non profit aktiviteter i kommunen.

For en besvarelse af dette, skal der foretages en vurdering ud fra kommunalfuldmagtsreglerne sammenholdt med de konkurrenceretlige regler.

Kommunalfuldmagten og de konkurrenceretlige regler

Begrebet kommunalfuldmagt dækker over de ulovbestemte (og uskrevne) grundsætninger, der regulerer kommunernes mulighed for uden lovhjemmel at påtage sig opgaver. Foranstaltningen skal for det første have et generelt sigte og være rettet mod borgere i almindelighed. Endvidere skal der være en kommunal interesse i aktiviteten.

Der kan umiddelbart være en kommunal interesse i at tilbyde borgerne adgang til information. Der er imidlertid en begrænsning i forhold til den private sektor. Hensynet skal således afvejes mod konkurrencehensynet til de private udbydere på markedet.

Det er almindeligt accepteret, at biblioteker¹, jobcentre, uddannelsesinstitutioner og andre offentlige institutioner på ikke-kommercielt grundlag kan stille net eller tjenester til rådighed for eksterne parter i form af lånere, arbejdssøgende, studerende mv. Ligeledes er det på den kommunale arbejdspladser muligt at stille telefon og internet-adgang til rådighed for ansatte.

Situationen er en anden i forhold til brugere som ellers ville købe adgangen hos en privat udbyder. Det kan være medlemmer af foreninger, som har deres gang i kommunens institutioner/lokaler i forbindelse med ikke kommunal virksomhed.

Fra praksis kan fremhæves en sag for Det Kommunale Tilsyn, hvor TDC indbragte en sag om, at Høje Taastrup Kommune i samarbejde med en privat udbyder kunne levere reklamesponsoreret gratis trådløst internet på udvalgte pladser/torve for Statsforvaltningen.

Af sagen fremgår blandt andet:

”Det er Statsforvaltningens opfattelse, at udbydelse og oprettelse af adgang til internettet i sig selv ikke er en kommunal opgave. Statsforvaltningen har herved lagt vægt på, at internet-adgang er en ydelse, der udbydes af private mod betaling, og at såfremt kommunen kan tilbyde eller yde indirekte støtte til adgang til internettet, vil der blive påført den private sektor en konkurrence, som ikke er lovligt efter kommunalfuldmagtsreglerne. Statsforvaltningen finder således, at der med kommunens engagement i sagen – som medfører, at der ydes gratis og ubegrænset adgang til internettet – ydes en støtte til borgerne og varetages en opgave i konkurrence med private internetudbydere, som det som udgangspunkt ligger udenfor kommunens muligheder at varetage indenfor kommunalfuldmagtens rammer.”

”[...]Statsforvaltningen finder ikke, at der består et rimeligt forhold mellem den kommunale interesse i at yde borgerne kommunal information og den indirekte service, der består i – i konkurrence med andre internetudbydere – at yde gratis og ubegrænset adgang til internettet i et omfang, som det her er tilfældet.”

På baggrund af ovenstående, må det antages, at der ved tilvejebringelse af gratis trådløst internet for brugere i bred forstand af kommunens lokationer er risiko for konkurrenceforvridning i forhold til private udbydere. Desuden kan det forventes at private internetudbydere vil kræve økonomisk kompensation for tab af marked.

Kommunen kan således efter Jura og Udbuds vurdering ikke stille gratis trådløst internet til rådighed for en ubestemt kreds af brugere af kommunens lokationer.

Der synes at være den mulighed, at kommunen ændrer praksis til, at der oprettes et password til det trådløse netværk, og at dette password udelukkende gives til brugere, hvor der er foretaget en vurdering af, om dette ligger indenfor kommunalfuldmagten. Der kunne her være tale om samarbejdspartnere til møder i kommunens lokaler eller lignende. Dette vil altså sige, at kommunen aktivt beslutter, hvem der skal have adgang. På den måde kan kommunen styre, at de som ellers ville købe adgangen hos en privat udbyder ikke kan udnytte den frie internetadgang. Passwordet bør derudover udskiftes med jævne intervaller.

Der er ved ovenstående ikke taget stilling til, om kommunen kan yde støtte til specifikt angivne foreninger, hvilket der ses flere eksempler på er en mulighed under kommunalfuldmagten.

---

¹ For biblioteker er adgangen fastsat ved lov, jf. lovbekendtgørelse 2008-08-20 nr. 914 om biblioteksvirksomhed § 1, stk. 1.

Høje-Taastrup Kommune – Indgåelse af aftale om oprettelse af hotspotzoner.

RESUMÉ: Statsforvaltningen Hovedstaden udtalt, at Høje-Taastrup Kommunes aftale med NoPayNet ApS ikke kan anses for at ligge indenfor rammerne af kommunalfuldmagten.

06-07-2009

Høje-Taastrup Kommune
Bygaden 2
2630 Taastrup

Vedrørende Høje-Taastrup Kommunes indgåelse af Gratis Danmark-partnerskabs aftale (kommunens j.nr. 83.01.02)

Statsforvaltningen Hovedstaden anmodede i brev af 23. september 2008 byrådet i Høje-Taastrup Kommune om en udtalelse i anledning af, at statsforvaltningen gennem dagspressen var blevet opmærksom på, at kommunen agtede at tilbyde gratis internet til borgerne på udvalgte "hot-spots". Udtalelsen skulle bruges ved statsforvaltningens overvejelse om, hvorvidt der var grundlag for at rejse en tilsynssag.

Høje-Taastrup Kommune, Byrådet, afgav ved brev af 5. november 2008 en udtalelse til sagen. Det fremgik bl.a. heraf, at det ikke var korrekt, at Høje-Taastrup Kommune tilbød gratis internet til borgerne. Høje-Taastrup Kommune havde derimod indgået aftale med en internetudbyder om at bringe kommunal information på et website, stillet til rådighed af internetudbyderen.

På baggrund af Høje-Taastrup Kommunes udtalelse meddelte statsforvaltningen i brev af 5. december 2008, at statsforvaltningen efter en gennemgang af det fremsendte materiale fra kommunen ikke fandt, at der var noget, der sandsynliggjorde, at en nærmere undersøgelse af sagen ville føre til en konstatering af, at Høje-Taastrup Kommune havde handlet i strid med regler, der påses af statsforvaltningen.

Statsforvaltningen lagde herved vægt på, at kommunen havde oplyst, at den – i modsætning til hvad der var fremgået af pressen – ikke stillede gratis internet til rådighed for borgerne, men blot bragte kommunal information på et website.

STATSFORVALTNINGEN HOVEDSTADEN
BORUPS ALLÉ 177, BLOK D-E
2400 KØBENHAVN NV

JOURNAL NR.: 2008-613/469
SAGSBEHANDLER: KHAKOE
DIREKTE TELEFON:

TELEFON: 7256 7000
TELEFAX: 38 33 20 12
GIRO: 3001 4329848

EAN-NR. 5798000362222
SE-NR. 29-37-62-20

hovedstaden@statsforvaltning.dk
www.statsforvaltning.dk

TELEFONTID:

Mandag 08.00 - 15.00

Tirsdag-Onsdag 09.00 - 15.00

Torsdag 13.00 - 18.00

Fredag 09.00 - 14.00

ÅBNINGSTID FOR PERSONLIGE
HENVENDELSER:

Mandag-Onsdag 09.00 - 15.00

Torsdag 09.00 - 18.00

Fredag 09.00 - 14.00

Statsforvaltningen fandt derfor ikke grundlag for at foretage en nærmere undersøgelse af sagen.

Efterfølgende rettede TDC A/S ved brev af 9. januar 2009 med bilag henvendelse til statsforvaltningen vedrørende sagen. Det var TDC's opfattelse, at Høje-Taastrup Kommunes aftale med NoPayNet ApS indebar, at Høje-Taastrup Kommune stillede gratis internet til rådighed, og at der således ikke alene var tale om en aftale om distribution af kommunal information på et website.

TDC henviste til nogle punkter i den indgåede aftale samt til administrationens indstilling til økonomiudvalgets møde den 13. maj 2008 og byrådets møde den 20. maj 2008.

Statsforvaltningen besluttede på den baggrund at genoptage behandlingen af sagen og anmodede ved brev af 15. januar 2009 kommunen om en ny udtalelse.

Kommunen har ved brev af 25. februar 2009 afgivet en ny udtalelse til sagen.

Efter en gennemgang af det nu foreliggende oplysningsgrundlag er det statsforvaltningens opfattelse, at Høje-Taastrup Kommunes aftale med NoPayNet ApS ikke kan anses for at ligge indenfor kommunalfuldmagtens rammer.

Nedenfor følger en gennemgang af sagen samt en nærmere begrundelse for statsforvaltningens udtalelse.

Faktiske oplysninger om sagen

Den omhandlede aftale mellem Høje-Taastrup Kommune og NoPayNet ApS indebærer oprettelse af 32 hotspotzoner i kommunen hver især dækkende en radius af 200 m.

Projektet omfatter ikke opstilling af stationære computerstandere men alene trådløse zoner, hvorfra der af alle, der logger sig på deres private pc, herunder i private hjem beliggende i zonerne, kan opnås gratis adgang til internettet.

Ved opkobling på det trådløse netværk, vil der på opstartsportalen kunne ses kommunal information, som kommunen ønsker bragt på internettet.

Kommunen afholder etableringsudgiften til opsætningen af det trådløse udstyr, der udgør 256.000 kr., mens driften er omkostningsneutral for kommunen, idet driften vil blive finansieret af reklamer fra annoncører.

Til yderligere belysning af kommunens engagement i etableringen og driften af zonerne vedlægges kopi af:

- Indstilling fra Økonomiudvalget til Byrådet af 13. maj 2008.
- "Kontrakt om indgåelse af Gratis Danmark-partnerskab" af 3. juli 2008.
- Notater af 12. december 2008, 25. juni 2008, 25. august 2008, 26. august 2008 og 15. september 2008 fra IT-centret i Høje-Taastrup Kommune.
- Plancher - oplæg om Gratis Danmark konceptet af 19. november 2008.

Klagen

Følgende fremgår af TDC's henvendelse af 9. januar 2009:

"Statsforvaltningen har den 5. december 2008 udtalt i anledning af aftalen om indgåelse af Gratis Danmark-partnerskab mellem Høje-Taastrup Kommune og NoPayNet ApS, at statsforvaltningen ikke finder grundlag for at foretage en nærmere undersøgelse af sagen. Det fremgår af udtalelse, at:

"Statsforvaltningen lægger herved vægt på, at kommunen har oplyst, at den – i modsætning til hvad der er fremgået af pressen – ikke stiller gratis internet til rådighed for borgerne, men blot bringer kommunal information på et web-site."

TDC har haft lejlighed til at gennemgå aftalen og enkelte andre dokumenter, som har indgået i Høje-Taastrup Kommunes beslutningsgrundlag i forbindelse med indgåelse af aftalen.

Det er på den baggrund TDC's opfattelse, at aftalen med NoPayNet ApS indebærer, at Høje-Taastrup Kommune stiller gratis internet til rådighed, og der således ikke er en aftale om distribution af kommunal information på et web-site.

Aftalen omfatter efter sit indhold et videregående samarbejde om etablering og drift af hotzoner med henblik på udbud af internet til borgerne i kommunen.

Aftalen er således benævnt "kontrakt om indgåelse af Gratis Danmark-partnerskab". Det fremgår videre af aftalen under punktet "parter", at der er tale om en aftale om udbydelse af gratis hotzoner.

Under pkt. 7 – Dækning – fremgår det, at dækningsgraden for hotzonerne fastsættes i et samarbejde mellem Høje-Taastrup Kommune og NoPayNet ApS, og under pkt. 9 – Accepttest – fremgår det, at accepttest ligeledes sker i et samarbejde mellem Høje-Taastrup Kommune og NoPayNet ApS.

Under pkt. 10 – Ejerskab – fremgår det, at:

"Hvis Gratis Danmark ApS (må rettelig være NoPayNet ApS) og datterselskaber skulle ophøre med at eksistere eller ophøre med at drive hotzoner, uden at en ny ejer driver hotzonerne videre, så overgår ejerskab af hotzonerne – herunder hardware og lokal software, samt koder – til kommunen."

Under pkt. 13 – Kommunens forpligtelser – fremgår det, at:

"Kommunen skal vedligeholde "line of sight" imellem basisadgangspunkt og de respektive repeater adgangspunkter" og "Kommunen er ansvarlig for, at der til enhver tid er strøm ført ud til hotzone boksene."

Ovenstående aftaleforhold må anses for at gå væsentligt videre end hvad der er nødvendigt for at indgå en aftale om formidling af kommunal information på en web-site. Formidlingen af kommunal information er således af en underordnet betydning i forhold til aftalens primære genstand om opbygning og udbud af internetadgang.

Det understøttes af, at:

- indstillingen til beslutning om indgåelse af aftalen med NoPayNet ApS til Økonomiudvalget og Byrådet i det væsentligste omhandler, at der ved indgåelse af aftalen etableres gratis internetadgang i kommunen (bilag 1),
- det af samme indstilling fremgår, at udgifterne til opsætning af udstyr afholdes af Høje-Taastrup Kommune, og betalingen således ikke er fastsat som betaling for formidling af kommunal information,
- Høje-Taastrup Kommune ved brev af 28. august 2008 har afgivet en erklæring, som tilsyneladende er en fuldmagt til NoPayNet ApS og dennes partnere til opsætning og installation af trådløst internetudstyr i Høje-Taastrup Kommune på vegne af kommunen (bilag 2) og
- Det må lægges til grund, at NoPayNet ApS ikke ville have etableret hotzoner i Høje-Taastrup Kommune, såfremt kommunen ikke havde indgået aftalen og fuldt ud finansieret opsætningen af det nødvendige udstyr.

TDC kan supplerende oplyse, at adgang til internettet i forvejen udbydes til borgerne i Høje-Taastrup Kommune af TDC og en række andre udbydere, herunder også trådløst via mobilbredbånd, hotspots eller hotzoner. Høje-Taastrup Kommunes udbud af internetadgang sker således i konkurrence med en række private udbydere af adgang til internettet.

Det er TDC's opfattelse, at det ikke er i overensstemmelse med den kommunalretlige lovgivning og retsgrundsætninger, herunder kommunalfuldmagten, at en kommune udbyder in-

ternetadgang i konkurrence med kommercielle og private udbydere af internetadgang.

TDC anmoder på den baggrund statsforvaltningen om at indlede en nærmere undersøgelse af Høje-Taastrup Kommunes aftale med NoPayNet ApS.

TDC finder afslutningsvis anledning til at fremhæve, at statsforvaltningens udtalelse – med urette – er blevet udlagt som en godkendelse af Høje-Taastrup Kommunes aftale med NoPayNet ApS, og derfor må antages at indgå i overvejelserne og beslutningsgrundlaget for en række andre kommuner, som efter det oplyste påtænker at indgå en lignende aftale med NoPayNet ApS."

Kommunens udtalelse

Høje-Taastrup Kommune har ved brev af 25. februar 2009 afgivet følgende udtalelse til sagen:

"Byrådet har følgende bemærkninger til de enkelte påstande i TDC's brev til Statsforvaltningen.

TDC anfører:

1. At det af aftalen fremgår, at der er tale om en "partnerskabsaftale". Det er et for denne aftale forkert udtryk, som ikke understøttes af noget af aftalens indhold i øvrigt. Det er ikke anvendelsen af et uhensigtsmæssigt udtryk i en aftale, som afgør, hvorvidt aftalen er gyldig. Der er ikke tale om et partnerskab. Dette forhold er i øvrigt udtrykkeligt kommenteret i kommunens første redegørelse af 5. november til Statsforvaltningen.

2. At dækningsgraden fastsættes efter aftale med HTK. Det er svært at forstå meningen med dette argument, og derfor svært at kommentere. Når kommunen indgår aftale med en lokal avis om annoncering, indgår i kommunens overvejelser udbredelsen af avisen, oplagets størrelse, eller med et andet ord - "dækningsgraden". Det samme gør sig naturligt gældende i dette tilfælde, og det er under alle omstændigheder svært at få øje på, i hvilken relation dette spørgsmål skulle være relevant for spørgsmålet om lovligheden af aftalen.

3. At HTK forbeholder sig ret til vederlagsfrit at overtage hotzonerne i tilfælde af Gratis Danmarks ophør er et udslag af almindelig kommunal forsigtighed i forbindelse med økonomien i aftalen. Aftalen er, som det fremgår af den, tidsbegrænset. Kommunen har betalt for den fulde periode, og har med bestemmelsen ønsket bedst muligt at sikre sig mulighed for, i de situationer som er nævnt, at kunne lade anden entreprenør overtage opgaven, således at der også fortsat kan bringes kommunal information på denne måde.

4. At Høje-Taastrup Kommune skal opretholde "line of sight", og at kommunen skal sørge for, at der er ført strøm til hotzone boksene. Det er ikke unaturligt, at udbyderen af netværket ønsker garanti for, at HTK, som både er bygningsmyndighed og køber af internetydelser, ikke i den førstnævnte rolle efterfølgende opstiller hindringer for, at Gratis Danmark kan opfylde sin del af forpligtelsen. Spørgsmålet om fremføring af strøm er helt identisk med det forhold som gør sig gældende ved opsætning af læskure ved busstoppesteder i kommunerne. Her er der flere udbydere, som tilbyder gratis opstilling af læskurene mod at kunne benytte annonceringspladsen på siden af skurene. Overalt er det et led i aftalen, at den pågældende kommune skal sørge for, at der er fremført strøm.

5. At Indstillingen til Byrådet i det væsentligste omhandler, at der ved indgåelse af aftalen etableres gratis internetadgang i kommunen. En af bevæggrundene for at indgå aftalen er ikke unaturligt, at borgerne, som benytter sig af den kommunale information, skal kunne gøre dette udgiftsfrit. Nøjagtigt det samme gør sig gældende, når kommunen annoncerer i gratis lokalaviser. Den sammenfattende argumentation i mødesagen lyder således:

- At gøre flere borgere digitalt selvhjulpne gennem lettere kontakt for borgere og virksomheder i HTK.
- Målrettet at skabe forbedringer i servicen til borgere og virksomheder.
- At flytte ressourcer fra administrationen til selvbetjeningsløsninger.
- At erhvervslivet får øgede muligheder for information og tilgængelighed.
- At kulturelle tilbud og aktiviteter når ud til turist- og fritidsområder.
- At borgerne får nemmere og hurtigere overblik over lokalområdets muligheder.

Altså rent kommunikative grunde.

6. TDC gør videre gældende, at HTK afholder udgifterne til opsætning af udstyr. Det må her gentages, at HTK's betaling for annoncering ikke unaturligt er afhængig af dækningsgraden, som igen er afhængig af antallet af opsatte HotSpots. At leverandøren oplyser sit kalkulationsgrundlag, med andre ord gør prisfastsættelsen gennemsigtig, kan ikke føre til andet resultat.

7. At HTK har givet fuldmagt til at søge bygningsmyndighedens tilladelse til at opsætte udstyr på kommunal ejendom. Det er HTK, der som bygningsejer giver fuldmagt til at søge om tilladelse til opsætning af installationer på kommunale bygninger. Forholdet er fuldstændig identisk med de tilfælde, hvor udbydere af mobiltelefoni - herunder TDC - skal have fuldmagt fra en kommunal bygningsmyndighed til at opsætte mobilmaster mv. på kommunens ejendom, jfr. det som bilag

A vedlagte aktuelle eksempel, hvor TDC har fået fuldmagt til at ansøge om myndighedstilladelse til etablering af mobilsendestation.

8. At NoPaynet ikke ville have etableret hotzoner i Høje-Taastrup Kommune, såfremt kommunen ikke havde indgået aftalen og fuldt ud finansieret opsætningen af det nødvendige udstyr. Betragtningerne er udokumenterede spekulative hypoteser. I øvrigt er præmissen, om at HTK har finansieret opsætningen og udstyr fuldt ud, forkert. Der vedlægges som selvstændigt bilag B mail fra Butler Networks, som bekræfter dette.

TDC anvender flere steder i sit brev udtrykket, at Høje-Taastrup Kommune udbyder internetadgang. Kommunen udbyder ikke internetadgang. Høje-Taastrup Kommune gør brug af internetadgang tilbudt af en leverandør, og har betalt herfor for en periode på 3 år. Betalingen er fastsat ud fra dækningsgraden.

Kommunen er bekendt med, at forretningsgrundlaget for udbyderen er tegning af annoncer ikke mindst fra private firmaer. Heller ikke her adskiller forholdet sig fra udbydere af gratisaviser, herunder lokalaviser, hvori kommunen annoncerer.

Mediet er anderledes, men det er uden relevans for lovligheden af at kommunen benytter også denne kommunikationsform, som i øvrigt tilskyndes fra regeringens side.

Statsforvaltningen rejser i sit brev flere selvstændige spørgsmål, som - også med henvisning til Høje-Taastrup Kommunes tidligere brev af 5. november 2008 og den i forbindelse hermed fremsendte kopi af aftalen - besvares således:

1. Statsforvaltningen anmoder om en nærmere beskrivelse af aftalens indhold, herunder af de omhandlede hotzoner og konsekvenserne heraf. Det retlige indhold i aftalen er kommenteret ovenfor og i kommunens tidligere brev, ligesom aftalen er fremsendt til Statsforvaltningen. Særligt skal opmærksomheden henledes på aftalens pkt. 2. hvor formålet meget præcist er beskrevet således: Aftalen sikrer, at kommunen får mulighed for via Gratis Danmarks hotzoner i kommunen at formidle information fra kommunen. I realiteten indeholder dette svaret på mange af de rejste spørgsmål. Yderligere beskrivelse findes i aftalens pkt. 3. og 4. En nærmere teknisk beskrivelse vedlægges som selvstændigt bilag C.

2. Statsforvaltningen beder Byrådet kommentere formålet med aftalen. Der skal her henvises til umiddelbart ovenfor og til pkt. 5. under besvarelsen af de af TDC rejste spørgsmål, samt til vedlagte kopi af mødesagen, bilag D.

3. Der anmodes om oplysning om kommunens udgifter. Prisen for annonceringsadgang i aftalens løbetid, 3 år, er 256.000 kr., således som det også fremgår af aftalens pkt. 12. Som tidligere oplyst svarer dette beløb til omkring 17% af, hvad kommunen i en tilsvarende periode betaler for annoncering i den lokale avis, og det er Byrådets opfattelse, at beløbet er overordentligt rimeligt ud fra det tidligere beskrevne formål, og herunder også, at man forventer via dette medie at komme i bedre kontakt med den yngre generation, som i højere og højere grad benytter sig af forskellige former for elektronisk kommunikation.

4. Det ønskes oplyst, hvorvidt der er tale om en etableringsudgift eller om der er tale om en tilbagevendende udgift. Der er tale om betaling for adgangen til i en 3 årig periode at bringe kommunal information på nettet. Betalingen er af leverandøren beregnet på baggrund af dækningsgraden, som igen afhænger af antallet af hotzoner.

Det er fortsat Byrådets opfattelse at der hverken i den indgåede aftale eller i det ønskede formål er forhold som er i strid med de regler, der påses af Statsforvaltningen.

Som et kuriosum vedlægges kopi af en artikel i Aarhus Stiftstidende, hvoraf det synes at fremgå, at TDC er ved at involvere sig i et identisk projekt med Århus Kommune som aftalepartner."

Klagers bemærkninger

TDC har ved brev af 13. maj 2009 afgivet følgende supplerende bemærkninger:

"TDC har modtaget Høje-Taastrup Kommunes udtalelse af 5. marts 2009 med bilag.

Det fremgår af udtalelsen, at Høje-Taastrup Kommune fortsat gør gældende, at aftalen med NoPayNet ApS alene vedrører distribution af kommunal information på et web-site.

Det ændrer imidlertid ikke på, at aftalen efter sit indhold omfatter et videregående samarbejde om etablering og drift af hotzoner med henblik på udbud af internet til borgerne i kommunen. Det understøttes – ud over de forhold som er anført i TDC's brev af 9. januar 2009 – yderligere af, at det af Gratis Danmarks oplæg til Høje-Taastrup Kommune på side 2 under overskriften "Hvorfor Gratis Danmark" fremgår, at:

"Kommunen og Gratis Danmark vil med projektet tilbyde gratis internet på offentlige steder til borgerne,..."

TDC fastholder på den baggrund, at aftalen med NoPayNet ApS indebærer, at Høje-Taastrup Kommune i samarbejde med

NoPayNet ApS stiller gratis internet til rådighed, og der således ikke kun er tale om en aftale om distribution af kommunal information på et web-site.

TDC anførte i brev af 9. januar 2009, at det må lægges til grund, at NoPayNet ApS ikke ville have etableret hotzoner i Høje-Taastrup Kommune, såfremt kommunen ikke havde indgået aftalen og fuldt ud finansieret opsætningen af det nødvendige udstyr. TDC har noteret, at det fremgår af det fremsendte udaterede bilag fra NoPayNet ApS, at den kommunale betaling udgør ca. 1/3 af omkostningerne ved etableringen af platformen. Det er uklart, om omkostningerne til etableringen af platformen omfatter flere udgifter end udgifterne til opsætning af udstyr, som i henhold til indstillingen til beslutning om indgåelse af aftalen med NoPayNet ApS til Økonomiudvalget og Byrådet afholdes af kommunen. Under alle omstændigheder udgør den kommunale betaling en så væsentlig andel af de samlede omkostninger, at den kommunale deltagelse i finansieringen må anses for nødvendig for, at NoPayNet ApS vil etablere hotzoner i Høje-Taastrup Kommune.

Høje-Taastrup Kommune har vedlagt til udtalelsen en artikel vedrørende et projekt i Århus om internetadgang for studerende. TDC bemærker for god ordens skyld, at dette projekt ikke har nogen sammenhæng med nærværende sag, og i øvrigt ikke vil indebære kommunal finansiering og udbud af internetadgang."

Statsforvaltningens udtalelse

Statsforvaltningen fører tilsyn med, at kommunerne overholder den lovgivning, der særligt gælder for offentlige myndigheder, jf. § 48, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse (styrelsesloven – lovebekendtgørelse nr. 1060 af 24. oktober 2006, senest ændret ved § 1, i lov nr. 224 af 8. april 2008).

Det følger af bestemmelsen, at statsforvaltningen påser kommunernes overholdelse af lovgivningen, det vil sige såvel skreven som uskreven ret, herunder offentligretlige retsgrundsætninger såsom grundsætningerne om kommunernes opgavevaretagelse, også kaldet kommunalfullmagtsreglerne.

Statsforvaltningen kan ikke tage stilling til, om kommunens dispositioner er rimelige eller hensigtsmæssige.

Statsforvaltningen fører ikke tilsyn, i det omfang særlige klage- eller tilsynsmyndigheder kan tage stilling til den pågældende sag jf. § 48, stk. 3 i styrelsesloven.

Kommunalfuldmagten er betegnelsen for de grundsætninger, som regulerer kommunernes adgang til på ulovbestemt grundlag at varetage opgaver. Kommunalfuldmagtens rammer fastlægges ud fra en række generelle kriterier, som er udviklet i domstolenes og tilsynsmyndighedernes praksis.

De vigtigste af disse generelle kriterier er følgende:

- En kommune kan kun støtte aktiviteter, der kommer det kommunale fællesskab til gode. Der kan derfor ikke ydes støtte til enkeltpersoner eller enkeltvirksomheder, medmindre det sker som en konsekvens af en aktivitet, der skal tjene til opfyldelsen af fællesskabets behov.
- En kommune kan kun støtte aktiviteter, der er almenyttige, hvilket betyder, at borgere eller virksomheder i almindelighed skal have gavn af, at kommunen støtter det pågældende formål, og at der skal være fri og lige adgang til de pågældende ydelser forstået på den måde, at alle, eller en sagligt afgrænset del af kommunens borgere, skal kunne modtage ydelsen. Derimod er der ikke et krav om, at den er gratis.
- En kommune kan endvidere kun påtage sig opgaver, der er knyttet til dens eget geografiske område.
- Endelig må en kommune ikke gennem de aktiviteter, der iværksættes, indgå i en konkurrencesituation med private virksomheder, ligesom en kommune som udgangspunkt ikke må tjene på de aktiviteter, den iværksætter.
- Som et sidste generelt kriterium antages det, at kommunalfuldmagten er begrænset af et krav om forholdsmæssighed, hvilket betyder, at en kommune kun kan varetage eller yde støtte til en aktivitet i et omfang, der modsvares af den kommunale interesse heri, og ikke må gå videre end hensynet til varetagelsen af det kommunale formål tilsiger.

Statsforvaltningen har ved sin tidligere afvisning af sagen på grundlag af de dengang foreliggende oplysninger lagt til grund, at der var tale om, at kommunen alene havde indgået aftale med en internetudbyder om indrykning af kommunale meddelelser på en allerede eksisterende internetside.

Efter de nu foreliggende oplysninger finder statsforvaltningen at måtte lægge til grund, at kommunens engagement i det omhandlede projekt rækker videre, end hvad der blot kan karakteriseres som et almindeligt køb af en ydelse.

Statsforvaltningen har herved lagt vægt på de af kommunen fremsendte nye oplysninger, der belyser kommunens samlede engagement i selve etableringen af hotspotzonerne, herunder at aftalen mellem NoPayNet ApS og kommunen efter sit indhold omfatter et videregående samarbejde om etablering og drift af hotzonerne.

Det er statsforvaltningens opfattelse, at udbydelse og oprettelse af adgang til internettet i sig selv ikke er en kommunal opgave.

Statsforvaltningen har herved lagt vægt på, at internetadgang er en ydelse, der udbydes af private mod betaling, og at såfremt kommunen kan tilbyde eller yde indirekte støtte til adgang til internettet, vil der blive påført den private sektor en konkurrence, som ikke er lovligt efter kommunalfuldmagtsreglerne.

Statsforvaltningen finder således, at der med kommunens engagement i sagen – som medfører, at der ydes gratis og ubegrænset adgang til internettet – ydes en støtte til borgerne og varetages en opgave i konkurrence med private internetudbydere, som det som udgangspunkt ligger udenfor kommunens muligheder at varetage indenfor kommunalfuldmagtens rammer.

Statsforvaltningen finder ikke, at det forhold, at den kommunen påhvilende udgift til etablering ifølge kommunens oplysninger udgør et mindre beløb, end hvad kommunen ville have skullet betale for køb af annonceplads i eksempelvis en lokalavis, vil kunne føre til et andet resultat.

Hvor der i øvrigt er et kommunalt formål, indebærer den omstændighed, at virkningen af en kommunal disposition som biefekt er til fordel for en enkelt person eller virksomhed, ikke i sig selv, at den pågældende disposition bliver ulovlig, jf. ovenfor.

Statsforvaltningen finder, at det er en lovlig kommunal opgave at formidle information fra kommunen til borgerne, også via internettet.

Som anført ovenfor, skal der imidlertid være et rimeligt forhold mellem den kommunale interesse og størrelsen af det kommunale engagement. Dette betyder, at kommunen ikke må gå videre end hensynet til varetagelsen af det saglige hensyn tilsiger.

Statsforvaltningen finder ikke, at der består et rimeligt forhold mellem den kommunale interesse i at yde borgerne kommunal information og den indirekte service, der består i – i konkurrence med andre internetudbydere – at

yde gratis og ubegrænset adgang til internettet i et omfang, som det her er tilfældet.

Det er derfor statsforvaltningens opfattelse, at man ved det her omhandlede tilbud, går videre end hensynet til at yde kommunal information tilsiger.

Statsforvaltningen har herved lagt vægt på, at aftalen mellem kommunen og NoPayNet ApS indebærer 32 hotspotzoner hver især dækkende en radius af 200 m, og at det samlede dækningsområde således udgør en stor del af det indre af Høje-Taastrup by, hvor der fra private pc'ere vil være fri adgang til internettet.

Statsforvaltningen har endvidere lagt vægt på, at der findes andre muligheder for at opnå adgang til internettet, som det kommunale engagement vil være i direkte konkurrence med, samt at kommunens ønske om at yde kommunal information via internettet kan varetages på anden måde ved benyttelse af allerede etablerede og eksisterende forbindelser.

Det skal hertil endvidere bemærkes, at kommunerne ved Biblioteksloven er tillagt en særlig kompetence/forpligtelse til at stille fri internetadgang til rådighed, der således også imødegår flere af de i indstillingen til byrådet omtalte bevæggrunde for kommunens ønske om at indgå den omhandlede aftale.

Statsforvaltningen skal anmode om at få oplyst, hvad kommunen agter at foretage sig i anledning af ovenstående.

Udtalelsen vil snarest blive offentliggjort på www.statsforvaltning.dk.

Med venlig hilsen

Lone B. Christensen
Kontorchef

Katrine Harlou
souschef

Titel:	Effektiviseringsramme på centrenes administrative budgetter
Kategori:	1. Proces- og ressourceoptimering
Udvalg:	Økonomiudvalget
Aktivitetssområde:	Administration
Enhed:	Center for Økonomi & Personale
Ansvarlig kontaktperson:	René Rasmussen

Beskrivelse

Det foreslås at fordele en andel af effektiviseringsrammen på administration, puljer og beredskab – eksempelvis svarende til 2,0 mio. kr. – ud på centerbudgetterne fra og med 2015 med henblik på at centrene konkret indarbejder effektiviseringen. Effektiviseringsrammen fordeles efter centerbudgetternes størrelse (løn + øvrig drift).

Centrene administrerer en meget bred vifte af forskelligartede opgaver. Formålet er at bringe en del effektiviseringsøvelsen ud i centrene, så tæt som muligt på centrenes egen opgavevaretagelse, og der hvor der er viden og ideer til, hvad der kan justeres. Det skal inspirere til løbende at arbejde med effektivisering – f.eks. via digitalisering, strømlining/ensretning af arbejdsgange/arbejdsprocesser, organisering af centrenes aktiviteter, gensidig understøtning på tværs i centeret, indkøb og prioritering af overhead-udgifter osv.

Tværgående initiativer på tværs i administrationen – f.eks. effektivisering af de tværgående arbejdsprocesser, fælles indsats for yderligere at fremme LEAN, anvendelse af mobilabonnementer og taxa, mere effektiv anvendelse af kommunens biler til de udekørende medarbejdere, rammer for mødeafholdelse osv. – kan evt. medvirke til at understøtte udmøntningen i de enkelte centre.

Gennemførelse af effektiviseringen skal vurderes nøje i forhold til at centrene fortsat kan varetage sikker drift, god borgerservice og betjening af decentrale enheder m.v.

Økonomi og personalemæssige konsekvenser

Økonomiske konsekvenser, 1.000 kr.	2015	2016	2017	2018
Besparelse - løn	-1.950	-1.950	-1.950	-1.950
Besparelse - øvrig drift	-50	-50	-50	-50
Investeringsomkostninger				
Indtægter				
I alt	-2.000	-2.000	-2.000	-2.000
Personalemæssige konsekvenser årsværk	-4,3	-4,3	-4,3	-4,3
Gennemsnitsløn pr. år (1.000 kr.)	450	450	450	450

Beløbene er i 2014-niveau (-=budgetreduktion og reduktion i personale/+ =budgetforøgelse og øget personale)

Der er i ovenstående taget udgangspunkt i budgetterne direkte relateret til centrenes egen drift. Fordelingen mellem løn og øvrig drift kan i praksis være anderledes.

Konsekvenser herunder evt. for serviceniveau

Det tilstræbes, at forslaget ikke får konsekvenser for serviceniveauet i forhold til borgerne, idet der skal være fokus på effektivisering af de understøttende processer, interne arbejdsgange i centrene, overhead-aktiviteter m.v.

Forslaget kan få konsekvenser i forhold til omfanget af udviklingsopgaver.

Implementering

Efter beslutningen lægges rammen ind i budgetterne fra og med 2015 med henblik på beslutning om udmøntning fra 1. januar 2015.

Tidligere politisk behandling af forslag

Er forslaget nyt?

Ja Nej

Hvis nej, hvornår har forslaget senest været behandlet politisk?

Et lignende forslag indgik i forbindelse med budgetaftalen for 2013-2016

Sammenhæng med øvrige forslag

Vil forslaget have konsekvenser ift. andre forslag?

Ja Nej

Hvis ja, hvilke andre forslag vil blive omfattet heraf:

Høring

Skal forslag i høring?

Ja Nej

Hvis ja, angives hvem der skal høres:

Titel:	Afskaffelse af flekstidsregistreringssystem
Kategori:	1. Proces- og ressourceoptimering
Udvalg:	Økonomiudvalget
Aktivitetssområde:	Administration
Enhed:	Center for Økonomi & Personale
Ansvarlig kontaktperson:	Zita Korsholm

Beskrivelse

Det administrative personale har igennem mange år haft flekstid – og dette forslag indebærer ikke en afskaffelse af flekstitiden – men en afskaffelse af registreringen af arbejdstiden via systemet Wintid. Altså stadig flekstid, men uden en minutiøs registrering af tilstedeværelses-timer. Forslaget kræver drøftelse i MED-udvalget for administration og formel opsigelse af flekstidsregelsættet med 3 måneders varsel til udgangen af en overenskomstperiode, dvs. til den 31.3.2015.

Det er ledelsens vurdering, at der ikke længere er behov for denne kontrolforanstaltning i form af en minutiøs optælling af arbejdstiden. Ledelsen har tillid til, at den enkelte medarbejder kan styre sin arbejdstid i forhold til opgaver. Skulle der opstå den situation, at der opleves klar ubalance imellem behov for tilstedeværelse set i forhold til opgaver for den enkelte, skal situationen drøftes imellem leder og medarbejder. Det er ledelsens antagelse, at undladelse af den minutiøse registrering hurtigt finder sit leje og, at den enkelte medarbejder er i stand til at få sin arbejds hverdag til at fungere uden tidsregistrering.

Der kan spares ca. 40.000 kr. årligt til driftsudgifter til systemet Wintid. Derudover antages det, at medarbejdere, ledere og administrative nøglepersoner vil kunne spare tid ved en afskaffelse af registreringssystemet. Arbejdsgangen i forhold til f.eks. indberetning af ferie m.v. forudsættes i stedet klaret via rollebaseret indgang i OPUS, som indeholder en mulighed for dette. Den praktiske tilrettelæggelse skal undersøges nærmere.

Mere effektive arbejdsgange og undladelse af overflødig registrering antages skønsmæssigt at kunne give en samlet forøgelse af ressourcer til rådighed for andre opgaver svarende til totalt ca. 0,8 årsværk eller ca. 360.000 kr.

Skåfremt forslaget ikke gennemføres i den foreliggende form, er det vurderingen, at flekstidsregelsættet under alle omstændigheder bør siges op til den 31.3.2015 med henblik på genfor-

handling således, at der kan gennemføres en modernisering og en rimelig tilpasning til de enkelte overenskomster på det administrative område.

Økonomi og personalemæssige konsekvenser

Økonomiske konsekvenser, 1.000 kr.	2015	2016	2017	2018
Besparelse - løn	-270	-360	-360	-360
Besparelse - øvrig drift	-30	-40	-40	-40
Investeringsomkostninger				
Indtægter				
I alt	-300	-400	-400	-400
Personalemæssige konsekvenser årsværk	-0,6	-0,8	-0,8	-0,8
Gennemsnitsløn pr. år (1.000 kr.)	450	450	450	450

Beløbene er i 2014-niveau (-=budgetreduktion og reduktion i personale/+ =budgetforøgelse og øget personale)

Konsekvenser herunder evt. for serviceniveau

Ingen.

Implementering

Implementering af effektiviseringen kan vanskeliggøres af, at der skal ske forholdsmæssig fordeling på centrenes lønbudgetter, hvilket i øvrigt gør det relevant at se dette forslag i sammenhæng med forslaget om en effektiviseringsramme for alle centre.

Tidligere politisk behandling af forslag

Er forslaget nyt?

Ja   Nej

Hvis nej, hvornår har forslaget senest været behandlet politisk?

Sammenhæng med øvrige forslag

Vil forslaget have konsekvenser ift. andre forslag?

Ja Nej

Hvis ja, hvilke andre forslag vil blive omfattet heraf:

Bør ses i sammenhæng med forslaget om en effektiviseringsramme for alle centre.

Høring

Skal forslag i høring?

Ja Nej

Hvis ja, angives hvem der skal høres:

Titel:	Centrale puljer
Kategori:	4. Øvrige
Udvalg:	Økonomiudvalget
Aktivitetssområde:	Administration
Enhed:	Center for Økonomi & Personale
Ansvarlig kontaktperson:	Betina Bengtzen

Beskrivelse

En række af de centrale puljer under "Administration" hvor der ikke er indgået aftaler/kontrakter vil kunne reduceres, idet virkningen alene vil medføre, at aktiviteten bliver mindre.

Der er tale om reduktion af følgende puljer:

- I forbindelse med organisationsændringen blev alle overhead-midler for administrationen samlet i én pulje og uddelt herfra til de nye centre. Der resterer dog et beløb på 332.700 kr. som ikke er uddelt. Hele beløbet indgår i dette forslag.
- Ledelsesmidler. Der er afsat en pulje til lederuddannelses-aktiviteter. I dette forslag indgår 200.000 kr. af de samlede kvalitetsreform-midler på 1,926 mio. kr.
- Kulturelle opgaver. Der er afsat budgetmidler til kulturelle opgaver. I dette forslag indgår 100.000 kr. af det samlede budget på 160.300 kr.

Gennemførelsen af effektiviseringen vil ikke medføre konsekvenser for borgerservicen eller for betjeningen af de decentrale enheder.

Økonomi og personalemæssige konsekvenser

Økonomiske konsekvenser, 1.000 kr.	2015	2016	2017	2018
Besparelse - løn				
Besparelse - øvrig drift	-633	-633	-633	-633
Investeringsomkostninger				
Indtægter				
I alt	-633	-633	-633	-633

Personalemæssige konsekvenser årsværk

Gennemsnitsløn pr. år (1.000 kr.)

Beløbene er i 2014-niveau (-=budgetreduktion og reduktion i personale/+ =budgetforøgelse og øget personale)

Der er ingen personalemæssige konsekvenser.

Konsekvenser herunder evt. for serviceniveau

Der er ingen konsekvenser for serviceniveau.

Implementering

Forslaget kan implementeres umiddelbart.

Tidligere politisk behandling af forslag

Er forslaget nyt?

Ja Nej

Hvis nej, hvornår har forslaget senest været behandlet politisk?

Budgetaftale for B2014 indeholdt reduktion af puljer til konsulentbistand og ledelsesmidler.

Sammenhæng med øvrige forslag

Vil forslaget have konsekvenser ift. andre forslag?

Ja Nej

Hvis ja, hvilke andre forslag vil blive omfattet heraf:

Høring

Skal forslag i høring?

Ja   Nej

Hvis ja, angives hvem der skal høres:

Titel:	Centrale puljer
Kategori:	4. Øvrige
Udvalg:	Økonomiudvalget
Aktivitetssområde:	Puljebeløb
Enhed:	Center for Økonomi & Personale
Ansvarlig kontaktperson:	Betina Bengtzen

Beskrivelse

En række af de centrale puljer under hvor der ikke er indgået aftaler/kontrakter vil kunne reduceres, idet virkningen alene vil medføre, at aktiviteten bliver mindre, og i enkelte tilfælde at udgifter til ekstraordinære analyser m.m. vil skulle finansieres på anden vis.

Der er tale om reduktion af følgende puljer:

- Lønpulje til særlige formål. Der er afsat budgetmidler til at imødegå udgifter i forbindelse med ophør af åremålsansættelser. En beregning har vist, at der i 2015 samt 2017 - 2018 er et overskud på denne pulje på 500.000 hvert af disse år.
- Udbudsstrategipulje (effektiviseringer). I forbindelse med beslutningen om en række konkurrenceudsættelser i LTK, blev der oprettet en pulje til at imødegå udgifter til udarbejdelse af analyser og evt. kontrolbud fra LTK selv. Da der i Budgetaftalen for 2015 - 18 er truffet beslutning om ikke at igangsætte yderligere konkurrenceudsættelser, kan resten af disse puljemidler indgå i forslaget. Det beløber sig til 842.000 i 2015.
- Konsulentbistand. Der er afsat budgetmidler til konsulentopgaver der går på tværs af organisationen. I dette forslag indgår 100.000 kr. af det samlede budget på 368.300 kr.

Gennemførelsen af effektiviseringen vil ikke medføre konsekvenser for borgerservicen eller for betjeningen af de decentrale enheder.

Økonomi og personalemæssige konsekvenser

Økonomiske konsekvenser, 1.000 kr.	2015	2016	2017	2018
Besparelse - løn				
Besparelse - øvrig drift	-1.442	-100	-600	-600
Investeringsomkostninger				
Indtægter				
I alt	-1.442	-100	-600	-600

Personalemæssige konsekvenser årsværk

Gennemsnitssløn pr. år (1.000 kr.)

Beløbene er i 2014-niveau (-=budgetreduktion og reduktion i personale/+ =budgetforøgelse og øget personale)

Der er ingen personalemæssige konsekvenser.

Konsekvenser herunder evt. for serviceniveau

Der er to konkurrenceudsættelser allerede indarbejdet i budgettet, Intern Service samt It Drift og Support. Disse to konkurrenceudsættelser er endnu ikke igangsat, og eventuelle udgifter hertil eller modgående besparelser vil ikke kunne afholdes over puljen afsat til formålet.

Implementering

Forslaget kan implementeres umiddelbart.

Tidligere politisk behandling af forslag

Er forslaget nyt?

Ja Nej

Hvis nej, hvornår har forslaget senest været behandlet politisk?

Budgetaftalen for B2014 indeholdt reduktion af udbudsstrategi-puljen.

Sammenhæng med øvrige forslag

Vil forslaget have konsekvenser ift. andre forslag?

Ja Nej

Hvis ja, hvilke andre forslag vil blive omfattet heraf:

Høring

Skal forslag i høring?

Ja Nej

Hvis ja, angives hvem der skal høres:

Titel:	Venskabsbyer
Kategori:	4. Øvrige
Udvalg:	Økonomiudvalget
Aktivitetssområde:	Administration
Enhed:	Stab for Politik & Jura
Ansvarlig kontaktperson:	Birger Kjer Hansen

Beskrivelse

Kommunen har i dag følgende venskabsbykonstellationer:

Nordisk venskabsbysamarbejde (2013):

- Askim (Norge)
- Huddinge (Sverige)
- Vanda (Finland)
- Lyngby-Taarbæk Kommune

Endvidere er der en bilateral samarbejdsaftale fra 2012 med Sermersoq Kommune (tidl. bl.a. Nuuk Kommune) i Grønland. (Der er ikke indgået tilsvarende forbindelse med Færøerne.)

Venskabsby-samarbejdet omfatter nu alene en årlig politisk konference samt arbejdstagerbytte (principielt vedr. alle fagområder inden for den kernekommunale opgaveløsning) og idrætsstævne for medarbejdere.

Der er i 2014 og frem samlet afsat 0,227 mio. kr. årligt til formålet med følgende fordeling:

• Konferencer m.m.	0,131 mio. kr.
• Idrætsarrangementer	0,066 mio. kr.
• Øvrige udgifter	0,030 mio. kr.

Der er ikke afsat særskilte midler til efterlevelse af aftalen med Sermersoq, der således efter omstændighederne nu også finansieres via ovennævnte ramme.

Det foreslås, at venskabsby-samarbejdet nedlægges.

Økonomi og personalemæssige konsekvenser

Økonomiske konsekvenser, 1.000 kr.	2015	2016	2017	2018
Besparelse - løn				
Besparelse - øvrig drift	-227	-227	-227	-227
Investeringsomkostninger				
Indtægter				
I alt	-227	-227	-227	-227

Personalemæssige konsekvenser årsværk

Gennemsnitsløn pr. år (1.000 kr.)

Beløbene er i 2014-niveau (-=budgetreduktion og reduktion i personale/+ =budgetforøgelse og øget personale)

Konsekvenser herunder evt. for serviceniveau

Der er ingen konsekvenser for serviceniveauet.

Implementering

1. januar 2015.

Tidligere politisk behandling af forslag

Er forslaget nyt?

Ja Nej

Hvis nej, hvornår har forslaget senest været behandlet politisk?

Sammenhæng med øvrige forslag

Vil forslaget have konsekvenser ift. andre forslag?

Ja Nej

Hvis ja, hvilke andre forslag vil blive omfattet heraf:

Høring

Skal forslag i høring?

Ja   Nej

Hvis ja, angives hvem der skal høres:

Titel:	Central scanning af indkommende post
Kategori:	1. Proces- og ressourceoptimering
Udvalg:	Økonomiudvalget
Aktivitetssområde:	Administration
Enhed:	Center for Borgerservice & Digitalisering
Ansvarlig kontaktperson:	Jørn Unnerup

Beskrivelse

I dag modtages fysisk post via postvæsenet, fra KMD og i postkasserne på Rådhuset og T12. Denne post omdeles til modtagerne i de to huse. Hos modtagerne scannes det relevante i dag ind **decentralt** og det lægges i de digitaliserede sagsmapper. Kommunen arbejder ikke fremad med papir-sagsarkiver (som reelt vil være et parallelarkiv til det, der alligevel er digitalt produceret og arkiveret).

Den nødvendige scanningsproces foreslås at ske **centralt** – enten i kommunen selv eller hos en ekstern leverandør. Den scannede post kan derefter fordeles via mail-systemet til de relevante modtagere – dvs. uden fysisk omdeling i husene.

Central scanning af post er første trin i en proces, hvor andet trin vil være en automatiseret fordeling af posten til de relevante modtagere. Systemerne er 'opfundet' og anvendelige; men de nødvendige interne forudsætninger er ikke til stede i LTK for nærværende. Det vil kræve en del indsats at nå til det punkt.

De nødvendige forudsætninger er, at bl.a. alle sager i kommunens systemer (ESDH og fagsystemer med samme faciliteter) opmærkes efter KLE-nøglen (fælleskommunal journaliseringsnøgle efter indhold). Et automatisk postfordelingssystem vil søge efter betydningsord i den elektroniske posts overskrift og tekst og indplacere dem i forhold til KLE. Når der er match, kan den indkommende post sendes til den afdeling/de medarbejdere, der står noteret for at have sagerne med givne KLE-numre. Dette fordelingssystem kan håndtere såvel scannet fysisk post som alm. e-mails og digital post.

Syddjurs tog et fordelingsystem i brug i januar 2014 og allerede efter et par måneder blev 60 % af posten fordelt automatisk. Syddjurs iværksatte den konsekvente KLE-opmærkning med kommunesammenlægningen i 2007.

Økonomi og personalemæssige konsekvenser

Økonomiske konsekvenser, 1.000 kr.	2015	2016	2017	2018
Besparelse - løn				
Besparelse - øvrig drift	-50	-50	-50	-50
Investeringsomkostninger	50			
Indtægter				
I alt	0	-50	-50	-50

Personalemæssige konsekvenser årsværk

Gennemsnitsløn pr. år (1.000 kr.)

Beløbene er i 2014-niveau (-=budgetreduktion og reduktion i personale/+ =budgetforøgelse og øget personale)

Det er ikke for nærværende muligt at lave en egentlig businesscase, da der er behov for at få et præcist indtryk af den aktuelle indkommende postmængde (tælling iværksat for april-maj 2014) – det har ikke været talt før. På det tidspunkt kan de økonomiske konsekvenser også mere præcist gøres op på løn og øvrig drift.

Desuden skal udgifterne ved de forskellige mulige løsninger omkring central scanning afklares.

Netto forventes der for nærværende at kunne effektiviseres for 50.000-100.000 kr. årligt. Et mere præcist overslag kan udarbejdes til august 2014 ud fra optællingerne i april-maj og indhentede informationer om mulige scanningsløsninger.

Konsekvenser herunder evt. for serviceniveau

Der er ingen konsekvenser for serviceniveauet.

Implementering

Når besluttet kan forslaget formentlig implementeres i løbet af 1-2 måneder.

Tidligere politisk behandling af forslag

Er forslaget nyt?

Ja Nej

Sammenhæng med øvrige forslag

Vil forslaget have konsekvenser ift. andre forslag?

Ja Nej

Hvis ja, hvilke andre forslag vil blive omfattet heraf:

Høring

Skal forslag i høring?

Ja Nej

Hvis ja, angives hvem der skal høres:

Titel: Reduktion af fundraising

Kategori: 1. Proces- og ressourceoptimering

Udvalg: Økonomiudvalget

Aktivitetssområde: Administration

Enhed: Center for Sundhed & Kultur

Ansvarlig kontaktperson: Charlotte Bidsted

Beskrivelse

I forbindelse med budgetaftalen for 2012-15 blev det aftalt at ansætte ”en person med ansvar for fundraising. Det forventes, at denne investering vil være tjent ind af fondsmidler inden for budgetperioden.” (jf. ADM 5). Der blev følgelig afsat midler til ansættelse af fundraiseren i budgettet, samtidig med at der blev indlagt en budgetteret indtægt på selvsamme beløb.

Formålet med at ansætte en fundraiser er at øge Lyngby-Taarbæk Kommunes andel af fondsmidler betydeligt gennem en mere målrettet og proaktiv søgning af både offentlige og private fonde. Fundraiseren blev ansat i en fast stilling pr. 1. november 2012.

Fundraiseren medvirkede til en øget fondsindtægt i 2013 på i alt 873.500 kr., jf. oversigten:

Bevilgede projekter i 2013:	Bevilget beløb:
PakHuset – Grønne Ildsjæle, Miljøministeriet	285.100
PakHuset – Lauritzen Fonden	80.000
Sophienholm – Jytte Rex	139.000
Negative reaktioner på forældreskab – Forebyggelsespuljen Region H	202.500
Sprog Spirer – BUPL udviklingsfond	100.000
Sophienholm – Ord til andet	67.000
Ansøgninger afventer svar	Ansøgt beløb:
Fremme af mental sundhed for unge – Sundhedsstyrelsen	1.687.710
PakHuset – Velux Fonden	800.000
Sophienholm (Kaj Bojesen udstilling) – A.P.Møller, Nordea, Obelske, Hempel, Kunstfond	190.000
El-cykel, Region H	111.875
Incubationsmiljø til unge – Region H	3.038.000

Afslag	Ansøgt beløb:
Helhedsindsats for udsatte familier – Arbejdsmarkedsstyrelsen	4.860.000
Danmark Læser – Lyngby Læser – Kulturministeriet	477.750
Sophienholm Billedkunstskole – Kulturstyrelsen	1.755.585

For nogle projekter gælder det, at aktiviteten eller dele af aktiviteten efterfølgende gennemføres også selvom, der er givet afslag, ved at kommunen selv finansierer aktiviteten. Det gælder fx de to sidst nævnte ansøgninger blandt oversigtens "afslag". Udarbejdelse af et projekt giver ofte gode gennemarbejdede aktiviteter, der kan give anledning til udvikling af kommunens tilbud, også uden ekstern finansiering. Andre projekter ansøger aldrig om ekstern finansiering, idet det undervejs besluttes, at kommunen selv finansierer aktiviteterne. Det gælder fx aktiviteter for sårbare gravide og mentorordning til flygtninge.

Fremadrettet er der nogle større fondsprojekter undervejs: Det gælder bl.a. Kongevejen Skole – multibane og sammenhæng mellem indendørs og udendørs læringsmiljøer; Hummeltofte Skolen/Sorgenfrivang II "Fra sump til jump" – Udendørs Forsamlingshus. Nordea, Realdania, Skole+; Idrætsbyen – udendørs arealer til daginstitutioner, skoler og uorganiseret idræt i samarbejde med DGI og LOA, Lokale og Anlægsfonden; Skolereform – to ansøgninger til A.P. Møller fonden – 1 mia. til folkeskolen; EU Socialfond – uddannelse/arbejde til unge i samarbejde med tre andre kommuner i Nordsjælland; samt Træningsbaner – uddannelse af mentorer til unge, både i mentorforening, klubber og foreninger.

Udfordringen har været, at bevillinger fra fonde – offentlige såvel som private – ikke kan bidrage til fundraisers arbejde. Fondene ser det som ansøgers egen investering at søge fonden. En rundspørge til andre kommuner viser, at ingen kommuner finansierer fundraisere via fondsmidler, men ser ansættelsen som en investering, som på sigt forventes at give afkast – i lighed med fx etablering af indkøbsfunktioner eller lignende. Ingen har anvendt en model med intern fakturering eller afgift på fundraiserens arbejde. Modellen vurderes uhensigtsmæssig idet der er en risiko for, at fundraiser først "bestilles", når afdelingerne selv har defineret et behov, og det proaktive i forhold til at understøtte nye initiativer og tværgående initiativer bortprioriteres. Det vurderes endvidere, at centrene i Lyngby-Taarbæk Kommune har så få løse midler, at de reelt ikke vil benytte en fundraiser, hvis de skal betale for brug af denne. En faktureringsmodel vil derfor i praksis komme til at fungere som en begrænsende incitamentsstruktur, som vil hæmme brug af fundraiseren, og dermed vanskeliggøre målet om del i flere fondsmidler. Direktionen valgte på den baggrund at ansætte fundraiseren og følge tæt op på dennes arbejde, herunder om de opnåede resultater er pengene værd. Det opgøres hvert år målt på succeskriterier, hvilken betydning fundraisers indsats har for kommunen. Det overordnede mål er, at fundraiseren som minimum kan tjene sig selv ind i vækst af fondsmidler, jf. B2012-15, ADM 5.

Erfaringen fra det første halvanden års tid med en fundraiser i kommunen er, at det tager tid at forankre fundraiseren i hele organisationen og skabe de nødvendige partnerskabsforhold som mange ansøgninger forudsætter. Samtidig har store dele af driftsorganisationen ikke overskud til at igangsætte store nye initiativer, dels er der ikke ressourcer til den nødvendige medfinansiering i fondsansøgninger, hvorfor der generelt er en tilbageholdenhed i organisationen om at ansøge

større projekter. På den anden side er der store potentialer i ansøgning af fonde og målrettede gennemarbejdede ansøgninger vurderes at kunne tilføre kommunen yderligere midler i de kommende år til især anlægs- og byggeprojekter, folkeskolereformen, aktivering af civilsamfundets ressourcer og udviklingen af det nære sundhedsvæsen. Indsatser der vil rette sig mod store nationale fonde og EU-midler.

På den baggrund foreslår forvaltningen, at halvere fundraiserstillingen og fremadrettet sikre en større ledelsesmæssig prioritering af projekter og ansøgninger på tværs af kommunen.

Økonomi og personalemæssige konsekvenser

Økonomiske konsekvenser, 1.000 kr.	2015	2016	2017	2018
Besparelse - løn	-290	-290	-290	-290
Besparelse - øvrig drift				
Investeringsomkostninger				
Indtægter				
I alt	-290	-290	-290	-290
Personalemæssige konsekvenser årsværk	-0,50	-0,50	-0,50	-0,50
Gennemsnitsløn pr. år (1.000 kr.)	580	580	580	580

Beløbene er i 2014-niveau (-=budgetreduktion og reduktion i personale/+ =budgetforøgelse og øget personale)

Konsekvenser herunder evt. for serviceniveau

En reduktion, svarende til halvering af fundraiserstillingen. Den pågældende tilbydes andre relevante opgaver i den resterende del af sin ansættelse, herunder kommunikationsopgaver.

Implementering

1. januar 2015.

Tidligere politisk behandling af forslag

Er forslaget nyt?

Ja Nej

Hvis nej, hvornår har forslaget senest været behandlet politisk?

Sammenhæng med øvrige forslag

Vil forslaget have konsekvenser ift. andre forslag?

Ja Nej

Hvis ja, hvilke andre forslag vil blive omfattet heraf:

Høring

Skal forslag i høring?

Ja Nej

Hvis ja, angives hvem der skal høres:

Titel: Reduktion af budget vedrørende kontorartikler

Kategori: 4. Øvrige

Udvalg: Økonomiudvalget

Aktivitetssområde: Administration

Enhed: Stab for Politik & Jura

Ansvarlig kontaktperson: Birger Kjer Hansen

Beskrivelse

I de seneste år har regnskabet udvist et mindreforbrug på det afsatte budget til indkøb af kontorartikler og småt inventar. Dette synes nu at kunne berettige, at budgettet kan indrettes på et lavere niveau.

Årsagen hertil er dels omlægning til en højere grad af indkøb forankret decentralt (idet indkøb skal foretages via e-handelssystemet) samt det forhold, at der er været gennemført en række udbud på området, som har medført lavere indkøbspriser for kommunen, og således at det decentrale niveau er forpligtet til at indkøbe via nævnte aftaler.

Det foreslåes, at reducere det centralt afsatte budget på 1,124 mio. kr. med 0,450 mio. kr.

Økonomi og personalemæssige konsekvenser

Økonomiske konsekvenser, 1.000 kr.	2015	2016	2017	2018
Besparelse - løn				
Besparelse - øvrig drift	-450	-450	-450	-450
Investeringsomkostninger				
Indtægter				
I alt	-450	-450	-450	-450

Personalemæssige konsekvenser årsværk

Gennemsnitsløn pr. år (1.000 kr.)

Beløbene er i 2014-niveau (-=budgetreduktion og reduktion i personale/+ =budgetforøgelse og øget personale)

Konsekvenser herunder evt. for serviceniveau

Ingen konsekvenser for serviceniveau.

Implementering

Umiddelbart implementerbart.

Tidligere politisk behandling af forslag

Er forslaget nyt?

Ja Nej

Hvis nej, hvornår har forslaget senest været behandlet politisk?

Sammenhæng med øvrige forslag

Vil forslaget have konsekvenser ift. andre forslag?

Ja Nej

Hvis ja, hvilke andre forslag vil blive omfattet heraf:

Høring

Skal forslag i høring?

Ja Nej

Hvis ja, angives hvem der skal høres:

Titel:	Call Center - eksternt samarbejde (f.eks. i 4-K regi)
Kategori:	4. Øvrige
Udvalg:	Økonomiudvalget
Aktivitetssområde:	Administration
Enhed:	Center for Borgerservice & Digitalisering
Ansvarlig kontaktperson:	Jørn Unnerup

Baggrund og formål

Call center funktionen handler om, hvordan borgere mv. betjenes telefonisk på den mest optimale måde. Der er mange tanker om, hvordan man kan gøre mere (udvidet åbningstid, straksafklaring mv.), og hvordan man kan effektivisere telefonbetjening ved at koncentrere den i den enkelte kommune i et call center eller ved tværkommunale samarbejder. Men der er ikke gjort tilsvarende mange tanker om, hvordan afgrænsningen til de ikke-telefonisk løste opgaver skal være – på tværs af de meget forskellige kommunale opgaveområder, og der mangler også mere konkrete modeller for finansieringen af serviceudvidelser eller gevinstindhentning ud fra de forventede gevinster.

Formålet med analysen skal være:

- Hvordan kan en opgaveportefølje for et call center se ud (afgrænsning til øvrige opgaver eller øvrige dele af samme opgaver) – LTK's udgangspunkt ?
- Hvordan kan et call center organiseres (åbningstid, organisation mv.) – LTK's udgangspunkt ?
- Hvordan passer det til, hvad andre kommuner forestiller sig – med udgangspunkt i 4-K samarbejdet, men også bredere ?
- Hvor er handlemulighederne m.h.p. at holde et konstant udgiftsniveau eller at indhente en effektivisering/besparelse af en given størrelse ?

Omfang og afgrænsning

Afgrænsning er på forhånd svær at gøre ud over, at fokus er de opgaver, der i dag løses pr. telefon.

Foreløbig business case

Risikoen ved at arbejde med call center er de mange gode ideer til service-udvidelser, der ikke nødvendigvis er finansierede ved effektiviseringer eller serviceindskrænkninger på anden vis. Alene det at omlægge til et call center med 'udvidet' åbningstid vil være en udfordring at gøre udgiftsneutralt.

Analysen foreslås fortaget af egne medarbejdere, hvorfor der ikke umiddelbart er ekstra udgifter ved det. For nærværende er det ikke muligt at lave en præcis business case. Det kan lade sig gøre til efteråret 2014.

Organisering

Det foreslås at nedsætte en analysegruppe med deltagere fra CBD (formand), CØP, og de store driftsområder med megen telefonbetjening CBD/Borgerservice, CMP, CTO, CAM og CSI.

Interessenter og risici

Det er klart, at det kan berøre arbejdsopgavers fordeling og udførelse for ganske mange medarbejdere i organisationen.

Omvendt er der en landsdækkende debat om lands(de)s dækkende call centre, hvorfor det hurtigt kan blive en lovpålagt opgave at gå med i fælles call centre. Dog har Digitaliseringsstyrelsen for nærværende trukket sig fra arbejdet med KL om emnet; men det kan hurtigt ændre sig. KL arbejder for nærværende selv videre med tankerne.

Tidshorisont

Umiddelbart bør der kunne foreligge en rapportering i efteråret 2014.

Da den landsdækkende debat er lidt henholdende lige nu, er der ikke fra den side et behov for hurtig afklaring

---

Titel:	ESDH-system – rammearkitektur og effektivisering
Kategori:	1. Proces- og ressourceoptimering
Udvalg:	Økonomiudvalget
Aktivitetssområde:	Administration
Enhed:	Center for Borgerservice & Digitalisering
Ansvarlig kontaktperson:	Jørn Unnerup

Baggrund og formål

Der er behov for at analysere kommunens anvendelse af ESDH på to planer:

- Overordnet ift. at klargøre kommunens ESDH til at spille sammen med den fællesoffentlige rammearkitektur
- Konkret ift. hvilket af de nu almindelige ESDH-systemer, der bedst løser de behov kommunen har på det område.

Det overordnede behov udspringer af, at det nuværende ESDH-system (GoPro) på en række punkter ikke er klargjort til samspil med rammearkitekturen. Det skal gøres inden for det næste års tid. Lyngby-Taarbæk kommune er eneste kommunale bruger af systemet og må derfor imødesee, at vi alene skal agere med leverandøren om at få lavet de nødvendige ændringer. Det vil kræve stor indsats af egne ansatte og udfordre deres kompetencer at få formuleret de forsk. delprojekter sammen med leverandøren og få implementeret ændringerne i kommunens GoPro-opsætning. Desuden kan vi forvente alene at skulle betale for leverandørens udgifter til det, da leverandøren ikke har andre kommunale kunder at dele udgiften ud på. En sådan udgift er ikke budgetlagt for nærværende. Den vil ikke uden væsentlige konsekvenser for andre IT-projekter kunne afholdes inden for eksisterende budgetter. De alternative muligheder i 'markedet' rummer de nødvendige tilpasninger som en del af 'pakken'.

Der findes systemer i markedet som flere kommuner er sammen om, og som ikke er licensbetalt på samme måde

Omfang og afgrænsning

Opgaven er at vurdere, om LTK skal skifte ESDH-system, og i givet fald hvilket ESDH-system det kan anbefales at skifte til.

Kriterierne er:

- Kort- og langsigtet økonomi samt
  - System-modenhed ift. de ESDH-funktionaliteter, 'fremtidens kommune' har brug for de kommende år.
-

Foreløbig business case

Umiddelbart er der tre typer mulige økonomiske gevinster:

- At undgå væsentlige udgifter til klargøring til rammearkitekturen
- At nedbringe de løbende licens- og konsulentudgifter med i størrelsesordenen 0,5 mio.kr. årligt
- At opnå effektiviseringer på interne arbejdsgange ved i højere grad at digitalisere dem (udnytte S'et i ESDH) i langt højere grad, end det sker i dag – foreløbigt anslået til i størrelsesordenen 0,5 mio.kr. årligt.

En mere præcis businesscase forventes at kunne foreligge til august-september.

Det foreslås, at analysen foretages internt, hvorfor den ikke i sig selv udløser udgifter.

Organisering

Der foreslås nedsat en arbejdsgruppe bestående af CBD (formand), POJ, CØP og de store brugerområder CMP, CAM og CSI, herunder medarbejdere med brugererfaring.

Interesser og risici

Der vil være en udfordring i, at en større gruppe medarbejdere er vant til at bruge GoPro. En stor del af dem er dog i forvejen på vej væk fra GoPro. CMP og CBD er igang med at undersøge alternativer i forhold til byggesager, bl.a. i forbindelse med 4-kommune samarbejdet og ny landsdækkende ansøgningsportal. Der er pt. afdækket flere attraktive alternativer. Personaleområdet overvejer pt om OPUS Personale er bedre til at dække deres behov – også fordi det er integreret til økonomisystemets aflønning af personalet. Dagsordensproduktion til politiske udvalg mv. sker nu i et særligt, nyanskaffet dagsordenssystem.

Tidshorisont

Analysen kan og skal foretages, så en rapportering kan ske i forbindelse med vedtagelsen af budget 2015 i september-oktober 2014, idet de nødvendige udgifter til tilpasning af GoPro skal afsættes, hvis det system fastholdes.

Titel:	Indkøb og Udbud – kortlægning og handlingsplan
Kategori:	1. Proces- og ressourceoptimering
Udvalg:	Økonomiudvalget
Aktivitetssområde:	Administration
Enhed:	Center for Stab for Politik & Jura
Ansvarlig kontaktperson:	Jeppe Pedersen

Baggrund og formål

Indkøbs og udbudsområdet har bidraget væsentligt til de senere års effektiviseringer i Lyngby-Taarbæk Kommune - bl.a. gennem nye udbud, indkøbsaftaler, genforhandling af kontrakter m.v. P.t. pågår et stort arbejde med at forlænge - og evt. genudbyde - de første af disse aftaler, ligesom der er en del controlling-virksomhed i forhold til at overvåge og sikre "compliance" med allerede indgåede aftaler.

Der skønnes dog at være et yderligere potentiale for effektivisering ved en skarp prioritering af enkelte nye områder i de kommende års indsats på området. Det foreslås derfor, at der laves en analyse af hvor det mest hensigtsmæssigt kan svare sig at udvide indsatsen.

Alle aftaler vedrørende køb af varer og tjenesteydelser kortlægges, og der udarbejdes en prioriteret handlingsplan for, hvilke områder der skal gennemses og enten gennemgå en fornyet prisforhandling eller sendes i udbud for derigennem at opnå bedre aftaler. Muligheden for samarbejde med andre kommuner indgår i arbejdet.

Omfang og afgrænsning

Analysen omfatter alle indkøb af varer og tjenesteydelser, som ligger over tilbudslovens tærskelværdi på 500.000kr

Foreløbig business case

En række aftaleområder indenfor varer og tjenesteydelser er endnu ikke konkurrenceudsat. Dette kan f.eks. skyldes en høj kompleksitet i forhold til ydelsen eller kommunens organisation på området. Aftaleområderne analyseres nærmere, med henblik på at afdække muligheden for at opnå bedre priser. Handlingsplanen prioriteres i forhold til muligheden for økonomiske

gevinster samt ressourceforbruget for at realisere potentialet. I den forbindelse indhentes oplysninger fra andre kommuner, både hvad angår interessante aftaleområder samt erfaringer med disse.

Resultatet af kortlægningen og handlingsplanen forelægges for Økonomiudvalget. Et potentiale vil på dette tidspunkt kunne indarbejdes fra 2016 og frem.

Organisering

Analysen foretages af Team Udbud. Relevante fagområder inddrages, hvor dette er nødvendigt for at afdække potentialet.

Interesser og risici

Der er mange forskellige interesser på de respektive aftaleområder. Disse afdækkes forud for prisforhandling eller udbud.

Tidshorisont

Analysearbejdet foretages frem til 1. januar 2015, hvorefter der foretages prisforhandling eller udbud.

Titel:	Beredskab - samarbejde med øvrige 4 K kommuner
Kategori:	4. Øvrige
Udvalg:	Økonomiudvalget
Aktivitetssområde:	Beredskab
Enhed:	Center for Stab for Politik & Jura
Ansvarlig kontaktperson:	Birger Kjer Hansen

Baggrund og formål

Det nuværende beredskab i kommunerne Gladsaxe, Gentofte og Lyngby-Taarbæk beskrives og sammenlignes m.h.t. både det administrative og operative niveau, herunder bl.a. opgaver (herunder politisk besluttet serviceniveau), bemanning, tidspunkter for kontraktudløb vedr. brandslukningskontrakter og evt. lignende væsentlige kontraktforhold samt økonomi, således at kommunernes beredskaber kan forstås ud fra samme analytiske tilgang konklusionsmæssig fremstilling m.h.t. ligheder og evt. forskelle. Opgaven løses med udgangspunkt i fremlæggelse af regnskabsmateriale og på baggrund heraf udarbejdede nøgletal, kontrakter og interview med beredskabspersoner i kommunerne.

Opgaven løses inden sommerferien 2014 med henblik på efterfølgende politisk stillingtagen og foretages ved anvendelse af et eksternt firma med henblik på at identificere opgaver til udførelse i et udvidet samarbejde mellem kommunerne.

Omfang og afgrænsning

Mulighederne for et udvidet samarbejde opstilles efter situationen i 2- 3 scenarier differentieret ud fra dels et minimum af yderligere samarbejde, hvor relativt få (specialiserede) opgaver løses på tværs, til en egentlig sammenlægning af beredskaberne med fælles administration og beredskabskapacitet vedr. alle opgaver. I de enkelte scenarier indgår foruden en angivelse af fordele/ulempes (inkl. økonomiske rationales og evt. behov for justering af serviceniveau) tillige en skitseret implementeringsperiode administrativt og beredskabsmæssigt.

Foreløbig business case

Organisering

Interessenter og risici

Tidshorisont

Forud for den politiske behandling af resultatet gennemføres et seminar i MAJ 2014, hvor 2 deltagere fra hver kommune drøfter resultaterne og fastlægger det videre arbejde ud fra foretrukne scenarium. I den samlede tilrettelæggelse af valg af scenarium indgår enten konturerne eller resultatet af strukturkommissionens anbefalinger og tilkendegivelser.

Titel:	Organisering af administrative opgaver både centralt og decentralt
Kategori:	1. Proces- og ressourceoptimering
Udvalg:	Økonomiudvalget
Aktivetsområde:	Administration
Enhed:	Center for Økonomi & Personale
Ansvarlig kontaktperson:	René Rasmussen

Baggrund og formål

Det skal analyseres, om LTK's organisering af de administrative opgaver på tværs i koncernen er optimal, eller om der er potentiale for yderligere effektiviseringer og kvalitetsløft.

I årenes løb er der sket tilpasninger af fordelingen af opgaver på både det løn- og personaleadministrative område og indenfor regnskabs- og budgetområdet. Men der er stadig områder, hvor fordelingen er historisk betinget – og ikke nødvendigvis er den mest effektive og kvalificerede måde at varetage opgaverne på.

Som led i analysen skal der dels søges inspiration hos andre kommuner, dels skal relevante enheder og institutioner i LTK inddrages, for i fællesskab at gennemføre et servicetjek af om de administrative opgaver er optimalt organiseret med den bedst mulige kvalitet eller om det kan gøres anderledes.

Omfang og afgrænsning

Det er umiddelbart tanken, at følgende områder skal indgå i analysen:

- Alle opgaver i relation til bogholderi og afstemninger særligt med fokus på hvorvidt opgaven skal placeres centralt/decentralt eller snitfalden justeres
- Løn og personaleområdet, herunder ansættelsesbreve og lønforhandlinger
- Indkøb, særligt indkøbsaftaler for forbrugsvarer i administrationen.

Indenfor løn- og personaleområdet lægges der med dette forslag op til, at der gennemføres en analyse af følgende større hovedområder, idet der kan dukke andre områder op, som også bør indgå:

Den kommunale ældreomsorg og de tidligere amtsinstitutioner skriver selv ansættelsesbreve m.v. til de fleste af området's ansatte, og dagpasningsområdet skriver selv ansættel-

sesbreve m.v. til pædagogmedhjælpere (men ikke til andre ansatte). Det bør undersøges, om der her ligger nogle muligheder gemt for effektivisering på tværs af det decentrale og centrale niveau, og om der evt. som følge af udnyttelse af specialistviden og vurdering af kritisk masse kan være nogle muligheder for kvalificering af området.

- Kompetencen til at forhandle og indgå lønaftaler ligger som hovedregel hos nærmeste leder. På baggrund af en vurdering af kritisk masse, bør det undersøges, om snittet imellem det decentrale og det centrale niveau evt. med fordel kan lægges anderledes.

Indenfor bogholderi og økonomiadministration skal analysen primært fokusere på de ikke-strategiske opgaver såsom registrering af data og rutinepræget sagsbehandling, som eksempelvis betaling af regninger, opkrævninger, afstemninger mv. Det er dog nødvendigt, at analysen tilgodeser de sammenhænge som de administrative arbejdsopgaver indgår i – og dermed de mere strategiske opgaver som eksempelvis regnskabs- og budgetprocessen.

Foreløbig business case

Målet med analysen er, at sikre at de administrative opgaver indenfor de ovenfor angivne områder, er organiseret på en måde, der sikrer den bedst mulige kvalitet, samtidig med at der kun anvendes de ressourcer der er nødvendige.

Analysen kan, afhængigt af resultat, medføre at der skal justeres snitflader indenfor de administrative områder, både mellem de enkelte centre, men også mellem det decentrale og centrale niveau. Som konsekvens heraf, kan der skulle ske rokeringer blandt personalet, idet det forudsættes, at medarbejderne som hovedregel følger deres primære arbejdsopgaver.

Det er dog vigtigt at pointere, at den primære gevinst ved at optimere de administrative arbejdsgange er at der frigives ressourcer fra administrative opgaver, som så kan anvendes i den faglige opgavevaretagelse. Eksempelvis indenfor løn og personaleområdet, hvor der på visse institutioner kan frigives ressourcer fra arbejdet med ansættelsesbreve.

Organisering

Analysen gennemføres i praksis som to selvstændige del-analyser, én for løn og personaleområdet og én for økonomiadministrationen. Begge del-analyser og den samlede analyse forankres i Center for Økonomi og Personale.

Analysearbejdet påtænkes at blive organiseret som to projekter med tilhørende projektleder og deltagere. Det påtænkes endvidere, at projekterne skal følges af en følgegruppe.

Det er vigtigt for analysens succes, at der sker en inddragelse af de relevante centrale og decentrale enheder i arbejdet, dels ved aktiv deltagelse i selve projektarbejdet, men også i form af deltagelse i den nedsatte følgegruppe.

Interessenter og risici

Der er umiddelbart ingen eksterne interessenter, idet det forudsættes at de faglige organisationers interesser vil blive varetaget igennem MED-systemet i kommunen og da der alene er tale om optimering af administrative arbejdsgange, vil det ingen effekt have i forhold til kommunens borgere og virksomheder.

De interne interessenter, vil dels være MED-systemet, dels være de medarbejdere og centre som analysen omfatter.

Erfaringsmæssigt vil analysere og projekter der har til formål at sikre effektive og optimale arbejdsgange møde modstand fra organisationen, hvis ikke formålet og metoden for analysen er accepteret i organisationen. Derfor er det nødvendigt, at informere de berørte centre i tilstrækkeligt omfang, og gennem hele processen sikre opbakning fra de berørte centre og medarbejdere. Dette skal primært ske gennem projektets følgegruppe og via lokal ledelsesmæssig forankring.

For at resultatet af analysen skal blive en succes, er det desuden nødvendigt at de medarbejdere der skal gennemføre analysen rent faktisk er til rådighed, og at der er den nødvendige opbakning fra ledelsen.

Endvidere er det vigtigt for at målet nås, at der i forbindelse med analysen udarbejdes en implementeringsplan, såfremt at analysen viser, at der er brug for justeringen i forhold til organiseringen af de administrative opgaver i kommunen.

Tidshorisont

I løbet af efteråret 2014 skal der udarbejdes en PID for projektet, der afgrænser analysen mere. Selve analysen vil skulle forløbe over henover første halvår 2015.

Titel:	Synergi ved øget samarbejde mellem Arealdrift, Ejendomsdrift og Distriktskontor (udlejningsboliger)
Kategori:	1. Proces- og ressourceoptimering
Udvalg:	Økonomiudvalget
Aktivitetssområde:	Kommunale ejendomme
Enhed:	Center for Arealer & Ejendomme
Ansvarlig kontaktperson:	Christian Østeraas

Beskrivelse

Gennem øget samarbejde og bedre faglig deling/fordeling af opgaver mellem driftsenhederne i Center for Arealer & Ejendomme vurderes det, at Center for Arealer & Ejendomme samlet over de næste år kan bidrage med et effektiviseringspotentiale i form af stordriftsfordele, harmonisering af service, større fleksibilitet i opgaveløsning og med færre ressourcer. Gevinsten forventes at kunne opnås på kortere til længere sigt. Ved at dele opgaver på tværs af organisatoriske enheder og fysiske matrikler, er det vurderingen, at der kan gennemføres en målrettet strategi med kompetenceudvikling af medarbejderne, fælles og optimeret maskin- og materielpark samt synergi i samarbejdet og løsning af opgaverne.

Der er tale om et tiltag internt i Center for Arealer & Ejendomme, men delt mellem TMU og ØK.

Økonomi og personalemæssige konsekvenser

Økonomiske konsekvenser, 1.000 kr.	2015	2016	2017	2018
Besparelse - løn	-600	-600	-600	-600
Besparelse - øvrig drift	-50	-50	-50	-50
Investeringsomkostninger	50			
Indtægter				
I alt	-600	-650	-650	-650
Personalemæssige konsekvenser årsværk	-1,5	-1,5	-1,5	-1,5
Gennemsnitsløn pr. år (1.000 kr.)	400	400	400	400

Beløbene er i 2014-niveau (-=budgetreduktion og reduktion i personale/+ =budgetforøgelse og øget personale)

Beløbene er estimeret. Der er afsat 50.000 kr. til implementering af forslaget, herunder til udarbejdelsen af arbejdsgangsanalyser.

Der er regnet med 1½ årsværk pr. år ved naturlig afgang uden genbesættelse. Besparelsen på den øvrige drift er estimeret i den lave ende, men skyldes, at der allerede er pålagt centret en effektivisering på 4,1 mio., som skal hentes.

Konsekvenser herunder evt. for serviceniveau

Ingen.

Implementering

Sker ved en løbende tilpasning af organiseringen af Center for Arealer & Ejendomme – påbegyndes sommer 2014.

Tidligere politisk behandling af forslag

Er forslaget nyt?

Ja Nej

Hvis nej, hvornår har forslaget senest været behandlet politisk?

Sammenhæng med øvrige forslag

Vil forslaget have konsekvenser ift. andre forslag?

Ja Nej

Hvis ja, hvilke andre forslag vil blive omfattet heraf:

Hænger sammen med flere andre effektiviserings/optimeringsforslag inden for CAE i forhold til justering af organisationen. Hænger sammen med tiltag vedr. allerede besluttet effektiviseringsrationale jf. ovenfor

Der er stillet tilsvarende forslag under Teknik- og Miljøudvalgets områder – Grønne områder og Kirkegårde samt Trafik (GKT1).

Høring

Skal forslag i høring?

Ja Nej

Hvis ja, angives hvem der skal høres:

Titel: Øget samarbejde med Beredskabet

Kategori: 1. Proces- og ressourceoptimering

Udvalg: Økonomiudvalget

Aktivitetssområde: Kommunale ejendomme

Enhed: Center for Arealer & Ejendomme

Ansvarlig kontaktperson: Christian Rønn Østeraas

Beskrivelse

Beredskabet i kommunen har fast seks mand på vagt. Et øget samarbejde med Beredskabet med bl.a. Ejendomsdriftsfolk i forbindelse med f.eks. at stoppe akutte skader på bygninger (vandskade, bygningsskade) forventes at kunne give en økonomisk gevinst på kort sigt.

Økonomi og personalemæssige konsekvenser

Økonomiske konsekvenser, 1.000 kr.	2015	2016	2017	2018
Besparelse - løn				
Besparelse - øvrig drift	-25	-25	-25	-25
Investeringsomkostninger				
Indtægter				
I alt	-25	-25	-25	-25

Personalemæssige konsekvenser årsværk

Gennemsnitsløn pr. år (1.000 kr.)

Beløbene er i 2014-niveau (-=budgetreduktion og reduktion i personale/+ =budgetforøgelse og øget personale)

Konsekvenser herunder evt. for serviceniveau

Ingen.

Implementering

Der er tale om en ordning/aftale, der kan effektueres med kort varsel. Den forventede besparelse er svært estimerbar og er derfor skønnet.

Tidligere politisk behandling af forslag

Er forslaget nyt?

Ja Nej

Hvis nej, hvornår har forslaget senest været behandlet politisk?

Sammenhæng med øvrige forslag

Vil forslaget have konsekvenser ift. andre forslag?

Ja Nej

Hvis ja, hvilke andre forslag vil blive omfattet heraf:

Der er stillet tilsvarende forslag inden for Teknik- og Miljøudvalgets område – Grønne områder og kirkegårde samt Trafik (GKT2)

Høring

Skal forslag i høring?

Ja Nej

Hvis ja, angives hvem der skal høres:

Titel: Fælles indkøb af arbejdsbeklædning og materiel

Kategori: 4. Øvrige

Udvalg: Økonomiudvalget

Aktivitetssområde: Kommunale ejendomme

Enhed: Center for Arealer & Ejendomme

Ansvarlig kontaktperson: Flemming Juhl Knudsen

Beskrivelse

Målet med dette omstillingsforslag er, at opnå billigere indkøbspriser gennem fælles indkøb af arbejdsbeklædning, salt til glatførebekæmpelse til de kommunale ejendomme, gødning- og græsfrø samt maling/kridt m.m. til brug på kommunens fodboldbaner.

Til ovennævnte indkøb bruger de tre distrikter ca. 0,7 mio. kr. pr. år. For de vejrafhængige produkter kan udgiften varigere fra år til år.

Økonomi og personalemæssige konsekvenser

Økonomiske konsekvenser, 1.000 kr.	2015	2016	2017	2018
Besparelse - løn				
Besparelse - øvrig drift	-25	-25	-25	-25
Investeringsomkostninger				
Indtægter				
I alt	-25	-25	-25	-25

Personalemæssige konsekvenser årsværk

Gennemsnitsløn pr. år (1.000 kr.)

Beløbene er i 2014-niveau (-=budgetreduktion og reduktion i personale/+ =budgetforøgelse og øget personale)

Konsekvenser herunder evt. for serviceniveau

Gennemførelsen af dette fællesindkøb vil ikke give nogen form for ændring af serviceniveauet.

Implementering

Implementeringen vil kunne ske først med hensyn til indkøb af salt til glatførebekæmpelse til vinteren 2014 og 15 i efteråret 2014. Vedrørende indkøbet af gødning, græsfrø, maling/kridt til brug for kommunens fodboldbaner vil kunne ske fra 2015.

Tidligere politisk behandling af forslag

Er forslaget nyt?

Ja Nej

Hvis nej, hvornår har forslaget senest været behandlet politisk?

Sammenhæng med øvrige forslag

Vil forslaget have konsekvenser ift. andre forslag?

Ja Nej

Hvis ja, hvilke andre forslag vil blive omfattet heraf:

Der er stillet tilsvarende forslag inden for Teknik- og Miljøudvalgets område – Grønne områder og kirkegårde samt trafik (GKT3)

Høring

Skal forslag i høring?

Ja Nej

Hvis ja, angives hvem der skal høres:

Titel:	Øget fokus på energioptimering af varmestyring og ventilation
Kategori:	1. Proces- og ressourceoptimering
Udvalg:	Økonomiudvalget
Aktivitetssområde:	Kommunale ejendomme
Enhed:	Center for Arealer & Ejendomme
Ansvarlig kontaktperson:	Jesper Skøtt Wiberg

Beskrivelse

Ved i højere grad at tilpasse varme og ventilation efter det faktiske behov på skoler, daginstitutioner, idrætsanlæg m.m. kan der opnås en yderligere energibesparelse og økonomisk gevinst. Dette kræver, at der sker en mindre omprioritering af ressourcer fra ikke-bygningsrelaterede serviceydelser til bygningsrelaterede ydelser (SLA-aftale). Det vurderes umiddelbart, at gevinsten ved energibesparelser er større end merudgifterne til dækning af de ikke-bygningsrelaterede serviceydelser. Ved en reduktion på 1 til 2 pct. af budget til varme og el kan der hentes en gevinst på 0,3 til 0,7 mio.kr. årligt.

Reduktionen forudsætter, at der flyttes personaleressourcer fra ikke-bygningsrelaterede opgaver til bygningsdriftsrelaterede opgaver.

Reduktionen forudsætter, at der kan arbejdes strategisk med anvendelse/bookningen af lokaler i ydertimerne, så anvendelsen/bookningen er koncentreret på enkelte bygninger eller arealer.

Reduktionen forudsætter endvidere, at de tekniske medarbejdere får den fornødne uddannelse i energiregulering.

Endeligt forudsætter reduktionen at det tekniske personale har adgang af data (bookninger) om bygningernes anvendelse.

Den øgede fokus på energioptimering af varmestyring og ventilation på de kommunale bygninger skal ses i sammenhæng med de øvrige energiprojekter, som CAE arbejder med. Dels i forhold til større investeringer i LED-belysning, solvarme, energirenovering af vinduer og

tage, fjernvarme m.m. finansieret af energipuljen. Dels i forhold til de energiprojekter, der er igangsat i forbindelse med rammebesparelsen på 4,1 mio. kr. på ejendomsområdet.

Økonomi og personalemæssige konsekvenser

Økonomiske konsekvenser, 1.000 kr.	2015	2016	2017	2018
Besparelse - løn	-300	-300	-300	-300
Besparelse - øvrig drift				
Investeringsomkostninger				
Indtægter				
I alt	-300	-300	-300	-300
Personalemæssige konsekvenser årsværk	-0,8	-0,8	-0,8	-0,8
Gennemsnitsløn pr. år (1.000 kr.)	360	360	360	360

Beløbene er i 2014-niveau (-=budgetreduktion og reduktion i personale/+ =budgetforøgelse og øget personale)

Konsekvenser herunder evt. for serviceniveau

Forslaget vil ikke have konsekvenser for serviceniveauet.

Implementering

Der vil ske en omflytning af ressourcer fra ikke-bygningsrelaterede serviceydelser til bygningsrelaterede ydelser i løbet af 2. halvår 2014. Forslaget vil herefter få fuld effekt i 2015.

Tidligere politisk behandling af forslag

Er forslaget nyt?

Ja Nej

Hvis nej, hvornår har forslaget senest været behandlet politisk?

Sammenhæng med øvrige forslag

Vil forslaget have konsekvenser ift. andre forslag?

Ja Nej

Hvis ja, hvilke andre forslag vil blive omfattet heraf:

Høring

Skal forslag i høring?

Ja   Nej

Hvis ja, angives hvem der skal høres:

Titel:	Flytning af de indvendige vedligeholdelsesbudget
Kategori:	1. Proces- og ressourceoptimering
Udvalg:	Økonomiudvalget
Aktivitetssområde:	Kommunale ejendomme
Enhed:	Center for Arealer & Ejendomme
Ansvarlig kontaktperson:	Jesper Skøtt Wiberg

Beskrivelse

Det foreslås at flytte ansvaret for de indvendige bygningsvedligeholdelsesbudgetter fra fagområderne til Center for Arealer og Ejendomme. Ved at overtage forvaltningen af de indvendige vedligeholdelsesbudgetter forventer Ejendomsdrift at kunne opnå et effektiviseringsrationale på 2 til 5 pct. af det samlede budget til indvendig vedligehold, hvilket vil give et effektiviseringsprovenu på 0,3 til 0,8 mio. kr.

Som et alternativ til at hjemtage den realiserede effektiviseringsgevinst på 0,5 mio. kr. kan gevinsten anvendes til at hæve det eksisterende vedligeholdsniveau tilsvarende.

Effektiviseringsrationalet skal opnås gennem en systematisk anvendelse af bygningssynet og gennemførelse af planlagt vedligehold (frem for dyrt akut), gennem større fælles udbud af entreprisopgaver (maler, gulv m.m.) på tværs af bygningerne/funktionsområderne. Endvidere forventes det, at der kan opnås et større rationale ved, at midlerne til indvendig bygningsvedligehold tænkes sammen med midlerne til udvendig bygningsvedligehold. Fx ved renovering af vinduer og døre.

Budgetterne til indvendig bygningsvedligehold udgør årligt samlet 17 mio. kr. svarende til 77 kr./m². Beløbet per kvadratmeter ligger relativt højt i forhold til standardnøgletallet for en middel vedligeholdelsesstand, hvor den indvendige og udvendige vedligehold tilsammen bør være 80-120 kr./m² jfr. V&S prisdata. Normalfordelingen mellem udvendig og indvendig vedligehold er ca. 2/3 og 1/3. I forhold til den udvendige bygningsvedligehold er der i dag kun afsat 51 kr./m².

Økonomi og personalemæssige konsekvenser

Økonomiske konsekvenser, 1.000 kr.	2015	2016	2017	2018
Besparelse - løn				
Besparelse - øvrig drift	-500	-500	-500	-500
Investeringsomkostninger				
Indtægter				
I alt	-500	-500	-500	-500

Personalemæssige konsekvenser årsværk

Gennemsnitsløn pr. år (1.000 kr.)

Beløbene er i 2014-niveau (-=budgetreduktion og reduktion i personale/+ =budgetforøgelse og øget personale)

Der arbejdes med et effektiviseringsrationale på 2 til 5 pct. af det samlede budget til indvendig vedligehold. Med et budget på 17 mio. kr. giver det et forventet effektiviseringsrationale på 0,3 til 0,8 mio. kr.

Der skal gennemføres et bygningsssyn på 220.000 m², hvor det vil være nødvendigt at indkøbe bistand til opgaven, i form af undervisning og rådgivning. Udgiften er anslået til ca. 200.000 kr. og afholdes inden for den nuværende ramme.

Ved at investere de 200.000 kr. i 2014 vurderes business casen som realistisk i 2015

Konsekvenser herunder evt. for serviceniveau

Ingen konsekvenser for serviceniveauet i forhold til det indvendige vedligeholdsniveau.

Institutionerne vil dog opleve, at deres autonomi i forhold til frit at kunne disponere midlerne til vedligehold/ikke vedligehold bliver begrænset væsentligt, idet disponeringen fremover styres af de gennemførte bygningsssyn på ejendommen.

Implementering

Der skal gennemføres et bygningsssyn af den indvendige bygningsvedligehold på de kommunale ejendomme. Derefter skal der udarbejdes vedligeholdsplaner for de enkelte ejendomme. Endeligt skal der udarbejdes en plan for entrepriseopgaver, der kan udbydes på tværs af ejendommene.

Der skal foretages en analyse af, hvordan arbejdet med den indvendige bygningsvedligehold organiseres bedst. I dag hjælper teamlederne og det øvrige teknisk servicepersonale med at indhente tilbud fra håndværkere og holde opsyn med arbejdets udførelse. Drift og Energi hjælper med eventuel rådgivning og ansøgning om byggetilladelse. Analysen skal resultere i en optimal organisering, hvor decentrale og centrale ressourcer udnyttes bedst muligt uden unødvendig administration. Derudover skal analysen resultere i en organisering, der kan gennemføre udbud af fagentrepriser på tværs af ejendommene.

Gennemførelsen af bygningssynet skal ske med hjælp fra teamlederne og det øvrige tekniske personale i distrikterne samt bistand fra Drift og Energi. Forud for bygningssynet skal medarbejderne undervises i gennemførelse af bygningssynet. Undervisningen i bygningssyn skal følges op af kurser i fx byggestyring.

Der skal indhentes rådgivere/konsulenter til undervisning og kvalitetstjek.

Bygningssynet forventes igangsat medio 2014 og forventes afsluttet medio 2015.
En ny organisation forventes at være klar primo 2015.

Tidligere politisk behandling af forslag

Er forslaget nyt?

Ja   Nej

Hvis nej, hvornår har forslaget senest været behandlet politisk?

Sammenhæng med øvrige forslag

Vil forslaget have konsekvenser ift. andre forslag?

Ja   Nej

Hvis ja, hvilke andre forslag vil blive omfattet heraf:

Høring

Skal forslag i høring?

Ja   Nej

Hvis ja, angives hvem der skal høres:

Skolebestyrelser og øvrige bestyrelser i daginstitutioner m.m.

Titel:	Forankring af alle kommunale lejeaftaler hos CAE
Kategori:	1. Proces- og ressourceoptimering
Udvalg:	Økonomiudvalget
Aktivitetssområde:	Kommunale ejendomme
Enhed:	Center for Arealer & Ejendomme
Ansvarlig kontaktperson:	Henrik Eilsøe

Beskrivelse

Alle kommunale aftaler om udlejning af ejendomme, lokaler og arealer skal forankres i CAE. Dette for at sikre, at den opkrævede leje mm. er optimeret mest muligt i forhold til lovgivning og det øvrige markedsniveau. En øget professionalisering af opgaven skal på kort og længere sigt sikre en øget indtægt for kommunen.

Økonomi og personalemæssige konsekvenser

Økonomiske konsekvenser, 1.000 kr.	2015	2016	2017	2018
Besparelse - løn				
Besparelse - øvrig drift	-200	-200	-200	-200
Investeringsomkostninger				
Indtægter				
I alt	-200	-200	-200	-200

Personalemæssige konsekvenser årsværk

Gennemsnitsløn pr. år (1.000 kr.)

Beløbene er i 2014-niveau (-=budgetreduktion og reduktion i personale/+ =budgetforøgelse og øget personale)

Den forventede årlige merindtægt på 200.000 kr. er baseret på et kvalificeret skøn over det nuværende "tab", der opstår ved at aftalerne ikke er justeret, eller at lejen mangler at blive opkrævet.

Vurderingen er dels baseret på, at en række aftaler og leje ikke er reguleret tilstrækkeligt over en længere periode og administrativt håndteret forskelligt. Dels at mindre lejeindtægter ikke opkræves fordi det er administrativt tungt. Det er forventningen, at det indførte lokalebookningssystem bl.a. kan automatisere opkrævningen af leje af kommunens lokaler.

Konsekvenser herunder evt. for serviceniveau

Lejerne af de kommunale bygninger, lokaler og arealer vil på sigt opleve en hurtigere opkrævning. Endvidere vil nogle lejere opleve en justering eller ensretning af de nuværende lejeaftaler i henhold til gældende lovgivning eller markedsniveauer.

Implementering

CAE har i dag overtaget størstedelen af opgaven med huslejebetaling og huslejeopkrævning. CAE skal foretage en gennemgang af huslejeaftalerne med henblik på mulige justeringer/reguleringer.

Endvidere skal CAE i samarbejde CØP samle alle opkrævninger fra leje af ejendomme, lokaler og arealer. Alle opkrævningerne skal fremover administreres af CAE, og der skal ses på, hvordan opkrævningerne kan automatiseres gennem brug af bl.a. kommunens lokalebookingsystem.

Tidligere politisk behandling af forslag

Er forslaget nyt?

Ja   Nej

Hvis nej, hvornår har forslaget senest været behandlet politisk?

Sammenhæng med øvrige forslag

Vil forslaget have konsekvenser ift. andre forslag?

Ja   Nej

Hvis ja, hvilke andre forslag vil blive omfattet heraf:

Høring

Skal forslag i høring?

Ja   Nej

Hvis ja, angives hvem der skal høres:

Titel:	Indførelse af en service app i Ejendomsdrift
Kategori:	1. Proces- og ressourceoptimering
Udvalg:	Økonomiudvalget
Aktivitetssområde:	Kommunale ejendomme
Enhed:	Center for Arealer & Ejendomme
Ansvarlig kontaktperson:	Jesper Skøtt Wiberg

Beskrivelse

Indførelsen af en service app i Ejendomsdrift skal bidrage til en bedre planlægning og styring af planlagte driftsopgaver og ad hoc opgaver. Indførelsen af en service app skal bidrage til, at brugerne/lejerne har let adgang til at bestille opgaver hos Ejendomsdrift, let adgang til statusrapporteringer og let adgang til at se, når opgaven er færdig. En brugerservice der i høj grad er automatiseret og understøttet af "nemme" løsninger.

Service app'en skal sikre en bedre udnyttelse af de personalemæssige ressourcer og kompetencer på tværs af distrikterne og de enkelte teams. Service app'en kan bidrage til, at teamlederen har et bedre overblik over de aktuelle opgaver og de ressourcer, der er til rådighed i teamet og i naboteamet. Endvidere kan service app'en bidrage til et bedre overblik over opgaver og kompetencer i teamet og på tværs af de enkelte teams.

Service app'en kan understøtte, at de tekniske servicemedarbejdere på skolerne, områdecentrene, idrætsanlæg, udlejningsejendomme og administrationsbygninger i højere grad frigøres fra deres fysiske placering. Medarbejderne vil stadig være tilgængelige for brugerne/lejerne, selvom de ikke nødvendigvis er fysisk til stede i bygningen på det tidspunkt brugere vil bestille opgaven, få en status på opgaven eller få at vide, om opgaven er udført. Ved at frigøre medarbejderne fra bygningerne kan de enkelte ressourcer samles på tværs af bygningerne med mulig for en bedre udnyttelse.

Business cases fra forskellige service app løsninger andre steder understøtter dette potentiale.

Økonomi og personalemæssige konsekvenser

Økonomiske konsekvenser, 1.000 kr.	2015	2016	2017	2018
Besparelse - løn	-400	-400	-400	-400
Besparelse - øvrig drift				
Investeringsomkostninger				
Indtægter				
I alt	-400	-400	-400	-400
Personalemæssige konsekvenser årsværk	-1,1	-1,1	-1,1	-1,1
Gennemsnitsløn pr. år (1.000 kr.)	360	360	360	360

SBeløbene er i 2014-niveau (-=budgetreduktion og reduktion i personale/+ =budgetforøgelse og øget personale)

Der arbejdes med et effektiviseringspotentiale på 100.000 kr. per distrikt, 50.000 kr. på administrationsbygningerne og 50.000 kr. på udlejningsejendommene. Hvilket samlet giver et effektiviseringspotentiale på 400.000 kr.

Der skal investeres et mindre beløb i en app løsning i 2014 samt ressourcer til implementering for at høste gevinsten i 2015. Investering holdes inden for den nuværende økonomiske ramme.

I forbindelse med implementering af app løsningen skal der foretages en endelig beregning af det faktiske effektiviseringsprovenu.

Konsekvenser herunder evt. for serviceniveau

Brugerne vil opleve samme serviceniveau. Serviceniveauet vil være beskrevet i de indgået SLA-aftaler. Brugerne vil opleve, at de vil få samme serviceniveau beskrevet i SLA-aftalen. Servicen vil bare blive udført på en anden måde end tidligere.

Implementering

Der gennemføres pt. en test af et muligt system. På baggrund af testen udarbejdes en beregning af det forventede effektiviseringsprovenu. Den endelige beregning skal ligge klar medio 2014. Indkøb og implementering af system skal finde sted fra medio 2014 og frem til ultimo 2014. Optimering af processer og ressourcer i forbindelse med anvendelse af service app'en finder sted 1. kvartal 2015 samt hjemtagelse af besparelse.

Tidligere politisk behandling af forslag

Er forslaget nyt?

Ja Nej

Hvis nej, hvornår har forslaget senest været behandlet politisk?

Sammenhæng med øvrige forslag

Vil forslaget have konsekvenser ift. andre forslag?

Ja Nej

Hvis ja, hvilke andre forslag vil blive omfattet heraf:

Høring

Skal forslag i høring?

Ja Nej

Hvis ja, angives hvem der skal høres:

Titel:	Inhouse kapacitet på håndværker opgaver
Kategori:	1. Proces- og ressourceoptimering
Udvalg:	Økonomiudvalget
Aktivetsområde:	Kommunale ejendomme
Enhed:	Center for Arealer & Ejendomme
Ansvarlig kontaktperson:	Torben Hald

Beskrivelse

På en række af de store kommunale ejendomme, herunder Rådhuset og de kommunale idrætsanlæg, går en række eksterne håndværker fast i bygningerne. Det vurderes, at der kan hentes en mindre besparelse med at insource en række håndværker ydelser.

Det foreslås derfor, at der ansættes inhouse håndværker, hvor det økonomisk er rentabelt.

Fordelen ved insourcing er endvidere medarbejderne kan indgå i renoveringsprojekter, nybyggeri og i en rådgiverfunktion i forhold til de lovkrav der stilles i øvrigt.

Økonomi og personalemæssige konsekvenser

Økonomiske konsekvenser, 1.000 kr.	2015	2016	2017	2018
Besparelse - løn				
Besparelse - øvrig drift	-75	-150	-150	-150
Investeringsomkostninger				
Indtægter				
I alt	-75	-150	-150	-150

Personalemæssige konsekvenser årsværk

Gennemsnitsløn pr. år (1.000 kr.)

Beløbene er i 2014-niveau (-=budgetreduktion og reduktion i personale/+ =budgetforøgelse og øget personale)

Forslaget forventes først at kunne effektueres i løbet af 2015, hvorfor der er indregnet halv effekt i 2015.

Konsekvenser herunder evt. for serviceniveau

Der forventes ingen reduktion i serviceniveauet. Der må dog påregnes en kortere indkøringsfase.

Implementering

Der skal ske en afdækning af de områder, der har en tilstrækkelig stor volumen til at kunne beskæftige en fuldtidsansat medarbejder. En medarbejder vil godt kunne dække flere bygninger.

Der skal foretages en konkret beregning per medarbejder (inhouse håndværker), om medarbejdernes løn kan tjene sig selv hjem inkl. effektiviseringsgevinst og overhead.

Tidligere politisk behandling af forslag

Er forslaget nyt?

Ja Nej

Hvis nej, hvornår har forslaget senest været behandlet politisk?

Sammenhæng med øvrige forslag

Vil forslaget have konsekvenser ift. andre forslag?

Ja Nej

Hvis ja, hvilke andre forslag vil blive omfattet heraf:

Høring

Skal forslag i høring?

Ja Nej

Hvis ja, angives hvem der skal høres:

Titel:	Effektiv udnyttelse af m2 (indvendig) og færre m2
Kategori:	1. Proces- og ressourceoptimering
Udvalg:	Økonomiudvalget
Aktivetsområde:	Kommunale ejendomme
Enhed:	Center for Arealer & Ejendomme
Ansvarlig kontaktperson:	Jesper Skøtt Wiberg

Beskrivelse

Med afsæt i den vedtagne forretningsstrategi for de kommunale ejendomme og med afsæt i Space Management tankegang skal det undersøges, hvordan den eksisterende kommunale bygningsmasse kan udnyttes mere effektivt og/eller optimalt. Ved gennemførelse af konkrete pilotprojekter skal der opstilles måltal for en realistisk arealfortætning for den kommunale ejendomsmasse, og gennem udarbejdelse af ejendomsporteføljestrategier for de enkelte funktionsområder opstilles der mål for den fremtidige ejendomsmasse, der skal danne grundlag for en egentlig arealoptimering/fortætning.

Effektiviseringsforslaget omfatter den kommunale bygningsmasse eksklusiv udlejningsejendomme og almennyttede boliger.

Økonomi og personalemæssige konsekvenser

Økonomiske konsekvenser, 1.000 kr.	2015	2016	2017	2018
Besparelse - løn		-200	-200	-200
Besparelse - øvrig drift		-300	-300	-300
Investeringsomkostninger				
Indtægter	500			
I alt	500	-500	-500	-500
Personalemæssige konsekvenser årsværk		-0,6	-0,6	-0,6
Gennemsnitsløn pr. år (1.000 kr.)	360	360	360	360

Beløbene er i 2014-niveau (-=budgetreduktion og reduktion i personale/+ =budgetforøgelse og øget personale)

Der arbejdes med et arealoptimeringsrationale på 1 til 2 pct. af bygningsmassen. Et eventuelt større rationale kan indarbejdes i porteføljen, når de første erfaringstal med arealoptimeringen er hentet. En arealreduktion på 1 til 2 pct. vil give en driftsgevinst på mellem 1 til 3 mio. kr. ud fra en gennemsnitsbetragtning, hvis en kvadratmeter koster det samme. I regnestykket er kun medtaget udgifter afholdt af Ejendomsdrift.

De opnåede driftsbesparelser gennem arealoptimering skal ses i sammenhæng med sparekravet på 4,1 mio. kr. ved oprettelsen af en fælles ejendomsdrift. Formålet med etableringen af en fælles kommunal ejendomsdrift var at professionalisere og optimere driften af de kommunale ejendomme. Ejendomsdrift blev derfor pålagt et sparekrav i forhold til at hente de rationaler en fælles ejendomsdrift giver. Rationaler i form af en bedre udnyttelse af de personalemæssige ressourcer i distrikterne, en bedre udnyttelse af de eksisterende lokaler og arealer gennem en fortætningsstrategi, fokus på energioptimering samt fokus på mere langsigtede og omkostningseffektive vedligeholdsløsninger m.m. Det fulde rationale kan derfor ikke indgå begge steder.

Det vil være nødvendigt at afsætte analysemidler til gennemførelse af et par pilotprojekter.

Konsekvenser herunder evt. for serviceniveau

Det vil være muligt at fastholde samme vedligeholds- og serviceniveau (Service Level Agreement) som tidligere. Brugere af bygningerne vil dog opleve, at de ikke længere eksklusivt har brugsret til en ejendom, men at de i højere grad skal dele brugen af ejendommen med flere brugere. Dette kommer til at stille krav til de enkelte brugergrupper i forhold til bl.a. oprydning.

Implementering

Pilotprojekterne kan gennemføres i 2. halvdel af 2014. En udarbejdelse af porteføljestrategier og politisk forelæggelse kan finde sted i løbet af 2. halvdel af 2014 til udgangen af 2015.

Tidligere politisk behandling af forslag

Er forslaget nyt?

Ja   Nej

Hvis nej, hvornår har forslaget senest været behandlet politisk?

Sammenhæng med øvrige forslag

Vil forslaget have konsekvenser ift. andre forslag?

Ja   Nej

Hvis ja, hvilke andre forslag vil blive omfattet heraf:

Høring

Skal forslag i høring?

Ja   Nej

Hvis ja, angives hvem der skal høres:

Skolebestyrelser, bestyrelser i daginstitutioner, foreningsliv m.m.

Titel:	Risikostyringsstrategi
Kategori:	1. Proces- og ressourceoptimering
Udvalg:	Økonomiudvalget
Aktivitetssområde:	Kommunale ejendomme
Enhed:	Center for Arealer & Ejendomme
Ansvarlig kontaktperson:	Torben Hald

Baggrund og formål

Erfaringer fra andre kommuner og større virksomheder viser, at der ved systematisk risikostyring kan opnås en effektiviseringsgevinst på bygningsforsikring og forsikring af løsøre. Gevinsten opnås ved at kommunen over tid bliver en mere attraktiv kunde for forsikringsselskaberne.

Der skal udarbejdes en samlet sikringsstrategi for kommune. Strategien vedrører alt omkring alarmer (brand og tyveri), overvågning, vandsikring samt lyn.

Der er på nuværende tidspunkt igangsat et projekt vedrørende placeringen af containere ved de kommunale bygninger. Kommunens forsikringsselskab stillede nye krav til den fremtidige placering af containere. Baggrunden herfor var containerbrande i andre kommune og branden på ungdomsskolen. En anden placering skulle minimere risikoen for brand. Flytningen betød, at kommunen kunne bibeholde den nuværende løsesredækning.

Et andet projektemne er vandskader, som forsikringsselskaberne på nuværende tidspunkt har megen fokus på. Disse er blot elementer i forhold til den samlede risikostyring.

Analysen skal afdække hvilket sikringsniveau kommunen har i dag og hvilke tiltag der skal iværksættes, for at kommunen fortsat kan blive forsikret og på længere sigt vil opnå en lavere pris.

Omfang og afgrænsning

Analysen omfatter nedenstående områder og omfatter udarbejdelse af en risikopolitik og en sikringsstrategi for kommunen som helhed. Sikringsstrategien og risikopolitikken skal danne grundlag for den fremtidige risikostyring.

Områder i analysen:

- Udlejningsejendomme
  - Kommunale ejendomme (Skoler, Dagsinstitutioner, SFO'er og administrationsbygninger, idrætsanlæg, foreningsejendomme m.m.)
  - Øvrige policer
-

Foreløbig business case

Det er ikke muligt på nuværende tidspunkt at fremskaffe valide tal for et fremtidigt og realistisk niveau for kommunens forsikringspræmier. Der er dog en risiko for, at såfremt kommunen ikke igangsætter en analyse og optimering af de områder, der indgår i forsikringen, at kommunen vil få sværere ved at påvirke muligheden en reduktion eller bibeholdelse af de eksisterende forsikringsvilkår og præmie.

Ifølge kommunens forsikringsmægler FACTOR er det pt. ikke muligt at få valide skadesprocenter, idet de pt. arbejdes med et nyt system hos FACTOR.

Organisering

Analysen er forankret i CAE med inddragelse af relevante interessenter fra de øvrige centre og institutioner. Der skal udarbejdes en sikringspolitik og en fælles sikringsstrategi for de områder, der vil blive berørt af dette. Arbejdet med en sikringspolitik og sikringsstrategi kan igangsættes i august 2014. En fælles risikostyring vil kunne være på plads pr. 1.1.2016.

Det er vigtigt at bemærke, at kommunens forsikringer skal i udbud igen i 2015. Dette betyder, at der skal være en politisk beslutning inden udgangen af 2014.

Interessenter og risici

Sikringsområdet berører mange interessenter, mange opgaver og snitflader i kommunen. Analysen kan derfor hurtigt få et større omfang end oprindeligt tålt, med risiko for at analysen trækker ud. Det er derfor vigtigt, at der i samarbejde med kommunen forsikringsrådgiver og mægler foretages en klar prioritering af de emner, der er kritiske for analysen.

Tidshorisont

Analysen og arbejdet med udarbejdelse af en fælles sikringspolitik og sikringsstrategi løber frem til 1.1.2016.

Logbog for MED-udvalgets behandling den 24-04-2014 af effektiviserings- og omstillingsforslag

Økonomiudvalgets område

Nr.	Forslag	Bemærkninger fra MED	Kommentarer fra centerledelsen
TVG1	Effektiviseringsramme på centrenes administrative budgetter	Der er en bekymring over, at der fortsat bliver lagt generelle administrative besparelser ind, da Lyngby-Taarbæk i forvejen ligger lavt ift. administrativ bemanning. Der bliver løbende tænkt effektiviseringer og arbejdsgangprocesser, så det kan være svært at finde nye løsninger. Det kan få konsekvenser for omfanget af udviklingsprojekter og det er et ønske, at der bliver mere fokus på driften frem for ny projekter, der trækker administrative ressourcer.	Ordlyden i konsekvenserne for forslaget ændres til, at <i>det tilstræbes</i> , at det ikke giver serviceforringelser. Det indføjes, at det kan få konsekvenser for omfanget af udviklingsopgaver.
TVG2	Afskaffelse af flekstidsregistreringssystem	Der var overvejende et ønske fra medarbejderne om at bevare det nuværende tidsregistreringssystem og der var flg. tilbagemeldinger fra centrene: <ul style="list-style-type: none"> - Frygt for, at skufferegnskaber vil tage mere tid end automatiske stemplinger - Usikkerhed om syge- og feriefravær vil blive registreret korrekt - At det bliver vanskeligt at dokumentere merarbejde - Et ønske om at overveje hvor vidt udekørende medarbejdere og medarbejdere, der arbejder andre steder end på rådhuset/T-12 behøver tidsregistrering, da ajourføring tager lang tid. 	
TVG3	Centrale puljer (Administration)	Ingen kommentarer.	
TVG4	Centrale puljer (Puljer)	Ingen kommentarer.	

TVG5	Venskabsbyer	Ingen kommentarer, men en positiv afledt virkning af nedlæggelse af bl.a. venskabsbykonferencer vil frigive nogle administrative ressourcer andre steder.	
TVG6	Central scanning af indkommende post	Udvalget pegede på, at systemet med centralt indscannet post kun vil virke, hvis der er oprettet sager, som posten kan hæftes op på. I modsat fald vil løsthængende post blive meget tidskrævende. Der er i forvejen store udfordringer med systemer, der ikke arbejder sammen, så det skal overvejes nøje ved nye indkøb, at de skal kunne spille sammen med nuværende systemer.	I første omgang handler det om at centralisere arbejdsgangen omkring indscanning, der i dag sker decentralt. Sammenhængen til andre systemer er en vigtig del af det fremadrettede projekt.
TVG7	Reduktion af fundraising	Der lægges vægt på, at der fremover bliver maximal udnyttelse af den ressource, der er i administrationen.	
TVG8	Reduktion af budget vedrørende kontorhold	Nyt forslag - ej drøftet i MED	
TVG9	Call Center – eksternt samarbejde, f.eks. i 4-K regi (analyse)	Udvalget har lidt svært ved at se en umiddelbar besparelse, men afventer at analysen foreligger. Er generel åben for, at der skal tænkes udvidet åbningstid ift. borgerbetjening.	På forespørgsel oplyste ledelsen, at der ikke p.t. er konkrete planer om samarbejde med andre kommuner vedr. call-center.
TVG10	ESDH-system – rammearkitektur og effektivisering (analyse)	Udvalget ønsker, at der bliver lagt vægt på, at man ikke lægger sig fast på et nyt system, før en analyse foreligger. Det er vigtigt, at den nedsatte arbejdsgruppe indeholder deltagere med stor brugererfaring i ESDH-systemet. Ligeledes skal snitflader til andre systemer være et vigtigt element i analysen.	Ledelsen oplyste, at CMP er i gang med at undersøge alternativer på byggesagsområdet. Der er endnu ikke truffet beslutning om system. Sammenhæng/snitflader er en vigtig del af den analyse, der skal foretages. Enige i, at medarbejdere med brugererfaring skal indgå.
TVG11	Indkøb og udbud – kortlægning og handlingsplan (analyse)	Ingen kommentarer.	

TVG12	Beredskab – samarbejde med øvrige 4-K kommuner (analyse)	Ingen bemærkninger da analysen vedr. en sammenlægning af beredskabet for flere kommuner er i tråd med regerings anbefalinger. I lyset af, at regeringen arbejder på en sådan dagsorden, skal analysens potentiale evt. anvendes til udmøntning af landsdækkende ordning.	
TVG13	Organisering af administrative opgaver både centralt og decentralt (analyse)	Ingen kommentarer.	

NOTAT
om

Center for Arealer & Ejendomme - kommentarer til effektiviseringskatalog for 2015-2018

Center-MED i Center for Arealer & Ejendomme (CAE) kommenterer hermed på effektiviseringsbidraget fra CAE under såvel Teknik- & Miljøudvalget (1,2 mio. kr. i 2015) og Økonomiudvalget (2,2 mio. kr. i 2015)

Vedrørende Teknik & Miljø-udvalget finder CAE Center-MED, at det pålagte effektiviseringsbidrag, der dækker både CAE's andel på 700.000 og Center for Miljø & Plans (CMP) andel på 500.000, belaster CAE mere end nødvendigt og tilsigtet. CAE skal således bære den samlede effektiviseringsbyrde på 1,2 mio. kr., hvilket procentuelt udgør en større andel end oprindelig besluttet. Såfremt der vælges ikke at vedtage, at mindreforbruget på vejbelysning dækker en andel af effektiviseringsbidraget, får CAE en udfordring, der er vanskelig at imødekomme uden personalekonsekvenser og serviceforringelser.

Vedrørende Økonomiudvalget finder CAE Center-MED, at det pålagte effektiviseringsbidrag giver udfordringer i forhold til, at området 'Kommunale Ejendomme' som følge af organisationsændringen i 2013 allerede er pålagt en besparelse/effektivisering på 4,1 mio. kr. Ikke desto mindre arbejder CAE målrettet med effektivisering frem for serviceforringelser.

I lyset af at CAE først er etableret pr. 1. januar 2013 og at der pr. medio og ultimo 2014 gennemføres en organisationsjustering, vurderer CAE Center-MED, at det på nuværende tidspunkt er vanskeligt at leve op til et procentuelt stigende effektiviseringskrav fra 2015 og frem. Der vil være behov for øget fokus på tættere samarbejde, udvikling af arbejdsmetoder, brug af digitale og maskinelle værktøjer – alt sammen med det formål ikke at give serviceforringelser.

Slutteligt vil CAE Center-MED gerne påpege, at den tids- og procesplan, der har været forbundet med denne effektiviseringsøvelse, er kritisabel. Kommunikationen, tiden til rådighed og deadlines fra centralt hold har været uklar og dialogen mellem medarbejdere og politikere har været begrænset.

Christian Østeraas
Formand Center-MED for CAE

Jørgen H. Olsen
Næstformand Center-MED for CAE

Model for budgetreduktioner på årligt 1 pct. af hele den styrbare kommunale aktiviteter

Model 3 - revideret

0,77 pct. på skoler, dagtilbud, træning og omsorg, udsatte børn, handicappede

1,00 pct. på grønne områder, kirkegårde, vej mm

1,35 pct. på øvrige områder

samt en andel på beskæftigelse

Område	1.000 kr.	Grundlag	Besp. Pct.	Provenu 1.000 kr.
Børne- og Ungdomsudvalget				6.600
Skoler		487.659	0,77%	3.800
Dagtilbud		263.394	0,77%	2.000
Udsatte børn		72.903	0,77%	600
Klubber		16.079	1,35%	200
Kultur og Fritidsudvalget				800
Fritid og kultur		60.318	1,35%	800
Social- og Sundhedsudvalget				7.200
Træning og omsorg		502.357	0,77%	3.900
Handicappede		233.594	0,77%	1.800
Sundhed		110.291	1,35%	1.500
Teknik- og Miljøudvalget				1.200
Grønne områder/kirkegårde, trafik, miljø		108.042		
- heraf grønne områder, kirkegårde, vej mm.		74.679	1,00%	700
- heraf miljø og natur, busdrift, parkering mm.		33.363	1,35%	500
Økonomiudvalget				7.100
Beredskab, administration, puljer		366.297	1,35%	4.900
Kommunale ejendomme		160.902	1,35%	2.200
Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget				900
Beskæftigelse		727		900
I ALT		2.382.563		23.800

Note: Ej korrigeret for takstvirksomheder

Øversigt over effektiviserings- og omstillingsforslag indstillet af fagudvalgene, 1.000 kr.

Nr.	Emne	2015	2016	2017	2018	I alt
Børne- og Ungdomsudvalget (6,6 mio. kr.):						
SK2	Udgifter til befordring på skoleområdet	-650	-650	-650	-650	-2.600
SK3	Nedlæggelse af Ulse Lejrskole	-3.055	-435	-435	-435	-4.360
BU2	Nedlæggelse af Skovbussen Ronja	-651	-651	-651	-651	-2.604
BU3	Effektiv udnyttelse af pladskapacitet - mellemkommunale betalinger	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000	-4.000
BU4	Effektivisering i dagplejen	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000	-4.000
UB1	Generel effektivisering og optimering centralt og decentralt i CSI	-600	-600	-600	-600	-2.400
	<i>Ikke udmøntet ramme, jf. BUU 8. maj 2014</i>	0	-2.300	-2.300	-2.300	-6.900
	<i>Reserverede investeringsudgifter til analyseforslag, jf. BUU 8. maj 2014</i>	356	0	0	0	356
I alt		-6.600	-6.636	-6.636	-6.636	-26.508
Kultur- og Fritidsudvalget (0,8 mio. kr.):						
FK1	Reduktion af PEA-tilskud (<i>tilrettet jf. KFU 8. maj 2014</i>)	-203	-203	-203	-203	-810
FK2	Sidestilling af de fire overbygningssensemble samt opsigelse af abonnement (<i>tilrettet jf. KFU 8. maj 2014</i>)	-46	-46	-46	-46	-182
FK3	Ny ledelsesstruktur på Biblioteket	-550	-550	-550	-550	-2.200
I alt		-798	-798	-798	-798	-3.192
Social- og Sundhedsudvalget (7,2 mio. kr.):						
TO1	Nedlæggelse af 7 demensboliger på Lyngby Møllebo	1.714	-1.486	-1.486	-1.486	-2.744
TO2	Nedlæggelse af 14 somatiske boliger på Mathildegangen på Lystoftebakken med efterfølgende etablering af 7 beskyttede boliger	-3.147	-3.721	-3.721	-3.721	-14.310
TO3	Spare omsorgspakke i omsorgsboliger	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000	-4.000
HA1	Generel effektivisering og optimering centralt og decentralt	-1.500	-1.500	-1.500	-1.500	-6.000
HA2	Optimering og samtænking af Akuttilbuddet, Paradiset og Misbrugscentret	-300	-300	-300	-300	-1.200
SU1	Samarbejde med aftenskoler om tilbud til kronisk syge borgere	-80	-80	-80	-80	-320
SU2	Længere undersøgelsesintervaller i børne- og ungetandplejen	-134	-134	-284	-284	-836
SU3	Omlægning af Sundhedstjenestens hjemmebesøg til åbent hus og effektivisering af arbejdsgange	-140	-140	-140	-140	-560
SU4	Lokaler til Frivilligcenter	-150	-150	-150	-150	-600
I alt		-4.737	-8.511	-8.661	-8.661	-30.570
Teknik- og Miljøudvalget (1,2 mio. kr.):						
GKT1	Synergi ved øget samarbejde mellem Arealdrift, Ejendomsdrift og Distriktskontor (udlejningsejendomme)	-200	-250	-250	-250	-950
GKT2	Øget samarbejde med Beredskabet - internt i LTK	-25	-25	-25	-25	-100
GKT3	Fælles indkøb af arbejdsbeklædning og materiel	0	-50	-50	-50	-150
GKT4	Optimering af maskinpark	0	-50	-100	-100	-250
GKT5	Ophør af shuttlebus	-600	-600	-600	-600	-2.400
I alt		-825	-975	-1.025	-1.025	-3.850

Nr.	Emne	2015	2016	2017	2018	I alt
Økonomiudvalget (7,1 mio. kr.):						
TVG1	Effektiviseringsramme fordelt på centrenes administrative budgetter	-2.000	-2.000	-2.000	-2.000	-8.000
TVG2	Afskaffelse af flekstidsregistrering i administrationen	-300	-400	-400	-400	-1.500
TVG3	Centrale puljer - Administration	-633	-633	-633	-633	-2.532
TVG4	Centrale puljer - Puljer	-1.442	-100	-600	-600	-2.742
TVG5	Venskabsbyer	-227	-227	-227	-227	-908
TVG6	Indscanning af post	0	-50	-50	-50	-150
TVG7	Reduktion af fundraising	-290	-290	-290	-290	-1.160
TVG8	Reduktion af budget vedrørende kontorartikler	-450	-450	-450	-450	-1.800
KE1	Synergi ved øget samarbejde mellem Arealdrift, Ejendomsdrift og Distriktskontor (udlejningsboliger)	-600	-650	-650	-650	-2.550
KE2	Øget samarbejde med Beredskabet - internt i LTK	-25	-25	-25	-25	-100
KE3	Fællesindkøb af arbejdsbeklædning og materiel	-25	-25	-25	-25	-100
KE4	Øget fokus på energioptimering af varmestyring og	-300	-300	-300	-300	-1.200
KE5	Flytning af de indvendige vedligeholdelsesbudgetter	-500	-500	-500	-500	-2.000
KE6	Forankring af alle lejeaftaler i CAE	-200	-200	-200	-200	-800
KE7	Indførelse af service app i Ejendomsdrift	-400	-400	-400	-400	-1.600
KE8	Inhouse kapacitet på håndværkeropgaver	-75	-150	-150	-150	-525
KE9	Effektiv udnyttelse af m2 (indvendig) og færre m2	500	-500	-500	-1.000	-1.500
I alt		-6.967	-6.900	-7.400	-7.900	-29.167
Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget (0,9 mio. kr.):						
EB1	Omlægning af akademikerindsatsen	-800	-800	-800	-800	-3.200
EB2	Fortsat indsats for at få borgerne på ledighedsydelse i de nye fleksjob	-305	-305	-305	-305	-1.220
EB3	Mere omkostningseffektiv anvendelse af eksterne	-500	-500	-500	-500	-2.000
I alt		-1.605	-1.605	-1.605	-1.605	-6.420
Totalt (23,8 mio. kr.)		-21.532	-25.425	-26.125	-26.625	-99.707

- = mindreudgift, merindtægt

+= merudgift, mindreindtægt

Øversigt over forslag til analyser indstillet af fagudvalgene

Nr.	Emne
Børne- og Ungdomsudvalget:	
UB2	Anvendelse af Borås-modellen - "den svenske model"
UB3	Systematisk inddragelse af netværket i alle sager
Kultur- og Fritidsudvalget:	
FK4	Analyse af implementering af folkeskolereformen i relation til musikskolen
FK5	Analyse af lokaletilskuddet vedr. folkeoplysning
Social- og Sundhedsudvalget:	
SU5	Analyse af weekendbesøg i Sundhedstjenesten
Teknik- og Miljøudvalget:	
GTK6	Analyse af en forretningsmodel vedrørende Krematoriet (<i>Ny, jf. TMU 6. maj 2014</i>)
Økonomiudvalget:	
TVG9	Call center - eksternt samarbejde
TVG10	ESDH-system
TVG11	Indkøb og udbud - kortlægning og handlingsplan
TVG12	Beredskab - samarbejde med øvrige 4-K kommuner
TVG13	Organisering af administrative opgaver både centralt og decentralt
KE10	Risikostyringsstrategi

Titel: Synergi ved øget samarbejde mellem Arealdrift, Ejendomsdrift og Distriktskontor (udlejningsboliger)

Kategori: 1. Proces- og ressourceoptimering

Udvalg: Teknik- og Miljøudvalget

Aktivitetssområde: Grønne områder og Kirkegårde samt Trafik

Enhed: Center for Arealer & Ejendomme

Ansvarlig kontaktperson: Christian Østeraas

Beskrivelse

Gennem øget samarbejde og bedre faglig deling/fordeling af opgaver mellem driftsenhederne i Center for Arealer & Ejendomme vurderes det, at Center for Arealer & Ejendomme samlet over de næste år kan bidrage med et effektiviseringspotentiale i form af stordriftsfordele, harmonisering af service, større fleksibilitet i opgaveløsning og med færre ressourcer. Gevinsten forventes at kunne opnås på kortere til længere sigt. Ved at dele opgaver på tværs af organisatoriske enheder og fysiske matrikler, er det vurderingen, at der kan gennemføres en målrettet strategi med kompetenceudvikling af medarbejderne, fælles og optimeret maskin- og materielpark samt synergi i samarbejdet og løsning af opgaverne.

Der er tale om et tiltag internt i Center for Arealer & Ejendomme, men delt mellem TMU og ØK.

Økonomi og personalemæssige konsekvenser

Økonomiske konsekvenser, 1.000 kr.	2015	2016	2017	2018
Besparelse - løn	-200	-200	-200	-200
Besparelse - øvrig drift	-50	-50	-50	-50
Investeringsomkostninger	50			
Indtægter				
I alt	-200	-250	-250	-250
Personalemæssige konsekvenser årsværk	0,5	0,5	0,5	0,5
Gennemsnitsløn pr. år (1.000 kr.)	400	400	400	400

Beløbene er i 2014-niveau (-=budgetreduktion og reduktion i personale/+ =budgetforøgelse og øget personale)

Beløbene er estimeret. Der er regnet med et halvt årsværk pr. år ved naturlig afgang uden genbesættelse. Besparelsen på den øvrige drift er estimeret i den lave ende, men skyldes, at der allerede er pålagt centret en effektivisering på 4,1 mio., som skal hentes.

Konsekvenser herunder evt. for serviceniveau

Ingen.

Implementering

Sker ved en løbende tilpasning af organiseringen af Center for Arealer & Ejendomme - påbegyndes sommer 2014.

Tidligere politisk behandling af forslag

Er forslaget nyt?

Ja   Nej

Hvis nej, hvornår har forslaget senest været behandlet politisk?

Sammenhæng med øvrige forslag

Vil forslaget have konsekvenser ift. andre forslag?

Ja Nej

Hvis ja, hvilke andre forslag vil blive omfattet heraf:

Der er stillet tilsvarende forslag inden for Økonomiudvalgets område – Kommunale Ejendomme (KE1)

Høring

Skal forslag i høring?

Ja Nej

Hvis ja, angives hvem der skal høres:

Titel:	Øget samarbejde med Beredskabet
Kategori:	1. Proces- og ressourceoptimering
Udvalg:	Teknik- og Miljøudvalget
Aktivitetssområde:	Grønne områder og kirkegårde samt Trafik
Enhed:	Center for Arealer & Ejendomme
Ansvarlig kontaktperson:	Christian Rønn Østeraas

Beskrivelse

Beredskabet i kommunen har fast seks mand på vagt. Et øget samarbejde med Beredskabet med bl.a. Ejendomsdrift folk i forbindelse med f.eks. at stoppe akutte skader på bygninger (vandskade, bygningsskade). Økonomisk gevinst forventes at kunne opnås på kort sigt.

Økonomi og personalemæssige konsekvenser

Økonomiske konsekvenser, 1.000 kr.	2015	2016	2017	2018
Besparelse - løn				
Besparelse - øvrig drift	-25	-25	-25	-25
Investeringsomkostninger				
Indtægter				
I alt	-25	-25	-25	-25

Personalemæssige konsekvenser årsværk

Gennemsnitsløn pr. år (1.000 kr.)

Beløbene er i 2014-niveau (-=budgetreduktion og reduktion i personale/+ =budgetforøgelse og øget personale)

Konsekvenser herunder evt. for serviceniveau

Intet

Implementering

Der er tale om en ordning/aftale, der kan effektueres med kort varsel. Den forventede besparelse er svært estimerbar og er derfor skønnet.

Tidligere politisk behandling af forslag

Er forslaget nyt?

Ja   Nej

Hvis nej, hvornår har forslaget senest været behandlet politisk?

Sammenhæng med øvrige forslag

Vil forslaget have konsekvenser ift. andre forslag?

Ja   Nej

Hvis ja, hvilke andre forslag vil blive omfattet heraf:

Der er stillet tilsvarende forslag inden for Økonomiudvalgets område – Kommunale Ejendomme (KE2)

Høring

Skal forslag i høring?

Ja   Nej

Hvis ja, angives hvem der skal høres:

Titel: Fælles indkøb af arbejdsbeklædning og materiel

Kategori: 1. Proces- og ressourceoptimering

Udvalg: Teknik- og Miljøudvalget

Aktivitetssområde: Grønne områder og kirkegårde samt trafik

Enhed: Center for Arealer & Ejendomme

Ansvarlig kontaktperson: Jens Larsen

Beskrivelse

Ved indkøb af diverse materialer og arbejdsbeklædning på tværs af CAE's afdelinger vil der kunne spares ved at udbyde indkøbet i fællesskab. Og deri også at udnytte muligheden for et fælles lager af de ting der er nødvendige i dagligdagen.

Økonomi og personalemæssige konsekvenser

Økonomiske konsekvenser, 1.000 kr.	2015	2016	2017	2018
Besparelse - løn				
Besparelse - øvrig drift		-50	-50	-50
Investeringsomkostninger				
Indtægter				
I alt		-50	-50	-50

Personalemæssige konsekvenser årsværk

Gennemsnitsløn pr. år (1.000 kr.)

Beløbene er i 2014-niveau (-=budgetreduktion og reduktion i personale/+ =budgetforøgelse og øget personale)

Idet Arealdrift igennem en længere årrække har haft fokus på minimering af omkostninger til arbejdsbeklædning, forventes en besparelse først at kunne effektueres fra 2016.

Konsekvenser herunder evt. for serviceniveau

Ingen.

Implementering

Løbende fra 2016.

Tidligere politisk behandling af forslag

Er forslaget nyt?

Ja Nej

Hvis nej, hvornår har forslaget senest været behandlet politisk?

Sammenhæng med øvrige forslag

Vil forslaget have konsekvenser ift. andre forslag?

Ja Nej

Hvis ja, hvilke andre forslag vil blive omfattet heraf:

Der er stillet tilsvarende forslag inden for Økonomiudvalgets område – Kommunale Ejendomme (KE3)

Høring

Skal forslag i høring?

Ja Nej

Hvis ja, angives hvem der skal høres:

Titel:

Kategori:

Udvalg:

Aktivitetssområde:

Enhed:

Ansvarlig kontaktperson:

Beskrivelse

Ved centerdannelsen blev det beskrevet at man skulle tilstræbe en fælles maskinpark for CAE's område, således at man fik den optimale udnyttelse af de maskiner/køretøjer. Dette er ikke blevet gennemført hvorfor der ligger et uudnyttet effektiviseringspotentiale på tværs af centeret. I arealdrift er der en løbende proces for en sådan optimering, og der vil på baggrund af investeringer i 2015 kunne hentes en lille gevinst fra 2016.

Økonomi og personalemæssige konsekvenser

Gælder kun Arealdrift

Økonomiske konsekvenser, 1.000 kr.	2015	2016	2017	2018
Besparelse - løn		-40	-80	-80
Besparelse - øvrig drift		-10	-20	-20
Investeringsomkostninger				
Indtægter				
I alt		-50	-100	-100
Personalemæssige konsekvenser årsværk		-0,1	-0,2	-0,2
Gennemsnitsløn pr. år (1.000 kr.)		400	400	400

Beløbene er i 2014-niveau (-=budgetreduktion og reduktion i personale/+ =budgetforøgelse og øget personale)

Konsekvenser herunder evt. for serviceniveau

Ingen konsekvenser.

Implementering

Primo 2016.

Tidligere politisk behandling af forslag

Er forslaget nyt?

Ja   Nej

Hvis nej, hvornår har forslaget senest været behandlet politisk?

Sammenhæng med øvrige forslag

Vil forslaget have konsekvenser ift. andre forslag?

Ja   Nej

Hvis ja, hvilke andre forslag vil blive omfattet heraf:

Høring

Skal forslag i høring?

Ja   Nej

Hvis ja, angives hvem der skal høres:

Titel:	Ophør af shuttlebus
Kategori:	2. Opgavebortfald uden serviceforringelser
Udvalg:	Teknik- og Miljøudvalget
Aktivitetssområde:	Grønne områder og kirkegårde samt trafik
Enhed:	Center for Miljø & Plan
Ansvarlig kontaktperson:	Mads Henrik Lindberg Christiansen

Beskrivelse

I foråret 2013 besluttede Lyngby-Taarbæk kommune at igangsætte et toårigt forsøg med en uddannelses-shuttlebus. Sagen blev godkendt på Økonomiudvalget den 12. marts 2013.

Forsøget er i løbet af efteråret/vinteren 2013 blevet evalueret af Trafikselskabet Movia.

Evalueringen har vist, at shuttlebussen har markant lavere passagertal end forventet og derfor et behov for en langt højere medfinansiering.

Tilskudsbehovet for shuttlebussen blev i starten af 2013 vurderet til at ligge i størrelsesordenen 0,6 mio. kr. pr. år. Med det nuværende passagertal er tilskudsbehovet i stedet 3,1 mio. kr. om året. svarende til, at der er 200 passagere om dagen, der anvender bussen.

Økonomiudvalget besluttede derfor den 18. marts at nedlægge forsøgsordningen allerede fra sommeren 2014.

For 2014 betyder det, at shuttlebussen giver et væsentlig underskud. Dette finansieres dels af de afsatte 0,6 mio. kr., dels af en efterregulering af busdriften for 2012, der frigiver ca. 1. mio. kr.

For 2015 og fremefter, hvor shuttlebussen ikke kører, vil der som følge heraf være et mindre forbrug på 0,6 mio. kr./året. Økonomiudvalget besluttede den 10. april 2014, at midlerne for 2015 skal indgå i drøftelserne for budget 2015-2018.

I forlængelse heraf foreslås det, at gevinsten ved nedlæggelsen af shuttlebussen indgår som et effektiviseringsforslag med henblik på budget 2015.

Økonomi og personalemæssige konsekvenser

Økonomiske konsekvenser, 1.000 kr.	2015	2016	2017	2018
Besparelse - løn				
Besparelse - øvrig drift	-600	-600	-600	-600
Investeringsomkostninger				
Indtægter				
I alt	-600	-600	-600	-600

Personalemæssige konsekvenser årsværk

Gennemsnitsløn pr. år (1.000 kr.)

Beløbene er i 2014-niveau (-=budgetreduktion og reduktion i personale/+ =budgetforøgelse og øget personale)

Konsekvenser herunder evt. for serviceniveau

Konsekvenserne for nedlæggelse af shuttlebussen synes ikke store, idet kun 200 passagerer har anvendt bussen dagligt.

Der har samtidig med idriftsætning af den nye shuttlebus vist sig, at der er stor efterspørgsel på busserne 182/183 mellem Lyngby Station og uddannelsesinstitutionerne på Trongårdsvej, herunder det nye gymnasium. Disse kapacitetsproblemer mellem stationen og Trongårdsvej løses med eksisterende dupleringsbusser og flere ved behov.

Buslinje 353, der i dag kører mellem Lyngby Station og Helsingør blev behandlet på Økonomiudvalgsmøde den 12. marts 2013, hvor det blev besluttet (i samarbejde med andre kommuner) at ændre ruten fra årsskiftet mellem 2014/2015, så den kun kører mellem Holte Station og Helsingør. Dette frigav ca. 0,9 mio. kr. i Lyngby-Taarbæk Kommune fra 2015.

Økonomiudvalget besluttede den 18. april 2013 at reinvestere de ca. 0,9 mio. kr./året fra årsskiftet til 2015 i ekstra busser på linje 180E/181E for at sikre tilstrækkelig kapacitet mellem Lyngby Station og DTU.

Der er således budgetteret med ekstra busser dels mod uddannelsesinstitutionerne på Trongårdsvej, dels mod DTU fra Lyngby Station.

Implementering

Forslaget er allerede meddelt Movia i marts 2014 og bliver implementeret i ultimo juni 2014.

Tidligere politisk behandling af forslag

Er forslaget nyt?

Ja Nej

Hvis nej, hvornår har forslaget senest været behandlet politisk?

Beslutning om implementering af shuttlebus – 12. marts 2013, Økonomiudvalg

Beslutning om nedlæggelse af shuttlebus – 18. marts 2014, Økonomiudvalg

Beslutning om busbestilling 2015 – 10. april 2014, Økonomiudvalg

Beslutning om nedlæggelse af buslinje 353 i Lyngby-Taarbæk Kommune/reinvestering i buslinje 180E/181E – 12. marts 2013 og 18. april 2013, Økonomiudvalg

---

Sammenhæng med øvrige forslag

Vil forslaget have konsekvenser ift. andre forslag?

Ja Nej

Hvis ja, hvilke andre forslag vil blive omfattet heraf:

Høring

Skal forslag i høring?

Ja Nej

Hvis ja, angives hvem der skal høres:

Titel:	Omlægning af akademikerindsatsen
Kategori:	4. Øvrige
Udvalg:	Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget
Aktivitetssområde:	Erhverv og Beskæftigelse
Enhed:	Center for Arbejdsmarked
Ansvarlig kontaktperson:	Anne Søgaard

Beskrivelse

Den særskilte indsats for akademiker 'AC i Job' omlægges for at forstærke den virksomhedsrettede indsats yderligere for især målgruppen af forsikrede, højtudannede ledige.

Konkret udløber de to nuværende projektansættelser 'AC i Job' med udgangen af 2014, og forslås erstattet af to permanente stillinger som virksomhedskonsulenter. De to midlertidige projektstillinger har i en to-årig opstart været finansieret af LBR og efterfølgende forlænget midlertidigt finansieret af kommunale midler.

Rationalet er, at en yderligere styrkelse af den virksomhedsrettede indsats for målgruppen vil bidrage til at reducere langtidsledigheden med en besparelse på forsørgelsesudgifterne til følge. Desuden vil der være tale om øget statsrefusion på forsørgelsesydelse. Udgangspunktet er, at de to virksomhedskonsulenter sideløbende med en øget opsøgende virksomhedskontakt samlet set løbende kan have 45 ledige borgere i virksomhedsrettet forløb.

I LTK udgør de ledige akademikere ca. en tredjedel af gruppen af forsikrede ledige. Af den årsag har kommunen de seneste år haft en særskilt akademikerindsats - 'AC i Job'. 'AC i job' er kendetegnet ved holdforløb for akademikergruppen baseret på bl.a. netværksdannelse, workshops og rådgivning. 'AC i Job' har etableret mange gode lokale erfaringer og samarbejdsaftaler med virksomhederne, som fortsat kan anvendes i den videre indsats.

Det nuværende forløb indeholder en virksomhedsrettet indsats kombineret med vejlednings- og netværksforløb. Indsatsen skal fremover styrkes i forhold til den virksomhedsrettede indsats og herunder at åbne flere døre i virksomhederne til ordinære job og privat løntilskud.

Jobcenter Lyngby-Taarbæk planlægger dog fremadrettet at invitere ledige til stormøder evt. i samarbejde med lokale virksomheder og hvor borgerne kan få inspiration til deres jobsøgning, til at skabe netværk og få tilbud om individuel sparring på jobsøgning og CV. Møderne tænkes afholdt 2-4 gange årligt i kulturhuset og være et frivilligt tilbud til en bredere kreds af ledige med en annoncering i lokalpressen.

Det bærende element i AC indsatsen skal med dette forslag fremadrettet være den virksomhedsrettede indsats. Erfaringen med 'AC i Job' viser, at det giver god mening at Lyngby-Taarbæk også fremadrettet fastholder kompetencer inhouse til en indsats målrettet akademikere ved fortsat at bevare kendskabet til det akademiske arbejdsmarked – herunder i lokale virksomheder – og sideløbende udvikler en indsats, som i endnu højere grad kan medvirke til at få borgere i job især via privat løntilskud, som viser god effekt.

Det er desuden erfaringen, at et styrket samarbejde med virksomhederne om beskæftigelsesindsatsen for AC'erne samtidig er med til at styrke indsatsen for øvrige grupper af forsikrede ledige, fordi det giver en god indgang til virksomhederne for jobåbninger til et bredere felt og for en mere offensiv brug af jobrotation. Dertil kommer, at de seneste prognoser fra Beskæftigelsesregionen peger på, at der frem til 2020 vil være udfordringer i forhold til ledigheden blandt akademikere, da udbuddet vil være større end efterspørgslen.

Samtidig viser status for beskæftigelsesplan 2013, at ledigheden blandt AC'ere ikke er nedbragt med det målsatte i løbet af 2013 – og mindre, end det gør sig gældende i sammenlignelige kommuner. I foråret fremlagde Center for arbejdsmarked en ny strategi for dagpengeområdet. Den indebærer, at alle forsikrede ledige som udgangspunkt skal deltage i et virksomhedsrettet tilbud efter 6 måneders ledighed – også AC'erne. Det har vist sig, at strategien er vanskelig at implementere – bl.a. fordi det kræver flere åbninger i virksomhederne.

På baggrund af resultaterne af indsatsen samt erfaringerne og udfordringerne på området, jf. ovenfor, vurderes det derfor hensigtsmæssigt at foretage en omlægning af indsatsen for forsikrede ledige. 'AC i Job' i sin nuværende form nedlægges, til gengæld for en opprioritering af den virksomhedsrettede indsats. Det indebærer en reduktion af vejledning og opkvalificering baseret på holdaktiviteter til fordel for virksomhedsrettet aktivering og individuelle placeringer, herunder i privat løntilskud.

En sådan omlægning ligger i øvrigt i tråd med Carsten Koch udredningens anbefalinger til en fremtidig beskæftigelsesindsats for forsikrede ledige og skal tilpasses i forhold til den endelige udmøntning.

Det økonomiske rationale

Ved etablering af 45 pladser i virksomhedsrettede tilbud vil der kunne indhentes en besparelse på den kommunale medfinansiering af a-dagpenge svarende til 20 pct. af den gennemsnitlige ydelse pr. helårsperson. Besparelsen pr. helårsperson er anslået til 40.200 kr. svarende til samlet -1,8 mio. kr. årligt. En del af besparelsen vil blive modsvaret af lønudgiften til de 2 virksomhedskonsulenter skønsmæssigt anslået til 1,0 mio. kr., hvorved de samlede økonomiske konsekvenser kan opgøres til -0,8 mio. kr.

I rationalet er ikke medregnet en forventede større jobeffekt af, at flere kommer i virksomhedsrettede tilbud.

Økonomi og personalemæssige konsekvenser

Økonomiske konsekvenser, 1.000 kr.	2015	2016	2017	2018
Besparelse - løn	1.000	1.000	1.000	1.000
Besparelse - øvrig drift				
Investeringsomkostninger				
Indtægter	-1.800	-1.800	-1.800	-1.800
I alt	-800	-800	-800	-800
Personalemæssige konsekvenser årsværk	2	2	2	2
Gennemsnitsløn pr. år (1.000 kr.)	500	500	500	500

Beløbene er i 2014-niveau (-=budgetreduktion og reduktion i personale/+ =budgetforøgelse og øget personale)

Konsekvenser herunder evt. for serviceniveau

Implementering

Tidligere politisk behandling af forslag

Er forslaget nyt?

Ja   Nej

Hvis nej, hvornår har forslaget senest været behandlet politisk?

Sammenhæng med øvrige forslag

Vil forslaget have konsekvenser ift. andre forslag?

Ja   Nej

Hvis ja, hvilke andre forslag vil blive omfattet heraf:

Høring

Skal forslag i høring?

Ja   Nej

Hvis ja, angives hvem der skal høres:

LBR

Titel:	Fortsat indsats for at få borgere på ledighedsydelse i de ny fleksjob
Kategori:	4. Øvrige
Udvalg:	Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget
Aktivitetssområde:	Erhverv og Beskæftigelse
Enhed:	Center for Arbejdsmarked
Ansvarlig kontaktperson:	Anne Søgaard

Beskrivelse

Det foreslås i overensstemmelse med beskæftigelsesplan 2014 at nedbringe langtidsledigheden for personer på ledighedsydelse – dels for at få borgere tilknyttet arbejdsmarkedet og dels for at reducere forsørgelsesydelsen for målgruppen, som er fuldt ud kommunalt finansieret efter 18. ledighedsmåned.

På baggrund af en midlertidig indsats med fleksjobambassadører foreslås at oprette en fast stilling som fleksjobambassadør.

Med førtidspensions- og fleksjobreformen er der risiko for, at antallet af personer, der modtager ledighedsydelse i stedet for førtidspension, stiger. Det er en generel tendens, der gør sig gældende i øjeblikket. Der er derfor behov for at fastholde fokus på en indsats, der forebygger langtidsledighed blandt borgere, som modtager ledighedsydelse.

LTK har haft en midlertidig indsats med to fleksjobambassadører (virksomhedskonsulenter), som har vist gode resultater med at åbne døre i virksomhederne til de nye fleksjob – indsatsen er finansieret af en statslig pulje frem til udgangen af 2014.

I lyset af den stigende ledighed blandt fleksjobbere og med målet om at reducere langtidsledigheden på området, hvor der er fuld kommunal finansiering, giver det god mening at etablere en fast stilling som fleksjobambassadør. Rationalet er – ud over at åbne døre for fleksjobansættelser - at fleksjobambassadøren løbende har 15 borger i virksomhedsrettet tilbud. Målgruppen for indsatsen er borgere på ledighedsydelse og herunder borgere, som er i risiko for at blive langvarigt ledige. Derudover vil fokus også ligge på at nedbringe ledigheden for borgere med en ledighed ud over 18 måneder, hvor der er fuld kommunal finansiering af ledighedsydelsen.

Fleksjobambassadøren skal i den virksomhedsrettede indsats have fokus på at åbne døre i virksomhederne. Samtidig skal der i jobcentret fortsat være fokus på at fremme progressionen ved fleksjob med lave timetal og at rådgive virksomheder i at fastholde medarbejdere, der er ramt af sygdom, og understøtte etableringen af fastholdelsesfleksjob, hvor det er muligt inden for lovens rammer.

Det økonomiske rationale

Ved etablering af 15 løbende pladser i virksomhedsrettede tilbud vil der kunne indhentes en besparelse på den kommunale medfinansiering af ledighedsydelse svarende til 20 pct. af den gennemsnitlige ydelse pr. helårsperson. Besparelsen pr. helårsperson er anslået til -35.800 kr. svarende til samlet -537.000 kr. årligt.

Derudover forudsættes der indhentet en besparelse i forhold til de sager, der nærmer sig varighedsgrænsen for statslig medfinansiering. Det forudsættes, at indsatsen vil kunne fastholde ca. 5 helårspersoner i målgruppen på fortsat statslig medfinansiering svarende til en besparelse på minimum 30 pct. af det gennemsnitlige ydelsesniveau. Samlet set forudsættes der at kunne indhentes en besparelse på -268.000 kr. årligt.

En del af besparelsen vil blive modsvaret af lønudgiften til fleksjobambassadøren skønsmæssigt anslået til 0,5 mio. kr., hvorved de samlede økonomiske konsekvenser kan opgøres til -0,3 mio. kr.

Økonomi og personalemæssige konsekvenser

Økonomiske konsekvenser, 1.000 kr.	2015	2016	2017	2018
Besparelse - løn	500	500	500	500
Besparelse - øvrig drift				
Investeringsomkostninger				
Indtægter	-805	-805	-805	-805
I alt	-305	-305	-305	-305
Personalemæssige konsekvenser årsværk	1	1	1	1
Gennemsnitsløn pr. år (1.000 kr.)	500	500	500	500

Beløbene er i 2014-niveau (-=budgetreduktion og reduktion i personale/+ =budgetforøgelse og øget personale)

Konsekvenser herunder evt. for serviceniveau

Implementering

Tidligere politisk behandling af forslag

Er forslaget nyt?

Ja   Nej

Hvis nej, hvornår har forslaget senest været behandlet politisk?

Sammenhæng med øvrige forslag

Vil forslaget have konsekvenser ift. andre forslag?

Ja   Nej

Hvis ja, hvilke andre forslag vil blive omfattet heraf:

Høring

Skal forslag i høring?

Ja   Nej

Hvis ja, angives hvem der skal høres:

LBR

Titel:	Mere omkostningseffektiv anvendelse af eksterne leverandører
Kategori:	4. Øvrige
Udvalg:	Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget
Aktivitetssområde:	Erhverv og Beskæftigelse
Enhed:	Center for Arbejdsmarked
Ansvarlig kontaktperson:	Anne Søgaard

Beskrivelse

Med kontanthjælpsreformen er loftet for driftsrammen sænket for statslig refusion vedrørende driftsudgifter til aktivering. Dermed er der skabt et øget incitament for kommunerne til at begrænse udgifterne til vejledning og opkvalificering og i højere grad benytte virksomhedsrettede tilbud.

Der foretages en gennemgang af anvendelsen af tilbud om blandt andet vejledning og opkvalificering hos eksterne leverandører med hensyn til pris, kvalitet og effekt. Dette med henblik på at genforhandle aftaler eller omlægge indsatsen.

Gennemgang forventes at give et overblik over målgruppe, antal, pris og effekt for de aktører, hvor der har været anvendt fx minimum 10 helårspladser i 2013 og danne baggrund for stillingtagen til fortsat brug, omlægning eller forhandling af prisniveauet for ydelserne.

En lignende øvelse har tidligere medvirket til reduktion i ugepriserne. Det er en tidskrævende øvelse, og siden sidst er konkurrencen skærpet mellem aktørerne. Det vurderes dog, at der fortsat kan være et potentiale enten for at forhandle sig til lavere priser, søge ydelserne opdelt i moduler med henblik på en mere præcis bestilling, benytte mere effektive tilbud, hvor borgeren hurtigere kommer videre i ordinært arbejde eller i virksomhedsrettede forløb, eller helt ophøre nogle af aktiviteterne og finde alternative tilbud fx i form af virksomhedsrettede tilbud eller tilbud på ordinære uddannelsesinstitutioner.

Gennemgangen afgrænses til kun at omfatte aktører, hvor køb af helårspladser beløber sig til 10 eller mere.

Det økonomisk rationale

Skønsmæssigt anslået vurderes det, at der vil kunne indhentes en årlig besparelse på 0,5 mio. kr. svarende til ca. 2,5 pct. af budgetrammen.

Besparelsen forventes indhentet ved en endnu mere målrettet brug af aktørerne ved blandt andet at efterspørge mere modulopdelte tilbud, som gør det muligt at til- og fravælge elementer i tilbuddene med henblik på billigere forløb, eller kortere varighed, inden virksomhedsrettet forløb og øget fokus på effekt tidligt i forløbet.

Økonomiske konsekvenser

Økonomiske konsekvenser, 1.000 kr.	2015	2016	2017	2018
Besparelsespotentialer	-500	-500	-500	-500
Investeringsudgifter	0	0	0	0
Anslåede omkostninger	0	0	0	0
I alt	-500	-500	-500	-500

Beløbene er i 2014-niveau (-=budgetreduktion og reduktion i personale/+ =budgetforøgelse og øget personale)

Konsekvenser herunder evt. for serviceniveau

En øget tilgang til forløb på ordinære uddannelsesinstitutioner i form af jobrettet efteruddannelse til langtidsledige eller uddannelsesforberedende forløb til unge kan medvirke til at øge udgifterne, da ugepriserne på ordinære uddannelsesinstitutioner typisk ligger på et betydeligt højere niveau end ugepriser hos private leverandører. Forløb på ordinære uddannelsesinstitutioner finansieres under samme driftsramme som vejledning og opkvalificering.

Implementering

Opgaven forankres under Center for Arbejdsmarked, og gennemgangen forudsættes gennemført i samarbejde med Center for Økonomi og Personale og uden træk på eksterne leverandører.

Gennemgangen forventes gennemført i 2. halvår af 2014.

Tidligere politisk behandling af forslag

Er forslaget nyt?

Ja   Nej

Hvis nej, hvornår har forslaget senest været behandlet politisk?

Sammenhæng med øvrige forslag

Vil forslaget have konsekvenser ift. andre forslag?

Ja   Nej

Hvis ja, hvilke andre forslag vil blive omfattet heraf:

Høring

Skal forslag i høring?

Ja   Nej

Hvis ja, angives hvem der skal høres:

Titel:	Nedlæggelse af 7 demens plejeboliger på Møllebo
Kategori:	4. Øvrige
Udvalg:	Social- og Sundhedsudvalget
Aktivitetssområde:	Træning og omsorg
Enhed:	Center for Træning & Omsorg
Ansvarlig kontaktperson:	Jeanette Nygård Madsen

Beskrivelse

På Møllebo på 6. sal ligger et lille demensafsnit med 7 små 1 værelses permanente boliger. Resten af Møllebos boliger er omdannet til midlertidige pladser og subakutte pladser. Der er således et andet fagligt fokus på Møllebos øvrige etager og der er derfor ikke et fagligt fællesskab imellem 6. sal og de øvrige etager som sådan. Der er derfor heller ikke nogen faglig begrundelse for, at have 7 permanente demensboliger på 6. sal. på Møllebo.

Derfor foreslås det, at de 7 demensboliger på Møllebos 6. sal nedlægges, og der dermed opnås en besparelse på driften af de 7 demensboliger.

Nedlæggelsen betyder, at de 7 beboere skal tilbydes en anden demensbolig. Der arbejdes på en konkret udmøntning af beslutningen. I august 2014 åbner 2 nye demens/psykiatriske afsnit på Bredebo samt enkelte somatiske boliger. Efter overflytning af beboerne fra Borebakken og Lykkens gave vil der være 6 ledige boliger på det nye Bredebo. Der skal så findes en løsning for endnu en beboer. Dette vurderes at være muligt.

Endvidere vil reduktionen på 7 plejeboliger totalt set betyde at et tilsvarende antal borgere skal passes i hjemmeplejen, hvorfor der afsættes budget hertil.

Følgende forudsætninger ligger til grund for besparelsen:

- Nedlæggelse af de 7 demensboliger på Lyngby Møllebo svarende til en årlig driftsbesparelse på ca. 3 mio. kr.
- Betaling af restgæld vedr. tidligere etablering af afsnittet svarende til en engangsudgift 3,2 mio. kr.

- Afholdelse af ejendomsudgifter til 6. sal på årligt 0,2 mio. kr. i LTK-regi, som tidligere har været afholdt af boligforeningen.
- Pasning af 7 borgere i hjemmeplejen svarende til en årlig udgift på 1,3 mio. kr.

Økonomi og personalemæssige konsekvenser

Besparelse - løn	-1.604	-1.604	-1.604	-1.604
Besparelse - øvrig drift	-60	-60	-60	-60
Investeringsomkostninger	3.200			
Indtægter	178	178	178	178
I alt	1.714	-1.486	-1.486	-1.486
Personalemæssige konsekvenser årsværk	-5	-5	-5	-5
Gennemsnitsløn pr. år (1.000 kr.)	349			

Beløbene er i 2014-niveau (-=budgetreduktion og reduktion i personale/+ =budgetforøgelse og øget personale)

Konsekvenser herunder evt. for serviceniveau

Besparelsen har både negative og positive konsekvenser for serviceniveauet.

På kort sigt har det en negativ konsekvens, at de 7 borgere der på nuværende tidspunkt bor i boligerne på 6. sal på Møllebo skal flytte fra deres boliger. Det kan desuden betyde, at ventetiden på demensboliger stiger i en periode.

I den sammenhæng skal der dog gøres opmærksom på, at der er truffet beslutning om at omdanne 12 somatiske boliger på Solgården til demensboliger fremadrettet. Det sker i takt med at boligerne bliver ledige. Med åbningen af de nye afsnit på Bredebo skabes der yderligere 6 demensboliger. På længere sigt, når de 12 boliger på Solgården er omdannet til demensboliger vil antallet af demensboliger derfor være øget med 12 boliger set i forhold til det nuværende antal.

På længere sigt vil besparelsens positive konsekvenser imidlertid realiseres i form af et øget demensfagligt serviceniveau, da borgerne flyttes til nogle boliger, hvor der er en stærkere demens faglighed og hvor fokus i højere grad er på plejehjem.

Implementering

Implementering af forslaget forudsætter følgende:

- 1) at de 7 medarbejdere, der er ansat på 6. sal på Møllebo omplaceres eller opsiges. I første omgang opfordres medarbejderne til at søge ledige stillinger i Center for Træning og Omsorg. Medarbejderne tilbydes omplacering hvis det er muligt, og varsles i så fald om omplacering. Hvis det ikke er muligt at omplacere alle medarbejdere varsles de resterende medarbejdere om opsigelse.

- 2) at de 7 beboere, der på nuværende tidspunkt bor på 6. sal på Møllebo flyttes til andre boliger. Det forudsætter, at der er ledige boliger de kan flyttes til, og vil der for ske successivt.
-

Tidligere politisk behandling af forslag

Er forslaget nyt?

Ja Nej

Hvis nej, hvornår har forslaget senest været behandlet politisk?

Sammenhæng med øvrige forslag

Vil forslaget have konsekvenser ift. andre forslag?

Ja Nej

Hvis ja, hvilke andre forslag vil blive omfattet heraf:

Høring

Skal forslag i høring?

Ja Nej

Hvis ja, angives hvem der skal høres:

Seniorrådet

Titel:	Omdanne 14 permanente boliger til 7 beskyttede boliger.
Kategori:	4. Øvrige
Udvalg:	Social- og Sundhedsudvalget
Aktivitetssområde:	Træning og omsorg
Enhed:	Center for Træning & Omsorg
Ansvarlig kontaktperson:	Jeanette Nygård Madsen

Beskrivelse

Vi har de sidste år set et faldende pres på ventelisten til især de somatiske plejeboliger. Ud fra den faldende efterspørgsel, vurderes det forsvarligt at foreslå nedlæggelse af 7-14 somatiske boliger. Samtidig ønsker flere borgere et specifikt plejehjem og fravælger tilbud om de ældre og mere utidssvarende boliger som 1-rums boligerne på Mathildegangen beliggende på Lystoftebakken. Dette forhold medfører tomgang med efterfølgende økonomiske udgifter for kommunen.

På den baggrund foreslås de 14 1-rums boliger på Mathildegangen, Lystoftebakken omdannet til 7 beskyttede boliger. Da de 14 boliger oprindeligt var 7 2-rumsboliger vil den fysiske reetablering være forholdsvis enkel. Endvidere forudsættes det, at der skal passes 7 ekstra borgere i hjemmeplejen.

Den konkrete udmøntning af beslutningen arbejdes der på, så planen kan sættes i værk umiddelbart efter beslutningen er truffet. Her trækkes på erfaringer fra omdannelsen af Møllebo.

Forslaget er baseret på følgende forudsætninger:

- Alle beboere på Mathildegangen er pr. 31.12.14 tilbudt og flyttet til en anden plejebolig.
- Personalet på Lystoftebakken reduceres svarende til lønudgiften på Mathildegangen, idet det forudsættes at alt personale er opsagt eller omplaceret pr. 31. december 2014.
- Omdannelsen af de 14 plejeboliger igangsættes januar 2015 og afsluttes juni 2015.
- Selve anlægsudgiften til omdannelsen af de 14 boliger til 7 beskyttede boliger estimeres til en engangsudgift på ca. 1,7 mio. kr.

- Etableringen af 7 beskyttede boliger har en årlig driftsudgift svarende til 0,9 mio. kr.
- Pasning af yderligere 7 borgere i hjemmeplejen har en årlig udgift på 1,3 mio. kr. med opstart 01.07.2015
- Indflytning i de 7 nye beskyttede boliger sker pr. 01.07.15 og der ansættes i den forbindelse personale hertil.

Økonomi og personalemæssige konsekvenser

Økonomiske konsekvenser, 1.000 kr.	2015	2016	2017	2018
Besparelse - løn	-4.682	-3.590	-3.590	-3.590
Besparelse - øvrig drift	-165	-131	-131	-131
Investeringsomkostninger	1.700			
Indtægter				
I alt	-3.147	-3.721	-3.721	-3.721
Personalemæssige konsekvenser årsværk	-13	-10	-10	-10
Gennemsnitsløn pr. år (1.000 kr.)	349			

Beløbene er i 2014-niveau (-=budgetreduktion og reduktion i personale/=budgetforøgelse og øget personale)

Konsekvenser herunder evt. for serviceniveau

Besparelsen har både positive og negative konsekvenser. Det positive er, at etableringen af 7 nye beskyttede boliger må forventes at gøre boligerne mere attraktive end de er i dag, hvor de kan være vanskelige at udleve. Boligernes fysiske standard vil blive tidssvarende og svare til kommunens nye plejeboliger.

En negativ konsekvens er, at det samlede antal somatiske plejeboliger reduceres med 14 boliger. Hvis tendensen i ventelisten til somatiske boliger ændrer sig og der kommer en stigende efterspørgsel, vil der blive yderligt pres på ventelisten. Omvendt vil der budgetmæssigt kunne håndteres 7 ekstra borgere i hjemmepleje-regi.

Implementering

Den konkrete udmøntning af beslutningen arbejdes der på, så planen kan sættes i værk umiddelbart efter beslutningen er truffet. Her trækkes på erfaringer fra omdannelsen af Møllebo.

Implementering af forslaget forudsætter følgende:

- at personalet på Lystoftebakken reduceres svarende til lønudgifterne på Mathildegangen. Medarbejderne skal derfor omplaceres eller opsiges. Medarbejderne tilbydes omplacering hvis det er muligt, og varsles i så fald om omplacering. Hvis det ikke er muligt at omplacere alle medarbejdere varsles de resterende medarbejdere om opsigelse pr 31.12.14.

- at beboerne på Mathildegangen flyttes til andre boliger. Det forudsætter, at der er ledige boliger de kan flyttes til, og vil der for ske successivt. På nuværende tidspunkt er to af boligerne ikke beboet.

Forvaltningen er ultimo april måned blevet opmærksom på, at der ikke umiddelbart inden for gældende lovgivning kan opføres beskyttede boliger. Der pågår derfor en nærmere juridisk vurdering af:

- a. om der kan søges dispensation, idet der ikke er tale om nyopførelse men reetablering,
- b. om de 7 boliger i stedet kan opføres som ældreboliger
- c. eller om de i stedet skal omdannes til tidssvarende plejeboliger.

Uanset udfaldet, vil besparelsen være som anført i tabellen ovenfor, idet mankoen på op til 2,1 mio. kr. (som er forskellen i driften af 7 plejeboliger og 7 beskyttede boliger) udmøntes som en rammeeffektivisering inden for ældreområdet.

Tidligere politisk behandling af forslag

Er forslaget nyt?

Ja   Nej

Hvis nej, hvornår har forslaget senest været behandlet politisk?

Sammenhæng med øvrige forslag

Vil forslaget have konsekvenser ift. andre forslag?

Ja   Nej

Hvis ja, hvilke andre forslag vil blive omfattet heraf:

Høring

Skal forslag i høring?

Ja   Nej

Hvis ja, angives hvem der skal høres:

Seniorrådet

Titel:	Spare "omsorgspakken" i omsorgsboligerne
Kategori:	3. Reduktion i serviceniveau
Udvalg:	Social- og Sundhedsudvalget
Aktivitetssområde:	Træning og omsorg
Enhed:	Center for Træning & Omsorg
Ansvarlig kontaktperson:	Jeanette Nygård Madsen

Beskrivelse

I forbindelse med vedtagelsen af Budget 2013-16 blev der indgået aftale om at opføre 40 nye omsorgsboliger på Buddingevej 50. En omsorgsbolig er karakteriseret ved et fælles hverdagsliv mellem beboerne og mellem beboere, personale og nærmiljø, understøttet af et fast tilknyttet personale omtalt som "omsorgspakken". Det fælles hverdagsliv er kendetegnet ved følgende:

- Fællesskab og venskaber
- Nærvær
- Rummelighed og medmenneskelighed
- Mangfoldighed
- Indflydelse

Der er afsat 1. mio. kr. årligt fra og med 2015 til at finansiere "omsorgspakken" der er knyttet til omsorgsboligerne. Beløbet dækker personale til at understøtte aktiviteter og samvær i boligerne og evt. udgifter til aktiviteter.

Det forslås, at omsorgspakken ikke realiseres. Det betyder, at den service der var tænkt ind i omsorgsboligerne med personale tilstede om eftermiddagen, aftenen og i weekenden ikke realiseres. De planlagte omsorgsboliger får derved status som ældreboliger fremfor omsorgsboliger.

Det fælles hverdagsliv som beskrevet ovenfor søges i stedet skabt og fastholdt af frivillige kræfter. Det vil fortsat være et fokus at etablere trygge og fysiske rammer for et social og aktivt liv for beboerne.

Bebyggelsen udformes således, at der opnås gode udendørs arealer med private og fælles opholdsarealer, adgangsforhold, tilgængelighed og parkering.

Det skal bemærkes, at omsorgsboligerne udformes, så de også kan anvendes som plejeboliger for derved at opnå fleksibilitet i forhold til plejeboligkapaciteten. Såfremt der på sigt bliver behov for flere plejeboliger, kan omsorgsboligerne således omdannes til plejeboliger, ved senere at opføre servicearealer til boligerne. Denne fleksibilitet i anvendelsen af boliger gør, at det er muligt at tilpasse kommunens bolig udbud efter den efterspørgsel der er.

Økonomi og personalemæssige konsekvenser

Økonomiske konsekvenser, 1.000 kr.	2015	2016	2017	2018
Besparelse - løn	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
Besparelse - øvrig drift	0	0	0	0
Investeringsomkostninger	0	0	0	0
Indtægter	0	0	0	0
I alt	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
Personalemæssige konsekvenser årsværk	3	3	3	3
Gennemsnitsløn pr. år (1.000 kr.)	333			

Beløbene er i 2014-niveau (-=budgetreduktion og reduktion i personale/+ =budgetforøgelse og øget personale)

Konsekvenser herunder evt. for serviceniveau

Besparelsen betyder, at den service der var tænkt ind i omsorgsboligerne med personale tilstede om eftermiddagen, aftenen og i weekenden ikke realiseres. Serviceniveauet bliver derved et andet end hensigten var. De planlagte omsorgsboliger får derved status som ældreboliger frem for omsorgsboliger.

Omsorgsboligerne bliver ikke et nyt bolig-tilbud i kommunen, hvorfor variationen i kommunens bolig-tilbud ikke udvides.

Implementering

Udgifterne til omsorgspakken er budgetlagt fra 2015. Boligerne er endnu ikke etableret og personalet er derfor heller ikke ansat. Besparelsen realiseres derfor fra og med 2015.

Tidligere politisk behandling af forslag

Er forslaget nyt?

Ja   Nej

Hvis nej, hvornår har forslaget senest været behandlet politisk?

Sammenhæng med øvrige forslag

Vil forslaget have konsekvenser ift. andre forslag?

Ja   Nej

Hvis ja, hvilke andre forslag vil blive omfattet heraf:

Høring

Skal forslag i høring?

Ja   Nej

Hvis ja, angives hvem der skal høres:

Seniorrådet

Titel:	Generel effektivisering og optimering centralt og decentralt
Kategori:	1. Proces- og ressourceoptimering
Udvalg:	Social- og Sundhedsudvalget
Aktivitetssområde:	Handicappede
Enhed:	Center for Social indsats
Ansvarlig kontaktperson:	Lone Nygaard Jensen

Beskrivelse

Forslaget indebærer, at der gennemføres en generel effektivisering decentralt såvel som centralt på handicapområdet.

Forslagets rationale er, at der gennem effektiviseringer af de sociale institutioner kan skabes en besparelse for handicapområdet som helhed. Som udgangspunkt skal udgifter og indtægter balancere i områdets decentrale institutioner, og effektiviseringer i de sociale institutioner vil derfor medføre lavere takster, som kommer køberen af tilbuddet til gode.

I det omfang Lyngby-Taarbæk Kommune selv er køber af institutionernes ydelser, vil en effektivisering medføre en besparelse for handicapområdets centrale myndighedsøkonomi. I det omfang andre kommuner køber ydelserne, vil de opnå en tilsvarende besparelse. Dette gælder primært institutionerne under de sociale rammeaftaler for Region Hovedstaden.

Det er forvaltningens vurdering, at det inden for de rammer, som er fastsat af lovgivningen og i de politisk bestemte serviceniveauer og kvalitetsstandarder, er muligt at gennemføre en effektivisering på de decentrale institutioner, der kan nedbringe kommunens udgifter til køb af ydelser på handicapområdet sammenlignet med i dag. Dette kan bl.a. ske ved at skærpe fokus på vikarforbrug, kørsels- og vagtplanlægning samt kapacitetstilpasning og samdriftsmuligheder i forhold til administrative funktioner.

Forslaget falder i tre dele:

1. Effektivisering på kommunens egne døgn- og dagtilbud
2. Effektivisering af socialpædagogisk støtte på kommunens egne institutioner
3. Optimering af kommunens aftaler om administration vedrørende ledsagerordningen

Ad 1) Effektivisering på kommunens egne døgn- og dagtilbud

Lyngby-Taarbæk Kommune har driftsansvar for døgninstitutionerne Slotsvænget og Christian X Allé samt Kvindekrisecenteret, der indgår i de sociale rammeaftaler i Region Hovedstaden. Hertil kommer de selvejende institutioner Nettet og Kirsten Marie samt den kommunale institution Magnetten, der sammen med en række tilbud under Slotsvænget og Chr. X Allé ikke indgår i de sociale rammeaftaler for Region Hovedstaden.

I 2014 har Lyngby-Taarbæk Kommune tilsluttet sig en takstreduktion på 2 pct. på de dele af handicapområdets udførerøkonomi, som er omfattet af de sociale rammeaftaler. Dette er finansieret via decentrale effektiviseringer og tilpasninger.

Forslaget indebærer, at effektiviseringskravet fra 2014 foldes ud til alle kommunes døgn- og dagtilbud, samt at der gennemføres yderligere effektiviseringer svarende til 1 pct. i forhold til niveauet i 2014 på alle institutioner.

Konkret betyder det, at alle tilbud skal gennemføre effektiviseringer svarende til 1. pct. af niveauet i 2014, mens de dele af udførerøkonomien, der ikke har gennemført effektiviseringer i 2014 som udgangspunkt skal effektivisere for yderligere 2 pct. i forhold til niveauet i 2014.

Det er imidlertid forvaltningens vurdering, at aktiviteten på døgn- og dagtilbud under hhv. Kirsten Marie og Magnetten bør friholdes fra forslaget. Dels er driftsoverenskomsten med Kirsten Marie p.t. til genforhandling, hvorfor institutionens fremtidige tilknytning til Lyngby-Taarbæk Kommune ikke er afklaret. Dels er det forvaltningens vurdering, at det realistisk set ikke vil være muligt for Magnetten både at opnå en effektivisering på døgn- og dagtilbud og på den socialpædagogiske støtte.

Det bemærkes, at dele effektiviseringsgevinsten vil tilfalde andre kommuner i det omfang de enkelte tilbud anvendes af udenbysborgere. Dette gælder primært de dele af udførerøkonomien, der er underlagt de sociale rammeaftaler. På de øvrige dele af udførerøkonomien vil effektiviseringsgevinsten hovedsageligt tilfalde Lyngby-Taarbæk Kommune.

Ad 2) Effektivisering af social pædagogisk støtte på kommunens egne institutioner
Socialpædagogisk støtte bevilges iht. servicelovens § 85 til borgere med betydeligt nedsat psykisk eller fysisk funktionsevne eller særlige sociale problemer.

Lyngby-Taarbæk Kommune udmønter typisk støtten et antal timer pr. uge, som enten købes af kommunens egne institutioner eller hos eksterne leverandører. I 2014 er taksten pr. støttetime leveret af kommunens egne leverandører fastsat til 413 kr. (ekskl. overhead).

Forslaget indebærer, at ordningens budgetterede timepris reduceres til 384 kr. (ekskl. overhead) pr. støttetime.

Reduktionen er delvis finansieret af en effektiv brugertid, der er godt 1 pct. højere end forudsat i den hidtidige takstberegning, hvilket bl.a. skyldes at der forudsættes optimering af kørsels- og vagtplanlægningen for de enkelte støttepersoner. Desuden indebærer forslaget, at der budgetteres med en tilpasning svarende til 7,5 pct. af det budgetterede lønniveau i 2014.

Ad 3) Optimering af aftaler om administration vedrørende ledsagerordningen

P.t. varetager Bruger-Hjælper Formidlingen opgaven med at administrere ledsageordningen efter servicelovens § 97. Herunder hører bl.a. rekruttering og godkendelse af ledsagere, administration af timeregnskab og lønudbetaling mv. Det har i forbindelse med tidligere budgetprocesser været overvejet, om der muligvis ville kunne findes et provenu ved at hjemtage denne opgave helt eller delvist og lade de administrative medarbejdere i Center for Socialindsats varetage opgaven i stedet.

Økonomi og personalemæssige konsekvenser

Økonomiske konsekvenser, 1.000 kr.	2015	2016	2017	2018
Besparelse - løn	-1.500	-1.500	-1.500	-1.500
Besparelse - øvrig drift				
Investeringsomkostninger	0	0	0	0
Indtægter	0	0	0	0
I alt	-1.500	-1.500	-1.500	-1.500

Forslaget har som udgangspunkt ikke personalemæssige konsekvenser

Beløbene er i budget 2014-niveau og 2015-PL (-=budgetreduktion)

Med udgangspunkt i aktiviteten i 1. kvartal 2014, vil forslaget skønsmæssigt medføre en nettobesparelse i størrelsesorden 1,5 mio. kr. for handicapområdet under ét. Heraf skyldes ca. 0,4 mio. kr. effektivisering på døgn- og dagtilbud, og ca. 1,0 mio. kr. effektivisering af den socialpædagogiske støtte, mens effektiviseringspotentialet ved optimering af administrationsaftalerne vedrørende ledsagerordningen skønnes at være ca. 0,1 mio. kr.

Idet dele af effektiviseringsgevinsten på døgn- og daginstitutionerne må forventes at tilfalde andre kommuner, herunder særligt institutionerne under KKR-aftalerne, er effektiviseringen på de enkelte institutioner dog lidt større end den gevinst Lyngby-Taarbæk Kommune skønsmæssigt kan forvente ved forslaget. I nedenstående tabel er effektiviseringskravet og Lyngby-Taarbæk Kommunes nettobesparelse vist for de enkelte institutioner.

Effektiviseringskrav fordelt på institutioner, 1.000 kr. (2015-PL)

	Samlet effektiviseringskrav	LTK-besparelse
Kvindekrisecenter	-63	-10
Slotsvænget	-480	-234
Chr. X Allé	-555	-156
Nettet	-381	-352
Magneten	-411	-411
Hovedsagen	-30	-30
Paradiset	-32	-32
Øvrige	0	-175
I alt	-1.952	-1.400

Anm.: Samlet effektiviseringskrav er beregnet med udgangspunkt i institutionernes aktuelle prisniveau i 2014 på døgn og dagtilbud samt den socialpædagogisk støtte. LTK- besparelse er beregnet med udgangspunkt i fordelingen mellem Lyngby-Taarbæk borgere og udenbysborgere i de enkelte institutioner i 1. kvartal 2015. Besparelsen vedr. øvrige dækker fortrinsvist over, at der forudsættes en pristilpasning på den socialpædagogiske støtte under Kirsten Marie.

Konsekvenser herunder evt. for serviceniveau

Forslaget forventes ikke, at have konsekvenser for kommunens serviceniveau på handicapområdet.

Implementering

Implementeringen af forslaget sker decentralt på de enkelte institutioner

---

Tidligere politisk behandling af forslag

Er forslaget nyt?

Ja   Nej

Hvis nej, hvornår har forslaget senest været behandlet politisk?

Sammenhæng med øvrige forslag

Vil forslaget have konsekvenser ift. andre forslag?

Ja   Nej

Hvis ja, hvilke andre forslag vil blive omfattet heraf:

Høring

Skal forslag i høring?

Ja   Nej

Titel:	Optimering og samtænkning af Akuttilbuddet, Paradiset og Misbrugscentret
Kategori:	1. Proces- og ressourceoptimering
Udvalg:	Social- og Sundhedsudvalget
Aktivitetssområde:	Handicappede
Enhed:	Center for Social indsats
Ansvarlig kontaktperson:	Lone Nygaard Jensen

Beskrivelse

Det er forvaltningens opfattelse, at Akuttilbuddet, Paradiset og Misbrugscentret med fordel kan sammentænkes bedre, idet der i et vist omfang er overlappende målgrupper og brugere. Akuttilbuddet skal endvidere sammentænkes med kommunens øvrige tilbud til målgruppen og behovet for døgndækning i øvrigt, ligesom Paradisets opgaver bør tænkes ind i Helhedsplanen for Socialpsykiatri.

Forslaget indebærer derfor, at der igangsættes et arbejde, der skal samtænke og optimere driften og den faglige udvikling af Akuttilbuddet, Paradiset og Misbrugscentret. Der skal især være fokus på samspillet mellem de forskellige indsatser og de til dels overlappende målgrupper i de tre tilbud.

Arbejdet skal fokusere på, om der er basis for at udvide Akuttilbuddet med en § 107-plads indenfor den samlede ramme. Der har gennem tiderne været placeret borgere med komplekse problemstillinger, hvor den eneste mulighed i udredningsperioden har været, at boligplacere borgeren i Akuttilbuddet. Som et pilotprojekt på 1-2 år kan Akuttilbuddet derfor have en ekstra plads til borgere, hvor sagsbehandlerne har behov for en nærmere udredning før der tages endelig stilling til boligplaceringen, enten i egen bolig eller i et botilbud. Det anslås, at der vil være tale om 2-3 borgere årligt svarende til et årsværk.

Arbejdet skal endvidere fokusere på, hvordan Paradisets opgaver kan tænkes ind i Helhedsplanen for Socialpsykiatri. Der har gennem årene været et mindreforbrug på Paradiset.

Alene i 2013 var dette i størrelsesorden 0,3 mio. kr. Det er på denne baggrund forvaltningens vurdering, at der kan indhentes en effektiviseringsgevinst ved at sammentænke tilbuddets opgaver med Helhedsplanen for Socialpsykiatrien.

Endeligt skal arbejdet fokusere på, hvordan Akuttilbuddet kan dække andre institutioners behov for telefonisk døgndækning, herunder især Magneten og Gl. Vartov.

Økonomi og personalemæssige konsekvenser

Økonomiske konsekvenser, 1.000 kr.	2015	2016	2017	2018
Besparelse - løn	-300	-300	-300	-300
Besparelse - øvrig drift				
Investeringsomkostninger				
Indtægter				
I alt	-300	-300	-300	-300

Personalemæssige konsekvenser årsværk

Gennemsnitsløn pr. år (1.000 kr.)

Beløbene er i 2014-niveau (=-budgetreduktion og reduktion i personale/=budgetforøgelse og øget personale)

Konsekvenser herunder evt. for serviceniveau

Forslaget forventes ikke at få konsekvenser for serviceniveauet og dermed heller ikke for de nuværende brugere af de tre tilbud. Der forventes heller ikke personalemæssige konsekvenser af forslaget.

Implementering

Arbejdet gennemføres med tæt inddragelse af de relevante institutioner.

Tidligere politisk behandling af forslag

Er forslaget nyt?

Ja Nej

Hvis nej, hvornår har forslaget senest været behandlet politisk?

Sammenhæng med øvrige forslag

Vil forslaget have konsekvenser ift. andre forslag?

Ja Nej

Hvis ja, hvilke andre forslag vil blive omfattet heraf:

Høring

Skal forslag i høring?

Ja Nej

Titel:	Samarbejde med aftenskoler om tilbud til kronisk syge borger
Kategori:	1. Proces- og ressourceoptimering
Udvalg:	Social- og Sundhedsudvalget
Aktivitetssområde:	Sundhed
Enhed:	Center for Sundhed & Kultur
Ansvarlig kontaktperson:	Charlotte Bidsted

Beskrivelse

Kommunen varetager en række forløbsprogrammer til borgere med kroniske lidelser som fx Type 2 diabetes og KOL. Forløbsprogrammerne består bl.a. i træning, kostundervisning og tilbud om hjælp til rygestop.

Det er i dag erfaringen, at mange borgere på forløbsprogrammerne er gengangere, fordi de efter endt forløb står uden et målrettet tilbud, der kan videreføre og vedligeholde det lærte.

På den baggrund foreslås det, at kommunen indgår et samarbejde med aftenskolerne om at oprette særlige opfølgings/fortsættelseshold målrettet denne borgergruppe. Et sådan tilbud forventes at betyde, at borgerne i mindre grad falder tilbage i kommunalt regi, og at Sundhedscentret derfor kan reducere forløbs-ressourcer til fx rygestop og kostundervisning.

I forhold til folkeoplysningsområdet er der tale om et udgiftsneutralt tiltag, idet undervisningen kan falde ind under folkeoplysningsrammen (dvs. det er et prioriteret tilbud inden for de eksisterende økonomiske rammer).

Økonomi og personalemæssige konsekvenser

Økonomiske konsekvenser, 1.000 kr.	2015	2016	2017	2018
Besparelse - løn				
Besparelse - øvrig drift	-80	-80	-80	-80
Investeringsomkostninger				
Indtægter				
I alt	-80	-80	-80	-80
Personalemæssige konsekvenser årsværk	0	0	0	0
Gennemsnitsløn pr. år (1.000 kr.)				

Beløbene er i 2014-niveau (-=budgetreduktion og reduktion i personale/+ =budgetforøgelse og øget personale)

Konsekvenser herunder evt. for serviceniveau

Borgerne kan opleve et målrettet tilbud i aftenskoleregi som en kvalificeret mulighed for at få en mere helhedsorienteret overgang til hverdagslivet, når forløbsprogrammerne "slipper" dem. En udfordring kan dog være, at der vil være brugerbetaling på fx træning og kostundervisning i aftenskoleregi.

Implementering

Aftenskolerne har selv tidligere udtrykt ønske om at indgå samarbejde med kommunen om at oprette særlige hold til denne borgergruppe. Fordelen for dem vil være, at de kan oprette hold, som sandsynligvis er efterspurgt.

Forslaget vil derfor kunne implementeres fra 2015.

Tidligere politisk behandling af forslag

Er forslaget nyt?

Ja   Nej

Hvis nej, hvornår har forslaget senest været behandlet politisk?

Sammenhæng med øvrige forslag

Vil forslaget have konsekvenser ift. andre forslag?

Ja Nej

Hvis ja, hvilke andre forslag vil blive omfattet heraf:

Høring

Skal forslag i høring?

Ja Nej

Hvis ja, angives hvem der skal høres:

Aftensskoler.

Titel:	Længere undersøgelsesintervaller i børne- og ungetandplejen
Kategori:	1. Proces- og ressourceoptimering
Udvalg:	Social- og Sundhedsudvalget
Aktivitetssområde:	Sundhed
Enhed:	Center for Sundhed & Kultur
Ansvarlig kontaktperson:	Charlotte Bidsted

Beskrivelse

En undersøgelse fra Odense og Esbjerg kommuner viser, at med en grundig risikovurdering ved tandundersøgelserne, kombineret med sundhedsfremmende kommunikation og systematisk forebyggelse til de, der har behov for dette, kan undersøgelsesintervallet forlænges til 18 måneder uden at få effekt på børnenes tandsundhed.

Derfor foreslås det at forlænge standardindkaldeintervallet mellem to undersøgelser i Tandplejen fra 15 måneder til 18 måneder og øge prioriteringen af sundhedsfremme og forebyggelse.

Økonomi og personalemæssige konsekvenser

Økonomiske konsekvenser, 1.000 kr.	2015	2016	2017	2018
Besparelse - løn	-284	-284	-284	-284
Besparelse - øvrig drift				
Investeringsomkostninger	150	150		
Indtægter				
I alt	-134	-134	-284	-284

Personalemæssige konsekvenser årsværk

Gennemsnitsløn pr. år (1.000 kr.)

Beløbene er i 2014-niveau (-=budgetreduktion og reduktion i personale/+ =budgetforøgelse og øget personale)

Effektiviseringsforslaget vil, når den faglige kvalitet og den positive udvikling i tandsundhed blandt børn og unge skal opretholdes, indebære et omfattende kompetenceudviklingsforløb for alle medarbejdere i tandplejen. Udgifter til dette vil de første år nedsætte besparelsen væsentligt. Investeringsomkostninger til efteruddannelse af Tandplejens medarbejdere i kommunikation på akademisk niveau er kr. 8.900 kr. per medarbejder. Der er 34 medarbejdere i Tandplejen, hvilket giver en investering på 302.000 kr.

Det er endnu ikke kortlagt hvilken teamsammensætning der, med de forlængede undersøgelsesintervaller, vil være mest hensigtsmæssig. Derfor kan der endnu ikke peges præcis på blandt hvilke faggrupper og i hvilket omfang, der skal reduceres medarbejdere. Reduktionen vil være i omfanget 2-3 tandlægedage, 3-4 tandplejerdage eller 4-5 klinikassistentdage om ugen, eller en kombination indenfor denne ramme.

Konsekvenser herunder evt. for serviceniveau

Effektiviseringsforslaget rammer bredt idet alle børn og unge tilbydes færre regelmæssige undersøgelser.

En konsekvens af effektiviseringen er en reduktion af medarbejdere i Tandplejen. Idet tandplejen bemander mange små tandklinikker vil en afledt effekt være flere lukkedage på tandklinikkerne.

Under forudsætning af at der gennemføres en øget forebyggende indsats og uddannelsesindsats ventes forslaget ikke at have effekt på børnenes tandsundhed.

Implementering

Effektiviseringsforslaget vil, når den faglige kvalitet i Tandplejen skal opretholdes, indebære et omfattende kompetenceudviklingsforløb for alle medarbejdere i tandplejen. Der skal kompetenceudvikles i:

- **"Empowerment"**. Når der er længere mellem de regelmæssige undersøgelser, skal Børn, unge og deres forældre i højere grad selv tage ansvar for og mestre egen

tandsundhed. Tandplejens medarbejdere skal derfor efteruddannes i kommunikation og motivation

- **Analyse af og fastlæggelse af de mest optimale alderstrin, undersøgelsen skal foretages på.** En undersøgelse af et barn eller en ung omfatter, indtil væksten er afsluttet, udover en vurdering af tænder, slimhinder og tandkød, også en vurdering af kæbernes og ansigtsskelettets udvikling. Med færre undersøgelser skal disse planlægges på de mest optimale tidspunkter i forhold til vækst og tandsygdomsudvikling. Der skal derfor foretages en faglige analyse og fastlæggelse af mest optimale undersøgelsestidspunkter
- **Kvaliteten i undersøgelsen skal kortlægges og beskrives.** Undersøgelsen på det enkelte alderstrin skal kortlægges og beskrives i forhold til ovenstående opmærksomhedspunkter

Det er meget vigtigt med en omfattende involvering af Tandplejens medarbejdere i disse processer.

Efteruddannelse i kommunikation og motivation skal foregå på akademniveau, så læring, engagement og implementering sikres.

Tidligere politisk behandling af forslag

Er forslaget nyt?

Ja   Nej

Hvis nej, hvornår har forslaget senest været behandlet politisk?

Sammenhæng med øvrige forslag

Vil forslaget have konsekvenser ift. andre forslag?

Ja   Nej

Hvis ja, hvilke andre forslag vil blive omfattet heraf:

Høring

Skal forslag i høring?

Ja Nej

Hvis ja, angives hvem der skal høres:

Titel:	Omlægning af hjemmebesøg til åbent hus og effektivisering af arbejds gange
Kategori:	1. Proces- og ressourceoptimering
Udvalg:	Social- og Sundhedsudvalget
Aktivitetssområde:	Sundhed
Enhed:	Center for Sundhed & Kultur
Ansvarlig kontaktperson:	Charlotte Bidsted

Beskrivelse

Sundhedsplejerskerne i Lyngby-Taarbæk Kommune har de seneste par år aflagt mellem 800 og 1.000 ekstra behovshjemmebesøg om året. Disse behovsbesøg aflægges altid på baggrund af en faglig problemstilling og er et supplement til de 4 standard hjemmebesøg.

Pr. 1. januar 2014 oprettede Sundhedstjenesten et fast ugentligt tilbud om "åbent hus", kaldet Forældrecafé, hvor forældre har mulighed for at komme til sundhedsplejersken i eksterne lokaler. I Forældrecaféen kan forældre få en fælles snak, og der tilbydes individuel vejledning ved en sundhedsplejerske med mulighed for eksempelvis at få vejret og målt sit barn.

Ud fra erfaringerne med Forældrecaféen i første kvartal 2014 er det vurderingen, at ca. hvert andet ekstra behovsbesøg fra 2015 vil kunne lægges i en åben konsultation. Det drejer sig om de lettere besøg, som eksempelvis vægtkontroller.

Forældrecaféen flytter i sommeren 2014 fra Motorikhuset i Virum til Sundhedstjenestens nye lokaler på Lyngby Torv. Lokalerne giver mulighed for, at Sundhedstjenesten - udover Forældrecaféen - fremover kan samle flere borgerrettede aktiviteter såsom opstart af mødregrupper og oplæg/rådgivningsaktiviteter. På denne måde kan sundhedsplejerskerne spare kørselstid, fordi borgerne i højere grad vil komme til kommunen end omvendt.

Økonomi og personalemæssige konsekvenser

Besparelse - løn	-140	-140	-140	-140
Besparelse - øvrig drift				
Investeringsomkostninger				
Indtægter				
I alt	-140	-140	-140	-140
Personalemæssige konsekvenser årsværk	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
Gennemsnitsløn pr. år (1.000 kr.)	449	449	449	449

Beløbene er i 2014-niveau (-=budgetreduktion og reduktion i personale/+ =budgetforøgelse og øget personale)

Omlægning af hjemmebesøg til Forældrecafé 100.000 kr/år

Reduceret kørsel og optimering af arbejdsgange/arbejdsprocesser: 40.000 kr/år

Konsekvenser herunder evt. for serviceniveau

Nogle borgere vil opfatte en omlægning som en serviceforringelse, mens andre måske vil opfatte tilbuddet som en fleksibel mulighed for selv at opsøge hjælp.

Sundhedstjenesten starter fra sommeren 2014 forældrekurser for førstegangsførelse. Det antages, at denne nye indsats med tiden kan understøtte et mindsket behov for ekstra hjemmebesøg til familierne, da Sundhedstjenesten herved får en hyppigere dialog med forældrene end før.

Sundhedsstyrelsen forventer, at der opstår helt særlige behov hos ca. 10 pct. af familierne i en kommune. Der vil derfor være en række besøg, som ikke vil være fagligt relevant at omlægge til Forældrecaféen, da familierne i disse tilfælde er for sårbare. Derudover kommer de meget tidlige behovsbesøg, hvor hjemmebesøget er påkrævet. Ved at lave en skarp faglig vurdering vil Sundhedstjenesten dermed forsøge at reducere risikoen for en øget ulighed i børnesundhed.

Implementering

Besparelsen kan implementeres fra 1. januar 2015.

Tidligere politisk behandling af forslag

Er forslaget nyt?

Ja   Nej

Hvis nej, hvornår har forslaget senest været behandlet politisk?

Sammenhæng med øvrige forslag

Vil forslaget have konsekvenser ift. andre forslag?

Ja   Nej

Hvis ja, hvilke andre forslag vil blive omfattet heraf:

Høring

Skal forslag i høring?

Ja   Nej

Hvis ja, angives hvem der skal høres:

Titel:	Lokaler til Frivilligcenter
Kategori:	2. Opgavebortfald uden serviceforringelser
Udvalg:	Social- og Sundhedsudvalget
Aktivitetssområde:	Sundhed
Enhed:	Center for Sundhed & Kultur
Ansvarlig kontaktperson:	Charlotte Bidsted

Beskrivelse

I forbindelse med Budgetaftale 2014 – 2017 blev der afsat 0,2 mio. kr. årligt til forbedring af rammerne for frivillighedscenterets lokaler.

Social- og Sundhedsudvalget besluttede den 19. februar 2014 at flytte Frivilligcentret fra lokalet på Toftebæksvej 8 til Rustenborgvej 2a, der i dag huser Sundhedstjenesten, bibliotekets mødelokale til udlån og Lydavisen.

Idet Frivilligcentret fortsat vil få stillet lokalerne til rådighed på de nugældende betingelser, og kommunen ejer Rustenborgvej 2a vil de penge som frivilligcentret skal bruge på husleje tilgå kommunen igen. Det vil sige, at tilskuddet til Frivilligcenterets husleje er udgiftsneutralt for kommunen, og der er således ikke længere behov budgetaftalens tillægsbevilling. Dog er der ikke afsat midler til vand, el, varme og andre forbrug, og der reserveres derfor ca. 50.000 kr. årligt hertil. Der foreliges en sag på Social- og Sundhedsudvalget før sommerferien 2014 vedr. den konkrete aftale Frivilligcentrets om anvendelse af huset, herunder udgifter hertil. Det konkrete effektiviseringsmål udmeldes her.

Økonomi og personalemæssige konsekvenser

Økonomiske konsekvenser, 1.000 kr.	2015	2016	2017	2018
Besparelse - løn				
Besparelse - øvrig drift	-150	-150	-150	-150
Investeringsomkostninger				
Indtægter				
I alt	-150	-150	-150	-150

Personalemæssige konsekvenser årsværk

Gennemsnitsløn pr. år (1.000 kr.)

Beløbene er i 2014-niveau (-=budgetreduktion og reduktion i personale/+ =budgetforøgelse og øget personale)

Konsekvenser herunder evt. for serviceniveau

Jf. under "Beskrivelse" vil forslaget ikke have konsekvenser for serviceniveauet.

Implementering

Pr. 1. januar 2015.

Tidligere politisk behandling af forslag

Er forslaget nyt?

Ja Nej

Hvis nej, hvornår har forslaget senest været behandlet politisk?

Sammenhæng med øvrige forslag

Vil forslaget have konsekvenser ift. andre forslag?

Ja Nej

Hvis ja, hvilke andre forslag vil blive omfattet heraf:

Høring

Skal forslag i høring?

Ja   Nej

Hvis ja, angives hvem der skal høres:

Titel:	Analyse af weekendbesøg i Sundhedstjenesten
Kategori:	2. Opgavebortfald uden serviceforringelser
Udvalg:	Social- og Sundhedsudvalget
Aktivitetssområde:	Sundhed
Enhed:	Center for Sundhed & Kultur
Ansvarlig kontaktperson:	Charlotte Bidsted

Baggrund og formål

Sundhedsstyrelsen reviderede den 1. oktober 2013 "Anbefalinger for Svangreomsorgen". I de opdaterede anbefalinger skal den kommunale sundhedstjeneste allerede tilbyde et tidligt hjemmebesøg (barselsbesøg) på 4.-5. dagen efter fødslen, såfremt familien er udskrevet indenfor 3 døgn efter fødslen og efter hjemmefødsler.

Formålet med det tidlige hjemmebesøg er at føre tilsyn med barnets trivsel og dermed undgå genindlæggelse fx på grund af væskemangel, ernæringsproblemer, gulsot hos barnet eller brystbetændelse hos moderen.

I praksis betyder anbefalingen, at der som noget nyt skal være et tilbud om besøg på lørdage og nogle søn - og helligdage. Sundhedstjenesten i Lyngby-Taarbæk Kommune fik på den baggrund tildelt 0,1 mio. kr. årligt til at udvide sin service. At omlægningen af servicen til lørdagsvagter er ressourcekrævende begrundes i arbejdstidsregler og vagttillæg.

Formålet med en analyse af disse weekendbesøg vil være at se, om indsatsen står mål med effekten, eller om de pågældende besøg lige såvel kunne placeres om mandagen i stedet for om lørdagen.

Omfang og afgrænsning

Sundhedstjenesten følger i 2014 den nye ordning tæt, i forhold til at føre tilsyn med det nyfødte barns trivsel, udvikling i genindlæggelser blandt nyfødte samt familiernes efterspørgsel efter lørdagsbesøg.

Foreløbig business case

Erfaringerne fra 1. kvartal 2014 er, at behovet for lørdagsbesøg indtil videre har været lav. Blandt de borgere der har fået besøg, har der desuden ikke været en faglig begrundelse for at besøget ikke kunne vente til om mandagen. Vurderingen er derfor, at besøgene ikke har haft betydning for genindlæggelsesfrekvensen blandt nyfødte.

Fortsætter tendensen kan et forslag indebære, at Sundhedstjenesten fra 2016 tilbyder besøg på 4.-6. dagen efter fødslen, hvorved weekendbesøg (udover særlige højtider) kan afvikles. Besparelspotentialet vil derfor være 0,1 mio. kr. årligt.

Økonomiske konsekvenser, 1.000 kr.	2015	2016	2017	2018
Besparelspotentiale	0	-100	-100	-100
Investeringsudgifter	0	0	0	0
Anslåede analyseomkostninger	0	0	0	0
I alt	0	-100	-100	-100

Beløbene er i 2014-niveau (-=budgetreduktion/=budgetforøgelse)

Organisering

Analysen foretages i et samarbejde mellem Sundhedstjenesten og Center for Sundhed og Kultur.

Interessenter og risici

Tidshorisont

Det foreslås, at analysen laves primo 2015, hvor ordningen med weekendbesøg har eksisteret i ét år. Herved kan arbejdet indgå i budgetforhandlingerne for 2016-19.

Titel:	Effektiviseringsramme på skolerne
Kategori:	1. Proces- og ressourceoptimering
Udvalg:	Børne- og Ungdomsudvalget
Aktivitetssområde:	Uddannelse og pædagogik - Skoler
Enhed:	Center for Uddannelse & Pædagogik
Ansvarlig kontaktperson:	Erik Pedersen

Beskrivelse

Det foreslås at fordele en andel af effektiviseringsrammen ud på hvert enkelt institutionsbudget 2015 - 2018. Effektiviseringen foreslås at udgøre 0,5 pct. af institutionernes driftsbudgetter (løn + øvrig drift).

Formålet med at bringe en del af effektiviseringsøvelsen ud på institutionerne, er at effektiviseringen indarbejdes så tæt som muligt i institutioners egen opgavevaretagelse - der hvor der er viden og ideer til, hvad der kan justeres.

Det skal inspirere til løbende at arbejde med effektivisering - f.eks. via digitalisering, strømlining/ensretning af arbejdsgange/arbejdsprocesser, organisering af institutionernes aktiviteter, indkøb og prioritering af overhead-udgifter mv.

Gennemførelse af effektiviseringen skal vurderes nøje i forhold til, at institutionerne fortsat kan efterleve de fastsatte krav til undervisning, pædagogik og drift.

Økonomi og personalemæssige konsekvenser

Økonomiske konsekvenser, 1.000 kr.	2015	2016	2017	2018
Besparelse - løn	-1.840	-1.873	-1.888	-1.888
Besparelse - øvrig drift	-188	-186	-186	-186
Investeringsomkostninger				
Indtægter				
I alt	-2.028	-2.059	-2.074	-2.074
Personalemæssige konsekvenser årsværk	-4,03	-4,11	-4,14	-4,14
Gennemsnitsløn pr. år (1.000 kr.)	456			

Beløbene er i 2014-niveau (-=budgetreduktion og reduktion i personale/+ =budgetforøgelse og øget personale)

Det samlede budget på skolerne (skoler, specialskoler, SFO og ungdomsskolen) udgør i 2015 ca. 405,5 mio.kr. – fordelt med ca. 367,9 mio.kr. til løn og ca. 37,6 mio. kr. til øvrig drift.

Effektiviseringen på 0,5 % af budgettet udgør herved samlet ca. 2,0 mio.kr. i 2015 fordelt med ca. 1,8 mio. kr. på løn og 0,2 mio.kr. på øvrig drift.

Som følge af de nuværende kapacitetstilpasninger (Befolkningsprognosen 2013) stiger det samlede budget til ca. 411,9 mio.kr. i 2016 og til ca. 414,7 mio. kr. i 2017 og 2018.

Konsekvenser herunder evt. for serviceniveau

Det er udgangspunktet for institutionernes implementering, at det ikke berører serviceniveauet på skolerne.

Implementering

Skolernes budgetter bliver reduceret med 0,5 pct. fra 2015 og frem. Det er herefter op til skolerne selv at implementere effektiviseringen.

Tidligere politisk behandling af forslag

Er forslaget nyt?

Ja Nej

Hvis nej, hvornår har forslaget senest været behandlet politisk?

Sammenhæng med øvrige forslag

Vil forslaget have konsekvenser ift. andre forslag?

Ja Nej

Hvis ja, hvilke andre forslag vil blive omfattet heraf:

Høring

Skal forslag i høring?

Ja Nej

Hvis ja, angives hvem der skal høres:

Skolebestyrelserne

Titel:	Udgifter til befordring på skoleområdet
Kategori:	1. Proces- og ressourceoptimering
Udvalg:	Børne- og Ungdomsudvalget
Aktivitetssområde:	Uddannelse og pædagogik - Skoler
Enhed:	Center for Uddannelse & Pædagogik
Ansvarlig kontaktperson:	Erik Pedersen

Beskrivelse

På det centrale budget på skoleområdet var der oprindeligt afsat et budget på 1,3 mio. kr. til befordringsudgifter (skadekørsel, HT buskort og kørsel til specialskoler / specialgrupper internt i kommunen). I løbet af 2013 blev forvaltningen opmærksom på, at konteringen af kørsel af elever til hhv. almene og specialskoler skulle splittes ud på de to funktionsområder – folkeskoler / specialundervisning jf. Indenrigsministeriets konteringsregler. Der er derfor omplaceret ca. 50 % en del af budgettet fra almen til specialområdet vedr. transport af skolelever fra 2014.

Fra 2014 er der herefter afsat ca. 650.000 kr. til befordring på det almene skoleområde og ca. 2,3 mio. kr. på specialskoleområdet (internt og ekstern kørsel).

Ved en gennemgang af de senere års transportudgifter vurderes det, at der kan forventes lavere udgifter til befordring end det afsatte budget.

Det vurderes, at der kan effektiviseres for ca. 350.000 kr. på det almene skoleområde og ca. 300.000 kr. på specialskoleområdet.

Transport af skolebørn er beskrevet i folkeskoleloven, så udgifter kan variere fra år til år.

Økonomi og personalemæssige konsekvenser

Økonomiske konsekvenser, 1.000 kr.	2015	2016	2017	2018
Besparelse - løn	0	0	0	0
Besparelse - øvrig drift	-650	-650	-650	-650
Investeringsomkostninger	0	0	0	0
Indtægter	0	0	0	0
I alt	-650	-650	-650	-650

Personalemæssige konsekvenser årsværk

Gennemsnitsløn pr. år (1.000 kr.)

Beløbene er i 2014-niveau (-=budgetreduktion og reduktion i personale/+ =budgetforøgelse og øget personale)

Konsekvenser herunder evt. for serviceniveau

Der er ingen konsekvenser for serviceniveau, idet gældende lovgivning indenfor befordring af folkeskoleelever kan overholdes ud fra det reviderede budget.

Implementering

Kan implementeres fra 2015.

Tidligere politisk behandling af forslag

Er forslaget nyt?

Ja Nej

Hvis nej, hvornår har forslaget senest været behandlet politisk?

Sammenhæng med øvrige forslag

Vil forslaget have konsekvenser ift. andre forslag?

Ja Nej

Hvis ja, hvilke andre forslag vil blive omfattet heraf:

Høring

Skal forslag i høring?

Ja   Nej

Hvis ja, angives hvem der skal høres:

Titel:	Nedlæggelse af Ulse Lejrskole
Kategori:	1. Proces- og ressourceoptimering
Udvalg:	Børne- og Ungdomsudvalget
Aktivetsområde:	Uddannelse og pædagogik - Skoler
Enhed:	Center for Uddannelse & Pædagogik
Ansvarlig kontaktperson:	Erik Pedersen

Beskrivelse

Ulse Lejrskole og kursusejendom er beliggende ved Haslev på Sydsjælland. Lejrskolen benyttes primært af klasser fra skolernes indskoling, ligesom der afholdes trafikskole og mindre kurser for skolernes elevråd mv. Herudover benyttes stedet i mindre omfang også til interne kurser / konferencer på skoleområdet. Lejrskolen er kommunens eneste lejrskole.

Ulse Lejrskole består af en hovedbygning i 2 etager, sidebygning med værelser samt en pavillon med undervisningslokale. Specielt hovedbygningen trænger til indvendig renovering for fremadrettet at kunne danne de optimale rammer for lejrskole, kursusvirksomhed og private arrangementer. Pavillonen er ikke anvendelig grundet vandskade vinteren 2012 – 2013.

Lejrskolen har frem til 2011 været drevet via en forpagtningsaftale, således at forpagteren dels var forpligtet til at afvikle kommunens lejrskoler og kursusarrangementer og dels kunne drive private selskabsarrangementer. Fra 2011 har kommunens lejrskoler været afviklet ved hjælp af en ansat økonomi i perioden april – september.

Den tidligere forpagtningsaftale blev opsagt, da forpagteren ikke kunne opfylde den økonomiske del af aftale grundet konsekvenserne af finanskrisen specielt i 2009 – 2010. Der har siden været en del private henvendelser for benyttelse af stedet, men som nævnt ovenfor vil der skulle investeres en del i vedligeholdelse, før stedet vil være optimalt for en kommende forpagter.

Det foreslås at sælge lejrskolen, hvorved der opnås en engangsindtjening på 2,9 mio. kr., svarende til den offentlige vurdering 2012.
Selve driften af lejrskolen udgør netto 0,5 mio. kr.

Økonomi og personalemæssige konsekvenser

Økonomiske konsekvenser, 1.000 kr.	2015	2016	2017	2018
Besparelse - løn	0	0	0	0
Besparelse - øvrig drift	-280	-560	-560	-560
Investeringsomkostninger				
Indtægter	-2.775	125	125	125
I alt	-3.055	-435	-435	435

Personalemæssige konsekvenser årsværk

Gennemsnitsløn pr. år (1.000 kr.)

Beløbene er i 2014-niveau (-=budgetreduktion og reduktion i personale/+ =budgetforøgelse og øget personale)

Det bemærkes, at der i 2015 er indregnet en anlægsindtægt på 2,9 mio. kr. vedrørende salg af lejrskolen.

Konsekvenser herunder evt. for serviceniveau

Besparelsen opnås ved reduceret bygningsdrift, men har ingen konsekvenser for skolernes muligheder for at arrangere lejrskoler. Hvis lejrskolen sælges, vil skolerne dog skulle finde andre muligheder for ophold i forbindelse med planlægning af lejrskole for indskolingsafdelingen, trafikskole og elevråd.

Det skal i den forbindelse nævnes, at søgningen til Ulse Lejrskole har været på ca. 25 % i perioden april – september 2013.

Implementering

Forslaget kan tidligst implementeres fra sommeren 2015, da det erfaringsmæssigt tager ca. et år at sælge en sådan ejendom. I salgsperioden skal der være økonomi til opvarmning, el, skatter osv.

Tidligere politisk behandling af forslag

Er forslaget nyt?

Ja Nej

Hvis nej, hvornår har forslaget senest været behandlet politisk?

Ved budgetplanlægningen for Budget 2013 - 2016

Sammenhæng med øvrige forslag

Vil forslaget have konsekvenser ift. andre forslag?

Ja Nej

Hvis ja, hvilke andre forslag vil blive omfattet heraf:

Høring

Skal forslag i høring?

Ja Nej

Hvis ja, angives hvem der skal høres:

Aktivér ark

Titel:	Analyse af mulighederne for 10. klasse i erhvervsskoleregi
Kategori:	2. Opgavebortfald uden serviceforringelser
Udvalg:	Børne- og Ungdomsudvalget
Aktivitetssområde:	Uddannelse og pædagogik - Skoler
Enhed:	Center for Uddannelse & Pædagogik
Ansvarlig kontaktperson:	Erik Pedersen

Baggrund og formål

[Hjælp](#)

Lyngby-Taarbæk Kommunes 10. klassecenter er i dag placeret på LTU sammen med kommunens Ungdomsskole og en række mindre særlige forløb for unge ved overgangen til ungdomsuddannelserne, bl.a. modtageklasser for elever fra 7. – 9. klasse.

Lovgivningen åbner mulighed for, at kommunalbestyrelsen kan indgå en overenskomst med en erhvervsskole, om varetagelse af 10. klasse undervisningen.

Jf. Bekendtgørelse om overenskomst mellem en kommunalbestyrelse og en institution, der udbyder erhvervsuddannelse, om varetagelse af 10. klasseundervisning hedder det:
"Institutionen, der udbyder erhvervsuddannelse, står for 10. klasseundervisningen på vegne af kommunalbestyrelsen. Kommunalbestyrelsen har ansvaret for opgaveløsningen i henhold til folkeskoleloven og er ansvarlig for, at undervisningen lever op til de rammer, der er fastlagt i overenskomsten. Kommunalbestyrelsen skal herunder sikre, at elever med behov for specialundervisning eller anden specialpædagogisk bistand, modtager den fornødne støtte."

Der ønskes en analyse af mulighederne for at lade opgaven med 10. klasse varetage i tilknytning til en erhvervsskole.

10. klassecenteret har i indeværende år i alt 175 elever, hvoraf 75 er LTK elever og 100 elever kommer fra nabokommunerne (opgørelse 5.9.2013). Udover den ordinære 10. klasse løser 10. klassecenteret en række undervisningsopgaver med elever, som ønsker at tage et 10. skoleår efter skolegang på kommunens egne specialskoler eller elever, som efter endt skolegang skal optimere deres muligheder for at tage en ungdomsuddannelse samt undervisningsopgaven for de ældste elever, som kommer til kommunen uden danske sproglige kompetencer.

Effektiviserings- og omstillingskatalog 2015-18

Analyser

Udover 10. klassecenteret huser LTU også Ungdomsskolen, således at lokalerne er i spil fra 8 morgen til 10 aften de fleste af ugens dage.

Der er fælles ledelse af ovenstående aktiviteter.

Omfang og afgrænsning [Hjælp](#)

Analysen skal medtage følgende:

1. De pædagogiske fordele og ulemper ved at lade opgaven løse i tilknytning til en erhvervsskole, sammenlignet med en varetagelse af opgaven i kommunalt regi.
2. Analysen skal tage afsæt i dels folkeskolereformen, dels den nye reform af erhvervsskoleområdet og endelig målsætningen om, at 95 % af en ungdomsårgang skal have en ungdomsuddannelse.
3. Analysen skal endvidere beskrive fordele og ulemper ved en adskillelse af 10. klasse tilbuddet og ungdomsskoletilbuddet - herunder de lokalemæssige konsekvenser og muligheder, såfremt beslutningen om salg af den nuværende LTU fastholdes.
4. Analysen skal endelig beskrive de økonomiske og lokalemæssige konsekvenser af at lade opgaven løse i tilknytning til en erhvervsskole, sammenlignet med den nuværende opgaveløsning i eget regi, der indebærer opførelse af en ny LTU bygning i tilknytning til Lyngby Idrætsby.

Foreløbig business case [Hjælp](#)

Det er ikke muligt på nuværende tidspunkt at komme med et bud på de økonomiske konsekvenser.

Organisering [Hjælp](#)

Interessenter og risici [Hjælp](#)

Analysen

Tidshorisont [Hjælp](#)

Analysen vil pågå i efteråret 2014 og en mulig omstrukturering af opgaven vil derfor først kunne effektueres tidligst til skolestart august 2015.

Titel:	Effektiviseringsramme på dagtilbuddene
Kategori:	1. Proces- og ressourceoptimering
Udvalg:	Børne- og Ungdomsudvalget
Aktivitetssområde:	Uddannelse og pædagogik - Dagtilbud
Enhed:	Center for Uddannelse & Pædagogik
Ansvarlig kontaktperson:	Erik Pedersen

Beskrivelse

Det foreslås, at fordele en andel af effektiviseringsrammen ud på hvert enkelt institutionsbudget 2015 - 2018. Effektiviseringen foreslås at udgøre 0,5 pct. af institutionernes driftsbudgetter (løn + øvrig drift).

Formålet med at bringe en del af effektiviseringsøvelsen ud på institutionerne, er at effektiviseringen indarbejdes så tæt som muligt i institutioners egen opgavevaretagelse - der hvor der er viden og ideer til, hvad der kan justeres.

Det skal inspirere til løbende at arbejde med effektivisering - f.eks. via strømlining/ensretning af arbejdsgange/arbejdsprocesser, organisering af institutionernes aktiviteter, indkøb og prioritering af overhead-udgifter mv.

Gennemførelse af effektiviseringen skal vurderes nøje i forhold til, at institutionerne fortsat kan efterleve de fastsatte krav til pædagogik og drift.

Økonomi og personalemæssige konsekvenser

Besparelse - løn	-1080	-1080	-1080	-1080
Besparelse - øvrig drift	-120	-120	-120	-120
Investeringsomkostninger				
Indtægter	300	300	300	300
I alt	-900	-900	-900	-900
Personalemæssige konsekvenser årsværk	-2,9	-2,9	-2,9	-2,9
Gennemsnitsløn pr. år (1.000 kr.)	370			

Beløbene er i 2014-niveau (-=budgetreduktion og reduktion i personale/+ =budgetforøgelse og øget personale)

Det decentrale budget er 268 mio.kr. heraf udgør ledelsesbudgettet 21 mio.kr., hvilket administreres centralt. Det samlede decentrale budget er 247 mio.kr.

Effektiviseringen på 0,5 % af budgettet udgør herved samlet brutto ca. 1,2 mio.kr. i 2015, fordelt med 1,08 mio. kr. på løn og 0,12 mio. kr. på øvrig drift. Effektiviseringspotentialet er netto 0,9 mio. kr. (inkl. reduceret forældrebetalingssindtægt).

Konsekvenser herunder evt. for serviceniveau

Det er udgangspunktet for institutionernes implementering, at det ikke berører serviceniveauet i dagtilbuddene.

Implementering

Dagtilbuddenes budgetter bliver reduceret med 0,5 pct. fra 2015 og frem. Det er herefter op til dagtilbuddene selv at implementere effektiviseringen.

Tidligere politisk behandling af forslag

Er forslaget nyt?

Ja Nej

Hvis nej, hvornår har forslaget senest været behandlet politisk?

Sammenhæng med øvrige forslag

Vil forslaget have konsekvenser ift. andre forslag?

Ja Nej

Hvis ja, hvilke andre forslag vil blive omfattet heraf:

Høring

Skal forslag i høring?

Ja Nej

Hvis ja, angives hvem der skal høres:

Bestyrelsen i de enkelte dagtilbud.

Titel:	Nedlæggelse af Skovbussen Ronja
Kategori:	2. Opgavebortfald uden serviceforringelser
Udvalg:	Børne- og Ungdomsudvalget
Aktivitetssområde:	Uddannelse og pædagogik - Dagtilbud
Enhed:	Center for Uddannelse & Pædagogik
Ansvarlig kontaktperson:	Erik Pedersen

Beskrivelse

Skovbakkens Børnehave har frem til foråret 2014 haft en bus tilknyttet, som har betydet, at institutionens normering kunne udvides med 20 børnehavepladser.

Med til skovbusordningen har været et driftsbudget til benzin, forsikring, reparationer mv. og ekstra timer til det pædagogiske personale, samt ekstra ledelsestimer, i alt 651.000 kr.

I forbindelse med en mindre normeringsjustering på en række institutioner i Virum traf Børne- og Ungdomsudvalget i september 2013 beslutning om, at bussen skulle flyttes for at håndtere kapacitetspres et andet sted i kommunen. Forvaltningen havde planlagt, at bussen og de 20 børnehavepladser skulle tilknyttes én eller flere institutioner i Lyngby distriktet pr. 1. maj 2014.

Siden dette har bussen været til syn og står nu parkeret uden at kunne benyttes til kørsel, før der er sket gennemgribende udbedringer. Sagen blev på ny behandlet af Børne- og ungdomsudvalget i april 2014, hvor det blev besluttet ikke at videreføre skovbusordningen andre steder i kommunen.

Økonomi og personalemæssige konsekvenser

Økonomiske konsekvenser, 1.000 kr.	2015	2016	2017	2018
Besparelse - løn	-505	-505	-505	-505
Besparelse - øvrig drift	-146	-146	-146	-146
Investeringsomkostninger				
Indtægter				
I alt	-651	-651	-651	-651
Personalemæssige konsekvenser årsværk	1,3	1,3	1,3	1,3
Gennemsnitsløn pr. år (1.000 kr.)	380			

Beløbene er i 2014-niveau (-=budgetreduktion og reduktion i personale/+ =budgetforøgelse og øget personale)

Konsekvenser herunder evt. for serviceniveau

Der vil ikke være konsekvenser for serviceniveauet, idet alle børn fortsat vil kunne tilbydes pasning i kommunens institutioner og forvaltningens fokus på arbejdet med at tilpasse behov og kapacitet fortsætter.

Skovbusordningen blev indført på et tidspunkt, hvor der var behov for fleksible ekstra m2 til pasning af de mange børnehavebørn. Behovet har efterfølgende ændret sig og forvaltningen har sammen med institutionslederne vurderet, at ordningen ikke er optimal set ud fra et planmæssigt og økonomisk synspunkt.

Implementering

Skovbusordningen ophører i 2014.

Tidligere politisk behandling af forslag

Er forslaget nyt?

Ja Nej

Hvis nej, hvornår har forslaget senest været behandlet politisk?

Sammenhæng med øvrige forslag

Vil forslaget have konsekvenser ift. andre forslag?

Ja Nej

Hvis ja, hvilke andre forslag vil blive omfattet heraf:

Høring

Skal forslag i høring?

Ja Nej

Hvis ja, angives hvem der skal høres:

Titel:	Effektiv udnyttelse af pladskapacitet – mellemkommunale betalinger
Kategori:	1. Proces- og ressourceoptimering
Udvalg:	Børne- og Ungdomsudvalget
Aktivitetssområde:	Uddannelse og pædagogik - Dagtilbud
Enhed:	Center for Uddannelse & Pædagogik
Ansvarlig kontaktperson:	Erik Pedersen

Beskrivelse

Den mellemkommunale nettoudgift ved køb og salg af dagtilbudspladser er over de seneste tre år faldet ganske betydeligt. Dette skal ses i lyset af, at LTK har et fleksibelt pladssystem med mulighed for løbende merindskrivning på de enkelte institutioner på op til +/- 10 %.

En mellemkommunal plads er generelt dyrere end en plads i egen kommune, da den mellemkommunale pladsudgift indeholder en række faste-/fællesudgifter, der ikke indgår i de direkte børnetalsafhængige udgifter, der danner grundlag for den marginale budgettildeling for kommunens institutioner. Optimering af den mellemkommunale afregning består i, at LTK på den ene side udbyder de pladser, der efterspørges, hvilket betyder at færre LTK borgere søger udenbys pladser. På den anden side skal en udbudsoptimering sikre, at pladserne i stigende grad efterspørges af udenbysborgere. Begge faktorer begrænser de mellemkommunale nettoudgifter for kommunen.

På baggrund af en mere effektiv udnyttelse af pladskapaciteten foreslås det, at budgettet for de mellemkommunale betalinger reduceres med netto 1,0 mio. kr. årligt.

Økonomi og personalemæssige konsekvenser

Økonomiske konsekvenser, 1.000 kr.	2015	2016	2017	2018
Besparelse - løn				
Besparelse - øvrig drift	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
Investeringsomkostninger				
Indtægter				
I alt	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000

Personalemæssige konsekvenser årsværk

Gennemsnitssløn pr. år (1.000 kr.)

Beløbene er i 2014-niveau (-=budgetreduktion og reduktion i personale/+ =budgetforøgelse og øget personale)

Konsekvenser herunder evt. for serviceniveau

Ingen konsekvenser for serviceniveauet

Implementering

Forslaget kan gennemføres umiddelbart.

Tidligere politisk behandling af forslag

Er forslaget nyt?

Ja Nej

Hvis nej, hvornår har forslaget senest været behandlet politisk?

Sammenhæng med øvrige forslag

Vil forslaget have konsekvenser ift. andre forslag?

Ja Nej

Hvis ja, hvilke andre forslag vil blive omfattet heraf:

Høring

Skal forslag i høring?

Ja   Nej

Hvis ja, angives hvem der skal høres:

Titel:	Effektivisering i dagplejen
Kategori:	1. Proces- og ressourceoptimering
Udvalg:	Børne- og Ungdomsudvalget
Aktivitetssområde:	Uddannelse og pædagogik - Dagtilbud
Enhed:	Center for Uddannelse & Pædagogik
Ansvarlig kontaktperson:	Erik Pedersen

Beskrivelse

Udviklingen i dagplejen over de seneste 3 år indikerer at dagplejen alle årene har haft et budgetoverskud grundet en tilpasset opgaveportefølje og en effektiv drift. I 2011 kom dagplejen ud med et mindreforbrug på 1,3 mio. kr. I 2012 og 2013 er dagplejens budget reguleret ved 2. og 3. anslået regnskab med mere end 1,0 mio. kr., hvilket betød at dagplejens forbrug sidst på året stemte godt overens med det korrigerede budget. Det foreslås at budgettet der er afsat til manglende forældrebetaling nedskrives med 1,0 mio. kr. Budgettet til manglende forældrebetaling er i 2015 på 1,2 mio. kr. og vil efter reduktionen være på 0,2 mio. kr. Behovet for et budget til manglende forældrebetaling er aftagende i forhold til tidligere, da der er mindre tomgang i dagplejen end tidligere, og heraf et aftagende behov for at få dækket den manglende forældrebetaling.

Økonomi og personalemæssige konsekvenser

Økonomiske konsekvenser, 1.000 kr.	2015	2016	2017	2018
Besparelse - løn				
Besparelse - øvrig drift	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
Investeringsomkostninger				
Indtægter				
I alt	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
Personalemæssige konsekvenser årsværk				
Gennemsnitsløn pr. år (1.000 kr.)				
Beløbene er i 2014-niveau (-=budgetreduktion og reduktion i personale/=budgetforøgelse og øget personale)				

Konsekvenser herunder evt. for serviceniveau

Der er ingen konsekvenser for serviceniveauet

Implementering

Forslaget kan gennemføres umiddelbart.

Tidligere politisk behandling af forslag

Er forslaget nyt?

Ja Nej

Hvis nej, hvornår har forslaget senest været behandlet politisk?

Sammenhæng med øvrige forslag

Vil forslaget have konsekvenser ift. andre forslag?

Ja Nej

Hvis ja, hvilke andre forslag vil blive omfattet heraf:

Høring

Skal forslag i høring?

Ja   Nej

Hvis ja, angives hvem der skal høres:

Titel:	Generel effektivisering og optimering centralt og decentralt
Kategori:	1. Proces- og ressourceoptimering
Udvalg:	Børne- og Ungdomsudvalget
Aktivitetssområde:	Udsatte børn
Enhed:	Center for Social indsats
Ansvarlig kontaktperson:	Lone Nygaard Jensen

Beskrivelse

Der kan gennemføres en generel effektivisering både centralt og decentralt i Center for Social Indsats og de dertil hørende institutioner, dvs. Forebyggelsescentret og Gl. Vartov. Det er forvaltningens vurdering, at der vil være luft til at gennemføre en sådan effektivisering inden for de rammer, som er fastsat af lovgivningen og i de politisk bestemte serviceniveauer og kvalitetsstandarder.

Besparelsen gennemføres efter en nærmere analyse af arbejdsgange mv. i de respektive afdelinger og institutioner og med særligt fokus på:

- Vikardækning
- Kørsel
- Vagtplanlægning
- Generel kapacitetstilpasning
- Samdriftsmuligheder i forhold til administrative funktioner

Særligt skal snitfladerne mellem Forebyggelsescentret og myndighedsområdet samt de øvrige institutioner granskes mhp. optimering af ressourcerne i Forebyggelsescentret. Fx kunne den indsats ift. børn med autisme, der i dag varetages af Forebyggelsescentret eller købes eksternt, med fordel samtænkes med den særlige ekspertise, som Chr. X's Allé har vedrørende autismeområdet, således at der på Forebyggelsescentret og/eller på myndighedsområdet frigøres ressourcer, der kunne anvendes mere hensigtsmæssigt.

Derudover skal den telefoniske døgndækning på Gl. Vartov analyseres nærmere mhp. at afdække mulighederne for, at Akuttilbuddet på Slotsvænget, der i forvejen er døgndækket, kunne overtage denne funktion, jf. også forslag HA2 om samtænkning og optimering af Akuttilbuddet, Paradiset og Misbrugscentret.

Økonomi og personalemæssige konsekvenser

Økonomiske konsekvenser, 1.000 kr.	2015	2016	2017	2018
Besparelse - løn	0	0	0	0
Besparelse - øvrig drift	-600	-600	-600	600
Investeringsomkostninger	0	0	0	0
Indtægter	0	0	0	0
I alt	-600	-600	-600	-600

Personalemæssige konsekvenser årsværk

Gennemsnitsløn pr. år (1.000 kr.)

Beløbene er i 2014-niveau og 2015-PL (-=budgetreduktion og reduktion i personale/+ =budgetforøgelse og øget personale)

Forslaget forventes ikke at få personalemæssige konsekvenser.

Konsekvenser herunder evt. for serviceniveau

Forslaget udmøntes, så det ikke får konsekvenser for serviceniveauet.

Implementering

Den konkrete udmøntning fastlægges i dialog med de decentrale institutioner og vil ske i 2. halvår 2014. Forslaget forventes at få fuldt gennemslag fra 2015.

Tidligere politisk behandling af forslag

Er forslaget nyt?

Ja Nej

Hvis nej, hvornår har forslaget senest været behandlet politisk?

Sammenhæng med øvrige forslag

Vil forslaget have konsekvenser ift. andre forslag?

Ja Nej

Hvis ja, hvilke andre forslag vil blive omfattet heraf:

Høring

Skal forslag i høring?

Ja Nej

Titel:	Forsøg med anvendelse af Borås-modellen – "Den svenske model"
Kategori:	1. Proces- og ressourceoptimering
Udvalg:	Børne- og Ungdomsudvalget
Aktivetsområde:	Udsatte børn
Enhed:	Center for Social indsats
Ansvarlig kontaktperson:	Lone Nygaard Jensen

Baggrund og formål

Det er dokumenteret, at den svenske indsats på området for udsatte børn og unge er langt billigere end den danske - uden at det går ud over kvaliteten. Dette skyldes bl.a. følgende elementer fra den såkaldte "Borås-model":

1. Fokus på et normaliseringsperspektiv, hvor den mindst indgribende foranstaltning sættes i værk, som kan fastholde barnet i så normal en tilværelse som muligt.
2. Kortere og mere målrettede anbringelser.
3. Tættere opfølgning på de enkelte sager.
4. Færre sager per sagsbehandler (ca. 15-20 afhængig af sagernes tyngde).
5. Stærkt fokus på faglig vidensbaseret og ny forskning på området.

Herning Kommune er pt. i gang med et forsøg, der baserer sig på disse svenske erfaringer, men overføres på en dansk kontekst.

Forvaltningen foreslår på den baggrund, at der igangsættes en analyse, der afdækker muligheder og potentialer for at iværksætte et lignende forsøg i Lyngby-Taarbæk Kommune.

Omfang og afgrænsning

Forslaget indebærer en nærmere analyse af organisering, økonomi og kompetencebehov ved anvendelse af den svenske model. I analysefasen gennemgås de svenske erfaringer, og der gennemføres en studietur til Herning.

På den baggrund udarbejder forvaltningen en kvalificeret business case og en skitse til implementeringsplan, som forelægges det politiske niveau mhp. politiske beslutning om forsøg med anvendelse af "Den svenske model".

Foreløbig business case

Rapporten fra Krevi viser, at børnene i den svenske model er anbragt kortere tid, de klarer sig bedre end dem de sammenlignes med andre steder i Sverige, og der spares penge på anbringelser og foranstaltninger. Hjælpen gives med udgangspunkt i et normaliseringsperspektiv og mindsteindgrebsprincippet.

Forsøget i Lyngby-Taarbæk Kommune kunne fx udføres med fire sagsbehandlere, der hver har 15-20 sager i en periode på 1-3 år. De gode resultater fra Modtagelsen i CSI, hvor der arbejdes systematisk med metoden Signs of Safty vil understøtte sagsarbejdet i forhold til at fastholde normaliseringsperspektivet og mindsteindgrebsprincippet i sagerne. Der vil ske en løbende opfølgning i forhold til effekten - både kvalitativt og økonomisk. Giver forsøget ikke nogen positive effekter efter 1 år lukkes det.

Viser målingerne til gengæld allerede efter 1- 2 år resultater, at effekten ligger over forventningerne, kan det overvejes om det skal omfatte flere socialrådgivere i CSI. På nuværende tidspunkt har socialrådgiverne i Lyngby-Taarbæk Kommune på det udsatte børneområde gennemsnitlig 42 sager.

Analyseomkostningerne afholdes inden for rammen.

Økonomiske konsekvenser, 1.000 kr.	2015	2016	2017	2018
Besparelsespotentiale			-1.350	-1.350
Investeringsudgifter	0	900	900	900
Anslåede analyseomkostninger				
I alt	0	900	-450	-450

Beløbene er i 2014-niveau (-=budgetreduktion/=budgetforøgelse)

I lyset af, at der må påregnes tid til implementering før initiativet udviser effekt, forventes forslaget foreløbigt ikke at have et besparelsespotentiale før 2017. Til gengæld er det forvaltningens forventning, at der fra 2017 og frem kan indhentes en nettobesparelse på godt -0,45 mio. kr. årligt som følge af forslaget.

I den foreløbige business case indebærer forslaget investeringsudgifter svarende til 2 ekstra socialrådgivere i forhold til niveauet i dag.

Under disse forudsætninger vil initiativet set over den treårige periode 2016-2018 skønsmæssigt være udgiftsneutralt.

Organisering

Center for Social Indsats er ansvarlig for analysearbejdet med inddragelse af Center for Økonomi og Personale samt Center for Uddannelse og Pædagogik.

Analysen kræver ikke inddragelse af ekstern bistand.

Interessenter og risici

Et evt. forsøgsprojekts succes vil afhænge af, at projektet gennemtænkes og planlægges nøje.

Der er tale om et forsøg på at skabe en kulturforandring, som erfaringsmæssigt kræver tid samt fokus på kompetenceudvikling af de relevante sagsbehandlere, så de klædes på til opgaven.

Projektet vil ligeledes kræve analysekapacitet, hvis der skal laves komparative analyser af kvaliteten og økonomien i indsatsen over for hhv. de familier, der er tilknyttet sagsbehandlere, der arbejder efter den svenske model, og de familier, der modtager en traditionel sagsbehandling og indsats.

Tidshorisont

Analysearbejdet gennemføres i 2. halvår af 2014, hvorefter der afrapporteres til det politiske niveau.

Der er i første omgang tale om et investeringsprojekt, hvor der efterfølgende vil være en gevinst på henholdsvis forebyggelse og anbringelsesprojektet.

Titel:	Systematisk inddragelse af netværket i alle sager
Kategori:	4. Øvrige
Udvalg:	Børne- og Ungdomsudvalget
Aktivitetssområde:	Udsatte børn
Enhed:	Center for Social indsats
Ansvarlig kontaktperson:	Lone Nygaard Jensen

Baggrund og formål

Der foreligger dokumentation for, at de inddragende og netværksbaserede indsatser giver både faglige og økonomiske gevinster.

De udsatte børn og unges familie og netværk inddrages i dag i varieret grad i sagsbehandlingen. Kun 9,8 procent af anbringelserne sker hos familie eller netværk og kun 4,5 procent af alle børn aflastes enten hos familien eller i netværket.

Forslaget indebærer en indledende analyse af muligheder og potentialer i et sådant projekt. Der vil være tale om en analyse, der ligger op til et investerings- og spareforslag, som er langsigtet og som skal etablere et socialfagligt grundfundament for en langsigtet strategi, der sikre den bedste indsats til udsatte børn, unge og familier.

Omfang og afgrænsning

Det er forvaltningens vurdering, at der vil kunne arbejdes mere systematisk med inddragelse af familie og netværk - både i forhold til sagsbehandlingen og i forhold til foranstaltninger (aflastning og anbringelse i netværket). De gode erfaringer fra sagsarbejdet i Modtagelsen i Center for Social Indsats kombineret med erfaringen fra eksisterende metoder og projekter om familieinddragelse anvendes til at planlægge en målrettet projektplan for det udsatte børneområde i en treårig periode.

Foreløbig business case

En øget systematisk inddragelse af netværket i alle børne- og ungesager vil forventeligt kunne nedbringe udgifterne til foranstaltninger, idet anbringelser i netværket er billigere end øvrige anbringelser, og fordi der i visse tilfælde kan iværksættes mindre indgribende foranstaltninger end de traditionelle, hvis familien selv er med bidrager af løsningerne.

Analyseomkostningerne afholdes inden for rammen, og forslaget forventes ikke at få personalemæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser, 1.000 kr.	2015	2016	2017	2018
Besparelsespotentiale	0	-200	-200	-200
Investeringsudgifter				
Anslåede analyseomkostninger				
I alt	0	-200	-200	-200

Beløbene er i 2014-niveau (-=budgetreduktion/=budgetforøgelse)

Organisering

Center for Social Indsats er ansvarlig for gennemførelsen af analysen.

Interesser og risici

Der er tale om et forsøg på at skabe en kulturforandring, som erfaringsmæssigt kræver tid samt fokus på kompetenceudvikling af de relevante sagsbehandlere, så de klædes på til opgaven.

Tidshorisont

Analysen gennemføres i 2. halvår af 2014. Udmøntningen af en strategi for systematisk inddragelse af netværket vil kunne gennemføres fra 2. kvartal 2015, og herefter vil eventuelle besparelser øges fremadrettet i takt med at medarbejdere, metoder og arbejdsgange er implementeret.

Titel:	Reduktion af PEA-tilskud
Kategori:	3. Reduktion i serviceniveau
Udvalg:	Kultur- og Fritidsudvalget
Aktivitetssområde:	Fritid og Kultur
Enhed:	Center for Sundhed & Kultur
Ansvarlig kontaktperson:	Charlotte Bidsted

Beskrivelse

Det foreslås, at PEA-tilskudet (nedsat deltagerbetaling for pensionister, efterlønsmodtagere og arbejdsledige) reduceres med 165.000, hvilket svarer til ca. 20 % af det samlede tilskud. PEA-tilskud er ikke lovpligtige.

Af Folkeoplysningsloven fremgår det, at Kommunalbestyrelsen kan beslutte at give tilskud til særlige gruppers deltagelse i folkeoplysende aktiviteter. Der er ikke fastsat bestemte beløbsstørrelser eller lignende i lovgivningen. Lyngby-Taarbæk Kommune yder i dag særligt tilskud til pensionister, efterlønsmodtagere og arbejdsledige, det såkaldte PEA-tilskud. Tilskuddet fremmer efterspørgslen på aktiviteter og styrker dermed holdoprettelsen. I 2014 var tilskuddet som følgende:

Tilskud undervisning	Tilskud foredrag	Budget 2014
5 kr. pr. deltager pr. time	9 kr. pr. deltager pr. time	810.400 kr.

Økonomi og personalemæssige konsekvenser

Økonomiske konsekvenser, 1.000 kr.	2015	2016	2017	2018
Besparelse - løn				
Besparelse - øvrig drift	-165	-165	-165	-165
Investeringsomkostninger				
Indtægter				
I alt	-165	-165	-165	-165
Personalemæssige konsekvenser årsværk	0	0	0	0
Gennemsnitsløn pr. år (1.000 kr.)				

Beløbene er i 2014-niveau (-=budgetreduktion og reduktion i personale/+ =budgetforøgelse og øget personale)

Konsekvenser herunder evt. for serviceniveau

Tilskud til nedsat deltagerbetaling for deltagelse i folkeoplysende voksenundervisning for pensionister, efterlønsmodtagere og arbejdsledige sænkes, hvilket forventes at betyde et fald i disse gruppers deltagelse i folkeoplysende undervisning og foredragsvirksomhed.

Det kan få betydning for afvikling af antallet af undervisningstimer, og dermed afledt effekt på lønsumstilskuddet i form af reduktion

Implementering

Da aftenskoler og oplysningsforbund har sendt kataloger ud for det kommende skoleår (september 2014/maj 2015) med angivelse af PEA-tilskuddet, vil besparelsen tidligst kunne effektueres fra september 2015.

For at opnå den fulde reduktion i 2015, foreslås det at taksten for PEA-tilskudet sættes lavere i 2015 end det er nødvendigt i 2016, således at effektiviseringspotentialet er større. Det foreslås da aftenskolerne udmelder størstedelen af deres kurser for 2015 allerede i sommeren 2014, hvor der tages udgangspunkt i taksterne udmeldt for 2014. På den måde undgås det, at aftenskolerne kommer til at stå med et tab på deltagerbetaling, hvis reduktionen får virkning pr. 1. januar 2015.

Tidligere politisk behandling af forslag

Er forslaget nyt?

Ja Nej

Hvis nej, hvornår har forslaget senest været behandlet politisk?

I forbindelse med budget 2011-2014, blev et forslag om reduktion af PEA-tilskud besluttet.

Sammenhæng med øvrige forslag

Vil forslaget have konsekvenser ift. andre forslag?

Ja Nej

Hvis ja, hvilke andre forslag vil blive omfattet heraf:

Høring

Skal forslag i høring?

Ja Nej

Hvis ja, angives hvem der skal høres:

Folkeoplysningsudvalget og aftensskoler.

Titel:	Sidestilling af Overbygningsensemblerne samt opsigelse af abonnement
Kategori:	2. Opgavebortfald uden serviceforringelser
Udvalg:	Kultur- og Fritidsudvalget
Aktivitetssområde:	Fritid og Kultur
Enhed:	Center for Sundhed & Kultur
Ansvarlig kontaktperson:	Charlotte Bidsted

Beskrivelse

Lyngby-Taarbæk Kommune har i dag 4 overbygningsensembler, der er tilknyttet Musikskolen og som modtager støtte hertil.

Der er ingen egentlig skriftlige aftaler for støtten men Kultur- og Fritidsudvalget har tidligere bedt forvaltningen om at indgå nogle sådanne med udgangspunkt i faste retningslinjer.

Dette forslag indeholder 2 elementer som omfatter 3 af de 4 overbygningsensembler.

1. De fire overbygningsensembler tildeles hver 75.000 kr. årligt til betaling af dirigent. Dog tildeles det ene – Elverhøjkorret – 2 x 75.000 kr. dels til dirigentaflønning og dels til pianistaflønning. Koret har ikke længere tilknyttet en pianist. Det foreslås at ligestille de 4 ensembler økonomisk, så hvert ensemble pr. sæson tildeles 75.000 kr. i årligt kommunalt tilskud til betaling af dirigent.
2. To af overbygningsensemblerne er medlemmer af DAO: Dansk Amatør Orkester Forbund. Det drejer sig om Lyngby-Taarbæk Brass Band og Lyngby-Taarbæk Harmoniorkester. Orkestrene kan via medlemskabet deltage i konkurrencer og stævner, som arrangeres af DAO. Det foreslås, at musikskolen opsiges begge abonnementer og at orkestrene, der fungerer som foreninger med egne bestyrelser og medlemskontingent, selv afholder denne udgift, såfremt de fortsat ønsker medlemskab af forbundet. Udgiften til de to abonnementer udgør i alt 8.000 kr. årligt.

Økonomi og personalemæssige konsekvenser

Økonomiske konsekvenser, 1.000 kr.	2015	2016	2017	2018
Besparelse - løn				
Besparelse - øvrig drift	-83	-83	-83	-83
Investeringsomkostninger				
Indtægter				
I alt	-83	-83	-83	-83
Personalemæssige konsekvenser årsværk	0	0	0	0
Gennemsnitsløn pr. år (1.000 kr.)				

Beløbene er i 2014-niveau (-=budgetreduktion og reduktion i personale/+ =budgetforøgelse og øget personale)

Konsekvenser herunder evt. for serviceniveau

Tilskuddet anvendes til andet formål end det er tiltænkt. For så vidt angår de to abonnementer, er de af så begrænset en størrelse, at foreningerne formodentlig vil finansiere dem selv.

Implementering

1. januar 2015

Tidligere politisk behandling af forslag

Er forslaget nyt?

Ja Nej

Hvis nej, hvornår har forslaget senest været behandlet politisk?

Sammenhæng med øvrige forslag

Vil forslaget have konsekvenser ift. andre forslag?

Ja Nej

Hvis ja, hvilke andre forslag vil blive omfattet heraf:

Høring

Skal forslag i høring?

Ja   Nej

Hvis ja, angives hvem der skal høres:

Musikskolen og overbygningsemsemblerne.

Titel:	Omlægning af ledelsesstruktur på Biblioteket
Kategori:	1. Proces- og ressourceoptimering
Udvalg:	Kultur- og Fritidsudvalget
Aktivitetssområde:	Fritid og Kultur
Enhed:	Center for Sundhed & Kultur
Ansvarlig kontaktperson:	Charlotte Bidsted

Beskrivelse

Omlægning af ledelsesstruktur. Besparelse på bibliotekets lønsum med 550.000 kr.

Bibliotekernes ledelsesstruktur har hidtil været traditionelt opbygget med en formidlingschef med personaleansvar for bibliotekargruppen, og en udlånschef med personaleansvar for assistentgruppen. Derudover ansat en udviklingschef med ansvar for udvikling og arrangementer og vicekontorchef med ansvar for økonomi og regnskab.

Opdelingen af den biblioteksfaglige ledelse er primært begrundet i overenskomst- og uddannelsesmæssige forhold for medarbejderne, og den vurderes som værende en hindring for indførslen af mere moderne samarbejdsformer på biblioteket.

Der er behov for at sammentænke hele bibliotekets virksomhed i retning af et større fokus på nye formidlingsformer og oplevelser.

Målet for den kommende reorganisering af biblioteket er en opbrydning af den traditionelle faggruppeopdelte ledelses- og organisationsstruktur, samt et styrket fokus på arrangementer generelt, undervisning og aktiviteter rettet mod børn og unge.

Det foreslås derfor, at der reduceres en lederstilling på biblioteket.

Økonomi og personalemæssige konsekvenser

Økonomiske konsekvenser, 1.000 kr.	2015	2016	2017	2018
Besparelse - løn	-550	-550	-550	-550
Besparelse - øvrig drift				
Investeringsomkostninger				
Indtægter				
I alt	-550	-550	-550	-550
Personalemæssige konsekvenser årsværk	-1,00	-1,00	-1,00	-1,00
Gennemsnitsløn pr. år (1.000 kr.)	550	550	550	550

Beløbene er i 2014-niveau (-=budgetreduktion og reduktion i personale/+ =budgetforøgelse og øget personale)

Konsekvenser herunder evt. for serviceniveau

En reduktion, svarende til nedlæggelse af en lederstilling vil kræve arbejdsomlægninger, men forventes ikke at give serviceforringelser.

Implementering

1. januar 2015

Tidligere politisk behandling af forslag

Er forslaget nyt?

Ja Nej

Hvis nej, hvornår har forslaget senest været behandlet politisk?

Sammenhæng med øvrige forslag

Vil forslaget have konsekvenser ift. andre forslag?

Ja Nej

Hvis ja, hvilke andre forslag vil blive omfattet heraf:

Høring

Skal forslag i høring?

Ja   Nej

Hvis ja, angives hvem der skal høres:

Titel:	Analyse af impl. af folkeskolereform i relation til musikskolen
Kategori:	1. Proces- og ressourceoptimering
Udvalg:	Kultur- og Fritidsudvalget
Aktivitetssområde:	Fritid og Kultur
Enhed:	Center for Sundhed & Kultur
Ansvarlig kontaktperson:	Charlotte Bidsted

Baggrund og formål

Folkeskolereformens implementering fra august 2014 skaber nye vilkår for musikskolens virke.

Der åbnes op for en række nye muligheder, og der skal etableres et gensidigt forpligtende samarbejde mellem folkeskole og musikskole. Musikskolen forudser imidlertid også en udfordring omkring lokaletilgangen på skolerne, hvor en stor del af musikskolens undervisning finder sted, ligesom en længere skoledag vil få betydning for børnenes adgang til musikskoletilbuddet generelt.

Alt i alt er fremtiden mere uvis end sædvanligt og musikskolen kan derfor til sæsonstart se noget anderledes ud end nu.

Musikskolen vil gennem sæson 2014-2015 følge udviklingen nøje og analysere hvilke justeringer og eventuelle tilpasninger, der skal foretages.

Det kan f.eks. være en nedjustering af musikskolelærernes timetal. Dette kan blive nødvendigt, hvis undervisningstidspunktet rykkes længere ud på eftermiddagen på grund af den længere skoledag og hvis musikskolens adgang til lokaler bliver forringet i kraft af skolernes eget øgede brug. Begge dele kan bevirke, at musikskolen ikke kan opretholde det nuværende elevtal.

Samtidig er sammenhængen mellem den statslige refusion til undervisning i Musikskolen endnu ikke afklaret for så vidt angår Musikskolens undervisning i Folkeskolen.

Finansieringsmodellen kan have betydning for de fremtidige omkostninger i Musikskolen - og dermed også muligheder for at bidrage til undervisning i folkeskolen.

Omfang og afgrænsning

Defineres i forbindelse med det videre arbejde med analysen.

Foreløbig business case

Defineres i forbindelse med det videre arbejde med analysen.

Økonomiske konsekvenser, 1.000 kr.	2015	2016	2017	2018
Besparelsespotentiale				
Investeringsudgifter				
Anslåede analyseomkostninger				
I alt				

Beløbene er i 2014-niveau (-=budgetreduktion/=budgetforøgelse)

Organisering

Defineres i forbindelse med det videre arbejde med analysen.

Interessenter og risici

Defineres i forbindelse med det videre arbejde med analysen.

Tidshorisont

Musikskolen vil gennem sæson 2014-2015 følge udviklingen nøje og analysere hvilke justeringer og eventuelle tilpasninger, der skal foretages.

Titel: Analyse af lokaletilskuddet vedr. folkeoplysning

Kategori: 1. Proces- og ressourceoptimering

Udvalg: Kultur- og Fritidsudvalget

Aktivitetssområde: Fritid og Kultur

Enhed: Center for Sundhed & Kultur

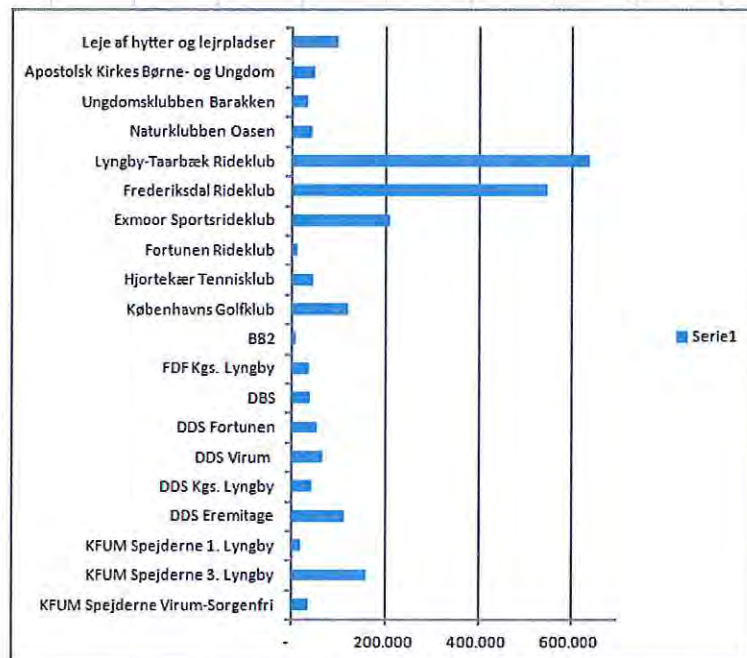
Ansvarlig kontaktperson: Charlotte Bidsted

Baggrund og formål

I 2013 blev der udbetalt knap 2,4 mio. kr. til lokaletilskud til drift af 19 foreningshuse, samt leje af hytter og lejrpladser. Heraf tegner de fire rideskoler sig for godt 1,4 mio. kr. Oversigten nedenfor viser fordelingen af lokaletilskud i 2012.

Lokaletilskud 2012

KFUM Spejderne Virum-Sorgenfri	36.947
KFUM Spejderne 3. Lyngby	160.717
KFUM Spejderne 1. Lyngby	19.955
DDS Eremitage	111.454
DDS Kgs. Lyngby	42.674
DDS Virum	63.543
DDS Fortunen	53.623
DBS	39.901
FDF Kgs. Lyngby	36.910
B82	8.749
Københavns Golfklub	122.267
Hjortekær Tennisklub	46.405
Fortunen Rideklub	11.908
Exmoor Sportsrideklub	211.744
Frederiksdal Rideklub	549.933
Lyngby-Taarbæk Rideklub	641.633
Naturklubben Oasen	43.333
Ungdomsklubben Barakke	32.674
Apostolsk Kirkes Børne- og Ungdom	47.429
Leje af hytter og lejrpladser	98.574
Totalt	2.380.375

Ifølge folkeoplysningsloven § 25, stk. 1 yder kommunalbestyrelsen tilskud med mindst 65 pct. af driftsudgifterne. Dog er der særlige regler for rideklubber. Det påhviler foreningen at dokumentere udgifterne ved henholdsvis at eje eller leje lokaler mv. Lokaletilskud forudsætter endvidere, at foreningen kan dokumentere aktivitetstimetallet i lokalet, idet tilskud kun ydes for hvert lokale for de timer, hvor der er aktivitet i lokalet. Foreninger aflægger regnskab for tilskud. Regnskabet skal dokumentere, at foreningen har anvendt tilskuddet i overensstemmelse med loven og de regler, der er fastsat i medfør heraf.

Ifølge folkeoplysningsloven § 26, stk. 1 kan kommunalbestyrelsen nedsætte tilskuddet, hvis driftsudgifterne for et lokale, herunder en hal eller en lejrplads, ikke står i et rimeligt forhold til antallet af deltagere eller til lokalets, herunder hallens eller lejrpladsens, anvendelse i øvrigt. Kommunalbestyrelsen kan nedsætte tilskuddet efter en konkret vurdering. Nedsættelsen skal ske efter objektive kriterier, men kan medføre en nedgang i tilskuddet i forhold til tidligere. Bestemmelsen giver således ikke hjemmel til en generel nedsættelse/maksimering af tilskuddet i form af en rammebevilling.

Kommunalbestyrelsen kan derudover ifølge § 26, stk. 2 nedsætte tilskuddet, hvis driftsudgifterne til et lokale, herunder en hal eller en lejrplads, ikke svarer til det normale niveau for et til formålet passende lokale, herunder en hal eller en lejrplads, på egnen. Ved »på egnen« forstås et større geografisk område, som ikke kun er kommunen. Kommunalbestyrelsens mulighed for at nedsætte lokaletilskuddet går på udgiften og ikke på omfanget, f.eks. antal gange foreningen bruger lokalet. Tilskuddet kan ikke nedsættes ud fra en generel rimelighedsbetragtning, dvs., at kommunalbestyrelsen skal gå ind i en konkret vurdering af den pågældende ansøgning. Tilskuddet kan nedsættes i forhold til det tidligere tildelte.

Endelig kan kommunalbestyrelsen ifølge § 26, stk. 3 nedsætte tilskuddet til lejede lokaler mv., hvis der i lejebeløbet er indeholdt udgiftstyper, som ikke kunne have udløst tilskud, hvis der havde været tale om foreningens eget lokale mv. Bestemmelsen giver kommunalbestyrelsen mulighed for efter en konkret vurdering at kunne nedsætte tilskuddet til lejede lokaler mv., hvis der i lejebeløbet er indeholdt udgiftstyper, som ikke kunne have udløst tilskud, hvis der havde været tale om foreningens eget lokale. Det drejer sig f.eks. om afdrag i forbindelse med prioritetsgæld og udgifter til rekvisitter og udstyr. Nedsættelsen skal ske ud fra objektive kriterier, men kan udløse et mindre tilskud end tidligere.

Med afsæt i ovenstående udarbejder en analyse af mulighederne for at nedbringe udgifterne til lokaletilskud til drift af foreningshuse mv. Analysen forudsætter en gennemgang af de enkelte lokaler/foreningshuse, herunder anvendelsen, hidtidige aftalegrundlag, udgifter, ejerforhold mv.

Omfang og afgrænsning

Defineres i forbindelse med det videre arbejde med analysen.

Foreløbig business case

Defineres i forbindelse med det videre arbejde med analysen.

Økonomiske konsekvenser, 1.000 kr.	2015	2016	2017	2018
Besparelsespotentialer				
Investeringsudgifter				
Anslåede analyseomkostninger				
I alt				

Beløbene er i 2014-niveau (-=budgetreduktion/=budgetforøgelse)

Organisering

Forvaltningen forestår analysen.

Interesser og risici

Analysen skal udarbejdes med inddragelse af de relevante foreninger og Folkeoplysningsudvalget.

Tidshorisont

Analysen udarbejdes i efteråret 2014 med henblik på forelæggelse i forbindelse med budgetprocessen i foråret 2015.

Titel:	Effektiviseringsramme på centrenes administrative budgetter
Kategori:	1. Proces- og ressourceoptimering
Udvalg:	Økonomiudvalget
Aktivitetssområde:	Administration
Enhed:	Center for Økonomi & Personale
Ansvarlig kontaktperson:	René Rasmussen

Beskrivelse

Det foreslås at fordele en andel af effektiviseringsrammen på administration, puljer og beredskab – eksempelvis svarende til 2,0 mio. kr. – ud på centerbudgetterne fra og med 2015 med henblik på at centrene konkret indarbejder effektiviseringen. Effektiviseringsrammen fordeles efter centerbudgetternes størrelse (løn + øvrig drift).

Centrene administrerer en meget bred vifte af forskelligartede opgaver. Formålet er at bringe en del effektiviseringsøvelsen ud i centrene, så tæt som muligt på centrenes egen opgavevaretagelse, og der hvor der er viden og ideer til, hvad der kan justeres. Det skal inspirere til løbende at arbejde med effektivisering – f.eks. via digitalisering, strømlining/ensretning af arbejdsgange/arbejdsprocesser, organisering af centrenes aktiviteter, gensidig understøtning på tværs i centeret, indkøb og prioritering af overhead-udgifter osv.

Tværgående initiativer på tværs i administrationen – f.eks. effektivisering af de tværgående arbejdsprocesser, fælles indsats for yderligere at fremme LEAN, anvendelse af mobilabonnementer og taxa, mere effektiv anvendelse af kommunens biler til de udekørende medarbejdere, rammer for mødeafholdelse osv. – kan evt. medvirke til at understøtte udmøntningen i de enkelte centre.

Gennemførelse af effektiviseringen skal vurderes nøje i forhold til at centrene fortsat kan varetage sikker drift, god borgerservice og betjening af decentrale enheder m.v.

Økonomi og personalemæssige konsekvenser

Økonomiske konsekvenser, 1.000 kr.	2015	2016	2017	2018
Besparelse - løn	-1.950	-1.950	-1.950	-1.950
Besparelse - øvrig drift	-50	-50	-50	-50
Investeringsomkostninger				
Indtægter				
I alt	-2.000	-2.000	-2.000	-2.000
Personalemæssige konsekvenser årsværk	-4,3	-4,3	-4,3	-4,3
Gennemsnitsløn pr. år (1.000 kr.)	450	450	450	450

Beløbene er i 2014-niveau (-=budgetreduktion og reduktion i personale/+ =budgetforøgelse og øget personale)

Der er i ovenstående taget udgangspunkt i budgetterne direkte relateret til centrenes egen drift. Fordelingen mellem løn og øvrig drift kan i praksis være anderledes.

Konsekvenser herunder evt. for serviceniveau

Det tilstræbes, at forslaget ikke får konsekvenser for serviceniveauet i forhold til borgerne, idet der skal være fokus på effektivisering af de understøttende processer, interne arbejdsgange i centrene, overhead-aktiviteter m.v.

Forslaget kan få konsekvenser i forhold til omfanget af udviklingsopgaver.

Implementering

Efter beslutningen lægges rammen ind i budgetterne fra og med 2015 med henblik på beslutning om udmøntning fra 1. januar 2015.

Tidligere politisk behandling af forslag

Er forslaget nyt?

Ja Nej

Hvis nej, hvornår har forslaget senest været behandlet politisk?

Et lignende forslag indgik i forbindelse med budgetaftalen for 2013-2016

Sammenhæng med øvrige forslag

Vil forslaget have konsekvenser ift. andre forslag?

Ja Nej

Hvis ja, hvilke andre forslag vil blive omfattet heraf:

Høring

Skal forslag i høring?

Ja Nej

Hvis ja, angives hvem der skal høres:

Titel:	Afskaffelse af flekstidsregistreringssystem
Kategori:	1. Proces- og ressourceoptimering
Udvalg:	Økonomiudvalget
Aktivitetssområde:	Administration
Enhed:	Center for Økonomi & Personale
Ansvarlig kontaktperson:	Zita Korsholm

Beskrivelse

Det administrative personale har igennem mange år haft flekstid – og dette forslag indebærer ikke en afskaffelse af flekstiden – men en afskaffelse af registreringen af arbejdstiden via systemet Wintid. Altså stadig flekstid, men uden en minutiøs registrering af tilstedeværelses-timer. Forslaget kræver drøftelse i MED-udvalget for administration og formel opsigelse af flekstidsregelsættet med 3 måneders varsel til udgangen af en overenskomstperiode, dvs. til den 31.3.2015.

Det er ledelsens vurdering, at der ikke længere er behov for denne kontrolforanstaltning i form af en minutiøs optælling af arbejdstiden. Ledelsen har tillid til, at den enkelte medarbejder kan styre sin arbejdstid i forhold til opgaver. Skulle der opstå den situation, at der opleves klar ubalance imellem behov for tilstedeværelse set i forhold til opgaver for den enkelte, skal situationen drøftes imellem leder og medarbejder. Det er ledelsens antagelse, at unkladelse af den minutiøse registrering hurtigt finder sit leje og, at den enkelte medarbejder er i stand til at få sin arbejds hverdag til at fungere uden tidsregistrering.

Der kan spares ca. 40.000 kr. årligt til driftsudgifter til systemet Wintid. Derudover antages det, at medarbejdere, ledere og administrative nøglepersoner vil kunne spare tid ved en afskaffelse af registreringssystemet. Arbejdsgangen i forhold til f.eks. indberetning af ferie m.v. forudsættes i stedet klaret via rollebaseret indgang i OPUS, som indeholder en mulighed for dette. Den praktiske tilrettelæggelse skal undersøges nærmere.

Mere effektive arbejdsgange og unkladelse af overflødig registrering antages skønsmæssigt at kunne give en samlet forøgelse af ressourcer til rådighed for andre opgaver svarende til totalt ca. 0,8 årsværk eller ca. 360.000 kr.

Såfremt forslaget ikke gennemføres i den foreliggende form, er det vurderingen, at flekstidsregelsættet under alle omstændigheder bør siges op til den 31.3.2015 med henblik på genfor-

handling således, at der kan gennemføres en modernisering og en rimelig tilpasning til de enkelte overenskomster på det administrative område.

Økonomi og personalemæssige konsekvenser

Økonomiske konsekvenser, 1.000 kr.	2015	2016	2017	2018
Besparelse - løn	-270	-360	-360	-360
Besparelse - øvrig drift	-30	-40	-40	-40
Investeringsomkostninger				
Indtægter				
I alt	-300	-400	-400	-400
Personalemæssige konsekvenser årsværk	-0,6	-0,8	-0,8	-0,8
Gennemsnitsløn pr. år (1.000 kr.)	450	450	450	450

Beløbene er i 2014-niveau (-=budgetreduktion og reduktion i personale/+ =budgetforøgelse og øget personale)

Konsekvenser herunder evt. for serviceniveau

Ingen.

Implementering

Implementering af effektiviseringen kan vanskeliggøres af, at der skal ske forholdsmæssig fordeling på centrenes lønbudgetter, hvilket i øvrigt gør det relevant at se dette forslag i sammenhæng med forslaget om en effektiviseringsramme for alle centre.

Tidligere politisk behandling af forslag

Er forslaget nyt?

Ja   Nej

Hvis nej, hvornår har forslaget senest været behandlet politisk?

Sammenhæng med øvrige forslag

Vil forslaget have konsekvenser ift. andre forslag?

Ja Nej

Hvis ja, hvilke andre forslag vil blive omfattet heraf:

Bør ses i sammenhæng med forslaget om en effektiviseringsramme for alle centre.

Høring

Skal forslag i høring?

Ja Nej

Hvis ja, angives hvem der skal høres:

Titel:	Centrale puljer
Kategori:	4. Øvrige
Udvalg:	Økonomiudvalget
Aktivitetssområde:	Administration
Enhed:	Center for Økonomi & Personale
Ansvarlig kontaktperson:	Betina Bengtzen

Beskrivelse

En række af de centrale puljer under "Administration" hvor der ikke er indgået aftaler/kontrakter vil kunne reduceres, idet virkningen alene vil medføre, at aktiviteten bliver mindre.

Der er tale om reduktion af følgende puljer:

- I forbindelse med organisationsændringen blev alle overhead-midler for administrationen samlet i én pulje og uddelt herfra til de nye centre. Der resterer dog et beløb på 332.700 kr. som ikke er uddelt. Hele beløbet indgår i dette forslag.
- Ledelsesmidler. Der er afsat en pulje til lederuddannelses-aktiviteter. I dette forslag indgår 200.000 kr. af de samlede kvalitetsreform-midler på 1,926 mio. kr.
- Kulturelle opgaver. Der er afsat budgetmidler til kulturelle opgaver. I dette forslag indgår 100.000 kr. af det samlede budget på 160.300 kr.

Gennemførelsen af effektiviseringen vil ikke medføre konsekvenser for borgerservicen eller for betjeningen af de decentrale enheder.

Økonomi og personalemæssige konsekvenser

Økonomiske konsekvenser, 1.000 kr.	2015	2016	2017	2018
Besparelse - løn				
Besparelse - øvrig drift	-633	-633	-633	-633
Investeringsomkostninger				
Indtægter				
I alt	-633	-633	-633	-633

Personalemæssige konsekvenser årsværk

Gennemsnitsløn pr. år (1.000 kr.)

Beløbene er i 2014-niveau (-=budgetreduktion og reduktion i personale/+ =budgetforøgelse og øget personale)

Der er ingen personalemæssige konsekvenser.

Konsekvenser herunder evt. for serviceniveau

Der er ingen konsekvenser for serviceniveau.

Implementering

Forslaget kan implementeres umiddelbart.

Tidligere politisk behandling af forslag

Er forslaget nyt?

Ja Nej

Hvis nej, hvornår har forslaget senest været behandlet politisk?

Budgetaftale for B2014 indeholdt reduktion af puljer til konsulentbistand og ledelsesmidler.

Sammenhæng med øvrige forslag

Vil forslaget have konsekvenser ift. andre forslag?

Ja Nej

Hvis ja, hvilke andre forslag vil blive omfattet heraf:

Høring

Skal forslag i høring?

Ja   Nej

Hvis ja, angives hvem der skal høres:

Titel:	Centrale puljer
Kategori:	4. Øvrige
Udvalg:	Økonomiudvalget
Aktivitetssområde:	Puljebeløb
Enhed:	Center for Økonomi & Personale
Ansvarlig kontaktperson:	Betina Bengtzen

Beskrivelse

En række af de centrale puljer under hvor der ikke er indgået aftaler/kontrakter vil kunne reduceres, idet virkningen alene vil medføre, at aktiviteten bliver mindre, og i enkelte tilfælde at udgifter til ekstraordinære analyser m.m. vil skulle finansieres på anden vis.

Der er tale om reduktion af følgende puljer:

- Lønpulje til særlige formål. Der er afsat budgetmidler til at imødegå udgifter i forbindelse med ophør af åremålsansættelser. En beregning har vist, at der i 2015 samt 2017 – 2018 er et overskud på denne pulje på 500.000 hvert af disse år.
- Udbudsstrategipulje (effektiviseringer). I forbindelse med beslutningen om en række konkurrenceudsættelser i LTK, blev der oprettet en pulje til at imødegå udgifter til udarbejdelse af analyser og evt. kontrolbud fra LTK selv. Da der i Budgetaftalen for 2015 – 18 er truffet beslutning om ikke at igangsætte yderligere konkurrenceudsættelser, kan resten af disse puljemidler indgå i forslaget. Det beløber sig til 842.000 i 2015.
- Konsulentbistand. Der er afsat budgetmidler til konsulentopgaver der går på tværs af organisationen. I dette forslag indgår 100.000 kr. af det samlede budget på 368.300 kr.

Gennemførelsen af effektiviseringen vil ikke medføre konsekvenser for borgerservicen eller for betjeningen af de decentrale enheder.

Økonomi og personalemæssige konsekvenser

Økonomiske konsekvenser, 1.000 kr.	2015	2016	2017	2018
Besparelse - løn				
Besparelse - øvrig drift	-1.442	-100	-600	-600
Investeringsomkostninger				
Indtægter				
I alt	-1.442	-100	-600	-600

Personalemæssige konsekvenser årsværk

Gennemsnitssløn pr. år (1.000 kr.)

Beløbene er i 2014-niveau (-=budgetreduktion og reduktion i personale/+ =budgetforøgelse og øget personale)

Der er ingen personalemæssige konsekvenser.

Konsekvenser herunder evt. for serviceniveau

Der er to konkurrenceudsættelser allerede indarbejdet i budgettet, Intern Service samt It Drift og Support. Disse to konkurrenceudsættelser er endnu ikke igangsat, og eventuelle udgifter hertil eller modgående besparelser vil ikke kunne afholdes over puljen afsat til formålet.

Implementering

Forslaget kan implementeres umiddelbart.

Tidligere politisk behandling af forslag

Er forslaget nyt?

Ja Nej

Hvis nej, hvornår har forslaget senest været behandlet politisk?

Budgetaftalen for B2014 indeholdt reduktion af udbudsstrategi-puljen.

Sammenhæng med øvrige forslag

Vil forslaget have konsekvenser ift. andre forslag?

Ja Nej

Hvis ja, hvilke andre forslag vil blive omfattet heraf:

Høring

Skal forslag i høring?

Ja Nej

Hvis ja, angives hvem der skal høres:

Titel:	Venskabsbyer
Kategori:	4. Øvrige
Udvalg:	Økonomiudvalget
Aktivitetssområde:	Administration
Enhed:	Stab for Politik & Jura
Ansvarlig kontaktperson:	Birger Kjer Hansen

Beskrivelse

Kommunen har i dag følgende venskabsbykonstellationer:

Nordisk venskabsbysamarbejde (2013):

- Askim (Norge)
- Huddinge (Sverige)
- Vanda (Finland)
- Lyngby-Taarbæk Kommune

Endvidere er der en bilateral samarbejdsaftale fra 2012 med Sermersoq Kommune (tidl. bl.a. Nuuk Kommune) i Grønland. (Der er ikke indgået tilsvarende forbindelse med Færøerne.)

Venskabsby-samarbejdet omfatter nu alene en årlig politisk konference samt arbejdstagerbytte (principielt vedr. alle fagområder inden for den kernekommunale opgaveløsning) og idrætsstævne for medarbejdere.

Der er i 2014 og frem samlet afsat 0,227 mio. kr. årligt til formålet med følgende fordeling:

- Konferencer m.m. 0,131 mio. kr.
- Idrætsarrangementer 0,066 mio. kr.
- Øvrige udgifter 0,030 mio. kr.

Der er ikke afsat særskilte midler til efterlevelse af aftalen med Sermersoq, der således efter omstændighederne nu også finansieres via ovennævnte ramme.

Det foreslås, at venskabsby-samarbejdet nedlægges.

Økonomi og personalemæssige konsekvenser

Økonomiske konsekvenser, 1.000 kr.	2015	2016	2017	2018
Besparelse - løn				
Besparelse - øvrig drift	-227	-227	-227	-227
Investeringsomkostninger				
Indtægter				
I alt	-227	-227	-227	-227

Personalemæssige konsekvenser årsværk

Gennemsnitsløn pr. år (1.000 kr.)

Beløbene er i 2014-niveau (-=budgetreduktion og reduktion i personale/+ =budgetforøgelse og øget personale)

Konsekvenser herunder evt. for serviceniveau

Der er ingen konsekvenser for serviceniveauet.

Implementering

1. januar 2015.

Tidligere politisk behandling af forslag

Er forslaget nyt?

Ja   Nej

Hvis nej, hvornår har forslaget senest været behandlet politisk?

Sammenhæng med øvrige forslag

Vil forslaget have konsekvenser ift. andre forslag?

Ja   Nej

Hvis ja, hvilke andre forslag vil blive omfattet heraf:

Høring

Skal forslag i høring?

Ja   Nej

Hvis ja, angives hvem der skal høres:

Titel:	Central scanning af indkommende post
Kategori:	1. Proces- og ressourceoptimering
Udvalg:	Økonomiudvalget
Aktivitetssområde:	Administration
Enhed:	Center for Borgerservice & Digitalisering
Ansvarlig kontaktperson:	Jørn Unnerup

Beskrivelse

I dag modtages fysisk post via postvæsenet, fra KMD og i postkasserne på Rådhuset og T12. Denne post omdeles til modtagerne i de to huse. Hos modtagerne scannes det relevante i dag ind **decentralt** og det lægges i de digitaliserede sagsmapper. Kommunen arbejder ikke fremad med papir-sagsarkiver (som reelt vil være et parallelarkiv til det, der alligevel er digitalt produceret og arkiveret).

Den nødvendige scanningsproces foreslås at ske **centralt** – enten i kommunen selv eller hos en ekstern leverandør. Den scannede post kan derefter fordeles via mail-systemet til de relevante modtagere – dvs. uden fysisk omdeling i husene.

Central scanning af post er første trin i en proces, hvor andet trin vil være en automatiseret fordeling af posten til de relevante modtagere. Systemerne er 'opfundet' og anvendelige; men de nødvendige interne forudsætninger er ikke til stede i LTK for nærværende. Det vil kræve en del indsats at nå til det punkt.

De nødvendige forudsætninger er, at bl.a. alle sager i kommunens systemer (ESDH og fag-systemer med samme faciliteter) opmærkes efter KLE-nøglen (fælleskommunal journaliseringsnøgle efter indhold). Et automatisk postfordelingssystem vil søge efter betydningsord i den elektroniske posts overskrift og tekst og indplacere dem i forhold til KLE. Når der er match, kan den indkommende post sendes til den afdeling/de medarbejdere, der står noteret for at have sagerne med givne KLE-numre. Dette fordelingssystem kan håndtere såvel scannet fysisk post som alm. e-mails og digital post.

Syddjurs tog et fordelingsystem i brug i januar 2014 og allerede efter et par måneder blev 60 % af posten fordelt automatisk. Syddjurs iværksatte den konsekvente KLE-opmærkning med kommunesammenlægningen i 2007.

Økonomi og personalemæssige konsekvenser

Økonomiske konsekvenser, 1.000 kr.	2015	2016	2017	2018
Besparelse - løn				
Besparelse - øvrig drift	-50	-50	-50	-50
Investeringsomkostninger	50			
Indtægter				
I alt	0	-50	-50	-50

Personalemæssige konsekvenser årsværk

Gennemsnitsløn pr. år (1.000 kr.)

Beløbene er i 2014-niveau (-=budgetreduktion og reduktion i personale/+ =budgetforøgelse og øget personale)

Det er ikke for nærværende muligt at lave en egentlig businesscase, da der er behov for at få et præcist indtryk af den aktuelle indkommende postmængde (tælling iværksat for april-maj 2014) – det har ikke været talt før. På det tidspunkt kan de økonomiske konsekvenser også mere præcist gøres op på løn og øvrig drift.

Desuden skal udgifterne ved de forskellige mulige løsninger omkring central scanning afklares.

Netto forventes der for nærværende at kunne effektiviseres for 50.000-100.000 kr. årligt. Et mere præcist overslag kan udarbejdes til august 2014 ud fra optællingerne i april-maj og indhentede informationer om mulige scanningsløsninger.

Konsekvenser herunder evt. for serviceniveau

Der er ingen konsekvenser for serviceniveauet.

Implementering

Når besluttet kan forslaget formentlig implementeres i løbet af 1-2 måneder.

Tidligere politisk behandling af forslag

Er forslaget nyt?

Ja Nej

Sammenhæng med øvrige forslag

Vil forslaget have konsekvenser ift. andre forslag?

Ja Nej

Hvis ja, hvilke andre forslag vil blive omfattet heraf:

Høring

Skal forslag i høring?

Ja Nej

Hvis ja, angives hvem der skal høres:

Titel:	Reduktion af fundraising
Kategori:	1. Proces- og ressourceoptimering
Udvalg:	Økonomiudvalget
Aktivitetssområde:	Administration
Enhed:	Center for Sundhed & Kultur
Ansvarlig kontaktperson:	Charlotte Bidsted

Beskrivelse

I forbindelse med budgetaftalen for 2012-15 blev det aftalt at ansætte "en person med ansvar for fundraising. Det forventes, at denne investering vil være tjent ind af fondsmidler inden for budgetperioden." (jf. ADM 5). Der blev følgelig afsat midler til ansættelse af fundraiseren i budgettet, samtidig med at der blev indlagt en budgetteret indtægt på selvsamme beløb.

Formålet med at ansætte en fundraiser er at øge Lyngby-Taarbæk Kommunes andel af fondsmidler betydeligt gennem en mere målrettet og proaktiv søgning af både offentlige og private fonde. Fundraiseren blev ansat i en fast stilling pr. 1. november 2012.

Fundraiseren medvirkede til en øget fondsindtægt i 2013 på i alt 873.500 kr., jf. oversigten:

Bevilgede projekter i 2013:	Bevilget beløb:
PakHuset – Grønne Ildsjæle, Miljøministeriet	285.100
PakHuset – Lauritzen Fonden	80.000
Sophienholm – Jytte Rex	139.000
Negative reaktioner på forældreskab – Forebyggelsespuljen Region H	202.500
Sprog Spirer – BUPL udviklingsfond	100.000
Sophienholm – Ord til andet	67.000
Ansøgninger afventer svar	Ansøgt beløb:
Fremme af mental sundhed for unge – Sundhedsstyrelsen	1.687.710
PakHuset – Velux Fonden	800.000
Sophienholm (Kaj Bojesen udstilling) – A.P.Møller, Nordea, Obelske, Hempel, Kunstfond	190.000
El-cykel, Region H	111.875
Inkubationsmiljø til unge – Region H	3.038.000

Afslag	Ansøgt beløb:
Helhedsindsats for udsatte familier – Arbejdsmarkedsstyrelsen	4.860.000
Danmark Læser – Lyngby Læser – Kulturministeriet	477.750
Sophienholm Billedkunstskole – Kulturstyrelsen	1.755.585

For nogle projekter gælder det, at aktiviteten eller dele af aktiviteten efterfølgende gennemføres også selvom, der er givet afslag, ved at kommunen selv finansierer aktiviteten. Det gælder fx de to sidst nævnte ansøgninger blandt oversigtens "afslag". Udarbejdelse af et projekt giver ofte gode gennemarbejdede aktiviteter, der kan give anledning til udvikling af kommunens tilbud, også uden ekstern finansiering. Andre projekter ansøger aldrig om ekstern finansiering, idet det undervejs besluttes, at kommunen selv finansierer aktiviteterne. Det gælder fx aktiviteter for sårbare gravide og mentorordning til flygtninge.

Fremadrettet er der nogle større fondsprojekter undervejs: Det gælder bl.a. Kongevejen Skole – multibane og sammenhæng mellem indendørs og udendørs læringsmiljøer; Hummeltofte Skolen/Sorgenfrivang II "Fra sump til jump" – Udendørs Forsamlingshus. Nordea, Realdania, Skole+; Idrætsbyen – udendørs arealer til daginstitutioner, skoler og uorganiseret idræt i samarbejde med DGI og LOA, Lokale og Anlægsfonden; Skolereform – to ansøgninger til A.P. Møller fonden – 1 mia. til folkeskolen; EU Socialfond – uddannelse/arbejde til unge i samarbejde med tre andre kommuner i Nordsjælland; samt Træningsbaner – uddannelse af mentorer til unge, både i mentorforening, klubber og foreninger.

Udfordringen har været, at bevillinger fra fonde – offentlige såvel som private – ikke kan bidrage til fundraisers arbejde. Fondene ser det som ansøgers egen investering at søge fonden. En rundspørge til andre kommuner viser, at ingen kommuner finansierer fundraisere via fondsmidler, men ser ansættelsen som en investering, som på sigt forventes at give afkast – i lighed med fx etablering af indkøbsfunktioner eller lignende. Ingen har anvendt en model med intern fakturering eller afgift på fundraiserens arbejde. Modellen vurderes uhensigtsmæssig idet der er en risiko for, at fundraiser først "bestilles", når afdelingerne selv har defineret et behov, og det proaktive i forhold til at understøtte nye initiativer og tværgående initiativer bortprioriteres. Det vurderes endvidere, at centrene i Lyngby-Taarbæk Kommune har så få løse midler, at de reelt ikke vil benytte en fundraiser, hvis de skal betale for brug af denne. En faktureringsmodel vil derfor i praksis komme til at fungere som en begrænsende incitamentsstruktur, som vil hæmme brug af fundraiseren, og dermed vanskeliggøre målet om del i flere fondsmidler. Direktionen valgte på den baggrund at ansætte fundraiseren og følge tæt op på dennes arbejde, herunder om de opnåede resultater er pengene værd. Det opgøres hvert år målt på succeskriterier, hvilken betydning fundraisers indsats har for kommunen. Det overordnede mål er, at fundraiseren som minimum kan tjene sig selv ind i vækst af fondsmidler, jf. B2012-15, ADM 5.

Erfaringen fra det første halvanden års tid med en fundraiser i kommunen er, at det tager tid at forankre fundraiseren i hele organisationen og skabe de nødvendige partnerskabsforhold som mange ansøgninger forudsætter. Samtidig har store dele af driftsorganisationen ikke overskud til at igangsætte store nye initiativer, dels er der ikke ressourcer til den nødvendige medfinansiering i fondsansøgninger, hvorfor der generelt er en tilbageholdenhed i organisationen om at ansøge

større projekter. På den anden side er der store potentialer i ansøgning af fonde og målrettede gennemarbejdede ansøgninger vurderes at kunne tilføre kommunen yderligere midler i de kommende år til især anlægs- og byggeprojekter, folkeskolereformen, aktivering af civilsamfundets ressourcer og udviklingen af det nære sundhedsvæsen. Indsatser der vil rette sig mod store nationale fonde og EU-midler.

På den baggrund foreslår forvaltningen, at halvere fundraiserstillingen og fremadrettet sikre en større ledelsesmæssig prioritering af projekter og ansøgninger på tværs af kommunen.

Økonomi og personalemæssige konsekvenser

Økonomiske konsekvenser, 1.000 kr.	2015	2016	2017	2018
Besparelse - løn	-290	-290	-290	-290
Besparelse - øvrig drift				
Investeringsomkostninger				
Indtægter				
I alt	-290	-290	-290	-290
Personalemæssige konsekvenser årsværk	-0,50	-0,50	-0,50	-0,50
Gennemsnitsløn pr. år (1.000 kr.)	580	580	580	580

Beløbene er i 2014-niveau (-=budgetreduktion og reduktion i personale/+ =budgetforøgelse og øget personale)

Konsekvenser herunder evt. for serviceniveau

En reduktion, svarende til halvering af fundraiserstillingen. Den pågældende tilbydes andre relevante opgaver i den resterende del af sin ansættelse, herunder kommunikationsopgaver.

Implementering

1. januar 2015.

Tidligere politisk behandling af forslag

Er forslaget nyt?

Ja Nej

Hvis nej, hvornår har forslaget senest været behandlet politisk?

Sammenhæng med øvrige forslag

Vil forslaget have konsekvenser ift. andre forslag?

Ja Nej

Hvis ja, hvilke andre forslag vil blive omfattet heraf:

Høring

Skal forslag i høring?

Ja Nej

Hvis ja, angives hvem der skal høres:

Titel: Reduktion af budget vedrørende kontorartikler

Kategori: 4. Øvrige

Udvalg: Økonomiudvalget

Aktivitetssområde: Administration

Enhed: Stab for Politik & Jura

Ansvarlig kontaktperson: Birger Kjer Hansen

Beskrivelse

I de seneste år har regnskabet udvist et mindreforbrug på det afsatte budget til indkøb af kontorartikler og småt inventar. Dette synes nu at kunne berettige, at budgettet kan indrettes på et lavere niveau.

Årsagen hertil er dels omlægning til en højere grad af indkøb forankret decentralt (idet indkøb skal foretages via e-handelssystemet) samt det forhold, at der er været gennemført en række udbud på området, som har medført lavere indkøbspriser for kommunen, og således at det decentrale niveau er forpligtet til at indkøbe via nævnte aftaler.

Det foreslåes, at reducere det centralt afsatte budget på 1,124 mio. kr. med 0,450 mio. kr.

Økonomi og personalemæssige konsekvenser

Økonomiske konsekvenser, 1.000 kr.	2015	2016	2017	2018
Besparelse - løn				
Besparelse - øvrig drift	-450	-450	-450	-450
Investeringsomkostninger				
Indtægter				
I alt	-450	-450	-450	-450

Personalemæssige konsekvenser årsværk

Gennemsnitsløn pr. år (1.000 kr.)

Beløbene er i 2014-niveau (-=budgetreduktion og reduktion i personale/+ =budgetforøgelse og øget personale)

Konsekvenser herunder evt. for serviceniveau

Ingen konsekvenser for serviceniveau.

Implementering

Umiddelbart implementerbart.

Tidligere politisk behandling af forslag

Er forslaget nyt?

Ja Nej

Hvis nej, hvornår har forslaget senest været behandlet politisk?

Sammenhæng med øvrige forslag

Vil forslaget have konsekvenser ift. andre forslag?

Ja Nej

Hvis ja, hvilke andre forslag vil blive omfattet heraf:

Høring

Skal forslag i høring?

Ja Nej

Hvis ja, angives hvem der skal høres:

Titel:	Call Center - eksternt samarbejde (f.eks. i 4-K regi)
Kategori:	4. Øvrige
Udvalg:	Økonomiudvalget
Aktivitetssområde:	Administration
Enhed:	Center for Borgerservice & Digitalisering
Ansvarlig kontaktperson:	Jørn Unnerup

Baggrund og formål

Call center funktionen handler om, hvordan borgere mv. betjenes telefonisk på den mest optimale måde. Der er mange tanker om, hvordan man kan gøre mere (udvidet åbningstid, straksafklaring mv.), og hvordan man kan effektivisere telefonbetjening ved at koncentrere den i den enkelte kommune i et call center eller ved tværkommunale samarbejder. Men der er ikke gjort tilsvarende mange tanker om, hvordan afgrænsningen til de ikke-telefonisk løste opgaver skal være – på tværs af de meget forskellige kommunale opgaveområder, og der mangler også mere konkrete modeller for finansieringen af serviceudvidelser eller gevinstindhentning ud fra de forventede gevinster.

Formålet med analysen skal være:

- Hvordan kan en opgaveportefølje for et call center se ud (afgrænsning til øvrige opgaver eller øvrige dele af samme opgaver) – LTK's udgangspunkt ?
- Hvordan kan et call center organiseres (åbningstid, organisation mv.) – LTK's udgangspunkt ?
- Hvordan passer det til, hvad andre kommuner forestiller sig – med udgangspunkt i 4-K samarbejdet, men også bredere ?
- Hvor er handlemulighederne m.h.p. at holde et konstant udgiftsniveau eller at indhente en effektivisering/besparelse af en given størrelse ?

Omfang og afgrænsning

Afgrænsning er på forhånd svær at gøre ud over, at fokus er de opgaver, der i dag løses pr. telefon.

Foreløbig business case

Risikoen ved at arbejde med call center er de mange gode ideer til service-udvidelser, der ikke nødvendigvis er finansierede ved effektiviseringer eller serviceindskrænkninger på anden vis. Alene det at omlægge til et call center med 'udvidet' åbningstid vil være en udfordring at gøre udgiftsneutralt.

Analysen foreslås fortaget af egne medarbejdere, hvorfor der ikke umiddelbart er ekstra udgifter ved det. For nærværende er det ikke muligt at lave en præcis business case. Det kan lade sig gøre til efteråret 2014.

Organisering

Det foreslås at nedsætte en analysegruppe med deltagere fra CBD (formand), CØP, og de store driftsområder med megen telefonbetjening CBD/Borgerservice, CMP, CTO, CAM og CSI.

Interessenter og risici

Det er klart, at det kan berøre arbejdsopgavers fordeling og udførelse for ganske mange medarbejdere i organisationen.

Omvendt er der en landsdækkende debat om lands(deis)dækkende call centre, hvorfor det hurtigt kan blive en lovpålagt opgave at gå med i fælles call centre. Dog har Digitaliseringsstyrelsen for nærværende trukket sig fra arbejdet med KL om emnet; men det kan hurtigt ændre sig. KL arbejder for nærværende selv videre med tankerne.

Tidshorisont

Umiddelbart bør der kunne foreligge en rapportering i efteråret 2014.

Da den landsdækkende debat er lidt henholdende lige nu, er der ikke fra den side et behov for hurtig afklaring

---

Titel:	ESDH-system – rammearkitektur og effektivisering
Kategori:	1. Proces- og ressourceoptimering
Udvalg:	Økonomiudvalget
Aktivitetssområde:	Administration
Enhed:	Center for Borgerservice & Digitalisering
Ansvarlig kontaktperson:	Jørn Unnerup

Baggrund og formål

Der er behov for at analysere kommunens anvendelse af ESDH på to planer:

- Overordnet ift. at klargøre kommunens ESDH til at spille sammen med den fællesoffentlige rammearkitektur
- Konkret ift. hvilket af de nu almindelige ESDH-systemer, der bedst løser de behov kommunen har på det område.

Det overordnede behov udspringer af, at det nuværende ESDH-system (GoPro) på en række punkter ikke er klargjort til samspil med rammearkitekturen. Det skal gøres inden for det næste års tid. Lyngby-Taarbæk kommune er eneste kommunale bruger af systemet og må derfor imødesee, at vi alene skal agere med leverandøren om at få lavet de nødvendige ændringer. Det vil kræve stor indsats af egne ansatte og udfordre deres kompetencer at få formuleret de forsk. delprojekter sammen med leverandøren og få implementeret ændringerne i kommunens GoPro-opsætning. Desuden kan vi forvente alene at skulle betale for leverandørens udgifter til det, da leverandøren ikke har andre kommunale kunder at dele udgiften ud på. En sådan udgift er ikke budgetlagt for nærværende. Den vil ikke uden væsentlige konsekvenser for andre IT-projekter kunne afholdes inden for eksisterende budgetter. De alternative muligheder i 'markedet' rummer de nødvendige tilpasninger som en del af 'pakken'.

Der findes systemer i markedet som flere kommuner er sammen om, og som ikke er licensbetalt på samme måde

Omfang og afgrænsning

Opgaven er at vurdere, om LTK skal skifte ESDH-system, og i givet fald hvilket ESDH-system det kan anbefales at skifte til.

Kriterierne er:

- Kort- og langsigtet økonomi samt
  - System-modenhed ift. de ESDH-funktionaliteter, 'fremtidens kommune' har brug for de kommende år.
-

Foreløbig business case

Umiddelbart er der tre typer mulige økonomiske gevinster:

- At undgå væsentlige udgifter til klargøring til rammearkitekturen
- At nedbringe de løbende licens- og konsulentudgifter med i størrelsesordenen 0,5 mio.kr. årligt
- At opnå effektiviseringer på interne arbejdsgange ved i højere grad at digitalisere dem (udnytte S'et i ESDH) i langt højere grad, end det sker i dag – foreløbigt anslået til i størrelsesordenen 0,5 mio.kr. årligt.

En mere præcis businesscase forventes at kunne foreligge til august-september.

Det foreslås, at analysen foretages internt, hvorfor den ikke i sig selv udløser udgifter.

Organisering

Der foreslås nedsat en arbejdsgruppe bestående af CBD (formand), POJ, CØP og de store brugerområder CMP, CAM og CSI, herunder medarbejdere med brugererfaring.

Interessenter og risici

Der vil være en udfordring i, at en større gruppe medarbejdere er vant til at bruge GoPro. En stor del af dem er dog i forvejen på vej væk fra GoPro. CMP og CBD er igang med at undersøge alternativer i forhold til byggesager, bl.a. i forbindelse med 4-kommune samarbejdet og ny landsdækkende ansøgningsportal. Der er pt. afdækket flere attraktive alternativer. Personaleområdet overvejer pt om OPUS Personale er bedre til at dække deres behov – også fordi det er integreret til økonomisystemets aflønning af personalet. Dagsordensproduktion til politiske udvalg mv. sker nu i et særligt, nyanskaffet dagsordenssystem.

Tidshorisont

Analysen kan og skal foretages, så en rapportering kan ske i forbindelse med vedtagelsen af budget 2015 i september-oktober 2014, idet de nødvendige udgifter til tilpasning af GoPro skal afsættes, hvis det system fastholdes.

Titel:	Indkøb og Udbud – kortlægning og handlingsplan
Kategori:	1. Proces- og ressourceoptimering
Udvalg:	Økonomiudvalget
Aktivitetssområde:	Administration
Enhed:	Center for Stab for Politik & Jura
Ansvarlig kontaktperson:	Jeppe Pedersen

Baggrund og formål

Indkøbs og udbudsområdet har bidraget væsentligt til de senere års effektiviseringer i Lyngby-Taarbæk Kommune - bl.a. gennem nye udbud, indkøbsaftaler, genforhandling af kontrakter m.v. P.t. pågår et stort arbejde med at forlænge - og evt. genudbyde - de første af disse aftaler, ligesom der er en del controlling-virksomhed i forhold til at overvåge og sikre "compliance" med allerede indgåede aftaler.

Der skønnes dog at være et yderligere potentiale for effektivisering ved en skarp prioritering af enkelte nye områder i de kommende års indsats på området. Det foreslås derfor, at der laves en analyse af hvor det mest hensigtsmæssigt kan svare sig at udvide indsatsen.

Alle aftaler vedrørende køb af varer og tjenesteydelser kortlægges, og der udarbejdes en prioriteret handlingsplan for, hvilke områder der skal gennemses og enten gennemgå en fornyet prisforhandling eller sendes i udbud for derigennem at opnå bedre aftaler. Muligheden for samarbejde med andre kommuner indgår i arbejdet.

Omfang og afgrænsning

Analysen omfatter alle indkøb af varer og tjenesteydelser, som ligger over tilbudslovens tærskelværdi på 500.000kr

Foreløbig business case

En række aftaleområder indenfor varer og tjenesteydelser er endnu ikke konkurrenceudsat. Dette kan f.eks. skyldes en høj kompleksitet i forhold til ydelsen eller kommunens organisation på området. Aftaleområderne analyseres nærmere, med henblik på at afdække muligheden for at opnå bedre priser. Handlingsplanen prioriteres i forhold til muligheden for økonomiske

gevinster samt ressourceforbruget for at realisere potentialet. I den forbindelse indhentes oplysninger fra andre kommuner, både hvad angår interessante aftaleområder samt erfaringer med disse.

Resultatet af kortlægningen og handlingsplanen forelægges for Økonomiudvalget. Et potentiale vil på dette tidspunkt kunne indarbejdes fra 2016 og frem.

Organisering

Analysen foretages af Team Udbud. Relevante fagområder inddrages, hvor dette er nødvendigt for at afdække potentialet.

Interessenter og risici

Der er mange forskellige interessenter på de respektive aftaleområder. Disse afdækkes forud for prisforhandling eller udbud.

Tidshorisont

Analysearbejdet foretages frem til 1. januar 2015, hvorefter der foretages prisforhandling eller udbud.

Titel:	Beredskab - samarbejde med øvrige 4 K kommuner
Kategori:	4. Øvrige
Udvalg:	Økonomiudvalget
Aktivitetssområde:	Beredskab
Enhed:	Center for Stab for Politik & Jura
Ansvarlig kontaktperson:	Birger Kjer Hansen

Baggrund og formål

Det nuværende beredskab i kommunerne Gladsaxe, Gentofte og Lyngby-Taarbæk beskrives og sammenlignes m.h.t. både det administrative og operative niveau, herunder bl.a. opgaver (herunder politisk besluttet serviceniveau), bemanning, tidspunkter for kontraktudløb vedr. brandslukningskontrakter og evt. lignende væsentlige kontraktforhold samt økonomi, således at kommunernes beredskaber kan forstås ud fra samme analytiske tilgang konklusionsmæssig fremstilling m.h.t. ligheder og evt. forskelle. Opgaven løses med udgangspunkt i fremlæggelse af regnskabsmateriale og på baggrund heraf udarbejdede nøgletal, kontrakter og interview med beredskabspersoner i kommunerne.

Opgaven løses inden sommerferien 2014 med henblik på efterfølgende politisk stillingtagen og foretages ved anvendelse af et eksternt firma med henblik på at identificere opgaver til udførelse i et udvidet samarbejde mellem kommunerne.

Omfang og afgrænsning

Mulighederne for et udvidet samarbejde opstilles efter situationen i 2- 3 scenarier differentieret ud fra dels et minimum af yderligere samarbejde, hvor relativt få (specialiserede) opgaver løses på tværs, til en egentlig sammenlægning af beredskaberne med fælles administration og beredskabskapacitet vedr. alle opgaver. I de enkelte scenarier indgår foruden en angivelse af fordele/ulemp(er) (inkl. økonomiske argumenter og evt. behov for justering af serviceniveau) tillige en skitseret implementeringsperiode administrativt og beredskabsmæssigt.

Foreløbig business case

Organisering

Interessenter og risici

Tidshorisont

Forud for den politiske behandling af resultatet gennemføres et seminar i MAJ 2014, hvor 2 deltagere fra hver kommune drøfter resultaterne og fastlægger det videre arbejde ud fra foretrukne scenarium. I den samlede tilrettelæggelse af valg af scenarium indgår enten konturerne eller resultatet af strukturkommissionens anbefalinger og tilkendegivelser.

Titel:	Organisering af administrative opgaver både centralt og decentralt
Kategori:	1. Proces- og ressourceoptimering
Udvalg:	Økonomiudvalget
Aktivitetsområde:	Administration
Enhed:	Center for Økonomi & Personale
Ansvarlig kontaktperson:	René Rasmussen

Baggrund og formål

Det skal analyseres, om LTK's organisering af de administrative opgaver på tværs i koncernen er optimal, eller om der er potentiale for yderligere effektiviseringer og kvalitetsløft.

I årenes løb er der sket tilpasninger af fordelingen af opgaver på både det løn- og personaleadministrative område og indenfor regnskabs- og budgetområdet. Men der er stadig områder, hvor fordelingen er historisk betinget – og ikke nødvendigvis er den mest effektive og kvalificerede måde at varetage opgaverne på.

Som led i analysen skal der dels søges inspiration hos andre kommuner, dels skal relevante enheder og institutioner i LTK inddrages, for i fællesskab at gennemføre et servicetjek af om de administrative opgaver er optimalt organiseret med den bedst mulige kvalitet eller om det kan gøres anderledes.

Omfang og afgrænsning

Det er umiddelbart tanken, at følgende områder skal indgå i analysen:

- Alle opgaver i relation til bogholderi og afstemninger særligt med fokus på hvorvidt opgaven skal placeres centralt/decentralt eller snitfalden justeres
- Løn og personaleområdet, herunder ansættelsesbreve og lønforhandlinger
- Indkøb, særligt indkøbsaftaler for forbrugsvarer i administrationen.

Indenfor løn- og personaleområdet lægges der med dette forslag op til, at der gennemføres en analyse af følgende større hovedområder, idet der kan dukke andre områder op, som også bør indgå:

- Den kommunale ældreomsorg og de tidligere amtsinstitutioner skriver selv ansættelsesbreve m.v. til de fleste af området's ansatte, og dagpasningsområdet skriver selv ansættel-

sesbreve m.v. til pædagogmedhjælpere (men ikke til andre ansatte). Det bør undersøges, om der her ligger nogle muligheder gemt for effektivisering på tværs af det decentrale og centrale niveau, og om der evt. som følge af udnyttelse af specialistviden og vurdering af kritisk masse kan være nogle muligheder for kvalificering af området.

- Kompetencen til at forhandle og indgå lønaftaler ligger som hovedregel hos nærmeste leder. På baggrund af en vurdering af kritisk masse, bør det undersøges, om snittet imellem det decentrale og det centrale niveau evt. med fordel kan lægges anderledes.

Indenfor bogholderi og økonomiadministration skal analysen primært fokusere på de ikke-strategiske opgaver såsom registrering af data og rutinepræget sagsbehandling, som eksempelvis betaling af regninger, opkrævninger, afstemninger mv. Det er dog nødvendigt, at analysen tilgodeser de sammenhænge som de administrative arbejdsopgaver indgår i – og dermed de mere strategiske opgaver som eksempelvis regnskabs- og budgetprocessen.

Foreløbig business case

Målet med analysen er, at sikre at de administrative opgaver indenfor de ovenfor angivne områder, er organiseret på en måde, der sikrer den bedst mulige kvalitet, samtidig med at der kun anvendes de ressourcer der er nødvendige.

Analysen kan, afhængigt af resultat, medføre at der skal justeres snitflader indenfor de administrative områder, både mellem de enkelte centre, men også mellem det decentrale og centrale niveau. Som konsekvens heraf, kan der skulle ske rokeringer blandt personalet, idet det forudsættes, at medarbejderne som hovedregel følger deres primære arbejdsopgaver.

Det er dog vigtigt at pointere, at den primære gevinst ved at optimere de administrative arbejdsgange er at der frigives ressourcer fra administrative opgaver, som så kan anvendes i den faglige opgavevaretagelse. Eksempelvis indenfor løn og personaleområdet, hvor der på visse institutioner kan frigives ressourcer fra arbejdet med ansættelsesbreve.

Organisering

Analysen gennemføres i praksis som to selvstændige del-analyser, én for løn og personaleområdet og én for økonomiadministrationen. Begge del-analyser og den samlede analyse forankres i Center for Økonomi og Personale.

Analysearbejdet påtænkes at blive organiseret som to projekter med tilhørende projektleder og deltagere. Det påtænkes endvidere, at projekterne skal følges af en følgegruppe.

Det er vigtigt for analysens succes, at der sker en inddragelse af de relevante centrale og decentrale enheder i arbejdet, dels ved aktiv deltagelse i selve projektarbejdet, men også i form af deltagelse i den nedsatte følgegruppe.

Interessenter og risici

Der er umiddelbart ingen eksterne interessenter, idet det forudsættes at de faglige organisations interesser vil blive varetaget igennem MED-systemet i kommunen og da der alene er tale om optimering af administrative arbejdsgange, vil det ingen effekt have i forhold til kommunens borgere og virksomheder.

De interne interessenter, vil dels være MED-systemet, dels være de medarbejdere og centre som analysen omfatter.

Erfaringsmæssigt vil analysere og projekter der har til formål at sikre effektive og optimale arbejdsgange møde modstand fra organisationen, hvis ikke formålet og metoden for analysen er accepteret i organisationen. Derfor er det nødvendigt, at informere de berørte centre i tilstrækkeligt omfang, og gennem hele processen sikre opbakning fra de berørte centre og medarbejdere. Dette skal primært ske gennem projektets følgegruppe og via lokal ledelsesmæssig forankring.

For at resultatet af analysen skal blive en succes, er det desuden nødvendigt at de medarbejdere der skal gennemføre analysen rent faktisk er til rådighed, og at der er den nødvendige opbakning fra ledelsen.

Endvidere er det vigtigt for at målet nås, at der i forbindelse med analysen udarbejdes en implementeringsplan, såfremt at analysen viser, at der er brug for justeringen i forhold til organiseringen af de administrative opgaver i kommunen.

Tidshorisont

I løbet af efteråret 2014 skal der udarbejdes en PID for projektet, der afgrænser analysen mere. Selve analysen vil skulle forløbe over henover første halvår 2015.

Titel:	Synergi ved øget samarbejde mellem Arealdrift, Ejendomsdrift og Distriktskontor (udlejningsboliger)
Kategori:	1. Proces- og ressourceoptimering
Udvalg:	Økonomiudvalget
Aktivitetssområde:	Kommunale ejendomme
Enhed:	Center for Arealer & Ejendomme
Ansvarlig kontaktperson:	Christian Østeraas

Beskrivelse

Gennem øget samarbejde og bedre faglig deling/fordeling af opgaver mellem driftsenhederne i Center for Arealer & Ejendomme vurderes det, at Center for Arealer & Ejendomme samlet over de næste år kan bidrage med et effektiviseringspotentiale i form af stordriftsfordele, harmonisering af service, større fleksibilitet i opgaveløsning og med færre ressourcer. Gevinsten forventes at kunne opnås på kortere til længere sigt. Ved at dele opgaver på tværs af organisatoriske enheder og fysiske matrikler, er det vurderingen, at der kan gennemføres en målrettet strategi med kompetenceudvikling af medarbejderne, fælles og optimeret maskin- og materielpark samt synergi i samarbejdet og løsning af opgaverne.

Der er tale om et tiltag internt i Center for Arealer & Ejendomme, men delt mellem TMU og ØK.

Økonomi og personalemæssige konsekvenser

Økonomiske konsekvenser, 1.000 kr.	2015	2016	2017	2018
Besparelse - løn	-600	-600	-600	-600
Besparelse - øvrig drift	-50	-50	-50	-50
Investeringsomkostninger	50			
Indtægter				
I alt	-600	-650	-650	-650
Personalemæssige konsekvenser årsværk	-1,5	-1,5	-1,5	-1,5
Gennemsnitsløn pr. år (1.000 kr.)	400	400	400	400

Beløbene er i 2014-niveau (-=budgetreduktion og reduktion i personale/+ =budgetforøgelse og øget personale)

Beløbene er estimeret. Der er afsat 50.000 kr. til implementering af forslaget, herunder til udarbejdelsen af arbejdsgangsanalyser.

Der er regnet med 1½ årsværk pr. år ved naturlig afgang uden genbesættelse. Besparelsen på den øvrige drift er estimeret i den lave ende, men skyldes, at der allerede er pålagt centret en effektivisering på 4,1 mio., som skal hentes.

Konsekvenser herunder evt. for serviceniveau

Ingen.

Implementering

Sker ved en løbende tilpasning af organiseringen af Center for Arealer & Ejendomme – påbegyndes sommer 2014.

Tidligere politisk behandling af forslag

Er forslaget nyt?

Ja Nej

Hvis nej, hvornår har forslaget senest været behandlet politisk?

Sammenhæng med øvrige forslag

Vil forslaget have konsekvenser ift. andre forslag?

Ja   Nej

Hvis ja, hvilke andre forslag vil blive omfattet heraf:

Hænger sammen med flere andre effektiviserings/optimeringsforslag inden for CAE i forhold til justering af organisationen. Hænger sammen med tiltag vedr. allerede besluttet effektiviseringsrationale jf. ovenfor

Der er stillet tilsvarende forslag under Teknik- og Miljøudvalgets områder – Grønne områder og Kirkegårde samt Trafik (GKT1).

Høring

Skal forslag i høring?

Ja   Nej

Hvis ja, angives hvem der skal høres:

Titel: Øget samarbejde med Beredskabet

Kategori: 1. Proces- og ressourceoptimering

Udvalg: Økonomiudvalget

Aktivitetssområde: Kommunale ejendomme

Enhed: Center for Arealer & Ejendomme

Ansvarlig kontaktperson: Christian Rønn Østeraas

Beskrivelse

Beredskabet i kommunen har fast seks mand på vagt. Et øget samarbejde med Beredskabet med bl.a. Ejendomsdriftsfolk i forbindelse med f.eks. at stoppe akutte skader på bygninger (vandskade, bygningsskade) forventes at kunne give en økonomisk gevinst på kort sigt.

Økonomi og personalemæssige konsekvenser

Økonomiske konsekvenser, 1.000 kr.	2015	2016	2017	2018
Besparelse - løn				
Besparelse - øvrig drift	-25	-25	-25	-25
Investeringsomkostninger				
Indtægter				
I alt	-25	-25	-25	-25

Personalemæssige konsekvenser årsværk

Gennemsnitsløn pr. år (1.000 kr.)

Beløbene er i 2014-niveau (-=budgetreduktion og reduktion i personale/+ =budgetforøgelse og øget personale)

Konsekvenser herunder evt. for serviceniveau

Ingen.

Implementering

Der er tale om en ordning/aftale, der kan effektueres med kort varsel. Den forventede besparelse er svært estimerbar og er derfor skønnet.

Tidligere politisk behandling af forslag

Er forslaget nyt?

Ja   Nej

Hvis nej, hvornår har forslaget senest været behandlet politisk?

Sammenhæng med øvrige forslag

Vil forslaget have konsekvenser ift. andre forslag?

Ja   Nej

Hvis ja, hvilke andre forslag vil blive omfattet heraf:

Der er stillet tilsvarende forslag inden for Teknik- og Miljøudvalgets område – Grønne områder og kirkegårde samt Trafik (GKT2)

Høring

Skal forslag i høring?

Ja   Nej

Hvis ja, angives hvem der skal høres:

Titel: Fælles indkøb af arbejdsbeklædning og materiel

Kategori: 4. Øvrige

Udvalg: Økonomiudvalget

Aktivitetssområde: Kommunale ejendomme

Enhed: Center for Arealer & Ejendomme

Ansvarlig kontaktperson: Flemming Juhl Knudsen

Beskrivelse

Målet med dette omstillingsforslag er, at opnå billigere indkøbspriser gennem fælles indkøb af arbejdsbeklædning, salt til glatførebekæmpelse til de kommunale ejendomme, gødning- og græsfrø samt maling/kridt m.m. til brug på kommunens fodboldbaner.

Til ovennævnte indkøb bruger de tre distrikter ca. 0,7 mio. kr. pr. år. For de vejrafhængige produkter kan udgiften varigere fra år til år.

Økonomi og personalemæssige konsekvenser

Økonomiske konsekvenser, 1.000 kr.	2015	2016	2017	2018
Besparelse - løn				
Besparelse - øvrig drift	-25	-25	-25	-25
Investeringsomkostninger				
Indtægter				
I alt	-25	-25	-25	-25

Personalemæssige konsekvenser årsværk

Gennemsnitsløn pr. år (1.000 kr.)

Beløbene er i 2014-niveau (-=budgetreduktion og reduktion i personale/+ =budgetforøgelse og øget personale)

Konsekvenser herunder evt. for serviceniveau

Gennemførelsen af dette fællesindkøb vil ikke give nogen form for ændring af serviceniveauet.

Implementering

Implementeringen vil kunne ske først med hensyn til indkøb af salt til glatførebekæmpelse til vinteren 2014 og 15 i efteråret 2014. Vedrørende indkøbet af gødning, græsfrø, maling/kridt til brug for kommunens fodboldbaner vil kunne ske fra 2015.

Tidligere politisk behandling af forslag

Er forslaget nyt?

Ja Nej

Hvis nej, hvornår har forslaget senest været behandlet politisk?

Sammenhæng med øvrige forslag

Vil forslaget have konsekvenser ift. andre forslag?

Ja Nej

Hvis ja, hvilke andre forslag vil blive omfattet heraf:

Der er stillet tilsvarende forslag inden for Teknik- og Miljøudvalgets område – Grønne områder og kirkegårde samt trafik (GKT3)

Høring

Skal forslag i høring?

Ja Nej

Hvis ja, angives hvem der skal høres:

Titel:	Øget fokus på energioptimering af varmestyring og ventilation
Kategori:	1. Proces- og ressourceoptimering
Udvalg:	Økonomiudvalget
Aktivitetssområde:	Kommunale ejendomme
Enhed:	Center for Arealer & Ejendomme
Ansvarlig kontaktperson:	Jesper Skøtt Wiberg

Beskrivelse

Ved i højere grad at tilpasse varme og ventilation efter det faktiske behov på skoler, daginstitutioner, idrætsanlæg m.m. kan der opnås en yderligere energibesparelse og økonomisk gevinst. Dette kræver, at der sker en mindre omprioritering af ressourcer fra ikke-bygningsrelaterede serviceydelser til bygningsrelaterede ydelser (SLA-aftale). Det vurderes umiddelbart, at gevinsten ved energibesparelser er større end merudgifterne til dækning af de ikke-bygningsrelaterede serviceydelser. Ved en reduktion på 1 til 2 pct. af budget til varme og el kan der hentes en gevinst på 0,3 til 0,7 mio.kr. årligt.

Reduktionen forudsætter, at der flyttes personaleressourcer fra ikke-bygningsrelaterede opgaver til bygningsdriftsrelaterede opgaver.

Reduktionen forudsætter, at der kan arbejdes strategisk med anvendelse/bookningen af lokaler i ydertimerne, så anvendelsen/bookningen er koncentreret på enkelte bygninger eller arealer.

Reduktionen forudsætter endvidere, at de tekniske medarbejdere får den fornødne uddannelse i energiregulering.

Endeligt forudsætter reduktionen at det tekniske personale har adgang af data (bookninger) om bygningernes anvendelse.

Den øgede fokus på energioptimering af varmestyring og ventilation på de kommunale bygninger skal ses i sammenhæng med de øvrige energiprojekter, som CAE arbejder med. Dels i forhold til større investeringer i LED-belysning, solvarme, energirenovering af vinduer og

tage, fjernvarme m.m. finansieret af energipuljen. Dels i forhold til de energiprojekter, der er igangsat i forbindelse med rammebesparelsen på 4,1 mio. kr. på ejendomsområdet.

Økonomi og personalemæssige konsekvenser

Økonomiske konsekvenser, 1.000 kr.	2015	2016	2017	2018
Besparelse - løn	-300	-300	-300	-300
Besparelse - øvrig drift				
Investeringsomkostninger				
Indtægter				
I alt	-300	-300	-300	-300
Personalemæssige konsekvenser årsværk	-0,8	-0,8	-0,8	-0,8
Gennemsnitsløn pr. år (1.000 kr.)	360	360	360	360

Beløbene er i 2014-niveau (-=budgetreduktion og reduktion i personale/+ =budgetforøgelse og øget personale)

Konsekvenser herunder evt. for serviceniveau

Forslaget vil ikke have konsekvenser for serviceniveauet.

Implementering

Der vil ske en omflytning af ressourcer fra ikke-bygningsrelaterede serviceydelser til bygningsrelaterede ydelser i løbet af 2. halvår 2014. Forslaget vil herefter få fuld effekt i 2015.

Tidligere politisk behandling af forslag

Er forslaget nyt?

Ja Nej

Hvis nej, hvornår har forslaget senest været behandlet politisk?

Sammenhæng med øvrige forslag

Vil forslaget have konsekvenser ift. andre forslag?

Ja Nej

Hvis ja, hvilke andre forslag vil blive omfattet heraf:

Høring

Skal forslag i høring?

Ja   Nej

Hvis ja, angives hvem der skal høres:

Titel:	Flytning af de indvendige vedligeholdelsesbudget
Kategori:	1. Proces- og ressourceoptimering
Udvalg:	Økonomiudvalget
Aktivitetssområde:	Kommunale ejendomme
Enhed:	Center for Arealer & Ejendomme
Ansvarlig kontaktperson:	Jesper Skøtt Wiberg

Beskrivelse

Det foreslås at flytte ansvaret for de indvendige bygningsvedligeholdelsesbudgetter fra fagområderne til Center for Arealer og Ejendomme. Ved at overtage forvaltningen af de indvendige vedligeholdelsesbudgetter forventer Ejendomsdrift at kunne opnå et effektiviseringsrationale på 2 til 5 pct. af det samlede budget til indvendig vedligehold, hvilket vil give et effektiviseringsprovenu på 0,3 til 0,8 mio. kr.

Som et alternativ til at hjemtage den realiserede effektiviseringsgevinst på 0,5 mio. kr. kan gevinsten anvendes til at hæve det eksisterende vedligeholdsniveau tilsvarende.

Effektiviseringsrationalet skal opnås gennem en systematisk anvendelse af bygningssynet og gennemførelse af planlagt vedligehold (frem for dyrt akut), gennem større fælles udbud af entreprisopgaver (maler, gulv m.m.) på tværs af bygningerne/funktionsområderne. Endvidere forventes det, at der kan opnås et større rationale ved, at midlerne til indvendig bygningsvedligehold tænkes sammen med midlerne til udvendig bygningsvedligehold. Fx ved renovering af vinduer og døre.

Budgetterne til indvendig bygningsvedligehold udgør årligt samlet 17 mio. kr. svarende til 77 kr./m². Beløbet per kvadratmeter ligger relativt højt i forhold til standardnøgletallet for en middel vedligeholdelsesstand, hvor den indvendige og udvendige vedligehold tilsammen bør være 80-120 kr./m² jfr. V&S prisdata. Normalfordelingen mellem udvendig og indvendig vedligehold er ca. 2/3 og 1/3. I forhold til den udvendige bygningsvedligehold er der i dag kun afsat 51 kr./m².

Økonomi og personalemæssige konsekvenser

Økonomiske konsekvenser, 1.000 kr.	2015	2016	2017	2018
Besparelse - løn				
Besparelse - øvrig drift	-500	-500	-500	-500
Investeringsomkostninger				
Indtægter				
I alt	-500	-500	-500	-500

Personalemæssige konsekvenser årsværk

Gennemsnitsløn pr. år (1.000 kr.)

Beløbene er i 2014-niveau (-=budgetreduktion og reduktion i personale/+ =budgetforøgelse og øget personale)

Der arbejdes med et effektiviseringsrationale på 2 til 5 pct. af det samlede budget til indvendig vedligehold. Med et budget på 17 mio. kr. giver det et forventet effektiviseringsrationale på 0,3 til 0,8 mio. kr.

Der skal gennemføres et bygningssyn på 220.000 m², hvor det vil være nødvendigt at indkøbe bistand til opgaven, i form af undervisning og rådgivning. Udgiften er anslået til ca. 200.000 kr. og afholdes inden for den nuværende ramme.

Ved at investere de 200.000 kr. i 2014 vurderes business casen som realistisk i 2015

Konsekvenser herunder evt. for serviceniveau

Ingen konsekvenser for serviceniveauet i forhold til det indvendige vedligeholdsniveau.

Institutionerne vil dog opleve, at deres autonomi i forhold til frit at kunne disponere midlerne til vedligehold/ikke vedligehold bliver begrænset væsentligt, idet disponeringen fremover styres af de gennemførte bygningssyn på ejendommen.

Implementering

Der skal gennemføres et bygningssyn af den indvendige bygningsvedligehold på de kommunale ejendomme. Derefter skal der udarbejdes vedligeholdsplaner for de enkelte ejendomme. Endeligt skal der udarbejdes en plan for entreprisopgaver, der kan udbydes på tværs af ejendommene.

Der skal foretages en analyse af, hvordan arbejdet med den indvendige bygningsvedligehold organiseres bedst. I dag hjælper teamlederne og det øvrige teknisk servicepersonale med at indhente tilbud fra håndværkere og holde opsyn med arbejdets udførelse. Drift og Energi hjælper med eventuel rådgivning og ansøgning om byggetilladelse. Analysen skal resultere i en optimal organisering, hvor decentrale og centrale ressourcer udnyttes bedst muligt uden unødigt administration. Derudover skal analysen resultere i en organisering, der kan gennemføre udbud af fagentrepriser på tværs af ejendommene.

Gennemførelsen af bygningssynet skal ske med hjælp fra teamlederne og det øvrige tekniske personale i distrikterne samt bistand fra Drift og Energi. Forud for bygningssynet skal medarbejderne undervises i gennemførelse af bygningssynet. Undervisningen i bygningssyn skal følges op af kurser i fx byggestyring.

Der skal indhentes rådgivere/konsulenter til undervisning og kvalitetstjek.

Bygningssynet forventes igangsat medio 2014 og forventes afsluttet medio 2015.
En ny organisation forventes at være klar primo 2015.

Tidligere politisk behandling af forslag

Er forslaget nyt?

Ja   Nej

Hvis nej, hvornår har forslaget senest været behandlet politisk?

Sammenhæng med øvrige forslag

Vil forslaget have konsekvenser ift. andre forslag?

Ja   Nej

Hvis ja, hvilke andre forslag vil blive omfattet heraf:

Høring

Skal forslag i høring?

Ja   Nej

Hvis ja, angives hvem der skal høres:

Skolebestyrelser og øvrige bestyrelser i daginstitutioner m.m.

Titel:	Forankring af alle kommunale lejeaftaler hos CAE
Kategori:	1. Proces- og ressourceoptimering
Udvalg:	Økonomiudvalget
Aktivitetssområde:	Kommunale ejendomme
Enhed:	Center for Arealer & Ejendomme
Ansvarlig kontaktperson:	Henrik Eilsøe

Beskrivelse

Alle kommunale aftaler om udlejning af ejendomme, lokaler og arealer skal forankres i CAE. Dette for at sikre, at den opkrævede leje mm. er optimeret mest muligt i forhold til lovgivning og det øvrige markedsniveau. En øget professionalisering af opgaven skal på kort og længere sigt sikre en øget indtægt for kommunen.

Økonomi og personalemæssige konsekvenser

Økonomiske konsekvenser, 1.000 kr.	2015	2016	2017	2018
Besparelse - løn				
Besparelse - øvrig drift	-200	-200	-200	-200
Investeringsomkostninger				
Indtægter				
I alt	-200	-200	-200	-200

Personalemæssige konsekvenser årsværk

Gennemsnitsløn pr. år (1.000 kr.)

Beløbene er i 2014-niveau (-=budgetreduktion og reduktion i personale/=budgetforøgelse og øget personale)

Den forventede årlige merindtægt på 200.000 kr. er baseret på et kvalificeret skøn over det nuværende "tab", der opstår ved at aftalerne ikke er justeret, eller at lejen mangler at blive opkrævet.

Vurderingen er dels baseret på, at en række aftaler og leje ikke er reguleret tilstrækkeligt over en længere periode og administrativt håndteret forskelligt. Dels at mindre lejeindtægter ikke opkræves fordi det er administrativt tungt. Det er forventningen, at det indførte lokalebookningssystem bl.a. kan automatisere opkrævningen af leje af kommunens lokaler.

Konsekvenser herunder evt. for serviceniveau

Lejerne af de kommunale bygninger, lokaler og arealer vil på sigt opleve en hurtigere opkrævning. Endvidere vil nogle lejere opleve en justering eller ensretning af de nuværende lejeaftaler i henhold til gældende lovgivning eller markedsniveauer.

Implementering

CAE har i dag overtaget størstedelen af opgaven med huslejebetaling og huslejeopkrævning. CAE skal foretage en gennemgang af huslejeaftalerne med henblik på mulige justeringer/reguleringer.

Endvidere skal CAE i samarbejde CØP samle alle opkrævninger fra leje af ejendomme, lokaler og arealer. Alle opkrævningerne skal fremover administreres af CAE, og der skal ses på, hvordan opkrævningerne kan automatiseres gennem brug af bl.a. kommunens lokalebookingsystem.

Tidligere politisk behandling af forslag

Er forslaget nyt?

Ja   Nej

Hvis nej, hvornår har forslaget senest været behandlet politisk?

Sammenhæng med øvrige forslag

Vil forslaget have konsekvenser ift. andre forslag?

Ja   Nej

Hvis ja, hvilke andre forslag vil blive omfattet heraf:

Høring

Skal forslag i høring?

Ja   Nej

Hvis ja, angives hvem der skal høres:

Titel:	Indførelse af en service app i Ejendomsdrift
Kategori:	1. Proces- og ressourceoptimering
Udvalg:	Økonomiudvalget
Aktivitetssområde:	Kommunale ejendomme
Enhed:	Center for Arealer & Ejendomme
Ansvarlig kontaktperson:	Jesper Skøtt Wiberg

Beskrivelse

Indførelsen af en service app i Ejendomsdrift skal bidrage til en bedre planlægning og styring af planlagte driftsopgaver og ad hoc opgaver. Indførelsen af en service app skal bidrage til, at brugerne/lejerne har let adgang til at bestille opgaver hos Ejendomsdrift, let adgang til statusrapporteringer og let adgang til at se, når opgaven er færdig. En brugerservice der i høj grad er automatiseret og understøttet af "nemme" løsninger.

Service app'en skal sikre en bedre udnyttelse af de personalemæssige ressourcer og kompetencer på tværs af distrikterne og de enkelte teams. Service app'en kan bidrage til, at teamlederen har et bedre overblik over de aktuelle opgaver og de ressourcer, der er til rådighed i teamet og i naboteamet. Endvidere kan service app'en bidrage til et bedre overblik over opgaver og kompetencer i teamet og på tværs af de enkelte teams.

Service app'en kan understøtte, at de tekniske servicemedarbejdere på skolerne, områdecentrene, idrætsanlæg, udlejningsejendomme og administrationsbygninger i højere grad frigøres fra deres fysiske placering. Medarbejderne vil stadig være tilgængelige for brugerne/lejerne, selvom de ikke nødvendigvis er fysisk til stede i bygningen på det tidspunkt brugere vil bestille opgaven, få en status på opgaven eller få at vide, om opgaven er udført. Ved at frigøre medarbejderne fra bygningerne kan de enkelte ressourcer samles på tværs af bygningerne med mulig for en bedre udnyttelse.

Business cases fra forskellige service app løsninger andre steder understøtter dette potentiale.

Økonomi og personalemæssige konsekvenser

Økonomiske konsekvenser, 1.000 kr.	2015	2016	2017	2018
Besparelse - løn	-400	-400	-400	-400
Besparelse - øvrig drift				
Investeringsomkostninger				
Indtægter				
I alt	-400	-400	-400	-400
Personalemæssige konsekvenser årsværk	-1,1	-1,1	-1,1	-1,1
Gennemsnitsløn pr. år (1.000 kr.)	360	360	360	360

SBeløbene er i 2014-niveau (-=budgetreduktion og reduktion i personale/+ =budgetforøgelse og øget personale)

Der arbejdes med et effektiviseringspotentiale på 100.000 kr. per distrikt, 50.000 kr. på administrationsbygningerne og 50.000 kr. på udlejningsejendommene. Hvilket samlet giver et effektiviseringspotentiale på 400.000 kr.

Der skal investeres et mindre beløb i en app løsning i 2014 samt ressourcer til implementering for at høste gevinsten i 2015. Investering holdes inden for den nuværende økonomiske ramme.

I forbindelse med implementering af app løsningen skal der foretages en endelig beregning af det faktiske effektiviseringsprovenu.

Konsekvenser herunder evt. for serviceniveau

Brugerne vil opleve samme serviceniveau. Serviceniveauet vil være beskrevet i de indgået SLA-aftaler. Brugerne vil opleve, at de vil få samme serviceniveau beskrevet i SLA-aftalen. Servicen vil bare blive udført på en anden måde end tidligere.

Implementering

Der gennemføres pt. en test af et muligt system. På baggrund af testen udarbejdes en beregning af det forventede effektiviseringsprovenu. Den endelige beregning skal ligge klar medio 2014. Indkøb og implementering af system skal finde sted fra medio 2014 og frem til ultimo 2014. Optimering af processer og ressourcer i forbindelse med anvendelse af service app'en finder sted 1. kvartal 2015 samt hjemtagelse af besparelse.

Tidligere politisk behandling af forslag

Er forslaget nyt?

Ja Nej

Hvis nej, hvornår har forslaget senest været behandlet politisk?

Sammenhæng med øvrige forslag

Vil forslaget have konsekvenser ift. andre forslag?

Ja Nej

Hvis ja, hvilke andre forslag vil blive omfattet heraf:

Høring

Skal forslag i høring?

Ja Nej

Hvis ja, angives hvem der skal høres:

Titel: Inhouse kapacitet på håndværker opgaver

Kategori: 1. Proces- og ressourceoptimering

Udvalg: Økonomiudvalget

Aktivitetssområde: Kommunale ejendomme

Enhed: Center for Arealer & Ejendomme

Ansvarlig kontaktperson: Torben Hald

Beskrivelse

På en række af de store kommunale ejendomme, herunder Rådhuset og de kommunale idrætsanlæg, går en række eksterne håndværker fast i bygningerne. Det vurderes, at der kan hentes en mindre besparelse med at insource en række håndværker ydelser.

Det foreslås derfor, at der ansættes inhouse håndværker, hvor det økonomisk er rentabelt.

Fordelen ved insourcing er endvidere medarbejderne kan indgå i renoveringsprojekter, nybyggeri og i en rådgiverfunktion i forhold til de lovkrav der stilles i øvrigt.

Økonomi og personalemæssige konsekvenser

Økonomiske konsekvenser, 1.000 kr.	2015	2016	2017	2018
Besparelse - løn				
Besparelse - øvrig drift	-75	-150	-150	-150
Investeringsomkostninger				
Indtægter				
I alt	-75	-150	-150	-150

Personalemæssige konsekvenser årsværk

Gennemsnitsløn pr. år (1.000 kr.)

Beløbene er i 2014-niveau (-=budgetreduktion og reduktion i personale/+ =budgetforøgelse og øget personale)

Forslaget forventes først at kunne effektueres i løbet af 2015, hvorfor der er indregnet halv effekt i 2015.

Konsekvenser herunder evt. for serviceniveau

Der forventes ingen reduktion i serviceniveauet. Der må dog påregnes en kortere indkøringsfase.

Implementering

Der skal ske en afdækning af de områder, der har en tilstrækkelig stor volumen til at kunne beskæftige en fuldtidsansat medarbejder. En medarbejder vil godt kunne dække flere bygninger.

Der skal foretages en konkret beregning per medarbejder (inhouse håndværker), om medarbejdernes løn kan tjene sig selv hjem inkl. effektiviseringsgevinst og overhead.

Tidligere politisk behandling af forslag

Er forslaget nyt?

Ja Nej

Hvis nej, hvornår har forslaget senest været behandlet politisk?

Sammenhæng med øvrige forslag

Vil forslaget have konsekvenser ift. andre forslag?

Ja Nej

Hvis ja, hvilke andre forslag vil blive omfattet heraf:

Høring

Skal forslag i høring?

Ja Nej

Hvis ja, angives hvem der skal høres:

Titel:	Effektiv udnyttelse af m2 (indvendig) og færre m2
Kategori:	1. Proces- og ressourceoptimering
Udvalg:	Økonomiudvalget
Aktivetsområde:	Kommunale ejendomme
Enhed:	Center for Arealer & Ejendomme
Ansvarlig kontaktperson:	Jesper Skøtt Wiberg

Beskrivelse

Med afsæt i den vedtagne forretningsstrategi for de kommunale ejendomme og med afsæt i Space Management tankegang skal det undersøges, hvordan den eksisterende kommunale bygningsmasse kan udnyttes mere effektivt og/eller optimalt. Ved gennemførelse af konkrete pilotprojekter skal der opstilles måltal for en realistisk arealfortætning for den kommunale ejendomsmasse, og gennem udarbejdelse af ejendomsporteføljestrategier for de enkelte funktionsområder opstilles der mål for den fremtidige ejendomsmasse, der skal danne grundlag for en egentlig arealoptimering/fortætning.

Effektiviseringsforslaget omfatter den kommunale bygningsmasse eksklusiv udlejningsejendomme og almennyttede boliger.

Økonomi og personalemæssige konsekvenser

Økonomiske konsekvenser, 1.000 kr.	2015	2016	2017	2018
Besparelse - løn		-200	-200	-200
Besparelse - øvrig drift		-300	-300	-300
Investeringsomkostninger				
Indtægter	500			
I alt	500	-500	-500	-500
Personalemæssige konsekvenser årsværk		-0,6	-0,6	-0,6
Gennemsnitsløn pr. år (1.000 kr.)	360	360	360	360

Beløbene er i 2014-niveau (-=budgetreduktion og reduktion i personale/+ =budgetforøgelse og øget personale)

Der arbejdes med et arealoptimeringsrationale på 1 til 2 pct. af bygningsmassen. Et eventuelt større rationale kan indarbejdes i porteføljen, når de første erfaringstal med arealoptimeringen er hentet. En arealreduktion på 1 til 2 pct. vil give en driftsgevinst på mellem 1 til 3 mio. kr. ud fra en gennemsnitsbetragtning, hvis en kvadratmeter koster det samme. I regnestykket er kun medtaget udgifter afholdt af Ejendomsdrift.

De opnåede driftsbesparelser gennem arealoptimering skal ses i sammenhæng med sparekravet på 4,1 mio. kr. ved oprettelsen af en fælles ejendomsdrift. Formålet med etableringen af en fælles kommunal ejendomsdrift var at professionalisere og optimere driften af de kommunale ejendomme. Ejendomsdrift blev derfor pålagt et sparekrav i forhold til at hente de rationaler en fælles ejendomsdrift giver. Rationaler i form af en bedre udnyttelse af de personalemæssige ressourcer i distrikterne, en bedre udnyttelse af de eksisterende lokaler og arealer gennem en fortætningsstrategi, fokus på energioptimering samt fokus på mere langsigtede og omkostningseffektive vedligeholdsløsninger m.m. Det fulde rationale kan derfor ikke indgå begge steder.

Det vil være nødvendigt at afsætte analysemidler til gennemførelse af et par pilotprojekter.

Konsekvenser herunder evt. for serviceniveau

Det vil være muligt at fastholde samme vedligeholds- og serviceniveau (Service Level Agreement) som tidligere. Brugere af bygningerne vil dog opleve, at de ikke længere eksklusivt har brugsret til en ejendom, men at de i højere grad skal dele brugen af ejendommen med flere brugere. Dette kommer til at stille krav til de enkelte brugergrupper i forhold til bl.a. oprydning.

Implementering

Pilotprojekterne kan gennemføres i 2. halvdel af 2014. En udarbejdelse af porteføljestrategier og politisk forelæggelse kan finde sted i løbet af 2. halvdel af 2014 til udgangen af 2015.

Tidligere politisk behandling af forslag

Er forslaget nyt?

Ja   Nej

Hvis nej, hvornår har forslaget senest været behandlet politisk?

Sammenhæng med øvrige forslag

Vil forslaget have konsekvenser ift. andre forslag?

Ja   Nej

Hvis ja, hvilke andre forslag vil blive omfattet heraf:

Høring

Skal forslag i høring?

Ja   Nej

Hvis ja, angives hvem der skal høres:

Skolebestyrelser, bestyrelser i daginstitutioner, foreningsliv m.m.

Titel:	Risikostyringsstrategi
Kategori:	1. Proces- og ressourceoptimering
Udvalg:	Økonomiudvalget
Aktivitetssområde:	Kommunale ejendomme
Enhed:	Center for Arealer & Ejendomme
Ansvarlig kontaktperson:	Torben Hald

Baggrund og formål

Erfaringer fra andre kommuner og større virksomheder viser, at der ved systematisk risikostyring kan opnås en effektiviseringsgevinst på bygningsforsikring og forsikring af løsøre. Gevinsten opnås ved at kommunen over tid bliver en mere attraktiv kunde for forsikringsselskaberne.

Der skal udarbejdes en samlet sikringsstrategi for kommune. Strategien vedrører alt omkring alarmer (brand og tyveri), overvågning, vandsikring samt lyn.

Der er på nuværende tidspunkt igangsat et projekt vedrørende placeringen af containere ved de kommunale bygninger. Kommunens forsikringsselskab stillede nye krav til den fremtidige placering af containere. Baggrunden herfor var containerbrande i andre kommune og branden på ungdomsskolen. En anden placering skulle minimere risikoen for brand. Flytningen betød, at kommunen kunne bibeholde den nuværende løsøredækning.

Et andet projektemne er vandskader, som forsikringsselskaberne på nuværende tidspunkt har megen fokus på. Disse er blot elementer i forhold til den samlede risikostyring.

Analysen skal afdække hvilket sikringsniveau kommunen har i dag og hvilke tiltag der skal iværksættes, for at kommunen fortsat kan blive forsikret og på længere sigt vil opnå en lavere pris.

Omfang og afgrænsning

Analysen omfatter nedenstående områder og omfatter udarbejdelse af en risikopolitik og en sikringsstrategi for kommunen som helhed. Sikringsstrategien og risikopolitikken skal danne grundlag for den fremtidige risikostyring.

Områder i analysen:

- Udlejningsejendomme
  - Kommunale ejendomme (Skoler, Dagsinstitutioner, SFO'er og administrationsbygninger, idrætsanlæg, foreningsejendomme m.m.)
  - Øvrige policer
-

Foreløbig business case

Det er ikke muligt på nuværende tidspunkt at fremskaffe valide tal for et fremtidigt og realistisk niveau for kommunens forsikringspræmier. Der er dog en risiko for, at såfremt kommunen ikke igangsætter en analyse og optimering af de områder, der indgår i forsikringen, at kommunen vil få sværere ved at påvirke muligheden en reduktion eller bibeholdelse af de eksisterende forsikringsvilkår og præmie.

Ifølge kommunens forsikringsmægler FACTOR er det pt. ikke muligt at få valide skadesprocenter, idet de pt. arbejdes med et nyt system hos FACTOR.

Organisering

Analysen er forankret i CAE med inddragelse af relevante interessenter fra de øvrige centre og institutioner. Der skal udarbejdes en sikringspolitik og en fælles sikringsstrategi for de områder, der vil blive berørt af dette. Arbejdet med en sikringspolitik og sikringsstrategi kan igangsættes i august 2014. En fælles risikostyring vil kunne være på plads pr. 1.1.2016.

Det er vigtigt at bemærke, at kommunens forsikringer skal i udbud igen i 2015. Dette betyder, at der skal være en politisk beslutning inden udgangen af 2014.

Interessenter og risici

Sikringsområdet berører mange interessenter, mange opgaver og snitflader i kommunen. Analysen kan derfor hurtigt få et større omfang end oprindeligt tålt, med risiko for at analysen trækker ud. Det er derfor vigtigt, at der i samarbejde med kommunen forsikringsrådgiver og mægler foretages en klar prioritering af de emner, der er kritiske for analysen.

Tidshorisont

Analysen og arbejdet med udarbejdelse af en fælles sikringspolitik og sikringsstrategi løber frem til 1.1.2016.

Logbog for MED-udvalgets behandling den 26. marts 2014 af effektiviserings- og omstillingsforslag

Børne- og Ungdomsudvalgets område

Nr.	Forslag	Bemærkninger fra MED	Kommentarer fra centerledelsen
1.	Nedlæggelse af Ulse Lejrskole	Center MED udvalget var enige om, at lejrskolen skal sælges. Det eneste alternativ er at renovere den, så den kan blive attraktiv for en ny forpagter. Lejrskolen ligger geografisk tæt på, men er mindre egnet til små børn, pga. af den store vej tæt på og mindre egnet til større børn, fordi der ikke foregår så meget i det område. Skolernes brug af lejrskoler har ændret sig, det er et andet formål og indhold for en lejrskole, der arbejdes med i dag.	Ledelsen finder ingen anledning til ændring af det stillede forslag.
2.	Afvikling af Skovbussen Ronja	Center MED udvalget er enige i, at bussen ikke skal køre mere og der skal ikke findes en erstatning.	Ledelsen finder ingen anledning til ændring af det stillede forslag.
3.	Lukning af Club 10, omlægning af opgaverne til fælles klub / LTU regi	Leder af Klub Lyngby ville pege på en lukning af Club 10 frem for en effektivisering, som berørte det daglige klubtilbud.	Ledelsen finder ingen anledning til ændring af det stillede forslag.
4.	Reducering i ressourcen til tidlig SFO start	Udvalget gav ingen klar tilbagemelding her, drøftelsen handlede om det organisatoriske og omkring fastholdelse af det pædagogiske samarbejde SFO – Skole.	
5.	Ændring af dagpleje strukturen	Ledelsesrepræsentanter fra dagtilbud pegede på, at et tættere samarbejde mellem børnehusene og dagplejen er en god ide. I dag er der et samarbejde omkring overlevering af børnene, men samarbejdet kunne godt udbygges. Det må erkendes, at der er mange meninger, også politisk – omkring større contra små institutioner, dagtilbud contra dagpleje.	

6.	Analyse af organisering af dagtilbud - skoler	<p>Center MED udvalget gjorde opmærksom på, at strukturændringer kan medføre usikkerhed blandt personalet og medvirke til et højere sygefravær.</p> <p>Som udgangspunkt var der enig om, at sammenlægning af institutioner, som geografisk ligger tæt på hinanden, kan give god mening, men pointerede, at det for alle pædagogiske institutioner er vigtigt, at der er synlig ledelse på stedet.</p> <p>Behovet for ledelse på matriklen afhænger også af børnenes aldersgruppe og forældresamarbejdet.</p> <p>Kreds 22 var ikke umiddelbart tilhænger af specielle udskolingsskoler (f.eks. linjeopdelt). Der er store kvaliteter i, at eleverne får en samlet skolegang fra 0. – 9. Det fællesskab og den tryghed eleverne har i deres klasse, og på deres skole, bør ikke afløses af unødvendige valg. Børnene får rige muligheder for selv at vælge efter grundskolen.</p> <p>Generel drøftelse af fordele / ulemper ved strukturændringer, hvor både økonomien og pædagogikken er vigtige forhold at tage stilling til.</p>	
7.			
8.			
9.			

Logbog for MED-udvalgets behandling den 23. april 2014 af effektiviserings- og omstillingsforslag

Børne- og Ungdomsudvalgets område

Nr.	Forslag	Bemærkninger fra MED	Kommentarer fra centerledelsen
UB1	Generel effektivisering og optimering	Det vil være nødvendigt med en grundig dialog mellem de forskellige berørte udførerled, hvis det skal sikres, at alle spidskompetencer bevares og udvikles, herunder fx mellem Forebyggelsescentret og Chr X's Allé, da begge institutioner har hver deres viden og ekspertise vedr. autismeområdet. Derudover er det en god idé med en bredere anvendelse af Akuttilbuddets døgntelefon.	Ledelsen er enig i begge punkter.
UB2	Forsøg med Borås-modellen (analyse)	Der er generel opbakning til dette forslag fra MED-udvalget. Det pointeres, at noget af samme tænkning omkring normaliseringsperspektiv og tættere opfølgning med fordel kunne anvendes på voksenområdet også.	Ledelsen er enig i dette, og der kommer gradvist også mere fokus på det på voksenområdet.
UB3	Systematisk inddragelse af netværket (analyse)	Det er generelt fornuftigt at tænke netværket systematisk ind, men det skal være på et grundigt og fagligt forsvarligt grundlag. Københavns Kommune har haft en række dårlige forløb, hvor man har presset netværksanbringelser igennem til skade for barnet.	Ledelsen er enig i, at inddragelsen skal være fagligt vurderet. Af samme grund er der heller ikke i første omgang beskrevet et besparelspotentiale, da det skal undersøges nærmere, hvordan forslaget evt. ville kunne udmøntes til gavn for børnene.

Logbog for MED-udvalgets ½-dagsmøde den 17.03.2014 vedr. effektiviserings- og omstillingsforslag

Social- og Sundhedsudvalgets område samt Kultur- og Fritidsudvalgets område

Nr.	Formål med ½-dagsmødet	Fremkomne forslag	Proces
-	<p>Formålet med dagen var</p> <ul style="list-style-type: none"> - fælles erkendelse af udfordringen - at finde konkrete handleforslag og - at kvalificere og udfordre hinanden på tværs af områderne.	<p>Fordelt på de to hovedområder Sundhed og Kultur/Fritid fremkom følgende forslag:</p> <p>Sundhed:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Forlænge tandplejens indkaldeintervaller til 18 måneder • Øge digitaliseringen i Tandplejen • Nedlægge Tandplejens taxakørsel for børn i Taarbæk • Afskaffe weekendbesøg i Sundhedstjenesten ved tidlig udskrivning efter fødsel • Omlægge flere behovsbesøg til 0-årige til "Åbent hus" • Omlægge nogle forløbsprogramaktiviteter til aftenskoleundervisning • Sænke årlig beløbsramme til forebyggelsesinitiativer • Nedlægge Sundhedscentrets Kost og Motionstilbud <p>Kultur og Fritid:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reduktion af idrætsfonden • Reduktion af budget til sommerferieaktiviteter • Reduktion af PEA-tilskud til aftenskolerne • Analyse af lokaletilskuddet vedr. folkeoplysning • Omlægge ledelsen på Biblioteket • Reducere materialebudgettet på Biblioteket • Analyse af implementeringen af folkeskolereformen i relation til Musikskolen • Sidestilling af Overbygningsensemblerne samt opsigelse af abonnement • Afskaffe prisoverrækkelsen? • Afskaffe Borgmesterens nytårskoncert?	<p>Formen på dagen var en workshop med deltagelse af centerchefen, alle institutionsledere, MED-repræsentanter og konsulenter fra sekretariatet på rådhuset.</p> <p>For at sikre størst mulig arbejdsro og fokus på opgaven var musikskolens lokaler på Toftebæksvej valgt som lokation.</p> <p>Der var både en fælles indledende workshop og to områdeopdelte workshops (én for Sundhed og én for Kultur/Fritid).</p> <p>Prioriteringen af forslagene foregik i plenum, mens den mere detaljerede drøftelse og behandling af forslagene foregik i områdernes workshops.</p>

Logbog for MED-udvalgets behandling den 24.04.2014 af effektiviserings- og omstillingsforslag

Social- og Sundhedsudvalgets område samt Kultur- og Fritidsudvalgets område

Nr.	Forslag	Bemærkninger fra MED	Kommentarer fra centerledelsen
-	Fælles drøftelse af de 10 effektiviseringsforslag.	Udvalgets medlemmer påpegede, at det i fremtiden/årligt kan blive vanskeligt at blive ved med at effektivisere uden serviceforringelser.	Centerchefen pointerede, at effektiviseringsmålet skulle ses som et samlet mål for budgetområderne "Sundhed" og "Kultur og Fritid" og ikke mål for de enkelte enheder. Det kan betyde, at nogle områder i nogle år tager en større andel af besparelsen end de øvrige områder. Det bør tilstræbes, at der er en mere lige fordeling over den fireårige periode.

Logbog for MED-udvalgets behandling den 25.04.2014 af effektiviserings- og omstillingsforslag

Social og Sundheds-udvalgets område

Nr.	Forslag	Bemærkninger fra MED	Kommentarer fra centerledelsen
TO1	Nedlæggelse af syv demens plejeboliger på Møllebo	Medarbejderne udtrykker bekymring for de medarbejdere, der mister deres job og hvordan vi håndterer processen, sådan at der ikke er nogen nuværende medarbejdere, der bliver fyret og ansat nye.	Der er stor enighed om, at der bliver gjort alt hvad der overhovedet er muligt for at fastholde så mange medarbejdere som muligt. Der ansættes ikke medarbejdere i faste stillinger i de kommende måneder før en chef har godkendt det.
TO2	Omdanne fjorten permanente boliger til syv beskyttede boliger	Medarbejderne udtrykker bekymring for de medarbejdere, der mister deres job og hvordan vi håndterer processen, sådan at der ikke er nogen nuværende medarbejdere, der bliver fyret og ansat nye.	Der er stor enighed om, at der bliver gjort alt hvad der overhovedet er muligt for at fastholde så mange medarbejdere som muligt. Der ansættes ikke medarbejdere i faste stillinger i de kommende måneder før en chef har godkendt det.
TO3	Spare "omsorgspakken" i omsorgsboligerne	Hvis man fjerner omsorgspakken, skal det defineres som en alm. ældrebolig.	Det vil gøre en stor forskel for de ældre, som forventes at blive glade for det sociale liv i omsorgsboligerne.
4.	EDB systemer i driften der er driftsikre, ikke er fejlbehæftede og uden "børnesygdomme", og kan levere statistik fra dag 1	Forslaget er stillet af lokalt med-udvalg	Enig. Dette er søgt imødekommet via udarbejdelsen af en kravspecifikation, som både medarbejdere, ledere og IT-afd indgik i. Avaleo er indkøbt og taget i brug, så der ligger ikke nogen aktuel besparelse eller effektivisering i forslaget.
5.	Opsamling og afslutning på projekter inden nye søsættes ville effektivisere arbejdet.	Forslaget er stillet af lokalt med-udvalg	Der er efter ledelsens vurdering flere årsager til den oplevelse der gives udtryk for i forslaget. Dels er der behov for bedre kommunikation og dels for understøttelse af implementeringen ude lokalt. Behovene søges/er søgt imødekommet vha forskellige

			<p>initiativer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fælles ledermøder hvor der gives status og overblik. • Nyhedsbrev • Ansættelse af udviklingssygeplejerske i hjemmeplejen til at understøtte ledelsen i implementering af nye tiltag i sygeplejen • Ansættelse af kvalitetskonsulent på områdecentren til at understøtte den lokale ledelse i implementering <p>Ledelsen er enig i at der ligger et potentiale i at styrke formidlingen af opsamling og afslutning af projekter, så medarbejderne ved hvad status er på forskellige projekter. Og dette har der været arbejdet på ligesom det er i fokus fremadrettet. Der ligger imidlertid ikke nogen aktuel besparelse eller effektivisering i forslaget.</p>
6.	Stoppe med at kontrollere apotekernes dosisdispensering og tvinge lægerne til at overgå til dosisdispensering	Forslaget er stillet af lokalt med-udvalg	Vi kan fortsat opfordre lægerne til at benytte dosisdispensering og vise statistik fra andre kommuner samt egne data, men vi kan ikke tvinge lægerne. Det er lovgivningsmæssige krav der tilskriver retningslinier for vores kontrolindsats
7.	Ansætte plejehjems-læge.	Forslaget er stillet af lokalt med-udvalg	Social- og integrationsministeriet og Sundhedsministeriet er sammen med 5 kommuner i gang med Projektet "Fast tilknyttet læge på plejehjem", og forvaltningen anbefaler, at en eventuel drøftelse af emnet i Lyngby-Taarbæk Kommune afventede resultaterne af dette projekt. Projektet forventes afsluttet i marts 2014. Det Nationale Forskningscenter

			<p>for Velfærd (SFI) står for evalueringen. Formålet med projektet er overordnet at skabe bedre kvalitet i pleje- og behandlingsmæssige forløb for borgere på plejehjem med den effekt, at antallet af forebyggelige (gen)indlæggelser reduceres og at antal kontakter til lægevagten reduceres.</p> <p>Der er en kommunal udgift i projektet på 1-3 timers lægebistand pr plejehjem pr uge, hvilket i Lyngby-Taarbæk ville svare til ca. 0,5 mio. kr. Denne udgift skal opvejes af tilsvarende fald i sundhedsudgifter for at der kan være tale om en effektivisering eller besparelse.</p>
8.	Undgå at ansætte en udviklingssygeplejerske	Forslaget er stillet af lokalt med-udvalg	<p>Dette forslag er ledelsen ikke enig i. Ansættelsen er en forudsætning for at lykkes med de mange initiativer der er sat i gang i CTO- – jf. besvarelsen under punkt b.</p>
9.	Lægge besparelsen på centralt adm. Personale	Forslaget er stillet af lokalt med-udvalg	<p>Der er gennemført besparelser i den centrale administration i de forgangne år og foretaget løbende tilpasninger. Der udarbejdes fortsat for hele kommunen forslag til besparelser i administrationen.</p>
10.	Nedbringe vejtid i Virumgård Hjemmepleje	Lokal MED i hjemmeplejen Virumgård/Solgården oplever, at der bruges uforholdsmæssigt meget vejtid, og har foreslået, at denne bringes ned.	<p>Opmærksomheden henledes på at der blev opnået en besparelse på at omlægge hjemmeplejedistrikterne fra 5 til 4, som overstiger den udgift til ekstra vejtid som omlægningen har medført.</p> <p>Ledelsen opfordrer til at der lokalt i hjemmeplejen i Virumgaard/Solgården arbejdes videre med hvorvidt kørelisterne kan udarbejdes mere hensigtsmæssigt – evt. om der er enkelte veje, der ligger bedre i et andet distrikt. Det bør undersøges, om det nye projekt omkring IT i hjemmeplejen skaber muligheden for at</p>

			nogle medarbejdere kan køre direkte ud hjemmefra og dermed reducere vejtiden. Ledelsen vurderer ikke, at der ligger en besparelse eller effektivisering hvis en nedbringelse af vejtiden vil forudsætte, at der etableres en satellit, hvor en del af hjemmeplejen kører ud fra. Det vil betyde øgede udgifter til huslejen og ledelse.
11.	Sengeredning	Lokal med i hjemmeplejen Virumgård/Solgården har foreslået, at hjælp til sengeredning frem tages ud af Lyngby-Taarbæk Kommunes serviceniveau. Forslaget er stillet af lokalt med-udvalg	Forslaget præsenteres ikke for Social- og Sundhedsudvalget idet der er tale om en ren serviceforringelse. Der arbejdes videre med forslaget inden for rammerne af paradigmeskiftet.
12.	Egen vaskemaskine	Lokal med i hjemmeplejen Virumgård/Solgården har foreslået, at borgere der får vasket tøj skal købe en vaskemaskine. Fremfor at hjælperne skal benytte et fælles vaskeri, vil hjælperne bruge borgernes egen vaskemaskine.	Forslaget præsenteres ikke for Social- og Sundhedsudvalget idet der er tale om en ren serviceforringelse.
13.	Omlægning af demenspladser på Møllebo til "selvvisiterende pladser"	Det foreslås, at man laver demenspladserne på Møllebo om til "selvvisiterende pladser" som man har i Gladsaxe.	Forslaget præsenteres ikke for Social- og Sundhedsudvalget, idet der ikke er tale om en effektivisering/besparelse. Forslaget er en serviceudvidelse. Der er taget kontakt til Gladsaxe kommune, som gennem mange år har haft et midlertidigt botilbud, hvor borgere er selvvisiterende til. Gladsaxe oplyser, at tilbuddet ikke giver en effektivisering/besparelse.
14.	Øget tilbuddet på vedligeholdende træning	Det foreslås, at man optimerer den forebyggende vedligeholdende træning for at ældre borgere over 65 år i videst mulige omfang undgår funktionstab senere i livet og herved får mulighed for at forblive	Forslaget er ikke et effektiviseringsforslag. Det er en serviceudvidelse af den forebyggende træningsindsats. Mange undersøgelser peger dog på, at en intensiveret forebyggende træningsindsats

		selvhjulpne længere tid.	blandt ældre på lang sigt vil øge de ældres funktionsniveau med et forventet mindre forbrug af offentlige ydelser som bl.a. hjemmehjælp og sygehusindlæggelser. Der arbejdes videre på at undersøge mulighederne for at præsentere en økonomisk gunstig business case.
15.	Arbejde med Social Kapital kunne være med til at pege på muligheder for effektivisering/ besparelse.	Forslaget er stillet af lokalt med-udvalg	Ledelsen mener det vil være meget fornuftigt at drøfte Social Kapital mere i MED regi, men finder omvendt også at dette er en nødvendig betingelse for at kunne formulere konkrete forslag til besparelser/effektiviseringer.
16.	Anvendelse af LED-pærer	Forslaget er stillet af lokalt med-udvalg	Dette forslag er videregivet som inspiration til center for Arealer og Ejendomme idet det er tværgående for hele kommunen

Logbog for MED-udvalgets behandling den 23. april 2014 af effektiviserings- og omstillingsforslag

Social- og Sundhedsudvalgets område

Nr.	Forslag	Bemærkninger fra MED	Kommentarer fra centerledelsen
HA1	Generel effektivisering og optimering	Det er vigtigt, at organiseringen og planlægningen af §85-støtten tænkes grundigt igennem, da der er et dilemma mellem på den ene side behovet for fleksibilitet i ydelsestilrettelæggelsen og kapacitetstilpasningen.	Der vil være fokus på at styrke planlægningen mellem udfører- og myndighed og på at finde den rette balance i udførerledets volumen i ft. § 85-støtte.
HA2	Samtænkning af Akuttilbuddet, Misbrugscentret og Paradiset	Analysen skal tænkes grundigt sammen med Helhedsplanen og med strategi- og handleplanen på voksenområdet.	Ledelsen er enig i dette.

NOTAT
om

Center for Arealer & Ejendomme - kommentarer til effektiviseringskatalog for 2015-2018

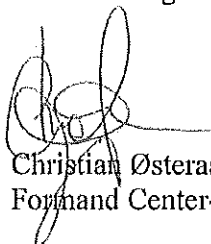
Center-MED i Center for Arealer & Ejendomme (CAE) kommenterer hermed på effektiviseringsbidraget fra CAE under såvel Teknik- & Miljøudvalget (1,2 mio. kr. i 2015) og Økonomiudvalget (2,2 mio. kr. i 2015)

Vedrørende Teknik & Miljø-udvalget finder CAE Center-MED, at det pålagte effektiviseringsbidrag, der dækker både CAE's andel på 700.000 og Center for Miljø & Plans (CMP) andel på 500.000, belaster CAE mere end nødvendigt og tilsigtet. CAE skal således bære den samlede effektiviseringsbyrde på 1,2 mio. kr., hvilket procentuelt udgør en større andel end oprindeligt besluttet. Såfremt der vælges ikke at vedtage, at mindreforbruget på vejbelysning dækker en andel af effektiviseringsbidraget, får CAE en udfordring, der er vanskelig at imødekomme uden personalekonsekvenser og serviceforringelser.

Vedrørende Økonomiudvalget finder CAE Center-MED, at det pålagte effektiviseringsbidrag giver udfordringer i forhold til, at området 'Kommunale Ejendomme' som følge af organisationsændringen i 2013 allerede er pålagt en besparelse/effektivisering på 4,1 mio. kr. Ikke desto mindre arbejder CAE målrettet med effektivisering frem for serviceforringelser.

I lyset af at CAE først er etableret pr. 1. januar 2013 og at der pr. medio og ultimo 2014 gennemføres en organisationsjustering, vurderer CAE Center-MED, at det på nuværende tidspunkt er vanskeligt at leve op til et procentuelt stigende effektiviseringskrav fra 2015 og frem. Der vil være behov for øget fokus på tættere samarbejde, udvikling af arbejdsmetoder, brug af digitale og maskinelle værktøjer – alt sammen med det formål ikke at give serviceforringelser.

Slutteligt vil CAE Center-MED gerne påpege, at den tids- og procesplan, der har været forbundet med denne effektiviseringsøvelse, er kritisabel. Kommunikationen, tiden til rådighed og deadlines fra centralt hold har været uklar og dialogen mellem medarbejdere og politikere har været begrænset.

Christian Østeraas
Formand Center-MED for CAE

Jørgen H. Olsen
Næstformand Center-MED for CAE

Logbog for MED-udvalgets behandling den 24-04-2014 af effektiviserings- og omstillingsforslag

Økonomiudvalgets område

Nr.	Forslag	Bemærkninger fra MED	Kommentarer fra centerledelsen
TVG1	Effektiviseringsramme på centrenes administrative budgetter	Der er en bekymring over, at der fortsat bliver lagt generelle administrative besparelser ind, da Lyngby-Taarbæk i forvejen ligger lavt ift. administrativ bemanding. Der bliver løbende tænkt effektiviseringer og arbejdsgangsprocesser, så det kan være svært at finde nye løsninger. Det kan få konsekvenser for omfanget af udviklingsprojekter og det er et ønske, at der bliver mere fokus på driften frem for ny projekter, der trækker administrative ressourcer.	Ordlyden i konsekvenserne for forslaget ændres til, at <i>det tilstræbes</i> , at det ikke giver serviceforringelser. Det indføres, at det kan få konsekvenser for omfanget af udviklingsopgaver.
TVG2	Afskaffelse af flekstidsregistreringssystem	Der var overvejende et ønske fra medarbejderne om at bevare det nuværende tidsregistreringssystem og der var flg. tilbagemeldinger fra centrene: <ul style="list-style-type: none"> - Frygt for, at skufferegnskaber vil tage mere tid end automatiske stemplinger - Usikkerhed om syge- og feriefravær vil blive registreret korrekt - At det bliver vanskeligt at dokumentere merarbejde - Et ønske om at overveje hvor vidt udekørende medarbejdere og medarbejdere, der arbejder andre steder end på rådhuset/T-12 behøver tidsregistrering, da ajourføring tager lang tid.	
TVG3	Centrale puljer (Administration)	Ingen kommentarer.	
TVG4	Centrale puljer (Puljer)	Ingen kommentarer.	

TVG5	Venskabsbyer	Ingen kommentarer, men en positiv afledt virkning af nedlæggelse af bl.a. venskabsbykonferencer vil frigive nogle administrative ressourcer andre steder.	
TVG6	Central scanning af indkommende post	Udvalget pegede på, at systemet med centralt indscannet post kun vil virke, hvis der er oprettet sager, som posten kan hæftes op på. I modsat fald vil løsthængende post blive meget tidskrævende. Der er i forvejen store udfordringer med systemer, der ikke arbejder sammen, så det skal overvejes nøje ved nye indkøb, at de skal kunne spille sammen med nuværende systemer.	I første omgang handler det om at centralisere arbejdsgangen omkring indscanning, der i dag sker decentralt. Sammenhængen til andre systemer er en vigtig del af det fremadrettede projekt.
TVG7	Reduktion af fundraising	Der lægges vægt på, at der fremover bliver maximal udnyttelse af den ressource, der er i administrationen.	
TVG8	Reduktion af budget vedrørende kontorhold	Nyt forslag - ej drøftet i MED	
TVG9	Call Center – eksternt samarbejde, f.eks. i 4-K regi (analyse)	Udvalget har lidt svært ved at se en umiddelbar besparelse, men afventer at analysen foreligger. Er generel åben for, at der skal tænkes udvidet åbningstid ift. borgerbetjening.	På forespørgsel oplyste ledelsen, at der ikke p.t. er konkrete planer om samarbejde med andre kommuner vedr. call-center.
TVG10	ESDH-system – rammearkitektur og effektivisering (analyse)	Udvalget ønsker, at der bliver lagt vægt på, at man ikke lægger sig fast på et nyt system, før en analyse foreligger. Det er vigtigt, at den nedsatte arbejdsgruppe indeholder deltagere med stor brugererfaring i ESDH-systemet. Ligeledes skal snitflader til andre systemer være et vigtigt element i analysen.	Ledelsen oplyste, at CMP er i gang med at undersøge alternativer på byggesagsområdet. Der er endnu ikke truffet beslutning om system. Sammenhæng/snitflader er en vigtig del af den analyse, der skal foretages. Enige i, at medarbejdere med brugererfaring skal indgå.
TVG11	Indkøb og udbud – kortlægning og handlingsplan (analyse)	Ingen kommentarer.	

TVG12	Beredskab – samarbejde med øvrige 4-K kommuner (analyse)	Ingen bemærkninger da analysen vedr. en sammenlægning af beredskabet for flere kommuner er i tråd med regerings anbefalinger. I lyset af, at regeringen arbejder på en sådan dagsorden, skal analysens potentiale evt. anvendes til udmøntning af landsdækkende ordning.	
TVG13	Organisering af administrative opgaver både centralt og decentralt (analyse)	Ingen kommentarer.	

Logbog for MED-udvalgets behandling den 24. april 2014 af effektiviserings- og omstillingsforslag

Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalgets område

Nr.	Forslag	Bemærkninger fra MED	Kommentarer fra centerledelsen
EB1.	Omlægning af akademikerindsatsen	<p>Medarbejderne finder generelt, at det er et fornuftigt forslag og herunder positivt at investere i faste stillinger frem for projektansættelser.</p> <p>Ligeledes finder medarbejderne, at det kan være en udfordring at have 45 løbende i gang – idet forsikrede ledige kun må være i virksomhedspraktik i 4 uger.</p>	<p>Ledelsen bemærker, at normeringen er fastsat ud fra en forventning om, at det er realistisk og herunder, at der i forslaget er et fokus på at forstærke den virksomhedsrettede indsats for målgruppen.</p>
EB2.	Fortsat indsats for at få borgere på ledighedsydelse i de nye fleksjob	<p>Medarbejderne finder generelt, at det er et fornuftigt forslag og herunder at der er fokus på at investere i området.</p>	<p>Det er ledelsens vurdering, at en bemanning med 1 stilling dækker det aktuelle behov.</p>
EB3.	Mere omkostningseffektiv anvendelse af eksterne leverandører	<p>Medarbejderne fremhæver, at det er et ressourcekrævende arbejde at lave gennemgangen, herunder at få lavet effektmålinger mv.</p> <p>Medarbejderne efterlyser at få løbende effektmålinger på tilbud fra eksterne leverandører for at kvalificere valget af tilbud og leverandør.</p>	<p>Det er ledelsens vurdering, at det er en ressourcekrævende opgave at lave gennemgangen og opgaven forudsættes løst sammen med Center for Økonomi og Personale.</p> <p>Ledelsen bemærkede desuden, at det aktuelt er en udfordring med ressourcer til at gennemføre løbende effektmålinger. Men det giver god mening og der skal fokus på også fremadrettet at søge at tilføre ressourcer til opgaven i samspil med Center for økonomi og personale.</p>

Transportministeriet
Frederiksholms Kanal 27 F
1220 København K

Hoeringsportalen.dk

VVM-forhøring om letbane på Ring 3

I forbindelse med den forudgående høring om letbanen på Ring 3 har Lyngby-Taarbæk Kommunalbestyrelse den 27. maj 2014 besluttet at sende følgende bemærkninger:

- Kommunalbestyrelsen har noteret sig, at DTU-alternativet vil indgå i den videre proces på lige fod med basisløsningen langs motorvejen.
- På baggrund af granskningsrapporten for letbaneprojektet har Lyngby-Taarbæk Kommune taget initiativ til at undersøge en udskiftning af jernbanebroerne på Buddingevej som alternativ til den tunnelloøsning, der indgår i letbaneudredningen. Begge løsninger er nærmere beskrevet i vedhæftede notat fra Cowi af 25.9.2013. På den baggrund finder kommunalbestyrelsen, at begge løsninger bør indgå i den videre proces for letbaneprojektet.
- Letbanen giver en række trafikale udfordringer i de centrale Lyngby, og spørgsmålet om evt. lukning af Klampenborgvej for biltrafik syd for Kanalvej er fortsat uafklaret. Der skal arbejdes videre med at optimere indretningen af kryds og strækninger, herunder med at minimere ekspropriationsbehovet langs Buddingevej og Klampenborgvej.
- Letbanens barrierevirkning vurderes at øge antallet af U-vendinger i de signalregulerede kryds. VVM-redegørelsen bør indeholde en vurdering trafikuheldsbilledet for såvel bane som vej.
- Den nøjagtige placering af stationerne "ved Lyngby centrum" og "ved DTU" er endnu ikke fastlagt.
- Placeringen af stationen "ved DTU" bør ses i sammenhæng med udviklingen på Dyrehavegårds Jorder.
- Evt. yderligere punkt(er) i forlængelse af borgermødet den 13/5.....

Med venlig hilsen

Sofia Osmani

Linjeføring i Lyngby-Taarbæk

Mulige letbanelinjeføringer i Lyngby-Taarbæk

Møde i Økonomiudvalget d. 14-05-2014

Letbanen i Lyngby-Taarbæk – en ny transportmulighed i 2020/21

Sådan kan pladsen ved Lyngby Station komme
til at se ud med den nye letbane

Her kører letbanen i Lyngby-Taarbæk Kommune

Linjeføringen gennem Lyngby-Taarbæk Kommune strækker sig fra Lundtofte i nord til kommunegrænsen til Gladsaxe Kommune på Buddingevej syd for Nybrovej. I Lyngby-Taarbæk Kommune bliver der foruden hovedlinjeføringen undersøgt et alternativ ind gennem Danmarks Tekniske Universitet, DTU.

Letbanens linjeføring i 2020/21

Endestationen i Lundtofte ligger i arealet mellem Lundtoftegårdsvej og Helsingørmotorvejen umiddelbart øst for Lundtofteparken.

Herfra kører letbanen parallelt med motorvejen til en station umiddelbart syd for Rævehøjvej ved DTU. Hovedlinjeføringen fortsætter i traceet langs motorvejen med stop ved Akademivej og ved Lyngbygårdsvej.

Hovedlinjeføringen langs Helsingørmotorvejen følger i store træk linjeføringen for den aldrig fuldførte S-bane 'Lundtoftebanen' og udnytter denne banes efterladte bygværker til at passere under Rævehøjvej og Klampenborgvej.

Umiddelbart efter passagen under Klampenborgvej drejer letbanen skarpt mod vest og fortsætter mod Lyngby C i en sidelagt linjeføring i den sydlige side af Klampenborgvej.

Letbanen standser ved Lyngby centrum, inden den krydser Lyngby Hovedgade.

Letbanen kører ad Søndre Torvevej og drejer efter passagen af Lyngby Rådhus mod nord på Jernbanepladsens vestside, hvor den standser tæt ved den nordlige indgang til S-togsperronen for de nordgående S-tog. Som en del af letbaneprojektet etableres her en ny adgang under sporene til S-togsperronen for de sydgående S-tog. Herfra føres letbanen under Lyngby Omfartsvejs brokonstruktion og derefter under Nordbanen i en separat tunnel syd for Nordbanens nuværende bro over Buddingevej.

I krydset ved Engelsborgvej skifter letbanen til midtlagt linjeføring, som fortsætter på hele strækningen ad Buddingevej. Pladsforholdene er generelt snævre. På delstrækningen mellem Engelsborgvej og Christian X's Allé forbi de engelske rækkehuse vil letbanen køre indpasset i den eksisterende vej. De særligt snævre pladsforhold bety-

der, at kun de nordgående letbanetog kan køre i egen bane, mens de sydgående letbanetog må køre blandet med den øvrige trafik.

Stationer i Lyngby-Taarbæk Kommune (navnene er ikke fastlagt):

- ved Lundtofte
- ved DTU
- ved Akademivej
- ved Lyngbygårdsvej
- ved Lyngby centrum
- Lyngby

Alternativ linjeføring gennem Danmarks Tekniske Universitet

Den alternative linjeføring følger Anker Engelundsvej, Asmussens Allé og Akademivej. Nord for ved Rævehøjvej og syd for ved Lyngbygårdsvej er linjeføringen identisk med hovedlinjeføringen. I forhold til hovedlinjeføringen vil DTU-alternativet medføre yderligere ændringer på vejene, hvor der skal etableres tre nye signalregulerede kryds ved Lundtoftegårdsvej/Anker Engelundsvej, ved Anker Engelundsvej/Asmussens Allé og ved Akademivej/Lundtoftegårdsvej.

DTU-alternativet omfatter følgende to yderligere stationer (navnene er ikke fastlagt):

- ved Bygning 303
- ved Akademivej vest

I DTU-alternativet bortfalder hovedlinjeføringens station ved Akademivej, men DTU-alternativet forberedes for en station tæt ved krydset Lundtoftegårdsvej/Akademivej.

Kontaktinfo:
Transportministeriet

www.ringtre.dk
33 11 17 00
ringtre@m.dk

Letbane fra Lyngby til Ishøj – en ny transportmulighed i 2020/21

Forudgående høring om VVM-redegørelse
og miljøvurdering

Bagom letbanen på Ring 3

I sommeren 2013 indgik 11 kommuner Lyngby-Taarbæk, Gladsaxe, Herlev, Albertslund, Rødovre, Glostrup, Brøndby, Hvidovre, Vallensbæk, Ishøj og Høje-Taastrup, Region Hovedstaden og Transportministeriet en principaftale om en letbane på Ring 3 fra Lyngby i nord til Ishøj i syd. I februar 2014 vedtog Folketinget en lov om projektering af en letbane på Ring 3.

Letbanen forventes at åbne i 2020/21 og at få 43.000 daglige passagerer. Det svarer til 13-14 millioner passagerer om året. Til sammenligning havde Kystbanen godt 10 millioner passagerer i 2011.

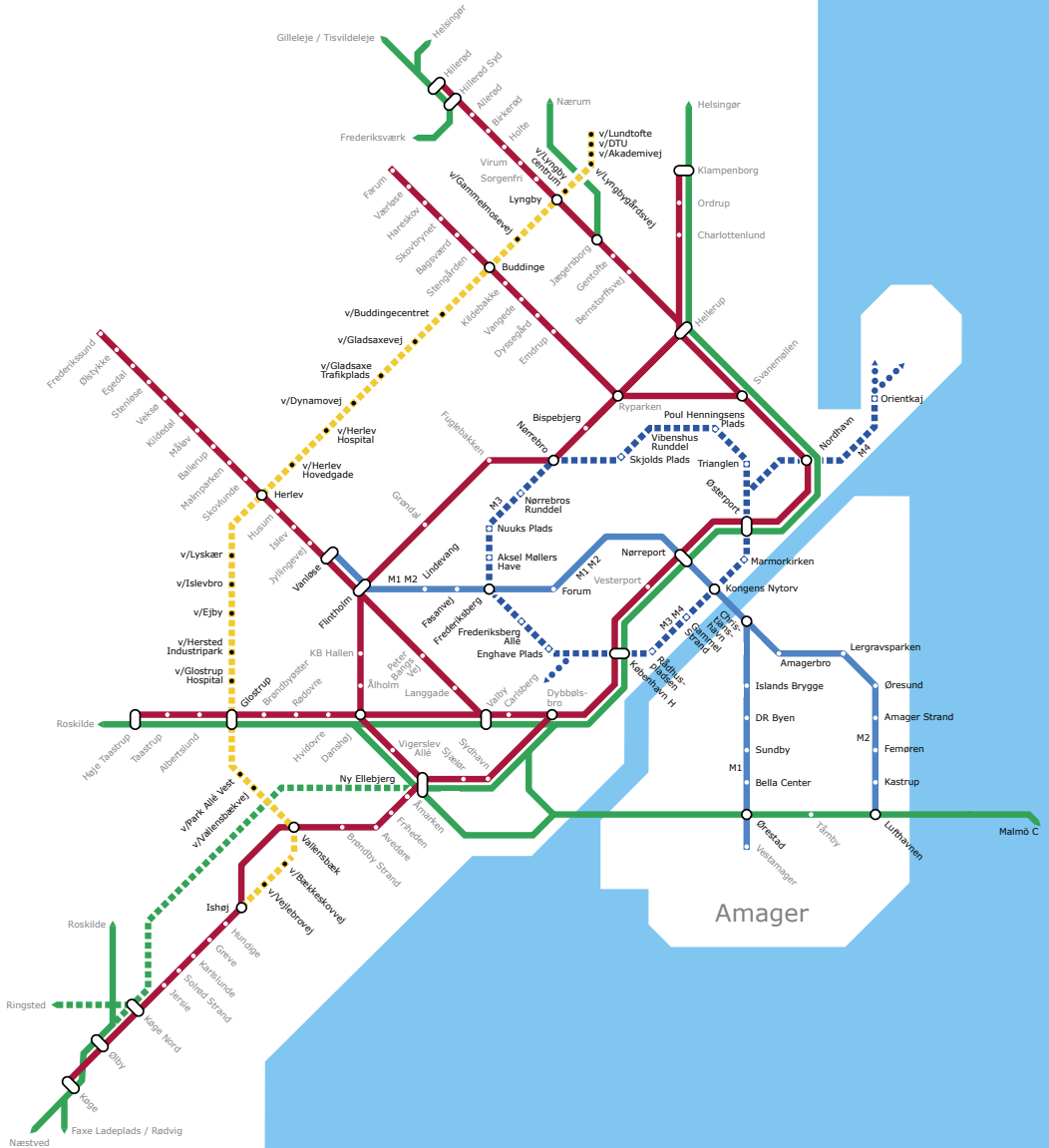
Letbanen rummer et stort potentiale for byudvikling. Den kan skabe grobund for op til 20.000 nye arbejdspladser og op til 40.000 nye indbyggere frem til 2032.

Stationerne i Glostrup, Lyngby, Budinge, Herlev, Vallensbæk og Ishøj bliver nye store trafikknudepunkter for letbane, busser, regional- og S-tog.

Anlægget af letbanen forventes at koste ca. 4 milliarder kroner, i 2013-kroner. Omkostningerne fordeles mellem stat (40 procent), kommuner (34 procent) og Region Hovedstaden (26 procent). Derudover er der udgifter til tog, vedligeholdelsescenter m.m. på ca. 1,3 milliarder kroner, også i 2013-kroner. Disse omkostninger dækkes af kommunerne og Region Hovedstaden.

Signaturforklaring

	Letbane planlagt
	S-tog
	Metro
	Metro under anlæg
	Metro, mulige udvidelser
	Øvrige tog
	Øvrige tog under anlæg

Kære borger

Folketinget har den 6. februar 2014 vedtaget, at der skal bygges en letbane fra Lyngby til Ishøj. Den beslutning har Folketinget truffet, fordi en letbane gør den kollektive trafik mere attraktiv for dem, der bor eller arbejder i området. Beslutningen er også truffet, fordi letbanen bidrager til at udvikle byen og skaber nye job.

Med letbanen på Ring 3 kommer der hurtig og let adgang til Ringbykommunerne og alle S-togslinjer og regionaltog til og fra Københavns centrum.

Men inden letbanen kan bygges, skal de vigtigste miljøforhold undersøges i forbindelse med anlæggelsen af letbanen, og når den kører.

– denne folder er derfor til dig, der har ideer og forslag til, hvilke påvirkninger af mennesker, dyr, natur og kulturarv, der er vigtige at undersøge.

Ideerne vil være et led i det, som kaldes en forudgående høring til vurdering af virkninger på miljøet (VVM). Dette er første skridt i den igangværende VVM. Der kommer endnu en høring i foråret 2015, og der vil blive brug for borgerens input igen.

Men først indsamles ideer til, hvilke miljøforhold der skal undersøges, og forslag kan lægges på hoeringsportalen.dk inden den 30. maj 2014.

Du er også meget velkommen til at følge udviklingen og få mere viden på www.ringtre.dk.

Med venlig hilsen
Transportministeriet

Om VVM og en forudgående høring

Den linjeføring med stationer, som undersøges i VVM'en, er fastlagt i loven. Ét sted – på strækningen gennem Lyngby-Taarbæk – undersøges en alternativ linjeføring via DTU.

Letbanen får en positiv effekt på miljøet, fordi den kører på strøm og derved begrænser den lokale luftforurening på Ring 3.

Det giver støj og gener at bygge en letbane og at lægge trafikken om. Vejtrafikken skal dog kunne afvikles i anlægsperioden på Ring 3.

Den største forandring, når letbanen står færdig, vil være, at den kan ses i bybilledet med tog, stationer, skinner, køreledninger og master langs hele Ring 3.

Tidsplan:

Indgåelse af principaftale

FASE 1

- Udredning

FASE 2

- Lovgrundlag
- VVM-proces
- Udbud og kontrahering
- Forberedende arbejder

1 år

2 år

3 år

Om VVM og høringer:

- VVM står for "Vurdering af Virkninger på Miljøet". En VVM-proces varer ca. 18 måneder og inkluderer to offentlige høringer. Den forudgående høring, som denne folder handler om, er den første. Under den forudgående høring samles der input og ideer til, hvilke påvirkninger af miljøet der skal undersøges i VVM-redegørelsen.
- En VVM-undersøgelse skal give tilstrækkelig viden til, at borgere og politikere kan vurdere projektets påvirkninger på mennesker, natur og miljø og sammenligne alternativer. VVM-undersøgelsen skal desuden sikre, at projektet bliver bedst muligt tilpasset omgivelserne, så miljøet ikke påvirkes unødigt. VVM-undersøgelsen er derfor den anden offentlige høring, og den følger efter den forudgående høring.

Endelig beslutning om etablering af letbanen

FASE 3

- Anlæg
- Test og mobilisering
- Forberedelse af passagerdrift

4 år

5 år

6 år

7 år

8 år

FASE 4

- Passagerdrift

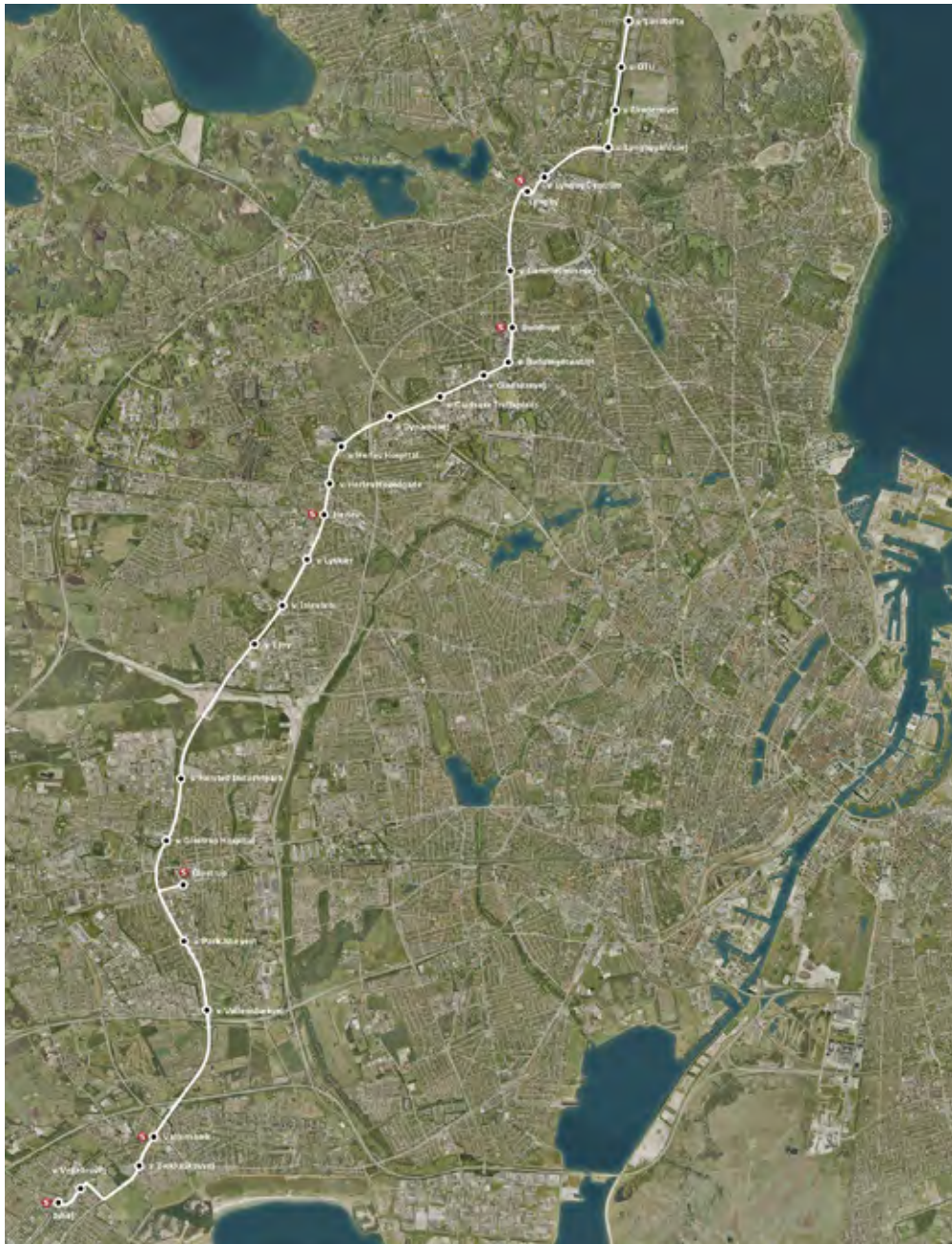
Om letbanen på Ring 3

En letbane er en moderne sporvogn, der kører på vejen, men adskilt fra den øvrige trafik. Den kører på skinner, men kan dreje skarpere, bremse hurtigere og håndtere større hældninger end et almindeligt tog – det er derfor, letbaner egner sig godt til at køre i bymæssige områder. I forhold til en klassisk sporvogn kan en letbane køre hurtigere, hvilket betyder, at passagererne kommer hurtigt frem.

En letbane kan transportere flere passagerer ad gangen end en bus. Det er en af grundene til, at letbaner flere steder både i Danmark og i resten af verden bliver anlagt i stedet for busser, eller ligefrem erstatter eksisterende buslinjer.

Det er også nemt at komme på et letbanetog med kørestol og barnevogn, fordi der ikke er trin mellem togets gulv og vejen.

Letbanen på Ring 3 skal køre på el. Den bliver derfor forsynet med strøm fra køreledninger, og det gør den til et støjsvagt og miljøvenligt alternativ til dieseldrevne busser – for slet ikke at tale om personbiler.

Letbanens strækning

Møde i Økonomiudvalget d. 14-05-2014

Fremtidens letbane på Ring 3

Når letbanen åbner med 27 stationer fordelt på 27 kilometer, får borgerne adgang til hurtig og effektiv transport rundt i Hovedstadsområdet. Det bliver let at hoppe på letbanen, da den kører med afgang hvert 5. minut i dagtimerne og hvert 10. minut i aften timerne og om søndagen. Borgere i Brøndby kan for eksempel være på arbejde på Glostrup Hospital på 7 minutter, de mange studerende på DTU vil nemt kunne benytte tilbuddene i det centrale Lyngby, og så giver letbanen det lokale erhvervsliv mulighed for ny forankring af regionens samlede arbejdsmarked.

Sådan kan Jernbanepladsen i Lyngby komme til at se ud med letbane

Punkt nr. 7 - VVM-forhøring om letbanen på Ring 3

Bilag 3 - Side -11 af 12

Kontaktinfo:

Transportministeriet

www.ringtre.dk

Telefon: 33 11 17 00

Mail: ringtre@m.dk

Udgiver:

Transportministeriet
2014, i samarbejde
med Ring 3 letbane
I/S, Metrovej 5, 2300
København S.

Forside:

I Brøndby krydser
letbanen motorvejen.

Forbehold:

Der tages forbehold
for ændringer.

Layout:

Transportministeriet
e-Typee Daily

Visualisering:

Torben Eskerød
og Cenario

**Linjeførings-
kort, luftfoto:**

India TM

**Linjeførings-
kort:**

Etcetera design (s. 3)

Transportministeriets annonce i DGO den 23. april 2014:

Der skal bygges en letbane fra Lyngby til Ishøj. Når den åbner i 2020/21 med 27 stationer fordelt på 27 kilometer, får du adgang til hurtig og effektiv transport rundt i hovedstadsområdet, og den vil bidrage til at udvikle byen. Men inden letbanen kan bygges, skal de vigtigste miljøforhold undersøges i forbindelse med anlæggelsen af letbanen, og når den kører. Det drejer sig om:

Hvilke miljøpåvirkninger af mennesker, dyr, natur og kulturarv, er vigtige at undersøge, når der skal bygges og drives en letbane i Lyngby-Taarbæk?

Input og ideer vil være et led i det, som kaldes en forudgående høring til vurdering af virkninger på miljøet (VVM). Dette er første skridt i den igangværende VVM.

Læg ideer og input på hoeringsportalen.dk inden den 30. maj 2014.

Du kan se, hvor letbanen kommer til at køre og få mere viden på www.ringtre.dk

Transportministeriet
Frederiksholms Kanal 27 F
1220 København K

Hoeringsportalen.dk

VVM-forhøring om letbane på Ring 3

I forbindelse med den forudgående høring om letbanen på Ring 3 har Lyngby-Taarbæk Kommunalbestyrelse den 27. maj 2014 besluttet at sende følgende bemærkninger:

- Kommunalbestyrelsen har noteret sig, at DTU-alternativet vil indgå i den videre proces på lige fod med basisløsningen langs motorvejen. Hensynet til en kollektiv trafikforsyning af et nationalt/internationalt orienteret teknisk universitet er her tungtvejende.
- På baggrund af granskningsrapporten for letbaneprojektet har Lyngby-Taarbæk Kommune taget initiativ til at undersøge en udskiftning af jernbanebroerne på Buddingevej som alternativ til den tunnelloøsning, der indgår i letbaneudredningen. Begge løsninger er nærmere beskrevet i vedhæftede notat fra Cowi af 25.9.2013. På den baggrund finder kommunalbestyrelsen, at begge løsninger bør indgå i den videre proces for letbaneprojektet.
- Letbanen giver en række trafikale udfordringer i det centrale Lyngby, og spørgsmålet om evt. lukning af Klampenborgvej for biltrafik syd for Kanalvej fortsat er uafklaret. Der skal arbejdes videre med at optimere indretningen af kryds og strækninger, herunder med at minimere ekspropriationsbehovet langs Buddingevej og Klampenborgvej.
- Omvejstrafikkens påvirkninger og den generelle trafikafvikling i anlægsperioden skal klarlægges.
- Letbanens barrierevirkning vurderes at øge antallet af U-vendinger i de signalregulerede kryds. VVM-redegørelsen bør indeholde en vurdering af trafikuheldsbilledet for såvel bane som vej.
- Støjbelastningen ved letbanens passage i kurver/sving, ved acceleration/deceleration og stigninger/fald i terrænet skal afdækkes.
- Den nøjagtige placering af stationerne "ved Lyngby centrum" og "ved DTU" er endnu ikke fastlagt.
- Placeringen af stationen "ved DTU" bør ses i sammenhæng med udviklingen på Dyrehavegårds Jorder.

- Idet kommunen anerkender beslutningen om anvendelse af standardmateriel, bør batteriløsninger indgå i VVM-vurderingen med henblik på at undgå køreledninger og master på centrale strækninger. Evt. yderligere punkt(er) i forlængelse af borgermødet den 13/5.....

Med venlig hilsen

Sofia Osmani

Center for Arealer og Ejendomme
Ejendomsdrift,
Lyngby Torv 17,
2800 Kgs. Lyngby

Att.: Niels Christian Holm Ibsen

Jette Lindeneg
Lindeneg
Jernbanegade 48, 2.
4800 Nykøbing F.
Tlf. 23 67 17 45
www.lindeneg.com
ul@lindeneg.com
CVR-nr: 26096995

6. november 2013

Ansøgning: Etablering af 30 m rørmast samt teknikkabine

Matr. nr. 7000ay

På vegne af TT-Netværket P/S, Amager Strandvej 60, 2300 København S, CVR nr. 34230625 ansøges hermed om tilladelse til i henhold på ovennævnte ejendom at:

- Opsætte 1 stk. 30 m rørmast til mobiltelefoni, samt plads til en teknikkabine, jfr. Bilag 1 og 2.

Baggrunden for ændringen i området er:

I dag er der antenner på Grønnevej 259, 2830 Virum. Antennen sidder på et bærerør på taget, i 45 m. Det er for høj til UMTS antenner. Ejendommen skal renoveres og TT-netværket havde et ønske om at antennerne kunne sidde på facaden efter renoeringen. Dette er dog ikke muligt da bygningen kategoriseres som bevaringsværdig.

Der sidder i dag også antenner på skorstenen på Grønnevej 257, 2830 Virum. Denne skorsten skal nedrives senest til sommer 2014.

Vi har undersøgt om det var muligt at opsætte en rørmast på Hummeltoftevej 14, 2830 Virum.

Vi har fået afslag på at denne adresse grundet, Udviklingsprojektet for ejendommen på Hummeltoftevej 14 er del af en helhedsplan, som i øjeblikket er på vej igennem det politiske system i Lyngby-Taarbæk Kommune. Planen er at hele den eksisterende ejendom skal nedrives og der skal efterfølgende skal opføres en ny bebyggelse, der hænger sammen med en udvikling af Sorgenfri Torv og etablering af et byrum på tværs af Hummeltoftevej. Det vil ikke være hensigtsmæssigt for os at få etableret en mast på en ejendom, som i de kommende år skal gennemgå så stor udvikling.

Vi har undersøgt om det var muligt at placere en 30 m rørmast på skovbrynet 20, 2830 Virum. På denne adresse er der i dag opsat antenner på en skorsten, hvor antennerne ikke sidder ret højt.

Skovbrynet 20 er ved at blive solgt af Statens ejendomssalg. Der er i øjeblikket flere interesserede købere som har forskellige ønsker til anvendelse af ejendommen. Der arbejdes med forskellige scenarier for udvikling af ejendommen med henholdsvis nedrivning af alle bygninger og bevaring af dele af bygningsmassen. Da det p.t. er uafklaret, hvilken løsning der vælges vil det heller ikke her være hensigtsmæssigt for os, at få opstillet en rørmast på ejendommen.

Vi er derfor blevet bedt om at finde en anden løsning, for at sikre mobildækningen i området. Jeg har undersøgt området og har fundet en mulig placering til en rørmast på Kommunens parkeringsareal, på Hummeltoftevej. Parkeringspladserne er omgivet af træer, der vil skjule den nederste del af masten. Se billedet nedenfor, samt bilag 3.

Endeligt vedlægges fuldmagt fra TT-netværket til undertegnede til at foretage myndighedsansøgninger (bilag 4)

Skulle der være uafklarede forhold eller spørgsmål til ovenstående, står jeg naturligvis til rådighed.

Med venlig hilsen
Lindeneg

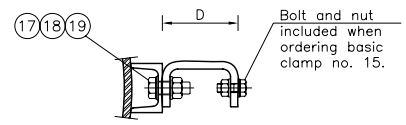
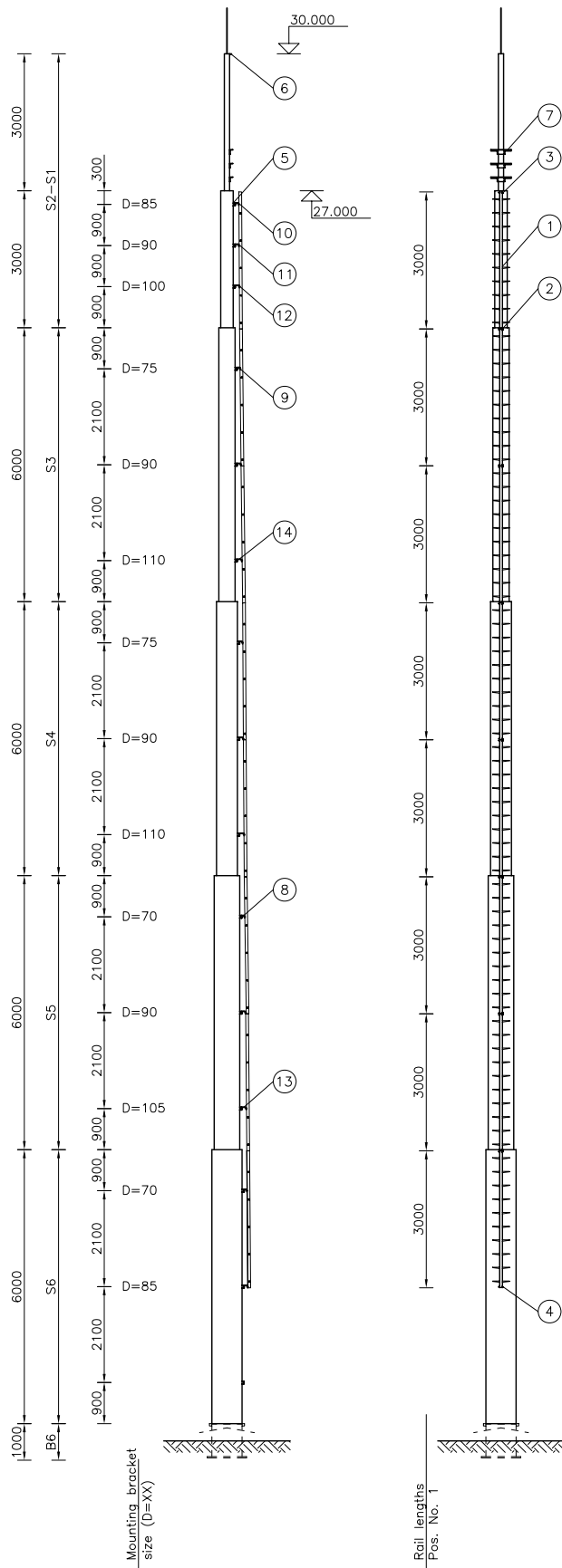
Jette Lindeneg
Jette Lindeneg

Lindeneg

Vedlagt Bilag:

- 01 Databilag rørmast
- 02 Databilag, teknisk udstyr
- 03 Kort
- 04 Fuldmagt fra TT-netværket til undertegnede

Punkt nr. 8 - Etablering af 30 meter rørmast samt teknikkabine på offentlig parkeringsplads
 Bilag 1 - Side -3 af 6

Mounting Brackets, 1:5

NOTE:

All measurements are in mm
 All elevation levels are in m
 Ladder:
 Turvatikas Fall Protection System, Type TBA-2 for 30m monopole according to drawing 263.
 Ladder fasterner, see drawing no.: 517.
 D: Lenght in mm of mounting bracket, specified on drawing 517.

Pos no.	Description	Number
1	Cleat ladder TBA-2, 3m section	8
2	Sleeve joint no. 70	7
3	Carriage stopper no. 89	1
4	Carriage stopper no. 85	1
5	Basic clamps no. 15	14
6	Anchor plate, drawing 517-2	1
7	Ladder step, drawing 517-1	3
8	Mounting bracket, D=70, drawing 517	2
9	Mounting bracket, D=75, drawing 517	2
10	Mounting bracket, D=85, drawing 517	2
11	Mounting bracket, D=90, drawing 517	4
12	Mounting bracket, D=100, drawing 517	1
13	Mounting bracket, D=105, drawing 517	1
14	Mounting bracket, D=110, drawing 517	2
15	Mounting bracket, D=115, drawing 517	
16	Mounting bracket, D=145, drawing 517	
17	Bolt, class 8.8, M16x30	14
18	Nut, class 8, M16	14
19	Washer, M16	28

30m Monopole, 1:75

© Rambøll Danmark A/S.
 This drawing is the property of Rambøll Danmark A/S.
 It is forbidden in any way to reproduce, show or hand it over to any third party body without our written permission.

Original paper size A2

A	2008.02.12	KRN/LIS	BYJ	USA	Ladder system changed from TBA-1 to TBA-2
Rev.	Date	Prepared	Checked	Approved	
	2008.01.29	KRN/LIS	BYJ	USA	

Project Scale 1:75

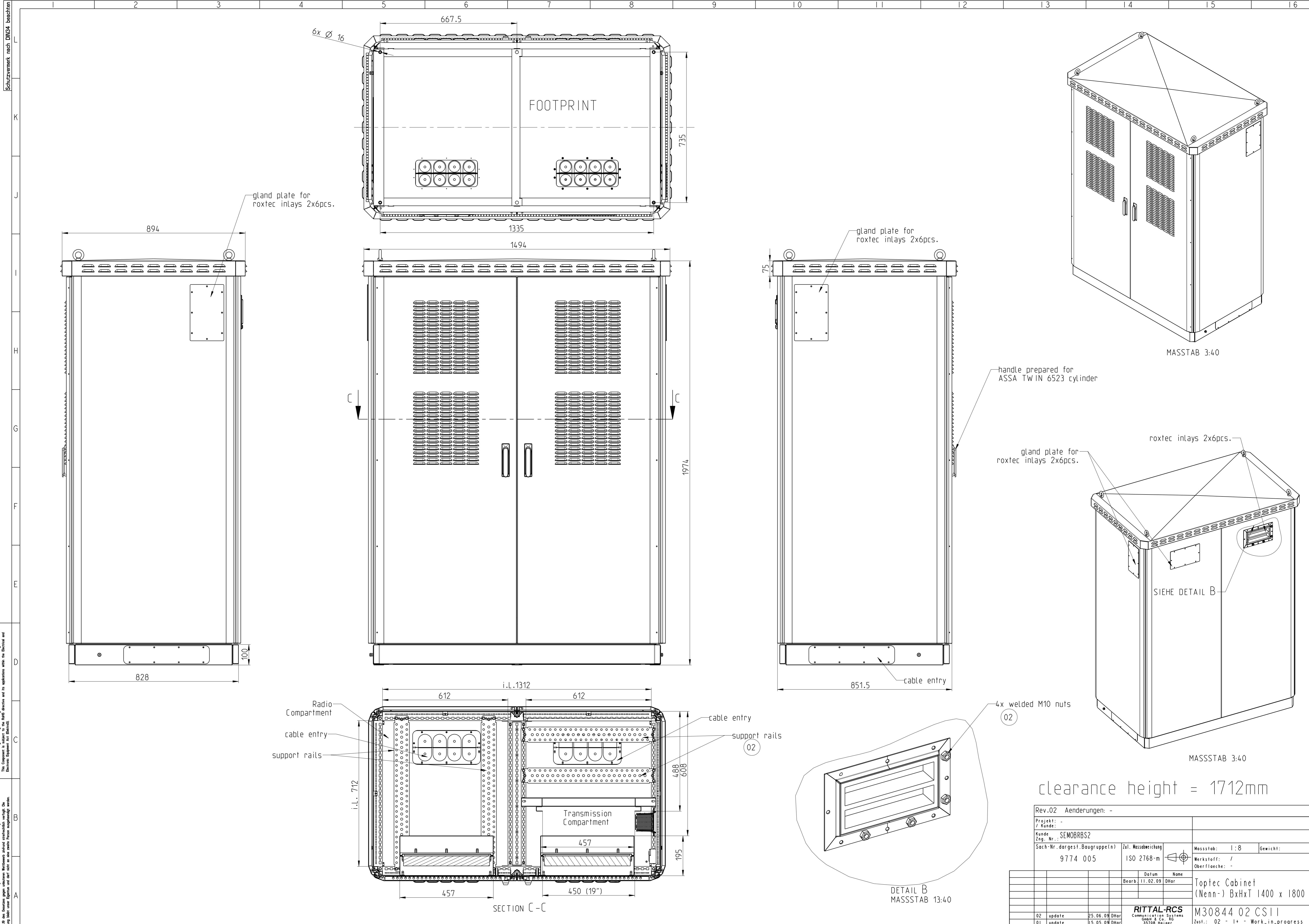
RAMBOLL

Bredevej 2
 DK-2830 Virum
 Tlf 45 98 60 00
 Fax 45 98 67 00

Slim Line Monopole

Turvaticas safety system, TBA-2
 30m Monopole

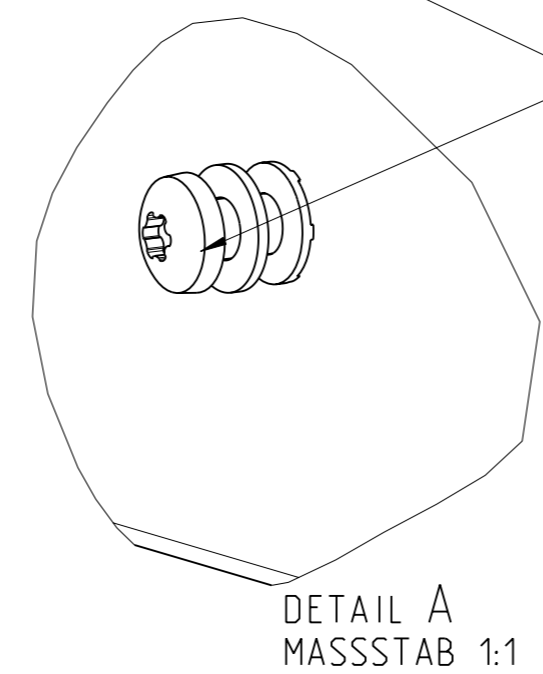
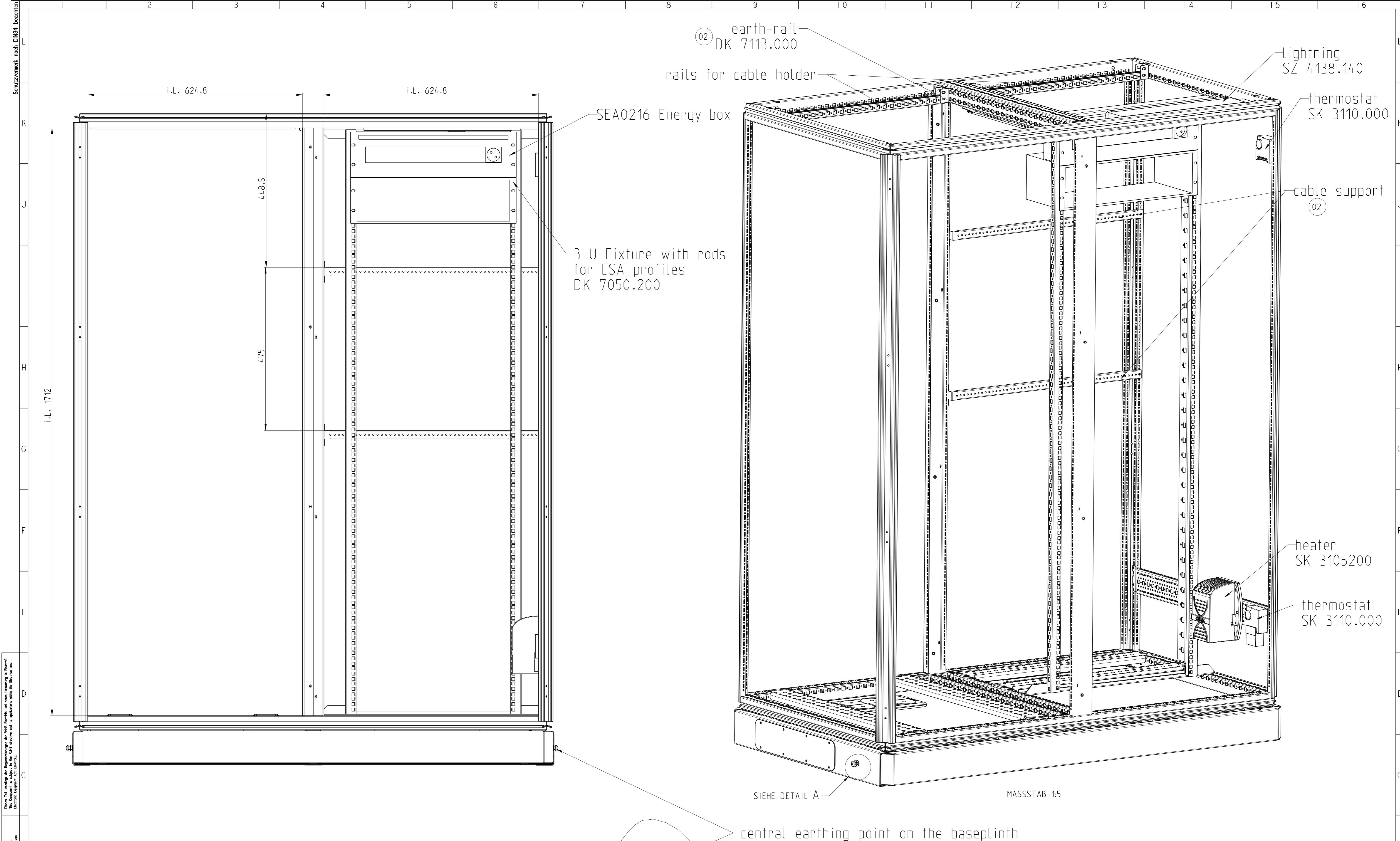
File TKS-586.dwg
 Drawing no.

clearance height = 1712mm

Rev.02 Aenderungen: -		Projekt: -		Kunde: SEMOBRBS2		Sach-Nr.: 9774 005		Zel. Massbereichung: ISO 2768-m		Massstab: 1:8		Gewicht:	
Zug-Nr.:		Datum		Name		Bearb.		11.02.09		Dhar		Werkstoff: /	
Oberflaeche: -												Toptec Cabinet	
												(Nenn-) BxHxT 1400 x 1800 x 800	
												M30844 02 CS11	
												Zust.: 02 - 1+ - Work_in_progress	
												Blatt 1	
												3/81	
AEM		Zust		Aenderung		Datum		Name		Urspr.:-		Ersatz f.:-	
												Mod.:M30844.CST.SCHRANK.MITTELST2	

Dieses Teil enthält die Informationen der RAL 9005 und deren Anwendung in Elektro- und Elektronik-Produkten. Die Verwendung dieses Teils ist nur für die Zwecke der Herstellung von Elektro- und Elektronik-Produkten zulässig. Die Verantwortung für die Einhaltung der RAL 9005 liegt bei dem Anwender.

central earthing point on the baseplinth (one on each side) 02

Enclosure without roof, side walls and doors
 clearance height = 1712mm

Rev.02 Aenderungen: -		Projekt: -		Kunde: SEMOBRBS2		Sach-Nr. dargest. Baugruppe(n): 9774 005		Zel. Massbereich: ISO 2768-m		Massstab: 1:5		Gewicht: -	
Datum: 11.02.09		Name: Dhar		Werkstoff: /		Oberflaeche: -		Toptec Cabinet (Nenn-) BxHxT 1400 x 1800 x 800		M30844 02 CS11		Blatt 2	
02 update 25.06.09 Dhar		01 update 15.05.09 Dhar		RITTAL-RCS Communication Systems GmbH & Co. KG 35708 Halger		Zust.: 02 - 1+ - Work_in_progress		Ersatz f.: -		Mod.: M30844.CST.SCHRANK.MITTELST2		3 Bl	

Forslag til placering af mast, på parkering areal ved Hummeltoftevej

TI-2013 Generelle vilkår for Lejeaftale for antenneposition

Indholdsfortegnelse

Indledende bestemmelser	1	§ 13 Lejebetaling og -regulering.....	3
§ 1 TI-2013.....	1	§ 14 Depositum.....	3
§ 2 Kontraktens dokumenter.....	1	§ 15 Merværdiafgift.....	3
§ 3 Definitioner.....	1	Fremleje og afståelse	3
Antennepositioner og teknisk udstyr	2	§ 16 Udleje, fremleje og afståelse.....	3
§ 4 Tekniske forundersøgelser.....	2	Misligholdelse	4
§ 5 Antennepositionen.....	2	§ 17 Misligholdelse.....	4
§ 6 Teknisk udstyr.....	2	§ 18 Væsentlig misligholdelse.....	4
§ 7 Myndighedstilladelser.....	2	Aftalens ophør	4
§ 8 Adgang til det lejede.....	2	§ 19 Ophørsgrunde.....	4
§ 9 Vedligeholdelse.....	2	§ 20 Retsvirkninger ved aftalens ophør.....	4
§ 10 Transmissions- og elektricitetsforsyning.....	3	Afsluttende bestemmelser	5
Ansvar og forsikringer	3	§ 21 Hemmeligholdelses- og tavshedspligt.....	5
§ 11 Ansvar.....	3	§ 22 Omkostninger.....	5
§ 12 Forsikringer.....	3	§ 23 Voldgift.....	5
Økonomi	3		

Indledende bestemmelser

§ 1 TI-2013

- 1.1 Disse standardbetingelser benævnt TI-2013 er udarbejdet af Telekommunikationsindustrien (TI). TI-2013 kan anvendes af alle, heriblandt af medlemmerne af TI, ved indgåelse af aftaler om antennepositioner.

§ 2 Kontraktens dokumenter

- 2.1 Det samlede aftalekompleks om etablering af en antenneposition fremgår af § 2 i TI-2013 Lejeaftale for antenneposition.

§ 3 Definitioner

- 3.1 Ved **struktur** forstås bygninger og andre konstruktioner som det tekniske udstyr skal placeres på eller ved, så som antennemast, silo, skorsten, vandtårn, udsigtstårn, kirketårn, vindmølle, bygningsfacade, bygningstag, eller lignende og herunder lokaler/rum til udstyr i sådanne bygninger og andre konstruktioner.

3.2 Ved antenneposition forstås:

- A) plads på strukturer til teknisk udstyr eller grundareal til opførelse af en struktur med henblik på opsætning af teknisk udstyr
B) plads til teknikkabiner, teknikrum eller tekniskskabe

- C) plads til fremføringsveje til kabler mellem struktur og teknisk udstyr, samt mellem teknisk udstyr og forsyningssteder.

- D) plads til at anlægge adgangsvej, herunder vendeplads, eller ret til at bruge eksisterende adgangsvej og eller vendeplads.

3.3 Ved teknisk udstyr forstås:

- A) De til enhver tid eksisterende antenner herunder linkantenner, uanset geometri og uanset om de er opsat på selve strukturen eller de på strukturen opsatte bærerør og uanset om de anvendes til tele- og radiokommunikation eller til radio- og TV-modtagelse.

- B) Transmissionskabler, elkabler, kabelbakker og eller kabelstiger mellem antenner og teknikkabiner, teknikrum eller tekniskskabe, samt mellem teknikkabiner, teknikrum eller tekniskskabe og forsyningssted.

- C) Teknikkabiner, teknikrum eller tekniskskabe

- D) Udstyr i teknikkabiner eller tekniskskabe

Antennepositioner og teknisk udstyr

§ 4 Tekniske forundersøgelser

- 4.1 I forbindelse med detailprojektering har Teleoperatøren ret til at udføre en vurdering af strukturens bæreevne og/eller en geoteknisk undersøgelse af det jordareal, hvorpå Teleoperatøren påtænker at opføre en struktur, for at sikre arealets egnethed til formålet.

§ 5 Antennepositionen

- 5.1 Den af Aftalen omfattede antenneposition må ikke uden Udlejers skriftlige samtykke benyttes til andet formål end tele- og radiokommunikation.
- 5.2 Antennepositionen som beskrevet i Lejeaftalen overtages som beset og godkendt af Teleoperatøren jf. dog §4.
- 5.3 Ændring af Udlejers struktur kræver skriftligt samtykke fra Udlejer. Godkendte ændringer foretages af Teleoperatøren og for dennes regning.
- 5.4 Teleoperatøren har ret til at sikre sit tekniske udstyr ved etablering af ventilationsanlæg og /eller køleaggregat samt indhegning og børnesikring af antennepositionen m.m.
- 5.5 Teleoperatøren har ret til at tilpasse sit tekniske udstyr, således at det til enhver tid lever op til den teknologiske udvikling.
- 5.6 Udlejers tekniske udstyr eller dele heraf kan efter anmodning fra Teleoperatøren omplaceres, såfremt Udlejers udnyttelse ikke forringes herved. Omplacering foretages af Teleoperatøren, som afholder omkostningerne hertil.

§ 6 Teknisk udstyr

- 6.1 Udlejer, Teleoperatør og andre lejere skal hver især anvende og installere lovligt og korrekt fungerende teknisk udstyr efter gældende normer og sikre, at forstyrrelse af de øvrige parters tekniske udstyr undgås.
- 6.2 Udlejers, Teleoperatørs og øvrige lejeres tekniske udstyr skal placeres på den aftalte struktur med respekt af hinandens tekniske udstyr og radiosignaler. Enhver udvidelse eller forandring af det tekniske udstyr på strukturen skal respektere eksisterende teknisk udstyr samt radiosignaler.
- 6.3 Såfremt der opstår forstyrrelser af teknisk udstyr, forpligter Parterne sig til loyalt at medvirke til en løsning af opståede problemer.

§ 7 Myndighedstilladelser

- 7.1 Teleoperatøren har ansvaret for erhvervs- og opretholdelsen af alle myndighedstilladelser, der er fornødne for den lovlige opstilling og fortsatte drift af

Teleoperatørens tekniske udstyr, og Udlejer er forpligtet til loyalt at medvirke til denne erhvervelse og opretholdelse.

- 7.2 Udlejer har ansvaret for opretholdelse af alle myndighedstilladelser, der er fornødne til den fortsat lovlige drift af udlejers struktur, og Teleoperatøren er forpligtet til loyalt at medvirke til denne opretholdelse.

§ 8 Adgang til det lejede

- 8.1 Teleoperatøren har ret til adgang til det lejede 24 timer i døgnet alle årets dage. Retten til adgang omfatter bl.a., at Udlejer skal give Teleoperatøren uhindret adgang til en adgangsvej frem til det tekniske udstyr i de bygninger og de arealer, hvorpå udstyret er placeret. Er adgangsvejen sikret har Teleoperatøren ret til at få udleveret nødvendige nøgler, koder eller tilsvarende.
- 8.2 Teleoperatøren er berettiget til at færdes på den i Lejeaftalen aftalte adgangsvej. Har den aftalte adgangsvej eller dele heraf status af privat vej eller af privat fællesvej, indestår Udlejer for, at Teleoperatøren har ubetinget ret til uhindret at færdes på denne vej.
- 8.3 Såfremt der måtte være behov for at anlægge adgangsvej til antennepositionen, er Teleoperatøren berettiget til for egen regning at anlægge adgangsvej i henhold til Lejeaftalen.
- 8.4 Såfremt det måtte vise sig, at Teleoperatøren ikke har ret til og/eller ikke kan gøre uhindret brug af den aftalte adgangsvej, er Teleoperatøren berettiget til i samråd med udlejer og for Udlejers regning at sørge for at Teleoperatøren får denne ret og/eller kan gøre brug af den aftalte adgangsvej.
- 8.5 Teleoperatøren er berettiget til at opsætte nøgleboks, som skal være tilgængelig fra offentlig vej / areal. Placering af denne nøgleboks aftales med udlejer. Udlejer har pligt til straks at informere Teleoperatøren, såfremt de aftalte adgangsveje til de lejede lokaliteter ændres, herunder hvis låsesystemer og lignende omlægges.
- 8.6 Teleoperatøren er forpligtet til at overholde de færdsels- og sikkerhedsregler der gælder på Udlejers ejendom.

§ 9 Vedligeholdelse

- 9.1 Den part, som ejer den struktur som antennepositionen er placeret på, er forpligtet til at vedligeholde denne struktur.
- 9.2 Har Teleoperatøren råderetten over et grundareal, er Teleoperatøren forpligtet til for egen regning altid at vedligeholde det og holde det ryddeligt og renholdt.
- 9.3 Hver part er forpligtet til for egen regning at vedligeholde sit tekniske udstyr.
- 9.4 Planlagt arbejde på strukturen, som kræver en nedlukning af det tekniske udstyr i max

24 timer, skal varsles over for ejeren af udstyret med 7 arbejdsdage. Kræver arbejdet nedlukning af det tekniske udstyr i mere end 24 timer, da skal dette varsles med minimum 3 måneder.

- 9.5 Kræver vedligeholdelsesarbejdet en midlertidig nedtagning af det tekniske udstyr eller dele heraf, skal ejeren af det tekniske udstyr varsles minimum 3 måneder forinden arbejdets påbegyndelse. Teleoperatøren er berettiget til at modregne omkostningerne ved en midlertidig nedtagning i den årlige leje. Dog maksimum med et beløb svarende til ét års leje.
- 9.6 Den part, hvis tekniske udstyr skal afbrydes, er berettiget til at kræve arbejdet udført på et tidspunkt, der er til mindst gene for denne part.
- 9.7 Den part som ønsker at vedligeholde eller servicere sit tekniske udstyr siddende på en struktur, er forpligtet til at iagttage ejeren af strukturens krav til sikkerhed, uddannelse og varsling for færdsel på og ved den pågældende struktur.
- 9.8 Parterne skal på anmodning fremlægge dokumentation for den udførte vedligeholdelse.

§ 10 Transmissions- og elektricitetsforsyning

- 10.1 Teleoperatøren har ret til på Udlejers ejendom at fremføre transmissions- og elektricitetsfaciliteter fra offentligt forsyningspunkt til det tekniske udstyr herunder mellem teknisk udstyr, hvis det er placeret flere steder på Udlejers ejendom. Teleoperatøren er berettiget til at opsætte hovedmåler(e). Fremførings- og reetablerings-omkostninger afholdes af Teleoperatøren.

Ansvar og forsikringer

§ 11 Ansvar

- 11.1 Parterne er erstatningsansvarlige iht. dansk rets almindelige regler.
- 11.2 Parterne er dog ikke erstatningsansvarlige for indirekte tab, herunder tabt avance eller produktionstab, medmindre der foreligger forset eller grov uagtsomhed

§ 12 Forsikringer

- 12.1 Teleoperatøren tegner:
- A) Normalt dækkende tingsforsikring det tekniske udstyr.
- B) Ansvarsforsikring dækkende ting- og personskaade på Udlejer og tredjemands ejendom herunder antennepositioner og tekniske udstyr.
- 12.2 Udlejer tegner normalt dækkende forsikringer på sine strukturer, sine antennepositioner og eget teknisk udstyr.

Økonomi

§ 13 Lejebetaling og -regulering

- 13.1 Lejemålet tages i brug, når Teleoperatøren giver skriftligt tilsagn herom med 30 dages varsel.
- 13.2 Lejebetalingen påbegyndes ved lejemålets ibrugtagning. Den årlige leje erlægges kvartalsvis forud pr. 1. januar, 1. april, 1. juli og 1. oktober.
- 13.3 Forholdsmæssig leje for perioden fra lejemålets ibrugtagning til det næstfølgende kvartal betales dog ved Lejemålets ibrugtagning.
- 13.4 Lejen reguleres pr. 1. januar med ændringen i nettoprisindekset pr. 1. oktober året før, dog maksimalt 2,5%, dog tidligst den 1. januar der ligger mindst seks måneder efter lejemålets ikrafttræden.

§ 14 Depositum

- 14.1 Udlejer er berettiget til et depositum svarende til 3 måneders leje. Beløbet forfalder til betaling ved lejemålets ibrugtagning. Teleoperatør er berettiget til, i stedet for kontant depositum, at stille uigenkaldelig anfordringsgaranti i anerkendt pengeinstitut.
- 14.2 Depositum tjener til sikkerhed for Teleoperatørens forpligtelser i henhold til denne aftale, herunder til sikkerhed for teleoperatørens forpligtelser i forbindelse med fraflytning.
- 14.3 Depositum forrentes ikke over for Teleoperatøren.
- 14.4 Depositum reguleres ikke.
- 14.5 Depositum bliver tilbagebetalt til Teleoperatør ved lejemålets ophør, dog § 14.2.

§ 15 Merværdiafgift

- 15.1 Leje, depositum og andre ydelser i henhold til aftalen tillægges moms i overensstemmelse med de til enhver tid gældende regler.

Fremleje og afståelse

§ 16 Udleje, fremleje og afståelse

- 16.1 Teleoperatøren er berettiget til at fremleje/udleje sin antenneposition helt eller delvist til samme formål som i denne kontrakt.
- 16.2 Teleoperatøren er berettiget til at foretage hel eller delvis overdragelse af lejeaftalen til tredjemand. En sådan afståelse skal meddeles Udlejer senest 1 måned før afståelsen træder i kraft.
- 16.3 Såfremt Udlejer er lejer af det grundareal, hvorpå udlejers struktur er placeret, og

såfremt Udlejer ophører med sin drift af strukturen, er Udlejer forpligtet til at tilbyde Teleoperatøren at erhverve strukturen til en pris fastsat af en uvildig syn og skønsmand valgt i enighed af parterne.

Misligholdelse

§ 17 Misligholdelse

17.1 I tilfælde, hvor den ene part mener, at den anden part misligholder nærværende aftale eller er ved at komme ud i en situation, hvor misligholdelse kan blive en realitet, da skal førstnævnte part indkalde modpart til et møde, hvor parterne skal søge at nå til enighed om en rimelig og velafbalanceret løsning på den opståede problemstilling.

§ 18 Væsentlig misligholdelse

18.1 Aftalen kan uden hensyn til det aftalte opsigelsesvarsel straks ophæves ved en parts væsentlige misligholdelse af aftalen. Meddelelse om ophævelse skal gives ved anbefalet brev.

18.2 Væsentlig misligholdelse er bl.a.:

- A) En parts forestående konkurs, hvormed menes afsigelse af konkursdekret, indtrædelse af betalingsstandsning, åbning af forhandlinger om tvangsakkord, likvidation, opløsning eller lignende, hvad enten dette sker ved tvang/påbud eller frivilligt med henblik på rekonstruktion.
- B) Tilsidesættelse af parternes ejendomsret og/eller immaterielle rettigheder.
- C) Manglende betaling af leje, når betaling udebliver i mere end 30 kalenderdage efter fremsendelse af skriftlig påmindelse. Har Teleoperatøren ikke inden udgangen af de 30 dage enten betalt eller gjort begrundet indsigelse imod den krævede leje, kan Udlejer uden varsel ophæve kontrakten.
- D) Udlejer undlader efter påkrav at sikre, at Teleoperatøren opnår ret til og / eller mulighed for at gøre brug af den aftalte adgangsvej jf. § 8.

Aftalens ophør

§ 19 Ophørsgrunde

19.1 Uanset bestemmelserne i Lejeaftalens § 6 kan aftalen opsiges i følgende tilfælde:

19.2 Begge parter kan opsiges aftalen, såfremt den opsigende part af offentlige myndigheder får påbud om nedrivning eller ombygning af den struktur, der medfører, at brugen af antennepositionen til formålet umuliggøres.

19.3 Teleoperatøren kan opsiges aftalen såfremt:

- A) der sker ændringer i det lokale trafikmønster, f.eks. at den kørende trafik, biler, tog mv. forsvinder fra eksisterende og dækkede veje, færgeruter ophører, motorveje tages ud af fastlagte budgetter mv.,

- B) der sker forstyrrelser fra det elektroniske udstyr, eksempelvis radiosendere, lysreklamer og produktionsanlæg på positionen eller i dennes umiddelbare nærhed,
- C) omkringliggende nybyggeri medfører, at Teleoperatøren ikke længere kan anvende antennepositionen til dens formål,
- D) Teleoperatørens tilladelse til drift af telekommunikationsnettet tilbagekaldes,
- E) teknologiske skift i modtager- og sendeudstyr overflødiggør antennepositionen og lignende.

19.4 Begge Parter kan opsiges aftalen, hvis Teleoperatørens tekniske udstyr medfører gener, herunder forstyrrelser på Udlejers eller andres korrekt fungerende udstyr, og som opfylder gældende normer, og Teleoperatøren ikke har afhjulpet disse inden en mellem parterne nærmere aftalt frist.

19.5 Opsigelse i henhold til ovenstående skal ved anbefalet brev uden ugrundet ophold meddeles den anden part, når den opsigende part bliver bekendt med opsigelsesgrunden..

19.6 Opsigelse i henhold til ovenstående skal ske med 3 måneders varsel, medmindre opsigelse sker på grund af myndighedskrav, der udelukker et sådant varsel

19.7 Såfremt vurderingen jf. § 4.1 viser at det lejede ikke er egnet til formålet, er Teleoperatøren berettiget til at opsiges aftalen uden varsel, uden at Parterne kan rejse krav mod hinanden i anledning deraf.

19.8 Aftalen bortfalder umiddelbart, såfremt de nødvendige myndighedsgodkendelser ikke kan opnås, jf. § 7 uden at Parterne kan rejse krav mod hinanden i anledning deraf.

§ 20 Retsvirkninger ved aftalens ophør

20.1 Ved denne aftales ophør er Teleoperatøren forpligtet til for egen regning at fjerne alt sit tekniske udstyr, samt den eller de strukturer Teleoperatøren måtte eje, jf. dog § 20.2 – § 20.3.

20.2 Såfremt antennepositionen er placeret på struktur, f.eks. en antennemast, ejet af Teleoperatøren, er Teleoperatøren berettiget til at tilbyde strukturen til overtagelse af en af følgende parter i prioriteret rækkefølge:

- A) En indehaver af en individuel tilladelse til anvendelse af radiofrekvenser, og mod hvis økonomiske formåen Udlejeren ikke kan rejse berettiget tvivl.
- B) En evt. oprindelig maste ejer
- C) Ejeren af den grund struktur er placeret på.

20.3 Teleoperatøren foretager den nødvendige reetablering, oprydning og rengøring af antennepositionen for egen regning. Ved påkrav fra Udlejer er Teleoperatøren forpligtet til at fjerne mastens fundament ned til 30 cm under terræn.

Afsluttende bestemmelser

af denne kontrakt, der oprettes i 2 eksemplarer.

§ 21 Hemmeligholdelses- og tavshedspligt

- 21.1 Parterne forpligter sig i enhver henseende til at iagttage fuld diskretion med hensyn til indholdet af Lejeaftalen.
- 21.2 Parterne er dog kun forpligtet efter § 21.1 i det omfang, dette ikke strider mod påbud med hjemmel i lov.
- 21.3 Tavshedspligten gælder ligeledes for de hos parterne ansatte, som måtte få kendskab til aftalen og som måtte ophøre med at være ansatte hos parterne, uanset om aftalen er i kraft eller ej.
- 21.4 Overtrædelse af denne hemmeligholdelsesaftale betragtes som en væsentlig misligholdelse, der medfører, at den ikke misligholdende part kan hæve aftalen og kræve erstatning.

§ 22 Omkostninger

- 22.1 Hver part bærer egne omkostninger i forbindelse med oprettelsen og indgåelsen

§ 23 Voldgift

- 23.1 Enhver tvist i anledning af denne aftale afgøres ved voldgift.
- 23.2 Voldgiftsretten består af 3 medlemmer, hvoraf hver af Parterne udpeger et medlem. Opmanden udpeges af Sø- og Handelsrettens Præsident. Den, der ønsker voldgift, skal udpege sin voldgiftsmand og skal ved anbefalet brev underrette den anden part derom. Brevet skal indeholde en angivelse af de spørgsmål, der ønskes forelagt voldgiftsmand. Har en part ikke inden 4 uger efter modtagelsen af brevet udpeget sin voldgiftsmand, udpeges denne af Præsidenten for Sø- og Handelsretten i København. Voldgiftsretten fastsætter reglerne for sagens behandling, rettens honorar og omkostningernes fordeling mellem parterne.
- 23.3 Voldgiftsrettens afgørelse er endelig, og sagens behandling for voldgiftsretten og voldgiftskendelsen er ikke offentligt tilgængelig.

København, november 2013

Teleindustrien ved Jakob Willer

LEJE AFTALE

Lyngby-Taarbæk kommune, Center for Areal og Ejendomme udlejer herved til Den private Børneinstitution Skovbo Skovbørnehave, det Lyngby-Taarbæk kommune tilhørende areal, beliggende Strandvejen 607, 2930 Klampenborg, på følgende vilkår:

1. Det lejedes omfang og anvendelse.

A. Leje af areal til børneinstitution.

Det lejede areal, der udgør ca. 870 m², må kun benyttes til børneinstitution. Situationsplan der viser det lejede areal er vedlagt som bilag 1.

Uanset, at en opmåling af arealet måtte udvise en afvigelse fra det anførte areal på 870 m², foretages der ikke regulering af lejen i henhold til lejeaftalen.

Opsætning af hegn til naboskel må kun ske efter forudgående tilladelse fra udlejer.

Skiltning på arealet må kun finde sted efter forudgående godkendelse fra udlejer.

Opmærksomheden henledes på, at der kan forefindes skjulte forsyningsledninger for vand, gas og elektricitet på arealet.

Arealet overtages som det er og forefindes og skal stedse holdes i en efter udlejers skøn ryddelig og ordentlig stand.

Udlejer oplyser, at det lejedes brug til det anførte formål er i overensstemmelse med servitutter og andre rettigheder over ejendommen, som er gældende ved indgåelse af lejeaftalen.

Lejer er ansvarlig for skader, der hidrører fra vanrøgt, forsømmelse eller anden uforsvarlig behandling af det lejede. Endvidere er lejer ansvarlig for skader, der påføres arealet i forbindelse med drift af den virksomhed, der drives fra det lejede, selv om lejer ikke har handlet uforsvarligt, samt skader der påføres ejendommen af andre, som lejer har givet adgang til det lejede. Lejer skal sikre, at dennes personale og andre, der får adgang til det lejede omgås dette forsvarligt.

Det lejedes brug må ikke medføre lugt, støj eller nogen anden form for gene eller ulempe.

Lejer er ikke berettiget til at anvende fællesarealer eller andre arealer i tilknytning til ejendommen til oplagring eller henstilling af varer, emballage eller lignende.

Udlejer forbeholder sig til enhver tid ret til fri og uhindret adgang til det lejede for udlejers tjenestemænd og funktionærer eller hvem udlejer i øvrigt måtte bemyndige hertil.

Ved lejemålets ophør skal arealet afleveres i ryddeliggjort stand.

B. Leje af ekstra jordstykke mod sti areal.

Det ekstra jordstykke ud mod sti arealet udgør ca. 256 m² og må kun anvendes til ophold.

Arealet må ikke bebygges eller i øvrigt udnyttes til formål der er uforenelig med en øjeblikkelig tilbagelevering.

Der må ikke foretages fældning af træer på arealet med mindre dette aftales med udlejer.

Hegn må kun opsættes efter forudgående aftale med udlejer og må ikke placeres nærmere end 1,0 – 1,5 m fra stiens asfalterede kant, hegnet opføres som raftehegn eller trådhegn i en højde op til 1.8 m. Lejer skal kontakte udlejer, som skal foretage en besigtigelse før og efter etablering af hegnet.

Hegn vedligeholdes af lejer, der ligeledes skal sørge for renholdelse af arealet.

Hegnet nedtages når kommunen får behov for at anvende arealet, der skal tilbageleveres i ryddeliggjort og oprenset stand.

2. Lejemålets start og ophør.

Lejemålet tager sin begyndelse d. 1. januar 2012.

Det lejede areal A (jfr. Bilag 1) er uopsigeligt indtil 31. december 2015, Opsigelsesperioden forlænges fra udlejers side til 1. januar 2042 ved at lejer inden 31. december 2015 fremlægger dokumentation for at der er tilvejebragt fuld finansiering og byggetilladelse til at opføre en ny bygning på arealet.

Det lejede areal kan til hver en tid opsiges af lejer med 6 måneders varsel til den 1. i en måned.

Det lejede areal B (ekstra jordstykke ud mod sti) kan opsiges af begge parter med 1 måneds varsel.

Fremleje må ikke finde sted.

3. Leje og depositum.

Den årlige leje udgør 52.200,00 kr., svarende til 4.350,00 kr. pr. måned, der betales månedsvis forud, første gang den 1. januar 2012 for tiden den 1. januar – 31. januar 2012.

Lejen forfalder til betaling d. 1. i hver måned og skal indbetales til kommunen senest 3 hverdage efter forfaldsdagen.

Såfremt lejen ikke betales rettidigt, eller kontraktens bestemmelser i øvrigt misligholdes, er kommunen berettiget til straks at ophæve lejemålet.

Den årlige leje forhøjes hver den 1. januar efter udviklingen i nettoprisindekset (2000=100) for oktober måned, minimum 3% på grundlag af den gældende årsleje. Forhøjelse i henhold til denne bestemmelse, sker første gang pr. 1. januar 2014.

Pristalsreguleringen skal ikke varsles.

Ved lejemålets indgåelse betales et depositum, 26.100 kr., svarende til 6 måneders leje. Der foretages regulering af depositum hver gang lejen forhøjes, således at det indbetalte depositum altid svarer til 6 måneders leje.

Depositum forrentes ikke og tilbagebetales, når lejer har opfyldt sine forpligtelser i forbindelse

med lejeaftalens ophør.

4. Renholdelse, snerydning og glatførebekæmpelse.

Lejer har ansvaret for renholdelse, snerydning og glatførebekæmpelse på det lejede areal.

Lejer påtager sig tillige "grundejerforpligtelsen" til at sørge for renholdelse, snerydning og glatførebekæmpelse på offentlig vej ud for det lejede areal.

Det er ikke tilladt at anvende salt eller lignende til glatførebekæmpelse og det er ikke tilladt at anvende kemiske midler til bekæmpelse af ukrudt m.v.

5. Øvrige bestemmelser.

Lejemålet er ikke momspligtigt.

Lejeren er ansvarlig for at gældende love og bestemmelser overholdes ved benyttelse af det lejede areal og er i øvrigt pligtig at efterkomme kommunens anvisninger.

Lyngby, d. 6. maj 2014

Som ejer:

Som

lejer:

Lyngby-Taarbæk kommune

Skovbo Skovbørnehave

Ulla Agerskov
Direktør

Erik Pedersen
Centerchef, Center for Uddannelse og Pædagogik

LYNGBY-TAARBÆK KOMMUNE
Center for Arealer og Ejendomme

Ref. .... : Llo

Mødedato : 26.02.2014

R E F E R A T

Dialogmøde om lysmaster på Lyngby Stadion

Baggrund

Nedenstående er et referat fra dialogmøde den 26. februar 2014 på stadion vedr. belysningen på stadion. Referatet indeholder ikke alle detaljer fra mødet, men de væsentligste synspunkter, tilkendegivelser og beslutninger. Mødet var arrangeret som et led i den igangværende nabohøring vedrørende de opstillede lysmaster. Indlæg på mødet som referenten ikke havde navn på, fremgår som anonyme. I de resterende tilfælde fremgår navngivning af indlæg så vidt muligt i overensstemmelse med deltagerens oplysninger på mødet. Punkterne 1,2,3,4,6,7 afspejler debatten, mens punkt 5 opsummerer mødets resultat. For overskuelighedens skyld er beboernes og naboernes spørgsmål og kommentarer markeret med kursiv og grå baggrund nedenfor.

Deltagere fra Lyngby-Taarbæk Kommune:

Direktør Ulla Agerskov, Centerchef for Arealer og Ejendomme Christian Rønn Østeraas, Centerchef for Miljø og Plan Sidsel Poulsen, Arkitekt Jørn Ipsen, Anja Harboe, Anders Olesen, Chef for idrætsanlæg Flemming Knudsen, Kommunikationsstrateg Jacob Holm Hansen, samt referent Lisbet van de Louw.

Derudover deltog:

Repræsentanter fra COWI, Phillips og Orbicon.

Cirka 50 naboer og repræsentanter for grundejerforeningerne.

1. Velkomst, ved Ulla Agerskov, Lyngby-Taarbæk Kommune
<p>Ulla Agerskov indledte mødet med at beklage kommunens håndtering af sagen om lysmasterne, herunder den mangelfulde inddragelse og kommunikation til naboerne. Det blev understreget, at sagen ikke er håndteret korrekt og at kommunikation og inddragelse af naboerne skal forbedres.</p> <p>Mødets formål var en dialog med naboerne vedr. deres bekymringer og indsigelser. Der blev orienteret om, at Kultur- og Fritidsudvalget har anmodet forvaltningen om at fremlægge alternativer til de opstillede lysmaster på udvalgets møde i marts 2014 – og at de myndighedsmæssige forhold behandles i Byplanudvalget ligeledes i marts måned. Program og deltagere blev præsenteret.</p>
2. Belysning og lysmaster, gennemgang af COWI A/S bistået af Philips
<p>Arkitekt Jørn Ipsen redegjorde kort for, hvorfor lysprojektet er adskilt fra resten af projektet, herunder at de gamle lysmaster ikke opfyldte kravene til 1000 lux i forbindelse med superligakampe og tv-transmission.</p> <p>Videre blev det fortalt, at de to nye master er flyttet 15-18 meter mod øst, og at de gamle master ikke er ændrede – ej heller lamperne. Det blev fortalt, at 300 og 500 lux kan anvendes, når der ikke er tv transmission. Derefter blev der redegjort for lysmålingerne, som er foretaget ved 1000 lux.</p> <p>Det blev beklaget, at der ved en FCK kamp var installeret og brugt lamper, som ikke var vendt korrekt nedad.</p> <p>Lysmålingsområde og Philips lyskort blev præsenteret og COWI redegjorde for målingerne. Beboernes egne målinger blev også fremvist. COWI forsøgte, at forklare forskellen mellem beboernes og COWIs målinger, da der er stor forskel på tallene.</p>
<i>Fra naboerne blev der stillet spørgsmål ved, hvor retvisende COWIs målinger er. Det blev af en beboer sagt, at der kun blev målt vertikalt i området, fordi beboernes repræsentant gjorde opmærksom på det.</i>
Det blev bekræftet, at der skal måles såvel vertikalt som horisontalt ifølge normen for lysmåling for at udføre retvisende lysmålinger.
<i>En mødedeltager spurgte til lysmålingerne i lejlighedsområderne på bl.a. Lundtoftevej og ikke kun i villaområdet.</i>
Jørn Ibsen svarede, at målinger viser, at den horisontale belysning ikke er til at måle - men at det er korrekt at der på facader kan måles 3,1 lux på et badeværelse (Borgevej 2).
<i>Flere beboerne ønskede en total lysmåling i hele kvarteret. Forståelse af datasættet ønskedes uddybet frem for de fremlagte tal og kort. Man ønskede ligeledes en forklaring på resultatet?</i>
Konklusionen var iflg. Cowi, at måleværdierne er lave og under de fastsatte grænseværdier og dermed acceptable.
<i>Beboerne spurgte, om de kan stole på disse målinger. Beboerne ønskede nye målinger og angiver, at den laveste værdi i intervallet 1 – 10 lux bør vælges, når der ikke er fastsat yderligere målenormer.</i>

<p>COWI sagde, at de lodrette målinger ikke viser meget lys, f.eks. badeværelse på 1. sal 3,1 lux og normen er 10 lux. Beboerne mente kun 1 lux er acceptabelt, bl.a. jf. COWI's egne oplysninger i fodnoten i rapporten over lysmålingerne. Philips var ikke inddraget i lysmålingerne, men var til stede på mødet for at hjælpe med afklaring af spørgsmål, da Philips har leveret lysarmatur/pærer.</p>
<p><i>Beboerne kritiserede, at bygherrerådgiver har valgt COWI til lysmålingerne, når COWI ikke har udført både horisontale og vertikale målinger samt fulgt anvisningerne om at anvende den laveste værdi.</i></p>
<p>Ulla Agerskov fortalte, at beslutningen er truffet af projektgruppen, hvori også Philips og repræsentanter fra kommunen indgår - udover rådgiverne.</p>
<p><i>En beboer spurgte til, hvorfor referenceområdet for lysmåling er en vendeplads på Louisevej? Der er målt 90 lux på vejen/vendepladsen - hvorfor måles ikke på de huse, som ligger tættest herpå?</i></p>
<p>COWI oplyste, at vendeplads var valgt, fordi der netop er meget lys her. De nærliggende huse er ikke målt, fordi målinger her vil være under grænseværdierne.</p>
<p><i>Carsten, Louisevej 7 opfordrede til undersøgelse af master, der kan sænkes, lux der overholder mål, og mente at afdækning ved hjælp af træer har for lange udsigter tidsmæssigt. Carsten opfordrede også til at finde uvildige professionelle til at undersøge og indgå i dialog.</i></p>
<p>Ulla Agerskov var enig i at målingerne skal være i orden og entydige. Hun lovede derfor, at der udføres nye målinger i samarbejde med repræsentanter fra beboerne - så der er enighed om relevante målesteder og metode mellem rådgivere, naboer og forvaltning.</p>
<p><i>Michael (beboer) - fortalte at lys ved hjemmekampe, som er der hver 14. dag, generer, men masterne generer meget uanset om lyset er tændt. Michael vidste godt, der var et stadion ved indflytning, men nu er masterne placeret anderledes - og er grimme - nu også med mobilsendere. Michael sagde videre, at Farum har en god løsning med master, der kan sænkes.</i></p>
<p><i>Beboer på Agnesvej 6 – sagde at lysmængden er utilstedelig, og masterne ikke passer i det grønne område i Lyngby-Taarbæk kommune og påpegede videre at masteren også havde mobilsendere på. Beboeren henviste også til løsninger i Farum.</i></p>
<p>Ulla Agerskov gentog, at der arbejdes på alternativer til politisk drøftelse i marts 2014.</p>
<p><i>Hans Nielsen - Dansk Naturfredning Forening – fortalte, at han er imod lysforurening - det lyser helt til Buddingevej.</i></p>
<p><i>Lau Hansen, Bondebylauget -ville have høringsfasen til at gå om.</i></p>
<p>Ulla Agerskov bekræftede, at nye målinger vil blive udført i samarbejde med grundejerforeningerne på et større område – og at høringsprocessen i konsekvens heraf også ville gå om.</p>
<p><i>Flere beboere mente, at forventninger til indtjening ved superligaen må kunne bruges til kommende udgifter ved stadion.</i></p>
<p>Ulla Agerskov oplyste, at Lyngby Boldklubs økonomi er adskilt fra kommunens økonomi, men at Lyngby Boldklub A/S betaler en leje for brug af stadion mv. Dette vil dog ikke kunne dække udgifter til eventuelle alternativer, der derfor må finansieres af kommunen.</p>
<p><i>Johannes Vedtofte, grundejerforeningen - sagde at for lille et område er målt. Vedtofte sagde videre, at lokalplan247 angiver højde for masterne og at der er sket en 50 % udvidelse af lyset. Vedtofte kritiserede også at flytningen og opstillingen af masterne er sket før der er givet en byggetilladelse. Vedtofte kritiserede videre det lovlige i projektet generelt og fortalte, at hvis der kan nedsænkes master, vil 26 m høje master være nok.</i></p>

Dette blev afvist af Philips, da dette vil give mere lys.
Ulla Agerskov svarede, at forudsætningen om genbrug af master alligevel ikke holdt i projektet. Men denne viden burde være givet videre dengang - det beklages at være udeladt i en ikke tilstrækkelig kommunikation fra kommunens side. Igen blev det understreget, at dette skal gøres bedre fremover.
Sidsel Poulsen sagde, at hun ikke på stående fod kan besvare spørgsmål til lokalplaner 247 og 243.
Sidsel Poulsen oplyste, at nabohøringen sker i forhold til bygge-loven ikke lokalplanen.
<i>En beboer sagde, at Boldklubben er en forretning, som må betale pris for sænkning af lysmaster.</i>
Ulla Agerskov fortalte, at dette er et kommunalt stadion, som lejes ud til boldklubben. En anden løsning koster ekstra, hvilket som tidligere oplyst forelægges for politikerne i marts måned.
<i>Marianne Melchior spurgte til formuleringen om at kommunalbestyrelsen evt. vil tage udtalelser med i betragtning, hvilket ønskedes uddybet.</i>
Ulla Agerskov forklarede, at kommunalpolitikere ikke særskilt har set og besluttet masterne - det har været overladt til projektgruppen. Set i bakspejlet skulle det have været fremlagt politisk og med nabohøring. Det er Byplanudvalget, der tager stilling hertil.
<i>En beboer spurgte til, hvad Ulla Agerskovs indstilling til politikerne vil være?</i>
Ulla Agerskov svarede, at det må komme an på de nye lysmålinger og forklarede, at hun og forvaltningen beskriver løsninger og muligheder, men at det er politikerne, som træffer beslutningerne.
<i>En beboer spurgte om masterne er opført ulovligt i forhold til lokalplan og opfordrede til at tage masterne ned med det samme</i>
Dette blev afvist af Ulla Agerskov, der oplyste, at der skal foreligge et grundlag for dette, enten i form af manglende byggetilladelse/ibrugtagningstilladelse eller en politisk beslutning om alternative løsninger.
<i>En beboer på Fuglevadsvej - følte sin retsfølelse ramt, da den søgte byggetilladelse ikke er færdig behandlet.</i>
Ulla Agerskov svarede, at hun forstår dette og tilkendegav, at masterne ikke burde være rejst/flyttet inden sagen var færdig behandlet i forvaltningen.
<i>En beboer spurgte til, hvem fra kommunen, der tager sig behandlingen af sagen.</i>
Ulla Agerskov orienterede om de to centre, hvor de myndighedsmæssige krav ligger i ét center (Miljø og Plan) og ét andet center (Arealer og Ejendomme) står for byggeriet, som naturligvis skal leve op til lovens krav i alle henseender - uanset hvor travlt der er.
<i>Jette (beboer)spurgte - hvis masterne alligevel skal skiftes, hvorfor så lave nye lysmålinger?</i>
Ulla Agerskov svarede, at der må køres et parallelt forløb herom, så politikerne har et fuldstændigt grundlag for beslutning om, hvorvidt der skal gives en byggetilladelse/ibrugtagningstilladelse eller findes alternativer.
<i>Ejner Krog, Caroline Amalie Vej - selv ingeniør. Ejner Krog fortæller at miljø er vigtigt, og vil vide om der bliver lavet en VVM undersøgelse? Ejner Krog påpeger videre, at mobiloperatørerne ikke vil blive glade for lavere master.</i>
Sidsel oplyste, at der i første omgang laves en VVM screening.
<i>En beboer spurgte til atletikbanernes lys, som blev set som et stort problem trods indregulering. Sagde, at dette må kunne gøres bedre og understregede, at regler og niveauer skal overholdes.</i>
Ulla Agerskov lovede, at orientere politikerne om utilfredsheden med både lys og master – også på

atletikbanen.
<i>En beboer angav, at der er stor tvivl om målinger - også om evt. nye målinger - bliver blændet i egen stue uanset vores tal og værdier - meget værre end før.</i>
Ulla Agerskov fortalte, at også indstillinger af lyset vil blive undersøgt.
<i>En beboer sagde, at det er ulovligt, at masterne står der og også at tænde lyset, som er over værdierne.</i>
<i>Jørgen Stampe, Borgevej 13 - oplyste, at Kultur og Fritidsudvalget (KFU) har fået ny formand, Byplanudvalget (BY) har Simon Pihl Sørensen som formand. Stampe opfordrede alle til at se kommunalbestyrelsesmødet (KMB) fra 5. september 2013 på hjemmesidens tv - her blev de to udvalg bedt om at se nøje på lyset mv. Jørgen Stampe angav, at det er et problem, hvis det ikke kommer op på de næste politiske møder samt et problem i forvaltningen og et problem for huspriserne. Stampe har tidligere selv nævnt problemet overfor nuværende borgmester Sofia Osmani.</i>
Ulla Agerskov fortalte, at sagen kommer på dagsordenen i både Byplanudvalget og Kultur- og Fritidsudvalget i marts måned og før sagen behandles i Kommunalbestyrelsen.
<i>Johannes Vedtofte - sagde at politikerne fra Byplanudvalget og Kultur- og Fritidsudvalget ikke er kommet til dette dialogmøde.</i>
Ulla Agerskov oplyste, at dette møde er et møde på administrativt niveau, da mødet har en teknisk administrativ karakter, men bringer gerne ønsket tilbage til politikerne, om et møde mellem dem og beboerne.
Søren P. Rasmussen (tidl. borgmester og nuværende medlem af kommunalbestyrelsen) gjorde opmærksom på, at han nu var kommet – lidt senere – til dette møde.
<i>Beboer kræver, at alt skal gengives loyalt fra dette møde til politikerne.</i>
Ulla Agerskov lovede, at der skrives referat og at det formidles via hjemmesiden. Ulla Agerskov oplyste videre, at der laves ny tidsplan for nabohøringen nu, da der gennemføres en ny lysmåling i samarbejde med naboerne til stadion.
3. Tribunen, gennemgang af arkitekt Jørn Ipsen, Lyngby-Taarbæk Kommune
<i>Johannes Vedtofte sagde, at han har sendt flere spørgsmål til Sidsel Poulsen vedr. lysmasterne og lokalplan 243.</i>
Sidsel Poulsen oplyste, at spørgsmålene er besvaret.
<i>En beboer ønskede, at se endelige tegninger i høringsperioden for lokalplaner.</i>
Sidsel Poulsen oplyser, at det kan man normalt ikke, da man på stadiet for lokalplaner som regel kun har skitser, mens der først efterfølgende detailprojekteres efter gennemført udbud.
<i>Flere beboere ønskede på den baggrund en ny høring, når tegninger er færdige og der er afholdt udbud.</i>
Sidsel Poulsen fortalte, at lokalplan for byggeri for enden af stadion er lavet, og hun er sikker på, at der vil være tæt dialog, når kommunen kommer længere i projektet.
<i>En beboer havde spørgsmål til nye lysmålinger - vil de også være på facader og ikke kun 1 m højde? Bliver lyset på masterne tændt fremover, når de er ulovlige?</i>
Ulla Agerskov oplyste, at der først er fodboldkamp ultimo marts, hvorfor ikke behov for at tænde nu. Ulla Agerskov lovede repræsentation af beboere fra begge sider af stadion samt Bondebylauget i den nedsatte arbejdsgruppe om en ny lysmåling.

<i>Ole Jepsen (beboer) spurgte Sidsel Poulsen om skyggevirkninger mv., som var med i materiale til lokalplanen - bliver disse ikke anvendt? Videre blev det fremhævet, at skyggevirkninger på Louisevej blev vist på et tidligere møde.</i>
Sidsel Poulsen svarede, at juridisk vægter de ting der står i paragrafferne mere end tegninger i lokalplanens redegørelse.
<i>Jan la Cour, Borgevej foreslog, at hvis bliver lejeindtægten stor nok - kan lejen sættes op, når der skal ekstra servicering på og eventuelle nye lysmaster?</i>
Ulla Agerskov svarede, at lejeniveauet følger Konkurrencestyrelsens regler, men at der er en stor investering som først skal forrentes og afdrages.
<i>Ole Jepsen henviste til lokalplanmøde om lokalplan 243, hvor Ulla Agerskov selv deltog. Her var tale om at banen skulle have været sænket, men det blev sparet, og det blev ikke fortalt.</i>
Ulla Agerskov bekræftede dette og oplyste, at de indkomne tilbud var for høje og at der derfor både blev givet 4 mio. kr. i tillægsbevilling og foretaget nødvendige ændringer i projektet - bl.a. dropning af planerne om en nedgravning af banen.
<i>Ole Jepsen oplyste, at han ikke undrede sig over at buddene var for høje.</i>
<i>Johannes Vedtofte - fortalte, at beboerne var blevet lovet, at vestvæggen skulle lukkes, men der er nu to åbninger i vestvæggen modsat tidligere tegninger, hvorfor?</i>
Jørn Ipsen svarede, at i projektet og lokalplanen var der mulighed for at aktivere en gade bag vesttribunen - alle disse støjende aktiviteter er flyttet til den anden side af banen og der er nu to indgange. Tag og væg er lukket, så der kommer ikke lyd herfra. Åbning i vold på sydsiden tages op nu i forbindelse med nyt byggeri - måske skal der laves midlertidigt afskærmning.
Ulla Agerskov tilføjede, at forvaltningen vil minimere gener mest muligt generelt set.
4. Overflader og beplantning, gennemgang af arkitekt Jørn Ipsen, LTK
<i>En beboer spurgte til genskin ved de lyse tagplader, som forvaltningen har oplyst vil blive mindre reflekterende i løbet af 1-2 år - og siger at det er ikke godt nok.</i>
Ulla Agerskov sagde, at forvaltningen ser på mulige løsninger – og at hun er enig i at 1 – 2 år er for lang en tidshorisont.
<i>En beboer fortalte, at beplantning på bagsiden af tribune skal være tilstrækkelig høj til at dække denne, jf. lokalplan</i>
Ulla Agerskov oplyste, at beboerne har ønsket inddragelse i hvilke planter/træer der vælges – og at den skal dække hurtigst muligt. Dette vil blive imødekommet.
<i>Anni Frisk, Fælles Idrætsforeninger Lyngby (FIL), oplyste, at overflade med grønne planter på Virumhallen kunne inspirere her - opfordrer til at kontakte planteskoler, der kan løse opgaven.</i>
5. Videre proces og tidsplan, ved Lyngby-Taarbæk Kommune
Ulla Agerskov opsummerede på baggrund af dialogen, at
<ul style="list-style-type: none">
• Der vil blive foretaget nye lysmålinger i samarbejde med grundejerforeningerne og naboerne
• Der kommer en ny høring herom
• Kultur- og Fritidsudvalget får fremlagt en sag med alternativer til masterne til ny politisk behandling i marts.
• Der nedsættes en gruppe med grundejerforeninger og naboer til gennemførelse af ny lysmåling og

afdækning af alternativer til de opstillede master. Repræsentation aftales nærmere med Johannes Vedtofte.

- Der nedsættes en anden gruppe med de umiddelbare naboer, der ser på beplantningsløsninger hurtigst muligt.
- Genskin forsøges afhjulpet inden sommeren.

Flere beboere pointerer, at det vil være ulovligt at tænde lyset.

Ulla Agerskov bekræftede dette.

6. Spørgerunde

Debatten blev taget løbende på mødet

7. Eventuelt

Ole Jepsen – spurgte til om lyset på tribune kan det slukkes.

Flemming J. Knudsen sagde, at han ville sørge for at slukke for lyset.

Ulla Agerskov sagde afslutningsvis, at forvaltningen vil sikre, at personale og brugere på stadion får indskærpet retningslinjer for brug af lyset. Mødet afsluttedes ca. 19.30

Beplantning på Lyngby Stadion

ivp. 08.04.2014

I forbindelse med udbygning af Lyngby Stadion er der behov for renovering og fornyelse af beplantningen. Med baggrund i flere beboermøder er der fremkommet ønsker om følgende nyplantninger og renovering af eksisterende beplantninger, der er beskadiget under byggeriet.

1. Plantebælte langs adgangsvejen fra Sorgenfrigårdsvej til Vesttribunen: Eksisterede plantebælte suppleres i 5 m's bredde langs nabo skel ved indplantning af fjeldribs, liguster, bøg, weichsel, hassel. Afskærmning mod naboer. Oprydning i plantebæltets forinden plantning af div. affald og beskæring af døde grene på træer I alt 750 planter á 25 kr.	18.750 kr.
2. Bøgeplantning på voldskråningen og langs naboskel suppleres efter byggeri Ca. 150 planter á 25 kr.	3.750 kr.
3. Bøgeplantning med 'færdighæk' 1.70 m høj på voldkrone. Ca. 30 planter á 500 kr.	15.000 kr.
4. Grøn lydskærm placeret foran gl. lysmastfundament mellem nabo og tribune Længde 6 m, højde 2,7 m, tykkelse 0,11 m Tilplantet med vedbend i 2,5 m's højde, incl. udskiftning af muld	19.200 kr. 25.000 kr.
5. Store lindetræer placeret ved trappen til vesttribunen. I alt 3 store Tilia euclora, Krimlind á 7400 kr. jordudskiftning, opbinding mm.	22.200 kr.
6. Store vintereg placeres mod nabo til afskærmning for indkig fra tribune. I alt 3 stor Quercus petraea, vintereg á 7.600 kr.	22.800 kr.
7. Plantning af store rønnetræer langs havemur bag tribune. Eksisterende nyplantede små rønnetræer graves op og genbruges i læhegn ved bueskyttebane sammen anden supplerende plantning. Der plantes store træer af samme sort. 20 stk. Sorbus incana á 7.100 kr. Plantning i mellem de eks. træer er ikke mulig pga. store fundamenter Flytning og genplantning af de eks. Røn	142.000 kr. 9.500 kr.
8. Bueskyttebane. Supplerende plantning mod naboskel Etablering af nyt skovbryn ved eksisterende levende hegn ca. 200 m I alt ca. 600 planter á 25 kr.	15.000 kr.

Overslag for renovering af beplantningen på Lyngby stadion i henhold til beboerønsker fremsat på møder med naboerne.

Priserne er ekskl. moms med indeholder jordudskiftning, levering og plantning, opbinding mm.

Samlet overslagspris	293.000 kr.
Uforudsete udgifter	7.000 kr.

Samlet overslagspris 300.000 kr.

Økonomiudvalgets mødet den 14. maj 2014

Vedrørende dagsordenens punkt 11 om Lyngby Stadion - facadebeklædning og beplantning. Supplerende bemærkninger til forvaltningens sagsfremstilling og indstilling fra beboerrepræsentanterne i Beplantningsgruppen.

I anledning af forvaltningens sagsfremstilling har beboerrepræsentanterne en række bemærkninger, som repræsentanterne mener, at det er vigtigt, at Økonomiudvalgets medlemmer er bekendt med forud for udvalgets møde. Bemærkningerne til sagsfremstillingen, der ikke har været forelagt beboerrepræsentanterne til orientering eller drøftelse, retter sig primært mod faktum, jf. nedenfor under 1.

Herudover har beboerrepræsentanterne nogle bemærkninger til forvaltningens indstilling til udvalget, jf. nedenfor under 2.

1. Beboerrepræsentanternes bemærkninger til sagsfremstillingen

- a. Beplantningsgruppen blev nedsat primo marts 2014 med henblik på at udarbejde forslag til facadebeklædning og beplantning som følge af, at vesttribunen blev 1,7 m højere end forudsat. Det er den højere tribune, der gør, at der er indkig til beboernes huse og have, og at beboerne har udsigt til en massiv og dominerende tribunebagvæg på 111 meter, der på ingen måde falder ind i områdets grønne karakter.
- b. Beplantningsgruppen fik helt konkret til opgave at udarbejde løsningsforslag til:
  - at sikre en heldækkende beplantning på bagside af vesttribunen – fra dag 1 og hele året
  - at sikre en behandling af taget, så refleksion undgås, som samtidig har fokus på dæmpning af evt. lydgener (f.eks. ved kraftig regn) samt
  - at se på gener for to navngivne ejendomme:
Louisevej 9, manglende reetablering af vold og beplantning ved vold, som giver støj- og lysgener
Margrethevej 9, grøn kørevej/rampe er højere med stejl skråning giver indkig- og støjgener
- c. På de 4 møder, der har været afholdt i Beplantningsgruppen, har såvel beboerrepræsentanterne og forvaltningen repræsentanter fremsat en række forslag til mulig beplantning og facadeafdækning langs vesttribunen samt til reetablering af beplantning hos de overfor nævnte ejendomme som erstatning for den beplantning, der er ødelagt/fjernet i forbindelse med byggeriet af tribunen.

Der er i det store hele opnået enighed mellem repræsentanter for forvaltningen og beboerrepræsentanterne om den del af beplantningen, der drejer sig om reetablering.

Der henvises til bilaget om overslag over beplantningens omkostninger, pkt. 1, 2, 3, 4 og 8.

Vedrørende beplantning og facadeafdækning langs vesttribunen har forvaltningens repræsentanter på arbejdsgruppemøderne fremlagt nogle hånd tegnede skitseforslag samt efterfølgende fremsendt nogle fotoshopvisualiseringer, der består af et isoleret billede af f.eks. et træ langs tribunen eller f.eks. en træbeklædning af tribunen. Der er ikke udarbejdet nogen gennemarbejdede forslag til helhedsløsninger for beplantning og facadebeklædning af tribunen – hverken af forvaltningen selv eller med inddragelse af professionelt fagbistand. Dette har været efterspurgt af beboerrepræsentanterne, uden at forvaltningen har imødekommet det. På den baggrund har beboerrepræsentanterne ikke været i stand til at vurdere, hvilken beplantnings- og facadeløsningen, der på bedst mulig vis vil sløre beboernes udsigt til den massive og dominerede tribunevæg. Ej heller har beboerrepræsentanterne haft mulighed for at vurdere de forskellige forslag i forhold til økonomi.

Det bemærkes, at beboerrepræsentanterne har tilsluttet sig, at det i et samlet projekt vil kunne være gavnligt at plante store træer langs vesttribunen, jf. bilaget om overslag over beplantningens omkostninger, pkt. 7.

Arbejdsgruppen har endnu ikke drøftet eller behandlet forslag vedrørende behandling af taget for lysrefleksion og lydgener.

- d. Vedrørende bilaget om overslag over beplantningens omkostninger bemærkes særligt:
- Det fremgår ikke af bilaget, at næsten halvdelen af overslaget på 300.000 kr. er udgifter til reetablering af beplantningen mv., dvs. erstatning for beplantning, der er ødelagt i forbindelse med byggeriet. Alene de omkostninger, i alt ca. 185.000 kr., der er nævnt under pkt. 5-7, vedrører forslag, der kan medvirke til at afskærme og sløre udsigten til tribunevæggen. Altså er der ikke tale om 300.000 til planter til forskønnelse af tribunevæggen!
  - I overslaget på de 300.000 indgår ikke resten af de elementer, der skal indgå i helhedsløsningen for afskærmning og sløring af udsigten til vesttribunen – herunder f.eks. stativer med planter langs hele tribunevæggen samt facadebeklædning på tribunevæggen som anført i sagsfremstillingen. I overslaget indgår heller ikke omkostninger til afhjælpning af lysrefleksioner og lydgener fra tribunetag.

2. Beboerrepræsentanternes bemærkninger til indstillingen

a. Beboerrepræsentanterne vil appellere til, at udvalget beslutter, at der iværksættes yderligere beplantning, som foruden en helhedsløsning for beplantning/facadebeklædning af tribunevæg også omfatter behandling af tribunetag. Som et "plaster på såret" for at have fået en højere tribunevæg er vi af forvaltningen blevet anmodet om at indgå i et samarbejde om en løsning til beplantning og facadebeklædning. Det har vi nu arbejdet med i arbejdsgruppen hen

over de seneste måneder – indtil nu uden noget synligt resultat - men der skal ikke være tvivl om, at vi fortsat gerne til indgå i et konstruktivt samarbejde med kommunen herom.

b. På baggrund af forvaltningens sagsfremstilling samt de supplerende bemærkninger anført af beboerrepræsentanterne overfor under 1. er det beboerrepræsentanternes klare opfattelse, at der på nuværende tidspunkt ikke foreligger det fornødne grundlag til at udvalget kan vurdere størrelsesordenen af omkostningerne til beplantning og facadeafdækning langs vesttribunen, dvs. de omkostninger der går til afskærmning og sløring af udsigten til tribunen. Derfor har udvalget heller ikke mulighed for at træffe beslutning om den bedste økonomiske løsning. Med andre ord, hvis udvalget vælger at træffe beslutning om de økonomiske omkostninger på nuværende tidspunkt, er det det samme som med lukkede øjne helt vilkårligt at sige 300.000, 500.000, 1. mio. eller andre beløb!

Borgerrådgiiveren - rapporteringskadence

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen godkendte den 28. november 2011 økonomiudvalgets anbefaling af forvaltningens indstilling om bl.a. funktionsbeskrivelsen for borgerrådgiiveren, jf. den sagen vedlagte protokoludskrift med bilag.

Det følger af den af forvaltningen udarbejdede funktionsbeskrivelse, at borgerrådgiiveren udarbejder en årsberetning til kommunalbestyrelsen, hvorigennem det politiske og administrative niveau samt offentligheden får oplysning om antal henvendelser, sagstyper samt eventuelle observationer m.h.t. sagsbehandlingen tilrettelæggelse i forvaltningen.

I forbindelse med økonomiudvalgets behandling af sagen besluttede udvalget tillige at indstille, at ”Som forberedelse til den årlige rapportering til kommunalbestyrelsen giver borgerrådgiiveren en mundtlig orientering til økonomiudvalget én gang i kvartalet”, hvilket indgik i kommunalbestyrelsens førnævnte godkendelse.

Borgerrådgiiveren har i mellemtiden haft foretræde for økonomiudvalget den 19. juni og den 13. december 2012. Der har i mellemtiden været planlagt yderligere foretræde for økonomiudvalget, hvilket imidlertid er blevet udsat på grund af den aktuelle sagsmængde i øvrigt.

Borgerrådgiiveren rundsendte via e-mail af 5. maj 2013 til økonomiudvalgets medlemmer kvittering for meddelelse fra forvaltningen om, at det politisk var blevet drøftet at justere rapporteringsformen og kadencen således, at enhver rapportering fra borgerrådgiiveren forudsætter et skriftligt grundlag, og at der rapporteres ca. halvårligt til økonomiudvalget uden at der på forhånd er taget stilling til samtidig foretræde. Endvidere var det blevet politisk drøftet, at en første rapportering (via økonomiudvalget) til kommunalbestyrelsen (årsrapport, som offentliggøres) kunne ske i november 2013 med samtidig foretræde for Kommunalbestyrelsen.

Via e-mails af samme dato ligeledes sendt til økonomiudvalgets medlemmer blev ”Borgerrådgiiverens statistik” for henholdsvis perioden 3. september – 5. december 2012 og perioden 7. december 2012 – 28. februar 2013 rapporteret, jf. den sagen vedlagte materiale (bilag).

Forvaltningen peger på, at skriftlig halvårsrapportering til økonomiudvalget sker henholdsvis sker pr. udgangen af dels september måned (med aflevering primo november) samt pr. udgangen af marts (med aflevering primo juni), og idet en årlig rapportering til kommunalbestyrelsen i givet fald fastholdes pr. august/september.

I forbindelse med efterfølgende politisk drøftelse er der blevet peget på at fremskyde en første rapportering til kommunalbestyrelsen således, at der kan ske politisk behandling af økonomiudvalget den 29. august og kommunalbestyrelsen den 5. september 2013, og at rapporteringskadencen i øvrigt fremlægges til politisk beslutning i juni 2013, hvilket sker med nærværende sag.

I forbindelse med den politiske behandling i august/september er det tanken dels at behandle spørgsmålet om tidshorizonten for forsøgsperioden vedr. en borgerrådgiverfunktion, dels at drøfte spørgsmålet om den i funktionsbeskrivelsen anførte supplerende opgave i form af en "whistle-blower"-funktionalitet, i hvilken forbindelse bemærkes, at borgerrådgiveren har oplyst i første omgang at ville foreslå en udsættelse af stillingtagen til spørgsmålet, ligesom personalerepræsentanterne i kommunen har afvist tanken om en sådan funktionalitet.

Økonomiske konsekvenser

Opgaven løses inden for rammen.

Beslutningskompetence

Kommunalbestyrelsen.

Indstilling

Forvaltningen foreslår, at Borgerrådgiverens rapporteringskadence tilrettelægges som beskrevet.

Økonomiudvalget den 20. juni 2013

Borgerrådgiveren deltager i udvalgets møde den 25. juni 2013, hvorefter sagen genoptages.

Økonomiudvalget den 25. juni 2013

Rapporteringskadencen fastlægges således, at borgerrådgiveren rapporterer til Økonomiudvalget hvert halve år og til Kommunalbestyrelsen hvert halve år, idet årsrapporten i den forbindelse aflægges til Kommunalbestyrelsen pr. september.

Kommunalbestyrelsen den 27. juni 2013
Godkendt.

Anmodning om optagelse af sag på dagsordenen om sociale klausuler

.

Simon Pihl Sørensen har i e-mail af 29. august 2013 anmodet om, at der som punkt på dagsordenen optages sag med følgende tekst:

"SF og Socialdemokraterne foreslår, at der i forbindelse med udbud indføres sociale klausuler, som man fx kender det fra Gentofte Kommune."

Kommunalbestyrelsen den 5. september 2013

På forslag fra F, A, C, B og O - med 14 stemmer principbesluttet at arbejde videre med at anvende sociale klausuler som i det, der kendes fra Gentofte Kommune.

7 (V) stemte imod, idet V ønsker en evaluering af partnerskaber.

LYNGBY-TAARBÆK KOMMUNE

16 APR 2014

N O T A T

om

Indsættelse af arbejdsklausul i leverandørkontrakter – formulering af en arbejdsklausul ud fra en samtidig vurdering af klausulens dels lovlige, dels praktiske anvendelse både kommunalretligt og udbudsretligt

---

Baggrund

M.h.t. anvendelse af såkaldte ”sociale klausuler” i kontrakter vedr. leverandører m.v. opereres der konceptuelt med to forskellige former for klausuler -

dels *Uddannelsesklausuler* (der primært anvendes indenfor større bygge- og anlægsopgaver som en del af entreprisen, hvor der stilles krav til et konkret antal elever og/eller lærlinge. Uddannelsesklausuler kan også mere sjældent finde anvendelse i tjenesteydelseskontrakter. Det forudsættes i begge tilfælde, at der er proportionalitet for så vidt angår størrelsen og længden på et projekt og anvendelsen af uddannelsesklausuler),

dels *Arbejdsklausuler* (som er en kortfattet tekst i en kontrakt, som forpligter en leverandør og eventuelle underleverandører af en tjenesteydelse eller bygge- og anlægsopgave til at sikre de ansatte, som leverandøren beskæftiger, de løn- og ansættelsesvilkår, der er gældende på området.

Nærværende notat behandler nærmere Arbejdsklausuler.

Danmark har ratificeret ILO-konvention nr. 94 om arbejdsklausuler i offentlige kontrakter. Det er ved cirkulæreskrivelse nr. 114 af 18/5 1966 pålagt staten at sikre arbejdstageres vilkår i henhold til konventionen. Det samme gør sig ikke gældende for kommunale og regionale myndigheder; dog er der i cirkulæreskrivelse nr. 115 af 27/6 1990 fra beskæftigelsesministeriet peget på sådanne myndigheders evt. benyttelse sig af tilsvarende tiltag i forbindelse med kontrakter på bygge- og anlægsopgaver.

Arbejdsklausuler anvendes ofte i sammenhæng med diskussioner i det offentlige rum om såkaldt ”social dumping”; der findes dog næppe en entydig definition af begrebet ’social dumping’, der vist ofte synes at ses anvendt bl.a. dels i f. m. omtale vedr. forhold eller om situationer, hvor udenlandske lønmodtagere har løn- og arbejdsvilkår, som ligger under det ”sædvanlige danske niveau” – d.v.s. de vilkår, som gælder for det pågældende faglige område -, dels i f. m. omtale af forhold eller om situationer på arbejdsmarkedet, hvor udenlandske virksomheder opererer i Danmark uden at leve op til danske love og regler om fx fiskale forhold, arbejdsmiljø eller social sikring.

Arbejdsklausuler er de senere år i stigende grad italesat i det offentlige – (herunder det kommunalt-politiske) rum som et middel til særligt at understøtte en beskyttelse af danske løn-

modtagere og virksomheder. Ved udgangen af 2013 havde de fleste kommuner besluttet at anvende arbejdsklausuler i f. m. indgåelse af aftaler med private virksomheder.

Den type klausuler, der indeholder krav til de løn- og ansættelsesforhold, som en leverandør tilbyder sine ansatte – som ovenfor nævnt ofte mere formelt kaldet arbejdsklausuler eller ILO-klausuler - har givet – og giver - anledning til overvejelser dels i forhold til de dels uskrevne retsgrundsætninger om kommunalfuldmagten, og dels i forhold til den EU-retlige regulering.

Ud over de kommunalretlige forhold, der skal tages i betragtning i f. m. at stille krav om anvendelse gælder f.eks., at man som offentlig ordregiver ikke uden videre kan stille generelle krav om, at private leverandører, der skal udføre opgaver for myndigheden, skal følge danske overenskomster.

Det vil være direkte i strid med ligebehandlingsprincippet i EU-udbudsreglerne og de EU-traktatretlige grundsætninger om proportionalitet og forbud mod forskelsbehandling på grund af nationalitet.

Det samme gælder for udbud af kontrakter med en værdi på mindre end tærskelværdien for EU-udbud på ca. 1,4 mio. kr. for tjenesteydelser og ca. 37 mio. kr. for bygge- og anlægsarbejder, da ligebehandlingsprincippet også gælder for disse aftaler. Det følger af fællesskabsrettens principper og begrundes med, at det i modsat fald ellers kan hindre den fri udveksling af tjenesteydelser.

Anvendelse af arbejdsklausuler forudsætter således en afklaring af både kommunalretlige og udbudsretlige rammer og betingelser, hvilket bl.a. er formålet med nævnte notat ud over at foreslå anvendelse af en konkret arbejdsklausul i kommunen.

Indledning

I Regeringsaftalen om kommunernes økonomi for 2014 lægges blandt andet op til, at arbejdsklausuler skal søges udbredt til alle kommunale udbudskontrakter inden for bygge- og anlægsarbejde samt øvrige udbudskontrakter, hvor det er hensigtsmæssigt.

Som følge også af, at det den 5. september 2013 af kommunalbestyrelsen blev ”... *principbestuttet at arbejde videre med at anvende sociale klausuler ...*” har forvaltningen i afsøgningen af eksempler fra kommuner, der fremstår juridisk gennembearbejdede, bl.a. ladet sig inspirere af og særligt undersøgt følgende klausul, som den 6. juni 2013 blev besluttet ibrugtaget af Københavns Kommune i forbindelse med kommunens indgåelse af indkøbskontrakter:

"Leverandøren forpligtiger sig til at sikre at de ansatte, som Leverandøren og eventuelle underleverandører beskæftiger i Danmark med henblik på opgavens udførelse, har løn og ansættelsesforhold der ikke er mindre gunstige løn- og ansættelsesforhold end dem der gælder på den egn, hvor arbejdet udføres. – jf. ILO konvention nr. 94."

Arbejdsklausulen bør for leverandøren af ydelsen mere konkret indebære bl.a. følgende:

- Krav til medarbejderens ansættelsesforhold og identifikation

Heri ligger, at alle ansatte inden arbejdets påbegyndelse dels skal orienteres af leverandøren om egnens gældende løn- og arbejdsvilkår, og dels skal have modtaget et ansættelsesbevis. Leverandøren er herudover ansvarlig for, at der kun anvendes ansatte med gyldig opholds- og arbejdstilladelse.

- Krav til ophold på arbejdspladsen, orientering om underleverandører

Dette krav medfører, at kommunen i tilpas tid inden påbegyndelse af leverandøren skriftligt skal orienteres om, hvilke underleverandører leverandøren anvender ved sin kontraktsopfyldelse.

- Krav om registrering af udenlandske tjenesteydere

Leverandøren er på egne og underleverandørers vegne forpligtiget til at sikre overholdelse af en eventuel anmeldelsespligt til det såkaldte RUT-register og på anfordring fra kommunen sende en kvittering for anmeldelsen. Arbejdsklausulen indeholder herudover bestemmelser om dokumentation for overholdelse af klausulens bestemmelser, frister, sanktioner samt kommunens mulighed for at foretage uanmeldte kontrolbesøg.

Nedenfor gives en vurdering af, hvorledes Lyngby-Taarbæk Kommune lovligt kan indføre den tilsvarende bestemmelse i kontrakter med kommunens private leverandører, idet det – ligesom i Københavns Kommune – kunne tænkes lagt til grund, at arbejdsklausulen skal være obligatorisk i alle tjenesteydelses-, drifts-, bygge- og anlægskontrakter over en vis beløbsgrænse – (f.eks. 2 mio. kr. som har været tilfældet på Frederiksberg siden 2010, og som Lyngby-Taarbæk indgår i indkøbsfællesskab med, jf. mere herom senere).

En vurdering af anvendeligheden (lovligheden) af arbejdsklausulen og de tilhørende afledte bestemmelser skal som nævnt foretages både i forhold til den kommunalretlige regulering og i forhold til udbudsretten.

Kommunalretlig vurdering af arbejdsklausulen

Arbejdsklausulen indeholder en række forskellige bestemmelser, som hver må vurderes konkret i forhold til kommunalretten. De kommunalretlige grundsætninger ikke er til hinder for, at kommunen ved kontraktindgåelse indsætter krav om, at leverandøren følger gældende lovgivning - eksempelvis krav om gyldige arbejds- og opholdstilladelser, krav om ansættelsesbevis, anmeldelse til RUT-register m.v. i det omfang kravene allerede følger af lovgivningen.

Det afgørende er imidlertid selve grundforpligtelsen - d.v.s., hvorvidt kommunen i kontrakter med private leverandører kan indsætte en sådan bestemmelse og herigennem varetage hensyn til arbejdstageres løn- og ansættelsesforhold, der ikke direkte reguleret i den skrevne lovgivning.

Formuleringen svarer omvendt til ILO-konvention 94, og konventionen er tiltrådt af Danmark og er for statens vedkommende efterfølgende gennemført i dansk ret via de indledningsvist omtalte cirkulæreskrivelser.

Et cirkulære en intern instruks i det statslige system, og det følger heraf, at alle statslige myndigheder i visse offentlige kontrakter er forpligtede til at indsætte arbejdsklausuler for at undgå "social dumping", samt – for at understrege statens forpligtelse som "modelarbejdsgiver" – for så vidt angår de ansattes løn- og arbejdsvilkår. Samtidig er det "henstille", at også kommuner anvender sådanne arbejdsklausuler i forbindelse med indgåelse af aftaler om bygge- og anlægsarbejder.

Derudover er der ikke i den skrevne lovgivning fastsat regler, der udtrykkeligt omtaler kommuners mulighed for at indføre arbejdsklausuler og varetage arbejdstagerrettigheder ved kontraktindgåelse.

Da cirkulæret om ILO-konventionen i forholdet til kommunerne alene indeholder en henstilling samt for statens vedkommende alene er gennemført i form af et cirkulære, kan spørgsmålet – mildt sagt - ikke anses for udtømmende reguleret i den skrevne lovgivning.

Kommunens mulighed for at anvende den ønskede arbejdsklausul skal derfor vurderes efter de uskrevne grundsætninger om kommuners opgavevaretagelse – de såkaldte kommunalfuldmagtsregler.

Kommunalfuldmagtens grundsætninger om lovlige kommunale hensyn indebærer bl.a., at en kommune ved indgåelse af aftaler alene kan varetage hensyn, som er saglige i forhold til den eller de opgaver, som den pågældende aftale vedrører, eller – for så vidt det ikke strider mod magtfordrejningsgrundsætningen – saglige i forhold til andre opgaver, som kommunen lovligt kan varetage.

Det beror således som udgangspunkt på en konkret vurdering, hvilke krav en kommune lovligt kan stille til en leverandør, og kommunens krav skal være begrundet i varetagelsen af en saglig kommunal interesse. De nærmere rammer herfor kan bl.a. udledes af tilsynsmyndighedernes praksis på området.

Det følger af en udtalelse af 1. juli 1999 fra det tidligere Indenrigsministerium (Ref.: 2. k.kt. j.nr. 1997/1220/461-1), at en kommune efter de offentligretlige retsgrundsætninger og kommunalfuldmagtsreglerne ikke lovligt kan varetage fagforenings- og organisationsmæssige interesser. Herudover følger det af udtalelsen, at en kommune heller ikke kan stille krav til løn- og ansættelsesvilkår for ansatte hos kommunens leverandører af varer og tjenesteydelser, hvis dette sker ud fra hensynet til de ansatte.

Indenrigsministeriet fandt samtidig, at det konkret kunne være sagligt, at en kommune lagde vægt på, at ansættelsesvilkårene for kontraktpartens ansatte ikke var mindre gunstige, end hvad der i almindelighed ville gælde inden for den pågældende virksomhed eller industri. Det skal i så fald være sagligt begrundet, f.eks. i hensynet til at sikre den private selv. Konkret kan det således være sagligt, at en kommune lægger vægt på eksempelvis arbejdsmiljø og personale- og ledelsesmæssige forhold hos leverandøren, hvis dette konkret er af betydning for leverandørens mulighed for at udføre den pågældende opgave, herunder for at sikre kvalitet, pris eller overholdelse af leveringsfrist.

Ministeriet udtalte dog, at en kommune ikke lovligt kunne varetage sådanne saglige hensyn, ved – som betingelse for at den private aktør kunne udføre opgaver for kommunen – at stille

et generelt krav om eller på anden måde generelt forudsætte, at leverandøren havde indgået overenskomst med en arbejdstagerorganisation.

Under ledelse af det daværende Økonomi- og Erhvervsministerium blev der i april 2003 afgivet en embedsmandsrapport om almindelige betingelser for serviceydelser, ofte kaldet ABS-rapporten (<http://www.evm.dk/resources/oem/static/publikationer/html/abservice/index.htm>). Et bilag til rapporten vedrører udvalgte problemstillinger vedrørende forhold for ansatte, og der fremgår bl.a. følgende formulering vedrørende kommunernes rammer for at fastsætte krav til løn- og ansættelsesforhold, når opgaver varetages af private aktører:

"I det omfang dette må anses at være sagligt begrundet i kommunens varetagelse af hensynet til udførelsen af den opgave, som aftalen vedrører eller i et vist omfang andre opgaver, som kommunen lovligt kan varetage, kan en kommune således ved indgåelse af en aftale med en privat om udførelse af opgaver for kommunen lægge vægt på, hvilke løn- og ansættelsesvilkår den privates ansatte har under udførelsen af opgaver for kommunen. Fagforenings- og organisationsmæssige interesser og hensyn til løn- og ansættelsesvilkår for ansatte hos kommunernes leverandører af varer og tjenesteydelser er imidlertid ikke lovlige hensyn, som kommunerne kan varetage.

Der kan som eksempler på hensyn, som kan være saglige, anføres, at en kommune – med henblik på at sikre at den private leverandør faktisk vil være i stand til at udføre den pågældende opgave i overensstemmelse med de krav til bl.a. kvaliteten i f.eks. borgerbetjeningen, pris og frister, som kommunen har fastsat – må antages lovligt at kunne lægge vægt på forhold som f.eks. arbejdsmiljø og personale- og ledelsesmæssige forhold hos leverandøren. Det må derfor ofte anses at være sagligt for kommunen at lægge vægt på forhold, som (også) vedrører løn- og arbejdsvilkår for kontraktpartens ansatte. Sådanne forhold kan eksempelvis vedrøre løn, informationsprocedurer i forhold til medarbejderne, arbejdets tilrettelæggelse, etablering af samarbejdsorganer og procedurer på personaleområdet, medarbejdernes kvalifikationer og efteruddannelse.

Hvorvidt det i det enkelte tilfælde er sagligt, at kommunen i forbindelse med en aftale stiller et bestemt krav eller ved valget af leverandør lægger vægt på et bestemt kriterium vedrørende medarbejderforhold, afhænger imidlertid, som det fremgår af ovenstående, af en konkret vurdering af, hvorvidt hensynet til varetagelsen af den kommunale opgave – eller efter omstændighederne andre opgaver, som kommunen lovligt kan varetage – kan begrunde kravet eller kriteriet."

Det vil således i henhold til rapporten ikke være sagligt, hvis kommunen fastsætter krav om visse løn- og ansættelsesvilkår ud fra et ønske om at varetage fagforenings- og organisationsmæssige interesser eller ud fra hensynet til de ansatte hos kommunernes leverandører. Derimod vil hensyn til leverandørens mulighed for at kunne udføre opgaven eller hensyn til kvaliteten i ydelsen kunne udgøre en saglig begrundelse for at fastsætte sådanne krav.

Indholdet af rapporten svarer således til de rammer, der følger af Indenrigsministeriets udtalelse fra 1999, jf. ovenfor.

Økonomi- og Indenrigsministeriet har ved en forholdsvis ny udtalelse af 3. maj 2013 taget stilling til kommuners mulighed for at varetage samfundsmæssige hensyn i sin opgavevaretagelse. Sagen handler om Aarhus Kommunes status som såkaldt "Fairtrade-by". Ministeriet udtalte, at Aarhus Kommune lovligt kan varetage "Fairtrade"-hensyn i sin opgavevaretagelse,

herunder i forbindelse med indkøb og informationsindsats. Ministeriet har herved lagt vægt på, at det i såvel internationale som i danske sammenhænge antages, at virksomheder bør tage et samfundsansvar i deres aktiviteter. Dette har fundet udtryk i en række såvel internationale som nationale initiativer, som ministeriet finder er udtryk for en generel forudsætning om, at både private virksomheder og offentlige myndigheder, der har mulighed for det, bør tage et samfundsansvar. Det følger således af ministeriets udtalelse, at en kommune inden for kommunalfuldmagtens rammer kan påtage sig et samfundsansvar og eksempelvis varetage de pågældende hensyn.

Følgende fremgår af udtalelsen vedrørende saglige hensyn og arbejdsklausuler:

"Det forhold, at der påhviler kommunalbestyrelsen en forpligtelse til at handle økonomisk ansvarligt, indebærer efter Økonomi- og Indenrigsministeriet ikke, at kommunalbestyrelsen er forpligtet til kun at lægge vægt på prisen, når den indkøber varer og tjenesteydelser, jf. herved tillige miljøbeskyttelseslovens § 6. Spørgsmålet er, hvilke hensyn det ud over prisen på ulovbestemt grundlag er sagligt at lægge vægt på.

Det er utvivlsomt sagligt at lægge vægt på produktets eller tjenesteydelsens kvalitet.

Det er endvidere sagligt at lægge vægt på beskæftigelsesformål, således at der for eksempel i forbindelse med en licitation vedrørende kommunale bygge- og anlægsarbejder lovligt kan stilles krav om, at der ved arbejdets udførelse ekstraordinært beskæftiges elever under erhvervmæssig uddannelse eller lærlinge, jf. Karsten Revsbech, Kommunernes opgaver, 2. udgave, 2010 side 191, samt betænkning nr. 1153/1988 om kommunerne og erhvervspolitikken, side 89.

Efter praksis kan kommuner endvidere i udbudskontrakter indsætte en såkaldt arbejdsklausul. En arbejdsklausul indebærer, at leverandøren skal sikre arbejderne løn- og arbejdsvilkår, der ikke er mindre gunstige end dem, der gælder på den egn, hvor arbejdet udføres. Praksis har baggrund i ILO-konvention 94 (fra 1949 og ratificeret af Danmark i 1955) om arbejdsklausuler, som forpligter statslige myndigheder – men ikke kommuner – til at indsætte arbejdsklausuler. Formålet med konventionen er at imødegå social dumping ved arbejde, der udføres for det offentlige samtidig med, at den understreger statens forpligtelse som "modelarbejdsgiver" for så vidt angår løn- og arbejdsvilkår.

Økonomi- og Indenrigsministeriet finder, at det forhold, at det offentlige, herunder kommuner, i varierende omfang kan påtage sig et samfundsansvar, <...> blandt andet gør sig gældende i forhold til de varer, som kommunen indkøber, og at det således er lovligt, at en kommune udnytter sin mulighed for at efterspørge varer og ydelser, der er produceret under ansvarlige forhold.

Ministeriet finder således, at det må lægges til grund, at kommuner i deres indkøbspolitik kan fastsætte, at de ønsker at leve op til internationale anerkendte standarder og principper om samfundsansvar, herunder at indkøbspolitikken lever op til en række forskellige hensyn, som anses for generelt anerkendelsesværdige i samfundet, <...>: Sikring af ordentlige arbejdsvilkår, rimelige sociale forhold, overholdelse af menneskerettigheder, en økonomisk og miljømæssig bæredygtig produktion mv."

Økonomi- og Indenrigsministeriets udtalelse er således et udtryk for, at ministeriet som tilsynsmyndighed finder, at kommunerne inden for kommunalfuldmagtens rammer i et vist omfang kan påtage sig et samfundsansvar som "modelarbejdsgiver", herunder m.h.t. arbejdsvilkår, jf. bemeldte Fairtrade-klausuler.

Med forbehold for, at tingene ikke er afprøvet ved domstolene, synes det således relativt afklaret, at en kommune generelt – d.v.s. uden en decideret konkret vurdering fra sag til sag og med forbehold for, at der er et minimum af sammenhæng mellem klausul og det hensyn, der ønskes varetaget - i kontrakter med leverandører kan indsætte en bestemmelse om forpligtigelse til at sikre, at de ansatte har løn- og ansættelsesforhold, der ikke er mindre gunstige end de forhold, der gælder på den egn, hvor arbejdet udføres.

I hvilket omfang en kommune kan varetage sociale og samfundsmæssige hensyn afhænger dog fortsat af en konkret vurdering, og udtalelsen kan i sig næppe tages til indtægt for, at kommunerne generelt kan varetage hensynet til arbejdstagerrettigheder, herunder hensyn til de ansattes løn- og ansættelsesforhold og modvirkning af såkaldt ”social dumping”, jf. mere herom nedenfor.

Det er på baggrund af den ældre praksis på området vurderingen, at det vil være sagligt for kommunen at lægge vægt på hensynet til pris, kvalitet og leveringssikkerhed, når kommunen i forbindelse med indgåelsen af leverandørkontrakter fastsætter kontraktvilkår. Efter omstændighederne vil disse hensyn også konkret kunne begrunde, at kommunen stiller krav til indholdet af løn- og ansættelsesvilkår for leverandørens ansatte.

Der er derimod ikke praksis, der udtrykkeligt fastslår, at kommunen sagligt kan varetage hensyn til arbejdstagernes rettigheder samt modvirkning af såkaldt ”social dumping”.

Hensynet er her karakteriseret ved både at rette sig mod den enkelte ansatte (dennes løn- og ansættelsesvilkår) samt den mere brede betragtning ”social dumping”, hvor det ikke er klart, hvem der bærer den interesse, der ønskes beskyttet.

Det giver anledning til tvivl, om den seneste udtalelse fra Økonomi- og Indenrigsministeriet generelt udvider kommunens mulighed for – gennem krav til løn- og ansættelsesvilkår – at varetage mere generelle samfundsmæssige hensyn i forbindelse med indkøb af serviceydelser og indgåelse af aftaler om bygge- og anlægsarbejder.

Imod en sådan udvidelse taler bl.a. det forhold, at udtalelsen vedrører Fairtrade, der angiveligt og primært sigter på at forbedre arbejdsvilkårene specifikt for fattige bønder i andre lande. For en udvidelse taler måske på den anden side, at ministeriet i udtalelsen fremhæver ILO-konventioner uden at dette i øvrigt er juridisk nødvendigt.

I den forbindelse anfører ministeriet, at kommunerne efter praksis i udbudskontrakter kan indsætte en såkaldt arbejdsklausul, der indebærer, at leverandøren skal sikre ansattes løn- og arbejdsvilkår, der ikke er mindre gunstige end de, der gælder på den egn, hvor arbejdet udføres. Det er dog ikke ganske klart, hvilken praksis ministeriet her henviser til, herunder om der alene sigtes til udbudsretlig praksis. (Se hertil også nedenfor vedr. vurdering af de udbudsretlige rammer for at anvende ILO-klausuler.)

Det må således kunne lægges til grund, at Økonomi- og Indenrigsministeriet med udtalelsen ikke kan have taget stilling til, om de mere generelle samfundsmæssige hensyn, som i udtalelsen anerkendes i forhold til den konkrete sag (Fairtrade), vil kunne finde tilsvarende anvendelse i forhold til en arbejdsklausul/ILO-klausul.

Fairtrade-udtalelsen må dog formentlig forstås sådan, at kommunen under alle omstændigheder fortsat og principielt skal foretage en konkret vurdering af, om der er den forudsatte fornødne sammenhæng mellem klausulen og det hensyn, kommunen ønsker at varetage.

I den sammenhæng synes det at kunne lægges til grund, at en arbejdsklausul som den, der anvendes af Københavns Kommune, i almindelighed vil kunne finde anvendelse, uagtet der må tages forbehold derhen, at der – i al fald teoretisk – vil kunne rejses retlig tvivl om, hvad der forstås ved ”... løn- og ansættelsesforhold <...> der gælder på den egen, hvor arbejdet udføres ...”.

I en konkret udmøntning af anvendelsen af klausulen vil kommunen som nævnt tidligere f.eks. kunne indsætte krav om ansættelsesbevis samt gyldig opholds- og arbejdstilladelse, i det omfang disse krav følger direkte af lovgivningen. Da det kan være nødvendigt for at håndhæve sådanne bestemmelser eksempelvis også at kræve billedlegitimation, vil et sådant yderligere krav formentlig også noget, der er lovligt at indsætte.

Kommunen kan foretage kontrolbesøg, i det omfang kommunen herved varetager en saglig kommunal interesse. En saglig interesse kan eksempelvis være hensynet til kvalitet eller leveringen af den aftalte ydelse. Kommunen kan som nævnt ovenfor derimod ikke lovligt varetage fagforenings- og organisationsmæssige interesser med hensyn til ansattes løn- og ansættelsesvilkår.

Dette indebærer, at kontrolbesøg ikke kan ske for at varetage fagforenings- og organisationsmæssige interesser. Det er derfor ikke i overensstemmelse med kommunalfuldmagten generelt at indsætte en kontrolbestemmelse, som indholdsmæssigt ikke er afstemt i forhold til den lovlige interesse for et kontrolbesøg.

...

En ny udtalelse fra Statsforvaltningen understøtter skabelsen af ministeriel initieret legitimitet omkring arbejdsklausulers kommunalretlige anvendelsesmæssige lovlighed. Statsforvaltningen har den 22. oktober 2013 afgivet en vejledende udtalelse, der afklarer arbejdsklausulernes forhold til kommunalfuldmagten netop i forhold til den af Borgerrepræsentationen i Københavns Kommune den 6. juni 2013 besluttede anvendelse af arbejdsklausuler i sine indkøbskontrakter.

Statsforvaltningen henviser i sin udtalelse til Økonomi- og Indenrigsministeriets udtalelse af 3. maj 2013 vedrørende Fair Trade-klausuler i indkøbskontrakter mv. og anfører, at ministeriet heri redefinerede og præciserede kommunalfuldmagtens grænser.

I den aktuelle udtalelse henholder Statsforvaltningen sig til retsopfattelse i udtalelsen fra Økonomi- og Indenrigsministeriet, og derfor kan sådanne arbejdsklausuler ikke anses som ulovlige.

Statsforvaltningen bemærker bl.a. følgende:

”Økonomi- og Indenrigsministeriet udtalte sig den 3. maj 2013 om Aarhus Kommunes anvendelse af Fairtrade-klausuler i indkøbskontrakter mv. Der var tale om en retningsgivende udtalelse, som på visse punkter redefinerede og præciserede kommunalfuldmagtens grænser. I udtalelsen oplystes bl.a.:

Efter praksis kan kommuner endvidere i udbudskontrakter indsætte en såkaldt arbejdsklausul. En arbejdsklausul indebærer, at leverandøren skal sikre arbejderne løn- og arbejdsvilkår, der ikke er mindre gunstige end dem, der gælder på den egn, hvor arbejdet udføres. Praksis har baggrund i ILO-konvention 94 (fra 1949 og ratificeret af Danmark i 1955) om arbejdsklausuler, som forpligter statslige myndigheder – men ikke kommuner - til at indsætte arbejdsklausuler. Formålet med konventionen er at imødegå social dumping ved arbejde, der udføres for det offentlige samtidig med, at den understreger statens forpligtelse som ”modelarbejdsgiver” for så vidt angår løn- og arbejdsvilkår.

Statsforvaltningen må henholde sig til denne retsopfattelse og har således ikke grundlag for at anse arbejdsklausuler som dem, Københavns Kommune ønsker at benytte, for ulovlige, idet klausulerne svarer til indholdet af den citerede tekst.”

Udbudsretlig vurdering af arbejdsklausulen

Dette afsnit vedrører en kommunes kontrakter, som er omfattet af udbudsreglerne. Endvidere er afsnittet relevant for de kontrakter, som har en sådan grænseoverskridende interesse, at de EU-retlige principper finder anvendelse.

Udbudsdirektivets artikel 26 giver kommunen mulighed for at fastsætte særlige klausuler i relation til en kontrakts udførelse, hvis følgende betingelser er opfyldt:

- a) Klausulerne er knyttet til kontraktens genstand
- b) Klausulerne er nævnt i udbudsbekendtgørelsen
- c) Klausulerne er i overensstemmelse med EU-retten.

Ad a)

Klausuler skal vedrøre leverandørens opfyldelse af de pågældende kontrakter, og kan herefter alene regulere forholdene for de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende opgave, og kun i den periode, hvor opgaveløsningen for kommunen pågår. Dette følger af det EU-retlige proportionalitetsprincip.

Ad b)

Kommunen er forpligtet til i udbudsbekendtgørelsen at gøre tydeligt opmærksom på en sådan klausul i udbudsbekendtgørelsen, således at tilbudsgiveren kan tage højde for klausulen ved afgivelse af tilbud.

Ad c)

En klausul må ikke stride mod EU-retten, og i den henseende er særligt principperne om fri bevægelighed, ligebehandling, ikke-forskelsbehandling, gensidig anerkendelse, proportionalitet og gennemsigtighed relevante. Hertil kommer også det såkaldte udstationeringsdirektiv (herefter "Direktivet").

Direktivet regulerer følgende arbejdsforhold:

- Maksimal arbejdstid og minimal hviletid
- Mindste antal betalte feriedage pr. år
- Mindsteløn, herunder overtidsbetaling

- Betingelser for at stille arbejdstagere til rådighed, herunder vikarbureau
- Sikkerhed, sundhed og hygiejne på arbejdspladsen
- Beskyttelsesforanstaltninger for gravide og børn og unge
- Ligebehandling samt andre regler om ikke-diskrimination.

Af ovenstående forhold er løn og arbejdstid i Danmark ikke lovreguleret. Retspraksis fra EU-domstolene "Rüffert" ( ) og "Laval" ( ) viser, at det formentlig kan være i strid med Direktivet og retten til fri bevægelighed at stille andre krav til arbejdsvilkår end de, der følger af Direktivet.

Direktivet – og den danske implementering i udstationeringsloven – giver adgang til at stille krav om løn og arbejdsvilkår, der enten er fastsat ved lov, eller som svarer til kollektive overenskomster, der er indgået af de mest repræsentative arbejdsmarkedsparter i Danmark, og som gælder på hele det danske område.

De krav, som stilles til løn og arbejdstid i den ovennævnte/påtænkte arbejdsklausul, må herefter svare til kollektive overenskomster, der er indgået af de mest repræsentative arbejdsmarkedsparter i Danmark, og som gælder på hele det danske område.

Det lægges dog almindeligvis til grund, at den danske overenskomstmodel medfører, at de danske overenskomster ikke lever op til kravene i denne definition, og derfor ikke giver adgang til at stille krav om løn og arbejdsvilkår i overensstemmelse med udstationeringsdirektivet.

Krav om bestemte løn- og ansættelsesvilkår er også reguleret af ILO-konvention 94, hvorefter der skal gives løn- og arbejdsvilkår svarende til de på egnen gældende. Arbejdsklausuler anvendes i et omfang med henvisning til ILO-konventionen – også i forbindelse med kommunale udbud. Dette sker, selvom klausulerne ikke henviser til overenskomster, der er indgået af de mest repræsentative arbejdsmarkedsparter i Danmark, og som gælder på hele det danske område.

Efter at EU-domstolen i 2008 (Rüffert-sag (C-346/06) kom frem til, at tysk brug af arbejdsklausuler var i strid med udstationeringsdirektivet, udarbejdede Beskæftigelsesministeriet i samarbejde med Justitsministeriet og Udenrigsministeriet en analyse af EU-dommen – et i september 2008 begået notat, hvori ministeriet argumenterer for, at førnævnte Rüffert-dom ville få et andet udfald, hvis sagen var foregået i Danmark. Beskæftigelsesministeriet lægger vægt på, at Danmark har ratificeret ILO konvention nr. 94 – i modsætning til Tyskland, som Rüffert-sagen udsprang fra. Danmark er derfor folkeretligt forpligtet til at anvende ILO-konvention 94 klausuler, hvilket EU-retten respekterer.

Det fremgår bl.a. af analysen, at udstationeringsdirektivet er gennemført forskelligt i Tyskland og Danmark, ligesom det fremgår, at domstolen ikke tog eksplicit stilling til ILO konvention nr. 94, da det ikke var relevant i den konkrete sag.

Analysen konkluderede, at Danmarks praksis vedrørende ILO konvention nr. 94 om brug af arbejdsklausuler kunne fortsætte uændret. Analysen er oversendt til Folketinget i september 2008 og findes på dette link:
<http://www.ft.dk/samling/20072/almudel/amu/bilag/298/595302.pdf>

Der er ikke nyere EU-retspraksis på området. Derfor er det fortsat Beskæftigelses-ministeriets vurdering, at brug af arbejdsklausuler efter ILO konvention nr. 94 er i overensstemmelse med EU-retten.

For lande hvor mindsteløn ikke baseres på mindsteløn, men på forhandlinger mellem arbejdsmarkedets parter, herunder Danmark, Cypern og Sverige, medfører EU-domstolens fortolkning af udstationeringsdirektivet i Laval- og Rüffert-dommene, at offentlige myndigheder i arbejdsklausuler alene kan kræve overenskomstvilkår i henhold til ”*de kollektive aftaler, der indgås af de mest repræsentative arbejdsmarkedsparter på nationalt plan, og som gælder på hele det nationale område*”, jf. udstationeringsdirektivets art. 3, stk. 8, andet afsnit.

Hvorvidt denne forpligtelse harmonerer med forpligtelsen efter ILO 94 er tvivlsom og afhænger af, hvordan ILO 94 fortolkes. Eftersom der ikke findes nogen autoritative fortolkninger af ILO 94, er det op til de ratificerende stater at fortolke konventionen. I Danmark vil myndighederne således kunne argumentere for, at ILO 94 er forenelig med implementeringen af direktivet i Danmark.

Forpligtelsen i ILO konvention nr. 94 omfatter imidlertid alene staten og ikke kommuner.

Argumentet om den folkeretlige forpligtelse kan derfor næppe gøres gældende i relation til en kommune. Der kan derfor næppe heller lægges vægt på, at det følger af udstationeringslovens § 2, at loven ikke berører anvendelsen af ILO-konvention nr. 94.

Det bemærkes dog, at der i Økonomi- og Indenrigsministeriets ovennævnte og citerede udtalelse af 3. maj 2013 om Aarhus Kommunes mulighed for at varetage Fair Trade-hensyn igen kan fremhæves det anførte om, at:

"Efter praksis kan kommuner endvidere i udbudskontrakter indsætte en såkaldt arbejdsklausul. [...] Praksis har baggrund i ILO-konvention 94 (fra 1949 og ratificeret af Danmark i 1955) om arbejdsklausuler, som forpligter statslige myndigheder – men ikke kommuner - til at indsætte arbejdsklausuler. [...]"

Økonomi- og Indenrigsministeriet finder, at det forhold, at det offentlige, herunder kommuner, i varierende omfang kan påtage sig et samfundsansvar, <...> blandt andet gør sig gældende i forhold til de varer, som kommunen indkøber, og at det således er lovligt, at en kommune udnytter sin mulighed for at efterspørge varer og ydelser, der er produceret under ansvarlige forhold."

Økonomi- og Indenrigsministeriet vurderer således, at en kommune lovligt kan anvende en arbejdsklausul i en udbudskontrakt under henvisning til, at lægge vægt på, at det i såvel internationale som i danske sammenhænge antages, at virksomheder bør tage et samfundsansvar i deres aktiviteter, som har fundet udtryk i en række såvel internationale som nationale initiativer, og som ministeriets opfattelse derfor tages som udtryk for en generel forudsætning om, at aktører, der har mulighed for det, bør tage et samfundsansvar.

Endvidere anfører ministeriet, at en kommune lovligt kan informere om samfundsansvar/Fair Trade under forudsætning af, at informationen ikke får karakter af udenrigspolitiske tilkendegivelser, idet varetagelsen af udenrigspolitiske tilkendegivelser alene er en statslig opgave.

Bemærk dog, at ministeriet i udtalelsen ikke tager stilling til forholdet til de udbudsretlige regler.

Det skal i øvrigt bemærkes, at det også i flere andre sammenhænge er blevet udtalt fra ministeriel side, at kommuner kan og bør gøre brug af ILO-konvention 94 ved udbud af bygge- og anlægsarbejder og tjenesteydelser.

I en rapport fra 2012 fra ”Udvalget om modvirkning af social dumping”, nedsat under Beskæftigelsesministeriet, vurderes det i øvrigt muligt ved lov at pålægge kommuner at gøre brug af ILO-konvention nr. 94.

(http://bm.dk/upload/BEM/Files/Dokumenter/Pressemeddelelser/2012/Social_dumping_rapport.), hvilket henseende der imidlertid endnu ikke er gjort tiltag.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har i anledning af Økonomi- og Indenrigsministeriets udtalelse af 3. maj 2013 vedr. Fair Trade-sagen afgivet en udtalelse om de udbudsretlige spørgsmål.

Styrelsen finder, at udbudsreglerne ikke forhindrer offentlige myndigheder i at lægge vægt på Fair Trade-hensyn. Disse hensyn kan inddrages både i forbindelse med tilbudsevalueringen og i forbindelse med kontraktens udførelse, blot det gøres med omtanke. Det indebærer blandt andet, at alle bagvedliggende kriterier til Fair Trade-mærket skal angives, når det tillægges positiv vægt, at et produkt er et Fair Trade-produkt. Derved vil andre produkter, som opfylder samme kriterier som Fair Trade produkterne, få *samme behandling* ved tilbudsevalueringen.

Derudover bemærker styrelsen, at offentlige myndigheder i forbindelse med udvælgelsen af egnede tilbudsgivere også har mulighed for at tage højde for tilbudsgivernes erfaring og faglige dygtighed på det sociale område, hvis kontrakten har et socialt præg.

Generelt skal det imidlertid stedse dels holdes for øje, at vilkår skal være klare og gennemsigtige, dels at krav til udenlandske bydere ikke må være strengere end de, der stilles til danske bydere, jf. i øvrigt lige ovenfor om samme behandling.

Juridisk Konklusion

Kommunalretten:

Krav om konkret vurdering - kommunen skal for alle kontrakter – uanset kontraktsummen – foretage en konkret vurdering af, om der er den fornødne sammenhæng mellem de krav, kommunen ønsker at stille til leverandøren (som ikke allerede følger af lovgivningen), og de hensyn som kommunen ønsker at varetage.

En sådan vurdering kan således ikke undlades under henvisning til, at værdien af tjenesteydelses-, drifts-, bygge- eller anlægskontrakten overstiger en på forhånd fastsat beløbsgrænse.

Endvidere gælder, at der ved vurderingen af, om kommunen kan indsætte en arbejdsklausul, ikke er sagligt at lægge vægt på fagforeningspolitiske eller organisationsmæssige hensyn. Derimod er det i henhold til praksis sagligt at lægge vægt på hensynet til pris, kvalitet og leveringssikkerhed.

Samtidig synes det kommunalretligt fra ministerielt niveau – alt andet lige - afklaret, at en kommune sagligt kan lægge vægt på mere brede hensyn ud fra generelle betragtninger om kommunen som modelarbejdsgiver, og at en arbejdsklausul som besluttet anvendt af Københavns Kommune må antages i almindelighed at kunne finde anvendelse i f. m. kontrakter med leverandører af tjenesteydelser eller bygge- og anlægsopgaver.

Udbudsretten:

Det er samlet vurderingen, at det principielt ikke kan udelukkes, at EU-domstolen i lighed med de nævnte domme (Laval og Rüffert) vil kunne nå frem til, at danske kommuner, herunder Københavns Kommune, ikke er berettigede til at stille andre krav til løn- og arbejdsvilkår, end de, der følger af udstationeringsdirektivet og udstationeringsloven.

Dette kan herefter begrænse kommunen i at stille andre krav til kontraktparters løn- og ansættelsesvilkår, end vilkår der følger af en overenskomst indgået af de mest repræsentative arbejdsmarkedsparter i Danmark, og som gælder på hele det danske område.

Omvendt kan der i forbindelse med tilbudsevaluering og kontraktsindgåelse indgå, hvorvidt visse med omtanke stillede særlige produktkrav er opfyldt eller ej og således, at produkter, der opfylder sådanne kriterier, får samme behandling ved evalueringen.

De nævnte forhold gør imidlertid ikke, at det – alt andet lige - ikke synes muligt ud fra en udbudsretlig vurdering i almindelighed at kunne benytte en arbejdsklausul som besluttet anvendt af Københavns Kommune i f. m. kontrakter med leverandører af tjenesteydelser eller bygge- og anlægsopgaver.

Økonomi

Arbejdet med anvendelse af arbejdsklausuler har ikke i sig selv budgetmæssige konsekvenser ud fra den forudsætning, at der ikke sker etablering af en kontrolenhed, jf. mere herom nedenfor.

Regeringen og KL udtrykker i økonomiaftalen enighed om, at kommunerne spiller en væsentlig rolle i forhold til at holde hånden under økonomien og beskæftigelsen, og at det kommunalpolitiske fokus på beskæftigelsesindsatsen har betydning for den enkelte kommunes økonomi. Det fastslås samtidig, at der skal være ordentlige arbejdsvilkår samt uddannelses- og praktikpladser til dem, der er under uddannelse.

Det kan dog herved ikke lægges til grund, at anvendelse af en arbejdsklausul – eller for den sags skyld en uddannelsesklausul – ikke i sig selv har indflydelse på prissætningen fra en given tilbudsgiver. Ligeså vil det i den samlede kontraktshåndtering forudsætningsvist indgå, at kontrolforanstaltninger fra kommunens side, jf. herved igen nedenfor, ikke de facto virker hæmmende for konkurrencen og dermed kommunens ønske om kontrahere ”bedst og billigst”.

Et eksempel i praksis - anvendelsen af arbejdsklausuler samarbejdskommuner på indkøbs- og udbudsområdet

I regi af indkøbsfællesskabet "Spar 5" (Rudersdal, Gladsaxe, Gentofte, Lyngby-Taarbæk og Frederiksberg kommuner udpeges efter omstændighederne områder, hvor to eller flere kommuner efter en meget konkret vurdering beslutter sammen at udbyde denne eller hin tjenesteydelse/leverance.

Frederiksberg Kommune anvender følgende klausul i alle kontrakter om indkøb af tjenesteydelser og bygge- og anlægskontrakter (Kommunalbestyrelsen den 8. november 2010):

"Tilbudsgiver skal sikre, at de ansatte, som tilbudsgiver og eventuelle underleverandører beskæftiger i Danmark med henblik på opgavens udførelse, har løn- og ansættelsesforhold, der ikke er mindre gunstige end de løn- og ansættelsesforhold, der er gældende for den pågældende branche på den egn, hvor arbejdet udføres, jf. dansk lovgivning og ILO konvention nr. 94. Overholder tilbudsgiver ikke denne forpligtelse, og medfører dette et berettiget krav fra de ansatte, kan Frederiksberg Kommune tilbageholde vederlag til tilbudsgiver med henblik på at tilgode-se dette krav. Tilbudsgiver forpligter sig desuden til at sikre, at de ansatte, som tilbudsgiver og eventuelle underleverandører beskæftiger i Danmark med henblik på opgavens udførelse, har gyldige arbejdsog opholdstilladelser. Frederiksberg Kommune forbeholder sig retten til at bortvise ansatte, der ikke er i besiddelse af nødvendige arbejds- eller opholdstilladelser og er registreret i databasen RUT. Manglende overholdelse af arbejdsklausulen udgør væsentlig misligholdelse af nærværende kontrakt."

Herudover gælder følgende i entreprisekontrakter:

"Entreprenøren er forpligtet til at sikre, at der, såfremt der anvendes ikke-dansktalende medarbejdere på byggeriet, skal være en dansktalende byggeleder, der kan sikre, at meddelelser om arbejdets udførelse, sikkerhedsinstrukser eller andre meddelelser bliver givet til de ikke-dansktalende medarbejdere på en for dem forståelig måde."

Gentofte Kommune har den 24. oktober 2014 vedtaget en lignende ordning:

"Med henvisning til bestemmelserne i ILO-konvention nr. 94 om arbejdsklausuler i offentlige kontrakter ønsker Gentofte Kommune at sikre, at hovedleverandøren og eventuelle underleverandører tilsikrer arbejdere løn (herunder særlige ydelser), arbejdstid og andre arbejdsvilkår, som ikke er mindre gunstige end dem, der i henhold til en gældende kollektiv overenskomst, voldgiftskendelse, nationale love eller administrative forskrifter gælder for arbejde af samme art indenfor vedkommende fag eller industri på den egn, hvor arbejdet udføres."

Der skal som sammenligningsgrundlag anvendes en kollektiv overenskomst, der er repræsentativ for, hvad der i øvrigt gælder i Danmark i den pågældende sektor.

Hovedleverandøren forpligter sig til at sikre medarbejdere beskæftiget i Danmark med driftsopgavens udførelse løn- og ansættelsesvilkår som nævnt ovenfor, og er forpligtet til at orientere de ansatte om de gældende arbejdsvilkår. Forpligtelsen omfatter tillige medarbejdere beskæftiget hos underleverandører. Gentofte Kommune kan kræve dokumentation for, at medarbejderne er orienteret.

Gentofte Kommune kan til enhver tid udbede sig relevant dokumentation for, at løn- og arbejdsvilkår for arbejdstagerne lever op til denne forpligtelse. Hovedleverandøren skal, efter skriftligt påkrav, fremskaffe relevant dokumentation fra såvel egne som eventuelle underleverandørers arbejdstagere. Dokumentationen skal være Gentofte Kommune i hænde senest 5 arbejdsdage efter påkravets modtagelse.

Relevant dokumentation kan f.eks. være lønsedler, lønregnskab, opholdstilladelser og ansættelseskontrakter eller ansættelsesbeviser.

Leverandøren skal endvidere på kommunens opfordring dokumentere at denne er registreret i relevante registre som fx Registeret for Udenlandske Tjenesteydere (RUT) og E-indkomst registeret.

Gentofte Kommune er berettiget til at bede den enkelte ansatte fremvise dokumentation for ansættelsen og ansættelsesforhold. Leverandøren skal sikre, at dennes ansatte har korrekt ansættelsesbevis og skal sikre at de ansatte er forpligtet til at fremvise denne dokumentation ved kommunens forespørgsel.

Dokumentationen kan efter omstændighederne give anledning til at kommunen videregiver dokumentation til andre myndigheder, fx skattemyndigheder, Arbejdstilsynet og/eller Politiet.

Overtrædelse af arbejdsklausulen udgør en væsentlig misligholdelse af aftaleforholdet. Gentofte Kommune kan - efter afgivelse af ovennævnte påkrav om dokumentation - ophæve kontrakten skriftligt med øjeblikkelig virkning.

Hvis leverandøren uanset påkrav overtræder arbejdsklausulen, herunder undlader at fremsende relevant dokumentation, kan Gentofte Kommune i stedet kræve dagbøder af [2 promille af den samlede kontraktssum excl. moms pr. arbejdsdag, dog mindst 2.000 kr. pr. arbejdsdag] pr. påbegyndt arbejdsdag indtil forholdet er bragt i orden og dokumentation herfor er modtaget. Gentofte Kommune er berettiget til at modregne boden i betalingen til leverandøren.

...

I nyere tid indebærer det således også, at der, hvor der ageres i fælles skab mellem flere kommuner, opstår der spørgsmål om fælles anvendelse af førnævnte klausul, og Lyngby-Taarbæk Kommune har således de facto accepteret at ville medvirke til anvendelse af sådanne klausuler hvor relevant som led i opretholdelse af indkøbsfællesskabet – en tilgang, som alt andet lige vurderes at være anvendelig med udgangspunkt i ramme af, at Lyngby-Taarbæk Kommune måtte vedtage at anvende klausul som i Københavns Kommune.

Af hensyn til dels at fastholde mest mulig overordnet forståelse for anvendelse af en arbejdsklausul, dels at understøtte en sådan klausuls praktiske anvendelse, peges på, at klausulen i Lyngby-Taarbæk Kommune i givet fald besluttes anvendt for kontrakter over en vis beløbsgrænse – f.eks. 2 mio. kr. ligesom tilfældet er i Frederiksberg Kommune.

I tilfælde, hvor der ageres i fællesskab med andre kommuner i indkøbs- og udbudsfællesskabet kan der så på operativt niveau afviges fra nævnte beløbsgrænse ud fra formålet om at kunne agere mest muligt fleksibelt i forhold til det mere overordnede formål med fælles udbud m.v.

Opfølgningsprocedurer og sanktioner

Leverandørerne har det umiddelbare ansvar for, at arbejdsklausuler overholdes. En hovedentreprenør må således pålægges på forlangende selv at kunne dokumentere, at alle forhold i kontrakten bliver overholdt – både for egne ansatte og for ansatte hos eventuelle underentreprenører.

Omvendt er det også vigtigt, at en arbejdsklausul ikke virker hæmmende for konkurrencen og pålægger entreprenører begrænsninger og en række administrative byrder, som i sidste ende fordyrer leverancen. Dette vil formentlig være tilfældet, såfremt entreprenører ofte afkræves større redegørelser og bilag, der skal dokumentere, at arbejdsklausulerne overholdes.

Det skal ses i lyset af de beføjelser, som henholdsvis SKAT og Arbejdstilsynet udøver i forhold til samme kreds af entreprenører. Kontrollen samt kravet om redegørelser m.v. kan samtidig ikke udelukkes at medvirke til at understøtte opfattelsen af en mistænkeliggørelse af en given entreprenør, hvilket kan påvirke samarbejdet mellem kommunen og entreprenøren.

Praksis må således tilrettelægges ud fra, at evt. kontrolforanstaltninger skal være proportionale i forhold til den konkrete genstand. Der peges i den forbindelse således heller ikke på afsættelse af budget til og oprettelse af en særlig kontrolenhed på området.

bkh

Journalnr. :
Dato .....: 11.02.2014
Skrevet af : HSE /45973153

NOTAT

om

Uddannelses- og praktikaftaler som kontraktvilkår i f. m. "relevante udbud"

Baggrund og formål

Ligesom det har været tilfældet statslige myndigheder fra 6. februar 2013 er fra 1. januar 2014 nu også regionerne og kommunerne aftalemæssigt (jf. finansloven for 2013 og aftalerne om kommunernes og regionernes økonomi for 2014) omfattet af "følg-eller-forklar"-princippet, hvorefter en myndighed enten skal benytte bruge sociale klausuler om uddannelses- og praktikaftaler i *relevante udbud* eller forklare, hvorfor de ikke gør det - fx fordi de anvender partnerskabsaftaler. Desuden er selskaber, som fuldt ud er ejet af offentlige myndigheder og ikke er i konkurrence, tillige omfattet.

Frivillige partnerskabsaftaler kan være i form af aftaler mellem kommuner, regioner, uddannelsesinstitutioner, større bygherrer og relevante interesseorganisationer. Ordningerne er typisk kendetegnet ved, at man gennem dialog, oplysningskampagner og tættere samarbejde mellem kommuner, skoler og virksomheder søger at etablere praktikpladser i relevante virksomheder.

For god ordens skyld bemærkes, at den konkrete formulering for så vidt angår kommunerne lyder således: "*Kommunerne skal fremover overveje brugen af sociale klausuler/partnerskabsaftaler om uddannelses- og praktikaftaler i relevante udbud efter "følg eller forklar"-princippet*" - d.v.s. at der ikke lovgives herom som en særskilt pligt.

Nærværende notat har til formål at behandle emnet nærmere med henblik på at pege på stillingtagen til, at Lyngby-Taarbæk beslutter sig konceptuelt omkring at anvende uddannelses- og praktikaftaler ud fra det generelle perspektiv, der følger af aftalen mellem staten og kommunerne. (Mindre kontrakter, som falder udenfor kategorien "relevante udbud", jf. nedenfor, kan ikke på forhånd udelukkes også i et omfang at kunne være egnede til klausuler om uddannelses- og praktikaftaler, forudsat det sker indenfor gældende juridiske rammer, men indgår ikke som særskilt overvejelse i nærværende notat af hensyn til at kunne holde fokus på kommuneaftalen.)

Notatet er herved samtidig et delbidrag til udførelsen af den opgave, der følger af, at kommunalbestyrelsen – på forslag af et kommunalbestyrelsesmedlem – den 5. september 2013 besluttede "... at arbejde videre med at anvende sociale klausuler, som man fx kender det fra *Gentofte Kommune*". (Skabelse af praktikpladser er én af de to kategorier, som "sociale klausuler kan opdeles i; den anden kategori er klausuler, der har til formål at opretholde løn- og ansættelsesforhold, hvilket emne behandles i særskilt notat.)

"Social klausul" som kontraktvilkår

En social klausul om uddannelses- og praktikaftaler er et kontraktvilkår, som den ordregivende myndighed kan stille i forbindelse med udbud af bygge- og anlægskontrakter og tjenesteydelseskontrakter. Den sociale klausul fastlægger, at leverandøren skal benytte elever i opgaveløsningen. Ved elever forstås en arbejdstager, som leverandøren eller dennes underleverandør indgår/har indgået en uddannelsesaftale om et uddannelsesforløb med.

Et sådant kontraktvilkår er ikke et af de elementer, som tilbudsgiverne kan konkurrere om.

Det vil sige, at vilkåret er gældende, uanset hvilken leverandør, der vinder opgaven. Hvis en tilbudsgiver ikke accepterer vilkåret, f.eks. ved at tage forbehold, er tilbuddet ikke i overensstemmelse med udbudsbetingelserne og er dermed ukonditionsmæssigt. Ordregiver er i givet fald som udgangspunkt forpligtet til at afvise ansøgningen/tilbuddet.

Personer omfattet af de danske uddannelsesordninger omtales i forskellige sammenhænge på forskellig vis – såsom lærlinge/elever (erhvervsuddannelser) eller egu-elever/egu-praktikanter (erhvervsgrunduddannelse), eller som elever, praktikanter og lærlinge. I nærværende notat anvendes begrebet "elever" og "praktikanter" som en fællesbetegnelse uafhængigt af, om eleven tager en erhvervsuddannelse eller erhvervsgrunduddannelse.

Nedenfor er nærmere skitseret, hvad "følg-eller-forklar"-princippet nærmere indebærer, og hvordan en social klausul om uddannelses- og praktikaftaler eksempelvis kan formuleres og lovligt indgå i et udbud. Desuden gennemgås de retlige rammer for brugen af klausulerne i kontrakter, der er omfattet af EU's udbudsdirektiver.

Det er en alment gældende betingelse i dansk ret, at forvaltningens virksomhed skal være legitimeret i en lov eller anden relevant retskilde. Endvidere må offentlige myndigheder kun forfølge saglige formål. Den persongruppe, der skal omfattes af den sociale klausul, skal derfor afgrænses objektivt og i overensstemmelse med kriterierne i den pågældende ordning.

Brugen af sådan klausul skal således grundlæggende have hjemmel i lovgivningen, og der ses derfor nærmere på emnet ud fra praktikpladser, der er omfattet af lov om erhvervsuddannelser og lov om erhvervsgrunduddannelser m.v. eller lignende ordninger i andre EU/EØS-lande, idet de to love er de eneste lovregulerede ungdomsuddannelser med et praktikforløb. Begge uddannelsesordninger omfatter en flerhed af uddannelser inden for bl.a. byggeri, transport, medier, sundhed, elektricitet, service m.v. Et praktikforløb beror på en uddannelsesaftale mellem en elev under uddannelse og en arbejdsgiver.

Afgrænsningen af "relevante udbud" er ens for statslige, regionale og kommunale ordregivere og er defineret således:

- Bygge- og anlægskontrakter, hvor kontrakten udføres i Danmark, og har en varighed på minimum 6 måneder og en kontraktværdi på mindst 10 mio. kr. eks. moms og/eller en lønsum på 4 mio. kr.
- Tjenesteydelseskontrakter, hvor kontrakten udføres i Danmark, og har et driftselement (f.eks. rengøring eller kantinedrift), en varighed på minimum 6 måneder og en kontraktværdi på mindst 10 mio. kr. eks. moms og/eller en lønsum på 4. mio. kr.

(Bemærk, at det afgørende er kontraktlængden (varighed). Der kan forekomme kontrakter, hvor perioden (udførelsesperioden), hvor det vil kunne komme på tale at anvende elever, er under 6 måneder. Det er ikke udførelsesperioden, der lægges vægt på i afgrænsningen. Udførelsesperioden kan derimod have betydning i vurderingen af, om det konkret vil være proportionalt at kræve elever ansat, jf. nedenfor.)

Ordregiver kan på disse områder lovligt anvende sociale klausuler, når følgende tre betingelser er opfyldt:

- Kravet overholder EU-retten, dvs. det er proportionalt og ikke-diskriminerende
- Kravet er knyttet til kontraktens udførelse
- Kravet er offentliggjort i udbudsbetingelserne eller udbudsbekendtgørelsen.

Den førstnævnte betingelse indebærer bl.a., at det ikke er tilladt at stille krav om danske elever eller elever fra en bestemt erhvervsskole eller geografisk område. Den ordregivende myndighed skal acceptere, at leverandøren medbringer elever fra andre EU/EØS-lande, der er omfattet af tilsvarende ordninger, dvs. ordninger med et uddannelsesmæssigt formål. (Norge, Island og Liechtenstein har indgået en samarbejdsaftale med EU, den såkaldte EØS-aftale. EØS-aftalen betyder at EU's bestemmelser om det indre marked også gælder i disse lande - undtagen bestemmelserne vedr. EU's toldunion samt fiskeri og landbrug. Derfor skal ordregiver også acceptere elever fra EØS-lande, som er omfattet af en ordning med et uddannelsesmæssigt formål.)

”Følg eller forklar”-princippet indebærer, at ordregiver inden et udbud offentliggøres indledningsvist må fastslå, om den konkrete kontrakt er omfattet af kategorien relevante udbud.

Falder kontrakten ikke ind under relevante udbud, skal ordregiveren ikke foretage sig yderligere.

Falder kontrakten ind under kategorien relevante udbud, skal ordregiver foretage en konkret vurdering af, om kontrakten egner sig til en social klausul om uddannelse – og praktikaftaler.

Baggrunden herfor er, at lovligheden af sociale klausuler i et offentligt udbud altid beror på en konkret vurdering i henhold til EU's udbudsregler. Ordregiver skal bl.a. overveje, om en social klausul i et konkret udbud er proportionalt i forhold til opgaven, som skal udbydes, og om klausulen kan medføre en overtrædelse af ikke-diskrimination- og ligebehandlingsprincipperne.

I givet fald skal der i forbindelse med den konkrete formulering af kravet (kontraktvilkåret) om anvendelse af elever af ordregiver bl.a. også overvejes, hvorvidt leverandøren kan overføre allerede ansatte elever til opgaven, og hvordan opfølgning og håndhævelse skal gennemføres.

Hvis ordregiver vælger ikke at bruge en social klausul om uddannelses- og praktikaftaler i et ellers relevant udbud, er det meningen, at ordregiver skal forklare grunden herfor via ordregivers hjemmeside. Begrundelsen kan for eksempel være, at der ikke er mangel på praktikpladser indenfor det uddannelsesområde, som er relevant for den konkrete kontrakt, eller at det ikke vil være proportionalt at stille en social klausul i kontrakten.

Har ordregiver indgået en frivillig partnerskabsaftale med henblik på at skaffe praktikpladser indenfor det eller de områder, som er relevante for den konkrete kontrakt, kan det også være en forklaring på, hvorfor ordregiver ikke anvender en social klausul.

Relevante udbud er som nævnt afgrænset til bygge- og anlægskontrakter, og tjenesteydelseskontrakter, som udføres i Danmark og opfylder nedenstående krav:

- Bygge- og anlægskontrakter, som har en varighed af mindst 6 måneder samt en kontraktværdi på mindst 10 mio. kr. eksklusiv moms og/eller minimum lønsum på 4 mio. kr., eller
- Tjenesteydelseskontrakter som har en varighed af mindst 6 måneder samt en kontraktværdi på mindst 10 mio. kr. eksklusiv og/eller minimum lønsum på 4 mio. kr. Derudover skal tjenesteydelseskontrakter indeholde et driftselement. Som eksempel hertil kan nævnes rengøringsydelseskontrakter og kantinedrift. Her vil henholdsvis service-assistentuddannelsen og gastronomuddannelsen (fx ”cater” eller kok) kunne være relevant.

Rammeaftaler er ikke omfattet af ”følg eller forklar”-princippet. Omfattet er bygge- og anlægskontrakter uanset, om der er tale om fagentrepriser, hovedentrepriser eller totalentrepriser. Afgrænsningen af relevante udbud er ens for såvel statslige, regionale og kommunale ordregivere.

Som nævnt har leverandøren har ret til at ansætte elever fra andre EU/EØS-lande, forudsat at eleverne er omfattet af uddannelsesordninger, som svarer til de danske uddannelsesordninger. Det betyder, at en social klausul om ansættelse af elever ikke nødvendigvis vil skabe praktikpladser for danske elever under uddannelse. Det er leverandøren, der afgør elevens oprindelse indenfor EU/EØS.

Kontraktindgåelse - anvendelse af klausul

Falder kontrakten, der skal udbydes, ind under kategorien ”relevante udbud”, skal ordregiver sikre sig, at klausulen udformes i overensstemmelse med EU’s udbudsregler. Når ordregiver indgår kontrakter, der overstiger udbudsdirektivernes tærskelværdier, skal ordregiver overholde EU’s udbudsregler. Ved EU’s udbudsregler forstås udbudsdirektiverne og regler og grundlæggende principper i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF).

Ordregiver skal iagttage en række regler og principper ved vurderingen af, om der i det konkrete EU-udbud af bygge- og anlægskontrakter eller tjenesteydelseskontrakter lovligt kan stilles en social klausul om uddannelses- og praktikaftaler.

Hvis kontrakten ikke er fuldt ud omfattet af udbudsdirektiverne, er der videre rammer for brugen af sociale klausuler, end hvis kontrakten er omfattet af udbudsdirektiverne. Har kontrakten en klar grænseoverskridende interesse, skal ordregiver overholde de generelle regler og principper i TEUF.

Ordregiver kan lovligt i et udbud omfattet af udbudsdirektiverne stille krav (kontraktvilkår) om, at leverandøren ansætter en eller flere elever til udførelse af opgaven. Der er dog en forudsætning, at vilkåret

- overholder TEUF’s regler og grundlæggende principper

- er knyttet til kontraktens udførelse
- er offentliggjort i udbudsbekendtgørelsen eller udbudsbetingelserne.

Essensen af betingelserne er, at ordregiver alene må stille krav om ansættelse af elever til brug for leverandørens udførelse af den konkrete opgave, og kravet skal være rimeligt (proportionalt) i forhold til opgaven. Samtidig skal ordregiver som nævnt acceptere, at leverandøren kan ansætte elever fra et andet EU/EØS-land, som er omfattet af en ordning med et uddannelsesmæssigt formål.

Vilkåret om overholdelse af TEUF regler og grundlæggende principper indebærer betingelse om, at klausulen overholder EU-retten, herunder traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmådes (TEUF) principper om proportionalitet, ikke-diskrimination og ligebehandling.

Vilkåret om proportionalitet - proportionalitetsprincippet - indebærer, at en ordregiver ikke må stille krav til leverandørerne, som er uegnede eller går ud over, hvad der er nødvendigt i forhold til kontraktens udførelse.

Med andre ord skal kravet til leverandøren være rimeligt i forhold til den udbudte opgave. Forpligtelsen til at ansætte elever skal dermed vurderes i forhold til den opgave, som ordregiver udbyder. I vurderingen skal ordregiver inddrage følgende forhold:

- Er kravet om elever relevant i forhold til de arbejdsopgaver kontrakten indeholder?

Ordregiver skal først og fremmest vurdere, om vilkåret er egnet til/relevant for udførelsen af den pågældende kontrakt. Hvis kontrakten alene indebærer arbejdsopgaver, som ikke er relevant for uddannelses- og praktikaftaler, vil det som udgangspunkt ikke være proportionalt at stille krav om ansættelse af elever til at udføre opgaven.

Uddannelsesvejledningen www.ug.dk indeholder oplysninger om de enkelte erhvervsuddannelser, herunder hvilke erhvervsskoler, der udbyder de enkelte uddannelser og om de enkelte kontaktoplysninger på skolerne. Ordregiver kan kontakte erhvervsskolerne for at høre, om området for kontrakten er dækket af en erhvervsuddannelse.

Typisk vil håndværksarbejder (udførende fag, f.eks. tømrer, snedker og murer) være relevante for uddannelses- og praktikaftalerne, men kontrakten kan konkret også indebære, at der primært skal anvendes specialistviden. I sådanne situationer bør ordregiver overveje, om det er relevant at inddrage elever i opgaveløsningen.

Når ordregiver har vurderet, at leverandøren skal anvende faglært arbejdskraft til udførelsen af kontrakten, har ordregiver to muligheder:

1)

Ordregiver kan overlade det til leverandøren at vælge, hvilken slags elever, der skal ansættes til opgaven. Det vil således være leverandøren, der beslutter, om der skal ansættes elever i relation til eksempelvis tømrerarbejdet eller i relation til VVS arbejdet i en udbudt kontrakt.

Fremgangsmåden benyttes efter det oplyste f.eks. af Københavns Kommune. Metoden er fleksibel for leverandøren og kan med fordel anvendes i forbindelse med projekter, hvor ordregiver som overvejende hovedregel anvender funktionskrav i kravspecifikationen, og hvor det i høj grad er op til den private leverandør at tilrettelægge projektets anlægsfase. Det med-

fører, at ordregiver ikke altid på forhånd kan fastslå hvilken type arbejdskraft, der er nødvendig for kontraktens udførelse.

2)

Ordregiver kan fastsætte, at stillinger som besættes med elever skal ske i relation bestemte opgaver, der er knyttet til kontraktens udførelse – eksempelvis til tømrerarbejdet.

- Hvor lang tid må kravet om uddannelses- og praktikaftaler gælde?

En klausul om ansættelse af elever må ikke forpligte leverandøren i længere tid, end den udbudte kontrakts løbetid. Løber kontrakten eksempelvis 10 måneder, må ordregiver ikke stille krav om ansættelse af en elev i to år. Ordregiver skal i det hele taget vurdere leverandørernes faktiske muligheder for at indgå uddannelses- og praktikaftaler, der ikke overstiger kontraktens løbetid.

- Hvor mange elever kan der kræves ansat?

Hvis den udbudte opgave vurderes egnet til en klausul om ansættelse af elever, skal antallet af elever, der kræves beskæftiget under kontraktens udførelse, være proportional med opgavens art og størrelse. Kontraktværdien og den samlede lønsum kan være blandt de mest relevante indikatorer for, hvor mange ansatte, der kræves for at løse opgaven.

Kontraktværdien alene giver således ikke i sig selv nødvendigvis et relevant billede af, hvor mange medarbejdere opgaven kræver, bl.a. fordi materialeomkostninger kan udgøre en væsentlig del her af. På samme måde kan arbejdsstyrkens specifikke sammensætning have betydning for vurderingen.

Ordregiver skal derfor vurdere, hvor meget faguddannet arbejdskraft (med tilhørende erhvervsuddannelser) en leverandør må forventes at anvende på kontraktens udførelse og med afsæt i dette vurdere om, og i givet fald hvor mange elever, der kan stilles krav om.

Hvor stor en andel af den relevante faguddannede arbejdskraft eleverne kan udgøre, vil være en meget konkret vurdering, hvor alle omstændigheder for udførelsen af den konkrete kontrakt inddrages.

Det er derfor ikke muligt på forhånd at give entydige rettesnore for vurderingen eller f.eks. at angive en bestemt %-andel. Bl.a. kan sikkerhedsforhold, og hvordan den relevante arbejdskraft er organiseret, have betydning.

Københavns Kommune tager dog udgangspunkt i, at det almindeligvis turde være muligt at beskæftige 10 % elever af det samlede timeantal for faglært arbejde på opgaven - men at det i øvrigt altid vil være op til ordregiver at foretage en konkret vurdering af, hvor stor en andel elever, opgaven evt. kan bære. På nævnte kommunes ejendomsområde vurderer en eksternt tilknyttet rådgiver antallet af elevårsværk i den konkrete kontrakt ud fra den forventede mængde faglært arbejde (med tilhørende erhvervsuddannelse) i opgaven.

Opgavens potentiale vurderes ved anvendelse af nedenstående systematik ud fra et entrepriseeksempel (hoved- og fagentrepriser) således, at det samlede anlægsbudget opdeles i følgende hovedposter: Håndværkerudgifter, Øvrige omkostninger og Samlet anlægsbudget. Håndvær-

kerudgifterne opdeles pr. entreprise og eventuelt yderligere på bygningsdelsniveau for en mere detaljeret vurdering, idet reserver og hensættelse til uforudsete udgifter ikke medregnes.

For hver entreprise angives den skønnede fagrelevante lønudgift, og på den baggrund vurderes potentialet for elever med udgangspunkt i førnævnte udgangspunkt. Potentialet opgøres som antal årsværk (helårsstillinger) med et blik for, at det i praksis kan være sammensat af deltidsbeskæftigede på opgaven. Københavns Kommune vurderer hovedentrepriser samlet, medens fagentrepriser vurderes enkeltvis i forhold til om og i givet fald, hvor mange årsværk elever, der med rimelighed kan stilles krav om.

Grundet opgavernes forskellige indhold af faglært arbejde er der stor variation i forholdet mellem opgavens forventede størrelse og det krævede antal årsværk elever. Således har Københavns Kommune eksempelvis stillet krav om et elevårsværk pr. 7 mio. kr. i projekt Plejecentret Sølund, som indebærer en stor andel faglært arbejde, og krav om et elevårsværk pr. 45 mio.kr. i projekt Nordhavnsvej, som indebærer en mindre andel faglært arbejde.

Vilkåret må ikke diskriminere eller forskelsbehandle EU's udbudsregler - det skal bl.a. sikres, at alle virksomheder har lige adgang til offentlige kontrakter. Det vil være i strid med reglerne, hvis ordregiver fastsætter en social klausul, som i realiteten kun kan opfyldes af én leverandør eller en eksklusiv gruppe af leverandører, eller hvis det vil være vanskeligere for leverandører fra andre medlemslande at overholde kravet. En social klausul ikke må heller ikke diskriminere arbejdstagere fra andre medlemslande.

Lovligheden af et kontraktvilkår afhænger derfor af den nøjagtige ordlyd og af, hvilken virkning det i praksis har for leverandører m.v. fra andre medlemslande. Det vil altid bero på en konkret vurdering, om vilkåret er foreneligt med EU-retten.

For at sikre at kravet om ansættelse af elever ikke diskriminerer leverandører og elever fra andre EU/EØSx-lande, skal ordregiver tage højde for følgende forhold i forbindelse med formuleringen af klausulen:

- Der må ikke stilles krav om danske elever eller elever fra danske uddannelser

Ordregiver kan som udgangspunkt lovligt forpligte leverandøren til at ansætte et bestemt antal elever, som med hensyn til nationalitet ikke er begrænset til et bestemt land, til udførelsen af den konkrete opgave. Derimod vil det være ulovligt at stille krav om, at eleverne er omfattet af de danske uddannelsesordninger eller er danske elever. Det vil diskriminere elever fra andre EU/EØS-lande under tilsvarende uddannelsesordninger. Det vil derfor også være ulovligt at stille krav om ansættelse af elever fra en bestemt erhvervsskole eller geografisk område.

Leverandøren skal frit kunne ansætte elever fra ethvert EU/EØS-land, som er omfattet af en uddannelsesordning svarende til den ordning, som søges fremmet med klausulen. Ordregiver skal acceptere elever omfattet af uddannelsesordninger i andre EU/EØS-lande – også hvis ordningerne har en anden opbygning og indhold end den pågældende danske ordning. Ordregiver kan ikke kræve, at den udenlandske uddannelsesordning er identisk med den danske, jf. ovenfor. Afgørende er, at den udenlandske ordning varetager et uddannelsesmæssigt formål. Er det ikke tilfældet, vil ordningen ikke kunne tjene til at opfylde klausulen.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen oplyser at være bekendt med, at Tyskland, Østrig, Holland og Norge har praktikforløb i deres uddannelsesordninger. Eventuelle yderligere ordninger i andre EU/EØS-lande, der tilgodeser et uddannelsesmæssigt formål, vil som nævnt også kunne anvendes til at opfylde klausulen.

Såfremt det land, hvor leverandøren er hjemhørende, ikke har en relevant uddannelsesordning, kan leverandøren vælge mellem selv at finde eleverne i et andet EU/EØS-land eller få anvist elever her i landet, som er omfattet af den danske uddannelsesordning, som klausulen er møntet på. Hvis leverandøren ikke selv har mulighed for eller ønske om at finde elever til opfyldelse af den sociale klausul i et andet EU/EØS-land, kan ordregiver henvise leverandøren til en dansk anvisningsenhed (en erhvervsskole) for at få anvist det antal elever, der kræves. Hvis det ikke er muligt for anvisningsenheden at formidle elever, er leverandøren fritaget fra forpligtelsen til at ansætte elever til udførelsen af den udbudte opgave.

- Kravet skal formuleres uafhængigt af danske ordninger.

Et kontraktvilkår om ansættelse af elever skal defineres uafhængigt af de danske uddannelsesordninger. Konkret betyder det, at den pågældende uddannelsesordning (og hermed den omfattede persongruppe) skal beskrives på en sådan måde, at omfanget af uddannelsesordningen og de krav, der ligger heri, kan læses og forstås selvstændigt (uden kendskab til den pågældende danske uddannelsesordning). Det sikrer, at både danske og udenlandske ordregivere kan gøre sig bekendt med klausulens omfang. Samtidig skal ordregiver udtrykkeligt anføre, at leverandører fra andre EU/EØS-lande kan opfylde klausulen ved at anvende elever fra andre EU/EØS-lande, der er omfattet af lignende uddannelsesordninger. (De danske uddannelseslove indeholder særlige godkendelses- eller bopælskrav. Ordregiver må derfor ikke kræve, at udenlandske leverandører godkendes som praktikvirksomhed eller stille krav om, at eleven er bosat i Danmark, hvis leverandøren selv medbringer elever fra andre EU-lande omfattet af tilsvarende uddannelsesordninger.)

- Der må ikke stilles forskellige krav til små og store leverandører

Den sociale klausul skal udformes således, at vilkåret skal opfyldes ensartet, uanset hvilken leverandør der vinder udbuddet, og uanset om leverandøren er en stor eller lille virksomhed. Det skyldes, at vurderingen af, hvor mange elever der kan kræves ansat, tager udgangspunkt i kontraktens størrelse og karakter og ikke i virksomhedens størrelse. En klausul må derfor ikke fastsætte, at små virksomheder vil kunne nøjes med at ansætte færre elever end en stor virksomhed.

En anden betingelse er, at en social klausul skal være knyttet til kontraktens udførelse (jf. art. 26 i udbudsdirektivet, artikel 38 i forsyningsvirksomhedsdirektivet og artikel 20 i forsvars- og sikkerhedsdirektivet). Kravene til kontraktens udførelse skal derfor være knyttet til de opgaver, som er nødvendige for at gennemføre de bygge- og anlægsarbejder eller levere de tjenesteydelser, som ordregiver vil udbyde. De praktikpladser, der kræves oprettet, skal således oprettes i tilknytning til den udbudte opgave og ikke i tilknytning til andre af virksomhedens opgaver. Det gælder også, hvis andre af virksomhedens opgaver er opgaver, der udføres for den pågældende ordregiver. Betingelsen er tæt forbundet med betingelsen om, at klausulen skal være proportional.

En social klausul er - eksempelvis - ikke knyttet til udførelsen af kontrakten, hvis den f.eks. fastsætter:

- At en bestemt andel af leverandørens ansatte totalt set skal være elever
- At leverandøren allerede skal have oprettet et antal/en andel praktikpladser i virksomheden for at komme i betragtning
- At leverandøren skal oprette et antal/en andel praktikpladser i forbindelse med en anden kontrakt for ordregiver end den udbudte
- At leverandøren skal oprette et antal/en andel praktikpladser i forbindelse med udførelse af andre opgaver i virksomheden.

Det følger af udbudsdirektivet, at en social klausul skal fremgå af udbudsbekendtgørelsen eller udbudsbetingelserne. (jf. art. 26 i udbudsdirektivet, artikel 38 i forsyningsvirksomhedsdirektivet og artikel 20 i forsvars- og sikkerhedsdirektivet). Klausulen skal være klart og gennemsigtigt beskrevet.

Det er imidlertid Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens opfattelse, at vilkåret som udgangspunkt bør fremgå af udbudsbekendtgørelsen, når der er tale om et begrænset udbud. Det skyldes, at potentielle leverandører, efter styrelsens opfattelse, skal have kendskab til forpligtelsen inden ansøgning om prækvalifikation, da klausulen skal accepteres af den leverandør, der vinder udbuddet. Herved kan leverandøren tage højde for forpligtelsen til at ansætte elever allerede i forbindelse med sin beslutning om, hvorvidt denne ønsker at deltage i udbuddet.

Ansættelse af en eller flere elever er et væsentligt kontraktretligt krav, som må forventes at kunne afholde nogle leverandører fra at byde. Har ordregiver ikke på tidspunktet for offentliggørelsen af udbudsbekendtgørelsen (begrænset udbud) overblik over, hvorvidt det vil være relevant og juridisk holdbart at stille en klausul om uddannelses- og praktikaftaler, kan ordregiver i stedet tilkendegive i udbudsbekendtgørelsen, at der med kontrakten forventeligt medfølger en pligt til at ansætte elever. Bliver kravet en realitet, skal vilkåret fremgå af udbudsbetingelserne, som de prækvalificerede modtager. (F.eks. kan under ”*Andre særlige vilkår, som gælder for opfyldelse af kontrakten*” anvendes formulering a la følgende: “*Det forventes, at der ved nærværende udbud kan stilles krav om, at leverandøren skal beskæftige praktikanter*”).

Hvis klausulen offentliggøres i udbudsbekendtgørelsen, kan der ske en henvisning til ordregiverens kontraktudkast i udbudsmaterialet for klausulens nærmere omfang. Ordregiver kan i udbudsbekendtgørelsen fx anføre, at leverandøren skal sikre, at mindst ”X” stillinger, der anvendes til at opfylde kontrakten, skal besættes med elever – og eventuelt i relation til hvilket arbejde eleverne skal beskæftiges. Det vil også være relevant at anføre, om leverandøren kan opfylde klausulen ved at anvende allerede ansatte elever.

Ordregiver skal være opmærksom på, at der skal være overensstemmelse mellem, hvad der angives i udbudsbekendtgørelsen og udbudsbetingelserne. Angiver ordregiver klausulen i udbudsmaterialet, kan dette bedst ske i et ”udkast til kontrakt” og ikke et vilkårligt sted i udbudsbetingelserne, idet ordregiver gør hermed særligt opmærksom på, at der er tale om et kontraktvilkår, som leverandøren skal opfylde i forbindelse med kontraktens udførelse.

Når ordregiver har fastlagt, at det vil være proportionalt at stille krav om beskæftigelse af en eller flere elever, skal ordregiveren gøre sig overvejelser vedrørende formuleringen af klausu-

len som et kontraktvilkår. Som gennemgået ovenfor er det særligt vigtigt at formulere klausulen, så den ikke diskriminerer leverandører og elever fra andre EU/EØS-lande.

Når ordregiver skal indsætte et vilkår i kontrakten om, at leverandøren skal beskæftige elever til udførelsen af den udbudte opgave, er det vigtigt, at der sker en afgrænsning af den persongruppe, som skal være omfattet af vilkåret, og samtidig at vilkåret har tilknytning til kontraktens genstand.

Klausulen skal defineres og afgrænses ud fra de objektive kriterier, der fremgår af den relevante uddannelsesordning. Det betyder, at kontraktvilkåret skal formuleres således, at det samtidig med at være afledt af de omtalte love, skal ligestille de danske uddannelsesordninger, som klausulen er baseret på med tilsvarende uddannelsesordninger i andre EU/EØS-lande. Vilkåret skal desuden give leverandørerne mulighed for at anvende elever fra andre EU/EØS-lande, der er omfattet af en tilsvarende uddannelsesordning, som den sociale klausul sigter at fremme.

Et eksempel på formulering af afgrænsning af persongruppe kan være følgende:

"Leverandøren skal sikre, at mindst x stillinger, der anvendes til at opfylde denne kontrakt, besættes med elever. Ved elever forstås en arbejdstager, med hvem leverandøren eller dennes underleverandører indgår eller har indgået en uddannelsesaftale. Uddannelsesaftalen skal indgås som led i et uddannelsesforløb, som eleven følger, og skal være rettet mod, at eleven opnår personlige, sociale og faglige kvalifikationer, som understøtter elevens uddannelsesforløb, og som giver grundlag for beskæftigelse på arbejdsmarkedet. Uddannelsesforløb i medfør af lovbekendtgørelse nr. 987 af 16. august 2010 om erhvervsgrunduddannelser m.v. og i medfør af lovbekendtgørelse nr. 439 af 29. april 2013 om erhvervsuddannelser anses at opfylde ovenstående krav til uddannelsesforløb. Leverandøren eller dennes underleverandører kan indgå uddannelsesaftaler om uddannelsesforløb i medfør af andre tilsvarende uddannelsesordninger i EU/EØS, herunder med elever fra andre EU/EØS-lande, som opfylder ovenstående krav til et uddannelsesforløb."

Med nævnte eksempel er det op til leverandøren at bestemme til hvilke opgaver, forbundet med kontraktens udførelse, der skal beskæftiges elever. Hermed kan leverandøren vælge, om det er mest hensigtsmæssigt at beskæftige en elev i relation til f.eks. tømrerarbejdet eller VVS-arbejdet.

Ordregiver kan også vælge at fastslå, at elevansættelserne skal ske i relation til f.eks. tømrerarbejde - d.v.s. en formulering om elever i relation til bestemte opgaver knyttet til kontraktens udførelse - eksempelvis således:

"Stillinger, som besættes med elever, skal ske i relation til følgende opgaver, der er knyttet til kontraktens udførelse: [Indsæt opgaver, fx tømrerarbejde, VVS arbejde mv.]" + som i foregående eksempel fastlægge, at leverandøren skal besætte et bestemt antal stillinger med elever.

Alternativt kan ordregiver anvende en mere fleksibel model, hvor leverandøren kan vælge at beskæftige en eller flere elever i en kortere periode - d.v.s. give leverandøren mulighed for at overføre elever, som leverandøren måtte beskæftige i forvejen, til udførelsen af den udbudte opgave.

Blot skal det samlede antal arbejdstimer, som udføres af elever, svare til beskæftigelsen af et bestemt antal årsværk elev(er) i kontraktens løbetid.:

"Leverandøren skal sikre, at mindst x af de årsværk (svarende til 1924 arbejdstimer inkl. ferie sygdom, skoleophold m.v.), der anvendes til at opfylde kontrakten, besættes med en eller flere praktikant(er). [...]Leverandøren kan vælge at beskæftige en eller flere praktikant(er) i en kortere periode, forudsat at det samlede antal arbejdstimer, som udføres af praktikanter, svarer til beskæftigelsen af X årsværk praktikant(er) i kontraktens løbetid".

Når ordregiver har fået afgrænset persongruppen, er det det således dernæst væsentligt at overveje, om allerede ansatte elever hos leverandøren kan overføres til den udbudte opgave, eller om der skal ske nyansættelser. Førnævnte eksempelvis formulering giver leverandøren mulighed for at overføre allerede ansatte elever til den konkrete opgave. Herved tager ordregiver hensyn til de virksomheder, der allerede har oprettet praktikpladser i virksomheden.

Såfremt leverandøren imidlertid ikke har elever (indenfor persongruppen i klausulen), der kan overføres til opgaven, vil leverandøren være forpligtet til at ansætte nye elever. Ønsker ordregiver at sikre, at der er tale om egentlige nyansættelser, kan ordregiver fastsætte, at leverandøren ikke kan opfylde klausulen ved at overføre elever fra en anden del af leverandørens virksomhed.

Selvom kravet medfører nye praktikpladser, skal ordregiver dog være opmærksom på, at kravet kan risikere at få den virkning, at virksomhederne er tilbageholdende med at indgå uddannelses- og praktikaftaler på "frivillig basis", hvis de alligevel bliver forpligtet til at ansætte elever i forbindelse med indgåelse af kontrakter med offentlige myndigheder.

Eksempel på formulering vedr. krav om nyansættelser:

"Leverandøren kan ikke opfylde sin forpligtelse til at beskæftige elever i henhold til pkt. X i kontrakten ved at overføre personer, som ved kontraktens indgåelse er ansat hos leverandøren, til den udbudte kontrakt."

Leverandøren har ansvaret for, at der anvendes elever i overensstemmelse med kontraktvilkåret. Såfremt det ikke er muligt for leverandøren at finde elever, er leverandøren berettiget til at se bort fra klausulen. For at sikre, at dette står klart for leverandøren, kan det med fordel indarbejdes i kontraktvilkåret; en eksempelvis formulering herom kan være følgende:

"Såfremt leverandøren kan påvise, at leverandøren ikke har kunnet indgå uddannelsesaftaler til besættelse af stillinger med elever, bortfalder vilkåret."

Efterlevelse

Ovenfor er der givet eksempler på, hvordan uddannelses- og praktikaftaler kan formuleres som kontraktvilkår og pålægges leverandøren at overholde. Sådanne kontraktvilkår vil imidlertid næppe kunne stå alene, uden at der samtidig indsættes supplerende vilkår, som sikrer mulighed for konkret overholdelse af vilkåret om ansættelse af elever. Generelt bør ordregivere altid gennemføre en kontraktopfølgning for at sikre sig, at leverandørerne leverer varer

og ydelser i overensstemmelse med det aftalte. Herigennem opnår ordregiver den ønskede effekt af sin kontrakt.

Kontraktopfølgning er særligt relevant i forbindelse med leverandørernes oprettelse af praktikpladser. Derfor bør ordregiveren anføre i kontrakten, hvordan ordregiver vil følge op på vilkåret, og hvilke sanktionsmuligheder der vil være, såfremt leverandøren ikke overholder forpligtelsen. Opfølgning kan ske ved at leverandøren bl.a. skal fremlægge en praktikantplan for beskæftigelse af elever på opgaven.

Derudover kan den sociale klausul om praktikpladser indgå et fast punkt på dagsordenen i f. m. løbende byggemøder mellem kommunen og entreprenøren, hvor det er aftalt med leverandøren på møderne at være forpligtet til at oplyse antallet af aktuelle beskæftigede elever, jf. følgende eksempelvis formulering:

"I forbindelse med projektets gennemførelse skal leverandøren godtgøre, at det krævede antal praktikanter er beskæftiget på den aktuelle opgave. Det sker som følger: Samtidig med fremlæggelse af arbejdsplan skal leverandøren fremlægge en praktikantplan for beskæftigelse af praktikanter på opgaven. På byggemøder/projektmøder oplyser leverandøren antallet af aktuelt beskæftigede praktikanter som er en særskilt del af den samlede bemanning, og dette noteres af byggelederen i referatet. Under udførelsen opdaterer leverandøren løbende praktikantplanen, når der sker ændringer i bemanningen, herunder eksempelvis i takt med at leverandøren påbegynder opgaven."

Praktikantplanen kan udformes principielt og skematiseres som følgende fiktive eksempel:

"Bygherre: Kommune; Projekt: Ombygning af skole; Entreprise: Hovedentreprise; Entreprenør: A/S beton; Antal krævede praktikanter beskæftiget på opgaven: 2,6; Omregnet til månedlige fuldtidsstillinger: $2,6 \times \text{entreprisens længde (her 12 måneder)} = 31 \text{ måneder}$; Projekt: "Ombygning af skole"; Entreprenør: "A/S Beton"; Måned 1 - måned 12: ..."

D.v.s. i eksemplet kan der i en måned være 2,5 praktikanter beskæftigede ved, at 2 praktikanter er tilknyttet opgaven hele måneden og 1 praktikant fx først tilknyttes opgaven fra midten af måneden. Praktikantplanens opfyldelse følges løbende på byggemøderne, og håndtering af eventuelle afvigelser aftales i overensstemmelse med entreprisens bestemmelser vedr. sanktioner m.v.

Håndhævelse og sanktion

For så vidt angår håndhævelse af kontrakten skal ordregiver være opmærksom på, at sociale klausuler er en biforpligtelse til selve den udbudte kontrakt. Det betyder, at der ikke bør indføres meget vidtgående misligholdelsesbeføjelser, hvis der er tale om enkeltstående misligholdelse af de pligter, som aftalen omfatter. Det er ordregiverens ansvar at skabe balance mellem ikke at være for restriktiv i forhold til kontrol- og håndhævelsesmuligheder og samtidigt at sikre, at kravet opfyldes.

Der kan f.eks. indsættes følgende vilkår om kontrolmulighed (Dokumentation/oplysningspligt):

"Leverandøren skal på ordregiverens anmodning dokumentere, at kravet til beskæftigelse af X stillinger er opfyldt."/>"For at sikre, at ordregiver holdes orienteret om beskæftigelse af elever

til opfyldelse af kontrakten, skal leverandøren give meddelelse til ordregiveren, hvis en stilling som skal besættes med elever, ikke har kunnet besættes i en periode på mere end x uger."

Såfremt ordregiver måtte konstatere, at leverandøren ikke overholder sine forpligtelser, er det vigtigt, at der tillige findes en sanktionsbestemmelse i kontrakten. Bestemmelsen bør afspejle, at opfyldelse af kravet om ansættelse af elever er vigtigt for ordregiveren, hvorfor en eksempelvis formulering om økonomisk sanktion i form af bodbetaling som effektivt incitament til kontraktoverholdelse kunne være noget a la følgende om "Misligholdelse og bod":

"Såfremt der opstår uenighed om, hvorvidt leverandørens manglende besættelse af stillinger med elever er berettiget, kan ordregiveren forlange en uddybende redegørelse fra leverandøren. Hvis ordregiveren fortsat finder leverandørens handling uberettiget, kan ordregiveren meddele dette til leverandøren med tilkendegivelse af, at manglende besættelse af stillinger med elever vil blive betragtet som misligholdelse af kontrakten. Tilsvarende gælder, hvis leverandøren ikke overholder pligten til at dokumentere, at kravet om beskæftigelse af x stillinger er opfyldt. Sker der fortsat misligholdelse fra leverandørens side, er ordregiver berettiget til efter påkrav at kræve en bod på x kr. pr. begyndt uge, indtil leverandøren har dokumenteret, at kravet om beskæftigelse af x stillinger er opfyldt."

I en eksempelvis konkretiseret udgave kunne en bodsbestemmelse lyde således:

"Kommunen kan kræve, at entreprenøren dokumenterer, at kravet om beskæftigelse af et vist antal årsværk elever er opfyldt. Manglende beskæftigelse af årsværk elever gør kommunen berettiget til at opkræve bod ved opgaveafslutningen. Såfremt det ved aflevering af opgaven kan konstateres, at leverandøren ikke fuldt ud har beskæftiget det krævede antal årsværk praktikant(er), pålægges leverandøren en bod svarende til DKK 100.000 pr. manglende årsværk praktikant. Såfremt leverandøren mangler at beskæftige 0,5 praktikant(er) ifalder denne altså en bod på DKK 50.000."

Lyngby-Taarbæk Kommune

M.h.t. partnerskabsaftaler gælder her i kommunen, at der er indgået en aftale med Dansk Byggeri.

Den oprindelige partnerskabsaftale blev indgået i f. m. et igangværende byggeri i Lyngby af borgmesteren, formanden af Dansk Byggeri i hovedstaden, UU-Nords direktør, samt direktørerne for to erhvervsskoler. Center for uddannelse og pædagogik sidder for bordenden i det partnerskab, som Lyngby-Taarbæk Kommune har indgået med Dansk Byggeri, de tekniske skoler i København og Gladsaxe samt UU-Nord. Jobcentret og lederen af ungdomsskolen deltager også i møderne, hvor meningen bl.a. er at UU-Nord og de tekniske skoler til hvert møde skal lave en opdateret liste over eventuelle unge, som mangler praktikplads. Herefter skal parterne - og ikke mindst Dansk Byggeri - i fællesskab trække på alle muligheder for at få den enkelte unge i gang - deri ligger det frivillige alternativ til at benytte sociale klausuler. Såfremt jobcentret i den forbindelse har kontakter med unge o. 18 år, som ikke er kendt af UU og mangler praktikplads, eller nyuddannede svende bringes de også i spil. jf. aftalens målsætning. Partnerskabet blev administrativt forlænget for en tidsbegrænset periode i efteråret 2013,

herunder da man - ift at fastlægge fremtidens indsats - ville afvente udfaldet af erhvervsskolereformen.

En af partnerskabets målsætninger er også - da behovet for at imødgå praktikpladmangel har vist sig meget begrænset på det tekniske erhvervsskoleområde - også at få flere unge til overhovedet at vælge erhvervsuddannelsesvejen fremfor det almene gymnasium. Her har Det Lokale Beskæftigelsesråd bidraget gennem at understøtte partnerskabet ved at yde støtte til partnerskabets første initiativ m.h.t. i folkeskolens 7. klasser at udbrede kendskabet til erhvervsuddannelserne. En anden udfordring i den forbindelse er dog også at udvirke, at elevers forældre får kendskab til erhvervsuddannelsesvejen som et reelt alternativ til det almene gymnasium.

Dansk Byggeri har gennemført en evaluering af partnerskabsaftalerne med kommuner i hele landet; herunder også med Lyngby-Taarbæk Kommune, hvoraf bl.a. fremgår, at bl.a. at der er etableret 21 pladser over perioden, som er baggrunden for, at aftalen er blevet forlænget.

M.h.t. økonomiske konsekvenser, så vil det formentlig primært være ejendomsområdet, der vil skulle administrere følg eller forklar princippet, idet det på indkøbsområdet vil være meget få udbud, hvor emnet kunne blive relevant. I praksis vil det altid være udbud, hvor der er tilknyttet en rådgiver. Det vil derfor være naturligt at bede rådgiveren om at lave vurderingen af, hvorvidt klausulen skal medtages i udbuddet, og i så fald hvordan dette kan gøres. I sidste ende er det dog kommunens ansvar, at en klausul benyttes korrekt, og ejendomsområdet vil derfor have behov for adgang til juridiske/udbudsretlige kompetence enten blandt egne ansatte eller tilkøbt udefra. Herudover vil klausulen næppe have nogen signifikant betydning, idet der er en del virksomheder, der af egen fri vilje laver praktikpladser. Det ville der ikke være, hvis det var ensbetydende med, at sådanne virksomheder ikke længere ville være konkurrencedygtige. Den økonomi, der kan være tale om at forholde sig til, er derfor primært kommunens eget ressourceforbrug – herunder til brug ved evt. opfølgning på en klausuls benyttelse i et aftalegrundlag.

Ud fra den fleksibilitet, der ligger i at anvende ”følg eller forklar”-princippet” - herunder muligheden for at anvende partnerskabsaftaler - peges på, at

- kommunen ibrugtager anvendelse af klausuler/partnerskabsaftaler om uddannelses- og praktikaftaler i relevante udbud efter nævnte princip og ud fra den beskrevne fælles afgrænsning af ”relevante udbud” for statslige, regionale og kommunale ordregivere om bygge- og anlægskontrakter, hvor kontrakten udføres i Danmark og har en varighed på minimum 6 måneder og en kontraktværdi på mindst 10 mio. kr. eks. moms og/eller en lønsum på 4 mio. kr. eller tjenesteydelseskontrakter, hvor kontrakten udføres i Danmark, og har et driftselement, en varighed på minimum 6 måneder og en kontraktværdi på mindst 10 mio. kr. eks. moms og/eller en lønsum på 4. mio. kr., og
- der i tilfælde, hvor det efter et samlet skøn vurderes relevant og rimeligt at anvende en klausul, da sker den praktiske udførelse med situationsbestemt anvendelse af de eksempelvis formuleringer af konkrete kontraktbestemmelser.

...

Litteraturhenvisning:

- Sociale klausuler vedrørende uddannelses- og praktikaftaler i forbindelse med udbud: Rapport om sociale klausuler om uddannelses- og praktikaftaler i forbindelse med ud-

bud (DEC 2012) udarbejdet af en tværministeriel arbejdsgruppe (der bl.a. nærmere gennemgår de retlige rammer for anvendelsen af sociale klausuler om uddannelses- og praktikaftaler, red.): <http://www.kfst.dk/Indhold-KFST/Nyheder/Pressemeddelelser/2012/~media/1AFABE0CCBD242E083A4FB7B3EB9B333.pdf>

- De enkelte uddannelsesordninger og kontaktoplysninger på erhvervsskolerne m.v.: www.ug.dk
- Sociale hensyn i udbud generelt: Kommissionens vejledning om sociale hensyn ved indkøb – en vejledning i mulighederne for at tage sociale hensyn ved offentlige indkøb (2011): <http://www.oao.dk/filer/socialeHensyn.pdf>
- Dansk Byggeris partnerskabsaftaler: www.danskbyggeri.dk/partnerskabsaftaler
- Sociale klausuler om uddannelses- og praktikaftaler i forbindelse med udbud (vejledning), Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen August 2013: <http://www.kfst.dk/Indhold-KFST/Nyheder/Pressemeddelelser/2013/~media/75737EF55A5D460CAFA92EA0DCC399A3.pdf>

bkh

TREDJE SCENARIO

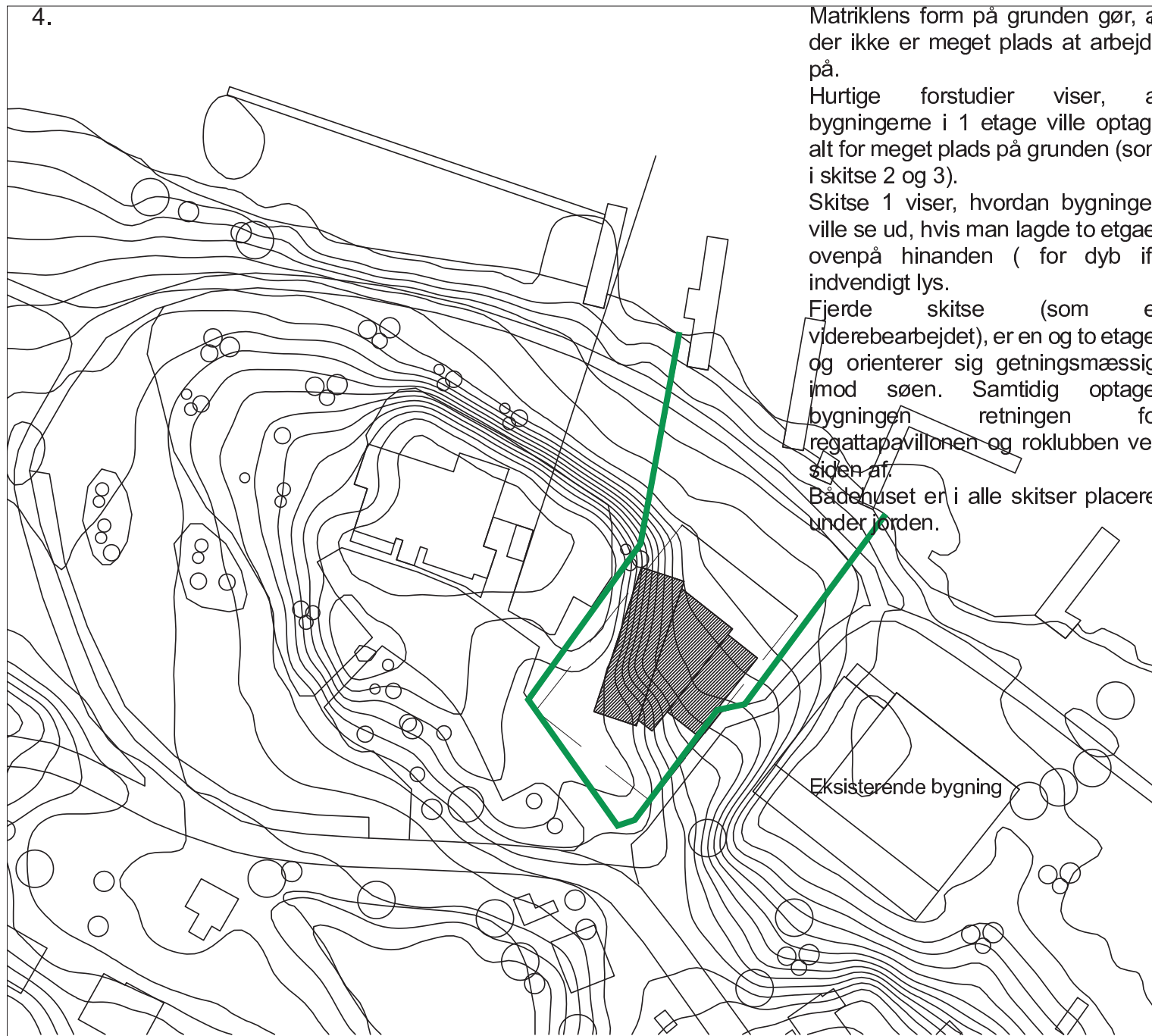
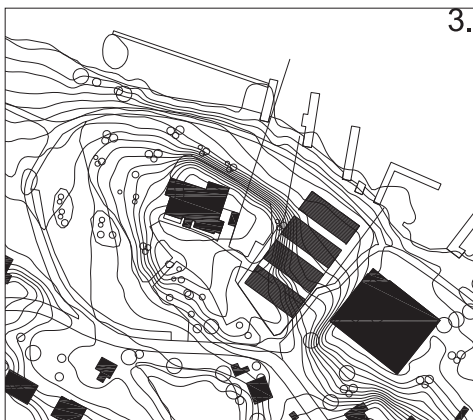
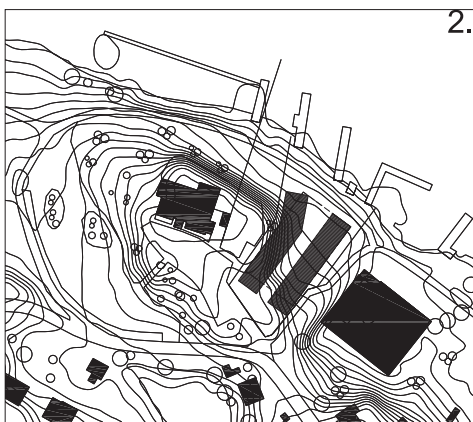
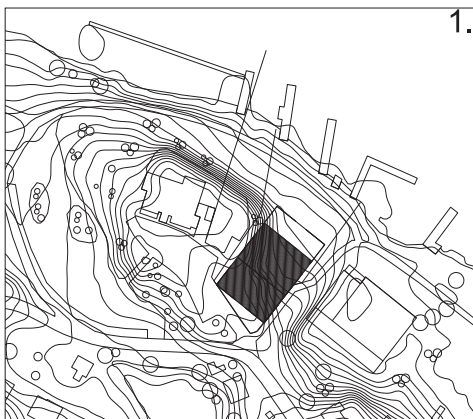

Mangor & Nagel
ARKITEKTFIRMA

Scenarie 3 : Forstudier

Møde i Økonomiudvalget d. 14-05-2014

Matriklens form på grunden gør, at der ikke er meget plads at arbejde på.
Hurtige forstudier viser, at bygningerne i 1 etage ville optage alt for meget plads på grunden (som i skitse 2 og 3).
Skitse 1 viser, hvordan bygningen ville se ud, hvis man lagde to etager ovenpå hinanden (for dyb ift. indvendigt lys).
Fjerde skitse (som er viderebearbejdet), er en og to etager og orienterer sig getningsmæssigt imod søen. Samtidig optager bygningen retningen for regattapavillonen og roklubben ved siden af.
Bådenuset er i alle skitser placeret under jorden.

Punkt nr. 14 - Opgradering af Danmarks Rostation, Bagsværd Sø
Bilag 1 - Side 2 af 8

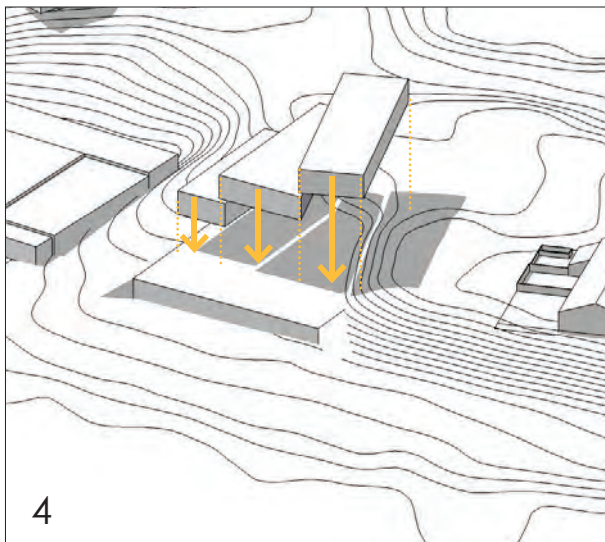
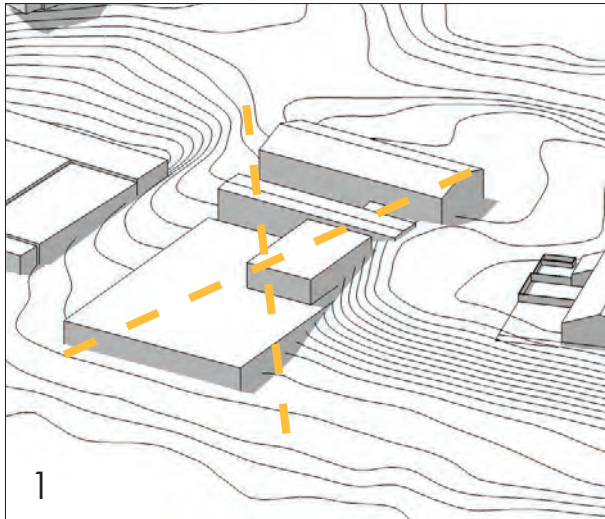
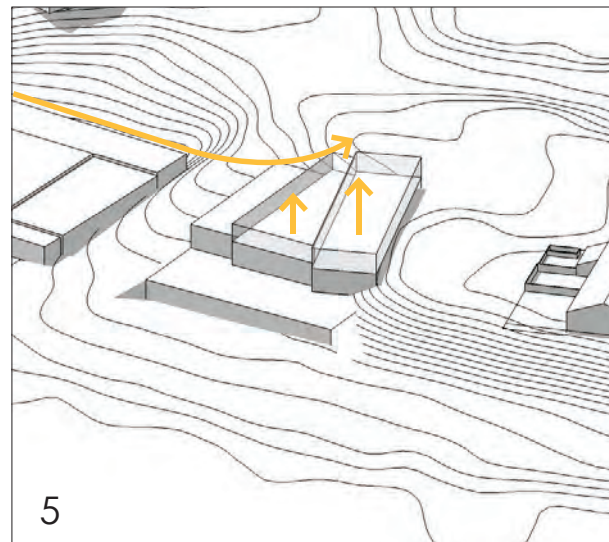
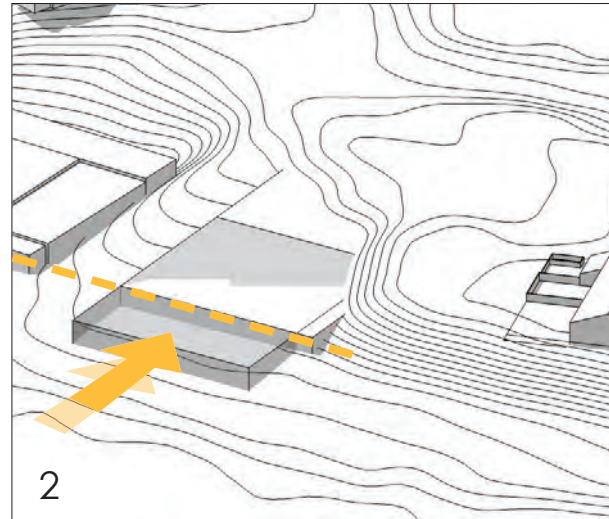
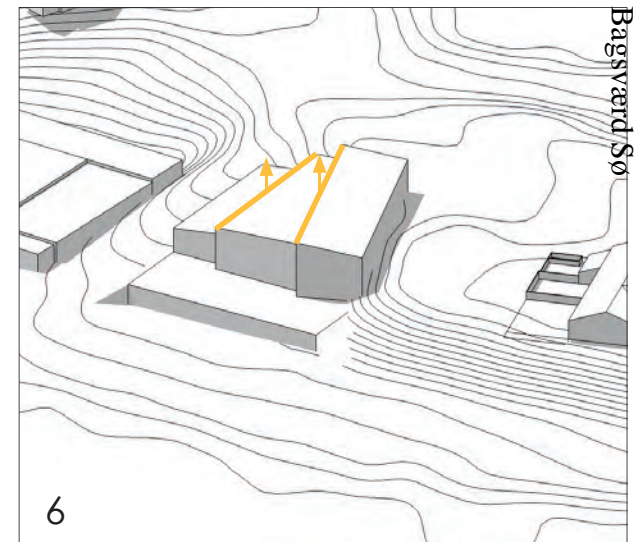
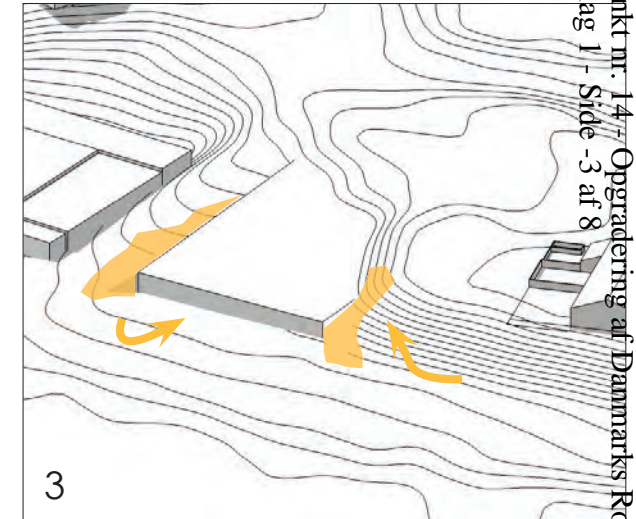
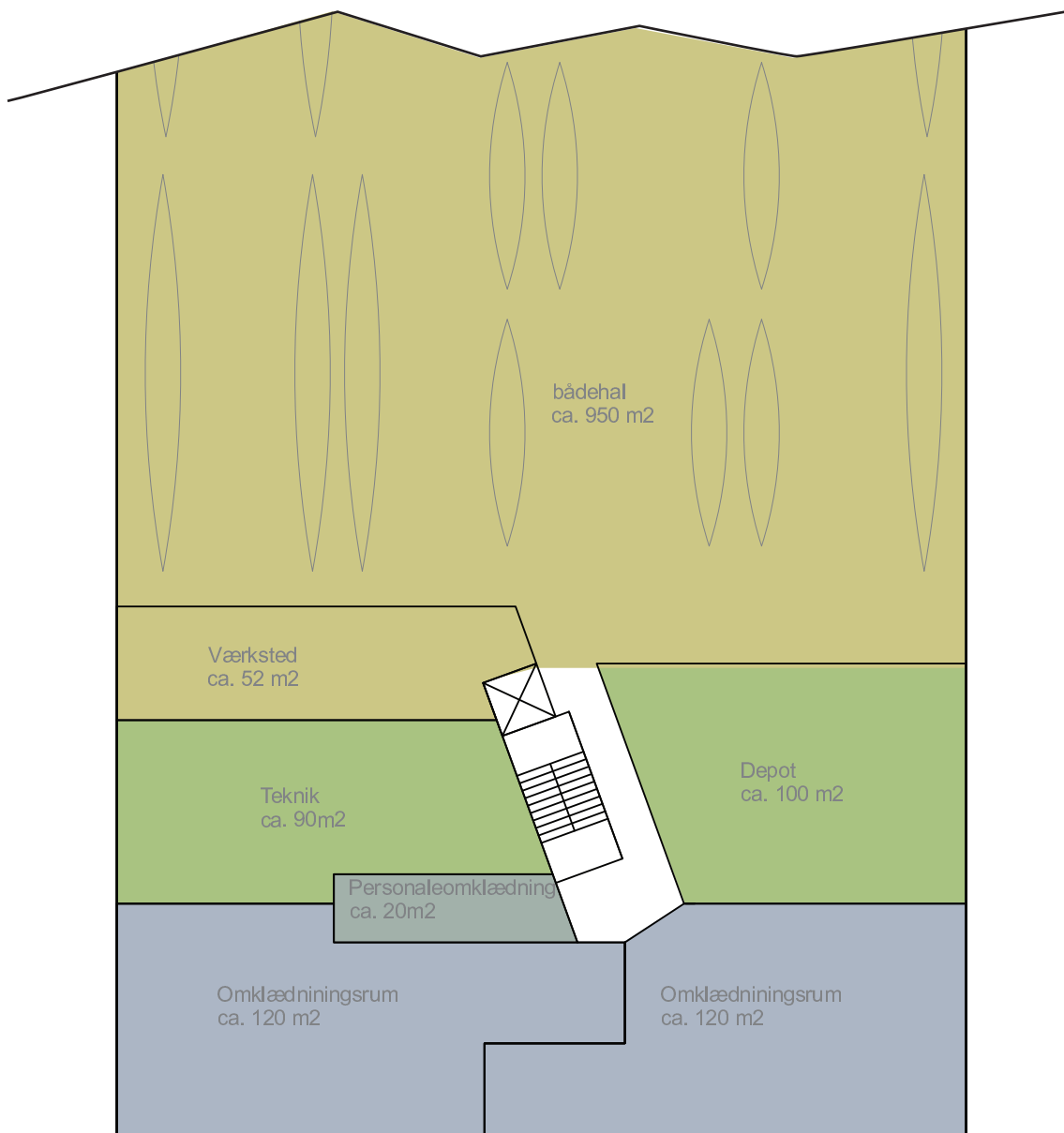

Diagram over bygningskoncept

Scenarie 3 : kælder

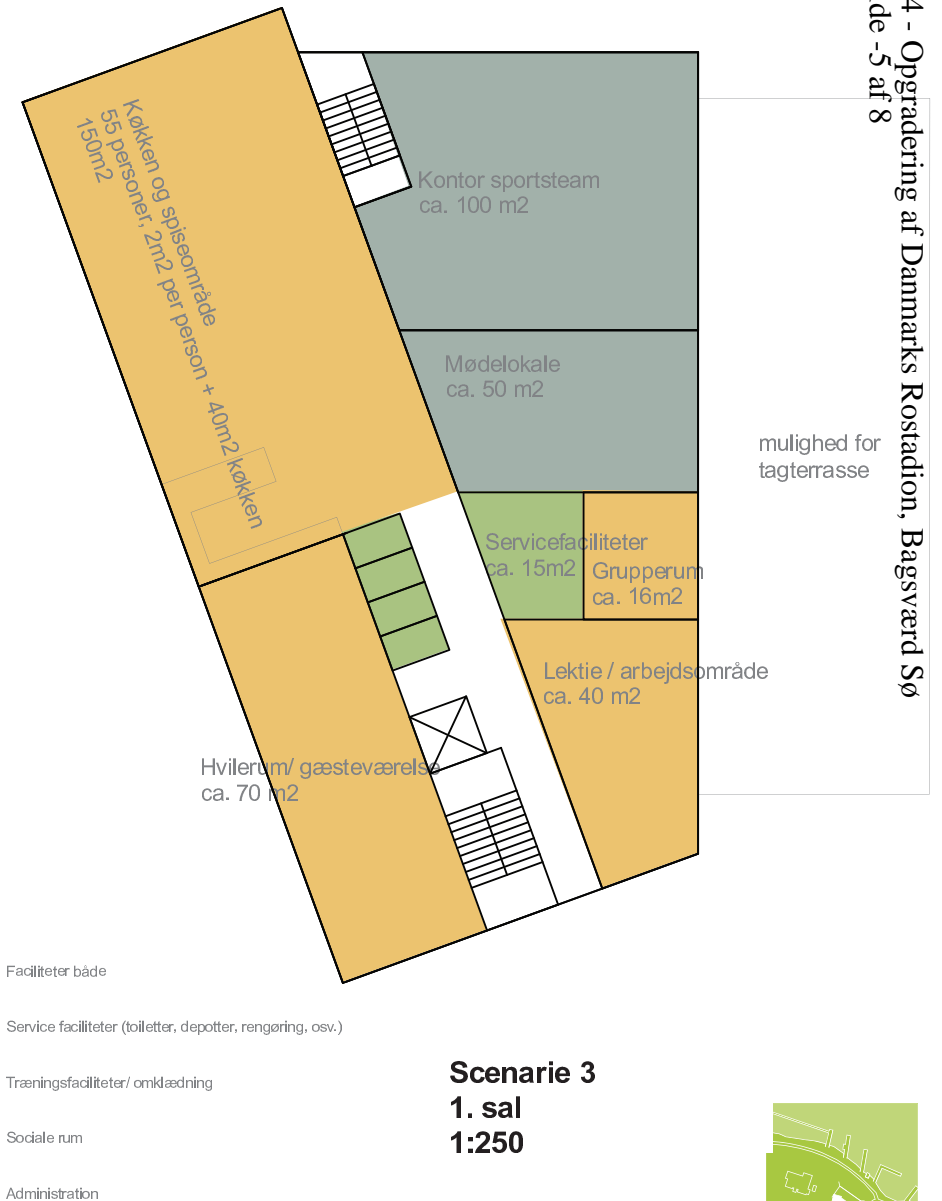
Møde i Økonomiudvalget d. 14-05-2014

Scenarie 3

		Brutto m2
kælder	både, depot, omkl., vertsted	1520
Stue	træning, sal, omkl.	800
1. sal	spiserområde, kontor, hvilerum	580
I alt		ca. 2900

Scenarie 3
kælder
1:250

- Faciliteter både
- Service faciliteter (toiletter, depotter, rengøring, osv.)
- Træningsfaciliteter/ omklædning
- Sociale rum
- Administration

Scenarie 3 : Visualisering

Møde i Økonomiudvalget d. 14-05-2014

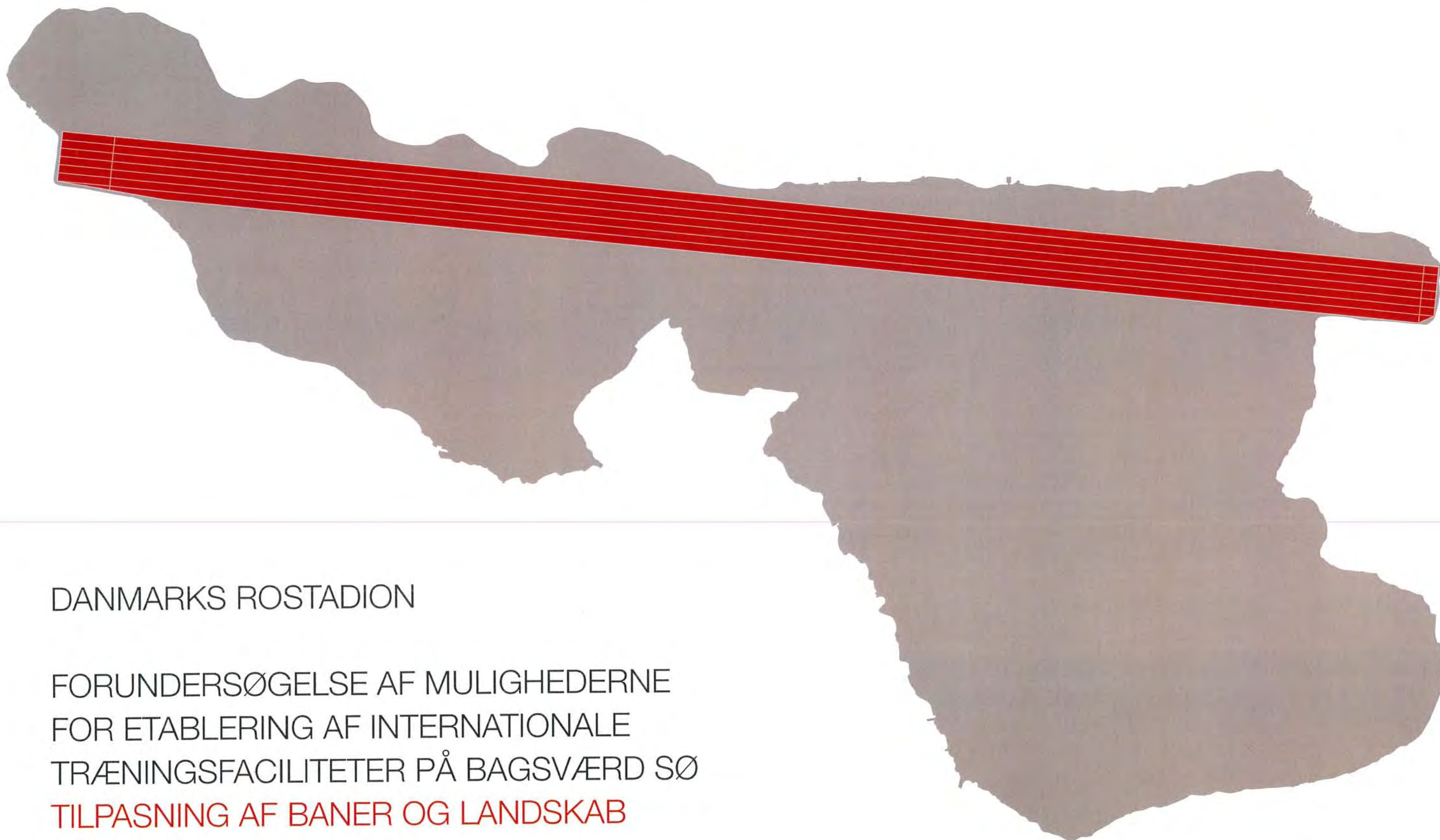
Alle skitser skal forstås som oplæg til videre bearbejdning

Punkt nr. 14 - Opgradering af Danmarks Rostation, Bagsværd Sø
Bilag 1 - Side -6 af 8

14.1.1.1. Bilag 1 - Side -8 af 8

DANMARKS ROSTADION

FORUNDERSØGELSE AF MULIGHEDERNE
FOR ETABLERING AF INTERNATIONALE
TRÆNINGSFACILITETER PÅ BAGSVÆRD SØ
TILPASNING AF BANER OG LANDSKAB

OKTOBER 2013

UDKAST

DANMARKS ROSTADION

FORUNDERSØGELSE AF MULIGHEDERNE FOR ETABLERING AF INTERNATIONALE TRÆNINGSFACILITETER PÅ BAGSVÆRD SØ

TILPASNING AF BANER OG LANDSKAB

UDARBEJDET AF COWI A/S FOR GLADSAXE KOMMUNE, OKTOBER 2013

ILLUSTRATIONER: COWI A/S

LAYOUT: COWI A/S

PROJEKTNR.: A043431-001

VERSION: 1.0

UDGIVELSESDATO: 22. OKTOBER 2013

UDARBEJDET: TKDA, AKJO

KONTROLLERET: PELA

GODKENDT: PELA

COWI har for Gladsaxe Kommune gennemført en forundersøgelse af mulighederne for at opgradere træningsfaciliteterne på Bagsværd Sø til international standard. Forundersøgelsen omfatter revision af banedesign, landskabstilpasning, miljø-, natur- og fredningsforhold og et økonomioverslag. Dette hæfte har til formål at beskrive det ændrede banedesign og den deraf følgende landskabelige bearbejdning af banens start- og målområde.

INDHOLD

BAGGRUND FOR FORUNDERSØGELSEN	4
STARTOMRÅDET	8
MÅLOMRÅDET	12
OPSAMLING	18

BAGGRUND FOR FORUNDERSØGELSEN OPGRADERING AF ROBANER PÅ BAGSVÆRD SØ

Bagsværd Sø, herunder Danmarks Rostadion I/S, er omdrejningspunkt for dansk kano, kajak og rosport. Bagsværd Sø blev første gang anvendt til kaproning i 1930 og rostadion er blevet tilpasset af flere omgange siden. I dag findes seks 2000 meter lange baner til roning som kan omformes til ni baner til kano- og kajakroning. Team Danmarks eliteudøvere træner på søen, som også lægger vand til afholdelse af internationale regattaer i roning, kano og kajak.

Søen et yndet rekreativt område til lystsejls med robåd, sejlbåd, kano og kajak. I 2008 rejste Danmarks Naturfredningsforening sag om fredning af Bagsværd og Lyngby Sø. I 2012 faldt der en kendelse i sagen og rosportens udfoldelsesmuligheder er blevet indarbejdet i fredningsbestemmelsen så der ikke længere hersker tvivl om at søen kan anvendes til rosport på eliteniveau..

Som vugge for udklækningen af nye unge danske talenter er der stor sportslig interesse i søens funktioner som rostadion og der har i en årrække været arbejdet målrettet med at forbedre de forældede faciliteter.

I 2012 gennemførte COWI en forundersøgelse for Gladsaxe Kommune og Lokale- og Anlægsfondens Idrætsfacilitetsudvalg. Forundersøgelsen havde til formål at belyse mulighederne for at opgradere rosportens faciliteter til et niveau der kunne godkendes af det internationale rosportsforbund (FISA) til afholdelse af de største internationale events – herunder EM og VM.

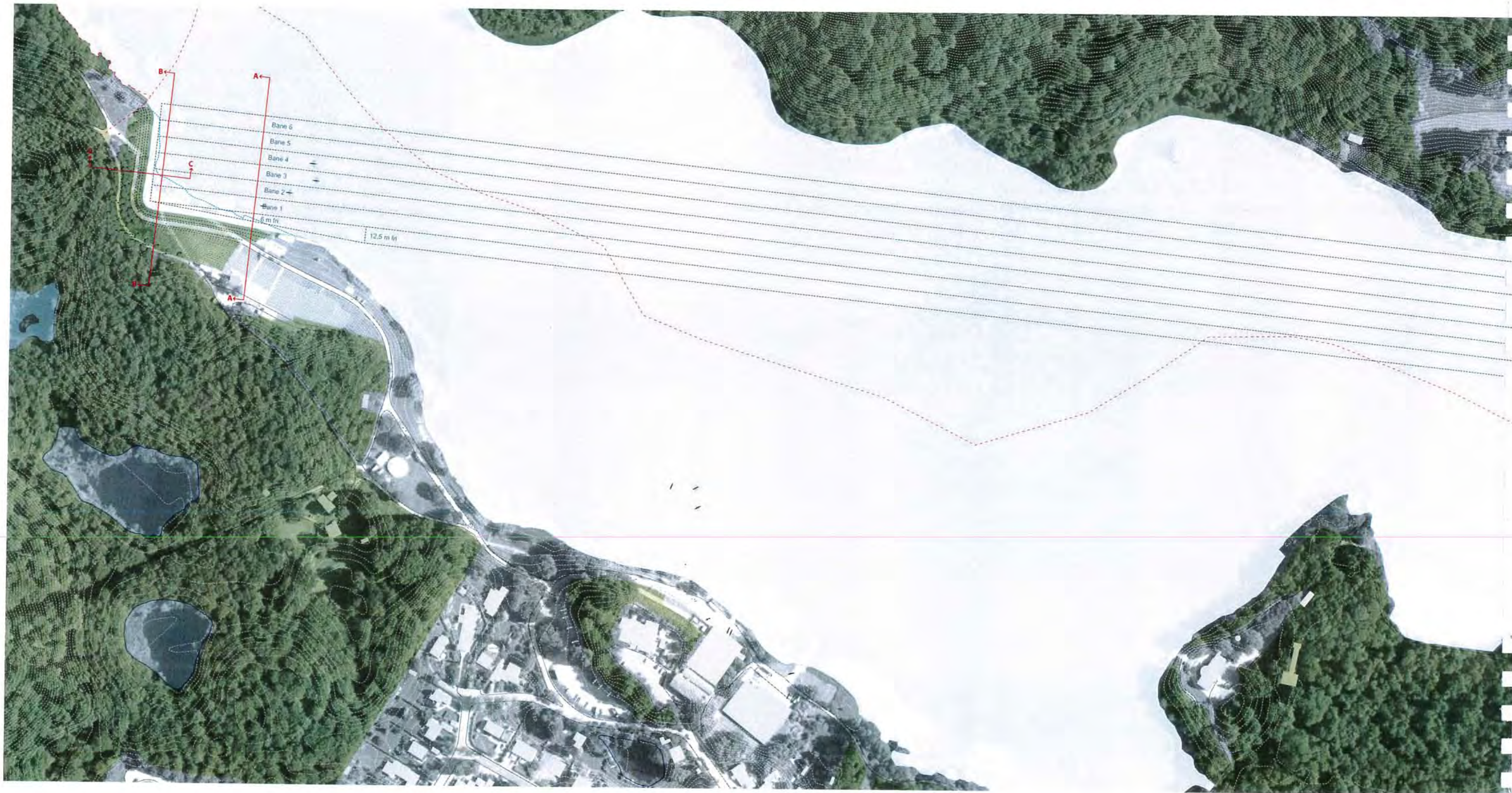
I forlængelse af forundersøgelsen har Gladsaxe Kommune og DFIR foreslået et revideret projekt som sigter mod at skabe træningsfaciliteter af international kvalitet. (se oversigtskortet). Det reviderede forslag fokuserer på at udvikle banerne så de opfylder standarden for internationale træningsforhold. Projektet indeholder seks baner som i dag men der etableres bedre forhold i start- og målområdet. Området efter målstregen skal forlænges, så bådene har bedre mulighed for at stoppe og for at manøvrere efter mållinjen. Der skal sikres passage syd om de markerede baner i en såkaldt fri-bane. En vigtig forskel til det tidligere projekt er at roerne til træning kan nøjes med en dybde på minimum 2 meter.

OVERSIGTSKORT BAGSVÆRD SØ
— EKSISTERENDE BANEUDLÆG
— NYT BANEUDLÆG

STARTOMRÅDE

Landskabet omkring Bagsværd Sø er et naturskønt område med et varierende og sammensat landskab. Området er en blanding af skov, naturstier, boligområder, markante bygninger, parklignende områder, områder med sportsfaciliteter, et landskabsbearbejdet område ved den eksisterende tribune osv. Betragter man søbredden og de nærmeste

omgivelser, som helhed, er den kendetegnet ved sin skiftende karakter og sit sammensatte udtryk. Søens attraktioner tiltrækker besøgende fra nær og fjern, og har derfor værdi for mange mennesker, hvad enten man er sportsudøver, hundeluffer eller en børnehave på udflugt.

Det nye banedesign vil medføre landskabstilpasning to steder; i banens startområde ved Nybrovej og i banens målområde ved tribunen. Banen er placeret så ellesumpen ved startområdet ikke påvirkes.

OVERSIGTSPPLAN - TILPASSET BANE OG LANDSKAB. 1:3000

ROSPORTENS Udstyr DOMINERER VISUELT I OMRÅDET

DEN LODRETTE BETONSPUNS ANES BAG DEN TRÆBEKLÆDTE KANT

STARTOMRÅDET - "FØR-BILLEDE" TIL MODSTÅENDE ILLUSTRATION

GENSKABE EN NATURLIG BRINK OG UNDGÅ PERMANENTE KONSTRUKTIONER STARTOMRÅDET

Eksisterende forhold

Banens startområde er beliggende ved Nybrovej. Rosportens tekniske installationer er i dag meget synlige og den naturlige brink er erstattet af en betonspunsvæg. Et permanent skinnesystem til udlægning af startbroer lægger beslag på søbredden og en række høje sigtekorn dominerer området visuelt.

Landskabstilpasning

Det reviderede banedesign medfører at der skal ske en afgravning langs den østlige brink for at få plads til den forbedrede bane. Ved enhver bearbejdning af søens brink er det vigtigt at landskabets karakter og hensynet til de mange daglige brugere af området kommer i første række.

Når den østlige brink skal ændres, foreslås det derfor at man fjerner spunsløsningen og i stedet genetablerer brinken så den i videst muligt omfang kommer til at fremstå naturlig fremfor menneskeskabt.

Udover den landskabelige bearbejdning af brinken benyttes lejligheden til at fjerne startanlægget. I stedet for skinnesystemet kan man fremover benytte mobile pontoner som startbroer. Starttårnet fjernes da det ikke bruges i hverdagen. Et midlertidigt kan opstilles ved større events. Indhaket beregnet til at løbsdommerbåden er ikke påkrævet da løbsdommeren i stedet kan sejle ind bag bådene efter starten er gået. Som erstatning for de store og dominerende sigtekorn kan man sætte én mindre lav markering på brinken og yderligere én ved stien der afgrænser startområdet. En løsning der bør overvejes er at bruge en række diskrete pullertlamper langs stien som bagerste markering. Dermed løses to problemer – banemarkering og belysning - med et diskret indgreb. Den eksisterende sti forlægges på en sådan måde at der skabes et interessant og varieret stiforløb.

Den tilpassede brink vil få en hældning på omkring 1:5 både under og over vandspejlet. Derved undgås de største bølgepåvirkninger startområdet, brinken bliver et sikkert sted at færdes uden pludselige dybdespring og erosionen af bredden vil være begrænset til et minimum.

UDSYN OVER BAGSVÆRD SØ FRA STARTOMRÅDET

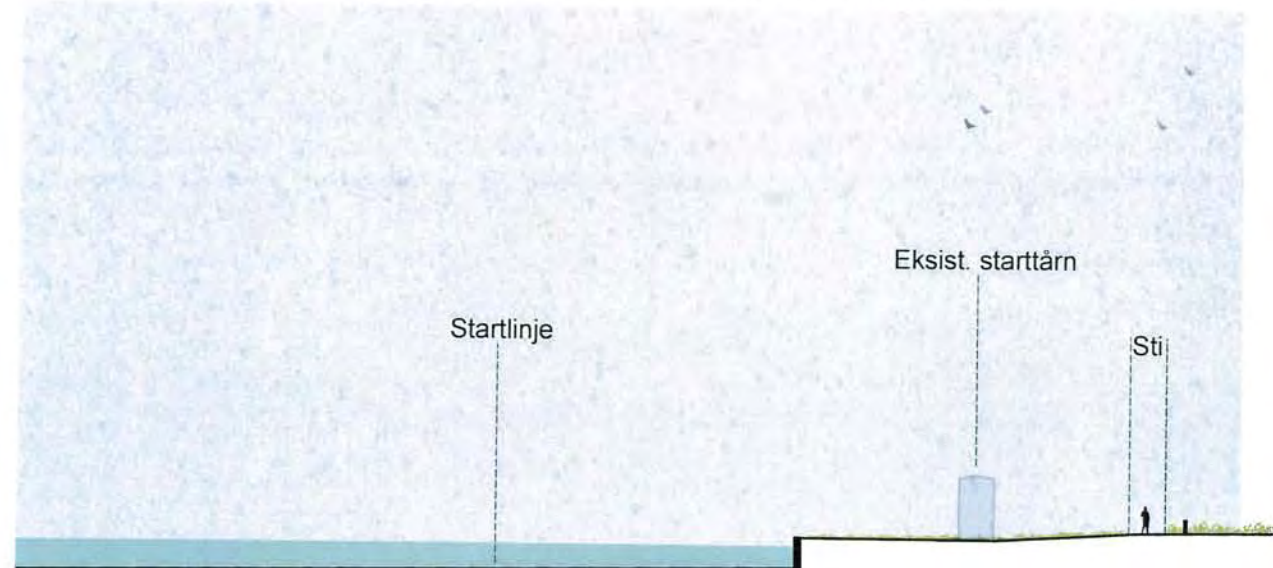

STARTOMRÅDET SET FRA EN PONTONBRO VED NYBROVEJ

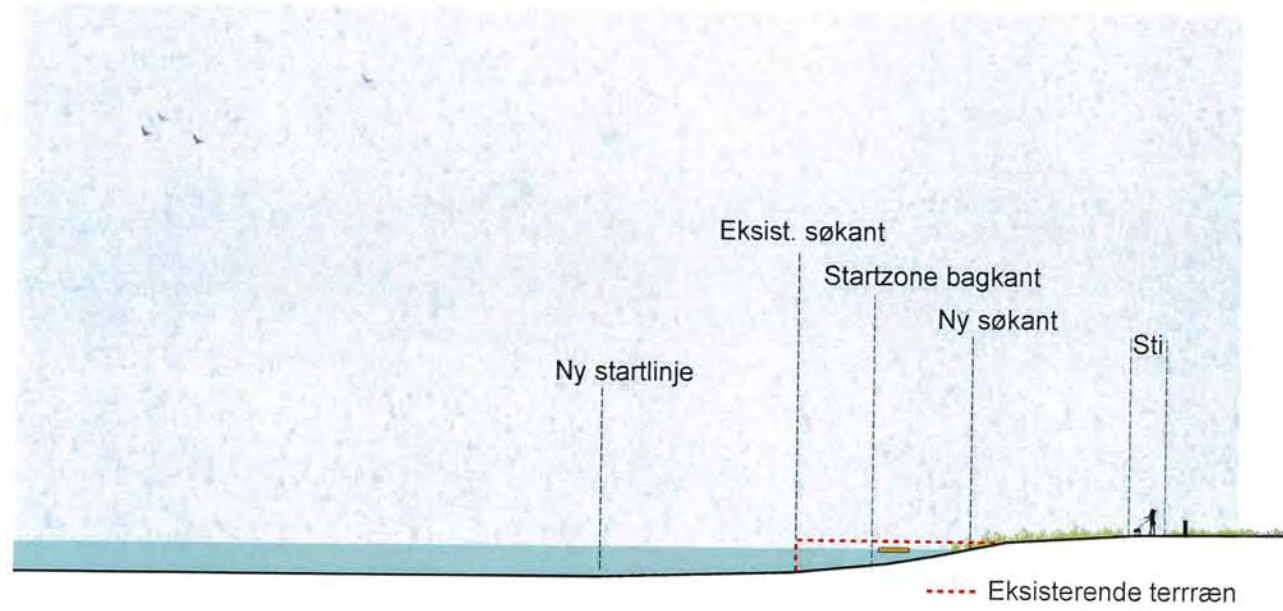

VISUALISERING AF DET FREMTIDIGE STARTOMRÅDE

SNIT D-D [1:500]. PRINCIPSNITTET VISER DE EKSISTERENDE FORHOLD I STARTOMRÅDET.

SNIT D-D [1:500]. PRINCIPSNITTET VISER DE FREMTIDIGE FORHOLD I STARTOMRÅDET.

STIEN MELLEM TRIBUNERNE OG SØEN I MÅLOMRÅDET

UDKIG OVER SØEN FRA TOPPEN AF TRIBUNEANLÆGGET

MÅLOMRÅDET - "FØR-BILLEDE" TIL MODSTÅENDE ILLUSTRATION

LANDSKABSTILPASNING DER TILGODESER BÅDE SPORT OG REKREATIV BRUG MÅLOMRÅDET

Eksisterende forhold

Målområdet er ligesom startområdet domineret af rosportens anlæg. Her er tribune, dommertårn, et flisebelagt plateau, præmiebro, anløbsbro, flagstænger og lamper. Den forholdsvis flade søbred giver plads til en bålplads og området er et yndet udflugtsmål for børnehaver, spejderklubber, hundeluffere og en stor del af områdets øvrige rekreative brugere. Trods en øjensynlig flad bred går den meget stejlt ned i vandkanten. Den lodrette kant giver problematiske bølgepåvirkninger og gør brinken mindre sikker at færdes på

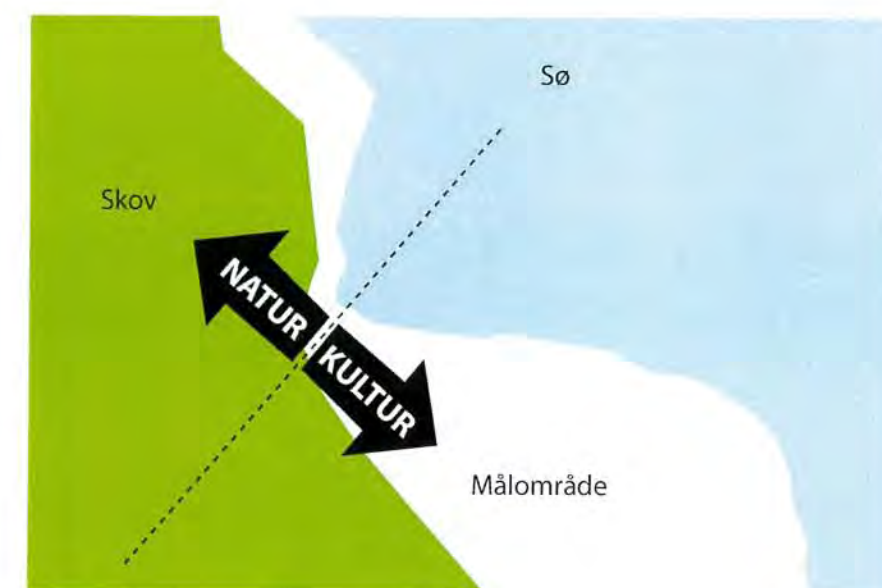
Tribunen bruges sporadisk til ophold af forbipasserende og tilbyder et flot udsyn over søen. Når man går i vestlig retning forbi tribuneanlægget skifter stien karakter fra værende åben, flad, bred og tilgængelig til at blive lukket, snæver, kuperet og mindre tilgængelig. Langs toppen af tribunen kommer en sekundær sti fra skoven og løber langs kanten af skovbrynet ned til et punkt i banens hjørne hvor de to stier mødes. Herefter deler de sig igen – den ene ind i skoven og den anden langs søens kant. Beplantningen har over lang tid bredt sig over den nederste sti og helt ned til vandkanten hvor den erstattes af den rankegrøde der præger målområdets lave stykke efter

målstregen. For nylig har man investeret i en såkaldt grødehøster og denne løsning har vist sig ganske effektiv til løsning af grødeproblemet.

Udover de problemer man har haft med rankegrøde er afløbszonen så kort at sikkerheden for roerne og søens andre brugere er tvivlsom. Bådene er ligeledes i risiko for skader og en udvidelse af denne zone til 80 meters længde er essentiel for opgraderingen af faciliteterne.

Landskabstilpasning

For at indpasse det reviderede banedesign er det nødvendigt at udvide søen ved at flytte brinken i målområdet, udfør den vestlige del af tribunen, mod sydvest og ved at flytte brinken i den vestlige ende mod vest. Der skal i alt fjernes omkring 18.000 m³ jord i målområdet. Søens kant skubbes 3-4 meter i den vestlige ende og i området ved den vestlige tribune – det sidste hjørne af banen - flyttes brinken ca. 26 meter mod syd vest. Som følge af det ændrede baneudlæg og dermed en ændret placering af målstregen, kommer dommertårnet til at stå forkert og det skal enten flyttes, erstattes af et nyt, eller måske blot fjernes. På området vest for dommertårnet bliver tribunens siddepladser omdannet til en græsbeklædt skråning,

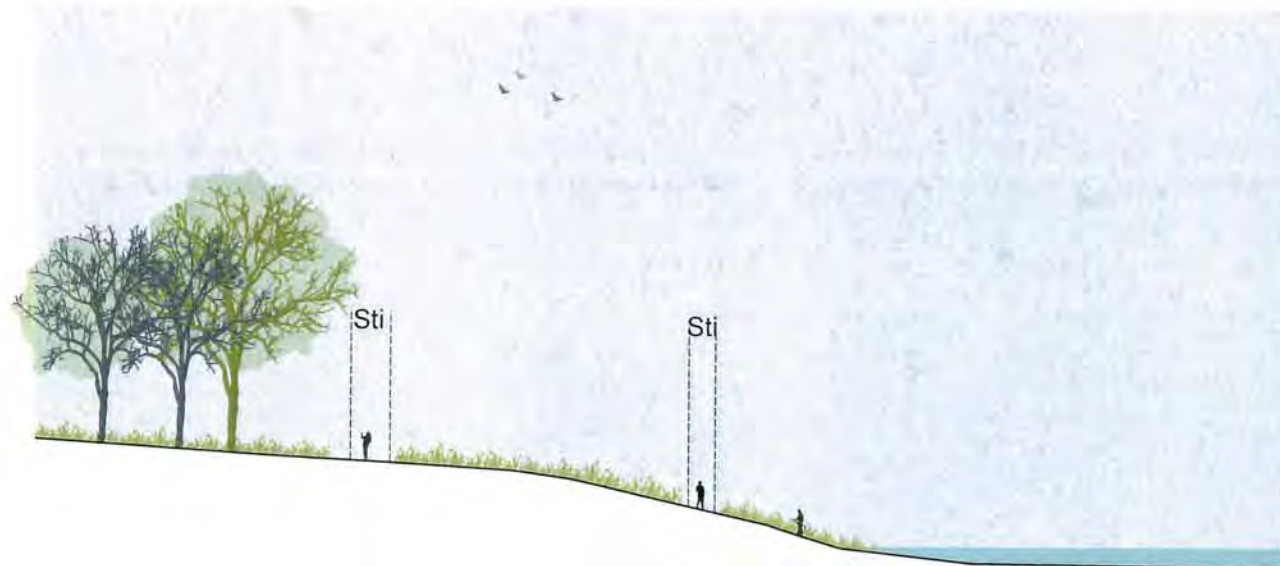

KONCEPTDIAGRAM - LANDSKAB

VISUALISERING AF DET FREMTIDIGE MÅLOMRÅDE

SNIT C-C [1:500]. PRINCIPSNITTET VISER DE EKSISTERENDE FORHOLD I MÅLOMRÅDET.

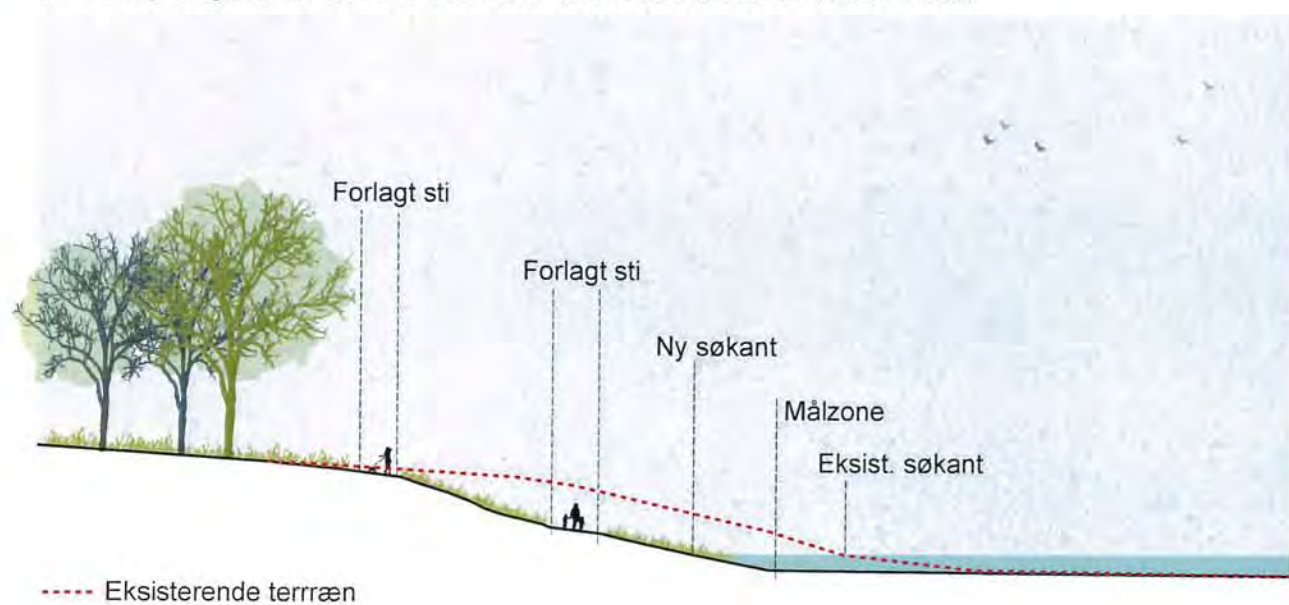
Området udgør omkring en tredjedel af tribunens samlede siddepladser og bliver formet så skråningen bliver parallel med banerne. Af de 3.000 m² skov der fældes lægger skitseforslaget op til at der genplantes omkring 1.300 m² bøgeskov på området. Yderligere erstatningsskov skal derfor plantes udenfor målområdet.

I den landskabelige bearbejdning fastholdes to stier, hvor den øvre genetableres som en smal skovsti. Stien langs søen får et løft i forhold til tilgængelighed og bredden den i dag har foran tribunerne føres igennem hele stiforløbet. Den før så kuperede sti rettes op så en stigning først påbegyndes når stien slår et knæk væk fra søen og ind mod skoven i den vestlige ende.

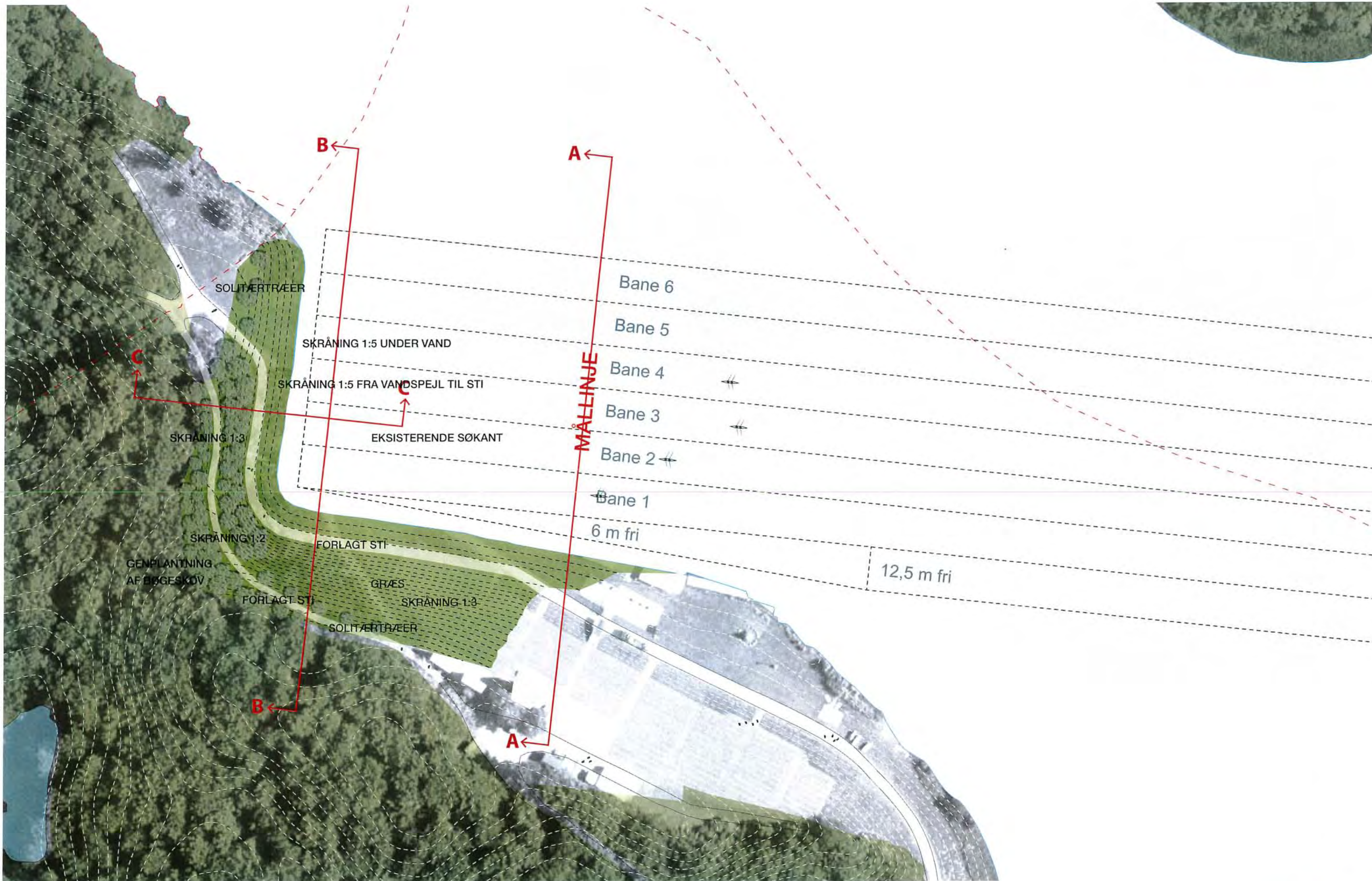
Udover genplantning af skov plantes der en håndfuld solitærtræer i området vest for banen. Der plantes også en række solitærtræer langs den øvre sti. Stien får hermed et langstrakt afgrænset rumligt forløb der understreger stiens karakter af skovsti. Fra den nedre sti laves en svagt skrånende overgang til vandet, og hældningen på 1:5 fortsættes under vandspejlet til bunden, for at undgå erosion, uforudsigelige dybdefald og u hensigtsmæssige refleksioner i vandet når bølgerne slår ind.

Udover de direkte landskabelige indgreb med fældning, afgravning, genplantning og stiforlægninger, foretages en generel oprydning i de rotekniske anlæg. Både pontonbro, præmiebro og flagstænger fjernes.

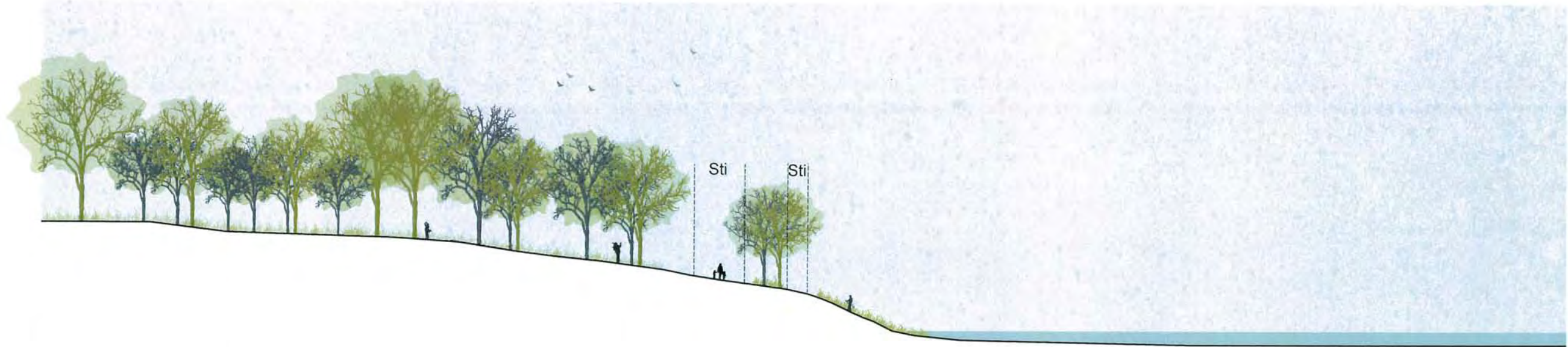
SNIT C-C [1:500]. PRINCIPSNITTET VISER DE FREMTIDIGE FORHOLD I MÅLOMRÅDET.

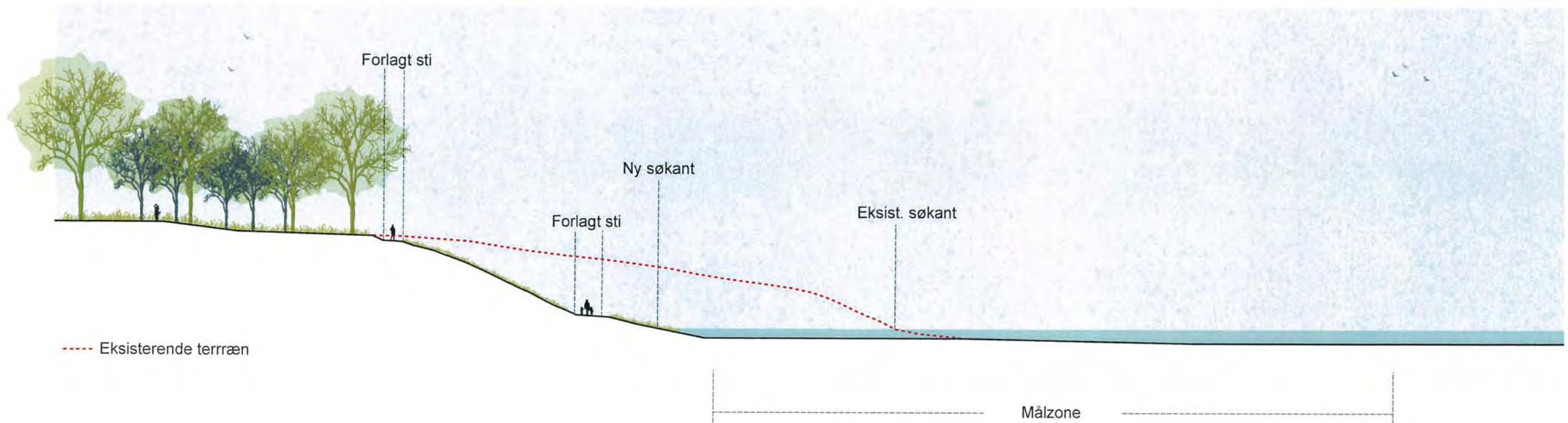
Skitseforslaget til tilpasningen af landskabet i målområdet har taget udgangspunkt i stedets karakter. Søens store kvaliteter som et naturudflugtsmål omfatter også området med tribuneanlægget som er et udpræget kulturlandskab. Overgangen mellem kulturlandskab og natur er bearbejdet så samspillet mellem dem understreger de landskabelige kvaliteter som området indeholder.

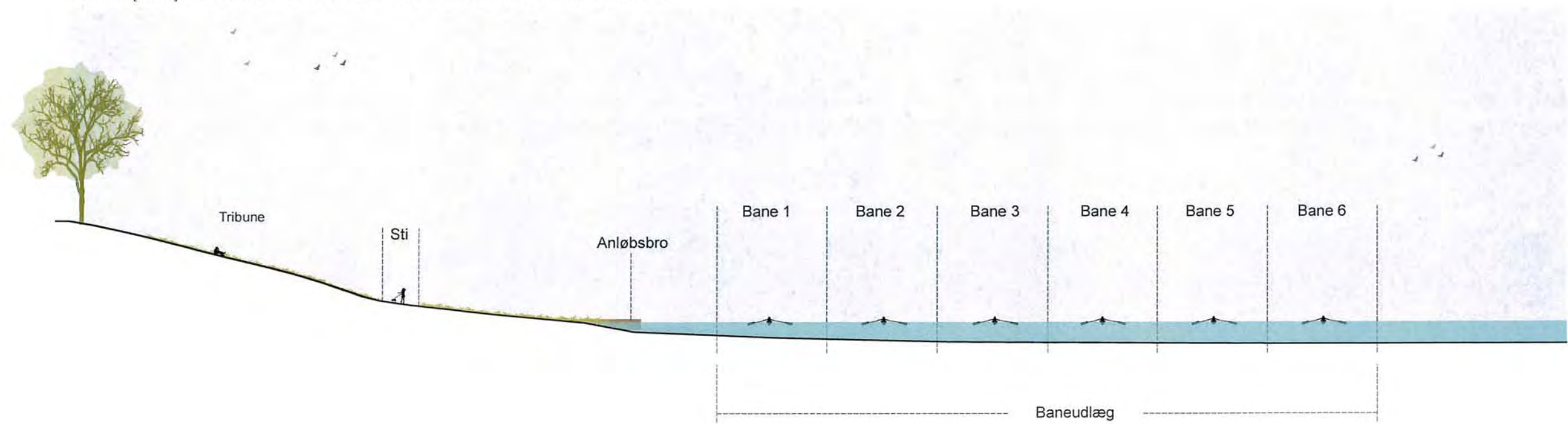
SNIT B-B [1:500]. PRINCIPSNITTET VISER DE EKSISTERENDE FORHOLD I MÅLOMRÅDET.

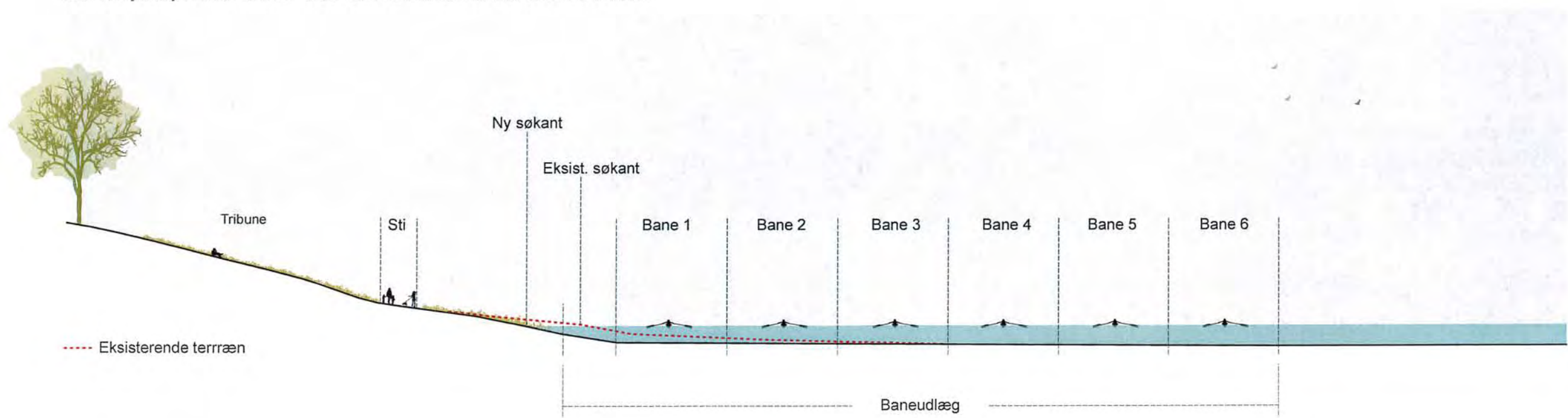
SNIT B-B [1:500]. PRINCIPSNITTET VISER DE FREMTIDIGE FORHOLD I MÅLOMRÅDET.

SNIT A-A [1:500]. PRINCIPSNITTET VISER DE EKSISTERENDE FORHOLD I MÅLOMRÅDET.

SNIT A-A [1:500]. PRINCIPSNITTET VISER DE FREMTIDIGE FORHOLD I MÅLOMRÅDET.

RESUMÉ AF NOTAT OM NATUR OG FREDNINGSFORHOLD

- » I forbindelse med projektet vil der ske en landskabsbearbejdning, så søbredden får en mere naturlig udformning med færre dominerende tekniske anlæg, end det er tilfældet i dag.
- » Ellesumpen ved Radiomarken og de gamle træer nær startområdet bliver ikke berørt af projektet.
- » Der vil kunne foretages afgravning af brinkerne, fjernelse af rørsump og fældning af træer i målområdet uden negative konsekvenser for naturforhold.
- » Der vil skulle ryddes ca. 3.000 m² skov i forbindelse med projektet. Langt de fleste af de træer, der fældes, er unge træer, og der er ingen rigtig gamle, hule træer i målområdet. Dele af skovarealet - ca. 1.300 m² - vil blive reetableret ved genplantning af bøg.
- » Projektet kommer ikke så tæt på Kobberdammene, at det vil påvirke naturforholdene i og omkring dammene.
- » Projektet berører ikke habitatområde nr. 123. Det vurderes, at opgradering af rofaciliteterne ikke vil påvirke naturtyperne og arterne på udpegningsgrundlaget.
- » Generelt rummer hele området omkring Bagsværd Sø så mange potentielle yngle- og rastesteder i form af gamle hule træer, at projektet ikke vil forringe kvaliteten og udbuddet af yngle- og rastesteder for flagermus i området. Derfor vurderes det, at den økologiske funktionalitet for flagermusene vil kunne opretholdes på samme niveau som hidtil.
- » Gennemførelse af projektet vurderes ikke at være i strid med formålet med fredningen af Bagsværd Sø. Fredningskendelsen åbner mulighed for, at der kan ske afgravning af glaciale lag i målområdet i forbindelse med en modernisering af rostadion. For dette kan gennemføres, kræves godkendelse fra fredningsnævnet.
- » Projektet vil berøre fredningen af Radiomarken ved afgravning af den eksisterende bred ved robanernes start og ved fjernelse af det eksisterende bolværk. Dette vil kræve en dispensation fra fredningen.

OPSAMLING BANER OG LANDSKAB

ØNSKER OG KRAV:

- » Banelængde 2000 meter
- » Anløbszone 22 meter
- » Afløbszone 80 meter
- » Banebredde 75 meter fordelt på 6 baner af hver 12,5 meter.
- » Der sikres en fribane på 12,5 meter langs banens sydlige side. Dog indsnævret til 6 meter ved målstregen
- » Minimum 2 meters vanddybde til fast bund i baneudlægget
- » Brinkens skråninger skal tilpasses så de får en mere naturlig hældning
- » Baneudlægget skal holde en afstand på minimum 15 meter mellem bane 6 og 1000 meter mærket

KONSEKVENSER FOR STARTOMRÅDET:

- » Baneudlægget forskydes 10 meter mod øst, hvilket medfører en afgravning af landskabet ved startområdet
- » Som konsekvens af dette og ønsket om at skabe en mere naturlig søbred flyttes sølinjen mellem 11 og 14 meter mod øst
- » Baneudlægget placeres, så det går fri af den sydlige søbred ved startområdet, og derved ikke berører den fredede ellesump ved Radiomarken
- » Ingen træer fældes
- » Der afgraves og bortkøres 1.200 m³ jord
- » En stiforbindelse nedlægges
- » Der foretages terrænregulering, så eksisterende spunsvæg bliver omdannet til en naturlig brink med skråningsanlæg 1:5

KONSEKVENSER FOR MÅLOMRÅDET:

- » Det nye baneudlæg skyder sig i det inderste punkt ca. 27 meter ind (mod syd) i eksisterende terræn.
- » Der terrænreguleres maksimalt omkring 50 meter mod syd fra eksisterende søbred
- » Et fredskovspligtigt areal på omkring 3.000 m² berøres og der skal sikres erstatningsskov
- » 1.300 m² erstatningsskov reetableres indenfor projektområdet
- » Der afgraves og bortkøres omkring 18.000 m³ jord
- » Der fjernes samlet omkring 1.000 m³ sediment og fast søbund
- » Der foretages terrænregulering, så den eksisterende brink bliver udjævnet til mere fladt skråningsanlæg 1:5
- » To stier bliver berørt, men begge bliver genetableret

HISTORISKE FOTOS AF DANMARKS ROSTADION
DE VISTE FOTOGRAFIER ER STILLET TIL RÅDGIVNING AF "GLADSAKSEBILLEDERE"

UDKIG FRA TRIBUNEN

DEN NYANLAGTE TRIBUNE

UDKIG OVER SØEN

UDGRAVNING AF MÅLOMRÅDET

LUFTFOTO AF ROSTADION

REGATTA

SIDDEPLADSER OG FORHENVÆRENDE DOMMERTÅRN

REGATTA PÅ DET NYE ROSTADION

TRIBUNEN ANLÆGGES

ADRESSE Parallelvej 2
2800 Kongens Lyngby
TELEFON 56 40 00 00
FAX 56 40 99 99
MAIL cowi@cowi.dk
WWW cowi.dk

Handleplan for det pædagogiske, digitale arbejde i dagtilbud, skole, sfo og klub i Lyngby-Taarbæk Kommune

---

Denne handleplan er udarbejdet af Center for Borgerservice og Digitalisering og Center for Uddannelse og Pædagogik. Den tager udgangspunkt i den udarbejdede IT Strategi og beskriver, hvordan strategien kan gennemføres. IT strategien bygger, som alle andre indsats på Børne- og Ungeområdet i Lyngby-Taarbæk kommune, på et tydeligt og konstant fokus på børn og unges læreprocesser. Strategien skal sikre et fælles kommunalt niveau i alle kommunens institutioner, som betyder, at alle børn og unge kan drage fordel af de digitale muligheder.

IT strategien rammesætter fem områder, som vi i Lyngby-Taarbæk kommune vil rette fokus mod, når vi arbejder med den digitale udvikling på børne- og ungeområdet fremadrettet. Disse fem områder er som følger:

- Udvikling af børns læringspotentiale
- Udnyttelse af de digitale muligheder for arbejdet med inklusion
- Udvikling af børns digitale kompetence
- Udvide og styrke dialog mellem institution og forældre via digitale platforme for at skabe dialog og et godt samarbejde om barnets læring
- Infrastrukturen og adgangen til digitale enheder

IT strategien udmøntes i handleplanen i konkrete initiativer, som er placeret inden for de ovenstående fem områder. Der er tale om en sammenhængende plan, som understøtter arbejdet hen imod en fælles forståelse og udmøntning af både det pædagogiske arbejde med it og digitalisering, kommunikation med primær brugere, kompetenceudvikling mv.

Handleplanen beskriver endvidere hvordan den nødvendige infrastruktur færdiggøres og den nødvendige forøgelse af antallet af digitale enheder i skolen tilvejebringes.

Initiativerne i handleplanen er, så vidt det er muligt, beskrevet som fælles initiativer for hele organisationen. Nogle initiativer løses dog bedst i den enkelte institution med afsæt i den nuværende praksis, fordi dagtilbud, skole, SFO og klub er forskellige steder i den digitale omstilling og fordi institutioner ikke er reguleret af det samme lovgrundlag. Det betyder, at nogle af initiativerne i handleplanen er beskrevet med udgangspunkt i den type af tilbud, de retter sig mod.

Handleplanen er skrevet ud fra princippet "Less is more", dvs. arbejdsgruppen har bestræbt sig på at formulere korte beskrivelser men til gengæld tydelig angivelse af hvem der skal løse hvilke opgaver. På den måde bliver det lettere at følge op på handleplanens initiativer i SUS samtaler mv.

Finansiering af handleplanens initiativer sker med bidrag fra:

- Pulje til ny folkeskolelov (50 % af puljen)
- Opsparede centrale og decentrale midler
- Provenu fra inklusionsindsatsen

- Omprioritering af centrale og decentrale midler i CUP og CBD
- Effektivisering

Den endelige konteringsplan udmøntes af CUP og CBD efter politisk behandling.

Arbejdsgruppe: Mikkel Arp (CBD), Sanne Clement, Mikael Hildebrandt, Tine Rosenberg Larsen og Kristian Brønd (CUP)

Ledelsesrepræsentation: Erik Pedersen (CUP), Jakob Sylvest Nielsen (CBD)

Indhold

Udvikling af børns læringspotentiale	3
Initiativ 1: Platform til mål og læring.....	3
Digitalt understøttet inklusion	5
Initiativ 2: Inklusion – digital læse/skrivestøtte.	6
Initiativ 3: Inklusion – udviklingspulje	7
Alle børn skal udvikle digital kompetence.....	7
Initiativ 4: Mål for det pædagogiske arbejde med digitale enheder.....	7
Initiativ 5: Digital kompetence i skolen	8
Initiativ 6: Digitalt arbejde med tekst, tal, præsentationer.....	10
Styrket digital dialog mellem institution og forældre	11
Initiativ 7: Samarbejdsplatformen Børnelynet.....	11
Initiativ 8: Platform til samarbejde og koordination i SFO	12
Digital kompetenceudvikling.....	13
Initiativ 9: Kompetenceudvikling.....	13
Digitalisering skal forbedre arbejdsgange	15
Initiativ 10: Arbejdsmail /intranet.	15
Infrastruktur og digitale enheder	16
Initiativ 11: Digitale enheder til brug i undervisningen.....	16
Initiativ 12: Digitale arbejdspladser til undervisere.	18
Initiativ 13: Forsikring og sikring.....	19
Initiativ 14: Infrastruktur.	20

Udvikling af børns læringspotentiale

Fra strategien:

IT er et centralt middel til at understøtte læringsprocesser, som kan kvalificere planlægningen, gennemførelsen og evalueringen af undervisning og pædagogiske aktiviteter.

- *Det gør vi ved at understøtte en mere målrettet undervisning/pædagogiske aktiviteter og frigøre tid til en tættere opfølgning på effekten af undervisningen/de pædagogiske aktiviteter og det enkelte barns læringsmål.*
- *Det gør vi ved at stille digitale læremidler til rådighed for hvert enkelt barn, som understøtter arbejdet med læringsmål, læringsdifferentiering og effektmåling*
- *Det gør vi ved at inddrage børnene i deres egne læreprocesser og læringsmål ved udnyttelse af de digitale muligheder*
- *Det gør vi igennem feedback fra voksen til barn og fra barn til voksen, der via bl.a. digitalisering kan gøres mere individuel, direkte og fortløbende.*

Initiativ 1: Platform til mål og læring.

Skoler, dagtilbud, SFO og klubber bruger nu forskellige platforme til kommunikation mellem institution og forældre.

Et nyt redskab der skal måle kvalitet, skal derfor være kompatibelt med de eksisterende redskaber. Samtidigt skal det, i sit læringssyn, være i tråd med Lyngby - Taarbæk Kommunes Læringsgrundlag og Børne- og Ungepolitik, samt støtte den daglige pædagogiske praksis. Kriteriet må være at der kan gå på tværs af hele 0-18 års området og kan understøtte Center for Uddannelse og Pædagogik 0-18 års læringsperspektiv.

I forbindelse med vedtagelsen af folkeskolereformen er det besluttet at etablere en national portal for Folkeskolen. Portalen, der blandt andet kommer til at indeholde værktøjer til at understøtte læringsfremdriften, vil dække hele 0 - 16 års området, fra børnenes start i dagtilbud til de er optaget på ungdomsuddannelserne.

Det giver derfor god mening at afvente resultatet af projekt Folkeskoleportal og udviklingen af Skoleintra - frem til foråret 2015 - inden der tages stilling til en fælles LTK platform til mål og læring.

Lyngby-Taarbæk Kommune har tre ønsker til et mål- og læringssystem:

- Systemet skal kunne tage afsæt i det fælles læringsgrundlag
- Systemet skal kunne anvendes i hele 0 - 18 års området således at forældre oplever et sammenhængende læringssyn.
- Systemet skal kunne generere data på langs og på tværs - til dokumentation af effekten af generelle og særlige indsatser og tiltag, til evalueringsformål som fx kvalitetsrapport

Samtidigt er det vigtigt at understrege at uanset hvilket redskab der bliver valgt, skal det kunne erstatte eksisterende arbejds gange.

Det gør CUP

- CUP følger udviklingen i det nationale projekt, idet der forventes at være både indholdsmæssige og økonomiske potentialer i et fælles system.
- CUP forudsætter at der fortsat anvendes et fælles system i skolerne, men med mulighed for forskellighed i udnyttelse og tilkøb.
- Beslutning om evt. tilslutning til "Folkeskoleportalen" eller evt. udbud af fælles system, indstilles af CUP i samråd med CBD til politisk beslutning
- Det igangværende arbejde med synlig læring, målfastsættelse, elevernes monitorering af egen læring og feedback skal understøttes digitalt

Det gør skolerne/institutionerne

- Undersøger og afprøver fortsat af egen drift, forskellige systemer/platforme som vil kunne understøtte undervisningsplanlægning/målbeskrivelser og opfølgning på læring under hensyn til, og som kvalificerende af ovenstående fælles beslutning vedr. Folkeskoleportalen

Tidsplan

Tidsplan afventer udbud og indholdsbeskrivelse af Folkeskoleportalen som forventes klar i 2. halvår af 2014. Beslutning om tilslutning og evt supplerende eller yderligere funktionalitet kan ske i 1. halvår 2015

Økonomi

Folkeskoleportalens økonomi og finansiering er uvis. På baggrund af prisestimer til dagtilbud forventes udgiften til et fælles læringsunderstøttende system at udgøre mellem 0,4 og 1 mio. kr. årligt. I økonomioversigten er der regnet med 0,7 mio. kr. årligt

Finansiering

Finansiering indgår i den samlede finansieringsplan.

SFO er en del af skolen og med skolereformen bliver læringsperspektivet endnu mere tydeligt i form af understøttende undervisning som pædagogerne vil kunne indgå i på alle trin.

Skolereformen betyder længere og mere varierede skoledage, og SFO får en vigtig rolle med både at sikre sammenhæng og variation for eleverne.

Alle aktiviteter i SFO har et læringsperspektiv som it og digitalt arbejde, spil og digitale produktioner kan være med til at understøtte.

Det betyder at personalet i SFO skal have de samme muligheder for at arbejde med digitale medier som resten af skolens pædagogiske personale.

SFO er som en del af skolen lige så forpligtet til at anvende digital kommunikation - som en del af skolens hjemmeside, Forældre- og Personaleintra samt Fællesnettet. Flere af sfo'erne har nu indført en digital platform til kommunikation og praktisk koordination med forældre og børn (Tabulex SFO)

Strategien vil også understøtte klubpædagogernes arbejde og børnenes læring. Det pædagogiske sigte med klubtilbuddet løses fremadrettet både i skole- og klub. Klubben flyder ind på skolen, og skole og klub (fritid) skal flyde mere sammen. Det, fordrer helt anderledes samarbejdsflader mellem lærere og pædagoger og med omverdenen. Samarbejdet mellem lærere og pædagoger på de forskellige trin i skole og fritid bliver et af de centrale omdrejningspunkter i implementeringen af folkeskolereformen.

Klubberne arbejder i kreative og uformelle læringsmiljøer. I relation til it og digitale medier udmøntes det i fx produktion af film, stopmotion, animering, blog, video, orientingsløb, en Wiki, hjemmeside, spil, App's, radio, debatforum og meget mere – alt sammen med udgangspunkt i at styrke kompetencer hos børn og unge som fx

- Sociale færdigheder og fællesskab
- Samarbejdsevne
- Demokratiske processer
- Koncentrationsevnen
- Taktisk forståelse og planlægning
- Kreativitet og problemløsning
- Øgede sprogkunderskaberne i engelsk
- Generelle IT færdigheder
- Kommunikation, formidling

I forbindelse med klubbernes varetagelse af erstatningstimer (erstatning for aflyst undervisning under lockouten i foråret 2013) er der gode resultater med fx arbejde med digitale billeder, digitale film, komponering af computermusik, "rap"- beats og tekster osv.

Klubben har således kompetence til at indgå i den understøttende undervisning som fordybelse i digitale musisk/kreative aktiviteter.

Platformen til understøttelse af mål og læring skal derfor blive et fundament for arbejdet i alle enhederne i Center for Uddannelse og Pædagogik

Digitalt understøttet inklusion

Fra strategien:

Det er strategiens mål at anvendelse af IT i undervisning og pædagogisk praksis, skal øge alle elevers læringspotentiale.

- ***Det gør vi ved at øge fokus på befordrende læringsmiljøer, hvor IT indgår som en naturlig og understøttende del, som inkluderer alle børns behov – og dermed bidrager til at bryde den negative sociale arv.***

Initiativ 2: Inklusion – digital læse/skrivestøtte.

Elever i specifikke skriftsprogsvanskeligheder er helt afhængige digital læse- og skrivestøtte. Udnyttes teknologien, har eleverne langt bedre forudsætninger for at blive reelt inkluderet i almenundervisningen på lige fod med jævnaldrende kammerater. Der er gode forskningsmæssige belæg for, at IT er et reelt og nyttigt værktøj, der fremmer indlæring hos elever der er skriftsprogligt udfordrede.

IT-udstyr gør det imidlertid ikke alene. Det er en væsentlig forudsætning for inklusion, at lærere og elever har et indgående kendskab til brugen af hjælpemidlerne. Inklusionen understøttes derfor med intern vejledning fra skolens læsevejleder, læseambassadør og IT-vejleder samt ekstern støtte fra læsecentrets mentorordning, repræsenteret ved mentorlærerne.

Forudsætningen for en succesfuld inklusion af elever med læse/skrivevanskeligheder er at alle læremidler digitaliseres, således at den digitale oplæsning og ordforslag kan benyttes konsekvent. Det vil derfor være af væsentlig betydning for inklusionen at alle elever i klassen får mulighed for at arbejde digitalt.

Der er i øjeblikket udlånt ca 60 it-rygsække til elever fra 3 - 9. klasse fra stort set alle skoler.

For at give alle den bedst mulige forudsætning for at lære mest muligt foreslås:

1. At gøre "it-rygsækken" meget mere mobil og tilgængelig, dvs. udskifte (skole)computerne med en let og touch-baseret notebook.
2. At antallet af IT-rygsække løbende udvides til 80-90 stykker. Det vil sikre at elever også fremover kan få tildelt en personlig IT-rygsæk, når der er behov.

Det gør CUP

- Udvikler en mentorordning, så der bliver skabt bedre sammenhæng mellem kursustilbud og inkluderende undervisning på hjemskolen.
- Sikrer videndeling og sparring i læsevejledernetværk
- Indkøber og udlåner digitalt udstyr
- Visiterer elever til lån af udstyr
- Sikrer adgang til relevante tjenester/programmer/apps
- Tager initiativ til understøttende kursusvirksomhed

Det gør skolen

- Ledelsen rammesætter indsatsen, så elever, lærere og forældre får den fornødne vejledning og støtte til inklusionen.
- Ledelsen rammesætter evt. aktionslæringsforløb for kompetenceudvikling
- Ledelsen understøtter mentorlærernes indsats for at udvikle elevers og læreres anvendelse af IT-understøttede læringsmidler
- Sikrer vejledning og sparring til lærere og lærerteam
- Sikrer at elever og forældre introduceres til hjælpemidler, digitale ressourcer og deres anvendelse
- Sikrer at de tildelte IT-hjælpemidler er i brug og er funktionsdygtige

Tidsplan

Igangsættes i løbet af 2015

Økonomi

90 stk. ultramobil "it-rygsæk" vil koste ca. 750.000 kr. Sparring og vejledning afholdes indenfor nuværende ramme

Finansiering

Finansieringen indgår i den samlede plan, jf sagsfremstillingen

---

Initiativ 3: Inklusion – udviklingspulje

Forvaltningen foreslår at der etableres en udviklingspulje i 2015 på 0,3 mio. kr. Puljen anvendes til at undersøge/afprøve digital understøttelse af inklusion af elever i særlige udfordringer (fx med autisme eller ADHD) i normalklasser.

Efterfølgende videndeles og der skabes rammer for implementering.

Det gør CUP

- Beskriver rammer for udnyttelse af udviklingspuljen
- Yder konsulentstøtte til de enkelte udviklingsarbejder
- Sikrer videndeling og erfaringsopsamling med henblik på ny praksis med afsæt i erfaringerne fra udviklingsarbejderne og evidensbaseret viden.

Det gør skolerne

Skoler, gruppeordning el. lign. Søger om midler fra puljen.

Tidsplan

Koncept for udnyttelse udarbejdes primo 2015, således at der kan gennemføres projekter i skoleåret 2015/2016

Økonomi

Der afsættes 0,3 mio. kr. til udviklingspuljen

Finansiering

Finansieringen indgår i den samlede plan, jf sagsfremstillingen

---

Alle børn skal udvikle digital kompetence

Fra strategi:

Det er strategiens mål, at alle børn udfordres, så de får mulighed for at udvikle digital kompetence

- ***Det gør vi ved at sikre en fælles forståelse og et fælles sprog om digital kompetence***

Initiativ 4: Mål for det pædagogiske arbejde med digitale enheder.

Lyngby -Taarbæk kommune har med indførelsen af BørneLynet også så småt igangsat pædagogisk arbejde med it i dagtilbud. Der er kommet flere digitale enheder i dagtilbuddene som bliver brugt til den daglige dokumentation, men også pædagogisk sammen med børnene. Der er det især tablets der bliver anvendt - de er tidssvarende, mobile og kan betjenes med børnene og af børnene. Der bliver arbejdet med it på flere niveauer og med forskellige målgrupper.

Børnenes digitale dannelse - De fleste dagtilbud bruger digitale enheder sammen med børnene. Nogle dagtilbud har udarbejdet egne retningslinjer og mål for arbejdet, mens andre prøver sig lidt frem. Fælles for alle er at de præsenterer barnet for de digitale medier og enheder og bliver dermed sammen med hjemmet dér hvor barnet får sine første oplevelser med it og medier.

Pædagogisk faglighed - De digitale enheder giver mulighed for at arbejde pædagogisk på en ny måde sammen med børnene. Det fordrer at pædagogerne i dagtilbuddene kan inddrage it i deres didaktiske overvejelser når de planlægger aktiviteter med børnene.

De pædagogiske mål skal tage afsæt i og forbinde de to perspektiver. Det fordrer, at der igangsættes processer hvor dagtilbuddene får mere viden og forståelse for hvordan man kan arbejde med it i det pædagogiske arbejde med afsæt i læringsgrundlag og de seks læreplanstemaer. I øjeblikket arbejder dagtilbuddene meget forskelligt med den digitale dimension i det pædagogiske arbejde.

Med indførelsen af forpligtende netværk, er der en repræsentant fra hvert netværk der er it-ansvarlig og som, i samarbejde med CUP, videndeler og kompetenceudvikler om alt hvad der vedrører it i dagtilbud. Dette samarbejde skal udvikles til også at omfatte pædagoger i de enkelte dagtilbud, som har en særlig viden og interesse for pædagogik og it.

Det gør CUP

- Igangsætter proces, der skal føre til formulering af mål for det pædagogiske arbejde med it i dagtilbud for at udvikle børnenes digitale dannelse.
- Inddrager vidensteam i arbejdet for at sikre ejerskab og kobling til læreplanstemaer,

Tidsplan

Vidensteam etableres 1. halvår 2014. Udkast til mål og kvalitetsmål udfærdiges 1. halvår 2015

Økonomi

Arbejdet med formulering af mål løses inden for eksisterende ramme

---

Initiativ 5: Digital kompetence i skolen

Forslaget til digital strategi beskriver og prioriterer udviklingen af elevernes digitale kompetence som en vigtig og nødvendig del af undervisningen.

Temaerne var beskrevet med afsæt i det vejledende faghæfte 48 (It- og mediekompetencer, 2009). Med vedtagelsen af strategien ville faghæftets indhold blive gældende i Lyngby-Taarbæk Kommunes Skoler.

Som en del af Folkeskolereformen formuleres Nye forenklede og bindende Fælles Mål.

It og mediekompetencer indskrives i alle fag.

De Nye Fælles Mål bliver forpligtende fra skoleåret 2015-2016.

De foreløbige mål for dansk og matematik er offentliggjort 28. februar 2014.

Det er tydeligt, men også naturligt, at danskfaget bliver bærende i udvikling af elevernes digitale kompetencer - fra 1. - 10. klasse. De digitale kompetencer indgår på alle klassetrin og i alle hovedområder: Læsning, fortolkning, fremstilling og kommunikation.

Målformuleringerne afspejler "Digital Literacy", hvor de væsentligste elementer er:

- Informationskompetence
- Mediekompetence
- Digital dannelse

Honorering af de nu bindende mål vil betyde at digitalt arbejde og kommunikation vil få en markant større plads i danskfaget, end skolerne tidligere har været *forpligtet* til.

Lærernes kvalificerede, didaktiske brug af It og digitale læremidler er væsentlige elementer i udmøntning af Nye Fælles Mål, i de faglige læringsmiljøer, som skal sikre at eleverne lærer mest muligt.

Der anvendes både egne digitale forløb, en lang række frie digitale tjenester og værktøjer samt didaktiserede digitale læremidler tilpasset Fælles Mål.

Der er altså læringsressourcer tilgængelige, som kan gøre undervisningen 100 % digital.

Frem til 2015 kan kommunen få refunderet 50 % af prisen på indkøbte digitale læremidler, op til ca. 800.000 kr. pr år. i 2012/2013 har skolerne udnyttet ca. 38 % af puljen.

Det gør CUP

- De nye forenklede Fælles Mål implementeres gennem de relevante fora: Pædagogisk Forum, de faglige netværk, Læringshusets kurser og workshops
- Indkøb og anvendelse af digitale læremidler vil indgå i kvalitetsrapporten som særligt tema
- Digitale læremidler præsenteres, vurderes og diskuteres i faglige netværk efter en model, der er udformet af konsulentkredsen, så der kan gives kvalificerede henstillinger til læringscentrenes materialeudvalg.

Det gør skolerne

- Sikrer implementering af Nye forenklede Fælles Mål på skolen.
- Beslutter indkøb af digitale læremidler efter kvalificeret analyse og refleksion i de enkelte fagteam.

Tidsplan

2. halvår 2014 igangsættes arbejdet med Nye Fælles Mål i tværgående fora (vejlederseminar, netværk) således at Nye Fælles Mål kan implementeres pr august 2015

Økonomi

Initiativet afholdes inden for den nuværende økonomiske ramme

Initiativ 6: Digitalt arbejde med tekst, tal, præsentationer.

I august 2009 besluttede Børneudvalget skolernes skift fra Microsoft Office til Open Office. Beslutningen var begrundet i to forhold

1. Open Office (nu Libre Office) var og er en gratis kontorpakke, som fuldt ud lever op til skolens (afgangsprøvernes) krav til digital tekstbehandling. Valget af Open Office betød at eleverne /familierne omkostningsfrit kunne anvende samme programmel som i skolen
2. Microsoft ændrede licensform i 2009. En ændring, som ville betyde en merudgift på ca. 0,5 mio. kr.

I dag er situationen ændret. Der er mange typer af enheder i brug – både når det gælder skolens egne enheder og elevernes egne. Det betyder at Center for Uddannelse og Pædagogik og den enkelte skole må bestræbe sig på at vælge læremidler som kan afvikles på alle typer af enheder.

Dette krav opfyldes i øjeblikket kun af Google Docs og Microsoft Office 365.

Google Docs er gratis og meget velegnet til kollaborativt procesorienteret arbejde i skolen. Google Docs er en ren web-baseret løsning. Men Google Docs har kun få layoutmuligheder og vil derfor ikke være optimal i en prøvesammenhæng.

Microsoft tilbyder en installeret officepakke, suppleret med en web adgang som vil kunne tilgås fra alle typer af enheder - også til prøverne. Licensforholdene er ændret, således at alle ansatte og elever på en skole kan installere pakken på op til 5 enheder - og tilgå alle dokumenter fra alle typer af enheder.

Licensen er baseret på antallet af medarbejdere på institutionen og vil udgøre ca. 250.000 kr. pr år.

Både Google Docs og Microsoft Office 365 vil kræve en synkronisering med "Uni-Login" som leveres af tredjepart for ca. 100.000 kr./år

På denne baggrund foreslås at der efter forhåbentlig tilfredsstillende pilotprojekt på Virum Skole i maj – juni 2014 indgås aftale med Microsoft.

Det gør CUP

- Afklarer behovet for opkvalificering af medarbejdergruppen.
- Organiserer rammer for opkvalificering i samarbejde med Microsoft

Det gør CBD

- Varetager licensansvaret
- Sikrer at seneste udgave af Microsoft Office bliver tilgængelig på skolecomputere og elev/personalecomputere

Det gør skolerne

- Afholder evt. introduktionskurser for lærere og elever til Microsoft platformen

Tidsplan

Microsoft Office klargøres til installation på skolecomputere i 2. halvår 2014. Libre Office skal stadig være en del af skolepakken

Økonomi

- Licensudgift Microsoft: ca. 250.000 årligt
- Uni-Login synkronisering: ca. 100.000 årligt

Finansiering

Finansieringen indgår i den samlede plan, jf sagsfremstillingen

---

Styrket digital dialog mellem institution og forældre

Fra strategien:

Det er strategiens mål at fremme en imødekommende og effektiv digital kommunikation med brugerne

Initiativ 7: Samarbejdsplatformen Børnelynet

Lyngby -Taarbæk kommune har med indførelsen af BørneLynet, både styrket og digitaliseret kommunikationen med forældrene.

Det kræver at medarbejderne har kompetencer til at kunne betjene de digitale enheder, samt en forståelse for hvordan der kommunikeres på disse.

Med indførelsen af forpligtende netværk har vi nu en dagtilbudsleder der er it-ansvarlig i alle netværk. De it-ansvarlige skal formidle nyeste viden fra CUP til hele deres netværk.

Det er også i disse vidensnetværk at vi skal sikre at BørneLynet hele tiden kan betjenes i de enkelte dagtilbud.

Det gør CUP

- Etablerer vidensteam i alle 6 netværk, med pædagoger som er it-frontløbere i de enkelte dagtilbud. I disse vidensteams indtænkes kompetenceudvikling og videndeling.
- Der skal være en fast repræsentant som refererer til CUP fra disse vidensteam.
- Etablerer en koordinatorfunktion, der skal samle viden - udefra og fra de enkelte dagtilbud og fungere som "Hotline" i forhold til brugerspørgsmål

Tidsplan

Vidensteam etableres 1. halvår 2014. Koordinator, 0,2 årsværk ansættes januar 2015.

Økonomi

Med indførelse af BørneLynet blev der bevilget kr. 50.000 til årlig drift. Puljen til anskaffelse har finansieret leverandørens hotline (20.000 kr. pr. måned). Koordinatoren vil fremover overtage systemhotline funktionen. Udgift: 120.000 kr. pr. år.

Finansiering

Finansieringen indgår i den samlede plan, jf sagsfremstillingen

Initiativ 8: Platform til samarbejde og koordination i SFO

Flere SFO'er anvender Tabulex SFO. Tabulex er et afkrydsningsværktøj (tilstedeværelse, aktiviteter, afhentnings- gå hjem- og legeaftaler). Der er en informationsdel som muliggør:

- At personalet kan informere om tiltag og aktiviteter til forældre og børn.
- At forældrene kan informere børn og personale om de aftaler der gælder for deres barn den pågældende dag.
- tilmelding til feriepasning samt andre SFO-aktiviteter.

Tabulex frigiver hænder og hoveder til at lave andre pædagogiske aktiviteter med børnene. I forbindelse med skolereformens ændringer i hvordan SFO-tiden fungerer kan Tabulex spille en rolle med at holde overblik over hvor børnene er henne. Evt understøttende undervisning, lektiecaféer mm vil kunne registreres ind som "steder" hvor børnene kan befinde sig når de forlader klassen.

Tabulex SFO bør tænkes som en del af Skoleporten / Forældreintra og skal tilgås gennem denne, for ikke at skabe to platforme og følelsen af to institutioner.

Tabulex SFO er et informationsværktøj, og tovejskommunikation foregår i Forældreintra

Det gør CUP

- Igangsætter videndeling på tværs af sfo'erne i form af netværk, workshops, kursusforløb, afdækning af behov for udstyr/programmel.
- Sikrer at det pædagogiske personale i sfo har samme adgang til it som skolens pædagogiske personale (som beskrevet i afsnit om pædagogisk personale)
- Følger implementeringen af Tabulex SFO med henblik på udbredelsen til alle SFO'er.
- Arbejder for en forældre sammenhængende digital platform. Forældrene bør på sigt mødes med en ensartet digital profil fra dagtilbud, skole, SFO og klub
- Sparrer med SFO'erne med henblik på implementering i en lokal kontekst

Det gør den enkelte skole / SFO

- Sætter mål for det pædagogiske digitale arbejde i SFO - i tæt dialog med skolen
- Sikrer adgang til digitalt udstyr jf målene
- Sikrer at SFO er synlig på skolens digitale platforme
- Sikrer at alle har adgang til arbejdsmail (Skolekom)

Tidsplan

Projektplan udarbejdes og igangsættes 2. halvår 2014. Implementering forventes afsluttet ved udgangen af 2015

Økonomi

Udgifter til platformen afholdes indenfor nuværende ramme

Skoleintra

Skoleintra vil fortsat være skolernes primære kommunikationsplatform med brugerne (elever og forældre). Systemet er solgt til det norske firma Itslearning som har bebudet både konsolidering af driften og modernisering af funktionerne.

Digital kompetenceudvikling

Fra strategien:

Det er strategiens mål at udvikle medarbejdernes digitale kompetence

Initiativ 9: Kompetenceudvikling

Medarbejdernes it kompetenceniveau spænder fra basale færdigheder i it til mestring af it som kulturteknik. Det er centralt at alle medarbejdere opnår it-kompetencer, der aktivt, reflekteret og bevidst kan understøtte at børns brug af og eksperimenter med it i forskellige sammenhænge i hverdagen både i fht bogstavsymbol og lyd, billeder, spil mv. Der arbejdes med et spænd i medarbejderkompetencer fra brugerniveau til ressourcepersonniveau.

Det gør CUP

- Initierer kompetenceudvikling på kommunalt niveau
- Opdaterer dagtilbuddets medarbejdere / it-ansvarlige på fyraftensmøder eller anden kursusvirksomhed
- IT konsulent sparrer med områdets konsulent på området og dagtilbud/i netværkene i fht udmøntning af kommunal handleplan

Tidsplan

Dagtilbudsområdet er i gang med Børnelynet og opnår derigennem kompetencer. Ligeledes fortsætter det igangværende samarbejde.

Det gør dagtilbuddene

Plan for udmøntning og fordeling af ansvar aftales i ledergruppen og CUPs ledelse. Udmøntningen er forventes færdiggjort i løbet af 2015

Økonomi

Kompetenceudviklingen kan foregå indenfor den afsatte ramme

Kompetenceudvikling i skole og SFO

Skolereformen fordrer at alle børn lærer mest muligt.

For at opnå dette må skolens aktører blive bedre til at formulere synlige mål for undervisningen og formidle dem til eleverne, så eleverne kan fokusere på disse mål i den konkrete undervisning. Eleverne bliver herved reelle aktører i deres egen læring og får mulighed for at monitorere egen progression i forhold til et givent stof.

Dette er en kulturændring i fht lærerrollen, hvor undervisningens formål, elevernes læring, bliver styrende for, dels hvilken undervisning der forberedes og gennemføres i fht den konkrete elevgruppe og dels en konkret og overskuelig målfastsættelse af stoffet i fht princippet om intelligent undervisningsdifferentiering.

Det vigtigt, at lederne påtager sig strategisk læringsledelse forstået som ledelse af medarbejdere i kontinuerlig læring i relation til elevers læring. Kompetenceudvikling i synlig læring og materialer hertil er helt central for at udvikle kompetence og opnå effekt af tiltaget. Skolevæsenets fagkonsulenter står i spidsen for faglige netværk, hvor ny viden formidles og drøftes med henblik på at videndeling og forankring i den lokale kontekst på de enkelte skoler med leder, i team og i fagteam.

Lærernes it kompetenceniveau spænder fra basale færdigheder i it til mestring af it som kulturteknik. Det medfører at der i fagene udvikles en didaktik, der kan ses som en læringsteknologi.

Det er centralt at alle lærere opnår it-kompetencer, der aktivt, reflekteret og bevidst kan understøtte at elever i fht at eleverne opnår kompetence i kritisk tænkning og problemløsning, kommunikation, kreativitet og innovation og endelig kollaboration forstået som samskabelse og fortløbende fremmedreference – i et fortsat læringsperspektiv.

Det gør CUP

- Initierer kompetenceudvikling på kommunalt niveau
- Opdaterer skolernes ressourcepersoner løbende i skolernes kommunale it-netværk
- It fagkonsulent og konsulent for læremidler samarbejder kollaborativt med it-ansvarlige i fagteam og evt it-vejlederteam og ledelse
- Sparrer med skolerne i fht udmøntning af kommunal handleplan i skolens egen kontekst

Tidsplan

Samarbejdet er i gang. Når handleplan foreligger starter drøftelser om udmøntning i de kommunale fagnetværk for henholdsvis it, læringscenter, dansk, matematik, fremmedsprog og naturfag.

Det gør skolerne

- Aftaler plan for udmøntning og fordeling af ansvar mellem vejledere i de respektive netværk og ledelsen.
- Udmøntning er færdiggjort i løbet af skoleåret 2014-15

Økonomi

Kompetenceudviklingen implementeres inden for den nuværende ramme

Kompetenceudvikling Klub Lyngby

Det at være uddannet mediecoach omhandler primært IT som spilleaktivitet med henblik på følgende indhold

- Indsigt i, hvilke kompetencer der kan udvikles i brugen af computerspil
- Viden om muligheder og risici i brugen af computerspil
- Forudsætninger for at kunne – og turde - bruge computerspil aktivt i arbejdet med de unge
- Være tovholder i din klubs udarbejdelse af en Mediepolitik

- Fungere som sikkerhedsnet og vejleder
- Indgå i Ungdomsringens netværk af IT og spilansvarlige i landets 1000 klubber

Det er vigtigt at Klub Lyngby uddanner flere mediecoach som samlet set kan danne et netværk og indgå i den samlede udvikling af det digitale område på centerets område.

Det gør CUP

- Faciliteter kurser og workshops målrettet klubbernes it kompetenceudviklingsbehov - i samarbejde med klubbernes tovholder på kompetenceudviklingsområdet

Det gør Klub Lyngby

- Afdækker løbende behov for uddannelse af mediecoach og indarbejder denne kompetenceudvikling i den samlede kompetenceudviklingsplan
- Etablerer videndeling- og aktionslæringsrettede netværk på tværs af klubber

Det gør den enkelte klub

- Sætter mål for det pædagogiske digitale arbejde i klubben
- Sikrer adgang til digitalt udstyr jf målene

Tidsplan

Kompetencebehov afklares i 2. halvår 2014

Økonomi

Afholdes indenfor den eksisterende ramme

Digitalisering skal forbedre arbejdsgange

Initiativ 10: Arbejdsmail /intranet.

Alle medarbejdere i Lyngby-Taarbæk Kommune skal kunne kommunikere digitalt internt i institutionscenter og kommunalt regi, samt med brugerne (elever, unge og deres forældre) og øvrige samarbejdspartnere.

I dag anvendes en række forskellige e-mail, intranet og kalender platforme, afhængig af hvor i organisationen man er ansat.

Der skal skabes kommunikativt sammenhæng, på tværs af organisatorisk placering. Med primært fokus på, at skabe sammenhæng internt i LTK og sekundært fokus på at skabe tværkommunale sammenhæng.

Det gør CUP

- Skaber overblik ifht. aktuelle e-mail, kalender og intranet platforme og behov
- Deltager i arbejdet med, at skabe sammenhæng ifht. de forskellige platforme og områder

Det gør CBD

- Udarbejder planer for integrationer, sammenhæng og udbredelse af e-mail, intranet og kalender platforme

Tidsplan

- Planlægning af løsninger 2. og 3. kvartal 2014
- Præsentation af ideér og planer for CUP i 3. kvartal 2014.
- Udvikling og idriftsættelse af løsninger i 4. kvartal 2014 / 1. kvartal 2015.

Økonomi

Afhængig af løsningsmodeller!

Mellem 0,1 mio. kr. og 1,0 mio. kr. for alle berørte medarbejdere i CUP

Finansiering

Finansieringen indgår i den samlede plan, jf sagsfremstillingen

Infrastruktur og digitale enheder

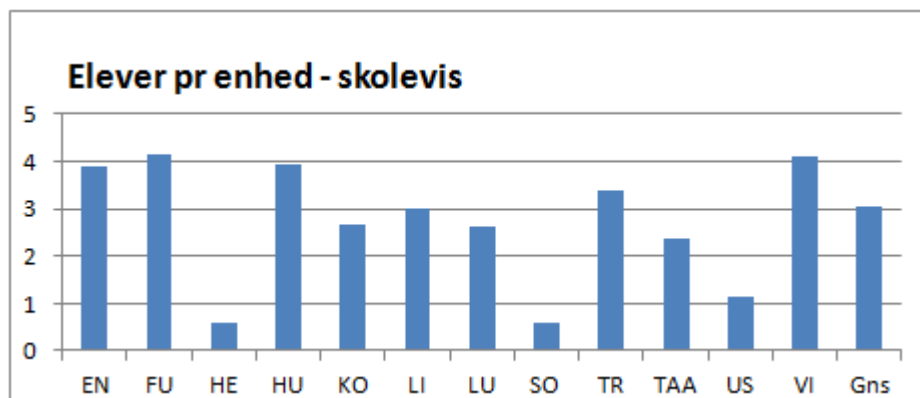
Det er strategiens mål at infrastrukturen i alle institutioner i CUP understøtter digitalisering og digitalt arbejde.

Initiativ 11: Digitale enheder til brug i undervisningen.

I Danmarks bedste læringsmiljøer skal it og digitale løsninger altid være indenfor rækkevidde.

Center for Uddannelse og Pædagogik's pulje til drift af it i skolen sikrer at der er minimum en enhed pr. fem elever på alle skoler. Der er i øjeblikket tale om stationære og bærbare computere samt tablets efter skolens valg. Bærbare enheder er typisk til udlån til klasser i vogne med 12 - 24 enheder mens stationære typisk er koblet til interaktive tavler eller står i kursuslokaler. Der er endvidere ca. 60 it-rygsække med bærbare computere udlånt til enkeltelever.

Skolerne har i forskelligt omfang indkøbt enheder. Det betyder at der nu (januar 2014) er stor forskel på adgangen til skoleudstyr skolerne imellem.

Figur 1: Elever pr digital enhed januar 2014

Det er udbredt praksis at elever på 8. - 9. klassetrin selv medbringer udstyr mens det på lavere trin kun sker sporadisk.

Det var strategiens mål at basere digitalisering af undervisning på elevernes eget udstyr.

Erfaringen fra andre kommuner, lovgrundlaget, hørings svarene og den politiske behandling af strategien i efteråret har betydet at forvaltningen nu foreslår at opgradere antallet af digitale enheder på skolerne betydeligt.

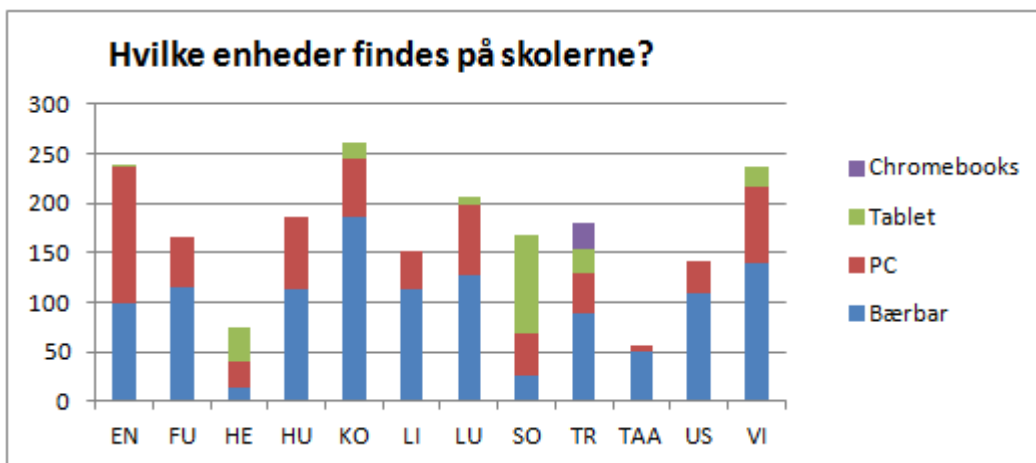
Det foreslås således, at der på børnehaveklasse til sjette klassetrin er udstyr svarende til to elever om en enhed (bærbare computere eller tablets).

Fra 7. – 10. klassetrin reduceres skolernes enheder gradvist, idet det på disse klassetrin er mere almindeligt at eleverne medbringer eget udstyr. (Faldende fra 40 % i 7. til 20 % i 9. /10. klasse)

Med denne dækning er det efter forvaltningens vurdering muligt at undervisningen kan foregå digitalt. Det er en forudsætning af de digitale enheder umiddelbart bliver tilgængelige i undervisningen, dvs. enhederne skal placeres i klasserne, og det skal være de enkelte klasser, der har ansvaret for egne enheder – evt. sammen med parallellklassen.

Der er inden for de seneste år kommet nye typer af digitale enheder, udviklet til specifikke brugergrupper og specifik brug. Denne udvikling er slået igennem i skolerne, jf fig. 2.

Det vil fortsat være enheder med fuldt tastatur, som vil udgøre hovedparten af skolens udstyr. Som supplerende enheder - og måske især i indskoling, vil tablets være meget relevante, ligesom det kan være relevant at overveje Chromebooks på andre klassetrin. Disse kan dog kun fungere på nettet.

Figur 2: Hvilke typer af device anvendes på skolerne

Det bliver en målsætning for skolen at vælge web-baserede læremidler og services, som kan tilgås fra alle typer af enheder

Det gør CUP og CBD i fællesskab

- Udvælger relevante digitale enheder til undervisningsbrug

Det gør CUP

- Sikrer en fordeling af centralt indkøbt udstyr mellem skolerne, så adgang til it i undervisningen bliver så ligelig som muligt.
- Varetager evt. introduktion til anvendelse af nye enheder.

Det gør CBD

- Indkøber, konfigurerer, registrerer og distribuerer enhederne til skolerne.
- Sikrer at infrastrukturen så vidt det er muligt, understøtter skolernes hardware. Netforbindelser, nødvendig server-, lager og backup kapacitet. Varetager løbende support og service af enhederne.

Det gør skolerne

- Organiserer tilgang til enhederne (i klasserne, evt. i langtidsudlån til eleverne)
- Opdaterer enhederne softwaremæssigt når der er behov
- Etablerer sikker opbevaring af enhederne når de ikke bruges i undervisning

Tidsplan

Projektplan udarbejdes og igangsættes 2. halvår 2014. Indkøb og konfigurerer i 1. halvår 2015

Økonomi

Opgraderingen vil betyde næsten en fordobling af antallet af mobile enheder på skolerne. Udgift:

1. 6,7 mio. kr. til anskaffelse
2. 0,3 mio. kr. årligt til drift - i form af support af enhederne på skolen og i it-afdelingen

Finansiering

Finansieringen indgår i den samlede plan, jf sagsfremstillingen

---

Initiativ 12: Digitale arbejdspladser til undervisere.

Alle undervisere skal sikres adgang til tidssvarende udstyr.

CBD og CUP vil implementere dette i samarbejde med en ekstern leverandør i et kendt koncept, baseret på at kommunen stiller en tidssvarende arbejdsplads til rådighed for alle pædagogiske medarbejdere.

Personalet kan vælge mellem to forskellige koncepter:

1. En personlig "skolebærbare", leveret og løbende supporteret af it-afdelingen. Når enheden udfases afleveres den til skolen.
2. En personlig enhed udvalgt i et varieret udbud af fabrikater og modeller. Evt. merudgift i forhold til koncept 1 afholdes af medarbejderen som et løbende løntræk. Efter tre år kan medarbejderen overtage udstyret til markedspris. Konceptet vil indeholde garanti, hotline, tage højde for medarbejderflow mv.

Det gør CUP og CBD i fællesskab

- Udarbejder udbud af løsningsmodellerne så udbud kan ske i 3. kvartal 2014.
- Udvælger leverandør og tilrettelægger proces med henblik på udlevering til personalet i 4. kvartal 2014.
- Sikrer drift af løsningen - også efter de første tre år.

Det gør CBD

- Sikrer at det tekniske fundament er til stede.
- Varetager licens ansvar og produktregistrering

Det gør CUP

- Håndterer evt. medarbejderbetaling
- Håndterer medarbejderoversigter i forhold til til- og afgang.
- Varetager systemejerskab i forhold til applikationer mv.

Det gør leverandør

- Leverer alsidig produktrække
- Håndterer præsentation af modeller, udlevering og løbende support

Det gør Skolen

- Sikrer mulighed for opbevaring
- Etablerer brugergrupper med mulighed for pædagogisk vejledning

Tidsplan

Projektplan udarbejdes og gennemføres i 2. halvår 2014.

Økonomi

Udgiften udgøres af:

- Kommunebidraget pr. medarbejder, 5.500 for lærere og skolepædagoger (690 i alt)
- Projektledelse og driftsudgifter
- I alt initialudgifter (anskaffelse): 3,8 mio. kr. og årlige driftsudgifter: 50.000 kr. + nye enheder til nyansatte mv. 100.000 kr. pr år

Finansiering

Finansieringen indgår i den samlede plan, jf sagsfremstillingen

---

Initiativ 13: Forsikring og sikring.

Brugerne af vores institutioner skal kende forsikringsvilkårene for medbragte ting samt evt. ansvar og erstatning. Kommunen vil kun kunne yde erstatning i forbindelse med misligholdelse af tilsynsforpligtelsen i dagtilbud, skole og SFO.

Det gør CUP

- Der er udsendt oplysninger om forsikringsforholdene til alle ledere ultimo 2013 (Centerklumme 14)
- Institutionerne vil løbende blive orienteret ved ændringer.

Det gør den enkelte institution

- Sikrer at oplysningerne om forsikringsforholdene tilgås forældrene og optræder som fast indhold på samarbejdsplatformene (Børnelynet og Forældreintra)
- Sikring af skolens og elevers udstyr på skolerne -fx ved opsætning af aflåselige elevskabe. De fleste skoler har idag skabe til de ældste elever. I alt har knap en tredjedel af alle elever adgang til et personligt skab.

Tidsplan

Beslutning om opsætning af aflåselige elevskabe behandles i skolebestyrelsen senest i skoleåret 2014/2015

Økonomi

En del af skolerne har allerede etableret opbevaringsmulighed i form af aflåselige skabe.

Etablering af sikker opbevaring af udstyr til alle elever på alle skoler vil beløbe sig til ca. 1,5 - 3 mio kr. afhængigt af valgte skabstyper (ca.300 - 600 kr. pr skab)

Finansiering

Finansieringen indgår i den samlede plan, jf sagsfremstillingen

---

Initiativ 14: Infrastruktur.

I forbindelse med indførelse af intranet i dagtilbud er det blevet klart, at for at udnytte i sådant system optimalt, skal man i dagtilbuddene have adgang til forskelligt udstyr, som bærbare pc'er, tablets og skærme. I forbindelse med udmøntningen af budgetaftalen til kommunikation og samarbejde mellem institution og forældre, er der blevet anskaffet noget udstyr til dagtilbuddene, men slet ikke i et tilstrækkeligt omfang. Dagtilbuddene har i forbindelse med indførelsen af Børnelynet selv købt udstyr. Det forudsættes at udstyret fornyes løbende af institutionerne. Det er ikke muligt at lave en standard for hvor meget udstyr der skal være i dagtilbuddene, da de er meget forskellige i størrelse, fysiske rammer og tilgang til det pædagogiske arbejde, herunder it, med børnene. Alligevel anbefaler vi i CUP et minimum af udstyr i de enkelte dagtilbud, som pt. er en administrativ pc pr. dagtilbud samt en bærbar pc eller en tablet pr team i dagtilbuddet. Her er et team forstået som en gruppe af medarbejdere, som arbejder sammen om en gruppe børn. Eksempelvis på en stue. Alle dagtilbud i Lyngby-Taarbæk kommune opfylder dette.

Opgraderingen af skolernes netværk i 2014 blev planlagt med udgangspunkt i undervisningslokalerne. Derfor er kun SFO lokalerne i indskolingshusene blevet medtaget i projektet.

Reformen af folkeskolen betyder ændring i aktiviteterne også i SFO fx i form af understøttende undervisning og lektiecafeer.

Det er derfor væsentligt at der også er moderne og effektivt trådløst netværk i alle SFO lokaler.

Reformen af folkeskolen betyder ændring i aktiviteterne også i klubberne fx i form af understøttende undervisning og lektiecafeer.

Det er derfor væsentligt at der også er moderne og effektivt trådløst netværk i alle klubbernes lokaler.

Det gør CUP

- Arbejder sammen med de it-ansvarlige om at lave anbefalinger til udstyr til alle dagtilbud

Det gør CBD

- CBD leverer infrastruktur, dvs. internet og kommunalt net, institutionens kablede og trådløse netværk inkl. aktivt udstyr.
- CBD leverer computere inkl. service og support

Det gør daginstitutionerne

- Det er institutionerne som afholder udgiften til udstyr

Tidsplan

Udbygning af kablet og trådløst netværks infrastruktur 3. kvartal 2015

Økonomi

På infrastruktur delen anslås den samlede udgift at være identisk med den oprindelige anlægsudgift på etablering af såvel kablet (LAN) som trådløst (WLAN) netværk på alle institutionerne.

I praksis skal antallet af accespoints fordobles og den tilhørende kabling skal etableres. Der er ikke indhentet priser. Udgiften skønnes til 2 – 3 mio. kr.

Kommunens fælles infrastruktur der forbinder institutionerne med Rådhuset og internettet ligger uden for denne plan.

Finansieringen indgår i den samlede plan, jf sagsfremstillingen

NOTAT

Om it-arbejdspladser til undervisere

Dette notat skal uddybe beskrivelsen af initiativ 12 i den digitale handleplan for 0 – 18 års området, behandlet på Børne- og Ungdomsudvalgets møde 8. maj. Handleplanens beskrivelse af initiativet er vedlagt

Initiativet skal sikre at alle undervisere får stillet en fuld digital arbejdsplads til rådighed for arbejdet.

En fuld digital arbejdsplads er en computer, baseret på Windows eller OS X (Apple). Tablets (iPad eller andre) anses af CUP og CBD for utilstrækkelig til at kunne dække alle nødvendige funktioner i arbejdet. Men tablets kan være et udmærket både pædagogisk og administrativt supplement til computer.

Den øgede digitalisering af læremidler samt planlægning, gennemførelse og evaluering af undervisningen, kommunikation internt og eksternt, betyder at undervisningen ikke kan varetages professionelt uden en personlig, digital arbejdsplads.

Den digitale arbejdsplads bør stilles til rådighed af arbejdsgiveren. I modsætning til vores nabokommuner er dette aldrig blevet gennemført konsekvent i Lyngby-Taarbæk Kommune, hvor kun Virum Skole, primo 2014, har sikret underviserne en arbejdscomputer.

Med gennemførelse af initiativ 12 sikres det at underviserne får det nødvendige fundament for at kunne arbejde digitalt. Først når man som medarbejder har egen digital arbejdsplads, bliver det naturligt at prioritere at arbejde digitalt. Dette får, sammen med en øget adgang til it blandt eleverne mulighed for at gøre skolen endnu mere digital.

Der er i initiativet taget afsæt i en enhedspris på 5.500 kr. (eksklusiv moms)

Der vil være en vis udskiftning af medarbejdere i løbet af de tre år, som vil skulle tilknyttes ordningen. Derfor afsættes 100.000 kr til supplerende indkøb i år to og tre. Endvidere vil driften af løsningen beløbe sig til 50.000 kr. pr år.

Den tre-årige løbetid betyder også, at en lærer, der selv har investeret i en arbejdsplads fx inden for det seneste år, ikke behøver at udnytte tilbuddet det første eller andet år, men måske først tredje år.

Det foreslås derfor at den skønnede udgift for hele perioden finansieres af anlægspuljen, i alt 4.150.000 kr. (3.800.000 + 200.000 + 150.000)

Det forudsættes at der aftales en ny aftale i 2017 for den følgende tre-års periode.

Siden sagen er skrevet er der er vi blevet bekendt med to forhold som kan have betydning for sagsbehandlingen.

1. It chef Mikkel Arp påpeger at den foreslåede enhedspris, 5.500 er for lav, når man sammenholder med kommunens ordinære indkøb af bærbare computere. Mikkel Arp anbefaler en enhedspris på 6.500 kr.
Dette vil fordyre projektet med 690.000 kr til i **alt 4.840.000**
2. Det er endeligt faldet på plads at klubberne skal være en del af skolen. Det giver derfor god mening også at indtænke klubpædagogerne i denne løsning. Dette vil fordyre projektet med yderligere 440.000 kr. / 520.000 kr. med enhedspriserne på hhv. 5.500 og 6.500 kr. til i alt hhv. 4.590.000 kr. og 5.355.000 kr.

Oversigt: Pædagogisk personale pr feb. 2014

Institution	Klub	SFO	Skole	I alt
Engelsborgskolen		30	71	101
Fuglsanggaardsskolen		22	57	79
Heldagsskolen			25	25
Hummetofteskolen		24	76	100
Klub Lyngby	80			80
Kongevejens Skole		20	50	70
Lindegaardsskolen		19	51	70
Lyngby-Taarbæk Ungdomsskole			26	26
Lundtofte Skole		17	59	76
Sorgenfriskolen		24	31	55
Trongaardsskolen		20	49	69
Taarbæk Skole		5	12	17
Virum Skole		29	71	100
Hovedtotal	80	210	578	868

mvh
Kristian Brønd

Initiativ 12: Digitale arbejdspladser til undervisere.

Alle undervisere skal sikres adgang til tidssvarende udstyr.

CBD og CUP vil implementere dette i samarbejde med en ekstern leverandør i et kendt koncept, baseret på at kommunen stiller en tidssvarende arbejdsplads til rådighed for alle pædagogiske medarbejdere.

Personalet kan vælge mellem to forskellige koncepter:

En personlig "skolebærbar", leveret og løbende supporteret af it-afdelingen. Når enheden udfases afleveres den til skolen.

En personlig enhed udvalgt i et varieret udbud af fabrikater og modeller. Evt. merudgift i forhold til koncept 1 afholdes af medarbejderen som et løbende løntræk. Efter tre år kan medarbejderen overtage udstyret til markedspris. Konceptet vil indeholde garanti, hotline, tage højde for medarbejderflow mv.

Det gør CUP og CBD i fællesskab

Udarbejder udbud af løsningsmodellerne så udbud kan ske i 3. kvartal 2014.

Udvælger leverandør og tilrettelægger proces med henblik på udlevering til personalet i 4. kvartal 2014.

Sikrer drift af løsningen - også efter de første tre år.

Det gør CBD

Sikrer at det tekniske fundament er til stede.

Varetager licens ansvar og produktregistrering

Det gør CUP

Håndterer evt. medarbejderbetaling

Håndterer medarbejderoversigter i forhold til til- og afgang.

Varetager systemejerskab i forhold til applikationer mv.

Det gør leverandør

Leverer alsidig produktrække

Håndterer præsentation af modeller, udlevering og løbende support

Det gør skolen

Sikrer mulighed for opbevaring

Etablerer brugergrupper med mulighed for pædagogisk vejledning

Tidsplan

Projektplan udarbejdes og gennemføres i 2. halvår 2014.

Økonomi

Udgiften udgøres af:

Kommunebidraget pr. medarbejder, 5.500 for lærere og skolepædagoger (690 i alt)

Projektledelse og driftsudgifter

I alt initialudgifter (anskaffelse): 3,8 mio. kr. og årlige driftsudgifter: 50.000 kr. + nye enheder til nyansatte mv. 100.000 kr. pr år

Finansiering

Finansieringen indgår i den samlede plan, jf sagsfremstillingen

Status på igangsatte tiltag vedrørende budgetaftalen 2014-17 på Børne- og Ungdomsudvalgets område

Stamdata Emne	Fremdrift			t.kr.			
	Politisk eller administrativt projekt?	Dato for politisk eller administrativ behandling	Fremdrift (trafiklys)	Beløb 2014	Beløb 2015	Beløb 2016	Beløb 2017
Aktivitetsområde Skoler							
Folkeskolereformen	Politisk	okt-13 / feb-14	Grøn	5.000	12.000	12.000	12.000
Medfinansiering fra staten				-1.000	-1.000		
Ekstraordinær vedligeholdelse af skoler (løft)	Politisk	primø 2014	Grøn	5.000			
Folkeskolereformen- fysiske rammer (anlæg)	Politisk	primø 2014	Grøn	4.000	4.000		
Hensigtserklæring: Finansiering af inklusionsindsatsen på skoleområdet	Politisk	mar-14	Grøn				
Hensigtserklæring: Mere økologi	Politisk	apr-14	Grøn				
Hensigtserklæring: Internationalt spor på skolerne	Politisk	mar-14	Grøn				
Skoler i alt				13.000	15.000	12.000	12.000
Aktivitetsområde Dagtilbud							
Støtte til børn med særlige behov på småbørnsområdet	Politisk	nov-13	Grøn	500	1.000	1.000	1.000
Hensigtserklæring: Mere økologi	Politisk	apr-14	Grøn				
Hensigtserklæring: Modersmålsundervisning på småbørnsområdet.	Politisk	mar-14	Grøn				
Dagtilbud i alt				500	1.000	1.000	1.000
Børne- og Ungdomsudvalget i alt				13.500	16.000	13.000	13.000

Driftsoverenskomst
mellem
Lyngby-Taarbæk Kommune
&
Den selvejende Institution NETTET I

Lovgrundlag

§1

Ifølge lov om Social Service har kommunen det overordnede ansvar for tilbuddene i kommunen.

I henhold til §§ 9,12 og 14 i lov om social service samt lov om socialtilsyn § 4 indgås følgende overenskomst.

DSI NETTET I er omfattet af reglerne i forvaltningsloven og offentlighedsloven i forhold til den opgave der skal udføres.

Supplerende aftaler indgået mellem kommunen og bestyrelsen for DSI NETTET I vedrørende nærmere enkeltheder om driften af tilbuddet, herunder fastsættelse af målgruppe og antal pladser kan reguleres ved protokollerede tillæg til driftsoverenskomsten.

Målgruppe og antal pladser

§2

Stk. 1

Målgrupper for botilbuddet på Nettet er borgere med betydelig nedsat funktionsniveau på grund af psykiske problemer og/eller sociale problemstillinger i aldersgruppen 18- 50 år.

Ydelsen tager udgangspunkt i den kommunale handleplan og de individuelle mål, der er beskrevet i handleplanen. Alle ydelser er visiterede ydelser

Borgerne visiteres af Voksenafdelingen, Center for Social Indsats, Lyngby-Taarbæk Kommune.

Målgruppen for idrætstilbuddet er kommende og nuværende medlemmer af idrætsforeningen Limone.

Stk. 2

Antal pladser:

- Botilbud (Danmarksvej) jf. § 107 i lov om Social Service, med 10 pladser i 10 lejligheder samt fælles lejlighed beliggende på Danmarksvej 39, 2800 Kgs. Lyngby.
- Bo- og netværkstilbud (Hjortholmsvej) jf. § 107 i lov om Social Service, med 4 botilbudspladser beliggende Hjortholmsvej 3, 2800 Kgs. Lyngby.
- Samværs- og aktivitetstilbud (Hjorten) jf. § 104 i lov om Social Service, med 36 pladser beliggende Hjortholmsvej 3, 2800 Kgs. Lyngby.
- Beskæftigelsestilbud (Hjorten), jf. § 103 i lov om Social Service, med 8 pladser i beskyttet beskæftigelse beliggende Jægersborgvej 19, 2800 Kgs. Lyngby.
- Aftentilbud (Klub BOFFEN) jf. § 104 i lov om Social Service, med 15 pladser beliggende Hjortholmsvej 3, 2800 Kgs. Lyngby.
- Idrætstilbud beliggende Jægersborgvej 19,1., 2800 Kgs. Lyngby.
- Nettet kan tilbyde Socialpædagogisk støtte i borgerens eget hjem, jf. § 85 i lov om social service, og mentorforløb, jf. § 78 i lov om en aktiv beskæftigelsespolitik.

Alle pladserne tilbydes i første række til borgere i Lyngby-Taarbæk Kommune.

Visitation, daglig ledelse og tilsyn

§3

Kompetencen og ansvaret for visitationen til ydelser leveret af DSI NETTET I sker gennem Lyngby-Taarbæk Kommune.

DSI NETTET I rapporterer i forhold til handleplaner og opfølgning af disse.

§ 4

DSI NETTET I's ledelse har, med ansvar overfor bestyrelsen, det overordnede ansvar for den daglige drift samt den pædagogiske og administrative ledelse af alle de under DSI NETTET I hørende tilbud.

DSI NETTET I's ledelse skal udøves i overensstemmelse med de regler og overordnede politikker, der måtte blive fastsat i lovgivningen eller af Lyngby-Taarbæk Kommune.

DSI NETTET I er ikke en del af Lyngby-Taarbæk Kommunes organisation, herunder MED-strukturen.

DSI NETTET I skal arbejde indenfor rammerne af den af Kommunalbestyrelsen vedtagne politik på socialpsykiatriområdet.

§ 5

Socialtilsynet varetager tilsynsforpligtelsen for DSI NETTET I's bo- og dagtilbud efter lov om socialtilsyn.

DSI NETTET I er forpligtet til at følge Socialtilsynets anvisninger eller pålæg udstedt i forbindelse med tilsynsudøvelsen.

Lyngby-Taarbæk Kommune skal have tilsynsrapporten tilsendt.

Takst, budget og administration

§6

Stk. 1

Taksterne på ydelserne fastsættes af Lyngby-Taarbæk Kommune ud fra samme kriterier som de kommunale institutioner er underlagt. DSI NETTET I skal dermed følge Lyngby-Taarbæk Kommunes budget- og regnskabspraksis. Det betyder, at belægningsprocenten er et væsentligt grundlag i takstberegningen, der fastlægges af Lyngby-Taarbæk Kommune.

På baggrund af belægningsprocenten og de fastlagte pladser er DSI NETTET I garanteret minimum 25 % af det besluttede budget, jf. Social- og Sundhedsudvalgets beslutning af 4. december 2013.

DSI NETTET I udarbejder på denne baggrund et budget til Lyngby-Taarbæk Kommunes godkendelse.

Afregning til DSI NETTET I sker på baggrund af de visiterede borgere og afregnes månedligt.

Den daglige økonomiske administration, herunder lønadministration foretages af DSI NETTET I.

DSI NETTET I har en overførselsadgang på +/- 3 % af budgettet til efterfølgende budgetår, som skal afvikles over en 2-årig periode. Eventuelle overskydende beløb herunder skal tilbagebetales til kommunen.

Stk. 2

DSI NETTET I kan ikke uden kommunens forudgående godkendelse træffe beslutning om optagelse, overtagelse eller nogen form for stiftelse af gæld. Dette gælder desuden forpligtigelser vedrørende mellemregninger med andre institutioner eller ændringer i lånevilkår, forpligte sig ved kautioner eller anden økonomisk garanti, eller foretage ændringer af vilkår for eventuelle eksisterende garantiforpligtigelser eller lignende.

Indkøb

§ 7

DSI NETTET I har mulighed for at blive tilsluttet kommunens indkøbsaftaler. Hvis kommunens indkøbsaftaler ikke benyttes, har DSI NETTET I ansvaret for at løfte udbudspligten.

Bygninger og fysiske rammer

§8

Stk. 1

Lyngby-Taarbæk Kommune udlejer ejendommen Hjortholmsvej 3 til DSI NETTET I til brug for Bo- og Netværkstilbuddet Hjortholmsvej.

Lyngby-Taarbæk Kommune udlejer ejendommen Jægersborgvej 19, 1. til DSI NETTET I til brug for Samværs- og aktivitetstilbuddet Hjorten, Aftentilbuddet Klub BOFFEN og Beskæftigelsestilbuddet Virksomheden Hjorten.

Lyngby-Taarbæk Kommune udlejer to stuelejligheder på adressen Danmarksvej 39 B til DSI NETTET I til brug for botilbuddet Danmarksvej.

Lyngby-Taarbæk Kommune udlejer 1.sal af ejendommen Jægersborgvej 19 til DSI NETTET I til brug for administration og idrætstilbuddet i DSI NETTET I.

Stk.2

DSI NETTET I's brugsret til lokalerne ophører samtidig med, at denne driftsoverenskomst ophører uanset årsagen til ophøret. Opsigelsesvarslet for driftsoverenskomsten gælder således også for fraflytning af de kommunale bygninger.

Stk.3

Inventar, der er finansieret over et af kommunen godkendt budget, må ikke fjernes fra DSI NETTET I uden kommunens godkendelse.

Stk.4

Ved driftsoverenskomstens ophør tilfalder alt løsøre/inventar, der er finansieret over kommunens budget, kommunalbestyrelsen.

Regnskab

§9

Bogholderi og regnskabsførelse varetages af DSI NETTET I. Regnskabet fremsendes til Lyngby-Taarbæk Kommune med revisionsbemærkninger.

Regnskabet skal revideres af en af Lyngby-Taarbæk godkendt revisor.

Ansættelse og afskedigelse af personale

§10

DSI NETTET I's bestyrelse ansætter og afskediger personalet i tilbuddene indenfor de rammer, der er fastsat i det af Lyngby-Taarbæk Kommune godkendte budget.

Ansættelse og afskedigelse af DSI NETTET I's leder sker under forbehold af kommunens godkendelse.

Løn- og ansættelsesvilkår

§11

Løn og andre ansættelsesvilkår for DSI NETTET I's personale fastsættes efter de bestemmelser, som Kommunernes Landsforening og de for DSI NETTET I's personale forhandlingsberettigede personaleorganisationer har aftalt.

Beregning og udbetaling af lønninger sker ved DSI NETTET I's foranstaltning over institutionens regnskab.

Vedtægter

§12

Vedtægterne for DSI NETTET I skal godkendes af kommunalbestyrelsen.

Overenskomstens ikrafttræden, genforhandling og opsigelse

§13

Nærværende driftsoverenskomst træder i kraft d. 1/7-2014 med forbehold for godkendelse af Lyngby-Taarbæk kommunalbestyrelse.

Overenskomsten kan af begge parter opsiges med 12 måneders varsel til udgangen af en måned. I tilfælde af misligholdelse fra DSI NETTET I's side kan kontrakten ophæves uden varsel.

Parterne kan med 3 måneders varsel kræve genforhandling af overenskomstens bestemmelser uden at opsigelse finder sted.

I tilfælde af at driften af NETTES I's tilbud ophører, skal kommunen træffe beslutning om anvendelse af formuen til andet socialt formål.

Ved ikrafttrædelsen af nærværende driftsoverenskomst ophører tidligere driftsoverenskomst mellem Nettet og Lyngby-Taarbæk Kommune af 3/12-2010.

Nærværende driftsoverenskomst er gældende indtil den 30/6-2016.

For den selvejende institution
NETTET I,

den.....2014

For Lyngby-Taarbæk Kommune,
Kommunalbestyrelsen

den.....2014

Genforhandling af driftsoverenskomster med Kirsten Marie og Nettet

Sagsfremstilling

Det er forudsat i budgetaftalen for 2013-2016, at der sker en tilpasning/omlægning af pladser i socialpsykiatrien, så de bliver mere målrettede Kommunens borgeres behov. Denne tilpasning skal bl.a. ske gennem en genforhandling af driftsoverenskomsterne med de to selvejende institutioner, Kirsten Marie og Nettet, fordi det gennem årene har vist sig, at kommunen ikke har haft brug for pladserne. Genforhandlingen skal omhandle følgende emner: pladsantal, ydelser/indhold samt driftsoverenskomsternes opsigelse og udløb.

På den baggrund anmoder forvaltningen om mandat til at genforhandle driftsoverenskomsterne med de to selvejende institutioner. Rammen for forhandlingsmandatet foreslås at være følgende tre mulige scenarier:

Scenarie 1. Der indgås aftale om en driftsoverenskomst, der omfatter 25-35 % af institutionens pladser.

Fordele: Der sikres en vis faglig og økonomisk robusthed i institutionerne, og det forventes, at Kommunens behov for pladser vil være dækket. Kommunen optimerer sin ressourceanvendelse, idet man ikke i nævneværdig grad kommer til at betale for tomme pladser.

Ulemper: Der vil være risiko for, at der ikke er en plads til rådighed, når Kommunen har brug for det. Her vil der derfor skulle findes en plads uden for nærmiljøet.

Scenarie 2. Der indgås aftale om en driftsoverenskomst, der omfatter alle institutionens pladser.

Fordele: Fuld tilgængelighed ved behov for pladserne.

Ulemper: I tilfælde af underbelægning betaler Kommunen for de tomme pladser, hvis disse ikke sælges til andre kommuner. Dermed er der en overkapacitet af pladser.

Scenarie 3. Der indgås ingen aftale om driftsoverenskomst.

Fordele: Maksimal økonomisk styring og fleksibilitet.

Ulemper: Der vil være risiko for, at institutionerne sælger pladserne til andre kommuner, og at Kommunen derfor ikke kan tilbyde sine borgere en løsning i nærmiljøet.

Det skal bemærkes, at scenarie 3 er en realitet i andre sammenhænge, fx har Mariehjemmet i forbindelse med etablering af et botilbud for hjerneskadede i Kommunen ikke anmodet om en driftsoverenskomst. Det er forvaltningens opfattelse, at scenarie 3 kun skal vælges, hvis begge parter finder det hensigtsmæssigt.

De nuværende driftsoverenskomster omfatter alle institutionernes pladser, hvilket vil sige, at Kommunen betaler fuld pris for tomme pladser i de perioder, hvor der er overkapacitet.

Økonomiske konsekvenser

Det er forudsat i den reviderede helhedsplan, som udvalget godkendte den 11. september 2013, at

Møde i Økonomiudvalget d. 14-05-2014

Punkt nr. 17 - Driftsoverenskomst med DSI Nettet
Bilag 2 - Side -2 af 3
gennemførelsen af driftsoverenskomster medfører en samlet reduktion på 0,57 mio. kr. i 2014 og på 1,1 mio. kr. i 2015. Midlerne anvendes til krydsfinansiering som led i helhedsplanen.

Beslutningskompetence

Social- og Sundhedsudvalget.

Indstilling

Forvaltningen foreslår, at forvaltningen bemyndiges til at forhandle driftsoverenskomsterne med Kirsten Marie og Nettet inden for rammerne af model 1 og 3.

Social- og Sundhedsudvalget den 4. december 2013

Godkendt.

LYNGBY-TAARBÆK KOMMUNE

STØJSKÆRME - INDLEDENDE VURDERING

ADRESSE COWI A/S
Parallevej 2
2800 Kongens Lyngby

TLF +45 56 40 00 00

FAX +45 56 40 99 99

WWW cowi.dk

INDHOLD

1	Formål	4
2	Opsummering	4
3	Nr. 2a - Lundtoftevej/Mølleåen, østlig side	5
3.1	Beskrivelse af lokaliteten	5
3.2	Placering af støjskærm	7
3.3	Støjskærms- og funderingstype	8
3.4	Udførelsesforhold	8
3.5	Budgetoverslag	9
4	Nr. 3 - Lundtofteparken	11
4.1	Beskrivelse af lokaliteten	11
4.2	Placering af støjskærm	12
4.3	Støjskærms- og funderingstype	13
4.4	Udførelsesforhold	13
4.5	Budgetoverslag	14
5	Nr. 11 - Birkevand nord	16
5.1	Beskrivelse af lokaliteten	16
5.2	Placering af støjskærm	18
5.3	Støjskærms- og funderingstype	18
5.4	Udførelsesforhold	18
5.5	Budgetoverslag	19

PROJEKTNR. A049475
DOKUMENTNR. A049475-001
VERSION 2.0
UDGIVELSESDATO 04.02.2014
UDARBEJDET LTH
KONTROLLERET MHHE/JVM
GODKENDT LTH

6	Nr. 12 - Birkevang syd	20
6.1	Beskrivelse af lokaliteten	20
6.2	Placering af støjskærm	21
6.3	Støjskærms- og funderingstype	22
6.4	Udførelsesforhold	22
6.5	Budgetoverslag	23
7	Nr. 13 - Mønsvej og Virumvej	25
7.1	Beskrivelse af lokaliteten	25
7.2	Placering af støjskærm	27
7.3	Støjskærms- og funderingstype	27
7.4	Udførelsesforhold	27
7.5	Budgetoverslag	27
8	Nr. 14 - Kongevejen 116-142	30
8.1	Beskrivelse af lokaliteten	30
8.2	Placering af støjskærm	31
8.3	Støjskærms- og funderingstype	32
8.4	Udførelsesforhold	32
8.5	Budgetoverslag	32
9	Nr. 21 - Bækkevang	34
9.1	Beskrivelse af lokaliteten	34
9.2	Placering af støjskærm	35
9.3	Støjskærms- og funderingstype	36
9.4	Udførelsesforhold	36
9.5	Budgetoverslag	36
10	Nr. 22 - Lyngbygårdsvej 102-124	38
10.1	Beskrivelse af lokaliteten	38
10.2	Placering af støjskærm	39
10.3	Støjskærms- og funderingstype	39
10.4	Udførelsesforhold	40
10.5	Budgetoverslag	40
11	Nr. 23 - Agervang og Kornagervej	41
11.1	Beskrivelse af lokaliteten	41
11.2	Placering af støjskærm	42
11.3	Støjskærms- og funderingstype	43
11.4	Udførelsesforhold	43
11.5	Budgetoverslag	43
12	Nr. 25 - Trongårdsparken	45
12.1	Beskrivelse af lokaliteten	45

12.2	Placering af støjskærm	46
12.3	Støjskærms- og funderingstype	46
12.4	Udførelsesforhold	47
12.5	Budgetoverslag	47

1 Formål

Nærværende notat er udarbejdet for Lyngby-Taarbæk Kommune af COWI A/S med det formål at lave en indledende vurdering af en række strækninger, hvor en støjskærm kunne være en mulig løsning for at dæmpe støjniveauet i området.

Forud for dette notat er der lavet en støjscreeningsrapport af COWI A/S for Lyngby-Taarbæk Kommune, hvor det eksisterende støjniveau på strækningerne er bestemt, og et forslag til støjskærmens placering er givet. Ud fra den forudsatte placering og højde af støjskærmene er ændringen i støjniveauet bestemt for de enkelte strækninger. I rapporten er der ligeledes givet en overslagsmæssig pris for hver enkel støjskærmsstrækning, ud fra den forudsatte placering og udstrækning af skærmene.

I dette notat er hver enkel strækning gennemgået og beskrevet, og ud fra placeringerne i støjscreeningsrapporterne, er der givet forslag til forbedringer af støjskærmstracéerne. Derudover er eventuelle fordyrende tekniske udfordringer identificeret og prissat for hver enkel strækning.

2 Opsummering

I nedenstående tabel er de fundne samlede anlægssummer opsummeret sammen med de oprindelige beløb fra den indledende støjscreening.

	Oprindelig pris	Ny pris	Ny alternativ pris
Strækning 2a	10,5	14,1	11,2
Strækning 3	7,0	7,9	6,4
Strækning 11*	0,9	1,4	-
Strækning 12*	1,9	2,2	-
Strækning 13	2,5	5,5	4,9
Strækning 14	2,7	4,6	4,1
Strækning 21*	3,1	3,2	-
Strækning 22*	2,0	2,0	-
Strækning 23*	3,8	3,5	-
Strækning 25*	3,9	3,7	-

Tabel 1 - Sammenligning mellem oprindelig pris fra støjscreeningsrapport og ny pris i mio. kr. ekskl. moms.

*Det er forudsat, at udbuddet udformes som et funktionsudbud, og at entreprenøren findes ved indhentning af underhåndstilbud. Dette medfører en væsentlig reduceret projekteringsudgift. På grund af den simple støjskærms-type vurderes det kun nødvendigt med et reduceret udbudsmateriale.

Bemærk at de oprindelige priser fra den indledende støjscreening er i prisniveau 2012, mens de nye priser i dette notat er i prisniveau 2014.

Støjskærmsstrækningerne er detaljeret beskrevet i de efterfølgende afsnit.

3 Nr. 2a - Lundtoftevej/Mølleåen, østlig side

Denne strækning er den nordligste beliggende strækning langs Helsingørsmotorvejen blandt de foreslåede strækninger. Skærmen skal opsættes på den østlige side af Helsingørsmotorvejen og afskærme den nordlige del af Hjordtekær. Den foreslåede placering af støjskærmen fra støjscreeningsrapporten kan ses med rødt af Figur 1.

Figur 1 - Strækning nr. 2a. (Rød: Oprindeligt foreslået placering. Gul: forslag til ændring af placering.)

3.1 Beskrivelse af lokaliteten

Skærmen tænkes at starte umiddelbart syd for Lundtoftevej. Her er der en eksisterende støjvold, som en ny støjskærm vil skulle overlappende med. Herfra løber skærmen nordpå over Lundtoftevej. Ca. midt på strækningen er der en stor rasteplads med til- og frakørsel fra motorvejen. I forbindelse med rastepladsen er der en restauration "Storkereden", der skal tages hensyn til. I den nordlige ende af strækningen er der en dalbro, der spænder over Mølleåen og en sti. Skærmen tænkes at slutte umiddelbart før overføringen af en anden sti i den nordligste ende. Langs en stor del af strækningen er der en cykelsti tæt op langs motorvejen.

3.1.1 Terræn- og pladsforhold

Syd for Lundtoftevej er terrænet forholdsvis fladt ind mod en bagvedliggende eksisterende støjvold. Nord for Lundtoftevej og frem til rastepladsen er terrænet ligeledes rimeligt fladt. Bag rastepladsen er der en jordvold på nogle meters højde. Bag jordvolden er terrænet faldende ned mod bagvedliggende boliger. Fra rastepladsen og frem til Mølleåen er der begyndende terrænforskel, hvor motorvejen er beliggende højere end terrænet, og omkring Mølleåen er der ca. 10 m forskel mellem vej og terræn. Denne terræn-

forskel er på det sidste stykke fra Mølleåen og nordpå aftagende for til sidst at være på et par meters forskel.

3.1.2 Konstruktioner

Skærmen skal føres over 2 broer: underføring af Lundtoftevej i syd samt en dalbro (underføring af Mølleåen og en sti) i nord. Helt i den nordligste ende er der desuden en bro, der fører en sti under Helsingørmotorvejen. Støjskærmen tænkes at ophøre umiddelbart før denne. Skærmen skal fastgøres til de to øvrige broer vha. eksempelvis iboringsankre i kantbjælken.

I forbindelse med rasteplassen ligger restaurationen "Storkereden", som en eventuel støjskærm vil skulle føres omkring. Ejerne af restaurationen kan have interesse i, hvor støjskærmen placeres og udseendet af den.

3.1.3 Ledninger

Der er observeret adskillige ledningsskabe langs strækningen ejet af Vejdirektoratet og andre, specielt omkring rasteplassen. Det må derfor forventes, at der vil være flere ledninger langs strækningen, der kan komme i konflikt med en eventuel støjskærm.

Hvis en nærmere afklaring af ledningerne ønskes, er det nødvendigt at indhente ledningsoplysninger fra LER.

3.1.4 Autoværn

Der er autoværn langs motorvejen i forbindelse med underføringen af Lundtoftevej. Derudover er der 2 mindre stykker autoværn på henholdsvis ca. 25 m og ca. 40 m i rabatten ud for rasteplassen. Desuden er der autoværn fra rasteplassen henover Mølleåen og frem til strækningens ophør i nord. Autoværnet vil skulle nedtages i forbindelse med udførelsen af støjskærmen og genopsættes samt eventuelt forstærkes.

3.1.5 Tavler, vejudstyr og hegn/plankeværk

Afkørselsskilt for afkørsel 14 Nærum vil kræve udførelse af L-portal, så skiltet er synligt for trafikanterne efter støjskærmen er etableret. I rabatarealet mellem rasteplassen og motorvejen er der desuden en digital oplysnings-tavle på L-portal, som skal respekteres ifm. etablering af støjskærmen. Derudover er der nogle enkelte tavler på strækningen, der forventes at kunne genopsættes.

3.1.6 Beplantning

Der skal ryddes lidt spredt beplantning langs det tænkte støjskærmstracé. Hvis skærmen vælges at føres bagom rasteplassen, som foreslået i støjscreeningsrapporten, skal der ryddes en del flere træer/beplantning end hvis skærmen sættes op på rabatarealet mellem motorvejen og rasteplassen (se afsnit 3.2.1).

3.2 Placering af støjskærm

I henhold til de udleverede strækningsplaner fra støjscreeningsrapporten er støjskærmens tracé på størstedelen af strækningen tænkt at ligge tæt op langs motorvejen. Ved rastepladsen er støjskærmstracéet dog tænkt ført bag om rastepladsen, som vist med rødt på Figur 1. Støjskærmen vil i denne udformning have en total længde på ca. 700 m.

Dette har den ulempe, at støjskærmen kommer langt væk fra støjilden samtidig med, at der i forvejen er en forholdsvis høj eksisterende jordvold bag rastepladsen. Dette gør, at støjskærmen på dette sted ikke vil være særlig effektiv, da støjskærmen helst skal stå så tæt på støjilden som muligt for at få den bedste afskærmende effekt.

Derudover løber der en cykelsti langs motorvejen, der fletter sammen med rastepladsen. Skærmen skal på størstedelen af strækningen stå imellem cykelstien og motorvejen. Ved rastepladsen vil det være nødvendigt at lave et overlap, for at føre skærmen bagved cykelstien. Her er der desuden en legeplads der vil blive berørt af støjskærmen.

På den nordligste del af strækningen, hvor der er stor terrænforskel mellem motorvejen og det nærliggende område, skal støjskærmen placeres i selve skråningen. Her er det vigtigt, at motorvejens eksisterende afvandingsystem ikke ødelægges af støjskærmen. Dette kan eksempelvis sikres ved at etablere et lille mellemrum mellem skærmens underside og terræn, så vand kan ledes under skærmen.

3.2.1 Ændringer ift. tidligere udleverede strækningsplaner

Som nævnt tidligere er det fordelagtigt, hvis støjskærmen kan komme så tæt på støjilden som mulig. Derfor bør støjskærmen opdeles i 3 delstrækninger som vist med gul på Figur 1. Dermed føres skærmen foran rastepladsen på et lille rabatareal imellem motorvejen og rastepladsen. Rabatarealet er ca. 2 m bredt på det bredeste sted og det vurderes at være tilstrækkelig plads til en støjskærm. Det skal dog bemærkes, at der i rabatarealet er en L-portal til en digital oplysningstavle, som skal respekteres. Skærmen vurderes dog at kunne etableres bag L-portalen. Med denne udformning får skærmen en total længde på ca. 660 m.

Ved til- og frakørslerne til rastepladsen er det vigtigt, at de enkelte delskærme overlapper hinanden tilstrækkeligt, så støjen ikke slipper imellem. Ved tilkørslen til motorvejen fra rastepladsen i nord, kan de to delskærme ikke overlappe hinanden tilstrækkeligt til at kunne lukke hullet imellem delskærmene. Men her imellem ligger restaurationen "Storkereden", som vil virke afskærmende for det bagvedliggende område. Derfor vurderes det umiddelbart ikke nødvendigt med yderligere foranstaltninger for at lukke hullet imellem de to delskærme. Alternativt kan der opsættes endnu en delstrækning foran "Storkereden" til at lukke hullet. Der henvises til Figur 1.

3.3 Støjskærms- og funderingstype

Støjskærmen anbefales af æstetiske årsager udført som en skærmtype der allerede er sat op på flere strækninger langs Helsingørmotorvejen ved Lyngbyvejen og er under udførelse i forbindelse med udbygningen af Helsingørmotorvejen mellem Øverødvej og Hørsholm. Skærmen kaldes "Lyngbyvejskærmen" og er udarbejdet for Vejdirektoratet, se Figur 2 tv. På den måde er der sammenhæng mellem skærmene langs Helsingørmotorvejen.

Støjskærmen opbygges af et betonskørt nederst hvori der er indstøbt nogle langsgående montageskinner. I montageskinnerne er der fastgjort nogle bolte som fastgør lodretstående aluminiumssøjler til betonskørtet, med en c-c afstand på 0,7 m. Imellem aluminiumssøjlerne spænder transparente akrylplader eller absorberende aluminiumskassetter. Skærmen bør have en højde på ca. 4 m over nærmeste køresporskant.

Figur 2 - Lyngbyvejskærm tv. og VD standardskærm th. (vist både som transparent og absorberende).

Alternativt kan skærmen etableres som en standard VD-skærm, som vist på Figur 2 th. Støjskærmen har en underbygning bestående af typisk borede betonpæle med en indbyrdes afstand på 5 m. Overbygningen består af HEB-stålsøjler og for hvert modul anvendes et præfabrikeret betonskørt og lukkede eller transparente kassetter. Træbeklædning og espalier kan monteres mod vejside hhv. naboside (2 stk. af hver pr. skærmmodul), men skærmen kan også udføres uden træbeklædning. Anvendes standardhøjden for skærmen, benyttes 7 kassetter, hvormed den synlige del måler 4 m i højden. Skærmen kan også udføres i andre højder.

Skærmen tænkes funderet med nedrammede stålrør eller lignende.

3.4 Udførelsesforhold

Skærmen skal som udgangspunkt opsættes fra motorvejen, hvor motorvejens nødspor skal inddrages til arbejdsareal. Skærmen ved rastepladsen kan eventuelt opsættes fra rastepladsen, så det ikke er nødvendigt at inddrage vejareal til arbejdsplads.

Det vil derfor være nødvendigt at udføre trafikregulerende foranstaltninger i forbindelse med etablering af støjskærmen.

Derudover skal der anvendes stillads eller lifte til etablering af støjskærmen på broerne.

På den nordligste del, hvor der er relativ stor terrænforskel mellem motorvej og det omgivende areal, er udførelsesforholdene besværlige, da skærmen vil skulle etableres i skråningen. Derudover vil størrelsen på fundamenterne skulle øges aht. stabilitet af skærmen.

3.5 Budgetoverslag

Skærmtypen er i dette notat anbefalet at være en Lyngbyvejskærm, som er en dyrere skærm end VD standardskærm. Derfor er der lavet to anlægsoverslag – et for et for Lyngbyvejstypen og et for VD standardskærm – begge med en højde på 4 m og en total længde på 660 m, der henvises til hhv. Tabel 2 og Tabel 3.

Lyngbyvejskærmen vurderes at koste ca. 14.500 kr. pr. lbm. skærm i etableringsomkostninger for selve skærmen inkl. projektering. Dette giver en total pris for etablering og projektering af selve skærmen på 9,6 mio. kr. ekskl. moms i prisniveau 2014.

Alternativt tænkes skærmen etableret som en VD standardskærm med en pris på ca. 10.600 kr. pr. lbm. skærm for etablering og projektering af selve skærmen. Dette giver en samlet pris for etablering og projektering af selve skærmen på 7,0 mio. kr. ekskl. moms i prisniveau 2014.

Da skærmen etableres langs motorvej og skærmen skal opsættes fra vejen, er det nødvendigt at inddrage dele af motorvejen til arbejdsareal. Derfor skal der afsættes penge til afskærmning og trafikregulering på motorvejen, som vurderes til ca. 1,5 mio. kr.

Det vurderes, at fastgørelsen af støjskærm til broerne vil være dyrere end den anvendte enhedspris, da det besværliggør arbejderne og der skal anvendes specielle stilladser eller lifte. Det forventes, at der skal tillægges omkring 4-500.000 kr. for etablering af støjskærm på broerne. Dette indebærer både udgifter til projektering samt etablering.

Derudover er der, som tidligere nævnt, udgifter til omlægning af eller hensyntagen til ledninger. Denne post er meget usikker, da der på nuværende tidspunkt ikke er indhentet ledningsoplysninger for strækningen. Denne post kan være forholdsvis dyr, da det kan være nødvendigt med specialkonstruktioner for at undgå konflikter mellem støjskærmen og ledningerne. Der skal forventeligt afsættes 150-200.000 kr. til ledninger, men posten kan vise sig at være endnu større.

Der skal etableres en L-portal ved afkørselsskiltet som vurderes til ca. 250.000 kr. inkl. fundament m.m.

På den nordlige del af strækningen, hvor udførelsesforholdene er besværlige pga. skråningen, vil der skulle tillægges ca. 200.000 kr. til den samlede pris.

Dette da fundamenterne skal være større og arbejdet bliver mere besværligt for entreprenøren at udføre.

Til sidst er der nogle rydningsopgaver og fældning af træer, der skønnes i omegnen 50.000 kr.

Dermed er anlægsoverslaget for henholdsvis en Lyngbyvejskærm og en VD standardskærm skønnet til 14,1 mio. kr. og 11,2 mio. kr. ekskl. moms i prisniveau 2014.

Etablering og projektering af skærm	kr. 9.600.000,00
Trafikregulering på motorvej	kr. 1.500.000,00
Etablering af skærm på bro	kr. 500.000,00
Ledninger	kr. 200.000,00
Etablering af L-portal	kr. 250.000,00
Ekstraudgifter til etablering af skærm i skråning	kr. 200.000,00
Rydning af beplantning	kr. 50.000,00
15 % sikkerhedstillæg	kr. 1.845.000,00
Etablering og projektering i alt	kr. 14.145.000,00
Pr. lbm. skærm	kr. 21.431,82

Tabel 2 - Anlægsoverslag for strækning nr. 2a. Skærmtypen er en 4 m høj Lyngbyvejskærm med en total længde på 660 m.

Etablering og projektering af skærm	kr. 7.000.000,00
Trafikregulering på motorvej	kr. 1.500.000,00
Etablering af skærm på bro	kr. 500.000,00
Ledninger	kr. 200.000,00
Etablering af L-portal	kr. 250.000,00
Ekstraudgifter til etablering af skærm i skråning	kr. 200.000,00
Rydning af beplantning	kr. 50.000,00
15 % sikkerhedstillæg	kr. 1.455.000,00
Etablering og projektering i alt	kr. 11.155.000,00
Pr. lbm. skærm	kr. 16.901,52

Tabel 3 - Anlægsoverslag for strækning nr. 2a. Skærmtypen er en 4 m VD standardskærm med en total længde på 660 m.

4 Nr. 3 – Lundtofteparken

Denne strækning er placeret lidt syd for strækning 2a, langs Helsingørmotorvejen. Skærmen skal opsættes på den vestlige side af Helsingørmotorvejen og afskærme Lundtofteparken. Den foreslåede placering af støjskærmen fra støjscreeningsrapporten kan ses med rødt af Figur 3.

Figur 3 - Strækning nr. 3. (Rød: Oprindeligt foreslået placering. Gul: forslag til ændring af placering.)

4.1 Beskrivelse af lokaliteten

Skærmen skal stå langs til- og frakørselsramperne ind mod Lundtofteparken, så skærmen dermed kommer til at bestå af to delstrækninger separeret af til- og frakørselsramperne. Ved den nordlige delstrækning er der en langsgående eksisterende ca. 3 m høj jordvold ca. 30 m fra motorvejens nødspor. Midt imellem de to delstrækninger er der en buslomme med et busstop ud mod Helsingørmotorvejen. Ved busstoppestedet er der en eksisterende transparent ca. 2,8 m høj støjskærm. Skærmen står meget lokalt foran selve busstoppestedet.

4.1.1 Terræn og pladsforhold

Terrænet er forholdsvis fladt på den sydlige delstrækning. På den nordlige delstrækning er terrænet beliggende et par meter lavere end afkørselsrampen, med en skråning ned fra rampen.

Umiddelbart er der god plads til støjskærmen og skærmen vil kunne opsættes fra nabosiden, så trafikken ikke skal omlægges.

4.1.2 Konstruktioner

For den nordlige delstrækning er der en bro, der fører en sti under frakørselsrampen. Der er yderligere to broer – en for hver delstrækning – længere inde mod Lundtofteparken. Der har været gjort klar til en ny s-togslinje langs Helsingørmotorvejen og derfor er der broer under afkørselsramperne. Broerne er dog ikke umiddelbart synlige, men der er et gammelt betonautoværn og kantbjælke, som afslører hvor broerne er placeret. Støjskærmen vil for de jorddækkede broer kunne placeres ved siden af broen. For den sidste bro vil skærmen skulle fastgøres til broens kantbjælke vha. eksempelvis iborede betonankre.

4.1.3 Ledninger

Der er observeret et enkelt ledningsskab ved den nordlige delstrækning. Langs til- og frakørselsramperne er der lysmaster. Derfor kan der være ledninger i konflikt med støjskærmstracéet.

Hvis en nærmere afklaring af ledningerne ønskes, er det nødvendigt at indhente ledningsoplysninger fra LER.

4.1.4 Autoværn

Der er autoværn langs størstedelen af strækningen, kun afbrudt af enkelte huller á ca. 20 m. Autoværnet vil skulle nedtages i forbindelse med udførelsen af støjskærmen og efterfølgende genopsættes foran støjskærmen samt eventuelt forstærkes.

4.1.5 Tavler, vejudstyr og hegn/plankeværk

Der er nogle enkelte tavler langs strækningen der forventes at kunne genopsættes. Derudover er der lysmaster, der sandsynligvis skal flyttes om bag støjskærmen.

4.1.6 Beplantning

Langs størstedelen af strækningen er der allerede ryddet et ca. 5 m bredt bælte, hvor støjskærmen tænkes placeret. Derfor vurderes behovet for rydning af yderligere træer/beplantning at være beskedent.

4.2 Placering af støjskærm

I støjscreeningsrapporten er støjskærmen foreslået placeret tæt op langs motorvejen og til- og frakørselsramperne, som illustreret med rødt på Figur 3. Skærmen består i denne udformning af to delstrækninger på hver sin side af til- og frakørselsramperne.

Støjskærmen har i denne udformning en samlet længde på ca. 500 m.

4.2.1 Ændringer ift. tidligere udleverede strækingsplaner

I forhold til den foreslåede placering fra støjscreeningsrapporten anbefales det, at udskifte den eksisterende skærm ved busslusen med en højere og længere skærm, som illustreret med gul på Figur 3. Dermed kommer skærmen tættere på støjilden, hvilket gør støjskærmen mere effektiv. Det er vigtigt, at oversigtsforholdene for trafikanterne er overholdt.

Ved at tilføje den ekstra strækning kan den nordligste af de to skærmdele udelades, da den ekstra afskærmning ved busslusen vil overtage noget af dens funktion, samtidig med at jordvolden i forvejen virker afskærmende. Det ekstra stykke ved buslommen vil have en længde på ca. 160 m.

Derudover kan den sydlige skærmdel forkortes en smule i enden ind mod Lundtofteparken, da skærmen ved busslusen vil overlape med den sydlige skærmdel

Hvis den nordligste skærmdel udelades, vil skærmen have en total længde på ca. 400 m.

Det anbefales dog, at der udføres en ny støjberegning for dette tilfælde, for at undersøge virkningen af denne løsning.

4.3 Støjskærms- og funderingstype

Skærmtypen tænkes at være af samme type som strækning 2a, "Lyngbyvejskærmen", så der er sammenhæng mellem skærmene langs Helsingørmotorvejen. Skærmhøjde 4 m over vejbane.

Alternativt kan skærmen etableres som en VD standardskærm, der er et billigere alternativ til Lyngbyvejskærmen.

Støjskærmen tænkes funderet med nedrammede stålrør eller lignende.

4.4 Udførelsesforhold

Bortset fra stykket ved buslommen kan støjskærmen umiddelbart opsættes fra nabosiden på hele strækningen. Ved buslommen kan skærmen opsættes fra selve buslommen. Dermed skal der ikke foretages trafikomlægning på motorvejen. Dog skal busstoppestedet flyttes, så bustrafikken kan bibeholdes under hele udførelsen.

Der vil være nogle udførelsesmæssige udfordringer i forbindelse med etablering af støjskærmen på den nordligste delstrækning, hvor skærmen skal etableres i skråningen. Dette besværliggør entreprenørens arbejde, samtidig med at fundamentene bliver større.

Derudover skal skærmen opsættes på minimum en bro der ligeledes vil besværliggøre udførelsen.

4.5 Budgetoverslag

Skærmtypen er i dette notat anbefalet at være af typen Lyngbyvejskærm, som dog er en dyrere skærm end VD's standardskærm. Derfor er der lavet to anlægsoverslag – et for Lyngbyvejtypen og et for VD's standardskærm – begge med en højde på 4 m og en total længde på 400 m, der henvises til hhv. Tabel 4 og Tabel 5.

Lyngbyvejskærmen vurderes i dette tilfælde at koste ca. 15.800 kr. pr. lbm. skærm i etableringsomkostninger for selve skærmen inkl. projektering. Dette giver en total pris for etablering og projektering af selve skærmen på 6,3 mio. kr. ekskl. moms i prisniveau 2014.

Alternativt tænkes skærmen etableret som en VD standardskærm med en pris på ca. 12.500 kr. pr. lbm. skærm for etablering og projektering af selve skærmen. Dette giver en samlet pris for etablering og projektering af selve skærmen på 5,0 mio. kr. ekskl. moms i prisniveau 2014.

Herudover skal der afsættes penge til, at støjskærmen skal fastgøres til minimum en bro, som vurderes at forøge prisen med ca. 200.000 kr.

Hertil skal der lægges udgifter til nedtagning af den eksisterende skærm samt omlægning af busruten. Dette er vurderet til ca. 100.000 kr.

Derudover er der udgifter til omlægning af eller hensyntagen til ledninger. Der er registreret et enkelt ledningsskab ved den nordligste skærmdel. Det vurderes dog ikke at være specielt mange ledninger på strækningen. Denne post er dog meget usikker, da der på nuværende tidspunkt ikke er indhentet ledningsoplysninger for strækningen. Det forventes, at der skal afsættes ca. 50-100.000 kr. til ledninger, men posten kan være meget større hvis der er flere ledninger end forventet.

Dermed er anlægsoverslaget for henholdsvis en Lyngbyvejskærm og VD standardskærm skønnet til ca. 7,9 mio. kr. og ca. 6,4 mio. kr. ekskl. moms i prisniveau 2014.

Etablering og projektering af skærm	kr. 6.300.000,00
Midlertidig omlægning af buslomme	kr. 100.000,00
Nedtagning af eksisterende skærm	kr. 100.000,00
Etablering af skærm på bro	kr. 200.000,00
Ledninger	kr. 100.000,00
Rydning af beplantning	kr. 50.000,00
15 % sikkerhedstillæg	kr. 1.028.000,00
Etablering og projektering i alt	kr. 7.878.000,00
Pr. lbm. skærm	kr. 19.695,00

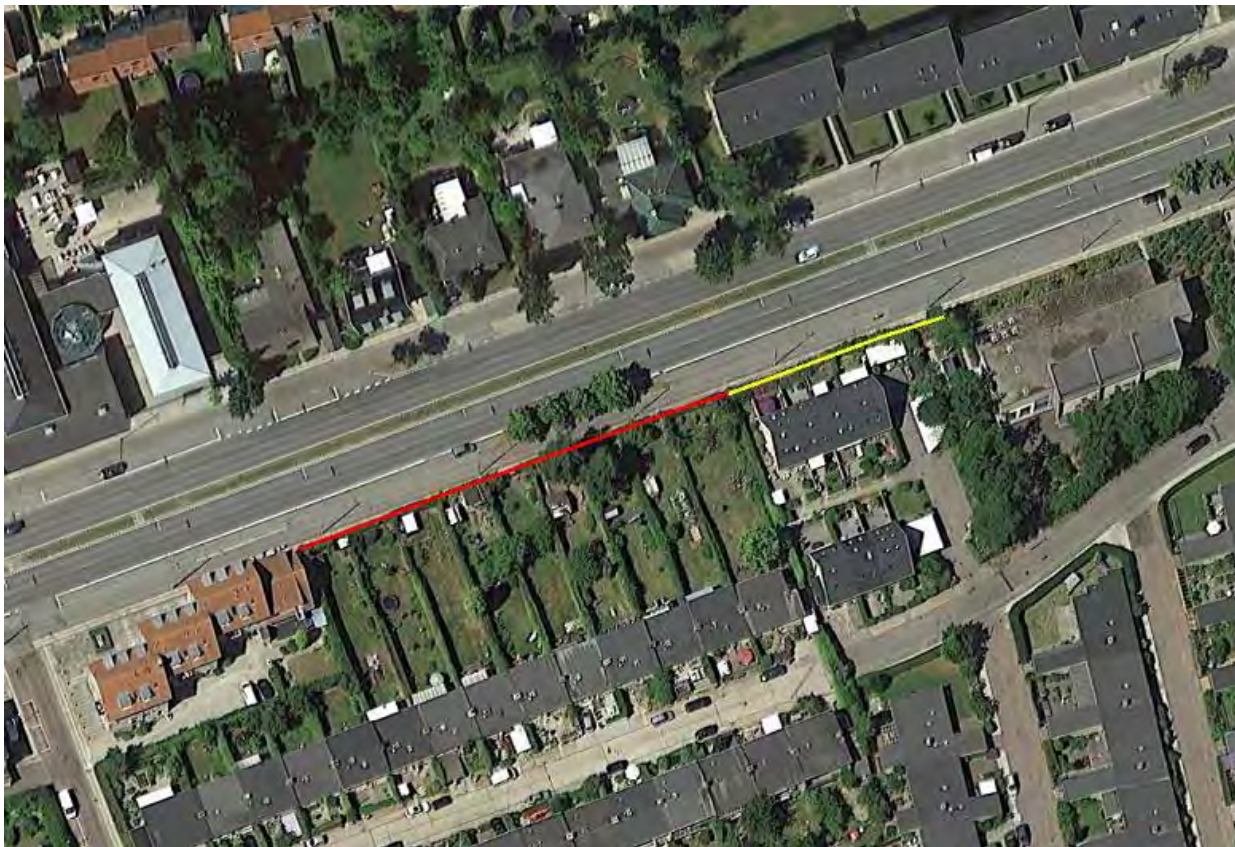
Tabel 4 - Anlægsoverslag for strækning nr. 3. Skærmtypen er en 4 m høj Lyngbyvejskærm med en total længde på 400 m.

Etablering og projektering af skærm	kr. 5.000.000,00
Midlertidig omlægning af buslomme	kr. 100.000,00
Nedtagning af eksisterende skærm	kr. 100.000,00
Etablering af skærm på bro	kr. 200.000,00
Ledninger	kr. 100.000,00
Rydning af beplantning	kr. 50.000,00
15 % sikkerhedstillæg	kr. 833.000,00
Etablering og projektering i alt	kr. 6.383.000,00
Pr. lbm. skærm	kr. 15.957,50

Tabel 5 - Anlægsoverslag for strækning nr.3. Skærmtypen er en 4 m høj VD standardskærm med en total længde på 400 m.

5 Nr. 11 - Birkevand nord

Denne strækning er den nordligste beliggende strækning langs Kongevejen i Virum blandt de foreslåede strækninger. Skærmen skal opsættes på den østlige side af Kongevejen og afskærme den nordlige del af Birkevang. Den foreslåede placering af støjskærmen fra støjscreeningsrapporten fremgår med rødt af Figur 4.

Figur 4 - Strækning nr. 11. (Rød: Oprindeligt foreslået placering. Gul: forslag til ændring af placering.)

5.1 Beskrivelse af lokaliteten

I hht. støjscreeningsrapporten skal støjskærmen starte umiddelbart efter en garage i den sydlige ende og slutte umiddelbart før et rækkehus i den nordlige ende. Langs Kongevejen er der både cykel- og gangsti. Flere af boligerne har privat opsat plankeværk tæt op langs fortovet på strækningen. Enkelte af disse plankeværker er tætte, andre er af mere åben karakter. Højderne varierer mellem ca. 1,5 m og ca. 1,8 m, enkelte steder op til 2 m. Flere af boligerne har privat adgang til Kongevejen via låger i plankeværket.

5.1.1 Terræn- og pladsforhold

Terrænet er generelt fladt. I den nordligste ende, foran rækkehuset er der en ca. halv meter høj jordvold.

Der er forholdsvis god plads til støjskærmen i skel mellem fortov og nabo, hvor der i dag er hæk/plankeværk. Dog vil det kræve frivillig aftale med beboerne, for at anvende deres areal til at opsætte støjskærmen på. Beboerne skal være indforståede med, at deres direkte adgang til Kongevejen sløjfes. Derudover skal der laves aftale med beboer omkring adgang til støjskærmen fra bagsiden i forbindelse med vedligeholdelse af støjskærmen.

5.1.2 Konstruktioner

I den sydlige ende er der en garage, der skal tages hensyn til i forbindelse med etablering af støjskærmen. Derudover er der nogle enkelte private skure på privat grund bagved hæk/plankeværk, der om muligt skal respekteres. Alternativt skal der indgås aftale med lodsejerne om at skurene kan fjernes eller flyttes.

Derudover er der ingen større konstruktioner der kan komme i strid med støjskærmen.

5.1.3 Ledninger

Der er registreret enkelte ledningsskabe på strækningen. Der må dog forventes at være mange ledninger på strækningen, da det er et tæt bebygget område, hvor der kan være mange ledninger.

Det forudsættes, at ikke-kommunale ledninger flyttes uden udgifter for kommunen. En mindre udgift må dog forudsættes til ledningshåndtering.

Hvis en nærmere afklaring af ledningerne ønskes, er det nødvendigt at indhente ledningsoplysninger fra LER.

5.1.4 Autoværn

Der er ingen autoværn på strækningen

5.1.5 Tavler, vejudstyr og hegn/plankeværk

Som nævnt tidligere, er der en del privat opsat plankeværk i skel mellem fortov og nabo, som vil skulle nedtages i forbindelse med etablering af en støjskærm.

Derudover er der nogle lysmaster på fortovet der skal respekteres.

5.1.6 Beplantning

Eneste beplantning på strækningen er de private hække og træer på nabogrund. Det vil være nødvendigt at rydde de private hække og muligvis enkelte træer på privat grund for at gøre plads til støjskærmen.

5.2 Placering af støjskærm

I henhold til støjscreeningsrapporten skal støjskærmen placeres ca. 0,5 m fra skel mellem fortov og nabo i stedet for eksisterende plankeværk/hæk, som angivet på Figur 4 med rødt. Støjskærmen skal starte umiddelbart efter en garage i syd og slutte umiddelbart før et rækkehus i nord.

Støjskærmen vil i denne udformning have en total længde på ca. 85 m.

5.2.1 Ændringer ift. tidligere udleverede strækingsplaner

Det anbefales at forlænge støjskærmen forbi rækkehuset i den nordlige ende, som vist med gul på Figur 4, så skærmen ophører umiddelbart før en erhvervsjendom ejet af DONG. Skærmen vil med fordel kunne føres rundt om hjørnet i begge ender, for at afskærme området bedre. I denne udformning vil støjskærmen have en total længde på ca. 130 m.

5.2.2 Supplerende vurdering af skærmens støjdæmpende effekt

Som nævnt er der en del hegn/plankeværk ud for en række af de berørte boliger. Disse plankeværker er ikke medtaget i den støjberegning som er udført for strækningen.

Hvor disse plankeværker er tætte vil de potentielt have en støjdæmpende effekt, men da der ikke er skærmet ud for samtlige ejendomme og plankeværkerne er af varierende kvalitet, tæthed og højde vurderes det, at nuværende støjdæmpende effekt vil være begrænset.

Den forventede støjdæmpning ved opsætning af den oprindeligt planlagte skærm, må således forventes at være stort set svarende til den udførte støjberegning. Ved en justeret udstrækning, som beskrevet i afsnit 5.2.1 beskyttes også rækkehusbebyggelsen i den nordlige ende af strækningen.

5.3 Støjskærms- og funderingstype

Støjskærmstypen anbefales at være af en let absorberende type, som eksempelvis beplantet AbSorb/DeltaRock eller eventuelt en grøn skærm som Pileflet, da skærmen skal stå i byområde i stedet for eksisterende hække. Skærmhøjde 3 m.

Funderingstypen skal enten være borede betonpæle eller rammede stålrør eller lignende.

5.4 Udførelsesforhold

Skærmen vil skulle opsættes fra fortov/cykelsti, så det vil være nødvendigt at omlægge den bløde trafik i anlægsperioden.

Der kan være store komplikationer i forhold til ledninger på strækningen, der vil kunne besværliggøre etableringen af en støjskærm.

5.5 Budgetoverslag

Det anbefales at opsætte en absorberende støjskærm som eksempelvis Ab-Sorb/RockDelta, som er en relativ billig skærm. Der er taget udgangspunkt i en AbSorb-skærm som vurderes at koste ca. 7.700 kr. pr. lbm. skærm i etableringsomkostninger for selve skærmen inkl. projektering. Dette giver en total pris for etablering og projektering af selve skærmen på 1,0 mio. kr. ekskl. moms i prisniveau 2014.

Der skal tillægges ca. 50.000 kr. til omlægning af ledninger. Denne post kan risikere at være højere, da omlægning af ledninger kan være dyr og er meget usikker, da der endnu ikke er indhentet ledningsoplysninger.

Da skærmen er meget kort, må der forventes højere enhedspris på støjskærmen, da projektering m.m. vil udgøre en større procentdel af udgifterne til skærmen.

Midlertidig omlægning af cykel-/gangtrafik samt afspærring vurderes i omegnen 100.000 kr.

Til sidst skal der ryddes både privat hæk/træer og plankeværk på strækningen der vurderes til ca. 50.000 kr.

Dermed vurderes den samlede sum for etablering af støjskærmen til ca. 1,4 mio. kr. ekskl. moms i prisniveau 2014, se Tabel 6.

Etablering og projektering af skærm	kr. 1.000.000,00
Trafikregulering	kr. 100.000,00
Ledninger	kr. 50.000,00
Rydning af beplantning	kr. 50.000,00
15 % sikkerhedstillæg	kr. 180.000,00
Etablering og projektering i alt	kr. 1.380.000,00
Pr. lbm. skærm	kr. 10.615,38

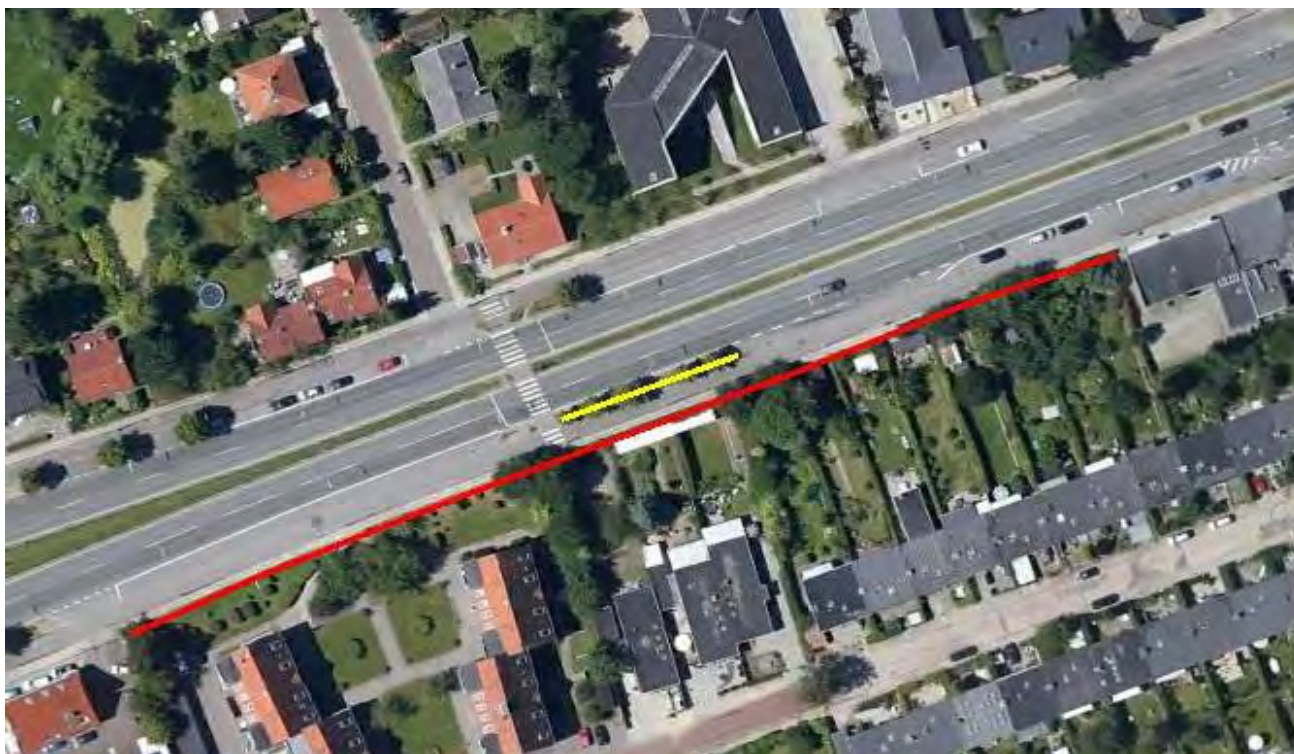
Tabel 6 – Anlægsoverslag for strækning nr. 11. Skærmtypen er en 3 m høj Absorb-skærm med en total længde på 130 m.

* Der er ikke medtaget udgift til arbejdsmiljøkoordinering. Udgift til geotekniske boringer er medtaget.

Projekteringsudgift: Det er forudsat, at udbuddet udformes som et funktionsudbud, og at entreprenøren findes ved indhentning af underhåndstilbud. Dette medfører en væsentlig reduceret projekteringsudgift. På grund af den simple støjskærmstype vurderes det kun nødvendigt med et reduceret udbudsmateriale.

6 Nr. 12 - Birkevang syd

Denne strækning er placeret syd for strækning 11. Skærmen skal opsættes på den østlige side af Kongevejen og afskærme den sydlige del af Birkevang. Den foreslåede placering af støjskærmen fra støjscreeningsrapporten fremgår med rød af Figur 5.

Figur 5 – Strækning nr 12 (Rød: Oprindeligt foreslået placering. Gul: forslag til ændring af placering.)

6.1 Beskrivelse af lokaliteten

Strækningen starter umiddelbart efter indkørslen til en bilforhandler i den sydlige ende. I den nordlige ende slutter strækningen umiddelbart før indkørslen til EDC butikken. Midt på strækningen er der adgang til et butikstov med tre trappenedgange. På hele strækningen er der cykel- og gangsti langs Kongevejen.

Flere af boligerne har privat opsat plankeværk tæt op langs fortovet på strækningen. Enkelte af disse plankeværker er tætte, andre er af mere åben karakter. Højderne varierer mellem ca. 1,5 m og ca. 1,8 m. Flere af boligerne har privat adgang til Kongevejen via låger i plankeværket.

6.1.1 Terræn- og pladsforhold

Terrænet er generelt faldende fra fortovet og ned mod bagvedliggende arealer med en højdeforskel på ca. 1 meter.

Der er umiddelbart god plads til støjskærmen i skel mellem fortov og naboareal, hvor der i dag er plankeværk/hæk. Dette kræver dog, at der kan indgås frivillig aftale med lodsejerne i området om at opsætte støjskærme på deres areal. Beboerne skal være indforståede med, at deres direkte adgang til Kongevejen sløjfes. Derudover skal der laves aftale med beboerne omkring adgang til støjskærmen fra bagsiden i forbindelse med vedligeholdelse af skærmen.

6.1.2 Konstruktioner

Der er en stor trappekonstruktion midt på strækningen, som sandsynligvis skal ombygges, for at kunne gøre plads til en støjskærm. Derudover er der nogle private skure i haverne som måske skal fjernes/flyttes.

6.1.3 Ledninger

Der er registreret enkelte ledningsskabe på strækningen. Der må dog forventes, at være mange ledninger på strækningen, da det er et tæt bebygget område, hvor der kan være mange ledninger.

Det forudsættes, at ikke-kommunale ledninger flyttes uden udgifter for kommunen. En mindre udgift må dog forudsættes til ledningshåndtering.

Hvis en nærmere afklaring af ledningerne ønskes, er det nødvendigt at indhente ledningsoplysninger fra LER.

6.1.4 Autoværn

Der er ingen autoværn på strækningen.

6.1.5 Tavler, vejudstyr og hegn/plankeværk

Som nævnt tidligere, er der en del privat opsat plankeværk i skel mellem fortov og nabo, som vil skulle nedtages i forbindelse med etablering af en støjskærm. På den sydligste del foran butikstorvet er der opsat et stålhegn som vil skulle nedtages.

Derudover er der nogle lysmaster på fortovet, der skal respekteres.

6.1.6 Beplantning

På de første ca. 80 m er der meget lidt beplantning der skal fjernes. På resten af strækningen skal der ryddes hæk samt enkelte træer på privat grund, der vil skulle fjernes for at kunne gøre plads til støjskærmen.

6.2 Placering af støjskærm

I henhold til støjscreeningsrapporten skal støjskærmen placeres ca. 0,5 m fra skel mellem fortov og nabo. Skærmen skal starte umiddelbart efter en indkørsel til en bilforhandler i syd og ophøre umiddelbart før en indkørsel til en

EDC butik i nord. I denne udformning vil skærmen have en total længde på ca. 180 m.

6.2.1 Ændringer ift. tidligere udleverede strækingsplaner

I støjscreeningsrapporten er der ikke givet noget forslag til, hvordan adgangen til butiksområdet bevares. Dette kan gøres ved at etablere en sluse i støjskærmen, hvor handlende kan gå igennem. En mulig løsning til slusen kunne være at etablere et hul i skærmen og placere en ekstra delskærm på det lille rabatareal ud for trappenedgangen, som vist med gul på Figur 5. Umiddelbart vurderes rabatarealet stort nok til, at der kan være plads til en skærm. Denne løsning skal dog undersøges nærmere, da den kan give problemer i og med, at skærmen kommer meget tæt på vejen. Hvis det vælges at placere en skærm i rabatarealet anbefales det, at denne er transparent. Ved denne udformning vil skærmen have en total længde på ca. 215 m.

6.2.2 Supplerende vurdering af skærmens støjdæmpende effekt

Som nævnt er der en del hegn/plankeværk ud for en række af de berørte boliger. Disse plankeværker er ikke medtaget i den støjberægning som er udført for strækningen.

Hvor disse plankeværker er tætte vil de potentielt have en støjdæmpende effekt, men da der ikke er skærmet ud for samtlige ejendomme og plankeværkerne er af varierende kvalitet, tæthed og højde vurderes det, at nuværende støjdæmpende effekt vil være begrænset.

Den forventede støjdæmpning må således forventes at være stort set svarende til den udførte støjberægning.

6.3 Støjskærms- og funderingstype

Støjskærmstypen anbefales at være af samme type som ved strækning 11, nemlig en let type, som eksempelvis beplantet AbSorb/RockDelta eller eventuelt en grøn skærm som Pileflet, da skærmen skal stå i byområde i stedet for eksisterende hæk.

I forbindelse med etablering af sluse i støjskærmen anbefales opsat en VD standardskærm med transparente kassetter eller tilsvarende (se afsnit 3.3).

Skærmhøjde 3 m.

Funderingstypen skal være enten borede betonpæle eller rammede stålrør eller lignende.

6.4 Udførelsesforhold

Skærmen vil skulle opsættes fra fortov/cykelsti, så det vil være nødvendigt at omlægge den bløde trafik i anlægsperioden.

Der kan være store komplikationer i forhold til ledninger på strækningen, der vil kunne besværliggøre etableringen af en støjskærm.

Derudover vil det ekstra stykke skærm på rabatarealet foran trappenedgangen være besværlig at etablere, da der ikke er meget plads til fundament m.m.

6.5 Budgetoverslag

Det anbefales at opsætte en absorberende støjskærm som eksempelvis AbSorb/RockDelta, som er en relativ billig skærm. Der er taget udgangspunkt i en AbSorb-skærm som vurderes at koste ca. 7.800 kr. pr. lbm. skærm i etableringsomkostninger for selve skærmen inkl. projektering. Dette giver en total pris for etablering og projektering af AbSorb-skærmen på 1,3 mio. kr. ekskl. moms i prisniveau 2014.

Udgift til transparent støjskærm i forbindelse med slusen vurderes at koste ca. 11.500 kr. pr. lbm. Prisen vil være høj pr. lbm, pga den meget korte strækning. Samlet tillægsudgift for den transparente skærm: ca. 400.000 kr.

Der tillægges ca. 50.000 kr. til omlægning af ledninger. Denne post kan risikere at være højere, da omlægning af ledninger kan være dyrt og er meget usikker, da der endnu ikke er indhentet ledningsoplysninger.

Da skærmen er meget kort, skal der forventes højere enhedspris på støjskærmen, da projektering m.m. vil udgøre en større procentdel af udgifterne til skærmen.

Midlertidig omlægning af cykel-/gangtrafik samt afspærring vurderes i omegnen 100.000 kr.

Til sidst skal der ryddes både privat hæk/træer og plankeværk på strækningen der vurderes til ca. 50.000 kr.

Dermed vurderes den samlede sum for etablering af støjskærmen til ca. 1,8 mio. kr. ekskl. moms i prisniveau 2014 for en 3 m høj skærm med en samlet længde på 215 m, se Tabel 7.

Etablering og projektering af skærm	kr. 1.400.000,00
Transparent skærm	Kr. 400.000,00
Trafikregulering	kr. 100.000,00
Ledninger	kr. 50.000,00
Rydning af beplantning	kr. 50.000,00
15 % sikkerhedstillæg	kr. 240.000,00
Etablering og projektering i alt	kr. 2.240.000,00
Pr. lbm. skærm	kr. 10.418,60

Tabel 7 - Anlægsoverslag for strækning nr. 12. Skærmtypen er en 3 m høj Absorb-skærm/Transparent standard VD skærm med en total længde på 215 m.

* Der er ikke medtaget udgift til arbejdsmiljøkoordinering. Udgift til geotekniske borer er medtaget.

Projekteringsudgift: Det er forudsat, at udbuddet udformes som et funktionsudbud, og at entreprenøren findes ved indhentning af underhåndstilbud. Dette medfører en væsentlig reduceret projekteringsudgift. På grund af den simple støjskærmstype vurderes det kun nødvendigt med et reduceret udbudsmateriale.

7 Nr. 13 - Mønsvej og Virumvej

Støjskærmen tænkes opsat på den vestlige side af Helsingørmotorvejen ca. hvor motorvejen løber ud i Kongevejen. Skærmen skal afskærme boligkvarteret omkring Virumvej.

Figur 6 - Strækning nr. 13 (Foreslået placering vist med rødt).

7.1 Beskrivelse af lokaliteten

Støjskærmen tænkes at starte i syd ca. 50 m syd for underføringen af Virumvej og slutte i nord hvor lokalvejen og motorvejens udløb fletter sammen, se Figur 6 med rødt. Midt på strækningen er der en bunkerkonstruktion omkring underføringen af Virumvej.

7.1.1 Terræn- og pladsforhold

Syd for Virumvej er vejen beliggende højere end terrænet, hvor terrænet er skrånende ned fra vejen med en højdeforskel på ca. 1 m. Ca. 5 m fra motorvejens yderste kant er der en eksisterende støjvold med en højde på et par meter over motorvejen. Nord for Virumvej er der ligeledes en terrænforskel på ca. en meter fra motorvejen og ned til det bagvedliggende område, hvor bunkerkonstruktionen befinder sig. Denne forskel er aftagende frem mod slutningen af skærmen i nord, hvor højdeforskellen er helt udlignet.

Omkring bunkerkonstruktionen er pladsforholdene til støjskærmen ikke specielt gode. Det vil være besværligt at etablere en støjskærm pga. bunkerkonstruktionen, men vurderes dog at være mulig, enten ved delvist at fjerne bunkeren eller fastgøre skærmen til bunkeren. Der er desuden en støttevæg

på strækningen fra bunkerens og et stykke frem til afslutningen af skærmen i nord, som indskrænker pladsen til støjskærmen.

7.1.2 Konstruktioner

Som nævnt er der en relativ stor bunkerkonstruktion lige hvor Virumvej føres under motorvejen, som vil være i konflikt med det tænkte støjskærms-tracé. Det er usikkert hvorvidt en støjskærm vil kunne fastgøres til bunkerkonstruktionen eller om bunkerkonstruktionen delvist skal fjernes. Dette skal undersøges nærmere.

Derudover er der en støttevæg fra bunkerens og næsten frem til afslutningen af skærmen i nord. Det skal undersøges om denne støttvæg kan modstå den ekstra belastning fra skærmens fundamenter.

Støjskærmen skal desuden føres over Virumvej, hvor skærmen tænkes fastgjort i broens kantbjælke vha. iborede limankre.

7.1.3 Ledninger

Der er ikke registreret nogen ledninger på strækningen og det vurderes usandsynligt, at der skulle være særlig mange ledninger i strid med støjskærmens tænkte tracé, da området ikke er så let tilgængeligt.

Det forudsættes, at ikke-kommunale ledninger flyttes uden udgifter for kommunen. En mindre udgift må dog forudsættes til ledningshåndtering.

Hvis en nærmere afklaring af ledningerne ønskes, er det nødvendigt at indhente ledningsoplysninger fra LER.

7.1.4 Autoværn

Der er autoværn langs størstedelen af strækningen, som vil skulle nedtages og genopsættes samt eventuelt forstærkes efterfølgende i forbindelse med etablering af støjskærmen. Der er desuden et gammelt betonautoværn bag stålautoværnet, som sandsynligvis skal fjernes før en støjskærm vil kunne opsættes.

7.1.5 Tavler, vejudstyr og hegn/plankeværk

Der er enkelte tavler på strækningen, der forventes at kunne genopsættes.

7.1.6 Beplantning

Der er en del træer og beplantning langs hele strækningen, som vil skulle fjernes i forbindelse med etablering af støjskærmen.

7.2 Placering af støjskærm

Støjskærmen skal, syd for Virumvej, placeres tæt op ad motorvejen bag det eksisterende autoværn. Her er det vigtigt, at skærmen placeres langt nok fra autoværnet, så autoværnet bibeholder sin arbejdsbredde. På strækningen nord for Virumvej skal skærmen placeres imellem støttevæggen og stålautoværnet. Ved bunkerkonstruktionen skal der findes en løsning, førend skærmens endelige placering kan fastlægges. Skærmen har i denne udformning en total længde på ca. 240 m.

7.3 Støjskærms- og funderingstype

Skærmtypen tænkes at være af samme type som strækning 2a og 3, "Lyngbyvejskærmen", så der er sammenhæng mellem skærmene langs Helsingørsmotorvejen, dog med skærmhøjde 3 m. Det anbefales at udføre skærmen med absorberende kassetter, idet man kan risikere at forstærke støjen andre steder i området pga. refleksion, hvis skærmen udføres med transparente plader

Alternativt kan skærmen etableres som en VD standardskærm, der er et billigere alternativ til Lyngbyvejskærmen.

For en beskrivelse af skærmtyperne henvises til afsnit 3.3.

Skærmen tænkes funderet med nedvibrerede stålrør eller lignende.

7.4 Udførelsesforhold

Skærmen vil skulle opsættes fra motorvejen og det er derfor nødvendigt at foretage trafikregulerende foranstaltninger. Som tidligere nævnt vil det være besværligt at etablere en støjskærm omkring bunkerkonstruktionen, hvilket vil besværliggøre entreprenørens arbejde.

Syd for Virumvej hvor støjskærmen skal placeres i skråningen, vil udførelsen besværliggøres samtidig med, at længden på fundamenterne skal forøges pga. stabilitet.

Derudover skal skærmen fastgøres til broen der fører Virumvej under motorvejen, hvorved der skal anvendes specielle stilladser eller lifte.

7.5 Budgetoverslag

Skærmtypen er i dette notat anbefalet at være af typen Lyngbyvejskærm, som dog er en dyrere skærm end VD's standardskærm. Derfor er der lavet to anlægsoverslag – et for Lyngbyvejstypen og et for VD's standardskærm – begge med en højde på 3 m og en total længde på ca. 240 m, der henvises til hhv. Tabel 8 og Tabel 9.

Lyngbyvejskærmen vurderes i dette tilfælde at koste ca. 16.300 kr. pr. lbm. skærm i etableringsomkostninger for selve skærmen inkl. projektering. Det-

te giver en total pris for etablering og projektering af selve skærmen på 3,9 mio. kr. ekskl. moms i prisniveau 2014.

Alternativt tænkes skærmen etableret som en VD standardskærm med en pris på ca. 14.200 kr. pr. lbm. skærm for etablering og projektering af selve skærmen. Dette giver en samlet pris for etablering og projektering af selve skærmen på 3,4 mio. kr. ekskl. moms i prisniveau 2014.

Der skal dog forventes at lægges ca. 200.000 kr. ekstra til en løsning omkring bunkerkonstruktionen. Hvis bunkerkonstruktionen skal fjernes vil denne være højere.

Derudover skal der tillægges ca. 100.000 kr. til fastgørelsen af støjskærmen til broens kantbjælke.

Syd for Virumvej, hvor støjskærmen placeres i skråningen, skal der tillægges ca. 100.000 kr. til større fundamenter og besværlige arbejdsforhold.

Trafikregulering vurderes til ca. 200-300.000 kr.

Derudover er skærmen relativ kort, så derfor må det forventes at enhedspri- sen vil være højere, da udgifter til eksempelvis projektering vil udgøre en større procentdel af de samlede udgifter til skærmen.

Slutteligt skal der tillægges ca. 50.000 kr. til rydning af træer og bevoks- ning.

Dermed er anlægsoverslaget for henholdsvis en Lyngbyvejskærm og VD standardskærm skønnet til ca. 5,5 mio. kr. og ca. 4,9 mio. kr. ekskl. moms i prisniveau 2014.

Etablering og projektering af skærm	kr. 3.900.000,00
Etablering af skærm ved bunkerkon- struktion	kr. 200.000,00
Fastgørelse af støjskærm på bro	kr. 100.000,00
Ekstraudgift til etablering af skærm i skråning	kr. 200.000,00
Trafikregulering	kr. 300.000,00
Rydning af beplantning	kr. 50.000,00
15 % sikkerhedstillæg	kr. 713.000,00
Etablering og projektering i alt	kr. 5.463.000,00
Pr. lbm. skærm	kr. 22.762,50

Tabel 8 - Anlægsoverslag for strækning nr. 13. Skærmtypen er en 3 m høj Lyngbyvejskærm med en total længde på 240 m.

Etablering og projektering af skærm	kr. 3.400.000,00
Etablering af skærm ved bunkerkonstruktion	kr. 200.000,00
Fastgørelse af støjskærm på bro	kr. 100.000,00
Ekstraudgift til etablering af skærm i skråning	kr. 200.000,00
Trafikregulering	kr. 300.000,00
Rydning af beplantning	kr. 50.000,00
15 % sikkerhedstillæg	kr. 638.000,00
Etablering og projektering i alt	kr. 4.888.000,00
Pr. lbm. skærm	kr. 20.366,67

Tabel 9 - Anlægsoverslag for strækning nr. 13. Skærmtypen er en 3 m høj VD standardskærm med en total længde på 240 m.

8 Nr. 14 - Kongevejen 116-142

Denne skærmstrækning er placeret umiddelbart øst for strækning nr. 13. Skærmen placeres langs den vestlige side af Kongevejen imellem Omfartsvejen og Kongevejen, som vist på Figur 7. Skærmen skal afskærme området omkring Bernhard Olsen Vej for støj fra Omfartsvejen.

Figur 7 - Strækning nr. 14 (Foreslået placering vist med rødt).

8.1 Beskrivelse af lokaliteten

Skærmen opsættes i rabatarealet imellem Kongevejen og Omfartsvejen. Skærmen tænkes at starte i syd umiddelbart efter en stiforbindelse der går igennem rabatarealet. I den nordlige ende tænkes skærmen at ophøre tilstrækkeligt langt nord for krydset mellem Kongevejen og Kongsvænget, så det bagvedliggende område afskærmes tilstrækkeligt. I den sydlige ende er der en tankstation på den modsatte side af Omfartsvejen.

8.1.1 Terræn- og pladsforhold

Imellem Kongevejen og Omfartsvejen er der et rabatareal, der i den sydlige ende har en bredde på et par meter, men som gradvist indsnævres for, på en stor del af strækningen kun at være på knap en meter. I syd er der ingen højdeforskel på Kongevejen og Omfartsvejen men højdeforskellen øges gradvist, hvor Omfartsvejen til sidst er beliggende ca. 0,5-1,0 m højere end Kongevejen.

8.1.2 Konstruktioner

Hvor Omfartsvejen er beliggende højere end Kongevejen er der en støttevæg imellem Kongevejen og Omfartsvejen. Derudover er der ovenpå støttevæggen et gammelt betonautoværn.

Det skal kontrolleres om støttevæggen har tilstrækkelig bæreevne, hvis det vælges at placere en støjskærm, med dertilhørende fundamenter, tæt op af den.

8.1.3 Ledninger

Der står lysmaster med en afstand på ca. 30 m imellem Kongevejen og Omfartsvejen, så derfor må der forventes at ligge langsgående ledninger på strækningen. Derudover forventes der ikke at være nogen ledninger på strækningen.

Det forudsættes, at ikke-kommunale ledninger flyttes uden udgifter for kommunen. En mindre udgift må dog forudsættes til ledningshåndtering.

Hvis en nærmere afklaring af ledningerne ønskes, er det nødvendigt at indhente ledningsoplysninger fra LER.

8.1.4 Autoværn

Der er autoværn på ca. halvdelen af strækningen, hvor der er støttevæg, i alt ca. 140 m. Dette autoværn skal nedtages og genopsættes samt eventuelt forstærkes efterfølgende i forbindelse med etablering af støjskærmen.

Det er vigtigt, at autoværnets arbejdsareal respekteres, så skærmen ikke placeres for tæt på autoværnet. Dette kan dog vise sig at være problematisk grundet pladsmangel, hvilket kan resultere i at der skal opsættes et autoværn med en mindre arbejdsbredde.

8.1.5 Tavler, vejudstyr og hegn/plankeværk

Der er nogle enkelte tavler på strækningen der forventes at kunne genopsættes.

8.1.6 Beplantning

Der er en moderat mængde træer og buskads der skal fjernes førend en støjskærm vil kunne etableres.

8.2 Placering af støjskærm

Støjskærmen placeres, som tidligere nævnt, imellem Omfartsvejen og Kongevejen. Skærmen skal placeres imellem det gamle betonautoværn og det eksisterende autoværn, hvor der er ca. 90 cm fra forside til forside. Det skal sikres, at der er tilstrækkeligt med plads til skærmen og at autoværnets ar-

bejdsbredde kan bibeholdes på trods af støjskærmen. Alternativt skal der bygges en ny støttevæg som støjskærmen kan fastgøres til.

Støjskærmen har, med den udformning som er vist på Figur 7, en total længde på 260 m.

8.2.1 Ændringer ift. tidligere udleverede strækningsplaner

Skærmen kan forkortes i den sydlige ende, så skærmen først starter i nærheden af busstoppestedet for 128A, da tankstationen vurderes at afskærme resten af strækningen. På den måde kan skærmen forkortes med ca. 40 m, så skærmen har en total længde på ca. 220 m.

8.3 Støjskærms- og funderingstype

Skærmtypen tænkes at være af samme type som strækning 13, "Lyngbyvejskærmen", så der er sammenhæng mellem skærmene langs Helsingørsmotorvejen, dog med skærmhøjde 3 m. Det anbefales at udføre skærmen med absorberende kassetter, idet man kan risikere at forstærke støjen andre steder i området pga. refleksion, hvis skærmen udføres med transparente plader

Alternativt kan skærmen etableres som en VD standardskærm, der er et billigere alternativ til Lyngbyvejskærmen.

For en beskrivelse af skærmtyperne henvises til afsnit 3.3.

Skærmen tænkes funderet med nedvibrerede stålrør eller lignende.

8.4 Udførelsesforhold

Skærmen tænkes opført fra Omfartsvejen, hvor der skal opsættes trafikregulerende foranstaltninger. Da pladsen til støjskærmen er meget lille, vil det besværliggøre entreprenørens arbejde.

Derudover kan der være ledninger på strækningen der vil kunne besværliggøre udførelsen.

8.5 Budgetoverslag

Skærmtypen er i dette notat anbefalet at være af typen Lyngbyvejskærm, som dog er en dyrere skærm end VD's standardskærm. Derfor er der lavet to anlægsoverslag – et for Lyngbyvejstypen og et for VD's standardskærm – begge med en højde på 3 m og en total længde på 220 m, der henvises til hhv. Tabel 10 og Tabel 11.

Lyngbyvejskærmen vurderes i dette tilfælde at koste ca. 16.400 kr. pr. lbm. skærm i etableringsomkostninger for selve skærmen inkl. projektering. Dette giver en total pris for etablering og projektering af selve skærmen på 3,6 mio. kr. ekskl. moms i priseniveau 2014.

Alternativt tænkes skærmen etableret som en VD standardskærm med en pris på ca. 14.500 kr. pr. lbm. skærm for etablering og projektering af selve skærmen. Dette giver en samlet pris for etablering og projektering af selve skærmen på 3,2 mio. kr. ekskl. moms i prisniveau 2014.

I denne pris er der ikke taget højde for trafikomlægning, som må forventes at udgøre ca. 200-300.000.

Derudover skal der tillægges ca. 50.000 kr. til rydning af træer og bevoksning samt ca. 50.000 til omlægning af ledninger.

Dermed er anlægsoverslaget for henholdsvis en Lyngbyvejskærm og VD standardskærm skønnet til ca. 4,6 mio. kr. og ca. 4,1 mio. kr. ekskl. moms i prisniveau 2014.

Etablering og projektering af skærm	kr. 3.600.000,00
Trafikregulering	kr. 300.000,00
Rydning af beplantning	kr. 50.000,00
Ledninger	kr. 50.000,00
15 % sikkerhedstillæg	kr. 600.000,00
Etablering og projektering i alt	kr. 4.600.000,00
Pr. lbm. skærm	kr. 20.909,09

Tabel 10 - Anlægsoverslag for strækning nr. 14. Skærmtypen er en 3 m Lyngbyvejskærm med en total længde på 220 m.

Etablering og projektering af skærm	kr. 3.200.000,00
Trafikregulering	kr. 300.000,00
Rydning af beplantning	kr. 50.000,00
Ledninger	kr. 50.000,00
15 % sikkerhedstillæg	kr. 540.000,00
Etablering og projektering i alt	kr. 4.140.000,00
Pr. lbm. skærm	kr. 18.818,18

Tabel 11 - Anlægsoverslag for strækning nr. 14. Skærmtypen er en 3 m høj VD standardskærm med en total længde på 220 m.

9 Nr. 21 - Bækkevang

Denne strækning er den første af i alt 4 strækninger langs Klampenborgvej. Skærmen tænkes opsat på den nordvestlige side af Kongevejen og afskærme boligområdet Bækkevang. Den foreslåede placering af støjskærmen fra støjscreeningsrapporten kan ses med rødt af Figur 8.

Figur 8 - Strækning nr. 21 (Foreslået placering vist med rødt).

9.1 Beskrivelse af lokaliteten

Skærmen tænkes at starte i syd umiddelbart bagved et busstoppested og slutte i den nordlige ende umiddelbart før et busstoppested. Langs hele strækningen er der cykel- og gangsti adskilt fra vejen med et lille rabatareal.

9.1.1 Terræn- og pladsforhold

Terrænet er i den sydlige ende beliggende højere end vejen med en forskel på et par meter. Denne terrænforskel formindskes gradvist for til sidst blot at være på ca. en halv meter. Skærmen er i støjscreeningsrapporten forudsat placeret umiddelbart udenfor skel ind til boligforeningen, svarende til et stykke op ad skråningen. Skærmen skal opsættes fra vejsiden, hvor cykel- og gangsti skal inddrages til arbejdsareal.

9.1.2 Konstruktioner

Ca. midt på strækningen er der en trappe ned af skråningen til fortovet. Omkring denne trappe er der en brøndkonstruktion der kan komme i konflikt med støjskærmens tænkte tracé.

Derudover er der et buskur i den nordligste ende, som enten skal flyttes eller respekteres af støjskærmen.

9.1.3 Ledninger

Der er ikke umiddelbart registreret nogen ledninger på strækningen.

Det forudsættes, at ikke-kommunale ledninger flyttes uden udgifter for kommunen. En mindre udgift må dog forudsættes til ledningshåndtering.

Hvis en nærmere afklaring af ledningerne ønskes, er det nødvendigt at indhente ledningsoplysninger fra LER.

9.1.4 Autoværn

Der er ingen autoværn på strækningen

9.1.5 Tavler, vejudstyr og hegn/plankeværk

Der er nogle enkelte tavler på strækningen, der dog ikke forventes at komme i konflikt med støjskærmstracéet.

9.1.6 Beplantning

På skråningen op imod boligerne er der relativ tæt beplantning med krat og store træer. Det vurderes, at al beplantning på skråningen skal ryddes for at kunne gøre plads til støjskærmen og udførelse af denne.

9.2 Placering af støjskærm

Som tidligere nævnt er det i støjscreeningsrapporten forudsat, at skærmen skal placeres umiddelbart udenfor skel ind til boligforeningen, svarende til et stykke op ad skråningen. Skærmen har i denne udformning en samlet en længde på ca. 295 m.

I den nordlige ende ved stiadgangen, skal der laves en sluse i støjskærmen, så stiadgangen kan bibeholdes. Alternativt skal det vælges at lukke stiadgangen, da fodgængere vil kunne få adgang til Klampenborgvej længere østpå ved krydset mellem Klampenborgvej og Sorgenfrigårdsvej.

9.2.1 Ændringer ift. tidligere udleverede strækingsplaner

For at opnå maksimal effekt af støjskærmen foreslås det, at støjskærmen opsættes på toppen af skråningen, hvor der i dag er opsat hegn og hæk som

afgrænsning ind mod boligerne. Dette betyder, at skærmen kommer til at stå på ejendommenes areal.

Denne placering vil således kræve, at der indgås frivillig aftale med lods-ejerne om at placere en støjskærm på deres grund, alternativt at det nødvendige areal eksproprieres.

9.2.2 Supplerende vurdering af skærmens støjdæmpende effekt

Den foreslåede justering af skærmlaceringen vurderes at give en øget støjdæmpning i forhold til den placering, som er forudsat i støjscreeningsrapporten. Det er en lille ulempe, at skærmen placeres længere væk fra støjkilden, men da skærmen placeres højere og tættere på boligerne kompenseres der for dette, og netto vil der være tale om en forbedring.

9.3 Støjskærms- og funderingstype

Støjskærmen tænkes udført som en allerede opført støjskærm langs Klampenborgvej. Skærmen består af en kerne af stenuld, som er indpakket af et stålnet. Opad stålnettet kan der vokse klatreplanter, så skærmen kommer til at fremstå som en grøn skærm. Skærmen består af moduler, som er fastholdt af stålsøjler. Skærmhøjde 3 m.

Skærmen tænkes funderet med borede betonpæle eller nedvibrerede stålrør eller lignende.

9.4 Udførelsesforhold

Skærmens udførelse besværliggøres af, at skærmen skal opsættes på toppen af skråningen. Endvidere kan brøndkonstruktionen give nogle udfordringer i forbindelse med udførelsen af støjskærmen.

Derudover er der usikkerhed omkring, hvor mange ledninger der er på strækningen, som vil kunne give udførelsesmæssige problemer.

Skærmen opsættes fra vejsiden, hvor gang- og cykelsti skal føres udenom arbejdsområdet.

9.5 Budgetoverslag

Det anbefales at opsætte en absorberende støjskærm som eksempelvis AbSorb/RockDelta, som er en relativ billig skærm. Der er taget udgangspunkt i en AbSorb-skærm som vurderes at koste ca. 7.800 kr. pr. lbm. skærm i etableringsomkostninger for selve skærmen inkl. projektering. Dette giver en total pris for etablering og projektering af selve skærmen på 2,3 mio. kr. ekskl. moms i prisniveau 2014.

Derudover skal der findes en løsning på brøndkonstruktionen, som kan komme til at være dyr. Det vurderes dog muligt at føre støjskærmen om-

kring bunkerkonstruktionen, så den ikke nødvendigvis skal fjernes. Alligevel afsættes der 100.000 kr. ekstra i budgetoverslaget, til foranstaltninger ved bunkerens.

Derudover afsættes ca. 100.000 kr. til etablering af støjskærm på skråning, da det vil besværliggøre udførelse samtidig med, at fundamtsstørrelserne forøges.

Der afsættes ca. 150.000 kr. til trafikregulerende foranstaltninger. Desuden afsættes der 50.000 kr. til rydning af beplantning og 50.000 kr. til ledninger.

Dermed vurderes den samlede sum for etableringen af støjskærmen til ca. 3,2 mio. kr. ekskl. moms i prisniveau 2014, for en 3 m høj og 295 m lang absorberende støjskærm som eksempelvis AbSorb, se Tabel 12.

Etablering og projektering af skærm*	kr. 2.300.000,00
Etablering af skærm ved bunkerkonstruktion	kr. 100.000,00
Ekstraudgifter til etablering af skærm i skråning	kr. 100.000,00
Trafikregulering	kr. 150.000,00
Rydning af beplantning	kr. 50.000,00
Ledninger	kr. 50.000,00
15 % sikkerhedstillæg	kr. 413.000,00
Etablering og projektering i alt	kr. 3.163.000,00
Pr. lbm. skærm	kr. 10.722,03

Tabel 12 - Anlægsoverslag for strækning nr. 21. Skærmtypen er en 3 m høj Absorb-skærm med en total længde på 295 m.

* Der er ikke medtaget udgift til arbejdsmiljøkoordinering. Udgift til geotekniske boringer er medtaget.

Projekteringsudgift: Det er forudsat, at udbuddet udformes som et funktionsudbud, og at entreprenøren findes ved indhentning af underhåndstilbud. Dette medfører en væsentlig reduceret projekteringsudgift. På grund af den simple støjskærmstype vurderes det kun nødvendigt med et reduceret udbudsmateriale.

10 Nr. 22 - Lyngbygårdsvej 102-124

Denne strækning er placeret lige på den anden side af Sorgenfrigårdsvej i forhold til strækning nr. 21, langs Klampenborgvej. Skærmen skal placeres på den nordlige side af Klampenborgvej og afskærme en række etageboliger omkring Lyngbygårdsvej. Den foreslåede placering af støjskærmen fra støj-screeningsrapporten fremgår med rødt af Figur 9.

Figur 9 - Strækning nr. 22 (Foreslået placering vist med rødt).

10.1 Beskrivelse af lokaliteten

Skærmen tænkes at starte i den vestlige ende umiddelbart efter krydset mellem Klampenborgvej og Sorgenfrigårdsvej og slutte i den østlige ende ved en børnehave (Lyngbygårdsvej 126). Der er cykel- og gangsti langs hele strækningen.

10.1.1 Terræn- og pladsforhold

Der er kun en lille højdeforskel mellem vej og nabo, på ca. 0,5 m på hele strækningen.

Der er umiddelbart fint plads til støjskærmen dog kræver det, at der fjernes mange træer og buske.

10.1.2 Konstruktioner

Der er privat opsat hegn og plankeværk på strækningen som skal fjernes ifm. opsættelsen af en støjskærm. Derudover er der ingen nævneværdige konstruktioner på strækningen der vil kunne komme i konflikt med støjskærmen.

10.1.3 Ledninger

Der er registreret et ledningsskab fra DONG på strækningen. Der kan risikere at være flere ledninger på strækningen, som kan være i konflikt med støjskærmstracéet.

Det forudsættes, at ikke-kommunale ledninger flyttes uden udgifter for kommunen. En mindre udgift må dog forudsættes til ledningshåndtering.

Hvis en nærmere afklaring af ledningerne ønskes, er det nødvendigt at indhente ledningsoplysninger fra LER.

10.1.4 Autoværn

Der er intet autoværn på strækningen.

10.1.5 Tavler, vejudstyr og hegn/plankeværk

Der er flere hegn og plankeværk på strækningen, som vil skulle fjernes.

10.1.6 Beplantning

Da skærmen skal placeres i skel til nabo, vil det være nødvendigt at rydde mange træer og buske på strækningen

10.2 Placering af støjskærm

Støjskærmen kan placeres i skel, men kan også placeres på den lille skråningstop lidt inde på privat grund. Hvis sidste løsning vælges, skal der indgås frivilligt aftale med lodsejerne i området.

Skærmen vil i denne udformning have en total længde på ca. 195 m.

10.3 Støjskærms- og funderingstype

Skærmtypen skal være den samme som for strækning nr. 21 og tænkes at være en grøn skærm med en kerne af stenuld hvor der vokser klatreplanter op af. Denne skærmtype er allerede opsat på en strækning i nærheden langs Klampenborgvej. Skærmmhøjde 3 m.

Skærmen tænkes funderet med borede betonpæle eller nedvibrerede stålrør eller lignende.

10.4 Udførelsesforhold

Skærmen er forholdsvis ukompliceret at udføre. Der er dog stadig usikkerheder omkring ledninger, som vil kunne besværliggøre udførelsen.

10.5 Budgetoverslag

Det anbefales at opsætte en absorberende støjskærm som eksempelvis AbSorb/RockDelta, som er en relativ billig skærm. Der er taget udgangspunkt i en AbSorb-skærm som vurderes at koste ca. 7.700 kr. pr. lbm. skærm i etableringsomkostninger for selve skærmen inkl. projektering. Dette giver en total pris for etablering og projektering af selve skærmen på 1,5 mio. kr. ekskl. moms i prisniveau 2014.

Der afsættes ca. 150.000 kr. til trafikregulerende foranstaltninger.

Endvidere afsættes der ca. 50.000 kr. til rydning af træer og plankeværk og 50.000 kr. til ledninger.

Denne skærmstrækning kunne med fordel udføres samtidig med strækning nr. 21 for at spare penge på udførelsen.

Den samlede pris for at etablere støjskærmen vurderes at blive ca. 2,0 mio. kr. ekskl. moms i prisniveau 2014, for en 3 m høj og 195 m lang absorberende støjskærm som eksempelvis AbSorb, se Tabel 13.

Etablering og projektering af skærm*	kr. 1.500.000,00
Omlægning af cykel- og gangsti	kr. 150.000,00
Rydning af beplantning	kr. 50.000,00
Ledninger	kr. 50.000,00
15 % sikkerhedstillæg	kr. 263.000,00
Etablering og projektering i alt	kr. 2.013.000,00
Pr. lbm. skærm	kr. 10.323,08

Tabel 13 - Anlægsoverslag for strækning nr. 22. Skærmtypen er en 3 m høj Absorb-skærm med en total længde på 195 m.

* Der er ikke medtaget udgift til arbejdsmiljøkoordinering. Udgift til geotekniske boringer er medtaget.

Projekteringsudgift: Det er forudsat, at udbuddet udformes som et funktionsudbud, og at entreprenøren findes ved indhentning af underhåndstilbud. Dette medfører en væsentlig reduceret projekteringsudgift. På grund af den simple støjskærmstype vurderes det kun nødvendigt med et reduceret udbudsmateriale.

11 Nr. 23 – Agervang og Kornagervej

Denne skærmstrækning er placeret på den modsatte side af Klampenborgvej i forhold til skærmstrækning 21 og 22. Skærmen placeres på den sydøstlige side af Klampenborgvej og skal afskærme boligområderne ved Agervang og Kornagervej. Den foreslåede placering af støjskærmen fra støjscreeningsrapporten kan ses med rødt af Figur 10.

Figur 10 - Strækning nr. 23 (Foreslået placering vist med rødt).

11.1 Beskrivelse af lokaliteten

Skærmen består af to delstrækninger som er adskilt af vejen Agervang. Den vestlige delstrækning tænkes at starte ca. ud for de første boliger ved Agervang og ophøre umiddelbart før vejen der fører ind til området. Den østlige skærmdel tænkes at starte på den modsatte side af vejen og ophøre, hvor de sidste boliger i øst er beliggende.

11.1.1 Terræn- og pladsforhold

På den vestlige skærmdel er der en terrænforskel på et par meter imellem vejen og nabo, med naboarealet beliggende højest. Denne højdeforskel er aftagende jo længere østpå skærmen kommer og omkring indkørslen til området Agervang er der ingen højdeforskel mellem vej og nabo. På den østlige delstrækning er der ingen nævneværdig terrænforskel mellem vej og nabo.

Der er umiddelbart god plads til støjskærmen. Skærmen tænkes opsat fra vejsiden, hvor cykel- og gangsti skal inddrages til arbejdsareal.

11.1.2 Konstruktioner

Der er to stitilslutninger til Klampenborgvej, hvor det anbefales at udføre en sluse i støjskærmen til den ene stitilslutning og sløjfe den anden.

11.1.3 Ledninger

Der er registreret flere ledningsskabe og påvisninger af, at der er ledninger på strækningen. Så det må forventes, at der kan være flere ledninger i konflikt med støjskærmstracéet.

Det forudsættes, at ikke-kommunale ledninger flyttes uden udgifter for kommunen. En mindre udgift må dog forudsættes til ledningshåndtering.

Hvis en nærmere afklaring af ledningerne ønskes, er det nødvendigt at indhente ledningsoplysninger fra LER.

11.1.4 Autoværn

Der er intet autoværn på strækningen

11.1.5 Tavler, vejudstyr og hegn/plankeværk

Der er enkelte tavler på strækningen der dog ikke forventes at være i konflikt med støjskærmen.

11.1.6 Beplantning

Skærmen vil blive placeret på toppen af skråningen, hvor al beplantning vil skulle fjernes for at gøre plads til støjskærmen.

11.2 Placering af støjskærm

Som nævnt placeres støjskærmen på toppen af skråningen, svarende til den i støjscreeningsrapporten foreslåede placering. En nærmere undersøgelse skal iværksættes for at afklare placering af skel i forhold til skærmtracé. Ved placering af skærmen på privat grund vil der skulle indgås frivillig aftale med de berørte lodsejere i området, om at placere støjskærmen på deres grund.

Skærmen vil i denne udformning have en samlet længde på ca. 365 m.

11.2.1 Ændringer ift. tidligere udleverede strækingsplaner

Skærmen vil med fordel kunne forlænges 20-30 m i hver ende, for bedre at kunne afskærme området for støj.

I denne udformning vil skærmen have en samlet længde på ca. 425 m.

Det er valgt ikke at anvende denne længde ved beregning af anlægsudgiften, at det er meget usikkert om en forlængelse hen foran de grønne områder vil kunne godkendes.

11.3 Støjskærms- og funderingstype

Skærmtypen skal være den samme som for strækning nr. 21 og 22 og tænkes at være en grøn skærm med en kerne af stenuld hvor der vokser klatreplanter op af. Denne skærmtype er allerede opsat på en strækning i nærheden langs Klampenborgvej. Skærmhøjde 3 m.

Skærmen tænkes funderet med borede betonpæle eller nedvibrerede stålør eller lignende.

11.4 Udførelsesforhold

Skærmen er forholdsvis ukompliceret at udføre. Dog er der nogle stiadgange der skal respekteres. Derudover er der usikkerhed om, hvor mange ledninger der er på strækningen, som vil kunne besværliggør etableringen af skærmen.

11.5 Budgetoverslag

Det anbefales at opsætte en absorberende støjskærm som eksempelvis AbSorb/RockDelta, som er en relativ billig skærm. Der er taget udgangspunkt i en AbSorb-skærm som vurderes at koste ca. 7.400 kr. pr. lbm. skærm i etableringsomkostninger for selve skærmen inkl. projektering. Dette giver en total pris for etablering og projektering af selve skærmen på 2,7 mio. kr. ekskl. moms i prisniveau 2014.

Hertil skal lægges ca. 200.000 kr. til trafikregulerende foranstaltninger.

Derudover afsættes der 100.000 kr. til omlægning af ledninger og 50.000 kr. til rydning af træer og plankeværk.

Dermed vurderes den samlede sum for etablering af støjskærmen til ca. 3,5 mio. kr. ekskl. moms i prisniveau 2014 for en 3 m høj AbSorb-skærm med en samlet længde på ca. 365 m, se Tabel 14.

Etablering og projektering af skærm*	kr. 2.700.000,00
Omlægning af cykel- og gangsti	kr. 200.000,00
Rydning af beplantning	kr. 50.000,00
Ledninger	kr. 100.000,00
15 % sikkerhedstillæg	kr. 458.000,00
Etablering og projektering i alt	kr. 3.508.000,00
Pr. lbm. skærm	kr. 9.610,96

Tabel 14 - Anlægsoverslag for strækning nr. 23. Skærmtypen er en 3 m høj Absorb-skærm med en total længde på 365 m.

* Der er ikke medtaget udgift til arbejdsmiljøkoordinering. Udgift til geotekniske borer er medtaget.

Projekteringsudgift: Det er forudsat, at udbuddet udformes som et funktionsudbud, og at entreprenøren findes ved indhentning af underhåndstilbud. Dette medfører en væsentlig reduceret projekteringsudgift. På grund af den simple støjskærmstype vurderes det kun nødvendigt med et reduceret udbudsmateriale.

12 Nr. 25 - Trongårdsparken

Denne strækning er den fjerde strækning langs Klampenborgvej, beliggende på den modsatte side af Helsingørmotorvejen i forhold til strækning nr. 21-23. Skærmen skal opsættes på den nordlige side af Klampenborgvej og afskærme området omkring Trongårdsparken. Den foreslåede placering af støjskærmen fra støjscreeningsrapporten kan ses med rødt af Figur 11.

Figur 11 - Strækning nr. 25 (Foreslået placering vist med rødt).

12.1 Beskrivelse af lokaliteten

Skærmen tænkes at starte i den vestlige ende i nærheden af de første bygninger og ophøre i den østlige ende umiddelbart før Hjortekærvej. Ved afslutningen af skærmen i øst er der et busstoppested, som skal respekteres i forbindelse med udarbejdelse af støjskærmens endelige tracé, så støjskærmen flyttes bagom busstoppestedet. Alternativt kan busstoppestedet flyttes til en anden lokalitet i området. Der er cykel- og gangsti langs hele strækningen adskilt fra vejen af et rabatareal.

12.1.1 Terræn- og pladsforhold

Der er ingen nævneværdig terrænforskel på strækningen.

Der er umiddelbart god plads til støjskærmen, hvis den placeres, hvor der i dag er plankeværk/hæk, som skal fjernes. Skærmen vil dog blive placeret på naboareal, så derfor skal der indgås frivillig aftale med de berørte lodsejere i området.

12.1.2 Konstruktioner

Der er et lille buskur ved busstoppestedet i den østlige ende af skærmen, som skal flyttes ifm. etablering af støjskærmen. Efterfølgende kan busskuret genopsættes foran støjskærmen. Derudover er der ingen konstruktioner i konflikt med det foreslåede støjskærmstracé

12.1.3 Ledninger

Der er registreret flere ledningsskabe på strækningen, som er placeret i hækken. Det må derfor forventes, at der kan være flere ledninger på strækningen i konflikt med støjskærmen.

Det forudsættes, at ikke-kommunale ledninger flyttes uden udgifter for kommunen. En mindre udgift må dog forudsættes til ledningshåndtering.

Hvis en nærmere afklaring af ledningerne ønskes, er det nødvendigt at indhente ledningsoplysninger fra LER.

12.1.4 Autoværn

Der er intet autoværn på strækningen.

12.1.5 Tavler, vejudstyr og hegn/plankeværk

Der er flere privat opsatte plankeværk på strækningen, som vil skulle fjernes.

12.1.6 Beplantning

Der skal ryddes hæk og flere store træer på strækningen for at gøre plads til støjskærmen.

12.2 Placering af støjskærm

Støjskærmen tænkes placeret i stedet for en eksisterende hæk ca. 0,5 m fra fortov. Den foreslåede placering af støjskærmen fra støjscreeningsrapporten kan ses med rødt af Figur 11. Skærmen vil i denne udformning have en længde på ca. 375 m.

12.2.1 Ændringer ift. tidligere udleverede strækningsplaner

Skærmen kan med fordel forlænges 20-30 m i den vestlige ende, for bedre at afskærme det bagvedliggende område mod trafikstøjen. Her er der dog en sti som vil skulle føres igennem skærmen eller eventuelt udenom.

12.3 Støjskærms- og funderingstype

Skærmtypen skal være den samme som for strækning nr. 21-23 og tænkes at være en grøn skærm med en kerne af stenuld, hvor der vokser klatreplanter

op af. Denne skærmtypen er allerede opsat på en strækning i nærheden langs Klampenborgvej. Skærmhøjde 3 m.

Skærmen tænkes funderet med borede betonpæle eller nedvibrerede stålrør eller lignende.

12.4 Udførelsesforhold

Skærmen skal opføres fra vejsiden, hvor cykel- og gangsti skal inddrages til arbejdsareal. Dermed er det nødvendigt med trafikregulering for at lede cykel- og gangtrafik forbi arbejdsarealet.

Derudover skal der findes en løsning ved busstoppestedet, som kan skabe problemer i udførelsen.

12.5 Budgetoverslag

Det anbefales at opsætte en absorberende støjskærm som eksempelvis AbSorb/RockDelta, som er en relativ billig skærm. Der er taget udgangspunkt i en AbSorb-skærm som vurderes at koste ca. 7.300 kr. pr. lbm. skærm i etableringsomkostninger for selve skærmen inkl. projektering. Dette giver en total pris for etablering og projektering af selve skærmen på 2,9 mio. kr. ekskl. moms i prisniveau 2014.

Til denne pris er der ikke afsat penge til trafikomlægning som vurderes til ca. 100.000 kr.

Derudover skal der afsættes penge til omlægning af ledninger, som er en meget usikker post idet der endnu ikke er indhentet ledningsoplysninger fra LER. Ledingsomlægninger vurderes at kunne løbe op i 100-200.000 kr.

Til sidst skal der også afsættes ca. 50.000 kr. til rydning af beplantning og plankeværk.

Dermed vurderes den samlede sum for etablering af støjskærmen til ca. 3,7 mio. kr. ekskl. moms i prisniveau 2014, for en 3 m høj og ca. 400 m lang absorberende støjskærm som eksempelvis AbSorb, se Tabel 15.

Etablering og projektering af skærm*	kr. 2.900.000,00
Omlægning af cykel- og gangsti	kr. 100.000,00
Rydning af beplantning	kr. 50.000,00
Ledninger	kr. 200.000,00
15 % sikkerhedstillæg	kr. 488.000,00
Etablering og projektering i alt	kr. 3.738.000,00
Pr. lbm. skærm	kr. 9.345,00

Tabel 15 - Anlægsoverslag for strækning nr. 25. Skærmtypen er en 3 m høj Absorb-skærm med en total længde på ca. 400 m.

* Der er ikke medtaget udgift til arbejdsmiljøkoordinering. Udgift til geotekniske borer er medtaget.

Projekteringsudgift: Det er forudsat, at udbuddet udformes som et funktionsudbud, og at entreprenøren findes ved indhentning af underhåndstilbud. Dette medfører en væsentlig reduceret projekteringsudgift. På grund af den simple støjskærmstype vurderes det kun nødvendigt med et reduceret udbudsmateriale.

Opdateret skema over mulige støjskærme

Økonomi og prioritering er opdateret i forhold til COWI notat af 4.2.2014.

Asfalt på Lyngby Omfartsvej/Kongevejen samt pris for RockDelta skærm ved Lyngby Omfartsvej nr. 13, 14 er beregnet af LTK (gul markering).

Beregningerne er udført i forhold til de nye foreslåede længder.

Prioritet	Overordnet vej	Lokalitet	tegnings nr. jf. støjhandlingsplanens bilag 3	Foranstaltning			SBT effekt	Reduktion > 68 dB	COWI priser mio. kr. 2014			Prioritering			Bemærkning fra COWI rapport
				længde i m	højde i m	type			Lyngbyvej skærm	VD standard skærm	Absorb RockDelta skærm	Lyngbyvej skærm	VD standard skærm	Absorb RockDelta skærm	
1	Lyngby Omfartsvej - Kongevejen	Kongevejen (Bredevej-Rudersdal)		900		Støjdæmp. asfalt	18,7	36	Støjdæmp. asfalt		1,5	Støjdæmp. asfalt		449	Asfaltpris opregnet af LTK
2	Lyngby Omfartsvej - Kongevejen	Lyngby Omfartsvej		4.000		Støjdæmp. asfalt	60,9	29	Støjdæmp. asfalt		4,8	Støjdæmp. asfalt		368	Asfaltpris opregnet af LTK
3	Helsingørmotorvej	Lundtofteparken 47-86 & Lundtoftegårdsvej 101-123	3	500	4	skærm	8,3	15	7,9	6,4		15,8	19,5		Der foreslås en alternativ skærmlacering
4	Kongevejen	Birkevang syd	12	180	3	skærm	5,6	2			2,2			5,1	Der foreslås støjsluse ud for trappen til forretningerne. En del ejendomme har allerede hegn/plankeværker.
5	Lyngby Omfartsvej - Kongevejen	Kongevejen 116-142	14	260/ 220	3	skærm	1,8	6	4,6	4,1	2,4	2,3	2,6	4,4	Skærmen kan afkortes ca. 40 m til 220 m, da tankstation skærmer for støjen. Pris for RockDelta skærm beregnet af LTK.
6	Helsingørmotorvej	Nord for Vejporten mod øst	2a	700	4	skærm	6,5	2	14,1	11,2		0,9	1,2		Der foreslås en alternativ skærmlacering

Prioritet	Overordnet vej	Lokalitet	tegnings nr. jf. støjhandlingsplanens bilag 3	Foranstaltning			SBT effekt	Reduktion > 68 dB	COWI priser mio. kr. 2014			Prioritering			Bemærkning fra COWI rapport
				længde i m	højde i m	type			Lyngbyvej skærm	VD standard skærm	Absorb RockDelta skærm	Lyngbyvej skærm	VD standard skærm	Absorb RockDelta skærm	
7	Klampenborgvej	Bækkevang	21	295	3	skærm	2,6	1			3,2			0,8	Skærmen foreslås placeret på privat grund på toppen af den 2 m høje skråning. Dette forbedrer støjrreduktionen i forhold til beregningerne. AI beplantning på skråning skal fjernes.
8	Lyngby Omfartsvej - Kongevejen	Mønsvej & Virumvej	13	240	3	skærm	0,7	1	5,5	4,9	3,1	0,1	0,1	0,2	Der findes en bunkerkonstruktion på hjørnet ved Virumvej. Pris for RockDelta skærm beregnet af LTK
9	Kongevejen	Birkevang Nord & Holmekrogen	11	85/ 130	3	skærm	2,4	0			1,4			0,0	Der foreslås en længere skærm ca. 130 m. En del ejendomme har allerede hegn/plankeværker.
10	Klampenborgvej	Agervang & Kornagervej	23	365	3	skærm	3,4	0			3,5			0,0	Skærmen foreslås placeret på privat grund på toppen af den 1 m høje skråning ved Agervang. Dette forbedrer støjrreduktionen i forhold til beregningerne. AI beplantning på skråning skal fjernes
11	Klampenborgvej	Lyngbygårdsvej 102-132	22	195	3	skærm	0,5	0			2,0			0,0	
12	Klampenborgvej	Trongårdsparken	25	375	3	skærm	0,9	0			3,7			0,0	

Bilag 3

Til Støjhandlingsplan for vejtrafik 2013-2018 - Oversigtskort over mulige tiltag på de største veje

Absorberende RockDelta skærm: uden og med beplantning

Lyngbyvejskærm:

Analyse af effektiv anvendelse af arealerne på skoleområdet, dagtilbud, klub, ældre og folkeoplysning

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen har i budgettet for 2012 og 2013 afsat samlet 2 mio. kr. til gennemførelse af en analyse af den kommunale bygningsmasse især med henblik på skoler, dagtilbud, ældre og folkeoplysningsområdet, der skal resultere i en oversigt over mulighederne for nytænkning, ændret anvendelse og eventuelle moderniseringsbehov. Analyseresultatet påregnes at foreligge ved udgangen af juni 2013 til brug ved arbejdet med budgetlægningen for 2014 -2017.

For fremadrettet at kunne sikre et rationelt og økonomisk velfunderet grundlag for anvendelsen af kommunens arealer skal der foreligge en systematisk kortlægning af bygningernes tilstand og muligheder og potentialet for fortætninger m.v. sammenholdt med kravene til de funktioner, arealerne skal understøtte. I Rambølls gennemgang af ejendomsområdet i kommunen blev der peget på et potentiale, der kan frigøres gennem indførelse af systematisk arealforvaltning. Systematisk arealforvaltning kræver en databaseret analytisk tilgang, samt at forvaltningen tilføres konkret viden herom udefra.

Potentialerne i en systematisk arealforvaltning kan blandt andet håndteres gennem frasalg af frigjorte m², højere udnyttelsesgrad på arealer og lokaler, fleksibel og fælles anvendelse af arealer på tværs af funktioner, nedlæggelse af vedligeholdelsestunge og/eller energitunge bygninger, samt reduktion af behovet drift- og vedligeholdelse gennem at anvende totaløkonomiske beregninger. Der er et aktuelt behov for en kortlægning af, hvilke lokaler kommunen har, disses anvendelse og udnyttelsesgrad o.m.a. Der er fra mange sider et løbende og konstant pres for at få flere lokaler stillet til rådighed.

Institutions- og skoleområdet er under stadig faglig udvikling. Det stiller krav til både organisering, faglige metoder og til de fysiske rammer. Bygningerne skal kunne understøtte de opgaver og aktiviteter, som aktuelt er placeret i dem, men samtidig være så fleksible, at de også kan rumme andre aktiviteter og kunne omstilles til fremtidige ændrede behov og nye opgaver. Den stramme økonomi stiller tilsvarende krav.

Den fysiske udformning, den arkitektoniske kvalitet og ikke mindst indretningen af bygningerne har stor betydning for kvaliteten af serviceydelserne, for brugernes oplevelse af servicen samt arbejdsmiljø m.v. Mange bygninger er opført og indrettet på et tidspunkt, hvor brugernes forventninger og de ansattes arbejdsprocesser var

anderledes, end de er i dag. Når der skal renoveres eller bygges nyt, kan det være vanskeligt i det enkelte projekt at afsætte ressourcer til dybtgående analyser af f.eks. brugernes fremtidige behov, ligesom perspektivet om en effektiv og fleksibel lokaleudnyttelse ofte er ikke er tilgodeset. Analysen rummer, ud over det rationale, der er kernen i analysen, også ideen om kunne skabe liv og fællesskab på tværs af ejerskaber, fag, arealer og bygninger. Analysen skal afdække og komme med bud på bl.a. følgende:

- Hvordan får kommunen aktuelt mere ud af eksisterende lokaler med færrest mulige udgifter?
- Hvilke barrierer er der for en fleksibel og effektiv lokaleudnyttelse?
- Hvordan sikres tidssvarende lokaler i fremtiden, med færrest mulige omkostninger ved gennemført brug af systematisk arealforvaltning?
- Hvad er de kommende års behov for bygningsmæssige ændringer og justeringer på de bygninger, der især rummer dagtilbud, skoler, ældre og folkeoplysning, de som understøtter valgte organiseringer og faglige metoder?
- Hvordan sikres, at fremtidige ud - og ombygninger sker fleksibelt, så lokaleanvendelsesmulighederne ikke fastlåses i fremtiden?
- Høj økonomisk effektivitet
- Den størst mulige funktionalitet
- Incitamentter for institutioner mv. til at understøtte systematisk arealforvaltning
- En fortætning af de anvendte m² og en høj udnyttelsesgrad af lokalerne
- Bæredygtighed og energioptimering.

Konklusioner, indhentet viden og data skal indarbejdes i kommunens driftsstruktur og løbende vedligeholdes og udvikles.

I forbindelse med den planlagte udbygning af Lindegaardsskolen er der indgået en aftale om et samarbejde med BIG om udarbejdelse af en helhedsplan og ideskitse, som efterfølgende kan danne grundlag for udarbejdelse af det detaljerede projekt for udbygningen. Resultatet af helhedsplanen og de underliggende principper forventes at ligge klar i december 2012, og dele af dette arbejde vil indgå i det generelle analysearbejde.

De bygningsmæssige muligheder for at samle kommunens tandklinikker i to til tre klinikker indgår som en del af analysen. Opgaven er beskrevet i budgetaftalen fra 2013 – 2016 om iværksættelsen af en undersøgelse af udviklingen i serviceniveauet i Tandplejen og effektiviseringspotentialer – både kvalitativt og økonomisk – ved at sammenlægge kommunens tandklinikker.

Analysen skal munde ud i konkrete anbefalinger m.h.t. nye funktionsprincipper, kriterier og forslag til den fremtidige bygningsanvendelse. Gennem arbejdet skal der udvikles en model til opstilling af konkrete forretningsmodeller til beskrivelse af potentialer og metoder. På baggrund af resultaterne fra analysen skal der efterfølgende udarbejdes en konkret plan for moderniseringsbehov, finansiering og

faseopdeling.

I den økonomiske ramme for udarbejdelsen af analysen vil indgå en prisafprøvning gennem et relevant udbud, og der afsættes herunder også midler til evt. finansiering af kommunens andel af et Phd projekt.

Arbejdet organiseres via en styregruppe og en følgegruppe. Styregruppen består af direktørerne Ulla Agerskov og Søren Hansen samt centerchef Regin Nordentoft og en projektleder. Følgegruppen består af centercheferne Erik Pedersen, Dorte Vangsø Rasmussen og Charlotte Bidsted, repræsentanter fra MED organisationen, repræsentanter for de decentrale institutionsledere under Center for Uddannelse og Pædagogik, Center for Sundhed og Kultur og Center for Træning og omsorg, samt øvrige ansatte fra centrene med relevant faglig viden.

Medarbejdernes kompetencer og erfaringer med at løse opgaver af denne type indgår i muligt omfang, men erfaring findes ikke i nødvendigt omfang til fuldt ud at kunne løse en så specialiseret opgave. For at sikre en valid løsning af opgaven kræves personale med også de særlige kompetencer, som findes i firmaer, der arbejder med systematisk arealforvaltning. En væsentlig del af analysen skal derfor udføres ved hjælp også af ekstern bistand.

Økonomiske konsekvenser

Den økonomiske ramme for udarbejdelsen af analysen er 2 mio. kr. fratrukket 20 % af de omkostninger, der anvendes til ekstern bistand.

Beslutningskompetence

Økonomiudvalget.

Indstilling

Forvaltningen foreslår, at analysen gennemføres som beskrevet.

Økonomiudvalget den 22. november 2012:

Godkendt. For så vidt angår spørgsmålet om Lindegårdsskolens udbygning drøftes sagen på førstkommende møde i Børne- og ungdomsudvalget.

Arealanalyse Lyngby-Taarbæk Kommune

Afrapportering af overordnede resultater

Lyngby-Taarbæk Kommune

September 2013

Lyngby-Taarbæk Kommune
Lyngby Rådhus, Lyngby Torv 17
2800 Kgs. Lyngby

Bascon A/SÅboulevarden 21Postbox 510DK-8100 Aarhus C

Indholdsfortegnelse

1	Indledning	3
2	Metode – det har vi gjort.....	3
3	Resumé – hvad har vi set og hørt	4
4	Strategiske anbefalinger	6
4.1	En moderne og tidssvarende bygningsmasse.	6
4.2	En mere effektiv lokaleudnyttelse gennem kulturændringer	7
4.3	Øget synlighed omkring ledige lokaleressourcer	7
4.4	Kreative indretningsløsninger	7
4.5	Inddragelse af Lyngby Taarbæks forretningsstrategi i den fremadrettede proces.....	8
5	Perspektiver på den fremadrettede proces	9
6	Baggrund for de økonomiske beregninger	10

1 Indledning

I det følgende præsenteres resultaterne af den bygningsfysiske gennemgang og analyse af Lyngby-Taarbæk Kommunes bygninger. Rapporten peger på en række strategiske anbefalinger til, hvordan Lyngby-Taarbæk Kommune fremadrettet kan sikre, at lokalefaciliteterne i kommunens bygninger understøtter en moderne og fremtidig brug af lokalerne med fokus på arealoptimering.

Rapporten giver sammen med delrapporterne for de enkelte områder Lyngby-Taarbæk Kommune et samlet overblik over den fremtidige økonomiske og ressourcemæssige investering, der kræves for at løfte den nuværende bygningsmasse op til et niveau med henblik på at matche de gældende funktionsprincipper. Funktionsprincipperne er udarbejdet i forbindelse med denne opgave.

De strategiske anbefalinger tager udgangspunkt i en vurdering af, hvorvidt bygningerne lever op til funktionsprincipperne på det pågældende område. I de tilfælde hvor der er observeret et potentiale i forhold til at skabe bedre sammenhæng med funktionsprincipperne, er der foreslået tiltag på den enkelte ejendom i forhold til:

- organisations-/kulturniveau
- indretningsniveau
- bygningsniveau

Sideløbende med denne rapport er der blevet udarbejdet og vedtaget en forretningsstrategi for den kommunale areal- og ejendomsportefølje.

2 Metode – det har vi gjort

Til løsning af opgaven er der udviklet en analysemodel, som er anvendt i analysen af den enkelte ejendom. Analysemodellen er blevet testet på et antal ejendomme inden for alle områder med deltagelse af Lyngby-Taarbæk kommune.

Analysemodellen består af en interviewguide, besigtigelse af ejendommen, samt en tværgående analyse af den enkelte ejendom. Interviewet er gennemført med ledelsen af institutionen, herunder er funktionsprincipperne præsenteret. Besigtigelse af ejendommen er foretaget dels med en repræsentant fra skolen og derefter på egen hånd. Analysen af alle data, herunder udarbejdelsen af de endelige tiltag er sket med udgangspunkt i funktionsprincipperne for de enkelte områder.

Efterfølgende er det vurderet, hvilke tiltag der vil være mest hensigtsmæssig at implementere og som vil skabe mest værdi på den enkelte ejendom. Hvert enkelt tiltag er blevet prioriteret i kategori 1, 2 eller 3.

- Kategori 1 er tiltag, der bør gennemføres hurtigst muligt, da de vurderes som meget værdiskabende i forhold til investeringen.
- Kategori 2 er tiltag, der også bør prioriteres. Der er tale om tiltag, hvor værdien vurderes at være passende i forhold til den investering der skal foretages.
- Kategori 3 kan betragtes som "luksus", hvilket vil sige tiltag, der skaber relativt begrænset værdi i forhold til størrelsen på investeringen og som måske nok kan tilføre værdi for brugerne, men som samtidig ikke vurderes nødvendige i forhold til, at de pågældende bygninger lever op til funktionsprincipperne (når/hvis kategori 1 og 2 er gennemført). Alle kategori 3 tiltag vil skabe værdi i bygningerne, men hver enkelt tiltag er vurderet ud fra en helhedsbetragtning af den enkelte bygnings indretning, organisering og udformning. Prioriteringen er herefter foretaget i forhold til at skabe et niveau, svarende til hensigterne i funktionsprincipperne, og at dette gøres på den mest økonomiske måde

Resultaterne fra kortlægningen af institutionerne er anvendt i analysen på den enkelte ejendom og tænkt ind i valget af de konkrete tiltag. Resultaterne fra kortlægning af folkeoplysningen fremgår af rapporten *"Kortlægning af anvendelse og udnyttelsesgrad"*.

Tiltagene er beskrevet overordnet, ligesom at der er beregnet et økonomisk rammebeløb for hvert tiltag. De enkelte tiltag og den tilhørende økonomi foreligger i databilag, og vil fremadrettet indgå i Lyngby-Taarbæk Kommunes fremtidige Facility Management system. Lyngby-Taarbæk Kommune vil skulle anvende de beskrevne tiltag i det videre arbejde fra strategi til projekter

Kommunens nøgletal på energiforbrug indikerer, at de fleste ejendomme ligger inden for en normgrænse, der kan være tilfredsstillende på kort sigt, og har ikke givet anledning til yderligere overvejelser for den enkelte bygning i forhold til opfyldelse af funktionsprincipper. På den lange bane anbefales det, at Lyngby-Taarbæk Kommune opstiller mål og krav for energi og bæredygtighed på kommunens ejendomme, og får udarbejdet en strategi for området i takt med, at kravene udvikler sig og ny viden udvikles inden for området.

I forbindelse med kommunens tilstandsvurderinger af ejendommene, bør kommunens nøgletal indgå i vurderingerne i forhold til at optimere på energiforbrug som f.eks. varme og el på kort sigt og for den enkelte ejendom på lang sigt.

3 Resumé – hvad har vi set og hørt

Generelt står Lyngby-Taarbæk Kommune med en blandet bygningsmasse, som for skolerne er kendetegnet ved en ældre bygningsmasse, på områdecentre og træningscentre en nyere bygningsmasse, og på dagtilbudsområdet en meget varieret bygningsmasse.

For områdecentre, træningscentre og dagtilbud samt klubber lever de fleste ejendomme i høj grad op til områdernes funktionsprincipper, mens der kun er forholdsvis få ejendomme, som kategoriseres til kun i mindre grad at leve op til funktionsprincipperne. Med nogle få bygningsmæssige tiltag kan disse forholdsvis få bygninger bringes på et tilfredsstillende niveau i forhold til funktionsprincipperne.

Derimod er der stor variation i forhold til i hvilken grad skolerne lever op til funktionsprincipperne. Lidt over halvdelen har gode rammer, mens de øvrige kræver større investeringer med henblik på at blive tidssvarende og moderne.

På baggrund af kortlægningen og analysen af bygningerne er det muligt at pege på en række potentialer, som kan bidrage til en mere effektiv arealanvendelse og -udnyttelse i Lyngby-Taarbæks bygningsmasse, samt sikre moderne og fremtidssikrede faciliteter.

Hvis man vælger at øge tilgængeligheden af lokalerne for andre brugere, bør der være et stærkt fokus på, hvordan samspillet med de eksisterende brugere skabes, og at de rette løsninger skabes i praksis.

Bedre udnyttelse af bygningerne med såvel interne som eksterne brugere

Det vurderes, at der er et stort potentiale i forhold til at udnytte de fysiske rammer bedre. Dette gælder på alle områder (skoler, områdecentre, træningscentre, dagtilbud, handicap – og psykiatri, klubber og folkeoplysning). Det mest oplagte potentiale består i at give interne såvel som eksterne brugere adgang til lokalefaciliteter, f.eks. igennem et centralt booking-system, som på en overskuelig måde kan vise, hvilke lokaletyper, der matcher brugerens behov.

Den største barriere for de eksterne brugeres anvendelse af lokalerne er, at der ikke findes et samlet overblik over, hvilke lokaler der er til rådighed og hvilken indretning, lokalerne tilbyder. Samtidig sker booking af lokaler i bedste fald på forskellige mere eller mindre effektive måder, og i værste fald er det at booke lokaler ikke sat i system. Til sammen betyder det, at det generelt er vanskeligt for eksterne brugere at få overblik over og adgang til de lokaler, som potentielt kan anvendes mere end på nuværende tidspunkt.

En anden barriere er, at de primære brugere af bygningerne klart tilkendegiver, at såfremt lokalerne skal anvendes af andre brugere, vil det skabe en øget belastning på deres bygninger..

Skole og SFO

Fritidstilbuddet til børn i 0. - 3. klasse er organisatorisk og fysisk en del af skolen, mens klubtilbuddet til 4. - 10. klasse er en selvstændig organisatorisk og fysisk enhed. For så vidt angår SFO-tilbuddet er der historisk bygget til skolerne, således at SFO'en har egne lokaler, der mange steder overvejende bruges til og er indrettet til SFO-tilbuddet. Kortlægningen viser således, at SFO- og klasselokaler kun bliver brugt omkring 50 % af tiden. Konkret betyder det, at SFO-lokalerne de fleste steder overvejende udnyttes i eftermiddagstimerne og undervisningslokalerne overvejende udnyttes i skoletiden. Der er derfor et stort lokalepotentiale i en fælles udnyttelse af undervisnings- og SFO-lokaler, således at lokalerne udnyttes i hele åbningstiden, og således at både undervisning og fritid får udvidet deres lokaleadgang og dermed flere m². Det fremgår således også af det udarbejdede forslag til forretningsstrategi for den kommunale ejendomsportefølje, at de kommunale lokaler skal udnyttes effektivt, hvorfor det anbefales at der iværksættes konkrete handlinger for at realisere Spacemanagement tænkningen i praksis på skole- og SFO-området.

Klubber

Klubtilbuddet i Lyngby-Taarbæk er organisatorisk og fysisk et selvstændigt tilbud. Nogle steder ligger klubben i umiddelbar nærhed af skolen og andre steder lidt længere væk. Fritidsklubtilbuddet er placeret om eftermiddagen og ungdomsklubtilbuddet om aftenen nogle gange om ugen. Der er derfor et potentiale i forhold til, at skolerne tænker klubbernes lokaler ind i skoletiden, som undervisnings- og projektlokaler. Tilsvarende er der et potentiale i forhold til klubbernes benyttelse af skolens lokaler i eftermiddags- og aftentimerne.

Der er derfor et stort lokalepotentiale i en fælles udnyttelse af undervisnings- og klublokaler, således at lokalerne udnyttes i hele åbningstiden, og således at både undervisning og fritid får udvidet deres lokaleadgang og dermed flere m². Det fremgår således også af det udarbejdede forslag til forretningsstrategi for den kommunale ejendomsportefølje, at de kommunale lokaler skal udnyttes effektivt, hvorfor det anbefales, at der iværksættes konkrete handlinger for at realisere Spacemanagement tænkningen i praksis på skole- og klubområdet.

Hvis skoler og klubber er lokalemæssigt udfordret er der her et potentiale, der bør vurderes før der tages stilling til evt. ny - og ombygninger.

Den delende by

Udover de ovennævnte muligheder for at udvide lokalekapaciteten peges der på en udnyttelse af andre bygninger og faciliteter som kan supplere institutioners og skolers nuværende lokalekapacitet – og dermed reducere behovet for om – og nybygninger.

Mental ledelse og anvendelse af rum

Et andet stort potentiale observeret på tværs af områder, er det at "uddanne" og arbejde med brugernes kompetencer i forhold til at anvende og udnytte de fysiske rammer i hverdagen. Der er en generel tendens til, at brugerne ser sig blinde på, hvordan en simpel indretning kan forløse nye muligheder for anvendelse og måske skabe langt mere fleksible rum, samt i højere grad støtte op om den service der udføres. Barrieren er ofte vanetænkning om ejerskab til lokaler og bygninger, samt at der i høj grad tænkes i et rum en funktion i stedet for et rum flere funktioner.

Dele viden og sikre de rette løsninger

På hvert enkelt område står brugerne ofte med de samme udfordringer i forhold til at finde optimale bygningfysiske og organisatoriske løsninger. Udfordringerne kan f.eks. være indretning af gode aktivitetslokaler på områdecentrene, indretning af optimale læringsmiljøer på skolerne, fleksibel indretning på stuerne i daginstitutionerne eller indretning af gode og lærende ungdomsmiljøer i klubberne. Der vurderes at være et stort potentiale i at dele viden på tværs af skoler, på tværs af daginstitution osv. Udvekslingen

af de gode eksempler vil kunne igangsætte kreative processer alle steder. Samtidig vil der være et potentiale i, at Lyngby-Taarbæk Kommune får udarbejdet guidelines og konkrete anvisninger på, hvordan man vil anvende og indrette kommunens arealer inden for hvert område med udgangspunkt i de gældende funktionsprincipper. Dette vil sikre de rette løsninger i forhold til en bestemt ønsket adfærd og anvendelse af rummene.

M² pr. elev på skolerne

Med udgangspunkt i beregning af m² pr. elev på skolerne, fremgår det af nedestående tabel, at de fleste af Lyngby-Taarbæks skoler ligger på et rimeligt niveau med hensyn til gennemsnitareal pr. elev. Taarbæk skole skiller sig ud med at have de fleste m² pr. elev på 22,2 m² og den ene af specialskolerne har også et højt arealforbrug på 36,2 m². Skoler der i lav grad lever op til funktionsprincipperne er Hummeltofteskolen, Lindegårdsskolen og Lundtofte Skole. Det kan til sammenligning oplyses, at nøgletallene på en moderne skole på ca. tre spor anvender mellem 12-15 m² pr. elev.

	Skole	Areal		Elever		A/E
1	Lindegårdsskolen	6545	m ²	460		14,2
2	Fuglsanggårdsskolen	9466	m ²	650		14,6
3	Taarbæk Skole	3226	m ²	145		22,2
4	Trongårdsskolen	10341	m ²	645		16,0
5	Lundtofte Skole	7120	m ²	580		12,3
6	Engelsborgskolen	9640	m ²	930		10,4
7	Hummeltofteskolen	8751	m ²	750		11,7
8	Virum Skole	17048	m ²	1014		16,8
9	Kongevejens Skole	6830	m ²	685		10,0
	Gennemsnit m ²					14,2
10	Sorgenfriskolen	3763	m ²	104		36,2
11	Heldagsskolen Fuglsanggård	280	m ²	52		14,5

4 Strategiske anbefalinger

Kommunens nylig vedtagne Forretningsstrategi peger entydigt i retning af en egentlig udvikling af bygningsmassen gennem Spacemanagement. Tiltagene som er beskrevet i rapporterne er nødvendige for at sikre moderne og fleksible rammer, men muligheden for at se på alternative løsninger f.eks. frasalg, udnyttelse og indretning af bygningerne til andre formål, sammenlægninger, dele med andre institutioner mv. bør overvejes nærmere for enkelte ejendomme. Hertil kommer at sikre, at ejendommene renoveres med henblik på at opfylde Lyngby-Taarbæk Kommunes ambitioner inden for bæredygtighed, og hermed nedbringe driftsomkostninger og energiforbrug på den enkelte bygning samt sikre at bygningsmassen svarer til den demografiske udvikling i kommune.

4.1 En moderne og tidssvarende bygningsmasse.

For at sikre en fremtidig bygningsmasse, der er moderne og tidssvarende, som lever op til gældende funktionsprincipper og til ønskede krav om bæredygtighed, klimatilpasninger, krav til CO₂-udslip m.v., anbefales det, at Lyngby-Taarbæk Kommune vurderer og træffer beslutninger om følgende inden, der besluttet gennemførelse af de konkrete tiltag foreslået på den enkelte ejendom:

Forudsætningerne for at træffe denne beslutning er:

- Lyngby-Taarbæk Kommune får fastsat ambitionsniveau og visioner i forhold til en langsigtet bæredygtig bygningsmasse med fokus på bl.a. klimatilpasninger, nedbringelse af CO₂ m.v. som Lyngby-Taarbæk Kommune arbejder med og har fastlagt retningslinjer for i forretningsstrategien.

Disse ambitioner bør indarbejdes i de konkrete foreslåede bygningstiltag, hvor det giver mening og bør indarbejdes i behovet for den tekniske opgradering på drift og vedligehold.

- De demografiske forhold for udvikling af befolkningstilvækst i kommunen afdækkes og tænkes ind i en samlet strategi for udvikling af kommunens arealer, samt tænkes ind i den endelig beslutning om igangsættelse af tiltag på den enkelte ejendom.

En beslutning om at udvikle bygningsmassen gennem Spacemanagement medfører, at det ikke på nuværende tidspunkt er rationelt at starte med at gennemføre de foreslåede strategiske bygningsmæssige tiltag på den enkelte ejendom uden der foreligger en tilstandsvurdering af bygningens fysiske tilstand.

4.2 En mere effektiv lokaleudnyttelse gennem kulturændringer

Det er planlagt at der ultimo 2013 er gennemført tilstandsvurdering af bygningens fysiske tilstand som skal sammenstilles med anbefalingerne i forhold til funktionsprincipperne. På den baggrund kan der etableres et beslutningsgrundlag for om der i det hele taget er et potentiale for at foretage mere langsigtede investeringer i den enkelte bygning.

Der bør i hver enkelt bygning gennemføres en analyse af om en ændret tilgang til at anvende lokalefaciliteterne i forhold til funktionsprincipperne kan medføre en optimering af anvendelsen.

Forudsætningerne for at tilvejebringe dette er:

- At der udarbejdes en strategi og plan for en proces inden for det enkelte område med udgangspunkt i de foreslåede tiltag i delrapporterne, samt at der afsættes ressourcer til kompetenceudvikling af primær brugere.

4.3 Øget synlighed omkring ledige lokaleressourcer

Der bør gennemføres en realisering af de potentialer der er for øget anvendelse/udnyttelse af den eksisterende bygningsmasse, ved at gøre bygningerne mere tilgængelige for såvel interne som eksterne brugere.

Forudsætningen for, at tilvejebringe dette er:

- At der skabes et overblik over behovet for lokaler for eksterne brugere som det første. Derefter skabes et overblik over de lokaler, man vil stille til rådighed. For at sikre nem adgang til lokalerne bør der etableres et fælles booking system, der kan håndtere booking af lokalerne. Derudover anbefales det, at kommunen gennem dialog med den enkelte forening, institution, skole, klub og center aftaler en praksis, der gør at benyttelse af faciliteten ikke bliver en uoverskuelig byrde for primær-brugerne og at der tages hensyn til særlige forhold, der kan vanskeliggøre besøg af eksterne brugere på den enkelte ejendom.
- At udvikle adfærden hos den primære bruger af lokalerne, således at man sikrer en lokal forståelse for, hvordan man bl.a. gennem arealoptimering og fleksibel indretning kan udnytte og benytte bygningerne mere optimalt.

4.4 Kreative indretningsløsninger

Gennemføre en sikring af kontinuitet og retning på den måde, man indretter sig på inden for det enkelte område, som kan være med til at sikre, at de rette løsninger bliver tilvejebragt for sikre fleksibilitet og optimal brugbarhed.

Forudsætningerne for at tilvejebringe dette er:

- At der udarbejdes konkrete guidelines og anvisninger for indretninger inden for de forskellige områder med udgangspunkt i de anbefalede strategiske anbefalinger i delrapporterne.

4.5 Inddragelse af Lyngby-Taarbæks forretningsstrategi i den fremadrettede proces

For at sikre at de vedtagne principper i forretningsstrategien anvendes i den fremadrettede proces kunne følgende rækkefølge anvendes, før der tages endelig stilling til de udbygningsbehov, som er foreslået i lokaleanalysen af den enkelte ejendom.

Trinene kan være følgende:

1. Vurdere om bygningen aktuelt og fremtidigt opfylder de kommunale formål som er beskrevet i forretningsstrategien
2. Gennem en bygningsmæssig tilstandsvurdering fastlægges behovet for investeringer for at genoprette eller levetidsforlænge den "fysiske bygningskrop"
3. På baggrund af tilstandsvurderingen og resultaterne af lokaleanalysen samt de formål der er beskrevet i forretningsstrategien vurderes hvilke bygninger, der på sigt skal afvikles, udvikles, sælges fra eller anvendes til andre formål
4. For de bygninger det besluttet at bevare, vil det være hensigtsmæssig, at der først og fremmest arbejdes med de foreslåede kulturtiltag indenfor det enkelte område, dernæst de indretningsmæssige tiltag, for til sidst at beslutte hvilken bygningsmæssige tiltag der skal igangsættes. Dette vil sikre en iterativ proces, hvor man hele tiden har fokus på at optimere på løsninger.

For alle kommunens ejendomme er der beskrevet en række tiltag, som hver især enten bidrager til at gøre de fysiske faciliteter bedre til at opfylde de enkelte områders funktionsprincipper bedre, eller bidrager til en optimeret anvendelse/udnyttelse af lokalerne. Hvert enkelt tiltag er blevet prioriteret i kategori 1, 2 eller 3.

- Kategori 1 er tiltag der bør gennemføres hurtigst muligt, da de vurderes som meget værdiskabende i forhold til investeringen.
- Kategori 2 er tiltag der også bør prioriteres forholdsvis højt. Der er tale om tiltag, hvor værdien vurderes at være passende i forhold til den investering, der skal foretages.
- Kategori 3 kan betragtes som "luksus", hvilket vil sige tiltag, der skaber relativt begrænset værdi i forhold til størrelsen på investeringen og som måske nok kan tilføre værdi for brugerne, men som samtidig ikke vurderes nødvendige i forhold til, at de pågældende bygninger lever op til funktionsprincipperne (når/hvis kategori 1 og 2 er gennemført). Alle kategori 3 tiltag vil skabe værdi i bygningerne, men hver enkelt tiltag er vurderet ud fra en helhedsbetragtning af den enkelte bygnings indretning, organisering og udformning. Prioriteringen er herefter foretaget i forhold til at skabe et niveau, svarende til hensigterne i funktionsprincipperne, og at dette gøres på den mest økonomiske måde

Nedenfor estimeres den samlede anlægsudgift i forhold til at bringe de bygningsfysiske faciliteter på et niveau, der matcher de funktionsprincipper der er beskrevet for området.

- Syv ejendomme vurderes som "lav" i forhold til at leve op til kommunens funktionsprincipper. Inden der foretages investeringer i disse bygninger, skal det nøje overvejes, om man ønsker at fastholde anvendelse af de fysiske rammer. Bygningerne kræver forholdsvis store investeringer for bare at komme på et acceptabelt niveau (gennemførelse af kategori 1 og kategori 2 tiltag). Mulighederne for frasalg og tilvejebringelse af erstatningskapacitet andre steder bør overvejes i forhold til den økonomiske bæredygtighed af de valgte løsninger. Estimeret økonomi for investering i de 7 ejendomme samt inventar til indretning er ca. 71 mio. kr., heraf udgør de ca. 64 mio. kr. investeringer på tre skoler.
- 26 ejendomme vurderes i middel grad at leve op til kommunens funktionsprincipper. Gennemføres tiltagene i kategori 1 og 2 vurderes det, at disse ejendomme vil løftes til i høj grad at leve op

til kommunens funktionsprincipper. Estimeret økonomi for investering i disse ejendomme samt inventar til indretning er ca. 26 mio. kr.

- For nogle ejendomme er der formuleret en række øvrige tiltag (kategori 3) Tiltag som måske nok kan tilføre værdi for brugerne af bygningerne, men som samtidig ikke vurderes nødvendige i forhold til, at bygningerne, når kategori 1 og 2 tiltag er gennemført, lever op til de enkelte områders funktionsprincipper. Tiltagene bør således prioriteres lavt, men kan gennemføres, hvis kommunen vurderer der er økonomisk grundlag for det. Estimeret økonomi for investering i samtlige kategori 3 tiltag er ca. 5 mio. kr. Se mere detaljeret økonomisk opsamling under økonomiafsnittet sidst i rapporten

Samlet økonomi for at sikre at alle ejendomme i høj grad (grøn) opfylder gældende funktionsprincipper estimeret til (71 mio. + 26 mio.) 97 mio. kr.

I alt estimeret økonomi for samtlige tiltag inklusive kategori grøn "luksus" og kategori 1 og 2 for ejendomme der allerede vurderes som i høj grad at opfylde funktionsprincipperne er ca. 109 mio. kr.. Heraf går ca. 100 mio. til bygningstiltag samt 9 mio. kr. til inventartiltag (der er foreslået få tiltag på udemiljøet, der indgår i estimeret økonomi for inventar).

Økonomi for de enkelte tiltag på ejendommen er rammebeløb og hvert enkelt tiltag bør yderligere bearbejdes og kvalificeres både i forhold til indhold og form, før projektet endeligt kan budgetsættes.

5 Perspektiver på den fremadrettede proces

Tiltagene på den enkelte ejendom er som før nævnt anført i tre niveauer: kultur, indretning og bygninger,

- Kulturtiltag kan blandt andet omfatte forslag til ændret adfærd hos brugerne, for at optimere på anvendelsen af lokalerne
- Indretning er tiltag, der kan omfatte nyt inventar for at sikre fleksibilitet i anvendelse og udnyttelse af lokalerne.
- Bygningsniveauet er tiltag, der kan omfatte renovering, tilbygning eller nybygning.

På den enkelte ejendom skal forslagene på tiltag i de tre niveauer ses i en sammenhæng og kan indbyrdes være afhængige af hinanden. Enkelte steder kan der dog være kulturtiltag eller indretningstiltag der umiddelbart kan sættes i gang og som kan skabe en værdiforøgelse i anvendelse af ejendommen, det må vurderes når projekterne på den enkelte ejendom skal igangsættes, hvordan man endelig vælger at realisere de foreslåede tiltag. Der kan også være tiltag, der på det pågældende tidspunkt de sættes i gang ikke længere er aktuelle. Dette må vurderes når projektet igangsættes. Tiltagene på den enkelte ejendom skal anses som strategiske anvisninger, hvor der er flere mulige konkrete løsninger der kan tilvejebringes. Den endelige løsning findes i en videre dialog med brugerne.

Det er vigtigt, at den fremadrettede proces med at finde den rette løsning på hver enkelt ejendom sker i et tværfagligt samarbejde, hvor pædagogiske kompetencer kobles med bygningsfysiske og indretningsmæssige kompetencer. Dette er afgørende nødvendigt for at sikre helhedsorienterede løsninger.

Ved tiltag der kræver særlige overvejelser for at finde de rette løsninger, og som kan være tiltag der går igen som forslag på flere ejendomme, kan det overvejes, at man starter med at udføre en pilottest af indretningen eller ombygningen for at finde den rette løsning, inden man udfører de resterende tiltag på de øvrige ejendomme. Der kan være tiltag der minder om hinanden på flere ejendomme, hvor det vil give mening, at disse tiltag sammenlægges og gennemføres som et projekt, det kan der være økonomiske og ressourcemæssige *argumenter* for.

6 Baggrund for de økonomiske beregninger

Økonomien på tiltagene er udregnet som overordnede rammebeløb og skal yderligere bearbejdes før projekterne kan endeligt budgetsættes. Baggrunden for prisoverslagene er dels Bascons faktiske erfaringstal fra lignende opgaver, enkelte leverandørplyste beløbsstørrelser og beløbsstørrelser hentet direkte fra tidligere projekter inden for institutionsbyggerier.

De økonomiske overslag er udarbejdet på baggrund af fotoregistrering og tegningsmateriale. Der er således ikke taget stilling til endeligt materialevalg og endelig udformning af tiltagene. Der er tale om skønnede overslagspriser, idet der endnu er mange ubekendte forhold. Økonomien er beregnet som grove overslag i spring på 50.000,- kr., og økonomien kan således ikke anvendes som direkte budgettal, men skal derimod betragtes som rammebeløb for de enkelte tiltag/aktiviteter.

For at konvertere rammebeløb til budgettal, skal der udarbejdes et mere konkret løsningsforslag på de enkelte tiltag med en mere direkte vurdering af stedlige forhold og betingelser.

Opgaver	Økonomi
Holdningsmæssige tiltag	Ikke prissat, med indgår som en del af Spacemanagement processen
"Dele med andre". Dele faciliteter mellem kommunale institutioner og mellem foreningerne under folkeoplysningen	Ikke prissat, men indgår som en del af Spacemanagement processen.
Indretningsmæssige tiltag	
Kategori 1.	1.150.000
Kategori 2.	6.700.000
Kategori 3.	1.200.000
I alt	9.050.000
Bygningsmæssige tiltag.	
Kategori 1.	45.650.000
Kategori 2.	50.800.000
Kategori 3.	3.700.000
I alt	100.150.000
I alt	109.200.000

Ejendomsnummer	Område	Ejendom	Vurdering af funktionsprincippernes opfyldelse	Vurderet stand (udvendig vedligehold)	Areal pr. elev	Bygningsstiltag	Indretningstiltag	Kulturtiltag	Samlet investering	Hvad er opnået i forhold til funktionsprincipper?	Hvad er opnået i forhold til arealoptimering	Tilført eller nedlagt kvm.
1.1	Skole	Engelsborgskolen	Høj	Høj	10,4	500.000	100.000	-	600.000	Indeklima: - Teknisk opgradering af ventilation i administrations bygning	- Ingen / teknisk opgradering	0
1.2	Skole	Fuglsanggårdsskolen	Middel	Høj	14,6	5.000.000	50.000	- Bedre udnyttelse af faglokaler til tværfalige og kreative projekter. - Engagere de unge, for at give større ejerskab til de fysiske rammer.	5.500.000	Fleksibilitet: - Større fleksibilitet i hjemklasseområderne med bedre udnyttelse af gangarealer, klasselokaler og faglokaler til projektarbejde, fordybelse mv. Motorik og fysisk bevægelse: - Supplerende motoriksal til aflastning af gymnastiksale så der er mulighed for motorik og fysisk bevægelse for alle elever.	- Dobbeltudnyttelse (flere funktioner i et lokale) - Anvendelse af inaktive gangarealer	0
1.3	Special Skole	Heldagsskolen Fuglsanggård	Middel	Høj	14,5	850.000	550.000	-	1.400.000	Fleksibilitet: - Indretning af gangareal med stillerumsinventar så arealet kan undnyttes til projektarbejde, fordybelse mv. Udemiljø - Etablering af uderum til leg og læring med henblik på at aflaste inderum og øge mulighed for fysiske bevægelse og motorik Indeklima - Bedre dagslysforhold	- Dobbeltudnyttelse af inaktive gangarealer - Mere forskelligartede udemiljøer, der supplerer lokalerne indendøre hvorved behov for tilbygning kan minimeres	0
1.4	Skole	Hummeltofteskolen	Lav	Høj	11,7	24.050.000	450.000	- Bedre udnyttelse af faglokaler til tværfalige og kreative projekter. - Benytte klubbens faciliteter der ligger 1 km. væk.	24.500.000	Fleksibilitet: - Større fleksibilitet i hjemklasseområderne med bedre udnyttelse af gangarealer, klasselokaler og faglokaler til projektarbejde, fordybelse mv. - Dobbeltløb mellem klasselokaler der giver mulighed for undervisning i årgange og tværfaglig undervisning. SFO og Indskoling skal være én enhed - Nyt indskolingshus for at sammenlægge SFO og indskolingsklasser (0. - 1.) Udemiljø - Etablering af uderum til leg og læring med henblik på at aflaste inderum og øge mulighed for fysiske bevægelse og motorik Arbejdsplads: - Personalefaciliteter hvor der er mulighed for foreberedelse, afholde møder, pause og sociale arrangementer. Indeklima: Bedre luftkvalitet i undervisningslokalerne	- Rokade og samling af funktioner, der muliggør at flere lokaler kan dobbeltudnyttes. - Bedre mulighed for at inaktive arealer kan anvendes til læringsaktiviteter gennem indretningstiltag og dobbeltudnyttelse - Et fuldt intergeret indskolingshus for 0. og 1. klasser og SFO - Mere forskelligartede udemiljøer, der supplerer lokalerne indendøre hvorved behov for tilbygning kan minimeres	Plus 250 kvm

Ejendomsnummer	Område	Ejendom	Vurdering af funktionsprincippernes opfyldelse	Vurderet stand (udvendig vedligehold)	Areal pr. elev	Bygningsstiltag	Indretningstiltag	Kulturtiltag	Samlet investering	Hvad er opnået i forhold til funktionsprincipper?	Hvad er opnået i forhold til arealoptimering	Tilført eller nedlagt kvm.
1.5	Skole	Kongevejens skole	Middel	Høj	10	650.000	100.000	- Bedre udnyttelse af faglokaler til tværfalige og kreative projekter. - Udnyttelse af motorikrum og udearealer til aflastning af gymnastiksale.	750.000	Flexibilitet: - Større fleksibilitet i hjemmeklasseområderne med bedre udnyttelse af gangarealer, klasselokaler og faglokaler til projektarbejde, fordybelse mv. Arbejdsplads: - Personalefaciliteter hvor der er mulighed for foreberedelse, afholde møder, pause og sociale arrangementer.	- Bedre mulighed for at inaktive arealer kan anvendes til læringsaktiviteter gennem indretningstiltag og dobbeltudnyttelse	0
1.6	Skole	Lindegårdsskolen	Lav	Middel	14,2	25.050.000	400.000	- Bedre udnyttelse af faglokaler til tværfalige og kreative projekter.	25.450.000	Flexibilitet: - Større fleksibilitet i hjemmeklasseområderne med bedre udnyttelse af gangarealer, klasselokaler og faglokaler til projektarbejde, fordybelse mv. - Dobbeltdøre mellem klasselokaler der giver mulighed for undervisning i årgange og tværfaglig undervisning. SFO og Indskoling skal være én enhed - Nyt indskolingshus for at sammenlægge SFO og indskolingsklasser (0. - 1.) Udemiljø - Etablering af uderum til leg og læring med henblik på at aflaste inderum og øge mulighed for fysiske bevægelse og motorik	- Rokade og samling af funktioner, der muliggør at flere lokaler kan dobbeltudnyttes. - Bedre mulighed for at inaktive arealer kan anvendes til læringsaktiviteter gennem indretningstiltag og dobbeltudnyttelse - Et fuldt intergeret indskolingshus for 0. og 1. klasser og SFO - Mere forskelligartede udemiljøer, der supplerer lokalerne indendøre hvorved behov for tilbygning kan minimeres	Plus 300 kvm
1.7	Special Skole	Sorgenfriskolen	Høj	Høj	36,2	250.000	250.000	-	500.000	Motorik og fysisk bevægelse: - Nyindretning af gymnastiksalen, så der er mulighed for motorisk træning og fysisk bevægelse for alle elever.	- Bedre udnyttelse af gymnastiksalen gennem tilpasset indretning til målgruppen	0
1.8	Skole	Taarbæk Skole	Høj	Høj	22,2	0	0	- Bedre udnyttelse af faglokaler til tværfalige og kreative projekter. - Øge eksternt brug af skolen lokaler.	0	-	- Bedre anvendelse af inaktive arealer til læringsaktiviteter gennem indretningstiltag, dobbeltudnyttelse og eksternt brug	0
1.9	Skole	Trongårdsskolen	Middel	Middel	16	1.800.000	50.000	- Bedre udnyttelse af faglokaler til tværfalige og kreative projekter.	1.850.000	Flexibilitet: - Større fleksibilitet i hjemmeklasseområderne med bedre udnyttelse af gangarealer, klasselokaler og faglokaler til projektarbejde, fordybelse mv. Indeklima: - Bedre indeklima vha. solafskærmning - Bedre akustik vha. lyddæmpning	- Bedre anvendelse af klasselokalerne til læringsaktiviteter gennem indretningstiltag og dobbeltudnyttelse	0

Ejendomsnummer	Område	Ejendom	Vurdering af funktionsprincippernes opfyldelse	Vurderet stand (udvendig vedligehold)	Areal pr. elev	Bygningsstiltag	Indretningstiltag	Kulturtiltag	Samlet investering	Hvad er opnået i forhold til funktionsprincipper?	Hvad er opnået i forhold til arealoptimering	Tilført eller nedlagt kvm.
1.10	Skole	Virum Skole	Middel	Middel	16,8	5.900.000	250.000		6.150.000	<p>Flexibilitet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Større fleksibilitet i hjemklasseområderne med bedre udnyttelse af gangarealer, klasselokaler og faglokaler til projektarbejde, fordybelse mv. - Dobbeldøre mellem klasselokaler der giver mulighed for undervisning i årgange og tværfaglig undervisning. <p>Arbejdsplads:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Personalefaciliteter hvor der er mulighed for foreberedelse, afholde møder, pause og sociale arrangementer. <p>Indeklima:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bedre indeklima vha. solafskærmning og ventilation - Bedre akustik vha. lyddæmpning 	- Bedre mulighed for at inaktive arealer kan anvendes til læringsaktiviteter gennem indretningstiltag og dobbeltudnyttelse	0
1.11	Skole	Lundtofte Skole	Lav	Høj	12,3	13.850.000	350.000	- Benytte ledige klasselokaler som gruppe- eller projektarbejdspladser	14.200.000	<p>Flexibilitet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Større fleksibilitet i hjemklasseområderne med bedre udnyttelse af gangarealer, klasselokaler og faglokaler til projektarbejde, fordybelse mv. - Dobbeldøre mellem klasselokaler der giver mulighed for undervisning i årgange og tværfaglig undervisning. <p>Motorik og fysisk bevægelse:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nyindretning af gymnastiksalen, så der er mulighed for motorisk træning og fysisk bevægelse for alle elever. <p>Læringscenter:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Modernisering med IT og gruppearbejdspladser mv. <p>Udemiljø</p> <ul style="list-style-type: none"> - Etablering af uderrum til leg og læring med henblik på at aflaste inderum og øge mulighed for fysiske bevægelse og motorik <p>Arbejdsplads:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Personalefaciliteter hvor der er mulighed for foreberedelse, afholde møder, pause og sociale arrangementer. <p>Indeklima:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bedre indeklima vha. solafskærmning og ventilation - Bedre akustik vha. lyddæmpning 	- Bedre mulighed for at inaktive arealer kan anvendes til læringsaktiviteter gennem indretningstiltag og dobbeltudnyttelse - Mere forskelligartede udemiljøer, der supplerer lokalerne indendøre hvorved behov for tilbygning kan minimeres	0

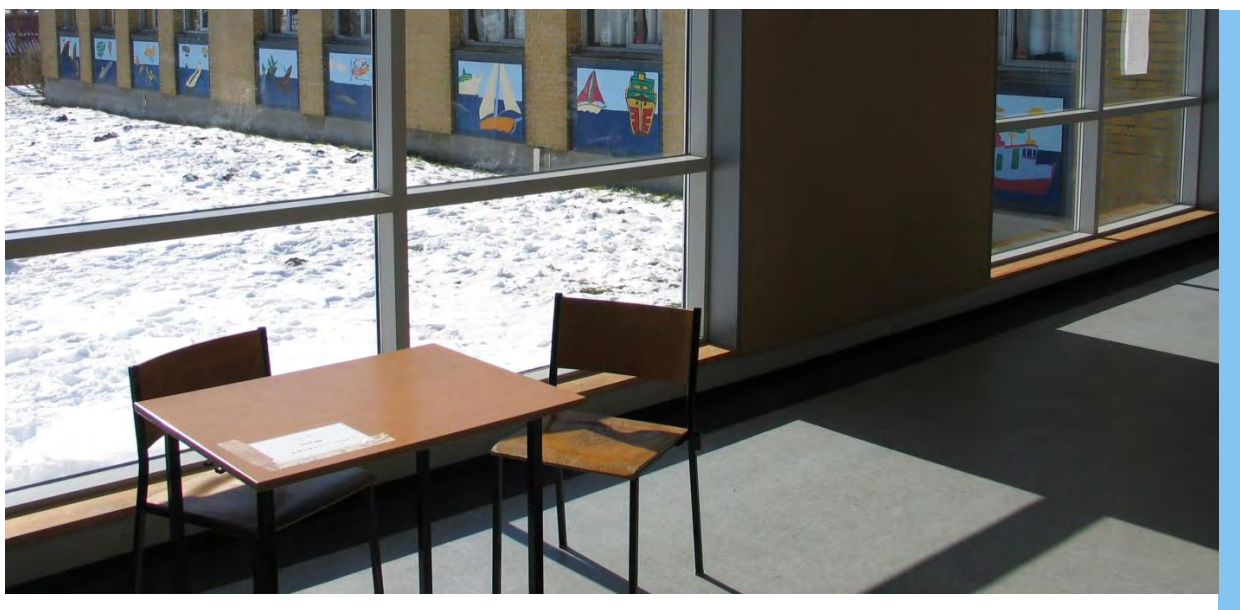

Arealanalyse Lyngby-Taarbæk Kommune

Strategiske anbefalinger: Skoler

Lyngby-Taarbæk Kommune

September 2013

Lyngby-Taarbæk Kommune
Lyngby Rådhus, Lyngby Torv 17
2800 Kgs. Lyngby

Bascon A/SÅboulevarden 21Postbox 510DK-8100 Aarhus C

Indholdsfortegnelse

1	Indledning	3
2	Strategiske anbefalinger	5
2.1	Strategiske prioriteringer af tiltag	5
2.2	Øvrige anbefalinger	6
3	Redegørelse for indretning af Lyngby-Taarbæks skoler	10
3.1	Overordnet vurdering af skolerne	10
3.2	Redegørelse for indretning	11
3.2.1	Inspirerende læringsmiljøer	11
3.2.2	2 + 2 = 5	12
3.2.3	Innovation og kreativitet	12
3.2.4	Fleksible rum	12
3.2.5	SFO og indskoling	13
3.2.6	Madpolitik	13
3.2.7	Alle rum er læringsrum	13
3.2.8	Hjemklasser	13
3.2.9	Læringscentret	14
3.2.10	Udemiljø	14
3.2.11	IT	15
3.2.12	Personalefaciliteter	15
3.2.13	Støj, indeklima, lysforhold og vedligehold	15
3.2.14	Flere fag i et lokale	16
3.2.15	Sammenlægning af specialcenter og læringscenter	16
3.2.16	Den nye skolereform	17
3.2.17	Sammentænke klub og skole	17
3.2.18	Andre observationer	18
4	Økonomi	19

1 Indledning

I det følgende præsenteres resultaterne af bygningsfysisk gennemgang og analyse af Lyngby-Taarbæk Kommunes skoler. Delrapporten peger på en række strategiske anbefalinger til, hvordan Lyngby-Taarbæk Kommune fremadrettet kan sikre, at lokalefaciliteterne på skolerne understøtter en moderne og fremtidssikret anvendelse af lokalerne, og opgaveløsning, samtidig med, at der tænkes i arealoptimering og optimeret lokaleudnyttelse.

De strategiske anbefalinger i denne rapport er baseret på et omfattende analysearbejde gennemført i første halvdel af 2013. Analysearbejdet er sket på baggrund af forskellige informationskanaler. Dels er der lyttet til de der bruger bygningerne, dels er hverdagen i bygningerne observeret, og dels er der foretaget en kortlægning af anvendelse og udnyttelsesgrad.

Kortlægningen af ejendommene er sket som en kombination af brugernes egen opfattelse af anvendelse og udnyttelse, samt en række stikprøver på forskellige ejendomme. Kortlægningen og resultaterne af denne er beskrevet i delrapporten *Kortlægning af anvendelse og udnyttelsesgrad*.

Med afsæt i funktionsprincipperne og på baggrund af interviewene med skoleledelsen og besigtigelser på skolerne, er der udarbejdet en række forslag til tiltag, som hver især vil bidrage til at optimere areal-anvendelsen, og sikre at bygningerne lever op til moderne og fremtidssikrede måder at løse opgaven på indenfor de forskellige sektor områder.

Tiltagene på den enkelte skole er foreslået i 3 niveauer:

- Organisations-/kulturniveau
- Indretningsniveau
- Bygningsniveau

Tiltagene er beskrevet overordnet, ligesom at der er beregnet et økonomisk rammebeløb for hvert tiltag. De enkelte tiltag og den tilhørende økonomi foreligger i databilag, og vil fremadrettet indgå i Lyngby-Taarbæk Kommunes fremtidige Facility Management system. Der henvises til den opsamlende rapport hvor den økonomiske metode er beskrevet.

Delrapporten indeholder tre hovedafsnit:

- Strategiske anbefalinger for hele skoleområdet
- Redegørelse for skolernes indretning med udgangspunkt i funktionsprincipperne
- Tilstandsvurdering af ejendommene som vil foreligge ultimo 2013.

De strategiske anbefalinger i første del af rapporten er angivet i to niveauer:

- Et byggefysisk niveau, hvor den strategiske anbefaling går på, hvorledes Lyngby-Taarbæk Kommune kan prioritere, hvilke tiltage der skal sættes i gang i forhold til ønsker om opnået niveau for den enkelte skole.
- Et perspektiverende niveau, hvor der sættes fokus på de potentialer der kan realiseres med en ændret tilgang til, hvordan bygninger og lokaler kan udnyttes mere effektivt.

Delrapportens anden del består af en sammenfattende redegørelse af de gennemgåede skoler i forhold til funktionsprincipperne, samt en overordnet vurdering af, i hvor høj grad skolerne lever op til funktionsprincipperne. Der er i samarbejde med Lyngby-Taarbæk Kommune udarbejdet et sæt funktionsprincipper

for kommunens skoler. Disse funktionsprincipper har været den "målestok", hvorudfra samtlige skoler er blevet gennemgået og efterfølgende vurderet.

Lyngby-Taarbæk Kommune har udarbejdet nøgletal for varme og elforbrug for den enkelte ejendom. Hvor den enkelte ejendom har haft væsentlige udsving i forhold til gennemsnittet på lignende ejendomme, er det kommet med i den samlede vurdering af tiltag og de strategiske anbefalinger for at sikre fokus på at minimere negative udsving.

2 Strategiske anbefalinger

Generelt er de fysiske rammer for Lyngby-Taarbæk Kommunes skoler af meget svingende standard. Ikke alle skoler har moderne og tidssvarende faciliteter. Årsagen skal findes i den omstændighed, at skolerne er bygget i starten og midten af forrige århundrede, hvor en anden ide om læring var fremherskende.

Den nye skolereform er vedtaget, mens denne delrapport er forfattet. De væsentligste elementer er tænkt ind i denne rapport, men der bør være en fremadrettet opmærksomhed på de løbende konsekvenser reformen måtte have på indretning af læringsmiljøer.

2.1 Strategiske prioriteringer af tiltag

På grund af skolernes varierende bygningsmæssige standard, er der også store udsving i de indsatser, der skal til for, at alle skolerne bringes op på et tidssvarende niveau. De skoler, der trænger hårdest til en opgradering på læringsmiljøerne, er typisk også dem, der er nedslidte både indendørs og på udearealerne. Nogle af skolerne bruger midlertidige pavilloner til undervisning og til at huse SFO.

Læringscentre på skolerne er de fleste steder velindrettet og på et tilfredsstillende niveau. Faglokalerne er generelt meget traditionelt indrettede, mens klassemiljøerne flere steder trænger til en opgradering for at skabe mere fleksibilitet. Alle steder er der brug for en opgradering af personalefaciliteterne i forhold til arbejdspladser, pauserum m.v. der matcher de nye fremtidige krav om lærerens tilstedeværelse på skolen, idet der dog bør være opmærksomhed på mulighederne for at dette sker med indtænkning af mulighederne for udnyttelse af de allerede eksisterende lokaler og faciliteter og med delt inventar.

Der er en generel tendens til, at indretning af skolerne lægger op til en fortsættelse af kulturen i traditionelle læringsmiljøer - at man f.eks. primært benytter faglokalerne til de fag, de er indrettet til og ikke åbner i tilstrækkelig grad op for en anden type undervisning og anvendelse af rummet, eller at man fastholder ejerskabet til klasselokalerne, som derved ikke inviterer til, at andre kan benytte dem.

På den enkelte skole er der foreslået en række tiltag, som skal være med til at opgradere skolens fysiske rammer i forhold til anvendelse og brug. Tiltagene er foreslået i tre niveauer:

- Bygningstiltag, hvor det er om- til- eller nybygninger
- Indretningstiltag med inventar m.v.
- Kulturtiltag, brugernes kultur og/eller holdninger indarbejdes for i højere grad at udnytte lokalernes/faciliteternes potentialer.

Målet med opgraderingen er, at lokalerne opleves som tidssvarende og fremtidssikrede, og at de lever op til kommunens funktionsprincipper.

Hvert enkelt tiltag er blevet prioriteret i kategori 1, 2 eller 3.

- Kategori 1 er tiltag, der bør gennemføres hurtigst muligt, da de vurderes som meget værdiskabende i forhold til investeringen.
- Kategori 2 er tiltag, der også bør prioriteres. Der er tale om tiltag, hvor værdien vurderes at være passende i forhold til den investering der skal foretages.
- Kategori 3 kan betragtes som "luksus", hvilket vil sige tiltag, der skaber relativt begrænset værdi i forhold til størrelsen på investeringen og som måske nok kan tilføre værdi for brugerne, men som samtidig ikke vurderes nødvendige i forhold til, at institutionernes bygninger lever op til funktionsprincipperne (når kategori 1 og 2 er gennemført). Alle kategori 3 tiltag vil skabe værdi i skolerne,

men hver enkelt tiltag er vurderet ud fra en helhedsbetragtning af skolernes indretning, organisering og udformning. Prioriteringen er herefter foretaget i forhold til at skabe et niveau, svarende til hensigterne i funktionsprincipperne, og at dette gøres på den mest økonomiske måde.

Hvorvidt man ønsker at realisere nogle eller samtlige tiltag, er i bund og grund et spørgsmål om prioritering af kommunens ressourcer i forhold til andre serviceområder. Skal realiseringen ske inden for rammerne af et begrænset økonomisk råderum, kan der med fordel prioriteres på følgende måde:

1. Tre skoler vurderes som lav i forhold til at leve op til kommunens funktionsprincipper (rød i skemaet side 10). Gennemføres tiltagene i kategori 1 og 2 vurderes det, at disse ejendomme løftes til i høj grad at leve op til kommunens funktionsprincipper. Estimeret økonomi for investering i de tre ejendomme samt inventar til indretning bliver sammenlagt ca. 64 mio.
2. Fem skoler vurderes i middel grad at leve op til kommunens funktionsprincipper (gul i skemaet side 10). Gennemføres tiltagene i kategori 1 og 2 vurderes det, at disse ejendomme vil løftes til i høj grad at leve op til kommunens funktionsprincipper. Estimeret økonomi for investering i de fire ejendomme samt inventar til indretning bliver sammenlagt ca. 14,9 mio. Note. De tiltag der anbefales kan være en blanding af meget værdiskabende (kategori 1) og passende i forhold til investeringen (kategori 2)
3. For samtlige skoler er der formuleret en række øvrige tiltag (kategori 3) Tiltag som måske nok kan tilføre værdi for brugerne, men som samtidig ikke vurderes nødvendige i forhold til, at bygningerne, når kategori 1 og 2 tiltag er gennemført, lever op til funktionsprincipperne. Tiltagene bør således prioriteres lavt, men kan gennemføres, hvis kommunen vurderer der er økonomisk grundlag for det. Estimeret økonomi for investering i kategori 3 tiltagene bliver sammenlagt ca. 1,5 mio. Se mere detaljeret økonomisk opsamling under økonomiafsnittet sidst i rapporten

2.2 Øvrige anbefalinger

Udover igangsættelse af tiltag, jf. funktionsprincipperne nævnt i forrige afsnit, anbefales i dette afsnit en række yderligere strategiske perspektiver. Perspektiverne omhandler alternative muligheder for at skabe optimale rammer og god udnyttelse/anvendelse af bygningerne, og handler om at påvirke den mentale opfattelse blandt brugere af bygningerne, og om at organisere anvendelsen af rum på nye måder. Det er anbefalinger, der umiddelbart vil kræve en større indsats fra kommunens side, for at forløse potentialet, modsat de enkelte tiltag der er foreslået på den enkelte skole, som umiddelbart er lette at realisere.

Følgende fokuspunkter bør betragtes, med udgangspunkt i Forretningsstrategien inden man igangsætter fysiske tiltag på den enkelte skole:

▪ Uddannelse af ledelsen og personalet

Med henblik på at opnå maksimal udbytte af de investeringer, der gennemføres på den enkelte skole, er det afgørende, at der i højere grad tænkes i arealoptimering og pædagogisk indretning på den enkelte skole. Optimal indretning af rum vil være med til at sikre et bedre match i forhold til serviceniveau, pædagogik, fleksibilitet og dobbeltudnyttelse. Derfor anbefales det, at Lyngby-Taarbæk Kommune udformer en guide for indretning af skoler og fritidstilbud, der giver gode ideer og konkrete indretningsforslag på relevante temaer, samt at ledelse og personalegruppe kompetenceudvikles til at indrette og optimere anvendelsen af rum i forhold til den pædagogiske og læringsmæssige praksis set i lyset af arealoptimering. På Trongårdsskolen har de med positiv effekt uddannet alle lærerne i indretning af læringsmiljøer.

Nøgleord kan være: Kobling af rum og pædagogik, fleksibilitet, multifunktionel indretning, dobbeltudnyttelse af lokaler, et rum flere fag, IT-muligheder m.v.

▪ Bedre udnyttelse af eksisterende rammer

Kortlægningen af anvendelse og udnyttelsesgraden på skolerne peger på, at der i dagligdagen er et potentiale for i højere grad at udnytte gangarealer, grupperum og faglokaler, mens potentialet i for-

hold til personalefaciliteter, idrætshal og lokaler til eksterne brugere (fagpersoner tilknyttet skolerne) er mindre. Der er ligeledes et potentiale for en højere udnyttelse af hjemklasselokalerne i mellemtrin og udskoling, ligesom SFO og indskoling kan benytte hinandens lokaler i højere grad. Læringscentret er det rum, der bliver benyttet aller mest på skolerne, men der er stadig kapacitet til at det kan udnyttes yderligere. Der henvises til rapporten "Kortlægning af anvendelse og udnyttelse"

Barrieren for at udnytte det ovenfor nævnte potentiale, er at skolerne anvender og benytter lokalerne primært med udgangspunkt i ét fag ét rum. Det sker især på faglokaler og klasserum hvorimod læringscentret i højere grad bliver benyttet til mange formål. Det anbefales, at der generelt arbejdes med den kulturelle mentalitet og holdning på skolerne for at udnytte potentialet for bedre anvendelse af lokalerne med udgangspunkt i, at alle rum kan benyttes af alle. En barriere for udnyttelsen kan være en manglende synlighed på, hvornår lokalerne er ledige. Et internt bookingsystem på skolen kunne gøre det synligt for medarbejderne.

Eksterne brugere

Skolerne bliver anvendt af eksterne brugere uden for skolernes brug. De mest benyttede lokaler om aftenen er idrætsfaciliteterne, hjemkundskabslokalerne og musiklokalerne. I mindre grad blev klasselokaler og øvrige rum benyttet. Det vurderes, at der umiddelbart er et stort potentiale i at benytte skolens bygninger i højere grad uden for skolens brug til eksterne brugere. Der bør ligeledes være opmærksomhed på mulighederne for at udnytte andre kommunale lokaler tæt på skoler til skoleformål.

Det anbefales, at man udnytter potentialet og får kortlagt og synliggjort de lokaler, der kan være til glæde for eksterne brugere. Derudover bør man etablere et centralt bookingsystem og arbejde med kulturen på den enkelte skole, der gør at deling af lokaler bliver et centralt element i anvendelse af lokalerne i hverdagen, både i aften- og dagtimerne.

Der er generelt en positiv stemning på skolerne for at udlåne lokalerne til eksterne, men der bør være opmærksomhed på, at der kan være udfordringer med at eksternt brug kan give større slid af lokalerne, større rengøringsbehov samt at brugerne ikke aflåser og efterlader lokalerne i ordentlig stand. Det anbefales, at der i første omgang arbejdes med kulturen om udlån og adgangsforhold og at der udformes en aftale mellem Center for Arealer og Ejendomme og Center for Sundhed og Kultur, hvordan det i praksis kan lade sig gøre.

▪ **Arbejdspladser**

Der er på flere skoler foreslået bygningsmæssige og indretningsmæssige tiltag for at skabe plads og rum til indretning af arbejdspladser, og for at opfylde kravet i den nye skolereform om, at lærere og pædagoger skal blive længere tid på skolen til bl.a. møder og forberedelse mv. Der gøres opmærksom på det store potentiale der ligger i at udnytte eksisterende lokaler, arealer og for at dele inventar til lærerarbejdspladser.

Der er umiddelbart et potentiale at indtænke trådløse IT-muligheder i høj grad i indretningen af arbejdspladser, som vil frigøre arbejdspladser til at kunne forekomme mange steder på skolen, med udgangspunkt i at de opfylder lovens krav på området. Det anbefales, at Lyngby-Taarbæk Kommune ser på mulighederne i dialog med skolerne.

Et andet potentiale er at indrette arbejdspladser i forbindelse med reorganisering af hjemklasselokalerne. På Trongårdsskolen har man indrettet udskoling efter fagrum og har placeret lærerarbejdspladser i funktionsrummene i udskoling, hvilket er en optimal udnyttelse af de fysiske rammer, samtidig med, at det har givet et godt miljø for lærerne.

▪ **Faglokaler eller projektrum**

Alle skoler er indrettet efter det traditionelle princip om et faglokale til et fag. I lyset af den nye skolereform hvor *sløjd* og *håndarbejde* bliver erstattet af *håndværk* og *design* anbefales det, at kommunen får udformet en række guidelines for indretning af disse lokaler, så de matcher kravene i den nye sko-

lereform. Der er et potentiale i at nedbryde barriererne med tænkningen om ét fag og ét rum, til i højere grad at alle faglokaler kan benyttes til alle fag og dermed anses som projektrum. Der skal arbejdes med kulturen omkring og adfærden i brug og anvendelse af faglokaler.

Sammentænkning af skole, SFO og klubber

Skole og SFO sammentænkes i dag på de fleste skoler. I lyset af resultaterne fra kortlægningen, hvor SFO og klasselokaler bliver brugt omkring 50% af tiden, kunne der i højere grad ske en endnu større udnyttelse af fælleslokalerne på tværs. Det anbefales at der arbejdes med kulturen omkring deling af lokalerne på den enkelte skole og at der i forbindelse med udmøntning af den nye skolereform, udnyttes dette potentiale, hvor der vil være brug for flere lokaler til aktiviteter i løbet af dagen, f.eks. ved at indtænke klubber i umiddelbar nærhed af skole og SFO.

Fremtidens klasserum

Der er foreslået tiltag på de fleste skoler til bedre indretning af gangarealer og mere fleksibel udnyttelse af hjemklasserne på flere skoler. I lyset af den nye skolereform anbefales det at kommunen kigger på, hvad der ligger af nye krav til indretning af klasserum og hjemområder fremadrettet. Mange af skolernes indretning af klasselokalerne er præget af det klassiske klasselokales indretning – 24 borde/24 stole, kateder og tavle, hvilket umiddelbart giver en ufleksibel indretning og matcher ikke umiddelbart kravet om at skabe et varieret og praksisorienteret undervisningsforløb, hvis indretning primært lægger op til tavleundervisning i klasserummene.

På Trongårdsskolen har man indrettet udskoling efter funktionsprincippet, hvor man forlader klasserumsprincippet, men indretter lokalerne efter fag. De har gode erfaringer med denne indretning, der har betydning både for lærernes arbejdsmiljø, da hver enkelt medarbejder har en indrettet arbejdsplads i lokalerne, samt elevernes motivation for læring. Det anbefales at man ser på mulighederne for dette princip på øvrige skoler og evt. afprøve ideen for mellemtrin og indskoling, under hensynstagen til de forskellige aldersgruppers behov for tryghed.

▪ **Sammentænkning af skoler, SFO og klubber**

Fritidsklubber og ungdomsklubber er på nuværende tidspunkt ikke organiseret under skolerne og ligger for det meste i særskilte bygninger enten langt væk fra skolerne eller tæt på. Der er et potentiale i at skolerne i højere grad benytter klubbens lokaler, især hvor klub og skole ligger i umiddelbar nærhed af hinanden. Det anbefales at der arbejdes med kulturen omkring brugen af klubbens faciliteter, samt at der skabes let adgang til booking af lokalerne, således som den nye folkeskolereform også lægger op til.

Nogle få af klubberne holder til i ældre bygninger der kræver større bygningsmæssige investeringer. Det anbefales at inden man iværksætter tiltag på disse bygninger, overvejer mulighederne for at placere de pågældende klubber i skolernes lokaler og dermed udnytte skolens lokaler om eftermiddagen, i mellemtrin og udskoling, der de for det meste står tomme. Den nye skolereform lægger op til et tæt samarbejde mellem skole og klubber, hvor der ikke lægges op til en fortsat adskillelse. Det er dog vigtigt at påpege, at det ikke er et ønske fra klubbernes side at komme ind på skolerne, da man som udgangspunkt ser styrker i at adskille fritid og skole. Der bør samtidig ses på muligheden for at afhænde eller sælge de ældre klubbygninger. Der skal fokuseres på at skabe et godt ungemiljø med respekt for behovene for både skole og fritid.

Der anbefales at skole og fritidsmiljøet sammentænkes for derved at skabe attraktive ungemiljøer på skolerne. Det vurderes at der generelt er et stort potentiale heri.

▪ **Udearealer**

Der er foreslået tiltag på flere skoler med bedre indretning af udearealerne, der generelt er meget slidte. Det anbefales at Lyngby-Taarbæk Kommune iværksætter udvikling på undervisning i udemiljøer for at sikre en ibrugtagning af de tiltag der er foreslået og få at få anvendt udearealerne i højere grad. I lyset af den nye skolereform ligger der et potentiale i at anvende udearealerne i højere grad og dermed få plads til nye aktiviteter.

- **Pladsmangel**

Flere skoler oplever en øget søgning af elever, og flere skoler forudser pladsproblemer i fremtiden. Lindegårdsskolen har f.eks. eksisteret under dette vilkår i en årrække og har flere klasser placeret i pavillonbygninger ligesom klasselokalerne mange steder er meget små i forhold til en øget klassekvotient. Det anbefales, at Lyngby-Taarbæk Kommune får belyst om der er kapacitetsmæssige overvejelser, som skal tænkes ind i en langsigtet planlægning af de fysiske rammer på skolerne i lyset af demografiske ændringer i fremtiden.

- **Områdets funktionsprincipper**

Der er inden besigtigelserne udarbejdet en række funktionsprincipper for skolerne i samarbejde med kommunen. Det vurderes, at de nuværende udarbejdede funktionsprincipper er en god overordnet markør for, hvad de fysiske rammer skal give plads og mulighed for i Lyngby-Taarbæk Kommunes skoler for, at den enkelte institution kan udøve sin service og pædagogiske praksis. Det anbefales, at disse funktionsprincipper fremadrettet anvendes som guidelines for indretning og brugen af kommunens lokaler og bygninger og udbygges med de overordnede principper i den vedtagne forretningsstrategi for de kommunale ejendomme.

- I forbindelse med udarbejdelse af funktionsprincipperne, blev der formuleret en række potentielle funktionsprincipper, som beskrives under afsnit 3. For skolerne gælder det, at der forventes et potentiale ved at tænke faglokalerne som projektrum ud fra princippet om et rum flere fag, at der er potentialer i sammenlægning af specialcenter og læringscenter, at der findes bygningsmæssig kapacitet til at udleve den nye skolereform samt at der er potentialer ved at sammentænke klubber og skoler.
- Der vurderes at være perspektiver i de potentielle funktionsprincipper for alle på nær potentialet for sammenlægning af specialcenter og læringscenter, der umiddelbart vurderes til at have for store omkostninger for specialeleverne. Det anbefales at alle principper vurderes nærmere, før de gøres til et faktisk funktionsprincip, da de alle kræver nærmere overvejelser og dialog før de kan tilvejebringes og udbygges med de overordnede principper i den vedtagne forretningsstrategi for de kommunale ejendomme.

3 Redegørelse for indretning af Lyngby-Taarbæks skoler

I dette kapitel gives først en sammenfattende vurdering af i hvor høj grad bygningerne opfylder kommunens funktionsprincipper. Vurderingen præsenteres i nedenstående matrice, hvor det med farver er illustreret i hvilken grad den enkelte skoles bygning vurderes at leve op til funktionsprincipperne.

Efter den overordnede vurdering præsenteres grundlaget for vurderingen i form af en redegørelse for det, der er set og hørt om skolernes indretning. Redegørelsen tager udgangspunkt i funktionsprincipperne (i hvert afsnit findes funktionsprincippet i tekstboks).

3.1 Overordnet vurdering af skolerne

Der er givet følgende vurdering af kommunens skoler i forhold til, i hvor høj grad deres bygninger lever op til kommunens funktionsprincipper:

I hvor høj grad understøtter bygningen områdets funktionsprincipper, som værende tidssvarende og moderne faciliteter?

Skoler	Lav	Middel	Høj
Engelsborgskolen			Høj
Fuglsanggårdsskolen		Middel	
Heldagsskolen Fuglsanggård		Middel	
Hummeltofteskolen	Lav		
Kongevejens Skole		Middel	
Lindegårdsskolen	Lav		
Lundtofte Skole	Lav		
Sorgenfriskole - Heldagsskole			Høj
Trongårdsskolen		Middel	
Taarbæk Skole			Høj
Virum Skole		Middel	
Antal skoler	3	5	3

3.2 Redegørelse for indretning

I det følgende redegøres for indretningen på skolerne med udgangspunkt i funktionsprincipperne. Redegørelsen er baseret på dels interview og dels besigtigelse af ejendommene.

3.2.1 Inspirerende læringsmiljøer

Skolerne skal indrettes, så de giver lyst til leg og læring i fleksible og inspirerende læringsmiljøer. Miljøerne skal invitere til sociale aktiviteter i og omkring skolen og give plads til bevægelse og fysisk aktivitet.

Helt generelt er skolerne indrettet i overensstemmelse med funktionsprincippet om inspirerende læringsmiljøer. Der er plads til leg og læring, mulighed for sociale aktiviteter og plads til bevægelse og fysisk aktivitet.

På skolerne indretter man sig bedst muligt i forhold til at skabe fleksible og inspirerende læringsmiljøer. Alle skolerne er af ældre dato. De yngste fra 1950'erne, de ældste fra begyndelsen af 1900 tallet. Det betyder at skolerne i deres rumlige organisering er stærkt præget af den tids traditionelle klasserumstænkning. Lange gange med klasselokaler til én eller begge sider, organiseret i en eller flere blokke rundt om en skolegård er således en helt klassisk bygningsorganisering for alle skolerne.

De gamle gymnastiksale er fortsat i brug mange steder, en del af dem er endda med den originale indretning med bomme og ribber langs væggene som tydelige reminiscenser fra tidligere tiders praksis omkring fysisk udfoldelse.

Også skolegårdene inklusiv de udendørs boldbaner og atletikbaner, fremstår i mere eller mindre grad i den oprindelige form. Flere steder er udeområderne dog suppleret med nye legeredskaber og indretninger, der har et meget mere nutidigt præg og en alsidighed, der giver plads til forskellige typer fysisk aktivitet og leg. Udearealerne er visse steder indrettet med elementer, der kan bruges i undervisningsøjemed, men det er sjældent, at udearealerne bevidst er tænkt ind i en tydelig strategi om udendørs læringsmiljøer. Indretningerne tilgodeser til gengæld generelt et pause- og legeperspektiv.

Et rum der senest har fået en del opmærksomhed på de fleste skoler er læringscenteret. Her ses forskellige typer og inspirerende læringsmiljøer til fordybelse, gruppe/projektarbejde og formidling. Der er forskellige typer møbler og rumlige indretninger, som giver alsidige og inspirerende læringsmiljøer. Mange af læringscentrene er da også rigtig meget anvendt i skolens åbningstid både af de mindre klasser, såvel som af de større elever, der også bruger læringscentrene til projektarbejde og lektielæsning.

De steder hvor indskolingsmiljøerne med de yngste klassetrin og SFO'en er kombineret i mere eller mindre fælles lokaler, er der også en tendens til, at indretning af læringsmiljøerne får en fleksibel og inspirerende karakter. Flere steder er der gode eksempler på, hvordan undervisnings- og fritidsperspektivet supplerer hinanden i samarbejde mellem lærere og pædagoger og i forhold til, hvordan lokalerne udnyttes og indrettes.

Knap så inspirerende miljøer ses hos de ældre elever. Her er lokalerne stadig stærkt præget af en aldrende klasserumstænkning med opdeling i stamklasselokaler og faglokaler. Møbleringen er helt traditionel med læreren ved tavlen og eleverne bænket i klassen. Faglokalerne på stort set alle skolerne gennemgik en større renovering for 10 – 12 år siden og er fortsat i acceptabel stand.

Gode cases

Alsidig indretning

Læringscenteret på Engelsborgskolen er ligesom mange andre læringscentre et rum, der bliver brugt rigtig meget både af elever og lærer. Her er en rar stemning og forskellige typer af møblering, der giver mulighed for at sidde alene og fordybe sig eller at lave projektarbejde, se film mv.

3.2.2 2 + 2 = 5

På Taarbæk Skole ligger både SFO'en og fritidsklubben på skolen, hvilket skaber synergi og dermed merværdi for begge parter. I fritidsklubbens område er der indrettet nogle gode ungdomsmiljøer, der emmer af teenagerhygge og som supplerer læringsmiljøerne i fag- og klasselokalerne i undervisningstiden.

3.2.3 Innovation og kreativitet

Skolernes læringsmiljøer skal understøtte den eksperimenterende del af børns læring og skabe plads til innovation og kreativitet, samt stimulere elevernes fantasi.

Aktiviteterne i forbindelse med den eksperimenterende del af undervisningen foregår primært i faglokalerne. Læringsmiljøerne på skolerne er ikke indrettet specifikt med henblik på innovation og kreativ undervisning, men miljøerne er på den anden side heller ikke nogen hindring for, at innovation kan udøves. På alle skoler er der sløjdlokaler, håndarbejdslokaler, hjemmekundskabslokaler, maleværksteder mv., hvor den kreative og fantasistimulerende undervisning blandt andet foregår.

Gode cases

Store rum med muligheder

På Taarbæk Skole er der etableret et malerværksted i en nyere tilbygning. Værkstedet ligger i forbindelse med et dobbelthøjt rum, hvor der kan afholdes teater o. lign. I rummet er der en stor sidde-trappe. Den rummelige variation og den alsidige indretning giver gode muligheder for at arbejde med innovative og kreative projekter.

3.2.4 Fleksible rum

Lokalefaciliteterne skal være fleksible, så de giver mulighed for, at man kan mødes og arbejde på kryds og tværs af klasser og årgang. Der skal være plads til forskellige læringssituationer, lige fra fordybelse og klasseundervisning til gruppearbejde. De fleksible rum skal også give plads til elevernes forskellige måder at lære på.

Skolerne er præget af tidligere tiders udformning af læringsrummene. Flere steder har man skabt forbindelse på tværs af klasselokalerne ved hjælp af døråbninger, og man forsøger så vidt muligt at udnytte gangarealer til projektundervisning mv. Mange steder er der også fysisk forbindelse mellem faglokalerne.

Flere skoler har indskolingsmiljøer, hvor rummene kan lægges sammen og dobbeltudnyttes pga. en fleksibel indretning og en god rumstørrelse.

Endelig har man mange steder fået indrettet læringscentre med supplerende læringsmiljøer. Tilsammen giver det mulighed for at mødes og arbejde på kryds og tværs, samt tilbyde forskellige typer læringsmiljøer.

Gode cases

To lokaler bliver til ét

På Lindegårdsskolen har man sat dobbeltdøre imellem nogle af klasselokalerne i udskolingen. Det giver mulighed for at lægge lokalerne sammen, når der skal være tværfaglig undervisning eller at låne hinandens lokaler, når en af klasserne har undervisning andetsteds.

3.2.5 SFO og indskoling

SFO og indskoling skal ses som en enhed, hvor samarbejde og deling af lokalerne optimeres.

To af skolerne har endnu ikke etableret et lokalfælleskab primært pga. pladmangel, men ellers er der på de øvrige skoler etableret lokalfællesskaber mellem skole og SFO. Uanset den fysiske placering er der på alle skoler et tæt samarbejde mellem skole og SFO personale samt til dels deling af lokalerne. Der er dog stadig steder hvor man i højere grad kunne sammentænke bruge af lokalerne på tværs.

Gode cases

Lokalfællesskab

På Fuglsanggårdsskolen er indskolingshuset indrettet, så det kan bruges både til undervisning og fritid. Lokalerne er rummelige og lyse og indretningen giver god mulighed for mange forskellige måder at bruge rummene på.

3.2.6 Madpolitik

Med udgangspunkt i den formulerede mad- og måltidspolitik i kommunen, skal bygningerne indrettes således at der kan tilbydes en sund kost.

Samtlige skoler deltager i lokale madordninger på den enkelte skole, hvor der kan bestilles mad og mælk på nettet. Mad og mælk kan afhentes i skolernes madudleveringsskranke. På alle skolerne spises i klasserne.

3.2.7 Alle rum er læringsrum

Alle rum og gangarealer på skolen er som udgangspunkt læringsrum og derfor skal gangarealer, læringscenter, fællesrum mv. inddrages i den daglige planlægning af undervisningen og læringsforløb samt alle øvrige aktiviteter.

Alle skolerne oplever, at de så vidt muligt udnytter pladsen til undervisning og læringsforløb. Klasselokalerne er flere steder pressede, fordi klassekvotienten er øget de senere år. Dog er der mange steder, hvor gangarealer ikke inviterer til ophold og læring ved indretning og udnyttelse af pladsen og derfor bliver disse arealer ikke udnyttet optimalt. Læringscentret bliver brugt i høj grad alle steder.

Gode cases

Fast inventar på gangen

Gangarealer kan flere steder være vanskelige at udnytte af brandmæssige årsager. Møblering accepteres, når den er nagelfast og når der er en tydelig markering af flugtvejen.

På Taarbæk Skole er nicher ved vinduer i gange udnyttet med mindre fastnaglede siddemøbler. Nogle af disse møbler er trapper til flugtvej gennem vinduet, hvor trappen udnyttes som et lille sidde/pause møbel.

3.2.8 Hjemklasser

Faste hjemklasser for den enkelte klasse skal udfordres og er ikke et princip, der nødvendigvis skal fastholdes.

På alle skoler har man faste hjemklasser med 1-2 faste klasselærere. På Trongårdsskolen har man arbejdet med at droppe hjemklasseprincippet i de ældste klasser i udskoling. Erfaringerne er, at eleverne og lærerne godt kan håndtere denne anderledes strukturering af skoledagen, hvor eleverne bevæger sig rundt til forskellige undervisningsrum alt efter fag.

Hjemklasseprincippet bliver flere steder oplevet som den trygge base, som eleverne har behov for. Derfor er der ikke et udpræget ønske blandt skolerne om at ophæve princippet om det faste hjemklasselokale.

Gode cases

Funktionsrum i udskoling

På Trongårdsskolen har man i udskoling indrettet klasselokalerne efter funktionsprincippet. Her bevæger eleverne sig fra rum til rum og lokalerne er indrettet efter fagene. Det betyder, at lærerne indretter sig med materialer og indretning, der matcher fagene og etablerer egne arbejdspladser. Samtidig oplever de, at eleverne er mentalt positivt indstillet til undervisningen.

3.2.9 Læringscentret

Læringscenteret er skolens centrale samlingssted, hvor der skal være mulighed for mange måder at lære på. Der skal være plads til fordybelse, gruppearbejde og samling af større grupper til undervisning eller oplæg. Det skal samtidig kunne anvendes til bl.a. lektiecafé og andre aktiviteter og være et åbent miljø, hvor man kan gå til og fra. Læringscenteret samt bogdepot skal om muligt være centralt placeret på skolen, så der er nem adgang for medarbejderne samt let adgang for skolens elever.

Læringscentrene opfylder i høj grad funktionsprincippet. Læringscentrene er tydeligvis et godt supplement til klasselokalerne, fordi der tilbydes andre typer læringsmiljøer. Læringscentrene er ikke altid placeret centralt på skolerne af fysiske årsager, men de opleves som tiltrækkende og attraktive læringsrum og der er meget aktivitet dér.

Gode cases

Kongevejens Skole har fået indrettet et læringscenter, hvor der er en rar stemning og mange forskellige læringsmiljøer, der retter sig både mod de yngste og de ældste elever.

3.2.10 Udemiljø

Udemiljøet som læringsrum er lige så vigtigt som indendørs faciliteterne, derfor skal de sammentænkes, og uderum skal anses som et supplement til de indendørs læringsrum

Skolerne har generelt acceptable men ofte temmelig slidte udearealer. Det halter med indretningen af arealerne så de supplerer de indendørs læringsmiljøer. Til gengæld er der god mulighed for at komme ud og røre sig. Dele af udearealerne er visse steder prioriteret, så der er særlig gode forhold. Især når SFO'er og klubber er på eller i nærheden af skolen, er udemiljøerne mere varierede, fordi der er tænkt fritidsaktiviteter ind i udearealerne.

Gode cases

Gode udearealer / god brug af udemiljø

Specialskolen Sorgenfri Skole har et fint og varieret udemiljø. Der er både asfalt til løbehjul og kridtfigurer, naturlegeplads med hytter og andre legeredskaber af træ og haven med grønt græs, store træer og dyrehold.

Designet legeplads

Taarbæk Skole har en lille men veldesignet legeplads. Der er fundet plads til sand og bakker, en "hoppe-slange", et sidde/trappeareal og grønne bede. Udearealet fungerer som en slags bytorv i Taarbæk.

3.2.11 IT

IT vil være en væsentlig del af skolens læringsmiljø og bygningerne skal understøtte elevernes og lærernes mulighed for at inddrage dette i undervisningen

Alle skoler har et eller flere klassesæt af bærbare computere. Flere af skolerne har også fortsat et computerum, der anvendes til nationale test, forskellige former for undervisning, gruppearbejde og decideret IT-undervisning. På enkelte skoler har man nedlagt lokalet, på de øvrige anses det fortsat for anvendeligt at have. Tendensen er at eleverne – især de ældste – selv medbringer IT udstyr og udfordringen for skolerne er at tilbyde stabile netværk og internetforbindelser.

3.2.12 Personalefaciliteter

Skolerne skal være en attraktiv arbejdsplads, hvor der er mulighed for at kunne forberede sig, holde møder og afholde sociale arrangementer, samt trække sig tilbage for pause. Administrationen skal have tæt kontakt til personalefaciliteterne, for at fremme samarbejdet mellem ledelse og personale.

Generelt er der muligheder for, at personalet kan finde plads til forberedelse, afholdelse af møder mv. På skolerne er der lærerværelser og forberedelsesrum, mange benytter også læringscenteret i større eller mindre omfang. Individuelle kontorer/arbejdspladser er nogle steder stillet til rådighed, men sjældent brugt til andet end frasætningsplads hvilket tyder på at etablering af personlige arbejdspladser skal overvejes nøje i den fremtidige indretning.

Mange af administrationslokalerne er klemte. Nogle steder deler lederen kontor med andre fra ledelsesteamet. Der er generelt mangel på mødelokaler, og når lederen ikke har eget kontor, er der ikke en "buffer" der. Ifølge kortlægningen af anvendelse og udnyttelse af personale og administrationslokalerne, tyder det dog på, at der umiddelbart er en svingende grad af udnyttelse af lokalerne.

Gode cases

Ny administrationsbygning

I forbindelse med en gennemgribende renovering for 4-5 år siden fik Engelsborgskolen bygget en ny bygning indeholdende administrationen, personalerum og læringscenter. Det har givet en fin synergi mellem funktionerne i den nye bygning.

På Lundtofte Skole er der indrettet et nyt lærerforberedelseslokale med forskellige typer af arbejdsstationer, så man kan sidde enkeltvis eller arbejde sammen i teams.

3.2.13 Støj, indeklima, lysforhold og vedligehold

Skolerne skal indrettes, så der er et godt indeklima med gode støjforhold, lysforhold og temperaturer, samt have et godt indvendigt vedligeholdelsesniveau.

Indeklimaet og vedligeholdelsesniveauet varierer en del. De fleste skoler har et rimeligt vedligeholdelsesniveau men flere af skolerne fremstår stærkt præget af slitage. Flere af skolerne er bygget i tegl med blank mur indendørs i gangarealerne og skiffer på gulvene – det er slidstærke og bæredygtige materialer, som er nemme at vedligeholde til et højt niveau. Bagsiden er, at gangarealerne ofte henstår mørke og det er nødvendigt at se på bedre belysning både i form af kunstlys og hvor det er muligt - gennembryd-

ninger ved dørene til klasselokalerne, så der kommer dagslys og oplevelse af aktivitet ind i gangarealerne.

Nogle skoler har udfordringer med overophedning ved solindfald gennem store vinduesarealer mod syd og vest.

Frisk luft og ventilation af rummene er ikke et udtalt problem, men alligevel et område der bør overvåges. Visse lokaler skal ventileres, f.eks. computerundervisningslokaler. Nogle skoler får det først gjort, når der er besluttet påbud fra arbejdstilsynet.

Dagslys i klasselokalerne er ikke et problem, vinduesarealerne er generelt tilstrækkelig store nok til at lukke nok dagslys ind i rummene.

3.2.14 Flere fag i et lokale

Dette funktionsprincip er defineret som et fremtidigt potentielt funktionsprincip. Et sådant princip er perspektiver på den fremtidige bygningsanvendelse. Det er elementer, som i større eller mindre grad kan forventes at blive gældende inden for en overskuelig fremtid. Det er imidlertid også perspektiver, som formentligt kræver drøftelser på andre niveauer – f.eks. omkring pædagogiske og/eller læringsmæssige elementer.

I denne opgaves sammenhæng anvender vi de potentielle fremtidige funktionsprincipper som opmærksomhedspunkter i bygningsgennemgangen, og der sættes således fokus på de bygningsfysiske og holdningsmæssige muligheder og barrierer for den pågældende funktion.

Flexibel udnyttelse af skolens faglokaler, hvor funktionsprincippet er flere fag i et lokale, fremfor et fag i et lokale

Der forekommer kun i begrænset omfang fleksibel udnyttelse af skolernes faglokaler. Den gængse holdning til anvendelse af rummene er, at et fag primært benytter rummet og der kan ofte være et fagligt ejerskab knyttet til lokalet der gør, at andre personer ikke benytter lokalet.

Der er potentiale for i højere grad at tænke et faglokale til flere fag, og resultaterne fra kortlægningen viser, at der er et stort potentiale for i højere grad at benytte den ledige kapacitet, der er fundet i faglokalerne.

I lyset af skolereformen bør det overvejes hvad faget håndværk og design vil have af konsekvenser for indretningen af faglokalerne på længere sigt.

Der er på flere skoler foreslået tiltag på indretnings- eller kulturniveau for at forløse dette potentiale.

3.2.15 Sammenlægning af specialcenter og læringscenter

Dette funktionsprincip er defineret som et fremtidigt potentielt funktionsprincip. Et sådant princip er perspektiver på den fremtidige bygningsanvendelse. Det er elementer, som i større eller mindre grad kan forventes at blive gældende inden for en overskuelig fremtid. Det er imidlertid også perspektiver, som formentligt kræver drøftelser på andre niveauer – f.eks. omkring pædagogiske og/eller læringsmæssige elementer.

I denne opgaves sammenhæng anvender vi de potentielle fremtidige funktionsprincipper som opmærksomhedspunkter i bygningsgennemgangen, og der sættes således fokus på de bygningsfysiske og holdningsmæssige muligheder og barrierer for den pågældende funktion.

Det må forventes at der findes potentiale ved at sammenlægge specialcenter og læringscenter dels for

at sammentænke funktioner og dels for at frigøre lokalkapacitet.

Skolerne kan umiddelbart ikke selv se potentialer i at sammenlægge specialcenter og læringscenter. For dem er det vigtigt at der er ro omkring specialcentrets elever, så de ikke forstyrres. Samtidig synes der ikke umiddelbart at være arealoptimeringspotentialer, da specialcenteret for det første anvendes det meste af dagen og for det andet allerede nu anvender læringscentret i forskellige sammenhænge.

3.2.16 Den nye skolereform

Dette funktionsprincip er defineret som et fremtidigt potentielt funktionsprincip. Et sådant princip er perspektiver på den fremtidige bygningsanvendelse. Det er elementer, som i større eller mindre grad kan forventes at blive gældende inden for en overskuelig fremtid. Det er imidlertid også perspektiver, som formentligt kræver drøftelser på andre niveauer – f.eks. omkring pædagogiske og/eller læringsmæssige elementer.

I denne opgaves sammenhæng anvender vi de potentielle fremtidige funktionsprincipper som opmærksomhedspunkter i bygningsgennemgangen, og der sættes således fokus på de bygningsfysiske og holdningsmæssige muligheder og barrierer for den pågældende funktion.

Det må forventes, at der med en ny skolereform kan blive brug for, at bygningskapaciteten i fremtiden skal kunne rumme muligheden for, at koble almen undervisning med støttetimer. Barriere og potentialer for dette undersøges nærmere.

Skolerne mener generelt at det er svært at finde plads til understøttende timer i deres lokaler. De skoler der ser muligheder, er især skoler med gode idrætsfaciliteter m.v. Resultaterne af kortlægningen viser imidlertid en række lokaler, som kun i begrænset omfang udnyttes i de pågældende tidsrum, det drejer sig f.eks. om faglokaler, udearealer, hjemklasser og SFO-lokaler. Hvorvidt potentialerne i de pågældende lokaler kan udnyttes i forhold til støttetimer, afhænger dog helt af hvilke aktiviteter det drejer sig om og dermed hvilke fysiske rammer der er brug for.

3.2.17 Sammentænke klub og skole

Dette funktionsprincip er defineret som et fremtidigt potentielt funktionsprincip. Et sådant princip er perspektiver på den fremtidige bygningsanvendelse. Det er elementer, som i større eller mindre grad kan forventes at blive gældende inden for en overskuelig fremtid. Det er imidlertid også perspektiver, som formentligt kræver drøftelser på andre niveauer – f.eks. omkring pædagogiske læringsmæssige samt studiemæssige elementer.

I denne opgaves sammenhæng anvender vi de potentielle fremtidige funktionsprincipper som opmærksomhedspunkter i bygningsgennemgangen, og der sættes således fokus på de bygningsfysiske og holdningsmæssige muligheder og barrierer for den pågældende funktion.

Det må forventes at der findes et potentiale i at sammentænke klub og mellemtrin/udskoling, og på den måde frigøre lokalekapacitet. Mulighederne undersøges i forhold til bygningsfysik og holdningsmæssige forhold.

Der er et bygningsmæssigt potentiale i at skolen i højere grad benytter klubbens lokaler. Et andet potentiale er mulighederne for at klubberne i højere grad anvender skolens lokaler, for på den måde at udnytte eftermiddagstimerne, hvor mellemtrin og udskolingslokalerne alligevel står ledige.

Skolerne vurderer umiddelbart ikke, at der er plads på skolerne til dette, men i forhold til resultaterne fra kortlægningen ser det umiddelbart ud til, at der er et potentiale hertil.

Der er ikke foreslået konkrete tiltag på skolerne med sammentækning af skole og klubber, da det vurderes, at der er brug for en yderligere dialog om dette, før dette potentiale kan tilvejebringes med succes.

3.2.18 Andre observationer

Heldags og specialskoler

En særlig kategori af skoler er Heldags/specialskolerne (Sorgenfri, Fuglsanggård Heldagsskole, Hummeltofteskolens gruppeordning). Generelt er det vanskeligt at invitere eksterne brugere ind i disse miljøer, som er meget specifikt indrettet til brugerne/eleverne, med særlige møbler, små rum (både klasse- og faglokaler), der også er meget afhængige af, at der ikke sker forandringer i deres miljøer fra dag til dag. Skolerne har således nogle særlige hensyn at tage grundet deres elevgruppe. At udvide skolernes kapacitet ved at flytte aktiviteter ud i lokaler/steder uden for skolemiljøerne er problematisk i forhold til de fysiske og psykiske handicaps skolen skal rumme og håndtere. Derfor er det ofte nødvendigt at have idræts/motorikrum, vandrum (med bassiner) og lignende i tæt relation til selve skolen.

4 Økonomi

Opgaver	Økonomi
Holdningsmæssige tiltag	Ikke prissat, med indgår som en del af Spacemanagement processen
"Dele med andre". Dele faciliteter mellem kommunale institutioner og mellem foreningerne under folkeoplysningen	Ikke prissat, men indgår som en del af Spacemanagement processen.
Indretningsmæssige tiltag	
Kategori 1.	950.000
Kategori 2.	1.600.000
Kategori 3.	150.000
I alt	2.700.000
Bygningsmæssige tiltag.	
Kategori 1.	42.100.000
Kategori 2.	34.500.000
Kategori 3.	1.300.000
I alt	77.900.000
I alt	80.600.000

Sammenstilling af ovenstående økonomi er beregnet af Lyngby-Taarbæk Kommune med udgangspunkt i overslagstal fra Bascon.

Arealanalyse Lyngby-Taarbæk Kommune

Strategiske anbefalinger: Områdecenter og Træningscenter

Lyngby-Taarbæk Kommune

September 2013

Lyngby-Taarbæk Kommune
Lyngby Rådhus, Lyngby Torv 17
2800 Kgs. Lyngby

Bascon A/SÅboulevarden 21Postbox 510DK-8100 Aarhus C

Indholdsfortegnelse

1	Indledning	3
2	Strategiske prioriteringer af tiltag	5
2.1	Øvrige anbefalinger	6
3	Redegørelse for indretning af Lyngby-Taarbæks Område- og Træningscentre	8
3.1	Overordnet vurdering af område- og træningscentrene	8
3.2	Redegørelse for indretning på områdecentre	8
3.2.1	God og tryk pasning i et levende miljø	8
3.2.2	Fokus på fysisk aktivitet og motion	9
3.2.3	Fremme samarbejder	10
3.2.4	Eksterne brugere på centrene	10
3.2.5	Varierede fællesarealer	10
3.2.6	Det private og det fælles	11
3.2.7	Udemiljø	11
3.2.8	IT	12
3.2.9	Personalefaciliteter	12
3.2.10	Støj, indeklime, lysforhold og vedligehold	12
3.2.11	Aktiviteter med eksterne brugere	13
3.2.12	Benyttelse af aktivitetscentrene	13
3.3	Redegørelse for indretning på træningscentre	13
3.3.1	Træning, individuelle samtaler og undervisning	13
3.3.2	Øget samarbejde	14
3.3.3	Synligt og tilgængeligt personale	14
3.3.4	Individuel træning	14
3.3.5	Udemiljø	14
3.3.6	IT	14
3.3.7	Personalefaciliteter	15
3.3.8	Udvide brugen af cafeerne	15
3.3.9	Andre observationer	16
4	Økonomi	17

1 Indledning

I det følgende præsenteres resultaterne af bygningsfysisk gennemgang og analyse af Lyngby-Taarbæk Kommunes område- og træningscentre. Delrapporten peger på en række strategiske anbefalinger til, hvordan Lyngby-Taarbæk Kommune fremadrettet kan sikre, at lokalefaciliteterne på område- og træningscentrene understøtter en moderne og fremtidssikret anvendelse af lokalerne, og opgaveløsning, samtidig med, at der tænkes i arealoptimering og optimeret lokaleudnyttelse.

De strategiske anbefalinger i denne rapport er baseret på et omfattende analysearbejde gennemført i første halvdel af 2013. Analysearbejdet er sket på baggrund af forskellige informationskanaler. Dels er der lyttet til de der bruger bygningerne, dels er hverdagen i bygningerne observeret, og dels er der foretaget en kortlægning af anvendelse og udnyttelsesgrad.

Kortlægningen af ejendommene er sket som en kombination af brugernes egen opfattelse af anvendelse og udnyttelse, samt en række stikprøver på forskellige ejendomme. Kortlægningen og resultaterne af denne er beskrevet i delrapporten *Kortlægning af anvendelse og udnyttelsesgrad*.

Med afsæt i funktionsprincipperne og på baggrund af interviewene med lederne for område- og træningscentrene og besigtigelser på centrene, er der udarbejdet en række forslag til tiltag, som hver især vil bidrage til at optimere arealanvendelsen, og sikre at bygningerne lever op til moderne og fremtidssikrede måder at løse opgaven på indenfor de forskellige sektor områder.

Tiltagene på de enkelte område- og træningscentre er foreslået i 3 niveauer:

- Organisations-/kulturniveau
- Indretningsniveau
- Bygningsniveau

Tiltagene er beskrevet overordnet, ligesom at der er beregnet et økonomisk rammebeløb for hvert tiltag. De enkelte tiltag og den tilhørende økonomi foreligger i databilag, og vil fremadrettet indgå i Lyngby-Taarbæk Kommunes fremtidige Facility Management system. Der henvises til den opsamlende rapport hvor den økonomiske metode er beskrevet.

Delrapporten indeholder tre hovedafsnit:

- Strategiske anbefalinger for hele området
- Redegørelse for område- og træningscentres indretning med udgangspunkt i funktionsprincipperne
- Tilstandsvurdering af ejendommene som vil foreligge ultimo 2013.

De strategiske anbefalinger i første del af rapporten er angivet i to niveauer:

- Et byggefysisk niveau, hvor den strategiske anbefaling går på, hvorledes Lyngby-Taarbæk Kommune kan prioritere, hvilke tiltage der skal sættes i gang i forhold til ønsker om opnået niveau for det enkelte område- og træningscenter.
- Et perspektiverende niveau, hvor der sættes fokus på de potentialer der kan realiseres med en ændret tilgang til, hvordan bygninger og lokaler kan udnyttes mere effektivt.

Delrapportens anden del består af en sammenfattende redegørelse af de gennemgåede område- og træningscentre i forhold til funktionsprincipperne, samt en overordnet vurdering af, i hvor høj grad område- og træningscentrene lever op til funktionsprincipperne. Der er i samarbejde med Lyngby-Taarbæk

Kommune udarbejdet et sæt funktionsprincipper for kommunens område- og træningscentre. Disse funktionsprincipper har været den "målestok", hvorudfra samtlige område- og træningscentre er blevet gennemgået og efterfølgende vurderet.

Lyngby-Taarbæk Kommune har udarbejdet nøgletal for varme og elforbrug for den enkelte ejendom. Hvor den enkelte ejendom har haft væsentlige udsving i forhold til gennemsnittet på lignende ejendomme, er det kommet med i den samlede vurdering af tiltag og de strategiske anbefalinger for at sikre fokus på at minimere negative udsving.

Generelt er de fysiske rammer på område- og træningscentre i Lyngby- Taarbæk Kommune tidssvarende og de lever i høj grad op til de gældende funktionsprincipper for områderne. Forholdsvis få tiltag kan bringe de fleste af centrene på et tidssvarende og fremtidssikret niveau.

Bygningsmassen er generelt godt vedligeholdt og der er et godt indeklima, som dog præges af, at enkelte bygninger er af ældre dato med kulde/trækproblemer og behov for renovering.

2 Strategiske prioriteringer af tiltag

Der er på den enkelte institution foreslået en række tiltag, der skal være med til at opgradere den pågældende institutions fysiske rammer i forhold til anvendelse og brug. Tiltagene er foreslået i tre niveauer:

1. Bygningstiltag, hvor det er om- til- eller nybygninger
2. Indretningstiltag med inventar m.v.
3. Kulturtiltag, brugernes kultur og/eller holdninger indarbejdes for i højere grad at udnytte lokalerne/faciliteternes potentialer.

Målet med opgraderingen er, at lokalerne opleves som tidssvarende, fremtidssikret og at de lever op til kommunens funktionsprincipper.

Hvert enkelt tiltag er blevet prioriteret i kategori 1, 2 eller 3.

- Kategori 1 er tiltag, der bør gennemføres hurtigst muligt, da de vurderes som meget værdiskabende i forhold til investeringen.
- Kategori 2 er tiltag, der også bør prioriteres. Der er tale om tiltag, hvor værdien vurderes at være passende i forhold til den investering der skal foretages.
- Kategori 3 kan betragtes som "luksus", hvilket vil sige tiltag, der skaber relativt begrænset værdi i forhold til størrelsen på investeringen og som måske nok kan tilføre værdi for brugerne, men som samtidig ikke vurderes nødvendige i forhold til, at institutionernes bygninger lever op til funktionsprincipperne (når kategori 1 og 2 er gennemført)." Alle kategori 3 tiltag vil skabe værdi i centrene, men hver enkelt tiltag er vurderet ud fra en helhedsbetragtning af centrenes indretning, organisering og udformning. Prioriteringen er herefter foretaget i forhold til at skabe et niveau, svarende til hensigterne i funktionsprincipperne, og at dette gøres på den mest økonomiske måde.

Hvorvidt man ønsker at realisere nogle eller samtlige tiltag, er i bund og grund et spørgsmål om prioritering af kommunens ressourcer i forhold til andre serviceområder. Skal realiseringen ske inden for rammerne af et begrænset økonomisk råderum, kan der med fordel prioriteres på følgende måde:

- Et træningscenter vurderes som "lav" i forhold til at leve op til kommunens funktionsprincipper (rød i skemaet side 8). Inden der foretages investeringer i denne bygning, skal det nøje overvejes om man ønsker at fastholde anvendelse af de fysiske rammer til demensboliger, eller om der kan findes alternative løsninger. Bygningerne kræver investeringer for at komme på et acceptabelt niveau. Mulighederne for frasalg og tilvejebringelse af erstatningskapacitet andre steder bør overvejes i forhold til den økonomiske bæredygtighed af de valgte løsninger.
Estimeret økonomi for investering i ejendommen samt inventar til indretning bliver sammenlagt ca. 2,2 mio.
- Et demenscenter og et træningscenter vurderes i middel grad at leve op til kommunens funktionsprincipper (gul i skemaet side 8). Her er tale om Borrebakken som forventes at lukke i 2014 for dele af aktiviteterne. Gennemføres tiltagene i kategori 1 og 2 vurderes det, at disse ejendomme vil løftes til i høj grad at leve op til kommunens funktionsprincipper. Estimeret økonomi for investering i de to ejendomme samt inventar til indretning bliver sammenlagt ca. 1,8 mio.
- For enkelte områdecentre/træningscentre er der formuleret en række øvrige tiltag (kategori 3) Tiltag som måske nok kan tilføre værdi for brugerne, men som samtidig ikke vurderes nødvendige i forhold til, at bygningerne, når kategori 1 og 2 tiltag er gennemført, lever op til funktionsprincipperne. Tiltagene bør således prioriteres lavt, men kan gennemføres, hvis kommunen vurderer der er økonomisk

grundlag for det. Estimeret økonomi for investering i kategori 3 tiltagene bliver sammenlagt ca. 650.000 mio. Se mere detaljeret økonomisk opsamling under økonomiafsnittet sidst i rapporten

2.1 Øvrige anbefalinger

Udover igangsættelse af tiltag, jf. prioriteringsprincipperne nævnt i forrige afsnit, anbefales i dette afsnit en række yderligere strategiske perspektiver. Perspektiverne omhandler alternative muligheder for at skabe optimale rammer og god udnyttelse/anvendelse af bygningerne, og handler om at påvirke den mentale opfattelse blandt brugere af bygningerne, og om at organisere anvendelsen af rum på nye måder. Det er anbefalinger, der umiddelbart vil kræve en større indsats fra kommunens side, for at forløse potentialet modsat de enkelte tiltag, der er foreslået på det enkelte områdecenter/træningscenter, som umiddelbart er lettere at realisere.

▪ **Kompetenceudvikling af ledelsen og personalet**

Der er stor forskel på evnen til at organisere og lede brugen af rum på det enkelte center. Interiørerne fremstår generelt med et institutionelt og standardiseret præg. En stor del af indretningen er først og fremmest tænkt ud fra de specifikke funktionelle behov som ældre plejekrævende mennesker har og ud fra en primær tilgang til bygningerne som arbejdsplads for et personale, der skal kunne håndtere plejekrævende ældre, kørestolsbrugere, demente mv.

For at opnå maksimal udbytte af de investeringer, der gennemføres i den enkelte institution, er det afgørende, at der i højere grad tænkes i arealoptimering på lokalt niveau og indretning, der matcher serviceniveauet. Optimal indretning af rum vil være med til at sikre et bedre match i forhold til serviceniveau, pleje, fleksibilitet og dobbeltudnyttelse. Derfor anbefales det, at Lyngby-Taarbæk Kommune udformer en guide for indretning af Område- og Træningscentre, der giver gode ideer og konkrete indretningsforslag, samt at ledelse og personalegruppe kompetenceudvikles til at indrette og optimere anvendelsen og af rum.

Fokus kan f.eks. være på: Aktivering af passive m², bedre dobbeltudnyttelse af lokaler, hvordan skabes der attraktive rum med stemning og hjemlighed, fleksibilitet i indretningen, valg af møbler.

▪ **Bedre udnyttelse af de eksisterende rammer**

På områdecentrene har arealerne til beboerophold, køkkenlokaler samt lokaler til eksterne brugere en forholdsvis lav udnyttelsesgrad. På træningscentrene er det aktivitetslokalerne, køkkenlokalerne og lokaler til eksterne brugere der har en forholdsvis lav udnyttelsesgrad. For begge områder er der et potentiale for bedre udnyttelse af lokalerne i både dag- og aften-timer og det anbefales at få kortlagt og synliggjort lokalerne, samt få etableret et let tilgængeligt bookingsystem. Der bør dog vurderes hvilke lokaler beboerne selv betaler for i forbindelse med egen bolig og fællesarealer.

Der er et potentiale for at eksterne brugere kan få adgang til lokaler og træningsfaciliteter i højere grad end i dag. Der bør etableres et centralt bookingsystem og arbejdes med kulturen på det enkelte center der gør, at deling af lokaler bliver et centralt element i anvendelse af lokalerne i hverdagen, både i aften- og dagtimerne.

Der bør være opmærksomhed på, at der kan være udfordringer med, at ekstern brug kan give større slid af lokalerne, samt et større behov for rengøring på det enkelte center.

Et særligt forhold der er vigtigt at have fokus på ved øget brug af træningscentrenes redskaber er slitage. Mange af maskinerne er ikke robuste nok til mere og hårdere brug end det nuværende. Maskinerne er indkøbt i forhold til de visiterede brugere, som ikke slider særlig hårdt på materiellet.

I forhold til at invitere eksterne brugere ind, kan det være en mulighed at satse på specifikke målgrupper og gerne nogle som har et forhold til eller en interesse i det pågældende center, således at der kan opstå et ejerskab til lokalerne og som samtidig kan bidrage med samarbejde og synergi til centrets beboere.

- **IT**

Generelt benyttes IT i forbindelse med administrationen, men der er ikke lettilgængelige stationer til fri afbenyttelse placeret i fællesområderne. Det anbefales, at Lyngby-Taarbæk Kommune får udarbejdet et sæt retningslinjer for, hvordan IT skal indgå på centrene til glæde for beboerne og eksterne gæster. En mulighed kunne være at udnytte de digitale medier til at guide og instruere brugerne af træningscentrene, fordi brugerne herved bliver uafhængige af personalet, hvilket igen giver mulighed for individuel træning uden for den officielle åbningstid.
- **Udearealer**

Der er enkelte steder anbefalet opholds- og aktivitetsmuligheder i udendørsarealerne. Udearealerne rummer generelt et uudnyttet potentiale, som kan være med til at berige beboerne. Det anbefales, at Lyngby-Taarbæk Kommune skaber et større fokus på anvendelse af udearealerne, så de i højere grad indrettes med aktiviteter, der giver lyst til motion og fysisk aktivitet samt giver mulighed for ophold og sanselige oplevelser for både beboerne og de besøgende.
- **Bygninger**

Træningscentret Møllebo er indrettet i en tidligere hotelbygning og er i ringe stand. Det bør undersøges og overvejes nærmere, om det på lang sigt er hensigtsmæssig med indretning af træningscentret i bygningerne, da det kræver en større investering for at få bygningerne på et niveau, der matcher gældende funktionsprincipper som omhandler indeklima.
- **Områdets funktionsprincipper**

Der er inden besigtigelserne udarbejdet en række funktionsprincipper for Område- og Træningscentre i samarbejde med kommunen. Det vurderes, at de nuværende udarbejdede funktionsprincipper er en god overordnet markør for, hvad de fysiske rammer skal give plads og mulighed i Lyngby-Taarbæk Kommunes Område- og Træningscentre. Det anbefales, at disse funktionsprincipper fremadrettet anvendes som guidelines for indretning og brugen af Område- og træningscentrenes lokaler og bygninger.

I forbindelse med udarbejdelse af funktionsprincipperne, blev der formuleret en række *forslag til* funktionsprincipper, beskrevet i afsnit 3. For områdecetrene forventes at der findes et potentiale for at invitere eksterne brugere ind til fælles aktiviteter med beboerne, samt at der findes et potentiale for at eksterne brugere kan benytte aktivitetscentrene yderligere. For træningscentrene gælder det, at der forventes at findes et potentiale for at udvide åbningstiderne og trimme driften samt at udvide brugen af cafeen i forbindelse med træningscentret.

3 Redegørelse for indretning af Lyngby-Taarbæks Område- og Træningscentre

I dette kapitel gives først en sammenfattende vurdering af i hvor høj grad bygningerne opfylder kommunens funktionsprincipper. Vurderingen præsenteres i nedenstående matrice, hvor det med farver er illustreret i hvilken grad det enkelte område- og træningscenters bygninger vurderes at leve op til funktionsprincipperne.

Efter den overordnede vurdering præsenteres grundlaget for vurderingen i form af en redegørelse for det, der er set og hørt om område- og træningscentrenes indretning. Redegørelsen tager udgangspunkt i funktionsprincipperne (i hvert afsnit findes funktionsprincippet i tekstboks).

3.1 Overordnet vurdering af område- og træningscentrene

Der er givet følgende vurdering af kommunens område- og træningscentre i forhold til, i hvor høj grad deres bygninger lever op til kommunens funktionsprincipper:

I hvor høj grad understøtter bygningen områdets funktionsprincipper, som værende tidssvarende og moderne faciliteter?

Områdecetre og Træningscentre	Lav	Middel	Høj
Områdecetre Virumgård			Høj
Områdecetre Baunehøj			Høj
Områdecetre Solgården			Høj
Demenscentre Borrebakken, <i>forventes lukket i 2014</i>		Middel	
Træningscenter Møllebo	Lav		
Træningscenter Fortunen		Middel	
Antal Institutioner	1	2	3

3.2 Redegørelse for indretning på områdecetre

I det følgende redegøres for indretningen på områdecetrene med udgangspunkt i funktionsprincipperne. Redegørelsen er baseret på dels interview og dels besigtigelse af ejendommene.

3.2.1 God og tryk pasning i et levende miljø

Områdecetrene skal indrettes så der skabes liv på det enkelte områdecetre med en god atmosfære, samt mulighed for at skabe tryk, god pasning og give optimal pleje for den enkelte beboer.

De 4 institutioner er alle indrettet med en god atmosfære og tryk rammer, som understøtter en god pasning og optimal pleje for den enkelte beboer. Centrene er indrettet med forskellige grader af offentlighed og privathed, således at der er mulighed for både at deltage i fællesaktiviteter og uformelt socialt samvær, og at trække sig tilbage til mere private fællesarealer i boligafsnittene eller ind i egen privat bolig. Beboerne har således mulighed for at være i forskellige miljøer, der understøtter lyst og evne til at være mere eller mindre privat eller social.

Flere af centrene består af ældre bygninger, som med tiden er ud- og ombygget. Det betyder samtidig at centrene typisk har ældre bygningsområder, som ikke altid er optimale i forhold til rumorganisering og – størrelse. Ofte betyder det, at det er vanskeligt at udnytte rummene optimalt, og samtidig besværliggøres arbejdet for personalet. I de bygningsarealer, som er om- eller tilbygget er forholdene dog typisk helt fine. De nyere tilbygninger har f.eks. ofte god plads til, at personalet kan arbejde med fysisk handicappede beboere. Der er ligeledes depoter, brede gange, vaskerum mv. i boligafsnittene, alt sammen noget der bidrager til at arbejdsgangene bliver mere optimale.

Ulempen ved tilbygningerne er, at afstandene på centrene er blevet store, hvormed personalet ofte oplever, at der skal gås langt i hverdagen. I enkelte tilfælde kan det også være et problem, at funktionerne er fordelt på flere bygninger. Dette kan betyde, at det er nødvendigt at bevæge sig ud i vejrliget, for at komme fra A til B. På et af områdecentrene oplevedes dette som en barriere, i forhold til at få beboerne med til arrangementer mv. i fællesarealerne.

Gode cases

Home sweet home

På Virumgård, Solgården m.v er der indrettet områder, som kalder på erindringer og minder fra beboernes liv. Der er en stue indrettet med møbler fra 1950'erne og 1960'erne, som et særligt erindringsrum for demente, men som også bruges til møder mv. Caféen i fællesarealerne er indrettet i almestil med blondeduge og madamblå farvede møbler, tallerkenrækker, billedgalleri mv. hvilket også giver en fin atmosfære og kalder på fortællinger om beboernes liv i deres yngre år.

3.2.2 Fokus på fysisk aktivitet og motion

Områdecentre skal indrettes, så der er mulighed for at skabe mange forskellige aktiviteter for beboerne, med særlig fokus på fysisk aktivitet og motion, hvor der bl.a. skal skabes aktiviteter på tværs af generationer.

Områdecentre har generelt meget plads og mulighed for at skabe forskellige typer af aktiviteter for beboerne.

Aktivitetcentre, træningscentre og caféområder/fællesarealer er typisk de rum, der benyttes til aktiviteter, som f.eks. håndarbejde, diverse hobbies osv. I forhold til træningscentre og aktivitetcentre skal beboerne visiteres, og faciliteterne er således ikke nødvendigvis tilgængelige for alle beboere, samtidig med at brugere fra andre områdecentre og ældre i lokalområdet også visiteres til aktiviteter i disse faciliteter.

Ergo/fysioterapeuterne bruger enten caféområder, der med en foldedør kan adskilles fra de offentlige områder, eller andre fællesrum i centrene.

Gode cases

Fleksibilitet i rummene

På Solgården ligger café og aktivitetcenter i forlængelse af hinanden, således at de kan sammenlægges og adskilles efter behov. Det giver plads til forskellige typer aktiviteter for både store og mindre grupper af brugere.

Samtalerum

På Virumgård er man i færd med at etablere et samtalerum, der giver mulighed for samvær i et mere aflukket og stille område, f.eks. når beboerne har besøg eller bare ønsker at samtale i fred og ro, læse eller andet.

3.2.3 Fremme samarbejder

I forhold til tankerne bag projektet "Kvalitetsløft og aktiviteter på plejehjem" er det vigtigt, at der er plads til fremme af samarbejder mellem relevante interessenter, som f.eks. daginstitutioner og skoler for at udvide antallet af nye aktiviteter.

Der er gode muligheder for et øget samarbejde med relevante interessenter i alle områdecentre. Der findes velegnede rum, som også er ledige især i aftentimerne.

Centrene har i begrænset omfang samarbejde med skoler og børnehaver i forhold til at etablere fælles aktiviteter med besøg hos hinanden og opbygning af fælles traditioner.

Gode cases

Ældrekor

På Borrebakken har man tradition for, at daginstitutioner går Lucia optog og slår katten af tønden. Desuden kommer Lyngby Ældrekor fire gange årligt og holder salmesang etc. i salen.

Dedikerede ansatte

På Solgården er to ansatte dedikeret til at varetage og arrangere aktiviteter, herunder kontakt til skoler og daginstitutioner mv. i forbindelse med fastelavn, Lucia optog osv. De ældre tager også på besøg i børnehaver, på ture o.a.

3.2.4 Eksterne brugere på centrene

Som udgangspunkt skal aktivitetscentre være åben for alle. Potentielt egnede rum som eksterne brugere kan benytte, vil typisk være aktivitetscentre, træningscentre, caféområder og foyerområder i de offentlige fællesarealer.

Generelt er områdecentre åbne over for eksterne brugere, som kan give ekstra liv og aktivitet på centrene. Dog er der en særlig problematik i forbindelse med demente beboere, der ikke tåler meget støj og uro, fordi det stresser dem og gør dem forvirrede, bekymrede og urolige.

Mulighederne for at lade eksterne brugere anvende faciliteter på områdecentre, findes i de fællesarealer, der er omfattet af kommunens lejekontrakt. Fællesarealer i de private zoner, omfattes af beboernes lejekontrakter, og kan ikke benyttes af eksterne brugere.

I et rent tidsperspektiv, er der et ikke-realiseret potentiale for, at eksterne brugere kan anvende faciliteterne. Øget anvendelse af lokalerne vil samtidig også skabe et øget behov for f.eks. vedligehold af lokalerne, samt evt. servicering af de eksterne brugere i forhold til møblering, IT-udstyr, booking, rengøring m.m. I visse tilfælde vil faciliteterne funktionelt begrænse mulighederne for eksterne brugere, f.eks. i form af begrænset omklædningskapacitet, og træningsudstyr som ikke nødvendigvis er dimensioneret til andre brugergrupper, ligesom manglende depotplads kan skabe begrænsninger.

En barriere for ekstern brug af aktivitetscentre og træningscentre er, at brugerne skal visiteres til centrene. Det udelukker en række potentielle brugere, som f.eks. kunne benytte centrene i aftentimerne.

3.2.5 Varierede fællesarealer

Fællesarealerne skal indrettes, så der er en variation af opholdsmuligheder i spise- og dagligstue, der bl.a. giver

plads til, at mindre grupper kan samles og samtidig mulighed for, at den enkelte kan trække sig tilbage. De skal indrettes i forbindelse med køkkenfaciliteter, så beboerne kan inddrages i madlavning. Det er målet at duften af mad, vil være med til at skabe en stemning af hjemlighed.

Generelt er der en god variation af opholdsmuligheder til både større og mindre fællesskaber. I de private fællesarealer er der køkkener, så det er muligt at inddrage beboerne i madlavning. Disse køkkener er modtagerkøkkener og derfor ikke designet til egentlig madproduktion. Af og til bages der boller eller kager med beboerne, som bidrag til fælles kaffebord for beboerne i afsnittet.

Gode cases

Brunch

På Områdecener Baunehøj er der brunch på etagerne hver 7. uge, hvor der er dækket op til tag-selv-bord i de private fællesarealer ved køkkenerne.

Duften af mad

På Demenscenter Borrebakken bages brød, så der dufter af mad både morgen og middag. Morgenbrød er bake-off og der bages kage med beboerne 4 - 7 dage om ugen.

3.2.6 Det private og det fælles

Det er væsentligt at der skelnes mellem beboernes fællesområder og servicearealer samt aktivitetscentre, og at det respekteres at områdecener er en bolig med private områder.

Beboerne skal have indflydelse og medbestemmelse på deres hverdag, og der skal være et nærværende personale.

På alle Centrene respekteres skellet mellem det offentlige areal (lejet eller ejet af kommunen) og de private arealer (lejet af beboerne).

Visse steder mangler der dog mindre fællesrum og opholdsarealer med en mere "privat" karakter, hvor der er plads til aktiviteter og socialt samvær for 1 – 4 mennesker, f.eks. i forbindelse med familiebesøg.

3.2.7 Udemiljø

Udemiljøet er et vigtigt supplement til indendørs faciliteterne i Områdecenerne. Ude- og indemiljøer skal sammentænkes, så de bedst muligt supplerer og understøtter centrets aktiviteter og hverdag.

Udearealerne bruges de fleste steder som supplement til indendørsarealerne. Udearealerne er oftest udlagt med plæner, blomsterbede, terrasser og gangarealer. Visse steder er arealerne indrettet særligt med henblik på at udvide aktivitetsmulighederne indendørs. I forbindelse med Demenscentre er flere af udearealerne indrettet så de relaterer sig direkte til de dementes behov for sanselig stimuli.

Gode cases

Natur

Demenscenter Borrebakken ligger meget naturskønt. Beboerne påskønner udemiljøet, som derfor benyttes meget. Desuden er der gode terrasser, der supplerer opholdsmulighederne indendørs.

Sansehave

I forbindelse med Demenscenteret på Solgården, er der en sansehave som stimulerer og vækker nysgerrigheden og sanserne, og som medvirker til at beboerne kommer udenfor og får nye typer af oplevelser.

3.2.8 IT

Fremadrettet vil der være en større anvendelse af IT på områdecentren. Bygningerne skal understøtte beboernes, eksterne brugeres og personalets muligheder for, at inddrage IT i aktiviteterne og i driften af centrene.

IT bruges primært i administration. Et par steder bruges IT i pædagogiske sammenhænge i træning og undervisning. Beboerne er ikke "født" ind i det digitaliserede samfund og mange skal have hjælp til brug af IT.

Det trådløse netværk fungerer ikke optimalt og er ofte ude af drift.

Gode cases

Smartphone og bærbar

I yngre-gruppen (den yngste er 49) på Demenscenter Borrebakken benytter beboerne smartphones til dagbog og bærbare computere. IT bruges også som træningsredskab, der udbygges efter behov.

3.2.9 Personalefaciliteter

Servicearealer for medarbejdere skal give muligheder for at trække sig tilbage for pause, samt holde møder i personalegruppen, herunder plads til at hjemmeplejen kan mødes og afrapportere. Der skal være gode arbejdsforhold mht. hjælpemidler og indretning.

Personalefaciliteterne er generelt i orden. Et par steder mangler der pauserum og bedre indretning af arbejdspladser for personalet.

3.2.10 Støj, indeklima, lysforhold og vedligehold

Områdecentren skal indrettes, så der er et godt indeklima med gode støjforhold, lysforhold og temperaturer, samt have et godt indvendigt vedligeholdelsesniveau.

Generelt er indeklimaet godt. I dele af den gamle bygningsmasse er der trækgener, og visse steder er der overophedning og generende dagslys. Der er udfordring med støj for demente beboere, som er særlige følsomme og foruroliges af høje lyde og midlertidig støj.

Bygningerne er generelt på et godt og acceptabelt vedligeholdelsesniveau både udvendigt og indvendigt.

3.2.11 Aktiviteter med eksterne brugere

Dette funktionsprincip er *et forslag til* et fremtidigt funktionsprincip. Et sådant princip er perspektiver på den fremtidige bygningsanvendelse. Det er elementer, som i større eller mindre grad kan forventes at blive gældende inden for en overskuelig fremtid. Det er imidlertid også perspektiver, som formentligt kræver drøftelser på andre niveauer – f.eks. omkring pædagogiske og/eller læringsmæssige elementer.

I denne opgaves sammenhæng anvender vi de potentielle fremtidige funktionsprincipper som opmærksomhedspunkter i bygningsgennemgangen, og der sættes således fokus på de bygningsfysiske og holdningsmæssige muligheder og barrierer for den pågældende funktion.

Det må forventes at der findes potentiale ved at invitere eksterne brugere som f.eks. daginstitutioner og skoler indenfor på områdecentret, dels for at opgradere aktivitetsmulighederne og dels for at skabe liv for beboerne. Muligheder og barriere for dette undersøges nærmere.

Mange af områdecentrene har allerede nu besøg af børnehaver i et mindre omfang og ønsker gerne at få besøg i højere grad.

3.2.12 Benyttelse af aktivitetscentrene

Dette funktionsprincip er *ligeledes et forslag til* et fremtidigt funktionsprincip.

Det må forventes at der findes et potentiale i at invitere eksterne brugere til benyttelse af aktivitetscentrene og på den måde udnytte lokalekapacitet. Muligheder og barriere for dette undersøges nærmere.

I forhold til kortlægning af lokalerne er der umiddelbart et potentiale, for at benytte det i højere grad for eksterne brugere. Områdecentrene påpegede, at det var vigtigt at beboernes privatliv bliver respekteret, samt at det overvejes hvilke målgrupper man inviterer indenfor, så det ikke forstyrre og skaber utryghed blandt beboerne.

3.3 Redegørelse for indretning på træningscentre

I det følgende redegøres for indretningen på træningscentrene med udgangspunkt i funktionsprincipperne. Redegørelsen er baseret på dels interview og dels besigtigelse af ejendommene.

3.3.1 Træning, individuelle samtaler og undervisning

Træningscentrene skal indrettes, så der kan leveres fysisk træning af borgerne efter §86 og §140. Indretningen skal understøtte veltilrettelagte træningsforløb af høj kvalitet og med en høj grad af individualitet. Der skal være mulighed for individuelle samtaler og træning, samt patientundervisning bl.a. indenfor hjerneskeadeområdet og etablering af forløbsprogrammer for kronikere.

De to besigtigede træningscentre er indrettet så de kan levere fysisk træning af borgerne og gennemføre individuelle træningsforløb.

3.3.2 Øget samarbejde

Der skal være mulighed for et øget samarbejde med de øvrige centre som f.eks. jobcentrene og handi-capafsnittet samt et tæt samarbejde med hjemmeplejen.

Der er gode muligheder for samarbejde, og det forekommer allerede i vid udstrækning.

De to institutioner har en god tradition for at sparre og bruge hinandens faciliteter, hvilket udligner eventuelle midlertidige kapacitetsproblemer.

3.3.3 Synligt og tilgængeligt personale

Af hensyn til borgerne skal personalet være synligt og tilgængeligt.

Personalet er synligt og tilgængeligt i åbningstiden. Uden for åbningstiderne er der ikke ressourcer til personale.

3.3.4 Individuel træning

De døgnindlagte borgere har efter instruktion og aftale mulighed for at træne individuelt indenfor åbningstiden.

Der er mulighed for, at døgnindlagte beboere kan træne individuelt og der gives instruktion som er målrettet mod dette.

3.3.5 Udemiljø

Udemiljøet er et vigtigt supplement til indendørs faciliteterne i træningscentrene, og kan indrettes til brug for træning. Udemiljøet er ansigtet udadtil og skal derfor være attraktivt og vedligeholdt.

Udearealerne er vedligeholdte og attraktive – de gratis parkeringspladser ved Møllebo bruges af borgere der har ærinder i byen, hvilket betyder, at det kan være vanskeligt for brugere af træningscenteret at finde en p-plads. Begge træningscentre ligger i forbindelse med parker/parklignende udearealer og det er meget værdsat. Udearealerne er indrettet som "pauserum" og til ophold.

3.3.6 IT

Der skal være et fælles bookingsystem for hele kommunen. Digitale teknologier som kan guide, instruere og informere borgerne i relation til træning, skal anvendes så vidt muligt. Der skal i højere grad anvendes trådløse og mobile IT-løsninger hos personalet, så arbejdet kan udføres mere fleksibelt og tidsbesparende.

IT teknologierne er på vej ind på træningscentrene, bl.a. i form af digitale guides og instruktioner til brugerne. Der er endnu ikke et fælles bookingsystem for hele kommunen.

3.3.7 Personalefaciliteter

Træningscentrene skal være en attraktiv arbejdsplads. Der skal være et godt dokumentationsområde for terapeuterne med tilstrækkelig plads. Der skal være mulighed for at levere kvalitet i de aktiviteter, der udbydes på træningscentrene. Træningscentrene skal indrettes, så der er en god akustik, gode støjforhold, lysforhold og temperaturer, samt have et godt vedligeholdelsesniveau.

Træningscentrene er generelt gode og attraktive arbejdspladser for personalet. Der mangler dog plads til mindre arbejdsstationer til bl.a. at udføre dokumentation.

Udvide åbningstider og trimme driften

Dette funktionsprincip er defineret som et forslag til et fremtidigt funktionsprincip. Et sådant princip er perspektiver på den fremtidige bygningsanvendelse. Det er elementer, som i større eller mindre grad kan forventes at blive gældende inden for en overskuelig fremtid. Det er imidlertid også perspektiver, som formentligt kræver drøftelser på andre niveauer – f.eks. omkring pædagogiske og/eller læringsmæssige elementer.

I denne opgaves sammenhæng anvender vi de potentielle fremtidige funktionsprincipper som opmærksomhedspunkter i bygningsgennemgangen, og der sættes således fokus på de bygningsfysiske og holdningsmæssige muligheder og barrierer for den pågældende funktion.

Det må forventes at der findes potentialer i at udvide åbningstiderne og at trimme driften af træningscentrene. Det vil medføre et behov for at se på bemanning og økonomisk modeller for betaling el. lign. Det forventes yderligere at inventaret skal gennemgås med henblik på slitage og robusthed i forhold til en øget kapacitet.

Der er fundet et potentiale for at udvide træningscentret med øget åbningstider, hvilket kræver en øget bemanning af stedet. Der kunne være muligheder i at se på IT løsninger som kunne erstatte bemanning f.eks. til instruktion i brug og anvendelse af maskinerne, eller til direkte booking af lokalet.

Inventaret er særlig sårbart, da det er indstillet til de ældres behov. Det betyder at hvis eksterne brugere benytter maskinerne som har et andet behov for træning vil det overbelaste maskinerne. Det bør derfor overvejes hvilke former for maskiner der evt. vil være brug for at supplere med for at eksterne brugere kan benytte faciliteterne. Dette er nævnt under tiltag på den enkelte institution, men der er ikke afsat økonomi, da det bør vurderes yderligere hvilke maskiner der er behov for.

3.3.8 Udvide brugen af cafeerne

Det forventes at brugen af caféerne i forbindelse med træningscentrene også kan udvides.

Dette funktionsprincip er defineret som et forslag til fremtidigt funktionsprincip.

Der er fundet et potentiale for at udvide cafeernes åbningstider, samt at cafeen anvendes i højere grad indenfor åbningstiderne. Det skal dog overvejes, i hvor høj grad der er brug for at udvide cafeens åbningstid, da det bør hænge sammen med i hvor høj grad træningscentret bliver benyttet af eksterne bru-

gere fremadrettet. Det bør undersøges nærmere, om der er et behov hos de eksterne brugere, før cafeen udvider åbningstiderne.

3.3.9 Andre observationer

Ældre bygninger

Træningscenter Møllebo er indrettet i en tidligere hotelbygning. Det giver udfordringer i forhold til at udnytte rummene optimalt. F.eks. er der ikke behov for de mange toiletter/badeværelser, der ligger i forbindelse med de oprindelige hotelværelser i administrationsbygningen og der er snørklede gange og små rum, der er svære at udnytte optimalt.

4 Økonomi

Opgaver	Økonomi
Holdningsmæssige tiltag	Ikke prissat, med indgår som en del af Spacemanagement processen
"Dele med andre". Dele faciliteter mellem kommunale institutioner og mellem foreningerne under folkeoplysningen	Ikke prissat, men indgår som en del af Spacemanagement processen.
Indretningsmæssige tiltag	
Kategori 1.	150.000
Kategori 2.	300.000
Kategori 3.	0
I alt	450.000
Bygningsmæssige tiltag.	
Kategori 1.	900.000
Kategori 2.	3.650.000
Kategori 3.	650.000
I alt	5.200.000
I alt	5.650.000

Sammenstilling af ovenstående økonomi er beregnet af Lyngby-Taarbæk Kommune med udgangspunkt i overslagstal fra Bascon.

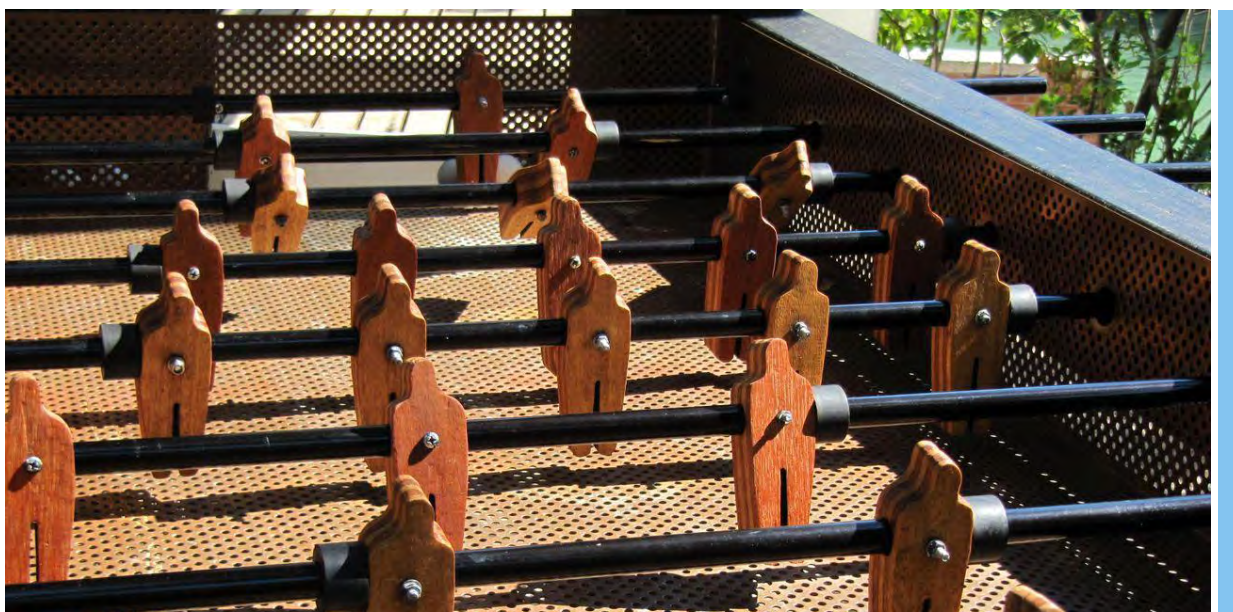

Arealanalyse Lyngby-Taarbæk Kommune

Strategiske anbefalinger: Klubber

Lyngby-Taarbæk Kommune

September 2013

Lyngby-Taarbæk Kommune
Lyngby Rådhus, Lyngby Torv 17
2800 Kgs. Lyngby

Bascon A/SÅboulevarden 21Postbox 510DK-8100 Aarhus C

Indholdsfortegnelse

1	Indledning	3
2	Strategiske anbefalinger	5
2.1	Strategiske prioriteringer af tiltag	5
2.2	Øvrige anbefalinger	6
3	Redegørelse for indretning af Lyngby-Taarbæks klubber	9
3.1	Overordnet vurdering af klubberne	9
3.2	Redegørelse for indretning	9
3.2.1	Inspirerende læringsmiljøer	9
3.2.2	Sociale aktiviteter og fysisk aktivitet	10
3.2.3	Innovation og kreativitet	10
3.2.4	Fleksibilitet	11
3.2.5	Tværfaglige projekter	11
3.2.6	Inddragelse af alle rum som læringsrum	12
3.2.7	IT	12
3.2.8	Personalefaciliteter	12
3.2.9	Støj, indeklima, lysforhold og vedligehold	13
3.2.10	Sammentænke fritids- og ungdomsklubber med mellemtrin og udskoling	13
4	Økonomi	14

1 Indledning

I det følgende præsenteres resultaterne af bygningsfysisk gennemgang og analyse af Lyngby-Taarbæk Kommunes klubber. Delrapporten peger på en række strategiske anbefalinger til, hvordan Lyngby-Taarbæk Kommune fremadrettet kan sikre, at lokalefaciliteterne i klubberne understøtter en moderne og fremtidssikret anvendelse af lokalerne, og opgaveløsning, samtidig med, at der tænkes i arealoptimering og optimeret lokaleudnyttelse.

De strategiske anbefalinger i denne rapport er baseret på et omfattende analysearbejde gennemført i første halvdel af 2013. Analysearbejdet er sket på baggrund af forskellige informationskanaler. Dels er der lyttet til de der bruger bygningerne, dels er hverdagen i bygningerne observeret.

Med afsæt i funktionsprincipperne og på baggrund af interviewene med klubbens leder og besigtigelse i klubberne, er der udarbejdet en række forslag til tiltag, som hver især vil bidrage til at optimere arealanvendelsen, og sikre at bygningerne lever op til moderne og fremtidssikrede måder at løse opgaven på indenfor de forskellige sektor områder.

Tiltagene i den enkelte klub er foreslået i 3 niveauer:

- Organisations-/kulturniveau
- Indretningsniveau
- Bygningsniveau

Tiltagene er beskrevet overordnet, ligesom at der er beregnet et økonomisk rammebeløb for hvert tiltag. De enkelte tiltag og den tilhørende økonomi foreligger i databilag, og vil fremadrettet indgå i Lyngby-Taarbæk Kommunes fremtidige Facility Management system. Der henvises til den opsamlende rapport hvor den økonomiske metode er beskrevet.

Delrapporten indeholder tre hovedafsnit:

- Strategiske anbefalinger for hele klubområdet
- Redegørelse for klubbernes indretning med udgangspunkt i funktionsprincipperne
- Tilstandsvurdering af ejendommene som vil foreligge ultimo 2013.

De strategiske anbefalinger i første del af rapporten er angivet i to niveauer:

- Et byggefysisk niveau, hvor den strategiske anbefaling går på, hvorledes Lyngby-Taarbæk Kommune kan prioritere, hvilke tiltage der skal sættes i gang i forhold til ønsker om opnået niveau for den enkelte klub.
- Et perspektiverende niveau, hvor der sættes fokus på de potentialer der kan realiseres med en ændret tilgang til, hvordan bygninger og lokaler kan udnyttes mere effektivt.

Delrapportens anden del består af en sammenfattende redegørelse af de gennemgåede klubber i forhold til funktionsprincipperne, samt en overordnet vurdering af, i hvor høj grad klubberne lever op til funktionsprincipperne. Der er i samarbejde med Lyngby-Taarbæk Kommune udarbejdet et sæt funktionsprincipper for kommunens klubber. Disse funktionsprincipper har været den "målestok", hvorudfra samtlige klubber er blevet gennemgået og efterfølgende vurderet.

Lyngby-Taarbæk Kommune har udarbejdet nøgletal for varme og elforbrug for den enkelte ejendom. Hvor den enkelte ejendom har haft væsentlige udsving i forhold til gennemsnittet på lignende ejendomme, er det kommet med i den samlede vurdering af tiltag og de strategiske anbefalinger for at sikre fokus på at minimere negative udsving.

2 Strategiske anbefalinger

Generelt er de fysiske rammer for Lyngby-Taarbæk Kommunes klubber moderne og tidssvarende og lever stort set op til de gældende funktionsprincipper. Der er en enkelt, der i mindre grad lever op til funktionsprincipperne. Det er meget få tiltag, der er brug for i forhold til at kunne betegne faciliteterne som optimale, tidssvarende og fleksible fysiske rammer.

2.1 Strategiske prioriteringer af tiltag

Der er en generel tendens til, at klubberne er indrettet ud fra funktionsprincippet, hvor det enkelte rum er indrettet til bestemte former for aktiviteter. Det giver en høj grad af mening i klubberne. Eleverne bevæger sig fra rum til rum alt efter hvilken aktivitet, de ønsker at deltage i, og dermed bliver rummene hele tiden brugt og udnyttet.

Der er i den enkelte klub foreslået en række tiltag, der skal være med til at opgradere den enkelte klubs fysiske rammer i forhold til anvendelse og brug. Tiltagene er foreslået i tre niveauer:

- Bygningstiltag, hvor det er om- til- eller nybygninger
- Indretningstiltag med inventar m.v.
- Kulturtiltag, brugernes kultur og/eller holdninger indarbejdes for i højere grad at udnytte lokalerne/faciliteternes potentialer.

Målet med opgraderingen er, at lokalerne opleves som tidssvarende, fremtidssikret og at de lever op til kommunens funktionsprincipper.

Hvert enkelt tiltag er blevet prioriteret i kategori 1, 2 eller 3.

- Kategori 1 er tiltag, der bør gennemføres hurtigst muligt, da de vurderes som meget værdiskabende i forhold til investeringen.
- Kategori 2 er tiltag, der også bør prioriteres. Der er tale om tiltag, hvor værdien vurderes at være passende i forhold til den investering der skal foretages.
- Kategori 3 kan betragtes som "luksus", hvilket vil sige tiltag, der skaber relativt begrænset værdi i forhold til størrelsen på investeringen og som måske nok kan tilføre værdi for brugerne, men som samtidig ikke vurderes nødvendige i forhold til, at institutionernes bygninger lever op til funktionsprincipperne (når kategori 1 og 2 er gennemført)." Alle kategori 3 tiltag vil skabe værdi i klubberne, men hver enkelt tiltag er vurderet ud fra en helhedsbetragtning af klubbernes indretning, organisering og udformning. Prioriteringen er herefter foretaget i forhold til at skabe et niveau, svarende til hensigterne i funktionsprincipperne, og at dette gøres på den mest økonomiske måde.

Hvorvidt man ønsker at realisere nogle eller samtlige tiltag, er i bund og grund et spørgsmål om prioritering af kommunens ressourcer i forhold til andre serviceområder. Skal realiseringen ske inden for rammerne af et begrænset økonomisk råderum, kan der med fordel prioriteres på følgende måde:

1. En klub vurderes i mindre grad at leve op til kommunens funktionsprincipper (rød i skemaet side 9). Gennemføres tiltagene i kategori 1 og 2 vurderes det værende muligt at løfte denne ejendom til i høj grad at leve op til kommunens funktionsprincipper. Foretages investeringer i denne bygning, skal det nøje overvejes, om man ønsker at fastholde anvendelse af de fysiske rammer, eller om der kan findes alternative løsninger. Bygningerne kræver forholdsvis store investeringer for at komme på et acceptabelt niveau. Mulighederne for frasalgs og tilvejebringelse af erstatningskapacitet andre steder bør overvejes i forhold til den økonomiske bæredygtighed af de valgte løsninger.

Estimeret økonomi for investering i den ene ejendom samt inventar til indretning bliver sammenlagt ca. 2,4 mio.

2. Fire klubber vurderes i middel grad at leve op til kommunens funktionsprincipper (rød i skemaet side 9). Gennemføres tiltagene i kategori 1 og 2 vurderes det værende muligt at løfte denne ejendom til i høj grad at leve op til kommunens funktionsprincipper. Estimeret økonomi for investering i de 4 ejendomme, samt inventar til indretning bliver sammenlagt ca. 2,1 mio.
3. For enkelte klubber er der formuleret en række øvrige tiltag (kategori 3) Tiltag som måske nok kan tilføre værdi for brugerne, men som samtidig ikke vurderes nødvendige i forhold til, at bygningerne, når kategori 1 og 2 tiltag er gennemført, lever op til funktionsprincipperne. Tiltagene bør således prioriteres lavt, men kan gennemføres, hvis kommunen vurderer der er økonomisk grundlag for det. Estimeret økonomi for investering i kategori 3 tiltagene bliver sammenlagt ca. 100.000 kr. Se mere detaljeret økonomisk opsamling under økonomiafsnittet sidst i rapporten

2.2 Øvrige anbefalinger

Udover igangsættelse af tiltag, jf. prioriteringsprincipperne nævnt i forrige afsnit, anbefales i dette afsnit en række yderligere strategiske perspektiver. Perspektiverne omhandler alternative muligheder for at skabe optimale rammer og god udnyttelse/anvendelse af bygningerne, og handler om at påvirke den mentale opfattelse blandt brugere af bygningerne, og om at organisere anvendelsen af rum på nye måder. Det er anbefalinger, der umiddelbart vil kræve en større indsats fra kommunens side, for at forløse potentialet, modsat de enkelte tiltag der er foreslået på den enkelte skole, som umiddelbart er lette at realisere.

Følgende fokuspunkter bør betragtes, inden man igangsætter fysiske tiltag på den enkelte klub:

▪ Sammentænkning af klubber og skoler

Fritidsklubber og ungdomsklubber er på nuværende tidspunkt ikke organiseret under skolerne og ligger for det meste i særskilte bygninger enten langt væk fra skolerne eller tæt på. Der er et potentiale i at skolerne/hhv. klubberne i højere grad benytter hinandens lokaler, især hvor klub og skole ligger i umiddelbar nærhed af hinanden. Det anbefales at der arbejdes med kulturen omkring brugen af klubbens faciliteter, samt at der skabes let adgang til booking af lokalerne.

Klubberne er generelt indrettet med funktionsrum. Det betyder, at det enkelte rum er kodet til én type af aktiviteter og dermed ikke er særlig fleksible til, at andre aktiviteter kan udfolde sig i rummet. Det skaber til gengæld gode miljøer og indretning for de konkrete aktiviteter. Hvis man opnåede en fuld booking på disse lokaler, kan det give mening at indrette efter funktioner og ikke efter multifunktionalitet. Det anbefales at arbejde med dette, så den besluttede fleksibilitet i forhold til lokaleudnyttelsen sikres jf. forretningsstrategiens princip om Spacemanagement. Nogle få af klubberne holder til i ældre bygninger der kræver større bygningsmæssige investeringer. Det anbefales at inden man iværksætter tiltag på disse bygninger, overvejer mulighederne for at placere de pågældende klubber i skolerne lokaler og dermed udnytte skolens lokaler om eftermiddagen i mellemtrin og udskoling, der for det meste står tomme. Der bør samtidig ses på muligheden for at afhænde eller sælge de ældre klubbygninger. Der skal fokuseres på at skabe et godt ungemiljø med respekt for behovene for både skole og fritid.

Det vurderes at der kan være et langsigtet potentiale i generelt at sammentænke skole og fritidsmiljøet for derved at skabe attraktive ungemiljøer på skolerne, således som forretningsstrategien også lægger op til.

▪ Uddannelse af ledelse og personale

For at opnå maksimal udbytte af de investeringer, der gennemføres på den enkelte klub, er det afgørende, at der i højere grad tænkes i arealoptimering og pædagogisk indretning på et lokalt niveau. Optimal indretning af rum vil være med til at sikre et bedre match i forhold til serviceniveau, pædagogisk, fleksibilitet og dobbeltudnyttelse. Derfor anbefales det, at Lyngby-Taarbæk Kommune udformer en guide til indretning af klubber, der giver gode ideer og konkrete indretningsforslag, samt at ledelse og personalegruppe kompetenceudvikles til at indrette og optimere anvendelsen af rum i forhold til den pædagogiske praksis.

- **Bedre udnyttelse af eksisterende rammer**

Eksterne brugere benytter i mindre grad klubberne uden for disses åbningstider. De fleste klubber har godt indrettede funktionsrum til udfoldelse af forskellige former for aktiviteter, som f.eks. boldrum, dansesal, IT lokaler, videoredigering m.v. og samtidig har de tilfredsstillende udearealer. Det kan være bands, der låner musiklokalet eller lokale folkeoplysningsforeninger, der benytter lokalerne. Der er umiddelbart et stort potentiale for øget udnyttelse af lokalerne og det anbefales, at man får kortlagt og synliggjort lokalerne, samt får etableret et let tilgængeligt bookingsystem.

Der er generelt et stort potentiale for at skolerne i højre grad benytter klubbens lokaler i dagtimerne. Det anbefales at klubbens lokaler indgår i et centralt bookingsystem og at der arbejdes med kulturen i den enkelte klub, der gør at deling af lokaler med eksterne brugere bliver et centralt element i indretning og brugen af lokalerne i hverdagen, både i aften- og dagtimerne.

Der bør være opmærksomhed på, at der kan være udfordringer med, at ekstern brug kan give større slid af lokalerne, samt et større behov for rengøring.

- **Integrering af IT**

Der er meget store forskelle på, hvordan man integrerer IT i dagligdagen i klubberne. Nogle steder er det udelukkende til spil, og andre steder arbejder man mere kreativt. Det anbefales, at Lyngby-Taarbæk Kommune sætter fokus på IT for at løfte anvendelsen og brugen af IT i et læringsmiljø i forhold til funktionsprincippet, således som det udarbejdede forslag til IT strategi for 0-18 års området lægger op til.

- **Reducering af støjgener**

Det er flere steder forsøgt at eliminere støjgener med akustikregulerende plader uden, at dette har skabt den ønskede effekt. Hvis man vil forbedre støjforholdene generelt i klubberne anbefales det, at der arbejdes med brugernes adfærd. Det er muligt at reducere støjgener ganske enkelt ved at skabe bevidsthed om, hvordan støj hænger sammen med indretning og organisering af hverdagen.

- **Bygningstypologier**

Lundtofte Fritids- og Ungdomsklub er indrettet i en ældre bolig fra 1872. Da bygningerne ligger i den høje ende af forbrug på el og samtidig har store udfordringer med det termiske indeklima, bør man foretage et strategisk langsigtet perspektiv på bygningen, inden man igangsætter de foreslåede tiltag.

Fritids- og ungdomsklubben Kolle er delvis etableret i en pavillon med en månedlig lejeudgift. Det bør overvejes strategisk, om det er mere rentabelt på langt sigt i forhold til lejeudgifter, at der tilbygges til den øvrige del af klubben, eller om der er andre alternative muligheder for placering af hele klubben andetsteds. En mulighed er at placere klubben i Virum skoles nuværende bygninger i forbindelse med hjemklasselokaler eller faglokaler. Der vil umiddelbart være plads til det i forhold til resultaterne fra kortlægningen, men der skal arbejdes med brugernes holdning med denne løsning.

Fritids- og ungdomsklubben Tryggehvile er indrettet i et bevaringsværdigt hus. Det bør undersøges og overvejes nærmere, om det på sigt er hensigtsmæssig med en klub indrettet i denne bygning, da det er en udfordring med vedligehold og fleksibilitet for brugerne og at den arkitektoniske værdi forringes med det store slidtage, der finder sted på bygningen.

Det anbefales endvidere, at der med udgangspunkt i kommunens nøgletal foretages en vurdering af kommunens vedligeholdelsestunge bygninger til klubber fremadrettet. Vurderingen skal give klarhed om der kan være økonomiske rationaler i fraflytning eller salg, fremfor ressourcekrævende tiltag, som alligevel ikke skaber optimale rammer.

▪ **Områdets funktionsprincipper**

Der er inden besigtigelserne udarbejdet en række funktionsprincipper for klubberne i samarbejde med kommunen. Det vurderes, at de nuværende udarbejdede funktionsprincipper er en god overordnet markør for, hvad de fysiske rammer skal give plads og mulighed for i Lyngby-Taarbæk Kommunes klubber for, at den enkelte klub kan udøve sin service og pædagogiske praksis. Det anbefales, at disse funktionsprincipper fremadrettet anvendes som guidelines for indretning og brugen af kommunens lokaler og bygninger. I forbindelse med udarbejdelse af funktionsprincipperne, blev der formuleret et funktionsprincip om sammenlægning af klubber og skoler. Dette princip bør undersøges nærmere med henvisning til strategiske anbefalinger. Det bør overvejes om princippet med koldt drikkevand bør udgå, dels er det ikke nævnt inden for de øvrige områder, dels er princippet på et mere konkret niveau end de øvrige principper.

3 Redegørelse for indretning af Lyngby-Taarbæks klubber

I dette kapitel gives først en sammenfattende vurdering af i hvor høj grad bygningerne opfylder kommunens funktionsprincipper. Vurderingen præsenteres i nedenstående matrice, hvor det med farver er illustreret i hvilken grad den enkelte klubs bygning vurderes at leve op til funktionsprincipperne.

Efter den overordnede vurdering præsenteres grundlaget for vurderingen i form af en redegørelse for det, der er set og hørt om klubbernes indretning. Redegørelsen tager udgangspunkt i funktionsprincipperne (i hvert afsnit findes funktionsprincippet i tekstboks).

3.1 Overordnet vurdering af klubberne

Der er givet følgende vurdering af kommunens klubber i forhold til, i hvor høj grad deres bygninger lever op til kommunens funktionsprincipper:

I hvor høj grad understøtter bygningen områdets funktionsprincipper, som værende tidssvarende og moderne faciliteter?

	Lav	Middel	Høj
Fritids- og ungdomsklubber			
Fritids- og ungdomsklubben Tryggehvile		Middel	
Fritids- og ungdomsklubben Vænget			Høj
Lundtofte Fritids- og Ungdomsklub	Lav		
Fritids- og Ungdomsklubben Kolle		Middel	
Fritids- og Ungdomsklubben Tronen			Høj
Fritidsklubben Bøvsen		Middel	
Fritids- og Ungdomsklubben Carlsvognen			Høj
Fritids- og Ungdomsklubben Baune		Middel	
Antal Institutioner	1	4	3

3.2 Redegørelse for indretning

I det følgende redegøres for indretningen i klubberne med udgangspunkt i funktionsprincipperne. Redegørelsen er baseret på dels interview og dels besigtigelse af ejendommene.

3.2.1 Inspirerende læringsmiljøer

Fritids- og ungdomsklubberne under 'Klub Lyngby' skal indrettes, så de giver lyst til samvær og fællesskab i fleksible og inspirerende læringsmiljøer.

Generelt er klubberne indrettet med inspirerende læringsmiljøer og der tænkes i indretning, som understøtter børn og unges aktiviteter. Klubberne er generelt gode til at indrette særlige rum, der giver en særlig stemning om den enkelte aktivitet. Der er dog stor forskel på i hvor høj grad, de enkelte klubber indrettes som et læringsmiljø eller mere som et opholds/fritidsmiljø. Fokus for indretningen de fleste steder er da også at skabe hjemlige og hyggelige miljøer til børn og unge med en variation af rumstørrelser og indretninger, hvilket på mange måder kan være en barriere for fleksibel udnyttelse.

Klubberne er generelt indrettet med funktionsrum. Det betyder, at det enkelte rum er kodet til én type af aktiviteter og dermed ikke er særlig fleksible til, at andre aktiviteter kan udfolde sig i rummet. Det skaber til gengæld gode miljøer og indretning for de konkrete aktiviteter. Hvis man opnåede en fuld booking på disse lokaler kan det give mening at indrette efter funktioner og ikke efter multifunktionalitet.

Gode cases

Fleksibel udnyttelse

I Fritids- og ungdomsklubben Baune er alrummet et godt og åbent rum, der understøtter social aktivitet, hvor børn "hænger" ud og snakken er uformel. Samtidig er der et stort samlingsrum, hvor der er plads til fysisk aktivitet indendørs. Det understøttes yderligere af det tætte samarbejde med gymnastikhallen og boldbaner udendørs.

Funktionsrum

I Fritids- og ungdomsklubben Vænget findes et musik- og lydstudie, som appellerer til de unge og som giver gode muligheder for at udfolde sig med en type aktivitet, de færreste har mulighed for derhjemme.

3.2.2 Sociale aktiviteter og fysisk aktivitet

Miljøerne skal invitere til sociale aktiviteter i og omkring den enkelte fritids- og ungdomsklub og give plads til bevægelse og fysisk aktivitet.

Der er stor mulighed for sociale aktiviteter i klubberne. De er generelt indrettet, så der er mange muligheder for at sidde i større eller mindre grupper, og rum og gangarealer bliver i høj grad brugt til ophold og aktiviteter.

Der er generelt gode muligheder for at lave fysisk aktivitet. Der er god plads i udemiljøerne og eksterne idrætsfaciliteter benyttes, især når de ligger i nærheden. Der er få steder, hvor der er indrettet indendørs aktivitetsrum til f.eks. fodbold og dans.

Gode cases

På Fritidsklubben Virumgaardvej er der indrettet et danserum med en lille scene, hvor der er mulighed for forskellige former for fysisk aktivitet.

Fritids- og ungdomsklubben Baune bruger den nærvæd liggende Engelsborghal, hvor klubgængerne drager nytte af muligheden for at røre sig fysisk både ude- og inde.

3.2.3 Innovation og kreativitet

Fritids- og ungdomsmiljøerne skal understøtte den eksperimenterende del af de unges læring og skabe plads til innovation og kreativitet, samt stimulere de unges fantasi og sanser.

Klubberne understøtter generelt i høj grad det eksperimenterende og giver plads til innovation og kreativitet i kraft af deres velindrettede funktionsrum, der giver muligheder for mange forskellige kreative aktiviteter.

Gode cases

Kreativt værksted

På Fritids- og ungdomsklubben Tryggehvile er en masse små rum i overetagen slået sammen til et stort kreativt værksted.

I Klubben Kolle er mange funktionsrum stærkt dedikerede og specialiserede. I rummene udfordres børn kreativt gennem fremstilling af rollespilsudstyr, fjernstyrede biler og fly, syning og keramik.

3.2.4 **Fleksibilitet**

Lokalefaciliteterne skal være fleksible, så de giver mulighed for, at brugere og personale kan mødes på kryds og tværs. De unge kommer for at møde venner og kammerater og det er vigtigt at indretningen understøtter disse møder, så de kan opstå naturligt og i forbindelse med relevante aktiviteter, som f.eks. kan være madlavning/spisning, spil, musik, kreative aktiviteter, såvel som aktiviteter, der har med bevægelse og sportslig udfoldelse at gøre.

Lokalerne giver i høj grad mulighed for, at børn, unge og personalet kan mødes på kryds og tværs. I kraft af funktionsrummene, der giver mulighed for mange forskellige typer af aktiviteter, opstår der hele tiden møder på kryds og tværs i lokalerne og gangarealer.

Selv om klubberne generelt er indrettet efter funktioner, er arealerne meget i brug på grund af det høje antal børn og unge, der færdes i klubber og benytter fritidstilbuddene. På den måde er der en anden form for fleksibilitet i klubberne, der i højere grad handler om at skabe gode miljøer, hvor både aktiviteter og ophold kan finde sted og dermed benyttes alle rum meget i det tidsrum det benyttes.

Ungdomsklubberne har generelt rigtig god plads, mens fritidsklubberne er noget mere pakket grundet det høje antal børn, der benytter fritidsklubben. Det mærkes især om vinteren.

Gode cases

Multirum

Salen på Lundtofte Fritids- og Ungdomsklub bruges som multirum. Rummet er friholdt for fast inventar, så man selv kan "indtage" rummet. Børnene skater, bygger ramper, løber og spiller spil i rummet. Det er et stort rum, så det kan også bruges til fester og andre typer fællesarrangementer.

Varierede rumudtryk

I Fritidsklubben Tronen benyttes møbler, overfladebelægninger, farvetemaer og ikke mindst belysning, som en aktiv del af indretningen og formår at give de fleste rum en "særlig" karakter eller stemning, som afspejler rummets funktion. Indretningen sker desuden aktivt i samarbejde med børnene, hvorved de i højere grad påtager sig ejer følelse over huset.

Fælles aktiviteter

Fritids- og ungdomsklubben Baune har, som flere andre klubber, flere rum, der understøtter aktiviteter mellem personale og brugere i forskellige aldre. De laver fx mad sammen i køkkenerne, planlægger teater- og film forestillinger og indspiller musik sammen.

3.2.5 **Tværfaglige projekter**

Der skal være mulighed for at samle de unge i større og mindre grupper til aktiviteter og tværfaglige projekter både for at fremme samarbejdet i personalegruppen og de unges muligheder for udvikling og læring.

Der er i høj grad mulighed for at arbejde med tværfaglige projekter grundet de velindrettede funktionsrum. Det handler i højere grad om valg af pædagogik og kultur på den enkelte institution om det finder sted.

Gode cases

Fritids- og ungdomsklubben Baune har et stort samlingsrum på ca. 100 m². Foruden jævnlig afvikling af forskellige samlinger og fysiske udfoldelse, bruger de rummet til teateropsætninger. Brugernes inddrages og udvikles tværfagligt, da forskellige opgaver skal uddelegeres (skuespil, musik, lyd og lys, filmoptagelse etc.).

3.2.6 Inddragelse af alle rum som læringsrum

Alle rum, gang- og udearealer i fritids- og ungdomsklubberne er som udgangspunkt læringsrum og derfor skal alle arealerne videst muligt inddrages i den daglige planlægning af aktiviteterne i fritids- og ungdomsklubberne.

Alle arealer i klubberne inddrages i høj grad i dagligdagen. Kvadratmetrene udnyttes og bruges af børn og unge, som fordeler sig meget rundt i bygningen og bruger rummene på mange måder.

Gode cases

I Fritids- og ungdomsklubben Lundtofte er næsten alle rum også forbindelsesrum. Derfor bruges alle m² også trappen mellem stue og 1. sal der anvendes som "snakke-sted".

3.2.7 IT

IT vil være en væsentlig del af fritids- og ungdomsklubbernes læringsmiljø og bygningerne skal understøtte de unges og lærerernes mulighed for at inddrage dette i aktiviteterne.

I alle klubberne er der i høj grad mulighed for at benytte og inddrage IT i aktiviteterne.

Gode cases

På Fritidsklubben Virumgårdsvej er der indrettet spillerum uden siddepladser, så man også er i bevægelse, når man spiller computer. Der er også et computerrum til forskellige computerrelaterede aktiviteter.

På Fritids- og ungdomsklubben Baune bruges IT til spil, men derudover inddrages det også meget i læringsaktiviteter. Børnene bruger computere og IT som opslagsværk og til at planlægge større begivenheder. De bruger også computere til at indspille musik og optage film, som de efterfølgende redigerer.

3.2.8 Personalefaciliteter

Fritids- og ungdomsklubberne skal være en attraktiv arbejdsplads, hvor der er mulighed for at kunne forberede sig, holde møder og afholde sociale arrangementer, samt trække sig tilbage for pause. Administrationen skal have tæt kontakt til personalefaciliteter for at fremme samarbejdet mellem ledelse og personale.

Personalet i klubberne har generelt gode personalefaciliteter. Der er ofte et mindre kontor med de basale kontorfunktioner til rådighed og fællesrummene benyttes til møder og andre aktiviteter, hvor flere pædagoger skal samles. Aktiviteterne afholdes i tidsrummet inden børn og unge møder ind i klubben. Personalet har ingen eller få pauser, når børnene og de unge er der, og har derfor ikke et stort behov for særlige pauserum.

3.2.9 Støj, indeklima, lysforhold og vedligehold

Fritids- og ungdomsklubberne skal indrettes, så der er et godt indeklima med gode støjforhold, lysforhold og temperaturer, samt have et godt indvendigt vedligeholdelsesniveau.

Generelt er der gode lysforhold i alle klubber, men enkelte steder mangler god udendørs belysning, så børn og unge trygt kan færdes til og fra klubben om vinteren. Der opleves generelt problemer med støj flere steder. Det er især i fællesområder og de ældre bygninger, når mange børn og unge opholder sig dér på engang. Især i de gamle villaer og i bygninger udført i præfabrikerede elementer, opleves store temperaturforskelle, som medfører kulde/varme gener.

3.2.10 Sammentænke fritids- og ungdomsklubber med mellemtrin og udskoling

Dette funktionsprincip er defineret som et fremtidigt potentielt funktionsprincip. Princippet er et perspektiv på en mulig fremtidig bygningsanvendelse og vedrører elementer, som i større eller mindre grad kan forventes at blive gældende inden for en overskuelig fremtid. Det er imidlertid også perspektiver, som formentligt kræver drøftelser på andre niveauer, f.eks. om pædagogiske og/eller læringsmæssige elementer.

I denne opgaves sammenhæng anvender vi de potentielle fremtidige funktionsprincipper, som opmærksomhedspunkter i bygningsgennemgangen, og der sættes således fokus på de bygningsfysiske og holdningsmæssige muligheder og barrierer for den pågældende funktion.

Det forventes, at der findes et potentiale i at sammentænke fritids- og ungdomsklubberne med mellemtrin /udskoling, og på den måde frigøre lokalekapacitet. Mulighederne undersøges i forhold til bygningsfysik og holdningsmæssige forhold.

Der er et potentiale i at sammentænke fritids- og ungdomsklubber med mellemtrin og udskoling for at skabe bedre udnyttelse af bygningerne i klubbens ejendomme, da de står en del ledig alle dage frem til opstart af klubben. Ved en samtænkning er der potentiale for at skabe gode og inspirerende læringsrum for mellemtrin/udskoling.

Flere af lokalene kan benyttes til kreative aktiviteter og eksperimenterende undervisning. Hvor klubber ligger i umiddelbar nærhed af skolerne, er det anbefalet under kulturtiltag hvis det er skønnet nødvendigt. Klubberne er positive overfor at udlåne lokalene til eksterne brugere og klubber placeret tæt på skoler benytter allerede i høj grad skolens faciliteter.

4 Økonomi

Opgaver	Økonomi
Holdningsmæssige tiltag	Ikke prissat, med indgår som en del af Spacemanagement processen
"Dele med andre". Dele faciliteter mellem kommunale institutioner og mellem foreningerne under folkeoplysningen	Ikke prissat, men indgår som en del af Spacemanagement processen.
Indretningsmæssige tiltag Kategori 1. Kategori 2. Kategori 3. I alt	0 600.000 100.000 700.000
Bygningsmæssige tiltag. Kategori 1. Kategori 2. Kategori 3. I alt	0 4.050.000 0 4.050.000
I alt	4.750.000

Sammenstilling af ovenstående økonomi er beregnet af Lyngby-Taarbæk Kommune med udgangspunkt i overslagstal fra Bascon.

Arealanalyse Lyngby-Taarbæk Kommune

Strategiske anbefalinger: Daginstitutioner

Lyngby-Taarbæk Kommune

September 2013

Lyngby-Taarbæk Kommune
Lyngby Rådhus, Lyngby Torv 17
2800 Kgs. Lyngby

Bascon A/SÅboulevarden 21Postbox 510DK-8100 Aarhus C

Indholdsfortegnelse

1	Indledning	3
2	Strategiske anbefalinger	5
2.1	Strategiske prioriteringer af tiltag	5
2.2	Øvrige anbefalinger	6
3	Redegørelse for indretning af Lyngby-Taarbæks daginstitutioner	9
3.1	Overordnet vurdering af daginstitutionerne	9
3.2	Redegørelse for indretning	10
3.2.1	Inspirerende læringsmiljøer	10
3.2.2	Innovation og kreativitet	10
3.2.3	De 6 læreplanstemaer	11
3.2.4	Plads til forskellige former for leg	11
3.2.5	Børneperspektiv	12
3.2.6	Samarbejde	12
3.2.7	Inddragelse af alle rum som læringsrum	13
3.2.8	Udemiljø	13
3.2.9	IT	14
3.2.10	Personalefaciliteter	14
3.2.11	Støj, indeklima, lysforhold og vedligehold	14
3.2.12	Indretning af værkstedsrum/projektrum	15
4	Økonomi	17

1 Indledning

I det følgende præsenteres resultaterne af bygningsfysisk gennemgang og analyse af Lyngby-Taarbæk Kommunes daginstitutioner. Delrapporten peger på en række strategiske anbefalinger til, hvordan Lyngby-Taarbæk Kommune fremadrettet kan sikre, at lokalefaciliteterne i daginstitutionerne understøtter en moderne og fremtidssikret anvendelse af lokalerne, og opgaveløsning, samtidig med, at der tænkes i arealoptimering og optimeret lokaleudnyttelse.

De strategiske anbefalinger i denne rapport er baseret på et omfattende analysearbejde gennemført i første halvdel af 2013. Analysearbejdet er sket på baggrund af forskellige informationskanaler. Dels er der lyttet til de der bruger bygningerne, dels er hverdagen i bygningerne observeret.

Med afsæt i funktionsprincipperne og på baggrund af interviewene med dagtilbudslederen og besigtigelse af daginstitutionerne, er der udarbejdet en række forslag til tiltag, som hver især vil bidrage til at optimere areal-anvendelsen, og sikre at bygningerne lever op til moderne og fremtidssikrede måder at løse opgaven på indenfor de forskellige sektor områder.

Tiltagene i den enkelte daginstitution er foreslået i 3 niveauer:

- Organisations-/kulturniveau
- Indretningsniveau
- Bygningsniveau

Tiltagene er beskrevet overordnet, ligesom at der er beregnet et økonomisk rammebeløb for hvert tiltag. De enkelte tiltag og den tilhørende økonomi foreligger i databilag, og vil fremadrettet indgå i Lyngby-Taarbæk Kommunes fremtidige Facility Management system. Der henvises til den opsamlende rapport hvor den økonomiske metode er beskrevet.

Delrapporten indeholder tre hovedafsnit:

- Strategiske anbefalinger for hele daginstitutionsområdet
- Redegørelse for daginstitutionernes indretning med udgangspunkt i funktionsprincipperne
- Tilstandsvurdering af ejendommene som vil foreligge ultimo 2013.

De strategiske anbefalinger i første del af rapporten er angivet i to niveauer:

- Et byggefysisk niveau, hvor den strategiske anbefaling går på, hvorledes Lyngby-Taarbæk Kommune kan prioritere, hvilke tiltage der skal sættes i gang i forhold til ønsker om opnået niveau for den enkelte daginstitution.
- Et perspektiverende niveau, hvor der sættes fokus på de potentialer der kan realiseres med en ændret tilgang til, hvordan bygninger og lokaler kan udnyttes mere effektivt.

Delrapportens anden del består af en sammenfattende redegørelse af de gennemgåede daginstitutioner i forhold til funktionsprincipperne, samt en overordnet vurdering af, i hvor høj grad daginstitutionerne lever op til funktionsprincipperne. Der er i samarbejde med Lyngby-Taarbæk Kommune udarbejdet et sæt funktionsprincipper for kommunens daginstitutioner. Disse funktionsprincipper har været den "målestok", hvorudfra samtlige daginstitutioner er blevet gennemgået og efterfølgende vurderet.

Lyngby-Taarbæk Kommune har udarbejdet nøgletal for varme og elforbrug for den enkelte ejendom. Hvor den enkelte ejendom har haft væsentlige udsving i forhold til gennemsnittet på lignende ejendomme, er det kommet med i den samlede vurdering af tiltag og de strategiske anbefalinger for at sikre fokus på at minimere negative udsving.

2 Strategiske anbefalinger

Generelt er de fysiske rammer for Lyngby-Taarbæk Kommunes daginstitutioner moderne og tidssvarende, og lever stort set op til de gældende funktionsprincipper. Det er ganske få tiltag, der er brug for på de enkelte institutioners fysiske rammer for, at de vil kunne betegnes som optimale, tidssvarende og fleksible fysiske rammer. Et færre antal institutioner lever dog i ringe grad op til funktionsprincipperne, og disse institutioners fremtid bør overvejes nøje i forhold til at få mest muligt ud af de ressourcer, der skal investeres.

Der er en generel tendens til, at hvor de fysiske rammer ikke er optimale, finder man lokalt løsninger, som kalder på kreative måder at indrette og anvende rum. Omvendt kan der observeres, at hvor institutionerne har god plads, anvendes i mindre grad dobbeltudnyttelse og kreative tanker i forhold til at skabe plads og rum til aktiviteter.

2.1 Strategiske prioriteringer af tiltag

Der er på den enkelte institution foreslået en række tiltag, der skal være med til at opgradere den enkelte daginstitutionens fysiske rammer i forhold til anvendelse og brug. Tiltagene er foreslået i tre niveauer:

- Bygningstiltag, hvor det er om- til- eller nybygninger
- Indretningstiltag med inventar m.v.
- Kulturtiltag, brugernes kultur og/eller holdninger indarbejdes for i højere grad at udnytte lokalerne/faciliteternes potentialer.

Målet med opgraderingen er, at lokalerne opleves som tidssvarende, fremtidssikret og at de lever op til kommunens funktionsprincipper.

Hvert enkelt tiltag er blevet prioriteret i kategori 1, 2 eller 3.

- Kategori 1 er tiltag, der bør gennemføres hurtigst muligt, da de vurderes som meget værdiskabende i forhold til investeringen.
- Kategori 2 er tiltag, der også bør prioriteres. Der er tale om tiltag, hvor værdien vurderes at være passende i forhold til den investering der skal foretages.
- Kategori 3 kan betragtes som "luksus", hvilket vil sige tiltag, der skaber relativt begrænset værdi i forhold til størrelsen på investeringen og som måske nok kan tilføre værdi for brugerne, men som samtidig ikke vurderes nødvendige i forhold til, at institutionernes bygninger lever op til funktionsprincipperne (når kategori 1 og 2 er gennemført)." Alle kategori 3 tiltag vil skabe værdi i daginstitutionerne, men hver enkelt tiltag er vurderet ud fra en helhedsbetragtning af daginstitutionernes indretning, organisering og udformning. Prioriteringen er herefter foretaget i forhold til at skabe et niveau, svarende til hensigterne i funktionsprincipperne, og at dette gøres på den mest økonomiske måde.

Hvorvidt man ønsker at realisere nogle eller samtlige tiltag, er i bund og grund et spørgsmål om prioritering af kommunens ressourcer i forhold til andre serviceområder. Skal realiseringen ske inden for rammerne af et begrænset økonomisk råderum, kan der med fordel prioriteres på følgende måde:

1. Der er to institutioner der vurderes som lav i forhold til at leve op til kommunens funktionsprincipper (rød i skemaet side 9). Gennemføres tiltagene i kategori 1 og 2 vurderes det, at disse ejendomme løftes til i høj grad at leve op til kommunens funktionsprincipper. Før der foretages investeringer i disse bygninger, skal det nøje overvejes, om man vil fastholde anvendelse af de fysiske rammer til institution, eller om der kan findes alternative løsninger. Muligheder for frasalg og tilvejebringelse af erstat-

ningskapacitet andre steder bør overvejes i forhold til den økonomiske bæredygtighed af bygningen. Estimeret økonomi for investering i de to ejendom bliver sammenlagt ca. 2,9 mio.

2. 15 institutioner vurderes i middel grad at leve op til kommunens funktionsprincipper (gul i skemaet side 9). Gennemføres tiltagene i kategori 1 og 2 vurderes det, at disse ejendomme vil løftes til i høj grad at leve op til kommunens funktionsprincipper. Estimeret økonomi for investering i de 15 ejendomme samt inventar til indretning bliver sammenlagt ca. 7,5 mio.
3. For samtlige institutioner er der formuleret en række øvrige tiltag (kategori 3) Tiltag som måske nok kan tilføre værdi for brugerne, men som samtidig ikke vurderes nødvendige i forhold til, at bygningerne, når kategori 1 og 2 tiltag er gennemført, lever op til funktionsprincipperne. Tiltagene bør således prioriteres lavt, men kan gennemføres, hvis kommunen vurderer der er økonomisk grundlag for det. Estimeret økonomi for investering i kategori 3 tiltagene bliver sammenlagt ca. 2,7 mio. Se mere detaljeret økonomisk opsamling under økonomiafsnittet sidst i rapporten

2.2 Øvrige anbefalinger

Udover igangsættelse af tiltag, jf. prioriteringsprincipperne nævnt i forrige afsnit, anbefales i dette afsnit en række yderligere strategiske perspektiver. Perspektiverne omhandler alternative muligheder for at skabe optimale rammer og god udnyttelse/anvendelse af bygningerne, og handler om at påvirke den mentale opfattelse blandt brugere af bygningerne, og om at organisere anvendelsen af rum på nye måder. Det er anbefalinger, der umiddelbart vil kræve en større indsats fra kommunens side, for at forløse potentialet, modsat de enkelte tiltag der er foreslået på den enkelte institution, som umiddelbart er lette at realisere.

Følgende fokuspunkter bør betragtes med udgangspunkt i Forretningsstrategien, inden man igangsætter fysiske tiltag på den enkelte institution.

▪ Uddannelse af ledelsen og personalet

Der er stor forskel på evnen til at organisere og lede brugen af rum på den enkelte institution. Nogle steder er ledelse og personalet kreative og nytænkende og formår at få meget ud af lidt. I mange institutioner har man indrettet sig efter et voksenperspektiv, hvor man overser mulighederne for at indrette og aktivere mindre steder i et børneperspektiv.

For at opnå maksimal udbytte af de investeringer, der gennemføres i den enkelte institution, er det afgørende, at der i højere grad tænkes i arealoptimering og pædagogisk indretning på lokalt niveau. Optimal indretning af rum vil være med til at sikre et bedre match i forhold til serviceniveau, pædagogik, fleksibilitet og dobbeltudnyttelse. Derfor anbefales det, at Lyngby-Taarbæk Kommune udformer en guide for indretning af daginstitutioner, der giver gode ideer og konkrete indretningsforslag, samt at ledelse og personalegruppe kompetenceudvikles i forhold til at indrette og optimere anvendelsen af rum i forhold til den pædagogiske praksis.

Nøgleord kan være: Rummet som den tredje pædagog, fleksibilitet, multifunktionel indretning, opbevaring og indretning i børneperspektiv, regler for børn i køkken m.v.

▪ Bedre udnyttelse af eksisterende rammer

Flere institutioner har fantastiske steder og rum til udfoldelse af forskellige former for aktiviteter. Det kan være særligt store og velindrettede udearealer, strand, motorikrum m.v. Det anbefales, at disse rum kortlægges og at der etableres en koordineret booking-ordning, således at disse faciliteter kan anvendes af kommunens andre institutioner. Derudover anbefales det, at man i langt højere grad afdækker muligheder for fælles anvendelse af visse lokaletyper, fremfor at der nødvendigvis etableres alle lokaletyper på alle institutioner. Fokus skal være særligt rettet mod rum, der kun anvendes i afgrænsede tidsrum – f.eks. motorikrum og kreative værksteder.

Institutioner med særlig gode rum og arealer:

- Eremitageparken: motorikrum
- Carlshøj: teaterum, rytmik/motorikrum
- Børnereden: motorikrum
- Lærkereden: to motorikrum, kreativt værksted
- Ulrikke: motorikrum, kreativt værksted
- Papillon: motorik/rytmikrum
- Svanen: motorikrum, kreativt værksted, grov værksted
- Spurvehuset : 6000 m2 godt udeareal
- Humlehuset: 5000 m2 godt udeareal
- Klokkeblomsten: dedikeret vandrum i nyt hus
- Skovbakken: Kreativt værksted
- Hjortholm: Kreativt værksted
- Langs Banen: Motorikrum i kælderen
- Pilen: Special indrettet motorikrum (benyttes p.t. af andre institutioner)

Lokalefaciliteter der ikke anvendes kan anvendes af andre kommunale institutioner, andre kommunale brugere og eksterne brugere.

Øvrige eksterne brugere

Det anbefales, at der arbejdes videre med ideen om, at eksterne brugere kan benytte lokaler i daginstitutionerne som f.eks. fællesrum og legeplads eller køkkenfaciliteter i aftentimerne. Der er generelt en positiv stemning hos institutionerne for, at det kan lade sig gøre. Der bør i første omgang etableres et centralt bookingsystem og arbejdes med kulturen på det enkelte institution der gør, at deling af lokaler bliver et centralt element i anvendelse af lokalerne i hverdagen, både i aften- og dagtimerne.

Det er en ny tanke for de fleste institutioner, at eksterne brugere skulle benytte deres lokaler, der bør derfor være opmærksomhed på, at der kan være udfordringer med, at ekstern brug kan give større slid af lokalerne, samt et større behov for rengøring.

■ **Integrering af IT**

Der er meget store forskelle på, hvordan man integrerer IT i dagligdagen, og dermed er det svært for institutionerne at pege på, hvordan IT og de fysiske rammer tænkes sammen. Der er igangsat et udviklingsprojekt på området fra kommunens side og det vurderes der at være et potentiale i forhold til at skabe et sæt retningslinjer for hvordan man arbejder med IT i kommunens daginstitutioner, og at man samtidig sikrer, at retningslinjerne matcher de gældende funktionsprincipper.

■ **Reducering af støjgener**

Det er flere steder forsøgt at eliminere støjgener med akustikregulerende plader uden, at dette har skabt den ønskede effekt. Hvis man vil forbedre støjforholdene generelt i daginstitutionerne anbefales det, at der arbejdes med brugernes adfærd. Det er muligt at reducere støjgener ganske enkelt ved at skabe bevidsthed om, hvordan støj hænger sammen med indretning og organisering af hverdagen.

■ **Mere børneperspektiv**

I rigtig mange institutioner har man indrettet sig efter et voksenperspektiv. Ofte kan mindre funktionelle arealer aktiveres, hvis man tillægger sig et børneperspektiv. Mange steder fandt man forskellige lokale løsninger på at anvende køkkenområderne efter et børneperspektiv.

■ **Bygningstypologier**

Institutionerne er indrettet i forskellige bygningstypologier, og der er især to bygningstyper, hvor man strategisk bør tage et langsigtet perspektiv, inden man igangsætter ressourcekrævende tiltag.

For det første anbefales det, at man overvejer ressourcekrævende investering i institutioner indrettet i bygninger, opbygget i præfabrikerede elementer. Denne type bygninger lever generelt ikke særligt godt op til kommunens funktionsprincipper samtidig med, at bygningernes levetid og kommende ved-

ligeholdelsesbehov kan rejse spørgsmålstejn ved om indsatsen er økonomisk bæredygtig. Der opleves generelt større problemer med indeklima i disse bygninger, som f.eks. støj og temperatur.

Dernæst anbefales det, at man overvejer ressourcekrævende investering i institutioner indrettet i villaer, som ikke lever op til funktionsprincipperne og samtidig også har forholdsvis store omkostninger forbundet med vedligehold. De gamle villaer anses ofte for værende charmerende og hyggelige, men de er for ofte indrettet alt for uhensigtsmæssig i forhold til at være tidssvarende og optimale rammer for en daginstitution. Det bør undersøges i hvilket omfang, der er økonomisk rationale i at frasælge bygningerne for i stedet at investere i nybyggeri, som på længere sigt vurderes at være mere optimalt både i forhold til driftsøkonomi, arbejdsmiljø og i forhold til den service, som institutionerne leverer. Det noteres at der tidligere har været foretaget bygningsmæssige ændringer og reduktioner i de daginstitutioner i de ekstra personalenormeringer, der er begrundet i bygningsmæssige forhold.

Det anbefales endvidere, at med udgangspunkt i kommunens nøgletal, foretages en vurdering af kommunens vedligeholdelsestunge bygninger. Vurderingen skal give klarhed om der kan være økonomiske rationaler i fraflytning eller salg, fremfor ressourcekrævende tiltag, som alligevel ikke skaber optimale rammer.

- **Områdets funktionsprincipper:** Der er inden besigtigelserne udarbejdet en række funktionsprincipper for daginstitutionerne i samarbejde med kommunen. Det vurderes, at de nuværende udarbejdede funktionsprincipper er en god overordnet markør for, hvad de fysiske rammer skal give plads og mulighed for i Lyngby-Taarbæk Kommunes daginstitutioner for, at den enkelte institution kan udøve sin service og pædagogiske praksis. Det anbefales, at disse funktionsprincipper fremadrettet anvendes som guidelines for indretning og brugen af kommunens lokaler og bygninger. I forbindelse med udarbejdelse af funktionsprincipperne, blev der formuleret et potentielt funktionsprincip om yderligere udnyttelse af værkstedsrum/projektrum. Der vurderes at være perspektiver i princippet, hvorfor det anbefales, at dette gøres til et faktisk funktionsprincip.

3 Redegørelse for indretning af Lyngby-Taarbæks daginstitutioner

I dette kapitel gives først en sammenfattende vurdering af i hvor høj grad bygningerne opfylder kommunens funktionsprincipper. Vurderingen præsenteres i nedenstående matrice, hvor det med farver er illustreret i hvilken grad den enkelte daginstitutionens bygning vurderes at leve op til funktionsprincipperne.

Efter den overordnede vurdering præsenteres grundlaget for vurderingen i form af en redegørelse for det, der er set og hørt om daginstitutionernes indretning. Redegørelsen tager udgangspunkt i funktionsprincipperne (i hvert afsnit findes funktionsprincippet i tekstboks).

3.1 Overordnet vurdering af daginstitutionerne

Der er givet følgende vurdering af kommunens daginstitutioner i forhold til, i hvor høj grad der bygninger lever op til kommunens funktionsprincipper. Der er i opgørelsen kun medtaget kommunale bygninger.

I hvor høj grad understøtter bygningen områdets funktionsprincipper, som værende tidssvarende og moderne faciliteter?

Daginstitutioner	Lav	Middel	Høj
3.1 Børnehuset Bulderby		Middel	
3.2 Eremitageparken			Høj
3.3 Børnehuset Lille Ørholm		Middel	
3.5 Taarbæk Børnehus Strand afd		Middel	
3.8 Carlshøj Vuggestue		Middel	
3.10 Børnehuset Rævehøjen			Høj
3.11 Børnehuset - Askevænget		Middel	
3.12 Vuggestuen Villa Furesø			Høj
3.13 Børnehuset Humlehuset			Høj
3.14 Børnehuset Mælkevejen			Høj
3.15 Børnehuset Spurvehuset			Høj
3.16 Vuggestuen Børnereden			Høj
3.17 Skovbakkens Børnehave			Høj
3.18 Vuggestuen Kapelgården		Middel	
3.19 Børnehaven Bøgely			Høj
3.20 Børnehuset Pilen			Høj
3.21 Børnehuset Blå			Høj
3.22 Børnehuset Langs Banen		Middel	
3.23 Børnehuset Rosenlys			Høj
3.24 Børnehuset Troldebo			Høj
3.25 Vuggestuen Garantien		Middel	
3.26 Vuggestuen I H Mundtsvej			Høj
3.27 Bondebyens Børnehave		Middel	
3.28 Børnehuset Børnely			Høj
3.29 Børnehuset Ulrikke		Middel	
3.30 Børnehuset Kastaniehuset	Lav		
3.31 Børnehuset Klokkeblomsten			Høj
3.32 Vuggestuen Firkløveren		Middel	
3.33 Børnehuset Hjortholm			Høj
3.34 Børnehuset Trinbrættet			Høj
3.35 Børnehuset Papillon		Middel	
3.36 Vuggestuen Andedammen		Middel	
3.37 Dansk Røde Kors Børnehave	Lav		
3.38 Brede Børnehave			Høj
3.39 Børnehaven Prinsessehøj			Høj
3.41 Børnehuset Lærkereden			Høj
3.42 Børnehuset Svanen			Høj

3.48 Børnehuset Blomsten
3.50 Den kommunale dagpleje

Middel

Middel

Antal Institutioner	2	15	22
---------------------	---	----	----

3.2 Redegørelse for indretning

I det følgende redegøres for indretningen på daginstitutionerne med udgangspunkt i funktionsprincipperne. Redegørelsen er baseret på dels interview og dels besigtigelse af ejendommene.

3.2.1 Inspirerende læringsmiljøer

Dagtilbuddene skal indrettes, så de giver lyst til leg og læring i fleksible og inspirerende læringsmiljøer. Miljøerne skal invitere til sociale aktiviteter i og omkring det enkelte dagtilbud og give plads til bevægelse og fysisk aktivitet.

Generelt er institutionerne indrettet, så de giver lyst til leg og læring. Der tænkes i indretning, så det understøtter børnenes sanser og udvikling, og enkelte institutioner er særlig gode til at indrette særlige rum, der giver en særlig stemning om den enkelte aktivitet. Der er dog en del institutioner, hvor indretning og miljøerne virker tilfældige og ikke umiddelbart synes særligt gennemtænkt i forhold til service og pædagogik.

Generelt er daginstitutionerne gode til fleksibel dobbeltudnyttelse af rum. Det sker oftest fordi institutioner mangler plads eller rum til aktiviteter, og i mindre grad ud fra en bevidst tanke om at optimere areal anvendelsen. Det ses bl.a. ved at der, de steder hvor der er god plads, generelt ikke sker dobbeltudnyttelse.

Daginstitutioner har generelt god plads til bevægelse og fysisk aktivitet. Det er typisk udearealerne og motorikrum, der benyttes. På de institutioner, hvor der er mulighed for fleksibel indretning anvendes stuerne også ofte til bevægelse og fysisk aktivitet. Flexibiliteten består f.eks. af mobilt inventar, som kan flyttes ud til siderne og skabe rum på gulvet. Flere steder har institutionerne indrettet motorikrum i kælderens, som dog ikke i kan anvendes pga. gældende lovkrav mht. brand.

Gode cases

Fleksibel udnyttelse

Organiseringen af *Villa Furesø* er opbygget med et køkken til hver stue. Dette har gjort det muligt at give rummene særlige funktioner, således at køkkenet er indrettet statisk med borde og stole, mens stuerne frigøres og holdes åbne overfor mange forskellige aktiviteter.

God indretning

I Institutionen *Svanen* har de indrettet deres rum med stor fokus på fleksibilitet. Indretningen er gjort meget mobil, og derfor er det muligt at skabe mange forskellige rum, tilpasset det aktuelle behov. Rummene kan det ene øjeblik fremstå store og åbne med møblementet langs væggen, mens rummet det næste øjeblik kan være indrettet med huler/nicher dannet af møblementet.

Skovbakken er på alle punkter meget kreativ og god til at udnytte rum. De formår at bruge alle hjørner og nicher og gøre disse til noget specielt. De omformer ubrugte skabe til huler og skaber stemning ved at bruge friske farve og lave tematiserede nicher.

3.2.2 Innovation og kreativitet

Institutionens læringsmiljøer skal understøtte den eksperimenterende del af børns læring og skabe plads til innovation og kreativitet, samt stimulere børns fantasi og sanser.

Enkelte institutioner har værksteder, hvor de igangsætter kreative projekter med børnene. De institutioner der råder over egentlige værksteder, er ofte institutioner med masser af plads, og ofte er værkstederne kun udnyttet i begrænset omfang. Institutionerne med mindre plads, udnytter i høj grad både stuer og udearealer til at arbejde kreativt og eksperimenterende. Disse institutioner har i stedet materialedepoter, hvor de henter materialer. Aktiviteter iscenesættes hvor der er plads og rum, men ofte er manglende depotplads årsag til at aktiviteterne begrænses, da pædagogerne skal bruge for meget tid på at hente materialer.

Gode cases

Gode værkstedsfaciliteter ude og inde samt mobile værkstedsdepoter

Daginstitutionen *Svanen* har et godt værkstedsmiljø. De har et kreativt værksted indenfor, hvorfra der er adgang til et grovværksted med fokus på natur. Grovværkstedet er indrettet i et uopvarmet rum med store porte, der kan åbnes, så man skaber en mere flydende overgang mellem inde og ude.

3.2.3 De 6 læreplanstemaer

Lokalefaciliteterne skal være fleksible så de giver mulighed for både den formelle og uformelle læring, samt rum og rammer for, at man kan udfolde aktiviteter i forhold til de 6 læreplanstemaer.

Flere institutioner giver udtryk for, at det ikke er så afgørende, hvordan bygningen er udformet for at kunne udfolde de 6 lærerplantemaer. De påpeger, at det mere handler om det pædagogiske, og så finder man rum og rammer til det og indretter ad hoc de miljøer, man har brug for til hvert enkelt tema. Mange institutioner arbejder med visuel gengivelse af arbejdet med læreplanstemaerne på væggene i institutionen.

Gode cases

Visuel gengivelse af arbejdet med læreplanstemaer på vægge mv.

Ligesom hos mange af de andre institutioner, er Blomsten begyndt at anvende gangareal og lignende rum, som tidligere har stået ubenyttet. I forhold til læringsrum indrettes fx gangarealer med læreplanstemaer og benyttes som supplement til stuerne.

3.2.4 Plads til forskellige former for leg

Bygningerne skal give plads til børns forskellige måder at lege og lære på, og dermed give mulighed for, at børn kan finde plads til bl.a. at lege selv eller i mindre grupper, samt vælge mellem forskellige aktiviteter.

Generelt er institutionerne gode til at indrette rummene med nicher og mange små opholds- og legesteder, så børnene har muligheder for at lege i mindre grupper eller være for sig selv. Enkelte institutioner er særlig gode til det, hvor de justerer indretningen, når der er brug for det i forhold til de pædagogiske aktiviteter eller ønskede tiltag. Her er det afgørende, at indretningen er fleksibel og kan formes efter flere formål. Der er stor forskel på, i hvor høj grad indretningen er fleksibel på institutionerne. Der hvor indretningen er fleksibel, er der også flere muligheder for at omdanne rummene, således at de matcher børnenes behov og den pædagogiske praksis.

Gode cases

Rum-i-rum, fleksible og gode løsninger

Hos daginstitutionen Villa Furesø danner de rum-i-rum vha. af fleksibel og mobil indretning. De supple-

rer læringsmiljøerne med enkelte større legeelementer, som roterer med lidt større mellemrum, og som giver hver stue et unika.

Institutionen Bondebyens børnehave opdeler stuerne på forskelligvis afhængigt af, hvilken pædagog der er på de forskellige stuer. Men især er der en enkel stue, som formår at skabe zoner og nicher, der giver børnene mulighed for at skabe deres eget rum i det store grupperum.

3.2.5 Børneperspektiv

Institutionen skal indrettes med et børneperspektiv, så de i praksis kan inddrages i diverse aktiviteter. F.eks. skal køkkener indrettes, så det er muligt, at børn kan inddrages i pædagogisk praksis omkring madlavning.

I flere institutioner er der indrettet køkken med mulighed for, at børnene kan inddrages. Selvom køkkenerne er indrettet så børnene kan inddrages sker det forholdsvist sjældent. Det skyldes dels, at man er usikker på regler og retningslinjer for at have børn med i køkkenet, og dels at der findes en række forskellige pædagogiske holdninger til, om børn skal inddrages i køkkenaktiviteter. Der, hvor man pædagogisk arbejder med inddragelse af børn i køkkenaktiviteter, formår man med succes at inddrage børnene, selv hvis køkkenet egentligt ikke er indrettet til det. Det sker f.eks. ved at sætte børnene omkring et bord eller ved at benytte skamler, som børnene kan stå på.

Helt generelt gælder det for institutionerne, at de er indrettet ud fra et voksenperspektiv. F.eks. hænger udsmykning primært i voksenhøjde, og ofte opbevares legetøj mv. steder hvor børnene ikke umiddelbart selv har adgang til det – f.eks. på hylder.

Gode cases

Der er to køkkener på institutionen *Lærkereden*. Det ene er et stort køkken og det andet et mindre såkaldt tekøkken. I det store køkken sidder børnene ved bords og deltager i at smøre mad og lignende. I det mindre køkken hjælper børnene med at tømme opvaskemaskine, dække bord etc.

3.2.6 Samarbejde

Der skal være mulighed for at samle børn i større og mindre grupper til aktiviteter og tværfaglige forløb på tværs af stuerne for at fremme samarbejdet i personalegruppen og børns muligheder for udvikling og læring.

Dette sker i høj grad på de enkelte stuer samt på ture og i udearealerne. Den generelle holdning er, at der ikke nødvendigvis er brug for fællesrum for, at tværfaglige forløb og samarbejde kan fremmes. Men det kan i lige så høj grad ske ved placering af dobbeltdør mellem stuerne, så man kan samles på tværs.

Gode cases

Dobeltdør mellem stuerne, stuer som kan indrettes til mange funktioner

Anvendelsen af dobbeltdøre mellem stuerum og tilknyttede funktionsrum i Dansk Røde Kors Børnehave sikrer en mere flydende overgang. Børnene har flydende læringsmiljøer fra fx stuen på 1. sal og ind i spisestuen og køkkenet. Derved kan funktionerne udvides og bruges på tværs af rum.

Fleksibelt samarbejde

Hos Svanen er alle stuer sammensat parvis. Et mindre fællesrum kan åbnes med dobbeltdøre og udvide en af stuerne eller bruges som forbindelsesrum ved stuesammenlægning. Det gør pædagogerne mindre sårbare ved sygdom og skaber stærkt fleksible miljøer for børnene.

Fleksibelt fællesrum

Mælkevejen er en institution bosat i et 2 etages hus med flere udfordringer. Men de har formået at indrette sig fleksibelt med store skydedøre mellem alle stuerne, hvilket gør det muligt at slå alle stuer sammen til et stort fællesrum når der er behov.

3.2.7 Inddragelse af alle rum som læringsrum

Alle rum, gang- og udearealer i dagtilbuddene er som udgangspunkt læringsrum og derfor skal alle arealerne videst muligt inddrages i den daglige planlægning af aktiviteterne i daginstitutionen.

I mange institutioner opleves gangarealerne som snævre og trange. Hvis gangarealerne samtidig også benyttes til garderobe, er det oftest ikke muligt at anvende disse til aktivitet, da der ofte vil være skidt og snavs på gulvene. Enkelte steder har man god plads i gangene, og her er arealerne i nogen grad indrettet og inddraget til leg mv. bl.a. som et særligt rum, så gangarealerne frigives til andre formål. Disse løsninger anses for værende velfungerende.

Gode cases

Udnyttelse af gangareal

Hos Carlshøj er der især ét gangareal, der skiller sig ud ved god indretning og brug. Gangen på 2. sal er bred og med masser af dagslys. Langs den ene væg er der garderobe med små bænke til at tage overtøj på. Langs den anden side er der indrettet kontor, små nicher og legearealer.

Læseplads i gangareal

I Bondebyens Børnehave har Dobbeltudnytter man gangarealet ved at have en madras som kan slås ud og bruges til læsning med små grupper.

3.2.8 Udemiljø

Udemiljøet som læringsrum er lige så vigtigt som indendørs faciliteterne, derfor skal de sammentænkes, og uderum skal anses som et supplement til de indendørs læringsrum

Generelt har institutioner gode og varierede ude-læringsrum. Der er dog stor forskel på størrelsen af arealerne, hvor enkelte har meget små udendørs faciliteter og nogle har meget store. Det spænder fra 200 m²- 5.000 m². Der hvor institutioner har trange pladsforhold, er der en generel tendens til, at ude-læringsrummet benyttes i højre grad, samt at man i høj grad benytter øvrige steder i nærområdet..

Gode cases

Gode udearealer / god brug af udemiljø

Udearealerne tilknyttet Børnereden er effektivt indrettet, så der er forskellige legemiljøer, en mindre boldbane og et overdækket areal med små borde. Børnereden supplerer kraftigt med brugen af nærliggende faciliteter i udemiljøet. Gadekær, skov, parker, tunellen og udflugter til teater anvendes ofte.

Designet legeplads

Mælkevejen har fået en designer til at komme med tegninger på en kreativ legeplads, og de tegninger skal snart udføres. Der er spændende potentialer i legepladsens indretning, og den kunne blive til god inspiration for kreativ udnyttelse af rum i fremtiden for andre institutioner.

Et godt motorikrum

Pilen har et helt specielt indrettet motorikrum, både til interne og eksterne brugere. Der fungerer virkelig godt, at forskellige institutioner kan booke sig ind, mens Pilen har krav på at bruge den ca. 2 af dagene.

3.2.9 IT

Fremadrettet vil der være en større anvendelse af IT i den pædagogiske praksis, og bygningerne skal understøtte børnenes og pædagogernes mulighed for, at inddrage dette i aktiviteterne.

Der er forskellige oplevelser af, hvor godt det trådløse netværk fungerer, og i de tilfælde det ikke fungerer, kan det være en barriere for anvendelse af IT. Det virker umiddelbart til, at der ikke er konsensus omkring brugen af IT, og der er meget store forskelle på, hvad den enkelte institution ser af muligheder for anvendelse af IT i pædagogikken. Forvaltningen har oplyst at der er udarbejdet en ny fælles IT strategi for hele 0 -18 års området, som sætter fokus på IT som pædagogisk redskab og understøttelse af børns læreprocesser i dagtilbuddene.

Gode cases

Svanen er en af de første institutioner med "Børnelynet". IT er blevet integreret effektivt og fungerer godt med dokumentation af børnenes dagligdag og til personalets brug. Børnene bruger IT meget begrænset til spil og mere til foto, lyd og sang på ekskursioner.

3.2.10 Personalefaciliteter

Dagtilbuddet skal være en attraktiv arbejdsplads, hvor der er mulighed for at kunne forberede pædagogiske forløb, holde møder og afholde sociale arrangementer, samt trække sig tilbage for pause. Administrationen skal have tæt kontakt til personalefaciliteterne, for at fremme samarbejdet mellem ledelse og personale.

Generelt har personalet mulighed for at finde plads til forberedelse, afholdelse af møder mv. Ofte prioriteres rummene dog til børnene, sådan at der ved mangel på plads, ofte sker en inddragelse af f.eks. møderum til børneaktiviteter i en periode. I de tilfælde der ikke findes egnede personalerum med arbejdspladser, benyttes ledelsens kontor ofte også af de øvrige medarbejdere. Mange steder benyttes køkkenet til flere formål som f.eks. pauser, møder mv., hvis der ikke er plads eller rum andre steder. Flere pædagoger fortæller, at de ind imellem arbejder hjemme, når der skal planlægges forløb mv. Generelt er institutionerne af en størrelse, der gør at den fysiske afstand mellem ledelse og personale ikke er et problem.

Gode cases

Arbejdsplads på ledelsens kontor og gode personalerum

Hos Villa Furesø indgår ledelsens kontor som et rum, der kan bruges af personalet. Det ligger godt i hjertet af bygningen og med udgang til den ene børnegarderobe. Hvis det er nødvendigt, bruger de også kontoret som stillerum for et par børn.

Hjortsholm er en nyrenoveret villa med et meget fint personalerum, der benyttes til forskellige funktioner for personalegruppen.

Pilen er en hel ny institution med gode forhold i de fysiske rammer. Institutionen er velindrettet og godt udnyttet og de har stor fokus på personalefaciliteterne, der bruges til mange funktioner.

3.2.11 Støj, indeklima, lysforhold og vedligehold

Institutionerne skal indrettes, så der er et godt indeklima med gode støjforhold, lysforhold og temperaturer, samt have et godt indvendigt vedligeholdelsesniveau.

Lysforholdene opleves de fleste steder som gode. Mange steder er den kunstige belysning blevet opgraderet, hvilket har haft en positiv effekt på lysforholdene. Støj opleves som et problem flere steder. Der er mange steder, hvor man har fået lydreguleret, i form af akustisk regulerende plader. Der er stor variation i oplevelsen af deres effektivitet, og generelt opleves det som en udfordring at lydregulere fællesrum, med henblik på at mindske støjgener. Der er gode erfaringer fra andre kommuner med at arbejde med støj med udgangspunkt i adfærden.

Der opleves meget svingende temperature i de bygninger, der er udført i præfabrikerede elementer og i enkelte af de ældre villaer. Villaerne opleves ofte som kolde om vinteren, især om morgenen. Dette er forsøgt reguleret fra kommunens side uden større effekt. Tagetager bliver ofte overophedet om sommeren.

Gode cases

Pilen er en ny institution. Derfor er alt indeklima optimeret og i høj stand.

3.2.12 Indretning af værkstedsrum/projektrum

Dette funktionsprincip er defineret som et forslag til et fremtidigt funktionsprincip. Et sådant princip er perspektiver på den fremtidige bygningsanvendelse. Det er elementer, som i større eller mindre grad kan forventes at blive gældende inden for en overskuelig fremtid. Det er imidlertid også perspektiver, som formentligt kræver drøftelser på andre niveauer – f.eks. omkring pædagogiske og/eller læringsmæssige elementer.

I denne opgaves sammenhæng anvender vi de potentielle fremtidige funktionsprincipper som opmærksomhedspunkter i bygningsgennemgangen, og der sættes således fokus på de bygningsfysiske og holdningsmæssige muligheder og barrierer for den pågældende funktion.

Det må forventes, at der findes et potentiale for arealoptimering ved indretning af projektrum/værkstedsrum, hvor de kan dobbeltudnyttes med plads til mange forskellige typer af aktiviteter, så flere fagligheder og forskellig praksis kan benytte samme rum.

Det er få steder, hvor de har plads til at etablere velindrettede værkstedsrum. De steder, hvor dette er etableret, er der et potentiale for merudnyttelse, da de ofte kun bliver brugt som værksted. Ofte har disse institutioner dog ikke brug for yderligere plads til andre aktiviteter, så de har ikke et umiddelbart behov for at dobbeltudnytte rummet.

Flere steder har man indrettet veludstyret motorikrum i kælderen, som nogle steder p.t. ikke er i brug pga. gældende lovkrav på brand. Disse steder venter på afklaring. Andre steder er motorikrummet vel-fungerende, og anses som et godt aktiv for institutionen. Ofte bruges rummene dog ikke alle ugens dage, og der er således ofte ledig kapacitet i disse rum.

Andre observationer

- Brug af nærområder
Institutionerne er generelt gode til at benytte nærområdets steder og lokaliteter til forskellige aktiviteter og formål.
- Eksterne brugere
Det er en ny tanke for de fleste institutioner, at eksterne brugere skulle benytte deres lokaler. Det kan give udfordringer med slid, rengøring og det, at deres "private" ting ligger fremme.

- Ældre bygninger og pavilloner

Et antal institutioner er indrettet i ældre bygninger, tidligere anvendt som villaer. De er ikke optimal indrettet med mange trapper og etager og giver forskellige gener i hverdagen for brugerne af huset. Det betyder at enkelte institutioner er tildelt ekstra personalemæssige ressourcer af bygningsmæssige hensyn.

Ligeledes er et antal bygninger opført i præfabrikerede materialer , hvilket bl.a. giver brugerne diverse gener med støj, kulde og træk.

Der er ligeledes behov for en særlig opmærksomhed på pavillonerne i forbindelse med den fremtidige vedligeholdelse og modernisering af bygningerne. Det bør vurderes om hvorvidt bygningerne fortsat skal anvendes til dagtilbud eller om pavillonerne skal afvikles/sælges og aktiviteterne flyttes til andre eller nye bygninger.

4 Økonomi

Opgaver	Økonomi
Holdningsmæssige tiltag	Ikke prissat, med indgår som en del af Spacemanagement processen
"Dele med andre". Dele faciliteter mellem kommunale institutioner og mellem foreningerne under folkeoplysningen	Ikke prissat, men indgår som en del af Spacemanagement processen.
Indretningsmæssige tiltag	
Kategori 1.	50.000
Kategori 2.	4.200.000
Kategori 3.	950.000
I alt	5.200.000
Bygningsmæssige tiltag.	
Kategori 1.	2.650.000
Kategori 2.	8.600.000
Kategori 3.	1.750.000
I alt	13.000.000
I alt	18.200.000

Sammenstilling af ovenstående økonomi er beregnet af Lyngby-Taarbæk Kommune med udgangspunkt i overslagstal fra Bascon.

Arealanalyse Lyngby-Taarbæk Kommune

Kortlægning af anvendelse og udnyttelsesgrad

Lyngby-Taarbæk Kommune

September 2013

Lyngby-Taarbæk Kommune
Lyngby Rådhus, Lyngby Torv 17
2800 Kgs. Lyngby

Bascon A/S
Åboulevarden 21
Postbox 510
DK-8100 Aarhus C

Indholdsfortegnelse

1	Indledning	3
2	Konklusion	4
3	Anvendt metode	6
3.1	Skoler	6
3.2	Områdecetre	6
3.3	Handicap – og psykiatrinstitutioner	6
3.4	Folkeoplysningen	6
4	Kortlægning af skoler	7
5	Kortlægning af områdecetre/træningscentre	9
6	Kortlægning af handicap – og psykiatrinstitutioner	11
7	Kortlægning folkeoplysningsområdet	13
7.1	Hvad er kortlagt	13
7.2	Redegørelse for anvendelse og udnyttelsesgrad baseret på interview	13
7.2.1	Hvem anvender/bruger lokalerne/bygningerne?	13
7.3	Stikprøveresultater	14
7.3.1	Hvordan organiserer foreningerne sig?	14
7.3.2	Hvordan booker man?	15
7.3.3	Har foreningen aftaler med andre foreninger, der bruger bygningen eller nogle lokaler?	15
7.3.4	Kan der være flere foreninger i bygningen på samme tid?	16
7.3.5	Er det muligt at tilvejebringe bookinglister eller lokaleskemaer?	16
7.3.6	Varierer brugen af lokalerne i forhold til årstider eller sæson?	17
7.3.7	Hvad ser I (foreningerne) af muligheder og barrierer i forhold til andre brugere? Ser I nogle oplagte synergimuligheder og fællesskaber med andre foreninger, som I kunne have glæde af?	17

1 Indledning

Nærværende delrapport er en redegørelse for kortlægningen af Lyngby-Taarbæk Kommunes ejendomme. Kortlægningen er fordelt på fire forskellige områder:

- Skoler
- Områdecentre/træningscentre
- Sociale institutioner
- Folkeoplysningen

Formålet med kortlægningen er at tegne et billede af, hvordan og i hvilket omfang de bygningsmæssige faciliteter anvendes. Kortlægningen sker i to trin. Første trin er en beskrivelse af, hvilke lokaler der findes på den pågældende lokalitet, og hvordan disse anvendes. Dette er afdækket gennem deskriptiv registrering, samt interview af ledelsen eller anden relevant person. Dette ligger tilgængeligt som data og er præsenteret her i delrapporten som opsamlinger.

Næste trin er en række observationer på udvalgte tidspunkter, hvor eventuelle aktiviteter i de enkelte lokaler er noteret. Observationerne er foretaget på tidspunkter, hvor der normalt kan forventes aktiviteter i de pågældende lokaler. Hovedkonklusionerne for områderne præsenteres i denne rapport.

Kortlægningen giver således dels et billede af, hvordan brugerne af de forskellige faciliteter opfatter anvendelsen af disse og dels et øjebliksbillede af i hvor høj grad denne opfattelse kan genfindes i hverdagen. Alle input er indarbejdet i analyserne, der er foretaget for områdecentre og skoler, hvorimod det på folkeoplysningsområdet alene har været hensigten at afdække potentialerne for bedre udnyttelse af lokalerne.

I den beskrivelse er variationer henover skiftende sæsoner søgt indfanget, mens observationerne er et øjebliksbillede, der af naturlige årsager ikke kan indfange disse evt. variationer. Variationerne kan også forekomme på kortere sigt, f.eks. i forbindelse med stævner, eksamener og som følge af vejrliget.

2 Konklusion

På baggrund af kortlægningen er det muligt at foretage følgende overordnede konklusioner for anvendelse og udnyttelse af bygningsfaciliteterne i Lyngby-Taarbæk Kommune:

- Kortlægningen af anvendelse og udnyttelsesgraden på skolerne peger på, at der i dagligdagen er et stort potentiale i øget udnyttelse af gangarealer, grupperum og faglokaler, samt sammentænkning med SFO og klubber i indskolingsmiljøer. Læringscenteret er det rum, der bliver benyttet aller mest på skolerne. Der er et potentiale for bedre udnyttelse både i dag- og aftentimerne af lokalerne på skolerne til interne og eksterne brugere.
- På området for handicap- og psykiatrinstitutioner er der foretaget registrering på én matrikel. Der er umiddelbart et potentiale for bedre udnyttelse af kontor- og mødelokaler samt aktivitetslokale. Dette skal dog ske under hensyntagen til de primære brugere.
- På områdecentrene har fællesarealerne til beboerophold, fælles køkkenlokaler samt lokaler til eksterne brugere en forholdsvis lav udnyttelsesgrad. På træningscentrene er det aktivitetslokalerne, fælles køkkenlokaler og lokaler til eksterne brugere, der har en forholdsvis lav udnyttelsesgrad. For begge områder er der et potentiale for bedre udnyttelse af lokalerne i både dag- og aftentimer, idet der skal gøres opmærksom på at beboerne også betaler en del af lejen i disse faciliteter.
- I forhold til faciliteterne på folkeoplysningsområdet er der tydeligvis visse ikke-realiserede potentialer for at øge udnyttelsen af faciliteterne. F.eks. udnyttes spejderforeningernes faciliteter typisk ikke før fra klokken cirka 15.00-16.00, og selv efter dette tidspunkt viser øjebliksbilledet en ret lav udnyttelsesgrad. Vandsportsforeningerne anvender generelt lokalerne en del, og der vil kun i mindre grad være potentiale for yderligere anvendelse. For idrætsforeninger vil der være et potentiale i dagtimerne hvorimod aftentimerne generelt er booket og for øvrige foreninger vil der være et potentiale for bedre udnyttelse både i dag og aftentimerne.

Fælles for alle foreningerne gælder, at hvis udnyttelsen skal øges, kræver det, at flere foreninger/brugere skal udnytte de samme faciliteter. Dette rejser tre særlige problematikker:

- 1) Foreningerne indretter sig med eget inventar og udstyr, som de ikke umiddelbart ønsker at dele med andre.
- 2) Mange faciliteter anvendes af foreningerne/brugere uden booking/reservation. Flere foreningers/brugeres fælles anvendelse af samme lokaler forudsætter central administration, via et fælles bookingsystem. .
- 3) Realisering af potentialerne på folkeoplysningsområdet kræver en tæt dialog med foreningerne/brugere. De øvrige områder, skoler, områdecentre og handicap – og psykiatrinstitutionerne er umiddelbart positive over for at have eksterne brugere. Daginstitutioner er ikke kortlagt, men gennem analyse af den enkelte ejendom er der observeret et potentiale for at udnytte institutionerne i aftentimerne til eksterne brugere, især køkkener, rytmikrum og værksteder vil være egnede lokaler til eksterne brugere. På klubberne er der ligeledes observeret et potentiale for anvendelse af lokalerne for eksterne brugere. Her kunne skolerne i højere grad gøre brug af lokalerne. Herudover er der i skolernes umiddelbare nærhed andre kommunale lokaler der også kan tænkes ind som lokalbuffer.

Det anbefales, at man udnytter potentialet inden for alle områder og får kortlagt og synliggjort de lokaler, der kan være til glæde for både interne og eksterne brugere. Derudover bør man etablere et centralt bookingsystem og arbejde med kulturen på den enkelte ejendom, der gør at deling af lokaler bliver et centralt element i anvendelse af lokalerne i hverdagen, både i aften- og dagtimerne, således som den vedtagne forretningsstrategi forudsætter.

Der er i Lyngby-Taarbæk Kommune udviklet projektet "Lyngby Idræts by", der skal realiseres henover 2014-15. Bag projektet er der netop en tænkning om, at lokalerne skal anvendes fleksibelt af foreningerne. På den måde er man gået væk fra ejerskabet til det enkelte lokale og indgår i et lokalfællesskab med øvrige foreninger. Der er umiddelbart potentiale i at anvende dette koncept på alle områder.

Der er ikke foretaget en systematisk gennemgang af idrætshaller og svømmehaller, udover de idrætshaller der ligger i umiddelbar tilslutning til skolerne.

I henhold til etablering af arbejdspladser til medarbejderne på skolerne viser analysen at der kan anvendes ledige undervisningslokaler og andre ledige lokaler som dermed kan reducere eller overflødigøre behovet for særlige bygningsmæssige tiltag til dette formål. Der kan være et behov for anskaffelse af fleksibelt inventar.

3 Anvendt metode

I det følgende redegøres for metoderne anvendt for de forskellige områder.

3.1 Skoler

Kortlægningen af skolernes lokale anvendelse skete ved en systematisk gennemgang af plantegninger/situationsplaner på tre udvalgte skoler. Samtlige lokaler på de tre skoler blev noteret i forhold til anvendelse. Efterfølgende blev de tre skoler besøgt fire gange, hvor samtlige lokaler blev noteret i forhold til aktivitet.

3.2 Områdecentre

Kortlægningen af områdecentrenes lokale anvendelse skete ved en systematisk gennemgang af plantegninger/situationsplaner på tre udvalgte områdecentre. Samtlige lokaler på de tre områdecentre blev noteret i forhold til anvendelse. Efterfølgende blev de tre områdecentre besøgt fire gange, hvor samtlige lokaler blev noteret i forhold til aktivitet.

3.3 Handicap – og psykiatrinstitutioner

Kortlægning af disse ejendomme er sket ved indledende interview med de pågældende ledere, der er tilknyttet og anvender de pågældende ejendomme. Interviewene har haft til formål at tegne et billede af, hvordan man anvender faciliteterne, herunder tidspunkter, principper for booking og variation i løbet af ugen, måneden og året. Ved interviewene blev omhandlede lokaler på de pågældende ejendomme noteret i forhold til anvendelse.

Efter gennemførelsen af interviewene, er der gennemført stikprøvebesøg ved pågældende to ejendomme. Stikprøverne er foretaget på Magneten, Kastanievej 2 og Chr. Den X's Allé 97 (Gymnastiksalen). Der er foretaget 12 besøg i løbet af en uge pr. ejendom.

Gymnastiksalen på Chr. X's Allé er endnu ikke taget helt i brug. I forbindelse med interviewene er der angivet forventet anvendelse og udnyttelse. Gymnastiksalen er besøgt i forbindelse med stikprøverne, men er ikke kortlagt, da der ikke har været aktivitet ved besøgene.

3.4 Folkeoplysningen

Kortlægningen af ejendomme under folkeoplysningen er kortlagt ved en række interview med repræsentanter fra kommunen og/eller repræsentanter fra de foreninger, der anvender de pågældende ejendomme. Interviewene har haft til formål at tegne et billede af, hvordan de forskellige foreninger anvender faciliteterne, herunder tidspunkter, principper for booking og variation i løbet af ugen, måneden og året.

Efter gennemførelsen af interviewene er der foretaget i alt 40 stikprøvebesøg på udvalgte ejendomme. Besøgene har alene haft til formål at efterprøve det billede, interviewene har givet.

4 Kortlægning af skoler

Skolerne er besøgt på varierende tidspunkter i tidsrummet ca. kl. 8.00 til ca. 15.00. Stikprøverne dækker således forskellige tidspunkter på dagen. Desuden er der foretaget interview af skolens ledelse på den enkelte skole for at afdække anvendelse af lokalerne med eksterne brugere.

Tabel 1 Stikprøveresultater Skoler

Lokaletype	Antal observationer	Antal observeret aktivitet	Udnyttelsesgrad i forbindelse med observation
Hjemmeklasselokale	306	175	57 %
Grupperum	62	11	18 %
Faglokaler	160	31	19 %
SFO lokaler	226	97	43 %
Gangarealer	28	4	14 %
Lokaler til eksterne brugere (tandlæge, sundhedsplejerske mv.)	76	18	24 %
Personalelokaler, administration o. lign	204	66	32 %
Læringscenter	12	8	67 %
Ildrætshal tilknyttet skolerne	16	5	31 %

Stikprøverne på skolerne er gennemført i en periode, hvor nogle elever har påbegyndt eksamensperioden, hvilket betyder at nogle lokaler er benyttet mindre end normalt. Det skal desuden bemærkes, at perioden for stikprøverne var med rigtig godt vejr, hvilket betød, at SFO havde mange udeaktiviteter.

Observationerne af skolerne har to interessante aspekter. For det første, at hjemmeklasselokalerne og SFO lokalerne sammen med Læringscentret er de lokaletyper, der er mest udnyttet – hvilket dog svarer til mellem 43 % og 67 %. For det andet, at grupperum, faglokaler og gangarealer er de lokaletyper der udnyttes mindst.

Anvendelse af lokalerne

Brugerne gav generelt udtryk for, at alle lokaler blev brugt i et stort omfang i hverdagen, hvilket for nogle af lokaletyperne ikke matcher med de stikprøver, der er foretaget på udnyttelsesgraden. Samtidig gav brugerne udtryk for, at lokalerne primært bliver anvendt til det, de er indrettet til og dermed giver det et generelt billede af, at rummene ikke mentalt og i deres indretning lægger op til en fleksibel brug af lokalerne med mulighed for at anvende det til flere funktioner. Observationerne på stedet understregede dette forhold.

Det blev observeret, at det generelle billede som stikprøverne viser på anvendelse og brug af faglokalerne er mere nuanceret i forhold til de forskellige typer faglokaler. Håndarbejdelokalet, sløjd og hjemkundskab var de faglokaler, der er mindst i anvendelse. Hvorimod fysik/kemi og billedkunst bliver anvendt i høj grad de fleste steder.

Der var i observationerne af de fysiske rammer overensstemmelse mellem god indretning og i hvor høj grad, rummet blev brugt. Læringscentret er et eksempel på, at med den rette indretning, der appellerer til de behov som brugerne har, bliver lokalerne taget oftere i brug.

Det skal understreges, at der er variationer på anvendelse og udnyttelse af lokalerne på den enkelte skole der ikke kommer frem her, hvilket der bør tages højde for i den videre anvendelse af de generelle billeder. Der er i analyserne af den enkelte skole inddraget observationer og betragtninger lokalt på stedet, som dermed er indarbejdet i de enkelte tiltag foreslået på den enkelte skole.

5 Kortlægning af områdecentre/træningscentre

Områdecentre/træningscentre er besøgt på varierende tidspunkter i tidsrummet ca. kl. 8.00 til ca. 15.00. Stikprøverne dækker således forskellige tidspunkter på dagen. Desuden er der foretaget interview af ledelsen på det enkelte områdecenter/træningscenter for at afdække anvendelse af lokalerne med eksterne brugere.

Tabel 2 Stikprøveresultater områdecentre

Lokaletype	Antal observationer	Antal observeret aktivitet	Udnyttelsesgrad i forbindelse med observation
Administration og mødelokaler	61	25	41 %
Aktivitetscentre	16	9	56 %
Opholdslokaler for beboer	20	4	20 %
Køkkenlokaler	33	4	12 %
Lokaler til eksterne brugere	44	15	34 %

Tabel 3 Stikprøveresultater træningscentre

Lokaletype	Antal observationer	Antal observeret aktivitet	Udnyttelsesgrad i forbindelse med observation
Administration og mødelokaler	29	15	52 %
Aktivitetslokaler	45	14	31 %
Opholdslokaler for beboer	-	-	-
Køkkenlokaler	44	13	30 %
Lokaler til eksterne brugere	151	100	34 %

Observationerne i forhold til køkkenlokaler dækker over en række forskellige køkkenlokaler, herunder kølerum mv. Netop fordi der er mange forskellige rum, bliver udnyttelsesgraden forholdsvis lav. I forbindelse med stort set alle besøgene har der været nogen aktivitet i enkelte af køkkenlokalerne. Et mere retvisende billede af disse lokaler vil kræve en egentlig analyse af funktioner og faciliteter i forhold til den produktion der finder sted.

Anvendelse af lokalerne:

Brugerne gav generelt udtryk for, at alle lokaler bliver brugt i middel omfang, hvilket for nogle af lokaletyperne ikke matcher med de stikprøver, der er foretaget på udnyttelsesgraden. Brugerne på træningscentre gav bl.a. udtryk for, at aktivitetslokalerne på træningscentre i høj grad blev benyttet i dagtimerne, men stikprøverne viser, at der er et større potentiale for udnyttelse. Samtidig gav brugerne udtryk for, at lokalerne primært bliver anvendt til det dertil indrettede og dermed fremkommer et generelt billede af, at rummene ikke mentalt og i deres indretning ligger op til fleksibel brug af lokalerne med mulighed for at anvende det til flere funktioner. Observationerne på stedet understregede dette forhold.

Der var i observationerne af de fysiske rammer overensstemmelse mellem god indretning og i hvor høj grad rummet blev brugt. På Baunehøj har man f.eks. etableret en opbevaringsvæg med god depotplads til eksterne brugere. Denne væg har stor betydning for fleksibel brug af rummet.

Det skal understreges, at der er variationer på anvendelse og udnyttelse af lokalerne på det enkelte områdecenter og træningscenter der ikke kommer frem her, og som man bør tage højde for i den videre anvendelse af de generelle billeder overordnet. Der er i analyserne af det enkelte områdecenter/træningscenter inddraget observationer og betragtninger lokalt på stedet, som dermed er indarbejdet i de enkelte tiltag, der er foreslået på den enkelte ejendom.

6 Kortlægning af handicap – og psykiatrinstitutioner

På området for social og sundhed er der foretaget kortlægning af to ejendomme: Bostedet Chr. X's Allé og Magneten på Kastanievej. Den førstnævnte er kun kortlagt i forhold til forventet anvendelse, da ejendommen på kortlægningstidspunktet var under overdragelse, og endnu ikke taget i brug. I begge tilfælde er anvendelsen kortlagt igennem interview med lederen af ejendommen.

Bostedet Chr. X's Allé vil fremover råde over ejendommen, som skal bruges af bostedets (ejendommen ligger i tilknytning til bostedet) ca. 50 beboere med autisme. Ejendommen er i to plan. I stueplan findes et multirum og et fitnessrum. Herudover findes en aflastningsbolig, et pedelkontor og et tekøkken. På førstesal planlægges indrettet en café, et større mødelokale med plads til 60 - 80 personer og et kompetencecenter. På førstesalen findes desuden endnu en aflastningsbolig.

Da ejendommen ikke er taget i brug kan vurderingen af anvendelse kun ske som forventninger. Som en naturlig følge af brugernes særlige baggrund, er der brug for en meget struktureret hverdag. Det betyder igen, at en stor del af anvendelsen vil være skemalagt. Dette giver også muligheder for, at andre brugere kan anvende lokalerne, hvis det passer ind i planlægningen. Brugernes baggrund er ikke umiddelbart forbundet med problemer i forhold til at invitere andre ind i huset. Dette kræver måske lidt struktur, men burde kunne lade sig gøre.

Ejendommen *Magneten* består af en villa i to plan med udnyttet tagetage og kælder. I stueplan findes et stort mødelokale samt et mindre lokale. Hertil kommer et depot, et kontor og et større produktionskøkken. På førstesalen findes endnu et mødelokale samt tre kontorer. På begge etager findes toiletter. Den udnyttede tagetage rummer to værelser og et pulterkammer, som dog ikke anvendes af husets brugere (uvished om hvorvidt lokalerne er godkendt til brug). Kælderen fremtræder forsømt og meget fugtig.

Ejendommen har i 15 år været anvendt af voksne udviklingshæmmede, som bor forskellige steder i kommunen i bofællesskaber/opgangsfællesskaber. Ejendommen anvendes af i alt ca. 60 udviklingshæmmede og knap 40 senhjerneskedede. Ejendommen anvendes både af bofællesskaberne enkeltvis og på tværs. Der er faste tider for aktiviteterne, som stort set foregår hele ugen. I weekenderne anvender brugerne lokalerne til f.eks. fødselsdage osv.

Umiddelbart vurderes der at være begrænsede potentialer for øget anvendelse og udnyttelse af ejendommen. Kortlægningen viser dog, at kontor og mødelokaler samt aktivitetslokalet blev benyttet i mindre grad, så der vil umiddelbart være et potentiale. Hvis eventuelle eksterne brugere skal have adgang skal det ske i tæt samarbejde med de primære brugere. Der peges på de muligheder der ligger i indførelsen af et fælles bookingsystem

Da ejendommen i forbindelse med Bostedet Chr. X's Allé på kortlægningstidspunktet ikke var taget i brug, er der kun gennemført observationer på Magneten, som er besøgt 12 gange i løbet af en uge. Tidspunkterne har varieret henover dagen fra ca. kl. 08.00 til ca. 20.00

På samtlige besøg undtagen en formiddag var der aktiviteter på adressen. I tabellen nedenfor fremgår, hvordan de forskellige lokaletyper blev anvendt i forbindelse med observationerne.

Tablet 4 Kortlægning social og sundhed

Lokaletype	Antal observationer	Antal observeret aktivitet	Udnyttelsesgrad i forbindelse med observation
Kontor	48	13	27 %
Aktivitetslokaler	12	4	33 %

Opholdsrum	12	6	50 %
Mødelokaler	12	3	25 %
Køkkenlokaler	12	6	50 %

7 Kortlægning folkeoplysningsområdet

7.1 Hvad er kortlagt

Kortlægningen af folkeoplysningsområdet er sket med en indledende interviewrunde, hvor driftsansvarlige distriktspersoner fra Lyngby-Taarbæk Kommune og/eller foreningsformænd er interviewet per telefon. Der er i alt kortlagt 27 foreninger på 23 adresser. I 23 tilfælde er den driftsansvarlige distriktsperson fra Lyngby-Taarbæk Kommune interviewet, og i 17 tilfælde er foreningsformænd interviewet. På tre af adresserne er der flere foreninger, der anvender lokalerne, og her er kun den driftsansvarlige distriktsperson fra Lyngby-Taarbæk Kommune interviewet. I seks tilfælde har det ikke været muligt at få kontakt til foreningens ansvarlige, og disse lokaliteter er dermed kun interviewet i forhold til den driftsansvarlige distriktsperson fra Lyngby-Taarbæk Kommune.

I forbindelse med kortlægningen har vi opdelt foreningerne i følgende grupper:

- Spejderforeninger
- Vandsportsforeninger
- Idrætsforeninger
- Øvrige foreninger

I det følgende præsenteres først en redegørelse for anvendelse og udnyttelsesgrad, som disse beskrives af henholdsvis foreningsformændene og de driftsansvarlige distriktspersoner fra Lyngby-Taarbæk Kommune. Dernæst redegøres for udnyttelsesgraden i form af resultater af de gennemførte stikprøver.

7.2 Redegørelse for anvendelse og udnyttelsesgrad baseret på interview

7.2.1 Hvem anvender/bruger lokalerne/bygningerne?

Spejderforeninger

Hovedparten har "egen" bygning eller "egne" bygninger stillet til deres fulde rådighed og styrer selv brugen af den. Enkelte deler ejendom med andre foreninger, som så råder over visse lokaler - spejderforeningen har egne lokaler. Enkelte står som primære bruger af en ejendom, men har lavet aftaler med andre mindre foreninger, som bruger ejendommen på tildelte tider, når den er ledig.

Belægningsgraden er i mange tilfælde lav. Hovedparten af bygningerne står tomme frem til mellem kl. 15 og 16. Det forekommer som et generelt billede af spejderbygninger i hele Lyngby-Taarbæk Kommune.

Spejdernes bygninger er tilsyneladende for hovedparten ikke med i den årlige prioritering og lokalefordeling. Foreningerne har altid - traditionelt - fået stillet bygningerne til deres fulde rådighed og forvalter selv brugen af dem.

Et enkelt sted blev der for fire til fem år siden oprettet et bookingsystem på en enkelt ejendom, som har betydet, at også spejderforeningen som primær bruger, skal booke sig ind på ejendommen/lokalerne. Inden sæsonstart melder spejderforeningen ind til Lyngby-Taarbæk Kommune, hvilke dage/tidspunkter de ønsker at benytte huset. Derefter udfærdiger Lyngby-Taarbæk Kommune aftaler med øvrige foreninger.

Der er vurderingen at der i høj grad er et potentiale i en fleksibel udnyttelse af bygningerne ligesom det bør overvejes at udarbejde ensartede procedurer for bookning af og udnyttelse af bygningerne.

Spejderforeningerne fremhæver vigtigheden af, at de fortsat er den primære bruger af ejendommen. Det er vigtigt at kunne sætte præg på rammerne, således at børnene f.eks. kan udsmykke huset med de ting, som de har lavet. Dette behov skal dog sammenholdes med mulighederne for flere brugere og mere effektiv lokaleudnyttelse.

Vandsportsforeninger

Hovedparten har "egen" bygning stillet til deres fulde rådighed og styrer selv brugen af den. Det er for

hovedparten klubben selv, som bruger faciliteterne, mens der i et vist omfang sker en udlåning til medlemmer eller klubber inden for samme sportsgren. Faciliteterne anvendes - udover primær aktivitet - til kurser, foredrag, sociale arrangementer, festligheder mv. Der er stort fokus på sporten som livsstil og netværk. Desuden har nogle foreninger aftaler med skoler mv.

Idrætsforeninger

Hovedparten har "egen" bygning stillet til deres fulde rådighed og styrer selv brugen af den. De idrætsforeninger, der er omfattet af denne kortlægning har været fodboldklubber, som således råder over både klubhus og fodboldbane(r). Egentlig er det sådan, at såfremt man har adgang til banerne, har man også adgang til omklædningen. Det er adgangen til banerne, der er styret og tilrettelagt. Der er faste træningstider/fast træningsplan. I nogle tilfælde anvendes faciliteterne -- udover primær aktivitet - til kurser, foredrag, sociale arrangementer, festligheder mv. inden for egne rækker. Medlemmer kan låne klublokaler til private formål.

Øvrige foreninger

Mange forskellige foreninger. Nogle foreninger har fået tildelt "egne" lokaler. Nogle booker sig ind på lokaler via Lyngby-Taarbæk Kommunes Bookingsystem.

7.3 Stikprøveresultater

På baggrund af interviewene i forbindelse med de 27 foreninger og deres lokaler, er der udvalgt 10 forskellige foreninger, som repræsenterer de forskellige foreningstyper og forskellige former for udnyttelsesmønstre. Stikprøverne er foretaget på tidspunkter, hvor der ifølge foreningernes besvarelser med høj sandsynlighed burde være aktivitet på lokaliteten.

Foreningstype	Antal observationer	Antal observeret aktivitet	Udnyttelsesgrad i forbindelse med observation
Spejder/naturforeninger	8	1	13 %
Vandsportsforeninger	8	6	75 %
Idrætsforeninger	8	5	63 %
Øvrige foreninger	16	6	38 %
Samlet	40	18	45 %

Samlet set var der aktiviteter i forbindelse med cirka halvdelen af de besøg, der blev foretaget. Spejder/naturforeninger falder uden for det generelle billede med en udnyttelsesgrad markant mindre end de øvrige foreningstyper.

7.3.1 Hvordan organiserer foreningerne sig?

Spejderforeninger

Det er som sådan spejdernes hus, og foreningen organiserer selv brugen af bygningerne med den nævnte undtagelse.

Vandsportsforeninger

Foreningerne har generelt selvforvaltningsaftaler på ejendommene. Klubberne sørger selv for tingene, hvis f.eks. noget går i stykker eller når græsset skal slås osv. Det er som sådan generelt foreningernes " eget" hus. Der er faste træningstider og faste arrangementer. Desuden kommer og går man, som man

har lyst alt efter interne aftaler. Der er mange brugergrupper, og medlemmerne har selv nøgler. Man er i reglen kun på vandet, når det er lyst, men der er generelt stort set altid nogen i klubhusene. Træningslokaler er meget i brug – særligt i vinterhalvåret. Muligheden for yderligere anvendelse af disse lokaler bør analyseres.

Idrætsforeninger

Det er som sådan foreningernes/fodboldklubbernes eget klubhus. Trænere m.fl. har nøgler. Forud for en ny sæson planlægges faste træningstider samt kampprogram. Muligheden for yderligere anvendelse af disse lokaler bør analyseres.

Øvrige foreninger

Nogle foreninger har fået tildelt "egne" lokaler. I disse tilfælde har foreningsmedlemmer fået udleveret egne nøgler til pågældende lokaler. Nogle booker sig ind på lokaler via Lyngby- Taarbæk Kommunes Bookingsystem.

7.3.2 Hvordan booker man?

Spejderforeninger

Spejderforeningerne booker generelt ikke, og der findes generelt ikke lister over lokalebrug. Der er et enkelt eksempel på, at booking foregår gennem Lyngby Taarbæk Kommune, Kultur og Fritidsforvaltningen.

Vandsportsforeninger

Der er ingen bookinglister. Enkelte anvender en oprettet blog eller en oprettet Facebook-gruppe til orientering, træningsprogrammer mv.

Idrætsforeninger

Der er ingen bookinglister.

Øvrige foreninger

Der er generelt ingen bookinglister for foreninger, der har fået tildelt lokaler som står til deres rådighed. Der er derimod bookinglister/-systemer ved de ejendomme, som udlånes til flere foreninger. Enkelte anvender hjemmeside, Facebook-gruppe eller SMS til orientering, koordinering mv.

7.3.3 Har foreningen aftaler med andre foreninger, der bruger bygningen eller nogle lokaler?

Spejderforeninger

Enkelte har i samarbejde med Lyngby- Taarbæk Kommune fået aftaler med andre mindre foreninger, som bruger ejendommen på tidspunkter, hvor spejderne ikke selv benytter faciliteterne. De mindre foreninger har selv nøgler til ejendommen.

Flere spejderforeninger låner desuden deres ejendomme ud til andre spejderklubber et par timer eller en enkelt aften. Et enkelt sted udlåner i den forbindelse også foreningens kanoer. Spejderklubberne er glade for at have den fleksibilitet.

Vandsportsforeninger

Foreningerne inden for vandsport har generelt kun aftaler med andre foreninger inden for egne sportsgren. Endvidere anvendes lokalerne til uddannelse, kurser og foredrag inden for egen forening. En enkelt forening har en aftale med en anden type forening, som anvender lokaler efter forespørgsel få gange årligt.

Idrætsforeninger

Idrætsforeningerne har generelt ikke aftaler med andre foreninger vedrørende anvendelse af lokaler. Der sker dog i vinterhalvåret en koordinering i forbindelse med brug af kunstgræsbaner. Enkelte påpeger, at

man gerne vil passe på inventar mv. som er klubbens ejendele. De fysiske rammer i form af bygningerne ejes af Lyngby-Taarbæk Kommune, men inventar og øvrige ejendele er klubbens, og hvis lokalerne skal kunne bruges af mange forskellige brugere, frygter foreningerne, at disse brugere ikke vil have samme forhold til inventar. Foreningerne giver typisk deres medlemmer mulighed for at låne lokalerne til private formål.

Øvrige foreninger

Enkelte påpeger, at man gerne vil passe på inventar og klubbens ejendele, og at udlån til andre brugere derfor ikke er videre ønskeligt. De fysiske rammer i form af bygningerne ejes af Lyngby-Taarbæk Kommune, men inventar og øvrige ejendele er foreningens.

En enkelt forening har lavet en aftale med børnehaver, der gerne vil anvende pågældende bygning (som ligger meget naturskønt) i de tidsrum hvor foreningen ikke selv anvender bygningen. Børnehaverne koordinerer selv med foreningen.

Enkelte har indbyrdes aftaler om at anvende en anden forenings lokaler i særlige forbindelser og ved indbyrdes forespørgsel og aftale.

7.3.4 Kan der være flere foreninger i bygningen på samme tid?

Spejderforeninger

I tidsrum hvor spejderforeningerne anvender deres ejendomme, er hele ejendommen typisk i brug. I enkelte tilfælde har spejderne indgået aftale med anden forening, som så råder over en del af en bygning/ejendom, disse kan godt have aktiviteter på samme tid. Principielt kan foreninger godt dele brugen af en ejendom med andre (især andre spejderforeninger). F.eks. kunne flere spejderklubber råde over bygningen på hver sin ugedag. Det kræver dog meget nøje planlægning i forhold til f.eks. weekender og særlige arrangementer.

Vandsportsforeninger

Vandsportsforeningerne anvender generelt faciliteterne fuldt ud, og kan ikke umiddelbart se muligheder for at dele lokaler med andre foreninger. I enkelte tilfælde kan andre foreninger låne enkelte lokaler, men foreningerne vurderer ikke mulighed for faste aftaler om fælles brug af lokalerne.

Idrætsforeninger

I princippet kan det godt tænkes, at en forening spiller/træner fodbold, anvender baner samt omklædningsrum, samtidig med at en anden forening anvender klublokalet. Der er dog generelt ikke indgået denne form for aftaler.

Øvrige foreninger

Mulighederne varierer fra forening til forening og lokalitet til lokalitet. Generelt kan siges, at såfremt de fysiske rammer giver mulighed for det, er foreningerne positivt indstillet over for fælles anvendelse af lokaliteter.

Det er set ud fra udnyttelsesprocenterne vurderingen at der i alle foreningsejendomme er et potentiale for yderligere udnyttelse af flere brugere.

7.3.5 Er det muligt at tilvejebringe bookinglister eller lokaleskemaer?

Generet anvendes ikke bookinglister fra uge til uge, men højest generelle beskrivelser af træningstider mv. Det vil sige, at det reelt ikke er muligt at vurdere den faktiske lokaleanvendelse.

7.3.6 Varierer brugen af lokalerne i forhold til årstider eller sæson?

Spejderforeningerne

For hovedparten anvendes bygningerne lidt mere om vinteren. Om sommeren er spejderforeningerne mere udendørs.

Vandsportsforeninger

Generelt er man kun på vandet, når det er lyst, men der er stort set altid nogen i klubhusene. Træningslokaler er meget i brug – særligt i vinterhalvåret.

I vinterhalvåret anvendes klubhusene flere steder til opmagasinering og istandsættelse af både. Endvidere anvendes klublokalerne i vinterhalvåret mere til bl.a. kurser, foredrag, sprogundervisning, sociale arrangementer, festligheder mv. Der er generelt stort fokus på sporten som livsstil og netværk.

Idrætsforeningerne

Hovedparten af banerne anvendes kun i sommerhalvåret. Enkelte klubber har en kunstgræsbane og anvender denne i vinterhalvåret. En enkelt klub låner en anden klubs kunstgræsbane, men anvender egne omklædningsfaciliteter.

Enkelte klubber anvender desuden klublokalerne til bl.a. julearrangementer mv.

Øvrige foreninger

Brugen af bygninger og lokaler varierer i nogle tilfælde med skoleferierne, hvor mange er ude at rejse.

7.3.7 Hvad ser I (foreningerne) af muligheder og barrierer i forhold til andre brugere? Ser I nogen oplagte synergimuligheder og fællesskaber med andre foreninger, som I kunne have glæde af?

Spejderforeningerne

Der vurderes at kunne være synergi i at placere flere spejderklubber sammen under samme tag. Der ses et umiddelbart stort potentiale i og store muligheder for at samle flere spejderklubber i samme bygning. Der er dog en barriere i klubbernes historier og traditioner. Spejderklubberne har i et vist omfang forskelligt fokus og udgangspunkt i deres kultur og praksis.

Der ses endvidere muligheder i, at andre foreninger anvender spejderforeningernes bygninger i de dagtimer, hvor de ikke selv anvender bygningerne. Spejderklubberne vil dog gerne sikre sig, at fleksibiliteten ikke går tabt.

Enkelte steder ses desuden et potentiale i at flytte spejderklubber sammen og herved frigive plads til ældre brugergrupper i bygninger, der tager bedst højde for tilgængelighed – og i øvrigt ligger strategisk centralt placeret i forhold til de ældres nærområde. Der opleves nogle steder stor mangel på lokaler, der kan anvendes af ældre.

Flere spejderforeninger råder over to bygninger og anvender den ene meget lidt. Enkelte steder kunne spejderforeningers bygning nr. to anvendes bedre af andre brugere eller evt. sælges.

Endvidere kunne man tilsyneladende med fordel mange steder udarbejde planer for tildelinger for henholdsvis en sommer- og en vintersæson.

Vandsportsforeninger

Vandsportsfaciliteterne opleves anvendt og udnyttet i meget høj grad. Potentialer ses mest i forhold til muligheder for træning sammen med andre vandsportsforeninger.

Idrætsforeninger

Flere steder ses der potentiale for at skoler, ældre/oldboys og andre foreninger eller f.eks. bridgeklubber kunne anvende idrætsforeningers bygninger i de dagtimer, hvor de ikke selv anvender bygningerne.

Mere aktivitet vurderes endvidere at kunne virke præventivt i de lokaliteter, som er plaget af indbrud.

Øvrige foreninger

Der vurderes i nogle tilfælde at være mulighed for en optimering af lokaleanvendelse i formiddagstimerne, hvor foreningerne generelt ikke anvender lokaliteterne.

Potentialer for sammenlægning af tandklinikker

Center for Sundhed og Kultur

Potentialer for sammenlægning af tandklinikker

Indholdsfortegnelse

1. Sammenfatning.....	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
2. Indledning og baggrund for analysen.....	6
2.1 Påkrævet udskiftning af teknisk udstyr.....	6
2.2 Tandplejeopgaven har ændret sig	7
2.3 Hjemtagelse af specialtandplejen	8
3. Modeller for Tandplejens fremtidige organisering.....	10
3.1 Modellernes strukturelle kendetegn	11
3.2 Brugernes oplevelse af tandplejetilbuddet. Case: Laura 10 år.....	12
3.3 Medarbejdernes oplevelse af tandplejetilbuddet. Case:Karen - ansat i Tandplejen ..	13
3.4 Modellernes økonomiske perspektiver	14
4. Særlige udfordringer og potentialer.....	15
4.1 Risiko for at de 16-17 årige i højere grad benytter fritvalgsordningen og ønsker at modtage tandpleje i privat praksis	15
4.2 Flere udeblivelser blandt udsatte børn.....	15
4.3 Udfordring af nærhedsprincippet	16
4.4 Tandplejen som attraktiv arbejdsplads	16
Bilag 1. Inventar- og investeringsoversigt – udskiftning af tandklinikudstyr 2014-21	18
Bilag 2. Huller hos 12-årige børn i Lyngby-Taarbæk Kommune. År 1980-2011.	22
Bilag 3. Geografisk kort over forslag til placering af tandklinikker	23
Bilag 4. Bygningsbilag – mulige placeringer og økonomiske overslag på anlæg.....	24
Bilag 5. Samlede økonomiske overslag og potentialer.....	31
Bilag 6. Tandplejens nuværende bygningsmæssige rammer	33
Bilag 7. Erfaringer med sammenlægninger i andre kommuner	35
Bilag 8. Udsatte børn og unge fordelt på skoledistrikter	36

Potentialer for sammenlægning af tandklinikker

Sammenfatning

I forbindelse med budgetaftalen for 2013-16 vedtog aftalepartierne at iværksætte "en undersøgelse af (...) effektiviseringspotentialer – både kvalitativt og økonomisk – ved at sammenlægge kommunens tandklinikker".

Nærværende undersøgelse er udarbejdet i perioden december 2013 – februar 2014 af en projektgruppe med repræsentanter fra såvel Tandplejen, Center for Sundhed og Kultur samt Center for Areal og Ejendomme. Sideløbende med projektgruppens arbejde har også Tandplejens MED-udvalg drøftet og leveret input til rapporten.

Følgende tre modeller er analyseret i undersøgelsen:

Model 1: Samle hele Tandplejen på to tandklinikker, en i Lyngby og en i Virum/Sorgenfri

Model 2: Bevare den nuværende decentrale struktur med tandklinikker på 8 skoler samt tandklinik og tandreguleringsafdeling på Toftebæksvej 8

Model 3: Samle tandklinikker i Lyngby og bevare fire skoletandklinikker i Virum/Sorgenfri

Overordnet set viser analysen, at den nuværende struktur med små fuldt udstyrede tandklinikker på alle skoler ikke understøtter løsningen af nutidens tandplejeudfordring. Børnene har i dag sjældent huller og kommer typisk til undersøgelse med 1½ års mellemrum. Desuden er kun halvdelen af tandplejens målgruppe i dag skolebørn.

Kliniksammenlægning har derfor en lang række kvalitative potentialer i form af bl.a. øget brugerservice og faglighed. Endvidere frigiver en sammenlægning ca. 700 kvm. på skolerne. På den anden side viser undersøgelsen, at en sammenlægning har store anlægsomkostninger, som, trods driftsbesparelser og mindsket køb af klinikudstyr, har en forholdsvis langsigtet businesscase.

Tandplejens tekniske udstyr er i dag nedslidt.

61 ud af Tandplejens 88 maskiner er i 2015 15 år eller ældre og er dermed stort set slidt op. Det svarer til, at knap 70 pct. af alt udstyret skal skiftes ud i 2015. At levetiden er ved at rinde ud for udstyret understreges af, at kun 5 apparater/maskiner er ældre end 20 år. Tandplejen oplever i dag dyre reparationsudgifter på apparatur og flere og flere apparater bukker under. Lindegårdsskolens klinik har lukket, da der ikke er midler til at indkøbe nyt udstyr, og der er risiko for, at det samme vil ske for andre klinikker, hvis der ikke indkøbes nyt udstyr.

I forhold til de dyre tandlægestole er billedet det samme; her skal 13 ud af 20 udskiftes i 2015. Det svarer til 65 pct. af alle tandlægestole.

En sammenlægning af klinikker mindsker behovet for nyt udstyr, da alt ikke skal doubles. Det betyder, at geninvesteringsbehovet kun er 4 mio. kr. over de kommende år, og at de forventede udgifter til nyt udstyr falder med godt 40 pct. (fra 6,7 til 4 mio.kr.).

Udover behovet for udskiftning af meget dyrt udstyr de kommende år, har flere klinikker pt. en række driftsudfordringer. Eksempelvis har Engelsborgskolens og Lindegårdsskolens tandklinikker vedvarende indeklima- og arbejdsmiljøproblemer, og på Lundtofte skoles tandklinik gik der i efteråret ild i en nedslidt sugemotor, som var tæt på at sætte ild til skolens tag. I reformprojektet på Lindegårdsskolen er tandklinikken desuden fjernet og er ikke genplaceret i planen for skolens ombygning.

En sammenlægning muliggør **hjemtagelse af specialtandplejen.**

Specialtandpleje er et tilbud om tandpleje til borgere med varige sindslidelser og psykisk udviklingshæmning. Den nuværende klinikstruktur har hverken fysiske eller ressource-

Potentialer for sammenlægning af tandklinikker

---

mæssige rammer til opgaven, og den løses derfor i dag af Gentofte Kommune. En ny-bygning skaber de fornødne rammer til at hjemtage opgaven med en årlig effektiviseringsgevinst på 0,7 mio. kr.

Der ses følgende **kvalitative potentialer** ved tandklinikssammenlægninger i kommunen:

- **Bedre borgerservice og højere fleksibilitet** i form af klinikker, som er moderne og har åbent for henvendelse på alle hverdage. Mulighed for udvidede åbningstider og tilstedeværelse af alle faggrupper samtidigt vil give større fleksibilitet i forhold til brugernes behov.
- **Fortsat brugernært tilbud** i form af små forebyggelsesenheder på skolerne.
- **Styrket forældresamarbejde** og medansvar for børnenes tandsundhed, når forældre kommer med børnene til tandlæge, hvilket vil gavne tandsundheden.
- **Højere kvalitet og ensartethed i tilbuddet**, da det faglige miljø styrkes med mere (tvær)faglig sparring. Samtidig vil chancen for at blive mødt af kvalificerede medarbejdere i fremtiden øges, da det er nemmere at tiltrække fagfolk på større klinikker og nyuddannede tandlæger ikke må arbejde alene på små klinikker.
- **Færre aflyste aftaler og nem adgang ved akut behandlingsbehov** da sårbarheden mindskes ved bedre personaledekning i klinikkerne (fx ved sygdom).

Desuden viser analysen følgende **økonomiske potentialer** ved klinikssammenlægninger:

- **Investeringsmæssige fordele** fordi en væsentlig del af det nedslidte tandlægeudstyr ikke behøver at blive udskiftet. En gennemgang af udstyret viser et massivt investeringsbehov i de kommende år svarende til 6,7 mio. kr. Sammenlægges klinikker falder investeringsbehovet med 40 pct. til 4 mio. kr.
- **Årlig effektiviseringsgevinst ved hjemtagelse af specialtandplejen, svarende til 0,7 mio. kr.** Den nuværende klinikstruktur har hverken fysiske eller ressourcemæssige rammer til opgaven, og den løses derfor i dag i Gentofte Kommunes specialindrettede klinik.

Analysen viser imidlertid også, at der vil være både kvalitative og økonomiske udfordringer ved en sammenlægning af tandklinikker. Eksempelvis vil transporttiden til nærmeste tandklinik øges. Med den foreslåede klinikstruktur vil ingen bruger af Tandplejen dog få mere end tre km fra skole til tandklinik (dog undtaget Taarbæk, som allerede i dag kører til Trongårdsskolen). Desuden forsøges nærhedsprincippet imødekommet ved at oprette forebyggelsesenheder på hver skole.

Forældre kan opleve det som en ulempe at skulle tage fri fra arbejde for at følge barnet til tandlæge. En bekymring kan derfor være, om dette vil medføre flere udeblivelser blandt især udsatte børn, og at flere 16-17 årige helt vil forlade den kommunale børnetandpleje. Til dette skal det bemærkes, at for langt de fleste børn og deres familier vil omfanget af besøg på tandklinikken være seks besøg i løbet af en tiårig periode. Erfaringer fra andre kommuner viser desuden, at en central klinik ikke har givet hverken flere udeblivelser fra fx sårbare grupper eller en større andel af 16-17-årige, der vælger at modtage tandpleje i privat praksis.

Mulige placeringer af tandklinikker

Konkret foreslår forvaltningen følgende placeringer:

Model 1: Én nybygget klinik i Lyngby enten på Lindegårdsskolen eller i forbindelse med "Nyt rådhus" samt én nybygget klinik i Sorgenfri i forbindelse med Hummeltofteskolen. Anlægsomkostningerne skønnes at blive 21,5 mio. kr. og indkøb af nyt udstyr 4 mio. kr.

Potentialer for sammenlægning af tandklinikker

I model 1 kan specialtandplejen hjemtages med en besparelse på 0,7 mio. kr./år. Desuden forventes en indtægt på 0,5 mio. kr./år ved fremtidig udlejning af Toftebæksvej 8.

Model 2: Udgangspunktet er her en uændret struktur med tandklinikker på 8 skoler samt en centralklinik, en tandreguleringsklinik og en røntgenklinik beliggende på Toftebæksvej 8. Omkostningerne til udskiftning af udstyr de kommende år skønnes at blive 6,7 mio. kr. De eksisterende rammer giver ikke mulighed for at etablere en specialindrettet klinik og dermed hjemtage specialtandplejen fra Gentofte Kommune.

Model 3: Én nybygget klinik i Lyngby enten på Lindegårdsskolen eller i forbindelse med "Nyt rådhus" samt en bevarelse af klinikker på fire skoler i Virumområdet. Anlægsomkostningerne skønnes at blive 14,3 mio. kr. og indkøb af nyt udstyr 5,1 mio. kr. I model 3 kan specialtandplejen hjemtages med en besparelse på 0,7 mio. kr./år. Desuden forventes en indtægt på 0,5 mio. kr./år ved fremtidig udlejning af Toftebæksvej 8.

Bibeholdes den nuværende tandklinikstruktur (model 2) forventes der i de kommende år udgifter til udskiftning af udstyr for 6,7 mio. kr. De reelle ekstraomkostninger forbundet med kliniksammenlægninger får man derfor ved at trække 6,7 mio. kr. fra anlægsudgifterne til sammenlagte klinikker. Med en sådan beregning vil investeringerne i en sammenlagt tandklinikstruktur balancere efter 10-11 år (model 3) eller 15-16 år (model 1).

Tandplejen

Center for Sundhed og Kultur & Center for Arealer og Ejendomme

Februar 2014

Potentialer for sammenlægning af tandklinikker

---

2. Indledning og baggrund for analysen

I forbindelse med budgetaftalen for 2013-16 vedtog aftalepartierne at iværksætte "en undersøgelse af (...) effektiviseringspotentialer – både kvalitativt og økonomisk – ved at sammenlægge kommunens tandklinikker". Undersøgelsen har afventet en delrapport fra den såkaldte lokaleundersøgelse på bl.a. skoler og institutioner, som desværre viste sig vanskelig at anvende til vurdering af tandklinikksammenlægninger. Social- og Sundhedsudvalget besluttede på den baggrund i november 2013 at fortsætte undersøgelsen af potentialerne ved sammenlægninger, idet den bygningsmæssige udredning udarbejdes af kommunens Center for Areal og Ejendomme.

Udvalget præciserede desuden, at følgende tre modeller skal analyseres nærmere:

Model 1: Samle hele Tandplejen på to tandklinikker, en i Lyngby og en i Virum/Sorgenfri

Model 2: Bevare den nuværende decentrale struktur med tandklinikker på 8 skoler samt tandklinik og tandreguleringsafdeling på Toftebæksvej 8

Model 3: Samle tandklinikker i Lyngby og bevare fire skoletandklinikker i Virum/Sorgenfri

Hovedelementerne i undersøgelsen af sammenlægningspotentialer er:

- Baggrund for analysens aktualitet
- Beskrivelse og perspektiver for modeller for fremtidig organisering
- Diskussion af modellernes udfordringer og potentialer
- Bygningsanalyser og anlægsberegninger
- Investeringsoverslag over udskiftning af Tandplejens udstyr og inventar

Undersøgelsen vedrører udelukkende den kommunale børne- og ungdomstandpleje og specialtandpleje. Omsorgstandplejen på kommunens plejecentre indgår ikke i analysen.

Analysen er udarbejdet i perioden december 2013 – februar 2014. Der har været nedsat en projektgruppe bestående af repræsentanter fra såvel Tandplejen, Center for Sundhed og Kultur samt Center for Areal og Ejendomme. Sideløbende med arbejdet i projektgruppen har Tandplejens MED-udvalg desuden drøftet og leveret input til rapporten.

Ved sammensætningen af projektgruppen blev der lagt vægt på at sikre et bredt ejerskab til rapporten blandt Tandplejens medarbejdere. Der blev derfor udpeget medarbejdere fra alle faggrupper, blandt unge og erfarne medarbejdere og så alle tandklinikker var repræsenteret enten i projektgruppen eller i MED-udvalget. I forbindelse med projektgruppens arbejde med rapporten blev der aflagt besøg på sammenlagte tandklinikker i Gentofte, Gladsaxe og Brøndby kommuner.

Spørgsmålet om sammenlægning – hvorfor er det aktuelt?

Børne- og ungdomstandplejens opgave og vilkår har ændret sig de senere år. De vigtigste ændringer og deres betydning bliver gennemgået herunder. Ligeledes beskrives behovet for udskiftning af Tandplejens tekniske udstyr, som understreger aktualiteten i at overveje den fremtidige fysiske struktur.

2.1 Påkrævet udskiftning af teknisk udstyr

Tandplejens tekniske udstyr har fungeret i langt flere år end beregnet og kræver nu ofte omfattende og dyre reparationer. En del af det tekniske udstyr kan ikke længere repareres. Et eksempel er Lindegårdsskolens tandklinik, hvor der er nedbrud af røntgenudstyr og udstyr til sterilisation af instrumenter. Det har derfor været nødvendigt midlertidigt at lukke tandklinikken og tilbyde tandpleje til skoledistriktets børn på centralklinikken på Toftebæksvej. På Lundtofte skoles tandklinik gik der i efteråret ild i tandklinikens suge-

Potentialer for sammenlægning af tandklinikker

motor, der er placeret i skunkrum under taget, og ilden var tæt på at sætte ild til taget på skolen.

Det bemærkes endvidere, at tandklinikkerne i dag fremstår nedslidte og utidssvarende. Der er alvorlige indeklima- og arbejdsmiljøproblemer på Lindegård og Engelsborgskolens tandklinik, mens klinikken på Lindegårdsskolen slet ikke er indtænkt og genplaceret i skolens ombygningsplaner. Endelig opfylder kun få af tandklinikkerne krav om handicap-adgang.

En aktuel gennemgang af Tandplejens udstyr og inventar viser behov for omfattende udskiftning de kommende år. Det skønnes, at det samlede investeringsbehov for de mest nødvendige udskiftninger er på knap 6,7 mio. kr. fordelt over de næste otte år, men med størst behov i 2015. Se tabel 1. Uddybende opgørelser findes i bilag 1.

Tabel 1: Skønnet investeringsbehov i tandplejeudstyr

	2015	2016	2017	2018	2019-21
Units (tandlægestole/enheder)	3.520.000				440.000
Røntgenudstyr på alle klinikker	648.000				
Øvrigt tandklinikudstyr (maskiner til sterilisation, kompressorer og sugemotorer)	1.515.000	4.800	57.000	124.000	416.000
Forventede udgifter – Total	5.683.000	4.800	57.000	124.000	856.000

Alle beløb er angivet i kr., ex. moms og i 2013-priser.

61 ud af Tandplejens 88 maskiner er i 2015 15 år eller ældre og er dermed stort set slidt op. Det svarer til, at knap 70 pct. af alt udstyret skal skiftes ud i 2015. At levetiden er ved at rinde ud for udstyret understreges af, at kun 5 apparater/maskiner er ældre end 20 år. Tandplejen oplever i dag, at udstyret er slidt op, der er dyre reparationsudgifter på materialet og flere og flere apparater bukker under

I forhold til de dyre tandlægestole er billedet det samme; her skal 13 ud af 20 udskiftes i 2015. Det svarer til 65 pct. af alle stole.

En så omfattende udskiftning understreger, hvorfor det er relevant at få truffet beslutning om en eventuel fremtidig sammenlægning af klinikker. Færre fysiske enheder og samling af fx røntgen og sterilisationer vil få indflydelse på mængden af indkøb. Eksempelvis vil investeringsbehovet reduceres med 40 pct. (fra 6,7 mio. kr. til 4 mio. kr.) ved en sammenlægning til to store klinikker i kommunen.

Det skal bemærkes, at tandplejen ikke har et særskilt budget til udskiftning af inventar og udstyr i større skala. Fremtidige investeringer vil derfor skulle bevilges.

2.2 Tandplejeopgaven har ændret sig

Den nuværende tandklinikstruktur med små fuldt udstyrede tandklinikker på alle kommunens skoler understøtter ikke løsningen af nutidens tandplejeudfordring. Tandplejens børne- og ungdomsgruppe har gennem årene ændret sig markant fra kun at være skolebørn til i dag at være alle børn fra 0-18 år. I dag har langt færre børn huller i tænderne (jf. bilag 2). Der ses dog en polarisering, hvor det er en lille andel af børn og unge, som bærer det meste tandsygdom. Forskellen i tandplejens opgave før og nu er illustreret i tabel 2.

Potentialer for sammenlægning af tandklinikker

Tabel 2: Tandplejens opgave i 1970-80'erne og i dag

	Børneungetandpleje i 1970-80'erne	Børneungetandpleje i dag
Mål-gruppe	Skolebørn	Alle børn og unge fra 0-18 år
Case – Anton 11 år	I 1970'erne og 1980'erne går Anton til undersøgelse og behandling på tandklinikken hver 6. måned. Der er næsten altid huller, der skal behandles. Anton modtager sammen med sine klassekammerater fluorskyllinger og tandbørsteinstruktion i klassen.	I dag går Anton til undersøgelse hver 15.-18. måned. Der er sjældent huller, og Anton motiveres og instrueres til god egen-tandpleje. Hvis Anton har brug for ekstra støtte, instruktion og/eller fluorbehandling kan dette foregå i forebyggelsesfaciliteter på skolerne.

Den ændrede opgave betyder, at behovet for at kunne udføre undersøgelser og behandlinger på alle skoler ikke længere er til stede. Et relevant alternativ er derfor at etablere få, fuldt udstyrede tandklinikker med central geografisk placering og supplere disse med forebyggelsesfaciliteter (et mindre rum med spejl og vask) på skolerne. En sådan løsning kunne sammentænkes med Sundhedsplejerskernes lokale på skolerne. Denne analyse indeholder derfor ikke anlægsudgifter til dette.

Desuden afspejler Sundhedsloven i dag et fokus på *sundhedsfremme* og ikke blot forebyggelse og behandling. I praksis betyder dette bl.a., at tilgangen til borgerens sundhed er ændret. Hvor sundhedsuddannede tidligere var eksperterne, betragtes borgerne i dag som eksperter i eget liv med behov for dialog til at blive "klædt på" til at varetage egen sundhed. Tilgangen kendes også fra ældreområdet med hverdagsrehabilitering og afspejler en ændring i det "mindset", som borgeren mødes med. At arbejde med et sundhedsfremmende fokus fordrer en større børne- og forældreinddragelse, hvor forældrenes tilstedeværelse i klinikken giver mulighed for dialog og visuel læring om tandsundhed. En ændret ramme med centralt beliggende tandklinikker, hvor forældre i højere grad følger deres børn, vil kunne understøtte denne udvikling.

Sundhedsstyrelsen udgav i 2004 en rapport med anbefalinger til fremtidig klinikstruktur. En hovedkonklusion i rapporten er, at større tandplejeeenheder med et større brugergrundlag ses som forudsætning for at kunne udvikle kvalitet og faglighed i tandplejen. Sammenlægning af tandklinikker og etablering af større enheder har således i de senere år bredt sig over hele landet; også i alle Lyngby-Taarbæks omkringliggende kommuner.¹ Erfaringerne fra kommunerne er overvejende positive, omend al omstilling fra en struktur til en anden kan være en krævende proces for både brugere og medarbejdere.

2.3 Hjemtagelse af specialtandplejen

Specialtandpleje er et tilbud om tandpleje til borgere med varige sindslidelser og psykisk udviklingshæmning, der ikke kan benytte den almindelige voksentandpleje og den kommunale børneungetandpleje. Opgaven kræver en specialindrettet klinik.

I dag varetager Gentofte Kommune specialtandplejeopgaven for Lyngby-Taarbæk Kommune. Der er tilmeldt 100 borgere til ordningen og udgiften er ca. 0,7 mio. kr. årligt.

¹ Dvs. fx Gentofte, Rudersdal, Gladsaxe, Herlev, Furesø, Hørsholm og København.

Potentialer for sammenlægning af tandklinikker

Ved sammenlægning af tandklinikker til en større enhed vil det være muligt at *specialindrette* en tandklinik til opgaven, og dermed hjemtage opgaven fra Gentofte Kommune. Med den nuværende tandklinikstruktur vurderes det til gengæld ikke at være hverken fysisk eller ressourcemæssigt muligt at hjemtage opgaven.

En hjemtagelse vil give målgruppen et lokalt tilbud om tandpleje og tilbuddet kan i højere grad end i dag tilrettelægges forebyggende, i samarbejde med borgeren og dennes støttepersoner. I en sammenlagt klinikstruktur forventes specialtandplejen at kunne hjemtages via effektivisering og medføre en årlig reduktion i Tandplejens budget på 0,7 mio. kr.

Potentialer for sammenlægning af tandklinikker

---

3. Modeller for Tandplejens fremtidige organisering

I det følgende beskrives og perspektiveres de tre modeller i oversigtsskemaer i forhold til:

- Strukturelle kendetegn, herunder forslag til klinikkernes placering samt muligheder og begrænsninger i de forskellige modellers rammer
- Brugernes oplevelse af tandplejetilbuddet i form af casebeskrivelser om hhv. en decentral og en sammenlagt klinikstruktur
- Medarbejdernes oplevelse af tandplejetilbuddet i form af casebeskrivelser om hhv. en decentral og en sammenlagt klinikstruktur
- Modellernes økonomiske perspektiver, herunder overslag over udgifter til bygningsanlæg og nyt tandklinikudstyr samt årlige besparelspotentialer

Potentialer for sammenlægning af tandklinikker

3.1 Modellernes strukturelle kendetegn

Model 1: Etablering af to distriktstandklinikker	Model 2: Bevarelse af den nuværende struktur	Model 3: Etablering af én distrikts tandklinik i Lyngby. Bevarelse af tandklinikker i Virum-området
<p>Udgangspunktet for modellen er to distriktstandklinikker, som etableres ved følgende sammenlægninger:</p> <p><i>Klinik 1:</i> Lindegårdsskolens, Engelsborgskolens, Lundtofteskoles og Trongårdsskolens tandklinikker, Tandreguleringsklinikken, Centralklinikken samt tandplejens administration. Arealbehov: netto ca. 600-650 kvm. (11 klinikker).</p> <p><i>Klinik 2:</i> Virum skoles, Hummeltofteskolens, Fuglsanggårdskolens og Kongevejens skoles tandklinikker. Arealbehov: netto ca. 300 kvm. (6 klinikker).</p> <p>Af hensyn til brugernes tilgængelighed foreslås tandklinik 1 placeret i bydelen Lyngby med en nybygning på Lindegårdsskolen el. i f. b. m. en udvidelse af rådhuset. Tandklinik 2 foreslås placeret i bydelen Sorgenfri med en nybygning ved Hummeltofteskolen. For geografisk kortoversigt: se bilag 3. Forslag til placeringer: se bilag 4.</p> <p>Begge tandklinikker får handicapvenlig adgang, og klinikkerne suppleres med forebyggelsesfaciliteter på folkeskolerne. Dette kræver ikke særligt udstyr, og evt. kan der deles lokale med sundhedsplejerskerne. Derved frigøres arealer på skolerne svarende til 700 kvm. (jf. bilag 6). Endvidere kan forhuset i ejendommen på Toftebæksvej 8 muligvis realiseres eller udlejes (med mindre huset udvælges til brug for storklinikken).</p> <p>Store tandklinikker har større mulighed for fleksible åbningstider, og en stor central tandklinik betyder mulighed for indretning af særlig klinik til specialtandpleje, så opgaven kan hjemtages fra Gentofte Kommune.</p>	<p>Udgangspunktet for modellen er en uændret struktur med tandklinikker på 8 skoler, en centralklinik, en tandreguleringsklinik og en røntgenklinik.</p> <p>Huset på Toftebæksvej 8 bevares dermed til centralklinik, tandregulering, administration og røntgen, hvilket blandt andet betyder, at det ikke kan realiseres.</p> <p>I denne model har mindre end halvdelen af tandklinikkerne handicapvenlig adgang.</p> <p>Den decentrale struktur betyder, at tandklinikkerne ligger nær brugernes bopæl og skole. På den anden side er brugergrundlaget i hvert skoledistrikt så lille, at 5 ud af de 8 tandklinikker holder lukket 1-4 dage om ugen (jf. bilag 6). I den nuværende struktur har ingen tandklinikker åbent efter kl. 15.</p> <p>De eksisterende rammer giver ikke mulighed for at etablere en specialindrettet klinik og dermed hjemtage specialtandplejen fra Gentofte Kommune.</p>	<p>Udgangspunktet for modellen er en delvis sammenlægning af tandklinikker. Modellen giver dermed mulighed for, at kommunen opnår en gradvis, men værdifuld, erfaring med tandklinik-sammenlægninger. En sammenlægning af de resterende tandklinikker kan evt. gennemføres senere.</p> <p>Der etableres én distriktstandklinik med placering og størrelse som klinik nr. 1 i den første model. Forslaget er således en nybygning på Lindegårdsskolen eller ved udvidelse af rådhuset.</p> <p>Derudover bevares tandklinikker på Virum skole, Hummeltofteskolen, Fuglsanggårdsskolen og Kongevejens skole.</p> <p>Den centrale tandklinik suppleres med forebyggelsesfaciliteter på alle folkeskoler. Dette kræver ikke særligt udstyr, begrænser lokalebehovet og vil derfor frigøre arealer på de fire berørte skoler.</p> <p>Som i den første model er forventningen, at Toftebæksvej 8 vil kunne realiseres eller udlejes, medmindre huset udvælges til brug for storklinikken. Hjemtagelse af specialtandplejen fra Gentofte Kommune vil også være muligt.</p>

Potentialer for sammenlægning af tandklinikker

3.2 Brugernes oplevelse af tandplejetilbuddet. Case: Laura 10 år

Sammenlagte tandklinikker	Nuværende tandklinikstruktur
<p>Når Laura hver 15.-18. måned skal have undersøgt eller behandlet sine tænder, bliver hun indkaldt via hjemmet, og hendes mor eller far tager med hende til den store moderne tandklinik, som ligger et par kilometer fra skolen. Hun kender godt klinikken, men det er alligevel trygt, at forældrene er med.</p> <p>Laura har endnu ingen huller, men har hun i en periode brug for ekstra støtte, instruktion og/eller fluorbehandling foregår dette i hendes skoles egne forebyggelsesfaciliteter, hvor hun går hen uden forældrene.</p> <p>Udover at følge Laura til tandlæge, skal forældrene også følge hendes lillebror, når han skal af sted; og selv hendes storebror på 15 år bliver faktisk også fulgt, når han går til bøjletandlæge. Tandklinikken har nu åbent hver dag og nogle dage sent på eftermiddagen, og selvom det sker, at Lauras mor skal tage fri fra arbejde, er det ikke ret tit børnene skal til tandlæge. Til gengæld gør deltagelsen hende tryk og hun får en god mulighed for at blive vejledt af tandplejens medarbejdere.</p> <p>Lauras klassekammerat, Line, har mange huller i tænderne. Faktisk er der et nyt hul næsten hver gang, hun kommer til tandlæge, og hun går oftere til tandlæge end Laura. Lines mor følger hende hen til klinikken, selv om hun har mange udfordringer i sit liv.</p>	<p>Når Laura skal have undersøgt sine tænder, bliver hun kaldt ud fra undervisningen og går selv over til skolens tandklinik. Tandklinikken er et trygt sted, selv om der går op til 1½ år mellem hendes besøg på klinikken.</p> <p>Laura har endnu ingen huller i tænderne, men skulle det ske, får hun normalt besked med hjem til sin mor og far, om at tandlægen vil lave det. Hun ved også, at hendes forældre i så fald gerne må komme med hende; men også at de normalt ikke gør det – flere af hendes venner er blevet bedøvet og behandlet, mens deres forældre var på arbejde.</p> <p>Lauras lillebror går i børnehave. Derfor bliver han stadig fulgt af forældrene til sine undersøgelser. Hendes storebror Lasse på 15 år bliver faktisk også fulgt, når han går til bøjletandlæge.</p> <p>Lauras veninde, Line, som også går i klassen, har tit nye huller i sine tænder. Laura har lagt mærke til, at Line bliver kaldt over til tandlægen oftere end de fleste, og selv om Line er lidt bange for det, der skal ske, går hendes mor meget sjældent med hende. Indimellem får Laura derfor lov at følge Line derover. Personalet prøver altid at forklare veninden, hvordan hun skal passe på sine tænder, men det er svært for Line at fortælle sin mor, at hun skal sørge for at hun får børstet tænder.</p>
Potentialer ved sammenlagt klinikstruktur:	
<p style="text-align: center;"><u>Fordele:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Styrket forældresamarbejde, da forældrene i højere grad end i dag vil komme til tandlæge med børnene og dermed kunne inddrages i tandplejen. Lærerne skal ikke længere stå for at sende børn til tandlæge. • Ensartet og bedre service i form af moderne tandklinikker, der har åbent på alle hverdage. Der vil evt. være mulighed for at udvide åbningstiderne i forhold til i dag. • Højere fleksibilitet, da alle faggrupper vil være til stede på tandklinikken hver dag, så undersøgelse, forebyggelse og behandling kan færdiggøres ved det samme eller få besøg på tandklinikken. • Brugernære forebyggelsesenheder som ligger på barnets skole. 	<p style="text-align: center;"><u>Udfordringer:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Øget fravær fra undervisning og forældre skal tage fri for at følge barnet til undersøgelse og behandling. For langt de fleste børn vil det være seks undersøgelser på tandklinikken over en tiårig periode. Det skal bemærkes, at patientrettighedslovgivningen i dag foreskriver at der skal indhentes samtykke fra forældre til alle aktiviteter på tandklinikken. • Risiko for flere udeblivelser idet børn fra udsatte familier har et højere fravær end andre børn, og ikke kan hentes i klassen til undersøgelse og behandling. Problemstillingen diskuteres i afsnit 4. • Mindre synlighed på skolerne idet tandplejens medarbejdere ikke hver dag vil bemane skolens forebyggelsesenhed.

Potentialer for sammenlægning af tandklinikker

3.3 Medarbejdernes oplevelse af tandplejetilbuddet Case: Karen - ansat i Tandplejen

Sammenlagte tandklinikker	Nuværende tandklinikstruktur
<p>Karen møder ind på samme tandklinik hver dag. Mødetiden er kl. 8-15, men af og til er arbejdstiden forskudt, så der kan tilbydes tider på tandklinikken efter kl. 15. Klinikken er personalets faste base, men derudover har alle yderligere 1-2 arbejdssteder, fordi de også kører ud på plejecentre og til forebyggelsesenheder på skolerne.</p> <p>Når borgerne møder op, er alle faggrupper (dvs. tandlæger, tandplejere og klinikassistenter) til stede på klinikken, og hver medarbejder har mindst en kollega fra sin egen faggruppe. Det mindsker sårbarheden ved personalets sygdom og det giver gode muligheder for faglig sparring og kompetenceudvikling. Det er rart, at kollegerne er fysisk til stede, når man har et fagligt tvivsspørgsmål.</p> <p>Sammen med et par kolleger er Karen desuden blevet opkvalificeret til at varetage specialtandplejen – en faglig udfordring, som hun sætter pris på.</p> <p>Fra sin tid på tandklinikken på skolen kan Karen savne de faste patienter og det kendskab til børnene, som det gav. Omvendt støtter skolernes forebyggelsesenheder et vist tilhørsforhold til børnene. Ventetiden ved udeblivelser kan være en udfordring, fordi muligheden for at kalde børn i klasserne ikke længere er muligt. På den anden side er den øgede forældrekontakt en stor fordel i arbejdet med børnenes tandsundhed, fordi de på denne måde lettere inddrages i tandplejen og fx kan få vejledning i børsteteknik.</p>	<p>Karen møder hver dag kl. 8-15. Hendes mødested varierer en del; i alt skifter hun arbejdssted tre-fire gange på en uge. Den manglende base er en anelse opslidende – hun skal forholde sig til mange steder og skiftende kulturer - men det er bl.a. nødvendigt, fordi de tandklinikker, hun er tilknyttet, ikke har åbent alle ugens dage.</p> <p>Når Karen arbejder, har hun typisk 2-3 kolleger på tandklinikken, men sjældent én fra hendes egen faggruppe. Det er heller ikke altid, at alle faggrupper er repræsenteret. Det er sårbart ved sygdom, hvor patienterne typisk må aflyses. Faglig sparring med kolleger foregår typisk over mail eller telefon.</p> <p>Karen er glad for det kendskab, hun har til børnene, som er fast tilknyttet hende og kollegerne. Ved udeblivelser er det også forholdsvist nemt at kalde andre børn fra klassen over på tandklinikken, så spildtid minimeres. På den anden side ser hun stort set aldrig forældrene ved undersøgelser og behandling. Det savner Karen, for det er langt nemmere at inddrage og vejlede, når man kan vise, hvordan tænderne skal passes.</p>
Potentialer ved sammenlagt klinikstruktur:	
<p style="text-align: center;"><u>Fordele:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Bedre faglig sparring med daglig dialog og mulighed for sidemandsop-læring ved faglige udfordringer. • Fleksibel hverdag med mulighed for enten specialisering inden for interesseområder eller mere spredning i arbejdsopgaver. Desuden øget fleksibilitet ved personalesygdom og mulighed for variable mødetider. • Styrket forældresamarbejde, da forældrene i højere grad end i dag vil komme til tandlæge med børnene og dermed kunne inddrages i tandplejen. • Fast base for hver medarbejder og færre arbejdssteder at forholde sig til. • Nem adgang til alt relevant udstyr i en stor klinik. Fx avanceret røntgenapparat. 	<p style="text-align: center;"><u>Udfordringer:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Risiko for spildtid ved udeblivelser, idet børn ikke kan hentes i klasserne. Problemstillingen diskuteres i afsnit 4. • Risiko for kamp om at få ydertider ved en øget forældredeltagelse. • Mindre kendskab til børnene, da behandlerne kan variere fra gang til gang.

Potentialer for sammenlægning af tandklinikker

3.4 Modellernes økonomiske perspektiver

Model 1: Etablering af to distriktstandklinikker	Model 2: Bevarelse af den nuværende struktur	Model 3: Etablering af én distriktstandklinik i Lyngby. Bevarelse af tandklinikker i Virum-området
<p>Samlet skøn: Anlægsudgifter 25,5 mio. kr. Herunder - 2 bygningsanlæg 21,5 mio. kr. - udskiftning af udstyr 4,0 mio. kr. Besparelsespotentialer 1,2 mio. kr./år Herunder - hjemtaget specialtandpleje 0,7 mio. kr./år - anslået huslejeindtægt 0,5 mio. kr./år</p> <p>Med nuværende tandklinikstruktur forventes udgifter til udskiftning af udstyr på 6,7 mio. kr. Merudgiften ved en sammenlægning i model 1 er dermed: 25,5 mio. kr. - 6,7 mio. kr. = 18,8 mio. kr. Modellens skøn for årlige besparelser på 1,2 mio. kr. betyder, at anlægsinvesteringerne på 18,8 mio. kr. vil balancere med en tidshorisont på 15-16 år.</p> <p><u>Skøn for udgifter til anlæg og udstyr på to klinikker:</u></p> <p><i>Anlæg af Klinik 1*:</i> Nybygning på Lindegårdsskolen el. i forbindelse med "Nyt Rådhus" 14,3 mio. kr.</p> <p><i>Anlæg af Klinik 2:</i> Nybygning på Hummeltofteskolen 7,2 mio. kr.</p> <p><i>Udskiftning af tandklinikudstyr:</i> Perioden 2014-2021 4,0 mio. kr.</p> <p>I alt skøn for anlægsudgifter: 25,5 mio. kr.</p> <p><u>Skøn for besparelsespotentialer ved to store klinikker:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Årlig besparelse på hjemtaget Specialtandpleje: 0,7 mio. kr/år • Forventet årlig huslejeindtægt for forhuset på Toftebæksvej 8: 0,5 mio. kr/år <p>I alt skøn for årlig besparelse: 1,2 mio. kr/år</p> <p><i>Bemærk: uddybede beregninger findes i bilag 5</i></p>	<p>Samlet skøn: Anlægsudgifter 6,7 mio. kr. Herunder - bygningsanlæg 0 mio. kr. - udskiftning af udstyr 6,7 mio. kr. Besparelsespotentialer 0 mio. kr./år</p> <p><u>Skøn for udgifter til anlæg og udstyr på 8 skoleklinikker og en centralklinik m. bl.a. tandregulering:</u></p> <p>Der er ingen udgifter til bygningsanlæg, men investeringer i units, udstyr m.v.</p> <p>Udgiftsskøn for tandklinikudstyr: perioden 2014-21 6,7 mio. kr.</p> <p>En serviceanalyse af den kommunale tandpleje fra 2012 viste, at Lyngby-Taarbæk Kommune siden 2009 har reduceret Tandplejens driftsbudget med 10 pct. Kommunens udgift pr. barn er i dag lavere end både sammenlignelige kommuner, Region hovedstaden og landet som helhed. Set i lyset heraf vurderes der ikke at være et besparelsespotential ved fortsættelse af den nuværende tandklinikstruktur.</p> <p>I alt skøn for årlig besparelse: 0 mio. kr/år</p> <p><i>Bemærk: uddybede beregninger findes i bilag 1</i></p>	<p>Samlet skøn: Anlægsudgifter 19,4 mio. kr. Herunder - 1 bygningsanlæg 14,3 mio. kr. - udskiftning af udstyr 5,1 mio. kr. Besparelsespotentialer 1,2 mio. kr./år Herunder - hjemtaget specialtandpleje 0,7 mio. kr./år - anslået huslejeindtægt 0,5 mio. kr./år</p> <p>Med nuværende tandklinikstruktur forventes udgifter til udskiftning af udstyr på 6,7 mio. kr. Merudgiften ved en sammenlægning i model 3 er dermed: 19,4 mio. kr. - 6,7 mio. kr. = 12,7 mio. kr. Modellens skøn for årlige besparelser på 1,2 mio. kr. betyder, at anlægsinvesteringerne på 12,7 mio. kr. vil balancere med en tidshorisont på 10-11 år.</p> <p><u>Skøn for udgifter til anlæg og udstyr på én storklinik og 4 bevarede skoleklinikker:</u></p> <p><i>Anlæg af Storklinik (svarende til Klinik 1)*:</i> Nybygning på Lindegårdsskolen el. i forbindelse med "Nyt Rådhus" 14,3 mio. kr.</p> <p><i>Udskiftning af tandklinikudstyr:</i> Perioden 2014-2021 5,1 mio. kr.</p> <p>I alt skøn for anlægsudgifter: 19,4 mio. kr.</p> <p><u>Skøn for besparelsespotentialer ved en storklinik og 4 skoleklinikker:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Årlig besparelse på hjemtaget Specialtandpleje: 0,7 mio. kr/år • Forventet årlig huslejeindtægt for forhuset på Toftebæksvej 8: 0,5 mio. kr/år <p>I alt skøn for årlig besparelse: 1,2 mio. kr/år</p> <p><i>Bemærk: uddybede beregninger findes i bilag 5</i></p>

Note: alle priser er opgivet i 2013-prisniveau og er ex. moms.

* Nybygning på Lindegårdsskolen/Rådhuset forslås i fht. Toftebæksvej 8 ud fra samlede fordele og ulemper (jf. bilag 4), herunder mulighed for at hente investeringen hurtigst hjem.

4. Særlige udfordringer og potentialer

Den politiske drøftelse af "Notat om mulige scenarier og potentialer for sammenlægning af tandklinikker" i november 2013 samt projektgruppens arbejde med rapporten har peget på en række potentielle udfordringer ved at sammenlægge tandklinikker. Fire af disse dilemmaer drøftes kort herunder:

- Risiko for at de 16-17 årige i højere grad benytter fritvalgsordningen og ønsker at modtage tandpleje i privat praksis
- Flere udeblivelser blandt udsatte børn
- Udfordring af nærhedsprincippet
- Tandplejen som attraktiv arbejdsplads

4.1 Risiko for at de 16-17 årige i højere grad benytter fritvalgsordningen og ønsker at modtage tandpleje i privat praksis

I en sammenlagt tandklinikstruktur er der ikke længere en geografisk tilknytning til barnets skole, og forældrene forventes at følge barnet til undersøgelse og behandling indtil 5. klasse. I en sådan struktur kunne man forestille sig, at flere forældre vil forlade den kommunale børnetandpleje, fordi de finder det nemmere at samle hele familiens tandpleje hos én privatpraktiserende tandlæge.

Reglerne for fravalg af kommunal tandpleje og tilvalg af andet behandlingstilbud er:

0-15 årige: Valg af privat tandlægepraksis medfører fuld egenbetaling

16-17 årige: Valg af privat tandlægepraksis er uden egenbetaling

Der er i dag kun begrænset mulighed for at vælge andre kommuners tandplejetilbud

Indtil 2012 fik familierne 65 pct. tilskud ved 0-15 åriges valg af privat praksis. Selv med denne mulighed blev ordningen dog kun benyttet i et meget lille omfang (under 1 pct.).

Projektgruppen var i januar 2014 på besøg på sammenlagte tandklinikker i Gentofte, Gladsaxe og Brøndby kommuner. Tilbage meldingen herfra var samstemmende, at kliniksammenlægninger *ikke* har medført en stigning i de unges brug af fritvalgsordningen. De ændrede tilskudsregler fra 2013 har tværtimod betydet, at flere fritvalgs-børn er vendt tilbage til den kommunale tandpleje i dag. Desuden er vurderingen, at Tandplejens tidlige praksis med undersøgelser og behandlinger fra børnehvealderen betyder, at familierne kender stedet og finder det naturligt at lade barnet fortsætte dér, indtil det er 18 år.

4.2 Flere udeblivelser blandt udsatte børn

Ved tandklinikernes udflytning fra skolerne vil børnenes fremmøde til undersøgelse og behandling kræve øget forældredeltagelse og en øget transporttid. En bekymring er derfor, om dette vil medføre flere udeblivelser blandt især udsatte børn, og dermed en negativ påvirkning af tandsundheden. Bekymringen bygger bl.a. på erfaringer fra Lundtofte skole, hvor udeblivelser i dag er en udfordring.

Erfaringen i de tre kommuner, som Tandplejen besøgte, er imidlertid klar. Udeblivelser blandt udsatte børn opleves ikke som en større udfordring i en sammenlagt klinikstruktur; heller ikke i Brøndby og Gladsaxe kommuner som har forholdsvis flere sårbare familier end Lyngby-Taarbæk Kommune. Faktisk har Brøndby Kommune oplevet et fald i udeblivelser efter samling af tandklinikker.

Erfaringen er, at den entydige placering af ansvaret for tandpleje på forældrene har gjort, at forældrene har taget ansvaret på sig. Samtidig har en direkte dialog med forældrene ved udeblivelser vist sig effektiv. Desuden virker præciseringen som en lettelse i forhold til skolelærerne, som ikke længere står med ansvaret for, at børnene kommer til tandlæge.

Sammenlægges tandklinikker i Lyngby-Taarbæk Kommune kan udeblivelser imødekommes ved at placere klinikkerne tæt på sårbare grupper. Det er bl.a. på den baggrund, at der peges på placering af tandklinikker ved Lindegårdsskolen og højhusene i Sorgenfri (v. Hum-

Potentialer for sammenlægning af tandklinikker

---

meltofteskolen). Tabellen i bilag 8 viser, at det især er ved disse skoledistrikter, der bor udsatte børn.

Desuden kan forebyggelsesenheder på alle skoler sikre nærhed og er dermed særligt rettet mod de sårbare børn. Brøndby Kommune har med succes indarbejdet sådanne forebyggelsesenheder i deres sammenlagte tandklinikmodel.

For at imødegå udfordringen yderligere vil det være muligt at arbejde med følgeordninger på skolerne. Konceptet kendes allerede i dag på Skt. Knud Lavards Skole, hvor større børn følger små, til tandklinikken på Toftebæksvej 8.

Endelig kan det overvejes at afsætte budgetmidler til en særlig taxa/busordning, som er målrettet de sårbare børn. Brøndby og Gladsaxe kommuner har aldrig haft en sådan ordning, mens Gentofte havde én de første par år efter deres sammenlægninger. I praksis blev ordningen i Gentofte dog ikke brugt, og den er derfor nedlagt i dag.

4.3 Udfordring af nærhedsprincippet

Det kan have værdi, at kommunale velfærdstilbud findes i brugernes nærmiljø – dvs. at brugerne bliver mødt "der hvor de er". At tandklinikkerne er synlige i børnenes hverdag på skolen, og at personalets kendskab til det enkelte barn er stort.

På den anden side viser erfaringerne i det øvrige sundhedsvæsen, at mange borgere ønsker at flytte sig geografisk efter bedre behandlingstilbud og fleksible åbningstider, ligesom tendensen hos de almene læger går fra solopraksis til fælles lægehuse.

Sammenlægges Tandplejen med klinikker i Lyngby og Sorgenfri vil den maksimale afstand fra et barns skole til en tandklinik blive 3 km.² Desuden bevares en del af forebyggelsen på skolerne ved etablering af forebyggelsesenheder, som eksempelvis kan ligge i sundhedsplejerskens lokale. For langt de fleste børn og deres familier vil omfanget af besøg på tandklinikken kun være seks besøg i løbet af en tiårig periode.

Oplevelsen i både Gentofte, Gladsaxe og Brøndby kommuner er, at kun få brugere har klaget i tiden efter sammenlægningerne, og at tabet af geografisk nærhed til brugerne er opvejet af en række fordele. Det gælder især øget faglighed og forældreinddragelse, udvidede åbningstider og en større mulighed for at færdigbehandle patienterne på ét besøg, fordi alle fagligheder er til stede. Alt i alt vurderes det således, at en samling på få klinikker lettere sikrer et ensartet højt kvalitetsniveau i forhold til mulighederne i en decentral tandklinikstruktur.

I forhold til de fysisk og psykisk handicappede borgere som i dag modtager specialtandpleje i Gentofte Kommune, vil en hjemtagelse af tilbuddet til Lyngby-Taarbæk desuden betyde, at netop denne sårbare gruppe får et mere lokalt tilbud end hidtil.

4.4 Tandplejen som attraktiv arbejdsplads

Autorisationsreglerne for tandlæger foreskriver, at nyuddannede tandlæger skal have mulighed for daglig supervision og sparring fra kolleger med erfaring.

Dette forhold udfordrer Lyngby-Taarbæks nuværende struktur, hvor der kun er plads til få medarbejdere ad gangen på tandklinikkerne.

Samles medarbejderne på få tandklinikker vil det give bedre mulighed for at tage elever og modtage borgere i jobprøvning. Endvidere vil der være større mulighed for jobglidning mellem faggrupperne, hvilket kan give mere fleksibilitet i arbejdsopgaverne og dermed chance for større arbejdsglæde og lettere personalerekruttering.

Samtidig viser praksis i Brøndby Kommune, at patientaflysninger ved personalesygdom kan undgås, fordi det er muligt at dække hinandens fravær.

For nogle medarbejdere vil en sammenlægning af tandklinikker på den anden side opleves som en ulempe. Det kan være svært at skulle forlade et tilvant arbejdssted, som man trives på, og nogle vil måske finde det udfordrende at være mange medarbejdere samlet på ét sted.

---

² Undtaget Taarbæk Skole. Børnene har i dag 6 km. til Trongårdsskolen, hvor de går til tandlæge. Til Lyngby vil der være en afstand på 7,5 km.

Potentialer for sammenlægning af tandklinikker

Erfaringerne fra de tre besøgskommuner er, at alle bekymringer skal tages alvorligt ved en sammenlægning, og at medarbejdernes inddragelse i forandringsprocessen er vigtig.

Potentialer for sammenlægning af tandklinikker

Bilag 1. Inventar- og investeringsoversigt – udskiftning af tandklinikudstyr 2014-21

Al apparatur i Tandplejen er gennemgået. Levetiden er vurderet på baggrund af Tandplejens generelle erfaring og er drøftet med dentalfirmaet Plandent.

Der er indlagt et "konservativt skøn" for levetid. Typisk vurderes materiel at holde 10-15 år. Dog vurderes udstyr til sterilisering at holde 10 år.

Engelsborg	årgang	levetid	2015	2016	2017	2018	2019 -21
Tandlægestol	2004	2019					220.000
Tandlægestol 1992		2007	220.000				
Steril 1995		2005	57.000				
Steril 1995		2005	42.000				
Steril 1998		2008	57.000				
kompressor	2005	2020					22.000
Sugemotor	2003	2018				32.000	
Røntgen 1992		2015	72.000				
opvaskemaskine	2005	2020					70.000

Fuglsanggård	årgang	levetid	2015	2016	2017	2018	2019 -21
Tandlægestol 2000		2015	220.000				
Tandlægestol 1997		2012	220.000				
Steril 2004		2014	57.000				
opvaskemaskine	2005	2020					70.000
Steril 2012		2014	42.000				
kompressor 1987		2002	22.000				
Sugemotor		2015	32.000				
Røntgen 1992		2015	72.000				

Potentialer for sammenlægning af tandklinikker

Kongevejen	årgang	levetid	2015	2016	2017	2018	2019 -21
Tandlægestol 2000		2015	220.000				
Tandlægestol 1997		2012	220.000				
Steril	2009	2019					57.000
Opvaskemaskine	2005	2020					70.000
Steril 1996		2006	42.000				
kompressor 1997		2012	22.000				
Sugemotor		2015	32.000				
Røntgen 1996		2015	72.000				
Steril	1995	2005	57.000				

Centralklinik T8	årgang	levetid	2015	2016	2017	2018	2019 -21
Tandlægestol 2000		2005	220.000				
Tandlægestol	2005	2020					220.000
Steril 1996		2006	57.000				
Steril 1996		2006	42.000				
Steril	2007	2017			57.000		
kompressor	2003	2018				22.000	
Sugemotor	2011	2026					
Røntgen 2010		2015	72.000				
Røntgen	2006						
Opvaskemaskine	2009	2024					

Lindegård	årgang	levetid	2015	2016	2017	2018	2019 -21
Undersøgelsesklinik							
Tandlægestol		2012	220.000				
Tandlægestol							
Steril 2001		2014	42.000				
Opvaskemaskine	?	2014	70.000				
Steril	?	2014	42.000				
kompressor	?	2015	22.000				
Sugemotor 2004		2019	32.000				
Røntgen 1993		2015	72.000				

Potentialer for sammenlægning af tandklinikker

Lundtofte	årgang	levetid	2015	2016	2017	2018	2019 -21
Tandlægestol	2013	2028					
Tandlægestol 2000		2015	220.000				
Steril	2012	2022					
Steril 2005		2015	57.000				
opvaskemaskine	2005	2020					70.000
kompressor	2011	2026					
Sugemotor gammel		2010	32.000				
Røntgen 1996		2015	72.000				
	2006	2016		4.800			

Trongården	årgang	levetid	2015	2016	2017	2018	2019 -21
Tandlægestol	2010	2025					
Tandlægestol 1997		2012	220.000				
Opvaskemaskine	2008	2023					
Steril 1998		2008	42.000				
Steril	2010	2020					57.000
kompressor 1997		2012	22.000				
Sugemotor 1997		2012	32.000				
Røntgen 2002		2015	72.000				
Steril 1996		2011	42.000				

Hummeltofte	årgang	levetid	2015	2016	2017	2018	2019 -21
undersøgelsesklinik							
Tandlægestol 1997		2012	220.000				
Tandlægestol							
Steril 1996		2011	42.000				
Steril 1995		2010	57.000				
Steril gammel		2014	57.000				
kompressor gammel		2014	22.000				
Sugemotor gammel		2014	32.000				
Røntgen 1997		2015	72.000				
Opvaskemaskine	2003	2018				70.000	

Potentialer for sammenlægning af tandklinikker

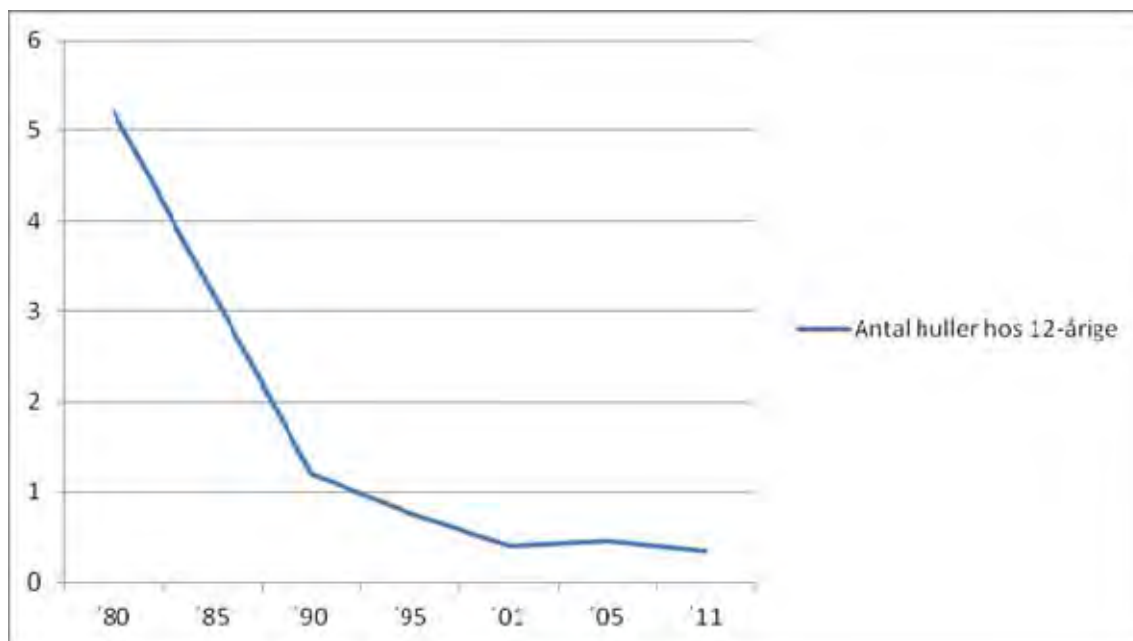
Virum	årgang	levetid	2015	2016	2017	2018	2019 -21
Tandlægestol 1996		2011	220.000				
Tandlægestol 1996		2011	220.000				
Tandlægestol	2013	2028					
Opvaskemaskine	2013	2028					
Steril 1996		2006	42.000				
Steril		2015	57.000				
kompressor 2008		2023	32.000				
Sugemotor 2008		2023	22.000				
Røntgen 2015		2015	72.000				

Tandreguleringen	årgang	levetid	2015	2016	2017	2018	2019 -21
Tandlægestol 1996		2012	220.000				
Tandlægestol 1996		2012	220.000				
Tandlægestol 2003		2018	220.000				
Tandlægestol 1996		2012	220.000				
Opvaskemaskine	2007	2022					
Steril 2005		2015	57.000				
Steril 1995		2010	57.000				
steril 1996		2011	42.000				

I alt

5.683.000	4.800	57.000	124.000	856.000
-----------	-------	--------	---------	---------

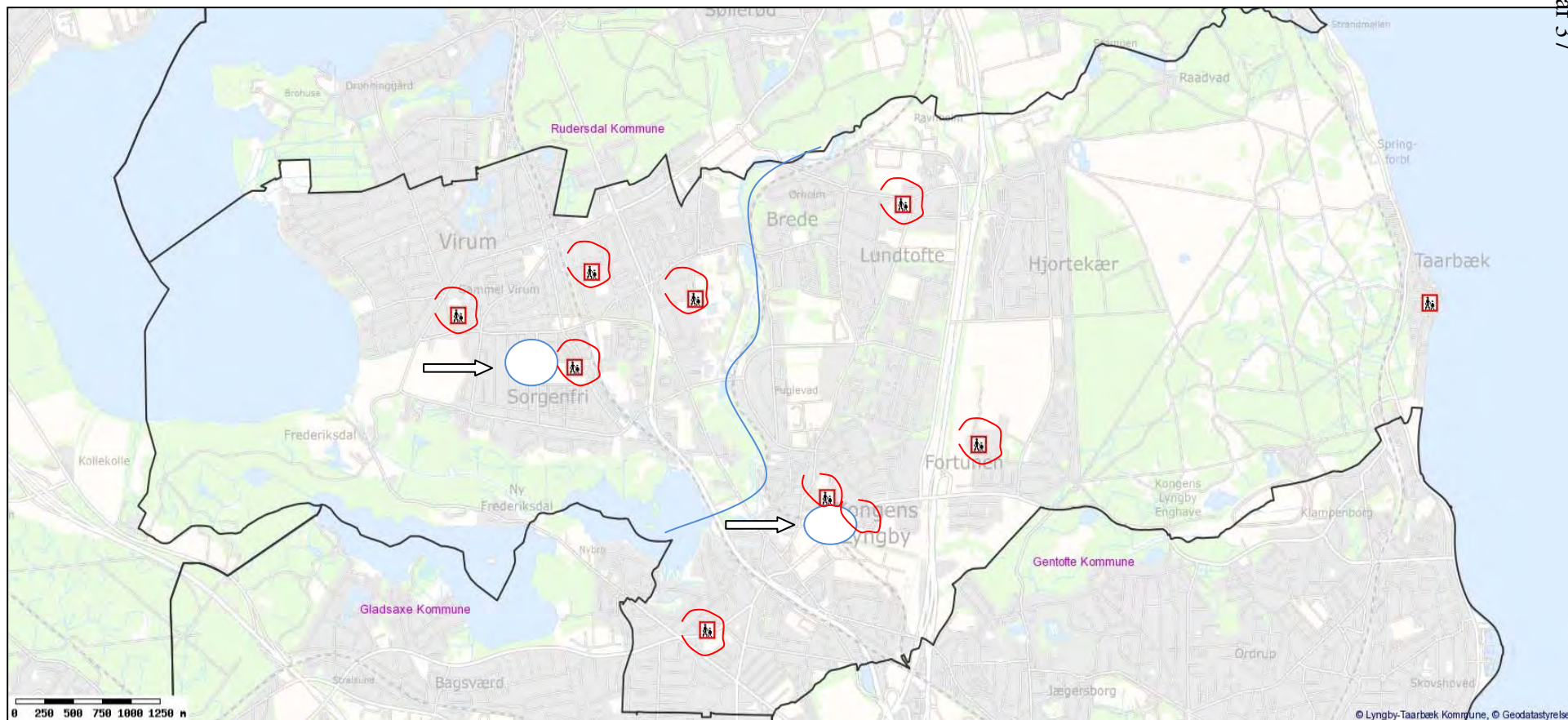
Bilag 2. Huller hos 12-årige børn i Lyngby-Taarbæk Kommune. År 1980-2011.

Kilde: Sundhedsstyrelsens Centrale Odontologiske Register

Potentialer for sammenlægning af tandklinikker

Bilag 3. Geografisk kort over forslag til placering af tandklinikker

○ = Forslag til placering af store tandklinikker i en sammenlagt struktur

○ = Nuværende tandklinikkers placering

Bilag 4. Bygningsbilag – mulige placeringer og økonomiske overslag på anlæg

I samarbejde med kommunens Center for Areal og Ejendomme er der foretaget en bygningsmæssig vurdering af muligheder for placering af tandklinikker i en sammenlagt klinikstruktur. Analysen har været koncentreret om lokaliteter i Lyngby samt Virum/Sorgenfri.

I alt tre lokaliteter i Lyngby er beskrevet, mens der for Virum/Sorgenfri er beskrevet én mulig lokalitet beliggende ved Hummeltofteskolen. Bygningsmuligheder på Virum skole, Fuglsanggårdskolen og Sorgenfriskolen er også blevet undersøgt. Ingen af disse lokaliteter vurderes dog realistiske i forhold til etablering af en tandklinik på ca. 350 kvm.

Det understreges, at der ikke er foretaget egentlige bygningsanalyser med eksempelvis beregning på statik/etagers bæreevne, da sådanne analyser kræver særskilte budgetmidler.

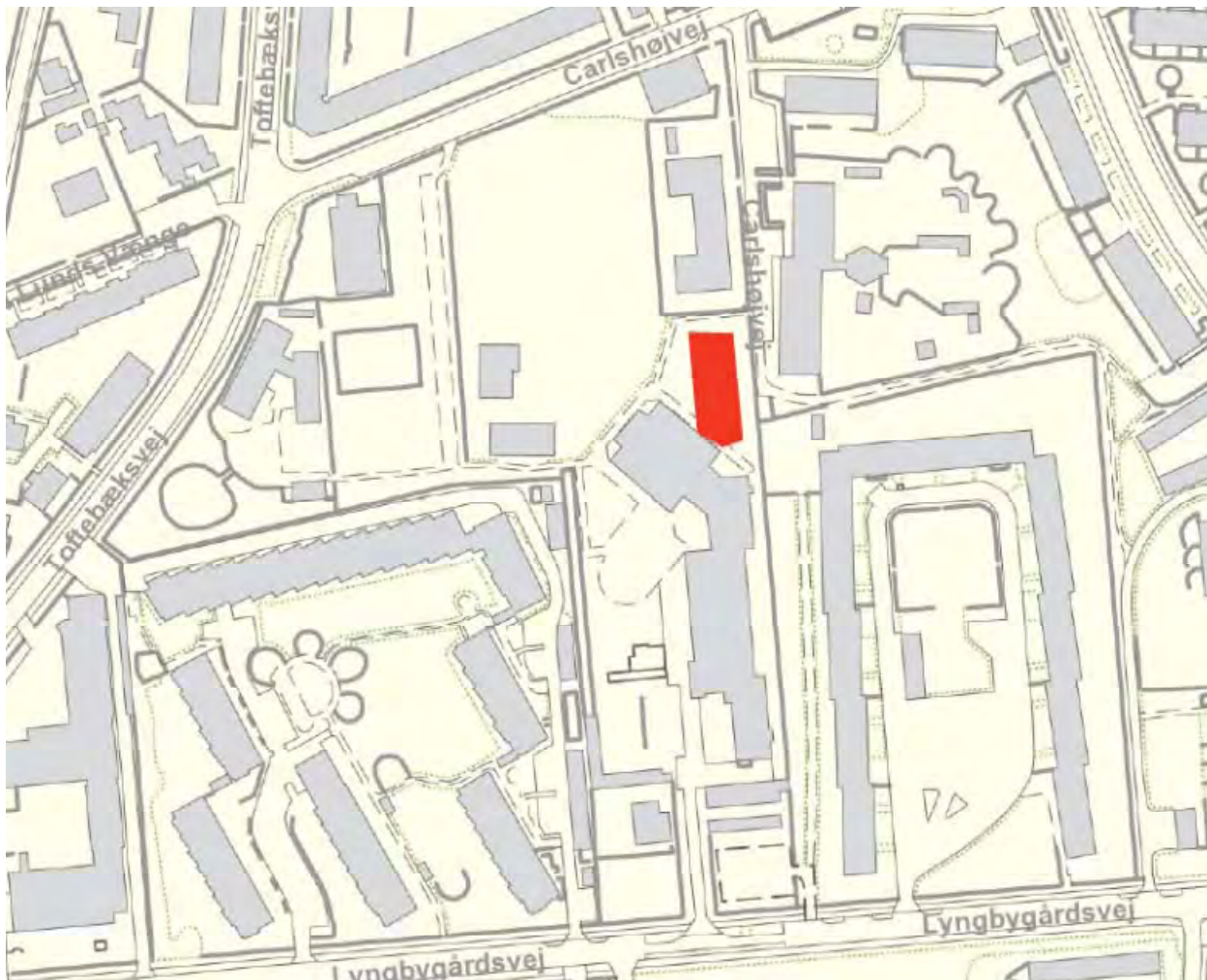
I bilaget præsenteres lokaliteternes geografiske placeringer samt de økonomiske skøn for anlæg i form af om- eller nybygninger. Udgifter til flytning og installation af tandklinikudstyr fremgår af bilag 5. Der er forbehold og forskellige overvejelser, som gør sig gældende ved hver bygningsmulighed. Disse er beskrevet i forbindelse med præsentationen.

De præcise arealbehov afhænger af indretningsmulighederne, herunder bærende vægge, fordeling af gangarealer, vinduespartier og trappeopgangens placering. Det skal være muligt at etablere maskinrum og installationer til kompressor og sugemotor i kælderetage eller i et rum uden for klinikken med rørføring til klinikker og tandlægeunits. Der skal etableres nødvendig beskyttelse mod røntgenstråling i form af fx bly omkring røntgenanlæg.

Potentialer for sammenlægning af tandklinikker

Forslag til placering af distrikt 1 med 11 klinikker, ca. 700 kvm.

Alle priser er ex. moms.

Forslag 1a

Lindegårdsskolen

Tandplejen indarbejdes i det nye skoleprojekt og kan være klar, når skoleombygningen er færdig i 2015/16.

Byggeomkostninger for tandplejen ex. tandlægeudstyr: 700 m² á 20.000 kr.: 14 mio. kr.

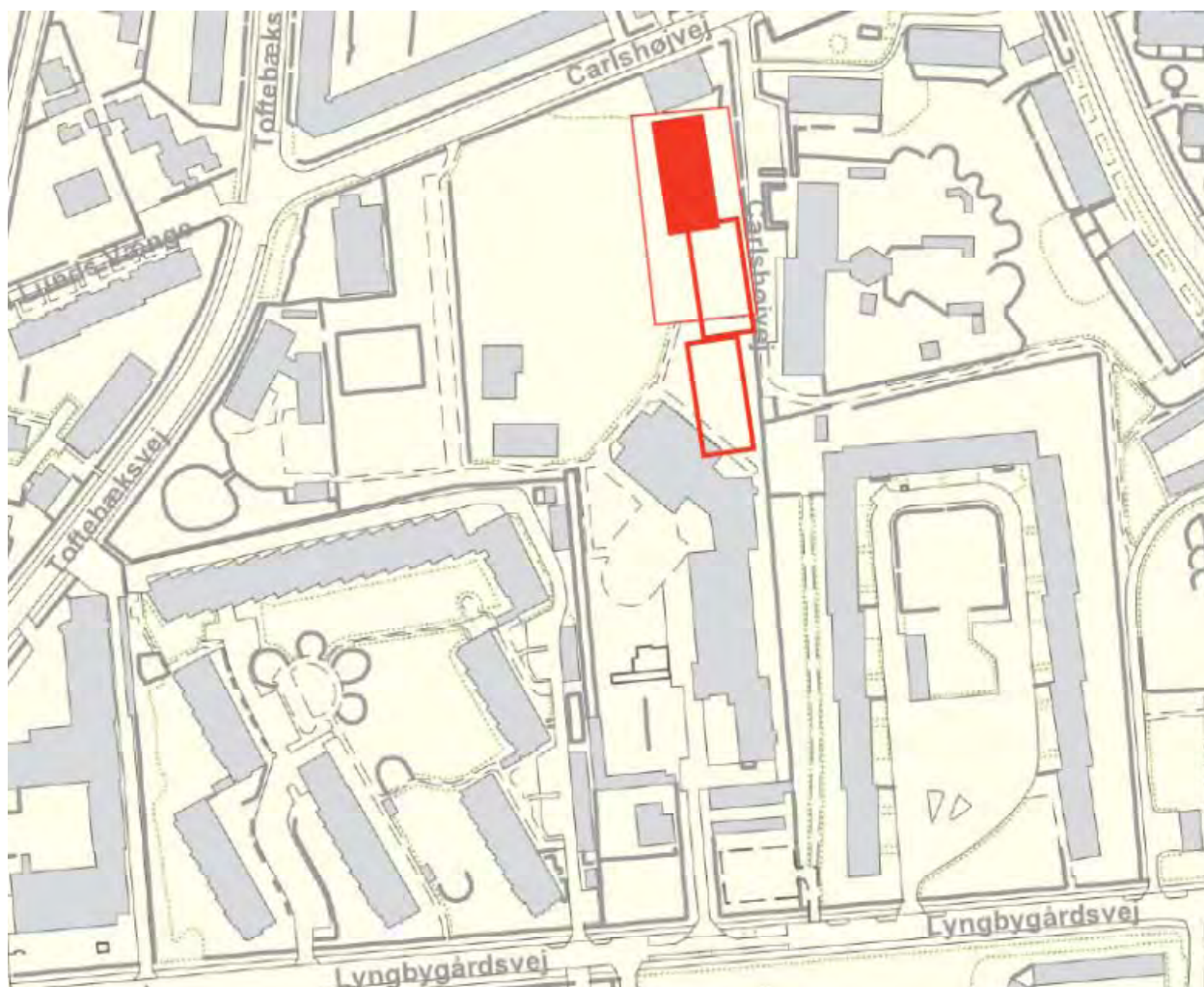
Fordele:

Ligger centralt i Lyngby og sammen med en skole. Kan indrettes præcist til tandplejen, dvs. ingen spildte m² – bygningen kan muligvis gøres mindre.

Ulemper:

Ingen.

Potentialer for sammenlægning af tandklinikker

Forslag 1b Lindegårdsskolen

Fritidsklubben, Carlshøjvej 8 og tandplejen indarbejdes i det nye skoleprojekt og kan være klar i 2015/16.

Byggeomkostninger for tandplejen ex. tandplejeudstyr: 700 m² á 20.000 kr. 14 mio. kr.

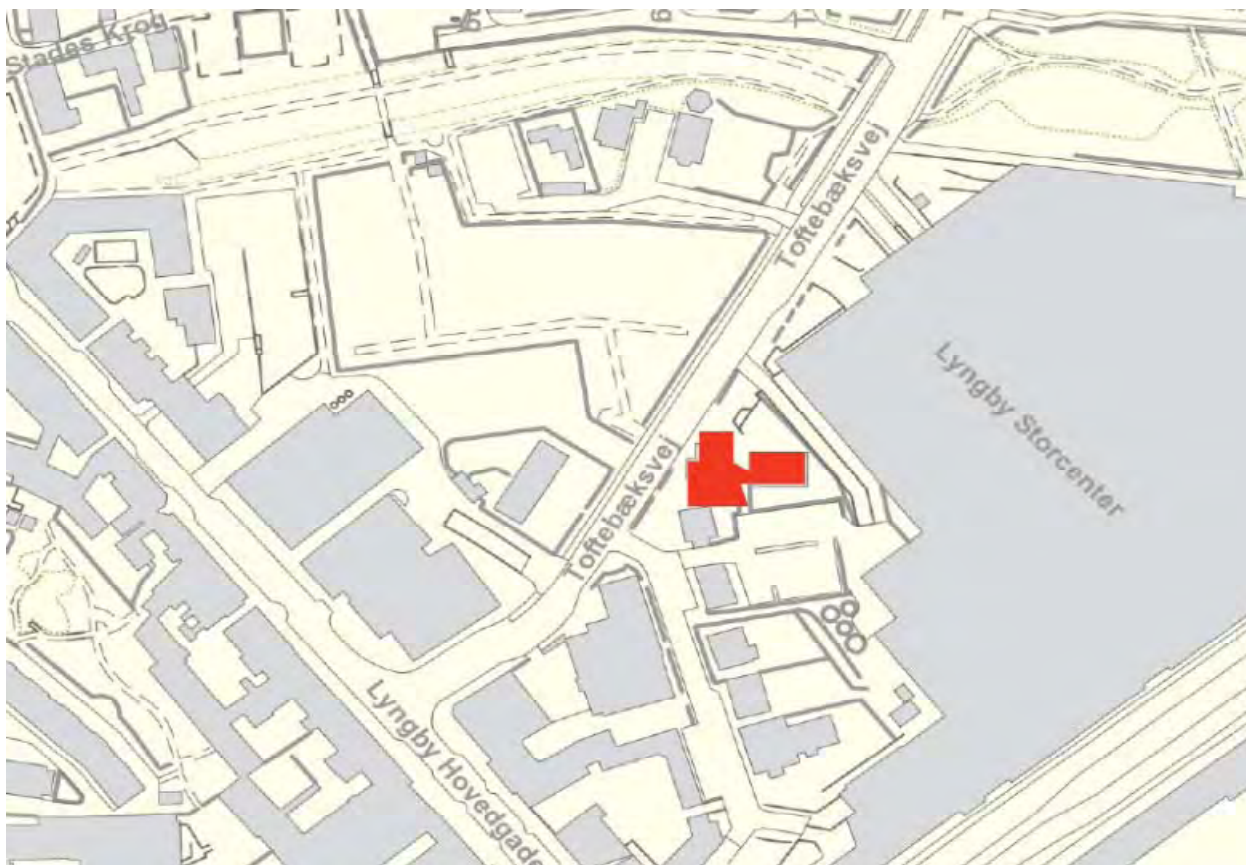
Fordele:

Ligger centralt og sammen med skolen. Kan indrettes præcist til tandplejen, ingen spildte m² – kan muligvis gøres mindre.

Ulemper:

Ingen.

Potentialer for sammenlægning af tandklinikker

Forslag 2

Toftebæksvej 8 – forhus og baghus

Forhuset benyttes i dag af Tandplejen, mens Baghuset anvendes således:
Stueetagens lokaler anvendes af Arbejdsmarkedsafdelingen til samtaler mv.

1. sal lejes ud som erhvervslejemål. Pt. til en privat fysiurgisk klinik.
2. (øverste) etage anvendes til kommunes motionscenter Fun-Fit med åbningstid fra kl. 6 – 23 alle ugens syv dage.

Hver etage i baghuset er på 198 m², heraf en del trappeareal. Der er handicapadgang via elevator til alle tre etager i baghuset.

Ved en benyttelse af huset til en stor tandklinik kræves det, at lejer i baghuset opsiges og Arbejdsmarkedsafdelingen flyttes til rådhuset, når det er udvidet i sommeren 2016. Herefter kan de to ledige etager i baghuset og to etager i forhuset inddrages. Kan være indflytningsklart i efteråret 2016.

Ombygningspris ex. tandklinikudstyr: 730 m² á 15.000 kr.

11 mio. kr.

Fordele:

Ligger centralt.

Det meste af stueetagen i forhuset vil blive ledig og kan bruges til anden anvendelse.

Ulemper:

Der eksisterer ikke-realiserede planer for privat byggeri i området omkring Gasværksvej, som muligvis også omfatter denne bygning/areal.

Der vil være en tabt årlig indtægt fra udlejning af baghusets 1. sal på 0,2 mio. kr.

Der er kun niveaufri adgang til baghuset, og ombygningen vil indebære spildte m². Det er umiddelbart vurderingen, at etablering af niveaufri adgang til forhuset ikke vil være påkrævet ved en ombygning af huset til Tandplejen.

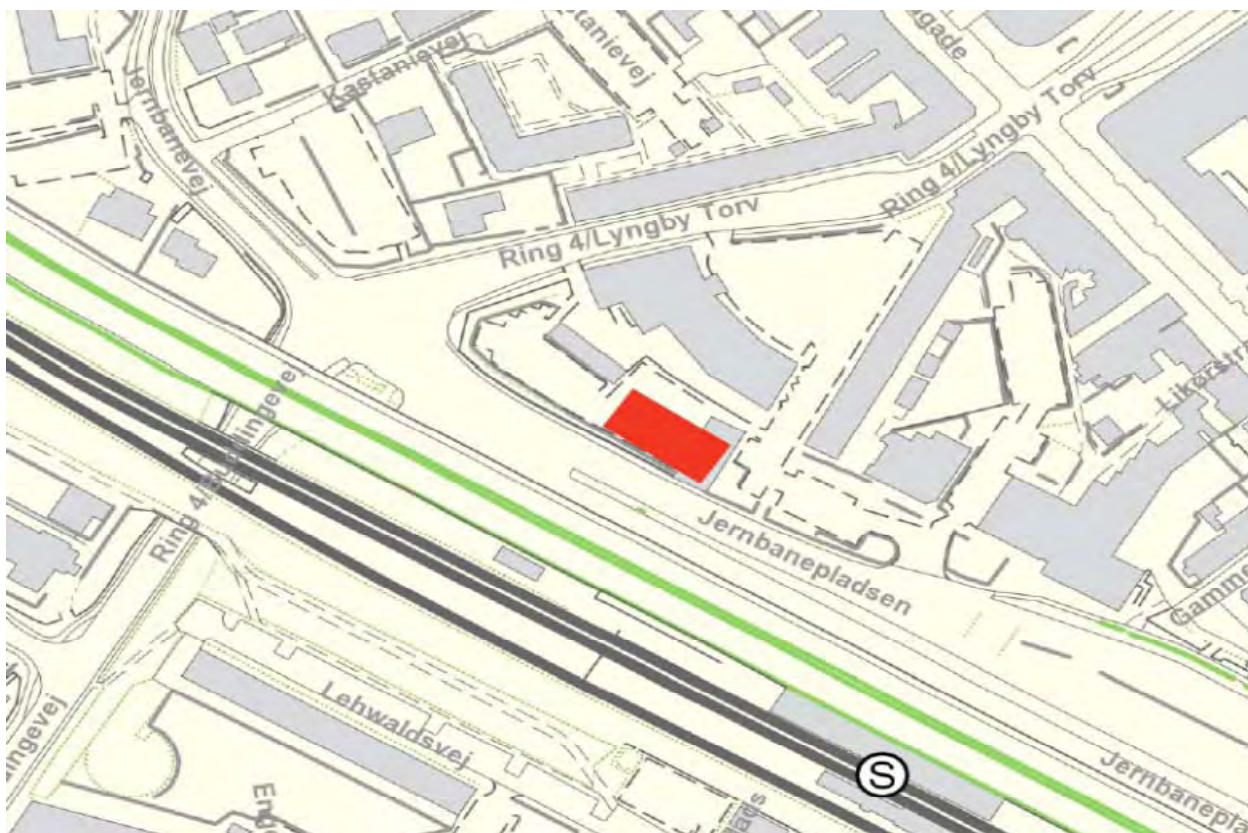

Potentialer for sammenlægning af tandklinikker

Hvis én eller flere etager i baghuset skal gøres ledig med henblik på udvidelse af den kommunale tandpleje, er der følgende udfordringer:

Stueetagen: Funktionerne i Arbejdsmarkedsafdelingens lokaler forventes at flytte med til rådhuset, når alle administrative funktioner fra Toftebæksvej 8 og 12 flyttes til rådhuset ved ombygning og udvidelse. Jf. nuværende tidsplan for rådhusprojektet forventes indflytning i nyt rådhus først at ligge i juni 2016.

1. salen: Erhvervslejemålet kan opsiges med 6 måneders varsel, og kun på betingelse af, at kommunen selv ønsker at benytte det lejede, jf. § 61, stk. 2 samt § 62 i Erhvervslejeloven.
2. salen: Det skønnes umiddelbart vanskeligt at finde andre egnede kommunale lokaler til etablering af motionscentret Fun-Fit.

Forslag 3 Rådhusprojektet

Tandplejen indarbejdes i rådhusprojektet.

Byggeomkostninger for tandplejen ex. tandklinikudstyr: 700 m² á 20.000 kr.: 14 mio. kr.

Fordele:

Ligger centralt placeret. Kan indrettes præcist til tandplejen, dvs. ingen spildte m² – kan muligvis gøres mindre.

Kommunen er i rådhusprojektet pt. udfordret på målopfyldelsen i fht. anvendelsen af egne m² i byggeriet.

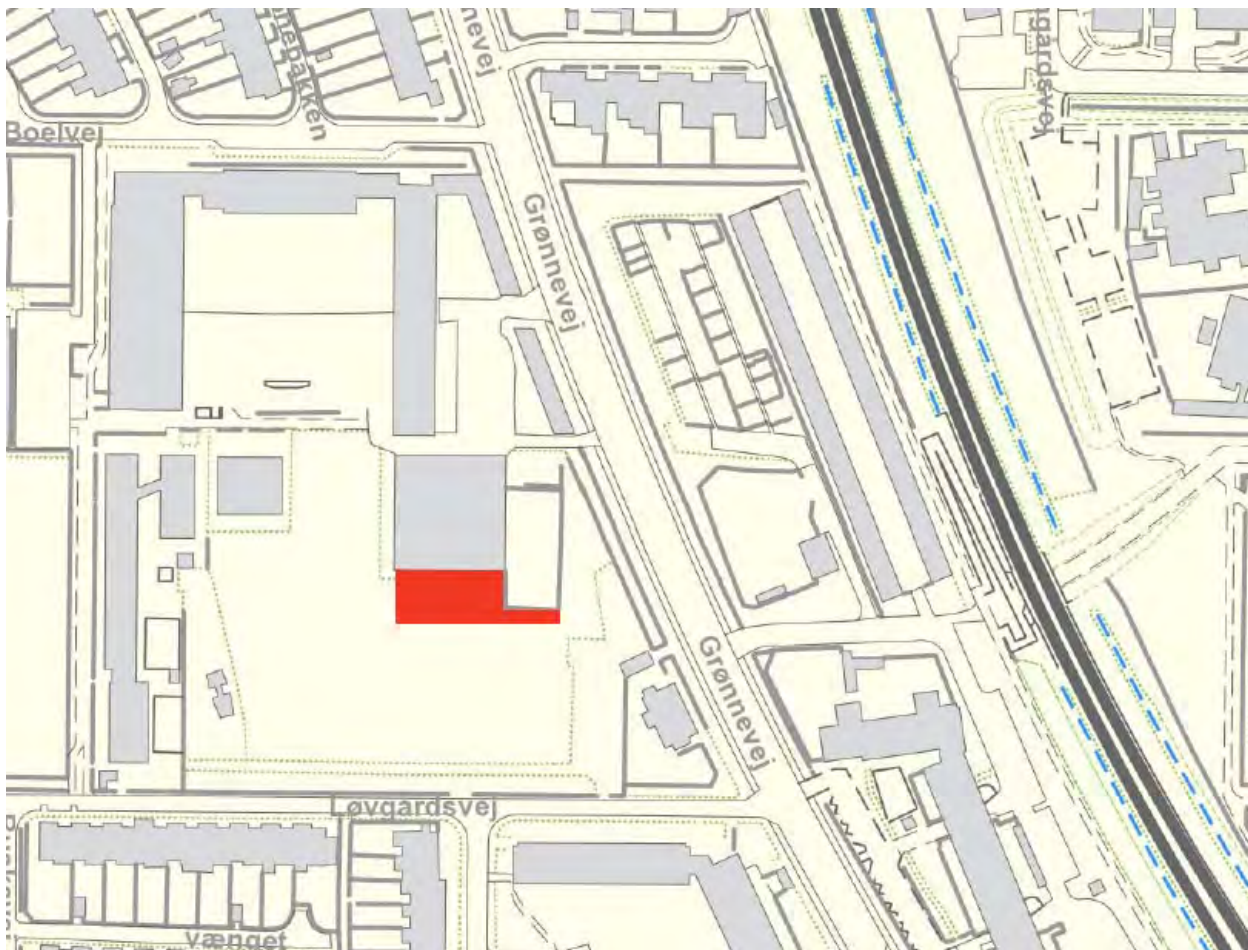
Ulempe:

Indflytningstidspunktet er usikkert. Pt. er det juni 2016.

Potentialer for sammenlægning af tandklinikker

Forslag til placering af distrikt 2 med 6 klinikker, ca. 350 kvm.

Alle priser er ex. moms.

Forslag 4

Udvidelse ved Hummeltoftehallen

I forbindelse med opfyldelse af arbejdstilsynets krav ved Hummeltoftehallen indarbejdes tandplejen i projektet. Vil derfor kunne følge halprojektet, hvor den forventede byggetid er 10 mdr.

Byggeomkostninger for tandplejen ex. tandklinikudstyr: 350 m² á 20.000 kr.: 7 mio. kr.

Fordele:

Kan indrettes præcist til tandplejen, dvs. ingen spildte m².

Ulemper:

Placeringen af tandklinikken for enden af Hallen vil hindre en evt. fremtidig udvidelse af hallen til idrætsformål. Det betyder fx, at Hallen ikke vil kunne opfylde målene for en håndboldbane.

Potentialer for sammenlægning af tandklinikker

Forslag 5

Pedelbolig v. Hummeltofteskolen

Pedelboligen ved Hummeltofteskolen på Grønnevej nedrives, og der opføres en ny bygning til Tandplejen. Pedelboligen er ledig pr. 1. maj 2014.
Forventet projekterings-byggetid er 15 mdr.

Byggeomkostninger for tandplejen ex. udstyr: 350 m² á 20.000 kr.: 7 mio. kr.

Fordele:

Kan indrettes præcist til tandplejen, dvs. ingen spildte m². Kan muligvis gøres mindre.
Kan være indflytningsklar medio 2015.

Ulemper:

Kræver tilladelse for at nedlægge bolig.
Udgifter til nedrivning og evt. forurening er ikke medtaget i økonomioverslaget.

Potentialer for sammenlægning af tandklinikker

Bilag 5. Samlede økonomiske overslag og potentialer

Beregningsgrundlag: skøn for bygningsanlæg og besparelspotentialer:

Nybygning på Lindegårdsskolen i fbm. skoleudviklingsprojekt	
<i>eller</i>	
Nybygning i fbm. evt. udvidelse af Rådhuset på Lyngby Torv	
<u>Anlæg:</u>	
Opførelse af ny bygning: 700 kvm * 20.000 kr/kvm =	14 mio. kr.
Indretning og flytning af udstyr: 11 klinikker * 30.000 kr/klinik =	0,3 mio. kr.
I alt anlæg:	<u>14,3 mio. kr.</u>
<u>Årlige potentialer (dvs. besparelser og ekstra udgifter):</u>	
Hjemtagelse af specialtandpleje*:	0,7 mio kr/år
Forventet huslejeindtægt v. udlejning af Toftebæksvej 8**:	0,5 mio kr/år
Totalt årligt potentiale:	<u>1,2 mio kr/år</u>
Ombygning af Toftebæksvej 8 (for- og baghus)	
<u>Anlæg:</u>	
Ombygning af eksisterende kvm.: 730 kvm * 15.000 kr/kvm =	11 mio. kr.
Indretning og flytning af udstyr: 11 klinikker * 30.000 kr/klinik =	0,3 mio. kr.
I alt anlæg:	<u>11,3 mio. kr.</u>
<u>Årlige potentialer (dvs. besparelser og ekstra udgifter):</u>	
Hjemtagelse af specialtandpleje*:	0,7 mio kr/år
Tabt huslejeindtægt v. opsigelse af lejer på 1. sal:	-0,2 mio kr/år
Totalt årligt potentiale:	<u>0,5 mio kr/år</u>
Nybygning på Hummeltofteskolen	
<u>Anlæg:</u>	
Opførelse af ny bygning: 350 kvm * 20.000 kr/kvm =	7 mio. kr.
Indretning og flytning af udstyr: 6 klinikker * 30.000 kr/klinik =	0,2 mio. kr.
I alt anlæg:	<u>7,2 mio. kr.</u>
<u>Årlige potentialer (dvs. besparelser og ekstra udgifter):</u>	
	0 mio kr/år

* Hjemtagelse af specialtandpleje:

Ved kliniksammenlægninger forventes effektiviseringer således, at specialtandplejen kan hjemtages med den eksisterende normering – dog undtaget borgere som skal i fuld narkose.

Årlig besparelse: 0,7 mio. kr.

** Forventet huslejeindtægt v. udlejning af Toftebæksvej 8:

Den forventede lejeindtægt på 0,5 mio. kr./år afspejler et skøn, som er baseret på oplysninger fra BBR om bygningens areal (500 kvm) samt den markedsleje der i dag er i bygningens kvarter (1.000 kr/kvm/år).

Potentialer for sammenlægning af tandklinikker

Beregningsgrundlag: skøn for investering i tandklinikudstyr i de tre modeller:

Model 1: Etablering af to distriktstandklinikker	Model 2: Bevarelse af den nuværende struktur	Model 3: Etablering af én distriktstandklinik i Lyngby. Bevarelse af tandklinikker i Virum-området
<p>Investeringer i units, udstyr m.v. til to store tandklinikker:</p> <p>Units (tandlægestole): = 3.300.000 kr. Røntgen: = 144.000 kr. Opvaskemaskiner: = 210.000 kr. Kompressorer og sugemotorer: = 172.000 kr. Autoklaver og asistina: = 240.000 kr.</p> <p>I alt udstyr og units: = <u>4.066.000 kr.</u></p>	<p>Investeringer i units, udstyr m.v. til otte skoleklinikker og én centralklinik:</p> <p>Units (tandlægestole): = 4.180.000 kr. Røntgen: = 648.000 kr. Opvaskemaskiner: = 700.000 kr. Kompressorer og sugemotorer: = 346.000 kr. Autoklaver og asistina: = 819.000 kr.</p> <p>I alt udstyr og units: = <u>6.693.000 kr.</u></p>	<p>Investeringer i units, udstyr m.v. til én stor tandklinik og fire skoleklinikker:</p> <p>Units (tandlægestole): = 3.740.000 kr. Røntgen: = 360.000 kr. Opvaskemaskiner: = 350.000 kr. Kompressorer og sugemotorer: = 188.000 kr. Autoklaver og asistina: = 480.000 kr.</p> <p>I alt udstyr og units: = <u>5.118.000 kr.</u></p>

Note: alle priser er opgivet i 2013-prisniveau og er ex. moms.

Potentialer for sammenlægning af tandklinikker

Bilag 6. Tandplejens nuværende bygningsmæssige rammer

	Engelsborgsskolens tandklinik	Lindegårdsskolens tandklinik	Trongårdsskolens tandklinik
Klinikkens størrelse	Klinikkens areal er 107 kvm., og indeholder to klinikker med to units.	Klinikkens areal er 46 kvm., og indeholder en klinik med en unit.	Klinikkens areal er 91 kvm., og indeholder to klinikker med to units.
I brug	5 dage pr. uge	1 dag pr. uge	4-5 dage pr. uge
Klinikkens fysiske stand samt adgang for handicappede	Klinikken er ikke hensigtsmæssigt indrettet, og er utidssvarende i forhold til kliniske procedurer. Klinikken ligger i en høj kælder. På grund af trapperne er der derfor dårlig adgang for gangbesværede/handicappede.	En klinik er nedlagt pga. afstivning af bygningen. Instrumentopvaskemaskine og maskiner til sterilisation er defekte. Klinikken er beliggende på 4. sal, og da elevatoren kun går til 3. sal er der dårlig adgang for gangbesværede/handicappede.	Klinikkens stand er god, og den ligger handicapvenligt i gadeplan.
	Lundtofte skoles tandklinik	Kongevejens skoles tandklinik	Fuglsanggårdsskolens tandklinik
Klinikkens størrelse	Klinikkens areal er 85 kvm., og indeholder to klinikker med to units.	Klinikkens areal er 70 kvm., og indeholder 2 klinikker med to units.	Klinikkens areal er 78 kvm., og indeholder to klinikker med to units.
I brug	3 dage pr. uge	4 dage pr. uge	4 dage pr. uge
Klinikkens fysiske stand samt adgang for handicappede	Klinikken er utidssvarende indrettet, og ligger placeret på 2. sal uden elevator. Der er derfor vanskelige adgangsforhold for gangbesværede/handicappede	Klinikkens stand er god, men den ligger placeret på 1. sal og er meget lille. Eksempelvis er der ingen forebyggelsesfaciliteter og medarbejderne skal indtage deres madpakke i venteværelset	Tandklinikkerne er gamle, men pæne. Lokalerne er trange og utidssvarende.

Potentialer for sammenlægning af tandklinikker

	Hummeltofte skolens tandklinik	Virum skoles tandklinik	Central- og tandreguleringsklinikken
Klinikkens størrelse	Klinikkens areal er 95 kvm., og indeholder en klinik med en unit.	Klinikken areal er 138 kvm, indeholder og indeholder tre klinikker	Klinikkernes areal er 350 kvm og indeholder to klinikker til tandbehandling og fire klinikker til tandregulering.
I brug	1 dag pr. uge	5 dage om ugen	Henholdsvis 3 og 5 dage om ugen
Klinikkens fysiske stand samt adgang for handicappede	Klinikken er utidssvarende og befinder sig på 1. sal med vanskelig tilgang for gangbesværede/handicappede	Rummelige og lyse klinikrum, men en del spildplads i gangarealer. Der er handicapvenlig adgang.	Er beliggende i 3 etagers bygning med lav udnyttelsesgrad idet der er meget spildplads til bl.a. gang og trappearealer. Der er ikke handicapvenlige adgangsforhold.

Potentialer for sammenlægning af tandklinikker

Bilag 7. Erfaringer med sammenlægninger i andre kommuner

	Gladsaxe	Gentofte	Brøndby
Antal børn og unge 0-18 år	15.000 17.	250	7.500
Omstrukturering	2 klinikker Sammenlagt i 2007-2008	4 klinikker Sammenlagt i perioden 2000-2007	1 klinik Sammenlagt i 2012
Forebyggelsesenheder på skolerne?	Nej	Nej	Ja, på to skoler
Håndtering af dilemmaer, når tandklinikkerne ikke længere ligger på skolerne			
- Melder børnene/de unge sig ud og går til privat tandlæge?	Ikke opgjort, men det er fornemmelsen at længere åbningstider og øget fleksibilitet ikke har givet flere udmeldelser	Ikke flere udmeldelser. Forældrene angiver at de kender tandklinikken og synes det er trygt for de unge at fortsætte der, indtil de fylder 18 år.	Antallet af unge, der fravælger den kommunale tandpleje er faldet, og flere unge er vendt tilbage efter at have været udmeldt.
- Er der flere udeblivelser fra undersøgelser og tandbehandling?	Nej, der er sket en hurtig tilvænnning til at komme på den nye tandklinik. Der er mulighed for at komme sammen med sine søskende.	Vurderer at antallet af udeblivelser er uændret. For få måneder siden er der indført borgerbooking i Tandplejen og det ser ud til at nedbringe udeblivelserne væsentligt.	Antallet af udeblivelser er faldet. Forældrene har taget ansvaret om at gå med deres børn til tandlæge på sig. Hvis et barn/ung udebliver, bliver familien telefonisk kontaktet.
- Taber vi de udsatte børn, idet forældrene ikke magter at komme med dem til tandlæge?	De to tandklinikker er bevidst placeret i de udsatte boligområder Værebro og Høje Gladsaxe. En taxaordning, med mulighed for at hente udeblevne børn blev aldrig aktuel.	I begyndelsen havde Tandplejen en mobil enhed, der kørte rundt til skolerne. Endvidere blev der bevilget penge til en taxaordning. Der viste sig efter kort tid ikke behov for disse tiltag. Selvom tandklinikkerne ligger lige ved skolerne, hentes børnene ikke til tandpleje. Tandplejen vægter forældresamarbejdet meget højt og mener, at det er forældrenes ansvar at sørge for tandpleje til deres børn.	Forældresamarbejdet vægtes meget højt, og både forældre og medarbejdere er glade for det samarbejde, der kan etableres, når forældrene er med til tandpleje. Forebyggelsesenhederne bruges til sundhedsfremme og forebyggelse for de børn der har behov for dette. Der underrettes systematisk om børn, der gentagne gange udebliver fra tandpleje.
Er rekruttering af tandlæger uden turnus lettere? Tager man i højere grad elever og personer i jobafprøvning mv.?		Ja. Flere tandlæger er de senere år gået på pension, og deres stillinger er hovedsagelig besat af tandlæger uden turnus. Der er nu hele tiden en klinikassistentelev ansat.	Tandplejen stod foran et stort generationsskifte, så mulighed for rekruttering var et vigtigt argument for sammenlægning af klinikker. Det angives at sammenlægningen har givet et stort fagligt løft for alle faggrupper i Tandplejen.
Er sygefraværet steget med flere medarbejdere samlet på ét sted?	Ikke opgjort, men det er ikke deres fornemmelse at sygefraværet er steget.		Sygefraværet i Tandplejen har altid været lavt, og er faldet yderligere efter sammenlægning.

Bilag 8. Udsatte børn og unge fordelt på skoledistrikter

	Elevernes ressourcefordeling. Andel i pct.		
	Stærke	Sårbare	I alt
Tandklinikdistrikt 1			
Engelsborgskolen 90,9		9,1	100%
Lundtofte Skole	78,7	21,3	100%
Taarbæk Skole	92,2	7,8	100%
Trongårdsskolen 81,3		18,7	100%
Lindegårdsskolen	73,2	26,8	100%
Tandklinikdistrikt 2			
Fuglsanggårdsskolen 91,6		8,4	100%
Hummeltofteskolen 91,4		8,6	100%
Kongevejens Skole	94,3	5,7	100%
Virum Skole	96,7	3,3	100%
Gennemsnit for hele LTK	88,3	11,7	100%

Note:

Elever er markeret som sårbare, hvis mindst 2 ud af disse 3 kriterier er opfyldt:

- 1) Eleven bor ikke hos både far og mor
- 2) Hverken mor eller far har en kort eller længerevarende uddannelse
- 3) Mere end 25% af indkomsten kommer fra kontanthjælp, social pension eller dagpenge

Kilde: Lyngby-Taarbæk Kommunes Center for Uddannelse og Pædagogik, november 2012. Tal fra Danmarks Statistik vedr. Lyngby-Taarbæk Kommune.

Bilag 4

Notat vedr. vurdering af genopretningsbehov for de kommunale ejendomme

Baggrund

Forvaltningen har gennemført et udvendigt bygningssyn af de kommunale ejendomme i løbet af 2. halvår af 2013 og 1. kvartal 2014. Bygningssynet omfatter alene en gennemgang af bygningernes klimaskærm d.v.s. fundament, ydervægge, vinduer, yderdøre, tag, tagrender, false m.m. Vurderingen er baseret på et udvendigt bygningssyn af 150 ejendomme og ca. 220.000 kvadratmeter. Den indvendige vedligeholdstilstand herunder tilstanden på de tekniske installationer, samt tilstanden på de tilhørende udearealer er ikke medtaget i forvaltningens samlede vurdering af genopretningsbehovet. Dog skønnes, at efterslæbet på de tekniske installationer udgør ca. 6 mio. kr. Når gennemgangen af vedligeholdstilstanden for den indvendige bygningstilstand samt udearealer er gennemført, vil der foreligge en ny samlet vurdering af genopretningsbehovet på den kommunale bygningsmasse.

Resultatet af forvaltningens bygningssyn af klimaskærmen fremgår af nedenstående vurdering af genopretningsbehovet. Vurderingen er baseret på en udvendig bygningssyn gennemgang af en lang række kommunale ejendomme omfattende: Område- og træningscentre, daginstitutioner, klubber, skoler, lokaliteter til folkeoplysningen, administrationsbygninger, biblioteker og idrætsanlæg. Dog er enkelte bygninger udeladt helt af bygningssynet. Der er tale om bygninger, der er sat til salg eller hvor der allerede er udarbejdet en politisk udvalgssag til renovering/modernisering/nybyggeri. For eksempel er Ungdomsskolen, Rådhuset og dele af Lindegårdsskolen ikke medtaget i vurderingen. Endeligt er kommunens udlejningsejendomme og de almene boligselskaber administreret af kommune ikke medtaget i vurdering af genopretningsbehovet.

Analysens resultater

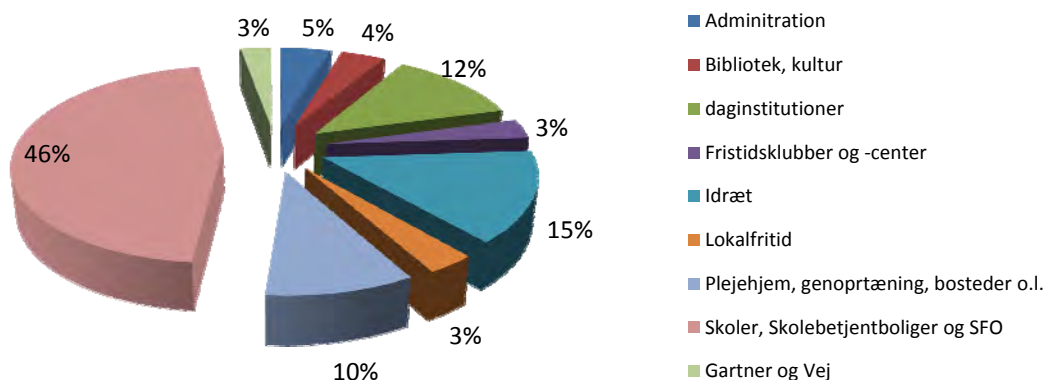
Bygningssynet af klimaskærmen på de 150 bygninger (220.000 m²) viser et genopretningsbehov på 66 mio. kr. for 2014. Dette svarer til et udgiftsbehov på 299 kr./m².

Genopretningsbehovet er registreret som et vedligeholdsefterslæb eller akutte skader på bygningerne, der skal udbedres i 2014, for at få bygningerne til et fornuftigt vedligeholdelsesniveau, uden større risiko for følgeskader, for derfra at kunne udføre planlagt vedligehold. Nødvendig genopretning kan defineres som bygningsskader, der skal oprettes, for efterfølgende at kunne udføre normalt bygningsvedligehold efter planlagte behov. Genopretningsbehovet indebærer således et kvalitetsspring, der helt eller delvis bringer bygningen tilbage eller op på et tidssvarende niveau, så der efterfølgende kan udføres et normalt bygningsvedligehold efter planlagt behov.

Såfremt der ønskes en forsvarlig fremadrettet vedligeholdelsesstand på de kommunale bygninger, skal forvaltningen have ca. 54 kr./m² til udvendig bygningsvedligehold svarende til et årligt budget 11,8 mio. kr. med 220.000 m².

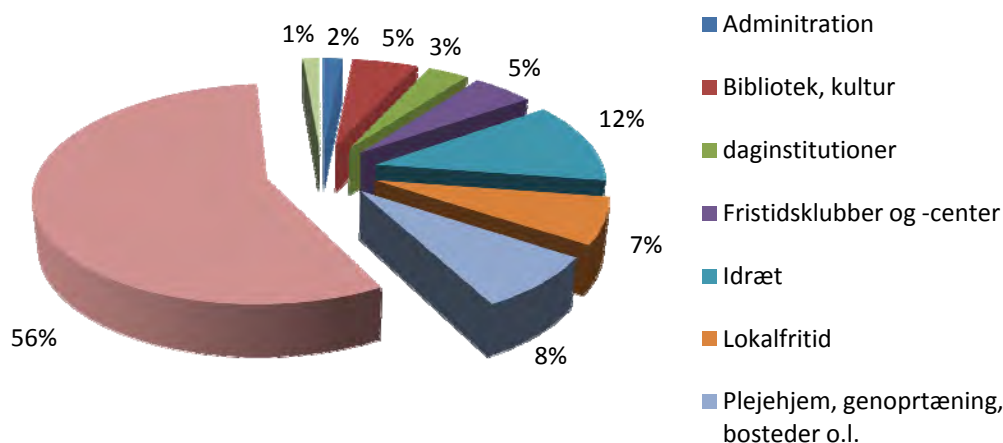
Den kommunale ejendomsportefølje med udvendige vedligeholdelsesforpligtelser fordeles på følgende måde i forhold til anvendelse og andel af kvadratmeter.

Figur 1: Kvadratmeter i pct. fordelt på anvendelse

Det samlede genopretningsbehov på 66 mio. kr. fordeles på følgende måde i forhold til anvendelse.

Figur 2: Genopretningsbeløb i procent fordelt på anvendelse

Af ovenstående figur 2 fremgår det, at Skoler, Skolebetjentboliger og SFO udgør 56 % af det samlede genopretningsbehov, mens området arealmæssigt kun udgør 46 pct. af det samlede areal for kommunale ejendomme (se figur 1). Området Skoler, Skolebetjentboliger og SFO udgør således en forholdsmæssig stor andel det samlede genopretningsbehov.

Prioritering

Forvaltningen arbejder ud fra nedenstående prioritering af de konstaterede bygnings-skader (efterslæb):

1. Fare for personskader, sikkerhed
2. Akutte opståede skader, med stor risiko for følgeskader
3. A&T sager (arbejdstilsyn)
4. Akutte opståede skader, med mindre risiko for følgeskader
5. Planlagt vedligehold på primære bygninger
6. Planlagt vedligehold på sekundære bygninger (udhus, skure etc.)

Økonomi

Det nødvendige genopretningsbehov til udvendigt bygningsvedligehold udgør i alt 66 mio. kr. Af praktiske og økonomiske årsager vil det ikke være muligt eller hensigtsmæssigt at udføre alle arbejder på et enkelt år. Såfremt beløbet til den nødvendige genopretning kan frigives over en kortere periode f.eks. 5 år, vil der være muligt at skabe en synergi på tværs af bygningerne og opnå en stordriftsfordel i forhold til udbudsmængderne. De lavere udbudspriser vil modsvare et øget efterslæb over 5 år. Hvis genopretningsbeløbet først frigives over en længere periode for eksempel 10 år, må det påregnes, at de samlede udgifter til genopretning vil stige 15-20 pct. dels på grund af øget efterslæb, og dels på grund af manglede stordriftsfordele.

Over en femårig periode vil genopretningsbeløbet for klimaskærmen udgøre en årlig merudgift på 13,2 mio. kr. ($66 / 5 = 13,2$ mio. kr.)

Genopretningsbehovet kan dog ikke stå alene. Såfremt der ønskes en forsvarlig fremadrettet vedligeholdsstand på de kommunale bygninger, vurderer forvaltningen at der bør anvendes ca. 54 kr./m² til udvendig bygningsvedligehold svarende til et årligt budget 11,8 mio. kr. med 220.000 m². Nøgletallet er baseret på standardnøgletal for en "middel vedligeholdelsesstand", hvor den indvendige og udvendige vedligehold tilsammen bør være 80-120 kr./m². Forvaltningen vurderer fordelingen på ud- og indvendig vedligehold med ca. 2/3 og 1/3.

Der er årligt afsat 24,5 mio. kr. til udvendigt bygningsvedligehold og tekniske installationer. Heraf er der afsat 9,4 mio. kr. til vedligehold af tekniske installationer og elevatorer, 3,8 mio. kr. til faste servicekontrakter og 11,3 mio. kr. til udvendigt bygningsvedligehold.

Hvis forvaltningen fremadrettet skal kunne fastholde vedligeholdsstanden på et forsvarligt niveau, skal forvaltningen have ca. 54 kr./m² til udvendig bygningsvedligehold svarende til et årligt budget 11,8 mio. kr. med 220.000 m². Sammenholdt med et normalt budgetår, er der afsat 11,3 mio. kr. til udvendigt bygningsvedligehold. Dette giver en difference på 0,5 mio. kr. årligt.

Det samlede årlige budget til udvendigt bygningsvedligehold og vedligehold af tekniske installationer er lavere i 2014 og 2015 i forhold til normalen. Årsagen er, at den samlede pulje til vedligehold finansierer 2,6 mio. kr. af udgifterne i Rådhusprojektet i 2014 og 7,6 mio. kr. i 2015. I forhold til 2016-17 er budgettet til den samlede vedligeholdspuljen på normalt niveau igen.

I forhold til budgettet til udvendigt bygningsvedligehold eksklusivt vedligehold af de tekniske installationer er der normalt afsat 11,3 mio. kr., men på grund af Rådhusprojektet er budgettet til udvendigt bygningsvedligehold reduceret til 9,9 mio. kr. i 2014 og 7,3 mio. kr. i 2015. Sammenholdt med det beregnede årlige vedligeholdsniveau på 11,8 mio. kr. til udvendigt vedligehold er der behov for yderligere 1,9 mio. kr. i 2014, 4,5 mio. kr. i 2015 og 0,5 mio. kr. i 2016-17.

Forvaltningen har undersøgt, om en del af finansieringsudfordringen kan hentes ved en midlertidig omprioritering af vedligeholdsmidler afsat til servicekontrakter og tekniske installationer. Vurderingen er, at en omprioritering eller en forskydning af afsatte midler til servicekontrakter og vedligehold af tekniske installationer, vil få direkte negative konsekvenser for den daglige drift af bygningerne i form af nedbrud på varmeanlæg, vandforsyning og ventilationsanlæg m.m., samt vil medføre et øget efterslæb på de tekniske installationer.

Endvidere har forvaltningen undersøgt, om en del af finansieringsudfordringen kan hentes ved en omprioritering af vedligeholdsmidler afsat til forebyggende vedligehold. Vurderingen er, at en omprioritering vil betyde et stigende efterslæb på den del af bygningsmassen, der ikke genoprettes. Midlerne til forebyggende vedligehold vil på den lange bane ud fra en Space Management tankegang kunne tænkes ind som en finansieringsmulighed, men på den helt korte bane skal en del af midlerne bruges til akutte foranstaltninger. Forvaltningen er i 2014 nødsaget til, at anvende en større del af midlerne afsat til forebyggende vedligehold på akut genopretning. Prioriteringen sker ud fra, at risikoen for personskader og risikoen for følgeskader på bygningsdele altid prioriteres højere end planlagt vedligehold.

Forslag til årsplan 2014 for anlægsmidler til grønne områder og kirkegårde.

aktivitet	Rest 2013 - overført til 2014	Budget 2014	overført + budget
Udvikling af udflugtsområder			
Stiforbindelse mellem Garderhøjfortet og Ermelundstien	200	0	200.000
Genopretning af parker			
Etablering af sundhedsstier og sundhedspladser, tværfagligt samarbejde.	134	0	134.176
Renovering af kirkegårde			
Renovere stibelægninger mht. øget tilgængelighed på Sorgenfri Kirkegård	22	0	121.978
Renovere adgangsveje til kapel og øvrige stier på Lyngby Parkkirkegård	100		
Assistens Kirkegård udvikles til kulturhistorisk park			
Havne			
Lyngby Sø, bredsikring i Folkeparken	59	0	59.000
Sum i alt, fritidsområder, kirkegårde og havne	515	0	515.154

Årsplan 2014 for anlægsmidler til vejanlæg, stier m.m

	overført fra 2013 til 2014	tidligere overført til 2014	budget 2014	budget 2015	budget 2016	Overf. + budget 2014	Foreslås frigivet	bemærkninger
afrik og infrastruktur i bymidten. P-henvisning. Rådighedsbeløb	1.000.000		2.391.700			3.391.700		frigivet KMB d. 27.3.2014
ærksættelse af betalt parkering i Kgs.Lyngby	182.329					182.329		
alogsprojekt - byvision langs Ring 3. LTK's andel af projektleder	38.803		142.200			181.003	142.200	
Renovering af broer:								
Renovering af broer , rådighedsbeløb	5.741.704		8.937.800	8.258.000	9.073.900	32.011.404	26.269.700	alle budgetmidler for 2014-2015-2016 frigives
Slidlag mv.:								
Slidlag - retablering af veje, (rådighedsbeløb)	2.133.764		9.834.150			11.967.914	9.580.150	254.000 fragår budget vedr. pavillon jf. 1.anl.R14
Støj:								
Støjhandlingsplan - støjskærme	1.008.271	5.854.700				6.862.971		
Støjhandlingsplan - facadeisolering	100.000	900.000				1.000.000		
Trafiksikkerhed:								
- Trafiksanering af kryds ved Bredevej			150.000			150.000		frigivet KMB d. 6.3.2014. LTK's andel er 193.750 kr
- Særlig uheldsbekæmpelse. Konsulent og kampagner	37.745					37.745		
Cykelstier:								
- Supercykelstier - Allerødruen 1. + 2. etape						4.618.000		frigivet KMB_6.3.2014
- Supercykelstier - Ring 4-ruten						409.000		frigivet KMB_6.3.2014
- Supercykelstier - fællesaktiviteter, LTK andel - Supercykelstisekretariat						311.500		frigivet KMB_6.3.2014
- Cykelkælder Lyngby Station			400.000			400.000		Afventer særskilt sag
- Cykelstier hovedgaden syd mellem Jernbaneplassen/Jægersborgvej	188.435					188.435		
Skoleveje:								
- Sikring af skoleveje rådighedsbeløb	496.477					496.477		Projektet er udført marts 2014
- Sikring af skoleveje. Mindre tiltag skiltning og afmærkn. ved institut.	701.570					701.570		
Pavillon Lyngby Torv	387.140							Udføres i andet regi
TRAFIKANLÆG MV. I ALT	12.016.238	6.754.700	21.855.850	8.258.000	9.073.900	62.910.048	35.992.050	
Uddybning af Fæstningskanalen	159.713	200.000	600.000			959.713		frigivet KMB_19.12.2013, Projektet udført marts 2014

Punkt nr. 23 + Årsplan anlægssopgaver Park- og Vejområdet 2014
 Bilag 2 - Side -1 af 1

Anvendelse af Kanalvejsparken til byggeplads og parkering

Sagsnummer: 20140130175

Oprettet: 08-04-2014

Dokumentejer: Godkendt af IT

Dagsorden

Generel		Journalnøgle(r):	01.05.10 - G00 Fredning, Efter faste regler i almindelighed
Emne	Anvendelse af Kanalvejsparken til byggeplads og parkering	Besked:	
Dokumenttype:	Beslutning fra Dagsordensystem		
Dato:	19-02-2014		
Organisation:	Kanalvej		
Navn:			
ID-Nummer:	1730412		

Udvalg:

Mødetitel: Byplanudvalget **Dato:** 19-02-2014 **Tid:** 08:15 11:00 **Punktets nummer:** 2 **Status :**

Åbent punkt Lukket Punkt

Beslutningsstatus: **Dagsordenredaktør:**

Resume:

Sagsfremstilling:

Sagsfremstilling

Lyngby-Taarbæk Kommune har den 14. januar 2014 modtaget ansøgning fra Cowi, der på vegne af Danica ansøger om at kunne anvende området i Kanalvejsparken til midlertidige parkeringspladser og byggeplads.

Der er i 2013 meddelt byggetilladelse til byggeri i lokalplan 235 delområde 3 (området mod Klampenborgvej) til etablering af parkeringskælder, og kontorbyggeri til Microsoft. I 2014 har Danica ønske om at gå igang med at bygge p-kælderen under de resterende delområder. Da p-kælderen har udstrækning under hele grunden, vil der under byggearbejdet ikke være mulighed for, at etablere byggeplads på selve Kanalvejsgrunden, ligesom der ej heller kan

opretholdes p-pladser på grunden.

Der er til ansøgningen udarbejdet et notat (bilag), der beskriver det ansøgte, der omhandler 2 scenarier, ved lukning af Kanalvej og ved opretholdelse af trafik på Kanalvej. I forbindelse med at byggearbejdet på Kanalvej starter op i de resterende delområder, ønsker Bygherre, Danica, at anvende arealet i Kanalvejsparken til byggeplads og erstatningsparkering, dels til de handlende og dels til de håndværkere der skal arbejde på Kanalvejsbyggeriet.

Sagen skal igennem en række myndighedsbehandlinger- jf. afsnittet nedenfor, samtidig skal der tages stilling til, om Lyngby-Taarbæk Kommune som grundejer vil stille arealet til rådighed/ udleje arealet til Bygherre.

Området er omfattet af kommuneplanramme 1.1.27, der udlægger området til rekreative formål. Området er omfattet af Ermelundsfredningen, og der er tildækket fortidsminde (fæstningskanalen) på området. De ansøgte projekter skal desuden vurderes i forhold til vejlovgivningen, herunder dialog med politiet om de ansøgte løsninger. Såfremt kommunen stiller sig positivt overfor det ansøgte, vil det ansøgte skulle sendes til behandling hos fredningsnævnet. Det skal ligeledes undersøges, om fortidsmindet påvirkes af det ansøgte. I givet fald skal der meddeles tilladelse fra Kulturstyrelsen til det ansøgte. En evt. omlægning af busrute 182 og 183 vil skulle løses i samarbejde med MOVIA.

Forvaltningen har udarbejdet notat:"Bemærkninger til ansøgning fra Danica" (bilag), der vurderer en del af fordelene og ulemperne ved det ansøgte.

Det er forvaltningens vurdering, at såfremt udvalgene stiller sig positivt til at arbejde videre for en løsning, hvor der etableres byggeplads og parkering i Kanalvejsparken, samt hel eller delvis lukning af Kanalvej, vil der fra ansøger skulle fremsendes detailprojekter til myndighedsgodkendelse hos de relevante myndigheder, herunder Lyngby-Taarbæk Kommune.

Økonomiske konsekvenser

Der arbejdes pt. ud fra den forudsætning, at alle udgifter afholdes af bygherre.

Beslutningskompetence

Byplanudvalget for så vidt angår stillingtagen til byplanmæssige overvejelser.

Teknik- og Miljøudvalget vedr. spørgsmål omkring trafikafvikling, kollektiv trafik og fredning iht. naturbeskyttelsesloven.

Teknik- og Miljøudvalget samt Økonomiudvalget for så vidt angår udlejning eller udlån af arealerne til Danica.

Indstilling

Forvaltningen foreslår, at

1. Det fremlagte forslag drøftes,
2. Forvaltningen bemyndiges til at arbejde videre på det fremsendte forslag, med henblik på egentlig myndighedsbehandling og godkendelse af den samlet set mest hensigtsmæssige løsning.

Byplanudvalget den 19. februar 2014

Ad 1. Drøftet.

Ad 2. Anbefalet idét udvalget finder det afgørende, at problemerne omkring parkering løses. Der skal endvidere undersøges alternative placeringer for parkeringspladser for medarbejdere og handlende samt placering af skurby, herunder muligheden for at etablere parkeringspladser på Cirkuspladsen og Lyngby Torv. Udvalget finder desuden, at der i byggeperioden vil kunne skiltes mere intensivt på facader i byen vedrørende byens p-muligheder. Udvalget forudsætter endvidere at Danica straks iværksætter etablering af parkeringspladser på Gasværksvej.

V tager forbehold.

Henrik Bang (Ø) deltog istedet for Henrik Brade Johansen (B).

Vs: ansøgning om etablering af midlertidig parkeringsplads på Lyngby Torv
Sidsel Poulsen til: Maja Arp

11-04-2014 08:04

Hej Maja

Vil du lægge ansøgningen på som bilag til min sag om parkering på Lyngby Torv, og evt. lige give Bjarne den i hånden når han går til Direktionsmøde

Venlig hilsen

Sidsel Poulsen
Centerchef

LYNGBY-TAARBÆK KOMMUNE

Center for Miljø og Plan

Rådhuset
Lyngby Torv 17
2800
2800 Kgs. Lyngby

Direkte: 45 97 35 30
Omstilling: 4597 3000
Mobil: 21 37 58 39

E-mail: sip@ltk.dk
Internet: www.ltk.dk

----- Videresendt af Sidsel Poulsen/SIP/LTK den 11-04-2014 08:02 -----

Fra: Mads Henrik Lindberg Christiansen/MHLC/LTK
Til: Søren Suhr-Virranniemi/SOESV/LTK@LTK,
Cc: Sidsel Poulsen/SIP/LTK@LTK
Dato: 10-04-2014 18:12
Emne: Vs: ansøgning om etablering af midlertidig parkeringsplads på Lyngby Torv

Kære Søren

Her en officiel henvendelse om etablering af midlertidig parkering på Lyngby Torv

Med

Venlig hilsen

Mads Henrik Lindberg Christiansen
Afdelingsleder

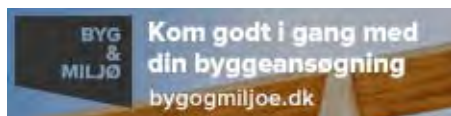
LYNGBY-TAARBÆK KOMMUNE

Center for Miljø og Plan

Rådhuset
Lyngby Torv 17
2800 Kgs. Lyngby

Direkte: 4597 3609
Omstilling: 4597 3000
Mobil:

E-mail: mhlc@ltk.dk
Internet: www.ltk.dk

----- Videresendt af Mads Henrik Lindberg Christiansen/MHLC/LTK den 10-04-2014 18:11 -----

Fra: Niels-Kristian Holm Ibsen/NHI/LTK
Til: Centerpostkasse for Miljø og Plan/LTK@LTK,
Cc: Christian Rønn Østeraas/CHOST/LTK@LTK, Mads Henrik Lindberg
Christiansen/MHLC/LTK@LTK, Bjarne Holm Markussen/MRR/LTK@LTK, Centerpostkasse for
Arealer og Ejendomme/LTK@LTK, Leif Damgaard/LD/LTK@LTK
Dato: 10-04-2014 16:57
Emne: ansøgning om etablering af midlertidig parkeringsplads på Lyngby Torv

Til Center for Miljø og Plan

H E R

Ansøgning om at etablere midlertidig parkering på Lyngby Torv indtil udgangen af 2016.

I forlængelse af BY's behandling af mulig parkeringsaflastning i byggeperioden for byggeri på Kanalvejsgrunden, jvf. beslutning i udvalgssag den 19.2.2014, ansøger Center for Arealer og Ejendomme hermed om at etablere ca. 30 parkeringspladser på

Lyngby Torv.

Der henvises til vedhæftede tegning.

Lyngby Torv notat om midlertidig p-plads_rev_5.2.14.doc

Parkeringsarealerne foreslås indrammet med plantekasser og parkeringen foreslås etableret som parkeringsbaner, der er afmærket med stålsøm.

Stålsøm tænkes fastgjort i fugerne mellem de eksisterende belægningssten. Stålsøm er flade, således at de kan komme ned i fugerne.

Den eksisterende belægning og afvandingsforhold anvendes.

Den midlertidige parkeringsplads forudsættes at indgå i området med betalt parkering, og at parkanterne kan anvende den eksisterende parkeringsautomat på Søndre Torvevej.

Projektet skal godkendes af Nordsjællands Politi.

Økonomi for projektet:

Anslået etableringspris: 180.000 kr. Anslået pris til retablering: 50.000 kr. I alt ca. 230.000 kr.

Der er ikke medregnet udskiftning af fliser pga. evt. oliespil, samt evt. andre retableringsarbejder.

Den øgede årlige vedligeholdelse (vanding af plantekummer samt snerydning) anslås til ca. 60.000 kr.

Anlægsomkostningerne foreslås afholdt af anlægsmidlerne til slidlag 2014 (sag forelægges Kommunalbestyrelsen i maj møderækken, hvor anlægsøkonomi til årets vejarbejder søges frigivet - anlægsomkostningerne til den midlertidige parkering foreslås disponeret heraf).

Udgifterne til at retablere torvet foreslås afholdt af anlægsmidler 2016/2017.

De øgede årlige driftsomkostninger forudsættes tilført Center for Arealer og Ejendomme ved at give den nødvendige tillægsbevilling.
Center for Arealer og Ejendomme vil udarbejde det nødvendige økonomibilag til brug for sagens behandling i Teknisk udvalg.

Venlig hilsen

Niels-Kristian Holm Ibsen
Afdelingsleder

Center for Arealer og Ejendomme
Udlejning, Park og Vej
Rådhuset
Lyngby Torv 17
2800 Kgs. Lyngby

Direkte: 45 97 35 80
Omstilling: 45 97 30 00
Mobil:

E-mail: NHI@ltk.dk
Internet: www.ltk.dk

Lyngby Torv - Forslag til nyindretning - Etape 1

Sagsfremstilling

Forvaltningen er i samarbejde med eksternt landskabsarkitekt, i gang med at udarbejde forslag til nyindretning af Lyngby Torv - Etape 1.

Etapen forventes at bestå af en renovering af de nære arealer ved Rådhuset (adgangsforhold, niveaufri adgang) samt den bagerste del af pladsen der nyindrettes til mere indbydende serveringsområde. Herunder fremtidssikres vand- og afløbsinstallationer i forhold til evt. udtag til markedsplads eller lignende, samt evt. offentligt toilet. Endvidere lægges der evt. ny multianvendelig, ensartet overflade på det nuværende parkeringsareal, såfremt projektøkonomien tillader dette. Endelig er det hensigten, at der til midlertidig erstatning for siddeplinter, opsættes et antal gl. møllesten.

Ved gennemførelse af Etape 1 fjernes de fleste af de almindelige offentlige parkeringspladser, der bevares i omegnen af 10 pladser. I nærområdet ved Rådhuset bibeholdes et antal handicap og tjenesteparkeringspladser. Til udvalget vedlægges skitseforslag.

Økonomiske konsekvenser

Etape 1 finansieres ved donation på 2 mill. kr. fra Magillum/Fog.

Økonomibilag vedlægges sagen.

Beslutningskompetence

Kommunalbestyrelsen.

Indstilling

Teknisk Forvaltning foreslår, at Forvaltningen bemyndiges til, at

1. arbejde videre med og færdiggøre etape 1 af nyindretningen af Lyngby Torv indenfor en ramme af 2 mill. kr,
2. sikre omlægning af cyklisternes passage af torvet
3. meddele de nødvendige myndighedsmæssige tilladelser, og
4. efterfølgende gennemføre offentligt udbud af studepladsen, herunder evt. med forudsætning om, at offentligt toilet skal kunne indbygges sammen med evt. bistro/café/serveringsområde.

Teknik- og Miljøudvalget den 11. oktober 2011:

Punkt 1: Godkendt. Udvalget ønsker, at torvet kan multianvendes fx til skøjtebane, sommerbio m.v. Endvidere ønsker udvalget, at hele torvet inkluderes i etape 1, dvs. arealet mod øst, langs butikkerne og træerne, indarbejdes og således friholdes for parkering.

Punkt 2: Godkendt

Punkt 3: Godkendt

Punkt 4: Godkendt, idet forudsætningen om offentligt toilet indarbejdes i udbuddet.

(C) stemte imod, idet de støtter et projekt til fredeliggørelse af Lyngby Torv med café og udeservering, men finder ikke, at det foreliggende materiale er hverken overbevisende eller fyldestgørende nok, som grundlag for Lyngby Torvs fremtidige udformning. Før man bruger 2 mio. kr. på etape 1, bør man også kende øvrige etaper. Et så vigtigt projekt bør ses i sammenhæng med en evt. udvidelse af rådhuset og en kommende letbane. Der skal ligeledes tages stilling til erstatning for de 60 parkeringspladser, der forsvinder, og som har stor betydning for de omkringliggende butikker og rådhusets gæster. Ellers kan det efter kort tid vise sig, at de 2 mio. kr. er spild.

Økonomisk Forvaltning bemærker, at sagen forelægges for Økonomiudvalget henset til, at kommunalbestyrelsen formelt skal godkende både indtægts- og udgiftsbevilling.

Forvaltningen foreslår, at der gives indtægts- og udgiftsbevilling til 2 mio. kr. som beskrevet i sagen.

Økonomiudvalget den 25. oktober 2011:

Anbefales med 7 stemmer.

Imod stemte 2 (C), idet C støtter et projekt til fredeliggørelse af Lyngby Torv med café og udeservering, men finder ikke, at det foreliggende materiale er hverken overbevisende eller fyldestgørende nok som grundlag for Lyngby Torvs fremtidige udformning. Før man bruger 2 mio. kr. på etape 1, bør man også kende øvrige etaper. Et så vigtigt projekt bør ses i sammenhæng med en evt. udvidelse af rådhuset og en kommende letbane. Der skal ligeledes tages stilling til erstatning for de 60 parkeringspladser, der forsvinder, og som har stor betydning for de omkringliggende butikker og rådhusets gæster. Ellers kan det efter kort tid vise sig, at de 2 mio. kr. er spildte.

Lyngby Torv - Café med udeservering

Sagsfremstilling

Lyngby-Taarbæk Kommune ansøger om tilladelse til at opføre café med udeservering jf. vedlagte princip ansøgning (bilag).

Cafébygningen er på ca. 63 m² og indrettes med blandt andet anretter og serveringsområde samt offentligt tilgængeligt toilet. Omkring caféen indrettes areal til udeservering, herunder ca. 42 m² overdækket areal.

Bygningen opføres som præfabrikerede bokselementer. Omkring boksen placeres en søjlebåret overdækning - ca. 105 m² - formet som en vifte. Tagbeklædning i sort tagpap. Gulv udføres tilsvarende torvets belægning. Bygningens facader tager udgangspunkt i materialer kendt fra Rådhuset - tombak, glas og træ.

Lyngby Torv er ikke omfattet af rammebestemmelser i Kommuneplanen idét torvet er udlagt som vejareal. Lyngby Torv er omfattet af Lokalplan 111 for Lyngby Torv og Lyngby Hovedgade mellem Nørngaardsvej og Toftebæksvej. Lyngby Torv er endvidere omfattet af Regulativ for Lyngby Torv.

Lokalplan 111 fastsætter bl.a.:

- at et af formålene er at fastlægge Lyngby Torvs status som fodgængerareal (§ 1),
- at et af formålene er at fastlægge retningslinier for området udformning (§ 1),
- at Lyngby Torv skal anvendes som fodgængerareal (§ 3.1),
- at anvendelsen skal ske iht. gældende regulativ for Lyngby Hovedgade og Lyngby Torv (§ 3.2), og at regulativet skal indeholde bestemmelser for bl.a. færdsel, udstilling, udsmykning, udeservering, renholdelse og arrangementer og,
- at områdets udformning skal fastholde, understrege og udbygge de eksisterende kvaliteter i gaderummene (§ 4.1).
-

Lokalplanen fastsætter ikke bestemmelser for bebyggelse, men fastsætter (§ 4.7 og 4.8) regler for at udstyr skal vælges med øje for kvalitet og harmoni mm. I bilag 2 i Lokalplanen vises et eksempel på indretning af Lyngby Torv.

Regulativ for Lyngby Torv fastsætter blandt andet nærmere regler for torvets benyttelse og indretning. Det fastsættes i regulativet, at der kan indrettes café med udeservering (§ 1).

Det er forvaltningens vurdering, at opførelse af café med udeservering vil være i

overensstemmelse med Lokalplan 111 samt Regulativ for Lyngby Torv.

Økonomiske konsekvenser

Myndighedsopgaven løses inden for rammen.

Beslutningskompetence

Byplanudvalget for så vidt angår Lokalplan 111.

Teknik- og Miljøudvalget for så vidt angår Regulativ for Lyngby Torv.

Indstilling

Forvaltningen foreslår, at

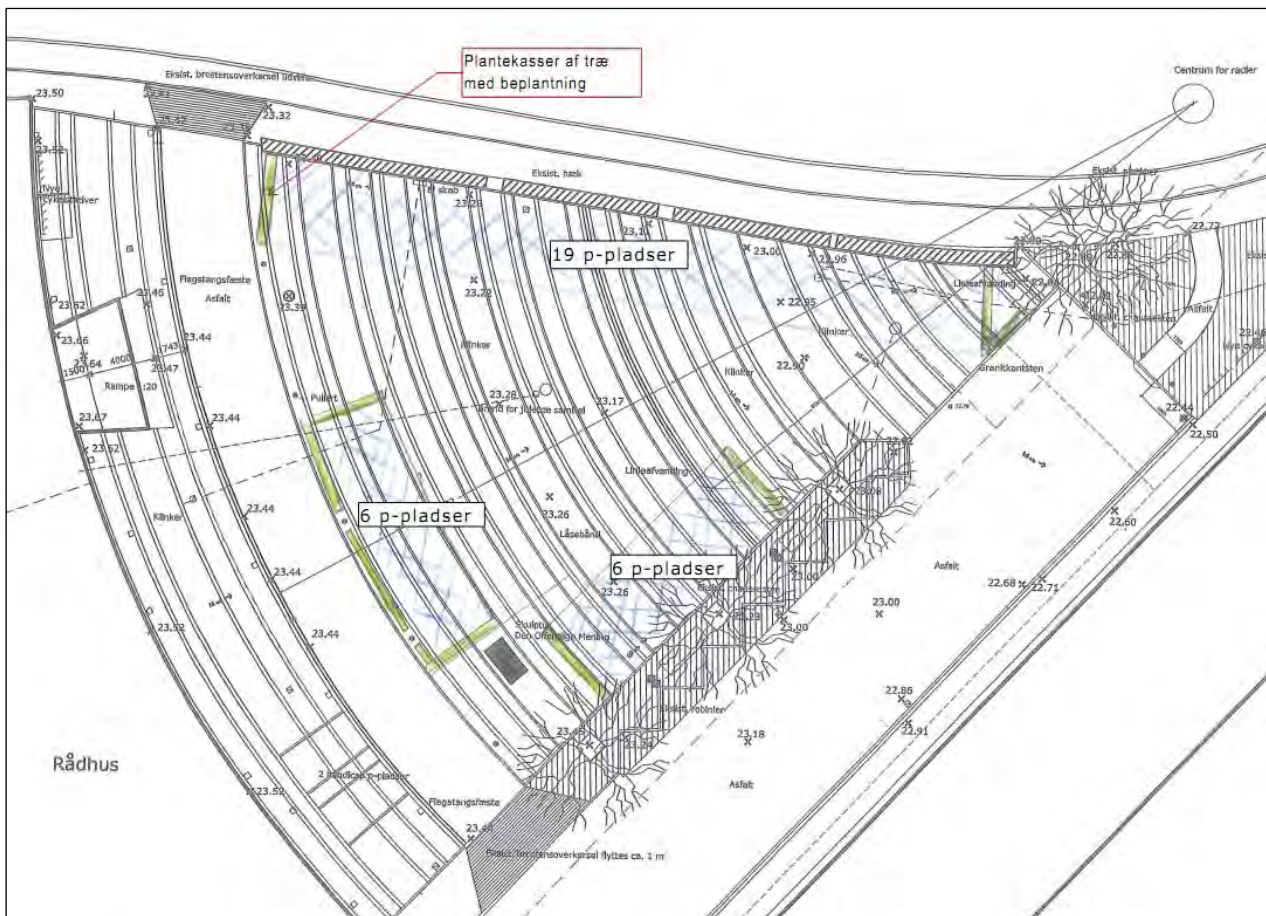
1. det ansøgte principgodkendes iht. Lokalplan 111
2. det ansøgte principgodkendes iht. Regulativ for Lyngby Torv.

Teknik- og Miljøudvalget den 3. december 2013

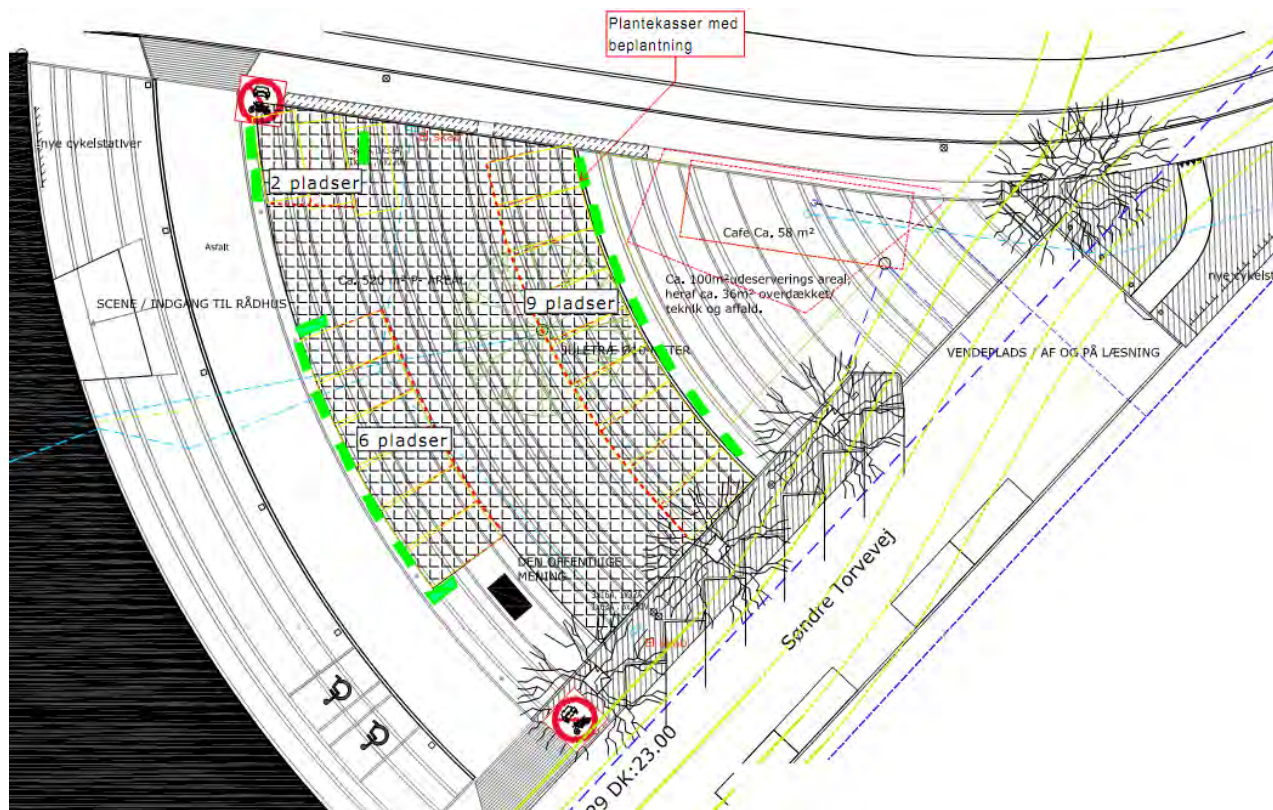
Ad 2. Godkendt for såvidt angår Teknik- og Miljøudvalgets område.

C stemmer imod, i dét C er imod en borgerbetalt café på Lyngby Torv.

Bilag 1: Torveskitse

Figur 1- P-pladser på hele torvet

Figur 2 P-pladser og Café

GoPro sagsnr	Anledning	dato	Ja/Nej	fra	til	Noter	Ansvarlig for ansøgningen			Kontakt uden for normal arbejdstid		
							navn	adresse	telefon	navn	adresse	telefon
	Udsalg	5. januar 2014	JA			Løberen	Kasper Hansen	kasper@loberen.dk	26 24 86 99			
	Løbemesse	23. - 26. april 2014	JA			Løberen	Kasper Hansen	kasper@loberen.dk	26 24 86 99			
	Stadeplads	2. og 3. maj	JA			chokolade m.m., el-bil under 1 t	Jan Stæhr					
	Musikfestival	16. - 17. maj	reserveret			Ungerådet i Lyngby-Taarbæk Kommune	Niclas Arnvig					
	Marked	29. - 31. maj	JA	kl. 9	kl. 18	Italiensk chokolade/gastronomi event	Guido Napoli	katrine@elting.it				
	Litteratur festiv	14. juni 2014	JA	kl. 8	kl. 18	Der vil være et firma der stiller scene/lyd og lys op og ned. Der bliver opstillet 3-4 toiletvogne.affaldshåndtering. Der søges om lejlighedsbevilling til salg af øl/vand.	Bibilotek, Lene Barklund					
	Koncert	23. juni 2014	reserveret			Skt. Hans. Arrangøren ønsker økonomisk støtte fra kommunen.						
	Udsalg	3. august 2014	reserveret	kl. 6	kl. 16	Løberen	Kasper Hansen	kasper@loberen.dk	26 24 86 99			
	Byfest	29. - 30. august	JA	kl. 9	kl. 18	Handelsforening	Steffen Hindkjær	shi@salesforce1.dk				tb@baltzer-el.dk
	Studiestart	6. - 7. september 2014	reserveret			Vidensby arrangement, beslutter sig efter Påske	Mette Rønning Steffensen	mrs@vidensby.dk	88 70 86 42			
	Studiestart	13. - 14. september 2014	reserveret			Vidensby arrangement, beslutter sig efter Påske	Mette Rønning Steffensen	mrs@vidensby.dk	88 70 86 42			
	Juletræ	8. november - 31. december	reserveret			Handelsforening lørdag den 15. november ?	Steffen Hindkjær	shi@salesforce1.dk				tb@baltzer-el.dk
	Julemarked	dec-14	reserveret			Bakken og Handelsforening?						

Lyngby-Taarbæk Kommune
Teknisk Service
Rådhuset
Lyngby Torv 17
2800 Kgs. Lyngby

Dato 31.3.2014

MIDLERTIDIG BØRNEHAVE

ANSØGNING:

Vedr. matr. nr. 73b, Malmlosevej 131, 2830 Virum,

Der ansøges hermed om tilladelse til indretning af midlertidig børnehave i eksisterende ejendom.

Børnehaven er i dag placeret i midlertidige bygninger på adressen Hummeltoftevej 143, Virum. D. 1.7.14 påbegyndes nedrivning af disse bygninger. Etableringen af den midlertidige børnehave på Malmlosevej 131 skal derfor stå klar til 28 børn plus 5 personale senest 31.6.14.

Det er hensigtsmæssigt for driften af den nuværende børnehave, at ombygningsarbejdet på Malmlosevej påbegyndes hurtigt, indtil der gives tilladelse til at den nye børnehave kan opføres.

Baggrunden herfor er, at børnehavens funktion som skovbørnehave vil være vanskeliggjort på grund af placeringen midt i nybygningsfeltet. Endvidere er børnehavens funktion som skovbørnehave vanskeliggjort af den meget korte tidsramme for myndighedsansøgningsproces, ombygning og indflytning.

De bygninger og lokaler som børnehaven agtes overflyttet til, er opført til undervisning og forskning, og har senest været anvendt som bosted for borgere med autisme.

FORUDSÆTNINGER:

Huset indrettes til 28 børn i alderen 2 år og 9 mdr. – 6 år

I huset findes i dag et toilet i stueetagen. Der vil ydermere blive etableret pusleplads i stueetagen. Yderligere indrettes to børnetoiletter, to håndvaske og pusleplads i underetagen foruden det allerede etablerede personale- og børnetoilet.

Bygningen indrettes med 5 stk. grupperum som opdeles i mindre enheder med fleksible opbevaringsmøbler. Se plantegning og projektbeskrivelse.

Personalerum, og rum til mødefaciliteter, indrettes i stueetagen, se tegning. Desuden er der personaleomklædning med eget toilet og bad i underetagen.

Flere rum er forsynet med redningsåbninger eller flugtveje med mulighed for evakuering til terræn i det fri.

AREALBEREGNINGER netto:

Grupperum 1: 26 m² (eksklusiv køkken på 7,2m²)

Grupperum 2: 21,2 m²

Grupperum 3: 12,8 m²

Grupperum 4: 8,4 m²

Grupperum 5: 24 m²

Kontor: 8,3 m²

Total netto = 100,7 m²

BRAND:

119m² i grundplan

Den midlertidige børnehaven er tilknyttet **Anvendelseskategori 6**, og følger derfor de retningslinjer, som er angivet i BR 10. § 5.4 stk.15 1) og 2) og forsynes derfor med slangevinde, ABA anlæg og Varsling. Se i øvrigt flugtveje på plantegning

BILAG til nærværende ansøgning:

- 1) Projektbeskrivelse
- 2) 2 stk. plantegninger over ønsket ombygning, inklusiv flugtveje
- 3) Udkast til brandteknisk redegørelse
- 4) Facade tegning
- 5) Eksisterende plantegning fra 2000 af underretagen

Med venlig hilsen

Astrid Sommer
Konstitueret bestyrelsesformand
Privat Skovbørnehaven Mariehønen

Lyngby-Taarbæk Kommune
Center for Arealer og Ejendomme
Udlejning, Park og Vej
Rådhuset
Lyngby Torv 17
2800 Kgs. Lyngby

Att. Finn Lauridsen og Henrik Eilsøe

Projektbeskrivelse vedr. oprettelse af midlertidig skovbørnehave på Malmlosevej 131

I forbindelse med etablering af skovbørnehave for 28 børn på Malmlosevej 131 skal følgende få bygningsændringer foretages:

Plan for stueetage:

- Væg mellem køkken/alrum og første kammer fjernes. Dør til kammer blændes og bliver til Grupperum 1.
- Væg mellem de to næste kammere fjernes og bliver til Grupperum 2. Ydermere fjernes stykke af væg ud mod gang, hvorved gang inddrages i Grupperum 2.

Det vurderes, at alle disse vægge er ikke-bærende.

- Der etableres ydermere 2 grupperum (Grupperum 3 og 4) og kontor i eksisterende værelser.

Plan for underetage:

- Væg mellem underetagens entre og lille depotrum fjernes. Der opsættes jerndrager og ca. 30 cm af eksisterende væg bibeholdes på begge sider. Dette åbner op til bagerste rum, hvor der etableres garderobe til børnene med udgang til fri terræn.
- Der etableres 2 børnetoiletter med kværn på plint, 2 små håndvaske og pusleplads i eksisterende fyrrum. Der opsættes afskærmning for fyr.
- Der etableres personaleomklædning i bagerste rum, med direkte adgang til personale toilet og bad.
- Grupperum 5 etableres i eksisterende stue med skydedør.

Brandteknisk plan

- Der tages udgangspunkt i de brandkrav der er angivet i BR 10 reglementet herunder § 5.4 stk.15, 1) & 2), som angiver at byggeriet af børnehaven skal følge **ANVENDELSES-KATEGORI 6**:
  - ⇒ For hele ejendommen gælder, at der etableres ABA anlæg med lyd giver.
  - ⇒ Vandfyldt slangevinge opsættes direkte ved flugtvej i Grupperum 1.
  - ⇒ Branddør ud til gang fra Grupperum 1

Udendørs areal:

- Der etableres hegn rundt om hele grunden.
- Planter (buske og træer) fjernes i det omfang det forhindrer etablering af tryk legeplads (herunder muligheden for sikkert opsyn).
- Der etableres legeredskaber og legemiljøer på grunden efter behov.
- Der etableres et overdækket samlingssted ved terrassen.

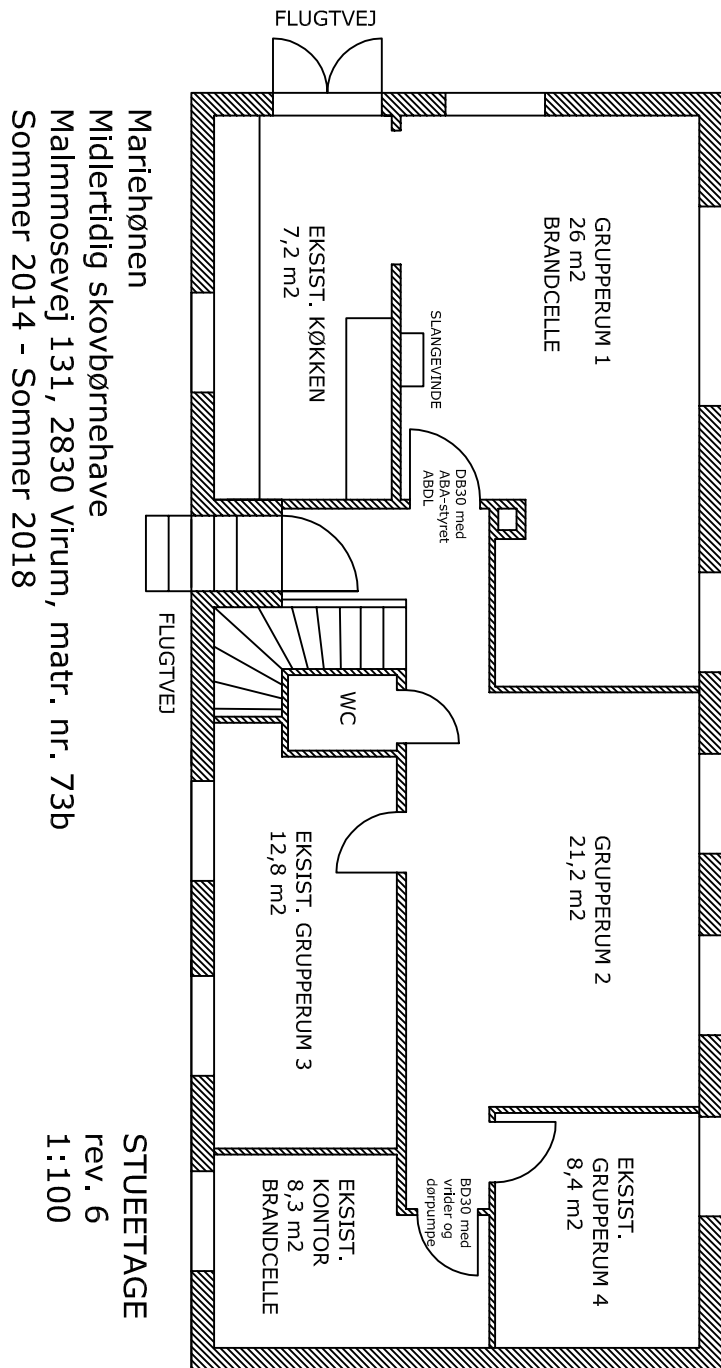
Bilag til nærværende projektbeskrivelse:

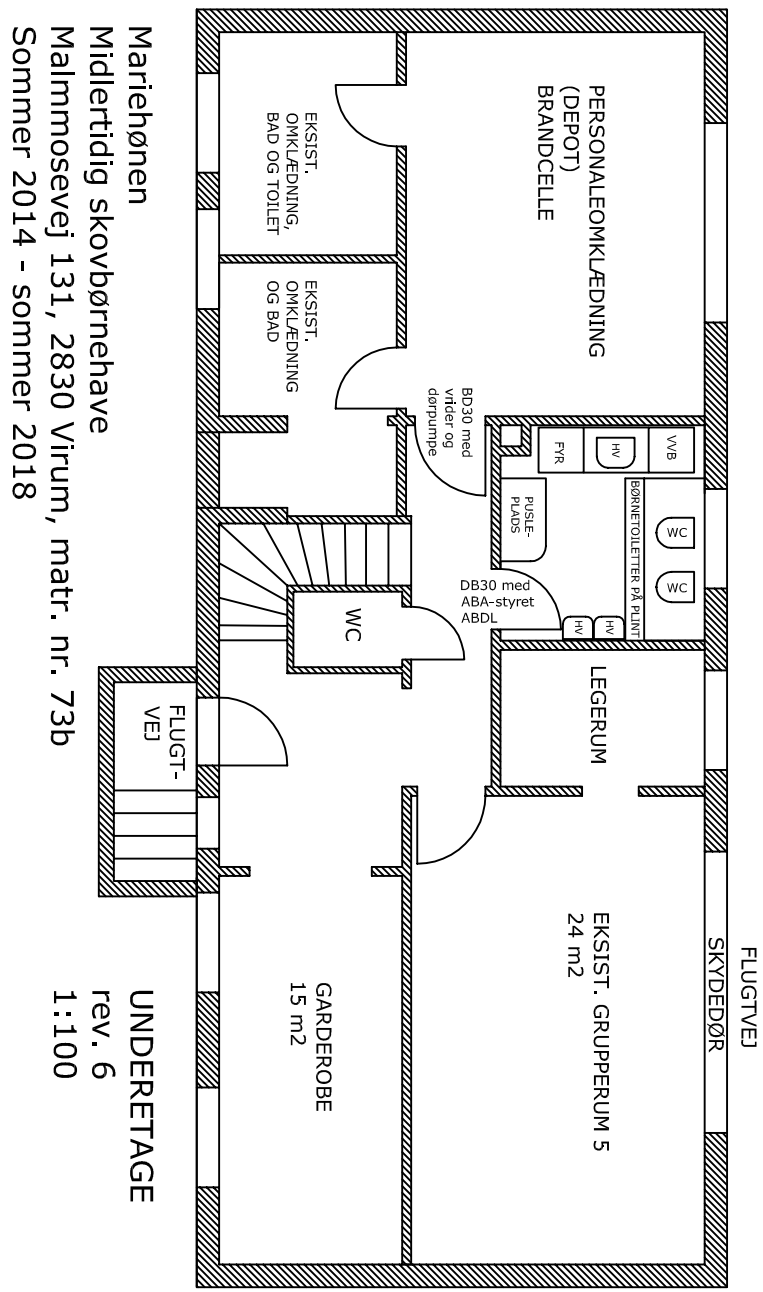
- 1) Plantegning for ønsket ombygning
- 2) Plantegning for eksisterende kælder
- 3) Myndighedsansøgning inklusiv udkast til brandteknisk dokumentation

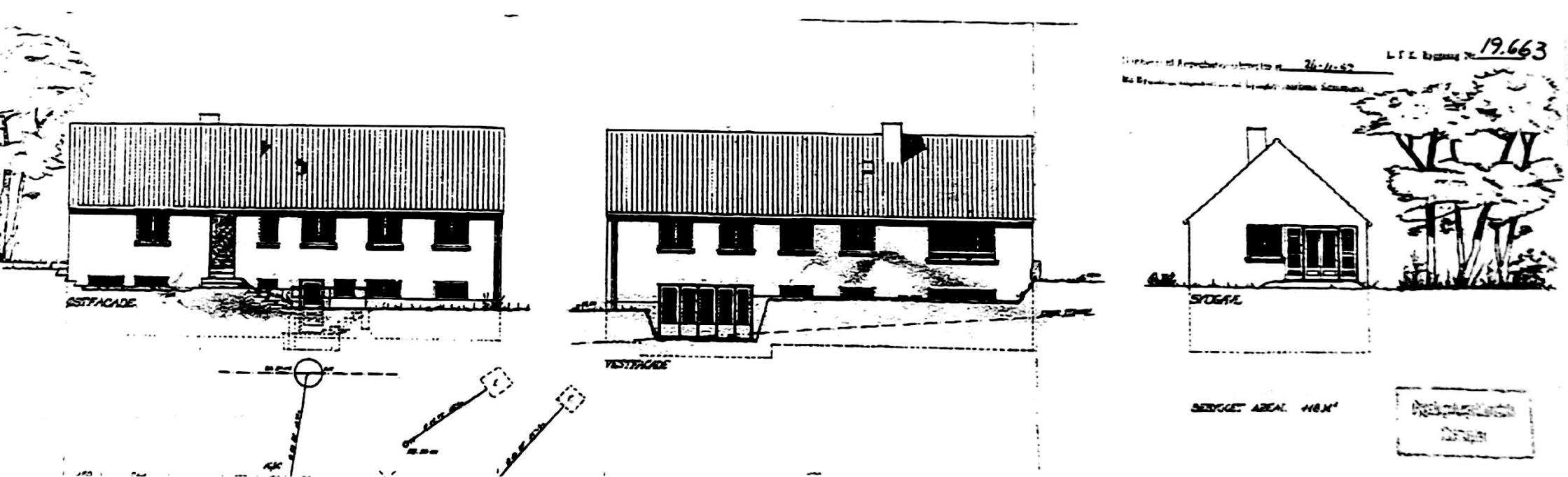
Med venlig hilsen

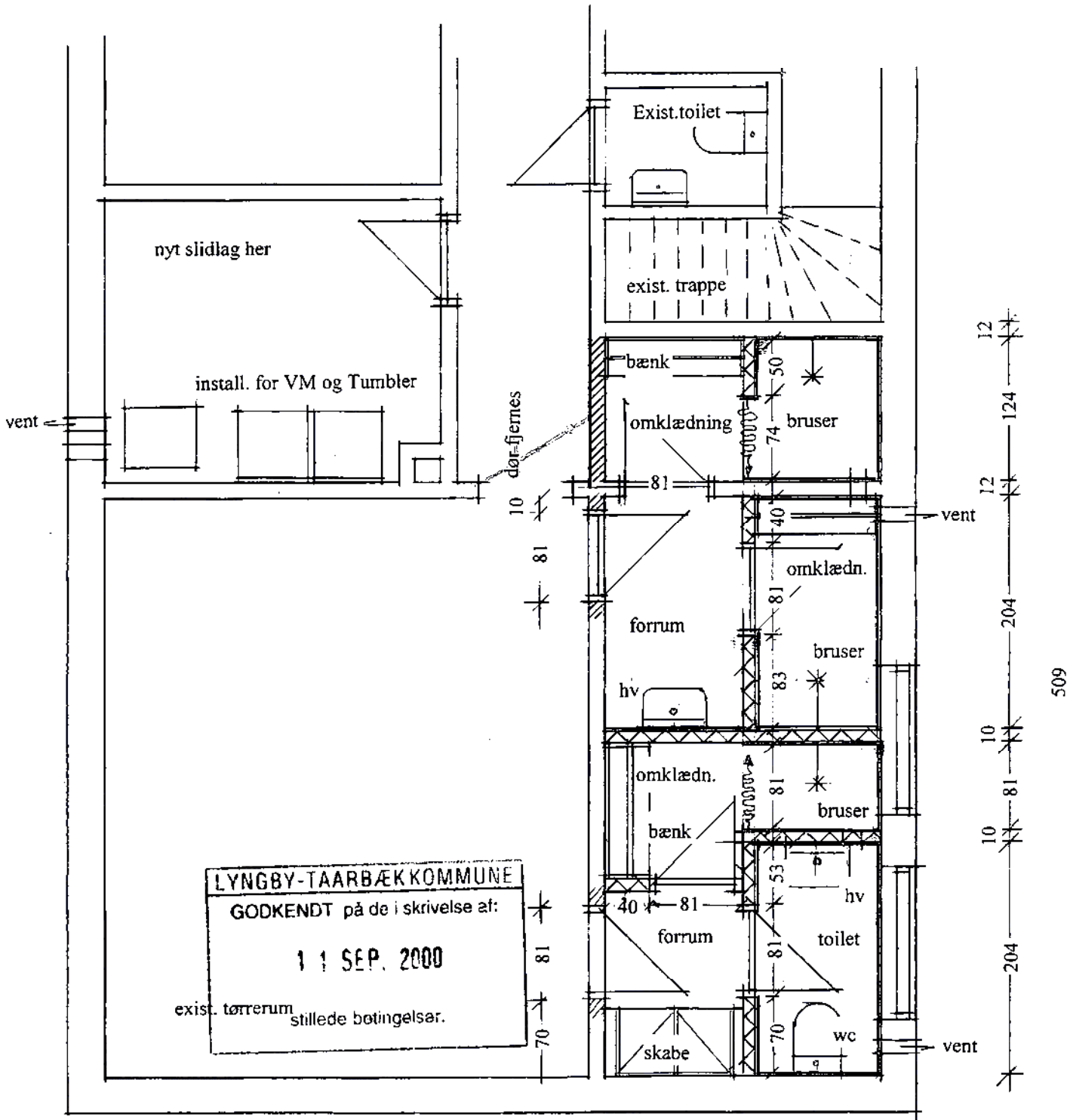
Astrid Sommer
Konstitueret Bestyrelsesformand
Privat Skovbørnehaven Mariehønen

LYNGBY-TAARBÆKKOMMUNE
GODKENDT på de i skrivelse af:
11 SEP. 2000
exist. tørrerum stillede betingelser.

Bygningsinspektorets
akcept

Se også aktivitetsbeskrivelsen
5 SEP 00 11:07

Københavns Amt - drift 2000 - sag 5.23.28.330 - Beh.hjemmet Strandberg, 2830 Virum...
modernisering af badeforhold...fremtidige forhold -tegn.mål 1:50 -dato 23.06.2000/vfk tegn.02
REV. 24.08.00

9. april 2014

Ansøgning i henhold til byggelovens § 22 om dispensation fra bestemmelserne i bygningsreglementet om niveaufri adgang til midlertidig skovbørnehave "Mariehønen"

Skovbørnehaven Mariehønen har siden marts 2014 arbejdet på at få tilladelse til at etablere børnehaven i ejendommen på Malmlosevej 131, 2830 Virum, matr. nr. 73b.

I den forbindelse søger vi om dispensation for bestemmelserne i BR10 vedr. niveaufri adgang. Ejendommen ligger på en høj grund, hvor der frem til nu har boet autister, der ikke har haft etableret niveaufri adgang. Der er mange niveauforskelle på grunden, hvilket gør det meget omfattende og økonomisk belastende for børnehaven at opfylde kravene om niveaufri adgang. Børnehaven har aldrig haft børn eller ansatte, der er bevægelseshæmmede eller i kørestol. Skovbørnehavekonceptet bygger i høj grad på fri bevægelighed i naturen og stiller derfor krav til børnenes motorik og fysiske udfoldelse. En skovbørnehave vil derfor ikke være et velegnet dagtilbud for børn med bevægelseshandicap.

Da der alene er tale om en midlertidig genhusning af Mariehønen, er der på nuværende tidspunkt ikke udsigt til, at huset permanent skal fungere som institution. Det er dog vigtigt at pointere, at såfremt der i sjældne tilfælde skulle være en relateret voksen, der er bevægelseshæmmede og skal afhente et barn, så har vi et personaleteam, der kan være behjælpelig hermed.

Vores begrænsede budget, med et bygningstilskud, der ikke dækker den årlige husleje, vanskeliggør en efterlevelse af kravet om niveaufri adgang, da vi ligeledes skal bruge mange penge på at tilgodese myndighedskravene vedr. brandsikkerhed, og indvendige ombygninger i forbindelse med etablering af opholdsrum, børnetoiletter, legeplads, hegn etc.

Vi håber, at I vil udstede en dispensation fra reglerne om niveaufri adgang af følgende grunde:

1. Kommunen har hidtidigt tilladt, at autister har boet i ejendommen og at autister har anvendt ejendommen som institution uden niveaufri adgang.
2. Der er mange niveauforskelle på grunden, hvilket vil medføre høje omkostninger i forbindelse med etablering af niveaufri adgang
3. Skovbørnehaver kræver fysisk bevægelighed og mobilitet, hvorfor det ikke er et velegnet dagtilbud for hverken børn eller medarbejdere med et bevægelseshandicap.
4. Grunden på malmlosevej er alene en midlertidig løsning for børnehaven for en 4 årig periode

5. Vi har få midler til rådighed i vores budget, og vi lægger stor vægt på at skabe et både sikkert og trygt børnemiljø, hvor krav til brandsikkerhed er tilgodeset og opholdsrum, toiletforhold, og legeplads fungerer hensigtsmæssigt for børnehavebørn.

Med venlig hilsen

Astrid Sommer
Konstitueret Bestyrelsesformand
Privat Skovbørnehaven Mariehønen
Mobil 26 18 03 76

Ansøgning i henhold til byggelovens § 22 om dispensation fra bestemmelserne i bygningsreglementet om ventilation til midlertidig skovbørnehave "Mariehønen"

Skovbørnehaven Mariehønen har siden marts 2014 arbejdet på at få tilladelse til at etablere midlertidig børnehave i ejendommen på Malmlosevej 131, 2830 Virum, matr. nr. 73b.

I den forbindelse søger vi om dispensation for bestemmelserne i BR10 vedr. ventilation. Ejendommen har indtil fornylig været beboet af autister, der ikke har haft etableret ventilationsanlæg, der omfatter såvel indblæsning som udsugning og varmegenvinding. Denne form for ventilationsanlæg med varmegenvinding er særdeles kostbar at installere, og vil pådrage os en stor økonomisk byrde. Da der alene er tale om en midlertidig genhusning af Mariehønen, vil det være meget svært for børnehaven at tilbagebetale et lån til installation af ventilationsanlæg inden lejeperiodens ophør. Der er desuden på nuværende tidspunkt ikke udsigt til, at huset permanent skal fungere som institution.

Vores begrænsede budget, med et bygningstilskud, der ikke dækker den årlige husleje, vanskeliggør en efterlevelse af kravet om ventilation, da vi ligeledes skal bruge mange penge på at tilgodese myndighedskravene vedr. brandsikkerhed, og indvendige såvel udvendige ombygninger i forbindelse med etablering af opholdsrum, børnetoiletter, legeplads, hegn etc.

Ydermere skal der lægges vægt på, at vi er en skovbørnehave, der primært opholder sig ude i skoven, og mest bruger huset i ydretimerne. I disse ydretimer (tidlig morgen og sen eftermiddag) opholder der sig færre børn i huset. Derudover har vi næsten 4 m² per barn, i stedet for 2 m² per barn, som lovkravet foreskriver. Disse to faktorer giver alt i alt mere luft per m² per barn, og derved et mindre behov for ventilation.

Skovbørnehaven lægger stor vægt på frisk luft og vil sikre et godt indeklima ved at:

- Lufte ud, når opholdsrummene er tomme - luftudskiftningen er mest effektiv i tomme lokaler
- Lade overtøj blive uden for opholdsrummene - tøjet kan få luftfugtigheden til at stige i lokalet
- Holde en passende temperatur i opholdsrummene – det vil sige 20-22°C.

Dette gør vi allerede i vores nuværende børnehave, som er myndighedsgodkendt og heller ikke indeholder ventilationsanlæg med varmegenvinding.

Med venlig hilsen

Astrid Sommer
Konstitueret Bestyrelsesformand

Punkt nr. 25 - Malmlosevej 131, anvendelse til skovbørnehave Mariehønen
Bilag 8 - Side -2 af 2

Privat Skovbørnehaven Mariehønen

Indsigelser og bemærkninger til børnehaven Malmlosevej 131

Henvendelse fra:	Resumé:	Ansøgers kommentarer:
Malmlosevej 123	Ejer støtter grundejerforeningen med bekymring over parkeringsforhold og trafik.	
Malmlosevej 125	<p>Ejer ønsker yderligere svar:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Transportveje til/fra skole/institution - Håndhævelse af parkering - Er der aftale med Rudersdal vedr. mosesiden, mose fredet - Har børnehaven afvist to tidligere placeringer? - Hvad er udlejningsprisen? - Hvilke krav stilles til snerydning, vedligeholdelse? - Støjniveau på legeplads? - Hvordan sikres naturen? - I strid med lokalplanen. - Hvilke beregninger er lavet for af sikre at huspriser ikke falder? - Hvilken garanti stilles for at børnehaven kun er midlertidig? <p>Ejer er bekymret, troede ejendommen skulle sælges til beboelse, frygter for trafik, usikre veje for cyklende børn,</p>	
Malmlosevej 129	<p>Ejer er uforstående herfor, da de tidligere er hørt i andre Strandberg sager ex. Fra landinspektør i forbindelse med evt. salg af ejendommen. Ejer ønsker yderligere oplysninger inden afgivelse af endeligt høringssvar</p> <ul style="list-style-type: none"> - Er det permanent eller for 4 år? - Bekymring over skolevej, sikkerhed - Parkeringsforhold, ønsker ny høring udsendt vedr. parkeringsforholdene - Ved etablering af legeplads frygtes for benyttelse af den uden for åbningstid. - DOG skriver at børnehaven er tilbudt anden ejendom som der er takket nej til. Ejer mener området malmlosevej kun er til beboelse. - Har hørt fra børnehaven at de flytter ind 1.6.2014 - Ønsker forvaltningen holdning til konsekvensen for det naturskønne område 	<p>Kommunalbestyrelsen har besluttet at skovbørnehaven kunne genhuses på Malmlosevej 131 for 4 år.</p> <p>De to tidligere udpegede ejendomme er ikke egnede til formålet. Børnehaven er en lille institution på 28 børn. Aflevering af afhentning sker jævnt fordelt 7.30-9.30/14.30-17.</p> <p>Støj fra legeplads udenfor åbningstid, kan der ikke kommenteres på.</p> <p>Børnehaven ønsker at være tæt på Åmosen og Frederiksdal. I de 15 år de har haft beliggenhed der, har det ikke haft indflydelse på dyrelivet mv.</p>

Henvendelse fra:	Resumé:	Ansøgers kommentarer:	
	<p>de ved Malmlosevej vedr. stilhed, dyreliv</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ønsker høring og oplysninger om faktiske forhold for Malmlosevej 131, 133 og Kaningårdsvej 42 		
Malmlosevej 135A	Ønsker ikke støj fra børnehaven. Ejer udtrykker tvivl overfor om kommunen kan træffe kloge beslutninger, set i lyset af Kaningårdsvej 40B. Der nævnes at Malmlosen er et vådområde, med vand på begge sider af gangstier, ikke et område for børn.		
Malmlosevej 137	<p>Ønsker yderligere oplysninger inden et hørings svar. Har bemærkninger til</p> <ul style="list-style-type: none"> - Parkering, trafik - Børnetal - Mv.(mail 23.4.2014) - Spm. Til de offentlige planer for områdets anvendelse samt stimulerede leje for nr. 131(mail 29.4.2014) <p>Ejer ønsker oplyst lejeindtægt</p>		Forvaltningen har givet de oplysninger der lå i sagen
Malmlosevej 139	<p>Der påpeges:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Trafikale problemer, parkering mv. - Vand i området, mose ikke børnevenligt. - Lokalisering ikke optimal, træer mv. er med fare for nedstyrtning, ingen tryk færdsel. 	<p>Lille institution 28 børn. Fleste forældre og ansatte cykler til institutionen, kun én ansat kører i bil. Børn afleveres 7.30-9.30 og afhentning 14.30-17. Børnene er på tur fra 10-14.</p> <p>Ved tidligere placeringer af børnehaven har 5 p-pladser været tilstrækkeligt, børnehaven har ikke før oplevet trafikale problemer. Børn og personale færdes åmose og sø og tager nødvendige forholdsregler, det samme gør sig gældende i skov så unødvendig fare undgås.</p>	
Peter Dreyer, medlem af GF	Ønsker yderligere oplysninger om antal børn, typen af børn(er der handicaps), tid for etableringen.		Forvaltningen har givet de oplysninger der lå i sagen
Furesø kvarterets grundejerforening	Ønsker uddybning af tilkørsels- og parkeringsforhold	<p>Lille institution 28 børn. Fleste forældre og ansatte cykler til institutionen, kun én ansat kører i bil. Børn afleveres 7.30-9.30 og afhentning 14.30-17. Børnene er på tur fra 10-14.</p> <p>Ved tidligere placeringer af børnehaven har 5 p-pladser været tilstrækkeligt, børnehaven har ikke før oplevet trafikale problemer.</p>	Forvaltningen har givet de oplysninger der lå i sagen og oplyst, at forhold vedr. parkering ikke er behandlet.
Furesø kvarterets Grundejerforening(GF)	Problematisk med øget trafikmængde, fart mv. Malmlosevej ikke egnet til parkering, der skal findes en ordentlig løsning som forudsætning		

Henvendelse fra:	Resumé:	Ansøgers kommentarer:
Kaningårdsvej 34	<p>før det etableres børnehave. GF imod dispensation fra lokalplan.</p> <p>Ejer er bekymret over udviklingen af ejendommen, er uforstående herfor, da de tidligere er hørt i andre Strandberg sager ex. Fra landinspektør i forbindelse med evt. salg af ejendommen. Ejer læser, at børnehaven allerede har været tilbudt andre ejendomme, men takken nej. Ejer ønsker oplyst de faktiske planer for ejendommene Malmlosevej 131, 133 og Kaningårdsvej 42.</p> <p>Midlertidige 4 år er som permanent. Anfører at der er sagt nej til 2 andre anviste ejendomme. Ejer ønsker nyt høringsbrev med oplysninger og planer for Malmlosevej 131, 133 og Kaningårdsvej 42.</p>	
Kaningårdsvej 39	<p>Naboorientering er ikke udsendt til denne ejendom, ejer er uforstående herfor, da de tidligere er hørt i andre Strandberg sager ex. Fra landinspektør i forbindelse med evt. salg af ejendommen. Ejer læser, at børnehaven allerede har været tilbudt andre ejendomme, men takken nej. Ejer ydre bekymring for:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Permanent ændring af anvendelsen - Deres børns sikre skolevej - Forøgelse af trafik, biler til og fra børnehaven - parkering 	<p>Kommunalbestyrelsen har besluttet at skovbørnehaven kunne genhuses på Malmlosevej 131 for 4 år.</p> <p>De to tidligere udpegede ejendomme er ikke egnet til formålet. Børnehaven er en lille institution på 28 børn. Aflevering af afhentning sker jævnt fordelt 7.30-9.30/14.30-17.</p> <p>Børnehaven ønsker at være tæt på Åmosen og Frederiksdal. I de 15 år de har haft beliggenhed der, har det ikke haft indflydelse på dyrelivet mv.</p>
Kaningårdsvej 40B	<p>Ejer er uforstående herfor, da de tidligere er hørt i andre Strandberg sager ex. Fra landinspektør i forbindelse med evt. salg af ejendommen. Ejer læser, at børnehaven allerede har været tilbudt andre ejendomme, men takken nej. Ejer ønsker oplyst de faktiske planer for ejendommene Malmlosevej 131, 133 og Kaningårdsvej 42. Ejer ydre bekymring for:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Permanent ændring af anvendelsen - Deres børns sikre skolevej - Forøgelse af trafik, biler til og fra børnehaven - parkering <p>Ejer ønsker udsendelse af ny høring i henhold til planloven, da de ikke mener at 4 år er mid-</p>	<p>Kommunalbestyrelsen har besluttet at skovbørnehaven kunne genhuses på Malmlosevej 131 for 4 år.</p> <p>De to tidligere udpegede ejendomme er ikke egnet til formålet. Børnehaven er en lille institution på 28 børn. Aflevering af afhentning sker jævnt fordelt 7.30-9.30/14.30-17.</p> <p>Børnehaven ønsker at være tæt på Åmosen og Frederiksdal. I de 15 år de har haft beliggenhed der, har det ikke haft indflydelse på dyrelivet mv.</p>

Henvendelse fra:	Resumé:	Ansøgers kommentarer:	
Kaningårdsvej 36	lertidigt. Ønsker at komme med sine kommentarer, men kunne ikke nå det indenfor tidsfristen.		

Hørte ejendomme:

Kaningårdsvej 32
Kaningårdsvej 34
Kaningårdsvej 40 A
Kaningårdsvej 40B
Kaningårdsvej 44
Malmlosevej 121
Malmlosevej 123
Malmlosevej 125
Malmlosevej 127
Malmlosevej 129
Malmlosevej 135A
Malmlosevej 135B
Malmlosevej 137
Malmlosevej 139

Til: LTK_Økonomiudvalg*,
Cc:
Bcc:
Emne: Vedr. sag fra BUU 11 APR 2014 som referencemæssigt mangler i f. m. dagsordenen for ØK 14 MAJ 2014

Til Økonomiudvalgets medlemmer

BUU-sagen "Oplæg om samarbejde med eksterne aktører i folkeskolen" fra det ekstraordinære møde d 11. april - hvor BUU "besluttede" (selv om udvalget kun kan indstille) at *"det resterende mindreforbrug på 1,4 mio.kr. fra klassedannelsessagen (...) tænkes anvendt til håndtering af den samlede økonomi i f.m. implementering af FSK-reformen og ny fritidsklubstruktur (...)"* - blev overset i f. m. udarbejdelsen af dagsordenen for ØK 14 MAJ 2014 i relation til sag 26 "Udmøntning af midler til samarbejde med eksterne aktører i folkeskolen" - hvorfor BUU-sagen skal kobles hertil.

Notat herom bilagt sagen vedlægges.

Venlig hilsen

Birger Kjer Hansen
Vicekommunaldirektør

LYNGBY-TAARBÆK KOMMUNE

Stab for Politik og Jura

Rådhuset
Lyngby Torv 17
2800
2800 Kgs. Lyngby

Direkte: 45 97 31 54
Omstilling: 4597 3000
Mobil: 40 37 20 21

E-mail: bkh@ltk.dk
Internet: www.ltk.dk

Notat om proces for beslutninger om finansiering af skolereformen

Børne- og Ungdomsudvalget besluttede på sit ekstraordinære møde 11. april 2014 følgende i sagen om samarbejde med eksterne aktører i folkeskolen følgende:

”Besluttet, at der tilvejebringes 1 mio. kr. til samarbejdet med eksterne aktører. Midlerne tilvejebringes af mindreforbruget i forbindelse med klassesdannelsen, besluttet i marts 2014. Midlerne fordeles mellem en tidsbegrænset koordinatorfunktion og en pulje. Der forelægges en sag om udmøntning heraf på mødet i maj 2014.

Mette Hoff (A) tog forbehold for koordinatorfunktionen.

Herefter tillige besluttet, at det resterende mindreforbrug på 1,4 mio. kr. fra klassesdannelsessagen (besluttet i marts 2014) tænkes anvendt til håndtering af den samlede økonomi i forbindelse med implementering af folkeskolereformen og ny fritidsklubstruktur samt samarbejdet med Musikskolen. Der forelægges en sag for udvalget på mødet i maj om samarbejdet med Musikskolen.

Mette Schmidt Olsen (C), Bodil Kornbek (A) og Birgitte Hannibal (V) var fraværende.”

Som opfølgning på ovenstående blev der på Børne- og Ungdomsudvalgets møde 8. maj 2014 forelagt sager om henholdsvis ”Udmøntning af midler til samarbejde med eksterne aktører i folkeskolen” og ”Musikskoleprojekter i forbindelse med folkeskolereformen”. Sidstnævnte sag førte ikke til indstilling om ressourceanvendelse, og den er derfor ikke videresendt til Økonomiudvalget.

I sagen om ”Udmøntning af midler til samarbejde med eksterne aktører i folkeskolen” (sag nr. 26 på Økonomiudvalgets dagsorden) står der følgende under ”Økonomiske konsekvenser”:

”Børne- og Ungdomsudvalget indstillede den 11. april 2014, at ressourcerne tilvejebringes via mindreforbruget på klassesdannelsen, i alt 2,4 mio. kr., fra og med skoleåret 2014/15. Der skete ved beslutningen om klassesdannelsen en effektivisering, ved at der dannes større klasser end forudsat i styrelsesvedtægten, og dette er argumentet for, at mindreforbruget på klassesdannelsen kan bruges til andre formål inden for udvalgets område.”

Ved udvalgets beslutning om udmøntning af midlerne blev der imidlertid ikke finansieret via midlerne fra klassesannelsen. Udvalget indstillede i stedet, at puljen på 0,5 mio. kr. finansieres af skolerne, og at koordinatorfunktionen finansieres ”inden for udvalgets område”.

Samtidig blev der ikke taget stilling til, om Børne – og Ungdomsudvalget fastholder sin indstilling fra 11. april om, at de resterende midler fra klassesannelsessagen bruges til håndtering af den samlede økonomi i skolereformen og ny fritidsklubstruktur. Der mangler således beslutning om, hvorvidt dette kan ske, eller de resterende midler skal findes andre steder.

1. Oplæg om samarbejde med eksterne aktører i folkeskolen

Sagsfremstilling

Som en del af folkeskolereformen er skolerne fremadrettet forpligtet på at indgå i et samarbejde med eksterne aktører. Der er flere formål med dette samarbejde. Samarbejdet med foreningsliv og Musikskole kan bidrage til, at eleverne får et kendskab til det lokale foreningsliv og at der skabes en større lokal sammenhængskraft. Samarbejdet kan ligeledes bidrage til at motivere eleverne og kan være medvirkende til, at de får mulighed for at være mere kreativt og praktisk orienterede i deres læringsprocesser. Endelig kan samarbejdet med uddannelsesinstitutioner og erhvervsliv også være medvirkende til at fremme nogle elevers valg af mere praktisk orienterede uddannelser. Centralt for alle typer af samarbejder med eksterne aktører er det, at samarbejdet skal bidrage ind i den faglige undervisning og på forskellig vis understøtte denne.

Med udgangspunkt i forvaltningens baggrundsnotat, blev det på Økonomiudvalgets møde den 27.3 besluttet, at forvaltningen skal udarbejde et oplæg til Børne- og Ungdomsudvalget og til Kultur- og Fritidsudvalget om, hvordan samarbejdet med de eksterne aktører kan koordineres og hvordan det kan finansieres inden for området.

Der er flere forskellige grupper af aktører, som kan tænkes ind i et samarbejde med skolerne, og organiseringen af samarbejdet er i baggrundsnotatet tænkt forskelligt, alt efter hvilken gruppe af eksterne aktører der er tale om.

- *Foreningslivet og de frivillige organisationer* - Samarbejdet med foreningslivet og de frivillige organisationer etableres og vedligeholdes lokalt på de enkelte skoler. KFU præciserede yderligere på deres møde den 20.2 ved at anbefale, at der laves samarbejdsaftaler mellem de enkelte skoler og foreningerne og at disse samarbejder følges op i skolernes kvalitetsrapporter.
- *Musikskolen* - Samarbejdet mellem Musikskolen og skolerne skal formaliseres gennem udarbejdelsen af et fælles grundlag for samarbejdet. KFU anbefalede på deres møde den 20.2 desuden, at alle elever i indskoling tilbydes et musikprojekt i samarbejde med Musikskolen.
- *Erhvervsliv og uddannelsesinstitutionerne* - Samarbejdet med erhvervslivet og uddannelsesinstitutionerne sker med udgangspunkt i en systematisk central facilitering, sådan at alle skoler kan trække på samme netværk af kontakter.
- *Andre aktører/projekter, som udspringer af tværkommunale eller regionale samarbejder* - der er ikke taget konkret stilling til, hvordan samarbejdet med disse aktører skal formaliseres.

Udfordringer i samarbejdet med de eksterne aktører

Samarbejdet med de forskellige grupper af aktører har nogle udfordringer, som det er nødvendigt at forholde sig til, når kommunen fremadrettet arbejder med at skabe plads til, at de eksterne aktører kan bidrage ind i undervisningen i den nye folkeskole.

Den logistiske udfordring - Særligt foreningslivet og de frivillige organisationer er kendetegnet ved, at de dyrker foreningsarbejdet som en fritidsbeskæftigelse. Det kan derfor være vanskeligt at deltage systematisk på bestemte tidspunkter i skoledagen. En anden udfordring kan være, at der blandt de frivillige og foreningerne ikke er den fornødne kapacitet til at kunne byde ind med en fast kadence hen over skoleåret. Derfor vil denne type af samarbejder i højere grad være i form af afgrænsede forløb. Samarbejdet med Musikskolen møder ligeledes logistiske udfordringer i forbindelse med de længere skoledage, som er en del af skoleformen, fordi ydertimerne om eftermiddagen typisk er tidspunkter, hvor Musikskolen normalt vil tilbyde eleverne undervisning.

Den pædagogisk/didaktiske udfordring - En del af de eksterne aktører har ikke nødvendigvis de

pædagogiske/didaktiske forudsætninger for at kunne undervise børn. Særligt hvad angår foreninger og frivillige organisationer kan dette være tilfældet. Det betyder, at der ligger en vigtig opgave i at sikre, at de tilbud, eleverne får fra eksterne aktører, har en kvalitet, som kan bidrage relevant ind i den faglige undervisning i folkeskolen.

Facilitering af samarbejdet med eksterne aktører

Kommunen kan vælge at arbejde med de ovenstående udfordringer på to måder.

1. At give skolerne ansvaret og muligheden for selv at etablere, kvalitetssikre og vedligeholde samarbejdet med forskellige aktører.
2. At iværksætte en central facilitering af samarbejdet med de forskellige eksterne aktører.

I begge scenarier kan det anbefales, at der udarbejdes et inspirationskatalog og afholdes temadage mv., hvor skolerne får mulighed for at se, hvad der i praksis kan lade sig gøre i samarbejdet med eksterne aktører.

Som inspiration til hvordan et centralt faciliteret samarbejde kan se ud, henvises der til Fredensborg kommune, hvor man har gjort sig en del erfaringer med at etablere et digitalt katalog med en bred vifte af kontakter, som skolerne i kommunen kan benytte sig af (se bilag for nærmere beskrivelse af Fredensborg kommunes projekt 'Skolen i Virkeligheden').

En central koordinatorfunktion

Hvis der ønskes en central facilitering af samarbejde med alle eksterne aktører, vil en central koordinatorfunktion være en mulig løsning. Den centrale koordinatorfunktion skal bruges til at:

- Etablere et digitalt katalog med udgangspunkt i allerede eksisterende kontakter med eksterne aktører
- Kvalitetssikre kontakter og tilbud fra eksterne aktører, der ønsker at indgå i kataloget
- Vedligeholde og udvide kataloget over tid
- Arbejde på tværs af de centre, der varetager kontakten til de eksterne aktører.

Økonomiske konsekvenser

En central koordinatorfunktion vil koste ca. 0,5 mio. kr. årligt. Der er ikke afsat budget til dette i 2014 eller i 2015-18. I 2014 kan forvaltningen finansiere udgiften (forventeligt ca. 0,2 mio. kr.) af opsparede midler fra regnskab 2013. I 2015 kan udgiften, om ønsket, finansieres inden for forvaltningens samlede ramme. På baggrund af den samlede evaluering af skolereformprocessen i foråret 2015 kan det herefter i budgetforhandlingerne vurderes, om der skal afsættes ressourcer til opgaven i de kommende år.

Beslutningskompetence

Børne- og Ungdomsudvalget.

Indstilling

Forvaltningen foreslår, at Børne- og Ungdomsudvalget

1. anmoder forvaltningen om at arbejde videre med inspirationsmateriale mv., der kan give skolerne indsigt i, hvilke muligheder der er i samarbejdet med eksterne aktører
2. drøfter, om der skal udarbejdes et digitalt katalog med inspiration fra materialet i Fredensborg Kommune
3. beslutter, om der skal oprettes en koordinatorfunktion med den ovennævnte finansiering.

Børne- og Ungdomsudvalget den 11. april 2014

Besluttet, at der tilvejebringes 1 mio. kr. til samarbejdet med eksterne aktører. Midlerne tilvejebringes af mindreforbruget i forbindelse med klassedannelsen, besluttet i marts 2014. Midlerne fordeles mellem en tidsbegrænset koordinatorfunktion og en pulje. Der forelægges en

sag om udmøntning heraf på mødet i maj 2014.

Mette Hoff (A) tog forbehold for koordinatorfunktionen.

Herefter tillige besluttet, at det resterende mindreforbrug på 1,4 mio. kr. fra klassedannelsessagen (besluttet i marts 2014) tænkes anvendt til håndtering af den samlede økonomi i forbindelse med implementering af folkeskolereformen og ny fritidsklubstruktur samt samarbejdet med Musikskolen. Der forelægges en sag for udvalget på mødet i maj om samarbejdet med Musikskolen.

Mette Schmidt Olsen (C), Bodil Kornbek (A) og Birgitte Hannibal (V) var fraværende.

Bilagsfortegnelse

1. bilag Skolen i Virkeligheden

Program for Venskabsbykonference i Lyngby

19. – 21. august 2014

19/8	kl. 10.00	Ankomst Kastrup Lufthavn og transport til Lyngby
	kl. 10.30	Velkomst Lyngby Rådhus – orientering om kommunen
	kl. 12.00	Frokost
	kl. 13.00	Fagligt program
	kl. 16.00	Indkvartering på Scandic
	kl. 18.00	Bådfarten til Sophienholm
	kl. 19.00	Udstillingen på Sophienholm
	kl. 20.00	Middag på Sophienholm
	kl. 22.30	Retur til Lyngby
20/8	kl. 9.00	Fagligt program (Fuglevad/DTU)
	kl. 12.00	Frokost (Brede Spisehus/DTU)
	kl. 13.30	Fagligt program
	kl. 15.30	Besøg Eremitageslottet
	kl. 17.00	Retur Lyngby
	kl. 18.30	Transport til og middag på Raadvad Kro
	kl. 22.30	Retur Lyngby
21/8		Hjemrejse

Til kommunalbestyrelser og almene boligorganisationer

Dato: 5. maj 2014
Kontor: Almene boliger
Sagsnr.: 2013 - 3229
Sagsbeh.: Lars Nielsen
Dok id: 454012

Orientering om ændringer af almenboligloven m.v.

Folketinget har i folketingsåret 2013/14 vedtaget følgende forslag til ændringer i almenboligloven m.v.:

L 135 - statsgaranti ved skift af lånetype til finansiering af alment byggeri m.v. samt forlængelse af særordning for 4. maj-kollegierne m.v. (lov nr. 402 af 28. april 2014),

L 128 - ommærkning af almene ældreboliger og almene familieboliger til almene ungdomsboliger m.v. (lov nr. 263 af 24. marts 2014).

Lovforslagene med bemærkninger samt de vedtagne lovforslag kan findes på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Statsgaranti ved skift af lånetype til finansiering af alment byggeri m.v. samt forlængelse af særordning for 4. maj-kollegierne m.v. (lov nr. 402)

Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter fastsætter hvilke type lån, der skal anvendes ved finansiering af nyt støttet byggeri, således at der sker en smidig tilpasning til udviklingen på kapitalmarkedet. For at sikre dette skal en ny lånetype hurtigt kunne anvendes.

Efter det hidtil gældende regler har en omstilling til en ny lånetype imidlertid i praksis først kunne ske med en relativ lang frist, da nye lånedokumenter skal udfærdiges, underskrives og tinglyses, inden lånet kan udbetales.

For at undgå en sådan lang frist etableres der ved lov nr. 403 en ordning, hvorefter staten garanterer for lånet frem til det tidspunkt, hvor der sker tinglysning af det pantebrev, der sikrer det nye lån. Hermed kan en ny lånetype umiddelbart anvendes og finansieringen af det almene byggeri vil hurtigere kunne tilpasses skiftende markedsforhold. Da der er tale om en lovbestemt garanti, der gælder alle støtteberettigede lån, der kommer til udbetaling, vil der ikke blive meddelt garanti til det enkelte lån.

Lov nr. 403 indeholder herudover en forlængelse af den særordning, der gælder for 4-maj kollegierne. Særordningen består i en fritagelse af de almindelige krav, som gælder for bestyrelsens sammensætning og udlejning. Ordningen er begrundet med de særlige forhold ved de pågældende kollegiers oprettelse og Frihedsfondens finansiering af disse. Den nuværende ordning udløber med udgangen af 2015.

Loven åbner mulighed for, at kommunalbestyrelsen kan godkende, at denne særordning for de nævnte kollegier forlænges, dog senest til udgangen af 2025.

Særordningen er nærmere omtalt i lovforslagets almindelige bemærkninger (afsnit 2.2) og i bemærkningerne til de enkelte bestemmelser (§ 1, nr. 1 og 2, § 2, nr. 1 og § 3).

Det fremgår blandt andet heraf, at det er en forudsætning for at være omfattet af særordningen, at bestyrelsen for den pågældende boligorganisation eller selvejende institution ansøger kommunalbestyrelsen om fritagelse fra reglerne om udlejning/og eller bestyrelsens sammensætning. En ansøgning om forlængelse af allerede eksisterende fritagelser fra gældende regler, jf. lovens § 2, nr. 1 og § 3, skal indsendes til kommunalbestyrelsen inden udgangen af 2015.

Loven trådte i kraft den 1. maj 2014.

Ommærkning af almene ældreboliger og almene familieboliger til almene ungdomsboliger m.v. (lov nr. 263)

Formålet med lov nr. 263 er at imødekomme det stigende behov for ungdomsboliger navnlig i de store uddannelsesbyer og imødekomme en række kommuners ønske om en mere fleksibel udnyttelse af boligmassen.

Lovændringen giver mulighed for, at kommunalbestyrelsen og en almen boligorganisation i en periode frem til 2017 kan aftale, at almene ældre- og familieboliger med et bruttoeetageareal på mellem 50 og 65 m² kan ommærkes til almene ungdomsboliger.

Aftalen om ommærkning kan indgås for en periode af højst 10 år. Efter aftalens udløb mærkes ledige boliger på ny som henholdsvis ældre- og familieboliger. Tilbagemærkningen sker automatisk i takt med, at de pågældende boliger bliver ledige. Herved sikres, at personer, der har indgået en lejeaftale inden periodens udløb, kan blive boende i deres bolig

Reglerne rummer mulighed for, at kommunalbestyrelsen og boligorganisationen aftaler en ommærkningsperiode, der er kortere end 10 år. Bestemmelsen er heller ikke til hinder for, at parterne kan aftale, at en aftalt ommærkningsperiode kan bringes til ophør ved opsigelse fra en af parterne. Aftalen skal dog respektere lejernes rettigheder, således at tilbagemærkning som nævnt først finder sted i takt med at de pågældende boliger bliver ledige.

Derudover åbner lovændringen op for, at Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter kan yde et ommærkningsbidrag til de ommærkede ungdomsboliger. Ommærkningsbidrag, der svarer til det nuværende ungdomsboligbidrag, gives med henblik på at nedbringe huslejen i boliger med høj husleje. Dog kan ommærkningsbidrag højst ydes for en periode af 10 år, ligesom bidraget er rent statsligt (uden kommunal refusion).

Der er for hvert af årene 2014, 2015 og 2016 afsat 10 mio. kr. til ommærkningsbidrag.

Loven trådte i kraft den 1. april 2014.

Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter vil i en kommende bekendtgørelse fastsætte nærmere regler om de nærmere betingelser for at opnå tilsagn om ommærkningsbidrag og ansøgningsprocedure samt om størrelse, regulering og udbetaling af ommærkningsbidrag. De nærmere regler om størrelse, regulering og udbetaling vil svare til de nugældende regler om ungdomsboligbidrag.

Ministeriet vil samtidig offentliggøre ansøgningsfristerne for støtteansøgninger i 2014.

Med venlig hilsen

Lars Nielsen

Specialkonsulent

NOTAT
Om
Status for budgetaftalen 2014-17 – ultimo april

Det fremgår af budgetaftale 2014-17, at der i tilknytning til de 3 årlige centrale budgetopfølgninger i løbet af 2014 (1. kvartal, halvårsregnskab og 3. kvartal) følges op på budgetaftalen.

I dette notat – med tilhørende oversigtsbilag – gives en kort status over implementeringen af budgetaftalen. Notatet indgår som bilag til sagen om anslået regnskab ved det økonomiudvalgsmødet d. 15. maj 2014.

Overordnet status for budgetaftalen

Der er vedlagt skemaer over indholdet i budgetaftalen 2014-17 med kort status for hvert initiativ, og om 1) implementering af initiativet er afsluttet eller forløber efter planen (grøn), 2) fortsat er forsinket i forhold til tidsplanen eller der er usikkerhed i forhold til det økonomiske rationale (gul) eller 3) om budgetbeløbet ikke forventes indfriet (rød).

Implementeringen af stort set alle budgetaftalens initiativer er enten afsluttet forventes indfriet efter planen og er ”i grøn”.

Ultimo april er der dog et enkelt initiativ, hvor der kan være usikkerhed i forhold til om budgettet indfries i 2014. Det gælder salgsbudgettet, som er relativt stort i år, og hvor der først og fremmest omkring ungdomsskolen kan være usikkerhed om indfrielsen sker i år eller i 2015. Salg er derfor i ”gul”. Der følges op herpå igen i forbindelse med 2. anslået regnskab.

Så er der et enkelt andet udestående som kræver endelig afklaring i forligskredsen og som også ”er i gul”. Det handler om reduktion af voksenelevlønnen på SOSU-området under Social- og Sundhedsudvalget, hvor forvaltningen tidligere har fremlagt tre forskellige modeller for udmøntning af en resterende pulje til voksnelever, der ikke har overenskomstmæssigt krav på den højere aflønning. SSU har udskudt denne sag indtil afklaring i forligskredsen.

Tidsmæssige forsinkelser

Der er endvidere tre initiativer der er forsinkede i forhold til den oprindeligt godkendte plan for budget-implementeringen - og hvor der endnu ikke har været en meddelelsessag om forsinkelse. De er derfor også ”sat i gul”.

Det gælder hensigtserklæringerne under ØK om henholdsvis kommunal serviceudvikling (hvor der skal afdækkes tiltag, der kan tages for at øge tilfredsheden med den kommunale service) og om Wifi-netværk på åbne pladser (hvor det endvidere ikke er lovligt med kommu-

nalt betalt Wifi). Der fremlægges sager herom i henholdvis august og maj. Endvidere gælder det sagen om byudvikling i Virum, Sorgenfri og Lyngby til TMU og BY, hvor sagen først forventes fremlagt i august (i den oprindelige plan fastlagt til foråret). De 9 mio.kr. i budgettet skal først udmøntes i 2015.

Andre hensigtserklæringer har været forsinkede i forhold til den oprindeligt besluttede plan – og tidsplanen er justeret efter meddelelsessager i fagudvalgene. Det skal understreges, at det alle har vedrørt opfølgning på hensigtserklæringer i budgettet og ikke har umiddelbar betydning for budget-overholdelsen. Alle er nu enten afsluttede eller i proces i udvalget – og derfor ”sat i grøn”.

Alt i alt ændrer det ikke ved, at der efter direktionens opfattelse er for mange projekter der er – eller har været – forsinkede i forhold til den oprindeligt besluttede tidsplan. Direktionen har strammet op på opfølgningen, og der vil blive fulgt tæt op i den kommende periode – herunder med rettidig orientering af fagudvalget, såfremt der skulle opstå yderligere forsinkelser.

Emne	Evt. supplerende beskrivelse	Fremdrift (trafiklys)	Aktuel status	Pol eller adm projekt?	Oprindelig dato for pol/adm.be handling	Faktisk dato for 1. behandling	Beløb 2014	Beløb 2015	Beløb 2016	Beløb 2017
Børne- og Ungedvalget - Skoler										
Folkeskolereformen	Gennemførelse af folkeskolereform fra 1. august 2014		Midlerne er indarbejdet. Den samlede økonomi er godkendt af KMB i marts 2014. Udestående omkring klubstruktur/-økonomi drøftes af ØK i maj.	Politisk	Okt-13/feb-14	Leveret løbende	5.000	12.000	12.000	12.000
Medfinansiering fra staten		Afsluttet					-1.000	-1.000		
Ekstraordinær vedligeholdelse af skoler (løft)	Der er afsat midler til ekstraordinær vedligeholdelse af skolerne i 2014		Iflg. meddelelsesag fra april fremlægges særskilt sag medio 2014.	Politisk	Primo 2014	Medio 2014 (med.sag 3. april)	5.000			
Folkeskolereformen- fysiske rammer (anlæg)	Der skal foretages en opgradering af folkeskolernes fysiske rammer sfa de nye krav i folkeskolereformen.		Iflg. Meddelelsessag fra april fremlægges særskilt sag medio 2014. Der er fremlagt sag på BUU 8. maj med forslag om, at det medgår til håndtering af moderniserings- og vedligeholdelsesanalyser - og evt. til IT-handlingsplan	Politisk	Primo 2014	Medio 2014. 8. maj (med.sag 3. april)	4.000	4.000		
Hensigtserklæring: Finansiering af inklusionsindsatsen på skoleområdet	Der udarbejdes forslag til tilpasning af finansieringsmodellen for inklusionsindsatsen		Iflg. meddelelsesag fremlægges sagen i maj. Her indstilles, at tilpasning af modellen afventer evaluering af inklusionsindsatsen	Politisk	mar-14	8.maj 2014 (med.sag 3. april)				
Hensigtserklæring: Mere økologi	Der udarbejdes oplæg til strategi for indførelse af økologiske fødevarer i LTK. I første omgang fokus på madvarer i skoler, børneinstitutioner samt i kommunens kantiner og cafeterier. Forankres i både BUU, SSU og ØK		Der nedsættes en arbejdsgruppe med repræsentanter fra CSK, CUP, CTO og CAE. Jf. meddelelsessag i april fremlægges sag i maj om muligheder indenfor eksisterende økonomiske rammer.	Politisk	apr-14	8. maj 2014 (med.sag 3. april)				
Hensigtserklæring: Internationalt spor på skolerne	Der arbejdes videre med muligheden for at få et internationalt spor som grundskoleforløb i LTK.	Afsluttet	Godkendt at et internationalt grundskoleforløb oprettes på Lyngby Private Skole med LTK som "fødselshjælper". Starter pr. august 2015.	Politisk	mar-14	3. april 2014 (med.sag 13. marts)				
I alt							13.000	15.000	12.000	12.000

Emne	Evt. supplerende beskrivelse	Fremdrift (trafiklys)	Aktuel status	Pol eller adm projekt?	Oprindelig dato for pol/adm.be handling	Faktisk dato for 1. behandling	Beløb 2014	Beløb 2015	Beløb 2016	Beløb 2017
Børne- og Ungeudvalget - Dagtilbud										
Støtte til børn med særlige behov på småbørnsområdet	Fokus er på den særligt tidlige indsats og omfatter gennemførelse af forældrekurser og anden støtte til børn med særlige behov. Det er på BUU i november aftalt, at der sigtes mod en ordning i regi af sundhedstjenesten. Opgaven forankres i CSK.	Afsluttet	Meddelelsessag i januar og februar om udskydelse. Er udmøntet i 3 indsatser: - forældrekurser til førstegangsfødende - tilbud til sårbare gravide - tilknytning af socialrådgiver	Politisk	nov-13	BUU den 13. marts 2014 (med.sag 9. jan)	500	1.000	1.000	1.000
Hensigtserklæring: Mere økologi	Der udarbejdes oplæg til strategi for indførelse af økologiske fødevarer i LTK. I første omgang fokus på madvarer i skoler, børneinstitutioner samt i kommunens kantiner og cafeteria. Forankres i både BUU, SSU og ØK		Der nedsættes en arbejdsgruppe med repræsentanter fra CSK, CUP, CTO og CAE. Jf. meddelelsessag i april fremlægges sag i maj om muligheder indenfor eksisterende økonomiske rammer.	Politisk	apr.-13	BUU den 8. maj 2014 (med.sag 3. april)				
Hensigtserklæring: Modersmålsundervisning på småbørnsområdet.	Muligheden for at supplere sprogstimuleringsindsatsen på småbørnsområdet med modersmålsundervisning afdækkes nærmere.		Forslag om en forsøgsordning i to dagtilbud til en skønnet udgift på 0,21 mio. kr. BUU besluttede i april mødet at udsætte sagen. Sagen genoptages i juni-mødet	Politisk	mar-14	BUU den 3. april 2014				
I alt							500	1.000	1.000	1.000

Emne	Evt. supplerende beskrivelse	Fremdrift (trafiklys)	Aktuel status	Pol eller adm projekt?	Oprindelig dato for pol/adm.behandling	Faktisk dato for 1. behandling	Beløb 2014	Beløb 2015	Beløb 2016	Beløb 2017
Kultur- og Fritidsudvalget										
Mikrobibliotker og kultur	Der afsættes midler til drift af mikrobiblioteker samt løft af arrangementsrammen i Kulturhuset og Kulturfonden		Etableringsplan og placering godkendt i december 2013. Arbejdet er igangsat.	Politisk	dec-13	5. dec 2013	600	600	600	600
Kvarterløft	Der afsættes en pulje til kvarterløft i Lundtofte. Skal ses i forlængelse af de boligsociale handleplaner.		Midlerne udmøntes ved at ansætte en boligsocial medarbejder i 2014-15. Ansættelse forventet pr. 1. juni.	Politisk	feb-14	20. februar 2014	500	500		
Mikrobibliotker (anlæg)	Der afsættes anlægsmidler til etablering af mikrobiblioteker i Lundtofte og Virum.		Anlægsbevillingen er frigivet i december 2013. I marts er tidsplan taget til efterretning. Mikrobiblioteket i Virumhallen forventes åbnet i maj 2014, men mikrobiblioteket i Lundtofte Medborgerhus først forventes åbnet efter sommerferien, afhængig af myndighedsgodkendelse	Politisk	dec-13	5. dec. 2013 og 13. marts 2014	1.000	0	0	0
Styrkelse af breddeidræt (anlæg)	Der afsættes anlægsmidler til styrkelse af breddeidrætten, herunder kunstgræsbaner. Muligheden for medfinansiering fra klubber og foreninger afdækkes.		Sag udsat i januar. I februar besluttet at omlægge grusbanen på Lyngby Stadion til kunststofbane. Licitation er sat i gang, herunder optioner på øvrige baner på Lyngby Stadion og i Virum. Resultatet fremlægges i juni 2014.	Politisk	nov-13	9. januar 2014	5.000	0	0	0
Hensigtserklæring: De grønne områder	Det afdækkes, hvordan de grønne områder kan gøres mere attraktive og invitere til ophold og bevægelse. Opgaven forankres i KFU, SSU og TMU.		Der nedsættes en arbejdsgruppe på tværs af CSK, CAE og CMP, der udarbejder et oplæg. Meddelelsessag i maj om at oplæg forventes forelagt: TMU/KFU/SSU efter sommerferien 2014	Politisk	maj-14	Efter sommerferie 2014 (med.sag 8. maj)				
I alt							7.100	1.100	600	600

Emne	Evt. supplerende beskrivelse	Fremdrift (trafiklys)	Aktuel status	Pol eller adm projekt?	Oprindelig dato for pol/adm. behandling	Faktisk dato for 1. behandling	Beløb 2014	Beløb 2015	Beløb 2016	Beløb 2017
Punkt nr. 27 - Meddelelser Bilag 3 - Side -6 af 13										
Social- og Sundhedsudvalget - Træning og Omsorg										
Løft af kørsel - ældre og handicappede	Der afsættes midler til at løfte kørselsordningerne på ældre- og handicapområdet.	Afsluttet	Udmøntet på fl. 4 områder: - kørsel til de 4 subakutte pladser (170.000 kr.) - øget kørsel til træningsaktiviteter (180.000 kr.) - udvidet kørsel efter servicelovens § 117 (200.000 kr.) - Flekstur (500.000 kr.) med prøveperiode på 1 år.	Politisk	mar-14	12. marts 2014	1.000	1.000	1.000	1.000
Bedre hjemmehjælp	Der afsættes midler til bedre hjemmehjælp til ældre med særlige behov og borgere, som er psykisk sårbare.	Afsluttet	Udvillingssygeplejerske besluttet i november. Model for udmøntning besluttet i februar og (re)visitation tager udgangspunkt i nye kvalitetsstandarder på frit valg-området. Udviklingssygeplejerske er ansat.	Politisk	nov-13	6. november 2013 og 3. februar 2014	2.000	2.000	2.000	2.000
Pulje til løft af ældreområdet	Midlerne forudsættes anvendt til bla. en gennemgang af hjælpen på plejeområdet, et ledelsesmæssigt løft på plejecentre, aflastning af pårørende med demens og opgradering af madkvaliteten.		Model for pårørende til demente og voucherordning drøftet i december. Model for øvrig udmøntning besluttet i februar. I forhold til ansættelse af diatist pågår ansættelsesproces, som forventes tilendebragt i juni. Herefter tilbagestår introduktion af medarbejder til funktion.	Politisk	dec-13	4. december 2013 og 3. februar 2014	2.500	2.500	2.500	2.500
Voksenelevløn - SOSU reduktion	Der foretages en tilpasning af voksenelevløningerne på social- og sundhedsområdet, dog således at der fortsat er en mindre pulje til voksenelevløn.	Gul	SSU udskudt sag med tre modelforslag. Indtil anden beslutning har SSU besluttet, at der ikke optages elever på voksenelevløn, udover de der er omfattet af de overenskomstmæssige regler. Praksis implementeret efter januar-optag, hvorfor økonomi i 2014 kun holder hvis der ikke optages andre elever end dem der har ret jf. overenskomst. Udmøntning af voksenelevløn til ikke overenskomstmæssigt berettigede udestår til drøftelse i forligskredsen.	Politisk	dec-13	4. december 2013	-1.500	-3.000	-3.000	-3.000
Velfærdsteknologi, tablets og el-cykler.	Indkøb af tablets og anden mobilteknologi samt el-cykler for at effektivisere indsatsen i hjemmeplejen og frigøre tid til samvær med ældre (2,0 mio.kr. i etabl og 0,5 mio.kr. i årlig drift fra 2015). Endvidere videreførelse af eksisterende projekter - herunder "epitaler" (1,5 mio.kr)		Videreførelse af igangværende projekter besluttet i december. Udvalget meddelt i april, at sag om tablets og el-cykler forventes i juni. Der pågår pt. pilotprojekt, som forventes evalueret i maj.	Politisk	dec-13	4. december 2013	3.500	500	500	500

Emne	Evt. supplerende beskrivelse	Fremdrift (trafiklys)	Aktuel status	Pol eller adm projekt?	Oprindelig dato for pol/adm.behandling	Faktisk dato for 1. behandling	Beløb 2014	Beløb 2015	Beløb 2016	Beløb 2017
Social- og Sundhedsudvalget - Sundhed										
Pulje til sundhed og forebyggelse	Der afsættes en pulje til styrkelse af den akutte indsats på ældre området, projekter med kost og motion for udsatte grupper samt forebyggende initiativer.	Afsluttet	Fuldt implementeret jf. beslutninger i december 2013 (rehabiliterende team), februar 2014 (akutteam), samt april 2014 (tilbud til psykiatri og generel sundhedsindsats) i SSU.	Politisk	dec-13	4. december 2013	2.000	2.000	2.000	2.000
Hensigtsserklæring: De grønne områder	Det afdækkes, hvordan de grønne områder kan gøres mere attraktive og invitere til ophold og bevægelse. Opgaven forankres i KFU, SSU og TMU.		Der nedsættes en arbejdsgruppe på tværs af CSK, CAE og CMP, der udarbejder et oplæg. Meddelelssag i maj om at oplæg forventes forelagt: TMU/KFU/SSU efter sommerferien 2014	Politisk	maj-14	Efter sommerferie 2014 (med.sag 8. maj)				
I alt							2.000	2.000	2.000	2.000

Emne	Evt. supplerende beskrivelse	Fremdrift (trafiklys)	Aktuel status	Pol eller adm projekt?	Oprindelig dato for pol/adm.be handling	Faktisk dato for 1. behandling	Beløb 2014	Beløb 2015	Beløb 2016	Beløb 2017
Teknik- og Miljøudvalget - grønne områder og kirkegårde										
Byudvikling i Virum, Sorgenfri og Lyngby (anlæg)	Midlerne skal bl.a. ses i sammenhæng med de verserende byudviklingsprocesser omkring Sorgenfri og Virum Station. Midlerne er pt. uprioriterede, men forvaltningen vil i løbet af for-året 2014 fremlægge sag for hhv. Byplanudvalget og Teknik- og Miljøudvalget vedr. priorite-ring/handlemuligheder.	Gul	Drøftet om der skal fokuseres på andre bydele end Lyngby, herunder Virum, Sorgenfri, Lundtofte, Brede, Hjortekær og Taarbæk (3 stemte for og 3 imod). Forvaltningen forelægger sag om prioritering i august 2014.	Politisk	Forår 2014	aug-14	0	9.000	0	0
Hensigtserklæring: De grønne områder	Det afdækkes, hvordan de grønne områder kan gøres mere attraktive og invitere til ophold og bevægelse. Opgaven forankres i KFU, SSU og TMU.		Der nedsættes en arbejdsgruppe på tværs af CSK, CAE og CMP, der udarbejder et oplæg. Meddelelsessag i maj om at oplæg forventes forelagt: TMU/KFU/SSU efter sommerferien 2014	Politisk	maj-14	Efter sommerferie 2014 (med.sag 8. maj)				
I alt							0	9.000	0	0

Punkt nr. 27 - Meddelelser
 Bilag 3 - Side -9 af 13

Emne	Evt. supplerende beskrivelse	Fremdrift (trafiklys)	Aktuel status	Pol eller adm projekt?	Oprindelig dato for pol/adm.be handling	Faktisk dato for 1. behandling	Beløb 2014	Beløb 2015	Beløb 2016	Beløb 2017
Trafik- og Miljøudvalget - Trafikanlæg										
Supercykelstier	Der afsættes midler til afledt drift af supercykelstier. Udmøntes i overensstemmelse med sagen som forelagt TMU og ØK i juni 2013.		Midler afsat - afledt drift udmøntes efter færdiggørelse af anlæg	Politisk	apr-14	KMB 6. marts 2014	0	100	200	200
Supercykelstier (anlæg)	Der afsættes yderligere midler til medfinansiering af 2. etape af Allerød-ruten samt Ring-4-ruten. Udmøntes i overensstemmelse med sagen som forelagt TMU og ØK i juni 2013.		Anlægsbevilling er givet.	Politisk	apr-14	KMB 6. marts 2014	800	1.500	1.600	0
Medfinansiering af cykelkælder ved Lyngby Station (anlæg)	Der er afsættes midler til kommunal medfinansiering af cykelkælder ved Lyngby Station. Udmøntes i overensstemmelse med sagen som forelagt TMU og ØK i juni 2013.		Der gives status for sagen på udvalgets maj-møde. Det er aftalt at kommunen og DSB i fællesskab udbyder. Forventet sag om frigivelse af anlæg i august	Politisk	apr-14	6. maj 2014	400	2.000	2.000	0
I alt							1.200	3.600	3.800	200

Punkt nr. 27 - Meddelelser
 Bilag 3 - Side -10 af 13

Emne	Evt. supplerende beskrivelse	Fremdrift (trafiklys)	Aktuel status	Pol eller adm projekt?	Oprindelig dato for pol/adm.behandling	Faktisk dato for 1. behandling	Beløb 2014	Beløb 2015	Beløb 2016	Beløb 2017
Teknik - og Miljøudvalget - Miljø og Natur										
Hensigtserklæring: Vedvarende energi	Det afdækkes, hvordan vi kan øge andelen af vedvarende energi i kommen som geografisk område.		Der forelægges udmøntningssag i august 2014.	Politisk	Medio 2014	aug-14				
I alt							0	0	0	0

Punkt nr. 27 - Meddelelser
Bilag 3 - Side -11 af 13

Emne	Evt. supplerende beskrivelse	Fremdrift (trafiklys)	Aktuel status	Pol eller adm projekt?	Oprindelig dato for pol/adm.be handling	Faktisk dato for 1. behandling	Beløb 2014	Beløb 2015	Beløb 2016	Beløb 2017
Økonomiudvalget - Administration										
Permanentgørelse af borgerrådgiverfunktion	Der afsættes midler til permanentgørelse af borgerrådgivningsfunktionen samt opstart og drift af whistle-blower-ordningen	Afsluttet	Budgettet er permanentgjort. Siden december er ordningen drøftet nogle gange. Whistleblowerordningen er bortfaldet, jf. KMB april 2014.	Politisk	jan-14	12.december 2013	400	700	700	700
It-kontrakter og it-systemer (gennemgang heraf)	Der foretages en gennemgang af it-kontrakter og it-systemer mhp. optimering heraf. Desuden foretages en effektivisering af serviceabonnementer.		CBD har påbegyndt arbejdet med at identificere de systemer, som få anvender og som måske kan opsiges. Et system er p.t. opsagt. Besparelsen forventes indfriet	Administrativt	mar-14	mar-14	-500	-500	-500	-500
Hensigtsserklæring: Wifi-netværk på åbne pladser	Der arbejdes videre med muligheden for etablering af gratis wifi-netværk på åbne pladser i LTK.	Gul	Der forelægges statussag på ØK i maj - bl.a. er det ikke lovligt at etablere kommunalt betalt Wi-Fi på åbne pladser i Lyngby. Det har statsforvaltningen afgjort i en konkret sag.	Politisk	mar-14	14. maj 2014				
Hensigtsserklæring: Kommunal serviceudvikling	Det afdækkes, hvilke tiltag der bedst kan tages i kommunen for at øge tilfredsheden med den kommunale service.	Gul	Forsinket. Der udarbejdes oplæg til ØK-mødet i august omkring kvalitet i borgerservice, kvalitets- og effektmåling - herunder samspil til KORA-analyse.	Politisk	forår 2014	aug-14				
Hensigtsserklæring: Mere økologi	Der udarbejdes oplæg til strategi for indførelse af økologiske fødevarer i LTK. I første omgang fokus på madvarer i skoler, børneinstitutioner samt i kommunens kantiner og cafeteriaer. Forankres i både BUU, SSU og ØK		Der nedsættes en arbejdsgruppe med repræsentanter fra CSK, CUP, CTO og CAE. Jf. meddelelsessag i april fremlægges sag i maj om muligheder indenfor eksisterende økonomiske rammer.	Politisk	apr-14	14. maj 2014 (med.sag april)				
I alt							-100	200	200	200

Punkt nr. 27 - Meddelelser
 Bilag 3 - Side -12 af 13

Emne	Evt. supplerende beskrivelse	Fremdrift (trafiklys)	Aktuel status	Pol eller adm projekt?	Oprindelig dato for pol/adm.behandling	Faktisk dato for 1. behandling	Beløb 2014	Beløb 2015	Beløb 2016	Beløb 2017
Økonomiudvalget - Puljebeløb										
Reduktion af udvalgte puljer - reduktion af puljer	Der foretages en reduktion af puljer vedr. konsulentbistand, praktikpladser, priskorrekationer, ledelsesmidler og udbudsstrategi (konsulentydelse)	Afsluttet	Indarbejdet ved teknisk udmøntning af budgettetftalen	Administrativt	Efterår 2013	Efterår 2013	-2.900	-1.500	-1.700	-1.700
Afbureaukratisering	Der indarbejdes en besparelse vedrørende afbureaukratiseringsinitiativer i 2016 og 2017.		I oplægget til effektiviseringsinitiativer for 2015 indgår analyser med henblik udmøntning i budget 2016. Drøftes i ØK i maj og juni	Politisk	jun-14	14. maj	0	0	-3.000	-6.000
Til politisk beslutning i 2015	Der afsættes en pulje til nye initiativer i budget 2015 og frem.		Skal indgå i politiske forhandlinger om Budget 2015-2018	Politisk	B2015-18	B2015-18	0	5.000	5.000	5.000
Investeringsbehov på skoler og ifm almene boliger (anlæg)	Der er reserveret midler i 2016 til investeringsbehov på skoler og ifm almene boliger. Den endelige fordeling besluttet ved budgetforhandlinger om B2015-18.		Indgår som finansieringsforslag i sag til ØK om opfølgning på moderniserings- og vedligeholdelsesanalysen. Videre sendt til fagudvalg i maj.	Politisk	feb-14	10. april 2014	0	0	30.000	0
Udmøntet anlægsramme (anlæg)	Der er enighed om, at anlægsrammen skal udgøre mindst 100 mio. kr. Budgettet indeholder udmøntet anlægsramme til udmøntning i 2016 og 2017.		Indgår som delvis finansieringsforslag i sag til ØK om opfølgning på moderniserings- og vedligeholdelsesanalyse. Videre sendt til fagudvalg i maj. Forhandlinger om fremtidige anlægsaktiviteter indgår i budgetprocessen for 2015-18.	Politisk	Forhandlinger om fremtidige anlægsaktiviteter	10. april 2014	0	0	12.800	43.900
Gældsafvikling (finansiering)	Der afvikles ekstraordinært gæld i 2014 og 2016. Gældsafviklingen i 2016 forudsætter, at salgsbudgettet indfries som planlagt.	Afsluttet	Udgår som følge af aftale for budgetlægningen 2015-18. Indgår i 1. AR 2014	Administrativt	mar-14	jan-14	30.000	0	10.000	0
Gældsafvikling - besparelse på afdrag (finansiering)	Den ekstraordinære gældsafvikling i 2014 og 2016 medfører besparelser som følge af færre afdrag.	Afsluttet	Udgår som følge af aftale for budgetlægningen 2015-18. Indgår i 1. AR 2014	Administrativt	Efterår 2013	Efterår 2013	-1.400	-2.500	-3.300	-3.300
Bufferpulje - betinget bloktilskud	Bufferpuljen til imødegåelse af eventuel reduktion i det betingede bloktilskud bortfalder.	Afsluttet	Indarbejdet ved teknisk udmøntning af budgettetftalen	Administrativt	Efterår 2013	Efterår 2013	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000
I alt							20.700	-4.000	44.800	32.900

Punkt nr. 27 - Meddelelser
Bilag 3 - Side -13 af 13

Emne	Evt. supplerende beskrivelse	Fremdrift (trafiklys)	Aktuel status	Pol eller adm projekt?	Oprindelig dato for pol/adm.be handling	Faktisk dato for 1. behandling	Beløb 2014	Beløb 2015	Beløb 2016	Beløb 2017
Økonomiudvalget - Kommunale ejendomme										
Forventet provenu ved ejendomssalg (anlæg)	Budgettet indebærer dels en nettoforøgelse af ejendomssalget over budgetperioden på 35 mio.kr. – men samtidig en forskydning fra 2014 og ud i overslagsårene i forhold til den salgssportefølje, der er efter beslutning i sagen om salg af ejendomme i Økonomiudvalget i september 2013 og forsinkelsen i salget af Ungdomsskolen.	Gul	Status indgår i 1. anslået regnskab 2014. Der er et stort salgsbudget i 2014 og p.t. kan der være usikkerhed om Ungdomsskolen nås i indeværende år.	Politisk	1. kvartal 2014	14. maj 2014 (1.AR)	15.000	-10.000	-30.000	-10.000
Hensigtsserklæring: Almene boliger	Der udarbejdes en redegørelse over mulighederne for at øge den almene boligmasse i LTK med henblik på at hjælpe med at dække boligbehovet.		Meddelelsessag på ØK i maj. Der udarbejdes status for allerede igangsatte projekter/analyser med henblik på politisk drøftelse af ønsker til det fremadrettede	Politisk	maj-14	14. maj 2014				
Hensigtsserklæring: Konsekvenser af analyse af moderniserings-/reoveringsbehov i kommunens bygninger	Når den endelige analyse af moderniserings-/reoveringsbehovet i kommunens bygninger (herunder skoleområdet) foreligger, udarbejdes en kort- og langsigtet strategi for, hvordan behovene kan imødekommes. Der lægges i prioriteringen særlig vægt på energireovering.		Sag om opfølgning på analysen forelagt ØK i april. Videre sendt til fagudvalg i maj.	Politisk	feb-14	10. april 2014				
I alt							15.000	-10.000	-30.000	-10.000

LYNGBY STADION BELYSNING

Skitseforslag til belysningsløsninger
01.05.2014

BELYSNINGSFORSLAG

MASTETYPE

ARMATURPLACERING

TÆNDINGER

KONSEKVENNS/FORBEHOLD

OVERSLAGSPRIS-/TID

FLEXIBEL

37,5 m til top når teleskopmast er helt oppe

12,5 m til top når teleskopmast er i bundposition

Teleskopmast fra Farum Arena.

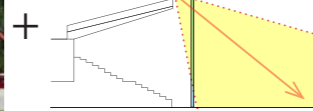
- Alle armaturer placeres på armaturgalleri øverst på teleskopmast.

- Superliga (1000 lux, vertikalt), alle tændinger, teleskopmast i max. højde .
- Elitedivision ved TV-kamp (700 lux, vertikalt), tænding af ca. 3/4 af armaturene, teleskopmast max. højde.
- 1.division/Nordic Bet ligaen (500 lux, vertikalt*), tænding af ca. halvdelen af armaturene, teleskopmast i mellemposition på ca. 25 m.
- 2.division/elitedivisionen (250 lux, horisontalt), tænding af ca. 1/4 af armaturene, teleskopmast mellemposition på ca. 25 m.
- Kampe uden kunstlys. Teleskopmast i bund ca. 12,5 m. til midt galleri.

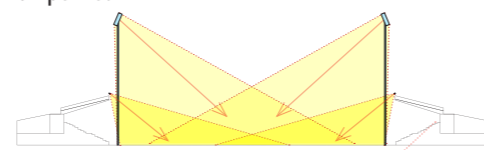
- Opfylder DBU's krav til lysanlæg på danske fodboldstadions (2013).
- Tager hensyn til omgivelserne ved at 'skjule' masterne, når de ikke er i brug.
- Når belysningen er tændt på max. vil 'obtrusive light' være på niveau med det nuværende belysningsanlægs og dermed ikke opfylde DS/EN 12193 krav til 'obtrusive light' miljø-zone E3.
- 'Obtrusive light' kan sandsynligvis reduceres yderligere ved en kombination af højere master og supplerende afskærmning af udvalgte armaturer (ikke medregnet).
- Forudsætter specialdesignet teleskopmaster i tre-fire trin.
- Overslagspris forudsætter genbrug af eksisterende armaturer

Anlægsoverslag: 16,8 M
Rådgivning inkl. byggeplads og tilsyn: 0,7 M
I alt: 17,5 M
Tid i hele uger ex fri- og helligdage, samt industrifrier: 55 uger

OMBYGNING

Kampe med TV

Armaturene placeres på høje master for + 500 lux

Kampe uden TV

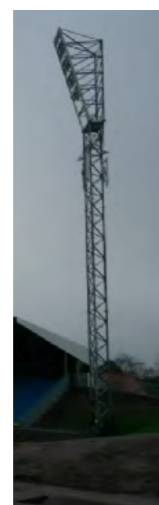
Armaturene placeres over tribunetage for 500 lux

- Superliga (1000 lux, vertikalt), alle tændinger med armaturer over tribunetage og armaturer på høj mast.
- Elitedivision med TV (700 lux, vertikalt), tænding af ca. halvdelen af armaturene på høj mast og alle armaturer over tribunetage på begge langsider.
- 1.division/Nordic Bet ligaen (500 lux, vertikalt*), tænding af alle armaturer på tribunetage på begge langsider (ikke tænding af armaturer på høj mast).
- 2.division/elitedivisionen (250 lux, horisontalt), tænding af ca. halvdelen af armaturene over tribunetage på begge langsider (ikke tænding af armaturer på høj mast).

- Opfylder DBU's krav til lysanlæg på danske fodboldstadions (2013).
- Tager hensyn til omgivelserne ved at reducere 'obtrusive light' væsentligt. Det kan dog ikke garanteres, at løsningen kan leve op til DS/EN 12193 krav om 'obtrusive light' miljø-zone E3.
- Denne løsning giver flest kampe med ingen eller lille overskridelse af krav og retningslinjer for 'obtrusive light'.
- Forudsætter genbrug af de to oprindelige, gamle master, der flyttes, samt to nye master som de oprindelige gamle (medregnet). Alternativt kan alle master erstattes af 4 nye, spinkle designmaster (ikke medregnet)
- Forudsætter statisk forstærkning af begge tribunetage, samt opbygning af armaturgalleri 0,5 m. over vesttribune, samt opbygning af armaturgalleri over øst tribune til 12,5 m. (ikke medregnet) Alternativt bygges ny østtribune som nuværende vesttribunen (ikke medregnet).

Anlægsoverslag: 6,1 M
Rådgivning inkl. byggeplads og tilsyn: 1,1 M
I alt: 7,2 M
Tid i hele uger ex fri- og helligdage, samt industrifrier: 59 uger

MODIFICERING

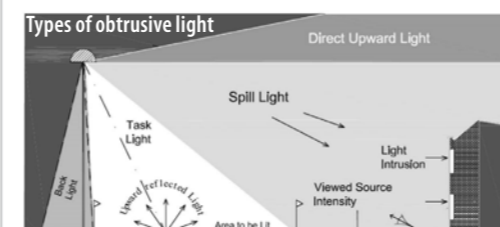
Master males i camouflaged farver som fx hvid-blålige himmelfarver.

Nye eksisterende master bibeholdes og males. Gamle, oprindelige master kasseres og erstattes af nye malede master.

'Cut-off' afskærmning

Udvalgte armaturer forsynes med passende afskærmning, der reducerer 'obtrusive light'.

- Superliga (1000 lux, vertikalt), samme tænding som nu, evt. modificeret som følge af analyser.
- Elitedivision m. TV (700 lux, vertikalt), samme tænding som nu, evt. modificeret som følge af analyser.
- 1.division/Nordic Bet ligaen (500 lux, vertikalt*), samme tænding som nu, evt. modificeret som følge af analyser.
- 2.division/elitedivisionen (250 lux, horisontalt), samme tænding som nu, evt. modificeret som følge af analyser.

- Dette løsningsforslag er behæftet med størst usikkerhed, da resultater af belysningsforsøg med afskærmningstyper ikke kendes på forhånd. Denne løsningsmodel er med andre ord behæftet med så stor usikkerhed, at det ikke kan garanteres at omfanget af 'obtrusive light' kan reduceres nævneværdigt.
- Opfylder DBU's krav til lysanlæg på danske fodboldstadions (2013). Denne løsning tager ikke hensyn til omgivelserne, da effekten af afskærmning og re-justering af armaturer er usikker og løsningsmodellen, trods afskærmning og re-justering af armaturer ikke vil kunne leve op til DS/EN 12193 krav og retningslinjer til 'obtrusive light'.
- Denne løsning forudsætter udskiftning af de to gamle/oprindelige master til to nye, da afskærmning øger vindlast på masten og armaturantallet formodentlig skal øges.
- Løsningsforslag forudsætter genbrug af eksisterende armaturer og samarbejde med leverandør af eksisterende belysningsanlæg.

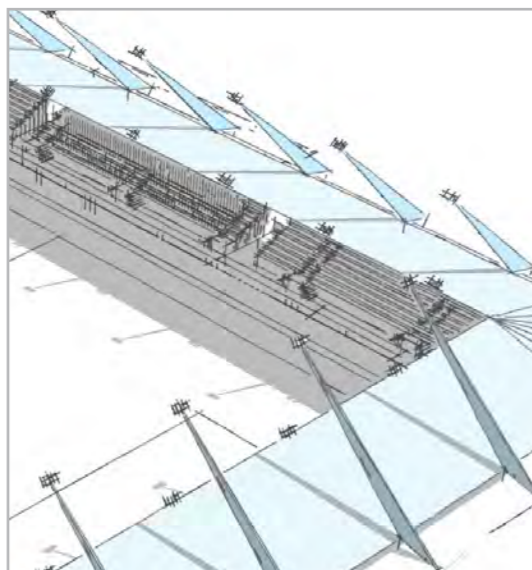
Anlægsoverslag: 3,6 M
Rådgivning inkl. byggeplads og tilsyn: 1,4 M
I alt: 4,9 M
Tid i hele uger ex fri- og helligdage, samt industrifrier: 64 uger

* Skal afklares med DBU. Det giver umiddelbart ikke mening at kræve 500 lux vertikalt ved kampe uden TV. 500 lux horisontalt burde være tilstrækkeligt.

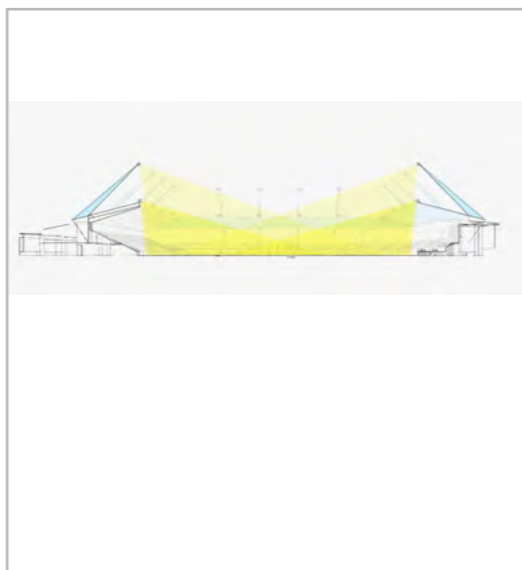
BELYSNINGSFORSLAG

INTEGRERET

MASTETYPE

ARMATURPLACERING

TÆNDINGER

- Superliga (1000 lux, vertikalt), alle tændinger med armaturer over tribunetag og armaturer i 25 m. højde.
- Elitedivision med TV (700 lux, vertikalt), tænding af ca. halvdelen af armaturene på 25 m mast og alle armature på tribunetage på begge langsider.
- 1.division/Nordic Bet ligaen (500 lux, vertikalt*), tænding af alle armature på tribunetag på begge langsider (ikke tænding af armaturer på 25 m. mast).
- 2.division/elitedivisionen (250 lux, horisontalt), tænding af ca. halvdelen af armaturene på tribunetag på begge langsider (ikke tænding af armaturer på 25 m. mast).

* Skal afklares med DBU. Det giver umiddelbart ikke mening at kræve 500 lux vertikalt ved kampe uden TV. 500 lux horisontalt burde være tilstrækkeligt.

KONSEKVENNS/FORBEHOLD

- Denne løsning reducerer mastehøjder og 'obtrusive light' i omgivelserne væsentligt. Det kan dog ikke garanteres, at løsningen kan leve op til DS/EN 12193 krav og retningslinjer for 'obtrusive light' miljø-zone E3.
- Opfylder DBU's krav til lysanlæg på danske fodboldstadions (2013).
- Denne løsning forudsætter udbygning af stadion med tribunetag som den nye vest tribune hele vejen rundt om banen. Alternativt kan nord og syd tribuner erstattes med fritstående master.
- Denne løsning er bearbejdet på skitseniveau og forudsætter en arkitektonisk og konstruktionsmæssig bearbejdning, så bæring for belysningsarmaturer i ca. 25 m. højde integreres i tribunekonstruktion.

OVERSLAGSPRIS/-TID

Denne løsning kan endnu ikke vurderes i forhold til overslagspriser og -tid, da det vil afhænge af stadionløsning.

FLEXIBEL

MASTETYPE

37,5 m til top når teleskopmast er helt oppe

Teleskopmast fra Farum Arena.

12,5 m til top når teleskopmast er i bundposition

ARMATURPLACERING

- Alle armaturer placeres på armaturgalleri øverst på teleskopmast.

TÆNDINGER

- Superliga (1000 lux, vertikalt), alle tændinger, teleskopmast i max. højde .
- Elitedivision ved TV-kamp (700 lux, vertikalt), tænding af ca. 3/4 af armaturene, teleskopmast max. højde.
- 1.division/Nordic Bet ligaen (500 lux, vertikalt*), tænding af ca. halvdelen af armaturene, teleskopmast i mellemposition på ca. 25 m.
- 2.division/elitedivisionen (250 lux, horisontalt), tænding af ca. 1/4 af armaturene, teleskopmast mellemposition på ca. 25 m.
- Kampe uden kunstlys. Teleskopmast i bund ca. 12,5 m. til midt galleri.

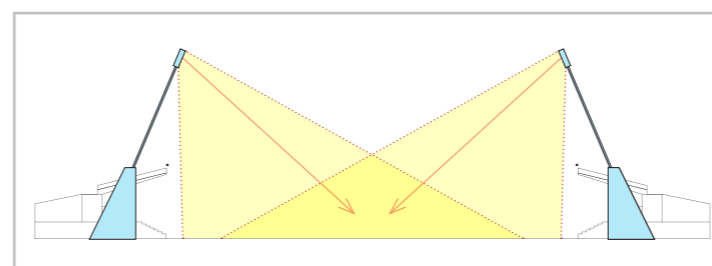
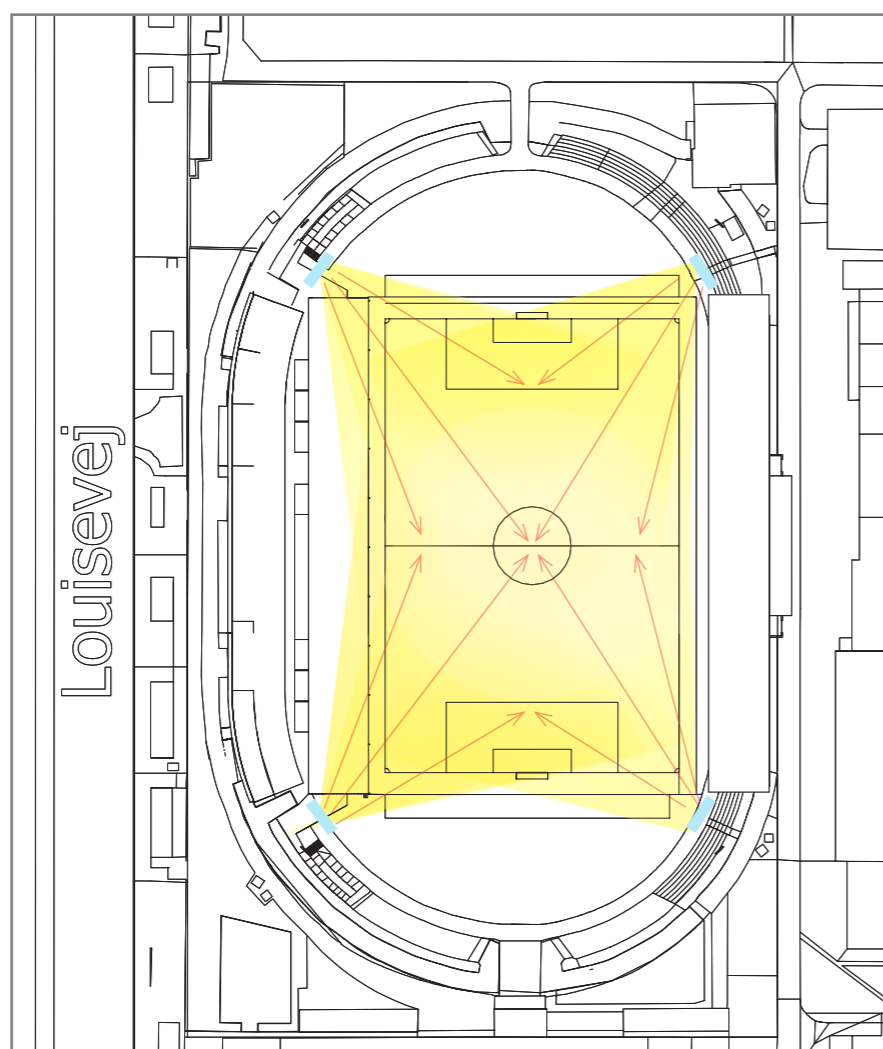
KONSEKVENNS/FORBEHOLD

- Opfylder DBU's krav til lysanlæg på danske fodboldstadions (2013).
- Tager hensyn til omgivelserne ved at 'skjule' masterne, når de ikke er i brug.
- Når belysningen er tændt på max. vil 'obtrusive light' være på niveau med det nuværende belysningsanlægs og dermed ikke opfylde DS/EN 12193 krav til 'obtrusive light' miljø-zone E3.
- 'Obtrusive light' kan sandsynligvis reduceres yderligere ved en kombination af højere master og supplerende afskærmning af udvalgte armaturer (ikke medregnet).
- Forudsætter specialdesignet teleskopmaster i tre-fire trin.
- Overslagspris forudsætter genbrug af eksisterende armaturer

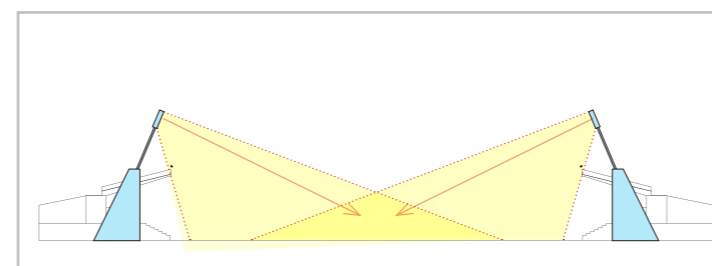
OVERSLAGSPRIS/-TID

Anlægsoverslag: **16,8 M**
 Rådgivning inkl. byggeplads og tilsyn: **0,7 M**
I alt: 17,5 M
 Tid i hele uger ex fri- og helligdage, samt industrifrier: **55 uger**

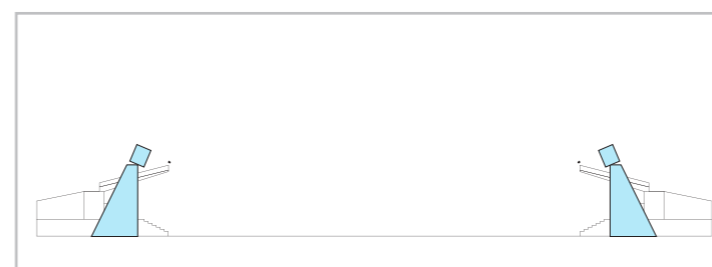
* Skal afklares med DBU. Det giver umiddelbart ikke mening at kræve 500 lux vertikalt ved kampe uden TV. 500 lux horisontalt burde være tilstrækkeligt.

Tværsnit med teleskopmast i topposition med lys

Tværsnit med teleskopmast i mellemposition med lys

Tværsnit med teleskopmast i bund (lyser ikke)

ARMATURTYPER

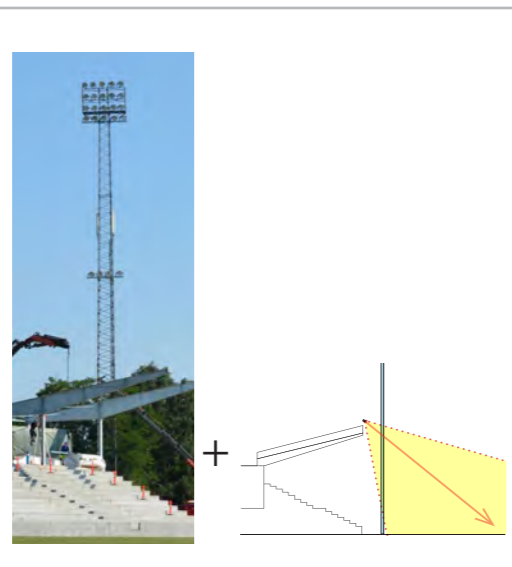
Projektører med forskellig spredning, 2000 W metalhalogen, ca. 32 projektører pr. teleskopmast.

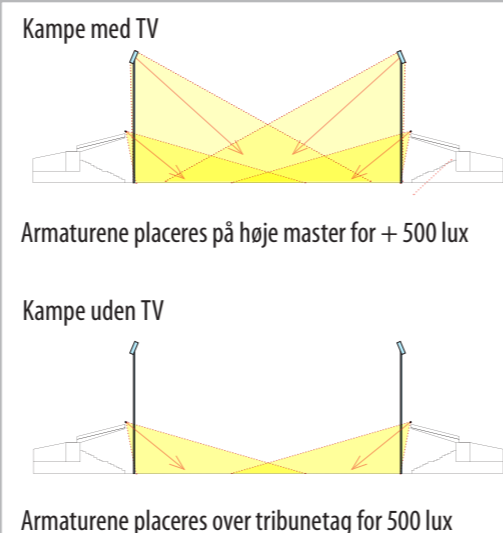
BELYSNINGSFORSLAG

OMBYGNING

MASTETYPE

ARMATURTYPE

TÆNDING

- Superliga (1000 lux, vertikalt), alle tændinger med armaturer over tribunetag og armaturer på høj mast.
- Elitedivision med TV (700 lux, vertikalt), tænding af ca. halvdelen af armaturene på høj mast og alle armaturer over tribunetage på begge langsider.
- 1.division/Nordic Bet ligaen (500 lux, vertikalt*), tænding af alle armaturer på tribunetag på begge langsider (ikke tænding af armaturer på høj mast).
- 2.division/elitedivisionen (250 lux, horisontalt), tænding af ca. halvdelen af armaturene over tribunetag på begge langsider (ikke tænding af armaturer på høj mast).

KONSEKVENNS/FORBEHOLD

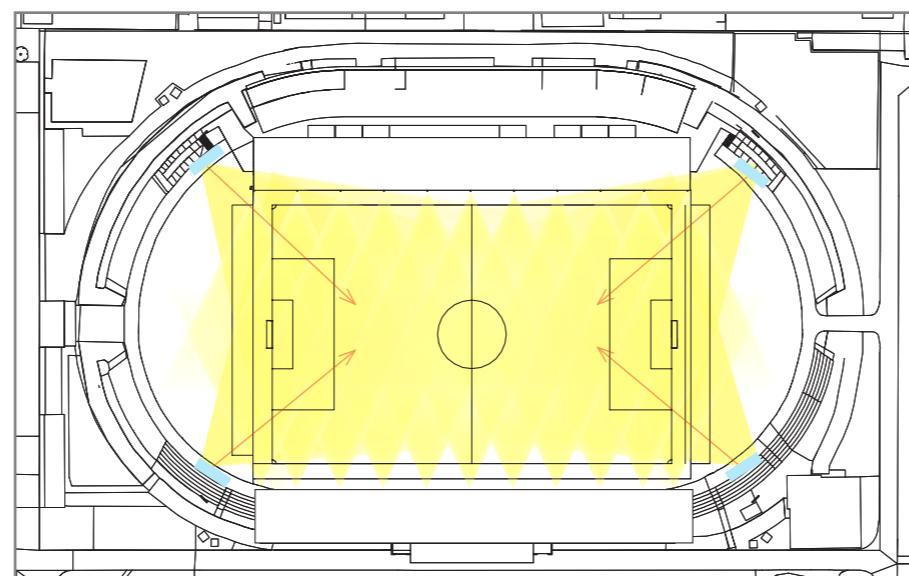
- Opfylder DBU's krav til lysanlæg på danske fodboldstadions (2013).
- Tager hensyn til omgivelserne ved at reducere 'obtrusive light' væsentligt. Det kan dog ikke garanteres, at løsningen kan leve op til DS/EN 12193 krav om 'obtrusive light' miljø-zone E3.
- Denne løsning giver flest kampe med ingen eller lille overskridelse af krav og retningslinjer for 'obtrusive light'.
- Forudsætter genbrug af de to oprindelige, gamle master, der flyttes, samt to nye master som de oprindelige gamle (medregnet). Alternativt kan alle master erstattes af 4 nye, spinkle designmaster (ikke medregnet)
- Forudsætter statisk forstærkning af begge tribunetage, samt opbygning af armaturgalleri 0,5 m. over vesttribune, samt opbygning af armaturgalleri over øst tribune til 12,5 m. (ikke medregnet) Alternativt bygges ny østtribune som nuværende vesttribunen (ikke medregnet).

OVERSLAGSPRIS/-TID

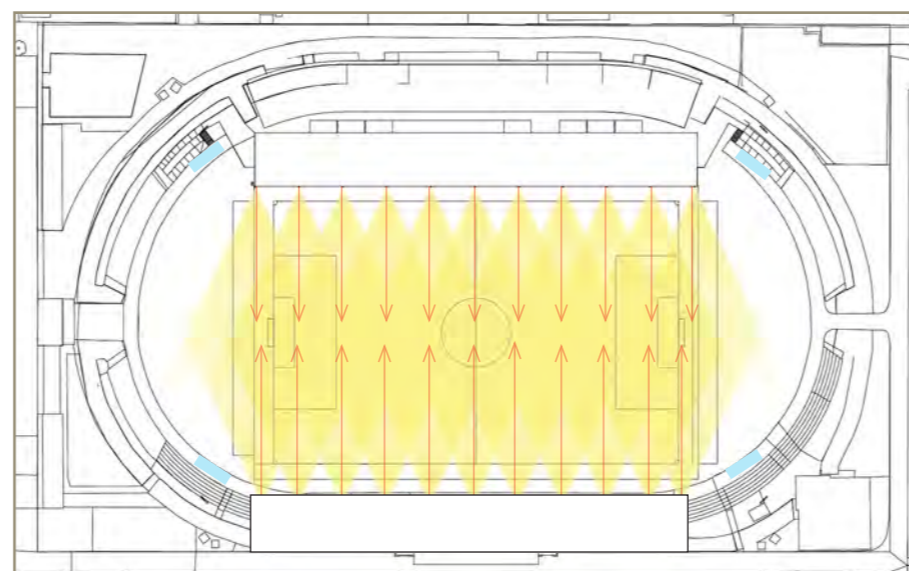
Anlægsoverslag:	6,1 M
Rådgivning inkl. byggeplads og tilsyn:	1,1 M
I alt:	7,2 M
Tid i hele uger ex fri- og helligdage, samt industriferier:	59 uger

* Skal afklares med DBU. Det giver umiddelbart ikke mening at kræve 500 lux vertikalt ved kampe uden TV. 500 lux horisontalt burde være tilstrækkeligt.

Planskitse af belysning med alle tændinger

Planskitse af belysning fra tribunetage

ARMATURTYPER

Projektører med integreret blændingsafskærmning på høje master. Projektør er en kombination af blændingsafskærmede 1000 W metalhalogen og 2000 W metalhalogen. ca. 24 projektører pr. mast.

Dobbelt asymmetrisk lysende armaturer placeres på rækværk over tribunetag, armaturer er 2000 W metalhalogen, ca. 18 stk. armaturer pr. tribunetag, evt. med supplerende blændingsafskærmning (afklares ved belysningsforsøg).

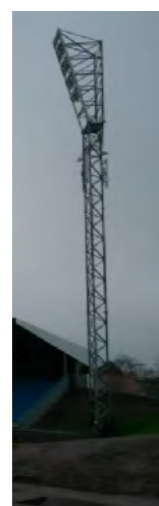

Alternativt kan der anvendes ca. 12 stk. 2000 W projektører pr. mast, der kan placeres på mindre armaturgalleri eller på 4 nye designmaster. Dette vil dog være på bekostning af øget 'obtrusive light'. (ikke medregnet)

BELYSNINGSFORSLAG

MODIFICERING

MASTETYPE

Master males i camouflafarve som fx hvid-blålige himmelfarver.

Nye eksisterende master bibeholdes og males. Gamle, oprindelige master kasseres og erstattes af nye malede master.

ARMATURTYPE

„Cut-off“ afskærmning

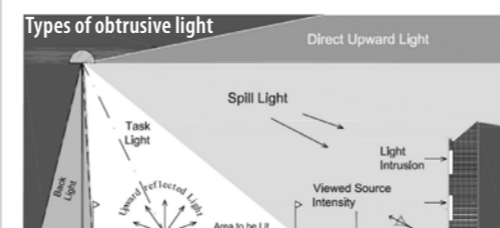

Shield/cowl

Louvre

Udvalgte armaturer forsynes med passende afskærmning, der reducerer „obtrusive light“.

TÆNDING

- Superliga (1000 lux, vertikalt), samme tænding som nu, evt. modificeret som følge af analyser.
- Elitedivision m. TV (700 lux, vertikalt), samme tænding som nu, evt. modificeret som følge af analyser.
- 1.division/Nordic Bet ligaen (500 lux, vertikalt*), samme tænding som nu, evt. modificeret som følge af analyser.
- 2.division/elitedivisionen (250 lux, horisontalt), samme tænding som nu, evt. modificeret som følge af analyser.

* Skal afklares med DBU. Det giver umiddelbart ikke mening at kræve 500 lux vertikalt ved kampe uden TV. 500 lux horisontalt burde være tilstrækkeligt.

KONSEKVENNS/FORBEHOLD

- Dette løsningsforslag er behæftet med størst usikkerhed, da resultater af belysningsforsøg med afskærmningstyper ikke kendes på forhånd. Denne løsningsmodel er med andre ord behæftet med så stor usikkerhed, at det ikke kan garanteres at omfanget af 'obtrusive light' kan reduceres nævneværdigt.
- Opfylder DBU's krav til lysanlæg på danske fodboldstadions (2013). Denne løsning tager ikke hensyn til omgivelserne, da effekten af afskærmning og re-justering af armaturer er usikker og løsningsmodellen, trods afskærmning og re-justering af armaturer ikke vil kunne leve op til DS/EN 12193 krav og retningslinjer til 'obtrusive light'.
- Denne løsning forudsætter udskiftning af de to gamle/oprindelige master til to nye, da afskærmning øger vindlast på masten og armaturantallet formodentlig skal øges.
- Løsningsforslag forudsætter genbrug af eksisterende armaturer og samarbejde med leverandør af eksisterende belysningsanlæg.

OVERSLAGSPRIS/-TID

Anlægsoverslag:	3,6 M
Rådgivning inkl. byggeplads og tilsyn:	1,4 M
I alt:	4,9 M
Tid i hele uger ex fri- og helligdage, samt industriferier:	64 uger

ANALYSE

Analyse af eksisterende, indjusterede belysningsanlæg på baggrund af beregninger og målerapport, samt Rambøll/DTU Fotoniks måleresultater.

TEST

Udvikling af afskærmninger til opsatte belysningsarmaturer og efterfølgende belysningstest med afskærmning på armaturer.

Måling af 'obtrusive light' og banebelysning ved afskærmnings-belysningstest. Korrektur og modificering af afskærmningstyper. Laboratiormåling af armaturer med afskærmning for udvikling af Eulumdat (.ldt) filer for ny beregning af afskærmet belysningsanlæg.

Afrapportering af resultater, samt forventninger til efterlevelse af DS/EN 12193, herunder krav og vejledninger for 'obtrusive light' miljø-zone E3, samt opfyldelse af DBU's krav til lysanlæg på danske fodboldstadioner (2013)

MONTERING/INDJUSTERING

Der udarbejdes endeligt belysningsforslag for justering af afskærmede armaturer, samt tændinger for disse.

Der produceres afskærmning til udvalgte armaturer på baggrund af test-resultater. Der produceres to nye master til erstatning af de to gamle, oprindelige master.

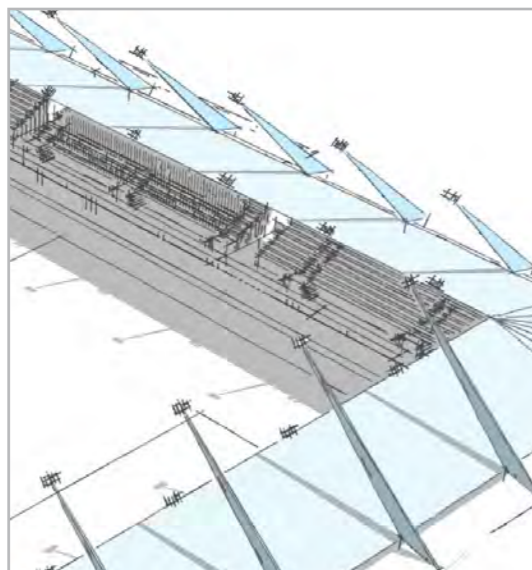
Afskærmning monteres på udvalgte eksisterende armaturer og der suppleres evt. med nye armaturer i fornødent omfang på de to eksisterende 'nye' master. Der opstilles 'nye-nye' master med genbrug af afskærmning af eksisterende armaturer, samt evt. suppleret med nye armaturer i fornødent omfang.

Det afskærmede belysningsanlæg indjusteres og der udarbejdes målerapport, som efterfølgende kontrolleres af rådgiver.

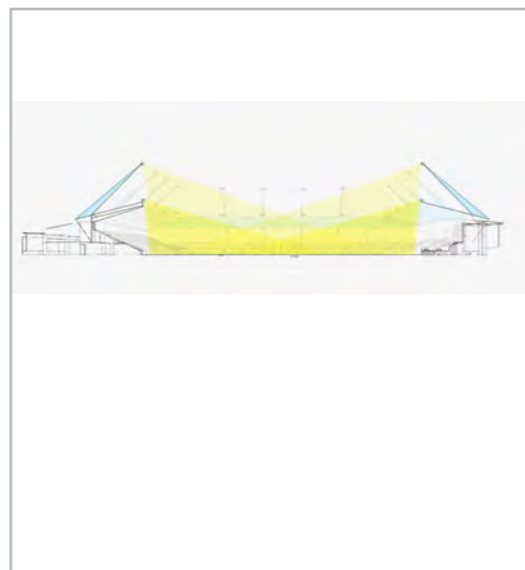
BELYSNINGSFORSLAG

INTEGRERET

MASTETYPE

ARMATURPLACERING

TÆNDINGER

- Superliga (1000 lux, vertikalt), alle tændinger med armaturer over tribunetag og armaturer i 25 m. højde.
- Elitedivision med TV (700 lux, vertikalt), tænding af ca. halvdelen af armaturene på 25 m mast og alle armature på tribunetage på begge langsider.
- 1.division/Nordic Bet ligaen (500 lux, vertikalt*), tænding af alle armature på tribunetag på begge langsider (ikke tænding af armaturer på 25 m. mast).
- 2.division/elitedivisionen (250 lux, horisontalt), tænding af ca. halvdelen af armaturene på tribunetag på begge langsider (ikke tænding af armaturer på 25 m. mast).

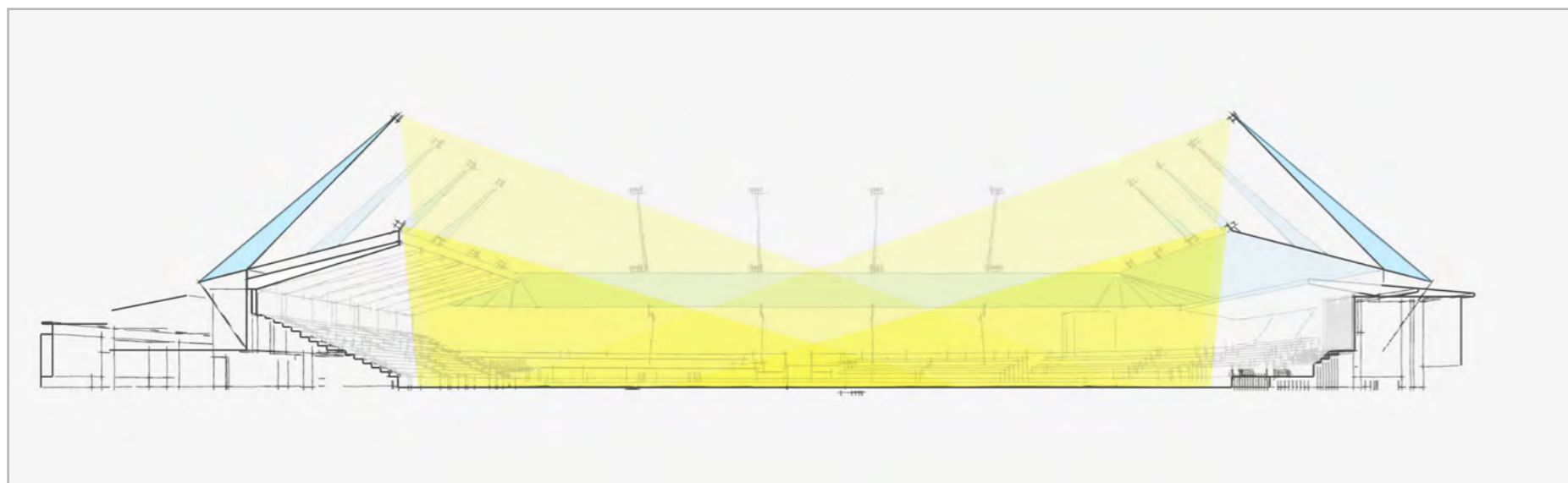
KONSEKVENNS/FORBEHOLD

- Denne løsning reducerer mastehøjder og 'obtrusive light' i omgivelserne væsentligt. Det kan dog ikke garanteres, at løsningen kan leve op til DS/EN 12193 krav og retningslinjer for 'obtrusive light' miljø-zone E3.
- Opfylder DBU's krav til lysanlæg på danske fodboldstadions (2013).
- Denne løsning forudsætter udbygning af stadion med tribunetag som den nye vest tribune hele vejen rundt om banen. Alternativt kan nord og syd tribuner erstattes med fritstående master.
- Denne løsning er bearbejdet på skitseniveau og forudsætter en arkitektonisk og konstruktionsmæssig bearbejdning, så bæring for belysningsarmaturer i ca. 25 m. højde integreres i tribunekonstruktion.

OVERSLAGSPRIS/-TID

Denne løsning kan endnu ikke vurderes i forhold til overslagspriser og -tid, da det vil afhænge af stadionløsning.

* Skal afklares med DBU. Det giver umiddelbart ikke mening at kræve 500 lux vertikalt ved kampe uden TV. 500 lux horisontalt burde være tilstrækkeligt.

ARMATURTYPER

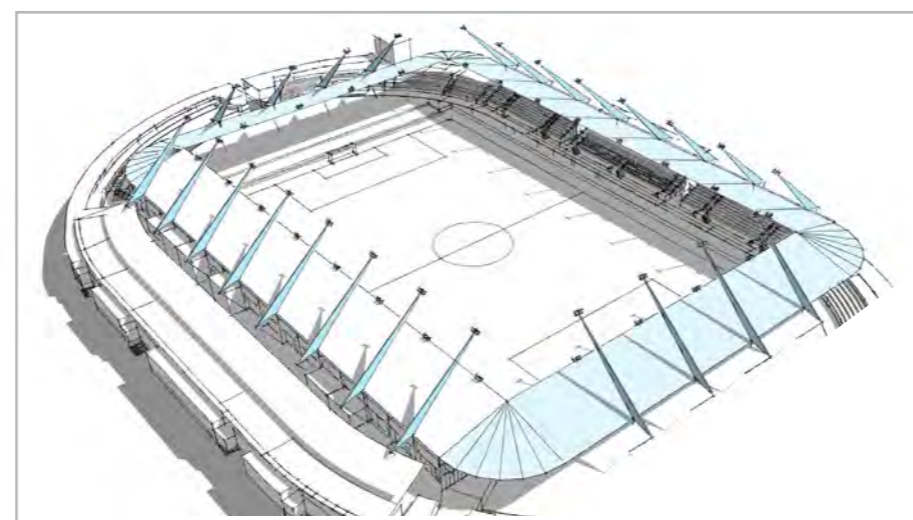
Projektører med integreret blændingsafskærmning på 25 m. master. Projektør er blændingsafskærmede 1000 W metalhalogen, evt. kombineret med 2000 W metalhalogen for reduktion af armaturpunkter.

Dobbelt asymmetrisk lysende armaturer placeres på rækværk på tribunetag, armaturer er 2000 W metalhalogen, evt. med supplerende blændingsafskærmning (afklares ved belysningsforsøg).

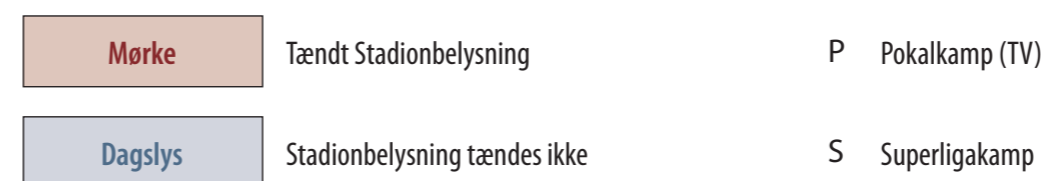
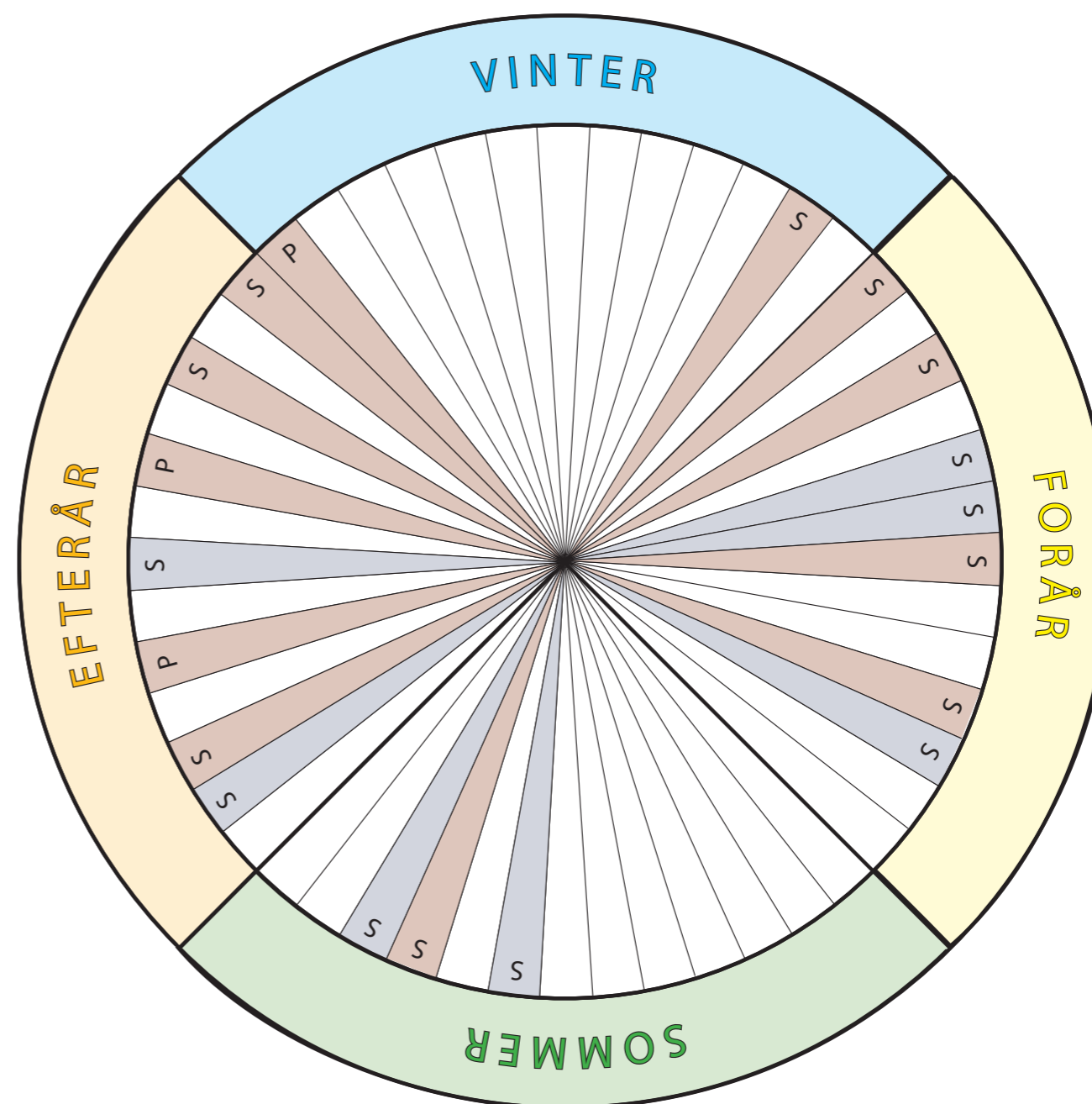
Principskitser

Skitseforslag skal bearbejdes arkitektonisk og konstruktivt, samt tilpasses krav og ønsker til evt. fremtidig stadionudvidelse.

EKSEMPEL PÅ ÅRSPLAN FOR FODBOLDKAMPE MED BELYSNING FOR TV (SUPERLIGA & POKALKAMPE)

Planlægningen af sæsonen 2014/15 for Superligakamp og Pokalkamp på Lyngby Stadion						
	Dato	Kamptype	Start	Slut	Solnedgang	Dagslys / Mørke
SOMMER	Mandag 21. juli	Superligakamp	17:00	19:00	21:38*	Dagslys
	Mandag 4. august	Superligakamp	19:00	21:00	21:13*	Mørke
	Søndag 17. august	Superligakamp	14:00	16:00	20:44*	Dagslys
EFTERÅR	Søndag 14. september	Superligakamp	17:00	19:00	19:33*	Dagslys
	Søndag 21. september	Superligakamp	19:00	21:00	19:14*	Mørke
	Onsdag 1. oktober	Pokalkamp (TV)	19:00	22:00	18:48*	Mørke
	Søndag 19. oktober	Superligakamp	14:00	16:00	18:02*	Dagslys
	Torsdag 30. oktober	Pokalkamp (TV)	20:15	23:15	16:37	Mørke
	Fredag 14. november	Superligakamp	19:00	21:00	16:07	Mørke
	Fredag 29. november	Superligakamp	18:30	20:30	15:46	Mørke
VINTER	Onsdag 3. december	Pokalkamp (TV)	18:00	21:00	15:42	Mørke
	Fredag 20. februar	Superligakamp	18:30	20:30	17:24	Mørke
FORÅR	Fredag 6. marts	Superligakamp	18:30	20:30	17:54	Mørke
	Fredag 20. marts	Superligakamp	18:30	20:30	18:23	Mørke
	Skærtorsdag 2. april	Superligakamp	15:00	17:00	19:49*	Dagslys
	2. påskedag 6. april	Superligakamp	15:00	17:00	19:57*	Dagslys
	Fredag 17. april	Superligakamp	18:30	20:30	20:19*	Mørke
	Onsdag 6. maj	Superligakamp	19:00	21:00	20:57*	Mørke
Søndag 11. maj	Superligakamp	15:00	17:00	21:07*	Dagslys	
meteorologiske sæsoner					* sommertid	7x Dagslys / 12x Mørke

REFERENCE PROJEKTER

**RUDOLF-HARBIG-STADION / GLÜCKSGAS-STADION
Dresden**

Reference til belysningsforslag:
INTEGRERET

FØR: Rudolf-Harbig-Stadion

EFTER: Glücksgas-Stadion (Rudolf-Harbig-Stadion)

EFTER: Glücksgas-Stadion

BRØNDBY STADION

Reference til belysningsforslag:
INTEGRERET

- all luminaries placed
at the roof, in 25m
height

FØR: Brøndby-Stadion

EFTER: Brøndby-Stadion

ARKITEKTONISK LØSNING: Brøndby

FARUM PARK

Reference til belysningsforslag:
FLEXIBEL

- teleskop + armature
på tribunetag

Training (mast i bundposition): Farum Park

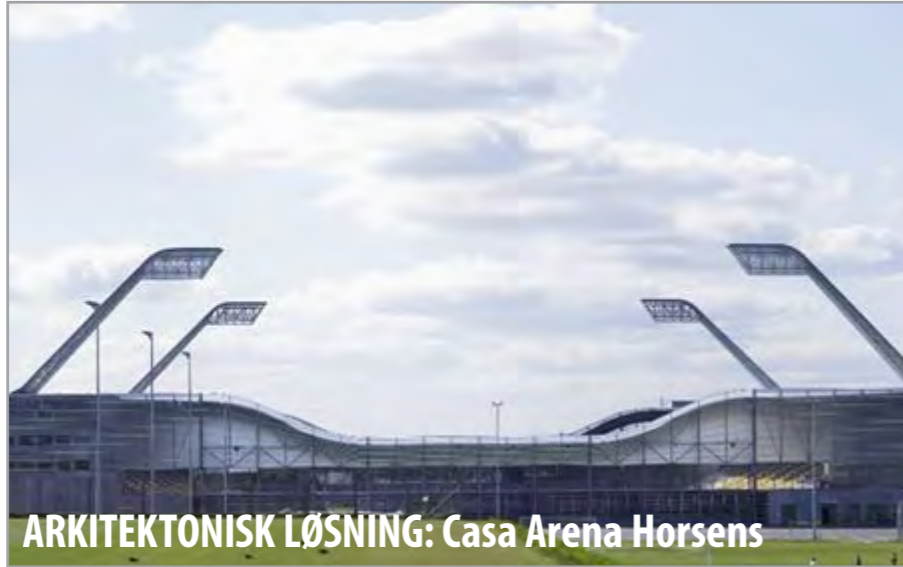
Competition (mast i topposition): Farum Park

Teleskopmast: Farum Park

REFERENCE PROJEKTER

CASA ARENA
HORSENS

NORDJYSKE
ARENA
Aalborg

WESER-STADION
Bremen

REFERENCE PROJEKTER

MASCOT PARK
Silkeborg

FREDERIKSBERG
IDRÆTSPARK

Indstilling fra lysgruppens repræsentanter for beboerne

Lysgruppens repræsentanter for beboerne indstiller, at man vælger "ombygningsmodellen", da det er den løsning, der reducerer "obtrusive light" mest muligt af de tre modeller, ligesom det er den model, hvor masterne er mindst dominerende og bedst i overensstemmelse med det grønne områdes karakter. Det er dog en væsentlig forudsætning, at masterne udskiftes med en lettere og mere elegant udgave, som beskrevet i forslaget (i stil med de master, der nu er taget ned).

Vi vil dog stærkt anbefale, at man arbejder videre med at optimere løsningen ved at undersøge om, man kan maksimere lyset fra tribunekanterne yderligere - altså om man kan nå op på en højere lysstyrke end 500 lux vertikalt fra tribune kanten. Herved kan lyset i masterne mindskes, hvilket har flere fordele: det vil reducere blændingseffekten i forhold til trafikken, det vil reducere lysspild i forhold til naboerne, masterne vil blive billigere jo færre lamper, de skal bære, og der kan afvikles flest mulig kampe uden at tænde lysmasterne. Alt sammen forhold som tager mest muligt hensyn til omgivelserne.

Vurderingen fra Lysgruppens repræsentanter for beboerne er, at "modificeringsmodellen" ikke er gangbar, idet Rambøll direkte adspurgt har sagt, at man ikke kan løse blændingen af trafikken, hvis man genbruger de nuværende master. Hertil kommer, at det er den løsning, der er behæftet med størst usikkerhed og risiko. Derudover vil en model med yderligere to af de ulovligt opførte massive master med dominerende afskærmning som sagt på ingen måde kunne integreres i det grønne område. Lysgruppens repræsentanter for beboerne understreger, at denne løsning ikke kan accepteres.

Herudover mener repræsentanterne for beboerne, at kommunen helt klart bør gøre et erstatningskrav gældende over for Orbicon og Philips i forhold til de to fejlopsatte master, idet de ikke overholder grænseværdierne for lysspild, hvilket både Orbicon og Philips burde have gjort kommunen opmærksom på. Et sådant erstatningskrav må kunne omfatte refundering af spildte materialeomkostninger og rådgiverhonorar, samt nedtagning af masterne. Erstatningsbeløbet vil kunne bidrage til finansieringen af henholdsvis "den fleksible model" og "ombygningsmodellen".

Repræsentanterne pointerer afslutningsvis, at den omstændighed at der allerede er opført lysmaster ikke må have indvirkning på det endelige resultat – eller med andre ord: naboerne må ikke nu stilles ringere i forhold til at finde den bedste æstetiske løsning med mindst muligt lysspild end hvis processen med at overveje flere alternative lysløsninger havde fundet stedet forud for opsætning af de nye ulovligt opførte master.

NOTAT

om

Økonomiske omkostninger vedrørende 'ombygningsmodellen' på Lyngby Stadion

---

Forvaltningen har bedt rådgivningsfirmaet Grontmij om at vurdere behovet for samt omkostninger til statisk understøttelse af de to tribuner på Lyngby Stadion, såfremt det besluttes, at der skal arbejdes videre med den såkaldte 'ombygningsmodel'. Denne model indebærer, at der opsættes lysarmaturer på et bæringsstativ oven på henholdsvis øst- og vesttribunen.

Rådgiver konkluderer, at ingen af tribunerne kræver yderligere statisk forstærkning for opsætning af armaturer på tribunekanterne. Til gengæld vurderer rådgiver, at omkostninger til etablering af konstruktion for bæring af armaturer på begge tribunetage andrager i alt ca. 4 mio. kr. (vedlagt er økonomibilag fra rådgiver).

Der vil være forskel på højden af bæringsstative, da østtribunen er lavere end den nye vesttribune. Bæringsstative vil nødvendigvis være af tribunens særlige konstruktion. Rådgiver bemærker, at det vil være muligt at genanvende armaturer på en ny østtribune, skulle en sådan blive aktuelt.

Af hensyn til en reduktion af anlægssummen (gangbro m.m.) forudsættes servicering af belysning fra lift. Dette vil medføre en mindre forøgelse af driftsudgiften, som dog vurderes at kunne holdes inden for det nuværende driftsbudget.

Der er monteret reklamer på selve tribunekanten. Disse påvirkes ikke af løsningen. Der kan ikke sættes reklamer op på bæringsstative.

Den samlede udgift for 'ombygningsmodellen' andrager dermed 11,2 mio. kr. (7,2 mio. kr. + 4 mio. kr.)

Christian Østeraas
Centerchef

Punkt nr. 31 - Lyngby Idrætsby, lysmaster - alternative løsninger
Bilag 4 - Side -1 af 1

Lyngby Stadion
Bæring til belysning
Økonomiberegning

Dato: 2014.05.13

Vesttribune

Konsoller/bærepunkter	36 stk.	á	5.000 kr/stk	=	180.000 kr.
Hyldeknægte	18 stk.	á	10.000 kr/stk	=	180.000 kr.
Langsgående bjælke	5.500 kg	á	60 kr/kg	=	330.000 kr.
Faldsikring/personsikkerhed	160 timer	á	500 kr/time	=	80.000 kr.
Liftleje	40 dage	á	5.000 kr/dag	=	200.000 kr.
					<u>970.000 kr.</u>

Uforudseelige udgifter	20 %			=	200.000 kr.
Byggeplads	10 %			=	100.000 kr.
					<u>1.270.000 kr.</u>

Projektering				=	200.000 kr.
Byggeledelse og opfølgning				=	200.000 kr.

Vesttribune i alt = 1.670.000 kr.

Østtribune

Konsoller/bærepunkter	26 stk.	á	10.000 kr/stk	=	260.000 kr.
Søjler	13 stk.	á	10.000 kr/stk	=	130.000 kr.
Skråstag	13 stk.	á	8.000 kr/stk	=	104.000 kr.
Langsgående bjælke	3.500 kg	á	100 kr/kg	=	350.000 kr.
Vindkryds på langs	2 stk.	á	50.000 kr/stk	=	100.000 kr.
Faldsikring/personsikkerhed	160 timer	á	500 kr/time	=	80.000 kr.
Liftleje	40 dage	á	5.000 kr/dag	=	200.000 kr.
					<u>1.224.000 kr.</u>

Uforudseelige udgifter	~20 %				300.000 kr.
Byggeplads	~10 %				150.000 kr.
					<u>1.674.000 kr.</u>

Projektering					250.000 kr.
Byggeledelse og opfølgning					250.000 kr.

Østtribune i alt = 2.174.000 kr.

I alt svarende til 4,0 mill. kr